

احادیث رسول خدا صلی الله علیه و آله (4905) حدیث (قسمت ۱)

رسول الله صلی الله علیه و آله: حَقًّا لَمْ يَكُنْ لُقْمَانُ نَبِيًّا ، وَلَكِنْ كَانَ عَبْدًا صَمَامَةً ، كَثِيرَ التَّفَكُّرِ ، حَسَنَ الظَّنِّ ، أَحَبَّ اللَّهُ فَأَحَبَّهُ ، وَضَمِنَ عَلَيْهِ بِالْحِكْمَةِ ، كَانَ نَائِمًا نِصْفَ النَّهَارِ إِذْ جَاءَهُ نِدَاءٌ : يَا لُقْمَانُ ، هَلْ لَكَ أَنْ يَجْعَلَكَ اللَّهُ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ تَحْكُمُ بَيْنَ النَّاسِ بِالْحَقِّ؟ فَانْتَبَهَ فَأَجَابَ الصَّوْتَ ، فَقَالَ : إِنْ يُجْبِرْنِي رَبِّي قَبِلْتُ ، فَإِنِّي أَعْلَمُ إِنْ فَعَلَ ذَلِكَ بِي أَعَانَنِي وَعَلَّمَنِي وَعَصَمَنِي ، وَإِنْ خَيَّرَنِي رَبِّي قَبِلْتُ الْعَافِيَةَ وَلَمْ أَقْبَلِ الْبَلَاءَ .

فَقَالَتِ الْمَلَائِكَةُ بِصَوْتٍ لَا يَرَاهُمْ : لِمَ يَا لُقْمَانُ؟

قَالَ : لِأَنَّ الْحَاكِمَ بِأَشَدِّ الْمَنَازِلِ وَأَكْدَرُهَا يَغْشَاهُ الظُّلْمُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ يَنْجُو وَيُعَانُ وَبِالْحَرِيِّ أَنْ يَنْجُو ، وَإِنْ أَخْطَأَ أَخْطَأَ طَرِيقَ الْجَنَّةِ ، وَمَنْ يَكُنْ فِي الدُّنْيَا ذَلِيلًا خَيْرٌ مِنْ أَنْ يَكُونَ شَرِيفًا ، وَمَنْ يَخْتَرِ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ تَفْتِنُهُ الدُّنْيَا وَلَا يُصِيبُ مُلْكُ الْآخِرَةِ .

فَعَجَبَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ حُسْنِ مَنْطِقِهِ ، فَنَامَ نَوْمَةً فَغَطَّ بِالْحِكْمَةِ غَطًّا فَانْتَبَهَ فَتَكَلَّمَ بِهَا ، ثُمَّ نُوْدِيَ دَاوُدُ بَعْدَهُ فَقَبِلَهَا وَلَمْ يَشْتَرِطْ شَرْطَ لُقْمَانَ . . . وَكَانَ لُقْمَانُ يُؤَاوِرُهُ بِحِكْمَتِهِ وعِلْمِهِ ، فَقَالَ لَهُ دَاوُدُ : طُوبَى لَكَ يَا لُقْمَانُ ، أُوتِيتَ الْحِكْمَةَ وَصَرِفْتَ عَنْكَ الْبَلِيَّةَ ، وَأُوتِيَ دَاوُدُ الْخِلَافَةَ وَابْتُلِيَ بِالرَّزِيَّةِ أَوْ الْفِتْنَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: در حقیقت ، لقمان ، پیامبر نبود ؛ لیکن بنده ای بود مصمم ، اندیشه مند و با حسن ظن . خدا را دوست می داشت . پس خدا نیز او را دوست داشت و حکمت را بر او ضمانت کرد. وسط روز ، خوابیده بود که ناگهان به پذیرش خلافت ، فرا خوانده شد که : «ای لقمان! آیا می خواهی که خداوند ، تو را خلیفه ای در روی زمین قرار دهد تا در میان مردم ، به حق ، داوری کنی ؟» .

لقمان ، بیدار شد و در پاسخ گفت : «اگر پروردگارم مرا وادار کند، می پذیرم؛ زیرا می دانم که اگر با من چنین کند . یاری ام می نماید و دانشم می آموزد و از خطا نگاهم می دارد. ولی اگر پروردگارم مرا مخیر سازد، عافیت را می پذیرم و بلا را نمی پذیرم» .

فرشتگانی که نمی دیدشان ، با صدایی به او گفتند: ای لقمان! چرا چنین گفتی؟

گفت: «زیرا حکمران ، در سخت ترین و مشکل ترین مقام ، جای گرفته که ظلم از هر طرف ، بر او احاطه دارد؛ [امکان دارد] خوار شود یا یاری گردد . اگر به صواب داوری کند، امید است که نجات یابد و اگر [در داوری] به خطا رود، راه بهشت را به خطا رفته است. هر کس در دنیا حقیر و بی مقام باشد ، بهتر از این است که صاحب مقام باشد ، و

هر کس دنیا را در مقابل آخرت بر گزیند، دنیا او را می آزماید ؛ ولی به پادشاهی آخرت ، دست نمی یابد» .

فرشتگان از زیباییِ گفتار او ، در شگفت شدند. لقمان ، لحظه ای خوابید و سراسر وجودش آکنده از حکمت شد. پس ، از خواب بیدار شد و [از آن پس]حکیمانه سخن گفت .

پس از او، داوود علیه السلام به پذیرش خلافت ، فرا خوانده شد و او آن را پذیرفت و شرط لقمان را مطرح نکرد... . لقمان با دانش و حکمتش ، داوود را یاری می کرد. داوود گفت: «خوشا به حالت ، ای لقمان! به تو حکمت داده شد و بلا از تو دور گردید ؛ ولی به داوود خلافت داده شد و دچار مصیبت و فتنه گردید».

رسول الله صلى الله عليه و آله: إِنَّ لُقْمَانَ قَالَ لِابْنِهِ : يَا بُنَيَّ ، عَلَيْكَ بِمَجَالِسِ الْعُلَمَاءِ ، وَاسْتَمِعْ كَلَامَ الْحُكَمَاءِ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْقُلُوبَ الْمَيِّتَةَ بِنُورِ الْحِكْمَةِ كَمَا يُحْيِي الْأَرْضَ الْمَيِّتَةَ بِوَابِلِ الْمَطَرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله: لقمان به پسرش گفت: «ای پسر! در مجالس دانشمندان حضور داشته باش، و سخنان حکیمان را بشنو؛ زیرا خداوند دل مرده را با نور حکمت ، زنده می کند ؛ چنان که زمین مرده را با آب باران حیات می بخشد».

رسول الله صلى الله عليه و آله: إِنَّ لُقْمَانَ الْحَكِيمَ قَالَ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ : يَا بُنَيَّ ، مَنْ ذَا الَّذِي ابْتَغَى اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فَلَمْ يَجِدْهُ ، وَمَنْ ذَا الَّذِي لَجَأَ إِلَى اللَّهِ فَلَمْ يُدَافِعْ عَنْهُ ، أَمْ مَنْ ذَا الَّذِي تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ فَلَمْ يَكْفِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله: لقمان حکیم، هنگامی که پسرش را موعظه می کرد، به او گفت: «ای پسر! کیست که از خداوند عزّ و جلّ سراغ گرفت، ولی او را نیافت؟ و کیست که به خدا پناه بُرد ، ولی خدا از او دفاع نکرد؟ یا کیست که به خدا توکل کرد ، ولی خدا او را کفایت ننمود؟»

رسول الله صلى الله عليه و آله: إِنَّ لُقْمَانَ الْحَكِيمَ كَانَ يَقُولُ : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ إِذَا اسْتَوْدَعَ شَيْئًا حَفِظَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله: لقمان حکیم، پیوسته می گفت: «هر گاه چیزی در نزد خداوند عزّ و جلّ به امانت گذاشته شود ، حفظش می کند».

رسول الله صلى الله عليه و آله: إِنَّ لُقْمَانَ الْحَكِيمَ كَانَ يَقُولُ : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ إِذَا اسْتَوْدَعَ شَيْئًا حَفِظَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: لقمان حکیم، پیوسته می گفت: «هر گاه چیزی در نزد خداوند عزّ و جلّ به امانت گذارده شود ، حفظش می کند».

پیامبر صلی الله علیه و آله : فَتَيْرِزُوا إِن قَدَرْتُمْ كُلَّ يَوْمٍ يَعْنِي تَهَادُوا وَ تَوَاصَلُوا فِي اللَّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: اگر می توانید هر روز را نوروز کنید ؛ یعنی در راه خدا به یکدیگر هدیه بدهید و با یکدیگر پیوند داشته باشید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ شَرَابٍ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ الْمَاءُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : بهترین نوشیدنی در دنیا و آخرت آب است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : سَيِّدُ شَرَابِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ الْمَاءُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : سرآمد نوشیدنی های دنیا و آخرت آب است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْمُسْلِمُونَ شُرَكَاءُ فِي ثَلَاثَ : فِي الْمَاءِ وَ الْكَلَاءِ وَ النَّارِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : مسلمانان در سه چیز شریک اند : آب ، مرتع ، آتش (مواد سوختی).

پیامبر صلی الله علیه و آله : فِي الْوُضُوءِ إِسْرَافٌ وَ فِي كُلِّ شَيْءٍ إِسْرَافٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : در وضو نیز اسراف هست ؛ در هر چیزی اسراف وجود دارد .

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْوُضُوءُ بِمُدٍّ وَ الْغُسْلُ بِصَاعٍ وَ سَيَأْتِي أَقْوَامٌ بَعْدِي يَسْتَقِلُّونَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ عَلَى خِلَافِ سُنَّتِي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: برای وضوء يك مُدّ (۷۵۰ گرم) و برای غسل يك صاع (۳ کیلو) آب بس است. پس از من گروهی می آیند که این مقدار را کافی نمی دانند ؛ آنها برخلاف سنت من هستند .

پیامبر صلی الله علیه و آله : سَتَكُونُ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ قَوْمٌ يَعْتَدُونَ فِي الطَّهْرِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: به زودی در این امت گروهی پدید خواهند آمد که در استفاده از پاكَ کننده ها زیاده روی می کنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : النَّظَرُ فِي ثَلَاثَةِ أَشْيَاءٍ عِبَادَةٌ : النَّظَرُ فِي وَجْهِ الْوَالِدَيْنِ وَ فِي الْمُصْحَفِ وَ فِي الْبَحْرِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نگاه کردن به سه چیز عبادت است : به صورت پدر و مادر ، به قرآن و به دریا.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تُحْرِقُوا النَّخْلَ وَ لَا تُغْرِقُوهُ بِالْمَاءِ وَ لَا تَقْطَعُوا شَجَرَةً مُثْمِرَةً وَ لَا تُحْرِقُوا زَرْعًا لِأَنَّكُمْ لَا تَدْرُونَ لَعَلَّكُمْ تَحْتَاجُونَ إِلَيْهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نخل را نسوزانید و آن را در آب غرق نکنید . درخت بارور را قطع نکنید و زراعت را به آتش نکشید ؛ زیرا شما نمی دانید ، شاید در آینده به آن نیازمند شوید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ يُحِبُّ الطَّيِّبَ ، نَظِيفٌ يُحِبُّ النَّظَافَةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند پاک است و پاکی را دوست دارد؛ پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : كُلْ وَ أَنْتَ تَشْتَهِي وَ أَمْسِكْ وَ أَنْتَ تَشْتَهِي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: غذا را با اشتها بخور و در حالی که هنوز اشتها داری ، دست از غذا بکش.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَلَّ طَعْمُهُ صَحَّ بَطْنُهُ وَ صَفَا قَلْبُهُ وَ مَنْ كَثَرَ طَعْمُهُ سَقَمَ بَدْنُهُ وَ قَسَا قَلْبُهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس کم بخورد ، بدنش سالم می ماند و صفای دل می یابد ، و هر که پرخوری کند ، بدنش بیمار و قلبش سخت می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْبَسُوا مِنْ ثِيَابِكُمُ الْبَيَاضَ ، فَإِنَّهَا مِنْ خَيْرِ ثِيَابِكُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: لباس های سفید بر تن کنید که از بهترین جامه های شما است .

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اتَّخَذَ ثَوْبًا فَلْيُنَظِّفْهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که جامه ای می پوشد ، باید پاکیزه اش نگه دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الشَّعْرُ الْحَسَنُ مِنْ كِسْوَةِ اللَّهِ فَأَكْرِمُوهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: موی نیکو از پوشش های خدادادی است ؛ آن را گرامی بدارید

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اتَّخَذَ شَعْرًا فَلْيُحْسِنْ وَلَايَتَهُ أَوْ لِيَجْزَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس موی سر را بلند کند، یا باید به آن خوب رسیدگی کند یا کوتاهش کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تُبَيِّتُوا الْقِمَامَةَ فِي بُيُوتِكُمْ وَ أَخْرِجُوهَا نَهَارًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خاکروبه را شب در خانه نگذارید و آن را در روز از خانه خارج کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلَيْكُمْ بِحُسْنِ الْخَطِّ فَإِنَّهُ مِنْ مَفَاتِيحِ الرِّزْقِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بر شما باد به زیبایی خط که از کلیدهای روزی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْخَطُّ الْحَسَنُ يَزِيدُ الْحَقَّ وَضَحًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خط زیبا حق را بیشتر آشکار می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنَ الشَّعْرِ لَحِكْمَةً ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: برخی از شعرها حکمت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنَ الشَّعْرِ لَحِكْمًا وَ إِنَّ مِنَ الْبَيَانِ لَسِحْرًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: همانا پاره ای از شعرها حکمت ، و برخی از بیان ها سحرآمیز است.

قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله مَاذَا تَقُولُ فِي الشُّعْرَاءِ؟ قَالَ : إِنَّ الْمُؤْمِنَ مُجَاهِدٌ بِسَيْفِهِ وَ لِسَانِهِ ؛

از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله سؤال شد : «درباره شاعران چه می فرمایید؟» حضرت فرمودند : «مؤمن با شمشیر و زبانش جهاد می کند».

پیامبر صلی الله علیه و آله : حَسِّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ فَإِنَّ الصَّوْتَ الْحَسَنَ يَزِيدُ الْقُرْآنَ حُسْنًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: قرآن را با صدای خوش بخوانید که صدای زیبا ، بر زیبایی قرآن می افزاید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ حُسْنَ الصَّوْتِ زِينَةٌ لِلْقُرْآنِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: صدای خوش ، زیور قرآن است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : نِعْمَتِ النِّعْمَةُ الصَّوْتُ الْحَسَنُ لِلْمَرْءِ الْمُسْلِمِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: چه نیک نغمه ای است آواز خوش برای مسلمان.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنْ أَجْمَلِ الْجَمَالِ . . . نِعْمَةُ الصَّوْتِ الْحَسَنِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: از زیباترین زیبایی ها نغمه آواز خوش است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : طَهَّرُوا أَفْوَاهَكُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: دهان خویش را پاکیزه کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَوْلَا أَنْ أَشَقَّ عَلَى أُمَّتِي لِأَمْرَتِهِمْ بِالسَّوَاكِ مَعَ كُلِّ صَلَاةٍ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: اگر بر امت من دشوار نبود ، هر آینه به آنها فرمان می دادم که با هر نماز مسواک بزنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلَيْكُمْ بِالسَّوَاكِ فَنِعَمَ الشَّيْءُ السَّوَاكِ يَشُدُّ اللَّثَّةَ وَيَذْهَبُ بِالْبَخْرِ وَيُصْلِحُ الْمِعْدَةَ وَيَزِيدُ فِي دَرَجَاتِ الْجَنَّةِ وَيُسَخِّطُ الشَّيْطَانَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بر شما باد به مسواک کردن ! مسواک کردن چه کار خوبی است ؛ لثه را محکم می کند ، بوی ناخوشایند دهان را می زداید ، معده را اصلاح می کند ، بر درجات بهشتی می افزاید و شیطان را به خشم می آورد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : اسْتَاكُوا عَرْضًا وَ لَا تَسْتَاكُوا طُولًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: دندان هایتان را از عرض (عمودی) مسواک بزنید نه از طول (افقی).

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَالِي أَرَاكُمْ قَلِحًا ، مَا لَكُمْ لَا تَسْتَاكُونَ ؟ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: چرا شما را با دندان های زرد می بینم ؟ چرا مسواک نمی زنید ؟

پیامبر صلی الله علیه و آله : تَخَلَّلُوا عَلَى إِثْرِ الطَّعَامِ فَإِنَّهُ مَصْحَةٌ لِلْفَمِ وَ النَّوَاجِذِ وَ يَجْلِبُ الرِّزْقَ عَلَى الْعَبْدِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: پس از خوردن غذا خلال کنید که مایه سلامتی دهان و دندان های آسیا است و روزی را بر بنده فرو می ریزد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : تَخَلَّلُوا عَلَى إِثْرِ الطَّعَامِ وَ تَمَضَّمُوا فَإِنَّهُمَا مَصِحَّةُ النَّابِ وَ النَّوَاجِدِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: پس از خوردن غذا دندان هایتان را خلال کنید و آب در دهان بگردانید که این دو کار مایه سلامتی دندان های نیش و آسیا است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : تَخَلَّلُوا فَإِنَّهُ مِنَ النَّظَافَةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : (دندان هایتان را) خلال کنید که بخشی از پاکیزگی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَعَزُوزَةٌ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَرْبَعِينَ حَجَّةً ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : يك بار پیکار در راه خدا ، نزد من محبوب تر از به جا آوردن چهل حج است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ قُودُ أَهْلِ الْجَنَّةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: رزمندگان در راه خدا ، راهبران اهل بهشت اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يُبَاهِي اللَّهُ تَعَالَى الْمَلَائِكَةَ بِالْمُجَاهِدِينَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند بزرگ با مجاهدان بر فرشتگان می بالد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَقْرَبُ النَّاسِ مِنْ دَرَجَةِ النَّبُوءَةِ أَهْلُ الْجِهَادِ وَ أَهْلُ الْعِلْمِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نزدیک ترین مردم به مقام نبوت، اهل جهاد و دانش اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الشَّابَّ الَّذِي يُفْنِي شَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند دوستدار جوانی است که جوانی اش را به اطاعت خداوند می گذراند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْمُشَاوَرَةُ حِصْنٌ مِنَ النَّدَامَةِ وَ أَمْنٌ مِنَ الْمَلَامَةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: مشورت دژی در مقابل [هجوم] پشیمانی و مایه ایمنی از سرزنش است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : یا عَلِيُّ لَا تُشَاوِرَ جَبَانًا فَإِنَّهُ يُضَيِّقُ عَلَيْكَ الْمَخْرَجَ وَ لَا تُشَاوِرَ الْبَخِيلَ فَإِنَّهُ يَقْصُرُ بِكَ عَنْ غَايَتِكَ وَلَا تُشَاوِرَ حَرِيصًا فَإِنَّهُ يُزَيِّنُ لَكَ شَرَّهَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ای علی! با ترسو مشورت مکن ؛ زیرا راه حلّ مشکل را بر تو تنگ می کند ، و با بخیل مشورت مکن ؛ زیرا تو را از هدف باز می دارد ، و با حریص مشورت مکن ؛ زیرا آزمندی را در نظرت زینت می دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يَرَى عَبْدَهُ تَعَبًا فِي طَلَبِ الْحَلَالِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند دوست دارد که بنده اش را در جست و جوی روزی حلال خسته ببیند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : بَاكِرُوا فِي طَلَبِ الرِّزْقِ وَ الْحَوَائِجِ فَإِنَّ الْغُدُوَّ بَرَكَهٌ وَ نَجَاحٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: صبح گاهان در جست و جوی روزی و در پی تأمین نیازهای زندگی باشید ؛ زیرا برکت و توفیق در صبح گاه نهفته است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ سَعَى عَلَى عِيَالِهِ فِي طَلَبِ الْحَلَالِ فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که برای کسب روزی حلال برای خانواده خود بکوشد ، [تلاش] او در راه خداست.

پیامبر صلی الله علیه و آله : ظَلُمُ الْأَجِيرِ أَجْرَهُ مِنَ الْكَبَائِرِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ظلم در پرداخت مزد کارگر ، از گناهان بزرگ است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا بُعِثْتُ مُعَلِّمًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: من معلّم برانگیخته شدم. .

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَجُودُكُمْ مِنْ بَعْدِي رَجُلٌ عِلْمٌ عِلْمًا فَنَشَرَ عِلْمَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بخشنده ترین شما پس از من ، کسی است که دانشی بیاموزد ، آن گاه دانش خود را بپراکند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ تَعَلَّمَتْ مِنْهُ حَرْفًا صِرَتْ لَهُ عِبْدًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: از هر کس که حرفی آموختی ، بنده او شده ای.

پیامبر صلی الله علیه و آله : اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُعَلِّمِينَ وَ أَطْلُ أَعْمَارَهُمْ وَ بَارِكْ لَهُمْ فِي كَسْبِهِمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خدایا ! آموزگاران را بیامرز ؛ عمرشان را دراز و کسبشان را با برکت کن.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ كَانَ كَفَّارَةً لِمَا مَضَى ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: کسی که در پی تحصیل علم رود ، این عمل کفاره گناهان گذشته او است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا مَاتَ الْإِنْسَانُ انْقَطَعَ عَمَلُهُ إِلَّا مِنْ ثَلَاثٍ : إِلَّا مِنْ صَدَقَةٍ جَارِيَةٍ أَوْ عِلْمٍ يُنْتَفَعُ بِهِ أَوْ وَلَدٍ صَالِحٍ يَدْعُو لَهُ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: با مرگ انسان ، رشته عملش قطع می شود ، مگر از سه چیز : صدقه جاری (وماندگار) ، دانشی که مردم از آن بهره مند شوند ، و فرزند نیکوکاری که برایش دعا کند .

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْعُلَمَاءُ أُمَنَاءُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: عالمان ، امینان خدا بر آفریده های اویند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِدَادَ الْعُلَمَاءِ فِي الْمِيزَانِ أَثْقَلُ مِنْ دَمِ الشُّهَدَاءِ وَ أَكْثَرُ ثَوَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: در روز قیامت، مداد عالمان در ترازو از خون شهیدان سنگین تر ، و پاداشش بیشتر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : النَّظَرُ فِي وَجْهِ الْعَالِمِ حُبًّا لَهُ عِبَادَةً ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نگریستن به چهره عالم ، از سرِ مهر ، عبادت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَمَاطَ عَنْ طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ مَأْيُودِيَهُمْ ، كَتَبَ اللَّهُ لَهُ أَجْرَ قِرَاءَةِ أَرْبَعِمِائَةِ آيَةٍ كُلُّ حَرْفٍ مِنْهَا بِعَشْرِ حَسَنَاتٍ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هرکس چیز آزار دهنده ای را از راه مسلمانان بردارد ، خداوند پاداش قرائت چهارصد آیه را ، که برای هر آیه ده حسنه است، در نامه اعمال او می نویسد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ غَرَسَ شَجَرًا أَوْ حَفَرَ وادياً بَدَأَ لَمْ يَسْبِقْهُ إِلَيْهِ أَحَدٌ أَوْ أَحْيَا أَرْضًا مَيِّتَةً فَهِيَ لَهُ قِضَاءٌ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که درختی بکارد و یا آبراهی حفر کند که کسی در آن بر او پیشی نگرفته باشد و یا زمین مرده ای را آباد کند ، آن زمین ، به حکم خدا و رسولش ، از آن او است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا ضَرَرَ وَلَا ضِرَارَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: زیان رساندن به خود و به دیگران ممنوع است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : سَيَأْتِي زَمَانٌ عَلَى أُمَّتِي يَأْكُلُونَ شَيْئًا اسْمُهُ الْبَنْجُ ، أَنَا بَرِيءٌ مِنْهُمْ وَهُمْ بَرِيءُونَ مِنِّي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: زمانی فرا می رسد که امت من چیزی به نام «بنگ» استفاده می کنند . من از این گروه بیزارم و آنان از من دورند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ احْتَقَرَ ذَنْبَ الْبَنْجِ فَقَدْ كَفَرَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: کسی که گناه کشیدن بنگ را ناچیز بشمرد ، کافر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ مَعَ الْقَاضِي مَالَمْ يَحِفْ عَمْدًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند با قاضی است تا آن گاه که ، به عمد ، ستم نکند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ عَامَلَ النَّاسَ فَلَمْ يَظْلِمْهُمْ وَحَدَّثَهُمْ فَلَمْ يَكْذِبْهُمْ وَوَعَدَهُمْ فَلَمْ يُخْلِفْهُمْ فَهُوَ مِمَّنْ كَمَلَتْ مُرُوءَتُهُ وَطَهَّرَتْ عِدَالَتُهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که در رفتار خود با مردم، به ایشان ستم نکند و به گناه سخن، دروغ نگوید و در وعده خود خلاف نیاورد ، مردانگی اش کامل و عدالتش آشکار است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا كَرِهَتْهُ لِنَفْسِكَ فَاکْرِهْ لِغَيْرِكَ وَ مَا أَحَبَبَتْهُ لِنَفْسِكَ فَأَحِبِّهْ لِأَخِيكَ تَكُنْ عَادِلًا فِي حُكْمِكَ مُقْسِطًا فِي عَدْلِكَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: آنچه را که برای خود نمی پسندی برای دیگری نیز می پسند ، و آن چه برای خود دوست داری برای برادرت هم دوست بدار تا در قضاوت عادل باشی و در عدالتت دادگر.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُتَّقَنَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند دوست دارد هرگاه یکی از شما کاری انجام می دهد ، آن را درست و استوار انجام دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : وَيْلٌ لِّصُنَّاعِ أُمَّتِي مِنَ الْيَوْمِ وَغَدَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: وای به حال صنعت گران امت من ، از این که در کار مردم امروز و فردا کنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : نِعْمَتَانِ مَكْفُورَتَانِ : الْأَمْنُ وَالْعَافِيَةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: دو نعمت است که شکر آنها گزارده نمی شود: امنیت و سلامتی .

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ! لَأَخِيرَ فِي . . . الْوَطَنِ إِلَّا مَعَ الْأَمْنِ وَ السُّرُورِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ای علی! خیری نیست در . . . وطن مگر با امنیت و دل خوشی .

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْمَعْصِيَةَ إِذَا عَمِلَ بِهَا الْعَبْدُ سِرًّا لَمْ تَضُرَّ إِلَّا عَامِلَهَا وَ إِذَا عَمِلَ بِهَا عَلَانِيَةً وَ لَمْ يُغَيَّرْ عَلَيْهِ أَضُرَّتْ بِالْعَامَّةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هرگاه بنده ، پنهانی گناه کند ، تنها به خود زیان می رساند ، و هرگاه آشکارا گناه کند و براین کار غیرت نورزد ، آن گناه به همه مردم آسیب خواهد رساند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَيْسَ لِلصَّبِيِّ لَبَنٌ خَيْرٌ مِنْ لَبَنِ أُمِّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: برای کودک ، شیری بهتر از شیر مادرش نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْعِلْمُ عِلْمَانِ : عِلْمُ الْأَدْيَانِ وَ عِلْمُ الْأَبْدَانِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: علم دو گونه است : علم دین و علم بدن (پزشکی).

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ تَطَبَّبَ فَهُوَ لَا يَعْلَمُ مِنْهُ طَبٌّ قَبْلَ ذَلِكَ فَهُوَ ضَامِنٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: کسی که بدون پیشینه پزشکی طبابت کند ، ضامن است.

پیامبر صلی الله علیه و آله به پزشکی فرمودند: اللَّهُ الطَّبِيبُ ، بَلْ أَنْتَ رَجُلٌ رَفِيقٌ ،
طَبِيبُهَا الَّذِي خَلَقَهَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله به پزشکی فرمودند: خدا طیب است و تو یآوری مهربان هستی
طیب درد، کسی است که آن را آفریده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ وَلَّى مِنْ أَمْرِ الْمُسْلِمِينَ شَيْئًا فَوَلَّى رَجُلًا وَ هُوَ يَجِدُ مَنْ هُوَ
أَصْلَحُ لِلْمُسْلِمِينَ مِنْهُ فَقَدْ خَانَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: کسی که عهده دار یکی از امور مسلمانان شود و فردی را
سرپرست کاری کند ، با این که می تواند کسی را که برای مسلمانان بهتر از او باشد بیابد
، به خدا و رسولش خیانت کرده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُتَقَنَّهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله خداوند دوست دارد که هرگاه یکی از شما کاری انجام می دهد
آن را استوار و درست به سامان رساند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ مِنَ الْعَامِلِ إِذَا عَمِلَ أَنْ يُحْسِنَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خدای تعالی دوست دارد وقتی کسی کاری می کند آن را به
خوبی انجام دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله مَنْ عَمِلَ عَلَى غَيْرِ عِلْمٍ ، مَا يُفْسِدُ أَكْثَرَ مِمَّا يُصْلِحُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس کاری را بدون شناخت انجام دهد ، تباه کاری او
بیشتر است از آنچه سامان می دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: قُلِ الْحَقُّ وَ لَا تَأْخُذْكَ فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: حق را بگو و در راه خدا از ملامت هیچ ملامت گری نهراس.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ قَضَى لِأَخِيهِ الْمُؤْمِنِ حَاجَةً كَانَ كَمَنْ عَبْدَ اللَّهِ دَهْرَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: کسی که حاجت برادر مؤمن خود را برآورده سازد ، مانند
کسی است که عمر خود را به عبادت گذرانده باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَيْفَ إِذَا وَعَدَ ؛

پیامبر صلی الله علیه وآله: هر که به خدا و روزمعاد ایمان دارد باید به وعده خود عمل کند

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: مردم همیشه در خیر خواهند بود تا وقتی که امر به معروف و نهی از منکر می کنند ، و در نیکی و پرهیزکاری یکدیگر را یاری می رسانند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ شَهِيدٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نخستین کسی که وارد بهشت می شود، شهید است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَشْرَفُ الْمَوْتِ قَتْلُ الشَّهَادَةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: شرافتمندانه ترین مرگ ، شهادت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الشَّهَادَةَ بِصِدْقٍ بَلَغَهُ اللَّهُ مَنَازِلَ الشُّهَدَاءِ وَ إِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس صادقانه از خداوند شهادت بخواهد ، خداوند او را به مقام شهیدان می رساند ، هر چند در بستر بمیرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ رَجُلًا يَدْخُلُ عَلَيْهِ فِي بَيْتِهِ وَ لَا يُقَاتِلُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند دشمن می دارد مردی را که در خانه اش بر او حمله کنند و او نجنگد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که در راه [حفظ] مالش کشته شود ، شهید است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ كَانَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ كَانَتْ الْجَنَّةُ فِي طَلَبِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس در پی آموختن دانش باشد ، بهشت در پی او است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: طَالِبُ الْعِلْمِ ، مُحْفُوفٌ بِعِنَايَةِ اللَّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: جوینده دانش ، در پناه عنایت خداوند است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ انْتَقَلَ لِيَتَعَلَّمَ عِلْمًا غُفِرَ لَهُ قَبْلَ أَنْ يَخْطُوَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: آن که در پی آموختن دانش به راه افتد ، پیش از آن که گام بردارد ، آمرزیده می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ رَدَّ عَنْ قَوْمٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ عَادِيَةً مَاءٍ أَوْ نَارٍ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: کسی که دسته ای از مسلمانان را از خطر سیل یا آتش سوزی نجات دهد ، بهشت بر او واجب می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَمِطِ الْأَذَى عَنِ طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ فَهُوَ لَكَ صَدَقَةٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: آنچه را که موجب آزار می شود از سر راه مسلمانان دور کن ، که این کار برای تو صدقه است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : دَخَلَ عَبْدُ الْجَنَّةِ بَغْصَنٍ شَوْكٍ كَانَ عَلَى طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ فَأَمَاطَهُ عَنْهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بنده ای به سبب برداشتن شاخه خاری از سر راه مسلمانان به بهشت رفت.

پیامبر صلی الله علیه و آله : سَافِرُوا تَصِحُّوا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: سفر کنید تا سالم باشید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : سَافِرُوا فَإِنَّكُمْ إِنْ لَمْ تَغْنَمُوا مَالًا أَفِدْتُمْ عَقْلًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: سفر کنید ، که اگر در سفر مالی به چنگ نیاورید ، عقل [تجربه ی] شما فزونی خواهد یافت.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ رَحْمَةَ اللَّهِ لِلْمُسَافِرِ لَأَصْبَحَ عَلَى ظَهْرِ سَفَرٍ ، إِنْ اللَّهَ بِالْمُسَافِرِ رَحِيمٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: اگر مردم از رحمت خدا به مسافر آگاه بودند ، همگی بار سفر می بستند . همانا خداوند با مسافر ، مهربان است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مِنْ إِجْلَالِ اللَّهِ إِجْلَالُ ذِي الشَّيْبَةِ الْمُسْلِمِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: از جمله تجلیل خدا ، بزرگداشت مسلمان سپیدموی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنْ إِجْلَالِي تَوْقِيرَ الشَّيْخِ مِنْ أُمَّتِي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: احترام به فرد سال خورده از امت من ، احترام به من است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْبَرَكَهَ مَعَ أَكَابِرِكُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: برکت با سالمندان شما قرین است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الْمَعِيشَةَ جَعَلَ الْبَرَكَاتِ فِي الْحَرْثِ وَالْغَنَمِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: چون خداوند اسباب زندگی را آفرید ، برکت را در کشاورزی و دام قرار داد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَيْتُ صَاحِبَ الْكَلْبِ [الَّذِي] أَرَوَاهُ مِنَ الْمَاءِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : [در شب معراج] به بهشت وارد شدم و دیدم که صاحب سگی که آن را سیراب کرده بود، [به پاداش این عمل] در بهشت جای دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لِلدَّابَّةِ عَلَى صَاحِبِهَا سِتُّ خِصَالٍ : يَعْلِفُهَا إِذَا نَزَلَ وَ يَعْرِضُ عَلَيْهَا الْمَاءَ إِذَا مَرَّ بِهِ وَ لَا يَضْرِبُهَا إِلَّا عَلَى حَقٍّ وَ لَا يَحْمِلُهَا مَا لَا تُطِيقُ وَ لَا يَكْفُلُهَا مِنَ السَّيْرِ إِلَّا طَاقَتَهَا وَ لَا يَقِفُ عَلَيْهَا فُوقًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: حیوان شش حق بر صاحب خود دارد : هرگاه از آن پیاده شد علفش دهد ؛ هرگاه از آبی گذشت ، او را از آن بنوشاند ؛ بی دلیل او را نزند ؛ بیشتر از قدرتش بر او بار نکند ؛ بیشتر از توانش آن را راه نبرد و در فاصله میان دو دوشیدن در يك نوبت ، بر او سوار نشود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ لِكُلِّ شَجَرَةٍ ثَمَرَةً وَ ثَمَرَةُ الْقَلْبِ الْوَلَدُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر درختی میوه ای دارد و میوه دل ، فرزند است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْوَلَدَ الصَّالِحَ رِيحَانَةٌ مِنْ رِيَاحِينَ الْجَنَّةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: فرزند صالح ، گلی از گل های بهشت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى الْوَالِدِ أَنْ يُحَسِّنَ اسْمَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: حق فرزند بر پدرش این است که برایش نام نیکو انتخاب کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَوَّلَ مَا يَنْحَلُّ أَحَدُكُمْ وَلَدَهُ الْإِسْمَ الْحَسَنَ فَلْيُحَسِّنْ أَحَدُكُمْ اسْمَ وَلَدِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نخستین چیزی که هر يك از شما به فرزندش می بخشد ، نام نیکو است ؛ پس هر يك از شما نامی نیک بر فرزندش نهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مُرُوا صِبْيَانَكُمْ بِالصَّلَاةِ إِذَا بَلَغُوا سَبْعَ سِنِينَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: کودکان خود را ، وقتی به هفت سالگی رسیدند ، به خواندن نماز امر کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ أَنْ يُعَلِّمَهُ الْكِتَابَةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: حق فرزند بر پدرش این است که به او نوشتن بیاموزد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلِّمُوا أَوْلَادَكُمْ السَّبَّاحَةَ وَ الرَّمَايَةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: به کودکان خود شنا و تیراندازی بیاموزید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ وَ أَحْسِنُوا آدَابَهُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: به فرزندان خود احترام بگذارید و آنها را نیکو تربیت کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله :وَإِذَا وَعَدْتُمُوهُمْ شَيْئًا فَفُوا لَهُمْ فَإِنَّهُمْ لَا يَرُونَ إِلَّا أَنْكُمْ تَرْزُقُونَهُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هنگامی که به کودکان قولی می دهید ، به آن عمل کنید ؛ زیرا آنان می پندارند شما روزیشان می دهید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : اِعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ كَمَا تُحِبُّونَ أَنْ يَعْدِلُوا بَيْنَكُمْ فِي الْبِرِّ وَ اللُّطْفِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: میان فرزندان خود به عدالت رفتار کنید ، همان گونه که دوست دارید آنان در نیکی و مهربانی با شما به عدالت رفتار کنند.
در نیکی و مهربانی با شما به عدالت رفتار کنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : اِتَّقُوا اللَّهَ وَ اَعْدِلُوا فِي أَوْلَادِكُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: از خدا بترسید و میان فرزندانتان به عدالت رفتار کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحِبُّوا الصَّبِيَّانَ وَ ارْحَمُوهُم ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : رَحِمَ اللَّهُ مَنْ أَعَانَ وَلَدَهُ عَلَى بَرِّهِ وَ هُوَ يَعْفُو عَنْ سَيِّئَتِهِ وَ يَدْعُو لَهُ فِيمَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اللَّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خدا رحمت کند کسی را که فرزندش را به نیکی کردن بر خود یاری رساند ، بدین گونه که از گناه و خطای او درگذرد و در درگاه خدا برایش دعا کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّهُ مَنْ يُرْضِي صَبِيًّا لَهُ صَغِيرًا مِنْ نَسْلِهِ حَتَّى يَرْضَى ، تَرْضَاهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يَرْضَى ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس کودک خردسالی از نسل خود را راضی کند تا خشنود شود ، خداوند در روز قیامت در پی خشنودی او باشد تا آن گاه که خشنود شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ عِنْدَهُ صَبِيٌّ فَلْيَتَصَبَّ لَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس کودکی دارد ، باید با او کودکانه رفتار کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : رَدُّ جَوَابِ الْكِتَابِ حَقٌّ كَرَدِّ السَّلَامِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : پاسخ دادن به نامه ، همانند پاسخ سلام ، از حقوق [صاحب نامه] است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : تَوَاصَلُوا بِالْكِتَابِ وَ إِنِ شَطَطَ الدِّيَارُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: با نامه خود را به یکدیگر پیوند دهید ، اگر چه شهرها از هم دور باشند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ نَظَرَ فِي كِتَابِ أَخِيهِ بِغَيْرِ إِذْنِهِ فَكَأَنَّمَا يَنْظُرُ فِي النَّارِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که بدون اجازه به نوشته برادرش نگاه کند ، گویی به آتش نگاه می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ طَعَامِكُمُ الْخُبْزُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بهترین غذای شما نان است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَطْيَبَ طَعَامِكُمْ مَا مَسَّتْهُ النَّارُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بهترین و پاکیزه ترین خوارک شما غذایی است که با آتش پخته شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: طَهُورُ الطَّعَامِ يَزِيدُ فِي الطَّعَامِ وَالَّذِينَ وَالرَّزْقِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: پاکى خوراك بر خوراك ، دين و روزى مى افزايد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ الْبَقَاءَ وَ لَابِقَاءَ فَلْيُبَاكِِرِ الْغَدَاءَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که خواستار بقا است - و [کسی را] بقا نباشد - پیش از طلوع خورشید صبحانه بخورد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْهَوَا وَ الْعَبَا فَاِنِّي أَكْرَهُ أَنْ يُرَى فِي دِينِكُمْ غِلْظَةٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: به سرگرمی و بازی پردازید ؛ زیرا دوست ندارم در دین شما سخت گیری دیده شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: مؤمن نیرومند نزد خداوند بهتر و محبوب تر است از مؤمن ضعیف .

پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَّمُوا بَنِيكُمْ الرَّمْيَ فَإِنَّهُ نِكَايَةُ الْعَدُوِّ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: تیراندازی را به پسرانتان بیاموزید ، که موجب شکست دشمن است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَيْكُمْ بِالرَّمْيِ فَإِنَّهُ مِنْ خَيْرِ لَهْوِكُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: به تیر اندازی روی آورید ، که یکی از بهترین سرگرمی های شما است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلُّ لَهْوِ الْمُؤْمِنِ بَاطِلٌ إِلَّا فِي ثَلَاثٍ : فِي تَأْدِيبِهِ الْفَرَسَ . . . ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: همه سرگرمی های مؤمن جز در سه چیز باطل است : یکی آموزش دادن اسب . . .

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَحَبُّ اللَّهْوِ إِلَى اللَّهِ إِجْرَاءُ الْخَيْلِ وَ الرَّمْيُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : بهترین سرگرمی در نزد خدا ، اسب دوانی و تیراندازی است

پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلَّمُوا أَوْلَادَكُمْ السَّبَّاحَةَ وَ الرَّمَايَةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : به فرزندانان شنا کردن و تیراندازی بیاموزید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ لَهْوِ الْمُؤْمِنِ السَّبَّاحَةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : بهترین سرگرمی مؤمن شنا است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ . . . أَنْ يُعَلِّمَهُ السَّبَّاحَةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : حقّ فرزند بر پدرش این است که . . . به او شنا کردن بیاموزد

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَحَبَّ الْخَلَائِقِ إِلَى اللَّهِ شَابٌّ حَدَّثَ السَّنَّ فِي صُورَةٍ حَسَنَةٍ جَعَلَ شَبَابَهُ وَ جَمَالَهُ لِلَّهِ وَ فِي طَاعَتِهِ ذَلِكَ الَّذِي يُبَاهِي بِهِ الرَّحْمَنُ مَلَائِكَتَهُ يَقُولُ : هَذَا عَبْدِي حَقًّا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : محبوب ترین خلائق نزد خدا نوجوان خوش سیمایی است که جوانی و زیبایی خود را برای خدا و در راه طاعت او بگذارد . خداوند رحمان به وجود چنین نوجوانی بر فرشتگان می بالد و می فرماید : «این است بنده راستین من!».

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ مَاتَ وَ مِيرَاثُهُ الدَّفَاتِرُ وَ الْمَحَابِرُ وَ جَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : هر که بمیرد و میراث او دفتر و مداد باشد ، بهشت بر او واجب می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : حَرَسُ لَيْلَةٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَلَى سَاحِلِ الْبَحْرِ أَفْضَلُ مِنْ صِيَامِ رَجُلٍ وَ قِيَامِهِ فِي أَهْلِهِ أَلْفَ سَنَةٍ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : يك شب نگهبانی در راه خدا بر کرانه دریا ، بهتر از هزار سال نماز و روزه مرد در میان خانواده اش است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : شَهِيدُ الْبَحْرِ يُغْفَرُ لَهُ كُلُّ ذَنْبٍ وَ الدِّينُ وَ الْأَمَانَةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : همه گناهان شهید دریا آمرزیده می شود ، حتی بدهی و امانتش.

پیامبر صلی الله علیه و آله : غَزَوَةٌ فِي الْبَحْرِ مِثْلُ عَشْرِ غَزَوَاتٍ فِي الْبَرِّ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَكُ بَارِ جَنْغِيدِنِ دَرِ دَرِيَا مَانَنْدِ دِه بَارِ جَنْغِيدِنِ دَرِ خَشْكِي اِسْت.

پیامبر صلی الله علیه و آله : شَهِيدُ الْبَحْرِ مِثْلُ شَهِيدِي الْبَرِّ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : [يَكُ] شَهِيدِ دَرِ دَرِيَا مَانَنْدِ دُو شَهِيدِ دَرِ خَشْكِي اِسْت.

پیامبر صلی الله علیه و آله : النَّاسُ رَجُلَانِ : عَالِمٌ وَ مُتَعَلِّمٌ وَ لَاخَيْرَ فِيمَا سِوَاهُمَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: مردم دو گونه اند : دانشمند و دانشجو ، و در جز این دو دسته خیری نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ خَرَجَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ كَانَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: آن که در جست و جوی دانش بیرون رود ، در راه خدا است ، تا آن گاه که بازگردد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : طَالِبُ الْعِلْمِ لَا يَمُوتُ أَوْ يَمُتُّعَ جَدَّهُ بِقَدْرِ كَدِّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: جوینده دانش نمی میرد تا آن گاه ، که به اندازه زحمتش ، از خوش بختی بهره برد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ : تَذَاكُرُ الْعِلْمِ بَيْنَ عِبَادِي مِمَّا تَحْيِي عَلَيْهِ الْقُلُوبُ الْمَيِّتَةَ ، إِذَا هُمْ انْتَهَوْا فِيهِ إِلَى أَمْرِي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند می فرماید : بحث علمی میان بندگانم ، چون به من بینجامد ، دل های مرده با آن زنده می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : صَاحِبُ النَّاقَةِ أَحَقُّ بِالْجَادَّةِ مِنَ الرَّاجِلِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: سواره به راه سزاوارتر است تا پیاده.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا ، فَيَأْكُلُ مِنْهُ إِنْسَانٌ أَوْ طَيْرٌ أَوْ بَهِيمَةٌ إِلَّا كَانَتْ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر مسلمانی درختی بنشانند یا کشته ای بکارد و انسان یا پرنده یا چارپایی از آن بخورد ، برای او صدقه محسوب می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَطْلُبُوا الرِّزْقَ فِي خَبَايَا الْأَرْضِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: روزی را از آنچه در زمین پنهان است ، بجوید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ لَمْ يَصْبِرْ عَلَى ذُلِّ التَّعَلُّمِ سَاعَةً بَقِيَ فِي ذُلِّ الْجَهْلِ أَبَدًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: آن که ساعتی ، خواری فراگرفتن علم را تحمل نکند ، برای همیشه در خواری نادانی خواهد ماند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مِنْ حَقِّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ . . . أَنْ يُعَلِّمَهُ الْكِتَابَةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: از حقوق فرزند بر پدرش این است که او را نوشتن بیاموزد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : قَيِّدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: علم را با نوشتن در بند کشید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَسْعَدُ الْعَجَمِ بِالْإِسْلَامِ أَهْلُ فَارِسَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خوشبخت ترین ملت غیر عرب به واسطه اسلام ، ایرانیان اند .

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَخْرُجُ نَاسٌ مِنَ الْمَشْرِقِ فَيُوطِنُونَ لِلْمَهْدِيِّ سُلْطَانَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: مردمی از مشرق قیام می کنند و زمینه حکومت مهدی را فراهم می آورند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَوْ كَانَ الدِّينُ مُعْلَقًا بِالثَّرِيَّا لَتَنَاوَلَهُ أَنْاسٌ مِنْ أَبْنَاءِ فَارِسَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: اگر دین به ستاره ثریا آویزان باشد ، مردمانی از ایرانیان آن را به زیر خواهند کشید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الظَّفَرُ بِالْجَزَمِ وَ الْحَزَمِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: پیروزی ، در گرو اراده قاطع و دوراندیشی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَخْرُجُ نَاسٌ مِنَ الْمَشْرِقِ فَيُوطِنُونَ لِلْمَهْدِيِّ سُلْطَانَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: مردمی از مشرق قیام می کنند و زمینه حکومت مهدی را فراهم می آورند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ وَ أَحْسِنُوا آدَابَهُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: به فرزندان خود احترام بگذارید و آنها را نیکو تربیت کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اَدَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ : حُبِّ نَبِيِّكُمْ ، حُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ و قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: فرزندان خود را بر سه ویژگی تربیت کنید : دوست داشتن پیامبرتان ، دوست داشتن اهل بیت او ، و خواندن قرآن.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى عَجَمِيٍّ وَلَا عَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ وَلَا أَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ وَلَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هیچ عرب را بر عجم ، و هیچ عجم را بر عرب و هیچ سفید را بر سیاه و هیچ سیاه را بر سفید برتری نیست مگر به تقوا.

پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلُّكُمْ مِنْ آدَمَ و آدَمُ مِنْ تُرَابٍ و أَكْرَمُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ اتَّقَاكُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: همه شما از نسل آدم هستید و آدم از خاک است و ارجمندترین شما نزد خدا پرهیزکارترین شما است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: وَاللَّهُ يُحِبُّ إِغَاثَةَ اللَّهْفَانِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند کمک به اندوهگین و یاری خواه را دوست دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ عَالَ يَتِيمًا حَتَّى يَسْتَغْنِيَ أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ بِذَلِكَ الْجَنَّةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا بی نیاز شود ، خداوند ، در برابر ، بهشت را بر او واجب می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ نَصَبَ شَجَرَةً وَ صَبَرَ عَلَى حِفْظِهَا وَالْقِيَامِ عَلَيْهَا حَتَّى تُثْمَرَ كَانَ لَهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ يُصَابُ مِنْ ثَمَرِهَا صَدَقَةٌ عِنْدَ اللَّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس درختی بکارد و در نگهداری آن بکوشد تا میوه دهد ، در برابر هرچه از آن میوه به دست آید ، پاداشی نزد خدا خواهد داشت.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنْ قَامَتِ السَّاعَةُ وَ فِي يَدٍ أَحَدِكُمْ فَسِيلَةٌ ، فَإِنْ اسْتَطَاعَ أَنْ لَا يَقُومَ حَتَّى يَغْرِسَهَا ، فَلْيَغْرِسْهَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: اگر قیامت فرا رسد و در دست یکی از شما نهالی باشد ، چنانچه بتواند برنخیزد تا آن را بکارد ، باید آن را بکارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنْ الْأَجْرِ قَدْرَ مَا يَخْرُجُ مِنْ ثَمَرِ ذَلِكَ الْغَرْسِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که نهالی بکارد ، خداوند به مقدار میوه ای که از آن درخت به دست می آید ، در نامه اعمال او پاداش می نویسد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَمَرَ بِمَعْرُوفٍ أَوْ نَهَى عَنِ مُنْكَرٍ أَوْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ أَوْ أَشَارَ بِهِ فَهُوَ شَرِيكٌ وَ مَنْ أَمَرَ بِسَوْءٍ أَوْ دَلَّ عَلَيْهِ أَوْ أَشَارَ بِهِ فَهُوَ شَرِيكٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کسی که به کاری نیک امر کند یا از کاری زشت باز دارد ، یا به کاری خیر راهنمایی کند یا حتی به آن اشاره کند ، [در ثواب آن عمل] شریک است . هر کس به بدی امر کند یا به آن دلالت یا اشاره کند ، او نیز [در گناه عمل] شریک است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : نَصْرُ الْمَظْلُومِ وَ الْأَمْرُ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيُ عَنِ الْمُنْكَرِ جِهَادٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: یاری رساندن به ستم دیده و امر به معروف و نهی از منکر جهاد در راه خدا است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَمَرَ بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَى عَنِ الْمُنْكَرِ هُوَ خَلِيفَةُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس امر به معروف و نهی از منکر کند ، جانشین خدا در زمین است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ لِقَاتِلِ الْحُسَيْنِ حَرَارَةً فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لَا تَبْرُدُ أَبَدًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: مرگ حسین علیه السلام آتشی در دل مؤمنان در انداخته است که هرگز سرد نخواهد شد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا فَاطِمَةُ! كُلُّ عَيْنٍ بَاكِئَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا عَيْنُ بَكْتٍ عَلَى مُصَابِ الْحُسَيْنِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ای فاطمه! همه چشم ها در روز قیامت گریان است جز چشمی که بر مصیبت های حسین بگریزد.

پیامبر علیه السلام : أَلَا وَ إِنَّ الْإِجَابَةَ تَحْتَ قُبَّتِهِ وَالشِّفَاءَ فِي ثُرْبَتِهِ ؛

پیامبر علیه السلام: بدانید که اجابت دعا در زیر گنبد حرم او و شفا در تربت او است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَطْوَعُهُمْ لَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: محبوب ترین آدمیان نزد خداوند در روز قیامت فرمان بردارترین آنها از او است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَعْظَمُ النَّاسِ قَدْرًا مَنْ تَرَكَ مَا لَا يَعْنِيهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ارجمندترین مردم کسی است که آنچه را که برایش سودی ندارد رها کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَتَقَى النَّاسَ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِيمَا لَهُ وَ عَلَيْهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: پرهیزگارترین مردم کسی است که حق بگوید ، چه به سودش باشد چه به زیانش.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا يَقْبَلُ اللَّهُ صَلَاةَ عَبْدٍ لَا يَحْضُرُ قَلْبُهُ مَعَ بَدَنِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند نماز بنده ای را که [در نماز] دلش با بدنش همراه نیست نمی پذیرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ الْجِهَادِ مَنْ أَصْبَحَ لَيْهْمُ بِظُلْمِ أَحَدٍ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: برترین جهاد آن است که آدمی صبح کند و در اندیشه ستم به کسی نباشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ عَرَضَ لِأَخِيهِ الْمُسْلِمِ الْمُتَكَلِّمِ فِي حَدِيثِهِ فَكَأَنَّمَا خَدَشَ وَجْهَهُ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که در میان سخن برادر مسلمانش بدود ، چنان است که چهره او را بخراشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ شِيعَتَنَا مَنْ شِيعَنَا وَاتَّبَعَ آثَارَنَا وَ اقْتَدَى بِأَعْمَالِنَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: شیعه ما کسی است که از ما پیروی کند و پا جای پای ما بگذارد و به کردار ما اقتدا کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِفْشَاءُ سِرِّ أَخِيكَ خِيَانَةٌ فَاجْتَنِبْ ذَلِكَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: فاش کردن راز برادرت خیانت است ؛ پس از این کار دوری کن.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَعْمَلْ شَيْئًا مِنَ الْخَيْرِ رِيَاءً وَ لَا تَدْعُهُ حَيَاءً ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هیچ کار خیری را ریاکارانه انجام نده و آن را از روی حیا ترک مکن.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لِيَكُنْ لَكَ فِي كُلِّ شَيْءٍ نِيَّةٌ صَالِحَةٌ حَتَّى النَّوْمِ وَ الْأَكْلِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: در هر چیزی باید نیتی نیک داشته باشی ،حتی در خوردن و خواب .

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَتَاكَ زَائِرًا بَعْدَ مَوْتِكَ فَلَهُ الْجَنَّةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: پاداش کسی که پس از مرگت به زیارت تو آید، بهشت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ ضَاحِكًا مُسْتَبْشِرًا فَلْيَتَوَلَّ عَلِيَّ ابْنَ مُوسَى الرُّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: کسی که دوست دارد خندان و با روی گشاده خداوند را دیدار کند ، باید از محبت و ولایت علی بن موسی الرضا علیه السلام بهره مند باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، هَاجِرُوا وَ تَمَسَّكُوا بِالْإِسْلَامِ ؛ فَإِنَّ الْهَجْرَةَ لَا تَنْقُطُ مَا دَامَ الْجِهَادُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ای مردم ! مهاجرت کنید و به اسلام چنگ زنید ؛ زیرا تا آن گاه که جهاد باشد، هجرت فروگذارده نمی شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ الْهَجْرَةِ أَنْ تَهْجُرَ مَا كَرِهَ اللَّهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: برترین هجرت ، هجرت از چیزی است که خدا آن را خوش ندارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْهَجْرَةُ هِجْرَتَانِ : إِحْدَاهُمَا أَنْ تَهْجُرَ السَّيِّئَاتِ وَ الْأُخْرَى أَنْ تُهَاجِرَ إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ لَا تَنْقُطُ الْهَجْرَةُ مَا تُقْبَلُ التَّوْبَةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هجرت دوگونه است: هجرت و دوری کردن از گناهان،
و دیگری آن است که به سوی خدا و رسول او هجرت کنی، و تا زمانی که توبه پذیرفته می
شود، هجرت قطع نمی شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ فَرَّ بِدِينِهِ مِنْ أَرْضٍ إِلَى أَرْضٍ وَ إِنْ كَانَ شَبْرًا مِنَ الْأَرْضِ ،
إِسْتَوْجَبَ الْجَنَّةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس با دین داری از سرزمینی به سرزمین دیگر ، اگر چه
به اندازه يك وجب، هجرت کند ، سزاوار بهشت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا بُنِيَ فِي الْإِسْلَامِ بِنَاءً أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ وَ أَعَزُّ مِنَ التَّزْوِيجِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: در اسلام هیچ بنایی نزد خدا محبوب تر و ارجمندتر از ازدواج
نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله : اتَّخِذُوا الْأَهْلَ فَإِنَّهُ أَرْزَقُ لَكُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: اهل و عیال اختیار کنید ، که این کار بر روزی شما می افزاید

.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا تَزَوَّجَ الْعَبْدُ فَقَدْ اسْتَكْمَلَ نِصْفَ الدِّينِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي النِّصْفِ
الْبَاقِي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر گاه کسی ازدواج کند ، نیمی از دین خود را کامل کرده
است و برای [حفظ] نیم دیگر باید تقوای الهی پیشه کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ! عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ وَ إِيَّاكُمْ وَ الْفُرْقَةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ای مردم! بر شما باد به جماعت ؛ و بپرهیزید از جدایی.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْجَمَاعَةُ رَحْمَةٌ وَ الْفُرْقَةُ عَذَابٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: وحدت مایه رحمت ، و تفرقه موجب عذاب است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَدُ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ وَالشَّيْطَانُ مَعَ مَنْ خَالَفَ الْجَمَاعَةَ يَرْكُضُ ؛

.

پیامبر صلی الله علیه و آله: دست خدا بر سر جماعت است و شیطان با کسی همراه است
که با جماعت ناسازگاری کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلَيْكَ بِالْجَمَاعَةِ ؛ فَإِنَّمَا يَأْكُلُ الذَّنْبُ الْقَاصِيَةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: با جماعت همراه شو؛ زیرا گِریگ، گوسفند دورمانده را می خورد

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ بَنَى مَسْجِدًا وَلَوْ كَمَفْحَصِ قِطَاةٍ بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که مسجدی ، هر چند به اندازه لانه یك پرنده ، بنا کند ، خداوند برای او در بهشت خانه ای بسازد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْجُلُوسُ فِي الْمَسْجِدِ لانتظارِ الصَّلَاةِ عِبَادَةٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نشستن در مسجد به انتظار نماز ، عبادت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : كُلُّ جُلُوسٍ فِي الْمَسْجِدِ لَعَوٍّ إِلَّا ثَلَاثَةً : قِرَاءَةُ مُصَلٍّ أَوْ ذِكْرُ اللَّهِ أَوْ سَائِلٌ عَنْ عِلْمٍ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر نشستن در مسجد بیهوده است مگر نشستن سه کس: نمازگزاری که [قرآن] قرائت کند کسی که ذکر خدا بگوید و کسی که به جست و جوی دانش باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ رَأَيْتُمُوهُ يُصَلِّي فِي الْمَسْجِدِ جَمَاعَةً فَظَنُّوا بِهِ كُلَّ خَيْرٍ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر گاه دیدید کسی در مسجد نماز به جماعت می گزارد ، در هر کار خیری به او خوش گمان باشید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ كَنَسَ الْمَسْجِدَ يَوْمَ الْخَمِيسِ لَيْلَةَ الْجُمُعَةِ فَأَخْرَجَ مِنْهُ التُّرَابَ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس در روز پنج شنبه برای شب جمعه ، مسجد را جاروب کند و خاک آن را بیرون برد ، خداوند او را می آمرزد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكَلَ هَذِهِ الْبَقْلَةَ الْمُنتِنَةَ [الثُّومَ] فَلَا يَقْرَبُ مَسْجِدَنَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که این گیاه بدبو [سیر] را خورده است ، به مسجد ما نزدیک نشود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : تَعَاهَدُوا نِعَالَكُمْ عِنْدَ أَبْوَابِ الْمَسْجِدِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: پیش در مسجد ، کفش هایتان را بررسی کنید] تا آلودگی در آن نباشد].

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَغْفَلَ النَّاسِ مَنْ لَمْ يَتَّعِظْ بِتَغْيِيرِ الدُّنْيَا مِنْ حَالٍ إِلَى حَالٍ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: غافل ترین مردم کسی است که از دگرگونی دنیا از حالی به حال دیگر پند نگیرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّكُمْ لَنْ تَسْعَوْا النَّاسَ بِأَمْوَالِكُمْ فَسَعَوْهُمْ بِأَخْلَاقِكُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: با دارایی خود نمی توانید دل مردم را به دست آورید ، پس دلشان را با اخلاق [نیک] به دست آورید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ النَّاسِ مَنْ انْتَفَعَ بِهِ النَّاسُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بهترین مردم کسی است که مردم از او بهره مند شوند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ صَاحَبَ النَّاسَ بِالَّذِي يُحِبُّ أَنْ يُصَاحَبُ بِهِ كَانَ عَدْلًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که با مردم چنان رفتار کند که دوست دارد آنها با او آن گونه رفتار کنند ، عادل است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْبَادِيُّ بِالسَّلَامِ بَرِيٌّ مِنَ الْكِبَرِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: آغاز کننده سلام از تکبر برکنار است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا إِيْمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: آن که امانت دار نیست ، ایمان ندارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : تَمَامُ الْبِرِّ أَنْ تَعْمَلَ فِي السِّرِّ عَمَلَ الْعَلَانِيَةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نیکوکاری کامل آن است که در نهان همان کنی که در آشکارا می کنی.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْجَلِيسُ الصَّالِحُ خَيْرٌ مِنَ الْوَحْدَةِ وَالْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنَ الْجَلِيسِ السُّوِّءِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: همنشین خوب بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : تَهَادُوا فَإِنَّهَا تَذْهَبُ بِالضَّغَائِنِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: به یکدیگر هدیه بدهید که کینه ها را از بین می برد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَتَى غَنِيًّا فَتَضَعَعَ لَهُ ذَهَبٌ ثَلَاثًا دِينَهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که نزد ثروتمندی برود و (به خاطر ثروتش) برای او فروتنی کند ، دو سوم دینش بر باد رفته است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحْسَنُ مُجَاوَرَةٍ مَنْ جَاوَرَكَ تَكُنْ مُؤْمِنًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: حق همسایگی همسایه ات را خوب به جای آور، تا مؤمن باشی.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْحَسَنُ وَ الْحُسَيْنُ إِمَامَانِ قَامَا أَوْ قَعَدَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: حسن و حسین دو امامند ؛ چه قیام کنند، و چه قیام نکنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ سَعَى لِمَرِيضٍ فِي حَاجَةٍ قَضَاهَا أَوْ لَمْ يَقْضِهَا خَرَجَ مِنْ ذُنُوبِهِ كَيَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس برای بر آوردن نیاز بیماری بکوشد ، چه آن را برآورده سازد و چه نسازد ، مانند روزی که از مادرش زاده شد ، از گناهانش پاک می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَامَ عَلَى مَرِيضٍ يَوْمًا وَ لَيْلَةً بَعَثَهُ اللَّهُ مَعَ إِبْرَاهِيمَ الْخَلِيلِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس يك شبانه روز از بیماری پرستاری کند ، خداوند او را با ابراهیم خلیل محشور می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَطْعَمَ مَرِيضًا شَهْوَتَهُ أَطْعَمَهُ اللَّهُ مِنْ ثَمَارِ الْجَنَّةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس غذای بیمار را به او بخوراند ، خداوند از میوه های بهشتی به او بخوراند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يَغْضَبُ لِعُضْبٍ فَاطِمَةً وَ يَرْضَى لِرِضَاهَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: به یقین خداوند با خشم فاطمه به خشم می آید؛ و با خشنودی او خشنود می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ فَاطِمَةَ بَضْعَةٌ مِنِّي وَ هِيَ نُورٌ عَيْنِي وَ ثَمَرَةُ فُؤَادِي ؛
يَسُوؤُنِي مَا سَاءَهَا وَ يَسُرُّنِي مَا سَرَّهَا وَ إِنَّهَا أَوَّلُ مَنْ يَلْحَقُنِي مِنْ أَهْلِ بَيْتِي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: فاطمه پاره تن من و روشنی دیده و میوه دل من است . آنچه او را ناراحت کند مرا ناراحت می کند و آنچه شادش کند ، مرا شاد می کند ؛ او نخستین کس از اهل بیت من است که به من می پیوندد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: فَاطِمَةُ أَعَزُّ النَّاسِ عَلَيَّ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: فاطمه عزیزترین مردم نزد من است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَحَبَّ فَاطِمَةَ ابْنَتِي فَهُوَ فِي الْجَنَّةِ مَعِي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس دخترم فاطمه را دوست داشته باشد ، در بهشت با من همراه خواهد بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بهشت زیر قدم های مادران است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُمَدَّ لَهُ فِي عُمَرِهِ وَ يُزَادَ فِي رِزْقِهِ فَلْيَبِرَّ وَالِدَيْهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که خوش دارد عمرش دراز و روزی اش بسیار شود ، به پدر و مادرش نیکی کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ اتَّخَذَ زَوْجَةً فَلْيُكْرِمْهَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که همسری اختیار کند ، باید او را گرامی بدارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا صَلَّتِ الْمَرْأَةُ خَمْسَهَا وَ صَامَتْ شَهْرَهَا وَ أَحْصَنْتَ فَرْجَهَا وَ أَطَاعَتْ بَعْلَهَا فَلْتَدْخُلِ الْجَنَّةَ مِنْ أَيِّ أَبْوَابِ شَاءَتْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هرگاه زنی نمازهای پنج گانه اش را به جای آورد ، و ماه رمضان را روزه بگیرد، و دامنش را پاک نگه دارد ، و از شوهرش فرمان ببرد ، از هر دری که بخواهد وارد بهشت می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : رَجَبُ شَهْرُ اللَّهِ الْأَصَبُ يَصُبُّ اللَّهُ فِيهِ الرَّحْمَةَ عَلَى عِبَادِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: رجب ماه بارش رحمت الهی است . خداوند در این ماه رحمت خود را بر بندگان فرود می ریزد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ قَصْرًا لَا يَدْخُلُهُ إِلَّا صُومُ رَجَبٍ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: در بهشت قصری است که جز روزه داران ماه رجب وارد آن نمی شوند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا جَابِرُ! فَإِذَا لَقَيْتَهُ [الإمام الباقر عليه السلام] فَاقْرَأْهُ مِنِّي السَّلَامَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ای جابر! هر گاه او [امام باقر علیه السلام] را دیدار کردی ، سلام مرا به او برسان.

پیامبر صلی الله علیه و آله : وَ يَخْرُجُ مِنْ صُلْبِ عَلِيٍّ (الرَّضَا عَلَيْهِ السَّلَام) ابْنُهُ مُحَمَّدٌ الْمَحْمُودُ أَطَهَرَ النَّاسِ خُلُقًا وَ أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: از نسل امام رضا علیه السلام فرزندش محمد پدید می آید که فرزندی است پسندیده ، و در آفرینش از همه مردم پاک تر و در اخلاق از همه نیکوتر است .

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ السَّعِيدَ كُلَّ السَّعِيدِ حَقَّ السَّعِيدِ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: سعادتمند حقیقی کسی است که علی(ع) را در حیات او و پس از رحلتش دوست بدارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اعْتَكَفَ إِيْمَانًا وَ احْتِسَابًا غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: همه گناهان گذشته کسی که از روی ایمان و برای رسیدن به ثواب الهی معتكف شود ، آمرزیده می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْمُعْتَكِفُ يَعْكَفُ الذُّنُوبَ وَيُجْرِي لَهُ مِنَ الْأَجْرِ كَأَجْرِ عَامِلِ الْحَسَنَاتِ كُلِّهَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: معتکف همه گناهان را در بند می کند و مانند کسی که همه خوبی ها را انجام داده است ، به او پاداش داده می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ بَكَى عَلَى مُصَابِ هَذِهِ الْبِنْتِ (زَيْنَبُ بِنْتِ عَلِيٍّ عَلَيْهَا السَّلَام) كَانَ كَمَنْ بَكَى عَلَى أَخَوَيْهَا الْحَسَنِ وَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِمَا السَّلَام ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس بر مصیبت های این دختر (زینب علیها السلام) بگرید ، همانند کسی است که بر برادرانش ، حسن و حسین علیهما السلام ، گریسته باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: من مبعوث شدم تا بزرگواری های اخلاقی را کامل کنم.

پیامبر صلی الله علیه و آله : بُعِثْتُ بِمَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ وَ مَحَاسِنِهَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: من برای [احیای] مکارم و نیکی های اخلاقی مبعوث شدم.

پیامبر صلی الله علیه و آله : شَعْبَانُ شَهْرِي وَ رَمَضَانُ شَهْرُ اللَّهِ فَمَنْ صَامَ شَهْرِي كُنْتُ لَهُ شَفِيعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: شعبان ، ماه من و رمضان ماه خداوند است . هر که ماه مرا روزه بدارد ، در روز قیامت شفیع او خواهم بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا سُمِّيَ شَعْبَانُ لِأَنَّهُ يَتَشَعَّبُ فِيهِ أَرْزَاقُ الْمُؤْمِنِينَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ماه شعبان ، «شعبان» نامیده شد؛ زیرا روزی های مؤمنان در این ماه قسمت می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ اللَّهِ مَنْ أَحَبَّ حُسَيْنًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که حسین را دوست بدارد ، خداوند دوستدار او است.

پیامبر صلی الله علیه و آله به انس بن مرثدی غنوی ، که نگهبان شب بود ، فرمودند : اِسْتَقْبِلْ هَذَا الشَّعْبَ حَتَّى تَكُونَ فِي أَعْلَاهُ وَ لَا تُغَرَّنْ مِنْ قَبْلِكَ اللَّيْلَةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله به انس بن مرثدی غنوی ، که نگهبان شب بود ،

فرمودند: بالای این درّه برو، تا در بالاترین نقطه آن باشی و مبادا امشب از محلّ نگهبانی تو غافلگیر شویم.

پیامبر صلی الله علیه و آله : رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ قِيَامِ شَهْرٍ وَ صِيَامِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَكُ رَوْزِ مَرْزَبَانِي در راه خدا از يَكُ ماه شب زنده داری و روزه داری بهتر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : عَيْنَانِ لَا تَمْسُهُمَا النَّارُ: عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَ عَيْنٌ بَاتَتْ تَحَرُّسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: دو چشمند که آتش به آنها نمی رسد: چشمی که از ترس خدا بگرید و چشمی که شب ها در راه خدا نگهبانی دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ جُرِحَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ رِيحُهُ كَرِيحِ الْمِسْكِ .
.. عَلَيْهِ طَابِعُ الشُّهَدَاءِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس در راه خداوند مجروح شود ، در حالی وارد قیامت می شود که بویش چون بوی مشک است . . . و نشان شهیدان را دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْمَهْدِيُّ رَجُلٌ مِنْ وَلَدِي وَجْهُهُ كَالْكَوْكَبِ الدَّرِّيِّ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: مهدی مردی است از فرزندان من که چهره اش چون اختر تابناک است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْمَهْدِيُّ طَاوُوسٌ أَهْلِ الْجَنَّةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: مهدی طاووس بهشتیان است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي إِنْتِظَارُ الْفَرَجِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: برترین اعمال امت من انتظار فرج است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَبْوَابَ السَّمَاءِ تُفْتَحُ فِي أَوَّلِ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ وَ لَا تُغْلَقُ إِلَى آخِرِ لَيْلَةٍ مِنْهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: درهای آسمان در شب اول ماه رمضان گشوده می شود و تا آخرین شب این ماه بسته نمی شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الشَّقِيَّ حَقَّ الشَّقِيِّ مَنْ خَرَجَ مِنْهُ هَذَا الشَّهْرُ وَ لَمْ يُغْفَرْ ذُنُوبُهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بدبخت واقعی کسی است که این ماه را پشت سر گذارد و گناهانش آمرزیده نشود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا سُمِّيَ الرَّمَضَانُ لِأَنَّهُ يُرْمَضُ الذُّنُوبَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : رمضان ، رمضان نامیده شد؛ زیرا گناهان را می سوزاند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الصَّوْمُ جُنَّةٌ مِنَ النَّارِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: روزه سپری است در برابر آتش.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لِكُلِّ شَيْءٍ زَكَاةٌ وَ زَكَاةُ الْأَبْدَانِ الصَّيَامُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: برای هر چیزی زکاتی است و زکات بدن ها روزه داری است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : صُومُوا تَصِحُّوا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: روزه بگیرید تا تن درست باشید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَكْثَرُوا فِيهِ (شَهْرِ رَمَضَانَ) مِنْ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: در ماه رمضان ، قرآن بسیار تلاوت کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَنْ يُحَدِّثَ رَبَّهُ فَلْيَقْرَأِ الْقُرْآنَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هرگاه فردی از شما دوست داشته باشد که با پروردگارش سخن بگوید ، قرآن بخواند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَغْفُلْ عَنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ ، فَإِنَّ الْقُرْآنَ يُحْيِي الْقَلْبَ وَ يَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: از خواندن قرآن غافل مشو ؛ زیرا قرآن دل را زنده می کند و از فحشا و زشت کاری و ستم باز می دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الصَّائِمُ لَا تَرُدُّ دَعْوَتُهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: دعای روزه دار رد نمی شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ كُلَّ لَيْلَةٍ مِنْ هَذَا الشَّهْرِ : وَ عِزَّتِي وَ جَلَالِي لَقَدْ أَمَرْتُ مَلَائِكَتِي بِفَتْحِ أَبْوَابِ سَمَاوَاتٍ لِلدَّاعِينَ مِنْ عِبَادِي وَ إِمَائِي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند در هر شب ماه رمضان می گوید : «به عزّت و جلالم سوگند ، به فرشتگان فرمان داده ام درهای آسمان ها را بر روی بندگان دعا کننده من بگشایند».

پیامبر صلی الله علیه و آله : هُوَ شَهْرُ الْإِسْتِغْفَارِ وَ هُوَ شَهْرُ الصِّيَامِ وَ هُوَ شَهْرُ الدُّعَاءِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ماه رمضان ماه استغفار، ماه روزه و ماه دعا است.

پیامبر صلی الله علیه و آله . . . : أَقْبَلَ إِلَيْكُمْ شَهْرُ اللَّهِ . . . إِنَّ أَنْفُسَكُمْ مَرَهُونَةٌ بِأَعْمَالِكُمْ فَفَكُّوْهَا بِاسْتِغْفَارِكُمْ . . . ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ماه خدا به سوی شما روی آورده است . . . جان شما در گِرو اعمال شما است ؛ پس آن را با استغفار آزاد کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : وَ دُعَاؤُكُمْ فِيهِ مُسْتَجَابٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: دعای شما در این ماه به اجابت می رسد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : حَسَنٌ مِنِّي وَ أَنَا مِنْهُ أَحَبُّ اللَّهِ مَنْ أَحَبَّهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: حسن از من است و من از اویم ؛ هر که دوستش بدارد ، خداوند دوستدار او است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحْيَى لَيْلَةَ الْقَدْرِ حُوِّلَ عَنْهُ الْعَذَابُ إِلَى السَّنَةِ الْقَابِلَةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس شب قدر را احیا بدارد ، تا سال آینده عذاب از او بر داشته می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَامَ لَيْلَةَ الْقَدْرِ إِيْمَانًا وَ احْتِسَابًا ، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که از روی ایمان و برای رسیدن به ثواب الهی ، شب قدر را به عبادت بگذراند ، گناهان گذشته اش آمرزیده می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: مَنْ زَارَنِي فِي بَيْتِي أَوْ مَسَجِدِ رَسُولِي أَوْ فِي بَيْتِ الْمَقْدِسِ فَمَاتَ ، مَاتَ شَهِيدًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند [در حدیث قدسی] می فرماید : هر کس مرا در خانه ام (مسجد الحرام) یا در مسجد پیامبرم (مسجد النبی) یا در بیت المقدس زیارت کند و بمیرد ، شهید جان سپرده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَزَالُ عِصَابَةُ مِنْ أُمَّتِي يُقَاتِلُونَ عَلَى أَبْوَابِ دِمَشْقَ وَ مَا حَوْلَهُ وَ عَلَى أَبْوَابِ بَيْتِ الْمَقْدِسِ وَ مَا حَوْلَهُ لَا يَضُرُّهُمْ خِذْلَانُ مَنْ خَذَلَهُمْ ظَاهِرِينَ عَلَى الْحَقِّ إِلَى أَنْ تَقُومَ السَّاعَةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: پیوسته گروهی از امت من بر دروازه های دمشق و پیرامونش و بیت المقدس و پیرامون آن مبارزه می کنند و یاری نکردن آنان ، زیانی به آنها نمی رساند . آنان تا روز قیامت پشتیبان حق اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَنَّهُمْ (الْيَهُودَ) أَغَشَّ الْخَلْقَ لِلْمُسْلِمِينَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله : به درستی که یهود ناسره ترین مردم نسبت به مسلمانان ، است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَدَّى إِلَى أُمَّتِي حَدِيثًا يُقَامُ بِهِ سُنَّةٌ أَوْ يُثَلَّمُ بِهِ بِدْعَةٌ فَلَهُ الْجَنَّةُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس به امت من حدیثی برساند که به سبب آن سنتی برپا شود یا بدعتی آسیب بیند ، پاداشش بهشت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ تَعَلَّمَ حَدِيثَيْنِ اثْنَيْنِ يَنْفَعُ بِهِمَا نَفْسُهُ وَ يُعَلِّمُهُمَا غَيْرَهُ فَيَنْتَفِعُ بِهِمَا كَانَ خَيْرًا مِنْ عِبَادَةِ سِتِّينَ سَنَةً ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس دو حدیث بیاموزد که هم خود از آنها بهره برد و هم به دیگری آموزش دهد که او نیز از آنها سود برد ، عمل او از شصت سال عبادت بهتر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : زَوْجُوا أَيْمَانَكُمْ ، فَإِنَّ اللَّهَ يَحَسِّنُ لَهُمْ فِي أَخْلَاقِهِمْ وَ يُوَسِّعُ لَهُمْ فِي أَرْزَاقِهِمْ وَ يَزِيدُهُمْ فِي مُرَوَاتِهِمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: بی همسران خود را همسر دهید ؛ که خداوند اخلاق آنان را نیکو و روزیشان را فراخ می کند و بر جوانمردی آنها می افزاید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : ما مِنْ یَوْمٍ أَكْثَرُ أَنْ یُعْتَقَ اللهُ فِیْهِ عَبْدًا مِنَ النَّارِ مِنْ یَوْمِ عَرَفَةَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند در هیچ روزی به اندازه روز عرفه ، بندگان را از آتش دوزخ نمی رهاوند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ یُبَاهِی مَلَائِکَتَهُ عَشِیَّةَ عَرَفَةَ بِأَهْلِ عَرَفَةَ فِیَقُولُ : أَنْظِرُوا إِلَى عِبَادِی أَتُونِی شُعْثًا غُبْرًا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند در غروب عرفه نزد فرشتگانش به اهل عرفه می بالد و می گوید: «بندگانم را بنگرید! ژولیده و غبار آلود ، نزد من آمده اند.»

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَعْظَمُ أَهْلِ عَرَفَاتٍ جُرْمًا مِنْ أَنْصَرَفَ وَ هُوَ یَظُنُّ أَنَّهُ لَنْ یُغْفَرَ لَهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: گناه کارترین فرد در عرفات کسی است که، از آن جا باز گردد در حالی که گمان می برد آمرزیده نخواهد شد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : اَللّٰهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ اَحَبَّ الْاَشْیَاءِ اِلَیَّ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خدایا! دوستی ات را محبوب ترین چیزها نزد من گردان.

پیامبر صلی الله علیه و آله : یُغْفَرُ لِصَاحِبِ الْأَضْحِیَّةِ عِنْدَ أَوَّلِ قَطْرَةٍ تَقْطُرُ مِنْ دَمِهَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: با ریختن اولین قطره خون قربانی [به زمین] ، صاحب قربانی آمرزیده می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا جَعَلَ اللَّهُ الْأَضْحَى لِشَبَعِ مَسَاكِينِكُمْ مِنَ اللَّحْمِ فَأَطْعِمُوهُمْ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند عید قربان را برنهاد تا مستمندان از گوشت سیر شوند ؛ پس از گوشت قربانی به ایشان بخورانید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ صَدَقَتْ نِیَّتُهُ ، کَانَتْ أَوَّلُ قَطْرَةٍ لَهُ کَفَّارَةً لِکُلِّ ذَنْبٍ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس نیتش صادق باشد ، اولین قطره از خون قربانی اش ، کفاره همه گناهان او است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : یا عَلِیُّ! لَوْلَا أَنْتَ وَ شِیعَتُكَ مَا قَامَ لِلَّهِ دِیْنٌ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ای علی! اگر تو و شیعیانت نبودید، دینی برای خدا پا برجا نمی ماند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: یا عَلِيُّ! أَنْتَ الْعَلَمُ لِهَذِهِ الْأُمَّةِ مَنْ أَحَبَّكَ فَازَ وَمَنْ أَبْغَضَكَ هَلَكَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ای علی! تو نشان هدایت این امتی؛ هر که تو را دوست بدارد، رستگار شود و هر که تو را دشمن بدارد، به هلاک افتد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: وَلَايَةُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ وَلَايَةُ اللَّهِ وَ حُبُّهُ عِبَادَةُ اللَّهِ وَ اتِّبَاعُهُ فَرِيضَةٌ مِنَ اللَّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: ولایت علی بن ابی طالب علیه السلام ولایت خدا، و محبت او عبادت خدا و پیروی از او فریضه ای از جانب خدا است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر که من مولای اویم پس علی مولای او است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَوْمُ غَدِيرِ خُمٍّ أَفْضَلُ أَعْيَادِ أُمَّتِي ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: روز غدیر خم برترین عید امت من است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَحْسَنُ النَّاسِ إِيْمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا وَ الطُّفُّهُمْ بِأَهْلِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: باایمان ترین مردم، خوش اخلاق ترین آنها و مهرورزترین شان با خانواده خود است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: رَحِمَ اللَّهُ الْوَالِدَا أَعَانَ وَلَدَهُ عَلَى بَرِّهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند رحمت کند پدری را که فرزندش را بر نیکی کردن بر خود کمک کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: جُلُوسُ الْمَرْءِ عِنْدَ عِيَالِهِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ اعْتِكَافٍ فِي مَسْجِدِي هَذَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نشستن مرد پیش زن و فرزندش نزد خداوند محبوب تر است از اعتکاف در این مسجد من.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ حَتَّى فِي الْقَبْلِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خداوند دوست دارد که میان فرزندانِتان عادلانه رفتار کنید حتی در بوسیدن آنها. .

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَوَأْمَرْتُ أَحَدًا أَنْ يَسْجُدَ لِأَحَدٍ لَأَمَرْتُ الْمَرْأَةَ أَنْ تَسْجُدَ لِزَوْجِهَا ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: اگر قرار بود دستور دهم کسی در برابر کسی سجده کند ، به زن دستور می دادم تا شوهرش را سجده کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ امْرَأَةٍ رَفَعَتْ مِنْ بَيْتِ زَوْجِهَا شَيْئًا مِنْ مَوْضِعٍ إِلَى مَوْضِعٍ تُرِيدُ بِهِ صَلَاحًا إِلَّا نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهَا وَ مَنْ نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ لَمْ يُعَذِّبْهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر زنی که در خانه شوهر خود به قصد سامان دادن کارهای خانه چیزی را جابه جا کند خداوند به او نظر می کند و هر که خداوند به او نظر کند عذابش نمی دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَيُّمَا امْرَأَةٍ حَمَلَتْهُ عَلَى مَا لَا يَقْدِرُ عَلَيْهِ وَمَا لَا يُطِيقُ لَمْ تَقْبَلْ مِنْهَا حَسَنَةً؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: زنی که شوهر خود را بر انجام دادن کارهایی وادار کند که او توانایی انجام دادن آنها را ندارد، هیچ يك از کارهای نيك او پذیرفته نخواهد شد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ بَرَّ وَالِدَيْهِ طُوبَى لَهُ زَادَ اللَّهُ فِي عُمْرِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: خوشا به حال کسی که به پدر و مادرش نیکی کند ، خداوند عمرش را زیاد می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَوْمُ الْجُمُعَةِ سَيِّدُ الْأَيَّامِ وَ أَعْظَمُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ يَوْمِ الْأَضْحَى وَ يَوْمِ الْفِطْرِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: روز جمعه مهتر روزها است و نزد خداوند از روز عید قربان و عید فطر ارجمندتر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَطْرِفُوا أَهْلِيكُمْ كُلَّ يَوْمٍ جُمُعَةٍ بِشَىْءٍ مِنَ الْفَاكِهَةِ وَ اللَّحْمِ حَتَّى يَفْرَحُوا بِالْجُمُعَةِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر جمعه مقداری میوه و گوشت به خانواده خود تحفه دهید تا از (آمدن) جمعه شاد شوند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَتَى الْجُمُعَةَ إِيْمَانًا وَاحْتِسَابًا ، اسْتَأْنَفَ الْعَمَلَ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس از سرِ ایمان و برای رسیدن به ثواب الهی به نماز جمعه برود ، اعمال خود را از سرگیرد [یعنی تمام گناهانش آمرزیده شده است].

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْجُمُعَةُ حَجٌّ الْمَسَاكِينِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: نماز جمعه حج مستمندان است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمَعٍ تَهَاوُنًا بِهَا طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر کس سه نماز جمعه را ، از روی اهمّیت ندادن به آن ترک کند ، خداوند بر دل او مهر می زند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لِرَجُلٍ شَكََا حِرْمَانَهُ الْحَجِّ : عَلَيْكَ بِالْجُمُعَةِ فَإِنَّهَا حَجٌّ الْمَسَاكِينِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: پیامبر به مردی که از محرومیت خود از حج شکایت کرد ، فرمود : بر تو باد به نماز جمعه که حج مستمندان است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : فَأَغْتَسِلُ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ وَ لَوْ أَنَّكَ تَشْتَرِي الْمَاءَ بِقُوتِ يَوْمِكَ وَ تَطْوِيهِ فَإِنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ مِنَ التَّطَوُّعِ أَعْظَمَ مِنْهُ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: هر جمعه غسل کن ، حتّی اگر لازم شود برای تهیّه آب آن ، خوراک روزانه ات را بفروشی و گرسنه بمانی ؛ زیرا هیچ امر مستحبّی بالاتر از غسل جمعه نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الصَّلَاةُ عَلَيَّ نُورٌ عَلَى الصَّرَاطِ ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله: درود فرستادن بر من ، مانند نوری است بر روی [تیرگی] های صراط.

قرآن:

قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَ يُغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ؛

بگو : «اگر خدا را دوست دارید ، از من پیروی کنید تا خدا دوستان بدارد و گناهانتان را ببخشد» و خداوند آمرزنده مهربان است.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ بُغَاةَ الْعِلْمِ ؛

خداوند جویندگان دانش را دوست دارد.

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْحَيَّيَّ الْحَلِيمَ الْعَفِيفَ الْمُتَعَفِّفَ ؛

خداوند انسان با حیای بردبار با عفتی را که پاکدامنی می ورزد ، دوست دارد.

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ الْخَيْرِ مَا يُعَجَّلُ ؛

خداوند کار خیری را که به آن شتاب شود دوست دارد.

4 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّفْقَ وَ يُعِينُ عَلَيْهِ ؛

خداوند مدارا کردن را دوست دارد و بر آن یاری می دهد.

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِغَاثَةَ اللَّهْفَانِ ؛

خداوند فریاد رسی دلسوختگان و درماندگان را دوست دارد.

6 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ عِبَادِهِ الْغَيُورَ ؛

خداوند بندگان غیرتمند خود را دوست دارد.

7 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَعَالِيَ الْأُمُورِ وَ أَشْرَافَهَا وَ يَكْرَهُ سَفْسَافَهَا ؛

خداوند کارهای والا و شرافتمند را دوست دارد و از کارهای پست و ناچیز بیزار است.

8 پیامبر صلی الله علیه و آله : كُنْ بَشَاشًا فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْبَشَّاشِينَ وَ يُبْغِضُ الْعَبُوسَ كَرِيهَ الْوَجْهِ ؛

گشاده رو باش که خداوند انسان های گشاده رو را دوست دارد و با اخموی ترش رو دشمن است.

9 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ حَتَّى فِي الْقَبْلِ ؛

خداوند دوست دارد که بین فرزندانان به عدالت رفتار کنید حتی در بوسیدنشان.

10 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الشَّابَّ الَّذِي يُفْنِي شَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ ؛

خداوند جوانی که جوانیش را در اطاعت از او بگذراند دوست دارد.

11. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُتَّقَنَهُ؛

خداوند دوست دارد که وقتی یکی از شما کاری انجام می دهد در آن محکم کاری کند.

12. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ السَّهْلَ الطَّلِيْقَ؛

خداوند انسان آسان گیر گشاده رو را دوست دارد.

13. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْإِنْفَاقَ وَ يُبْغِضُ الْاِقْتَارَ، فَانْفِقْ وَ اطْعَمْ وَ لَا تُصْرِصْ فَيَعْسِرَ عَلَيْكَ الطَّلَبُ؛

خداوند خرج کردن را دوست دارد و با سخت خرج کردن دشمن است پس انفاق و اطعام کن و به ثروت اندوزی مپرداز که کسب ثروت تو را به سختی می اندازد.

14. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُلْحِينَ فِي الدُّعَاءِ؛

خداوند اصرار کنندگان در دعا را دوست دارد.

15. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّجُلَ الْقَوِيَّ الْمُبْدِيَّ الْمُعِيدَ عَلَى الْفَرَسِ الْمُبْدِيَّ الْمُعِيدَ؛

خداوند مرد نیرومندی را که همیشه برای جهاد پا به رکاب است دوست دارد.

16. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الْاِتْقِيَاءَ الْاَبْرَارَ الْاَخْفِيَاءَ الَّذِينَ إِذَا حَضَرُوا لَمْ يُعْرَفُواوَ إِذَا غَابُوا لَمْ يُفْتَقَدُوا، قُلُوبُهُمْ مَصَابِيحُ الْهُدَى يَنْجُونَ مِنْ كُلِّ غِبْرَاءٍ مُظْلِمَةٍ؛

خداوند تعالی بندگان پرهیزگار نیکوکار گمنام را دوست دارد، کسانی که چون حاضرند، شناخته نمی شوند و آنگاه که غایب اند سراغشان را نمی گیرند، قلب هایشان چراغ های هدایت است و از هر تیرگی و تاریکی نجات می یابند.

17. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْبَصَرَ النَّافِذَ عِنْدَ مَجِيئِ الشَّهَوَاتِ، وَالْعَقْلَ الْكَامِلَ عِنْدَ نُزُولِ الشُّبُهَاتِ وَ يُحِبُّ السَّمَاحَةَ وَ لَوْ عَلَى تَمَرَاتٍ وَ يُحِبُّ الشَّجَاعَةَ وَ لَوْ عَلَى قَتْلِ حَيَّةٍ؛

خداوند چشم تیز بین هنگام روی آوردن هوا و هوس ها، و عقل کامل هنگام آمدن شبهه ها را دوست دارد و بخشنده را هر چند به دانه های خرما، دوست دارد و شجاعت را اگر چه به کشتن يك مار دوست دارد. 🌟

18. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الْمُدَاوِمَةَ عَلَى الْإِخَاءِ الْقَدِيمِ فِدَاوِمُوا؛

خداوند تداوم دوستی دیرینه را دوست دارد، پس در دوستی مداومت ورزید. 🌟

19. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَا دَامَ مِنْ عَمَلٍ صَالِحٍ وَ إِنْ كَانَ يَسِيرًا؛
خداوند عمل صالح مداوم را هر چند اندک باشد، دوست دارد. 🌟

20. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَعَالِيَ الْأَخْلَاقِ وَ يَكْرَهُ سَفْسَافَهَا؛

خداوند خصلت های والای اخلاقی را دوست دارد و از خصلت های پست بیزار است. 🌟

21. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَبْدَ أَنْ يَكُونَ سَهْلَ الْبَيْعِ وَ سَهْلَ الشَّرَاءِ وَ سَهْلَ الْقَضَاءِ وَ سَهْلَ الْإِقْتِضَاءِ؛

خداوند بنده ای را که در خرید و فروش و قضاوت و پذیرش قضاوت آسان گیر باشد دوست دارد. 🌟

22. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْفَالَ الْحَسَنَ؛

خداوند فال نیک زدن را دوست دارد. 🌟

23. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فِي الصَّلَاةِ مَا يُحِبُّ فِي الْقِتَالِ: «صَفًّا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانُ مَرْصُوصٍ»؛

خداوند آنچه را که در جنگ دوست دارد، در نماز هم دوست دارد و آن صفی (متحد و منظم) همچون بنیانی پولادین و محکم است. 🌟

24. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يُؤْخَذَ بِرُخْصِهِ كَمَا يُحِبُّ أَنْ يُؤْخَذَ بِعِزِّهِ؛

خداوند دوست دارد از امور مجاز نیز استفاده شود چنانکه دوست دارد به تکالیف عمل شود. 🌟

25. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِذَا أَنْعَمَ عَلَى عَبْدٍ أَنْ يَرَى أَثَرَ نِعْمَتِهِ عَلَيْهِ وَ يُبْغِضُ الْبُؤْسَ وَالتَّبَوُّسَ؛

خداوند دوست دارد وقتی به بنده ای نعمت داد اثرش در او دیده شود و فقر و تظاهر به فقر را دشمن می دارد.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِمَنْ كَانَ يَرْجُو اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا؛

•

قطعا رفتار رسول خدا برای شما الگویی شایسته است، برای آنان که به رحمت خدا و روز رستاخیز امید دارند و خدا را بسیار یاد می کنند.

1. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ؛

من تنها برانگیخته شده ام تا اخلاق بزرگوارانه را به کمال رسانم.

4. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَشْبَهُكُمْ بِي؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا وَآلَيْنُكُمْ كَنَفًا وَ أَبْرُكُم بِقَرَابَتِهِ وَ أَشَدُّكُمْ حُبًّا لِأَخْوَانِهِ فِي دِينِهِ وَ أَصْبَرُكُمْ عَلَى الْحَقِّ وَ أَكْظَمُكُمْ لِلْغِيظِ وَ أَحْسَنُكُمْ عَفْوًا وَ

آیا شما را از شبیه ترینان به خودم با خبر نسازم؟ گفتند: آری ای رسول خدا! فرمودند: هر کس خوش اخلاق تر، نرم خوتر، به خویشانش نیکوکارتر، نسبت به برادراندینی اش دوست دارتر، بر حق شکیباتر، خشم را فروخورنده تر و با گذشت تر و درخرسندی و خشم با انصاف تر باشد.

5. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَبْعَدِكُمْ مِنِّي شَبَهِا؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ: أَلْفَاحِشُ الْمُتَفَحِّشُ الْبَذِيءُ، أَلْبَخِيلُ، أَلْمُخْتَالُ، أَلْحَقُودُ، أَلْحَسُودُ، أَلْقَاسِي الْقَلْبِ، أَلْبَعِيدُ مِنْ كُلِّ خَيْرٍ يُرْجَى، غَيْرُ الْمَا

آیا شما را از کم شباهت ترینان به خودم آگاه نسازم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا! فرمودند: زشتگوی بی آبروی بی شرم، بخیل، متکبر، کینه توز، حسود، سنگدل، کسی که هیچ امیدی به خیرش و امانی از شرش نیست.

7. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّا أَمَرْنَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ بِمُدَارَاةِ النَّاسِ، كَمَا أَمَرْنَا بِإِقَامَةِ الْفَرَائِضِ؛

ما پیامبران، همان گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده ایم. 🌟

12 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَوْصَانِي رَبِّي بِسَبْعٍ : أَوْصَانِي بِالْإِخْلَاصِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ وَ أَنَاغُفُو عَمَّنْ ظَلَمَنِي وَ أُعْطِيَ مَنْ حَرَمَنِي وَ أَصِلَ مَنْ قَطَعَنِي وَ أَن يَكُونَ صَمْتِي فِكْرًا وَنَظْرِي عِبْرًا؛

پروردگارم هفت چیز را به من سفارش فرمود: اخلاص در نهان و آشکار، گذشت از کسی که به من ظلم نموده، بخشش به کسی که مرا محروم کرده، رابطه با کسی که با من قطع رابطه کرده، و سکوتم همراه با تفکر و نگاهم برای عبرت باشد. 🌟

13 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَقْرَبُكُمْ عِدَا مَنِّي فِي الْمَوْقِفِ أَصْدَقُكُمْ لِلْحَدِيثِ وَ آدَاكُمْ لِلْإِمَانَةِ وَ أَوْفَاكُمْ بِالْعَهْدِ وَ أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا وَ أَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ؛

نزدیک ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق ترین و نزدیک ترین شما به مردم است. 🌟

18 پیامبر صلی الله علیه و آله : خَمْسٌ مِنْ سُنَنِ الْمُرْسَلِينَ : أَحْيَاءُ وَ الْحِلْمُ وَ الْحِجَامَةُ وَ السَّوَاكُ وَ التَّعَطُّرُ؛

پنج چیز از سنت پیغمبران است: حیا، بردباری، حجامت کردن، و مسواک و عطر زدن. 🌟

20 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَكْرَمُ أَخْلَاقِ النَّبِيِّينَ وَ الصَّدِّيقِينَ وَ الشُّهَدَاءِ وَ الصَّالِحِينَ التَّزَاوُرُ فِي اللَّهِ؛

بزرگوارانه ترین اخلاق پیامبران، صدیقین (انسان های راستین) شهدا و صالحین، دیدار یکدیگر برای خداست. 🌟

21 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا يُبَلِّغُنِي أَحَدٌ مِنْكُمْ عَنْ أَحَدٍ مِنْ أَصْحَابِي شَيْئًا، فَإِنِّي أَحِبُّ أَنْ أَخْرُجَ إِلَيْكُمْ وَ أَنَا سَلِيمُ الصَّدْرِ؛

کسی از شما حق ندارد از هیچ يك از یارانم چیزی به من بگوید؛ زیرا دوست دارم درحالی که چیزی از شما در دلم نیست به سویتان بیایم. 🌟

27 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَمَرْتُ أَنْ أَخْذَ الصَّدَقَةَ مِنْ أَغْنِيَاءِكُمْ فَأَرُدَّهَا فِي فَقَرَاءِكُمْ؛ مِنْ مَأْمُورٍ كَمَا صَدَقَهُ (و زکات) را از ثروتمندان بگیری و به فقرا بدهی. 🌟

28. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَمَرَنِي رَبِّي بِسَبْعِ خِصَالٍ: حُبِّ الْمَسَاكِينِ وَ الدُّنُوِّ مِنْهُمْ وَ أَنْ أَكْثَرَ مِنْ «لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» وَ أَنْ أَصِلَ بِرَحْمِي وَ إِنْ قَطَعَنِي وَ أَنْ أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلُ مِنِّي وَ لَا أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقِي وَ أَنْ لَا يَأْخُذَنِي فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ وَ أَنْ أَقُولَ الْحَقَّ وَ إِنْ كَانَ مُرًّا وَ أَنْ لَا أَسْأَلَ أَحَدًا شَيْئًا؛

پروردگارم مرا به هفت خصلت امر نموده است: دوست داشتن بینوایان و نزدیکی شدن به آنها، ذکر لا حول و لا قوة الا بالله را بسیار گفتن، با خویشاوندان رابطه برقرار کردن؛ هر چند آنان قطع رابطه کنند، [و در مسائل مادی]، به پایین تر از خود نگاه کنم نه به بالاتر، در راه خدا سرزنش ملامتگران را به خود نگیرم، حق را بگویم اگر چه تلخ باشد و از کسی، چیزی نخواهم.

30. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنْ قَدَرْتَ أَنْ تُصْبِحَ وَ تُمَسِيَ وَ لَيْسَ فِي قَلْبِكَ غَشٌّ لِأَحَدٍ فَافْعَلْ وَ ذَلِكَ مِنْ سُنَّتِي وَ مَنْ أَحْيَى سُنَّتِي فَقَدْ أَحْيَانِي وَ مَنْ أَحْيَانِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ؛

تا می توانی بکوش که صبح و شب در قلبت (حتی) قصد فریب و نیرنگ کسی نباشد؛ چرا که این از سنت های من است و کسی که سنتم را زنده کند، مرا زنده کرده است و کسی که مرا زنده کند، در بهشت با من خواهد بود.

33. پیامبر صلی الله علیه و آله : نَحْنُ قَوْمٌ لَا نَأْكُلُ حَتَّى نَجُوعَ وَ إِذَا أَكَلْنَا لَا نَشْبَعُ؛

ما قومی هستیم که تا گرسنه نشویم غذا نمی خوریم و تا سیر نشده ایم دست از غذا می کشیم.

35. پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِنِسَائِهِ وَ أَنَا خَيْرُكُمْ لِنِسَائِي؛

بهترین شما کسی است که، برای زنان خود بهتر باشد و من بهترین شما برای زن خود هستم.

رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَ قِنَا عَذَابَ النَّارِ؛

پروردگارا ! خیر دنیا و آخرت را نصیب ما گردان و ما را از عذاب آتش نگهدار.

1. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلْبِرُّ مَا سَكَنْتَ إِلَيْهِ النَّفْسُ وَ اطمَنَّ إِلَيْهِ الْقَلْبُ، وَ الْإِثْمُ مَا لَمْ تَسْكُنْ إِلَيْهَا النَّفْسُ وَ لَمْ يَطْمَنَّ إِلَيْهِ الْقَلْبُ وَ إِنْ أَفْتَاكَ الْمُفْتُونَ ؛

نیکی آن است که جان و دل انسان با آن آرامش پیدا کند و گناه آن است که جان و دل انسان با آن آرام نگیرد، هر چند فتوا دهندگان (خلاف آن را) به تو فتوا دهند.

6+ پیامبر صلی الله علیه وآله : مَا اجْتَمَعَ قَوْمٌ فِي بَيْتٍ مِنْ بُيُوتِ اللَّهِ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَ يَتَدَارِسُونَهُ بَيْنَهُمْ إِلَّا نَزَلَتْ عَلَيْهِمُ السَّكِينَةُ وَ غَشِيَتْهُمْ الرَّحْمَةُ وَ حَفَّتْهُمُ الْمَلَائِكَةُ وَ ذَكَرَهُمُ اللَّهُ فِيمَنْ عِنْدَهُ؛

هیچ جلسه قرآنی برای تلاوت و درس در خانه ای از خانه های خدا برقرار نشد، مگر این که آرامش بر آنان نازل شد و رحمت در برشان گرفت و فرشتگان در اطراف آنان حلقه زدند و خداوند در میان کسانی که در نزدش هستند، از آنان یاد کرد.

8+ پیامبر صلی الله علیه و آله : اَلصِّدْقُ طُمَأْنِينَةٌ وَ الْكَذِبُ رِيْبَةٌ؛

راستگویی مایه آرامش و دروغگویی مایه تشویش است.

23+ پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الزَّاهِدَ فِي الدُّنْيَا يَرْتَجِي وَ يُرِيحُ قَلْبُهُ وَ بَدَنُهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ الرَّاْغِبُ فِيهَا يُتْعَبُ قَلْبُهُ وَ بَدَنُهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

هر کس به دنیا بی رغبت است، امیدوار است و تن و جان را در دنیا و آخرت آسوده می گذارد و هر کس دل به دنیا ببندد، تن و جان خود را در دو دنیا به زحمت می اندازد.

34+ پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَعْرَضَ عَنِ مُحَرَّمٍ أَبْدَلَهُ اللَّهُ بِهِ عِبَادَةً تَسْرُهُ؛

هر کس از حرام دوری کند، خداوند به جای آن عبادتی که او را شاد کند نصیبش می گرداند.

35+ پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلَيْكُمْ بِالزَّيْبِ فَإِنَّهُ يَكْشِفُ الْمِرَّةَ وَيَذْهَبُ بِالْبَلْغَمِ وَيَشُدُّ الْعَصْبَ وَيَذْهَبُ بِالْإِغْيَاءِ وَيُحَسِّنُ الْخُلُقَ وَيُطَيِّبُ النَّفْسَ وَيَذْهَبُ بِالْغَمِّ؛

شما را سفارش می کنم به خوردن مویز، زیرا صفرا را برطرف می کند، بلغم را از بین می برد، اعصاب را قوی، خستگی را دور، و اخلاق را خوب می کند، و به روح آرامش می بخشد و غم را می برد.

40+ پیامبر صلی الله علیه و آله : تُفْتِيكَ نَفْسُكَ، ضَعْ يَدَكَ عَلَى صَدْرِكَ، فَإِنَّهُ يَسْكُنُ لِلْحَلَالِ وَ يَضْطَرِبُ مِنَ الْحَرَامِ دَعْ مَا يُرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يُرِيْبُكَ، وَ إِنَّ أَفْتَكَ الْمُفْتُونُ، إِنَّ الْمُؤْمِنَ يَذُرُّ الصَّغِيرَ مَخَافَةَ أَنْ يَقَعَ فِي الْكَبِيرِ؛

قلبت (وجدانت)، حقیقت را برای تو می گوید. دستت را بر روی سینه ات بگذار، زیرا قلبت از حلال، آرامش و از حرام تشویش پیدا می کند. آنچه تو را به تردید می اندازد -

هرچند که صاحبان فتوا، فتوا دهند - رها کن و به سراغ چیزی برو که ،تو را به تردید نمی اندازد. مؤمن از ترس گناه بزرگ، گناه کوچک را هم رها می کند. .

و لِيَعْفُوا وَ لِيَصْفَحُوا أَلَا تُحِبُّونَ أَنْ يَغْفِرَ اللَّهُ لَكُمْ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ؛ .

...باید عفو کنید و لغزش های دیگران را نادیده بگیرید. آیا دوست نمی دارید خداوند شما را ببخشد؟ و خداوند آمرزنده و مهربان است.

1پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ مَنْ بَدَأَ بِالسَّلَامِ؛

نزدیک ترین مردم به خدا و رسول او کسی است که آغازگر سلام باشد. .

3پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا أَوْقَفَ الْعِبَادُ نَادِي مُنَادٍ لِيَقُمْ مَنْ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَلِيَدْخُلَ الْجَنَّةَ قِيلَ: مَنْ ذَا الَّذِي أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ؟ قَالَ: الْعَافُونَ عَنِ النَّاسِ؛

هنگامی که بندگان در پیشگاه خدا می ایستند، آواز دهنده ای ندا دهد: آن کس که مزدش با خداست برخیزد و به بهشت رود. گفته می شود: چه کسی مزدش با خداست؟ می گوید: گذشت کنندگان از مردم. .

4پیامبر صلی الله علیه و آله : يَرَوِي عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى - حُقَّتْ مَحَبَّتِي عَلَى الْمُتَزَاوِرِينَ فَتَوَحَّتْ مَحَبَّتِي عَلَى الْمُتَبَاذِلِينَ فِيَّ وَهُمْ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ يَغْبِطُهُمُ النَّبِيُّونَ وَالصَّادِقُونَ بِمَكَانِهِمْ؛

خداوند متعال می فرماید: بر خود واجب کرده ام دوست داشتن کسانی را که به خاطر من به دیدار یکدیگر می روند و کسانی که در راه من به یکدیگر بخشش می نمایند، چنین کسانی (روز قیامت) بر منابری از نورند به گونه ای که پیامبران و صدیقین به جایگاه آنان غبطه می خورند. .

6پیامبر صلی الله علیه و آله : أَمَرَنِي رَبِّي بِمُدَارَاةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَنِي بِإِدَاءِ الْفَرَائِضِ؛

پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است. .

7پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَسَخِي قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ ، قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ ، قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ؛

سزاوتمند به خدا، مردم و بهشت نزدیک است. .

9 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ يُحِبَّكُمْ اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَأَدُوا إِذَا اتُّمِّنْتُمْ وَاصْدُقُوا إِذَا حَدَّثْتُمْ وَأَحْسِنُوا جِوَارَ مَنْ جَاوَرَكُمْ؛

اگر می خواهید که خدا و پیغمبر شما را دوست بدارند وقتی امانتی به شما سپردند به سلامت برگردانید و چون سخن گویند راست گویند و با همسایگان خود به نیکی رفتار نمایند.

13 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَمَّا الْحَيَاءُ فَيَتَشَعَّبُ مِنْهُ اللَّيْنُ ، وَالرَّأْفَةُ ، وَالْمُرَاقَبَةُ لِلَّهِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ، وَالسَّلَامَةُ، وَاجْتِنَابُ الشَّرِّ، وَالْبَشَاشَةُ، وَالسَّمَاحَةُ ، وَالظَّفَرُ، وَحُسْنُ الثَّنَاءِ عَلَى الْمَرْءِ فِي النَّاسِ، فَهَذَا مَا أَصَابَ الْعَاقِلَ بِالْحَيَاءِ، فَطُوبَى لِمَنْ قَبْلَ نَصِيحَةِ اللَّهِ وَخَافَفَ ضِيحَتَهُ؛

اما شاخه های حیا عبارتند از: نرمش، مهربانی، در نظر داشتن خدا در آشکار و نهان، سلامت، دوری از بدی، خوشرویی، گذشت، بخشندگی، پیروزی و خوشنامی در میان مردم، اینها فوایدی است که خردمند از حیا می برد. خوشا به حال کسی که نصیحت خدا را بپذیرد و از رسوایی خودش بترسد.

14 پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله : أَنْصِفِ النَّاسَ مِنْ نَفْسِكَ وَأَنْصَحِ الْأُمَّةَ وَارْحَمْهُمْ فَإِذَا كُنْتَ كَذَلِكَ وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَى أَهْلِ بَلَدَةٍ أَنْتَ فِيهَا وَأَرَادَ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابَ نَظَرَ إِلَيْكَ فَرَحِمَهُمْ بِكَ، يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: (وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ)؛

با مردم منصفانه رفتار کن و نسبت به آنان خیرخواه و مهربان باش، زیرا اگر چنین بودی و خداوند بر مردم آبادی که تو در آن به سر میبری خشم گرفت و خواست بر آنان عذاب فرو فرستد، به تونگاه می کند و به خاطرتو به آن مردم رحم می کند. خدای متعال می فرماید «و پروردگار تو (هرگز) بر آن نبوده است که شهرهایی را که مردمش درستکارند، به ستمی هلاک کند».

15 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا رَزَقَهُ اللَّهُ خَلِيلًا صَالِحًا؛

هر کس که خداوند برای او خیر بخواهد، دوستی شایسته نصیب وی خواهد نمود.

16 پیامبر صلی الله علیه و آله : مُشَاوَرَةُ الْعَاقِلِ النَّاصِحِ رُشْدٌ وَيُمْنٌ وَتَوْفِيقٌ مِنَ اللَّهِ فَإِذَا أَسَارَ عَلَيْكَ النَّاصِحُ الْعَاقِلُ فَإِيَّاكَ وَالْخِلَافَ فَإِنَّ فِي ذَلِكَ الْعَطَبَ؛

مشورت کردن با عاقل خیرخواه مایه هدایت و میمنت است و توفیقی است از جانب خداوند، پس هرگاه خیرخواه عاقل تورا راهنمایی کرد، مبادا مخالفت کنی که موجب نابودی می شود. ❀

17 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَعْظَمَ النَّاسِ مَنْزِلَةً عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْشَاهُمْ فِي أَرْضِهِ بِالنَّصِيحَةِ لِخَلْقِهِ؛

بلند مرتبه ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت کسی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشاد مردم قدم بردارد. ❀

20 پیامبر صلی الله علیه و آله : رَأَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ رَجُلًا عِنْدَ الْعَرْشِ فَغَبَطَهُ بِمَكَانِهِ فَسَأَلَ عَنْهُ فَقَالَ: كَأَنَّا لَيَحْسُدُ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ؛

حضرت موسی علیه السلام مردی را نزد عرش دید و به جایگاه او غبطه خورد و در مورد او سؤال کرد. به او گفته شد که او به آنچه خداوند از فضل خود به مردم داده است حسد نمی برد. ❀

21 پیامبر صلی الله علیه و آله : يُؤْتَى بِأَحَدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَوْفَقُ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَيُدْفَعُ إِلَيْهِ كِتَابُهُ فَلَا يَرِي حَسَنَاتِهِ فَيَقُولُ: إِلَهِي، لَيْسَ هَذَا كِتَابِي فَأَنَّى لَأَرَى فِيهَا طَاعَتِي؟! فَيُقَالُ لَهُ: إِنَّ رَبَّكَ لَا يَضِلُّ وَلَا يَنْسِي ذَهَبَ عَمَلِكَ بِاغْتِيَابِ النَّاسِ ثُمَّ يُؤْتَى بِآخَرَ وَيُدْفَعُ إِلَيْهِ كِتَابُهُ فَيَرِي فِيهِ طَاعَاتٍ كَثِيرَةً فَيَقُولُ: إِلَهِي مَا هَذَا كِتَابِي فَأَنَّى مَا عَمِلْتُ هَذِهِ الطَّاعَاتِ فَيُقَالُ: لَا نَفْلَانَا اغْتَابَكَ فَدَفَعْتُ حَسَنَاتَهُ إِلَيْكَ؛

روز قیامت فردی را می آورند و او را در پیشگاه خدا نگه می دارند و کارنامه اش را به او می دهند، اما حسنات خود را در آن نمی بیند. عرض می کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من در آن طاعات خود را نمی بینم! به او گفته می شود: پروردگار تو نه خطا می کند و نه فراموش. عمل تو به سبب غیبت کردن از مردم بر باد رفت. سپس مرد دیگری را می آورند و کارنامه اش را به او می دهند. در آن طاعت بسیاری را مشاهده می کند. عرض می کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من این طاعات را بجا نیاورده ام! گفته می شود: فلانی از تو غیبت کرد و من حسنات او را به تو دادم. ❀

22 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ عَالَ يَتِيمًا حَتَّى يَسْتَعْنِيَ عَنْهُ أَوْجَبَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ بِذَلِكَ الْجَنَّةَ كَمَا أَوْجَبَ اللَّهُ لِكُلِّ مَالٍ الْيَتِيمِ النَّارَ؛

هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا آن که بی نیاز گردد، خداوند به سبب این کار بهشت را بر او واجب سازد، همچنان که آتش دوزخ را بر خورنده مال یتیم واجب ساخته است. ❀

23. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا كَثُرَ الزَّانَا بَعْدَى مَوْتِ الْفُجَاءَةِ وَإِذَا طُفِفَ الْمِكْيَالُ أَخَذَهُمُ اللَّهُ بِالسِّنِينَ وَالنَّقْصِ وَإِذَا مَنَعُوا الزَّكَاةَ مَنَعَتِ الْأَرْضُ بَرَكَاتِهَا مِنَ الزَّرْعِ وَالثَّمَارِ وَالْمَعَادِنِ وَإِذَا جَارُوا فِي الْحُكْمِ تَعَاوَنُوا عَلَى الظُّلْمِ وَالْعُدْوَانِ وَإِذَا نَقَضُوا الْعُهُودَ سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ عَدُوَّهُمْ... ؛

چون پس از من زنا زیاد شود، مرگ ناگهانی زیاد می شود و چون کم فروشی کنند، خداوند آنان را به قحطی و کمبود مبتلا می گرداند و چون زکات ندهند، زمین برکات خود مانند غلات و میوه ها و معادن را از آنان دریغ می دارد و چون در قضاوت ستم نمایند، بر ظلم و تجاوز یکدیگر را یاری کند و چون عهد و پیمان ها را بشکنند، خداوند دشمنشان را بر آنان مسلط کند... .

24. پیامبر صلی الله علیه و آله : عَائِدُ الْمَرِيضِ فِي مَخْرَفَةِ الْجَنَّةِ، فَإِذَا جَلَسَ عِنْدَهُ غَمَرَتْهُ الرَّحْمَةُ؛

عیادت کننده از بیمار، در نخلستان بهشت میوه می چیند و هرگاه نزد بیمار بنشیند، رحمت خدا او را فرا می گیرد. .

26. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ مَنْ أَطْعَمَ مِنْ جَوْعٍ أَوْ دَفَعَ عَنْهُ مَغْرَمًا أَوْ كَشَفَعَنَّهُ كَرْبًا؛

محبوب ترین کارها نزد خدا، سیرکردن گرسنه یا پرداختن بدهی یا برطرف کردن گرفتاری اوست. .

27. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ لَا يَرْحَمِ النَّاسَ لَا يَرْحَمُهُ اللَّهُ؛

هر کس به مردم رحم نکند، خداوند به او رحم نمی کند. .

29. پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ الْأَصْحَابِ صَاحِبٌ إِذَا ذَكَرْتَ اللَّهَ أَعَانَكَ وَ إِذَا نَسِيتَ ذَكَرَكَ؛

بهترین دوستان کسی است که هرگاه خدا را یاد نمودی تو را یاری کند و چون خدا را فراموش نمودی به یادت آورد. .

30. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا حَكَمْتُمْ فَأَعْدِلُوا وَ إِذَا قُلْتُمْ فَأَحْسِنُوا فَإِنَّ اللَّهَ مُحْسِنٌ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ؛

هرگاه قضاوت می کنید، عادلانه قضاوت کنید و هرگاه سخن می گوید، نیکو بگویید، زیرا خداوند نیکوکار است و نیکوکاران را دوست دارد. •

33 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْإِخْتِلَافَ وَالْتِنَازَعَ وَالتَّثَبُّطَ مِنْ أَمْرِ الْعَجْزِ وَالضَّعْفِ وَهُوَ مِمَّا لَا يُحِبُّهُ اللَّهُ وَلَا يُعْطَى عَلَيْهِ النَّصْرَ وَالظَّفَرَ؛

اختلاف و کشمکش و پشت هم اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می دهد. •

36 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَنْظُرُ امْرَأَةً أَوَّلَ رَمَقَةٍ ثُمَّ يَغْضُ بَصَرَهُ إِلَّا أَخَذَتْ اللَّهُ تَعَالَى عِبَادَةَ يَجِدُ حَلَاوتَهَا فِي قَلْبِهِ؛

هیچ مرد مسلمانی نیست که نگاهش به زنی بیفتد و چشم خود را پایین بیندازد مگر این که خدای متعال به او توفیق عبادتی دهد که شیرینی آن را در دل خویش بیابد. •

39 پیامبر صلی الله علیه و آله : تَفَرَّغُوا مِنْ هُمُومِ الدُّنْيَا مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنَّهُ مَنْ أَقْبَلَ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى بِقَلْبِهِ جَعَلَ اللَّهُ قُلُوبَ الْعِبَادِ مُنْقَادَةً إِلَيْهِ بِالْوُدِّ وَالرَّحْمَةِ وَكَانَ اللَّهُ إِلَيْهِ بِكُلِّ خَيْرٍ أَسْرَعَ؛

تا می توانید خود را از هم و غم دنیا فارغ سازید؛ زیرا هر کس با دل خویش به جانب خدا روی آورد، خداوند دل های بندگان را از سر مهر و محبت مطیع او می کند و هر خیری را به او زودتر می رساند. •

40 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا وَكَلِ ابْنُ آدَمَ إِلَّا إِلَى مَنْ رَجَاهُ وَلَوْ أَنَّ ابْنَ آدَمَ لَمْ يَرْجُ إِلَّا اللَّهَ مَا وَكَلَالِي غَيْرِهِ؛

انسان به همان کسی واگذار می شود که به او امید بسته است و اگر انسان جز به خدا امید نبندد به غیر خدا واگذار نمی شود. •

كَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا؛ •

کلام الهی است که برترین است.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : التَّسْمِيَةُ مِفْتَاحُ الْوُضُوءِ وَ مِفْتَاحُ كُلِّ شَيْءٍ؛

بسم الله الرحمن الرحيم، کلید وضو و کلید هر چیزی است. •

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا يَرُدُّ دُعَاءٌ أَوَّلُهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ؛

دعایی که با بسم الله الرحمن الرحيم شروع شود، رد نمی شود. •

3+پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَرَأَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مُوقِنًا سَبَّحَتْ مَعَهُ الْجِبَالُ إِلَّا أَنَّهُ لَا يَسْمَعُ ذَلِكَ مِنْهَا؛

هر کس با یقین بسم الله الرحمن الرحيم را قرائت کند، کوه ها به همراه او تسبیح می گویند، هر چند او تسبیح آنها را نمی شنود.

4+پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ رَفَعَ قِرْطَاسًا مِنَ الْأَرْضِ مَكْتُوبًا عَلَيْهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِاجْلَالاً لِلَّهِ وَلِاسْمِهِ عَنْ أَنْ يُدَاسَّ كَانَ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الصَّدِيقِينَ وَخُفِّ عَنِ الْإِثْمِ وَ

هر کس کاغذی را که روی آن بسم الله الرحمن الرحيم نوشته شده است از روی زمین بردارد و این کار برای بزرگداشت خداوند و جلوگیری از اهانت به نام او باشد، نزد خداوند از صدیقین به شمار می رود و از بار گناه پدر و مادرش برداشته خواهد شد، حتی اگر مشرک باشند.

5+پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا قَالَ الْعَبْدُ عِنْدَ مَنَامِهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ يَقُولُ اللَّهُ : مَلَائِكَتِي ! اُكْتُبُوا بِالْحَسَنَاتِ نَفْسَهُ إِلَى الصَّبَاحِ؛

هر گاه بنده ای هنگام خوابش، بسم الله الرحمن الرحيم بگوید، خداوند به فرشتگان می گوید: به تعداد نفس هایش تا صبح برایش حسنه بنویسید.

6+پیامبر صلی الله علیه و آله : اَلْعَبْدُ... إِنْ قَالَ فِي أَوَّلِ وُضُوئِهِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طَهَّرَتْ أَعْضَاؤُهُ كُلُّهَا مِنَ الذُّنُوبِ؛

اگر بنده ای... در ابتدای وضویش، بسم الله الرحمن الرحيم بگوید همه اعضایش از گناهان پاک می شود.

7+پیامبر صلی الله علیه و آله : زَيَّنُوا مَوَائِدَكُمْ بِالْبَقْلِ؛ فَإِنَّهَا مَطْرَدَةٌ لِلشَّيَاطِينِ مَعَ التَّسْمِيَةِ؛ سفره هایتان را با سبزی، زینت دهید ؛ زیرا سبزی با بسم الله الرحمن الرحيم، شیطان را طرد می کند.

8+پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَرَأَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ حَرْفٍ أَرْبَعَةَ أَلْفِ حَسَنَةٍ وَ مَحَا عَنْهُ أَرْبَعَةَ أَلْفِ سَيِّئَةٍ وَ رَفَعَ لَهُ أَرْبَعَةَ أَلْفِ دَرَجَةٍ؛

هر کس بسم الله الرحمن الرحيم را قرائت کند خداوند به ازای هر حرف آن چهار هزار حسنه برایش می نویسد و چهار هزار گناه از او پاک می کند و چهار هزار درجه او را بالا می برد.

9- پیامبر صلی الله علیه و آله : أَنَّهُ إِذَا قَالَ الْمُعَلِّمُ لِلصَّبِيِّ قُلْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَقَالَ الصَّبِيُّ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ كَتَبَ اللَّهُ بَرَاءَةً لِلصَّبِيِّ وَ بَرَاءَةً لِأَبَوَيْهِ وَ بَرَاءَةً لِلْمُعَلِّمِ؛

وقتی معلم به کودک بگوید: بگو بسم الله الرحمن الرحيم و کودک آن را تکرار کند خداوند برای کودک و پدر و مادرش و معلم، برائت از آتش در نظر خواهد گرفت.

10- پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ كَتَبَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَجَوَّدَهُ تَعْظِيمًا لِلَّهِ غَفَرَ اللَّهُ لَهُ؛

هر کس بسم الله الرحمن الرحيم را برای بزرگداشت خداوند زیبا بنویسد ، خداوند او را می بخشد.

11- پیامبر صلی الله علیه و آله : عَنْ اللَّهِ جَلَّ وَ عَزَّ أَنَّهُ قَالَ: كُلُّ أَمْرِ ذِي بَالٍ لَمْ يُذَكَّرْ فِيهِ بِسْمِ اللَّهِ فَهُوَ أَبْتَرُ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله از خداوند عزیز و جلیل نقل کرده است که فرمود: هر کار ارزشمندی که در آن بسم الله ذکر نشود ناقص است.

12- پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ حَزَنَهُ أَمْرٌ تَعَاظَاهُ فَقَالَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَ هُوَ مُخْلِصٌ لِلْهَبِ قَلْبِهِ إِلَيْهِ لَمْ يَنْفَكْ مِنْ إِحْدَى اثْنَتَيْنِ إِمَّا بُلُوغُ حَاجَتِهِ فِي الدُّنْيَا وَ إِمَّا يَعْدِلُهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَيَذْخِرُ لَدَيْهِ وَ أَبْقَى لِلْمُؤْمِنِينَ؛

هر کس کاری او را اندوهگین و به خود مشغول کند، و او با اخلاص برای خدا بسم الله الرحمن الرحيم بگوید و با قلبش به سوی او رو کند، یکی از این دو برای او خواهد بود: یا در دنیا به حاجتش می رسد و یا حاجتش نزد پروردگار بوده و برای او ذخیره می شود و آن برای مؤمنان ماندگارتر است.

13- پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَرَادَ أَنْ يُنَجِّيَهُ اللَّهُ مِنَ الزَّبَانِيَةِ التَّسْعَةِ عَشَرَ فَلْيَقْرَأْ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَإِنَّهَا تِسْعَةُ عَشَرَ حَرْفًا لِيَجْعَلَ اللَّهُ كُلَّ حَرْفٍ مِنْهَا جُنَّةً مِّنْ وَاحِدٍ مِنْهُمْ؛

هر کس می خواهد خداوند او را از زبانیه (فرشتگان عذاب) نوزده گانه برهاند، بسم الله الرحمن الرحيم را قرائت کند زیرا آن نوزده حرف است. تا خداوند هر حرف آن را سپری در مقابل یکی از آن فرشتگان قرار دهد.

14. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا مَرَّ الْمُؤْمِنُ عَلَى الصَّرَاطِ فَيَقُولُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ طَفِنْتَ لَهُبُ النَّيِّرَانِ وَ تَقُولُ: جُزْ يَا مُؤْمِنُ فَإِنَّ نوركَ قَدْ أَطْفَأَ لَهُبِي؛

هنگامی که مؤمن بر صراط می گذرد، و می گوید: بسم الله الرحمن الرحيم. ناگاه زبانه های آتش خاموش می شود و می گوید: ای مؤمن عبور کن زیرا نور تو آتش مرا خاموش کرد.

15. پیامبر صلی الله علیه و آله : لَوْ قَرَأْتَ بِسْمِ اللَّهِ تَحَفَظُكَ الْمَلَائِكَةُ إِلَى الْجَنَّةِ وَ هُوَ شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ؛

اگر بسم الله را قرائت کنی، فرشتگان، تا بهشت تو را حفظ می کنند و آن شفای هردردی است.

16. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا قَالَ الْعَبْدُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ: بَدَأَ عَبْدِي بِاسْمِي وَ حَقُّ عَلَى أَنْ أُتِمَّ لَهُ أُمُورُهُ وَ أُبَارِكَ لَهُ فِي أحوَالِهِ؛

هر گاه بنده ای بسم الله الرحمن الرحيم بگوید خداوند می فرماید: بنده ام کارش را با نام من آغاز کرد، بر من است تا کارش را به پایان برسانم و برای او در کارهایش برکت قرار دهم.

17. پیامبر صلی الله علیه و آله : كَانَ جِبْرِيلُ إِذَا جَاءَنِي بِالْوَحْيِ أَوَّلُ مَا يُلْقِي عَلَى بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ؛

وقتی جبرئیل با وحی به نزد من آمد، نخستین چیزی که به من القا می کرد، بسم الله الرحمن الرحيم بود.

18. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَرَأَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ بَنَى اللَّهُ لَهُ فِي الْجَنَّةِ سَبْعَةَ أَلْفِ قَصْرٍ مِنْ ياقوتَةٍ حَمْرَاءَ؛

هر کس بسم الله الرحمن الرحيم را قرائت کند خداوند در بهشت هفتاد هزار قصر از یاقوت سرخ برای او بنا کند.

19. پیامبر صلی الله علیه و آله : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِفْتَاحُ كُلِّ كِتَابٍ؛

بسم الله الرحمن الرحيم، کلید هر نوشته ای است.

20. پیامبر صلی الله علیه و آله : أُمَّتِي يَأْتُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ هُمْ يَقُولُونَ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ فَتَثْقُلُ حَسَنَاتُهُمْ فِي الْمِيزَانِ فَيُقَالُ: أَلَا مَا أَرَجَحَ مَوَازِينَ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ: فَتَقُولُ الْأَنْبِيَاءُ

عليهم السلام إِنَابِتْدَاءَ كَلَامِهِمْ ثَلَاثَةٌ أَسْمَاءٍ مِنْ أَسْمَاءِ اللَّهِ لَوْ وُضِعَتْ فِي كَفَّةِ الْمِيزَانِ وَ وُضِعَتْ سَيِّئَاتُ الْخَلْقِ فِي كَفَّةٍ أُخْرَى لَرَجَحَتْ حَسَنَاتُهُمْ؛

امت من در روز قیامت می آیند درحالی که بسم الله الرحمن الرحیم می گویند. آنگاه اعمال نیک آنها درترازوی اعمال، سنگین می شود. گفته می شود: چه چیزی باعث شده که ترازوی اعمال امت محمد سنگین شود. پیامبران جواب می دهند: چون سخن ایشان به سه نام از نام های پروردگار شروع می شود که اگر در يك كفه ترازو قرار گیرد و گناهان مردم در كفه دیگر گزارده شود، حسنات آنها برتری می یابد. ●

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ هُمْ خَيْرُ الْبَرِيَّةِ؛ ●

در حقیقت کسانی که ایمان آورده و نیکوکار شده اند بهترین اهل عالمند.

1پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ وَأَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي مَا أَكْرَمَ النِّسَاءَ إِلَّا كَرِيمٌ وَ لَا أَهَانَهُنَّ إِلَّا لَنِيمٍ؛

بهترین شما کسی است که برای خانواده خود بهتر باشد و من از همه شما برای خانواده ام بهترم، زنان راگرامی نمی دارد،مگر انسان بزرگوار و به آنان اهانت نمی کند،مگر شخص پست و بی مقدار. ●

2پیامبر صلی الله علیه و آله: شَرُّ النَّاسِ الضَّيِّقُ عَلَى أَهْلِهِ، قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ كَيْفَ يَكُونُ ضَيِّقًا عَلَى أَهْلِهِ قَالَ: الرَّجُلُ إِذَا دَخَلَ بَيْتَهُ خَشَعَتِ امْرَأَتُهُ وَ هَرَبَ وَلَدُهُ وَ فَرَّ فَإِذَا خَرَجَ ضَحَكَتِ امْرَأَتُهُ وَ اسْتَأْنَسَ أَهْلُ بَيْتِهِ؛

بدترین مردم کسی است که بر خانواده اش سخت گیر باشد. گفتند ای رسول خدا! سخت گیری بر خانواده چگونه است؟ فرمودند: مرد وقتی وارد خانه شود، همسرش از اوهراسان و فرزندان از او گریزان شده، فرار کنند و چون بیرون رود همسرش شاد گردد و خانواده اش با یکدیگر انس گیرند. ●

3پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُكُمْ مَنْ يُرْجَى خَيْرُهُ وَ يُؤْمَنُ شَرُّهُ؛

بهترین شما کسی است که به خیرش امیدوار و از شرش در امان باشند. ●

4پیامبر صلی الله علیه و آله: شَرُّكُمْ مَنْ لَا يُرْجَى خَيْرُهُ وَ لَا يُؤْمَنُ شَرُّهُ؛

بدترین شما کسی است که به خیرش امیدی نیست و از شرش امانی نباشد. ●

5پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ؛

بهترین برادران شما کسی است که عیب هایتان را به شما هدیه کند. .

7+ پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُكُمْ أَحْسَنُكُمْ قَضَاءً لِلدِّينِ؛

بهترین شما کسانی هستند که قرض خود را بهتر ادا کنند. .

9+ پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُكُمْ مَنْ لَمْ يَتْرُكْ آخِرَتَهُ لِدُنْيَاهِ وَلَا دُنْيَاَهُ لِآخِرَتِهِ وَ لَمْ يَكُنْ كَلَّا عَلَى النَّاسِ؛

بهترین شما کسی است که آخرت خود را برای دنیا و دنیای خود را برای آخرت رها نکند و سربار مردم نباشد. .

10+ پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ، شَرُّ النَّاسِ مَنْ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَاهِ وَ شَرُّ مَنْ ذَلِكَ مَنْ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ؛

ای علی، بدترین مردم کسی است که آخرت خود را به دنیای خود بفروشد و بدتر از او کسی است که آخرت خود را به دنیای دیگری بفروشد. .

11+ پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ أُمَّتِي مَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَ حَبَّبَ عِبَادَهُ إِلَيْهِ؛

بهترین امت من کسانی هستند که مردم را به سوی خدا دعوت و بندگان را محبوب او کنند (با اطاعت از امر و نهی خداوند محبت او بدست می آید). .

12+ پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ شَرُّ النَّاسِ مَنْ اتَّهَمَ اللَّهَ فِي قَضَائِهِ؛

ای علی، بدترین مردم کسانی هستند که خداوند را در قضا و قدرش (به بی عدالتی) متهم کنند. .

13+ پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ الرِّجَالِ مِنْ أُمَّتِي الَّذِينَ لَا يَتَطَاوَلُونَ عَلَى أَهْلِيهِمْ وَ يَحْتَوْنَ عَلَيْهِمْ لَا يَظْلِمُونَهُمْ؛

بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خوش نباشند، اهانت نکنند، دلسوزشان باشند و به آنان ظلم نکنند. .

14+ پیامبر صلی الله علیه و آله: شَرُّ النَّاسِ مَنْ أَكْرَمَهُ النَّاسُ اتِّقَاءَ شَرِّهِ؛

بدترین مردم کسی است که دیگران از ترس شرش به او احترام بگذارند. .

15+ پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَ عَلَّمَهُ؛

بهترین شما کسی است که قرآن بیاموزد و آموزش دهد. .

17. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنْ خَيْرِ نِسَائِكُمُ الْوَلَدَ الْوَدَّ السَّتِيرَةَ الْعَفِيفَةَ الْعَزِيزَةَ فِي أَهْلِهَا الدَّلِيلَةَ مَعَ بَعْلِهَا الْمُتَبَرِّجَةَ مَعَ زَوْجِهَا الْحَصَانَ مَعَ غَيْرِهِ الَّتِي تَسْمَعُ قَوْلَهُ وَ تُطِيعُ أَمْرَهُوَ إِذَا خَلَا بِهَا بَذَلَتْ لَهُ مَا أَرَادَ مِنْهَا؛

بهترین زنان شما، زنی است زایا، بسیار مهربان، باحجاب، پاکدامن، در میان خویشاوندان خود عزیز و در برابر شوهرش متواضع باشد، خودش را برای شوهرش بیاراید و از دیگران حفظ کند، از شوهرش حرف شنوی داشته باشد و امر او را اطاعت نماید و در خلوت خواسته شوهرش را برآورده نماید. .

18. پیامبر صلی الله علیه و آله : مِنْ شَرِّ نِسَائِكُمْ؛ الدَّلِيلَةُ فِي أَهْلِهَا، الْعَزِيزَةُ مَعَ بَعْلِهَا، الْعَقِيمُ الْحَقُودُ الَّتِي لَا تَتَوَرَّعُ عَنْ قَبِيحٍ، الْمُتَبَرِّجَةُ إِذَا غَابَ عَنْهَا زَوْجُهَا، الْحَصَانُ مَعَهُ إِذَا حَضَرَ، الَّتِي لَا تَسْمَعُ قَوْلَهُ، وَ لَا تُطِيعُ أَمْرَهُ، فَإِذَا خَلَا بِهَا تَمَنَّعَتْ تَمَنُّعَ الصَّعْبَةِ عِنْدَ رُكُوبِهَا، وَ لَا تَقْبَلُ لَهُ عُذْرًا وَ لَا تَغْفِرُ لَهُ ذَنْبًا؛

از بدترین زنان شما، زنی است که در میان خویشاوندان خود، خوار و در برابر شوهر خود سرسخت باشد، نازا و کینه توز بوده، از زشتی ها دوری نکند، در غیاب شوهرش زینت خود را نمایش دهد ولی در حضور او از این کار خودداری کند، از شوهرش حرف شنوی نداشته باشد و امر او را اطاعت نکند، در خلوت با او چون شتری سرکش بهره ندهد و هیچ عذری را از شوهرش نپذیرد و هیچ خطایی را از او نبخشد. .

19. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنْ خَيْرِ رِجَالِكُمُ التَّقَى النَّقَى السَّمِحُ الْكَفَّيْنِ النَّقَى الطَّرْفَيْنِ الْبَرِّ بِالْإِدْنِ وَلَا يُلْجَى ءُ عِيَالَهُ إِلَى غَيْرِهِ؛

به درستی که از بهترین مردان شما کسی است که با تقوا، پاک، با سخاوت، حلال زاده، حلال خور، پاکدامن ، پرهیزگار از ناسزاگویی باشد؛ و به پدر و مادر خود نیکی کند و خانواده خود را به پناه دیگری نفرستد. .

20. پیامبر صلی الله علیه و آله : شَرُّ النَّاسِ الظَّانُّونَ وَ شَرُّ الظَّانِّينَ الْمُتَجَسِّسُونَ وَ شَرُّ الْمُتَجَسِّسِينَ الْقَوَالِينُ وَ شَرُّ الْقَوَالِينِ الْهَتَّاكُونَ؛

بدترین مردم، بدگمانانند و بدترین بدگمانان تجسس کنندگانند و بدترین تجسس کنندگان بازگو کنندگانند و بدترین بازگو کنندگان پرده درانند. .

21. پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُكُمْ مَنْ أَطَابَ الْكَلَامَ وَأَطْعَمَ الطَّعَامَ وَ صَلَّى بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ؛

بهترین شما کسی است که خوش زبان باشد، به دیگران طعام بدهد و هنگامی که مردم در خوابند نماز (شب) بخواند. ●

23. پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ أَهْلِ الدُّنْيَا وَ أَهْلِ الْآخِرَةِ أَخْلَاقًا مَنْ يَغْفُو عَمَّنْ ظَلَمَهُ وَ مَنْ يُعْظِمَنْ حَرَمَهُ وَ مَنْ يَصِلُ مَنْ قَطَعَهُ مِنْ دَوَى أَرْحَامِهِ وَ أَهْلِ وَلايَتِهِ؛

بهترین اهل دنیا و آخرت از نظر اخلاق کسی است که اگر کسی به او ستم کرده، عفوش نماید و به کسی که محرومش نموده عطا کند و با خویشاوندان و دوستانش که باوی قطع رابطه کرده اند، رابطه برقرار کند. ●

26. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ شَرَّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَالِمٌ لَا يَنْتَفِعُ بِعِلْمِهِ؛

بدترین مردم نزد خداوند در روز قیامت عالمی است که از علم خود بهره نگیرد. ●

37. پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ النَّاسِ مَنْ نَفَعَ وَ وَصَلَ وَ أَعَانَ؛

بهترین مردم کسی است که مفید باشد، رابطه برقرار کند و یاری دهد. ●

(قرآن) إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَ إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدٍّ لَهُ وَ مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ؛ ●

خداوند سرنوشت هیچ ملتی را تغییر نمی دهد، مگر آن که خودشان تغییر روش دهند و هنگامی که خداوند برای ملتی به دلیل اعمالشان بدی بخواهد، هیچ چیز مانع آن نخواهد شد و غیر از خدا حمایتگری برای آنان نخواهد بود.

1. پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ؛

همه شما سرپرست و مسئول هستید و درباره زیردستانتان باز خواست می شوید. ●

4. پیامبر صلی الله علیه و آله: صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي إِذَا صَلَحَا صَلَحَتِ أُمَّتِي وَ إِذَا فَسَدَا، فَسَدَتْ أُمَّتِي، قِيلَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مَنْ هُمَا؟ قَالَ: أَلْفُقَهَاءُ وَ الْأُمَرَاءُ؛

دو گروه از امت من اگر صالح شوند، امتم صالح می شوند و اگر فاسد شوند، امتم فاسد می شوند. عرض شد ای رسول خدا آن دو گروه کدامند؟ فرمودند: عالمان و حاکمان. ●

5+ پیامبر صلی الله علیه و آله : عَمَّا لَكُمْ أَعْمَالُكُمْ، كَمَا تَكُونُونَ، يُؤَلَّى عَلَيْكُمْ؛

کارگزاران شما [نتیجه] اعمال شما هستند، همان گونه که هستید، بر شما حکومت می شود.

7+ پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ مِنْهُمْ وَ مَنْ سَمِعَ رَجُلًا يُنَادِيَا لِلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ؛

هر کس صبح کند و به امور مسلمانان همت نرزد، از آنان نیست و هر کس فریاد کمک خواهی کسی را بشنود و به کمکش نشتابد، مسلمان نیست.

8+ پیامبر صلی الله علیه و آله : لَنْ تُقَدَّسَ أُمَّةٌ لَا يُؤْخَذُ لِلضَّعِيفِ فِيهَا حَقُّهُ مِنَ الْقَوَى غَيْرَ مُتَعَتِّعٍ؛

ملتّی که نتوان در میان آنان بدون دله‌ره، حقّ ضعیف را از قوی گرفت، هرگز قابل ستایش نیست.

9+ پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ: كِتَابَ اللَّهِ وَ عِثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي لَنْ تَضِلُّوا مَا انْتَمَسَكْتُمْ بِهِمَا وَ لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَى الْحَوْضِ؛

من دو چیز ارزشمند در میان شما می گذارم: کتاب خدا و عترت و اهل بیت، اگر به آنها چنگ بزنید، هرگز گمراه نمی شوید.

11+ پیامبر صلی الله علیه و آله : اِقْبَلِ الْحَقَّ مِمَّنْ آتَاكَ بِهِ صَغِيرٌ أَوْ كَبِيرٌ وَ إِنْ كَانَ بَغِيضًا وَ ارْدَدِ الْبَاطِلَ عَلَى مَنْ جَاءَ بِهِ مِنْ صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ وَ إِنْ كَانَ حَبِيبًا ؛

حق را از هر کس که برایت آورد، کوچک باشد یا بزرگ، بپذیر، هر چند دشمنت باشد. و باطل را، کوچک یا بزرگ، هر کس گوید به خودش برگردان، هر چند دوستت باشد.

13+ پیامبر صلی الله علیه و آله : الرّاشي و المُرْتشي في النار؛

رشوه دهنده و رشوه گیرنده در آتشند.

14+ پیامبر صلی الله علیه و آله : اَللّهُمَّ لَكَ الْحَمْدُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ قُلْتَ فِي كِتَابِكَ «ذَلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَى قَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ» فَبِكَ آمَنْتُ وَ صَدَقْتُ فَمَنْ ذَا الَّذِي حَفِظَ مَا بِنَفْسِهِ وَ يَمْنَعُ مِنَ التَّغْيِيرِ بِحَوْلِهِ وَ قُوَّتِهِ إِنْ أَنْتَ لَمْ تَعْصِمَهُ فَصَلِّ حَبْلَ عَصْمَتِي بِكَرَمِكَ حَتَّى لَا أُغَيَّرَ مَا بِنَفْسِي مِنْ طَاعَتِكَ فَتَغَيَّرَ مَا بِي مِنْ نِعْمَتِكَ فَلَاكَ الْحَمْدُ يَا حَيُّ يَا قَيُّومُ؛

خدایا حمد و ستایش مخصوص توست، معبودی جز تو نیست. در کتابت (قرآن) فرمودی «خداوند نعمتی را که به ملتی داده است، تغییر نمی دهد مگر این که خودشان تغییر روش دهند» پس من به تو ایمان آوردم و تو را تصدیق نمودم، خدایا اگر تو کسی را حفظ نکنی، چه کسی توان آن دارد که با نیرو و توان خود نعمت های در اختیار خود را حفظ نماید و از تغییر یافتن آن جلوگیری کند. پس خداوند به کرم رشتۀ در امان ماندن مرا برقرار کن، تا من زمینه اطاعتی را که در وجودم از تو دارم، تغییر ندهم، وگرنه هر چه نعمت در پیش من داری، تغییر خواهد یافت. پس حمد و ستایش مخصوص توست ای خدایی که همیشه زنده و پایداری. 🌟

15. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْأَخْتِلَافَ وَ التَّنَازُعَ وَ التَّثَبُّطَ مِنْ أَمْرِ الْعَجْزِ وَ الضَّعْفِ وَ هُوَ مِمَّا لَا يُحِبُّهُ اللَّهُ وَ لَا يُعْطَى عَلَيْهِ النَّصْرَ وَ الظَّفَرَ؛

اختلاف و کشمکش و پشت هم اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می دهد. 🌟

17. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَتَرَعَوْنَ عَنْ ذِكْرِ الْفَاجِرِ حَتَّى يَعْرِفَهُ النَّاسُ؟! فَادْكُرُوا الْفَاجِرَ بِمَا فِيهِ يَحْذَرُهُ النَّاسُ؛

آیا از بردن نام بدکار، برای این که مردم او را بشناسند، خودداری می کنید؟ بدکار را با اعمال و کردارش معرفی کنید، تا مردم از او برحذر باشند. 🌟

18. پیامبر صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ عَشَّ مُسْلِمًا أَوْ ضَرَّهُ أَوْ مَكَرَهُ؛

از ما نیست کسی که با مسلمانی تقلب کند، یا به او ضرر رساند و یا با وی حيله نماید. 🌟

19. پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ وَ لِلصَّالِحِ ثَلَاثُ عِلَامَاتٍ: يُصْلِحُ مَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اللَّهِ تَعَالَى بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ وَ يُصْلِحُ دِينَهُ بِالْعِلْمِ وَ يَرْضَى لِلنَّاسِ مَا يَرْضَى لِنَفْسِهِ؛

ای علی! انسان صالح سه نشانه دارد: باعمل صالح، میان خود و خداوند را اصلاح می کند، با علم، دینش را اصلاح می نماید و برای مردم، همانی را می پسندد که برای خود می پسندد. 🌟

21. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا أَهْلَكَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُكُمْ أَنْتَهُمْ كَانُوا إِذَا سَرَقَ فِيهِمُ الشَّرِيفُ تَرَكَوهُ وَإِذَا سَرَقَ فِيهِمُ الضَّعِيفُ أَقَامُوا عَلَيْهِ الْحَدَّ؛

نابودی مردمان پیش تر از شما از آنجا بود که اگر سرشناسی دزدی می کرد، رهایش می ساختند و چون ناتوانی دزدی می نمود، مجازاتش می کردند. 🌟

23. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى إِذَا أَرَادَ بِقَوْمٍ بَقَاءً أَوْ نَمَاءً رَزَقَهُمُ الْقَصْدَ وَالْعَفَافَ وَ إِذَا أَرَادَ بِقَوْمٍ اقْتِطَاعًا فَتَحَ لَهُمْ أَوْ فَتَحَ عَلَيْهِمْ بَابَ خِيَانَةٍ؛

هرگاه خداوند تبارک و تعالی ماندگاری، یا رشد ملتی را بخواهد، میانه روی و پاکدامنی را روزیشان می کند؛ و هرگاه نابودی آنان را بخواهد، در خیانتکاری رابه سود ویا به ضررشان، به رویشان می گشاید.

26. پیامبر صلی الله علیه و آله : ثَلَاثٌ لَيْسَ لِاحِدٍ مِنَ النَّاسِ فِيهِنَّ رُخْصَةٌ: بَرُّ الْوَالِدَيْنِ مُسْلِمًا كَانَ أَوْ كَافِرًا وَ الْوَفَاءُ بِالْعَهْدِ لِمُسْلِمٍ كَانَ أَوْ كَافِرٍ وَ آدَاءُ الْأَمَانَةِ إِلَى مُسْلِمٍ كَانَ أَوْ كَافِرٍ؛

سه چیز است که ترك آن برای هیچ کس جایز نیست: نیکی به پدر و مادر؛ مسلمان باشند یا کافر، وفای به عهد؛ با مسلمان یا کافر و ادای امانت؛ به مسلمان یا کافر.

27. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَنْصِفِ النَّاسَ مِنْ نَفْسِكَ وَ أَنْصَحِ الْأُمَّةَ وَ أَرْحَمْهُمْ فَإِذَا كُنْتَ كَذَلِكَ وَ غَضِبَ اللَّهُ عَلَى أَهْلِ بَلَدَةٍ أَنْتَ فِيهَا وَ أَرَادَ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ نَظَرَ إِلَيْكَ فَرَحِمَهُمْ بِكَ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: «وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهِلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَ أَهْلُهَا مُصْلِحُونَ»؛

با مردم منصفانه رفتار کن و خیرخواه و مهربان آنان باش؛ زیرا اگر چنین بودی و خداوند بر مردم آبادیی که تو در آن به سر می بری خشم گرفت و خواست بر آنان عذاب فرو فرستد، به تونگاه می کند و به خاطر توبه آنان رحم می کند. خدای متعال می فرماید «و پروردگارتو هرگز بر آن نبوده که شهرهایی را که مردمش درستکارند، به ستمی هلاک کند».

29. پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَخْتَلَفُوا، فَإِنْ مَنَّ كَانَ قَبْلَكُمْ اخْتَلَفُوا فَهَلَكُوا؛
باهم اختلاف نکنید، که پیشینیان شما دچار اختلاف شدند و نابود گشتند.

30. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا كَثُرَ الزَّانَا بَعْدَى كَثُرَ مَوْتُ الْفُجَاءَةِ وَ إِذَا طُفِّفَ الْمِكْيَالُ أَخَذَهُمُ اللَّهُ بِالسِّنِينَ وَ النَّقْصِ وَ إِذَا مَنَعُوا الزَّكَاةَ مَنَعَتْ الْأَرْضُ بَرَكَاتِهَا مِنَ الزَّرْعِ وَ الثَّمَرِ وَ الْمَعَادِنِ وَ إِذَا جَارُوا فِي الْحُكْمِ تَعَاوَنُوا عَلَى الظُّلْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ إِذَا نَقَضُوا الْعُهُودَ سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ عَدُوَّهُمْ وَ إِذَا قَطَعُوا الْأَرْحَامَ جُعِلَتْ الْأَمْوَالُ فِي أَيْدِي الْأَشْرَارِ وَ إِذَا لَمِيأَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ لَمْ يَنْهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لَمْ يَتَّبِعُوا الْأَخْيَارَ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ أَشْرَارَهُمْ فَيَدْعُو عِنْدَ ذَلِكَ خِيَارَهُمْ فَلَا يُسْتَجَابُ لَهُمْ ؛

چون پس از من زنا رایج شود، مرگ ناگهانی زیاد می شود و چون کم فروشی کنند، خداوند آنان را به قحطی و کمبود مبتلا می گرداند و چون زکات ندهند، زمین برکات خود، مانند غلات و میوه ها و معادن را از آنان دریغ می دارد و چون در قضاوت ستم نمایند، بر ظلم و تجاوز یکدیگر را یاری کنند و چون عهدها را بشکنند، خداوند دشمنشان را بر آنان مسلط کند و چون قطع رحم کنند، ثروت در دست اشرار افتد و هنگامی که امر به معروف و نهی از منکر ننمایند، و از نیکان از اهل بیت من پیروی نکنند، خداوند اشرارشان را بر آنان مسلط کند و نیکانشان دعا کنند ولی مستجاب نشوند. ●

31 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَ الشَّحَّ فَإِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِالشَّحِّ أَمَرَهُمْ بِالْبُخْلِ فَبَخِلُوا وَأَمَرَهُمْ بِالْقَطِيعَةِ فَقَطَّعُوا وَأَمَرَهُمْ بِالْفَجْرِ فَفَجَرُوا؛

از حرص پرهیزید، زیرا که پیشینیان شما در نتیجه حرص نابود شدند، حرص آنها را به بخل وادار کرد پس بخل ورزیدند. به قطع رحم وادار کرد پس با خویشاوندان قطع رابطه کردند. به بدی وادارشان کرد پس بدکار شدند. ●

32 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا كَانَ أَمْرُكُمْ خَيْرَكُمْ وَ أَغْنِيَاكُمْ سُمَحَاءَكُمْ وَ أَمْرُكُمْ شَرِّكُمْ فَظَهَرُ الْأَرْضِ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ بَطْنِهَا وَ إِذَا كَانَ أَمْرُكُمْ شَرَّكُمْ وَ أَغْنِيَاكُمْ مُبْخَلَاءَكُمْ وَ أَمْرُكُمْ إِلَى نِسَاءِكُمْ فَبَطْنُ الْأَرْضِ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ ظَهْرِهَا؛

هرگاه حاکمانتان نیکان شما باشند و ثروتمندانتان بخشنندگان شما و کارها میان شما بامشورت باشد، روی زمین از درون آن برای شما بهتر است و هرگاه حاکمانتان اشرار شما و ثروتمندان شما بخیلان باشند و کارهای شما به دست زنان افتد، درون زمین برای شما بهتر از روی زمین است. ●

40 پیامبر صلی الله علیه و آله : وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا رَحِيمٌ قَالُوا: كُنَّا رَحِيمٌ. قَالَ: لَا حَتَّى تَرْحَمَ الْعَامَّةُ؛

سوگند به آن کس که جانم در دست اوست، کسی جز اهل ترحم به بهشت نمی رود. عرض کردند: «همه ما دل رحم و مهربانیم»، فرمودند: نه، مگر آن گاه که به عموم مردم رحم کنید. ●

(قرآن) فَمَنْ اتَّبَعَ هُدَايَ فَلَا يَضِلُّ وَ لَا يَشْقَى وَ مَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى؛ ●

هر کس از هدایت من پیروی کند نه گمراه می شود و نه بدبخت می گردد و هر کس از یاد من روی بگرداند ، در حقیقت زندگی سخت و تنگی خواهد داشت و روز قیامت او را نابینا محسوس می کنیم.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ اسْتِخَارَةُ اللَّهِ وَ رِضَاهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ وَ مِنْ شِقْوَةِ ابْنِ آدَمَ تَرْكُهُ اسْتِخَارَةَ اللَّهِ وَ سَخَطُهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ ؛

از خوشبختی انسان درخواست خیر از خداوند و خشنودی به خواست اوست و از بدبختی انسان است که از خدا درخواست خیر نکند و به خواست او ناخشنود باشد.

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ السَّعِيدَ كُلَّ السَّعِيدِ حَقَّ السَّعِيدِ مَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ مَوْتِهِ إِنَّ الشَّقِيَّ كُلَّ الشَّقِيَّ حَقَّ الشَّقِيَّ مَنْ أَبْغَضَ عَلِيًّا فِي حَيَاتِهِ وَ بَعْدَ وَفَاتِهِ؛

خوشبخت کامل و واقعی کسی است که علی را در زندگی و بعد از مرگش دوست بدارد و بدبخت کامل و واقعی کسی است که دشمن علی در زندگی و بعد از مرگش باشد.

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَرْبَعٌ مِنَ السَّعَادَةِ وَ أَرْبَعٌ مِنَ الشَّقَاوَةِ، فَلْأَرْبَعِ الَّتِي مِنَ السَّعَادَةِ: الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ وَالْمَسْكَنُ الْوَاسِعُ وَالْجَارُ الصَّالِحُ وَ الْمَرْكَبُ الْبَهِيُّ وَ الْأَرْبَعِ الَّتِي مِنَ الشَّقَاوَةِ: الْجَارُ السُّوِّءُ وَالْمَرْأَةُ السُّوِّءُ وَالْمَسْكَنُ الضَّيِّقُ وَالْمَرْكَبُ السُّوِّءُ؛

چهار چیز از خوشبختی و چهار چیز از بدبختی است :چهار چیز خوشبختی: همسر خوب، خانه بزرگ، همسایه خوب و سواری نیکو است و چهار چیز بدبختی: همسایه بد، همسر بد، خانه کوچک و سواری بد است.

4 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا اسْتُحِقَّتْ وَلَايَةُ اللَّهِ وَالسَّعَادَةُ جَاءَ الْأَجَلُ بَيْنَ الْعَيْنَيْنِ وَ ذَهَبَ الْأُمُورَاءُ الظَّهَرِ وَ إِذَا اسْتُحِقَّتْ وَلَايَةُ الشَّيْطَانِ وَالشَّقَاوَةُ جَاءَ الْأَمَلُ بَيْنَ الْعَيْنَيْنِ وَ ذَهَبَ الْأَجَلُ وَرَاءَ الظَّهْرِ؟

هرگاه کسی مستحق دوستی خداوند و خوشبختی باشد، مرگ در برابر چشمان او می آید و آرزو پشت سرش می رود و هرگاه مستحق دوستی شیطان و بدبختی باشد، آرزو پیش چشم او، و مرگ پشت سرش قرار می گیرد.

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَ مِنْ شَقَاوَةِ ابْنِ آدَمَ سُوءُ الْخُلُقِ؛

از خوشبختی انسان خوش اخلاقی و از بدبختی انسان بد اخلاقی است.

6+ پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلْعَمُّ إِمَامُ الْعَمَلِ وَالْعَمَلُ تَابِعُهُ يُلْهِمُ بِهِ السُّعْدَاءُ وَ يُحَرِّمُهُ الْأَشْقِيَاءُ؛

دانش پیشوای عمل و عمل پیرو آن است. به خوشبختان دانش الهام می شود و بدبختان از آن محرومند. ●

7+ پیامبر صلی الله علیه و آله : أَشَقَى النَّاسِ الْمُلُوكُ... وَ أَسْعَدُ النَّاسِ مَنْ خَالَطَ كِرَامَ النَّاسِ؛

بدبخت ترین مردم پادشاهانند و خوشبخت ترین مردم کسی است که با مردم بزرگوار معاشرت کند. ●

8+ پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَسَّعِيدُ مَنْ اخْتَارَ بَاقِيَةَ يَدَوْمٍ نَعِيمُهَا عَلَى فَانِيَةٍ لَا يَنْفَدُ عَذَابُهَا وَقَدْ لَمَّا يَقْدُمُ عَلَيْهِ مِمَّا هُوَ فِي يَدَيْهِ قَبْلَ أَنْ يُخَلِّفَهُ لِمَنْ يَسْعَدُ بِإِنْفَاقِهِ وَ قَدْ شَقِيَ هُوَ بِجَمْعِهِ؛

خوشبخت کسی است که سرای باقی را که نعمتش پایدار است بر سرای فانی که عذابش بی پایان است برگزیند و از آنچه در اختیار دارد برای سرایی که به آنجا می رود پیش فرستد قبل از آن که آنها را برای کسی بگذارد که او با انفاق آن خوشبخت می شود ولی خودش با گردآوری آن (دارایی ها) بدبخت شده است. ●

9+ پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَعْزِضُ عَلَى عَبْدِهِ فِي كُلِّ يَوْمٍ نَصِيحَةً فَإِنْ هُوَ قَبْلَهَا سَعِدَ وَإِنْ تَرَكَهَا شَقِيَ؛

خداوند متعال، به بنده اش در هر روز نصیحتی عرضه می کند، که اگر بپذیرد، خوشبخت و اگر نپذیرد، بدبخت می شود. ●

10+ پیامبر صلی الله علیه و آله : بِي أَنْذَرْتُمْ وَ بَعْلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ اهْتَدَيْتُمْ... وَ بِالْحَسَنِ أُعْطِيتُمْ بِالْإِحْسَانِ وَ بِالْحُسَيْنِ تَسْعَدُونَ وَ بِهِ تَشْقَوْنَ أَلَا وَ إِنَّ الْحُسَيْنَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ مَنْ عَادَاهُ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ؛

به وسیله من هشدار داده شدید و به وسیله علی علیه السلام هدایت می یابید و به وسیله حسن احسان می شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید و بدون او بدبخت. بدانید که حسین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می کند. ●

12 پیامبر صلی الله علیه و آله : الدُّنْيَا دَارُ بَلَاءٍ وَ مَنْزِلُ بُلْغَةٍ وَ عَنَاءٍ قَدْ نَزَعَتْ عَنْهَا
نُفُوسُ السُّعْدَاءِ وَ انْتَزَعَتْ بِالْكَرهِ مِنْ أَيْدِي الْأَشْقِيَاءِ فَأَسْعَدُ النَّاسِ بِهَا أَرْغَبُهُمْ عَنْهَا وَ أَشْقَاهُمْ
بِهَا أَرْغَبُهُمْ فِيهَا؛

دنیا سرای بلا و گرفتاری و محل گذران زندگی و زحمت است خوشبختان از آن دل کنده اند
و از دست بدبختان به زور گرفته می شود پس خوشبخت ترین مردم، بی میل ترین آنان
به دنیا و بدبخت ترین مردم، مایل ترین آنان به دنیا است.

13 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ ضَمِنَ وَصِيَّةَ الْمَيِّتِ مِنْ أَمْرِ الْحَجِّ فَلَا يَعْجُزَنَّ فِيهَا فَإِنَّ
عُقُوبَتَهَا شَدِيدَةٌ وَ نَدَامَتَهَا طَوِيلَةٌ، لَا يَعْجُزُ عَنْ وَصِيَّةِ الْمَيِّتِ إِلَّا شَقِيٌّ وَ لَا يَقُومُ بِهَا إِلَّا سَعِيدٌ؛
هر کس وصیت میت را در کار حج بر عهده بگیرد، نباید در آن کوتاهی کند، زیرا عقوبت
آن سخت و پشیمانی اش طولانی است. از وصیت میت جز بدبخت کوتاهی نکند و به آن
جز خوشبخت عمل ننماید.

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ وَ إِنْ تَكَ حَسَنَةً يَضَاعِفْهَا وَ يُؤْتِ مِنْ لَدُنْهُ أَجْرًا عَظِيمًا؛
در حقیقت، خداوند به اندازه ذره ای ظلم نمی کند و هر کار نیکی را بر آن می افزاید و از
نزد خود، پاداش بزرگی می بخشد.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : فِيمَا رَوَى عَنِ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى - : يَا عِبَادِي ! إِنِّي حَرَمْتُ
الظُّلْمَ عَلَى نَفْسِي وَ جَعَلْتُهُ بَيْنَكُمْ مُحَرَّمًا ، فَلَا تَظَالَمُوا ؛

در آنچه از خداوند تبارک و تعالی روایت شده است : ای بندگان من ! همانا ظلم را بر خود
حرام کردم و آن را در میان شما نیز حرام کردم. پس بر یکدیگر ظلم نکنید.

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : بِالْعَدْلِ قَامَتِ السَّمَاوَاتُ وَ الْأَرْضُ ؛
آسمان ها و زمین، با عدالت، پا برجا می مانند.

4 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى بِقِسْطِهِ وَ عَدْلِهِ جَعَلَ الرُّوحَ وَ الْفَرَحَ فِي
الرِّضَا وَ الْيَقِينِ وَ جَعَلَ الْهَمَّ وَ الْحُزْنَ فِي السَّخَطِ ؛

در حقیقت، خداوند متعال، به خاطر انصاف و عدالتش، آسایش و شادی را در خشنودی
(به خواست خودش) و یقین قرار داد؛ و نگرانی و اندوه را در خشم خودش.

6 پیامبر صلی الله علیه و آله : فَلَمَّا رَأَى يُونُسُ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّ قَوْمَهُ لَا يُجِيبُونَهُ وَ لَا
يُؤْمِنُونَ ، ضَجَرَ وَ عَرَفَ مِنْ نَفْسِهِ قِلَّةَ الصَّبْرِ ، فَشَكَى ذَلِكَ إِلَى رَبِّهِ ، وَ كَانَ فِيمَا يَشْكِي أَنْ

قَالَ : يَا رَبِّ ! إِنَّكَ بَعَثْتَنِي إِلَى قَوْمِي ، وَلِي ثَلَاثُونَ سَنَةً ، فَلَبِثْتُ فِيهِمْ أَدْعُوهُمْ إِلَى الْإِيمَانِ بِكَ وَالتَّصَدِيقِ بِرِسَالَاتِي وَ أَخَوْفُهُمْ عَذَابَكَ وَ نَقِمَتَكَ ثَلَاثًا وَ ثَلَاثِينَ سَنَةً ، فَكَذَّبُونِي وَ لَمْ يُؤْمِنُوا بِي ، وَ جَحَدُوا نُبُوتِي وَاسْتَحَفُّوا بِرِسَالَاتِي ، وَ قَدْ تَوَاعَدُونِي وَ خِفْتُ أَنْ يَقْتُلُونِي ، فَأَنْزَلَ عَلَيْهِمْ عَذَابَكَ ، فَإِنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يُؤْمِنُونَ . قَالَ : فَأَوْحَى اللَّهُ إِلَى يُونُسَ : أَنْ فِيهِمْ الْحَمَلُوكَ الْجَنِينُ وَ الطِّفْلُ ، وَ الشَّيْخُ الْكَبِيرُ ، وَ الْمَرَأَةُ الضَّعِيفَةُ ، وَ الْمُسْتَضْعَفُ الْمَهِينُ ، وَ نَالِ الْحَكْمَ الْعَدْلُ ، سَبَقَتْ رَحْمَتِي غَضَبِي ، لَا أُعَذِّبُ الصَّغَارَ بِذُنُوبِ الْكِبَارِ مِنْ قَوْمِكَ ، وَ هُمَا يُونُسُ عِبَادِي وَ خَلْقِي ، وَ بَرِيَّتِي فِي بِلَادِي ، وَ فِي عِيَلَتِي ، أَحِبُّ أَنْ أَتَانَاهُمْ ، وَ أَرْفُقَ بِهِمْ ، وَ أَنْتَظِرُ تَوْبَتَهُمْ ؛

یونس علیه السلام زمانی دید قومش دعوت او را نمی پذیرند و به او ایمان نمی آورند، آزرده شد و احساس بی تابی کرد. از این رو، به پروردگارش شکوه نمود. در بخشی از شکوه های او چنین بود: ای پروردگار من! تو مرا در سی سالگی به سوی قومم مبعوث فرمودی و من، سی و سه سال در میانشان ماندم و آنان را به ایمان آوردن به تو و تصدیق رسالتم دعوت نمودم و از عذاب و محروم کردن تو بیمشان دادم؛ اما آنان تکذیب کردند و به من ایمان نیاوردند و نبوتم را انکار نمودند و رسالتم را سبک شمردند و مرا تهدید نمودند و ترسیدم که مرا بکشند. پس، عذابت را بر آنان فرود آور، زیرا آنان قومی هستند که ایمان نمی آورند. آن گاه خداوند به یونس علیه السلام وحی فرمود: «در میان آنان، زن باردار و جنین و کودک خردسال و پیر و زن ناتوان و مستضعف خوار وجود دارد، در حالی که من، داور عادل هستم که رحمتم بر خشمم پیشی گرفته است. من خردسالان قوم تو را به گناهان بزرگ سالانیشان کیفر نمی دهم و - ای یونس - آنان بندگان و آفریدگان و مردمان من در سرزمین های من و در زیر پوشش من اند. دوست دارم درباره آنان حوصله کنم و با ایشان مدارا نمایم و توبه شان را انتظار می کشم».

10. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْعَدْلَ مِيزَانُ اللَّهِ تَعَالَى فِي الْآرْضِ ، فَمَنْ أَخَذَهُ قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ وَ مَنْتَرَكَهُ سَاقَهُ إِلَى النَّارِ ؛

عدالت، ترازوی خدای متعال در زمین است. هر کس آن را به کار گیرد، به خاطر آن، به بهشت می رود و هر کس آن را رها کند، به جهنم رانده می شود.

17. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَصَابَ فِي الدُّنْيَا ذَنْبًا فَعُوقِبَ بِهِ ، فَإِنَّهُ أَعْدَلَ مِنْ أَنْ يُثَنَّى عُقُوبَتُهُ عَلَى عَبْدِهِ ، وَ مَنْ أَذْنَبَ ذَنْبًا فِي الدُّنْيَا فَسَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ ، فَإِنَّهُ أَكْرَمُ مِنْ أَنْ يَعُودَ فِي شَيْءٍ عَقْدَ عَفَا عَنْهُ ؛

هر کس در دنیا به گناهی گرفتار شود و به خاطر آن، مجازات گردد، خداوند، عادل تراز آن است که [در قیامت] مجازات آن گناه را بر بنده اش تکرار نماید و هرکس در دنیا گناهی مرتکب شود و خداوند، آن را بیپوشاند (بیخشد)، خدا بزرگوارتر از آن است که عفو خود را باز پس گیرد. ●

20 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْمَعُونَةَ تَأْتِي مِنَ اللَّهِ عَلَى قَدْرِ الْمَوْنَةِ وَ إِنَّ الصَّبْرَ يَأْتِي مِنَ اللَّهِ عِلْقَدَرِ الْمُصِيبَةِ؛

به راستی که کمک از جانب خداوند به اندازه هزینه می رسد و صبر از جانب خداوند به اندازه گرفتاری می آید. ●

22 پیامبر صلی الله علیه و آله : فِي التَّخْوِيفِ مِنَ الْقِيَامَةِ وَ الْحِسَابِ : اذْكُرُوا وَ قُوفَكُمْ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ جَلَّالُهُ ؛ فَإِنَّهُ الْحَكَمُ الْعَدْلُ ، وَ اسْتَعِدُّوا لْجَوَابِهِ إِذَا سَأَلَكُمْ ؛

درباره ترس از قیامت و حسابرسی: لحظه ایستادن در پیشگاه خداوند - جلّ جلاله - را به یاد آورید، چراکه او حاکم عادل است و خودتان را برای پاسخگویی آماده سازید که از شما می پرسد. ●

24 پیامبر صلی الله علیه و آله : عَنْ جِبْرِئِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : عَنْ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ، قَالَ: قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى : ... إِنَّمِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ يُرِيدُ الْبَابَ مِنَ الْعِبَادَةِ فَأَكْفَهُ عَنْهُ ، لِنَلَّا يَدْخُلُهُ عَجَبٌ فَيُفْسِدُهُ ذَلِكَ ، وَ إِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ لَا يَصْلُحُ إِيْمَانُهُ إِلَّا بِالْفَقْرِ وَ لَوْ أَغْنِيَتْهُ لَا فَسَدَهُ ذَلِكَ ، وَ إِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ لَا يَصْلُحُ إِيْمَانُهُ إِلَّا بِالْغِنَاءِ وَ لَوْ أَفْقَرَتْهُ لَا فَسَدَهُ ذَلِكَ ، وَ إِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ لَا يَصْلُحُ إِيْمَانُهُ إِلَّا بِالسَّقَمِ وَ لَوْ صَحَّتْ جِسْمُهُ لَا فَسَدَهُ ذَلِكَ ، وَ إِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ لَا يَصْلُحُ إِيْمَانُهُ إِلَّا بِالصَّحَّةِ وَ لَوْ أَسْقَمَتْهُ لَا فَسَدَهُ ذَلِكَ ، إِنِّي أَدْبَرُ عِبَادِي لِعِلْمِي بِقُلُوبِهِمْ ، فَأَنْعَلِيمُ خَبِيرٌ ؛

به نقل از جبرئیل: خداوند تبارک و تعالی فرمود ...: بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند که می خواهند از راه عبادت، به درگاه من وارد شوند، ولی من مانع می شوم، به خاطر این که غرور در آنان به وجود نیاید تا فاسدشان کند. و بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند که ایمانشان جز با فقر، درست نمی شود، که اگر بی نیازشان کنم، بی نیازی فاسدشان می کند. و بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند که ایمانشان جز با ثروت، درست نمی شود که اگر نیازمندشان کنم، نیازمندی فاسدشان می کند. و بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند که ایمانشان جز با بیماری، درست نمی شود، که اگر به آنان تن درستی ببخشم، تن درستی فاسدشان می کند. و بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند

که ایمانشان جز با تن درستی، درست نمی شود که اگر بیمارشان کنم، بیماری فاسدشان می کند. در حقیقت، من، بندگانم را با آگاهی ای که از دل هایشان دارم اداره می کنم؛ چراکه من دانای آگاهم».

25 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ جَلَّ ثَنَاؤُهُ يَقُولُ : وَ عِزَّتِي وَ جَلَالِي ، مَا خَلَقْتُ مِنْ خَلْقٍ خَلَقَا أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ عَبْدِي الْمُؤْمِنِ وَلِذَلِكَ سَمَّيْتُهُ بِاسْمِي مُؤْمِنًا ، لَا حُرْمَةَ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَ هِيَ خَيْرَةٌ لَهُ مِنِّي وَ إِنِّي لَا مُلْكُهُ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَ هِيَ خَيْرَةٌ لِّهْمْنِي ، فَلْيَرْضَ بِقَضَائِي ، وَ لِيَصْبِرْ عَلَى بَلَائِي وَ لِيَشْكُرْ نِعْمَائِي ، أَكْتُبُهُ يَا مُحَمَّدُ مِنَ الصَّدِيقِينَ عِنْدِي ؛

خداوند - که نام او بلند باد - می فرماید: «به عزّت و جلالم سوگند، از میان آفریدگانم آفریده ای که نزد من محبوب تر از بنده مؤمنم باشد، نیافریدم و بدین جهت، او را به اسم خودم، مؤمن، نام نهادم. البته [گاه] او را از آنچه میان مشرق و مغرب است، محروم می سازم و این انتخاب من برای اوست و [گاه] او را از آنچه میان مشرق و مغرب است، بهره مند می سازم و آن، انتخاب من برای او است. پس باید به خواست من، خشنود باشد و بر بلای من، صبر کند و نعمت های مرا شکر نماید. ای محمد! او را در شمار صدیقین (بندگان راستین) خود می نویسم».

30 پیامبر علیه السلام : لَا يُصِيبُ عَبْدًا نَكْبَةٌ فَمَا فَوْقَهَا أَوْ دُونَهَا إِلَّا بِذَنْبٍ ، وَ مَا يَعْفُو اللَّهُ عَنْهُ أَكْثَرُ ؛

هیچ بنده ای به بدبختی و بالاتر و پایین تر از آن نمی رسد، مگر به خاطر گناهی. البته آنچه خدا از آن در می گذرد، بسیار بیشتر است.

31 پیامبر صلی الله علیه و آله : شَكَى نَبِيٌّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ إِلَى رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَالَ : يَا رَبِّ يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ عِبِيدِكَ يُؤْمِنُ بِكَ وَ يَعْمَلُ بِطَاعَتِكَ ، فَتَزُوى عَنْهُ الدُّنْيَا ، وَ تَعْرِضُ لَهُ الْبَلَاءُ ، وَ يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ عِبِيدِكَ يَكْفُرُ بِكَ وَ يَعْمَلُ بِمَعَاصِيكَ ، فَتَزُوى عَنْهُ الْبَلَاءُ وَ تَعْرِضُ لَهُ الدُّنْيَا . فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِ ؛ أَنَّ الْبِلَادَ وَالْعِبَادَ لِي ، وَ أَنَّهُ لَيْسَ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يَسْبِخُنِي وَ يُهْلِلُنِي وَ يُكَبِّرُنِي ، وَأَمَّا عَبْدِي الْمُؤْمِنُ فَلَهُ سَيِّئَاتٌ فَازُوى عَنْهُ الدُّنْيَا ، وَ أَعْرِضُ لَهُ الْبَلَاءَ حَتَّى يَأْتِيَنِي فَأَجْزِيَهُ بِحَسَنَاتِهِ ، وَ أَمَّا عَبْدِي الْكَافِرُ فَلَهُ حَسَنَاتٌ فَازُوى عَنْهُ الْبَلَاءُ ، وَ أَعْرِضُ لَهُ الدُّنْيَا حَتَّى يَأْتِيَنِي فَأَجْزِيَهُ بِسَيِّئَاتِهِ ؛

یکی از پیامبران به پروردگارش شکوه نمود و گفت: پروردگارا! بنده ای از بندگان به تو ایمان می آورد و طبق فرمان تو عمل می کند و تو، دنیا را از او باز می داری (او را از

دنیا محروم می کنی) و در معرض بلا قرارش می دهی. و بنده ای از بندگانست به تو کفر می ورزد و تو را نافرمانی می کند و تو، بلا را از او باز می داری و دنیا را به او ارزانی می کنی! خداوند عزّ و جلّ به او وحی فرمود: «سرزمین ها و بندگان، از آن من اند و هیچ چیزی نیست، جز این که مرا منزّه و یگانه و بزرگ می داند. اما بنده مؤمنم، گناهانی دارد و من دنیا را از او باز می دارم و او را در معرض بلا قرار می دهم تا این که [در قیامت] نزد من بیاید و پاداش خوبی هایش را بدهم. و اما بنده کافر، خوبی هایی دارد، و من بلا را از او باز می دارم و دنیا را به او عرضه می کنم تا نزد من بیاید و کیفر گناهانش را بدهم».

32 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الرَّجُلَ لَتَكُونُ لَهُ دَرَجَةٌ رَفِيعَةٌ مِنَ الْجَنَّةِ لَا يَنَالُهَا إِلَّا بِشَيْءٍ عَمِنَ الْبَلَايَا تُصِيبُهُ ، حَتَّى يَنْزَلَ بِهِ الْمَوْتُ وَ مَا بَلَغَ تِلْكَ الدَّرَجَةَ ، فَيُشَدَّدُ عَلَيْهَا حَتَّى يَبْلُغَهَا ؛

انسان، گاهی درجه عالی ای در بهشت دارد که جز در سایه برخی گرفتاری ها به آن نمی رسد و چنانچه مرگش فرا رسد و او به آن درجه نرسیده باشد، هنگام مرگش، چنان بر او سخت گرفته می شود که به آن درجه دست یابد.

34 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ لِلشَّيْطَانِ لَمَّةً بِابْنِ آدَمَ وَ لِلْمَلِكِ لَمَّةً ، فَأَمَّا لَمَّةُ الشَّيْطَانِ فَاِيعَادُ بِالشَّرِّ وَ تَكْذِيبُ بِالْحَقِّ ، وَ أَمَّا لَمَّةُ الْمَلِكِ فَاِيعَادُ بِالْخَيْرِ وَ تَصْدِيقُ بِالْحَقِّ ، فَمَنْ وَجَدَ ذَلِكَ فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مِنَ اللَّهِ فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ ، وَ مَنْ وَجَدَ الْآخِرَى فَلْيَتَعَوَّذْ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ؛

شیطان القائاتی به فرزند آدم دارد و فرشته نیز الهاماتی دارد: القای شیطان، به بدی وعده دادن و حق را تکذیب نمودن و الهام فرشته، به خوبی وعده دادن و حق را تصدیق کردن است. پس هرکس الهام به خوبی را در دل خود یافت، بداند که از جانب خداوند است و بدین خاطر، خدا را ستایش نماید و هرکس چیزی غیر از این یافت، از شیطان رانده شده، به خدا پناه ببرد.

36 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ : إِنِّي إِذَا ابْتَلَيْتُ عَبْدًا مِنْ عِبَادِي مُؤْمِنًا فَحَمَدَنِي عَلَى مَا ابْتَلَيْتُهُ ، فَإِنَّهُ يَقُومُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ كَيَوْمَ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ مِنَ الْخَطَايَا . وَ يَقُولُ الرَّبُّعَزَّ وَ جَلَّ : أَنَا قَبَيْتُ عَبْدِي وَ ابْتَلَيْتُهُ ، وَ أَجْرُوا لَهُ كَمَا كُنْتُمْ تُجْرُونَ لَهُ وَ هُوَ صَاحِبُ

خداوند عزوجل می فرماید: «هرگاه من یکی از بندگان مؤمنم را گرفتار ساختم و به خاطر آن گرفتاری، ستایشم نمود، بی گمان از بسترش همانند روزی که از مادر متولد شده، بدون گناه بر می خیزد» و می فرماید: «من بنده ام را گرفتار و مبتلا ساختم. شما، پاداش او را همانند زمان سلامتیش به او بدهید».

38 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا يُصِيبُ الْمُسْلِمَ ، مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ ، وَلَا هَمٍّ وَلَا حَزَنٍ وَلَا أَدَىٍّ وَلَا غَمٍّ ، حَتَّى الشَّوْكَةِ يُشَاكُهَا ، إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهَا مِنْ خَطَايَاهُ ؛

به مسلمان، رنج و درد طولانی و غم و اندوه و آزار و غصه ای نمی رسد، حتی خاری به تنش فرو نمی رود، مگر این که خداوند به خاطر آن ها، گناهان او را پاک می کند.

2 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ رَجُلًا أَتَى سَيِّدَنَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله فَقَالَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلَّمَنِي خُلُقًا يَجْمَعُ لِي خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: لَا تَكْذِبْ؛

مردی به رسول خدا صلی الله علیه و آله عرض کرد: به من اخلاقی بیاموزید که خیر دنیا و آخرت در آن جمع باشد، حضرت فرمودند: دروغ نگو.

5 پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ اَصْدَقُ وَإِنْ ضَرَّكَ فِي الْعَاجِلِ فَإِنَّهُ يَنْفَعُكَ فِي الْآجِلِ وَلَا تَكْذِبْ وَإِنْ يَنْفَعُكَ فِي الْعَاجِلِ فَإِنَّهُ يَضُرُّكَ فِي الْآجِلِ؛

ای علی راست بگو اگر چه در حال حاضر به ضرر تو باشد ولی در آینده به نفع توست و دروغ نگو اگر چه در حال حاضر به نفع تو باشد ولی در آینده به ضرر توست.

8 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَنَا زَعِيمٌ بِبَيْتٍ فِي رِبْضِ الْجَنَّةِ ، وَبَيْتٍ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ ، وَبَيْتٍ فِي أَعْلَالِ الْجَنَّةِ لِمَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا ، وَلِمَنْ تَرَكَ الْكَذِبَ وَإِنْ كَانَ هَازِلًا ، وَلِمَنْ حَسُنَ خُلُقُهُ؛

من بر کسی که مجادله را رها کند، هر چند حق با او باشد و کسی که دروغ نگوید، هر چند به شوخی باشد و کسی که اخلاقش را نیکو گرداند، خانه ای در حومه بهشت و خانه ای در مرکز بهشت و خانه ای در بالای بهشت ضمانت می کنم.

12 پیامبر صلی الله علیه و آله: الْكَذِبُ يَنْقُصُ الرِّزْقَ؛

دروغ، روزی را کم می کند.

13 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا رَأَيْتَ مِنْ أَخِيكَ ثَلَاثَ خِصَالٍ فَارْجُهُ: الْحَيَاءُ وَالْأَمَانَةُ وَالصَّدْقُ؛

هرگاه دربرادر (دینی) خود سه صفت دیدی به او امیدوار باش: حیا، امانتداری و راستگویی .

18 پیامبر صلی الله علیه و آله : عَبْدُ اللَّهِ بْنِ عَامِرٍ : دَعَتْنِي أُمِّي يَوْمًا وَرَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَاعِدًا فِي بَيْتِنَا ، فَقَالَتْ : هَا تَعَالَ أُعْطِكَ ، فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَا أَرَدْتُ أَنْ تُعْطِيَهُ ؟ قَالَتْ : أَرَدْتُ أَنْ أُعْطِيَهُ تَمْرًا ، فَقَالَ لَهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَمَا إِنَّكَ لَوْ لَمْ تُعْطِهِ شَيْئًا كُتِبَتْ عَلَيْكَ كَذِبَةٌ؛

عبدالله بن عامر: روزی رسول خدا صلی الله علیه و آله در خانه ما نشسته بودند. مادرم مرا صدا زد و گفت: بیا به تو (چیزی) بدهم. رسول خدا صلی الله علیه و آله به او فرمودند: می خواهی چه به او بدهی؟ عرض کرد: می خواهم خرمایی به او بدهم. رسول خدا صلی الله علیه و آله به مادرم فرمودند: بدان که اگر چیزی به او ندهی، دروغ برایت نوشته می شود.

20 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ أَحَبُّ الْكَذِبِ فِي الصَّلَاحِ وَ أَبْغَضُ الصَّدَقِ فِي الْفُسَادِ؛

خداوند عزوجل، دروغی را که باعث صلح و آشتی شود دوست دارد و از راستی که باعث فتنه شود بیزار است.

35 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَنْظُرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَ صَوْمِهِمْ وَ كَثْرَةِ الْحَجِّ وَ الْمَعْرُوفِ وَ طَنْطَنَتِهِمْ بِاللَّيْلِ، وَلَكِنْ انْظُرُوا إِلَى صِدْقِ الْحَدِيثِ وَ آدَاءِ الْأَمَانَةِ؛

به زیادی نماز و روزه و حج و نیکی و ورد و ذکر شبانه مردم نگاه نکنید، بلکه به راستگویی و امانتداری آنان توجه نمایید.

36 پیامبر صلی الله علیه و آله : الصَّدَقُ طُمَأْنِينَةٌ وَ الْكَذِبُ رَيْبَةٌ؛

راستگویی مایه آرامش و دروغگویی مایه تشویش است.

37 پیامبر صلی الله علیه و آله : ثَلَاثٌ يَفْبَحُ فِيهِنَّ الصَّدَقُ: النَّمِيمَةُ، وَ إِخْبَارُكَ الرَّجُلَ عَنْ أَهْلِهِ بِمَا يَكْرَهُهُ، وَ تَكْذِيبُكَ الرَّجُلَ عَنِ الْخَيْرِ؛

در سه چیز راستگویی زشت است: سخن چینی، خبر ناخوشایند دادن به مردی درباره زن و فرزندش و تکذیب کردن خبر کسی.

38+پیامبر صلی الله علیه و آله :إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ تَصَدِّيقًا لِلنَّاسِ أَصْدَقُهُمْ حَدِيثًا وَ إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ تَكْذِيبًا أَكْذِبُهُمْ حَدِيثًا؛

هر کس راستگوتر است سخن مردم را بیشتر باور می کند و هر کس دروغگوتر است مردم را بیشتر دروغگو می داند.

39+پیامبر صلی الله علیه و آله :عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّهُ مَعَ الْبِرِّ وَ هُمَا فِي الْجَنَّةِ وَ إِيَّاكُمْ وَ الْكِذْبَ فَإِنَّهُ مَعَ الْفُجُورِ وَ هُمَا فِي النَّارِ؛

شما را سفارش می کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکی همراه است و هر دو در بهشت اند و از دروغگویی پرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم اند.

40+پیامبر صلی الله علیه و آله :ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ فَهُوَ مُنَافِقٌ وَ إِنْ صَامَ وَ صَلَّى وَ حَجَّ وَ اعْتَمَرَ وَقَالَ«إِنِّي مُسْلِمٌ» مَنْ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ وَ إِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ وَ إِذَا اتُّمِّنَ خَانَ؛

سه چیز است که در هر کس باشد منافق است اگر چه روزه دارد و نماز بخواند و حج و عمره کند و بگوید من مسلمانم، کسی که هنگام سخن گفتن دروغ بگوید و وقتی که وعده دهد تخلف نماید و چون امانت بگیرد، خیانت نماید.

2+پیامبر صلی الله علیه و آله :أَلَا إِنَّ خَيْرَ الرَّجَالِ مَنْ كَانَ بَطِيءَ الْغَضَبِ سَرِيعَ الرِّضَا؛ بدانید که بهترین انسان ها کسانی هستند که دیر به خشم آیند و زود راضی شوند.

4+پیامبر صلی الله علیه و آله :مَا تَجَرَّعَ عَبْدٌ جُرْعَةً أَفْضَلَ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ جُرْعَةٍ غَيِظٍ كَظَمَهَا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ؛

انسان هیچ جرعه ای ننوشید که نزد خدا از جرعه خشمی که برای رضای خدا فروخورد بهتر باشد.

6+پیامبر صلی الله علیه و آله :إِنَّ الْغَضَبَ مِنَ الشَّيْطَانِ وَإِنَّ الشَّيْطَانَ خُلِقَ مِنَ النَّارِ وَإِنَّمَا تُطْفَأُ النَّارُ بِالْمَاءِ فَإِذَا غَضِبَ أَحَدُكُمْ فَلْيَتَوَضَّأْ؛

خشم از شیطان و شیطان از آتش آفریده شده است و آتش با آب خاموش می شود، پس هرگاه یکی از شما به خشم آمد، وضو بگیرد.

7+پیامبر صلی الله علیه و آله :كَادَ الْحَلِيمُ أَنْ يَكُونَ نَبِيًّا؛

آدم بردبار به پیامبری نزدیک است. ●

8 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ كَظَمَ غَيْظًا وَهُوَ قَادِرٌ عَلَى أَنْ يُنْفِذَهُ مَلَأَهُ اللَّهُ أَمْنًا وَإِيمَانًا؛

هر کس در حالی که می تواند خشم خود را عملی کند، آن را فرو برد، خداوند او را سرشار از آرامش و ایمان می کند. ●

9 پیامبر صلی الله علیه و آله: لَيْسَ بِحَلِيمٍ مَنْ لَمْ يُعَاشِرْ بِالْمَعْرُوفِ مَنْ لَا بُدَّ لَهُ مِنْ مُعَاشَرَتِهِ حَتَّى يَجْعَلَ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ مَخْرَجًا؛

بردبار نیست آن که با کسی که چاره ای جز معاشرت با او ندارد به نیکی معاشرت نکند تا این که خداوند برای او راه نجاتی از معاشرت با وی فراهم آورد. ●

10 پیامبر صلی الله علیه و آله: الصَّرْعَةُ كُلُّ الصَّرْعَةِ الَّتِي يَغْضِبُ فَيَشْتَدُّ غَضَبُهُ وَيَحْمَرُّ وَجْهُهُ هُوَ يَقْشَعِرُّ شَعْرُهُ فَيَصْرَعُ غَضَبُهُ؛

کمال دلیری آن است که کسی خشمگین شود و خشمش شدت گیرد و چهره اش سرخ شود و موهایش بلرزد، اما بر خشم خود چیره گردد. ●

12 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ كَفَّ غَضَبَهُ كَفَّ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ؛

هر کس خشم خود را نگه دارد خداوند عذابش را از او باز می دارد. ●

19 پیامبر صلی الله علیه و آله: فَأَمَّا الْحِلْمُ فَمِنْهُ رُكُوبُ الْجَمِيلِ، وَصُحْبَةُ الْأَبْرَارِ وَرَفْعُ مِنَ الضَّعَةِ وَرَفْعُ مِنَ الْخَسَاسَةِ وَتَشَهِّي الْخَيْرِ وَتَقَرُّبُ صَاحِبِهِ مِنْ مَعَالِي الدَّرَجَاتِ وَالْعَفْوُ وَالْمَهْلُ وَالْمَعْرُوفُ وَالصَّمْتُ فَهَذَا مَا يَتَشَعَّبُ لِلْعَاقِلِ بِحِلْمِهِ؛

حاصل بردباری: آراسته شدن به خوبیها، هم نشینی با نیکان، ارجمند شدن، عزیز گشتن، رغبت به نیکی، نزدیک شدن بردبار به درجات عالی، گذشت، آرامش و تأنی، احسان و خاموشی. اینها ثمره بردباری عاقل است. ●

21 پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثٌ مِنْ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ أَنْ تَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ وَتَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ وَ تَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَيْكَ؛

سه چیز در دنیا و آخرت از مکارم اخلاق است: از کسی که به تو ظلم کرده درگذری، با کسی که با تو قطع رابطه کرده، رابطه برقرار کنی و با کسی که با تو سبکسری می کند بردباری نمایی. ●

• (قرآن) وَ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ؛

خداوند پاکیزگان را دوست دارد.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : حَبَّذا الْمُتَخَلُّ مِنْ أُمَّتِي؛

آفرین بر خلال کنندگان امت من •.

4 پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلَيْنُكُمْ بِالْبَطِيخِ، فَإِنَّ فِيهِ عَشْرَ خِصَالٍ: ... وَ رِيحَانٌ؛

خریزه بخورید، چرا که ده خاصیت دارد... از جمله این که خوشبو (کننده) است •.

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : ثَلَاثٌ حَقٌّ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ: الْغُسْلُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ وَ السَّوَاكُ الطَّيِّبُ؛

سه چیز بر هر مسلمانی لازم است: غسل جمعه، مسواک زدن و عطر •.

7 پیامبر صلی الله علیه و آله : نِعَمَ الطَّعَامُ الزَّيْبُ... وَ يُطَيِّبُ النَّكْهَةَ؛

چه خوب خوراکی است مویز؛ ... و دهان را خوشبو می کند •.

10 پیامبر صلی الله علیه و آله : السَّوَاكُ يَزِيدُ الرَّجُلَ فَصَاحَةً؛

مسواک بر شیوایی سخن انسان می افزاید •.

13 پیامبر صلی الله علیه و آله ... : أَنَّ فِي تَمَرَتِكُمْ هَذِهِ (الْبَرْنَى) تِسْعَ خِصَالٍ ... وَ تُطَيِّبُ النَّكْهَةَ؛

در این خرماي شما (برنی) نه ویژگی است... از جمله آن که دهان را خوشبو می نماید.
(برنی، نوعی از خرماست که گرد و به رنگ سرخ مایل به زرد است) •.

14 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا زَالَ جِبْرَائِيلُ يُوصِّنِي بِالسَّوَاكِ حَتَّى خِفْتُ أَنْ أُخْفَى أَوْ أُدْرَدَ؛

جبرئیل پیوسته مرا به مسواک سفارش می کرد تا جایی که ترسیدم در مسواک زدن زیاده روی کنم و یا دندان هایم را از بین ببرم •.

18 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا جَاءَنِي جِبْرَائِيلُ إِلَّا أَوْصَانِي بِالسَّوَاكِ، حَتَّى لَقَدْ خَشِيتُ أَنْ يُفْرَضَعَلَى وَ عَلَى أُمَّتِي؛

جبرئیل هیچ گاه نزد من نیامد، مگر آن که مرا به مسواک زدن سفارش کرد تا جایی که نگران شدم این کار بر من و اَتم واجب گردد.

20 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اسْتَاكَ كُلَّ يَوْمٍ مَرَّتَيْنِ فَقَدْ أَدَامَ سُنَّةَ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ، وَ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ صَلَاةٍ يُصَلِّيَهَا ثَوَابَ مِئَةِ رَكْعَةٍ، وَ اسْتَغْنَى عَنِ الْفَقْرِ، وَ تَطَيَّبَ نَكْهَتَهُ، وَ يَزِيدُ فِي حِفْظِهِ، وَ يَشْتَدُّ لَهُ فَهْمُهُ، وَ يَمْرَأُ طَعَامُهُ، وَ يَذْهَبُ أَوْجَاعُ أَضْرَاسِهِ، وَ يُدْفَعُ عَنْهُ السَّقَمُ، وَ تُصَافِحُهُ الْمَلَائِكَةُ لِمَا يَرَوْنَ عَلَيْهِ مِنَ النُّورِ، وَ يَنْقَى أَسْنَانُهُ؛

هر کس هر روز دو بار مسواک بزند: سنت پیامبران را ادامه داده است و برای هر نمازی که بخواند خداوند پاداش صد رکعت برایش می نویسد و از فقر نجات می یابد و دهانش خوشبو، حافظه اش تقویت، فهمش زیاد، غذایش گوارا و درد دندان و بیماری اش برطرف می شود و فرشتگان به خاطر نوری که در او مشاهده می کنند، با او دست می دهند و دندان هایش تمیز می شود.

22 پیامبر صلی الله علیه و آله : تَخَلَّلُوا فَإِنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ أَبْغَضَ إِلَيَّ الْمَلَائِكَةِ مِنْ أَنْ يَرَوْا فِي أَسْنَانِ الْعَبْدِ طَعَامًا؛

خلال کنید که بدترین چیز نزد فرشتگان این است که لای دندان های بنده، مانده غذا ببینند.

26 پیامبر صلی الله علیه و آله : طَهَّرُوا أَفْوَاهَكُمْ فَإِنَّهَا مَسَالِكُ التَّسْبِيحِ؛

دهان های خود را پاکیزه کنید که راه های تسبیح خداوند است.

35 پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلَيْكُمْ بِالسَّوَاكِ فَنِعَمَ الشَّيْءُ السَّوَاكُ يَشُدُّ اللَّثَّةَ وَ يَذْهَبُ بِالْبَخْرِ وَيُصْلِحُ الْمَعْدَةَ وَ يَزِيدُ فِي دَرَجَاتِ الْجَنَّةِ وَ يُسَخِّطُ الشَّيْطَانَ؛

مسواک بزنید؛ چرا که مسواک چیز خوبی است؛ لثه را محکم می کند، بوی دهان را می برد، معده را اصلاح می کند، بر درجات انسان در بهشت می افزاید و شیطان را ناخرسند می نماید.

38 پیامبر صلی الله علیه و آله ... : إِنَّ فِيهِ (الْخِضَابِ) أَرْبَعُ عَشْرَةَ خَصْلَةً... وَ يُطَيِّبُ النَّكْهَةَ وَ يَشُدُّ اللَّثَّةَ ...؛

در خضاب کردن (رنگ موی طبیعی) چهارده خاصیت است: ... از جمله این که دهان را خوشبو و لثه را محکم می کند.

40 پیامبر صلی الله علیه و آله : رَحِمَ اللَّهُ الْمُتَخَلِّلِينَ مِنْ أُمَّتِي فِي الْوُضُوءِ وَ الطَّعَامِ؛

خداوند رحمت کند خلال کنندگان امتم را در هنگام وضو گرفتن و بعد از غذا خوردن. •

• (قرآن) أَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ؛ •

نماز را بر پا دار، که نماز از کار زشت و ناپسند باز می دارد و قطعا یاد خدا بزرگ تر است و خداوند آنچه را انجام می دهید می داند.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الصَّلَاةِ وَصَلَاةِ ذَاتِ الْبَيْنِ وَخُلِقَ حَسَنًا؛

انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است. •

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : الدُّعَاءُ مِفْتَاحُ الرَّحْمَةِ، وَالْوُضُوءُ مِفْتَاحُ الصَّلَاةِ، وَالصَّلَاةُ مِفْتَاحُ الْجَنَّةِ؛

دعا کلید رحمت، وضو کلید نماز و نماز کلید بهشت است. •

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَحَابَّبُوا وَاقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ وَافَرُّوا الضَّيْفَ، فَإِنْ لَمْ يَفْعَلُوا ابْتَلُوا بِالسَّنَنِ وَالْجَدْبِ؛

امتم همواره در خیر و خوبی اند تا وقتی که یکدیگر را دوست بدارند، نماز برپا دارند، زکات بدهند و میهمان را گرامی بدارند، پس اگر چنین نکنند به قحطی و خشکسالی گرفتار می شوند. •

4 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ الصَّلَاةُ لَوْ قَتَلَهَا، ثُمَّ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ، ثُمَّ الْجِهَادُ فَسَبِيلُ اللَّهِ؛

دوست داشتنی ترین کارها نزد خداوند: نماز اول وقت، سپس نیکی به پدر و مادر و سپس جهاد در راه خداست. •

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : اسْتَوُوا تَسْتَوِ قُلُوبُكُمْ وَتَمَسُّوا تَرَاحَمُوا؛

[در نماز جماعت] صف ها را هماهنگ و منظم نمایید تا دل هایتان هماهنگ شود و به یکدیگر (شانه به شانه) متصل گردید تا با هم مهربان شوید. •

6 پیامبر صلی الله علیه و آله : صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَرْدِ بِخَمْسٍ وَعِشْرِينَ دَرَجَةً؛

فضیلت نماز جماعت بیست و پنج برابر نماز فرادا است.

7 پیامبر صلی الله علیه و آله : **أَوَّلُ الْوَقْتِ رِضْوَانُ اللَّهِ وَ وَسَطُ الْوَقْتِ رَحْمَةُ اللَّهِ وَ آخِرُ الْوَقْتِ عَفْوُ اللَّهِ؛**

[نماز] اول وقت مایه خشنودی خداوند، میان وقت دربردارنده رحمت خداوند و پایان وقت، موجب عفو خداوند است.

8 پیامبر صلی الله علیه و آله : **الرَّكْعَتَانِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الدُّنْيَا وَ مَا فِيهَا؛**
دو رکعت نماز در دل شب، نزد خدا از دنیا و آنچه در آن است، محبوب تر است.

9 پیامبر صلی الله علیه و آله : **الصَّلَوَاتُ الْخَمْسُ وَ الْجُمُعَةُ إِلَى الْجُمُعَةِ كَفَّارَاتٌ لِمَا بَيْنَهُنَّ مَا لَمْ تَغْشَ الْكَبَائِرُ؛**

نمازهای پنجگانه و نماز جمعه تا نماز جمعه بعد، کفاره گناهان میان آنهاست، تاوقتی که گناهان کبیره ای در میان نیاید.

10 پیامبر صلی الله علیه و آله : **أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّ الْمُصَلِّيَ إِذَا صَلَّى فَإِنَّهُ يُنَاجِي رَبَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى، فَلْيَعْلَمْ بِمَا يُنَاجِيهِ؛**

ای مردم! نمازگزار هنگام نماز با پروردگار بلند مرتبه اش مناجات می کند، پس باید بداند چه می گوید.

11 پیامبر صلی الله علیه و آله : **رَكَعَتَيْنِ بِسِوَاكِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ سَبْعِينَ رَكَعَةً بِغَيْرِ سِوَاكِ؛**

دو رکعت نماز با مسواک، نزد خداوند عزوجل محبوب تر از هفتاد رکعت نماز بدون مسواک است.

23 پیامبر صلی الله علیه و آله : **لَيْسَ يَنْبَغِي أَنْ يَكُونَ فِي الْبَيْتِ شَيْءٌ يَشْغَلُ الْمُصَلِّيَ؛**
شایسته نیست در اطاق چیزی باشد، که نمازگزار را مشغول سازد.

28 پیامبر صلی الله علیه و آله : **لَوْ كَانَ عَلَى بَابِ دَارٍ أَحَدِكُمْ نَهْرٌ فَأَغْتَسَلَ فِي كُلِّ يَوْمٍ مِنْهُ خَمْسَ مَرَّاتٍ كَانَ يَبْقَى فِي جَسَدِهِ مِنَ الدَّرَنِ شَيْءٌ؟ قُلْنَا: لَا. قَالَ: فَإِنَّ مَثَلَ الصَّلَاةِ كَمَثَلِ النَّهْرِ الْجَارِي، كُلَّمَا صَلَّيَ صَلَاةً كَفَّرَتْ مَا بَيْنَهُمَا مِنَ الذُّنُوبِ؛**

اگر بر در خانه یکی از شما جویی بود و هر روز پنج بار خود را در آن می شست، آیا در بدن وی چرکی باقی می ماند؟ گفتیم: نه. فرمودند: پس براستی نماز، مانند همان جوی روان است که هرگاه به جا آورده شود، گناهان میان دو نماز را پاک می کند. ❀

29 پیامبر صلی الله علیه و آله : رَكَعَتَانِ مِنْ رَجُلٍ وَرِعٍ أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ رَكَعَةٍ مِنْ مُخَلَّطٍ؛
دو رکعت نماز انسان با تقوا، بهتر از هزار رکعت نماز لاابالی است. ❀

31 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اغْتَابَ مُسْلِمًا أَوْ مُسْلِمَةً لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ تَعَالَى صَلَاتَهُ وَ لَا صِيَامَهُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا وَ لَيْلَةً إِلَّا أَنْ يَغْفِرَ لَهُ صَاحِبُهُ؛

خداوند متعال تا چهل شبانه روز نماز و روزه غیبت کننده مرد و زن مسلمان را نمی پذیرد ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد. ❀

33 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا إِلَّا لِإِطْعَامِهِ الطَّعَامَ وَ صَلَاتِهِ بِاللَّيْلِ النَّاسُ نِيَامٌ؛

خداوند متعال، حضرت ابراهیم را جُز به خاطر غذا دادن (به مردم) و نماز شب خواندنش هنگامی که مردم در خواب بودند، خلیل و دوست خودانتخاب نکرد. ❀

34 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ مُتَعَمِّدًا فَقَدْ كَفَرَ جِهَارًا؛
هر کس نماز را عمدًا ترک کند، آشکارا کفر ورزیده است. ❀

35 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا قَامَ الْعَبْدُ إِلَى صَلَاتِهِ وَ كَانَ هَوَاهُ وَقَلْبُهُ إِلَى اللَّهِ أَنْصَرَفَ كَيَوْمَ وُلِدَتْهُ أُمُّهُ؛

هرگاه بنده به نماز بایستد و گرایش و دلش به سوی خدا باشد، از نماز فارغ می شود همانند روزی که از مادر زاده شد. ❀

36 پیامبر صلی الله علیه و آله : الصَّلَاةُ تُسَوِّدُ وَجْهَ الشَّيْطَانِ؛
نماز چهره شیطان را سیاه می کند. ❀

37 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا يَزَالُ الْعَبْدُ فِي صَلَاةٍ مَا انْتَهَرَ الصَّلَاةَ؛
انسان تا وقتی که منتظر نماز است، در حال نماز است. ❀

2+ پیامبر صلی الله علیه و آله : يَدْخُلُ الْجَنَّةَ رَجُلَانِ كَانَا يَعْمَلَانِ عَمَلًا وَاحِدًا ، فَيَرَى أَحَدُهُمَا صَاحِبَهُفَوْقَهُ ، فَيَقُولُ : يَا رَبِّ ، بِمَا أَعْطَيْتَهُ وَ كَانَ عَمَلُنَا وَاحِدًا ؟ فَيَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى : سَأَلْنِي وَ لَمْ تَسْأَلْنِي ؛

دو نفر که هر دو یکسان عمل کرده اند ، وارد بهشت می شوند ، اما یکی از آن دو ، دیگری را برتر از خود می بیند . می گوید : پروردگارا ! چرا او را برتری دادی ، در حالی که عمل هر دوی ما یکسان بوده است؟ خداوند - تبارک و تعالی - می فرماید: او از من درخواست می کرد و تو درخواست نمی کردی .

4+ پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَرَادَ أَنْ تُسْتَجَابَ دَعْوَتُهُ وَ أَنْ تُكْشَفَ كُرْبَتُهُ ، فَلْيُفْرِجْ عَنْ مُعْسِرٍ ؛

هرکس می خواهد دعایش مستجاب و غمش از بین برود، باید گره از کار گرفتاری باز کند .

5+ پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَادَ صَاحِبُكُمْ أَنْ لَا يَسْأَلَ رَبَّهُ إِلَّا أَعْطَاهُ ، فَلْيَيَّاسَ مِنَ النَّاسِ كُلِّهِمْ ، وَلَا يَكُونَنَّ لَهُ رَجَاءٌ عِنْدَ غَيْرِ اللَّهِ فَإِذَا عَلِمَ اللَّهُ ذَلِكَ مِنْ قَلْبِهِ لَمْ يَسْأَلْهُ شَيْئًا إِلَّا أَعْطَاهُ ؛

هر گاه یکی از شما خواست که آنچه را از پروردگارش درخواست می کند ، به او بدهد ، باید از همه مردم چشم امید برگذارد و به غیر خدا هرگز امیدی نداشته باشد . پس هرگاه این از قلب او بر خدا عیان شد، هر چه را از وی بخواهد، به او می دهد .

7+ پیامبر صلی الله علیه و آله : أُتِيَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ هُوَ قَاعِدٌ فِي ظِلِّ الْحَظِيمِ بِمَكَّةَ ، فَقِيلَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ أُتِيَ عَلَى مَالِ أَبِي فُلَانٍ بِسَيْفِ الْبَحْرِ فَذَهَبَ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : مَا تَلَفَ مَالٌ فِي بَرٍّ وَ لَا بَحْرٍ إِلَّا بِمَنْعِ الزَّكَاةِ فَحَرِّزُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَاةِ ، وَ دَاوُوا مَرْضَاكُمْ بِالصَّدَقَةِ وَ ادْفَعُوا عَنْكُمْ طَوَارِقَ الْبَلَاءِ بِالْأَعْيَانِ فَإِنَّ الدُّعَاءَ يَنْفَعُ مِمَّا نَزَلَ وَ مِمَّا لَمْ يَنْزَلْ مَا نَزَلَ يَكْشِفُهُ وَ مَا لَمْ يَنْزَلْ يَحْبِسُهُ ؛

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله ، در سایه حطیم در مکه نشسته بودند که شخصی آمد و گفت : ای پیامبر خدا ! اموال فلانی در ساحل دریا ، دچار حادثه شد و از بین رفت . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمودند : هیچ مالی در خشکی و دریا تلف نشد ، مگر به سبب ندادن زکات . پس، اموال خود را با دادن زکات، حفظ نمایید و بیمارانتان را با صدقه دادن درمان و مصیبت های بلا را با دعا کردن از خود رفع کنید، که دعا برای آنچه نازل شده

و نازل نشده ، سودمند است: آنچه نازل شده، برطرف می کند و از آنچه نازل نشده ، جلوگیری می نماید. ●

10 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ تَدْعُو اللَّهَ فَقَدِّمْ صَلَاةً أَوْ صَدَقَةً أَوْ خَيْرًا أَوْ ذِكْرًا ؛

هر گاه خواستی دعا کنی ، پیش از آن ، نمازی بخوان یا صدقه ای بده یا کار خیری بکن یا ذکر ی بگو. ●

14 پیامبر صلی الله علیه و آله : دُعَاءُ السِّرِّ يَزِيدُ عَلَى الْجَهْرِ سَبْعِينَ ضِعْفًا وَ أَثْنَى اللَّهُ سُبْحَانَهُ عَلٰى زَكَرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَامُ بِقَوْلِهِ : «إِذْ نَادَى رَبَّهُ نِدَاءً خَفِيًّا» ؛

دعای پنهانی ، هفتاد برابر دعای آشکار ، ارزش دارد . خداوند متعال زکریا علیه السلام را چنین ستایش کرده است : «آن گاه که پنهانی با پروردگارش سخن گفت» ● .

15 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَيُمَسِّكُ الْخَيْرَ الْكَثِيرَ عَنْ عَبْدِهِ فَيَقُولُ : لَا أُعْطِيهِ حَتَّى يَسْأَلَنِي ؛

خداوند ، بسیاری از خوبی ها را به بنده اش نمی دهد و می فرماید : «به او نمی دهم تا از من بخواهد» ● .

16 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا دَعَا أَحَدُكُمْ فَلْيُعَمَّ فَإِنَّهُ أَوْجَبُ لِلدُّعَاءِ ؛

هر گاه یکی از شما دعا کرد ، برای همه دعا کند ؛ زیرا این، دعا را به اجابت نزدیک تر می کند. ●

17 پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا فَاطِمَةُ مَنْ تَهَاوَنَ بِصَلَاتِهِ مِنَ الرِّجَالِ وَ النِّسَاءِ ابْتَلَاهُ اللَّهُ بِخَمْسَعَشْرَةَ خَصْلَةً : سِتٌّ مِنْهَا فِي دَارِ الدُّنْيَا ... فَأَمَّا اللَّوَاتِي تُصِيبُهُ فِي دَارِ الدُّنْيَا ... وَ لَا يَرْتَفِعُ دُعَاؤُهُ إِلَى السَّمَاءِ وَ السَّادِسَةُ لَيْسَ لَهُ حَظٌّ فِي دُعَاءِ الصَّالِحِينَ ؛

ای فاطمه! هر کس، از مرد و زن نمازش را سبک بشمارد، خداوند او را به پانزده

چیز مبتلا می کند : شش تای آنها در سرای دنیاست ... و آن شش چیزی که در سرای دنیا به او می رسد ، این است که ... : و [پنجم] دعایش به سوی آسمان نمی رود ، و ششم ، او سهمی از دعای نیکان ندارد. ●

18 پیامبر صلی الله علیه و آله : یا أَيُّهَا النَّاسُ ! إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ : مُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ انْهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ مِنْ قَبْلِ أَنْ تَدْعُونِي فَلَا أُجِيبَكُمْ وَ تَسْأَلُونِي فَلَا أُعْطِيكُمْ وَ تَسْتَنْصِرُونِي فَلَا أَنْصُرَكُمْ ؛

ای مردم! خداوند عزوجل می فرماید : امر به معروف و نهی از منکر کنید ، پیش از آن که مرا بخوانید و پاسختان ندهم ، یا از من بخواهید و عطایتان نکنم ، یا از من یاری طلبید و یاری تان نرسانم .

19 پیامبر صلی الله علیه و آله : اقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَ هُوَ سَاجِدٌ فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ ؛
نزدیک ترین حالت بنده به پروردگارش زمانی است که در سجده است. پس [در این حالت] ، بسیار دعا کنید .

23 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ : ... وَ لَوْ أَنَّ قُلُوبَ عِبَادِي اجْتَمَعَتْ عَلَى قَلْبٍ أَسْعَدَ عَبْدٍ لِي مَزَادَ ذَلِكَ [فَيَسُلْطَانِي جَنَاحَ بَعُوضَةٍ وَ لَوْ أَنِّي أُعْطِيتُ كُلَّ عَبْدٍ مَا سَأَلَني مَا كَانَ ذَلِكَ] إِلَّا مِثْلَ ابْرَةٍ جَاءَهَا عَبْدٌ مِنْ عِبَادِي فَغَمَسَهَا فِي الْبَحْرِ وَ ذَلِكَ أَنَّ عَطَائِي كَلَامٌ وَ عِدَّتْكَلامٌ وَ إِنَّمَا أَقُولُ لَشَيْءٍ ء : كُنْ فَيَكُونُ ؛

خداوند می فرماید : « ... اگر دل های بندگانم ، همه يك جا در دل خوش بخت ترین بنده ام جمع شوند این، به مقدار بال پشه ای بر سلطنت من نمی افزاید و اگر به هر بنده ای آنچه بخواهد، عطا کنم، این نباشد ، مگر همانند سوزنی که بنده ای از بندگانم بردارد و در دریایی فرو برد ؛ زیرا عطای من به گفتاری است و وعده ام نیز به گفتاری . به چیزی می گویم : هست شو، پس هست می شود .

25 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا يَتَمَنَّيَنَّ أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ إِمَّا مُحْسِنًا فَلَعَلَّهُ أَنْ يَزِدَّادَ خَيْرًا وَ إِمَّا مُسِيئًا فَلَعَلَّهُ أَنْ يَسْتَعْتَبَ ؛

هیچ يك از شما نباید آرزوی مرگ کند ؛ زیرا اگر نیکوکار است ، شاید که با ماندن، بیشتر نیکی کند و اگر بدکار است ، شاید که با ماندن، از بدی دست بشوید .

27 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ يَوْمَ الْجُمُعَةِ سَيِّدُ الْآيَامِ يُضَاعَفُ اللَّهُ فِيهِ الْحَسَنَاتِ وَ يَمْحُو فِيهَا السَّيِّئَاتِ وَ يَرْفَعُ فِيهِ الدَّرَجَاتِ وَ يَسْتَجِيبُ فِيهِ الدَّعَوَاتِ وَ يَكْشِفُ فِيهِ الْكُرْبَاتِ وَ يَقْضِيهِ الْحَوَائِجَ الْعِظَامَ وَ هُوَ يَوْمُ الْمَزِيدِ ، اللَّهُ فِيهِ عُتْقَاءُ وَ طُلُقَاءُ مِنَ النَّارِ مَا دَعَا بِهِ أَحَدٌ مِنَ النَّاسِ وَ قَدْ عَرَفَ حَقَّهُ وَ حُرْمَتَهُ إِلَّا كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَنْ يَجْعَلَهُ مِنْ عُتَقَائِهِوَ طُلُقَائِهِ مِنَ النَّارِ ؛

روز جمعه ، سرور روزهاست . در این روز خداوند ، خوبی ها را چند برابر می کند و بدی ها و گناهان را پاك می کند و درجات را افزایش می دهد و دعاها را مستجاب می نماید و رنج و اندوه ها را برطرف می سازد و حاجت های بزرگ را برآورده می کند، روز افزونی و فراوانی است. در این روز، خداوند بسیاری را از آتش می رهاوند و آزاد می کند. احدى از مردم در این روز دعا نکند ، به شرط آن که حق و حرمت آن را بشناسد ، مگر آن که بر عهده خداوند عزوجل است که او را از رها و آزادشدگان از آتش ، قرار دهد. .

35 پیامبر صلی الله علیه و آله : يَكْفِي مِنَ الدُّعَاءِ مَعَ الْبِرِّ مَا يَكْفِي الطَّعَامَ مِنَ الْمِلْحِ ؛
دعا همراه با کار خیر ، به اندازه نمک برای غذا کافی است. .

40 پیامبر صلی الله علیه و آله : قَطِيعَةُ الرَّحِمِ تَحْجُبُ الدُّعَاءَ ؛
قطع رابطه با خویشاوندان، مانع اجابت دعا می شود. .

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ يَضْمَنْ لِي بِرَّ الْوَالِدَيْنِ وَ صَلَةَ الرَّحِمِ أَضْمَنْ لَهُ كَثْرَةَ الْأَمْالِ وَ زِيَادَةَ الْعُمْرِ وَ الْمَحَبَّةَ فِي الْعَشِيرَةِ ؛

هر کس نیکی به پدر و مادر و صلّه رحم را برایم ضمانت کند، من نیز زیادی ثروت، طول عمر و محبت او را در دل خویشاوندان ضمانت می نمایم. .

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلْعِبَادَةُ عَشْرَةَ أَجْزَاءٍ تِسْعَةٌ أَجْزَاءٍ فِي طَلَبِ الْحَلَالِ ؛
عبادت ده جزء دارد، که نه جزء آن، طلب روزی حلال است. .

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : طَلَبُ الْحَلَالِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَ مُسْلِمَةٍ ؛
کسب درآمد حلال، بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است. .

10 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَرْبَعٌ تَزِيدُ الرِّزْقَ: حُسْنُ الْخُلُقِ وَ حُسْنُ الْجَوَارِ وَ كَفُّ الْأَذَى وَ قِلَّةُ الضَّجَرِ ؛

چهار چیز روزی را زیاد می کند: خوش اخلاقی، خوش رفتاری با همسایه ، اذیت نکردن و کم کردن بی تابی. .

11 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكَلَ مِنْ كَدِّ يَدِهِ حَلَالًا فَتَحَ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ ؛

هر کس از دسترنج حلال خود روزی بخورد، درهای بهشت به روی او باز می شود تا از هر کدام که بخواهد، وارد شود. 🌟

12 پیامبر صلی الله علیه و آله : **اِسْتَنْزِلُوا الرِّزْقَ بِالصَّدَقَةِ وَ الْبُكُورِ مُبَارَكٌ يَزِيدُ فِي جَمِيعِ النَّعَمِ خُصُوصًا فِي الرِّزْقِ وَ حُسْنُ الْخَطِّ مِنْ مَفَاتِيحِ الرِّزْقِ وَ طَيِّبُ الْكَلَامِ يَزِيدُ فِي الرِّزْقِ؛**
با صدقه دادن روزی را فرود آورید، سحرخیزی با برکت است و همه نعمت ها، مخصوصا روزی را زیاد می کند، خط زیبا از کلیدهای روزی است و خوش زبانی [هم] روزی را زیاد می کند. 🌟

16 پیامبر صلی الله علیه و آله : **الضَّيْفُ يَنْزِلُ بِرِزْقِهِ وَ يَرْتَحِلُ بِذُنُوبِ أَهْلِ الْبَيْتِ؛**
میهمان، روزی خود را می آورد و گناهان اهل خانه را می برد. 🌟

17 پیامبر صلی الله علیه و آله : **لَا تَتَشَاغَلْ عَمَّا فُرِضَ عَلَيْكَ بِمَا قَدْ ضُمِنَ لَكَ فَإِنَّهُ لَيْسَ بِفَائِتِكَ مَا قَدْ قُسِّمَ لَكَ وَ لَسْتَ بِلَاحِقٍ مَا قَدْ زُوِيَ عَنْكَ؛**

مبادا با پرداختن به کسب روزی تضمین شده، از آنچه بر تو واجب شده است، بازمانی؛ [واجبات را ترک کنی] زیرا قسمت تو از روزی می رسد و آنچه قسمت تو نباشد، به آن دست نمی یابی. 🌟

19 پیامبر صلی الله علیه و آله : **مَنْ رَضِيَ بِمَا رَزَقَهُ اللَّهُ قَرَّتْ عَيْنُهُ؛**

هر که به آنچه خداوند روزیش کرده راضی باشد، خوش و خرم بماند. 🌟

21 پیامبر صلی الله علیه و آله : **مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ كَفَاهُ مُؤْنَتَهُ وَ رِزْقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛**

هر کس به خدا توکل کند، خداوند هزینه زندگی اش را کفایت کند و از جایی که گمان نمی برد، به او روزی می دهد. 🌟

23 پیامبر صلی الله علیه و آله : **إِنَّ اللَّهَ لَيَبْتَلِي الْعَبْدَ بِالرِّزْقِ لِيَنْظُرَ كَيْفَ يَعْمَلُ فَإِنْ رَضِيَ بِوَرِكٍ لَهُ وَ إِنَّمَا يَرْضَى لَمْ يُبَارِكْ لَهُ؛**

خداوند انسان را با روزی آزمایش می کند، تا ببیند چگونه عمل می کند؛ اگر راضی شود، برکت داده می شود و اگر راضی نشود، برکت داده نمی شود. 🌟

26 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَمَّا قِيلَ لَهُ: أَحِبُّ أَنْ يُوسَّعَ عَلَيَّ فِي الرِّزْقِ؟ - دُمَّ عَلَيَّ الطَّهَارَةُ يُوسَّعَ عَلَيْكَ فِي الرِّزْقِ؛

به رسول خدا صلی الله علیه و آله عرض شد: دوست دارم روزیم زیاد شود. فرمودند: پیوسته با وضو باش تا روزیت فراوان شود. .

29 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ حَبَسَ عَنْ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ شَيْئًا مِنْ حَقِّ حَرَمِ اللَّهِ عَلَيْهِ بَرَكَهَ الرِّزْقِ إِلَّا أَنْ يَتُوبَ؛

هر کس حقی از حقوق برادر مسلمان خود را پایمال کند، خداوند برکت روزی را بر او حرام گرداند، مگر آن که توبه (جبران) کند. .

32 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَكْثِرُوا مِنَ الصَّدَقَةِ تُرْزَقُوا؛
صدقه زیاد بدهید، تا خداوند به شما روزی بدهد. .

37 پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا أَبَاذَرٍّ إِنِّي قَدْ دَعَوْتُ اللَّهَ جَلَّ ثَنَاؤُهُ أَنْ يَجْعَلَ رِزْقَ مَنْ يُحِبُّنِي كَفَافًا وَأَنْ يُعْطِيَ مَنْ يُبْغِضُنِي كَثْرَةَ أَمْوَالٍ وَ الْوَلَدِ؛

ای اباذر! من دعا کردم که خداوند ارجمند ستوده ، روزی دوستدار مرا به قدر کفاف عطا کند و به دشمن من، مال و فرزند زیاد دهد. .

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ تَدَاوَى بِحَرَامٍ، لَمْ يَجْعَلِ اللَّهُ فِيهِ شِفَاءً؛
هر کس با حرام به مداوا بپردازد خداوند در آن شفا قرار نمی دهد. .

6 پیامبر صلی الله علیه و آله : كُلُّ طَعَامٍ لَا يُذْكَرُ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ، فَإِنَّمَا هُوَ دَاءٌ وَ لَا بَرَكَهَ فِيهِ وَ كَفَّارَةُ ذَلِكَ إِنْ كَانَتْ الْمَائِدَةُ مَوْضُوعَةً أَنْ تُسَمَّى وَ تُعِيدَ يَدُكَ وَ إِنْ كَانَتْ قَدْ رُفِعَتْ أَنْ تُسَمَّنَ اللَّهُ وَ تَلْعَقَ أَصَابِعُكَ؛

هر غذایی که بر آن نام خدا برده نشود، درد است و هیچ برکتی در آن نیست و کفاره نبردن نام خدا این است که چنانچه سفره پهن است، نام خدا را ببری و به خوردن غذا ادامه دهی و اگر سفره جمع شده نام خدا را ببر و انگشتان خود را بلیس. .

8 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اسْتَقَلَّ بِدَائِهِ فَلَا يَتَدَاوِيَنَّ فَإِنَّهُ رُبَّ دَوَاءٍ يُوْرِثُ الدَّاءَ؛
هر کس می تواند با بیماری خود، سر کند، از درمان بپرهیزد، زیرا بسا دارویی که خود، بیماری زاست. .

18 پیامبر صلی الله علیه و آله : سَافِرُوا تَصِحُّوا وَ تُرْزَقُوا؛

مسافرت بروید، تا سالم بمانید و روزی کسب کنید. .

19 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تُدَاوِ أَحَدًا حَتَّى تَعْرِفَ دَاءَهُ؛

هیچ کس را درمان مکن، مگر آن گاه که بیماری او را بشناسی. .

22 پیامبر صلی الله علیه و آله : صُومُوا تَصِحُّوا؛

روزه بگیرید تا تن درست بمانید. .

24 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ سَعَى لِمَرِيضٍ فِي حَاجَةِ قَضَائِهَا أَوْ لَمْ يَقْضِهَا، خَرَجَ مِنْ ذُنُوبِهِ كَيَوْمٍ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ. فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ: يَا أَبَى أَنْتَ وَ أُمِّي يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَإِنْ كَانَ الْمَرِيضُ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ، أَوْ لَيْسَ ذَلِكَ أَعْظَمَ أَجْرًا إِذَا سَعَى فِي حَاجَةِ أَهْلِ بَيْتِهِ؟ قَالَ: نَعَمْ؛

«هر کس در برآوردن نیاز بیماری بکوشد، خواه موفق بشود یا نشود گناهانش پاک می شود، به سان آن روز که از مادر متولد شده است». مردی از انصار گفت: ای پیامبر خدا، پدر و مادرم به فدایت! اگر بیمار از خانواده شخص باشد، این کار پاداش بیشتری ندارد؟ فرمودند: «چرا» .

25 پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلَيْكُمْ بِالْأَهْلِيلِجِ الْأَسْوَدِ فَإِنَّهُ مِنْ شَجَرَةِ الْجَنَّةِ وَ طَعْمُهُ مُرٌّ وَ فِيهِ شِفَاءٌ مِنْ كُلِّ دَاءٍ؛

هلیله سیاه بخورید، که از درختان بهشت است. مزه آن تلخ است ولی شفای هردردی است. .

28 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اسْتَعْمَلَ الْخَشَبَتَيْنِ أَمِنْ مِنْ عَذَابِ الْكَلْبَتَيْنِ؛

هر کس خلال و مسواک کند، از عذاب و درد انبر دندان کشی محفوظ می ماند. .

36 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا دَخَلْتُمْ بَلَدًا فَكُلُوا مِنْ بَقْلِهِ وَ بَصْلِهِ يَطْرُدُ عَنْكُمْ دَاءَهُ وَ يَذْهَبُ النَّصَبُ وَ يَشُدُّ الْعَصَبُ وَ يَزِيدُ فِي الْبَاهِ وَ يَذْهَبُ بِالْحُمَى؛

به هر جایی (شهری و روستایی) وارد شدید، از سبزی و پیاز آنجا بخورید که مرض آنجا را از شما دور می کند و خستگی را می برد، اعصاب را قوی می کند، نیروی جنسی را می افزاید و تب را می برد. .

38+پیامبر صلی الله علیه و آله : عَائِدُ الْمَرِيضِ فِي مَخْرَفَةِ الْجَنَّةِ، فَإِذَا جَلَسَ عِنْدَهُ غُمَرَتْهُ الرَّحْمَةُ؛

عیادت کننده بیمار، در نخلستان بهشت میوه می چیند و هرگاه نزد بیمار بنشیند، رحمت خدا او را فرا می گیرد.

40+پیامبر صلی الله علیه و آله : اِغْتَمُوا بَرْدَ الرَّبِيعِ فَإِنَّهُ يَفْعَلُ بِأَبْدَانِكُمْ مَا يَفْعَلُ بِأَشْجَارِكُمْ وَاجْتَنِبُوا بَرْدَ الْخَرِيفِ فَإِنَّهُ يَفْعَلُ بِأَبْدَانِكُمْ مَا يَفْعَلُ بِأَشْجَارِكُمْ ؛

غنیمت بدانید هوای بهار را، زیرا که با بدن های شما همان می کند که با درختان می کند و خودتان را از هوای پائیز بپوشانید که با شما همان می کند که با درختان می کند.

3(قرآن) عَاثِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسَى أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَ يَجْعَلَ اللَّهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا؛

با زنان به شایستگی رفتار کنید، و اگر آنها [به جهتی] ناخوشایندتان بودند [اظهار نکنید] چه بسا چیزها که ناپسند شماست، حال آن که خداوند در آن، خیر فراوانی برای شما قرار داده است.

1پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ طَاهِرًا مُطَهَّرًا فَلْيَلْقَهُ بِزَوْجَةٍ ؛

هر کس دوست دارد خداوند را پاک و پاکیزه دیدار کند، باید ازدواج نماید.

2+پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ النِّكَاحِ أَيْسَرُهُ؛

بهترین ازدواج آسان ترین آن است.

3+پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ زَوَّجَ كَرِيمَتَهُ مِنْ فَاسِقٍ فَقَدْ قَطَعَ رَحِمَهُ؛

هر کس دختر گرامیش را به ازدواج مردی گنهکار درآورد، در حقیقت نسل خود را ضایع کرده است.

4+پیامبر صلی الله علیه و آله : أَيَاكُمْ وَ خَضِرَاءُ الدَّمَنِ، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مَا خَضِرَاءُ الدَّمَنِ؟ قَالَ: الْمَرْأَةُ الْحَسَنَاءُ فِي مَنْبَتِ السَّوْءِ؛

از سبزه درزباله دانی دوری کنید! گفتند: ای رسول خدا سبزه درزباله دانی چیست؟ فرمودند: زن زیبا در خانواده بد.

10. پیامبر صلی الله علیه و آله : الرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَ هُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ وَ الْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى بَيْتِهَا وَ وَلَدِهِ وَ هِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ ؛

مرد، سرپرست خانواده است و درباره آنان از او سؤال می شود و زن، سرپرست خانه شوهرش و فرزندان اوست و درباره آنان از وی سؤال می شود.

13. پیامبر صلی الله علیه و آله : اسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا؛

یکدیگر را به رفتار نیک با زنان سفارش کنید.

14. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَيُّمَا امْرَأَةٍ مَاتَتْ وَ زَوْجُهَا عَنْهَا رَاضٍ دَخَلَتْ الْجَنَّةَ؛

هر زنی، از دنیا برود و شوهرش از او راضی باشد، به بهشت می رود.

15. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُؤْمِنَ وَ يُحِبُّ أَهْلَهُ وَ وَلَدَهُ وَ أَحَبُّ شَيْءٍ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى أَنْ يَرَى الرَّجُلَ مَعَ امْرَأَتِهِ وَ وَلَدِهِ عَلَى مَائِدَةٍ يَأْكُلُونَ فَإِذَا اجْتَمَعُوا عَلَيْهَا نَظَرَ إِلَيْهِمُ بِالرَّحْمَةِ لَهُمْ فَيَغْفِرُ لَهُمْ قَبْلَ أَنْ يَتَفَرَّقُوا مِنْ مَوْضِعِهِمْ ؛

خداوند، مؤمن و خانواده و فرزندان را دوست دارد. محبوب ترین چیز نزد خداوند آن است که مرد را با زن و فرزندان بر سفره ای ببیند که از آن غذا می خورند. پس در آن هنگام که بر سفره گرد آیند، به آنها نگاهی مهربانانه می کند و آنها را پیش از آن که از جای خود متفرق شوند، می آمرزد.

16. پیامبر صلی الله علیه و آله : يَجِبُ عَلَى الرَّجُلِ لِامْرَأَتِهِ مَا يَجِبُ لَهُ عَلَيْهَا، أَنْ يَتَزَيَّنَ لَهَا كَمَا تَتَزَيَّنُ لَهَا مِنْ غَيْرِ مَائِمٍ ؛

همان حقوقی که لازم است مرد در رابطه با همسر خود رعایت کند، بر زن نیز لازم است این که شوهر، خود را برای همسر خویش آراسته کند؛ همان گونه که زن، خود را در غیر گناه برای همسر خویش آراسته می کند.

19. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أُعْطِيَ لَهُ خَمْسًا لَمْ يَكُنْ لَهُ عُذْرٌ فِي تَرْكِ عَمَلِ الْآخِرَةِ: زَوْجَةً صَالِحَةً تُعِينُهُ عَلَى أَمْرِ دُنْيَاهُ وَ آخِرَتِهِ وَ بَنُونَ أَبْرَارٌ وَ مَعِيشَةٌ فِي بَلَدِهِ وَ حُسْنُ خُلُقِيَّةٍ بِهِ النَّاسِ وَ حُبُّ أَهْلِ بَيْتِهِ؛

به هر کس پنج چیز داده شد، بهانه ای در ترك کار آخرت ندارد: زنی شایسته که او را در امور دنیا و آخرتش یاری کند، فرزندانی خوب، امکاناتی در شهر خود و اخلاقی خوب که با آن، با مردم مدارا کند و دوستی خاندان من.

28. پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا يَحِلُّ لِامْرَأَةٍ أَنْ تَتَمَّ حَتَّى تَعْرِضَ نَفْسَهَا عَلَى زَوْجِهَا تَخْلُعُ ثِيَابَهَا وَ تَدْخُلُ مَعَهُ فِي لِحَافِهِ فَتُلْزِقُ جِلْدَهَا بِجِلْدِهِ، فَإِذَا فَعَلَتْ ذَلِكَ فَقَدْ عَرَضَتْ نَفْسَهَا؛

هیچ زنی پیش از آن که خود را در اختیار شوهرش قرار دهد، یعنی لباسش را درآورد و با او به بستر برود و خود را به او بچسباند، حق ندارد بخوابد، وقتی چنین کرد در واقع خود را در اختیار شوهرش قرار داده است.

29. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِلَّا إِنْ خَيْرَ الرِّجَالِ مَنْ كَانَ بَطِيءَ الْغَضَبِ سَرِيعَ الرِّضَا وَ شَرَّ الرِّجَالِ مَنْ كَانَ سَرِيعَ الْغَضَبِ بَطِيءَ الرِّضَا ؛

بدانید که بهترین انسان ها کسانی هستند که دیر به خشم آیند و زود راضی شوند و بدترین انسان ها کسانی هستند که زود به خشم آیند و دیر راضی شوند.

30. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِأَهْلِ بَيْتٍ خَيْرًا فَقَّهَهُمْ فِي الدِّينِ وَ وَقَّرَ صَغِيرَهُمْ كَبِيرَهُمْ وَ رَزَقَهُمُ الرِّقْقَ فِي مَعِيشَتِهِمْ وَ الْقَصْدَ فِي نَفَقَاتِهِمْ وَ بَصَرَ لَهُمْ عُيُوبَهُمْ فَيَتُوبُوا مِنْهَا وَإِذَا أَرَادَ بِهِمْ غَيْرَ ذَلِكَ تَرَكَهُمْ هَمَلًا؛

هرگاه خداوند برای خانواده ای خیر بخواهد، آنان را در دین دانا می کند، کوچک ترها بزرگ ترهایشان را احترام می نمایند، مدارا در زندگی و میانه روی در خرج کردن را روزیشان می نماید و به عیوبشان آگاهشان می سازد، تا آنها را برطرف کنند و اگر برای آنان جز این بخواهد، به خودشان واگذارشان می نماید.

31. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ لَهُ امْرَأَةٌ تُؤْذِيهِ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ صَلَاتَهَا وَ لَا حَسَنَةً مِنْ عَمَلِهَا حَتَّى تُعِينَهُ وَ تُرْضِيَهُ وَ إِنْ صَامَتِ الدَّهْرَ وَ قَامَتِ اللَّيْلَ وَ اعْتَقَتِ الرِّقَابَ وَ أَنْفَقَتْ الْأَمْوَالَ فِسْبِيلِ اللَّهِ وَ كَانَتْ أَوَّلَ مَنْ يَرِدُ النَّارَ ثُمَّ قَالَ وَ عَلَى الرَّجُلِ مِثْلُ ذَلِكَ الْوِزْرَ وَ الْعَذَابُ إِذَا كَانَ لَهَا مُؤْذِيًا ظَالِمًا ؛

هر زنی، که شوهرش را آزار دهد، اگر تمام عمرش را روزه بگیرد و شب ها عبادت کند و بنده ها آزاد نماید و مال ها در راه خدا انفاق کند، خداوند هیچ نماز و کار نیکی را از او نمی پذیرد، تا آن گاه که به شوهرش کمک کند و او را از خود راضی نماید وگرنه آن زن اولین کسی است که به جهنم می رود. سپس فرمودند: مرد، هم اگر همسر خود را اذیت کند یا به او ظلم نماید، چنین گناه و عذابی خواهد داشت.

32. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنْ خَيْرَ نِسَائِكُمُ الْوَلُودُ الْوَدُودُ الْعَفِيفَةُ، الْعَزِيزَةُ فِي أَهْلِهَا، الدَّائِلَةُ مَعْبُغِهَا، الْمُتَبَرِّجَةُ مَعَ زَوْجِهَا، الْحِصَانُ عَلَى غَيْرِهِ الَّتِي تَسْمَعُ قَوْلَهُ وَ تُطِيعُ أَمْرَهُ وَ إِذَا خَلَبَهَا بَذَلَتْ لَهُ مَا يُرِيدُ مِنْهَا ؛

بهترین زنان، زن زایا، بسیار مهربان و پاکدامن است که نزد خویشاوندان خود عزیز باشد و در برابر شوهرش فروتن و مطیع، خود را برای شوهرش بیاراید و از غیر اوپوشاند، سخن شوهرش را بشنود و فرمان او را اطاعت نماید و چون شوهرش با او خلوت کند، خود را در اختیار او قرار دهد.

34 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ الزَّوْجَةُ الصَّالِحَةُ وَ الْمَسْكَنُ الْوَاسِعُ وَ الْمَرْكَبُ الْبَهِيُّ وَ الْوَلَدُ الصَّالِحُ؛

از خوشبختی مرد مسلمان، داشتن همسری شایسته، خانه ای بزرگ، وسیله ای راحت برای سواری و فرزند خوب است.

35 پیامبر صلی الله علیه و آله : نَظَرُ الْوَلَدِ إِلَى وَالِدَيْهِ حُبًّا لَهُمَا عِبَادَةٌ ؛
نگاه محبت آمیز فرزند به پدر و مادرش، عبادت است.

38 پیامبر صلی الله علیه و آله : دُعَاءُ الْوَالِدِ لِوَلَدِهِ كَدُعَاءِ النَّبِيِّ لِأُمِّتِهِ ، دُعَاءُ الْوَالِدَةِ يُفْضَى إِلَى الْحِجَابِ؛

دعای پدر برای فرزندش، همانند دعای پیامبر برای امتش است. دعای مادر از مواعع اجابت دعا، می گذرد.

39 پیامبر صلی الله علیه و آله : وَ نِسَاءٌ كَاسِيَاتٌ عَارِيَاتٌ مُمِيلَاتٌ مَائِلَاتٌ رُؤُوسُهُنَّ كَاسْنِمَةِ الْبُخْتِ الْمَائِلَةِ لَا يَدْخُلْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يَجِدْنَ رِيحَهَا وَ إِنَّ رِيحَهَا لَيُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ كَذَا وَ كَذَا؛

(در آینده) زنانی پیدا می شوند که در عین پوشیدگی برهنه اند (لباس های بدن نما و جوراب های نازک می پوشند) هوسباز و دلفریب می باشند، موهای خود را طوری آرایش می کنند که مانند کوهان شتر جلوه می کند. اینان داخل بهشت نمی شوند و حتی بوی آن را استشمام نمی کنند، با این که بوی بهشت از راه بسیار دور استشمام می شود.

40 پیامبر صلی الله علیه و آله : الْمُؤْمِنُ يَأْكُلُ بِشَهْوَةِ أَهْلِهِ، الْمُنَافِقُ يَأْكُلُ أَهْلُهُ بِشَهْوَتِهِ ؛

انسان با ایمان به میل و رغبت خانواده اش غذا می خورد، ولی منافق میل و رغبت خود را به خانواده اش تحمیل می کند.

فَبَشِّرْ عِبَادِ الَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ الْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُ أُولَئِكَ الَّذِينَ هَدَاهُمُ اللَّهُ وَ أُولَئِكَ هُمْ أُولُوا الْأَلْبَابِ؛

بشارت ده به آن بندگانم که سخنان را می شنوند و از بهترین آنها پیروی می کنند. آنان کسانی هستند که خدا هدایتشان کرده و آنان عاقلان اند.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ الْعَقْلُ مَا اكْتَسَبْتَ بِهِ الْجَنَّةَ وَ طُلِبَ بِهِ رِضَى الرَّحْمَنِ؛

ای علی! عقل چیزی است که با آن، بهشت و خشنودی خداوند مهربان به دست می آید.

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَثَلُ الْعَقْلِ فِي الْقَلْبِ كَمَثَلِ السَّرَاجِ فِي وَسْطِ الْبَيْتِ؛

عقل در دل، همانند چراغ در میان خانه است.

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ خَيْرَكُمْ أُولُوا النُّهْيِ، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ مَنْ أُولُوا النُّهْيِ؟ قَالَ: هُمَا أُولُوا الْأَخْلَاقِ الْحَسَنَةِ وَالْأَحْلَامِ الرَّزِينَةِ وَ صَلَةِ الْأَرْحَامِ وَ الْبِرَّةِ بِالْأُمَّهَاتِ وَ الْأَبَاءِ وَ الْمُتَعَاهِدِينَ لِلْفُقَرَاءِ وَ الْجِيرَانِ وَ الْيَتَامَى وَ يُطْعَمُونَ الطَّعَامَ وَ يُفْشُونَ السَّلَامَ فِي الْعَالَمِ وَ يُصَلُّونَ وَ النَّاسُ نِيَامٌ غَافِلُونَ ؛

«بهترین شما صاحبان عقل هستند». گفته شد: «ای رسول خدا! صاحبان عقل، چه کسانی اند؟». فرمودند: آنان که دارای اخلاق خوب اند، بردبار و باوقارند، صله رحم می نمایند، به پدران و مادران نیکی می کنند، به فقرا، همسایگان و یتیمان رسیدگی می نمایند، اطعام می کنند، آشکارا به همه سلام می کنند و هنگامی که مردم در خواب و غافلند، نماز (نماز شب) می گذارند.

4 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَرْبَعَةٌ تَلْزَمُ كُلَّ ذِي حَجَى وَ عَقْلٍ مِنْ أُمَّتِي، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَا هُنَّ؟ قَالَ: اسْتِمَاعُ الْعِلْمِ، وَ حِفْظُهُ، وَ نَشْرُهُ وَ الْعَمَلُ بِهِ؛

چهارچیز برهرعاقل و خردمندی از امت من واجب است. گفته شد: «ای پیامبر خدا! آن چهارچیز کدام اند؟». فرمودند: «گوش فرا دادن به دانش، نگهداری، نشر و عمل به آن».

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : رَأْسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ مُدَارَاةُ النَّاسِ فِي غَيْرِ تَرْكِ حَقٍّ؛

کمال عقل پس از ایمان به خدا، مدارا کردن با مردم است به شرط آن که حق، ترك نشود.

6 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا يُدْرِكُ الْخَيْرُ كُلَّهُ بِالْعَقْلِ، وَ لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ؛

همه خوبی ها با عقل شناخته می شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد.

7. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا وَ إِنَّ أَعْقَلَ النَّاسِ عَبْدٌ عَرَفَ رَبَّهُ فَطَاعَهُ وَ عَرَفَ عَدُوَّهُ فَعَصَاهُ وَ عَرَفَ دَارَ إِقَامَتِهِ فَاصْلَحَهَا وَ عَرَفَ سُرْعَةَ رَحِيلِهِ فَتَزَوَّدَ لَهَا؛

بدانید که عاقل ترین مردم کسی است که پروردگارش را بشناسد و از او پیروی کند، دشمنان خدا را بشناسد و از آنان نافرمانی کند، جایگاه ابدی خود را بشناسد و آن را آباد کند و بداند به زودی به آنجا سفر خواهد کرد و برای آن، توشه بردارد.

10. پیامبر صلی الله علیه و آله : الطَّابِعُ مُعَلَّقٌ بِقَائِمَةِ الْعَرْشِ، فَإِذَا انْتَهَكَتِ الْحُرْمَةُ وَ عَمِلَ بِالْمَعَاصِي وَاجْتَرَى عَلَى اللَّهِ بَعَثَ اللَّهُ الطَّابِعَ فَيَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ فَلَا يَعْقِلُ بَعْدَ ذَلِكَ شَيْئًا؛

مهر بر پایه عرش آویزان است. هنگامی که حریم ها شکسته ، و گناه شود و بی پروایی نسبت به خداوند انجام گیرد، خداوند مهر را می فرستد و بر قلب تبهکار می زند و از آن پس، دیگر عقل او چیزی درك نمی کند.

14. پیامبر صلی الله علیه و آله : أَتُنِي قَوْمٌ بِحَضْرَتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله عَلَى رَجُلٍ حَتَّى ذَكَرُوا جَمِيعَ خِصَالِ الْخَيْرِ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: كَيْفَ عَقَلَ الرَّجُلُ؟ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ نُخْبِرُكَ عَنْهُ بِاجْتِهَادِهِ فِي الْعِبَادَةِ وَ أَصْنَافِ الْخَيْرِ تَسْأَلُنَا عَنْ عَقْلِهِ؟! فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: إِنَّ الْأَخْمَقَ يُصِيبُ بِخُمْقِهِ أَعْظَمَ مِنْ فُجُورِ الْفَاجِرِ، وَ إِنَّمَا يَرْتَفِعُ الْعِبَادُ عُدَا فِي الدَّرَجَاتِ وَ يَنَالُونَ الزُّلْفَى مِنْ رَبِّهِمْ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ؛

گروهی در حضور پیامبر اسلام، مردی را ستایش کردند و همه ویژگی های خوب را برایش بر شمردند. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: «عقل او چگونه است؟». گفتند: «ای رسول خدا! ما از جدیت او در عبادت و دیگر خوبی ها سخن می گوئیم و شما از عقل او می پرسید؟». فرمودند: نادان از روی نادانی به زشتی هایی بزرگ تر از زشتی های انسان گنهکار دست می زند. همانا بندگان به میزان عقلشان در روز قیامت به درجه بالاتر نائل و به پروردگارشان نزدیک می شوند.

20. پیامبر صلی الله علیه و آله : سَأَلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله عَنْ قَوْلِهِ: «أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا» فَقَالَ: أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَقْلًا، ثُمَّ قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: أَتَمُّكُمْ عَقْلًا وَ أَشَدُّكُمْ لِلَّهِ خَوْفًا وَ أَحْسَنُكُمْ فِيمَا أَمَرَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ بِهِ وَ نَهَى عَنْهُ نَظَرًا وَ إِنْ كَانَ أَقَلُّكُمْ تَطَوُّعًا؛

از پیامبر صلی الله علیه و آله از معنی آیه «[تا بیازماید] کدامیک عملتان بهتر است» پرسیدند. فرمودند: یعنی کدامیک عاقل ترید. سپس فرمودند: مقصود، کسی است که عقلش کامل تر، از خدا بیمناک تر و در امر و نهی خداوند دقیق تر است؛ هر چند مستحبّاتش کمتر باشد.

21 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَنَسٌ : قِيلَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، الرَّجُلُ يَكُونُ حَسَنَ الْعَقْلِ كَثِيرَ الذُّنُوبِ؟ قَالَ : مَا مِنْ آدَمِيٍّ إِلَّا وَ لَهُ ذُنُوبٌ وَ خَطَايَا يَقْتَرِفُهَا ، فَمَنْ كَانَتْ سَجِيَّتُهُ الْعَقْلَ وَ غَرِيزَتُهُ الْيَقِينَ لَمْ تَضُرَّهُ ذُنُوبُهُ . قِيلَ : كَيْفَ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَلَّمَا أَخْطَأَ لَمْ يَلْبَثْ أَنْ تَدَارَكَ ذَلِكَ بِتَوْبَةٍ وَ نَدَامَةٍ عَلَى مَا كَانَ مِنْهُ فَيَمْحُو ذُنُوبَهُ وَ يَبْقَى لَهُ فَضْلٌ يَدْخُلُ بِهِ الْجَنَّةَ ؛

آنس گوید: سؤال شد: «ای رسول خدا! ممکن است کسی از عقل نیکو برخوردار باشد و گناهان بسیار داشته باشد؟». پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: هیچ انسانی نیست، مگر این که گناهان و خطاهایی مرتکب می شود، ولی هر کس سرشتش عقل و نهادش یقین باشد، گناهانش به او آسیب نمی رساند». گفته شد: «ای رسول خدا! چگونه است این؟». فرمودند: «زیرا عاقل هرگاه مرتکب خطایی گردد، بی درنگ آن را با توبه و پشیمانی جبران کند و با این کار، گناهانش را پاک می گرداند و خوبی هایی برایش باقی می ماند که با آن، وارد بهشت می گردد».

26 پیامبر صلی الله علیه و آله : صِفَةُ الْعَاقِلِ أَنْ يَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَيْهِ وَ يَتَجَاوَزَ عَمَّنْ ظَلَمَهُ وَ يَتَوَاضَعَ لِمَنْ هُوَ دُونَهُ وَ يُسَاقِ مَن فَوْقَهُ فِي طَلَبِ الْبِرِّ وَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَتَكَلَّمَ تَدَبَّرَ فَإِنْ كَانَ خَيْرًا تَكَلَّمَ فَغَنِمَ وَ إِنْ كَانَ شَرًّا سَكَتَ فَسَلِمَ وَ إِذَا عَرَضَتْ لَهُ فِتْنَةٌ اسْتَعْصَمَ بِاللَّهِ وَ أَمْسَكَدَهُ وَ لِسَانَهُ وَ إِذَا رَأَى فَضِيلَةً انْتَهَزَ بِهَا ، لَا يُفَارِقُهُ الْحَيَاءُ وَ لَا يَبْدُو مِنْهُ الْحِرْصُ فَتِلْكَ عَشْرُ خِصَالٍ يُعْرِفُ بِهَا الْعَاقِلُ ؛

ویژگی عاقل، آن است که در برابر نادان بردباری کند، از آن کس که به او ظلم کرده بگذرد، نسبت به زیردستان متواضع باشد، با بالادستان در خوبی ها رقابت کند، هرگاه خواست سخن بگوید، بیندیشد، اگر خوب بود بگوید و بهره ببرد و اگر بد بود، سکوت کند و سالم بماند، اگر بلا و امتحانی برایش پیش آمد به خدا پناه ببرد و دست و زبان خود رانگه دارد، اگر فضیلتی دید، به سرعت از آن بهره گیرد، حیا از او جدا نگردد و حرص از او سر نزنند، اینها خصلت های دهگانه ای است که عاقل با آنها شناخته می شود.

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَ إِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا ؛

اگر خوبی کنید، به خودتان کرده اید و اگر بدی کنید باز هم به خود کرده اید.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : الْعِلْمُ رَأْسُ الْخَيْرِ كُلِّهِ ، وَ الْجَهْلُ رَأْسُ الشَّرِّ كُلِّهِ ؛

دانایی سرآمد همه خوبی ها و نادانی سرآمد همه بدی هاست.

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : تَكَلَّفُوا فِعْلَ الْخَيْرِ وَ جَاهِدُوا أَنْفُسَكُمْ عَلَيْهِ ، فَإِنَّ الشَّرَّ مَطْبُوعٌ عَلَيْهِ الْإِنْسَانُ ؛

در کار خیر، خود را به زحمت اندازید و در این راه با هوا و هوس خود مبارزه کنید،
زیرا طبیعت انسان به بدی تمایل دارد. ●

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا ضَرَرَ وَ لَا إِضْرَارَ فِي الْإِسْلَامِ، فَلَا إِسْلَامَ يَزِيدُ الْمُسْلِمَ خَيْرًا وَ لَا يَزِيدُهُ شَرًّا؛

در اسلام هیچ ضرری نیست و ضرر زدن به دیگران نیز ممنوع است، پس اسلام به
مسلمان خیر می رساند و شر نمی رساند. ●

4 پیامبر صلی الله علیه و آله : صِفَةُ الْعَاقِلِ أَنْ يَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَيْهِ وَ يَتَجَاوَزَ عَمَّنْ ظَلَمَهُ وَ يَتَوَاضَعَ لِمَنْ هُوَ دُونَهُ وَ يُسَاقِ مَن فَوْقَهُ فِي طَلَبِ الْبِرِّ وَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَتَكَلَّمَ تَدَبَّرَ فَإِنْ كَانَ خَيْرَاتِكُمْ فَغَنِمَ وَ إِنْ كَانَ شَرًّا سَكَتَ فَسَلِمَ وَ إِذَا عَرَضَتْ لَهُ فِتْنَةٌ اسْتَعَصَمَ بِاللَّهِ وَ أَمْسَكَ يَدَهُ وَ لِسَانَهُ وَ إِذَا رَأَى فَضِيلَةً انْتَهَزَ بِهَا لَا يُفَارِقُهَا الْحَيَاءُ وَ لَا يَبْدُو مِنْهُ الْحِرْصُ فَتِلْكَ عَشْرُ خِصَالٍ يُعْرِفُ بِهَا الْعَاقِلُ؛

ویژگی عاقل این است که در برابر رفتار جاهلانه بردباری کند، از کسی که به او ظلم کرده
درگذرد، در برابر زیر دست خود متواضع باشد، با بالا دست خود در طلب نیکی رقابت
کند، هرگاه بخواهد سخن بگوید بیندیشد، اگر خوب بود بگوید و سود برد و اگر بد بود
سکوت کند و سالم ماند، هرگاه با فتنه ای روبه رو شود به خدا پناه برد، دست و زبان
خود را نگاه دارد، هرگاه فضیلتی ببیند آن را غنیمت شمارد، شرم و حیا از او جدا نشود
و حرص نباشد، اینها ده خصلت اند که عاقل با آنها شناخته می شود. ●

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا بَلَغَ الرَّجُلُ أَرْبَعِينَ سَنَةً وَ لَمْ يَغْلِبْ خَيْرُهُ شَرَّهُ قَبْلَ الشَّيْطَانِ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَ قَالَ: هَذَا وَجْهُ لَا يُفْلِحُ؛

هرگاه انسان چهل ساله شود و خوبیش بیشتر از بدیش نشود ، شیطان بر پیشانی او بوسه
می زند و می گوید: این چهره ای است که روی رستگاری را نمی بیند. ●

6 پیامبر صلی الله علیه و آله : الْخَيْرُ عَادَةٌ وَ الشَّرُّ لِحَاجَةٍ؛

خوبی عادت است و بدی لجاجت. ●

7 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا إِنَّ شَرَّ الشَّرِّ شِرَارُ الْعُلَمَاءِ وَ إِنَّ خَيْرَ الْخَيْرِ خِيَارُ الْعُلَمَاءِ؛

بدانید که بدترین بدها، علمای بدند و بهترین خوبان علمای خوبند. ●

8+ پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَ خَيْرَ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِو شَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا؛

بهترین سخن، کتاب خدا و بهترین روش، روش پیامبر صلی الله علیه و آله و بدترین امور بدعت هاست (پدیده های مخالف دین) .

9+ پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَالَ: إِنِّي خَيْرُ النَّاسِ فَهُوَ مِنْ شَرِّ النَّاسِ وَ مَنْ قَالَ: إِنِّي فِي الْجَنَّةِ فَهُوَ فِي النَّارِ؛

هر کس بگوید: من از همه مردم بهترم، او بدترین مردم است و هر کس بگوید: من بهشتی هستم، او جهنمی است .

10+ پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ، يَرَى مَا لَهُ مِنْ خَيْرٍ وَ شَرٍّ؛

هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا می شود و خوبی ها و بدی های خود را می بیند .

11+ پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ الْقُلُوبِ أَوْعَاها لِلْخَيْرِ وَ شَرُّ الْقُلُوبِ أَوْعَاها لِلشَّرِّ، فَأَعْلَى الْقَلْبِ الَّذِي يَعِي الْخَيْرَ مَمْلُوءٌ مِنَ الْخَيْرِ إِنْ نَطَقَ نَطَقَ مَأْجُورًا وَ إِنْ أَنْصَتَ أَنْصَتَ مَأْجُورًا؛

بهترین قلب ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای خوبی دارد و بدترین قلب ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای بدی دارد، پس عالی ترین قلب، قلبی است که خوبی را در خود دارد و لبریز از خوبی است. اگر سخن بگوید، سخنش در خور پاداش است و اگر سکوت کند، سکوتش درخور پاداش است .

12+ پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ مَا أُعْطِيَ الرَّجُلُ الْمُؤْمِنُ خُلُقٌ حَسَنٌ وَ شَرُّ مَا أُعْطِيَ الرَّجُلُ قَلْبُ سَوٍ فِي صُورَةٍ حَسَنَةٍ؛

بهترین چیزی که به مؤمن داده شده خوش اخلاقی و بدترین چیزی که به انسان داده شده دلی بد در چهره ای زیباست .

13+ پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا إِنَّ خَيْرَ عِبَادِ اللَّهِ التَّقِيُّ النَّقِيُّ الْخَفِيُّ وَ إِنَّ شَرَّ عِبَادِ اللَّهِ الْمُشَارُّ إِلَيْهِ بِالْأَصَابِعِ؛

آگاه باشید، بدترستی که بهترین بندگان خدا کسی است که با تقوا، پاک و گمنام باشد و بدترین بندگان خدا کسی است که انگشت نما باشد .

14. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا أَسْرَّ عَبْدٌ سَرِيرَةً إِلَّا أَلْبَسَهُ اللَّهُ رِدَاءَهَا إِنَّ خَيْرًا فَخِيرٌ وَ
إِنْشَرًا فَشَرٌّ؛

هیچ کس نیتی را در دل پنهان نمی کند، مگر اینکه خداوند آن نیت را (در رفتار و کردار او)
همانند لباس ظاهر می کند، با نیت خوب ظاهر خوب و با نیت بد ظاهر بد خواهد داشت.

15. پیامبر صلی الله علیه و آله : دَعُ مَا يُرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يُرِيْبُكَ، فَإِنَّ الْخَيْرَ طُمَأْنِينَةٌ وَالشَّرُّ
رَيْبَةٌ؛

آنچه تو را به شك و تردید می اندازد رها کن و به سراغ آنچه تو را به شك و تردید نمی
اندازد برو؛ زیرا خوبی مایه آرامش و بدی مایه تشویش و دودلی است.

16. پیامبر صلی الله علیه و آله : نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ وَ نِيَّةُ الْكَافِرِ شَرٌّ مِنْ عَمَلِهِ وَ
كُلُّ عَامِلٍ يَعْمَلُ عَلَى نِيَّتِهِ؛

نیت مؤمن بهتر از عمل او، و نیت کافر بدتر از عمل اوست و هر کس مطابق نیت خود
عمل می کند.

17. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَسْرَعَ الْخَيْرِ ثَوَابُ الْبِرِّ وَ إِنَّ أَسْرَعَ الشَّرِّ عِقَابُ الْبَغْيِ؛
پاداش نیکوکاری زودتر از هر کار خوب دیگری می رسد و کیفر ستم و تجاوز زودتر
از هر کار بد دیگری گریبان می گیرد.

22. پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ بَيْتٍ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُحْسَنُ إِلَيْهِ وَ شَرُّ
بَيْتٍ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُسَاءُ إِلَيْهِ أَنَا وَ كَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا؛

بهترین خانه های مسلمانان، خانه ای است که در آن یتیمی باشد که به او نیکی می شود
و بدترین خانه های مسلمانان خانه ای است که در آن یتیمی باشد که با او بدی می شود،
من و سرپرست یتیم در بهشت مانند دو انگشت همراهیم.

27. پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ شَبَابِكُمْ مَنْ تَشَبَّهَ بِكُھُولِكُمْ وَ شَرُّ كُھُولِكُمْ مَنْ تَشَبَّهَ
بِشَبَابِكُمْ؛

بهترین جوانان شما، جوانی است که خود را شبیه میانسالان کند و بدترین میانسالان شما،
کسی است که خود را شبیه جوانان کند.

إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَ إِنْ أَسَاءْتُمْ فَلَهَا؛

اگر خوبی کنید، به خودتان کرده اید و اگر بدی کنید باز هم به خود کرده اید.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : بَيْتٌ لَا صَبِيَّانَ فِيهِ لَا بَرَكَهَ فِيهِ؛

خانه ای که کودک در آن نباشد ، برکت ندارد .

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْوَلَدَ الصَّالِحَ رِيحَانَةٌ مِنْ رِيَاحِينَ الْجَنَّةِ؛

فرزند شایسته ، گلی از گل های بهشت است .

4 پیامبر صلی الله علیه و آله : ادَّبُوا أَوْلَادَكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِهِمْ. قِيلَ: وَكَيْفَ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَقَالَ: بِإِطْعَامِهِمُ الْحَلَالَ؛

فرزندانان را در رحم مادرانشان تربیت کنید .سؤال شد: این چطور ممکن است،ای رسول خدا؟ فرمودند: با خوراندن غذای حلال (به مادرانشان) .

6 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلْبَنَاتُ هُنَّ الْمُشْفِقَاتُ الْمُجَهَّزَاتُ الْمُبَارَكَاتُ، مَنْ كَانَتْ لَهُ ابْنَةٌ وَاحِدَةٌ جَعَلَهَا اللَّهُ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ، وَ مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ ابْنَتَانِ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ بِهِمَا، وَ مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ ثَلَاثُ بَنَاتٍ أَوْ مِثْلُهُنَّ مِنَ الْأَخَوَاتِ وَضِعَ عَنْهُ الْجِهَادُ وَ الصَّدَقَةُ ؛

دختران ، دلسوز ، مددکار و بابرکت اند . هر کس يك دختر داشته باشد ، خداوند ، او را پوششی از دوزخ قرار می دهد و هر کس دو دختر داشته باشد ، به خاطر آن وارد بهشت می شود و هر کس سه دختر یا مانند آن خواهر داشته باشد ، جهاد و صدقه از او برداشته می شود .

7 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلُهُ فَلْيَسْتَتِرْ، فَإِنَّهُ إِذَا لَمْ يَسْتَتِرْ اسْتَحْيَتِ الْمَلَائِكَةُ وَ خَرَجَتْ، وَ حَضَرَتِ الشَّيَاطِينُ؛

هرگاه کسی از شما خواست با همسرش آمیزش کند ، باید خود را بپوشاند ، چرا که اگر نپوشاند ، فرشتگان حیا می کنند و خارج می شوند و شیطان حاضر می شود .

10 پیامبر صلی الله علیه و آله : وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ رَجُلًا غَشِيَ امْرَأَتَهُ وَ فِي الْبَيْتِ صَبْيٌ مُسْتَقْظِرَاهُمَا وَيَسْمَعُ كَلَامَهُمَا وَنَفْسَهُمَا مَا أَفْلَحَ أَبَدًا ؛ إِذَا كَانَ غُلَامًا كَانَ زَانِيًا أَوْ جَارِيَةً كَانَتْ زَانِيَةً؛

سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نفس آنان را بشنود ، هرگز رستگار نمی شود . اگر پسر باشد ، مردی زناکار و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد .

12. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ امْرَأَةٍ حَامِلَةٍ أَكَلَتْ الْبَطِيخَ إِلَّا يَكُونُ مَوْلُودُهَا حَسَنَ الْوَجْهِ وَالْخُلُقِ ؛

هیچ زن بارداری نیست که خربزه بخورد ، مگر این که فرزندش زیبا و خوش اخلاق می گردد .

13. پیامبر صلی الله علیه و آله : اطعموا المرأة فی شهرها الذی تلد فیهِ التمر فان ولدها ینحلیما نقیا ؛

به زن ، در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید ، چرا که فرزند او بردبار و پاک می شود .

14. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ وَ لِدَ لَهُ مَوْلُودٌ فَلْيُؤَدِّنْ فِی أُذُنِهِ الْيَمْنَى بِأَذَانِ الصَّلَاةِ وَلْيُقِمِّ فَبِالْيُسْرِ فَإِنَّهَا عِصْمَةٌ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ ؛

به هر کس فرزندی داده شود ، باید در گوش راست او اذان نماز ، و در گوش چپ او اقامه بگوید ؛ چرا که مایه ایمنی از شیطان رانده شده است .

15. پیامبر صلی الله علیه و آله : لَيْسَ لِلصَّبِيِّ لَبَنٌ خَيْرٌ مِنْ لَبَنِ أُمِّهِ ؛

برای کودک ، هیچ شیری بهتر از شیر مادرش نیست .

17. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا حَمَلَتِ الْمَرْأَةُ كَانَتْ بِمَنْزِلَةِ الصَّائِمِ الْقَائِمِ الْمُجَاهِدِ بِنَفْسِهِ وَ مَالِهِ فَسَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِذَا وَضَعَتْ كَانَ لَهَا مِنَ الْأَجْرِ مَا لَا تَدْرِي مَا هُوَ لِعَظْمِهِ ، فَإِذَا أَرْضَعَتْ كَانَتْهَا بِكُلِّ مَصَّةٍ كَعَدْلِ عَتَقٍ مُحَرَّرٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ ، فَإِذَا فَرَعَتْ مِنْ رِضَاعِهِ ضَرَبَ مَلَكٌ عَلَى جَنْبِهَا وَ قَالَ : اسْتَأْنَفِي الْعَمَلَ ، فَقَدْ غُفِرَ لَكَ ؛

هنگامی که زن باردار می شود ، همانند روزه دار شب زنده دار و مجاهدی است که با جان و مالش در راه خدا جهاد می کند و هنگامی که فارق شود ، پاداشی دارد که نمی دانی عظمت آن چه قدر است و هنگامی که شیر بدهد ، در هر بار مکیدن ، پاداش آزاد کردن یکی از فرزندان اسماعیل علیه السلام برای اوست و آن گاه که شیردادن تمام شود ، فرشته ای بر پهلوی او می زند و می گوید : «عمل را از نو آغاز کن که بی تردید ، آمرزیده شدی» .

19. پیامبر صلی الله علیه و آله : طهّروا أولادکم یومَ السَّابِعِ فَإِنَّهُ أَطْيَبُ وَ أَطْهَرُ وَ أَسْرَعُ لِنَبَاتِ اللَّحْمِ، وَ إِنَّ الْأَرْضَ تَنْجُسُ مِنْ بَوْلِ الْأَغْلَفِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا ؛

روز هفتم [تولد] ، فرزندان را [با ختنه] پاک کنید ، چرا که مایه تمیزی و پاکیزگی بیشتر و رویش شتابنده تر گوشت است و زمین، چهل روز از بول شخص ختنه نشده، آلوده می ماند.

22 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ عِنْدَهُ صَبِيٌّ فَلْيَتَّصِبْ لَهُ ؛

هر کس با کودک سروکار دارد ، با او کودکانه رفتار کند.

25 پیامبر صلی الله علیه و آله : حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى الْوَالِدِ... أَنْ يَسْتَفْرِهَ أُمُّهُ ؛

حق فرزند بر پدر این است که مادر او را گرامی بدارد.

26 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ بَكَى صَبِيًّا لَهُ فَأَرْضَاهُ حَتَّى يُسَكِّنَهُ ، أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ مِنَ الْجَنَّةِ حَتَّى يَرْضَى ؛

هر کس کودک گریان خود را راضی کند تا آرام شود، خداوند از بهشت آن قدر به اومی دهد تا راضی شود.

27 پیامبر صلی الله علیه و آله : كَانَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ إِذَا أَصْبَحَ مَسَحَ عَلَى رُؤُوسِ وَلَدِهِ وَوُلْدِ وَلَدِهِ؛

پیامبر صلی الله علیه و آله هر روز صبح بر سر فرزندان و نوه هایشان دست [نوازش] می کشیدند.

29 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَوْلَدٌ سَبْعَ سِنِينَ، وَ عَبْدٌ سَبْعَ سِنِينَ، وَ وَزِيرٌ سَبْعَ سِنِينَ؛

فرزند هفت سال سرور، هفت سال فرمانبردار، و هفت سال وزیر است.

31 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحَبُّوا الصَّبِيَّانَ وَ ارْحَمُوهُم ، وَ إِذَا وَ عَدْتُمُوهُمْ شَيْئًا فَفُؤَا لَهُمْ ، فَإِنَّهُمْ لَا يَذْرُونَ إِلَّا أَنْكُمْ تَرْزُقُونَهُمْ ؛

کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید و هرگاه به آنان وعده دادید، به آن وفا کنید ، زیرا آنان ، روزی دهنده خود را کسی غیر از شما نمی دانند.

33 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الصَّبِيَّانَ لِحَمْسٍ : الْأَوَّلُ : أَنَّهُمْ هُمُ الْبُكَاءُونَ ، وَ الثَّانِي : يَتَمَرَّغُونَ بِالْثَّرَابِ وَ الثَّالِثُ : يَخْتَصِمُونَ مِنْ غَيْرِ حَقْدٍ وَ الرَّابِعُ : لَا يَدَّخِرُونَ لِعَدِ شَيْئًا وَ الْخَامِسُ : يُعَمَّرُونَ ثُمَّ يُخَرَّبُونَ ؛

کودکان را به خاطرنج چیز دوست می دارم: اول آن که بسیار می گریند، دوم آن که باخاک بازی می کنند، سوم آن که دعوا کردن آنان همراه با کینه نیست؛ چهارم آن که چیزی برای فردا ذخیره نمی کنند، پنجم آن که می سازند و سپس، خراب می کنند(دل بستگی ندارند) .

34 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الثَّرَابَ رَبِيعُ الصَّبَّيَانِ ؛

خاک، بهار (تفریحگاه) کودکان است .

37 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ كَتَبَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ حَسَنَةً وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرْآنَ دُعَىٰ بِالْأَبْوَيْنِ فَيُكْسِيَانِ حُلَّتَيْنِ يُضِيءُ مِنْ نَوْرِهِمَا وَجُوهَاهُمَا أَهْلُ الْجَنَّةِ ؛

هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند عزوجل برای او ثواب می نویسد و هر کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش دعوت می شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می شود که از نور آنها ، چهره های بهشتیان نورانی می گردد .

40 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا بَلَغَ أَوْلَادُكُمْ سَبْعَ سِنِينَ فَفَرِّقُوا بَيْنَ فُرْشِهِمْ؛

هرگاه کودکانتان به هفت سالگی رسیدند، رخت خواب هایشان را جدا کنید .

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ إِذَا كَانَ الْغَالِبُ عَلَى الْعَبْدِ الْإِشْتِغَالُ بِي، جَعَلْتُ بُغْيَتَهُوَلَدَتُهُ فِي ذِكْرِي فَإِذَا جَعَلْتُ بُغْيَتَهُ وَلَدَتُهُ فِي ذِكْرِي عَشَقْتَنِي وَعَشَقْتُهُ فَإِذَا عَشَقْتَنِي وَعَشَقْتُهُ رَفَعْتُ الْحِجَابَ فِيمَا بَيْنِي وَبَيْنَهُ وَصَيَّرْتُ ذَلِكَ تَغَالِبًا عَلَيْهِ لَا يَسْنَهُو إِذَا سَهَا النَّاسُ أَوْلِيكَ كَلَامُهُمْ كَلَامُ الْأَنْبِيَاءِ أَوْلِيكَ الْأَبْطَالُ حَقًّا؛

خدای عزوجل می فرماید: هرگاه یاد من بر بنده ام غالب شود، خواهش و خوشی او را در یاد خود قرار دهم و چون خواهش و خوشی او را در یاد خود قرار دهم عاشق من شود و من نیز عاشق او گردم و چون عاشق یکدیگر شدیم حجاب میان خود و او را بردارم و عشق خود را بر جان او چیره گردانم، چندان که مانند مردم دچار سهو و غفلت نمی شود،سخن اینان سخن پیامبران است، اینان بر راستی قهرمانند .

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنْ عَبْدٍ يَظُنُّ بِاللَّهِ خَيْرًا إِلَّا كَانَ عِنْدَ ظَنِّهِ بِهِ؛

بنده ای نیست که به خداوند خوش گمان باشد مگر آن که خداوند نیز طبق همان گمان با او رفتار کند .

10 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا أُحَدِّثُكُمْ عَنْ أَقْوَامٍ لَيْسُوا بِأَنْبِيَاءَ وَلَا شُهَدَاءَ يَغْبِطُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْأَنْبِيَاءُ وَالشُّهَدَاءُ بِمَنَازِلِهِمْ مِنَ اللَّهِ عَلَى مَنَابِرٍ مِنْ نُورٍ. قِيلَ: مَنْ هُمْ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: هُمُ الَّذِينَ يُحِبُّونَ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ وَ يُحِبُّونَ اللَّهَ إِلَى عِبَادِهِ، قُلْنَا: هَذَا حَبِيبُوا اللَّهِ إِبْعَادِهِ، فَكَيْفَ يُحِبُّونَ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ؟ قَالَ: يَأْمُرُونَهُمْ بِمَا يُحِبُّ اللَّهُ وَ يَنْهَوْنَهُمْ عَمَّا يَكْرَهُ اللَّهُ، فَإِذَا أَطَاعُوهُمْ أَحَبَّهُمُ اللَّهُ؛

آیا آگاه کنم شما را از گروهی که نه از انبیا هستند و نه از شهدا، ولی انبیا و شهدا در روز قیامت به مقام و منزلت آنان غبطه می خورند، و آنها بر منبرهایی از نور نشسته اند؟ سؤال شد ای رسول خدا! آنان کیانند؟ فرمودند: آنان کسانی هستند که بندگان خدا را نزد خدا و خدا را نزد بندگانش محبوب می گردانند. عرض کردیم: ایجاد محبت خدا در دلها معلوم است، ولی چگونه بندگان را نزد خدا محبوب می گردانند؟ فرمودند: آنان را فرمان می دهند به آنچه خدا دوست می دارد و باز می دارند از آنچه خدا دوست نمی دارد، پس اگر آنان را اطاعت کنند، خداوند دوستشان می دارد.

13 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ كُلَّ يَوْمٍ: أَنَا رَبُّكُمُ الْعَزِيزُ، فَمَنْ أَرَادَ عِزَّ الدَّارِ يَنْفَلِطِعِ الْعَزِيزُ؛

خدای تعالی هر روز می فرماید: من پروردگار عزیز شما هستم، پس هر کس خواهان عزت دو جهان است باید که از خدای عزیز اطاعت کند.

14 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ حَاوَلَ أَمْرًا بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ كَانَ أَبْعَدَ لَهُ مِمَّا رَجَا وَأَقْرَبَ مِمَّا اتَّقَى؛

کسی که با معصیت و نافرمانی خدا به دنبال کاری باشد به آنچه امید دارد، زودتر از دستش می رود ؛ و از آنچه می ترسد، زودتر به سرش می آید.

15 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكْثَرَ مِنَ الْإِسْتِغْفَارِ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ هَمٍّ فَرَجًا وَمِنْ كُلِّ ضِيقٍ مَخْرَجًا وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛

هر کس بسیار استغفار کند خدا برای او از هر غمی گشایش، از هر تنگنایی رهایی و ازجایی که انتظار ندارد روزی می دهد.

16 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَدْتَ أَمْرًا فَعَلَيْكَ بِالتَّوَدَّةِ حَتَّى يُرِيكَ اللَّهُ مِنْهُ الْمَخْرَجَ؛

هر گاه خواستی کاری را انجام دهی، تأمل کن تا خدا راه آن را به تو نشان دهد.

21 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَصْلَحَ سَرِيرَتَهُ أَصْلَحَ اللَّهُ عِلَانِيَتَهُ؛

هر کس باطن خود را اصلاح نماید، خداوند ظاهر او را اصلاح می کند. •

24 پیامبر صلی الله علیه و آله (عَنْ يَحْيَى عَلَيْهِ السَّلَامُ، عَنْ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ: (وَأَمْرُكُمْ أَنْ تَذْكُرُوا اللَّهَ فَإِنَّ مِثْلَ ذَلِكَ كَمِثْلِ رَجُلٍ خَرَجَ الْعَدُوُّ فِي أَثَرِهِ سِرَاعًا حَتَّى إِذَا أَتَى عَلَى حِصْنٍ حَصِينٍ فَأَحْرَزَ نَفْسَهُمْ، كَذَلِكَ الْعَبْدُ لَا يُحْرِزُ نَفْسَهُ مِنَ الشَّيْطَانِ إِلَّا بِذِكْرِ اللَّهِ؛

حضرت یحیی علیه السلام از جانب خداوند فرمان یافت که بگوید: شما را فرمان می دهم که خدا را یاد کنید؛ زیرا یاد کننده خدا مانند مردی است که دشمن به سرعت در تعقیب اوست و او به قلعه نفوذناپذیری رسیده و خود را از آزار او محفوظ داشته است، بنده نیز [جز] با یاد خدا خود را از گزند شیطان نمی رهاوند. •

28 پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ إِذَا أَرَدْتَ أَمْرًا فَاسْتَخِرْ رَبَّكَ ثُمَّ ارْضَ بِمَا يَخِيرُ لَكَ تَسْعَدَ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛

ای علی! هرگاه خواستی کاری را انجام دهی از پروردگارت خیر بخواه و آنگاه به آنچه او خواست خشنود باش، تا در دنیا و آخرت سعادتمند گردی. •

29 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْمُسْلِمَ إِذَا غَلَبَهُ ضَعْفُ الْكِبَرِ أَمَرَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ الْمَلِكَ أَنْ يَكْتَبَ لَهُ فِحَالِهِ تِلْكَ مِثْلَ مَا كَانَ يَعْمَلُ وَهُوَ شَابٌّ نَشِيطٌ صَحِيحٌ؛

مسلمان هنگامی که ضعف پیری بر او غلبه کند خداوند به فرشته ای دستور می دهد که در این حال اعمال (نیکی) را که او در جوانی و شادابی و سلامت انجام می داد، برایش بنویسد. •

30 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا ظَهَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ؛

هر کس چهل روز خود را برای خدا خالص کند چشمه های حکمت از قلب وی برزبانش جاری می شود. •

31 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ كَفَاهُ مَوْنَتَهُ وَ رَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛

هر کس به خدا توکل کند، خداوند هزینه او را کفایت می کند و ازجایی که گمان نمی برد، به او روزی می دهد. •

34 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَسْتَجِيبَ اللَّهُ لَهُ عِنْدَ الشَّدَائِدِ وَالْكَرْبِ فَلْيُكْثِرِ الدُّعَاءَ فَبِالرَّخَاءِ؛

هر کس دوست دارد خداوند هنگام سختی ها و گرفتاری ها دعای او را اجابت کند، در هنگام آسایش، دعا بسیار کند. ●

37 پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَشَكَرَ وَإِذَا ابْتُلِيَ فَصَبَرَ وَإِذَا أَسَاءَ اسْتَغْفَرَ دَخَلَ الْجَنَّةَ مِنْ أَيِّ بَابٍ شَاءَ؛

ای علی هر کس شکرگزار نعمت خدا باشد و چون گرفتار شد صبر نماید و اگر مرتکب گناهی شد توبه کند، از هر دری که بخواهد وارد بهشت می شود. ●

39 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَعْنَى النَّاسِ فَلْيَكُنْ بِمَا فِي يَدِ اللَّهِ أَوْثَقَ مِنْهُ بِمَا فِي يَدِهِ؛

هر کس دوست دارد بی نیازترین مردم باشد، باید به آنچه در دست خداست مطمئن تر باشد تا آنچه به دست خودش دارد. ●

و لَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ وَمَا يُلْقَاها إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَمَا يُلْقَاها إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ؛ ●

هرگز خوبی و بدی یکسان نیست، بدی را با خوبی دفع کن تا دشمنان سرسخت هم چون دوستان گرم و صمیمی شوند. اما جز کسانی که دارای صبر و استقامتند به این مقام نمی رسند، و جز کسانی که بهره عظیمی (از ایمان و تقوا) دارند به آن نایل نمی گردند.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله ... : وَمَا يَمْنَعُكَ أَنْ تُحِبَّ أَنْ تَعِيشَ حَمِيدًا وَتَمُوتَ سَعِيدًا وَإِنَّمَا بُعِثْتُ عَلَى تَمَامِ مَحَاسِنِ الْأَخْلَاقِ؛

چه چیزی مانع توست که زندگی پسندیده و مرگ با سعادت را داشته باشی، چرا که من برای کامل نمودن اخلاق زیبا مبعوث شده ام. ●

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحَبُّكُمْ إِلَيَّ اللَّهُ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا؛

محبوب ترین شما در نزد خدا، خوش اخلاق ترین شماست. ●

9 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا أُنَبِّئُكُمْ بِخِيَارِكُمْ؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ. قَالَ أَحَاسِنُكُمْ أَخْلَاقًا لِمُوطِنُونَ أَكْنَافًا، الَّذِينَ يَأْلِفُونَ وَيُؤْلَفُونَ ؛

آیا شما را از بهترین افرادتان خبر ندهم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا. حضرت فرمودند: خوش اخلاق ترین شما، آنان که نرمخو و بی آزارند، با دیگران انس می گیرند و از دیگران انس و الفت می پذیرند. 🌟

15 پیامبر صلی الله علیه و آله : ثَلَاثٌ مَنْ لَمْ تَكُنْ فِيهِ فَلَيْسَ مِنِّي وَ لَا مِنْ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ. قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ، وَ مَا هُنَّ؟ قَالَ: حِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلُ الْجَاهِلِ وَ حُسْنُ خُلُقٍ يَعْيشُ بِهِ فِي النَّاسِ وَ وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنِ مَعَاصِي اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ؛

سه چیز است که هر کس نداشته باشد نه از من است و نه از خدای عزوجل. عرض شد: ای رسول خدا! آنها کدامند؟ فرمودند: بردباری که به وسیله آن جهالت نادان را دفع کند، اخلاق خوش که با آن در میان مردم زندگی کند و پارسایی که او را از نافرمانی خدا باز دارد. 🌟

17 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَبِي اللَّهِ لِصَاحِبِ الْخُلُقِ السَّيِّئِ عِ بِالْتَّوْبَةِ. فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ، وَ كَيْفَ ذَلِكَ؟ قَالَ: لَاِنَّهُ إِذَا تَابَ مِنْ ذَنْبٍ وَقَعَ فِي أَعْظَمِ مِنَ الذَّنْبِ الَّذِي تَابَ مِنْهُ؛

خداوند از آدم بد اخلاق توبه نمی پذیرد. عرض شد: ای رسول خدا، چرا؟ فرمودند: چون هرگاه از گناهی توبه کند در ورطه گناهی بدتر از آن که توبه کرده است می افتد. 🌟

18 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَكُنْ عَيَّابًا وَ لَا مَدَّاحًا وَ لَا طَعَّانًا وَ لَا مُمَارِيًا؛

نه عیب جو باش و نه ثناگو، نه زخم زبان زن و نه مجادله گر. 🌟

33 پیامبر صلی الله علیه و آله : الْعَدْلُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْأَمْرَاءِ أَحْسَنُ، وَ السَّخَاءُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْأَغْنِيَاءِ أَحْسَنُ، الْوَرَعُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْعُلَمَاءِ أَحْسَنُ، الصَّبْرُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الْفُقَرَاءِ أَحْسَنُ، التَّوْبَةُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الشَّبَابِ أَحْسَنُ، الْحَيَاءُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي النِّسَاءِ أَحْسَنُ؛

عدالت نیکو است اما از دولتمردان نیکوتر، سخاوت نیکو است اما از ثروتمندان نیکوتر؛ تقوا نیکو است اما از علما نیکوتر؛ صبر نیکو است اما از فقرا نیکوتر، توبه نیکو است اما از جوانان نیکوتر و حیا نیکو است اما از زنان نیکوتر. 🌟

37 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا تَفْسِيرُ حُسْنِ الْخُلُقِ: مَا أَصَابَ الدُّنْيَا يَرْضَى وَ إِنْ لَمْ يُصِبْهُ لَمْ يَسْخَطْ؛

تفسیر خوش اخلاقی این است که اگر دنیا به انسان رو کرد، راضی و خشنود باشد و اگر رو نکرد خشمگین و ناراحت نشود. 🌟

38 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَوَّلُ مَا يَوْضَعُ فِي مِيزَانِ الْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حُسْنُ خُلُقِهِ؛

نخستین چیزی که روز قیامت در ترازوی اعمال بنده گذاشته می شود، اخلاق خوب اوست .

مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ؛

هر کس حاصل زراعت آخرت را بخواهد، به کشت او (در دو جهان) افزایش می دهیم و هر کس تنها حاصل کشت دنیا را بخواهد، کمی از آن به او می دهیم، اما در آخرت هیچ بهره ای ندارد.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ مَعَ الْعِلْمِ وَ شَرُّ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ مَعَ الْجَهْلِ؛

خیر دنیا و آخرت با دانش، و شرّ دنیا و آخرت با نادانی است .

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ رَزَقَ ثَقْيً فَقَدْ رَزِقَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

هر کس تقوا روزی اش شود، خیر دنیا و آخرت روزی او شده است .

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أُعْطِيَ أَرْبَعَ خِصَالٍ فِي الدُّنْيَا فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ فَازَ بِحَظِّهِ مِنْهُمَا؛ وَرَعَ يَعِصُمُهُ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ وَ حُسْنُ خُلُقٍ يَعِيشُ بِهِ فِالنَّاسِ وَ حِلْمٌ يَدْفَعُ بِهِ جَهْلَ الْجَاهِلِ وَ زَوْجَةٌ صَالِحَةٌ تُعِينُهُ عَلَى أَمْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

به هر کس در دنیا چهار خصلت داده شود، خیر دنیا و آخرت به او داده شده و بهره خویش را از آن دو بر گرفته است: تقوایی که او را از حرام های خدا باز دارد، اخلاق خوشی که با آن در میان مردم زندگی کند، حلمی که با آن جهالت نادان را از خود دور سازد و زنی شایسته که در کار دنیا و آخرت او را یاری رساند .

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ جَمَعَ اللَّهُ لَهُ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ: الرِّضَا بِالْقَضَاءِ وَ الصَّبْرُ عِنْدَ الْبَلَاءِ وَ الدُّعَاءُ عِنْدَ الشَّدَّةِ وَ الرَّخَاءِ؛

کسی که سه خصلت در او باشد، خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او فراهم می کند: خشنودی به مقدرات، صبر در بلا و دعا در سختی و راحتی .

8 پیامبر صلی الله علیه و آله : وَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ مَا أُعْطِيَ مُؤْمِنٌ قَطُّ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ إِلَّا بِحُسْنِظْنِهِ بِاللَّهِ وَ رَجَائِهِ لَهُ وَ حُسْنِ خُلُقِهِ وَ الْكَفِّ عَنِ اغْتِيَابِ الْمُؤْمِنِينَ؛

به آن که جز او خدایی نیست سوگند، خیر دنیا و آخرت به مؤمنی داده نشد، مگر به سبب خوش گمانی و امیدواری او به خدا و خوش اخلاقی و خودداری از غیبت مؤمنان. 🌟

14 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا وَضَعَ الرَّفْقُ عَلَى شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ وَ لَا وَضَعَ الْخُرْقُ عَلَى شَيْءٍ إِلَّا شَانَهُ؛ فَمَنْ أُعْطِيَ الرَّفْقَ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، وَ مَنْ حُرِمَهُ حُرِمَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

هر چیزی که با مدارا همراه شد، زیبا گردید و هر چیزی که با ناسازگاری همراه شد، زشت گردید. پس هر کس اهل مدارا شد، از خیر دنیا و آخرت برخوردار گردید و هر کس از مدارا محروم ماند، از خیر دنیا و آخرت بی بهره مانده است. 🌟

15 پیامبر صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ إِذَا أَرَدْتُ أَنْ أَجْمَعَ لِلْمُسْلِمِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ جَعَلْتُهُ قَلْبًا خَاشِعًا وَ لِسَانًا ذَاكِرًا وَ جَسَدًا عَلَى الْبَلَاءِ صَابِرًا وَ زَوْجَةً مُؤْمِنَةً تَسْرُهُ إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا وَ تَحْفَظُهُ إِذَا غَابَ عَنْهَا فِي نَفْسِهَا وَ مَالِهِ؛

خداوند می فرماید: هرگاه بخواهم، خیر دنیا و آخرت را نصیب مسلمانی کنم برای او قلبی خاشع، زبانی ذاکر و بدنی صبور در برابر بلا قرار می دهم و به او زنی مؤمن می دهم که هرگاه به او نظر کند، شادش نماید و هرگاه غایب گردد حافظ ناموس و مال او باشد. 🌟

16 پیامبر صلی الله علیه و آله : خَصَلْتَانِ مَنْ رَزَقَهُمَا قَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ مَنْ إِذَا ابْتُلِيَ صَبَرَوُا إِذَا أُعْطِيَ شَكَرَ؛

دو خصلت است که به هر کس داده شد، خیر دنیا و آخرت به او داده شده است: هرگاه گرفتار شد صبر نماید و هرگاه به او عطا شد شکرگزاری کند. 🌟

17 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ جِبْرَائِيلَ الرُّوحَ الْأَمِينَ نَزَلَ عَلَى مَنْ عِنْدَ رَبِّ الْعَالَمِينَ فَقَالَ يَا مُحَمَّدُ: عَلَيْكَ بِحُسْنِ الْخُلُقِ فَإِنَّ سُوءَ الْخُلُقِ يَذْهَبُ بِخَيْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ أَلَا وَ إِنَّ أَشْبَهَكُمْ بِأَحْسَنُكُمْ خُلُقًا؛

رسول خدا فرمود: همانا جبرائیل روح الامین از طرف پروردگار عالمیان بر من نازل شد و گفت ای محمد: تو را به خوش اخلاقی سفارش می کنم، به درستی که بد اخلاقی خیر دنیا و آخرت را از بین می برد، آگاه باش! به راستی که شبیه ترین شما به من، خوش اخلاق ترین شماست. 🌟

19 پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى خَيْرِ أَخْلَاقِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؟ تَصِلُ مَنْ قَطَعَكَ وَ تُعْطَى مَنْ حَرَمَكَ وَ تَغْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ؛

آیا شما را به بهترین اخلاق دنیا و آخرت راهنمایی نکنم؟ رابطه با کسی است که با توقع رابطه کرده، بخشش به کسی که از تو دریغ نموده و عفو کسی که به تو ظلم کرده است.

20 پیامبر صلی الله علیه و آله : **أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ أَخْلَاقِ أَهْلِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؟** قالوا: بلى يا رَسُولَ اللَّهِ. **فَقَالَ إِفْشَاءُ السَّلَامِ فِي الْعَالَمِ؛**

آیا شما را از بهترین اخلاق اهل دنیا و آخرت خبر ندهم؟ عرض کردند: چرا؟ ای رسول خدا! حضرت فرمودند: آشکارا سلام کردن به همگان.

21 پیامبر صلی الله علیه و آله : **يَا عَلِيُّ لَا يَخْدُمُ الْعِيَالُ إِلَّا صَدِيقٌ أَوْ شَهِيدٌ أَوْ رَجُلٌ يُرِيدُ اللَّهُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛**

ای علی! به خانواده خود خدمت نمی کند، مگر مرد بسیار راستگو یا شهید یا مردی که خداوند خیر دنیا و آخرت را برای او می خواهد.

22 پیامبر صلی الله علیه و آله : **أَطِيعِي زَوْجَكَ يَكْفِكَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ بَرِّي وَ الدِّيكِ يَكْثُرُ خَيْرُ بَيْتِكَ؛**

شوهرت را اطاعت کن تا خیر دنیا و آخرت تو را کفایت کند؛ و به پدر و مادرت نیکی کن، تا خیر خانه ات زیاد شود.

24 پیامبر صلی الله علیه و آله : **أَكْثَرُوا مِنْ قَوْلٍ لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ فَإِنَّهَا مِلْكُ الْجَنَّةِ وَ مَنْ أَكْثَرَ مِنْهَا نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ وَ مَنْ نَظَرَ إِلَيْهِ فَقَدْ أَصَابَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛**

ذکر «لا حول و لا قوة إلا بالله العلی العظيم» را بسیار بگویید: زیرا که آن، دارای بهشت است و هر کس آن را بسیار بگوید خداوند به او می نگرد و هر کس خدا به او بنگرد به خیر دنیا و آخرت دست یافته است.

28 پیامبر صلی الله علیه و آله : **أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِمَا يَكُونُ بِهِ خَيْرُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ إِذَا كُرِبْتُمْ وَ اعْتَمَمْتُمْ دَعَوْتُمْ اللَّهَ فَفَرَّجَ عَنْكُمْ؟** قالوا بلى يا رَسُولَ اللَّهِ ، قال: قولوا لا إله إلا الله رَبُّنا لا نُشْرِكُ بِهِ شَيْئاً ثُمَّ ادْعُوا بِمَا بَدَأَكُمْ؛

آیا شما را از چیزی با خبر سازم که در آن خیر دنیا و آخرت است و آنگاه که دچار غم و اندوه شدید با آن خدا را بخوانید و او شما را نجات بخشد؟ گفتند: آری ای رسول خدا! حضرت فرمودند: بگویید «لا اله الا الله ربنا لا نشارك به شيئا» سپس هر چه در نظر داشتید از خدا بخواهید.

29. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ فَتَحَ بَابَ مَسْأَلَةٍ فَتَحَ اللَّهُ لَهُ بَابَ فَقْرٍ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مَنْ فَتَحَ بَابَ عَطِيَّةٍ ابْتِغَاءً لَوَجْهِ اللَّهِ أَعْطَاهُ اللَّهُ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

هر کس در درخواستی از مردم را به روی خود باز کند، خداوند برای او در فقری را در دنیا و آخرت باز می کند و هر کس در بخششی را برای مردم به خاطر خدا باز کند، خداوند او را خیر دنیا و آخرت عطا می فرماید.

30. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَوَى إِلَى فِرَاشِهِ طَاهِرًا يَذْكُرُ اللَّهَ تَعَالَى حَتَّى يُدْرِكَهُ النَّعَاسُ لَمْ يَتَقَلَّبْ سَاعَةً مِنَ اللَّيْلِ يَسْأَلُ اللَّهَ شَيْئًا مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَيَّاهُ؛

هر کس با وضو و با یاد خدا به رختخواب برود و خوابش ببرد، در هر ساعتی از شب که بیدار گردد و از خدا چیزی از خیر دنیا و آخرت بخواهد، خداوند آن را به او عطا فرماید.

33. پیامبر صلی الله علیه و آله : سُورَةُ يَس تَدْعِي فِي التَّوْرَةِ الْمُعَمَّةَ تَعَمُّ صَاحِبَهَا بِخَيْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ تُكَابِدُ عَنْهُ بُلُوى الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ تَدْفَعُ عَنْهُ أَهْوِيلَ الْآخِرَةِ؛

سوره یس در تورات «مُعَمَّه» خوانده می شود که برای صاحب خود خیر دنیا و آخرت را جمع می کند و از او بلای دنیا و آخرت را دور می کند و وحشت های آخرت را دفع می کند.

34. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ عَبْدٍ يَخَافُ زَوَالَ نِعْمَةٍ أَوْ فَجَاءَةَ نِقْمَةٍ أَوْ تَغْيِيرِ عَافِيَةٍ وَ يَقُولُ: يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ يَا وَاحِدُ يَا مَجِيدُ يَا بَرُّ يَا كَرِيمُ يَا رَحِيمُ يَا غَنِيُّ تَمَّمْ عَلَيْنَا نِعْمَتَكَ وَ هَبْلَنَا كَرَامَتَكَ وَ أَلْبِسْنَا عَافِيَتَكَ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

قطعا هر کس به خاطر ترس از دست دادن نعمتی، یا گرفتار شدن به بلایی ناگهانی، و یا از دست دادن سلامتی بگوید: «ای زنده، ای پابرجا، ای یکتا، ای بزرگ، ای نیکوکار، ای بزرگوار، ای مهربان، ای بی نیاز! نعمتت را بر ما کامل کن و بخششت را ارزانی ما کن و لباس عافیت را بر تن ما بپوشان» خداوند، خیر دنیا و آخرت به او عطا می فرماید.

37. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ رُزِقَ حُسْنَ صُورَةٍ وَ حُسْنَ خُلُقٍ وَ زَوْجَةً صَالِحَةً وَ سَخَاءً فَقَدْ أُعْطِيَ مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

به هر کس صورت زیبا، خوش اخلاقی، زنی شایسته و سخاوت روزی شود، از خیر دنیا و آخرت داده شده است.

40. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ رَزَقَهُ اللَّهُ حُبَّ الْأَيْمَةِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي فَقَدْ أَصَابَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، فَلَا يَشْكَنَّ أَحَدٌ أَنَّهُ فِي الْجَنَّةِ فَإِنَّ فِي حُبِّ أَهْلِ بَيْتِي عِشْرِينَ خَصْلَةً عَشْرَةٌ مِنْهَا فِي الدُّنْيَا وَ عَشْرَةٌ مِنْهَا فِي الْآخِرَةِ؛

هر کس که خداوند محبت امامان از اهل بیت مرا نصیب او کرده بی گمان به خیر دنیا و آخرت دست یافته و بدون شك در بهشت خواهد بود، پس هیچ يك (از شیعیان) نباید در این که اهل بهشت است شك کند؛ زیرا در دوستی اهل بیت من بیست ویژگی است که ده مورد آن در دنیا و ده مورد آن در آخرت است. ●

وَاَعْبُدُوا اللَّهَ وَ لَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَ بِذِي الْقُرْبَىٰ وَ الْيَتَامَىٰ وَ الْمَسَاكِينِ وَ الْجَارِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَ الْجَارِ الْجُنُبِ وَ الصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَ ابْنِ السَّبِيلِ وَ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَنْ كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا؛ ●

خدا را بپرستید و هیچ چیز را شریک او قرار ندهید! و به پدر و مادر خوبی کنید و همچنین به خویشاوندان و یتیمان و مسکینان و همسایه نزدیک و همسایه دور، و دوست و هم نشین و در راه ماندگان و بردگان (خدمتکاران) خود [خوبی کنید]، زیرا خداوند، کسی را که متکبر و فخر فروش است، دوست ندارد.

1پیامبر صلی الله علیه و آله : الصَّدَقَةُ عَلَىٰ وَجْهِهَا وَاصْطِنَاعُ الْمَعْرُوفِ وَ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ وَصَلَةُ الرَّحِمِ تَحُولُ الشَّقَاءَ سَعَادَةً وَتَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَ تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ؛

صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صلّه رحم، بدبختی را به خوش بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می کند. ●

2پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ؛

هر کس به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید میهمانش را گرامی دارد. ●

3پیامبر صلی الله علیه و آله : الصَّدَقَةُ بِعَشْرَةٍ وَ الْقَرْضُ بِثَمَانِيَةِ عَشْرٍ وَ صَلَةُ الْإِخْوَانِ بِعِشْرَيْنِ وَ صَلَةُ الرَّحِمِ بِأَرْبَعَةٍ وَ عِشْرَيْنِ؛

صدقه دادن، ده حسنه، قرض دادن، هجده حسنه، رابطه با برادران [دینی]، بیست حسنه، و صلّه رحم، بیست و چهار حسنه دارد. ●

4پیامبر صلی الله علیه و آله : الضَّيْفُ يَنْزِلُ بِرِزْقِهِ وَيَرْتَحِلُ بِذُنُوبِ أَهْلِ الْبَيْتِ؛

میهمان، روزی خود را می آورد و گناهان اهل خانه را می برد. ●

6پیامبر صلی الله علیه و آله : كُلُّ بَيْتٍ لَا يَدْخُلُ فِيهِ الضَّيْفُ لَا تَدْخُلُهُ الْمَلَائِكَةُ؛

هر خانه ای که میهمان بر آن وارد نشود، فرشتگان واردش نمی شوند. ●

8+پیامبر صلی الله علیه و آله :لَا يَتَكَلَّفَنَّ أَحَدٌ لِّضَيْفِهِ مَا لَا يَقْدِرُ؛

هیچ کس نباید بیش از توانش خود را برای میهمان به زحمت اندازد. .

14+پیامبر صلی الله علیه و آله :كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِلَّ مَا يُقَرَّبُ إِلَى إِخْوَانِهِ وَ كَفَى بِالْقَوْمِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِلُّوا مَا يُقَرَّبُ بِهِ إِلَيْهِمْ أَخُوهُمْ؛

انسان را همین گناه بس، که آنچه را که تقدیم برادران میهمان خود می کند کم شمارد و میهمان را همین گناه بس، که آنچه را که میزبانانشان برای آنها فراهم می کند کم شمارد. .

18+پیامبر صلی الله علیه و آله :الضَّيْفُ يُلْطَفُ لِيَلْتَنِي فَإِذَا كَانَتْ لَيْلَةُ الثَّالِثَةِ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ يَأْكُلُ مَا أَدْرَكَ؛

میهمان تا دو شب پذیرایی می شود، از شب سوم از اهل خانه به شمار می آید و هرچه رسید بخورد. .

20+پیامبر صلی الله علیه و آله :لَا تَأْكُلْ طَعَامَ الْفَاسِقِينَ؛

غذای مردم فاسق را نخور. .

21+پیامبر صلی الله علیه و آله :صِلَةُ الرَّحِمِ وَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَ حُسْنُ الْجَوَارِ يَعْمُرَانِ الدِّيَارَ وَ يَزِيدَانِ فِي الْأَعْمَارِ؛

صله رحم، خوش اخلاقی و خوش همسایگی، شهرها را آباد و عمرها را زیاد می کند. .

23+پیامبر صلی الله علیه و آله :مَنْ مَشَى إِلَى ذِي قَرَابَةٍ بِنَفْسِهِ وَ مَالِهِ لِيَصِلَ رَحِمَهُ أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ جَزَاءً مِائَةِ شَهِيدٍ؛

هر کس با جان و مال خود در راه صله رحم کوشش کند، خداوند عزوجل پاداش یکصد شهید به او می دهد. .

26+پیامبر صلی الله علیه و آله :طَعَامُ السَّخِيِّ دَوَاءٌ وَ طَعَامُ الشَّحِيحِ دَاءٌ؛

غذای سخاوتمند، داروست و غذای بخیل، درد. .

30+پیامبر صلی الله علیه و آله :الْوَلِيمَةُ أَوَّلُ يَوْمٍ حَقٌّ وَ الثَّانِي مَعْرُوفٌ وَ مَا زَادَ رِيَاءً وَ سُمْعَةً؛

ولیمہ (سور) دادن، روز اول حق است و روز دوم احسان، از دو روز که گذشت، خودنمایی و شهرت طلبی است. ❀

32 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَوْصِيَ الشَّاهِدَ مِنْ أُمَّتِي وَ الْغَائِبَ أَنْ يُجِيبَ دَعْوَةَ الْمُسْلِمِ - وَ لَوْ عَلَخْمَسَةِ أَمِيَالٍ - ، فَإِنَّ ذَلِكَ مِنَ الدِّينِ؛

به حاضران و غایبان امت خود سفارش می کنم که دعوت مسلمان را، گرچه از فاصله پنج میل (حدود ۱۰ کیلومتر)، بپذیرید، زیرا این کار جزو دین است. ❀

36 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُحِبَّهُ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ فَلْيَأْكُلْ مَعَ ضَيْفِهِ؛ هرکس دوست دارد که خدا و رسولش او را دوست داشته باشند، با میهمان خود غذا بخورد. ❀

40 پیامبر صلی الله علیه و آله: الضَّيَافَةُ أَوَّلُ يَوْمٍ وَ الثَّانِي وَ الثَّالِثُ وَ مَا بَعْدَ ذَلِكَ فَإِنَّهَا صَدَقَةٌ تُصَدَّقُ بِهَا عَلَيْهِ؛

میهمانی يك روز و دو روز و سه روز است، بعد از آن هر چه به او دهی، صدقه محسوب می شود. ❀

❀ إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ؛ ❀

در حقیقت گرامی ترین شما نزد خدا با تقواترین شماست.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَ إِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ وَ دِينَكُمْ وَاحِدٌ وَ نَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ وَ لَأَفْضَلُ لِعَرَبِيٍّ عَلَى عَجَمِيٍّ وَ لَا عَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ وَ لَا أَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ وَ لَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى ؛

پروردگار، پدر، دین و پیامبر شما یکی است، هیچ عربی بر غیر عرب و هیچ غیر عربی بر عرب و هیچ سرخ پوستی بر سیاه پوست و هیچ سیاه پوستی بر سرخ پوست، برتری ندارد، جز به تقوا. ❀

3 پیامبر صلی الله علیه و آله: اِعْمَلْ بِفَرَائِضِ اللَّهِ تَكُنْ أَتَقَى النَّاسِ؛

به واجبات خدا عمل کن، تا با تقواترین مردم باشی. ❀

4 پیامبر صلی الله علیه و آله: جَمَاعُ التَّقْوَى فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَ الْإِحْسَانِ»؛

احادیث رسول خدا صلی الله علیه و آله (4905) حدیث (قسمت ۲)

1 پیامبر صلی الله علیه و آله: النَّاسُ رَجُلَانِ: عَالِمٌ وَ مُتَعَلِّمٌ وَ لَا خَيْرَ فِيمَا سِوَاهُمَا؛

مردم، دو گروه‌اند: دانشمند و دانش اندوز و در غیر این دو، خیری نیست.

2 پیامبر صلی الله علیه و آله: اخْتَبَرُوا النَّاسَ بِاِخْدَانِهِمْ فَإِنَّ الرَّجُلَ يُخَادِنُ مَنْ يُعْجِبُهُ؛

مردم را از دوستانشان بشناسید، زیرا انسان با کسی رفاقت می کند که او را می پسندد.

3 پیامبر صلی الله علیه و آله: النَّاسُ يَعْمَلُونَ بِالْخَيْرِ وَ إِنَّمَا يُعْطَوْنَ أَجورَهُمْ عَلَى قَدْرِ عَقُولِهِمْ؛

مردم، کارهای خیر می کنند، ولی پاداش آنان تنها به اندازه عقلشان عطا می شود.

4 پیامبر صلی الله علیه و آله: النَّاسُ مَعَادِنُ وَ الْعَرَقُ دَسَّاسٌ وَ آدَبُ السُّوءِ كَعَرَقِ السُّوءِ؛

مردم، همانند معدن ها مختلف اند و اصل و نسب در انسان بسیار مؤثر است و تربیت بد، همانند اصل و نسب بد است.

5 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ ابْنَ آدَمَ لَحَرِيصٌ عَلَى مَا مُنِعَ؛

آدمی زاده به آنچه که از آن منع می شود، حریص است.

6 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ مِنَ النَّاسِ نَاسًا مَفَاتِيحُ لِلْخَيْرِ مَغَالِيقُ لِلشَّرِّ وَ إِنَّ مِنَ

النَّاسِ نَاسًا مَفَاتِيحُ لِلشَّرِّ مَغَالِيقُ لِلْخَيْرِ فَطُوبَى لِمَنْ جَعَلَ اللَّهُ مَفَاتِيحَ الْخَيْرِ عَلَى يَدَيْهِ وَ وَيْلٌ لِمَنْ جَعَلَ اللَّهُ مَفَاتِيحَ الشَّرِّ عَلَى يَدَيْهِ؛

برخی از مردم کلید خیر و قفل شرند و برخی کلید شر و قفل خیرند، پس خوشا به سعادت کسی که خداوند کلیدهای خیر را در دست او قرار داده، و بَدا به حال کسی که خداوند کلیدهای شر را به دست او سپرده است.

10 پیامبر علیه السلام: أَبْغُونِي الضُّعْفَاءَ فَإِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَ تُنْصَرُونَ بِضَعْفَائِكُمْ؛

ناتوانان را برای من بیاوید؛ زیرا شما به برکت ناتوانان خود روزی داده و یاری می شوید.

قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولَٰئِكَ الْآلِيبُ؛

بگو آیا کسانی که دانایند، با آنان که درنادانی بسر می برند، یکسانند؟ [هرگز!] تنها صاحبان عقل و خرد، پند گرفته و توجه می کنند.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْعِلْمُ حَيَاةٌ إِلَّا سَلَامٌ وَ عِمَادُ الْإِيمَانِ وَ مَنْ عِلِمَ عِلْمًا آتَمَّ اللَّهُ لَهُ أَجْرَهُ وَ مَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ عِلْمَهُ اللَّهُ مَا لَمْ يَعْلَمْ؛

علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی داند.

3 پیامبر صلی الله علیه و آله: قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْحِكْمَةِ كَبَيْتِ حَرْبٍ ، فَتَعَلَّمُوا وَعَلَّمُوا ، وَتَفَقَّهُوا وَلَا تَمُوتُوا جُهَالًا ؛ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَا يَعْذِرُ عَلَى الْجَهْلِ؛

دلی که در آن حکمت نیست ، همچون خانه ای ویران است . پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید که خدای عزّ و جلّ، بهانه ای را برای نادانی نمی پذیرد.

4 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا آتَى عَلَى يَوْمٍ لَا أَرْدَادُ فِيهِ عِلْمًا ، فَلَا بَوْرِكَ فِي طُلُوعِ شَمْسِكَ الْيَوْمِ؛

هرگاه روزی بیاید که در آن بردانشم نیفزایم، پس طلوع خورشید آن روز بر من مبارك مباد .

5 پیامبر صلی الله علیه و آله: طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ ، فَاطْلُبُوا الْعِلْمَ مِنْ مَظَانِّهِ ، وَاقْتَبِسُوهُمْ مِنْ أَهْلِهِ؛

در پی دانش بودن ، بر هر مسلمانی واجب است ، پس دانش را از جایی که احتمال بودنش هست ، بجوید و آن را از اهلش فراگیرید.

8 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَمَّا الْعِلْمُ ، فَيَتَشَعَّبُ مِنْهُ الْغِنَى وَ إِنْ كَانَ فَقِيرًا ، وَ الْجُودُ وَ إِنْ كَانَ بَخِيلًا وَ الْمَهَابَةُ وَ إِنْ كَانَ هَيِّنًا ، وَ السَّلَامَةُ وَ إِنْ كَانَ سَقِيمًا ، وَ الْقُرْبُ وَ إِنْ كَانَ قَصِيًّا وَ الْحَيَاءُ وَ إِنْ كَانَ صَلِفًا ، وَ الرَّفْعَةُ وَ إِنْ كَانَ وَ ضِعَا وَ الشَّرَفُ وَ إِنْ كَانَ رَذَلًا وَ الْحِكْمَةُ وَ الْحُظُوفَةُ هَذَا مَا يَتَشَعَّبُ لِلْعَاقِلِ بِعِلْمِهِ فَطُوبَى لِمَنْ عَقَلَ وَ عِلِمَ؛

اما علم: اگر انسان فقیر باشد ، از آن بی نیازی حاصل می شود، اگر بخیل باشد ، سخاوت ، اگر خوار باشد ، عزّت ، اگر بیمار باشد ، سلامتی ، اگر دور باشد ، نزدیک می شود ،

اگر هرزه باشد، حیا ، اگر پست باشد ، والایی ، اگر حقیر باشد ، شرافت و حکمت و مقام . پس اینها چیزهایی هستند که از دانش خردمند به دست می آید . پس خوشا به حال آن کس که عاقل بود و دانست .

11. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ لُقْمَانَ قَالَ لِابْنِهِ: يَا بُنَيَّ عَلَيْكَ بِمَجَالِسِ الْعُلَمَاءِ وَ اسْتَمِعْ كَلَامَ الْحُكَمَاءِ فَإِنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْقُلُوبَ الْمَيِّتَ بِنُورِ الْحِكْمَةِ كَمَا يُحْيِي الْأَرْضَ الْمَيِّتَةَ بِوَابِلِ الْمَطَرِ؛

لقمان به پسرش گفت : فرزندم! همواره در مجلس دانشمندان باش و سخنان حکیمان را بشنو، که خداوند ، دل مرده را به نور حکمت زنده می کند ؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سیل آسا ، زنده می گرداند .

15. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ جَاءَهُ الْمَوْتُ وَ هُوَ يَطْلُبُ الْعِلْمَ لِيُحْيِيَ بِهِ الْإِسْلَامَ كَانَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ الْأَنْبِيَاءِ دَرَجَةٌ وَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ؛

هر کس در جستجوی دانش باشد تا با آن اسلام را زنده کند و مرگ او فرا رسد، در بهشت میان او و پیامبران تنها يك درجه فاصله است .

17. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ تَكَفَّلَ لِطَالِبِ الْعِلْمِ بِرِزْقِهِ خَاصَّةً عَمَّا ضَمِنَهُ لِغَيْرِهِ؛

بی گمان خداوند متعال روزی جویای دانش را به طور ویژه، افزون بر آنچه برای دیگران تضمین کرده، به عهده گرفته است .

22. پیامبر صلی الله علیه و آله : لِعَلَى عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي ذِكْرِ صِفَاتِ الْمُؤْمِنِ - : لَا يَرُدُّ الْحَقُّ مِنْ عَدُوِّهِ، لَا يَتَعَلَّمُ إِلَّا لِيَعْلَمَ ، وَ لَا يَعْلَمُ إِلَّا لِيَعْمَلَ؛

به علی علیه السلام درباره صفات مؤمن فرمودند :حق را از دشمنش می پذیرد، نمی آموزد مگر برای آن که بداند و نمی داند مگر برای آن که عمل کند .

24. پیامبر صلی الله علیه و آله : تَنَاصَحُوا فِي الْعِلْمِ ، فَإِنَّ خِيَانَةَ أَحَدِكُمْ فِي عِلْمِهِ أَشَدُّ مِنْ خِيَانَتِهِ فَمَالِهِ وَ إِنَّ اللَّهَ سَائِلُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛

در دانش، خیرخواه یکدیگر باشید که خیانت هر يك از شما در دانشش، سخت تر از خیانت او در مالش می باشد و خداوند روز قیامت از شما بازخواست می کند .

27. پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَجْلِسُوا مَعَ كُلِّ عَالِمٍ ، إِلَّا عَالِمًا يَدْعُوكُمْ مِنَ الْخَمْسِ إِلَى الْخَمْسِ : مَنَالَتْكَ إِلَى الْيَقِينِ ، وَ مِنَ الْعَدَاوَةِ إِلَى النَّصِيحَةِ وَ مِنَ الْكِبَرِ إِلَى التَّوَاضُعِ وَ مِنَ الرِّيَاءِ إِلَى الْخُلَاصِ وَ مِنَ الرَّغْبَةِ إِلَى الزُّهْدِ؛

با هر عالمی ننشینید، مگر عالمی که شما را از پنج چیز به پنج چیز دعوت کند : از شک به یقین ، از دشمنی به خیرخواهی ، از تکبر به تواضع ، از ریا به اخلاص و از علاقه به دنیا به بی اعتنایی به آن .

29. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ عَالِمٍ أَوْ مُتَعَلِّمٍ يَمُرُّ بِقَرْيَةٍ مِنْ قُرَى الْمُسْلِمِينَ أَوْ بِلَدَةٍ مِنْ بِلَادِ الْمُسْلِمِينَ وَ لَمْ يَأْكُلْ مِنْ طَعَامِهِمْ وَ لَمْ يَشْرَبْ مِنْ شَرَابِهِمْ وَ دَخَلَ مِنْ جَانِبٍ وَ خَرَجَ مِنْ جَانِبٍ إِلَّا رَفَعَ اللَّهُ تَعَالَى عَذَابَ قُبُورِهِمْ أَرْبَعِينَ يَوْمًا؛

هیچ دانشمند و یا دانش اندوزی از روستایی از روستاها و یا شهری از شهرهای مسلمانان نمی گذرد و از خوراک آنان نمی خورد و از نوشیدنی آنان نمی نوشد و از یک طرف وارد نمی شود و از طرف دیگر خارج نمی گردد، جز آن که خدای متعال عذاب قبرهایشان را تا چهل روز بر می دارد .

30. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ شَرَّ الشَّرِّ شَرَارُ الْعُلَمَاءِ وَ إِنَّ خَيْرَ الْخَيْرِ خِيَارُ الْعُلَمَاءِ؛ بدترین بدها، دانشمندان بدند و بهترین خوب ها، دانشمندان خوب اند .

31. پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا التَّبَسَّتْ عَلَيْكُمُ الْفِتْنُ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ ... وَ لَهُ ظَهْرٌ وَ بَطْنٌ فَظَاهِرُهُ حُكْمٌ وَ بَاطِنُهُ عِلْمٌ ... فِيهِ مَصَابِيحُ الْهُدَى وَ مَنَارُ الْحِكْمَةِ وَ دَلِيلٌ عَلَى الْمَعْرِفَةِ لِمَنْ عَرَفَ الصِّفَةَ؛

هنگامی که فتنه ها چون پاره های شب تاریک بر شما مشتبه شود ، به قرآن روی بیاورید ... برای قرآن ظاهری و باطنی است . ظاهر آن حکمت و باطن آن دانش است ... در قرآن چراغ های هدایت و نشانه های حکمت و راهنمای معرفت هست، برای کسی که ویژگی اش را شناخت .

32. پیامبر صلی الله علیه و آله : تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ فَإِنَّ تَعْلَمَهُ حَسَنَةٌ وَ مُدَارَسَتَهُ تَسْبِيحٌ وَ الْبَحْثُ عَنْهُ جِهَادٌ وَ تَعْلِيمُهُ مَنْ لَا يَعْلَمُهُ صَدَقَةٌ وَ بَذْلُهُ لِأَهْلِهِ قُرْبَةٌ لِأَنَّهٗ مَعَالِمُ الْحَلَالِ وَ الْحَرَامِ وَ سَالِكُ بَطَالِبِهِ سَبِيلُ الْجَنَّةِ وَ هُوَ أُنَيْسٌ فِي الْوَحْشَةِ وَ صَاحِبٌ فِي الْوَحْدَةِ وَ دَلِيلٌ عَلَى السَّرَّاءِ وَ الضَّرَّاءِ وَ سِلَاحٌ عَلَى الْأَعْدَاءِ وَ زَيْنٌ لِلْإِخْلَاءِ يَرْفَعُ اللَّهُ بِهِ أَقْوَامًا يَجْعَلُهُمْ فِي الْخَيْرِ أَيْمَةً يُقْتَدَى بِهِمْ تَرْمَقُ أَعْمَالُهُمْ وَ تُقْتَبَسُ آثَارُهُمْ وَ تَرْغَبُ الْمَلَائِكَةُ فِي خِلَّتِهِمْ مَسْحُونَهُمْ فِي صَلَاتِهِمْ بِأَجْنَحَتِهِمْ وَ يَسْتَغْفِرُ لَهُمْ كُلُّ شَيْءٍ حَتَّى حِيتَانِ الْبُحُورِ وَ هَوَامُّهَا وَ سِبَاعِ الْبِرِّ وَ

أَنْعَمَهَا لِأَنَّ الْعِلْمَ حَيَاةُ الْقُلُوبِ وَ نَوْرُ الْأَبْصَارِ مِنَ الْعَمَى وَ قُوَّةُ الْأَبْدَانِ مِنَ الضَّعْفِ ،
يُنْزِلُ اللَّهُ حَامِلَهُ مَنَازِلَ الْأَخْيَارِ وَ يَمْنَحُهُ مَجَالِسَ الْأَبْرَارِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ . بِالْعِلْمِ يُطَاعُ
اللَّهُ وَ يُعْبَدُ وَ بِالْعِلْمِ يُعْرِفُ اللَّهُ وَ يُؤَخَذُ وَ بِالْعِلْمِ تَوْصَلُ الْأَرْحَامُ بِهِ يُعْرِفُ الْحَلَالَ وَ الْحَرَامَ
وَ الْعِلْمُ إِمَامُ الْعَمَلِ وَ الْعَمَلُ تَابِعُهُ يُلْهِمُهُ اللَّهُ السُّعْدَاءُ وَ يَحْرِمُهُ الْأَشْقِيَاءُ؛

علم بیاموزید که آموختن آن نیکی است و خواندن و دوره کردن آن تسبیح و بحث آن جهاد
و آموزشش به کسی که آن را نمی داند ، صدقه و بذل آن به اهلش ، مایه نزدیکی به
خداست؛ چرا که علم نشان دهنده حلال و حرام است و جوینده اش را به بهشت راهبری
می کند و در وحشت ، مونس و در تنهایی ، همراه و در خوشی و ناخوشی، راهنما و
سلاحی علیه دشمنان و زیوری برای همدلان است . خداوند کسانی را با آن بالا می برد و
آنها را پیشوایان نیکی قرار می دهد که به ایشان اقتدا می کنند و به اعمالشان می نگرند و
از آثارشان استفاده می شود و فرشتگان به دوستی آنها رغبت دارند و با بال هایشان آنها
را در نماز لمس می کنند و هر چیزی ، حتی ماهیان و جانواران دریاها و درندگان و چهار
پایان خشکی برای آنها آمرزش می طلبند؛ چرا که دانش ، حیات دل ها و روشنایی دیدگان
از نابینایی و توانایی پیکرها از ناتوانی است . خدا، حاملان دانش را به جایگاه های
برگزیدگان می رساند و مجالس نیکان رادر دنیا و آخرت ارزانی شان می گرداند . با علم ،
خداوند اطاعت و عبادت و شناخته و به خدایی گرفته می شود. با دانش ، صله رحم انجام
و حلال و حرام شناخته می شود. دانش ، پیشوای عمل است و عمل ، پیرو آن . خدا، آن
را به نیک بختان الهام می کند و تیره بختان را از آن ، محروم می دارد. .

33-پیامبر صلی الله علیه و آله :لَوْ خِفْتُمْ اللَّهَ حَقَّ خِيفَتِهِ لَعَلِمْتُمْ الْعِلْمَ الَّذِي لَا جَهْلَ مَعَهُ ، وَ
لَوْ عَرَفْتُمْ اللَّهَ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ لَزَالَتْ بِدُعَائِكُمُ الْجِبَالُ ؛

اگر از خدا چنانکه باید می ترسیدید، به دانشی ناب دست می یافتند و اگر خدا را چنانکه باید
می شناختید، با دعایتان کوه ها از میان می رفتند. .

34-پیامبر صلی الله علیه و آله :إِنَّ الْعَبْدَ لِيُذِنِبُ الذَّنْبَ فَيَنْسَى بِهِ الْعِلْمَ الَّذِي كَانَ قَدْ عَلِمَهُ؛
انسان گناه می کند، پس با آن، علمی را که پیشتر می دانسته، از یاد می برد. .

38-پیامبر صلی الله علیه و آله :يَجِيءُ الرَّجُلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لَهُ مِنَ الْحَسَنَاتِ كَالسَّحَابِ
الرُّكَامِ أَوْ كَالْجِبَالِ الرَّوَاسِي فَيَقُولُ : يَا رَبِّ ، أَنْتَ لِي هَذَا وَ لَمْ أَعْمَلْهَا؟ فَيَقُولُ : هَذَا عِلْمُكَ
الَّذِي عَلَّمْتَهُ النَّاسَ يُعْمَلُ بِهِ مِنْ بَعْدِكَ؛

انسان، در روز قیامت می آید و با خود کارهای نیکی چون ابرهای انبوه یا کوه های سر به فلک کشیده دارد ، پس می گوید : پروردگارا ! اینها را که من انجام نداده ام ، اینها از کجایند؟ [خداوند] می فرماید: این،دانش توست که به مردم آموختی و پس از تو،به آن عمل کردند. ●

كُلُّ يَعْمَلُ عَلَى شَاكِلَتِهِ؛ ●

هر کس براساس شخصیت خود عمل می کند

أَلَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَ هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ؛ ●

آن کس که مرگ و زندگی را آفرید، تا شما را بیازماید که کدام يك از شما بهتر عمل می کنید، و او شکست ناپذیر و آمرزنده است.

1پیامبر صلی الله علیه و آله :يَا بَنَ آدَمَ! ابْرِرْ وَالِدَيْكَ وَ صَلِّ رَحِمَكَ، يُيسِّرْ لَكَ يُسْرَكَ وَ يُمَدِّ لَكَ فِعْمَرَكَ وَ اطع رَبَّكَ تُسَمَّى عَاقِلًا وَ لَا تَعْصَهُ تُسَمَّى جَاهِلًا ؛

ای فرزند آدم! به پدر و مادرت نیکی کن و صله رحم داشته باش تا خداوند، کارت را آسان و عمرت را طولانی بگرداند. پروردگارت را فرمان ببر تا خردمند به شمار آیی ؛ و از او نافرمانی نکن که نادان شمرده می شوی. ●

4پیامبر صلی الله علیه و آله :مَنْ أُلْهِمَ الصَّدَقَ فِي كَلَامِهِ وَ الْإِنْصَافَ مِنْ نَفْسِهِ وَ بَرَّ وَالِدَيْهِ وَ وَصَلَ رَحِمَهُ، أُنْسِيَ لَهُ فِي أَجَلِهِ وَ وَسَّعَ عَلَيْهِ فِي رِزْقِهِ وَ مُتَّعَ بِعَقْلِهِ وَ لُقِّنَ حُجَّتَهُ وَ قُتِّ مَسَاعِلَتِهِ ؛

به هر کس، راستگویی در گفتار، انصاف در رفتار، نیکی به والدین و صله رحم الهام شود، اجلش به تأخیر می افتد، روزیش زیاد می گردد، از عقلش بهره مند می شود و هنگام سنوال [مأموران الهی] پاسخ لازم به او تلقین می گردد. ●

5پیامبر صلی الله علیه و آله :أَرْبَعَةٌ تَزِيدُ فِي الْعُمُرِ: التَّزْوِيجُ بِالْأَبْكَارِ، وَ الْإِغْتِسَالُ بِالْمَاءِ الْحَارِّ وَ النَّوْمُ عَلَى الْيَسَارِ وَ أَكْلُ التُّفَاحِ بِالْأَسْحَارِ ؛

چهار چیز، بر عمر می افزایند: ازدواج با دختران، شستشو با آب گرم، خوابیدن برشانه چپ و خوردن سیب در سحرگاهان. ●

7پیامبر صلی الله علیه و آله :مَنْ وَلِيَ مِنْ أُمُورِ الْمُسْلِمِينَ شَيْئًا فَحَسُنْتَ سِيرَتُهُ رِزْقَ الْهَيْبَةِ فَيَقْلُوبِهِمْ... وَ إِذَا عَدَلَ فِيهِمْ مَدَّ فِي عُمَرِهِ ؛

هر کس اداره بخشی از امور مسلمانان را بر عهده بگیرد و رفتارش خوب باشد، در دل های آنان هیبت می یابد... و اگر در میان آنان به عدالت رفتار کند، عمرش افزون می گردد.

11. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ الْبَقَاءَ وَ لَا بَقَاءَ: فَلْيُبَاكِرِ الْغَدَاءَ وَلْيُجَوِّدِ الْحِذَاءَ وَلْيُخَفِّفِ الرِّدَاءَ وَلْيُقِلِّ مُجَامَعَةَ النِّسَاءِ. قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مَا خِفَّةُ الرِّدَاءِ؟ قَالَ: قِلَّةُ الدِّينِ؛

هر کس ماندگاری می خواهد - و البته ماندگاری [ابدی] وجود ندارد - باید صبحانه را زودتر بخورد، کفش مناسب بپوشد، ردای (بالاپوش) خود را سبک کند و کمتر با زنان بیامیزد. پرسیدند: ای پیامبر خدا! سبک بودن ردا به چیست؟ فرمودند: به کم بودن بدهی.

12. پیامبر صلی الله علیه و آله: كَانَ فِي مَا أَعْطَى اللَّهُ تَعَالَى مُوسَى فِي الْأَلْوَا ح... أَشْكُرُ لِي وَ لِوَالِدَيَّكَ الْوَالِدَيْنِ وَ أَنْسَى عَنْكَ فِي عُمْرِكَ وَ أَحْيَيْكَ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ أَقْلَبَكَ إِلَى خَيْرٍ مِنْهَا؛

در آنچه خدای متعال در «الواح» به موسی علیه السلام داد، از جمله چنین بود: ... مرا و پدر و مادرت را سپاسگزاری کن، تا از نابود شدن ها حفظت کنم و اجلت را به تأخیر بیندازم و به تو زندگی ای پاک ببخشم و تو را از این زندگی به سوی بهتر از آن، ببرم.

13. پیامبر صلی الله علیه و آله: طُوبَى لِمَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَ حَسَنَ عَمَلُهُ فَحَسَنَ مُنْقَلَبُهُ إِذْ رَضِيَ عَنْهُ رَبُّهُ وَوَيْلٌ لِمَنْ طَالَ عُمُرُهُ وَ سَاءَ عَمَلُهُ وَ سَاءَ مُنْقَلَبُهُ إِذْ سَخِطَ عَلَيْهِ رَبُّهُ؛

خوشا به سعادت کسی که عمرش طولانی و کردارش خوب باشد. چنین کسی عاقبتش خوب است؛ زیرا پروردگارش از او راضی است. و وای بر کسی که عمرش طولانی و کردارش بد باشد. چنین کسی عاقبتش بد است؛ چرا که پروردگارش از او ناراضی است.

14. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا غَضِبَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَى أُمَّةٍ ثُمَّ لَمْ يُنْزِلْ بِهَا الْعَذَابَ غَلَّتْ أَسْعَارُهَا وَقَصُرَتْ أَعْمَارُهَا وَ لَمْ يَرْبَحْ تِجَارُهَا وَ لَمْ تَزُكْ ثِمَارُهَا وَ لَمْ تَغْزُرْ أَنْهَارُهَا وَ حُبِسَتْ عَنْهَا أَمْطَارُهَا وَ سُلِّطَ عَلَيْهَا أَشْرَارُهَا؛

هرگاه خداوند متعال بر مردمی خشم بگیرد و بر ایشان عذاب نفرستد، اجناس آنها گران و عمرشان کوتاه می شود، بازرگانان آنها سود نمی برند، میوه هایشان سالم نمی ماند، رودخانه های آنها پر آب نمی گردد، باران از آنها دریغ می شود و بدان آنان بر ایشان مسلط می گردند.

16. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَوْتُ الْإِنْسَانِ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرُ مِنْ مَوْتِهِ بِالْأَجَلِ وَ حَيَاتُهُ بِالْبِرِّ أَكْثَرُ مِنْحَيَاتِهِ بِالْعُمْرِ؛

مرگ انسان ها در نتیجه گناهان، بیشتر از مرگ آنها در نتیجه فرا رسیدن اجل است و زنده ماندن انسان ها در نتیجه نیکی هایشان، بیشتر از زندگی کردنشان به خاطر باقی بودن عمر است. ●

17. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ الْقَوْمَ لَيَكُونُونَ فَجْرَةً وَ لَا يَكُونُونَ بَرَّةً فَيَصِلُونَ أَرْحَامَهُمْ فَتَنْمَامُوا لَهُمْ وَ تَطُولُ أَعْمَارُهُمْ فَكَيْفَ إِذَا كَانُوا أَبْرَارًا بَرَّةً؟!؛

مردمی که گناهکارند و نه نیکوکار، با صله رحم، اموالشان زیاد و عمرشان طولانی می شود. حال اگر نیک و نیکوکار باشند، چه خواهد شد؟! ●

19. پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ، مِنْ كَرَامَةِ الْمُؤْمِنِ عَلَى اللَّهِ أَنَّهُ لَمْ يَجْعَلْ لِأَجَلِهِ وَقْتًا حَتَّى يَهْمَبَ بِبَائِقَةٍ فَإِذَا هُمْ بِبَائِقَةٍ قَبَضَهُ إِلَيْهِ ؛

ای علی! از ارجمندی مؤمن در نزد خدا این است که برایش وقت مرگ، معین نفرموده است، تا زمانی که قصد شری کند. آن گاه خداوند جانش را بستاند. ●

20. پیامبر صلی الله علیه و آله: بَشِّرُوا الْمَحْرُورِينَ بِطُولِ الْعُمْرِ ؛

گرم مزاجان را به طول عمر، مژده دهید. ●

22. پیامبر صلی الله علیه و آله: فِي الزَّنا سِتٌّ خِصَالٍ: ثَلَاثٌ مِنْهَا فِي الدُّنْيَا وَ ثَلَاثٌ فِي الْآخِرَةِ، فَأَمَّا الَّتِي فِي الدُّنْيَا فَيَذْهَبُ بِالْبَهَاءِ وَ يُعَجِّلُ الْفَنَاءَ وَ يَقْطَعُ الرِّزْقَ وَ أَمَّا الَّتِي فِي الْآخِرَةِ فَسَوْءُ الْحِسَابِ وَ سَخَطُ الرَّحْمَنِ وَ الْخُلُودُ فِي النَّارِ ؛

زنا، شش پیامد دارد: سه در دنیا و سه در آخرت. سه پیامد دنیایی اش این است که: آبرو را می برد، مرگ را شتاب می بخشد و روزی را می بُرد و سه پیامد آخرتی اش: سختی حسابرسی، خشم خدای رحمان و ماندگاری در آتش است. ●

23. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُنْسَا لَهُ فِي عُمْرِهِ وَ يُوسَعَ لَهُ فِي رِزْقِهِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَ لِيَصِلْ رَحِمَهُ؛

هر کس دوست دارد که عمرش طولانی و روزی اش زیاد شود، تقوای الهی پیشه کند و صله رحم نماید. ●

24. پیامبر صلی الله علیه و آله: أَكْثَرُ مِنَ الظُّهُورِ يَزِدُ اللَّهَ فِي عُمْرِكَ؛

وضو زیاد بگیر تا خداوند، عمرت را زیاد کند. 🌟

28 پیامبر علیه السلام: الصَّدَقَةُ عَلَى وَجْهِهَا وَ بِرُّ الْوَالِدَيْنِ وَ اصْطِنَاعُ الْمَعْرُوفِ يُحَوِّلُ الشَّقَاءَ سَعَادَةً وَ يَزِيدُ فِي الْعُمْرِ؛

صدقه دادن با مراعات شرایطش و خوبی کردن به پدر و مادر و انجام دادن کارهای نیک، بدبختی را به خوشبختی تبدیل می کند و بر عمر می افزاید. 🌟

31 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ قَلَّمَ أَظْفَارَهُ يَوْمَ الْجُمُعَةِ يَزِيدُ فِي عُمْرِهِ وَ مَالِهِ؛

هر کس در روز جمعه ناخن هایش را کوتاه کند، عمر و مالش زیاد می شود. 🌟

34 پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تَدْعُوا الْعِشَاءَ وَ لَوْ عَلَى حَشَفَةٍ إِنِّي أَخْشَى عَلَى أُمَّتِي مِنْ تَرْكِ الْعِشَاءِ الْهَرَمَ فَإِنَّ الْعِشَاءَ قُوَّةُ الشَّيْخِ وَ الشَّابِّ ؛

شام را ترك نکنید، هر چند به خوردن دانه خرماي خشکیده ای باشد. من بر امتم از این بیم دارم که با ترك خوردن شام، پیری و شکستگی به سراغشان آید؛ چرا که خوردن شام، مایه نیرومندی پیر و جوان است. 🌟

2 پیامبر صلی الله علیه و آله: الظُّلْمُ ثَلَاثَةٌ: فَظُلْمٌ لَا يَغْفِرُهُ اللَّهُ وَ ظُلْمٌ يَغْفِرُهُ وَ ظُلْمٌ لَا يَتْرُكُهُ، فَأَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي لَا يَغْفِرُهُ اللَّهُ فَالشِّرْكُ قَالَ اللَّهُ: «إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ» وَأَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي يَغْفِرُهُ اللَّهُ فَظُلْمُ الْعِبَادِ أَنْفُسَهُمْ فِيمَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ رَبِّهِمْ وَأَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي لَا يَتْرُكُهُ اللَّهُ فَظُلْمُ الْعِبَادِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا؛

ظلم سه قسم است: ظلمی که خدا نمی آمرزد، ظلمی که می آمرزد و ظلمی که از آن نمی گذرد، اما ظلمی که خدا نمی آمرزد شرك است. خداوند می فرماید: «حقا که شرك ظلمی بزرگ است». و اما ظلمی که خدا می آمرزد، ظلم بندگان به خودشان میان خود و پروردگارشان است اما ظلمی که خدا از آن نمی گذرد ظلم بندگان به یکدیگر است. 🌟

4 پیامبر صلی الله علیه و آله: اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ وَإِنْ كَانَ كَافِرًا فَإِنَّهَا لَيْسَ دُونَهَا حِجَابٌ؛

از نفرین مظلوم بترسید اگرچه کافر باشد، زیرا در برابر نفرین مظلوم پرده و مانعی نیست. 🌟

6 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَخَذَ لِلْمَظْلُومِ مِنَ الظَّالِمِ كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ تَصَاحُبًا؛

هر کس داد مظلوم را از ظالم بگیرد، در بهشت با من یار و هم نشین باشد. 🌟

7. پیامبر صلی الله علیه و آله: عَدْلُ سَاعَةٍ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً قِيَامَ لَيْلِهَا وَصِيَامَ نَهَارِهَا؛

ساعتی عدالت ، بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد.

8. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعْمَهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ؛

مردم آنگاه که ظالم را ببینند و او را باز ندارند، انتظار می رود که خداوند همه را به عذاب خود گرفتار سازد.

9. پیامبر صلی الله علیه و آله: أَعَدَّ النَّاسُ مَنْ رَضِيَ لِلنَّاسِ مَا يَرْضَى لِنَفْسِهِ وَكَرِهَ لَهُمْ مَا يَكْرَهُ لِنَفْسِهِ؛

عادل ترین مردم کسی است که برای مردم همان را بپسندد که برای خود می پسندد و برای آنان نپسندد آنچه را برای خود نمی پسندد.

10. پیامبر صلی الله علیه و آله: لِيَنْصُرِ الرَّجُلُ أَخَاهُ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا إِنْ كَانَ ظَالِمًا فَيَنْهَاهُ فَإِنَّهُ لَهُنْصَرَةٌ وَإِنْ كَانَ مَظْلُومًا فَيَنْصُرُهُ؛

انسان باید برادر (دینی) خویش را یاری کند چه ظالم باشد چه مظلوم اگر ظالم باشد او را باز دارد که این به منزله یاری کردن اوست و اگر مظلوم باشد یاریش کند.

11. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا حَكَمُوا بِغَيْرِ عَدْلِ ارْتَفَعَتِ الْبَرَكَاتُ؛

هنگامی که به غیر عدالت حکم کنند، برکت ها از بین می روند.

12. پیامبر صلی الله علیه و آله: يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ: وَعِزَّتِي وَجَلَالِي لِأَنْتَقِمَنَّ مِنَ الظَّالِمِ فِي عَاجِلِهِ وَآجِلِهِ وَلَأَنْتَقِمَنَّ مِمَّنْ رَأَى مَظْلُومًا فَقَدَّرَ أَنْ يَنْصُرَهُ فَلَمْ يَنْصُرْهُ؛

خدای عزوجل می فرماید: به عزّت و جلالم سوگند که از ظالم در دنیا و آخرت انتقام می گیرم و از کسی هم که مظلومی را ببیند و بتواند یاریش کند و نکند بی گمان انتقام می گیرم.

20. پیامبر صلی الله علیه و آله: رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا كَانَتْ لِأَخِيهِ عِنْدَهُ مَظْلَمَةٌ فِي عَرَضٍ أَوْ مَالٍ فَجَاءَهُ فَاسْتَحَلَّهُ قَبْلَ أَنْ يُؤْخَذَ وَلَيْسَ تَمَّ دِينَارٌ وَلَا دِرْهَمٌ فَإِنْ كَانَتْ لَهُ حَسَنَاتٌ أَخَذَ مِنْ حَسَنَاتِهِ وَإِنْ لَمْ تَكُنْ لَهُ حَسَنَاتٌ حَمَلُوا عَلَيْهِ مِنْ سَيِّئَاتِهِ؛

خدا رحمت کند بنده ای را که حلالیت بطلبد از برادری که به آبرو یا مال او تجاوز کرده، قبل از آن که (در قیامت) از او بازخواست کنند، آنجایی که دینار و درهمی نباشد، در نتیجه اگر شخص کار نیکی داشته باشد از آن بردارند و اگر نداشته باشد، از گناهان مظلوم برداشته بر گناهان او بیفزایند.

22. پیامبر صلی الله علیه و آله: اسْتَغْفِرُوا بِاللَّهِ... مَنْ أَنْ تَظْلَمُوا أَوْ تُظْلَمُوا؛
به خدا پناه ببرید از این که ظلم کنید و یا زیر بار ظلم بروید.

27. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَهْدَى أُمَّتِي الَّذِي يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوْرًا وَ ظُلْمًا؛

مهدی امت من کسی است که هنگام پر شدن زمین از بیداد و ظلم، آن را پر از قسط و عدل خواهد کرد.

29. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا مِنْ أَحَدٍ يَكُونُ عَلَى شَيْءٍ مِنْ أُمُورِ هَذِهِ الْأُمَّةِ قَلَّتْ أَمْ كَثُرَتْ فَلَا يَعْدِلُ فِيهِمْ إِلَّا كَبَّهُ اللَّهُ فِي النَّارِ؛

هر کس کاری از کارهای کوچک و یا بزرگ این امت را در دست بگیرد و در میانشان عدالت را اجرا نکند خداوند او را به رو، در آتش خواهد افکند.

34. پیامبر صلی الله علیه و آله: لَيْسَ شَيْءٌ أَطِيعَ اللَّهَ فِيهِ أَعْجَلَ ثَوَابًا مِنْ صَلَةِ الرَّحِمِ وَ لَيْسَ شَيْءٌ أَعْجَلَ عِقَابًا مِنَ الْبَغْيِ وَ قَطِيعَةِ الرَّحِمِ؛

هیچ طاعتی نیست که پاداشش زودتر از صله رحم برسد و مجازاتی سریع تر از مجازات ظلم و قطع رحم نیست.

40. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْمُ بِظُلْمِ أَحَدٍ غَفَرَ اللَّهُ مَا اجْتَرَمَ؛

هر کس صبح کند و قصد ظلم کردن به کسی را نداشته باشد، خداوند جرم و گناه او را می بخشد.

مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا كَثِيرَةً وَ اللَّهُ يَقْبِضُ وَ يَبْصُطُ وَ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ؛

کیست که به (بندگان) خدا وام نیکویی بدهد تا خدا آن را برای او چند برابر بیفزاید؟ و خداوند است که (روزی بندگان را) محدود یا گسترده می سازد، و به سوی او بازگردانده می شوید.

يَمَحَقُ اللَّهُ الرُّبَا وَ يُرَبِّي الصَّدَقَاتِ وَ اللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كُفَّارٍ أَثِيمٍ؛

خداوند، ربا را نابود می کند و صدقات را افزایش می دهد و هیچ ناسپاس گنهکاری را دوست نمی دارد .

1 پیامبر صلی الله علیه و آله : دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَيْتُ عَلَى بَابِهَا: الصَّدَقَةُ بِعَشْرَةٍ وَالْقَرْضُ بِثَمَانِيَةِ عَشْرَفَقُلْتُ يَا جِبْرَائِيلُ كَيْفَ صَارَتِ الصَّدَقَةُ بِعَشْرَةٍ وَالْقَرْضُ بِثَمَانِيَةِ عَشْرٍ؟ قَالَ: لَا نَالِ الصَّدَقَةَ تَقَعُ عَلَى يَدِ الْغَنِيِّ وَالْفَقِيرِ وَالْقَرْضُ لَا يَقَعُ إِلَّا فِي يَدِ مَنْ يَحْتَاجُ إِلَيْهِ؛

وارد بهشت شدم، دیدم بر در آن نوشته است (ثواب) صدقه ده برابر است و قرض هجده برابر. گفتم: ای جبرئیل چرا صدقه ده برابر و قرض هجده برابر است؟ گفت: زیرا صدقه به دست نیازمند و بی نیاز می رسد اما قرض جز به دست کسی که به آن نیاز دارد، نمی رسد.

2 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَعَنَ آكِلَ الرِّبَا وَمُوكِلَهُ وَكَاتِبَهُ وَشَاهِدِيهِ؛
خداى عزوجل رباخوار و ربا دهنده و نویسنده و شاهد بر آن را لعنت کرده است.

3 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَخَذَ أَمْوَالَ النَّاسِ يُرِيدُ أَدَاءَهَا أَدَّى اللَّهُ عَنْهُ وَمَنْ أَخَذَهَا يُرِيدُ اتِّلَافَهَا اتَّلَفَهُ اللَّهُ؛

هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد پرداخت آن را داشته باشد خداوند آن را بپردازد(او را یاری می کند) و هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد تلف کردن داشته باشد خداوند آن را تلف کند.

5 پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى مَعَ الدَّائِنِ حَتَّى يَقْضَى دَيْنُهُ مَا لَمْ يَكُنْ دَيْنُهُ فِيمَا يَكْرَهُ اللَّهُ؛

خداوند یار قرض دار است تا قرض خود را بپردازد به شرط آن که قرض وی بر خلاف رضای خدا نباشد.

7 پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَقْرَضَ مَلْهُوفاً أَحْسَنَ طَلَبْتَهُ اسْتَأْنَفَ الْعَمَلَ وَأَعْطَاهُ اللَّهُ بِكُلِّ دِرْهَمٍ أَلْفَ قِنْطَارٍ مِنَ الْجَنَّةِ؛

هر کس به گرفتار و درمانده ای قرض بدهد و در پس گرفتن آن خوشرفتاری کند [گناهانش پاک شده] اعمالش را دوباره شروع می کند و خداوند در برابر هر درهم ، هزار قنطار (ثروتی فراوان) در بهشت به او عطا کند.

9. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ اَحْتَاجَ اِلَيْهِ اَخُوهُ الْمُسْلِمُ فِي قَرْضٍ وَ هُوَ يَقْدِرُ عَلَيْهِ فَلَمْ يَفْعَلْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ؛

کسی که برادر مسلمانش در قرضی به او نیاز پیدا کند و او بتواند قرض بدهد و چنین نکند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می کند.

10. پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ... لَا تُصَادِقْ أَكَلَ الرَّبَا فَإِنَّهُ يُبَارِزُ اللَّهَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَعَالَى قَالَ: (فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأَذْنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ)؛

ای علی: با رباخوار رفاقت نکن، زیرا او با خداوند به مبارزه برخاسته، چون خداوند متعال می فرماید: «اگر دست از رباخواری برنداشتید پس به خدا و رسولش اعلان جنگ دهید».

11. پیامبر صلی الله علیه و آله: كَمَا لَا يَحِلُّ لِغَرِيمِكَ أَنْ يَمْطُلَكَ وَ هُوَ مُؤَسِّرٌ فَكَذَلِكَ لَا يَحِلُّ لَكَ أَنْتَعِسِرَهُ إِذَا عَلِمْتَ أَنَّهُ مُعْسِرٌ؛

همانطور که برای آن کسی که از تو قرض گرفته جایز نیست که اداء آن را به تأخیر بیندازد، پس برای تو هم جایز نخواهد بود که با این که می دانی او تنگدست است از او مطالبه کنی.

14. پیامبر صلی الله علیه و آله: أَتَيْتُ لَيْلَةَ أُسْرِي بِي عَلَى قَوْمٍ بَطُونُهُمْ كَالْبُيُوتِ فِيهَا الْحَيَاتُ تُرَى مِنْخَارِجِ بَطُونِهِمْ فَقُلْتُ: مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جِبْرَائِيلُ؟ قَالَ: هَؤُلَاءِ أَكَلَةُ الرَّبَا؛

شبی که به معراج رفتم بر مردمی گذشتم که شکم هایشان چون خانه ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون شکم هایشان دیده می شد. پرسیدم: ای جبرئیل اینها کیستند؟ گفت: اینان رباخوارانند.

15. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ تَسْتَجَابَ دَعْوَتُهُ وَأَنْ تُكْشَفَ كُرْبَتُهُ فَلْيُفَرِّجْ عَنِ مُعْسِرٍ؛

هر کس می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود، به تنگدست مهلت دهد.

16. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَكَلَ الرَّبَا مَلَأَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ بَطْنَهُ مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ بِقَدْرِ مَا أَكَلَ ، وَإِنَّا كُتِّسَبَ مِنْهُ مَا لَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُ شَيْئًا مِنْ عَمَلِهِ ، وَلَمْ يَزَلْ فِي لَعْنَةِ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ مَا كَانَ عِنْدَهُ مِنْهُ قِيرَاطٌ (وَاحِدٌ)؛

هر کس ربا بخورد خداوند عزوجل به اندازه ربایی که خورده شکمش را از آتش دوزخ پر کند و اگر از طریق ربا مالی به دست آورد، خدای تعالی هیچ عمل او را نپذیرد و تازمانی که قیراطی (کمترین مقدار) از مال ربا نزدش باشد، پیوسته خداوند و فرشتگانش او را نفرین کنند. ❀

17. پیامبر صلی الله علیه و آله: أَقَلُّ مِنَ الدَّيْنِ تَعِشَ حُرًّا؛

قرض کمتر گیر تا آزاد باشی. ❀

19. پیامبر صلی الله علیه و آله: حُوسِبَ رَجُلٌ مِمَّنْ كَانَ قَبْلَكُمْ فَلَمْ يَوْجَدْ لَهُ مِنَ الْخَيْرِ شَيْءٌ إِلَّا أَنَّهُ كَانَ رَجُلًا مُوسِرًا وَكَانَ يُخَالِطُ النَّاسَ وَكَانَ يَأْمُرُ غُلَمَانَهُ أَنْ يَتَجَاوَزُوا عَنِ الْمُعْسِرِ فَقَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لِمَلَائِكَتِهِ نَحْنُ أَحَقُّ بِذَلِكَ مِنْهُ تَجَاوَزُوا عَنْهُ؛

یکی از گذشتگان را به حساب کشیدند و کار نیکی نداشت جز آن که مرد توانگری بود و با مردم داد و ستد داشت و به غلامان خود می گفت از مطالبه و اماندگان درگذرید خداوند به فرشتگان گفت: ما به گذشت از او سزاوارتریم، از او درگذرید. ❀

24. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا ظَهَرَ الزَّنا وَ الرَّبَا فِي قَرْيَةٍ فَقَدْ أَحَلَّوْا بِأَنْفُسِهِمْ عَذَابَ اللَّهِ؛

هرگاه زنا و ربا در جایی آشکار شود، مردم آنجا، خود را در عذاب خدا افکنده اند. ❀

26. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي هَذِهِ الْمَكَا سِبُ الْمُحَرَّمَاتِ وَالشَّهْوَةِ الْخَفِيَّةِ وَ الرَّبَا؛

آنچه بیش از هر چیز بر امتم بعد از خود می ترسم، درآمدهای حرام، هواپرستی پنهان و رباست. ❀

28. پیامبر صلی الله علیه و آله: يَأْتِي أَكْلُ الرَّبَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُخْتَبَلًا يَجْرُ شَقِيهِ، ثُمَّ قَرَأَ: «لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ»؛

رباخوار روز قیامت دیوانه محشور می شود و بر سر خود می زند. سپس این آیه را قرائت فرمودند: (ربا خواران) بپای نمی خیزند جز مانند آن کس که شیطان، بواسطه تماس او را آشفته حال می سازد. ❀

29. پیامبر صلی الله علیه و آله: اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمُعْسِرِ؛

بترسید، از نفرین تنگدست. ❀

30. پیامبر صلی الله علیه و آله: الرَّبَا وَ إِنْ كَثُرَ فَإِنَّ عَاقِبَتَهُ تَصِيرُ إِلَى قُلٍّ؛

سود ربا گرچه بسیار باشد ولی سرانجام به کمی (و بی برکتی) می گراید. ●

31. پیامبر صلی الله علیه و آله: الدَّيْنُ دَيْنَانِ: فَمَنْ مَاتَ وَ هُوَ يَنْوِي قَضَاءَهُ فَأَنَا وَلِيُّهُ وَ مَنْ مَاتَ وَ لَا يَنْوِي قَضَاءَهُ فَذَاكَ الَّذِي يُؤْخَذُ مِنْ حَسَنَاتِهِ لَيْسَ يَوْمَئِذٍ دِينَارٌ وَ لَا دِرْهَمٌ؛

قرض بر دو نوع است: هر کس از دنیا برود و قصد داشته باشد که قرض خود را بپردازد من سرپرست او خواهم بود و هر کس از دنیا برود و قصد داشته باشد که قرض خود را نپردازد، درمقابل آن از اعمال نیک او برمی دارند، زیرا در آن روز دینار و درهمی نیست. ●

36. پیامبر صلی الله علیه و آله: لَيْسَ بَيْنَنَا وَ بَيْنَ أَهْلِ حَرْبِنَا رِبَا، نَأْخُذُ مِنْهُمْ أَلْفَ أَلْفِ دِرْهَمٍ بِدِرْهَمٍ وَ نَأْخُذُ مِنْهُمْ وَ لَا نُعْطِيهِمْ؛

بین ما و دشمنانمان، ربا (حرام) نیست، از آنان هزاران درهم در مقابل یک درهم می گیریم آری، از آنان ربا می گیریم و به آنان ربا نمی دهیم. ●

و الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ؛ ●

مردان و زنان مؤمن دوستان و یاور یکدیگرند، امر به معروف و نهی از منکر می کنند، نماز بر پا می دارند و زکات می دهند و خدا و رسولش را اطاعت می کنند، خداوند بزرودی آنان را مورد رحمت خود قرار خواهد داد. خداوند عزیز و حکیم است.

(قرآن) الْمُنَافِقُونَ وَ الْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ؛ ●

مردان و زنان منافق از یک گروهند، امر به منکر و نهی از معروف می کنند و دست هایشان را (از انفاق و بخشش) می بندند، خدا را فراموش کردند، خدا هم آنها را فراموش کرد [و رحمتش را از آنها قطع نمود]، به یقین، منافقان همان فاسقانند.

1. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ سَاعَتُهُ سَيِّئَةٌ وَ سِرَّتُهُ حَسَنَةٌ فَهُوَ أَمَارَةُ الْمُسْلِمِ الْمُؤْمِنِ، وَ أَمَارَةُ الْمُنَافِقِ الَّذِي لَا تَسْوُؤُهُ سَيِّئَتُهُ وَ لَا تَسْرُهُ حَسَنَتُهُ؛

هر کس از بدی اش ناراحت و از خوبی اش خوشحال شود، این نشانه مسلمان مؤمن است و نشانه منافق این است که بدی اش ناراحتش نمی کند و خوبی اش او را خوشحال نمی سازد. ❁

2+ پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَمْؤِمْنُ دَعِبْ لَعِبْ، وَالْمُنَافِقُ قَطِبْ غَضِبْ؛

مؤمن شوخ و شنگ است، و منافق اخمو و عصبانی. ❁

3+ پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَمْؤِمْنُ يَأْكُلُ بِشَهْوَةِ أَهْلِهِ، وَالْمُنَافِقُ يَأْكُلُ أَهْلُهُ بِشَهْوَتِهِ؛

مؤمن به میل و رغبت خانواده خود غذا می خورد ولی منافق میل و رغبت خود را به خانواده اش تحمیل می کند. ❁

4+ پیامبر صلی الله علیه و آله: نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ وَ نِيَّةُ الْمُنَافِقِ شَرٌّ مِنْ عَمَلِهِ؛

نیت مؤمن بهتر از عمل او و نیت منافق بدتر از عمل اوست. ❁

5+ پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَيَّ يَعْسُوبُ الْمُؤْمِنِينَ وَ الْمَالُ يَعْسُوبُ الْمُنَافِقِينَ؛

علی پیشوای مؤمنان و ثروت پیشوای منافقان است. ❁

6+ پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَمْؤِمْنُ يَأْكُلُ فِي مِعَاءٍ وَاحِدَةٍ وَ الْمُنَافِقُ يَأْكُلُ فِي سَبْعَةِ

أَمْعَاءٍ؛

مؤمن کم خوراک است و منافق پرخور. ❁

7+ پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَمْؤِمْنُ يَبْدَأُ بِالسَّلَامِ وَ الْمُنَافِقُ يَقُولُ: حَتَّى يُبْدَأَ بِي؛

مؤمن ابتدا به سلام می کند و منافق منتظر سلام دیگران است. ❁

8+ پیامبر صلی الله علیه و آله: بُكَاءُ الْمُؤْمِنِ مِنْ قَلْبِهِ وَ بُكَاءُ الْمُنَافِقِ مِنْ هَامَتِهِ؛

گریه مؤمن از (درون) دل اوست و گریه منافق از (ظاهر و) سرش. ❁

9+ پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَمْؤِمْنُ لَيْنٌ الْمِنْكَبِ يُوسِّعُ عَلَى أَخِيهِ وَ الْمُنَافِقُ يَتَجَافَى

يُضَيِّقُ عَلَى أَخِيهِ؛

مؤمن نرمخوست و برای برادرش جا (ی نشستن) باز می کند و منافق درشت خوست و جا را بر برادرش تنگ می کند. ❁

10. پیامبر صلی الله علیه و آله: يُبْعَثُ كُلُّ عَبْدٍ عَلَى مَا مَاتَ عَلَيْهِ، الْمُؤْمِنُ عَلَى إِيْمَانِهِ وَالْمُنَافِقُ عَلَى نِفَاقِهِ؛

هر بنده ای بر همان چیزی که در درون داشته و با آن از دنیا رفته، برانگیخته می شود، مؤمن بر ایمانش و منافق بر نفاقش. ●

11. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ الْمُؤْمِنَ هِمَّتُهُ فِي الصَّلَاةِ وَالصَّيَامِ وَالْعِبَادَةِ وَالْمُنَافِقُ هِمَّتُهُ فِي الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ كَالْبَهِيمَةِ؛

همت مؤمن در نماز و روزه و عبادت است و همت منافق در خوردن و نوشیدن؛ مانند حیوانات. ●

12. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَثَلُ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ خَامَةِ الزَّرْعِ تُكْفِنُهَا الرِّيحُ كَذَا وَ كَذَا وَكَذَلِكَ الْمُؤْمِنُ تُكْفِنُهُ الْأَوْجَاعُ وَالْأَمْرَاضُ وَ مَثَلُ الْمُنَافِقِ كَمَثَلِ الْإِرْزَبَةِ الْمُسْتَقِيمَةِ الَّتِي لَا يَصِيبُهَا شَيْءٌ حَتَّى يَأْتِيَهُ الْمَوْتُ فَيَقْصِفُهُ قَصْفًا؛

مثل مؤمن مانند ساقه کاشته است که بادهای آن را به این سو و آن سو خم می کند همچنین مؤمن را دردها و بیماریها خم می کند و مثل منافق مانند عصای آهنی است که چیزی به او نمی رسد تا اینکه مرگ او فرا رسد و او را سخت می شکند. ●

13. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ لِسَانَ الْمُؤْمِنِ وَرَاءَ قَلْبِهِ فَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَتَكَلَّمَ بِشَيْءٍ يُدَبِّرُهُ قَلْبُهُ ثُمَّ أَمْضَاهُ بِلِسَانِهِ وَ إِنَّ لِسَانَ الْمُنَافِقِ أَمَامَ قَلْبِهِ فَإِذَا هَمَّ بِشَيْءٍ أَمْضَاهُ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يَتَدَبَّرْهُ بِقَلْبِهِ؛

زبان مؤمن در پس دل اوست، هرگاه بخواهد سخن بگوید درباره آن می اندیشد و سپس آن را می گوید اما زبان منافق جلوی دل اوست هرگاه قصد سخن کند آن را به زبان می آورد و درباره آن نمی اندیشد. ●

● إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ؛ ●

خداوند توبه کنندگان و پاکیزگان را دوست می دارد.

1. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، سَخِيٌّ يُحِبُّ السَّخَاءَ، نَظِيفٌ يُحِبُّ النَّظَافَةَ؛

خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد، بخشنده است و بخشش را دوست دارد، پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد. ●

2+ پیامبر صلی الله علیه و آله: تَنْظَفُوا بِكُلِّ مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى بَنَى الْإِسْلَامَ عَلَى النَّظَافَةِ وَلَنِيذْخُلَ الْجَنَّةَ الْإِكْلُ نَظِيفٍ؛

خودتان را با هر وسیله ای که می توانید پاکیزه کنید، زیرا که خدای متعال اسلام را برپایه پاکیزگی بنا کرده است و هرگز به بهشت نمی رود، مگر کسی که پاکیزه باشد. 🌟

3+ پیامبر صلی الله علیه و آله: عن زيد بن خالد الجهني: ما كان رسول الله صلى الله عليه وآله يخرج من شيءٍ لشيءٍ من الصلوات حتى يستاك؛

زيد بن خالد جهنی: پیامبر خدا صلی الله علیه و آله از هیچ نمازی به نماز دیگر مشغول نمی شدند، مگر این که در این فاصله مسواک می زدند. 🌟

5+ پیامبر صلی الله علیه و آله: طَهَّرُوا هَذِهِ الْأَجْسَادَ طَهَّرَكُمُ اللَّهُ، فَإِنَّهُ لَيْسَ عَبْدٌ يَبِيتُ طَاهِرًا إِلَّا بَاتَ مَعَهُ مَلَكٌ فِي شِعَارِهِ وَلَا يَتَقَلَّبُ سَاعَةً مِنَ اللَّيْلِ إِلَّا قَالَ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِعَبْدِكَ فَإِنَّهُ بَاتَ طَاهِرًا؛

این بدن ها را پاکیزه کنید، خداوند پاکیزه تان کند، زیرا هیچ بنده ای نیست که شب با بدنی پاکیزه بخوابد مگر این که فرشته ای در جامه او با وی می خوابد و هیچ لحظه ای از شب از این پهلوی به آن پهلوی نمی شود، مگر این که آن فرشته می گوید: خدایا بنده ات را بیامرزد، زیرا که با بدنی پاکیزه خوابیده است. 🌟

6+ پیامبر صلی الله علیه و آله: تَخَلَّلُوا، فَإِنَّهُ يُنْقَى الْفَمُ وَ مَصْلَحَةُ لِلَّثَةِ؛

خلال کنید، چرا که دهان را تمیز می کند و مایه سلامت لثه است. 🌟

7+ پیامبر صلی الله علیه و آله: فِي السَّوَاكِ اثْنَتَى عَشْرَةَ خَصْلَةً: مَطْهَرَةٌ لِلْفَمِ، وَ مَرْضَاتٌ لِلرَّبِّ وَ يُبَيِّضُ الْأَسْنَانَ وَ يَذْهَبُ بِالْحَفَرِ وَ يُقِلُّ الْبَلْغَمَ وَ يُشْهِى الطَّعَامَ وَ يُضَاعِفُ الْحَسَنَاتِ وَ تُصَابُ بِهِ السُّنَّةُ وَ تَحْضُرُهُ الْمَلَائِكَةُ وَ يَشُدُّ اللَّثَّةَ وَ هُوَ يَمُرُّ بِطَرِيقَةِ الْقُرْآنِ وَ رَكْعَتَيْنِ بِسَوَاكِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ سَبْعِينَ رَكْعَةً بِغَيْرِ سَوَاكِ؛

مسواک زدن دوازده فایده دارد: دهان را پاکیزه، خداوند را خشنود، دندان ها را سفید، جرم دندان ها را پاک، بلغم را کم، غذا را مطبوع، حسنات را چندین برابر می کند، به سنت عمل می شود، فرشتگان حضور پیدا می کنند، لثه محکم می شود، بر گذرگاه تلاوت قرآن می گذرد و دو رکعت نماز با مسواک، نزد خداوند محبوب تر است از هفتاد رکعت نماز بی مسواک. 🌟

8+ پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا يُطَوَّلَنَّ أَحَدُكُمْ شَارِبَهُ وَلَا شَعَرَ إِبْطِيهِ وَلَا عَانَتَهُ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَتَّخِذُهَا مَخْبَأً يَسْتَتِرُ بِهَا؛

کسی از شما موهای سبیل و موهای زیر بغل و موی زیر شکم خود را بلند نکند؛ چراکه شیطان (میکروب) این نقاط را پناهگاه خود قرار داده، و زیر موها پنهان می شود. ●

10+ پیامبر صلی الله علیه و آله : غَسْلُ الْأَينَاءِ وَ طَهَارَةُ الْفَنَاءِ يُوْرِثَانِ الْغِنَى؛
شستن ظرف ها و پاکیزگی حیاط خانه مایه غناست. ●

12+ پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنْ مِنْ حَقِّ الضَّيْفِ أَنْ يُكْرَمَ وَ أَنْ يُعَدَّ لَهُ الْخِلَالُ؛
از حقوق میهمان است که میزبان او را احترام کند و برایش خلال دندان فراهم نماید. ●

14+ پیامبر صلی الله علیه و آله : جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ : أَتَانَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله فَرَأَى رَجُلًا شَعَثًا قَدْ تَفَرَّقَ شَعْرُهُ، فَقَالَ : أَمَا كَانَ يَجِدُ هَذَا مَا يُسْكُنُ بِهِ شَعْرَهُ؟! وَ رَأَى رَجُلًا آخَرَ (و) عَلَيْهِ ثِيَابٌ وَ سِخَةٌ فَقَالَ : أَمَا كَانَ هَذَا يَجِدُ مَاءً يَغْسِلُ بِهِ ثَوْبَهُ؟!

جابر بن عبدالله : رسول خدا صلی الله علیه و آله نزد ما آمد و چشمش به مردی افتاد که موهایش ژولیده و در هم بود. فرمودند: آیا این مرد چیزی پیدا نکرد که با آن موهای خود را مرتب کند؟ و مرد دیگری را دیدند که لباس های چرکین به تن داشت، فرمودند: آیا این مرد آبی پیدا نکرده که لباسش را بشوید؟ ●

18+ پیامبر صلی الله علیه و آله : نِعَمَ السَّوَاكُ الزَّيْتُونُ مِنْ شَجَرَةِ مُبَارَكَةٍ، يُطَيِّبُ الْفَمَ وَ يَذْهَبُ بِالْحَفَرِ، وَ هُوَ سِوَاكِي وَ سِوَاكُ الْأَنْبِيَاءِ قَبْلِي؛

چه خوب مسواکی است زیتون! از درختی پر خیر و برکت که دهان را خوشبو می کند و جرم دندان را از میان می برد. این مسواک من و پیامبران پیش از من است. ●

19+ پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ اتَّخَذَ شَعْرًا فَلْيُحْسِنْ وَ لَائَتَهُ، أَوْ لِيَجْزَهُ؛
هر کس مو می گذارد، آن را خوب نگه دارد و گرنه کوتاهش کند. ●

22+ پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تُبَيِّتُوا الْقُمَامَةَ فِي بُيُوتِكُمْ وَ أَخْرِجُوهَا نَهَارًا، فَإِنَّهَا مَقْعَدُ الشَّيْطَانِ؛

زباله را شب در خانه های خود نگه ندارید و آن را در روز به بیرون از خانه منتقل کنید، زیرا زباله نشیمنگاه شیطان است. ●

26. پیامبر صلی الله علیه و آله: يَسْأَلُ أَحَدُكُمْ عَنْ خَبَرِ السَّمَاءِ وَ هُوَ يَدْعُ أَظْفَارَهُ كَأَظْفَارِ الطَّيْرِ، يَجْتَمِعُ فِيهَا الْجَنَابَةُ وَ الْخَبْتُ وَ التَّفْتُ ؛

بعضی از شما از خبر آسمان می پرسند، در حالی که ناخن های خود را به مانند چنگال پرندگان، و ا می گذارند که در آنها جنابت، آلودگی و چرك، جای می گیرد.

30. پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تُؤْوُوا الثَّرَابَ خَلْفَ الْبَابِ، فَإِنَّهُ مَأْوَى الشَّيْطَانِ؛
زباله را پشت در (حیاط) جمع نکنید، زیرا که لانه شیطان می شود.

31. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَالِي أَرَاكُمْ تَدْخُلُونَ عَلَى قُلْحَا مُرْغَا؟ مَا لَكُمْ لَا تَسْتَاكُونَ؟
شما را چه شده است وقتی بر من وارد می شوید، می بینمتان که دندان هایتان جرم گرفته و زرد، و موهایتان ژولیده است. چرا مسواک نمی زنید.

33. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ الثُّوبَ يُسَبِّحُ، فَإِذَا اتَّسَخَ انْقَطَعَ تَسْبِيحُهُ؛
لباس، [خدا را] تسبیح می گوید و هرگاه کثیف شود از تسبیح باز می ماند.

34. پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْوَضَوْ قَبْلَ الطَّعَامِ يَنْفَى الْفَقْرَ، وَ بَعْدَهُ يَنْفَى الْهَمَّ وَ يُصَحِّحُ الْبَصَرَ؛

شستن دست قبل از غذا، فقر را و پس از غذا، غم و اندوه را برطرف می کند و به چشم سلامتی می بخشد.

35. پیامبر صلی الله علیه و آله: لِيُبَالِغَ أَحَدُكُمْ فِي الْمَضْمَضَةِ وَ لِاسْتِنْشَاقِ، فَإِنَّهُ غُفْرَانٌ لَكُمْ وَ مَنْفَرَةٌ لِلشَّيْطَانِ؛

سزاوار است هر يك از شما در دهان و بینی زیاد آب بچرخاند، چرا که این کار، مایه آمرزش شما و گریز شیطان است.

36. پیامبر صلی الله علیه و آله: بَيْتُ الشَّيَاطِينِ مِنْ بُيُوتِكُمْ بَيْتُ الْعَنْكَبُوتِ؛
خانه های عنکبوتی که در اتاق های شماست، لانه شیاطین است.

39. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَرَّ أَخِي عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ بِمَدِينَةٍ فَإِذَا وَجَّوْهُهُمْ صُفْرًا وَ عِيُونُهُمْ زُرْقًا فَشَكَوْا إِلَيْهِ مَا بِهِمْ مِنَ الْعِلِّ. فَقَالَ: دَوَّوْكُمْ مَعَكُمْ، أَنْتُمْ إِذَا أَكَلْتُمْ اللَّحْمَ طَبَخْتُمُوهُ غَيْرَ مَغْسُولٍ، وَلَيْسَ يَخْرُجُ شَيْءٌ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا بِجَنَابَةٍ. فَعَسَلُوا بَعْدَ ذَلِكَ لِحُومَهُمْ فَذَهَبَتْ أَمْراضُهُمْ ؛

رسول خدا صلی الله علیه و آله: برادرم عیسی، از شهری عبور کرد و دید که مردمش رنگ چهره هایشان زرد و چشم هایشان کبود است. آنان از بیماری هایی که داشتند، نزد وی اظهار ناراحتی کردند. عیسی علیه السلام گفت: درمانتان همراهتان است. شما هنگامی که گوشت می خورید، آن را ناشسته می پزید، در حالی که هیچ چیزی بدون نوعی جنابت از دنیا نمی رود. از آن پس، گوشت های مصرفی خود را شستند و در نتیجه بیماری هایشان از میان رفت. ●

40 پیامبر صلی الله علیه و آله: وَالسَّوَاكُ فِي الْفَمِ يُثَبِّتُ الْأَضْرَاسَ؛

مسواک، دندان ها را در دهان محکم می کند. ●

خُذِ الْعَفْوَ وَ أْمُرْ بِالْعُرْفِ وَ أَعْرِضْ عَنِ الْجَاهِلِينَ؛ ●

گذشت پیشه کن و به نیکی ها دعوت نما و از نادانان روی بگردان.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَنَا أَدِيبُ اللَّهِ وَ عَلِيٌّ أَدِيبِي ، أَمَرَنِي رَبِّي بِالسَّخَاءِ وَ الْبِرِّ وَ نَهَانِي عَنِ الْبُخْلِ وَ الْجَفَاءِ وَ مَا شَيْءٌ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنَ الْبُخْلِ وَ سُوءِ الْخُلُقِ، وَ إِنَّهُ لَيُفْسِدُ الْعَمَلَ كَمَا يُفْسِدُ الْخَلُّ الْعَسَلَ.

من ادب آموخته خدا هستم و علی، ادب آموخته من است. پروردگارم مرا به سخاوت و نیکی کردن فرمان داد و از بخل و سختگیری بازماند. در نزد خداوند عزوجل چیزی منفورتر از بخل و بد اخلاقی نیست. بد اخلاقی، عمل را ضایع می کند، آن سان که سرکه عسل را. ●

10 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِيَّاكَ أَنْ تَضْحَكَ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ ، أَوْ تَمْشِيَ وَ تَتَكَلَّمَ فِي غَيْرِ آدَبٍ؛

از خندیدن بی تعجب [و بی جا] یا راه رفتن و سخن گفتن بی ادبانه پرهیز. ●

21 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَدَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ : حُبِّ نَبِيِّكُمْ وَ حُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ وَ عِلْقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ ؛

فرزندانان را به سه چیز ادب کنید: عشق به پیامبرتان، عشق به خاندان او، و قرآن خواندن. ●

37 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ الْبَلَاءَ لِلظَّالِمِ آدَبٌ وَ لِلْمُؤْمِنِ إِمْتِحَانٌ وَ لِلْأَنْبِيَاءِ دَرَجَةٌ وَ لِلْأَوْلِيَاءِ كَرَامَةٌ ؛

بلا برای ظالم مایه ادب، برای مؤمن آزمایش و برای پیامبران مایه ترفیع درجه و برای اولیا بزرگواری است. ●

3+ پیامبر صلی الله علیه و آله : اَوْصِيكُمْ بِالشَّبَّانِ خَيْرًا فَإِنَّهُمْ أَرْقُ أَفْنِدَةً إِنَّ اللَّهَ بَعَثَنِي بِشِيرَا وَ نَذِيرًا فَخَالَفَنِي الشَّبَّانُ وَ خَالَفَنِي الشُّيُوخُ، ثُمَّ قَرَأَ «فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ»؛

شما را به نیکی با جوانان سفارش می کنم، چرا که آنان، دل های رقیق تری دارند، به راستی که خداوند، مرا بشارت دهنده و هشدار دهنده برانگیخت، جوانان با من هم پیمان شدند و پیران با من به مخالفت برخاستند. آن گاه این آیه را خواندند: «و عمر آنان به درازا کشید و دل هایشان سخت گردید» ●.

4+ پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ تَعَلَّمَ فِي شَبَابِهِ كَانَ بِمَنْزِلَةِ الْوَشْمِ فِي الْحَجَرِ وَ مَنْ تَعَلَّمَ وَ هُوَ كَبِيرٌ كَانَ بِمَنْزِلَةِ الْكِتَابِ عَلَى وَجْهِ الْمَاءِ ؛

هر کس در جوانی اش بیاموزد ، آموخته اش مانند نقش بر سنگ است و هر کس در بزرگ سالی بیاموزد، مانند نوشتن بر روی آب است. ●.

6+ پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ بَادِرْ بِأَرْبَعٍ قَبْلَ أَرْبَعٍ : شَبَابِكَ قَبْلَ هَرَمِكَ وَ صِحَّتِكَ قَبْلَ سَقَمِكَ وَ غِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ ، وَ حَيَاتِكَ قَبْلَ مَوْتِكَ ؛

ای علی! چهار چیز را پیش از چهار چیز دریاب : جوانی ات را پیش از پیری؛ و سلامتی ات را پیش از بیماری؛ و ثروت را پیش از فقر و زندگی ات را پیش از مرگ. ●.

11+ پیامبر صلی الله علیه و آله : الْأُمُومِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْأُمُومِنِ الضَّعِيفِ ؛
انسان با ایمان نیرومند، نزد خداوند بهتر و محبوب تر است از انسان با ایمان ناتوان. ●.

14+ پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا رَزَقَهُ اللَّهُ خَلِيلًا صَالِحًا؛

هر کس که خداوند برای او خیر بخواهد، دوستی شایسته نصیب وی خواهد نمود. ●.

15+ پیامبر صلی الله علیه و آله : قَالَ رَجُلٌ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! مَا حَقُّ ابْنِي هَذَا؟ قَالَ: تَحْسِنُ اسْمَهُ وَ أَدَّبَهُوَ تَضَعُهُ مَوْضِعًا حَسَنًا؛

مردی به رسول خدا صلی الله علیه و آله عرض کرد :حق این فرزند بر من چیست؟ پیامبر فرمودند: اسم خوب برایش انتخاب کنی، به خوبی او را تربیت نمایی و به کاری مناسب و پسندیده بگماری. ●.

17. پیامبر صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : الشَّابُّ الْمُؤْمِنُ بِقَدَرِ الرَّاضِي بِكِتَابِي ، أَلْقَانِعِيرْزُقِي ، أَلْتَارِكُ لَشَهْوَتِهِ مِنْ أَجْلِ هُوَ عِنْدِي كَبَعْضِ مَلَائِكَتِي ؛

خداوند عزوجل می فرماید : جوان معتقد به قضا و قدر من ، خشنود به آنچه برایش مقدر کرده ام ، قانع به روزی ام ، و رهاکننده هوا و هوس به خاطر من ، در نزد من مانند یکی از فرشتگان من است .

18. پیامبر صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ شَابٍ تَزَوَّجَ فِي حَدَاثَةِ سِنِّهِ إِلَّا عَجَّ شَيْطَانُهُ : يَا وَيْلَهُ ، يَا وَيْلَهُ! عَصَمَ مِنِّي ثُلُثِي دِينِهِ ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ الْعَبْدُ فِي الثُّلُثِ الْبَاقِي ؛

هر جوانی که در سن کم ازدواج کند ، شیطان فریاد بر می آورد که : وای بر من ، وای بر من ! دو سوم دینش را از دستبرد من ، مصون نگه داشت . پس بنده باید برای حفظ یکسوم باقی مانده دینش ، تقوای الهی پیشه سازد .

19. پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ عَلَيْكُمْ بِالْبَاهِ فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِيعُوهُ فَعَلَيْكُمْ بِالصِّيَامِ فَإِنَّهُ وَجَاؤُهُ ؛

ای گروه جوانان ! ازدواج کنید . اگر نمی توانید ، روزه بگیرید ، که روزه مهار شهوت است .

23. پیامبر صلی الله علیه و آله : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله جَالِسًا مَعَ أَصْحَابِهِ ذَاتَ يَوْمٍ فَنَظَرَ إِلَى شَابٍّ ذَجَلَدٍ وَ قُوَّةٍ قَدْ بَكَرَ يَسْعَى فَقَالُوا : وَيْحَ هَذَا لَوْ كَانَ شَبَابُهُ وَ جَلَدُهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى؟ فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله لَا تَقُولُوا هَذَا ، فَإِنَّهُ إِنْ كَانَ يَسْعَى عَلَى نَفْسِهِ لِيَكْفَهَا عَنِ الْمَسَآلَةِ وَ يُغْنِيَهَا عَنِ النَّاسِ فَهُوَ سَبِيلُ اللَّهِ ، وَ إِنْ كَانَ يَسْعَى عَلَى أَبْوَيْنِ ضَعِيفَيْنِ أَوْ ذُرِّيَّةٍ ضِعَافٍ لِيُغْنِيَهُمْ فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ إِنْ كَانَ يَسْعَى تَفَاخُرًا وَ تَكَاثُرًا فَهُوَ فِي سَبِيلِ الشَّيْطَانِ ؛

روزی پیامبر صلی الله علیه و آله ، در میان یاران خود نشسته بودند . چشمشان به جوانی چالاک و نیرومند افتاد که از صبحگاهان ، تلاش می کرد . یاران گفتند : وای بر او ! چه می شد اگر جوانی و چالاکي اش در راه خدا بود؟ پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند : چنین نگوئید . اگر او برای خودتلاش می کند تا از مردم بی نیاز شود و نزد آنان دست دراز نکند ، در راه خدا کار می کند . اگر برای پدر و مادر ناتوان و یا فرزندان ناتوان خویش تلاش می کند ، تا آنان را بی نیاز و زندگی شان را اداره کند ، کار او در راه خداست ، ولی اگر برای ثروت اندوزی و فخر فروشی تلاش می کند ، کار او در راه شیطان است .

24 پیامبر صلی الله علیه و آله :وَلَّى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَتَّابَ بْنَ أَسِيدٍ وَ عُمَرُہُ اِحدی وَ عِشْرُونَ سَنَةً اَمْرَمَكَّةَ وَ اَمْرَهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ اَنْ یُصَلِّیَ بِالنَّاسِ وَ هُوَ اَوَّلُ اَمِیرٍ صَلَّی بِمَكَّةَ بَعْدَ الْفَتْحِ جَمَاعَةً . ۱ ثُمَّ اِلْتَفَتَ صَلَّی اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ لَهُ قَائِلًا: يَا عَتَّابُ! تَذَرِی عَلٰی مَنْ اِسْتَعْمَلْتُكَ؟ ! اِسْتَعْمَلْتُكَ عَلٰی اَهْلِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ، وَلَوْ اَعْلَمْلَهُمْ خَيْرًا مِنْكَ اِسْتَعْمَلْتُهُ عَلَيْهِمْ . ۲ وَ كَتَبَ اِلٰی اَهْلِ مَكَّةَ: لَا یَحْتَجُّ مُحْتَجٌّ مِنْكُمْ فِی مُخَالَفَتِهِ بِصِغَرِ سِنِّهِ فَلَیْسَ الْاَكْبَرُ هُوَ الْاَفْضَلُ ، بَلِ الْاَفْضَلُ هُوَ الْاَكْبَرُ ۳؛

رسول خدا صلی الله علیه و آله ، عتّاب بن اَسید را - که جوانی ۲۱ ساله بود، به فرمانداری مکه منصوب کردند و به او فرمان دادند که امامت جماعت [و جمعه] مردم را نیز به عهده بگیرد و او نخستین فرماندار بعد از فتح مکه بود که در این شهر، نماز جماعت [و جمعه] برگزار کرد. رسول خدا صلی الله علیه و آله ، سپس به او رو کردند و فرمودند: ای عتّاب! می دانی تو را بر چه کسانی فرماندار کرده ام؟ تو را بر مردم شهر خدای عزوجلّ فرماندار کرده ام و البته اگر کسی بهتر از تو سراغ داشت، او را فرماندار آنان قرار می دادم. آن حضرت، سپس به اهل مکه نوشتند: مبادا کسی در نافرمانی از او، به کم سِن بودنش استدلال کند، چرا که بزرگ تر، شایسته تر نیست، بلکه شایسته تر، بزرگ تر است. ❀

30 پیامبر صلی الله علیه و آله :خَيْرُ شَبَابِكُمْ مَنْ تَزَيَّا بِزِيٍّ كُھُولِكُمْ وَ شَرُّ كُھُولِكُمْ مَنْ تَزَيَّا بِزِيٍّ شَبَابِكُمْ ؛

بهترین جوانان شما آنان اند که خود را به سبک بزرگسالان بیارایند و بدترین بزرگسالان ، کسانی اند که خود را شبیه جوانان کنند. ❀

31 پیامبر صلی الله علیه و آله :مَنْ أَحْسَنَ عِبَادَةَ اللَّهِ فِي شَبَابِهِ ، لَقَّاهُ اللَّهُ الْحِكْمَةَ عِنْدَ شَبَابِهِ ، قَالَ اللَّهُ تَعَالٰی : «وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوٰی ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَ عِلْمًا» ثُمَّ قَالَ تَعَالٰی : «وَكَذٰلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ» ؛

هر کس که در جوانی خوب بندگی خدا کند ، خداوند در پیری به او حکمت می آموزد . خدای متعال می فرماید : «و چون به رشد و کمال خویش رسید ، به او حکمت و دانش عطا کردیم» و در ادامه آیه می فرماید : «و نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم» . ❀

33 پیامبر صلی الله علیه و آله :لَيَتَزَوَّدُ الْعَبْدُ مِنْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ ، وَ مِنْ حَيَاتِهِ لِمَوْتِهِ وَ مِنْ شَبَابِهِ لِهُرْمِهِ ، فَإِنَّ الدُّنْيَا خُلِقَتْ لَكُمْ وَ اَنْتُمْ خُلِقْتُمْ لِلْآخِرَةِ ؛

انسان باید برای آخرتش از دنیا ، برای مرگش از زندگی و برای پیری اش از جوانی ، توشه برگیرد ، چرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده اید .

34 پیامبر صلی الله علیه و آله : اَوْسِعُوا لِلشَّبَابِ فِي الْمَجْلِسِ وَ أَفْهَمُوهُمْ الْحَدِيثَ فَإِنَّهُمْ الْخُلُوفُ وَ أَهْلُ الْحَدِيثِ؛

برای جوانان در مجالس جای باز کنید، و امور نو و جدید را به آنان تفهیم کنید، چرا که این گروه جایگزین شما و درگیر مسائل جدید خواهند شد .

35 پیامبر صلی الله علیه و آله : اَلتَّوْبَةُ حَسَنٌ وَ لَكِنْ فِي الشَّبَابِ اَحْسَنُ ؛

توبه زیباست، ولی از جوان زیباتر .

38 پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا مَعْشَرَ شَبَابِ قُرَيْشٍ اِحْفَظُوا فُرُوجَكُمْ ، اَلَا مَنْ حَفِظَ فَرْجَهُ فَلَهُ الْجَنَّةُ؛

ای جوانان قریش! پاک دامنی پیشه کنید . بدانید هر کس خود را در برابر شهوت حفظ کند ، بهشت از آن اوست .

39 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ اَرْبَعٍ عَنْ عُمُرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُو عَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ وَ عَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَ فِيمَا أَنْفَقَهُ وَ عَنْ حُبْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ ؛

انسان ، در روز قیامت ، قدم از قدم بر نمی دارد، مگر آن که از چهار چیز پرسیده می شود : از عمرش که چگونه گذرانده است ، از جوانی اش که چگونه سپری کرده ، از ثروتش که از کجا به دست آورده و چگونه خرج کرده است و از دوستی ما اهل بیت [پیامبر صلی الله علیه و آله] .

40 پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا تَمْنُوا هَلَاكَ شَبَابِكُمْ وَ اِنْ كَانَ فِيهِمْ غَرَامٌ ، فَإِنَّهُمْ عَلَى مَا كَانَ فِيهِمْ عَلَى خِلَالٍ ، اِمَّا اَنْ يَتُوبُوا فَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ، وَ اِمَّا اَنْ تُرَدِّيَهُمُ الْاَفَاتُ ، اِمَّا عَذُوبًا فَيَقَاتِلُوهُ ، وَ اِمَّا حَرِيقًا فَيُطْفِئُوهُ وَ اِمَّا مَاءً فَيَسْذُوهُ ؛

نابودی جوانانتان را آرزو نکنید ، گرچه بدی های بسیار در آنان باشد، زیرا آنان با آن بدی ها چند دسته اند : یا توبه می کنند و خداوند هم توبه آنان را می پذیرد و یا این که آفت ها ، آنان را از پای درمی آورد و یا با دشمنی می جنگند، یا آتش سوزی را، خاموش می نمایند و یا سیلی را سد می کنند .

﴿قرآن﴾ وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ؛

اگر اهل شهرها و آبادی ها ایمان آورده و تقوا پیشه می کردند قطعا برکات آسمان و زمین را برایشان می گشودیم.

1 پیامبر صلی الله علیه و آله: قَالَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ... إِذَا قَالَ الْعَبْدُ: «بِسْمِ اللهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» قَالَ اللهُ - جَلَّ جَلَالُهُ -: بَدَأَ عَبْدِي بِاسْمِي، وَ حَقُّ عَلَى أَنْ أُتِمَّمَ لَهُ أُمُورُهُ وَ أُبَارَكَ لَهُ فَاخُوَالِهِ؛

خداوند فرمود: «... هرگاه بنده بگوید: بسم الله الرحمن الرحيم، خدای متعال می گوید: بنده من با نام من آغاز کرد. بر من است که کارهایش را به انجام رسانم و او را درهمه حال، برکت دهم».

2 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَحِبُّوْا الْمَعْرُوفَ وَ أَهْلُهُ فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ الْبَرَكَهَ وَ الْعَافِيَةَ مَعَهُمَا؛

نیکی و نیکوکاران را دوست دارید. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است.

3 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ بَيْتَهُ فَلْيُسَلِّمْ، فَإِنَّهُ يُنْزِلُ الْبَرَكَهَ وَ تُؤْنِسُهُ الْمَلَائِكَةُ؛

هرگاه یکی از شما به خانه خود وارد می شود، سلام کند، چرا که سلام برکت می آورد و فرشتگان با سلام دهنده انس می گیرند.

4 پیامبر صلی الله علیه و آله: بَاكِرُوا طَلَبَ الرِّزْقِ وَ الْحَوَائِجِ فَإِنَّ الْغُدُوَّ بَرَكَهٌ وَ نَجَاحٌ؛

در پی روزی و نیازها، سحر خیز باشید؛ چرا که حرکت در آغاز روز، [مایه] برکت و پیروزی است.

5 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ لِكُلِّ امْرِئٍ رِزْقًا هُوَ يَأْتِيهِ لَا مَحَالَةَ فَمَنْ رَضِيَ بِهِ بَوْرِكَ لَهُ فِيهِ وَ وَسِعَهُ وَ مَنْ لَمْ يَرْضَ بِهِ لَمْ يُبَارَكَ لَهُ فِيهِ وَ لَمْ يَسَعُهُ إِنَّ الرِّزْقَ لِيَطْلُبُ الرَّجُلَ كَمَا يَطْلُبُهُ أَجَلُهُ؛

هر کس روزی ای دارد که حتما به او خواهد رسید. پس هر کس به آن راضی شود، برایش پُر برکت خواهد شد و او را بس خواهد بود و هر کس به آن راضی نباشد، نه

برکت خواهد یافت و نه او را بس خواهد بود. روزی در پی انسان است، آن گونه که اجلس در پی اوست. .

6 پیامبر صلی الله علیه و آله: الصَّلَاةُ مِنْ شَرَائِعِ الدِّينِ وَ فِيهَا مَرْضَاةُ الرَّبِّ عَزَّوَجَلَّ وَ هِيَ مِنْهَا جُالَا نُبِيَاءٍ وَ لِلْمُصَلِّي حُبُّ الْمَلَائِكَةِ وَ هُدًى وَ اِيْمَانٌ وَ نُوْرُ الْمَعْرِفَةِ وَ بَرَكَهٌ فِي الرِّزْقِ؛

نماز، از آیین های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است. .

7 پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلُوا جَمِيعًا وَ لَا تَفَرَّقُوا فَإِنَّ الْبَرَكَهَ مَعَ الْجَمَاعَةِ؛
با هم غذا بخورید و پراکنده نباشید، که برکت با جماعت است. .

8 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا وُضِعَتِ الْمَائِدَةُ حَفَّتْهَا أَرْبَعَةُ آلَافِ مَلَكٍ، فَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ: بِسْمِ اللَّهِ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: بَارَكَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فِي طَعَامِكُمْ ثُمَّ يَقُولُونَ لِلشَّيْطَانِ أُخْرِجْ يَا فَاسِقُ، لَا سُلْطَانَ لَكَ عَلَيْهِمْ؛

هرگاه سفره پهن می شود، چهار هزار فرشته در اطراف آن گرد می آیند. چون بنده بگوید: «بسم الله» فرشتگان می گویند: «خداوند، به غذایتان برکت دهد!» سپس به شیطان می گویند: «ای فاسق! بیرون شو. تو بر آنان، راه تسلط نداری». .

9 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَعْظَمُ النِّسَاءِ بَرَكَهً أَيْسَرُهُنَّ صَدَاقًا ؛
با برکت ترین زنان، کم مهریه ترین آنان است. .

10 پیامبر صلی الله علیه و آله: رَحِمَ اللَّهُ أَبَا الْبَنَاتِ، الْبَنَاتُ مُبَارَكَاتٌ مُحَبَّبَاتٌ وَ الْبَنُونَ مُبَشَّرَاتٌ وَ هُنَّ الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ؛

رحمت خدا بر پدری که دارای دخترانی است! دختران، با برکت و دوست داشتنی اند و پسران، مژده آورند. دختران باقیات الصالحات (بازماندگان شایسته) اند. .

11 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ تَسَمَّى بِاسْمِي يَرْجُو بَرَكَتِي وَ يُمْنِي، غَدَتُ عَلَيْهِ الْبَرَكَهَ وَ رَاحَتَالِي يَوْمِ الْقِيَامَةِ؛

هر کس به نام من نامگذاری کند و برکت و خجستگی مرا امید داشته باشد، برکت به سوی او خواهد آمد و تا قیامت (باقی) خواهد بود. .

12. پیامبر صلی الله علیه و آله :اعْلَمْ أَنَّ الصَّدَقَ مُبَارَكٌ وَ الْكِذْبَ مَشْوُومٌ؛

بدان که راستگویی، پر برکت است و دروغگویی، شوم .

13. پیامبر صلی الله علیه و آله :إِنَّ فِي الرَّفْقِ الزِّيَادَةَ وَ الْبَرَكَهَ وَ مَنْ يُحَرِّمِ الرَّفْقَ يُحَرِّمِ الْخَيْرَ؛

در مدارا، فزونی و برکت است، و هر کس از مدارا محروم باشد، از خیر، محروم شده است .

14. پیامبر صلی الله علیه و آله :عَائِدُ الْمَرِيضِ يَخُوضُ فِي الْبَرَكَهَ فَإِذَا جَلَسَ انْغَمَسَ فِيهَا؛
عیادت کننده بیمار، در برکت فرو می رود و چون نزد بیمار بنشیند، در آن غوطه ورمی شود .

15. پیامبر صلی الله علیه و آله :الرَّوْحُ وَ الرَّاحَةُ وَ الْفَلَجُ وَ الْفَلَاحُ وَ النَّجَاحُ وَ الْبَرَكَهَ وَ الْعَفْوُ وَ الْعَافِيَةُ وَ الْمُعَافَاةُ وَ الْبُشْرَى وَ النَّصْرَةُ وَ الرِّضَا وَ الْقُرْبُ وَ الْقَرَابَةُ وَ النَّصْرُ وَ الظَّفَرُ وَ التَّمَكُّينُ وَ السَّرُّورُ وَ الْمَحَبَّةُ مِنْ اللَّهِ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى عَلَى مَنْ أَحَبَّ عَلَى بْنِ أَبِطَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ وَالَاهُ وَ أَنْتُمْ بِهِ وَ أَقَرَّ بِفَضْلِهِ وَ تَوَلَّى الْأَوْصِيَاءَ مِنْ بَعْدِهِ وَ حَقٌّ عَلَى أَنْادِخْلَهُمْ فِي شَفَاعَتِي وَ حَقٌّ عَلَى رَبِّي أَنْ يَسْتَجِيبَ لِي فِيهِمْ وَ هُمْ أَتْبَاعِي وَ مَنْ تَبِعَنِي فَنِي؛

آسایش و راحتی، کامیابی و رستگاری و پیروزی، برکت و گذشت و تندرستی و عافیت، بشارت و خرمی و رضایتمندی، قرب و خویشاوندی، یاری و پیروزی و توانمندی، شادی و محبت، از سوی خدای متعال، بر کسی باد که علی بن ابی طالب را دوست بدارد، ولایت او را بپذیرد، به او اقتدا کند، به برتری او اقرار نماید، و امامان پس از او را به ولایت بپذیرد. بر من است که آنان را در شفاعتم وارد کنم. بر پروردگار من است که خواسته مرا درباره آنان اجابت کند. آنان پیروان من هستند و هر که از من پیروی کند، از من است .

16. پیامبر صلی الله علیه و آله :الْبَرَكَهَ مَعَ أَكْبَرِكُمْ؛

برکت، با بزرگان شماست .

17. پیامبر صلی الله علیه و آله :مَا مِنْ مَائِدَةٍ أَعْظَمَ بَرَكَهَ مِنْ مَائِدَةٍ جَلَسَ عَلَيْهَا يَتِيمٌ؛

هیچ سفره ای با برکت تر از سفره ای نیست که یتیم بر سر آن بنشیند .

18. پیامبر صلی الله علیه و آله :لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الْمَعِيشَةَ جَعَلَ الْبَرَكَاتِ فِي الْحَرْثِ وَ الْغَنَمِ؛

چون خداوند، وسایل زندگی مردم را آفرید، برکت ها را در کشاورزی و گوسفندداری قرار داد. 🌟

19 پیامبر صلی الله علیه و آله: شَهْرُ رَمَضانَ شَهْرُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَ هُوَ شَهْرٌ يُضَاعَفُ اللَّهُ فِيهِ الْحَسَنَاتُوْ يَمْحُو فِيهِ السَّيِّئَاتِ وَ هُوَ شَهْرُ الْبَرَكَةِ؛

ماه رمضان، ماه خداست و آن ماهی است که خداوند در آن حسنات را می افزاید و گناهان را پاک می کند و آن ماه برکت است. 🌟

20 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْبَيَّعَانِ بِالْخِيَارِ مَا لَمْ يَتَفَرَّقَا - او قال: حَتَّى يَتَفَرَّقَا - فَإِنْ صَدَقَا وَ بَيَّنَّا بَوْرِكَ لَهُمَا فِي بَيْعِهِمَا وَ إِنْ كَتَمَا وَ كَذَبَا مُحِقَّتْ بَرَكَةُ بَيْعِهِمَا؛

خریدار و فروشنده، تا از یکدیگر جدا نشده اند، اختیار [فسخ معامله را] دارند. اگر راست بگویند و [عیب را] آشکار بگویند، داد و ستد برای هر دو، برکت خواهد داشت، و اگر [عیب را] بپوشانند و دروغ بگویند برکت دادوستدشان خواهد رفت. 🌟

21 پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثٌ لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِيهِنَّ مَا أُخِذْنَ إِلَّا بِسَهْمَةٍ حِرْصًا عَلَى مَا فِيهِنَّ مِنَ الْخَيْرِ وَ الْبَرَكَةِ: التَّأَذُّنُ بِالصَّلَاةِ وَ التَّهَجُّيرُ بِالْجَمَاعَاتِ وَ الصَّلَاةُ فِي أَوَّلِ الصُّفُوفِ؛

سه چیز است که اگر مردم آثار آن را می دانستند، به جهت حریص بودن به خیر و برکتی که در آنها هست، به قرعه متوسل می شدند: اذان نماز، شتاب به نماز جماعت، و نماز در صف اول. 🌟

22 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ حَبَسَ عَنْ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ شَيْئًا مِنْ حَقِّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ بَرَكَةَ الرِّزْقِ إِلَّا أَنْ يَتُوبَ؛

هر کس چیزی از حقّ برادر مسلمان خود را نگه دارد [و به او ندهد]، خداوند، برکت روزی را بر او حرام می کند، مگر آن که توبه کند [و جبران نماید]. 🌟

23 پیامبر صلی الله علیه و آله: الْجَمَاعَةُ بَرَكَةٌ وَ السَّحُورُ بَرَكَةٌ وَ إِطْعَامُ مِنَ اللَّيْلِ بَرَكَةٌ. تَسَحَّرُوا تُصِيبُوا السَّنَّةَ، تَسَحَّرُوا وَ لَوْ بِجُرْعَةٍ مِنْ مَاءٍ ؛

جماعت، غذای سحر و غذا دادن در شب، برکت است. سحری بخورید تا نیرویتان زیاد شود. سحری بخورید تا به سنت عمل کرده باشید؛ سحری بخورید هر چند يك جرعه آب باشد. 🌟

24. پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى فَإِذَا لَمْ يَفْعَلُوا ذَلِكَ نَزَعَتْ مِنْهُمْ الْبَرَكَاتُ وَ سُلِّطَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ نَاصِرٌ فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَاءِ؛

تا وقتی مردم امر به معروف و نهی از منکر می کنند و یکدیگر را در نیکی و تقوا، یاری می رسانند، در خیر و نیکی اند، آن گاه که چنین نکنند، برکت ها از آنان گرفته می شود و بعضی بر بعض دیگر مسلط می گردند و در زمین و در آسمان، هیچ یابوری نخواهند داشت .

26. پیامبر صلی الله علیه و آله: صَلَاةُ اللَّيْلِ مَرْضَاةٌ لِلرَّبِّ وَ حُبُّ الْمَلَائِكَةِ وَ سُنَّةُ الْأَنْبِيَاءِ وَ نُورُ الْمَعْرِفَةِ وَ أَصْلُ الْإِيمَانِ وَ رَاحَةُ الْأَبْدَانِ وَ كَرَاهِيَّةُ لِلشَّيْطَانِ وَ سِلَاحٌ عَلَى الْأَعْدَاءِ وَاجَابَةٌ لِلدُّعَاءِ وَ قَبُولُ الْأَعْمَالِ وَ بَرَكَةٌ فِي الرِّزْقِ؛

نماز شب، موجب رضایت پروردگار، دوستی فرشتگان، سنت پیامبران، نور معرفت، ریشه ایمان، آسایش بدن ها، مایه ناراحتی شیطان، سلاحی بر ضد دشمنان، مایه اجابت دعا، قبولی اعمال و برکت در روزی است .

33. پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلُمُفْتُونَ سَادَةُ الْعُلَمَاءِ وَ الْفُقَهَاءُ قَادَةُ أَخَذَ عَلَيْهِمْ آدَاءُ مَوَائِيقِ الْعِلْمِ وَ الْجُلُوسُ إِلَيْهِمْ بَرَكَةٌ وَ النَّظَرُ إِلَيْهِمْ نُورٌ؛

فتوا دهندگان بزرگان دانشمندان اند و فقیهان پیشوایانی که از آنان بر ادای پیمان علم تعهد گرفته شده است، نشستن نزد آنان برکت است و نگاه به آنان روشنی است .

38. پیامبر صلی الله علیه و آله: اِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ فَرَضَ عَلَيْكُمُ الْجُمُعَةَ فَمَنْ تَرَكَهَا فِي حَيَاتِي وَ بَعْدَ مَمَاتِي وَ لَهُمْ إِمَامٌ عَادِلٌ اسْتَخْفَافًا بِهَا وَ جُحُودًا لَهَا فَلَا جَمَعَ اللَّهُ شَمْلَهُ وَ لَا بَارَكَلَهُ فِي أَمْرِهِ إِلَّا وَ لَا صَلَاةَ لَهُ إِلَّا وَ لَا زَكَاةَ لَهُ إِلَّا وَ لَا حَجَّ لَهُ إِلَّا وَ لَا صَوْمَ لَهُ إِلَّا وَ لَا بَرَكَةَ لَهُ حَتَّى يَتُوبَ؛

بدانید که خداوند متعال نماز جمعه را بر شما واجب ساخته است پس آنان که در زندگی و پس از مرگ من، از روی سبک شمردن و یا انکار، آن را ترك کنند، با وجود این که پیشوای عادل دارند، خداوند وحدتشان نبخشد و در کارشان برکت ندهد، آگاه باشید نه زکات، نه نماز، نه حج و نه روزه آنان پذیرفته است. بدانید که زندگی آنان برکتی نخواهد داشت، مگر توبه کنند .

2. پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ عَلَيْكَ بِالْعَدَسِ فَإِنَّهُ مُبَارَكٌ مُقَدَّسٌ وَ هُوَ يُرِقُّ الْقَلْبَ وَ يُكْثِرُ الدَّمْعَةَ وَ إِنَّهُ بَارِكٌ عَلَيْهِ سَبْعُونَ نَبِيًّا؛

ای علی تو را به خوردن عدس سفارش می کنم، زیرا مبارک و پاک است، و باعث دل نازکی و فراوانی اشک می شود و هفتاد پیامبر برای آن برکت طلب کردند.

8 پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَيْكُمْ بِالذَّبَاءِ فَإِنَّهُ يُدَكِّي الْعَقْلَ وَ يَزِيدُ فِي الدَّمَاعِ؛
کدو بخورید، چرا که عقل را تیز و (کارآیی) مغز را زیاد می کند.

9 پیامبر صلی الله علیه و آله: لِإِمَامِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا بُنَيَّ كُلِ الْكَرْفَسَ، فَإِنَّهَا بَقْلَةٌ الْأَنْبِيَاءِ مَغْفُولٌ عَنْهَا وَ هُوَ طَعَامُ الْخَضِرِ وَ الْيَاسِ وَ الْكَرْفَسُ يَفْتَحُ السُّدَدَ وَ يُدَكِّي الْقَلْبَ وَ يَرِثُ الْحِفْظَ وَ يَطْرُدُ الْجُنُونَ وَ الْجُذَامَ وَ الْبَرَصَ وَ الْجُبْنَ؛

فرزندم: کرفس بخور، چرا که کرفس سبزی پیامبران است، از آن غفلت شده، خوراک خضر و الیاس علیهما السلام است. کرفس گرفتگی رگ ها را باز می کند، دل را طراوت می بخشد، حافظه را زیاد می کند و دیوانگی، جذام، پیسی و ترس را دور می کند.

10 پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَيْكُمْ بِالزَّبِيبِ فَإِنَّهُ يَكْشِفُ الْمِرَّةَ وَيَذْهَبُ بِالْبَلْغَمِ وَيَشُدُّ الْعَصَبَ وَيَذْهَبُ بِالْإِغْيَاءِ وَيُحَسِّنُ الْخُلُقَ وَيُطَيِّبُ النَّفْسَ وَيَذْهَبُ بِالْغَمِّ؛

مویز بخورید، زیرا صفرا را برطرف می کند، بلغم را از بین می برد، اعصاب را قوی، خستگی را برطرف و اخلاق را خوب می کند، به روح آرامش می بخشد و غم را می برد.

19 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ تَرَكَ اللَّحْمَ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا سَاءَ خُلُقُهُ. مَنْ أَكَلَ اللَّحْمَ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا، قَسَا قَلْبُهُ؛

هر کس چهل روز گوشت نخورد، بد اخلاق می شود. هر کس چهل روز گوشت بخورد، سنگ دل می شود.

23 پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلِ الْخَسَّ، فَإِنَّهُ يورِثُ النَّعَاسَ وَ يَهْضِمُ الطَّعَامَ؛
کاهو بخورید، چرا که خواب آور است و غذا را هضم می کند.

26 پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ افْتَتِحْ طَعَامَكَ بِالْمِلْحِ، فَإِنَّ فِيهِ شِفَاءً مِنْ سَبْعِينَ دَاءً مِنْهَا: الْجُنُونُ وَ الْجُذَامُ وَ الْبَرَصُ وَ وَجَعُ الْحَلْقِ وَ الْأَضْرَاسِ وَ وَجَعُ الْبُطْنِ ؛

ای علی! غذای خود را با نمک آغاز کن، چرا که در نمک درمان هفتاد درد است؛ دیوانگی، خوره، پیسی، گلودرد، دندان درد و دل درد، از جمله این دردهاست.

36 پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلُوا الثُّومَ وَ تَدَاوُوا بِهِ، فَإِنَّ فِيهِ شِفَاءً مِنْ سَبْعِينَ دَاءً؛

سیر بخورید و با آن درمان کنید، چرا که سیر هفتاد بیماری را شفا می دهد.

37 پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَيْكُمْ بِاللَّبَانِ فَإِنَّهُ يَمْسَحُ الْحَرَ عَنِ الْقَلْبِ كَمَا يَمْسَحُ الْأَصْبَغُ الْعِرْقَيْنِ الْجَبِينِ وَ يَشُدُّ الظَّهْرَ وَ يَزِيدُ فِي الْعَقْلِ وَ يُدَكِّي الدَّهْنَ وَ يَجْلُو الْبَصَرَ وَيُذْهِبُ النَّسيَانَ؛

کندر بخورید؛ زیرا همان طور که انگشت، عرق را از پیشانی پاک می کند، کندر هم سوزش قلب را می برد و کمر را محکم و عقل را زیاد می کند و ذهن را ذکاوت و چشم را جلا می بخشد و فراموشی را از میان می برد.

39 پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَيْكُمْ بِالْبَطِيخِ، فَإِنَّ فِيهِ عَشْرَ خِصَالٍ: هُوَ طَعَامٌ وَ شَرَابٌ وَ أَشْنَانٌ وَ رِيحَانٌ وَ يَغْسِلُ الْمَثَانَةَ وَ يَغْسِلُ الْبَطْنَ وَ يَكْثُرُ مَاءُ الظَّهْرِ وَ يَزِيدُ فِي الْجِمَاعِ وَ يَقْطَعُ الْعَالِبُرُودَةَ وَ يُنْقَى الْبَشْرَةَ ؛

خریزه بخورید، چرا که ده خاصیت دارد: غذاست، آب است، شستشو دهنده و خوش بو کننده است، مثانه را می شوید، آب کمر را زیاد می کند، بر نیروی هم بستری می افزاید، سردی مزاج را می برد و پوست را شاداب می کند.

40 پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلُوا التَّيْنَ الرَّطْبَ وَ الْيَابِسَ فَإِنَّهُ يَزِيدُ فِي الْجِمَاعِ وَ يَقْطَعُ الْبَوَاسِيرَ وَ يَنْفَعُ مِنَ النَّقْرِسِ وَالْإِبْرَدَةِ؛

انجیر تازه و خشک بخورید، چرا که قدرت هم بستری را زیاد، بواسیر را ریشه کن می کند و برای نقرس و سردی مزاج مفید است.

3 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ عَامَلَ النَّاسَ فَلَمْ يَظْلِمْهُمْ وَ حَدَّثَهُمْ فَلَمْ يَكْذِبْهُمْ وَ وَعَدَهُمْ فَلَمْ يَخْلِفْهُمْ فَهُوَ مِمَّنْ كَمَلَتْ مُرُوءَتُهُ وَ ظَهَرَتْ عَدَالَتُهُ وَ وَجِبَتْ أُخُوَّتُهُ وَ حُرِّمَتْ غِيْبَتُهُ؛

هر کس در معاشرت با مردم به آنان ظلم نکند، دروغ نگوید و خلف وعده ننماید، جوانمردیش کامل، عدالتش آشکار، برادری با او واجب و غیبتش حرام است.

5 پیامبر صلی الله علیه و آله: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَ لَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوَّلًا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ؛

به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی شوید مگر مؤمن شوید؛ و مؤمن نمی شوید، مگر این که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید.

6+ پیامبر صلی الله علیه و آله :إِنِّي لَمْ أُبْعَثْ لَعَنًا وَ إِنَّمَا بُعِثْتُ رَحْمَةً؛

من پیامبر نشده ام که لعن و نفرین کنم، بلکه مبعوث شده ام تا مایه رحمت باشم. •

7+ پیامبر صلی الله علیه و آله :الذَّنْبُ شَوْمٌ عَلَى غَيْرِ فَاعِلِهِ إِنْ عَيَّرَهُ ابْتُلِيَ بِهِ وَ إِنْ اِغْتَابَهُ أَثِمَ وَ اِنْ رَضِيَ بِهِ شَارَكَهُ؛

گناه برای غیر گناهکار نیز شوم است، اگر گناهکار را سرزنش کند به آن مبتلا می شود، اگر از او غیبت کند گناهکار شود و اگر به گناه او راضی باشد، شریک وی است. •

9+ پیامبر صلی الله علیه و آله :أَنَا زَعِيمٌ بِبَيْتٍ فِي رِبْضِ الْجَنَّةِ وَ بَيْتٍ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ وَ بَيْتٍ فِي أَعْلَى الْجَنَّةِ، لِمَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَ إِنْ كَانَ مُحِقًّا وَ لِمَنْ تَرَكَ الْكِذْبَ وَ إِنْ كَانَ هَازِلًا وَ لِمَنْ حَسَّنَ خُلُقَهُ؛

من برای کسی که بگومگو را رها کند، هر چند حق با او باشد و برای کسی که دروغ گفتن را اگر چه به شوخی باشد، ترك گوید و برای کسی که اخلاقش را نیکو گرداند، خانه ای در حومه بهشت و خانه ای در مرکز بهشت و خانه ای در بالای بهشت ضمانت می کنم. •

13+ پیامبر صلی الله علیه و آله :أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَفْضَلِ مِنْ دَرَجَةِ الصَّيَامِ وَ الصَّلَاةِ وَ الصَّدَقَةِ؟ صَلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ، فَإِنَّ فُسَادَ ذَاتِ الْبَيْنِ هِيَ الْحَالِقَةُ؛

آیا به چیزی با فضیلت تر از نماز و روزه و صدقه (زکات) آگاهتان نکنم؟ و آن اصلاح میان مردم است، زیرا تیره شدن رابطه بین مردم ریشه کن کننده دین است. •

14+ پیامبر صلی الله علیه و آله :أَيُّمَا مُسْلِمَيْنِ تَهَاَجَرَا فَمَكَثَا ثَلَاثًا لَا يَصْطَلِحَانِ إِلَّا كَانَا خَارِجَيْنِ مِنَ الْإِسْلَامِ، وَ لَمْ يَكُنْ بَيْنَهُمَا وَلَايَةٌ فَأَيُّهُمَا سَبَقَ إِلَى كَلَامِ أَخِيهِ كَانَ السَّابِقُ إِلَى الْجَنَّةِ يَوْمَ الْحِسَابِ؛

دو مسلمانی که سه روز با هم قهر کنند و آشتی ننمایند، هر دو از اسلام بیرون می روند و میان آنان هیچ پیوند دینی نیست و هر کدام از آنها پیش از دیگری با برادرش حرف بزند، در روز قیامت زودتر به بهشت می رود. •

19+ پیامبر صلی الله علیه و آله :لَا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى فَإِذَا لَمْ يَفْعَلُوا ذَلِكَ نُزِعَتْ مِنْهُمْ الْبَرَكَاتُ وَ سُلِّطَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ نَاصِرٌ فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَاءِ؛

تا زمانی که مردم، امر به معروف و نهی از منکر نمایند و در کارهای نیک و تقوایه یاری یکدیگر بشتابند، در خیر و سعادت خواهند بود، اما اگر چنین نکنند، برکت ها از آنان گرفته شود و گروهی بر گروه دیگر سلطه پیدا کنند. نه در زمین یآوری دارند و نه در آسمان. ❀

20. پیامبر صلی الله علیه و آله: يُعَذِّبُ اللَّهُ اللِّسَانَ بِعَذَابٍ لَا يُعَذِّبُ بِهِ شَيْئًا مِنَ الْجَوَارِحِ، فَيَقُولُ: أَيُّ رَبِّ، عَذَّبْتَنِي بِعَذَابٍ لَمْ تُعَذِّبْ بِهِ شَيْئًا؟! فَيُقَالُ لَهُ: خَرَجْتَ مِنْكَ كَلِمَةً فَلَبَغْتَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَمَغَارِبَهَا، فَسُفِكَ بِهَا الدَّمُ الْحَرَامُ وَانْتُهَبَ بِهَا الْمَالُ الْحَرَامُ وَانْتَهَكَ بِهَا الْفَرْجُ الْحَرَامُ؛

خداوند! زبان را عذابی دهد که هیچ يك از اعضای دیگر را چنان عذابی ندهد. زبان گوید: ای پروردگار! مرا عذابی دادی که هیچ چیز را چنان عذاب ندادی! در پاسخش گفته شود: سخنی از تو بیرون آمد و به شرق و غرب زمین رسید و به واسطه آن خونی بناحق ریخته شد و مالی به غارت رفت و ناموسی هتک شد. ❀

24. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْإِجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا وَمَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئًا؛

هر کسی، به هدایتی راهنمایی کند، پاداشی را که برای پیروان هدایت وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن که از پاداش پیروان کاسته شود، و هر کس به گمراهی ای راهنمایی کند گناهی که برای پیروان آن وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن که از گناه آنها کاسته شود. ❀

27. پیامبر صلی الله علیه و آله: يُؤْتَى بِأَحَدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَوْفَقُ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَ يُدْفَعُ إِلَيْهِ كِتَابُهُ فَلَا يَرِحْ سَنَاتِهِ فَيَقُولُ: إِلَهِي لَيْسَ هَذَا كِتَابِي فَأَنَّى لَا أَرَى فِيهَا طَاعَتِي! فَيُقَالُ لَهُ: إِنَّ رَبَّكَ لَا يَضِلُّ وَ لَا يَنْسَى ذَهَبَ عَمَلِكَ بِاغْتِيَابِ النَّاسِ ثُمَّ يُؤْتَى بِآخَرٍ وَ يُدْفَعُ إِلَيْهِ كِتَابُهُ فَيَرَفِيهِ طَاعَاتٍ كَثِيرَةً فَيَقُولُ: إِلَهِي مَا هَذَا كِتَابِي فَأَنَّى مَا عَمِلْتُ هَذِهِ الطَّاعَاتِ فَيُقَالُ: لَا نَفْلَانَا اغْتَابَكَ فَدَفَعَتْ حَسَنَاتُهُ إِلَيْكَ؛

روز قیامت فردی را می آورند و او را در پیشگاه خداوند نگه می دارند و کارنامه اش را به او می دهند، اما حسنات خود را در آن نمی بیند. عرض می کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من در آن طاعات خود را نمی بینم! به او گفته می شود: پروردگار تو نه خطا می کند و نه فراموش. عمل تو به سبب غیبت کردن از مردم بر باد رفت. سپس مرد دیگری را می آورند و کارنامه اش را به او می دهند. در آن طاعت بسیاری را مشاهده

می کند. عرض می کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرامن این طاعات را بجا نیاورده ام! گفته می شود: فلانی از تو غیبت کرد، حسنات او به تو داده شد.

29 پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ الْكَلَامِ مَا دَلَّ وَ جَلَّ وَ قَلَّ وَ لَمْ يُمَلِّ؛

بهترین سخن، آن است که قابل فهم و روشن و کوتاه باشد و خستگی نیاورد.

36 پیامبر صلی الله علیه و آله: اَلْسَّابِقُونَ اِلَى ظِلِّ الْعَرْشِ طُوبَى لَهُمْ قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ وَ مَنْ هُمْ؟ فَقَالَ: الَّذِينَ يَقْبَلُونَ الْحَقَّ اِذَا سَمِعُوهُ وَ يَبْذُلُونَهُ اِذَا سُئِلُوهُ وَ يَحْكُمُونَ لِلنَّاسِ كَحُكْمِهِمْ لَا اَنْفُسِهِمْ؛

خوشا به سعادت سبقت جویان به سایه عرش. گفتند: ای رسول خدا! آنان کیانند؟ فرمودند: آنان که چون حق را بشنوند، بپذیرند و هرگاه حق از آنان خواسته شود، دریغ نکنند و برای مردم همان گونه قضاوت کنند که برای خود می کنند.

37 پیامبر صلی الله علیه و آله: وَ مَنْ شَهِدَ شَهَادَةً حَقًّا لِيُحْيِيَ بِهَا حَقَّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ اَتَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَوْجْهَهُ نَوْراً مَدَّ الْبَصَرَ تَعْرِفُهُ الْخَلِيقُ بِاسْمِهِ وَ نَسَبِهِ ؛

کسی که برای زنده کردن حق یک مسلمان، شهادت حق بدهد، روز قیامت در حالی آورده می شود که پرتو نور چهره اش، تا چشم کار می کند دیده می شود و خلائق او را به نام و نسب می شناسند.

38 پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّهُ مَعَ الْبِرِّ وَ هُمَا فِي الْجَنَّةِ وَ اِيَّاكُمْ وَ الْكُذْبِ فَإِنَّهُ مَعَ الْفُجُورِ وَ هُمَا فِي النَّارِ ؛

شما را سفارش می کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکوکاری همراه است و هر دو در بهشت اند و از دروغگویی پرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم اند.

39 پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تَسُبُّوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعَدَاوَةَ بَيْنَهُمْ ؛

به مردم ناسزا نگویید، که با این کار در میان آنها دشمن پیدا می کنید.

40 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ كَشَفَ عَوْرَةَ اخِيهِ الْمُسْلِمِ كَشَفَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ حَتَّى يَفْضَحَهُ بِهَافِي بَيْتِهِ؛

هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد.

7+ پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَطْعَمَ مُسْلِمًا جَائِعًا أَطْعَمَهُ اللَّهُ مِنْ ثَمَارِ الْجَنَّةِ؛

هر کس مسلمان گرسنه ای را غذا بدهد، خداوند از میوه های بهشت به او بخوراند.

8+ پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ عَيَّرَ أَخَاهُ بِذَنْبٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَعْمَلَهُ؛

هر کس برادر [دینی] خود را به گناهی سرزنش کند، نمیرد، مگر آن که مرتکب آن شود.

9+ پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ نَفَسَ مِنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ مَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مَنْ سَتَرَ عِلْمُ مُسْلِمٍ سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

هر کس غمی از غم های دنیا را از مسلمانی برطرف نماید، خداوند غمی از غم های روز قیامت را از او برطرف کند و هر کس بر شخص تنگدستی آسان بگیرد، خداوند درد دنیا و آخرت بر او آسان گیرد و هر کس راز مسلمانی را بیوشاند، خداوند در دنیا و آخرت راز پوش وی شود.

11+ پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ أَصْدُقُ وَ إِنْ ضَرَّكَ فِي الْعَاجِلِ فَإِنَّهُ يَنْفَعُكَ فِي الْأَجْلِ وَ لَا تَكْذِبُوا إِنْ يَنْفَعُكَ فِي الْعَاجِلِ فَإِنَّهُ يَضُرُّكَ فِي الْأَجْلِ ؛

ای علی! راست بگو اگر چه اکنون به ضررت باشد، ولی در آینده به نفع توست و دروغ نگو، اگر چه در حال حاضر به نفعت باشد ولی در آینده به ضرر توست.

14+ پیامبر صلی الله علیه و آله: فِي تَفْسِيرِ آيَةِ «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» الْقَنَاعَةُ وَ الرِّضَابِمَا قَسَمَ اللَّهُ ؛

در تفسیر آیه «هر مؤمنی مرد یا زن کار نیکی انجام دهد، قطعا او را با زندگی پاکیزه ای، حیات می بخشیم و مسلما به آنان بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش خواهیم داد» زندگی پاک، یعنی قناعت و رضایت به آنچه خداوند مقدر نموده است.

15+ پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ انْقَطَعَ إِلَى اللَّهِ كَفَاهُ اللَّهُ كُلَّ مَوْنَةٍ وَ رَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَ مَنَانُ قَطَعَ إِلَى الدُّنْيَا وَ كُلُّهُ اللَّهُ إِلَيْهَا؛

هر کس از غیر خدا بُرد، خداوند، هزینه زندگی او را تأمین می کند و از جایی که انتظار ندارد، روزی اش می دهد؛ اما هر کس چشم امیدش به دنیا باشد، خداوند، او را به دنیا وا می گذارد. 🌟

16 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ دَفَعَ غَضَبَهُ دَفَعَ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ وَ مَنْ حَفِظَ لِسَانَهُ سَتَرَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ؛

هر کس خشمش را برطرف سازد، خداوند کيفرش را از او بردارد و هر کس زبانش را نگه دارد، خداوند عیبش را بپوشاند. 🌟

17 پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّمَا مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فَيَكُم مَثَلُ سَفِينَةِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ دَخَلَهَا نَجَاً وَ مَتَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ؛

مَثَلِ اهل بيت من، همانند کشتی نوح است که هر کس سوار آن شد، نجات یافت و هر کس رهایش کرد، غرق گردید. 🌟

20 پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ فَهِيَ رَاجِعَةٌ عَلَى صَاحِبِهَا: الْبَغْيُ وَ الْمَكْرُ وَ النَّكْتُ؛

سه چیز است که در هر کس باشد [آثارش] به خود او بر می گردد: ستم کردن، فریب دادن و پیمان شکنی. 🌟

22 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ حَرَّمَ الرَّفْقَ فَقَدْ حَرَّمَ الْخَيْرَ كُلَّهُ ؛

هر کس از مدارا بی بهره باشد، از همه خوبی ها بی بهره مانده است. 🌟

23 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ يَغْفِرِ يَغْفِرِ اللَّهُ لَهُ وَ مَنْ يَعْفُ يَعْفُ اللَّهُ عَنْهُ؛

هر کس از خطاها درگذرد، خدایش از او درگذرد و هر کس گذشت کند خدا نیز از او گذشت کند. 🌟

24 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ اشْتَأَقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَارَعَ إِلَى الْخَيْرَاتِ وَ مَنْ أَشْفَقَ مِنَ النَّارِ لَهَا عَنِ الشَّهَوَاتِ؛

هر کس مشتاق بهشت است، به سوی نیکی ها می شتابد و هر کس از جهنم بترسد، از هوا و هوس روی می گرداند. 🌟

27. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ اَتَمَسَ رَضِيَ اللهُ بِسَخَطِ النَّاسِ رَضِيَ اللهُ عَنْهُ وَ اَرْضَى عَنْهُ النَّاسُ مَنْ اَتَمَسَ رَضِيَ النَّاسِ بِسَخَطِ اللهِ سَخَطَ اللهُ عَلَيْهِ وَ اَسَخَطَ عَلَيْهِ النَّاسُ؛

هر کس رضای خدا به خشم مردم جوید، خداوند از او خشنود شود و مردم را از او خشنود کند و هر کس رضای مردم را به خشم خدا جوید، خداوند بر او خشم گیرد و مردم را از او خشمگین کند.

29. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ اَقْتَصَدَ اَغْنَاهُ اللهُ وَ مَنْ بَذَرَ اَفْقَرَهُ اللهُ وَ مَنْ تَوَاضَعَ رَفَعَهُ اللهُ وَ مَنْتَجَبَرَ قَصَمَهُ اللهُ؛

هر کس میانه روی کند، خداوند بی نیازش سازد و هر کس ریخت و پاش نماید، خداوند نادرش (فقریش) کند، هر کس فروتنی پیشه کند، خداوند بلندش نماید و هر کس بزرگی کند، خداوند خردش نماید.

30. پیامبر صلی الله علیه و آله: اَللّٰهُمَّ لَكَ صُمْنا وَ عَلَى رِزْقِكَ افْطَرنا فَتَقَبَّلْهُ مِنَّا ذَهَبَ الظَّماءُ وَ ابْتَلَّتِالعُرُوقُ وَ بَقِيَ الْاَجْرُ؛

بار خدایا! برای تو روزه گرفتیم و با روزی تو افطار می کنیم، پس آن را از ما بپذیر، تشنگی رفت، رگ ها شاداب شد و پاداش ماند.

31. پیامبر صلی الله علیه و آله: قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْحِكْمَةِ كَبَيْتٍ خَرِبَ فَتَعَلَّمُوا وَ عَلَّمُوا وَ تَفَقَّهُوا وَ لَا تَمُوتُوا جُهَالاً فَإِنَّ اللهَ لَا يَغْدِرُ عَلَى الْجَهْلِ؛

دلی که در آن حکمتی نیست، مانند خانه ویران است، پس بیاموزید و آموزش دهید، بفهمید و نادان نمیرید. براستی که خداوند، بهانه ای را برای نادانی نمی پذیرد.

33. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ قَلَّ طَعْمُهُ صَحَّ بَدْنُهُ وَ مَنْ كَثُرَ طَعْمُهُ سَفُمَ بَدْنُهُ وَ قَسَا قَلْبُهُ؛

هر کس کم بخورد، سالم می ماند و هر کس زیاد بخورد تنش بیمار می شود و قساوت قلب پیدا می کند.

34. پیامبر صلی الله علیه و آله: لَنْ يَشْبَعَ الْمُؤْمِنُ مِنْ خَيْرٍ يَسْمَعُهُ حَتَّى يَكُونَ مُنْتَهَاهُ الْجَنَّةُ؛

هرگز مؤمن از شنیدن خیر و خوبی سیر نمی شود، تا آن که سرانجامش بهشت گردد.

35 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ أَنْ تُسْتَجَابَ دَعْوَتُهُ وَ أَنْ تُكْشَفَ كُرْبَتُهُ فَلْيَفْرَجْ عَنْ مُعْسِرٍ ؛

هر کس می خواهد دعایش مستجاب شود و غمش از بین برود، باید گره از کار تنگدستی باز کند. ●

36 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ ضَارَّ ضَارَّ اللهُ بِهِ وَ مَنْ شَاقَّ شَاقَّ اللهُ عَلَيْهِ؛

هر کس به دیگران ضرر برساند، خداوند به او ضرر می زند و هر کس سخت گیری کند، خداوند به او سخت می گیرد. ●

38 پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِشَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ فَعَلْتُمُوهُ تَبَاعَدَ الشَّيْطَانُ مِنْكُمْ كَمَا تَبَاعَدَ الْمَشْرِقُ مِنَ الْمَغْرِبِ؟ قَالُوا: بَلَى، قَالَ: الصَّوْمُ يُسَوِّدُ وَجْهَهُ وَ الصَّدَقَةُ تَكْسِرُ ظَهْرَهُ وَالْحُبُّ فِي اللَّهِ وَ الْمَوَازَرَةُ عَلَى الْعَمَلِ الصَّالِحِ يَقْطَعَانِ دَابِرَهُ وَ الْأَسْتِغْفَارُ يَقْطَعُ وَتِيْنَهُ ؛

آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید، شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه روی شیطان راسیاه می کند، صدقه پشت او را می شکند، دوست داشتن برای خدا و هم یاری در کار نیک، ریشه او را می کند و استغفار شاهرگش را می زند. ●

39 پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ إِذَا حَضَرَ وَقْتُ صَلَاتِكَ فَتَهَيَّأْ لَهَا وَ إِلَّا شَغَلَكَ الشَّيْطَانُ وَ إِذْنَوَيْتَ خَيْرًا فَعَجِّلْ وَ إِلَّا مَنَعَكَ الشَّيْطَانُ عَنْ ذَلِكَ ؛

ای علی! هرگاه وقت نمازت رسید، آماده آن شو وگرنه شیطان تو را سرگرم می کند و هرگاه قصد [کار] خیری کردی شتاب کن وگرنه شیطان تو را از آن باز می دارد. ●

40 پیامبر صلی الله علیه و آله: لَيْسَ مِنْ نَفْسٍ بَرَّةٍ وَ لَا فَاجِرَةٍ إِلَّا وَ تَلَوْمُ نَفْسَهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنْ عَمِلَتْ خَيْرًا كَيْفَ لَمْ أَرِدْ وَ إِنْ عَمِلَتْ شَرًّا قَالَتْ: لَيْتَنِي كُنْتُ قَصْرَتْ؛

هیچ نیکوکار و بدکاری نیست، مگر این که در روز قیامت، خودش را سرزنش می کند. اگر خیری انجام داده باشد، می گوید: چرا به آن نیفزودم. و اگر شرّی مرتکب شده باشد، می گوید: ای کاش مرتکب نمی شدم. ●

2 پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ سَاءَ خُلُقُهُ عَذَّبَ نَفْسَهُ وَ مَنْ كَبُرَ هَمُّهُ سَقَمَ بَدْنُهُ؛

هر کس بد اخلاق باشد، خودش را عذاب می دهد و هر کس غم و غصه اش زیاد شود، تنش رنجور می گردد. ●

10. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّمَا أَهْلَكَ النَّاسَ الْعَجَلَةُ وَ لَوْ أَنَّ النَّاسَ تَثَبَّتُوا لَمْ يَهْلِكْ أَحَدٌ؛

مردم را، در حقیقت، شتابزدگی به هلاکت انداخته است، اگر مردم، از شتابزدگی به دور بودند، هیچ کس هلاک نمی شد.

11. پیامبر صلی الله علیه و آله: الصَّدَقُ طُمَأْنِينَةٌ وَ الْكَذِبُ رِيْبَةٌ؛

راستگویی [مایه] آرامش و دروغگویی [مایه] تشویش است.

17. پیامبر صلی الله علیه و آله: طَعَامُ السَّخِيِّ دَوَاءٌ وَ طَعَامُ الشَّحِيحِ دَاءٌ؛

غذای سخاوتمند، دارو و غذای بخیل، درد است.

18. پیامبر صلی الله علیه و آله: الصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلَاءَ وَ هِيَ أَنْجَحُ دَوَاءٍ وَ تَدْفَعُ الْقَضَاءَ وَ

قَدْ أُبْرِمَ إِبْرَامَاوُ لَا يَذْهَبُ إِلَّا دَوَاءٌ إِلَّا الدُّعَاءُ وَ الصَّدَقَةُ؛

صدقه بلا را برطرف می کند و مؤثرترین داروست. همچنین، قضای حتمی را برمی گرداند و درد و بیماری ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نمی برد.

24. پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا وَ إِنَّ الْغَضَبَ جَمْرَةٌ فِي قَلْبِ ابْنِ آدَمَ، أَمَا رَأَيْتُمْ إِلَى

حَمْرَةٍ عَيْنِيهِ وَانْتِفَاحٍ أَوْ دَاجِهِ؟! فَمَنْ أَحْسَّ بِشَيْءٍ مِنْ ذَلِكَ فَلْيَلْصِقْ بِالْأَرْضِ؛

بدانید که خشم پاره آتشی در دل انسان است. مگر چشمان سرخش و رگ های گردنش را [هنگام خشم] ندیده اند. هر کس چنین احساسی پیدا کرد، روی زمین بنشیند.

25. پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَكَلَ وَ ذُو عَيْنَيْنِ يَنْظُرُ إِلَيْهِ وَ لَمْ يُوَاسِهِ ابْتُلَى بِدَاءٍ لَا

دَوَاءَ لَهُ؛

هرکس غذا بخورد و دیگری به او نگاه کند، و به او ندهد، به دردی بی درمان مبتلا می شود.

31. پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ مِنْ نَفْسِهِ أَوْ مَالِهِ أَوْ مِنْ أَخِيهِ مَا يُعْجِبُهُ

فَلْيَدْعُ لَهُ بِالْبَرَكَاتِ فَإِنَّ الْعَيْنَ حَقٌّ؛

هرگاه یکی از شما در خودش، یا مالش، یا برادرش، چیز جالب توجهی دید، برای برکت یافتن آن دعا کند؛ زیرا چشم زخم، واقعیت دارد.

38. پیامبر صلی الله علیه و آله: فِي الْإِنْسَانِ مُضْغَةٌ إِذَا هِيَ سَلِمَتْ وَ صَحَّتْ سَلِمَ بِهَا سَائِرُ الْجَسَدِ، فَإِذَا سَقَمَتْ سَقِمَ بِهَا سَائِرُ الْجَسَدِ وَ فَسَدَ، وَ هِيَ الْقَلْبُ؛

در انسان پاره گوشتی است که اگر آن سالم و درست باشد، دیگر اعضای بدنش هم با آن سالم می شوند و هرگاه آن بیمار شود، دیگر اعضای بدنش بیمار و فاسد می گردند. آن پاره گوشت، قلب است.

و لَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَ تَكْتُمُوا الْحَقَّ وَ أَنْتُمْ تَعْلَمُونَ؛

حق را با باطل مخلوط نکنید، و حقیقت را با این که می دانید، پنهان نکنید.

1. پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَ الشَّيْطَانُ وَ الْحَقُّ وَ الْبَاطِلُ وَ الْهُدَى وَ الضَّلَالَةُ وَ الرُّشْدُ وَ الْعَيُّ وَ الْعَاجِلَةُ وَ الْآجِلَةُ وَ الْعَاقِبَةُ وَ الْحَسَنَاتُ وَ السَّيِّئَاتُ فَمَا كَانُمْ حَسَنَاتٍ فَلِلَّهِ وَ مَا كَانْ مِنْ سَيِّئَاتٍ فَلِلشَّيْطَانِ لَعَنَهُ اللَّهُ؛

ای مردم! جز این نیست که خداست و شیطان، حق است و باطل، هدایت است و ضلالت، رشد است و گمراهی، دنیاست و آخرت، خوبی هاست و بدی ها. هر چه خوبی است از آن خداست و هر چه بدی است از آن شیطان ملعون است.

9. پیامبر صلی الله علیه و آله: أَمَّا عَلَامَةُ التَّائِبِ فَأَرْبَعَةٌ: النَّصِيحَةُ لِلَّهِ فِي عَمَلِهِ وَ تَرْكُ الْبَاطِلِ وَ لُزُومُ الْحَقِّ وَ الْحِرْصُ عَلَى الْخَيْرِ؛

نشانه توبه کننده چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر.

15. پیامبر صلی الله علیه و آله: الْحَقُّ ثَقِيلٌ مُرٌّ وَ الْبَاطِلُ خَفِيفٌ حُلْوٌ وَ رَبُّ شَهْوَةِ سَاعَةٍ تَوَرَّحْنَا طَوِيلًا؛

حق، سنگین و تلخ است و باطل، سبک و بسا خواهش و هوا و هوس که لحظه ای بیش نمی ماند، اما غم و اندوهی طولانی به دنبال می آورد.

23. پیامبر صلی الله علیه و آله: أَيَاكُمْ وَ التَّلَوُّنَ فِي دِينِ اللَّهِ فَإِنَّ جَمَاعَةً فِيمَا تَكْرَهُونَ مِنَ الْحَقِّ خَيْرٌ مِنْ فُرْقَةٍ فِيمَا تُحِبُّونَ مِنَ الْبَاطِلِ وَ إِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ لَمْ يُعْطِ أَحَدًا بِفُرْقَةٍ خَيْرًا مِمَّنْضَى وَ لَا مِمَّنْ بَقِيَ؛

از چند رنگی و اختلاف در دین خدا بپرهیزید، زیرا یکپارچگی در آنچه حق است ولی شما آن را ناخوش می دارید، از پراکندگی در آنچه باطل است اما خوشایند شما می باشد، بهتر

است. خدای سبحان به هیچ يك از گذشتگان و باقی ماندگان بر اثر تفرقه و جدایی خیر و خوبی عطا نکرده است. ❀

29 پیامبر صلی الله علیه و آله :ثَلَاثُ خِصَالٍ مَنْ كُنَّ فِيهِ فَقَدْ اسْتَكْمَلَ خِصَالَ الْإِيمَانِ: الَّذِي إِذَا رَضِلَّمْ يُدْخِلُهُ رِضَاهُ فِي بَاطِلٍ وَ إِنْ غَضِبَ لَمْ يُخْرِجْهُ مِنَ الْحَقِّ وَ لَوْ قَدَرَ لَمْ يَتَعَاطَ مَا لَيْسَ لَهُ؛

سه ویژگی است که در هر کس یافت شود، ویژگی های ایمان کامل می گردد: آن که وقتی خشنود گردد، خشنودی اش او را به باطل نکشاند و خشمش او را به هنگام خشم، از حق برون نبرد و هر گاه توان یافت، به آنچه از او نیست، دست درازی نکند. ❀

35 پیامبر صلی الله علیه و آله :لَا يُكْمَلُ الْمُؤْمِنُ إِيْمَانَهُ حَتَّى يَحْتَوِيَ عَلَى مِائَةِ وَ ثَلَاثِ خِصَالٍ: ... لَا يَقْبَلُ الْبَاطِلَ مِنَ صَدِيقِهِ وَ لَا يَرُدُّ الْحَقَّ مِنْ عَدُوِّهِ...؛

ایمان مؤمن کامل نمی شود، مگر آن که ۱۰۳ صفت در او باشد: ... باطل را از دوستش نمی پذیرد و در مقابله با دشمن، حق را پایمال نمی کند. ❀

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : آفَةُ السَّمَاخَةِ الْمَنْ ؛ ❀

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : آفت بخشش ، منت گذاری است .

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : آفَةُ الْعِبَادَةِ الْفَتْرَةُ ؛ ❀

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : آفت عبادت ، سستی است .

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : آفَةُ الْعِلْمِ النَّسْيَانُ ؛ ❀

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : آفت دانش ، فراموشی است .

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ ؛ ❀

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : از هوشیاری مؤمن پروا کنید ، که مؤمن با نور خدا نظر می کند. ❀

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : أَحْثُوا فِي وُجُوهِ الْمَدَّاحِينَ التُّرَابَ ؛ ❀

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : به روی ستایشگران خاک بپاشید .

❀ رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِذَا أَتَاكُمْ كَرِيمٌ قَوْمٍ فَأَكْرِمُوهُ ؛ ❀

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : هرگاه بزرگ قومی بر شما وارد شد ، گرامی اش بدارید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُعَلِّمَهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : اگر یکی از شما برادرش را دوست دارد ، باید او را [از دوستی خود] آگاه کند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ تَعَالَى بَعْدَ خَيْرٍ عَسَلَهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : هرگاه خداوند خیرخواه کسی باشد ، او را نزد مردم ، محبوب می گرداند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِذَا اشْتَكَى الْمُؤْمِنُ أَخْلَصَهُ اللَّهُ مِنَ الذَّنُوبِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : هر گاه مؤمن بیمار شود ، خداوند ، او را از گناهان پاک می سازد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم :. إِذَا جَاءَكُمْ الزَّائِرُ فَأَكْرِمُوهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : هر گاه کسی به دیدار شما آمد ، گرامی اش بدارید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِذَا لَمْ تَسْتَحْيِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : اگر شرم نداری ، هر آنچه می خواهی بکن .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : اسْتَشِيرُوا دَوِي الْعُقُولِ تَرشُدُوا و لَا تَعَصُواهُمْ فَتَنْدَمُوا ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : با خردمندان مشورت کنید تا به راستی راه ببرید ، و از [راهنمایی] آنان سرپیچی نکنید که پشیمان می شوید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : اسْتَعِيزُوا بِاللَّهِ مِنْ طَمَعٍ يَهْدِي إِلَى طَبَعٍ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : از طمعی که به پستی راه می نماید ، به خدا پناه ببرید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : اسْتَعِينُوا عَلَى أُمُورِكُمْ بِالْكِتْمَانِ ، اسْتَعِينُوا عَلَى
إِنْجَاحِ الْحَوَائِجِ بِالْكِتْمَانِ لَهَا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : استواری کارها و برآورده شدن نیازهای خود را
در نهان داشتن آنها بجوید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : اِغْتَنِمُوا الدُّعَاءَ عِنْدَ الرَّقَّةِ فَإِنَّهَا رَحْمَةٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : هنگام نر می و رقت دل ، دعا را غنیمت شمارید ،
که نر می دل ، رحمت است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : عمل ، در گرو نیت است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْأَمَانَةُ تَجْرُ الرِّزْقَ وَ الْخِيَانَةُ تَجْرُ الْفَقْرَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : امانتداری روزی می آورد ، و خیانت ، فقر .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْإِيمَانُ نِصْفَانِ : نِصْفُ شُكْرٍ وَ نِصْفُ صَبْرٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : ایمان ، دو نیمه است : نیمی از آن شکرگزاری و
نیم دیگر شکیبایی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أُمَّتِي الْغُرُّ الْمُحَجَّلُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ آثَارِ الْوُضُوءِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : امت من در روز قیامت ، از آثار وضو ، پیشانی
های نورانی دارند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ الرَّجُلَ لَيُحَرَّمُ الرِّزْقَ بِالذَّنْبِ يُصِيبُهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : با گناهی که می کند، از روزی محروم می شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ الْعَبْدَ لَيُدْرِكُ بِحُسْنِ الْخُلُقِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بنده با نيك خويى به مقام روزه دارِ شب زنده دار مى رسد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ الْفِتْنَةَ تَجِيءُ فِتْنَسِيفُ الْعِبَادَ نَسْفًا يَنْجُو الْعَالَمُ مِنْهَا بِعِلْمِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: فتنه مى آيد و بندگان را تارومار مى كند ، مگر عالم كه به علم خویش از آن مى رهد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَنْعَمَ عَلَى عَبْدٍ نِعْمَةً أَحَبَّ أَنْ يَرَى عَلَيْهِ أَثَرَهَا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : خداوند ، دوست دارد كه هرگاه نعمتى به بنده اى مى دهد، اثر آن را در او ببيند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الرَّفْقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خداوند ، مدارا كردن در هر كار را دوست دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ اللَّهَ جَمِيلٌ وَ يُحِبُّ الْجَمَالَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خداوند ، زيباست و زيبايى را دوست دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ عَمَلَ عَبْدٍ حَتَّى يَرْضَى قَوْلَهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خداوند ، عمل بنده را نمى پذيرد ، مگر آن كه از گفتارش خشنود باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُؤْمِنَ الْمُحْتَرِفَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خداوند ، مؤمنِ پيشه ور را دوست دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ كُلَّ قَلْبٍ حَزِينٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خداوند ، هر دل اندوهگيني را دوست دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَعَائِلَ الْأُمُورِ وَ أَشْرَافَهَا وَ يَكْرَهُ سَفْسَافَهَا ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: خداوند ، کارهای بزرگ و شریف را دوست دارد ،
و کارهای خُرد و کم ارزش را ناخوش می دارد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِنَّ الْمُصَلِّيَ لَيَقْرَعُ بَابَ الْمَلِكِ و إِنَّهُ مَن يُدِمِ قَرَعَ
البَابِ يُوشِكُ أَنْ يُفْتَحَ لَهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: نمازگزار ، درِ خانه فرمانروا[ی جهان] را می کوبد
، و هر که درِ خانه ای را پیوسته بکوبد ، امید است که به رویش گشوده شود .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِنَّ أَحْسَنَ الْحَسَنِ الْخُلُقُ الْحَسَنِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: نیکوترین نیکویی ، خوی نیکوست .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَالِمٌ لَمْ يَنْفَعَهُ اللَّهُ
بِعِلْمِهِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: سخت ترین عذاب در روز قیامت ، از آن عالمی
است که خداوند ، او را از علمش بهره مند نساخته است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِنَّ أَعْجَلَ الطَّاعَةِ ثَوَابًا صَلََةُ الرَّحِمِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: صله رحم ، طاعتی است که پاداش آن زودتر [از
دیگر طاعات] به بنده می رسد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : اِنْتَظِرُ الْفَرَجَ بِالصَّبْرِ عِبَادَةُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: صبورانه در انتظار گشایش بودن ، عبادت است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِنَّ حُسْنَ الظَّنِّ مِنْ حُسْنِ الْعِبَادَةِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : حُسن ظن داشتن [به خدا و بندگان] از جمله
عبادات نیک است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِنَّ دِينَ اللَّهِ الْخَنِيفَةُ السَّمْحَةُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: دین خدا ، راست و آسان است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : إِنَّ شَرَّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَبْدٌ أَذْهَبَ
آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: بدترین مردم در روز قیامت نزد خداوند ، بنده ای است که آخرت خود را به خاطر دنیای دیگران از بین ببرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : إِنَّ شَرَّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنْ فَرَّقَهُ النَّاسُ اتِّقَاءَ فُحْشِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: بدترین مردم در روز قیامت نزد خدا ، کسی است که مردم از ناسزاگویی او بیمناک باشند .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : أَنْصُرْ أَخَاكَ ظَالِمًا أَوْ مَظْلُومًا ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: برادر خود را یاری کن، ظالم باشد یا مظلوم .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : أَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلُ مِنْكُمْ وَ لَا تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقَكُمْ فَإِنَّهُ أَجْدَرُ أَنْ لَا تَزْدَرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: به فرو دست خود بنگرید ، نه به فرا دست خود ؛ چه ، سزاوار نیست که نعمت خدا را بر خود ، کوچک شمارید .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : إِنَّ لِجَوَابِ الْكِتَابِ حَقًّا كَرَدَ السَّلَامِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: دادن جواب نامه ، حقی است مانند جواب سلام .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : إِنَّ مِنَ السُّنَّةِ أَنْ يَخْرُجَ الرَّجُلُ مَعَ ضَيْفِهِ إِلَى بَابِ الدَّارِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: از جمله سنت ، این است که آدمی ، میهمانش را هنگام خروج ، تا در خانه همراهی کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : إِنَّ مِنْ مَوْجِبَاتِ الْمَغْفِرَةِ إِدْخَالَ السُّرُورِ عَلَى أَخِيكَ الْمُؤْمِنِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: از جمله اسباب مغفرت ، شاد کردن برادر مؤمن است .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : إِنَّ هَذَا الدِّينَ مَتِينٌ فَأَوْغِلْ فِيهِ بِرَفْقٍ ؛ وَ لَا تُبْغِضْ إِلَى نَفْسِكَ عِبَادَةَ اللَّهِ فَإِنَّ الْمُنْبِتَ لَا أَرْضَا قَطَعَ وَ لَا ظَهْرًا أَبْقَى ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: این دین ، استوار است . از این رو ، با نرمی و مدارا در آن وارد شو (به احکام آن عمل کن) ، و کاری نکن که عبادت خدا پیش تو منفور شود ، که در راه مانده ، نه به مقصد رسیده ، و نه مرکبی برایش مانده است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِنَّ هَذِهِ الْقُلُوبَ تَصْدَأُ كَمَا يَصْدَأُ الْحَدِيدُ ؛ قِيلَ : فَمَا جَلَّأُهَا قَالَ : ذِكْرُ الْمَوْتِ وَتِلَاوَةُ الْقُرْآنِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: «دل همچون آهن ، زنگار می گیرد» . سؤال شد : صیقل یافتن آن به چیست؟ فرمود : «یاد مرگ و تلاوت قرآن» .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِيَّاكُمْ وَالدِّينَ فَإِنَّهُ هَمٌّ بِاللَّيْلِ وَ مَذَلَّةٌ بِالنَّهَارِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: از قرض گرفتن بپرهیزید ، که اندوه شب است و خواری روز .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : إِيَّاكَ وَ مَا يُعْتَذَرُ مِنْهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: از کاری که باید از انجام دادن آن عذر خواست ، بپرهیز !

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ أَدْوَمُهَا وَ إِنْ قَلَّ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: محبوب ترین کار نزد خداوند ، با دوام ترین کار است ، اگر چه اندک باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَحَبُّ الْعِبَادِ إِلَى اللَّهِ الْأَتَقِيَاءُ الْأَخْفِيَاءُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: محبوب ترین بندگان نزد خداوند، پرهیزگاران گمنام اند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَحْسَنُ جَوَارٍ مَنْ جَاوَرَكَ تَكُنْ مُسْلِمًا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: با همسایه خود ، نیکو همسایگی کن ، تا مسلمان باشی .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَدُّ الْأَمَانَةَ إِلَى مَنْ ائْتَمَنَكَ وَ لَا تَخُنْ مَنْ خَانَكَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: با کسی که تو را امین شمرده ، امانتداری کن ، و به کسی که به تو خیانت کرده ، خیانت نکن .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَسْبَغِ الْوُضُوءَ يُزِدْ فِي عُمْرِكَ وَ سَلَامٌ عَلَى أَهْلِ بَيْتِكَ يَكْثُرُ خَيْرُ بَيْتِكَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : کامل وضو گیر (آب را به تمام اعضای وضو برسان) تا بر عمرت افزوده شود ، و بر خانواده ات سلام کن تا خیر در خانه ات افزون شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَسْرِعُ الدُّعَاءِ إِجَابَةً دَعْوَةً غَائِبٍ لِغَائِبٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: نزدیک ترین دعا به اجابت ، دعا برای فرد غایب است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَعْطُوا الْأَجِيرَ أَجْرَهُ قَبْلَ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دستمزد کارگر را ، پیش از آن که عرقش خشک شود ، بپردازید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَعْظَمُ النِّسَاءِ بَرَكَةً أَقَلُّهُنَّ مَوْنَةً ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: با برکت ترین زنان ، کم خرج ترین آنان است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَفْضَلُ الْحَسَنَاتِ تَكْرِمَةُ الْجُلَسَاءِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: برترین نیکی، گرامی داشتن همنشین است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ إِصْلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: برترین صدقه ، سازش دادن میان دو نفر (یا دو گروه) است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ انْتِظَارُ الْفَرَجِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: برترین عبادت ، چشم داشت گشایش است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَفْضَلُ الْفَضَائِلِ أَنْ تَصِلَ مَنْ قَطَعَكَ وَ تُعْطِيَ مَنْ حَرَمَكَ وَ تَصْفَحَ عَنْ مَنْ ظَلَمَكَ ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم: برترین فضیلت ، آن است که به کسی که از تو بریده ، بپیوندى ، و به کسی که از تو دریغ کرده ، ببخشی ، و از کسی که به تو ستم کرده است ، درگذری .

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم : أَقْلِلْ مِنَ الدِّينِ تَعِشْ حُرًّا ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم: از بدهی خود بکاه ، تا آزاده زندگى کنی .

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم : أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ وَ أَحْسِنُوا آدَابَهُمْ ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم: فرزندانان را گرامی بدارید و نیکو تربیتشان کنید .

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم : أَلَا رَبَّ شَهْوَةٍ سَاعَةٍ أَوْرَثَتْ حُزْنَا طَوِيلًا ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم: بسا لحظه ای هوس که اندوهی دراز در پی دارد .

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم : أَمِيطُوا الْأَذَى عَنْ طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ تَكْثُرَ حَسَنَاتُكُمْ ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم: هر چیز آزار دهنده را از سَرِ راه مسلمانان دور کنید تا کارهای نیک شما فزونی یابد .

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم : حَدِيثٌ قَدْسَى : أَنَا عِنْدَ ظَنِّ عَبْدِي بِي وَأَنَا مَعَ عَبْدِي إِذَا ذَكَرَنِي ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم:(حدیث قدسی):من در گروِ گمان بنده ام به خود هستم . من با بنده ام هستم ، هرگاه مرا یاد کند .

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم : أَوَّلُ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ الصَّلَاةُ ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم:نخستین چیزی که بنده رادر باره آن به حساب می کشند ، نماز است .

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم : أَوَّلُ مَا يَوْضَعُ فِي الْمِيزَانِ الْخُلُقُ الْحَسَنُ ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم: نخستین چیزی که در ترازو [ی اعمال] نهاده می شود ، خوش خوئی است .

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم : أَيُّ دَاءٍ أَدَوَى مِنَ الْبُخْلِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: کدامین درد ، دردناک تر از تنگ چشمی است؟ !

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: أَلْبَدَاءُ مِنَ الْجَفَاءِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: دشنام گفتن ، نشانه درشت خویی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: أَلْبِرُّ حُسْنُ الْخُلُقِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: نیکوکاری [همان] خوش اخلاقی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: أَلْبِرَكَةُ مَعَ أَكَابِرِكُمْ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: برکت با پیران شماسست .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: أَلْبِطَالَةُ تُقْسِي الْقَلْبَ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: بیکاری ، دل را سخت می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: أَلْتَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: توبه کننده از گناه ، همچون کسی است که گناهی نکرده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: أَلْتَّحَدُّثُ بِالنِّعَمِ شُكْرٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: بازگویی نعمت ها ، سپاسگزاری [از آنها] است .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: أَلْتَّدْبِيرُ نِصْفُ الْعَيْشِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: عاقبت اندیشی ، نیمی از آسایش زندگی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: تَعَرَّفَ إِلَى اللَّهِ فِي الرَّخَاءِ يَعْرِفَكَ فِي الشَّدَّةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: هنگام آسایش ، با خدا آشنا باش ، تا در سختی با تو آشنایی کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: تَفَرَّغُوا مِنْ هُمُومِ الدُّنْيَا مَا اسْتَطَعْتُمْ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: چندان که می توانید ، دل از غم های دنیا تهی دارید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: التَّمَسُّوا الْجَارَ قَبْلَ شِرَاءِ الدَّارِ وَالرَّفِيقَ قَبْلَ الطَّرِيقِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: پیش از خرید خانه، از همسایه ، و پیش از راهی شدن، از همراه (همسفر) پرس و جو کنید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: التَّمَسُّوا الرِّزْقَ فِي خَبَايَا الْأَرْضِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: روزی خود را از آنچه در زمین پنهان است ، بجوید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَلْتَوَدُّ نِصْفَ الْعَقْلِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دوستی کردن ، نیمی از خردمندی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: تَهَادَوْا تَزِدَادُوا حُبًّا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: به یکدیگر هدیه دهید تا دوستی تان افزون شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ثَلَاثُ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٌ لِشَاكِّ فِيهِنَّ : دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ وَ دَعْوَةُ الْمُسَافِرِ وَ دَعْوَةُ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دعای سه کس ، بی تردید ، مستجاب است : دعای ستمدیده ، دعای مسافر و دعای پدر برای فرزند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَلْجَمَاعَةُ رَحْمَةٌ وَ الْفُرْقَةُ عَذَابٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: همبستگی ، مایه رحمت است و پراکندگی ، مایه عذاب .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَلْجُمُعَةُ حَجٌّ الْمَسَاكِينِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: نماز جمعه ، حج مستمندان است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَلْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بهشت ، زیر گام های مادران است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: جِهَادُ الْمَرْأَةِ حُسْنُ التَّبَعْلِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: جهاد زن ، خوب شوهرداری کردن است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : حُبُّكَ الشَّيْءَ يَعْمِي وَيُصِمُّ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : دل‌بستگی تو به چیزی ، کور و کرت می کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : حُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: نیکو پرسیدن ، [نشانه بهره مندی از] نیمی از دانش است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : حُسْنُ الْمَلَكَةِ نَمَاءٌ وَ سُوءُ الْمَلَكَةِ شُؤْمٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: نیک رفتاری با زیردستان، مایه فزونی است و بدرفتاری با آنان ، سبب شوربختی .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : حَصَّنُوا أَمْوَالَكُمْ بِالزَّكَاةِ وَ دَاوُوا مَرْضَاكُمْ بِالصَّدَقَةِ وَ أَعِدُّوا لِلْبَلَاءِ الدُّعَاءَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: اموال خود را با [پرداخت] زکات ، محفوظ نگاه دارید ، و بیمارانتان را با صدقه دادن درمان کنید، و به هنگام سختی و گرفتاری به دعا روی آورید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : حُقَّتِ الْجَنَّةُ بِالْمَكَارِهِ وَ حُقَّتِ النَّارُ بِالشَّهَوَاتِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بهشت را ناگوارى ها و دوزخ را شهوت ها در میان گرفته اند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْحَيَاءُ لَا يَأْتِي إِلَّا بِخَيْرٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: حیا ، جز نیکی به بار نمی آورد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : خَشْيَةُ اللَّهِ رَأْسُ كُلِّ حِكْمَةٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خشیت و ترس از خدا ، سرآمد هر حکمتی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْخَلْقُ كُلُّهُمْ عِيَالُ اللَّهِ ، فَأَحَبُّهُمْ إِلَيْهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِيَالِهِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: مردم، همگی خانواده خدايند، و محبوب ترين آنان نزد او کسانی اند که سود بیشتری به خانواده او می رسانند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: الْخَمْرُ أُمُّ الْخَبَائِثِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: شراب ، ریشه پلیدی هاست .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: خَيْرُ الذَّكْرِ الْخَفِيُّ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: بهترين ذکر ، ذکر پنهان است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: خَيْرُ الْعَمَلِ مَا نَفَعَ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: بهترين عمل ، آن است که سودی رساند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: خَيْرُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمْ لِلنَّاسِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: بهترين مردم، کسانی اند که بیشتر به مردم سود برسانند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: خَيْرُ النِّكَاحِ أَيْسَرُهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: بهترين ازدواج ، آسان ترين آن است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَ عَلَّمَهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: بهترين شما کسی است که قرآن بیاموزد و به دیگران بیاموزاند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: خَيْرُكُمْ مَنْ يُرْجَى خَيْرُهُ وَ يُؤْمَنُ شَرُّهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: بهترين شما کسی است که به خیرش امید می رود و از شرش ایمنی هست .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: الدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كَفَاعِلِهِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: آن که به نیکی رهنمون شود ، مانند کسی است که نیکی می کند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: الدُّعَاءُ بَيْنَ الْأَذَانِ وَ الْإِقَامَةِ لَا يُرَدُّ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دعای میان اذان و اقامه رد نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: الدُّعَاءُ سِلَاحُ الْمُؤْمِنِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دعا ، سلاح مؤمن است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دَعْوَةُ الْمَظْلُومِ مُسْتَجَابَةٌ وَإِنْ كَانَ فَاجِرًا فَفُجُورُهُ عَلَى نَفْسِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دعای ستمدیده ، مستجاب است ، و اگر بدکار باشد ، بدکاری اش به زیان خود اوست .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَ جَنَّةُ الْكَافِرِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دنیا زندان مؤمن و بهشت کافر است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: الدِّينُ النَّصِيحَةُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دین ، اخلاص ورزی و خیرخواهی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بیم از خداوند ، بنیان حکمت است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: رَبِّ قَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ قِيَامِهِ إِلَّا السَّهَرُ وَ رَبِّ صَائِمٍ لَيْسَ لَهُ مِنْ صِيَامِهِ إِلَّا الْجُوعُ وَ الْعَطَشُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بسا شب زنده داری که شب زنده داری اش جز بیداری نیست ، و بسا روزه داری که روزه داری اش جز گرسنگی و تشنگی نیست .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: رَحِمَ اللَّهُ أَمْرًا أَصْلَحَ مِنْ لِسَانِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: رحمت خدا بر آن که زبان خود را اصلاح کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا قَالَ خَيْرًا فَعَنِمَ أَوْ سَكَتَ فَسَلِمَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: رحمت خدا بر بنده ای که سخنی نیک گفت و سود بُرد یا زبان در کام کشید و سلامت ماند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: الرِّفْقُ رَأْسُ الْحِكْمَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مدارا کردن ، بنیان حکمت است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَلَرَّفَقُ فِي الْمَعِيشَةِ خَيْرٌ مِنْ بَعْضِ التَّجَارَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مدارا کردن در معیشت ، از برخی تجارت ها بهتر است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: زُرْعًا تَزِدُّ حُبًّا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: يك روز در میان ، [برادر دینی خود را] دیدار کن ، تا دوستی ات افزون شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَلَزَّهْدُ فِي الدُّنْيَا يُرِيحُ الْقَلْبَ وَ الْبَدَنَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: پارسایی در دنیا ، مایه آسایش دل و تن است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: سَافِرُوا تَصِحُّوا وَ تَغْنَمُوا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: سفر کنید تا تن درست باشید و غنیمت به دست آورید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَلَسَّعِيدٌ مَنْ وُعِظَ بِغَيْرِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: نيك بخت، آن است که از [سرنوشت] دیگران پندبگیرد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَلَسَّمَاخُ رِبَاحٍ وَ الْعُسْرُ شُوْمٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: آسان گرفتن ، مایه سودمندی است و سخت گرفتن ، سبب شوربختی .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: أَلَشِّتَاءُ رَبِيعِ الْمُؤْمِنِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: زمستان ، بهار مؤمن است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: شَرُّ الْعَمَى عَمَى الْقَلْبِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بدترین کوری ، کوری دل است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: شَرَفَ الْمُؤْمِنِ قِيَامُهُ بِاللَّيْلِ وَعِزَّهُ اسْتِغْنَاؤُهُ عَنِ النَّاسِ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: شرافت مؤمن به شب زنده داری اش ، و عزت او به اظهار بی نیازی کردن از مردم است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الصَّائِمُ لَا تُرَدُّ دَعْوَتُهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دعای روزه دار ، رد نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الصُّبْحَةُ تَمْنَعُ الرِّزْقَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خواب صبح دم ، بازدارنده روزی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : صَدَقَةُ السَّرِّ تُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: صدقه دادن نهانی، خشم پروردگار را فرو می نشاند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الصَّدَقَةُ تَمْنَعُ مِيتَةَ السَّوِّءِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: صدقه دادن ، از مرگ بد باز می دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الصَّدَقَةُ عَلَى الْقَرَابَةِ صَدَقَةٌ وَصِلَةٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: صدقه دادن به خویشاوندان ، هم صدقه است و هم صله رحم .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الصَّلَاةُ قُرْبَانُ كُلِّ تَقِيٍّ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: نماز ، سبب تقرب هر پرهیزگاری است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : صَلَاةُ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: پیوند با خویشاوندان ، بر عمر می افزاید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : صَنَائِعُ الْمَعْرُوفِ تَقِي مَصَارِعَ السَّوِّءِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: انجام دادن کار نیک ، [آدمی را] از مرگ بد ، نگاه می دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : صُومُوا تَصِحُّوا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : روزه بگیرید تا تن درست باشید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الطَّاعِمُ الشَّاكِرُ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ الصَّائِمِ الصَّابِرِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : پاداش آن که می خورد و شکر می گزارد ، مانند پاداش روزه دارِ صبور است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : طَلَبُ الْحَلَالِ جِهَادٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : در جستجوی روزیِ حلال بودن ، جهاد است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : طُوبَى لِمَنْ شَغَلَهُ عَيْبُهُ عَنْ عُيُوبِ النَّاسِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : خوشا آن که پرداختن به عیب خویش ، او را از عیب های مردم ، باز دارد !

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : طُوبَى لِمَنْ طَابَ كَسْبُهُ وَ صَلَحَتِ سَرِيرَتُهُ وَ كَرُمَتِ عِلَانِيَتُهُ وَ عَزَلَ عَنِ النَّاسِ شَرَّهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : خوشا آن که کسبش پاک ، نهانش بسامان و آشکارش نیک باشد و شرّ خود را از مردم ، باز دارد !

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : طُوبَى لِمَنْ عَمَلَ بِعِلْمِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : خوشا آن که به علم خود ، عمل کند !

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَلْعَائِدُ فِي هِبَتِهِ كَالْكَلْبِ يَعُودُ فِي قَيْئِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : آن که هدیه خود را پس بگیرد ، همچون سگی است که به استفراغ خود بر می گردد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : عِلْمُ الْإِيمَانِ الصَّلَاةُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : نشان ایمان، نماز است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْعُلَمَاءُ أَمَنَاءُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : عالمان ، امینان خدا در میان آفریدگان اویند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : عُوذُوا الْمَرِيضَ وَ اتَّبِعُوا الْجَنَائِزَ تُذَكِّرُكُمْ الْآخِرَةَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: از بیماران عیادت کنید و در تشییع جنازه شرکت کنید تا شما را به یاد آخرت بیندازد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : عَيْنَانِ لَا تَمَسُّهُمَا النَّارُ : عَيْنٌ بَكَتَ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ وَ عَيْنٌ بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دو چشم اند که آتش به آنها نمی رسد : چشمی که در دل شب از بیم خدا بگریزد ، و چشمی که شبانه در راه خدا پاسبانی می کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَلْغَى الْيَأْسُ مِمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: توانگری ، یعنی دل نبستن به آنچه در دست مردمان است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : فَضُوحُ الدُّنْيَا أَهْوَنُ مِنْ فَضُوحِ الْآخِرَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: [تَحَمُّلِ] رسوایی دنیا ، از رسوایی آخرت ، آسان تر است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : قُلِ الْحَقُّ وَ إِنْ كَانَ مُرًّا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: حق را بگو ، اگر چه تلخ باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : قِلَّةُ الْعِيَالِ أَحَدُ الْيَسَارِينَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: کمی نانخور ، نیمی از توانگری است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْقَنَاعَةُ مَالٌ لَا يَنْفَدُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: قناعت ، ثروتی پایان ناپذیر است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : قُولُوا خَيْرًا تَغْنَمُوا وَ اسْكُتُوا عَنْ شَرٍّ تَسْلَمُوا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: سخن خیر بگویید تا سود ببرید و از گفتن شر ، دم فرو ببندید تا سلامت بمانید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : كَثْرَةُ الضَّحْكِ تُمِيتُ الْقَلْبَ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: خنده بسيار ، دل را می میراند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : كَرُمُ الْمَرْءِ دِينُهُ و مُرُوَّتُهُ عَقْلُهُ و حَسْبُهُ خُلُقُهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: کرامت آدمی به دین اوست، و مردانگی اش به خردش ، و شرافت خانوادگی اش به اخلاقش .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : كَفَّارَةُ الذَّنْبِ النَّدَامَةُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: کفارۀ گناه ، پشیمانی [از آن] است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا يَسْمَعُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: آدمی را همین گناه بس که هر آنچه را می شنود ، باز گوید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : كَفَى بِالْمَرْءِ سَعَادَةً أَنْ يُوَثَّقَ بِهِ فِي دِينِهِ و دُنْيَاهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: آدمی را همین سعادت بس که در کار دین و دنیا به او [خدا] اعتماد کنند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : كَفَى بِالْمَوْتِ وَاِعْظَا ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: [آدمی را پند] دادن مرگ ، بسنده است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : كُلُّ امْرِءٍ حَسِيبُ نَفْسِهِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر کس حسابگر نفس خویش است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : كُلُّكُمْ رَاعٍ و كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: همه شما مسئولید و همه شما از سوی مردم خود ، بازخواست می شوید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر کار نیکی صدقه است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : كَلِمَةُ الْحِكْمَةِ ضَالَّةٌ كُلِّ حَكِيمٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: سخن حکمت آمیز ، گم‌شده هر حکیمی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْكَلِمَةُ الطَّيِّبَةُ صَدَقَةٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: سخن پاک ، صدقه است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : كُنْ فِي الدُّنْيَا كَأَنَّكَ غَرِيبٌ أَوْ كَأَنَّكَ عَابِرُ سَبِيلٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: در دنیا چنان باش که گویی بیگانه ای یا رهگذری هستی .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْكَيْسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَ عَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هوشمند ، کسی است که نفس خویش را رام سازد و برای پس از مرگ ، درکار باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا إِيمَانَ لِمَنْ لَا أَمَانَةَ لَهُ ؛ وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: قضا را برنمی گرداند ، مگر دعا ، و دین ندارد آن که پایبند پیمان نیست .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا تَحَاسَدُوا وَ لَا تَنَاجَشُوا وَ لَا تَبَاغَضُوا وَ لَا تَدَابَرُوا وَ كُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: به یکدیگر حسد نبرید و در خرید و فروش برای فریب دادن خریدار ، به دورغ ، بر بهای کالا نیفزایید ، به یکدیگر کینه نوزید و پشت نکنید ، و از آن گروه بندگان خدا باشید که با یکدیگر برادرند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا تُحَقِّرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هیچ کار نیکی را كوچك نشمار .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا تَخْرِقَنَّ عَلَى أَحَدٍ سِتْرًا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: پرده هیچ کس را مَدَر .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا تَسُبُّوا الْأَمْوَاتَ فَيَتَوَدَّوا بِهٍ الْأَحْيَاءَ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: به مردگان دشنام ندهید ، که با این کار ، زندگان را می آزارید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا تَغْتَابُوا الْمُسْلِمِينَ وَ لَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: غیبت مسلمانان را نکنید و در پی عیبجویی از آنان نباشید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا تَكُونُوا عَيَّابِينَ وَ لَا مَذَّاحِينَ وَ لَا طَّعَانِينَ وَ لَا مُتَمَاوِتِينَ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: عیبجو ، ستایشگر ، طعنه زن و مُرده گونه (بی روح) نباشید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا تُوَاعِدْ أَخَاكَ مَوْعِدًا فَتُخْلِفَهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: به برادرت وعده ای نده که به آن وفا نکنی .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا خَيْرَ فِي صُحْبَةِ مَنْ لَا يَرَى لَكَ مِنَ الْحَقِّ مِثْلَ الَّذِي تَرَى لَهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: در دوستی کسی که برای تو چنان حقی را نمی بیند که تو برای او می بینی ، خیری نیست .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي مَعْصِيَةِ الْخَالِقِ ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم: هیچ مخلوقی نباید با معصیت خالق ، فرمان برده شود .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: بر مسلمان روا نیست که بیش از سه روز از برادر خود ، دوری جوید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا يَخْلُونَ رَجُلٌ بِامْرَأَةٍ فَإِنَّ ثَالِثَهُمَا الشَّيْطَانُ ؛

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم: مبادا مردی با زنی خلوت کند ، که سومین آنها شیطان است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ عَبْدٌ لَا يَأْمَنُ جَارُهُ بِوَائِقِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بنده ای که همسایه اش از شرّ او در امان نباشد ،
وارد بهشت نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ قَتَاتٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: سخن چین ، وارد بهشت نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا يَرْحَمُ اللَّهُ مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خداوند ، رحمت نمی آورد بر کسی که به مردم ،
رحم نمی کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا يَرُدُّ الْقَضَاءُ إِلَّا الدُّعَاءُ ؛ وَ لَا يَزِيدُ فِي الْعُمْرِ إِلَّا
الْبِرُّ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: قضا را بر نمی گرداند، مگر دعا، و بر عمر نمی افزاید
، مگر نیکی .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا يَزَالُ الْعَبْدُ فِي الصَّلَاةِ مَا انتَظَرَ الصَّلَاةَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بنده ، تا آن گاه که در انتظار نماز است ، پیوسته
در نماز است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا يَسْتَقِيمُ إِيْمَانُ عَبْدٍ حَتَّى يَسْتَقِيمَ قَلْبُهُ وَ لَا يَسْتَقِيمُ
قَلْبُهُ حَتَّى يَسْتَقِيمَ لِسَانُهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ایمان بنده راست نشود ، مگر آن که دلش راست
شود ، و دلش راست نشود ، مگر آن که زبانش راست شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا يَسْتَكْمِلُ أَحَدُكُمْ حَقِيقَةَ الْإِيْمَانِ حَتَّى يَخْزَنَ لِسَانَهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هیچ يك از شما حقیقت ایمان را به تمامی در نیابد ،
مگر آن که زبان در کام کشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَا يَشْكُرُ اللَّهُ مَنْ لَا يَشْكُرُ النَّاسَ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: خدا را سپاس نمی گزارد ، آن که سپاسگزار مردم نباشد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا يُعْجِبَنَّكُمْ إِسْلَامُ رَجُلٍ حَتَّى تَعْلَمُوا كُنْهَ عَقْلِهِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: مسلمانی کسی شما را به شگفت نیاورد تا آن گاه که حقیقت خردش را دریابید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا يُعْجِبَنَّكُمْ عَمَلُ عَامِلٍ حَتَّى تَنْظُرُوا بِمِ يَخْتَمُ لَهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: عمل کسی شما را به شگفت نیاورد تا آن گاه که سرانجام آن را ببینید .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا يُلْدَغُ الْمُؤْمِنُ مِنْ جُحْرِ مَرَّتَيْنِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: مؤمن از يك سوراخ ، دوبار گزیده نمی شود .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا يَنْبَغِي لِمُؤْمِنٍ أَنْ يُذِلَّ نَفْسَهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: شایسته مؤمن نیست که خود را خوار کند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ مِنْ خَيْرٍ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: بنده ایمان نمی آورد ، مگر آن که نیکی ای را که برای خود دوست دارد ، برای برادرش نیز دوست داشته باشد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : حَدِيثٌ قَدْسِي : لَمْ يَتَّعَبْ دَلِي الْمُتَعَبِّدُونَ بِمِثْلِ الْبُكَاءِ مِنْ خَشْيَتِي ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: عبادت کنندگان با چیزی مانند گریستن از بیم من ، مرا عبادت نمی کنند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : حَدِيثٌ قَدْسِي : لَمْ يَتَّقِرَّبْ إِلَى الْمُتَقَرَّبُونَ بِمِثْلِ الْوَرَعِ عَمَّا حَرَّمَ عَلَيْهِمْ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: بندگان مقرب با چیزی مانند پرهیز از آنچه بر ایشان حرام کرده ام ، به من تقرب نمی جویند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَوْ تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا وَ لَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : اگر آنچه را که من می دانم ، می دانستید ، اندک می خندیدید و بسیار می گریستید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لِيَأْخُذَ الْعَبْدُ مِنْ نَفْسِهِ لِنَفْسِهِ وَ مِنْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ وَ مِنْ الشَّيْبَةِ قَبْلَ الْكِبَرِ وَ مِنْ الْحَيَاةِ قَبْلَ الْمَمَاتِ ، فَمَا بَعْدَ الدُّنْيَا مِنْ دَارٍ إِلَّا الْجَنَّةُ أَوْ النَّارُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : بنده باید که از خویش برای خویش ، و از دنیایش برای آخرت ، و از جوانی اش پیش از پیری ، و از زندگی اش پیش از مرگ توشه برگیرد ، که پس از دنیا سرایی جز بهشت یا دوزخ نیست .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ ، إِنَّمَا الشَّدِيدُ الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : نیرومند ، آن نیست که حریف را به زمین می افکند . نیرومند ، کسی است که به هنگام خشم بر خویشتن چیره باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَيْسَ بِكَذَّابٍ مَنْ أَصْلَحَ بَيْنَ اثْنَيْنِ فَقَالَ خَيْرًا أَوْ نَمَى خَيْرًا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : دروغگو نیست آن که [مصلحت جویانه] میان دو نفر آشتی می دهد . او خیر می گوید یا بر خیری می افزاید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُؤَقِّرِ الْكَبِيرَ وَ يَرْحَمْ الصَّغِيرَ وَ يَأْمُرَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : از ما نیست آن که پیران را حرمت نمی نهد و با کودکان مهربان نیست و امر به معروف و نهی از منکر نمی کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَيْسَ مِنَّا مَنْ وَسَّعَ اللَّهُ عَلَيْهِ ثُمَّ قَتَرَ عَلَى عِيَالِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : از ما نیست آن که خدا میدان روزی اش را فراخ کرده باشد و او بر خانواده اش تنگ گیرد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : لَيْسَ مِنْ خُلُقِ الْمُؤْمِنِ الْمَلَقُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: چاپلوسی ، خوی مؤمن نیست .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما آمَنَ بِالْقُرْآنِ مَنْ اسْتَحَلَّ مَحَارِمَهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: آن که حرام قرآن را حلال شمارد ، به آن ایمان نیاورده است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما تَقَرَّبَ الْعَبْدُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى أَفْضَلُ مِنْ سُجُودٍ خَفِيِّ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بنده با چیزی برتر از سجده نهانی به خداوند ، تقرب نمی جوید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما خَابَ مَنْ اسْتَخَارَ ؛ وَ لَا نَدِمَ مَنْ اسْتَشَارَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: آن که خواهان خیر باشد ، زیان نمی بیند ، و آن که مشورت کند ، پشیمان نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما زَانَ اللَّهُ تَعَالَى عَبْدًا بِزِينَةٍ أَفْضَلُ مِنْ عَفَافٍ فِي دِينِهِ وَ فَرْجِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خداوند ، بنده ای را به زینتی زیبنده تر از پاکی در دین و پاک دامنی نیاراست .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما عَالَ مَنْ اقْتَصَدَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: آن که میانه روی پیشه کند ، گرفتار فقر نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما عُبِدَ اللَّهُ بِشَيْءٍ أَفْضَلُ مِنْ فِقْهِ فِي الدِّينِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: خداوند به چیزی برتر از شناخت عالمانه دین ، عبادت نشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما فَتَحَ رَجُلٌ عَلَى نَفْسِهِ بَابَ مَسْأَلَةِ الْإِفْتَحِ اللَّهُ عَلَيْهِ بَابَ فَقْرٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هیچ کس در حاجت خواهی را به روی خویش نگشود ، مگر آن که خداوند ، در ناداری را به رویش گشود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما كان الرفق في شيءٍ [قَطُّ] إلا زانهُ و ما كان الخرق في شيءٍ إلا شانهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: در هیچ کاری مدارا نشود ، مگر آن که زینت بخش آن شود ، و در هیچ کاری شتاب نشود ، مگر آن که سبب عیبناکی آن شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما من عملٍ يُعصى اللهُ فيه بِأعجلِ عُقوبَةٍ من بغيٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: کیفر هیچ کاری که خدا را بدان نافرمانی کنند ، زودتر از ظلم ، به بنده نمی رسد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما نَحَلَ والدٌ وَلَدَهُ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هیچ پدری به فرزند خویش ، هدیه ای گران بهاتر از تربیت نکو نبخشیده است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: ما وَقَى بِهِ المَرءُ عِرْضَهُ كُتِبَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بهره مندی از آنچه آدمی با آن آبروی خود را نگاه می دارد ، [مانند] صدقه ای است که [در نامه عملش] نوشته می شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي مَثَلُ سَفِينَةِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ مَنْ رَكِبَ فِيهَا نَجَا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مثل اهل بیت من ، مثل کشتی نوح است : هر که بر آن سوار شود ، نجات می یابد و هر که از آن روی برگرداند ، غرق می شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: الْمَجَالِسُ بِالْأَمَانَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: نشست و برخاست [با دیگران] در گرو امانتداری است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: الْمُجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مجاهد ، کسی است که در راه فرمانبرداری از خدا ، جهاد با نفس کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مُدَارَةُ النَّاسِ صَدَقَةٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مدارا کردن با مردم ، [مانند] صدقه دادن است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : آدمی ، پیرو مرام دوست خویش است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمَسْجِدُ بَيْتُ كُلِّ تَقِيٍّ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مسجد ، خانه هر پرهیزگاری است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يُسْلَمُهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مسلم : مسلمان ، برادر مسلمان است ؛ نه بر او ستم می کند و نه به دست [ستم] دیگرانش می سپارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِهِ وَ يَدِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مسلم : مسلمان ، کسی است که مسلمانان از دست و زبان او آسوده باشند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مِلَاكُ الدِّينِ الْوَرَعُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : نشانه دینداری ، پارسایی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ آتَاهُ اللَّهُ خَيْرًا فَلَيْزَ عَلَيْهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : هر که خداوند به او نعمتی داده است ، باید [نشانه های آن] در او نمایان باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ اشْتَقَّ إِلَى الْجَنَّةِ سَارَعَ إِلَى الْخَيْرَاتِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : هر که مشتاق بهشت است ، به سوی نیکی ها می شتابد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ التَّمَسَّ رِضَى النَّاسِ بَسَخَطَ اللَّهُ سَخَطَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَ أَسَخَطَ عَلَيْهِ النَّاسَ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر که با خشم خدا خواهان خشنودی مردم باشد ، خداوند بر او خشم می گیرد و مردم را از او خشمگین می کند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مَنْ انْقَطَعَ إِلَى اللَّهِ كَفَاهُ اللَّهُ كُلَّ مَوْنَةٍ وَ رَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَ مَنْ انْقَطَعَ إِلَى الدُّنْيَا وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَيْهَا ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : هر که به خدا روی آورد ، خداوند ، عهده دار همه مخارجش می شود و هر که به دنیا روی آورد ، خداوند به دنیا واگذارش می کند .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَكْرَمَ النَّاسِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ وَ مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَ مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَغْنَى النَّاسِ فَلْيَكُنْ بِمَا فِي يَدِ اللَّهِ أَوْثَقَ مِنْهُ فِي يَدِهِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر که دوست دارد گرامی ترین مردمان باشد ، باید از خدا پروا کند ؛ و هر که دوست دارد توانمندترین مردمان باشد ، باید بر خدا توکل کند ؛ و هر که دوست دارد بی نیازترین مردمان باشد ، باید به آنچه نزد خداست بیشتر از آنچه در دست خود اوست ، اعتماد داشته باشد .

رسول الله صلي الله عليه وآله وسلم: مَنْ أَحَبَّ عَمَلَ قَوْمٍ خَيْرًا كَانَ أَوْشَرًا كَانَ كَمَنْ عَمِلَهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر که کردار گروهی را ، چه نیک و چه بد ، دوست داشته باشد ، چنان کسی است که آن را به جای آورده است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مَنْ أَحْسَنَ صَلَاتَهُ حِينَ يَرَاهُ النَّاسُ ثُمَّ أَسَاءَهَا حِينَ يَخْلُو فَتِلْكَ اسْتِهَانَةٌ اسْتِهَانَ بِهَا رَبَّهُ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر کس ، آن گاه که مردم او را می بینند ، نیکو نماز بگذارد و چون به خلوت می رود ، آن را سبک شمارد ، با این کار ، پروردگارش را کوچک شمرده است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مَنْ أَصَابَ مَالًا مِنْ مَهَاوِشَ أَذْهَبَهُ اللَّهُ فِي نَهَابٍ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : هر که مال آمیخته به حرام به دست آورد ، خداوند ، او را به نابودی می کشاند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا أَوْ وَضَعَ لَهُ أَظْلَهُ اللَّهُ تَعَالَى تَحْتَ ظِلِّ عَرْشِهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که وامدارِ تنگ دستی را مهلت دهد یا بار وام را از وی فرو نهد ، خداوند ، در آن روز که سایه ای جز سایه عرش نیست ، زیر سایه عرش جایش می دهد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ أَيْقَنَ بِالْخَلْفِ جَادَ بِالْعَطِيَّةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: آن که به پاداش باور دارد ، در بخشش ، گشاده دستی می کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ تَأَنَّى أَصَابَ أَوْ كَادَ وَ مَنْ عَجَلَ أَخْطَأَ أَوْ كَادَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که با درنگ (و اندیشه) دست به کاری بزند ، به هدف خود می رسد یا به آن نزدیک می شود ؛ و هر که با شتاب [و بی اندیشه] دست به کاری بزند ، به خطا می افتد یا دور نیست که به خطا بیفتد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که خود را به قومی مانند سازد ، از جمله آنان باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ وَ مَنْ تَكَبَّرَ وَضَعَهُ اللَّهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که برای خدا فروتنی کند ، خداوند بر فرازش می برد ، و هر که کبر ورزد ، خداوند او را فرو می کوبد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مِنْ حُسْنِ إِسْلَامِ الْمَرْءِ تَرْكُهُ مَا لَا يَغْنِيهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: از نیکویی مسلمانانِ آدمی این است که از آنچه به کارش نمی آید ، دست بدارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ حَمَلَ سِلْعَتَهُ فَقَدْ بَرِيَ عَنِ الْكِبَرِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که بار خود را برگیرد ، از تکبر به دور باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ خَافَ اللَّهَ خَوَّفَ اللَّهُ مِنْهُ كُلَّ شَيْءٍ وَ مَنْ لَمْ يَخَفِ اللَّهَ خَوَّفَهُ اللَّهُ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که از خدا بهراسد ، خداوند ، همه چیز را از وی بیمناک کند و هر که از خدا نهراسد، خداوند او را از همه چیز بیمناک کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ رَأَى عَوْرَةَ فَسَتَرَهَا كَانَ كَمَنْ أَحْيَا مَوْتِدَةً مِنْ قَبْرِهَا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که زشتکاری پنهانی را [از برادر دینی خود] ببیند و آن را آشکار نکند، مانند کسی است که زنده به گوری را از گور رها نیده باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ سُئِلَ عَنْ عِلْمٍ يَعْلَمُهُ فَكَتَمَهُ أَلْجِمَ بِلِجَامٍ مِنَ النَّارِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که را از دانشی بپرسند که از آن آگاه است و او [دانش خود را] پنهان کند و پاسخ نگوید، [روز قیامت] لجامی آتشین بر دهانش زده می شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ سَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ وَ سَاءَتْهُ سَيِّئَتُهُ فَهُوَ مُؤْمِنٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که از کار نیک خود ، شادمان و از کار بد خود ، اندوهناک شود ، مؤمنی راستین باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَسْكُنَ بُحْبُوحَةَ الْجَنَّةِ فَلْيَلْزِمِ الْجَمَاعَةَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که خوش دارد که در میانه بهشت جای گیرد ، باید با جماعت همراه شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ حُسْنُ الْخُلُقِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: نیک خوئی ، نشانه سعادت آدمی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مَنْ صَمَتَ نَجَا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: آن که خموشی پیشه سازد ، نجات می یابد .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا بَعَمَلِ الْآخِرَةِ فَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: هر که با کار اخروی در پی رسیدن به دنیا باشد ، در آخرت ، او را [از آن کار] بهره ای نباشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ تَكَفَّلَ اللَّهُ بِرِزْقِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: هر که در پی کسب دانش باشد ، خداوند ، عهده دار روزی اش می شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : مَنْ طَلَبَ مَحَامِدَ النَّاسِ بِمَعَاصِي اللَّهِ عَادَ حَامِدُهُ مِنَ النَّاسِ دَائِمًا ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : هر که با معصیت خدا جویای ستایش مردم باشد ، مردم به جای ستایش ، نکوهشش می کنند .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : مَنْ فَتَحَ لَهُ بَابُ خَيْرٍ فَلْيَنْتَهِزْهُ فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي مَتَى يُغْلَقُ عَنْهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: هر که در خیری به رویش گشوده شد ، باید آن را مغتنم شمارد ؛ زیرا نمی داند آن در ، کی به رویش بسته می شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : مَنْ فَرَّجَ عَنْ أَخِيهِ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا فَرَّجَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: هر که غمی از غم های دنیایی برادر دینی خود را بزداید ، خداوند ، غمی از غم های قیامت را از او می زداید .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : مَنْ فَطَّرَ صَائِمًا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم: هر که روزه داری را افطاری دهد ، او را پاداشی همچون روزه دار است .

رسول الله صلى الله عليه و آله و سلم : مَنْ قُتِلَ دُونَ مَالِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَ مَنْ قُتِلَ دُونَ أَهْلِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ وَ مَنْ قُتِلَ دُونَ دِينِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر که در راه حفظ مالش ، پاسداری از خانواده اش و در راه دینش کشته شود ، شهید است .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مَنْ كَانَ آمِرًا بِمَعْرُوفٍ فَلْيُكُنْ أَمْرُهُ ذَلِكَ بِمَعْرُوفٍ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر که مردم را به نیکی ها دعوت می کند ، باید روش دعوتش نیکو باشد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مَنْ كَانَ فِي حَاجَةٍ أَخِيهِ كَانَ اللَّهُ فِي حَاجَتِهِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : هر که در کار برآوردن حاجت برادرش باشد ، خداوند در کار برآوردن حاجت او خواهد بود .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مَنْ كَثُرَتْ صَلَاتُهُ بِاللَّيْلِ حَسُنَ وَجْهُهُ بِالنَّهَارِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر که در دل شب ، بسیار نماز بگزارد ، در روز ، خوش سیما خواهد بود .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مَنْ كَظَمَ غَيْظًا وَ هُوَ يَقْدِرُ عَلَىٰ إِنْفَاقِهِ مَلَأَ اللَّهُ قَلْبَهُ أَمْنًا وَ إِيمَانًا ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر که خشم خود را فرو خورد ، در حالی که می تواند خشمگینانه رفتار کند ، خداوند ، دلش را از آسایش و ایمان ، آکنده سازد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مَنْ كَفَّ لِسَانَهُ عَنِ أَعْرَاضِ النَّاسِ أَقَالَهُ اللَّهُ تَعَالَىٰ عَثْرَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: هر که زبان خود را از ریختن آبروی مردم باز دارد ، خداوند در روز قیامت از لغزش هایش در می گذرد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : مِنْ كُنُوزِ الْبِرِّ كِتْمَانُ الْمَصَائِبِ وَالْأَمْرَاضِ وَالصَّدَقَةِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: [سه چیز] گنجینه نیکی است : پنهان کردن گرفتاری و بیماری و صدقه دادن .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ لَمْ تَنْتَهُ صَلَاتُهُ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ لَمْ تَزِدْهُ مِنَ اللَّهِ إِلَّا بُعْدًا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: نماز هرکس که ، او را از کار زشت و منکر باز ندارد ، چیزی جز دوری از خدا نصیب او نمی کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ مَشَى إِلَى طَعَامٍ لَمْ يُدْعَ إِلَيْهِ فَقَدْ دَخَلَ سَارِقًا وَخَرَجَ مُغِيرًا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر کس بر سفره ای بنشیند که به آن دعوت نشده است ، مانند راهزنان بر آن می نشیند و مانند غارتگران از آن بر می خیزد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ نَصَرَ أَخَاهُ بِظَهْرِ الْغَيْبِ نَصَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که برادر دینی خود را در غیبت او یاری دهد ، خداوند در دنیا و آخرت ، او را یاری می دهد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ هَمَّ بِذَنْبٍ ثُمَّ تَرَكَهُ كَانَتْ لَهُ حَسَنَةٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که آهنگ گناهی کند ، سپس آن را واگذارد ، برای او پاداشی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْهُومانٍ لَا يَشْبَعَانِ : طَالِبُ عِلْمٍ وَ طَالِبُ دُنْيَا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دو آزمندند که سیری نمی پذیرند : جوینده دانش و جوینده دنیا .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ يُرِدِ اللَّهُ بِهِ خَيْرًا يُفَقِّهْهُ فِي الدِّينِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هرگاه خداوند ، خواستار خیر برای کسی باشد ، او را عالم دین می کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که سختی و پریشان حالی تنگ دستی را بر او آسان گرداند، خداوند در دنیا و آخرت بر او آسان می گیرد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ يَشْتَهِ كَرَامَةَ الْآخِرَةِ يَدَعُ زِينَةَ الدُّنْيَا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که کرامت آخرت را می خواهد ، زینت دنیا را
و ا می نهد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مَنْ يَغْفِرِ اللَّهُ لَهُ وَ مَنْ يَغْفِرُ اللَّهُ عَنْهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هر که لغزش دیگران را ببخشاید ، خداوند ، گناهش
را می بخشاید ، و هر که از خطای دیگران درگذرد ، خداوند از گناهش در می گذرد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ مَا نَهَا اللَّهُ عَنْهُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مهاجر ، کسی است که از آنچه خدا نهی کرده است
، دوری کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُؤَدِّنُونَ أَطْوَلُ النَّاسِ أَعْنَاقًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مؤدنان، گردن فرازترین مردمان در روز قیامت اند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُؤْمِنُ أَلْفٌ مَأْلُوفٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مؤمن ،انس می گیرد و دیگران نیز با او انس می
گیرند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُؤْمِنُ كَيْسٌ فَطِنٌ حَذِرٌ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مؤمن زیرک ، هوشیار و بیمناک و پرهیزکننده است
.

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِ كَالْبُنْيَانِ يَشُدُّ بَعْضُهُ بَعْضًا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مؤمن برای مؤمن ، چونان بنایی است که بخشی از
آن ، تکیه گاه بخش دیگر است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُؤْمِنُ مِرَاةُ الْمُؤْمِنِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: مؤمن ، آینه مؤمن است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُؤْمِنُ مَنْ آمَنَهُ النَّاسُ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مؤمن ، کسی است که مردم او را بر جان و مال خویش امین شمارند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْمُؤْمِنُ يَسِيرُ الْمَوْئِنَةَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : مؤمن ، کم خرج است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَلَنَدَمُ تَوْبَةً ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : پشیمانی [از گناه] توبه است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَلَنَظَرُ فِي الْخُضْرَةِ يَزِيدُ فِي الْبَصَرِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : نگریستن به سبزه ، بر بینایی می افزاید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَلَنَظَرَةُ سَهْمٍ مَسْمُومٍ مِنْ سِهَامِ إِبْلِيسَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : نگاه بد ، تیری زهرآگین از تیرهای شیطان است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : نِعْمَتَانِ مَغْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ : الصَّحَّةُ وَ الْفَرَاغُ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : دو نعمت است که بیشتر مردم در آنها زیانکارند : سلامت و فراغت .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : حَدِيثٌ قَدْسِي : وَجَبَتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَحَابِّينَ فِيَّ وَ الْمُتَجَالِسِينَ فِيَّ وَ الْمُتَبَاذِلِينَ فِيَّ وَ الْمُتَزَاوِرِينَ فِيَّ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : محبت من بر آنان که در راه من به یکدیگر محبت می ورزند و در راه من با یکدیگر همنشینی می کنند و در راه من به یکدیگر می بخشد و در راه من به دیدار یکدیگر می روند ، واجب است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : وَجَبَتْ مَحَبَّةُ اللَّهِ عَلَى مَنْ أَغْضَبَ فَحَلَمَ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : محبت خدا بر کسی که به خشمش آورند، و او بردباری کند ، واجب می شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : أَلَوْحَدَةُ خَيْرٌ مِنْ جَلِيسِ السَّوِّءِ وَ الْجَلِيسُ الصَّالِحُ
خَيْرٌ مِنَ الْوَحْدَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: تنهایی ، بهتر از همنشین بد است و همنشین نیک ،
بهتر از تنهایی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : هَدِيَّةُ اللَّهِ إِلَى الْمُؤْمِنِ السَّائِلُ عَلَى بَابِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: هدیه خدا به مؤمن ، [سائلی،] درخواست کننده ای
است که بر درِ خانه اوست .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : يَا عَجَبًا كُلُّ الْعَجَبِ لِلْمُصَدِّقِ بَدَارِ الْخُلُودِ وَ هُوَ
يَسْعَى لِدَارِ الْغُرُورِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: بس شگفتا از کسی که سرای جاودان را باور دارد
و برای سرای فریب (دنیا) می کوشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : يُبْصِرُ أَحَدُكُمْ الْقَذَى فِي عَيْنِ أَخِيهِ وَ يَدْعُ الْجَذَعَ فِي
عَيْنِهِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: برخی از شما خاشاک را در چشم برادرش می بیند
و تنه درخت را در چشم خود ، وا می گذارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : يُبْعَثُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى نِيَّاتِهِمْ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: آدمیان در قیامت بر آن نیّتی که دارند ، برانگیخته
می شوند .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : يَدُ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: دست خدا بر سر جماعت است .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : يَسْرُوا وَ لَا تُعَسَّرُوا ؛

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم: کارها را [برای مردم] آسان کنید و دشوار نکنید .

رسول الله صلى الله عليه وآله وسلم : الْيَمِينُ الْكَاذِبَةُ تَدْعُ الدِّيَارَ بِلَاقِعَ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : سوگند دروغ ، خانه ها را [از نعمت و برکت] تهی می گذارد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : أَلَيْمِينَ الْكَاذِبَةُ مَنَفَقَةٌ لِلْسَّلْعَةِ مَحَقَّةٌ لِلْكَسْبِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: سوگند دروغ ، سبب رونق و رواج کالا می شود ؛
[ولی برکت] کسب را از بین می برد .

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم : يَهْرَمُ ابْنُ آدَمَ تَشِبُّ مِنْهُ اثْنَتَانِ الْحِرْصُ عَلَى الْمَالِ وَ الْحِرْصُ عَلَى الْعُمْرِ ؛

رسول الله صلي الله عليه و آله و سلم: آدمی زاده پیر می شود ، در حالی که دو خوی او جوان می شوند : حرص بر مال ، و حرص بر عمر .

لَا مُظَاهَرَةَ أَحْسَنَ مِنَ الْمُشَاوَرَةِ؛

هیچ پشتیبانی نیکوتر از رایزنی نیست.

يا عَلِيُّ! عَلَيْكَ بِالصِّدْقِ وَلَا تَخْرُجْ مِنْ فَيْكِ كَذِبَةٌ أَبَدًا وَلَا تَجْتَرِنَنَّ عَلَى خِيَانَةِ أَبَدًا؛

ای علی! هماره راستی پیشه کن، و مبادا دروغی بر زبانت رانده شود ، و هرگز بر خیانتی دلیری مکن.

يا عَلِيُّ! ثَلَاثٌ مِنْ مَكَارِمِ الْأَخْلَاقِ : تَصِلُ مَنْ قَطَعَكَ وَتُعْطِي مَنْ حَرَمَكَ وَتَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ؛

ای علی! سه چیز از جمله کرامت های اخلاقی است : با کسی که از تو گسسته ، بپیوندى ، و به کسی که از تو دریغ ورزیده ، بخشش کنی ، و کسی را که به تو ستم کرده ، ببخشایی.

يا عَلِيُّ! ثَلَاثٌ مَنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ لَمْ يَقُمْ لَهُ عَمَلٌ : وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنِ مَعَاصِي اللَّهِ وَعِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلَ السَّفِيهِ وَعَقْلٌ يُدَارِي بِهِ النَّاسَ؛

ای علی! سه چیز است که تا در کسی نباشد ، کرداری از او راست نیاید : پرهیزگاری ای که او را از نافرمانی خدا باز دارد ، دانشی که او را از [گزند] نادانی نادان برهاند ، و خردی که با آن با مردم سازگاری کند.

مَنْ أَتَى غَنِيًّا فَتَضَعَّعَ لَهُ ذَهَبَ ثُلُثَا دِينِهِ؛

کسی که نزد توانگری رود و پیش او زبونی کند ، دو سوم دینش بر باد رفته است.

يا عَلِيُّ! كُلُّ عَيْنٍ بَاكِئَةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا ثَلَاثَ أَعْيُنٍ : عَيْنُ سَهْرَتٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَعَيْنُ غُصَّتٍ
عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ وَعَيْنُ فَاضَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ؛

ای علی! در روز رستاخیز ، همه دیدگان جز سه دیده ، گریان است :دیده ای که در راه
خدا بیدار خوابی (شب زنده داری) کشیده ، دیده ای که از محرمات الهی فرو نهاده شده ،
و دیده ای که از بیم خدا گریسته است.

يا عَلِيُّ! طُوبَى لِمَنْ نَظَرَ اللَّهَ إِلَيْهَا تَبْكِي عَلَى ذَنْبٍ لَمْ يَطَّلِعْ عَلَى ذَلِكَ الذَّنْبِ أَحَدٌ غَيْرُ
اللَّهِ ؛

ای علی! خوشا چهره ای که خدا به آن نظر دارد : چهره ای که بر گناهی می گرید که
کسی جز خدا از آن آگاه نیست.

لِلْمُرَائِي ثَلَاثُ عَلَامَاتٍ : يَنْشَطُ إِذَا كَانَ عِنْدَ النَّاسِ وَيَكْسَلُ إِذَا كَانَ وَحْدَهُ وَيُحِبُّ أَنْ يُحَمَدَ فِي
جَمِيعِ الْأُمُورِ ؛

ریاکار را سه نشان است : چون پیش مردم باشد ، [در کار دین] چالاکی نماید ، و چون
تنها شود ، سستی و کاهلی کند ، و خوش دارد که او را در همه کارها بستايند.

لَيْسَ يَنْبَغِي لِلْعَاقِلِ أَنْ يَكُونَ شَاخِصًا إِلَّا فِي ثَلَاثٍ : مَرَمَّةٍ لِمَعَاشٍ أَوْ خُطْوَةٍ لِمَعَادٍ أَوْ لَذَّةٍ فِي
غَيْرِ مُحَرَّمٍ ؛

خردمند را نشاید که جز در سه کار بکوشد : نیکو ساختن زندگانی، گام سپاری برای
رستاخیز ، و کامیابی از غیر حرام.

يا عَلِيُّ! إِيَّاكَ وَالْكَذِبَ ؛ فَإِنَّ الْكَذِبَ يُسَوِّدُ الْوَجْهَ ؛

ای علی! از دروغ بپرهیز که دروغ ، رو سیاهی می آورد.

يا عَلِيُّ! لَا تَحْلِفْ بِاللَّهِ كَاذِبًا وَلَا صَادِقًا مِنْ غَيْرِ ضَرُورَةٍ وَلَا تَجْعَلِ اللَّهَ عُرْضَةً لِيَمِينِكَ فَإِنَّ
اللَّهَ لَا يَرْحَمُ وَلَا يَرَعَى مَنْ حَلَفَ بِاسْمِهِ كَاذِبًا ؛

ای علی! سوگند دروغ به خدا مخور و در غیر ضرورت، سوگند راست نیز یاد مکن و خداوند
را دست مایه سوگندت مساز؛ زیرا خداوند به کسی که به نام او سوگند دروغ بخورد ،
رحم نمی کند و رعایتش را نمی نماید.

يا عَلِيُّ! إِيَّاكَ وَاللَّجَاجَةَ ؛ فَإِنَّ أَوَّلَهَا جَهْلٌ وَآخِرُهَا نَدَامَةٌ ؛

ای علی! از لجبازی بپرهیز ، که آغازش نادانی و انجامش پشیمانی است.

وَأَمَّا عَلَامَةُ النَّاصِحِ فَاَرْبَعَةٌ : يَقْضِي بِالْحَقِّ وَيُعْطِي الْحَقَّ مِنْ نَفْسِهِ وَيَرْضَى لِلنَّاسِ مَا يَرْضَاهُ لِنَفْسِهِ وَلَا يَعْتَدِي عَلَى أَحَدٍ؛

نشانه خیرخواه چهار چیز است : به حق دآوری کند ، و از خود به دیگران حق دهد ، و آنچه بر خود پسندد ، بر مردم روا دارد ، و از حریم هیچ کس درنگذرد.

طُوبَى لِمَنْ أَنْفَقَ الْفَضْلَ مِنْ مَالِهِ وَأَمْسَكَ الْفَضْلَ مِنْ قَوْلِهِ؛

خوشا بر آن کس که افزونی دارایی اش را انفاق کند و از افزون گویی زبانش جلوگیری کند!

طُوبَى لِمَنْ حَسَّنَ مَعَ النَّاسِ خُلُقَهُ وَبَدَّلَ لَهُمْ مَعُونَتَهُ وَعَدَلَ عَنْهُمْ شَرَّهُ؛

خوشا بر آن کس که با مردم نیک خوئی کند و به آنان مدد رساند و گزندش را از آنان بگرداند!

مَلْعُونٌ مَنْ أَلْقَى كُلَّهُ عَلَى النَّاسِ؛

ملعون (از رحمت خدا به دور) است کسی که بار خود را بر مردم افکند.

الْعِبَادَةُ سَبْعَةٌ أَجْزَاءُ أَفْضَلُهَا طَلَبُ الْحَلَالِ؛

پرستش ، هفت بخش است و برترین بخش آن ، طلب روزی حلال است.

أَفْضَلُ جِهَادٍ أُمَّتِي أَنْتَظَرُ الْفَرَجَ؛

برترین جهاد امت من ، چشمداشت گشایش است .

سَأَلُوا الْعُلَمَاءَ وَخَاطَبُوا الْحُكَمَاءَ وَجَالَسُوا الْفُقَرَاءَ؛

از دانشمندان پرسید و با حکیمان گفتگو کنید و با نیازمندان ، همنشین شوید.

فَاضْلُ الْعِلْمِ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ فَضْلِ الْعِبَادَةِ ، وَأَفْضَلُ دِينِكُمُ الْوَرَعُ؛

فضیلت دانش نزد من ، از فضیلت پرستش خوش تر است ، و برترین آیین شما پرهیزگاری است.

مَنْ تَفَاقَرَ افْتَقَرَ؛

هرکه درویش نمایی کند ، درویش شود.

مُدَارَاةُ النَّاسِ نِصْفُ الْإِيمَانِ وَالرِّفْقُ بِهِمْ نِصْفُ الْعَيْشِ؛

سازگاری با مردم ؛ نیمی از ایمان و نرم رفتاری با آنان ، نیمی از زندگانی است.

لَيْسَ مِنَّا مَنْ عَشَّ مُسْلِمًا أَوْ ضَرَّهُ أَوْ مَاكَرَهُ؛

هر که به مسلمانی خیانت کند یا بدو زیان رساند و یا بدو نیرنگ زند ، از ما نیست.

رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا قَالَ خَيْرًا فَعَنِمَ أَوْ سَكَتَ عَنْ سُوءٍ فَسَلِمَ؛

خدا رحمت کند بنده ای را که خوش گوید و بهره برد یا خاموشی گزیند و سالم ماند!

خَيْرُكُمْ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا الَّذِينَ يَأْلِفُونَ وَيُؤْلَفُونَ؛

نیکوترین شما ، نیک خوترین شمايند ؛ همانان که الفت جویند و الفت پذیرند.

مَنْ أَلْقَى جِلْبَابَ الْحَيَاءِ لَا غِيبَةَ لَهُ؛

هر که جامه شرم از خود بیفکند ، غیبت ندارد (نکوهش او غیبت شمرده نمی شود).

مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَيْفَ إِذَا وَعَدَ؛

هر که به خدا و روز پاداش ایمان دارد ، باید چون وعده ای دهد ، به آن وفا می کند.

الْأَمَانَةُ تَجْلِبُ الرِّزْقَ وَالْخِيَانَةُ تَجْلِبُ الْفَقْرَ؛

امانتداری روزی آورد؛ و خیانت ، درویشی.

نَظَرُ الْوَلَدِ إِلَى وَالِدَيْهِ حُبًّا لَهُمَا عِبَادَةٌ؛

نگاه مهرآمیز فرزند به پدر و مادر ، عبادت است.

مَنْ اقْتَصَدَ فِي مَعِيشَتِهِ رَزَقَهُ اللَّهُ وَمَنْ بَدَّرَ حَرَمَهُ اللَّهُ؛

هر که در زندگی خویش میانه روی کند ، خدایش روزی رساند و هر که زیاده روی کند ، خدایش بی نصیب سازد.

أَقْرَبُكُمْ مِنِّي عَدَا فِي الْمَوْقِفِ أَصْدَقُكُمْ لِلْحَدِيثِ وَأَدَاكُمْ لِلْأَمَانَةِ وَأَوْفَاكُمْ بِالْعَهْدِ وَأَحْسَنُكُمْ خُلُقًا وَأَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ؛

فردا در قرارگاه رستاخیز ، نزدیک ترین شما به من ، راستگوترین و امانت پردازترین و با وفاترین شما به پیمان و نیک خوترین و نزدیک ترین شما به مردمان است.

مَنْ عَمِلَ عَلَى غَيْرِ عِلْمٍ كَانَ مَا يُفْسِدُ أَكْثَرَ مِمَّا يُصْلِحُ؛

هرکه جاهلانه به کاری پردازد ، آنچه تباه سازد ، بیش از آن چیزی است که درست کند

مَنْ أَدَاعَ فَاحِشَةً كَانَ كَمُبْدِيهَا وَمَنْ عَيَّرَ مُؤْمِنًا بِشَيْءٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَرْتَكِبَهُ؛

هرکه زشتی ای را منتشر کند ، همانند آغاز کننده آن است ، و هر که ننگی را به مؤمنی نسبت دهد ، نمیرد تا خود مرتکب همان شود.

أَرْبَعٌ مِنْ عِلَامَاتِ الشَّقَاءِ : جُمُودُ الْعَيْنِ وَقَسْوَةُ الْقَلْبِ وَشِدَّةُ الْحَرِصِ فَيَطْلُبُ الدُّنْيَا وَالْإصرَارُ عَلَى الذَّنْبِ؛

چهار چیز از نشانه های بدبختی است : چشم خشکی ، دل سنگی ، بسیاری از در دنیاجویی و پافشاری بر گناه.

اسْتَعِينُوا عَلَى أُمُورِكُمْ بِالْكِتْمَانِ ؛ فَإِنَّ كُلَّ ذِي نِعْمَةٍ مَحْسُودٌ؛

در کارهای خود از نهانداری [کتمان کردن] مدد گیرید ؛ چه ، بر هر صاحب نعمتی حسد می برند .

نِعْمَ الْعَوْنُ عَلَى تَقْوَى اللَّهِ الْغِنَى؛

توانگری ، یآوری نیکو برای تقواست.

طُوبَى لِمَنْ تَرَكَ شَهْوَةً حَاضِرَةً لِمَوْعِدٍ لَمْ يَرَهُ؛

خوشا آن که شهوتِ آماده ای را به خاطر پاداش وعده داده شده ای که آن را ندیده است ، رها کند!

أَقْلُ مَا يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَحْ يُوثَقُ بِهِ أَوْ دِرْهَمٌ حَلَالٌ؛

کمترین چیزی که در آخرالزمان باشد ، برادری مورد اطمینان ، یا درهمی پول حلال است.

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِذَا أَنْعَمَ عَلَى عَبْدٍ أَنْ يَرَى أَثَرَ نِعْمَتِهِ عَلَيْهِ؛

خدا چون به بنده ای نعمت بخشد ، دوست دارد اثر نعمت خود را، در او ببیند.

إِيَّاكُمْ وَتَخَشَعُ النَّفَاقِ وَهُوَ أَنْ يُرَى الْجَسَدُ خَاشِعًا وَالْقَلْبُ لَيْسَ بِخَاشِعٍ؛

زنهار از خشوع منافقانه ، و آن ، چنان باشد که تن درحالِ خشوع به نظر آید ، ولی دل ، خاشع نباشد.

عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مُغِيرَةَ مَوْلَى أُمِّ سَلَمَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَنَّهَا قَالَتْ : نَزَلَتْ هَذِهِ الْآيَةُ فِي بَيْتِهَا : «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» أَمَرَنِي رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَنْ أُرْسِلَ إِلَى عَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ ، فَلَمَّا أَتَوهُ اعْتَنَقَ عَلِيًّا بِيَمِينِهِ ، وَالْحَسَنَ بِشِمَالِهِ ، وَالْحُسَيْنَ عَلَى بَطْنِهِ ، وَفَاطِمَةَ عِنْدَ رِجْلِهِ فَقَالَ : اللَّهُمَّ هَؤُلَاءِ أَهْلِي وَعِترتي فَأَذْهِبْ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَطَهِّرْهُمْ تَطْهِيرًا ، قَالَهَا ثَلَاثَ مَرَّاتٍ . قُلْتُ : فَأَنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ فَقَالَ : إِنَّكَ عَلَى خَيْرٍ إِنْ شَاءَ اللَّهُ .

عبداللہ بن مغیرہ غلام ام سلمہ (ہمسر پیامبر) بہ نقل از ام سلمہ : این آیه : «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» در خانه او نازل شدہ است. او می گوید: پیامبر صلی اللہ علیہ و آلہ بہ من دستور داد کسی را در پی علی، فاطمہ، حسن و حسین بفرستم. چون بیامدند پیامبر علی را با دست راست در آغوش گرفت و حسن را با دست چپ و حسین را روی زانویش نهاد و فاطمہ را جلو پای خود نشاند و فرمود: بار خدایا! اینان خانواده و خاندان من هستند، پس ہرگونہ پلیدی را از آنها دور کن و کاملاً پاکشان گردان. پیامبر این سخن را سہ بار تکرار کرد. گفتیم: پس من چہ یا رسول اللہ ؟ فرمود: تو بہ خواست خدا بر نیکی ہستی .

عَطِيَّةُ الْعَوْفِيِّ عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - فِي قَوْلِهِ تَعَالَى : «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» - قَالَ : جَمَعَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَلِيًّا وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ أَدَارَ عَلَيْهِمُ الْكِسَاءَ ، فَقَالَ : هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي ، اللَّهُمَّ أَذْهِبْ عَنْهُمْ الرِّجْسَ وَطَهِّرْهُمْ تَطْهِيرًا ، وَأُمُّ سَلَمَةَ عَلَى الْبَابِ ، فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، أَلَسْتُ مِنْهُمْ ؟ فَقَالَ : إِنَّكَ لَعَلَى خَيْرٍ - أَوْ إِلَى خَيْرٍ .

عطیہ عوفی بہ نقل از ابو سعید خدری و او بہ نقل از پیامبر در بارہ این سخن پروردگار : «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» آورده است کہ: پیامبر خدا صلی اللہ علیہ و آلہ علی، فاطمہ، حسن و حسین را گرد آورد و سپس کساء را بر روی ایشان کشید و فرمود: اینان اہل بیت من هستند، خدایا! ہرگونہ پلیدی را از آنها دور کن و کاملاً پاکشان گردان. ام سلمہ کہ بر در خانہ بود عرض کرد: یا رسول اللہ ! آیا من از ایشان نیستم؟ فرمود: تو بر خیر و نیکی ہستی، یا فرمود: تو بہ سوی خیر و نیکی روانی .

عَبْدُ الرَّحْمَنِ بْنُ أَبِي لَيْلَى عَنْ أَبِيهِ عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَنَّهُ قَالَ لِعَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ : أَنَا أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ وَأَنْتَ بَعْدِي تَدْخُلُهَا وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَفَاطِمَةُ ... اللَّهُمَّ إِنَّهُمْ أَهْلِي

فَأَذْهَبَ عَنْهُمْ الرَّجْسَ وَ طَهَّرَهُمْ تَطْهِيرًا ، اللَّهُمَّ اكْلَأْهُمْ وَارْعَهُمْ وَكُنْ لَهُمْ ، وَانصُرْهُمْ
وَأَعِزَّهُمْ ، وَأَعِزَّهُمْ وَلَا تُذِلَّهُمْ ، وَاخْلُفْنِي فِيهِمْ ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ .

عبدالرحمن بن ابی لیلی به نقل از پدرش به نقل از پیامبر آورده است که به علی علیه السلام فرمود: من نخستین کسی هستم که به بهشت در می آید و تو و حسن و حسین و فاطمه پس از من به بهشت در می آید، خدایا! آنها خاندان من هستند پس هر گونه پلیدی را از آنها دور کن و کاملاً پاکشان گردان. خدایا! از آنان محافظت و نگهبانی کن ، و برای آنها باش، و یاری و مددشان رسان، و ارجمندشان گردان، و خوارشان مساز ، و جانشین من در میان آنان باش، که تو بر همه چیز توانایی .

سَلِيمَانُ الْمُنْبَهِيُّ ، عَنْ ثَوْبَانَ مَوْلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ قَالَ : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ إِذَا سَافَرَ كَانَ آخِرُ عَهْدِهِ بِإِنْسَانٍ مِنْ أَهْلِ فَاطِمَةَ ، وَأَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ عَلَيْهَا إِذَا قَدِمَ فَاطِمَةَ ، فَقَدِمَ مِنْ غَزَاةٍ لَهُ وَقَدْ عَلَّقَتْ مِسْحًا أَوْ سِتْرًا عَلَى بَابِهَا ، وَحَلَّتِ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ قَلْبَيْنِ مِنْ فِضَّةٍ ، فَقَدِمَ فَلَمْ يَدْخُلْ ، فَظَنَّتْ أَنَّ مَا مَنَعَهُ أَنْ يَدْخُلَ مَا رَأَى ، فَهَتَكَ السِّتْرَ وَفَكَتِ الْقَلْبَيْنِ عَنِ الصَّبِيِّينِ وَقَطَّعَتْهُ بَيْنَهُمَا ، فَانْطَلَقَا إِلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَهُمَا يَبْكِيَانِ ، فَأَخَذَهُ مِنْهُمَا ، وَقَالَ : يَا ثَوْبَانُ ، إِذْهَبْ بِهَذَا إِلَى آلِ فُلَانٍ - أَهْلِ بَيْتِ الْمَدِينَةِ - إِنَّ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي أَكْرَهُ أَنْ يَأْكُلُوا طَيِّبَاتِهِمْ فِي حَيَاتِهِمُ الدُّنْيَا . يَا ثَوْبَانُ ، اشْتَرِ لِفَاطِمَةَ قِلَادَةً مِنْ عَصَبٍ ، وَسِوَارِينَ مِنْ عَاجٍ .

سليمان منبهي به نقل از ثوبان غلام رسول خدا صلى الله عليه و آله : پیامبر صلى الله عليه و آله هر گاه به مسافرت می رفت فاطمه، آخرین شخص از خاندانش بود که او را می دید و نخستین کسی بود که هر گاه از سفر می آمد به دیدن او می رفت .

يك بار پیامبر از جنگ بازگشت و این درحالی بود که فاطمه، پلاس یا پرده ای بر در اتاقش آویخته بود و حسن و حسین را با دو دستبند سیمین آراسته بود. پیامبر به هنگام برگشتن به خانه فاطمه نیامد و فاطمه گمان کرد آن چه مانع از آمدن حضرت به خانه او شده چیزهایی است که دیده است، لذا پرده را پاره کرد و دو دستبند را از دو کودک گرفت و آنها را میان آنها شکست. آن دو گریه کنان نزد پیامبر خدا صلى الله عليه و آله رفتند، پیامبر دستبندها را از آنها گرفت و گفت: ای ثوبان! اینها را به فلان خانواده - که خانواری در مدینه بودند - برسان، من ناخوش می دارم که اهل بیت من داراییهای نیکوی خود را در زندگی دنیوی بخورند. ای ثوبان! برای فاطمه گردنبندی از عَصَب و دو دستبند از عاج بخر .

عطاء بن أبي رباح عن عمر بن أبي سلمة - ربيب النبي صلى الله عليه وآله -: نزلت هذه الآية على النبي صلى الله عليه وآله : « إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا » (في بيت أم سلمة ، فدعا النبي صلى الله عليه وآله فاطمة وحسنا وحسينا ، فجعلهم

بكساء ، وعلى خلف ظهره فجعله بكساء ، ثم قال : اللهم هؤلاء أهل بيتي ، فأذهب عنهم الرجس وطهرهم تطهيرا . قالت أم سلمة : وأنا معهم يا نبي الله ؟ قال : أنت على مكانك ، وأنت إلى خير .

عطاء بن ابی رباح از عمر بن ابی سلمه - ناپسری پیامبر صلی الله علیه و آله : این آیه : « إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا » در خانه ام سلمه نازل شد و پیامبر صلی الله علیه و آله ، فاطمه ، حسن و حسین را فرا خواند و آنها را با عبایی پوشاند و علی را هم که پشت سر او بود زیر عبایی قرار داد و سپس فرمود: خدایا! اینان اهل بیت من هستند، پس هر گونه پلیدی را از آنها دور کن و کاملاً پاکشان گردان. ام سلمه گفت: ای پیامبر خدا! آیا من هم با آنها هستم. پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: تو در جایگاه خود قرار داری و به سوی خیر و نیکی هستی .

أَبُو الْحَمْرَاءِ خَادِمُ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : إِنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَانَ إِذَا طَلَعَ الْفَجْرُ يَمُرُّ بِبَيْتِ عَلِيٍّ وَفَاطِمَةَ عَلَيْهِمَا السَّلَامَ ، فَيَقُولُ : السَّلَامُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ ، الصَّلَاةُ الصَّلَاةُ « إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا » .

ابو الحمراء خدمتکار پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هنگامی که سپیده می دمید پیامبر صلی الله علیه و آله از کنار خانه علی و فاطمه عبور می کرد و می فرمود: سلام بر شما ای اهل بیت، نماز، نماز: « إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا » .

نُفَيْعُ بْنُ الْحَارِثِ عَنْ أَبِي الْحَمْرَاءِ خَادِمِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَجِيءُ عِنْدَ كُلِّ صَلَاةٍ فَجَرٌ فَيَأْخُذُ بِعِضَادَةِ هَذَا الْبَابِ ، ثُمَّ يَقُولُ : السَّلَامُ عَلَيْكُمْ يَا أَهْلَ الْبَيْتِ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ . فَيَرْتَدُّونَ عَلَيْهِ مِنَ الْبَيْتِ : وَعَلَيْكُمْ السَّلَامُ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ ، فَيَقُولُ : الصَّلَاةُ رَحِمَكُمُ اللَّهُ « إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا » . فَقُلْتُ : يَا أَبَا الْحَمْرَاءِ ، مَنْ كَانَ فِي الْبَيْتِ ؟ قَالَ : عَلِيٌّ وَفَاطِمَةُ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ .

نفع بن حارث به نقل از ابو الحمراء خدمتکار پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پیامبر خدا صلی الله علیه و آله هنگام هر نماز صبح می آمد و بازوی در را می گرفت و می فرمود: سلام بر شما ای اهل البیت و رحمت و برکات خدا بر شما باد. و از درون خانه به ایشان پاسخ می دادند: و بر شما درود و رحمت و برکات الهی. پیامبر صلی الله علیه و آله می فرمود: رحمت خدا بر شما باد، هنگام نماز است: «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً». گفتیم: ای ابا الحمراء! چه کسی درون خانه بود؟ گفت: علی، فاطمه، حسن و حسین علیهم السلام.

جابر بن سمره: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقُولُ : يَكُونُ اثْنَا عَشَرَ أَمِيرًا . فَقَالَ كَلِمَةً لَمْ أَسْمَعْهَا ، فَقَالَ أَبِي : إِنَّهُ قَالَ : كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ .

از پیامبر صلی الله علیه و آله شنیدم که می فرمود: دوازده امیر خواهد بود. بعد پیامبر صلی الله علیه و آله کلمه ای گفت که من نشنیدم، پدرم گفت که ایشان فرمود: همه آنها از قریش هستند.

جابر بن سمره: سَمِعْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقُولُ : لَا يَزَالُ أَمْرُ النَّاسِ مَاضِيًا مَا وَلِيَهُمْ اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا . ثُمَّ تَكَلَّمَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ بِكَلِمَةٍ خَفِيَتْ عَلَيَّ ، فَسَأَلْتُ أَبِي : مَاذَا قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ؟ فَقَالَ : كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ .

از پیامبر صلی الله علیه و آله شنیدم که می فرمود: امور مردم مادامی که دوازده مرد بر ایشان ولایت داشته باشند جریان می یابد. سپس پیامبر صلی الله علیه و آله کلمه ای گفت که بر من پنهان ماند. از پدرم پرسیدم پیامبر صلی الله علیه و آله چه فرمود: پدرم گفت: فرمود: همه آنها از قریش اند.

جابر بن سمره: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : يَكُونُ مِنْ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ أَمِيرًا . قَالَ : ثُمَّ تَكَلَّمَ بِشَيْءٍ لَمْ أَفْهَمْهُ ، فَسَأَلْتُ الَّذِي يَلِينِي فَقَالَ : قَالَ : كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ .

پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: پس از من دوازده امیر خواهد بود. جابر می گوید: پیامبر صلی الله علیه و آله سپس چیزی فرمود که من نفهمیدم. از نفر پهلویی خود پرسیدم. او گفت: پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: همه آنها از قریش اند.

جابر بن سمره: سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ يَقُولُ : لَا يَزَالُ الْإِسْلَامُ عَزِيزًا إِلَى اثْنَيْ عَشَرَ خَلِيفَةً . ثُمَّ قَالَ كَلِمَةً لَمْ أَفْهَمْهَا ، فَقُلْتُ لِأَبِي : مَا قَالَ ؟ فَقَالَ : كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ .

از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله شنیدم که می فرمود: اسلام تا دوازده جانشین همچنان عزیز خواهد بود. سپس کلمه ای فرمود که من نفهمیدم. به پدرم گفتم. پیامبر صلی الله علیه و آله چه فرمود؟ او گفت: همه آنها از قریش اند.

جَابِرُ بْنُ سَمْرَةَ : كُنْتُ مَعَ أَبِي عَبْدِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله فَسَمِعْتُهُ يَقُولُ : بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ خَلِيفَةً. ثُمَّ أَخْفَى صَوْتَهُ ، فَقُلْتُ لِأَبِي: مَا الَّذِي أَخْفَى صَوْتَهُ ؟ قَالَ: قَالَ : كُلُّهُمْ مِنْ بَنِي هَاشِمٍ .

با پدرم خدمت پیامبر صلی الله علیه و آله بودیم. شنیدم که پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: پس از من دوازده جانشین خواهند بود. سپس حضرت صلی الله علیه و آله صدایش را آهسته کرد. من به پدرم گفتم: آن چه آهسته فرمود چه بود؟ گفت: پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: همه آنها از بنی هاشم هستند.

جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيُّ : دَخَلَ جَنْدَلُ بْنُ جُنَادَةَ بْنِ جُبَيْرٍ الْيَهُودِيُّ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله فَقَالَ - فِي حَدِيثٍ طَوِيلٍ - : أَخْبِرْنِي يَا رَسُولَ اللَّهِ عَنْ أَوْصِيَائِكَ مِنْ بَعْدِكَ لِأَتَمَسَّكَ بِهِمْ . قَالَ : أَوْصِيَائِيَ الْإِثْنَا عَشَرَ . قَالَ جَنْدَلٌ : هَكَذَا وَجَدْنَاهُمْ فِي التَّوْرَةِ ، وَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، سَمِّهِمْ لِي .

فَقَالَ : أَوَّلُهُمْ سَيِّدُ الْأَوْصِيَاءِ أَبُو الْأَيْمَّةِ عَلِيٌّ ، ثُمَّ ابْنَاهُ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ ، فَاسْتَمَسَّكَ بِهِمْ وَلَا يَغُرَّنَّكَ جَهْلُ الْجَاهِلِينَ ، فَإِذَا وَلَدَ عَلِيٌّ بْنُ الْحُسَيْنِ زَيْنَ الْعَابِدِينَ يَقْضِي اللَّهُ عَلَيْكَ ، وَيَكُونُ آخِرُ زَادِكَ مِنَ الدُّنْيَا شَرْبَةً لَبَنٍ تَشْرَبُهُ .

فَقَالَ جَنْدَلٌ : وَجَدْنَا فِي التَّوْرَةِ وَفِي كُتُبِ الْأَنْبِيَاءِ : إِيْلِيَا وَشَبْرًا وَشَبِيرًا ، فَهَذِهِ أَسْمَاءُ عَلِيٍّ وَالْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ ، فَمَنْ بَعْدَ الْحُسَيْنِ ، وَمَا أَسَامِيهِمْ ؟

قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : إِذَا انْقَضَتْ مُدَّةُ الْحُسَيْنِ فَالِإِمَامُ ابْنُهُ عَلِيٌّ وَيُلَقَّبُ بِزَيْنِ الْعَابِدِينَ ، فَبَعْدَهُ ابْنُهُ مُحَمَّدٌ يُلَقَّبُ بِالْبَاقِرِ ، فَبَعْدَهُ ابْنُهُ جَعْفَرٌ يُدْعَى بِالصَّادِقِ ، فَبَعْدَهُ ابْنُهُ مُوسَى يُدْعَى بِالكَاطِمِ ، فَبَعْدَهُ ابْنُهُ عَلِيٌّ يُدْعَى بِالرِّضَا ، فَبَعْدَهُ ابْنُهُ مُحَمَّدٌ يُدْعَى بِالتَّقِيِّ وَالزَّكِيِّ ، فَبَعْدَهُ ابْنُهُ عَلِيٌّ يُدْعَى بِالنَّقِيِّ وَالْهَادِي ، فَبَعْدَهُ ابْنُهُ الْحَسَنُ يُدْعَى بِالْعَسْكَرِيِّ ، فَبَعْدَهُ ابْنُهُ مُحَمَّدٌ يُدْعَى بِالْمَهْدِيِّ وَالْقَائِمِ وَالْحُجَّةِ ، فَيَغِيبُ ثُمَّ يَخْرُجُ ، فَإِذَا خَرَجَ يَمَلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مِلَّتْ جَوْرًا وَظُلْمًا ، طَوْبَى لِلصَّابِرِينَ فِي غَيْبَتِهِ ، طَوْبَى لِلْمُقِيمِينَ عَلَى

مَحَبَّتِهِمْ ، أُولَئِكَ الَّذِينَ وَصَفَهُمُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ وَقَالَ : «هُدًى لِلْمُتَّقِينَ * الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ» ثُمَّ قَالَ تَعَالَى : «أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» .

جندل بن جنادة بن جبیر یهودی بر پیامبر خدا صلی الله علیه و آله وارد شد و - در حدیثی طولانی - گفت: یا رسول الله! از جانشینان پس از خود مرا آگاه کن تا بدیشان توسل

جویم. پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: جانشینان من دوازده تن هستند. جندل گفت: در تورات این گونه آنها را یافته ایم. او گفت: یا رسول الله! آنها را برای من نام ببر. پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: نخستین آنها سرور اوصیا پدر امامان علی است، سپس دو فرزند او حسن و حسین، پس بدیشان توسّل جوی و نادانی نادانان تو را نفریبد، پس هر گاه علی بن الحسین زین العابدین زاده شود خداوند عمر تو بگیرد و آخرین توشه تو از دنیا جرعه ای شیر است که آن را می آشامی. جندل گفت: ما در تورات و کتب انبیا ایلیا و شبر و شبیر دیده ایم، پس اینها اسامی علی، حسن و حسین هستند. پس از حسین چه کسانی هستند و نام آنها چیست؟ پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: چون دوران حسین سپری شود فرزند او علی امام است که به زین العابدین ملقب است، پس از او پسرش محمد می آید که به باقر ملقب است و پس از او پسرش جعفر که صادق خوانده می شود، پس از او پسرش موسی است که کاظم خوانده می شود، پس از او پسرش علی است که رضا خوانده می شود، پس از او پسرش محمد است که تقی و زکی خوانده می شود و پس از او پسرش علی است که نقی و هادی خوانده می شود و پس از او پسرش حسن است که عسکری خوانده می شود و پس از او پسرش محمد است که مهدی خوانده می شود و قائم و حجت است و غایب می شود و سپس خروج می کند، پس هر گاه خروج کند زمین را از عدل و داد بیاکند [پرکند]. چنان که از ظلم و ستم آکنده است، خوشا به حال صابران در دوران غیبت او و خوشا به حال کسانی که دل به محبت آنها بسته اند، اینها همان کسانی هستند که خداوند آنها را در کتابش توصیف کرده و فرموده است: «هدایت است برای پرهیزگاران، کسانی که به غیب ایمان دارند»، سپس فرموده است: «ایشان حزب خدایند، هان، حزب خدا، همان رستگارانند».

رسول الله صلی الله علیه و آله: مَنْ مَنَّ اللَّهُ عَلَيْهِ بِمَعْرِفَةِ أَهْلِ بَيْتِي وَوَلَايَتِهِمْ فَقَدْ جَمَعَ اللَّهُ لَهُ الْخَيْرَ كُلَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: هر که خداوند با شناخت اهل بیت من و ولایت ایشان بر او منت نهاده باشد، خداوند همه خیر را برای او گرد آورده است.

عنه صلی الله علیه و آله: مَعْرِفَةُ آلِ مُحَمَّدٍ بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ ، وَحُبُّ آلِ مُحَمَّدٍ جَوَازٌ عَلَى الصَّرَاطِ، وَالْوَلَايَةُ لِآلِ مُحَمَّدٍ أَمَانٌ مِنَ الْعَذَابِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: شناخت آل محمد، برات رهایی از آتش است ؛ و دوست داشتن خاندان محمد، پروانه عبور از صراط است و ولایت آل محمد (موجب) امان از عذاب است.

رسول الله صلى الله عليه و آله :إِنَّمَا مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي كَسَفِينَةِ نُوحٍ ، مَنْ رَكِبَهَا نَجَا ، وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله :اهل بیت من چونان کشتی نوح است که هر کس بر آن درآمد نجات یافت و هر که از آن بازماند غرق شد .

عنه صلى الله عليه و آله :مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكُمْ مَثَلُ سَفِينَةِ نُوحٍ مَنْ رَكِبَهَا نَجَا وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا هَلَكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله :اهل بیت من در میان شما چونان کشتی نوح است که هر کس بر آن درآمد نجات یافت و هر که از آن بازماند نابود گشت .

عنه صلى الله عليه و آله :بَحْنُ سَفِينَةِ النَّجَاةِ ، مَنْ تَعَلَّقَ بِهَا نَجَا ، وَمَنْ حَادَ عَنْهَا هَلَكَ ، فَمَنْ كَانَ لَهُ إِلَى اللَّهِ حَاجَةٌ فَلْيَسْأَلْ بِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله :ما کشتی نجات هستیم، هر که بدان در آویخت رهایی یافت و هر که از آن کناره گرفت نابود شد، هر که از خدا حاجتی دارد باید به وسیله ما اهل بیت بخواهد .

عنه صلى الله عليه و آله :مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكُمْ كَمَثَلِ سَفِينَةِ نُوحٍ مَنْ رَكِبَهَا نَجَا، وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا زُجَّ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله :اهل بیت من در میان شما همچون کشتی نوح هستند که هر که بدان درآمد نجات یافت و هر که از آن بازماند به آتش افکنده شد .

رسول الله صلى الله عليه و آله :إِنَّمَا مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكُمْ مَثَلُ بَابِ حِطَّةٍ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ ، مَنْ دَخَلَهُ غُفِرَ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله :مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِ مَنْ در میان شما همچون «باب حطّة» است در میان بنی اسرائیل. هر کس از آن درآید آمرزیده شود .

عنه صلى الله عليه و آله :مَنْ دَانَ بِدِينِي وَسَلَكَ مِنْهَا جِي وَاتَّبَعَ سُنَّتِي ، فَلْيَدِنْ بِتَفْضِيلِ الْأَئِمَّةِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي عَلَى جَمِيعِ أُمَّتِي ، فَإِنَّ مَثَلَهُمْ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ مَثَلُ بَابِ حِطَّةٍ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دین مرا در پیش گرفت و روش مرا پیمود و از سنت من پیروی کرد باید برتری امامان اهل بیت مرا بر همه امت، باور داشته باشد. مثل آنها در میان این امت همچون «باب حطّة» در میان بنی اسرائیل است .

عنه صلى الله عليه و آله : الْأَيِّمَةُ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ ، تِسْعَةٌ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَام ، تَأْسِعُهُمْ قَائِمُهُمْ ، أَلَا إِنَّ مَثَلَهُمْ فِيكُمْ مَثَلُ سَفِينَةِ نُوحٍ ، مَنْ رَكِبَهَا نَجَا وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا هَلَكَ ، وَمَثَلُ بَابِ حِطَّةٍ فِي بَنِي إِسْرَائِيلَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : امامان پس از من دوازده تن هستند، نه تن از پشت حسین علیه السلام که نهمین ایشان قائم آنهاست. هان، مثل آنها در میان شما همچون کشتی نوح است که هر کس بدان درآید نجات یابد و هر که از آن بازماند نابود شود، آنها همچون «باب حطّة» در میان بنی اسرائیل هستند .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لِعَلِّيْ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَام - : مَثَلُكُمْ يَا عَلِيُّ مَثَلُ بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ ، مَنْ دَخَلَهُ كَانَ آمِنًا ، فَمَنْ أَحَبَّكُمْ وَوَالَاكُمْ كَانَ آمِنًا مِنْ عَذَابِ النَّارِ ، وَمَنْ أَبْغَضَكُمْ أُلْقِيَ فِي النَّارِ . يَا عَلِيُّ «وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا» وَمَنْ كَانَ لَهُ عُذْرٌ فَلَهُ عُذْرُهُ ، وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلَهُ عُذْرُهُ ، وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا فَلَهُ عُذْرُهُ ، وَإِنَّ اللَّهَ لَا يَعْذِرُ غَنِيًّا وَلَا فَقِيرًا ، وَلَا مَرِيضًا وَلَا صَاحِبًا ، وَلَا أَعْمَى وَلَا بَصِيرًا فِي تَفْرِيطِهِ فِي مُوَالَاتِكُمْ وَمَحَبَّتِكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به علی بن ابی طالب علیه السلام - : ای علی! شما همانند بیت الله الحرام هستید که هر کس بر آن درآید ایمن شود، پس هر که شما را دوست بدارد و از شما طرفداری کند از عذاب آتش در امان خواهد بود و هر که به شما کینه ورزد به آتش افکنده می شود. ای علی! «وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنْ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا» ، پس هر که عذری دارد که دارد و هر که کم توشه است عذر او کم توشگی است و هر که مریض است عذرش بیماری اوست، ولی خداوند در کوتاهی نسبت به طرفداری و دوستی تان، نه عذر توانگر را می پذیرد نه عذر فقیر را و نه بیمار و تندرست و نه کور و بینا را .

رسول الله صلى الله عليه و آله : النَّجُومُ أَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ مِنَ الْغَرَقِ ، وَأَهْلُ بَيْتِي أَمَانٌ لِأُمَّتِي مِنَ الْإِخْتِلَافِ ، فَإِذَا خَالَفَتْهَا قَبِيلَةٌ مِنَ الْعَرَبِ ، اخْتَلَفُوا فَصَارُوا حِزْبَ إِبْلِيسَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله :ستارگان موجب امنیت ساکنان زمین از غرق شدن هستند و اهل بیت من موجب ایمنی امت من هستند از اختلاف، پس هر گاه قبیله ای از عرب با آنها به مخالفت برخاستند و امت اختلاف یافتند دیگر حزب شیطان گشته اند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله :یا عَلِيٍّ ...مَثَلُكَ وَمَثَلُ الْأَئِمَّةِ مِنْ وَلَدِكَ بَعْدِي مَثَلُ سَفِينَةِ نُوحٍ ، مَنْ رَكِبَهَا نَجَا ، وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ ، وَمَثَلُكُمْ مَثَلُ النُّجُومِ ، كُلَّمَا غَابَ نَجْمٌ طَلَعَ نَجْمٌ ، إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله :ای علی! مثل تو و امامان از نسل تو پس از من همچون کشتی نوح است که هر کس بر آن درآید رهایی یابد و هر که از آن بازماند غرق شود و مثل شما همچون اختران است که هر گاه یکی ناپدید شود دیگری پیدا گردد تا به روز رستاخیز .

❦ عنه صلی الله علیه و آله :مَثَلُهُمْ [أَهْلُ بَيْتِي] فِي أُمَّتِي كَمَثَلِ نُجُومِ السَّمَاءِ ، كُلَّمَا غَابَ نَجْمٌ طَلَعَ نَجْمٌ ، إِنَّهُمْ أئِمَّةٌ هُدَاةٌ مَهْدِيُونَ ، لَا يَضُرُّهُمْ كَيْدٌ مِنْ كَادِهِمْ ، وَلَا خِذْلَانٌ مِنْ خَذَلِهِمْ ، بَلْ يَضُرُّ اللَّهُ بِذَلِكَ مَنْ كَادَهُمْ وَخَذَلَهُمْ ، هُمْ حُجَجُ اللَّهِ فِي أَرْضِهِ ، وَشُهَدَاؤُهُ عَلَى خَلْقِهِ ، مَنْ أَطَاعَهُمْ أَطَاعَ اللَّهَ ، وَمَنْ عَصَاهُمْ عَصَى اللَّهَ . هُمْ مَعَ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ مَعَهُمْ ، لَا يُفَارِقُهُمْ وَلَا يُفَارِقُونَهُ حَتَّى يَرِدُوا عَلَيَّ حَوْضِي . وَأَوَّلُ الْأَئِمَّةِ أَخِي عَلِيٌّ خَيْرُهُمْ ، ثُمَّ ابْنِي حَسَنٌ ، ثُمَّ ابْنِي حُسَيْنٌ ، ثُمَّ تِسْعَةٌ مِنْ وَلَدِ الْحُسَيْنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله :مثل ایشان (اهل بیت من) در میان امتم همچون ستارگان سپهر است که هر گاه یکی از آنها ناپدید شود دیگری پیدا آید. آنها امامانی رهنما و ره یافته اند، نه کینه کسی که بدیشان کینه ورزد و نه ترك یاری کسانی که از یاری ایشان دریغ ورزند به آنها زیان رساند، بل(بلکه) خداوند به کسانی که کینه آنها را در دل دارند و از یاری به ایشان دریغ می ورزند زیان می رساند. آنها حجتهای خدا بر زمین و گواهان اویند بر خلقتش، هر کس از آنها فرمان برد از خدا فرمان برده است و هر که از ایشان سر پیچد از خدا سر پیچیده است. آنها با قرآن و قرآن با آنهاست، نه قرآن از آنها جدایی پذیرد و نه آنان از قرآن، تا آن که در کنار حوض کوثر بر من وارد آیند. نخستین امام برادر من علی است که بهترین آنهاست، سپس فرزندانم حسن و پس از او فرزندانم حسین و در پی ایشان نه تن از فرزندان حسین .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله :اجْعَلُوا أَهْلَ بَيْتِي مِنْكُمْ مَكَانَ الرَّأْسِ مِنَ الْجَسَدِ وَمَكَانَ الْعَيْنَيْنِ مِنَ الرَّأْسِ ، فَإِنَّ الْجَسَدَ لَا يَهْتَدِي إِلَّا بِالرَّأْسِ وَلَا يَهْتَدِي الرَّأْسُ إِلَّا بِالْعَيْنَيْنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اهل بیت مرا نسبت به خود همچون سر بدانید برای پیکر و دو چشم برای سر، چه، پیکر جز به سر ره نمی یابد و سر جز به چشم هدایت نمی شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ مَاتَ بِغَيْرِ إِمَامٍ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که بدون امام بمیرد مرده است چونان در جاهلیت .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ مَاتَ وَلَيْسَ عَلَيْهِ إِمَامٌ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که بمیرد و امامی نداشته باشد مرده است چونان در جاهلیت .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ مَاتَ لَا يَعْرِفُ إِمَامَهُ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که بمیرد و امامش را نشناسد مرده است چونان در جاهلیت .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ مَاتَ وَلَيْسَ فِي عُنُقِهِ بَيْعَةٌ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که بمیرد بی آن که بیعتی بر گردنش باشد مرده است چونان در جاهلیت .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ مَاتَ وَلَيْسَ لَهُ إِمَامٌ مِنْ وَلَدِي مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً ، وَيُؤْخَذُ بِمَا عَمِلَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ وَالْإِسْلَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که بمیرد و امامی از فرزندان من نداشته باشد مرده است چونان در جاهلیت و نسبت به عملکردش در جاهلیت و اسلام مؤاخذه می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَوَّلُ مَنْ يَرِدُ عَلَيَّ الْحَوْضَ أَهْلُ بَيْتِي وَمَنْ أَحَبَّنِي مِنْ أُمَّتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین کسی که در کنار حوض کوثر بر من وارد می شود اهل بیت من و کسانی از امت من هستند که مرا دوست دارند .

عنه صلی الله علیه و آله : أَوَّلُكُمْ وَارِدًا عَلَيَّ الْحَوْضَ ، أَوَّلُكُمْ إِسْلَامًا : عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین کسی از شما که در کنار حوض کوثر بر من وارد می شود، نخستین کسی از شماست که اسلام آورده است: علی بن ابی طالب .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَنَا وَعَلِيٌّ وَفَاطِمَةُ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي قُبَّةٍ تَحْتَ الْعَرْشِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من، علی، فاطمه، حسن و حسین روز رستاخیز در خانه ای گنبدی زیر عرش قرار داریم .

عنه صلی الله علیه و آله : الْوَسِيلَةُ دَرَجَةٌ عِنْدَ اللَّهِ لَيْسَ فَوْقَهَا دَرَجَةٌ ، فَسَلُّوا اللَّهَ أَنْ يُؤْتِيَنِي الْوَسِيلَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : «وسيله»، درجه ای است نزد خدا که بالاتر از آن درجه ای نیست، پس از خدا بخواهید که به من «وسيله» دهد .

عنه صلی الله علیه و آله : فِي الْجَنَّةِ دَرَجَةٌ تُدْعَى «الْوَسِيلَةَ» فَإِذَا سَأَلْتُمْ اللَّهَ فَسَلُّوا لِي الْوَسِيلَةَ ، قَالُوا : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، مَنْ يَسْكُنُ مَعَكَ فِيهَا ؟ قَالَ : عَلِيٌّ وَفَاطِمَةُ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در بهشت جایگاهی است که «وسيله» خوانده می شود، پس هر گاه از خدا چیزی خواستید برای من هم «وسيله» بخواهید. گفتند: یا رسول الله ! چه کسی با تو در آن جا خواهد بود؟ فرمود: علی، فاطمه، حسن و حسین .

عنه صلی الله علیه و آله : وَسَطُ الْجَنَّةِ لِي وَلِأَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مرکز بهشت از آن من و اهل بیت من است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَنَا الشَّجَرَةُ ، وَفَاطِمَةُ فَرْعُهَا ، وَعَلِيٌّ لِقَاحُهَا ، وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ ثَمَرَتُهَا ، وَشِيعَتُنَا وَرَقُهَا ، وَأَصْلُ الشَّجَرَةِ فِي جَنَّةِ عَدْنٍ ، وَسَائِرُ ذَلِكَ فِي سَائِرِ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من آن درخت هستم و فاطمه شاخه آن و علی لقاح [مایه باروری] آن و حسن و حسین میوه آن و شیعیان ما برگهای آن هستند و ریشه این درخت در فردوس برین قرار دارد و دیگر قسمت‌های آن در دیگر قسمت‌های بهشت است .

قرآن «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا»

«به درستی که خداوند می خواهد پلیدی را از شما دور کند و شما را نیک پاك دارد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّا أَهْلُ بَيْتٍ قَدْ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنَّا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند هر گونه تبهکاری پنهان و پیدا را از ما اهل بیت دور کرده است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ قَسَمَ الْخَلْقَ قِسْمَيْنِ ، فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهِمَا قِسْمًا ، وَذَلِكَ قَوْلُهُ : «وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ» و «أَصْحَابُ الشَّمَالِ» فَأَنَا مِنْ أَصْحَابِ الْيَمِينِ ، وَأَنَا خَيْرُ أَصْحَابِ الْيَمِينِ . ثُمَّ جَعَلَ الْقِسْمَيْنِ أَثْلَاثًا ، فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهَا ثُلُثًا ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى : «فَأَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ» «وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ» فَأَنَا مِنَ السَّابِقِينَ ، أَنَا خَيْرُ السَّابِقِينَ . ثُمَّ جَعَلَ الْأَثْلَاثَ

قَبَائِلَ ، فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهَا قَبِيلَةً ، وَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى : «وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ» وَأَنَا أَتْقَى وَلَدِ آدَمَ وَأَكْرَمُهُمْ عَلَى اللَّهِ وَلَا فَخْرَ . ثُمَّ جَعَلَ الْقَبَائِلَ بُيُوتًا فَجَعَلَنِي فِي خَيْرِهَا بَيْتًا ، وَذَلِكَ قَوْلُهُ عَزَّوَجَلَّ : «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» فَأَنَا وَأَهْلُ بَيْتِي مُطَهَّرُونَ مِنَ الذُّنُوبِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل، خلائق را به دو گروه تقسیم کرده است و ما را بهترین آن دو گروه قرار داده است، چون که فرموده : «و اصحاب اليمين» و «اصحاب الشمال» . من از اصحاب یمین و از بهترین اصحاب یمین هستم. سپس خداوند این دو گروه را به سه گروه تقسیم کرده و مرا بهترین آن سه گروه قرار داده و این است همان سخن پروردگار که: پس اصحاب میمنه، «آنها که سبقت جسته اند و اینک پیش افتاده اند» . من جزء «سابقون» و بهترین ایشان هستم. خداوند سپس این سه گروه را قبیله ها ساخته مرا در بهترین قبیله نهاده است و این است مفهوم سخن پروردگار که : «و شما را جماعتها و قبیله ها کردیم تا یکدیگر را بشناسید. هرآینه گرامیترین شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست، همانا خدا دانا و کاردان است» و من پرهیزگارترین فرزند و گرامیترین ایشانم نزد خدا بدون آن که بدان ببالم. سپس خداوند قبائل را خانه خانه گرداند و مرا در بهترین خانه نهاد، و این است سخن پروردگار که : «إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيرًا» . پس، من و اهل بیتم از گناهان پاك هستیم .

عنه صلى الله عليه و آله : أَنَا وَعَلِيٌّ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَتِسْعَةُ مِنْ وَلَدِ الْحُسَيْنِ مُطَهَّرُونَ مَعْصُومُونَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من و علی و حسن و حسین و نه تن از فرزندان حسین، پاک و معصوم هستیم .

عنه صلی الله علیه و آله : الْأَئِمَّةُ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ عَدَدُ نُقَبَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ ، كُلُّهُمْ أَمَنَاءُ أَتَقِيَاءُ مَعْصُومُونَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : امامان پس از من دوازده تن هستند به شمار نقیبان بنی اسرائیل که همه آنها امین و پرهیزگار و معصوم هستند .

عنه صلی الله علیه و آله : نَحْنُ أَهْلُ بَيْتٍ طَهَّرَهُمُ اللَّهُ ، مِنْ شَجَرَةِ النَّبُوَّةِ ، وَمَوْضِعِ الرِّسَالَةِ ، وَمُخْتَلَفِ الْمَلَائِكَةِ ، وَبَيْتِ الرَّحْمَةِ ، وَمَعْدِنِ الْعِلْمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ما خاندانی هستیم که خداوند پاکشان گردانیده است، این خاندان از شجره نبوت و جایگاه رسالت و محل آمد و شد فرشتگان و خانه رحمت و کان دانش است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى الْقَضِيبِ الْأَحْمَرِ الَّذِي غَرَسَهُ اللَّهُ بِيَدِهِ وَيَكُونَ مُتَمَسِّكًا بِهِ فَلْيَتَوَلَّ عَلِيًّا وَالْأَئِمَّةَ مِنْ وَلَدِهِ ، فَإِنَّهُمْ خَيْرَةُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَصَفْوَتُهُ ، وَهُمْ الْمَعْصُومُونَ مِنْ كُلِّ ذَنْبٍ وَخَطِيئَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس نگریستن به شاخه سرخی که خداوند با دست خود آن را نشانده شادش می کند و می خواهد بدان چنگ در زند، باید علی و امامان از نسل او را دوست بدارد که آنها منتخب و برگزیدگان خداوند عزوجل هستند و از هر گونه گناه و خطایی مصون می باشند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِ لَنْ تَضِلُّوا بَعْدِي ، أَحَدُهُمَا أَعْظَمُ مِنَ الْآخَرِ : كِتَابُ اللَّهِ حَبْلٌ مَمْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ، وَعِترَتِي أَهْلُ بَيْتِي ، وَلَنْ يَتَفَرَّقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ ، فَانْظُرُوا كَيْفَ تَخْلُفُونِي فِيهِمَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من در میان شما چیزی به یادگار نهاده ام که مادامی که بدان چنگ در زنید هرگز پس از من گمراه نگردید؛ یکی از آن دو بزرگتر از دیگری است: کتاب خدا که ریسمانی است کشیده شده از آسمان به زمین و عترتم، اهل بیتم، و این دو هرگز از هم جدانشوند تا در کنار حوض کوثر بر من وارد آیند، پس بنگرید درنبودن من حقم را درباره این دو چگونه ادا می کنید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَا أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنِّي فَرَطُ لَكُمْ ، وَأَنْتُمْ وَارِدُونَ عَلَيَّ الْحَوْضَ ، وَإِنِّي سَائِلُكُمْ حِينَ تَرِدُونَ عَلَيَّ عَنِ الثَّقَلَيْنِ ، فَانظُرُوا كَيْفَ تَخْلُفُونِي فِيهِمَا: الثَّقَلُ الْأَكْبَرُ كِتَابُ اللَّهِ ، سَبَبُ طَرَفُهُ بِيَدِ اللَّهِ وَطَرَفُهُ بِأَيْدِيكُمْ ، فَاسْتَمْسِكُوا بِهِ ، وَلَا تَضِلُّوا وَلَا تَبْذُلُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم! من جلودار شما هستم و شما کنار حوض کوثر بر من وارد می آیید . هنگامی که شما بر من وارد آیید من درباره دو «ثقل» از شما خواهم پرسید، پس بنگرید در نبودن من حقم را درباره این دو چگونه ادا می کنید: ثقل اکبر، کتاب خدا، ریسمانی است که يك سوی آن در دست خدا و سوی دیگر آن در دست شما است، پس بدان چنگ در زنید که نه گمراه شوید و نه دگرگونی در شما راه یابد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنِّي خَلَفْتُ فِيكُمْ اثْنَيْنِ لَنْ تَضِلُّوا بَعْدَهُمَا أَبَدًا : كِتَابَ اللَّهِ وَنَسَبِي ، وَلَنْ يَتَفَرَّقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من در میان شما دو چیز به یادگار می نهم که پس از آن دو هرگز گمراه نشوید: کتاب خدا و نَسَب (ونسل) من. این دو از یکدیگر جدایی نپذیرند تا کنار حوض کوثر بر من وارد آیند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنِّي قَدْ تَرَكْتُ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ ، أَحَدُهُمَا أَكْبَرُ مِنَ الْآخَرِ : كِتَابَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ حَبْلٌ مَمْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ، وَعِترَتِي أَهْلَ بَيْتِي ، أَلَا إِنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من در میان شما دو ثقل به یادگار می نهم که یکی از آن دو بزرگتر از دیگری است: کتاب خداوند عزوجل که ریسمانی است کشیده شده از آسمان به زمین و عترت من که همان اهل بیت من است. آگاه باشید که این دو هرگز از هم جدایی نپذیرند تا کنار حوض کوثر بر من وارد آیند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ خُلَفَائِي وَأَوْصِيَاءِي وَحُجَجَ اللَّهِ عَلَى الْخَلْقِ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ ، أَوَّلُهُمْ أَخِي وَآخِرُهُمْ وَلَدِي ، قِيلَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، وَمَنْ أَخُوكَ ؟ قَالَ : عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ . قِيلَ : فَمَنْ وَلَدُكَ ؟ قَالَ : الْمَهْدِيُّ الَّذِي يَمْلؤها قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مَلَأْتَ جَوْرًا وَظُلْمًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جانشینان و اوصیای من و حجتهای خدا بر خلق، پس از من دوازده تن هستند که نخستین آنها برادر من است و آخرین ایشان، فرزند من. گفته شد: یارسول الله ! برادر تو کیست؟ فرمود: علی بن ابی طالب. گفتند: فرزند ت کیست؟

فرمود: مهدی که زمین را همان گونه که از جور و ستم آکنده شده است از داد و عدل بیاکند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَنَا سَيِّدُ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ وَأَفْضَلُ مِنَ الْمَلَائِكَةِ الْمُقَرَّبِينَ ، وَأَوْصِيَائِي سَادَةُ أَوْصِيَاءِ النَّبِيِّينَ وَالْمُرْسَلِينَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من سرور پیامبران و رسولان و برتر از فرشتگان مقرب هستم و اوصیای من نیز سرور اوصیای پیامبران و رسولان هستند .

عنه صلى الله عليه و آله : أَنَا سَيِّدُ النَّبِيِّينَ ، وَعَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ ، وَإِنَّ أَوْصِيَائِي بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ ، أَوَّلُهُمْ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَآخِرُهُمُ الْقَائِمُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من سرور انبیاء هستم و علی بن ابی طالب سرور اوصیاء است . اوصیای پس از من دوازده تن هستند که نخستین آنها علی بن ابی طالب و آخرین ایشان قائم است .

عنه صلى الله عليه و آله : لِكُلِّ نَبِيٍّ وَصِيٌّ وَوَارِثٌ ، وَإِنَّ عَلِيًّا وَصِيًّا وَوَارِثِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر پیامبری وصی، دارد و وارثی. و علی، وصی و وارث من است .

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي حَدِيثِ الْمِعْرَاجِ - : يَا رَبِّ ، وَمَنْ أَوْصِيَائِي ؟ فَنُودِيَ : يَا مُحَمَّدُ ، أَوْصِيَائُكَ الْمَكْتُوبُونَ عَلَى سَاقِ عَرْشِي ، فَنَظَرْتُ وَأَنَا بَيْنَ يَدَيِ رَبِّي جَلَّ جَلَالُهُ إِلَى سَاقِ الْعَرْشِ ، فَرَأَيْتُ اثْنَيْ عَشَرَ نَوْرًا ، فِي كُلِّ نَوْرٍ سَطْرٌ أَخْضَرُ مَكْتُوبٌ عَلَيْهِ اسْمُ وَصِيٍّ مِنْ أَوْصِيَائِي ، أَوَّلُهُمْ عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ ، وَآخِرُهُمْ مَهْدِيُّ أُمَّتِي .

فَقُلْتُ : يَا رَبِّ ، هَؤُلَاءِ أَوْصِيَائِي مِنْ بَعْدِي ؟ فَنُودِيَ : يَا مُحَمَّدُ ، هَؤُلَاءِ أَوْلِيَائِي وَأَحِبَّائِي وَأَصْفِيَائِي وَحُجَجِي بَعْدَكَ عَلَى بَرِيَّتِي ، وَهُمْ أَوْصِيَائُكَ وَخُلَفَاؤُكَ وَخَيْرُ خَلْقِي بَعْدَكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در حدیث معراج - : بار خدایا! اوصیای من کیانند؟ ندا در رسید که: ای محمد! نام اوصیای تو بر پایه عرش من نوشته شده است. من در حالی که در برابر پروردگار جلّ جلاله قرار داشتم به پایه عرش نگریستم و دوازده نور دیدم که در هر نور، سطری سبز رنگ بود که نام وصی از اوصیای من بر آن نوشته شده بود نخستین آنها علی بن ابی طالب و آخرین ایشان مهدی امّتم بود. من عرض کردم: بار خدایا! اینان اوصیای پس از من هستند؟ ندا در رسید که: ای محمد! اینان اولیاء،

دوستان، برگزیدگان و حجت‌های من بر مردم پس از تو هستند و ایشانند اوصیاء و جانشینان تو و بهترین خلقم پس از تو .

عنه صلى الله عليه و آله - لَابِنْتِهِ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ وَقَدْ بَكَتَ لَمَّا رَأَتْهُ فِي مَرَضِهِ الَّذِي قُبِضَ فِيهِ وَشَكَتَ إِلَيْهِ خَوْفُهَا عَلَى نَفْسِهَا وَوَلَدَيْهَا الضَّيْعَةَ بَعْدَهُ - : يَا فَاطِمَةُ ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَا أَهْلُ بَيْتِ اخْتَارَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَنَا الْآخِرَةَ عَلَى الدُّنْيَا ، وَأَنَّهُ حَتَمَ الْفَنَاءَ عَلَى جَمِيعِ خَلْقِهِ ، وَأَنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَطَّلَعَ إِلَى الْأَرْضِ أَطْلَاعَةً فَأَخْتَارَنِي مِنْ خَلْقِهِ فَجَعَلَنِي نَبِيًّا . ثُمَّ أَطَّلَعَ إِلَى الْأَرْضِ أَطْلَاعَةً ثَانِيَةً فَأَخْتَارَ مِنْهَا زَوْجَكَ ، وَأَوْحَى إِلَيَّ أَنْ أُزَوِّجَكَ إِيَّاهُ ، وَأَتَّخِذَهُ وَلِيًّا وَوَزِيرًا ، وَأَنْ أَجْعَلَهُ خَلِيفَتِي فِي أُمَّتِي ، فَأَبُوكَ خَيْرُ أَنْبِيَاءِ اللَّهِ وَرُسُلِهِ ، وَبِعَلَّكَ خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ ، وَأَنْتِ أَوَّلُ مَنْ يَلْحَقُ بِي مِنْ أَهْلِي . ثُمَّ أَطَّلَعَ إِلَى الْأَرْضِ أَطْلَاعَةً ثَالِثَةً فَأَخْتَارَكَ وَوَلَدَيْكَ ، فَأَنْتِ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، وَابْنَاكَ حَسَنٌ وَحُسَيْنٌ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، وَأَبْنَاؤُكَ بِعَلَّكَ أَوْصِيَايَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، كُلُّهُمْ هَادُونَ مَهْدِيُونَ ، وَأَوَّلُ الْأَوْصِيَاءِ بَعْدِي أَخِي عَلِيٌّ ، ثُمَّ حَسَنٌ ، ثُمَّ حُسَيْنٌ ، ثُمَّ تِسْعَةٌ مِنْ وَلَدِ الْحُسَيْنِ فِي دَرَجَتِي ، وَلَيْسَ فِي الْجَنَّةِ دَرَجَةٌ أَقْرَبُ إِلَى اللَّهِ مِنْ دَرَجَتِي وَدَرَجَةِ أَبِي إِبْرَاهِيمَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خطاب به دُخت خود فاطمه علیها السلام که از دیدن بیماری پیامبر که منجر به رحلت ایشان شد گریسته بود و نزد پیامبر صلى الله عليه و آله از هراس بر خود و نابودی دو فرزندش پس از وفات پیامبر شکوه می کرد - : ای فاطمه، آیا هنوز ندانسته ای ما از خاندانی هستیم که خداوند عزوجل آخرت را بر دنیای ما برگزیده است و مرگ را بر همه خلایقش محتوم (حتمی) ساخته است و این که خداوند تبارک و تعالی به زمین نگریسته و از میان خلقتش مرا برگزیده و پیامبرم گردانیده است و پس از نگریستن برای دومین بار همسر تو را برگزیده است و به من وحی کرده که تو را به ازدواج او در آورم و او را یاور و وزیر خود بگیرم و او را جانشین خود در میان امتم قرار دهم. پدر تو بهترین پیامبر و رسول خداست و شوی تو بهترین اوصیاء است و تو نخستین کس از خاندان من هستی که به من می پیوندی و این که خداوند برای سومین بار به زمین نگریسته و تو و دو فرزندت را برگزیده است. تو بانوی زنان بهشتی هستی و دو فرزند تو حسن و حسین سرور جوانان بهشتی اند و فرزندان شوهر تو اوصیای من هستند تا روز رستاخیز، و همه آنها هدایتگر ره یافته اند. نخستین اوصیای پس از من، برادرم علی و سپس حسن و در پی او حسین و به دنبال او نه تن از فرزندان حسین هستند که منزلتی چون من دارند و در بهشت جایگاهی نزدیک تر به خدا از جایگاه من و پدرم ابراهیم نیست .

رسول الله صلى الله عليه وآله: خَيْرُ رِجَالِكُمْ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ ، وَخَيْرُ شَبَابِكُمُ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ ، وَخَيْرُ نِسَائِكُمُ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِمَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله: بهترین مردان شما علی بن ابی طالب و بهترین جوانان حسن و حسین و بهترین زنان فاطمه دختر محمد صلى الله عليه است .

عنه صلى الله عليه وآله: أَنَا وَأَهْلُ بَيْتِي صَفْوَةُ اللَّهِ وَخَيْرَتُهُ مِنْ خَلْقِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله: من و خاندانم، برگزیدگان خدا و منتخبین او از میان خلایقش هستیم .

عنه صلى الله عليه وآله: يَا فَاطِمَةُ ، وَنَحْنُ أَهْلُ بَيْتٍ قَدْ أَعْطَانَا اللَّهُ سَبْعَ خِصَالٍ لَمْ يُعْطَ أَحَدٌ قَبْلَنَا وَلَا يُعْطَى أَحَدٌ بَعْدَنَا : أَنَا خَاتِمَةُ النَّبِيِّينَ وَأَكْرَمُ النَّبِيِّينَ عَلَى اللَّهِ وَأَحَبُّ الْمَخْلُوقِينَ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ، وَأَنَا أَبُوكَ وَوَصِيِّي خَيْرُ الْأَوْصِيَاءِ وَأَحَبُّهُمْ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ بَعْلُكَ ، وَشَهِيدُنَا خَيْرُ الشُّهَدَاءِ وَأَحَبُّهُمْ إِلَى اللَّهِ ، وَهُوَ عَمُّكَ حَمْزَةُ بْنُ عَبْدِ الْمُطَّلِبِ وَهُوَ عَمُّ أَبِيكَ وَعَمُّ بَعْلِكَ ، وَمِنَّا مَنْ لَهُ جَنَاحَانِ أَخْضَرَانِ يَطِيرُ فِي الْجَنَّةِ مَعَ الْمَلَائِكَةِ حَيْثُ يَشَاءُ وَهُوَ ابْنُ عَمِّ أَبِيكَ وَأَخُو بَعْلِكَ ، وَمِنَّا سَبْطَا هَذِهِ الْأُمَّةِ وَهُمَا ابْنَاكَ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَهُمَا سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، وَأَبُوهُمَا - وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ - خَيْرٌ مِنْهُمَا . يَا فَاطِمَةُ - وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ - إِنَّ مِنْهُمَا مَهْدِيَّ هَذِهِ الْأُمَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله: ای فاطمه! ما خاندانی هستیم که خداوند به ما هفت خصلت بخشیده که به هیچ کس، خواه پیش یا پس از ما عطا نفرموده است: من خاتم پیامبران و گرامی ترین ایشان نزد خدا و محبوبترین خلق نزد خداوند عزوجل هستم، من پدر تو هستم و وصی من بهترین اوصیاء و محبوبترین ایشان نزد پروردگار است که همان شوی توس، شهید ما بهترین شهداء و محبوبترین آنها نزد خداست که همان عموی توحمزه بن عبدالمطلب است و عموی پدر تو و عموی شوی تو نیز هست، از ماست کسی که با دو بال سبز در بهشت به همراه فرشتگان به هر سو که بخواهد پرواز می کند که همان پسر عموی پدر تو و برادر شوی توس، از ماست دو نوه این امت که دو فرزند تو حسن و حسین هستند که سرور جوانان بهشتیان می باشند و پدر آن دو - سوگند به آن که مرا به حق برانگیخت - از آن دو بهتر است. ای فاطمه! سوگند به کسی که مرا به حق برانگیخت - مهدی این امت از همین دو تن است .

عنه صلى الله عليه وآله: أَنَا سَيِّدُ النَّبِيِّينَ ، وَعَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ ، وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، وَالْأَئِمَّةُ بَعْدَهُمَا سَادَاتُ الْمُتَّقِينَ ، وَلَيْنَا وَلِيُّ اللَّهِ ، وَعَدُّونَا

عَدُوَّ اللَّهِ ، وَطَاعَتُنَا طَاعَةُ اللَّهِ ، وَمَعْصِيَتُنَا مَعْصِيَةُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ، وَحَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من سرور پیامبران و علی بن ابی طالب سرور اوصیاء و حسن و حسین دو سالار جوانان بهشتی اند و امامان پس از آن دو، سروران پرهیزگارانند. دوستدار ما دوستدار خداست و دشمن ما دشمن خدا و فرمانبری از ما فرمانبری از خدا و سرکشی از ما سرکشی از خداوند عزوجل است، خدا ما را بس و نیکو کارگزاری است .

عنه صلی الله علیه و آله : عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ وَالْأَئِمَّةُ مِنْ وَلَدِهِ بَعْدِي سَادَةُ أَهْلِ الْأَرْضِ وَقَادَةُ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علی بن ابی طالب و امامان از نسل او پس از من، سروران زمینیان و جلوداران رو و دست و پا سپیدان به روز رستاخیز هستند .

عنه صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ أَنَا وَأَنْتَ وَالْأَئِمَّةُ مِنْ وَلَدِكَ سَادَةُ فِي الدُّنْيَا وَمُلُوكُ فِي الْآخِرَةِ ، مَنْ عَرَفَنَا فَقَدْ عَرَفَ اللَّهَ ، وَمَنْ أَنْكَرَنَا فَقَدْ أَنْكَرَ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! من و تو و امامان از نسل تو سروران دنیا و شهریاران سرای دیگرند، هر که ما را بشناسد خدا را شناخته است و هر که ما را نشناسد خداوند عزوجل را شناخته است .

رسول الله صلی الله علیه و آله - فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ : «فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» - : الذِّكْرُ أَنَا ، وَالْأَئِمَّةُ أَهْلُ الذِّكْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - درباره این سخن پروردگار «اگر خود نمی دانید از اهل کتاب بپرسید» - : مقصود از «ذکر» من هستم و مراد از «اهل ذکر» امامان هستند .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لِعَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ - : يَا عَلِيُّ ، أَنَا وَأَنْتَ وَابْنَاكَ الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ وَتِسْعَةٌ مِنْ وَلَدِ الْحُسَيْنِ أَرْكَانُ الدِّينِ وَدَعَائِمُ الْإِسْلَامِ ، مَنْ تَبِعَنَا نَجَا ، وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنَّا فَالَى النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به علی بن ابی طالب علیه السلام - : ای علی! من و تو و دو فرزندت حسن و حسین و نه فرزند حسین، بنیانها و پایه های اسلام هستیم، هر که از ما پیروی کند رهایی یابد و هر که از ما باز ماند رو به سوی آتش دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ فِي كُلِّ خَلْفٍ مِنْ أُمَّتِي عِدْلاً مِنْ أَهْلِ بَيْتِي ، يَنْفِي عَنْ هَذَا الدِّينِ تَحْرِيفَ الْغَالِينَ وَانْتِحَالَ الْمُبْطِلِينَ وَتَأْوِيلَ الْجَاهِلِينَ . وَإِنَّ أَيْمَتَكُمْ قَادَتُكُمْ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ، فَانْظُرُوا بِمَنْ تَقْتَدُونَ فِي دِينِكُمْ وَصَلَاتِكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در هر نسلی از امت من دادگری از اهل بیت من حضور دارد که تحریف زیاده روان و در لباس دین درآمدن مبطلان و تأویل جاهلان را از این دین دور می کند و امامان شما همان راهبران شما هستند به سوی خداوند عزوجل، پس بنگرید که در دین و نماز خود به چه کسانی اقتداء می کنید؟

رسول الله صلى الله عليه و آله : نَحْنُ بَابُ اللَّهِ الَّذِي يُؤْتِي مِنْهُ بِنَا يَهْتَدِي الْمُهْتَدُونَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ما، در خدا هستیم که از آن وارد می شوند، در پرتو وجود ما هدایت جویان، ره می یابند .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لِعَلِّي عَلَيْهِ السَّلَام - : ثَلَاثٌ أَقْسِمُ أَنَّهُنَّ حَقٌّ : إِنَّكَ وَالْأَوْصِيَاءَ مِنْ بَعْدِكَ عُرْفَاءُ لَا يُعْرِفُ اللَّهُ إِلَّا بِسَبِيلِ مَعْرِفَتِكُمْ ، وَعُرْفَاءُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا مَنْ عَرَفَكُمْ وَعَرَفْتُمُوهُ ، وَعُرْفَاءُ لَا يَدْخُلُ النَّارَ إِلَّا مَنْ أَنْكَرَكُمْ وَأَنْكَرْتُمُوهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به علی علیه السلام - : سه چیز است که سوگند به حق بودنشان می خورم : این که تو و اوصیای پس از تو کدخدایانی هستید که جز از راه شناخت شما خداوند شناخته نگردد و کدخدایانی که کسی به بهشت در نیاید مگر کسی که شما را بشناسد و شما هم او را بشناسید و کدخدایانی که کسی به آتش در نیاید مگر کسی که شما را نشناسد و شما هم او را نشناسید .

عنه صلى الله عليه و آله - لِعَلِّي عَلَيْهِ السَّلَام - : يَا عَلِيُّ ، أَنْتَ وَالْأَوْصِيَاءُ مِنْ وُلَدِكَ أَعْرَافٌ بَيْنَ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ ، لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ عَرَفَكُمْ وَعَرَفْتُمُوهُ ، وَلَا يَدْخُلُ النَّارَ إِلَّا مَنْ أَنْكَرَكُمْ وَأَنْكَرْتُمُوهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به علی علیه السلام - : ای علی! تو و اوصیای از نسل تو، اعراف میان بهشت و دوزخ هستید که کسی بدان در نیاید مگر کسی که شما را بشناسد و شما هم او را بشناسید و به آتش در نیاید مگر کسی که شما را (بر حق) نشناسد و شما هم او را (بر صراط حق) نشناسید .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في صِفَةِ الْأَئِمَّةِ مِنْ وَلَدِ عَلِيٍّ عَلَيْهِمُ السَّلَام - : خُلَفَائِي وَأَوْصِيَائِي وَأَوْلَادِي وَعِترَتِي ... بِهِمْ يُمِسِّكُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ السَّمَاءَ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ ، وَبِهِمْ يَحْفَظُ اللَّهُ الْأَرْضَ أَنْ تَمِيدَ بِأَهْلِهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در توصیف امامان فرزندان علی علیه السلام - : آنها، خلفا، اوصیاء، فرزندان و خاندان من هستند... خداوند عزوجل با آنها آسمان را نگاه داشته، تا جز به اذن او، بر زمین فرو نیفتد و خداوند با آنها زمین را از این که اهلش را بلرزاند حفظ کرده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : النُّجُومُ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ ، إِذَا ذَهَبَتِ النُّجُومُ ذَهَبَ أَهْلُ السَّمَاءِ ، وَأَهْلُ بَيْتِي أَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ ، فَإِذَا ذَهَبَ أَهْلُ بَيْتِي ذَهَبَ أَهْلُ الْأَرْضِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ستارگان، موجب امان آسمانیان هستند و هر گاه ستارگان ناپدید شوند، آسمانیان نیز بروند و اهل بیت من، موجب امان زمینیان هستند و هر گاه اهل بیت من بروند زمینیان نیز خواهند رفت .

عنه صلى الله عليه و آله : النُّجُومُ أَمَانٌ لِأَهْلِ السَّمَاءِ ، وَأَهْلُ بَيْتِي أَمَانٌ لِأَهْلِ الْأَرْضِ ، فَإِذَا ذَهَبَ أَهْلُ بَيْتِي جَاءَ أَهْلُ الْأَرْضِ مِنَ الْآيَاتِ مَا كَانُوا يُوْعَدُونَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ستارگان، موجب امان آسمانیان و اهل بیت من موجب امان زمینیان هستند. پس هر گاه اهل بیت من بروند نشانه های تهدید بر زمینیان ظاهر شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : نَحْنُ أَهْلُ بَيْتِ شَجَرَةِ النَّبُوءَةِ ، وَمَعْدِنُ الرِّسَالَةِ ، لَيْسَ أَحَدٌ مِنَ الْخَلَائِقِ يَفْضُلُ أَهْلَ بَيْتِي غَيْرِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ما خاندان شجره نبوت و کان رسالت هستیم و هیچ کس جز من بر اهل بیتم برتری نیابد .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في صِفَةِ الْأَئِمَّةِ عَلَيْهِمُ السَّلَام - : أئِمَّةٌ أَبْرَارٌ ، هُمْ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در توصیف امامان علیهم السلام - : امامانی هستند نیکوکار، آنها با حق هستند و حق با آنهاست .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يَا مَعْشَرَ الْمُسْلِمِينَ ، أَنَا سَلِمٌ لِمَنْ سَالَمَ أَهْلَ الْخِيَمَةِ ، وَحَرْبٌ لِمَنْ حَارَبَهُمْ ، وَوَلِيٌّ لِمَنْ وَالَاهُمْ ، لَا يُحِبُّهُمْ إِلَّا سَعِيدُ الْجَدِّ ، طَيِّبُ الْمَوْلِدِ ، وَلَا يُبْغِضُهُمْ إِلَّا شَقِيُّ الْجَدِّ ، رَدِيءُ الْوِلَادَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ای گروه مسلمانان! من با هر که با اهل خیمه (علی، فاطمه، حسن و حسین علیهم السلام در خیمه بودند) آشتی در پیش گیرد آشتی در پیش می گیرم و با هر که با ایشان سرِ جنگ داشته باشد سرِ جنگ دارم ؛ و دوستدار کسی هستم که دوستدار آنهاست، آنها را دوست ندارد مگر انسان نیکِ بخت حلال زاده و آنها را دشمن نمی دارد مگر نگونِ بختِ ناپاکزاده .

رسول الله صلى الله عليه وآله - لِعَلِّي عَلَيْهِ السَّلَام - : يَا عَلِيُّ ، إِنَّ بِنَا خَتَمَ اللَّهُ الدِّينَ كَمَا بِنَا فَتَحَهُ ، وَبِنَا يُؤَلَّفُ اللَّهُ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ بَعْدَ الْعَدَاوَةِ وَالْبَغْضَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - به علی علیه السلام - : ای علی! خداوند، دین را با ما به پایان برده چنان که آن را با ما آغاز کرده است و در پرتو ما، خداوند دل‌های شما را پس از دشمنی و نفرت، الفت بخشیده است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : نَحْنُ أَهْلُ بَيْتٍ لَا يُقَاسُ بِنَا أَحَدٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ما خاندانی هستیم که هیچ کس با ما سنجیده نمی شود .

عنه صلى الله عليه وآله : نَحْنُ أَهْلُ الْبَيْتِ لَا يُقَابِلُ بِنَا أَحَدٌ ، مَنْ عَادَانَا فَقَدْ عَادَى اللَّهَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ما خاندانی هستیم که هیچ کس با ما برابر نهاده نمی شود و هر که به دشمنی با ما برخیزد به دشمنی با خدا برخاسته است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَمَعَ فِيَّ وَفِي أَهْلِ بَيْتِي الْفَضْلَ وَالشَّرَفَ وَالسَّخَاءَ وَالشَّجَاعَةَ وَالْعِلْمَ وَالْحِلْمَ ، وَإِنَّ لَنَا الْآخِرَةَ وَلَكُمْ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند متعال، فضیلت، بزرگواری، بخشش، دلیری، دانش و بردباری را در من و خاندانم گرد آورده است و آخرت از آن ما و دنیا از آن شماست .

عنه صلى الله عليه وآله : أُعْطِينَا أَهْلَ الْبَيْتِ سَبْعَةً لَمْ يُعْطَهُنَّ أَحَدٌ قَبْلَنَا وَلَا يُعْطَاهَا أَحَدٌ بَعْدَنَا : الصَّبَاحَةَ ، وَالْفَصَاحَةَ ، وَالسَّمَاحَةَ ، وَالشَّجَاعَةَ ، وَالْحِلْمَ ، وَالْعِلْمَ ، وَالْمَحَبَّةَ مِنَ النِّسَاءِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به ما اهل بیت، هفت ویژگی داده شده است که به هیچ کس پیش از ما یا پس از ما داده نشده و نخواهد شد: زیبایی، گشاده زبانی، بخشش، دلیری، بردباری، دانش، دوست داشتن زنان .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : لَقَدْ دَعَوْتُ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَنْ يَجْعَلَ الْعِلْمَ وَالْحِكْمَةَ فِي عَقْبِي وَعَقِبِ عَقْبِي ، وَفِي زَرْعِي وَزَرْعِ زَرْعِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، فَاسْتَجِيبْ لِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من از خداوند تبارک و تعالی خواسته ام که علم و حکمت را در فرزندان و نوادگان من و در کشته های من و کشته های ایشان تا روز رستاخیز قرار دهد و خداوند هم دعای مرا مستجاب کرده است .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : جَمَعَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَنَا عَشْرَ خِصَالٍ لَمْ يَجْمَعْهَا لِأَحَدٍ قَبْلَنَا وَلَا تَكُونُ فِي أَحَدٍ غَيْرِنَا : فِينَا الْحُكْمُ ، وَالْحِلْمُ ، وَالْعِلْمُ ، وَالنُّبُوَّةُ ، وَالسَّمَاةُ ، وَالشَّجَاعَةُ ، وَالْقَصْدُ ، وَالصِّدْقُ ، وَالطَّهْوَرُ ، وَالْعَفَافُ . وَنَحْنُ كَلِمَةُ التَّقْوَى ، وَسَبِيلُ الْهُدَى ، وَالْمَثَلُ الْأَعْلَى ، وَالْحُجَّةُ الْعُظْمَى ، وَالْعُرْوَةُ الْوُثْقَى ، وَالْحَبْلُ الْمَتِينُ ، وَنَحْنُ الَّذِينَ أَمَرَ اللَّهُ لَنَا بِالْمَوَدَّةِ «فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ» .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عزوجل ده سرشت را در ما گرد آورده که نه برای پیشینیان و نه برای دیگران گرد نیاورده است: در ماست حکم، حکمت، بردباری، دانش، نبوت، بخشش، دلیری، میانه روی، راستی، پاکی و پاکدامنی. ماییم کلمه تقوا و راه هدایت و الگوهای والا و برترین حجت و دستگیره استوار و ریسمان سخت و ماییم که خداوند به دوستی ما فرمان داده است: «پس از حق، جز گمراهی چه خواهد بود، پس به کجا روی می آورید» .

❖ عنه صلی الله علیه و آله - فِي صِفَةِ عَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ - : هُوَ سَيِّدُ الْأَوْصِيَاءِ ، اللَّحُوقُ بِه سَعَادَةً ، وَالْمَوْتُ فِي طَاعَتِهِ شَهَادَةٌ ، وَاسْمُهُ فِي التَّوْرَةِ مَقْرُونٌ إِلَى اسْمِي ، وَزَوْجَتُهُ الصَّدِيقَةُ الْكُبْرَى ابْنَتِي ، وَابْنَاهُ سَيِّدُ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ابْنَايَ ، وَهُوَ وَهُمَا وَالْأَيُّمَةُ بَعْدَهُمْ حُجَجُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ بَعْدَ النَّبِيِّينَ ، وَهُمْ أَبْوَابُ الْعِلْمِ فِي أُمَّتِي ، مَنْ تَبِعَهُمْ نَجَا مِنَ النَّارِ ، وَمَنْ اقْتَدَى بِهِمْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ، لَمْ يَهَبِ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ مَحَبَّتَهُمْ لِعَبْدٍ إِلَّا أَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در توصیف علی علیه السلام - : او سرور اوصیاست، نیک بختی به او پیوند خورده است و مرگ در راه فرمانبری از او شهادت است، نام او در تورات کنار نام من است، همسر او صدیقه کبرا دختر من است، دو پسر او سروران

جوانان بهشتی دو پسر من هستند، او با آن دو و امامان پس از ایشان حجت‌های خدا هستند بر خلق او پس از پیامبران و آنها درهای دانش هستند در میان امت من، هر که از ایشان پیروی کند از آتش رهایی یابد و هر که به آنها اقتدا کند به راه راست هدایت شود، خداوند عزوجل محبت آنها را به بنده ای نبخشیده مگر آن که او را در بهشت وارد کرده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله - قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فِي صِفَةِ أَهْلِ الْبَيْتِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ - : هُمْ خَزَانِي عَلَى عِلْمِي مِنْ بَعْدِكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند تبارک و تعالی در توصیف اهل بیت علیهم السلام می فرماید: آنها پس از تو گنجوران علم من هستند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ إِنْ أَخَذْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا : كِتَابُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ، وَأَهْلُ بَيْتِي عِترَتِي . أَيُّهَا النَّاسُ ، إِسْمَعُوا وَقَدْ بَلَغْتُ أَنْكُمْ سَتَرِدُونَ عَلَيَّ الْحَوْضَ ، فَأَسْأَلُكُمْ عَمَّا فَعَلْتُمْ فِي الثَّقَلَيْنِ ، وَالثَّقَلَانِ كِتَابُ اللَّهِ جَلَّ ذِكْرُهُ وَأَهْلُ بَيْتِي ، فَلَا تَسْبِقُوهُمْ فَتَهْلِكُوا ، وَلَا تَعْلَمُوهُمْ فَإِنَّهُمْ أَعْلَمُ مِنْكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من دو چیز در میان شما می نهم که اگر به آن دو چنگ زنید هرگز گمراه نشوید: کتاب خداوند عزوجل و اهل بیت من که همان عترت من است. ای مردم! گوش کنید، به من خبر رسیده است که در کنار حوض کوثر بر من وارد خواهید شد و من پیرامون این که با این دو امر سترگ چه کردید از شما پرسش خواهم کرد. این دو امر سترگ، کتاب خداوند والانام و اهل بیت من است، پس از آنها پیشی نگیرید که نابود می شوید و به آنها نیاموزید که داناتر از شمایند .

عنه صلى الله عليه و آله : أَلَا إِنَّ أَبْرَارَ عِترَتِي وَأَطَائِبَ أرومَتِي أَحْلَمُ النَّاسِ صِغَارًا وَأَعْلَمُ النَّاسِ كِبَارًا ، فَلَا تَعْلَمُوهُمْ فَإِنَّهُمْ أَعْلَمُ مِنْكُمْ ، لَا يُخْرِجُونَكُمْ مِنْ بَابِ هُدًى وَلَا يُدْخِلُونَكُمْ فِي بَابِ ضَلَالَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آگاه باشید که نیکان خاندان من و پاک ترین های تبار من، در کوچکی خردمندترین مردم و در بزرگی داناترین ایشان هستند، پس به آنها نیاموزید که داناتر از شمایند. آنها شما را از در هدایت بیرون نمی برند و به در گمراهی واردتان نمی سازند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : نَحْنُ أَهْلُ الْبَيْتِ مَفَاتِيحُ الرَّحْمَةِ ، وَمَوْضِعُ الرِّسَالَةِ ، وَمُخْتَلَفُ الْمَلَائِكَةِ ، وَمَعْدِنُ الْعِلْمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ما اهل بیت، کلیدهای رحمت و جایگاه رسالت و محل آمد و شد فرشتگان و کان دانش هستیم .

رسول الله صلی الله علیه و آله : عَلَيَّ يُعَلِّمُ النَّاسَ بَعْدِي مِنْ تَأْوِيلِ الْقُرْآنِ مَا لَا يَعْلَمُونَ - أَوْ (قَالَ :) يُخْبِرُهُمْ - .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علی، پس از من، تأویل آن چه را مردم از قرآن نمی دانند به آنها می آموزد یا (فرمود) آگاهشان می کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا يَنْقَلِبُ جَنَاحُ طَائِرٍ فِي الْهَوَاءِ إِلَّا وَعِنْدَنَا فِيهِ عِلْمٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بال پرنده ای در آسمان به هم نمی خورد مگر این که ما از آن آگاهیم .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَقَدْ هَبَطَ عَلَيَّ مَلَكٌ مِنَ السَّمَاءِ مَا هَبَطَ عَلَى نَبِيٍّ قَبْلِي ، وَلَا يَهْبِطُ عَلَى أَحَدٍ مِنْ بَعْدِي ، وَهُوَ إِسْرَافِيلُ وَعِنْدَهُ جِبْرِيلُ ، فَقَالَ : السَّلَامُ عَلَيْكَ يَا مُحَمَّدُ ، ثُمَّ قَالَ : أَنَا رَسُولُ رَبِّكَ إِلَيْكَ ، أَمَرَنِي أَنْ أُخْبِرَكَ إِنْ شِئْتَ نَبِيًّا عَبْدًا ، وَإِنْ شِئْتَ نَبِيًّا مَلَكًا ؟ فَظَنَرْتُ إِلَى جِبْرِيلَ ، فَأَوْمَأَ جِبْرِيلُ إِلَيَّ أَنْ تَوَاضَعَ ، فَقُلْتُ : نَبِيًّا عَبْدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرشته ای از آسمان بر من نازل شد که نه پیش از من بر پیامبری نازل شده است و نه پس از من بر کسی نازل خواهد شد. او، اسرافیل بود که جبرئیل را همراه خود داشت. او گفت: درود بر تو ای محمد! و سپس ادامه داد: من فرستاده پروردگارت هستم به سوی تو، او به من دستور داده که تو را اگر می خواهی به عنوان پیامبری بنده و اگر مایلی به عنوان پیامبری پادشاه، برگزینم. من به جبرئیل نگریستم جبرئیل به من اشاره کرد که فروتنی کن و من گفتم: ترجیح می دهم پیامبری بنده باشم .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مُرَوْعَتُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ الْعَفْوُ عَمَّنْ ظَلَمْنَا وَإِعْطَاءُ مَنْ حَرَمْنَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مردانگی ما اهل بیت، گذشت است از کسی که به ما ستم کرده، و عطاست به کسی که از ما دریغ ورزیده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : جُعِلَتْ قُرَّةُ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آرام دیده من، در نماز نهاده شده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَمَا ابْنَتِي فَاطِمَةُ ... مَتَى قَامَتْ فِي مِحْرَابِهَا بَيْنَ يَدَي رَبِّهَا جَلَّ جَلَالُهُ ، ظَهَرَ نُورُهَا لِمَلَائِكَةِ السَّمَاءِ كَمَا يَظْهَرُ نُورُ الْكَوَاكِبِ لِأَهْلِ الْأَرْضِ ، وَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لِمَلَائِكَتِهِ : يَا مَلَائِكَتِي ، أَنْظُرُوا إِلَى أُمَّتِي فَاطِمَةَ سَيِّدَةِ إِمَائِي قَائِمَةً بَيْنَ يَدَيَّ تَرْتَعِدُ فَرَائِصُهَا مِنْ خِيفَتِي ، وَقَدْ أَقْبَلْتُ بِقَلْبِهَا عَلَى عِبَادَتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اما دخترم فاطمه... در محرابش در برابر خداوند جلیل خود می ایستاد، در حالی که نور او برای فرشتگان آسمان، چنان پیدا بود که درخشش اختران برای زمینیان و خداوند، به فرشتگانش می فرمود: ای فرشتگان من! به کنیز من، فاطمه، سرور کنیزان من، بنگرید که چگونه در برابر من گوشت تنش از بیم من، به لرزه افتاده و از صمیم دل، به عبادت من روی آورده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّا لَنُعْطِي غَيْرَ الْمُسْتَحِقِّ حَذْرًا مِنْ رَدِّ الْمُسْتَحِقِّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ما از بیم آن که مستحق را رد نکرده باشیم، به غیر مستحق هم می بخشیم .

زِيَادُ بْنُ أَبِي زِيَادٍ عَنْ خَادِمٍ لِلنَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : كَانَ [النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله] مِمَّا يَقُولُ لِلْخَادِمِ : أَلَيْكَ حَاجَةٌ ؟

زیاد بن ابی زیاد به نقل از خادم پیامبر صلی الله علیه و آله : از جمله هایی که [پیامبر صلی الله علیه و آله] به خدمتگزار خود می فرمود، این بود: آیا نیازی داری؟

أَبُو أُمَامَةَ سَهْلُ بْنُ حُنَيْفٍ الْأَنْصَارِيُّ عَنْ بَعْضِ أَصْحَابِ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله كَانَ يَعُودُ مَرْضَى مَسَاكِينَ الْمُسْلِمِينَ وَضَعْفَائِهِمْ ، وَيَتَّبِعُ جَنَائِزَهُمْ ، وَلَا يُصَلِّي عَلَيْهِمْ أَحَدٌ غَيْرُهُ ، وَإِنَّ امْرَأَةً مَسْكِينَةً مِنْ أَهْلِ الْعَوَالِي طَالَ سُقْمُهَا فَكَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله يَسْأَلُ عَنْهَا مَنْ حَضَرَهَا مِنْ جِيرَانِهَا ، وَأَمَرَهُمْ أَنْ لَا يَدْفِنُوهَا إِنْ حَدَثَ بِهَا حَدَثٌ فَيُصَلِّيَ عَلَيْهَا ، فَتُوفِّيَتْ تِلْكَ الْمَرْأَةُ لَيْلًا وَاحْتَمَلُوهَا فَأَتَوْا بِهَا مَعَ الْجَنَائِزِ - أَوْ قَالَ : مَوْضِعَ الْجَنَائِزِ - عِنْدَ مَسْجِدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله لِيُصَلِّيَ عَلَيْهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله كَمَا أَمَرَهُمْ ، فَوَجَدُوهُ قَدْ نَامَ بَعْدَ صَلَاةِ الْعِشَاءِ فَكَرِهُوا أَنْ يُهَجِّدُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله مِنْ نَوْمِهِ ، فَصَلَّوْا عَلَيْهَا ثُمَّ انْطَلَقُوا بِهَا ، فَلَمَّا أَصْبَحَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله سَأَلَ عَنْهَا مَنْ حَضَرَهُ مِنْ جِيرَانِهَا ، فَأَخْبَرُوهُ خَبَرَهَا وَأَنَّهُمْ كَرِهُوا أَنْ يُهَجِّدُوا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله لَهَا ، فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : وَلَمْ فَعَلْتُمْ ؟ انْطَلِقُوا ، فَانْطَلَقُوا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله حَتَّى قَامُوا عَلَى قَبْرِهَا ،

فَصَفُّوا وَرَاءَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَمَا يُصَفُّ لِلصَّلَاةِ عَلَى الْجَنَائِزِ، فَصَلَّى عَلَيْهَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ .

ابو امامه، سهل بن حنيف انصاری به نقل از یکی از اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله : پیامبر خدا صلی الله علیه و آله مسلمانان مسکین و ضعیف را که بیمار بودند، عیادت می فرمود و جنازه شان را تشییع می کرد و هیچ کس جز او، بر آنها نماز نمی خواند. زنی درمانده از اهالی عوالی، بیماریش طولانی شد و پیامبر خدا صلی الله علیه و آله از همسایگانی که به دیدار او می رفتند حال آن زن را جویا می شد و به آنان فرمان داد، اگر آن زن از دنیا رفت به خاکش نسپرند، تا این که حضرت صلی الله علیه و آله بر او نماز بگزارد. شبی این زن درگذشت و او را با جنازه ها - یا گفت به مکان جنازه ها - به مسجد رسول الله صلی الله علیه و آله آوردند تا پیامبر صلی الله علیه و آله آن گونه که از ایشان خواسته بود، بر او نماز بگزارد، اما دیدند پیامبر صلی الله علیه و آله پس از نماز عشا خوابیده است و خوش نداشتند پیامبر را از خواب بیدار کنند، لذا خود بر او نماز گزاردند و او را بردند. چون صبح شد پیامبر صلی الله علیه و آله از همسایگان آن زن که نزد پیامبر بودند، حال آن زن را جویا شد و آنها خبر مرگ او را به پیامبر صلی الله علیه و آله دادند و گفتند که نخواستند پیامبر صلی الله علیه و آله را، برای او بیدار کنند. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به آنها فرمود: چرا چنین کردید؟ راه بیفتید، آنها با پیامبر صلی الله علیه و آله به راه افتادند تا به گور او رسیدند و چنان که برای نماز میت می ایستند، پشت سر پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله به صف ایستادند و پیامبر صلی الله علیه و آله بر آن زن نماز گزارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَحْسِنِ مُصَاحَبَةً مَنْ صَاحَبَكَ تَكُنْ مُسْلِمًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با آن کس که همنشین تو است، نیکو همنشینی کن تا مسلمان باشی .

رسول الله صلی الله علیه و آله : وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا يَنْفَعُ عَبْدًا عَمَلُهُ إِلَّا بِمَعْرِفَةِ حَقِّنا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سوگند به آن که جانم در دست اوست، هیچ بنده ای را کردارش سود نرساند مگر در پرتو شناخت حق ما .

عنه صلی الله علیه و آله : سِرَاجُ الْمُؤْمِنِ مَعْرِفَةُ حَقِّنا ، وَأَشَدُّ الْعَمَى مَنْ عَمِيَ عَنِ فَضْلِنَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چراغ مؤمن شناخت حق ماست و بدترین کوری، [کوری کسی است که برتری ما را نبیند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اَذْكُرْكُمْ اللهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي، اَذْكُرْكُمْ اللهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي، اَذْكُرْكُمْ اللهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : درباره خاندانم خدا را به یاد شما می آورم، درباره خاندانم خدا را به یاد شما می آورم، درباره خاندانم خدا را به یاد شما می آورم .

عنه صلی الله علیه و آله : أَنْشُدْكُمْ اللهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شما را به خدا درباره اهل بیتم [حق و حرمتشان را پاس دارید] .

عنه صلی الله علیه و آله : أَوْصِيَكُمْ بِعِزَّتِي خَيْرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شما را درباره عترتم سفارش به نیکی می کنم .

عنه صلی الله علیه و آله : أَنَا أَوَّلُ وَافِدٍ عَلَى الْعَزِيزِ الْجَبَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَكِتَابُهُ وَأَهْلُ بَيْتِي ثُمَّ أُمَّتِي ، ثُمَّ أَسْأَلُهُمْ : مَا فَعَلْتُمْ بِكِتَابِ اللهِ وَبِأَهْلِ بَيْتِي ؟

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من و کتاب خدا و اهل بیتم نخستین کسانی هستیم که در روز قیامت بر خدای عزیز جبار وارد می شویم و سپس امتم وارد می شوند. آن گاه از ایشان می پرسم که با کتاب خدا و اهل بیت من چه کردید؟

عنه صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، اللهُ اللهُ فِي أَهْلِ بَيْتِي ، فَإِنَّهُمْ أَرْكَانُ الدِّينِ وَمَصَابِيحُ الظُّلَمِ وَمَعْدِنُ الْعِلْمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! خدا را، خدا را درباره اهل بیتم؛ چرا که آنان پایه های دین و چراغهای تاریکیها و کان دانشند .

عنه صلی الله علیه و آله : اَللّٰهُمَّ أَهْلُ بَيْتِي وَأَنَا مُسْتَوِدُّهُمْ كُلِّ مُؤْمِنٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خدایا! اهل بیتم، من آنان را نزد هر مؤمنی به امانت می سپارم .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ حَفِظَنِي فِي أَهْلِ بَيْتِي فَقَدْ اتَّخَذَ عِنْدَ اللهِ عَهْدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس وجود مرا در میان اهل بیتم حفظ کند [وجود مرا در میان آنها جستجو کند] در درگاه الهی به امانی دست یافته است .

عنه صلی الله علیه و آله : اِحْفَظُونِي فِي عِثْرَتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مرا در میان اهل بیتم حفظ کنید .

عنه صلی الله علیه و آله : اُخْلِفُونِي فِي أَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در میان اهل بیتم جانشین من باشید .

عنه صلی الله علیه و آله : مُؤْمِنُو أُمَّتِي يَحْفَظُونَ وَدِيعَتِي فِي أَهْلِ بَيْتِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمنان امت من اهل بیت مرا که امانت من [در میان ایشان] هستند تا روز قیامت پاس می دارند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُبَارَكَ لَهُ فِي أَجَلِهِ ، وَأَنْ يُمَتَّعَهُ اللَّهُ بِمَا خَوَّلَهُ فَلْيُخْلِفْنِي فِي أَهْلِي خِلَافَةً حَسَنَةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دوست دارد به عمرش برکت داده شود و خداوند او را از آن چه عطایش فرموده است بهره مند سازد، پس نسبت به خانواده ام جانشین خوبی برای من باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّكُمْ سَتُبْتَغُونَ فِي أَهْلِ بَيْتِي مِنْ بَعْدِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پس از من شما در باب اهل بیتم آزموده خواهید شد .

ابْنُ عَبَّاسٍ : لَمَّا رَجَعْنَا مِنْ حَجَّةِ الْوَدَاعِ جَلَسْنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فِي مَسْجِدِهِ فَقَالَ . . . وَذَكَرَ الْحَدِيثَ إِلَى أَنْ قَالَ : - أَيُّهَا النَّاسُ ، اللَّهُ - اللَّهُ فِي عِثْرَتِي وَأَهْلِ بَيْتِي ، فَإِنَّ فَاطِمَةَ بَضْعَةٌ مِنِّي ، وَوَلَدُهَا عَضْدَايَ ، وَأَنَا وَبَعْلُهَا كَالضَّوِّءِ ، اللَّهُمَّ ارْحَمْ مَنْ رَحِمَهُمْ ، وَلَا تَغْفِرْ لِمَنْ ظَلَمَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چون از حجة الوداع برگشتیم با رسول خدا صلی الله علیه و آله و آله در مسجد آن حضرت نشستیم. حضرت فرمود: ... ای مردم! خدا را، خدا را درباره عترت و اهل بیت من؛ زیرا که فاطمه پاره تن من است و دو پسر او دو بازوی منند ، و من و شوهرش همچون نوریم؛ خدایا! رحم کن بر کسی که به آنان رحم کند و نیامرزد کسی را که بر ایشان ستم کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَتَمَسَّكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى فَلْيَتَمَسَّكَ بِحُبِّ عَلِيٍّ وَأَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که دوست دارد به دستگیره محکم چنگ زند، به دوستی علی و اهل بیت من چنگ در زند .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ أَرَادَ أَنْ يَتَمَسَّكَ بِعُرْوَةِ اللَّهِ الْوُثْقَى الَّتِي قَالَ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ ، فَلْيُؤَالِ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ عَلَيْهِمَا السَّلَام ، فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّهُمَا مِنْ فَوْقِ عَرْشِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که می خواهد به دستگیره محکم خداوند که خدای متعال در کتاب خود فرموده است، چنگ در زند، پس علی بن ابی طالب و حسن و حسین را دوست بدارد؛ زیرا که خداوند عرش نشین آنان را دوست می دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَنَا وَأَهْلُ بَيْتِي شَجَرَةٌ فِي الْجَنَّةِ وَأَغْصَانُهَا فِي الدُّنْيَا ، فَمَنْ تَمَسَّكَ بِنَا اتَّخَذَ إِلَى رَبِّهِ سَبِيلًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : من و اهل بیتم درختی هستیم که در بهشت است و شاخه های آن در دنیا است؛ پس هر که به ما چنگ آویزد راهی به سوی پروردگارش در پیش گرفته است .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ تَمَسَّكَ بِعِزَّتِي مِنْ بَعْدِي كَانَ مِنَ الْفَائِزِينَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که پس از من به عترتم تمسک جوید از رستگاران است .

عنه صلى الله عليه وآله : الْأَئِمَّةُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ ، تِسْعَةٌ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ ، وَمِنَّا مَهْدِيُّ هَذِهِ الْأُمَّةِ . مَنْ تَمَسَّكَ مِنْ بَعْدِي بِهِمْ فَقَدْ اسْتَمَسَّكَ بِحَبْلِ اللَّهِ ، وَمَنْ تَخَلَّى مِنْهُمْ فَقَدْ تَخَلَّى مِنَ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : امامان پس از من دوازده نفرند که نه نفر آنان از پشت حسین هستند و مهدی این امت از ماست. هر که پس از من به ایشان تمسک جوید هر آینه به ریسمان خدا چنگ زده است و هر که آنان را ترك گوید خدا را ترك گفته است .

عنه صلى الله عليه وآله : تَمَسَّكُوا بِطَاعَةِ أَيْمَتِكُمْ وَلَا تُخَالِفُوهُمْ ، فَإِنَّ طَاعَتَهُمْ طَاعَةُ اللَّهِ ، وَإِنْ مَعْصِيَتُهُمْ مَعْصِيَةُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به (رشته) فرمانبرداری از امامانتان چنگ زنید و از فرمانشان سرپیچی نکنید؛ زیرا که اطاعت از آنان اطاعت از خداست و نافرمانی کردن از آنها نافرمانی از خدا می باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَرْكَبَ سَفِينَةَ النَّجَاةِ وَيَسْتَمْسِكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى وَيَعْتَصِمَ بِحَبْلِ اللَّهِ الْمَتِينِ فَلْيُوالِ عَلِيًّا بَعْدِي ، وَلْيُعَادِ عَدُوَّهُ ، وَلْيَأْتِ بِالْأَيِّمَةِ الْهُدَاةِ مِنْ وَلَدِهِ ، فَإِنَّهُمْ خُلَفَائِي وَأَوْصِيَائِي وَحُجَجُ اللَّهِ عَلَى الْخَلْقِ بَعْدِي وَسَادَةُ أُمَّتِي وَقَادَةُ الْأَتَقِيَاءِ إِلَى الْجَنَّةِ ، حَزْبُهُمْ حَزْبِي وَحَزْبِي حَزْبُ اللَّهِ ، وَحَزْبُ أَعْدَائِهِمْ حَزْبُ الشَّيْطَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکه دوست دارد که بر کشتی نجات بنشیند و به دستگیره محکم چنگ آویزد و ریسمان استوار خدا را بگیرد باید پس از من علی را دوست بدارد و با دشمن او دشمنی کند؛ و امامان هدایتگر از نسل او را به پیشوایی بپذیرد ؛ زیرا که آنان پس از من جانشینان و اوصیای من و حجت خدا بر خلقتند و سروران امت هستند و پرهیزگاران را به سوی بهشت می برند. حزب آنان حزب من است و حزب من حزب خداست و حزب دشمنان آنان حزب شیطان است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَحْيَا حَيَاتِي وَيَمُوتَ مِيتَتِي وَيَدْخُلَ الْجَنَّةَ الَّتِي وَعَدَنِي رَبِّي فَلْيَتَوَلَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ وَوَرَثَتَهُ الطَّاهِرِينَ ، أَيْمَةَ الْهُدَى وَمَصَابِيحَ الدُّجَى مِنْ بَعْدِي ، فَإِنَّهُمْ لَنْ يُخْرِجُوكُمْ مِنْ بَابِ الْهُدَى إِلَى بَابِ الضَّلَالَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکه دوست دارد که مثل من زندگی کند و مانند من بمیرد و به بهشتی که پروردگارم مرا وعده داده است وارد شود پس باید ولایت علی بن ابی طالب و وارثان پاک او را که پس از من امامان هدایتگر و چراغهای تاریکیها هستند بپذیرد؛ چه آنان هرگز شما را از راه راست به کجراهه گمراهی نمی کشانند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَرَادَ أَنْ يَحْيَا حَيَاتِي وَيَمُوتَ مِيتَتِي وَيَدْخُلَ جَنَّةَ عَدْنِ الَّتِي غَرَسَهَا اللَّهُ رَبِّي بِيَدِهِ ، فَلْيَتَوَلَّ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ، وَلْيَتَوَلَّ وَلِيَّهُ، وَلْيُعَادِ عَدُوَّهُ، وَلْيَسَلِّمْ لِلْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ ، فَإِنَّهُمْ عِزَّتِي مِنْ لَحْمِي وَدَمِي ، أَعْطَاهُمُ اللَّهُ فَهْمِي وَعِلْمِي . إِلَى اللَّهِ أَشْكُو (أَمْرَ) أُمَّتِي الْمُتَكِرِينَ لِفَضْلِهِمْ ، الْقَاطِعِينَ فِيهِمْ صِلَتِي . وَابَيْمُ اللَّهُ ، لَيَقْتُلَنَّ ابْنِي ، لَا أَنَالَهُمُ اللَّهُ شَفَاعَتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکه می خواهد چون من زندگی کند و مانند من بمیرد و به بهشت برینی که پروردگارم خدا با دست [قدرت] خود آن را نشانده است درآید باید ولایت علی بن ابی طالب را بپذیرد و با دوست او دوستی کند و با دشمنش دشمنی و در

برابر اوصیای پس از او گردن نهد؛ زیرا که آنان عترت من و از گوشت و خون من هستند، خداوند فهم و دانش مرا به آنان عطا فرموده است. به خدا شکوه می کنم از دست آن امتم که فضیلت ایشان را منکر شوند و حرمت خویشاوندی من با آنان را نگه ندارند، به خدا سوگند که اینان فرزند مرا می کشند، خدا شفاعتم را شامل حال آنان نکند .

عنه صلى الله عليه و آله - لِعَلِّيَّ عَلَيْهِ السَّلَام - : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ آمِنًا مُطَهَّرًا لَا يَحْزَنُهُ الْفَرْعُ الْأَكْبَرُ فَلْيَتَوَلَّكَ ، وَلْيَتَوَلَّ بَنِيكَ الْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ ، وَعَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ ، وَمُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ ، وَجَعْفَرَ بْنَ مُحَمَّدٍ ، وَمُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ ، وَعَلِيَّ بْنَ مُوسَى ، وَمُحَمَّدًا ، وَعَلِيًّا ، وَالْحَسَنَ ، ثُمَّ الْمَهْدِيَّ وَهُوَ خَاتَمُهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به علی علیه السلام - : هر که خوشحال می شود که ایمن و پاک خدای عز و جل را دیدار کند و از آن وحشت بزرگ [قیامت] اندوهی به دل راه ندهد باید ولایت تو و ولایت دو فرزندت حسن و حسین و علی بن الحسین و محمد بن علی و جعفر بن محمد و موسی بن جعفر و علی بن موسی و محمد، و علی، و حسن، و سرانجام مهدی را که آخرین آنهاست بپذیرد .

عنه صلى الله عليه و آله - فِي الْأَيَّامَةِ عَلَيْهِمُ السَّلَام - : يَا بْنَ عَبَّاسٍ ، وَلَايَتُهُمْ وَلَايَتِي وَوَلَايَتِي وَوَلَايَةُ اللَّهِ ، وَحَرْبُهُمْ حَرْبِي وَحَرْبِي حَرْبُ اللَّهِ ، وَسَلْمُهُمْ سِلْمِي وَسِلْمِي سِلْمُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - درباره ائمه علیهم السلام - : ای پسر عباس، ولایت آنان ولایت من است و ولایت من ولایت خداست، جنگ با آنان جنگ با من است و جنگ با من جنگ با خدا، آشتی با آنان آشتی با من است و آشتی با من آشتی بودن با خداست .

عنه صلى الله عليه و آله : وَلَايَتِي وَوَلَايَةُ أَهْلِ بَيْتِي أَمَانٌ مِنَ النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ولایت من و ولایت اهل بیت من مایه ایمنی از آتش دوزخ است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا بِالْأَقْوَامِ إِذَا ذُكِرَ عَنْدهُمْ آلُ إِبْرَاهِيمَ فَرِحُوا وَاسْتَبَشَرُوا ، وَإِذَا ذُكِرَ عَنْدهُمْ آلُ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِشْمَازَتْ قُلُوبُهُمْ ؟ ! وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ ، لَوْ أَنَّ عَبْدًا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِعَمَلٍ سَبْعِينَ نَبِيًّا مَا قَبِلَ اللَّهُ ذَلِكَ مِنْهُ حَتَّى يَلْقَاهُ بِوَلَايَتِي وَوَلَايَةِ أَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : عده ای را چه می شود که هرگاه در حضور آنان از خاندان ابراهیم یاد می شود خوشحال و شادمان می شوند، اما هر زمان که نزد آنان از خاندان محمد صلی الله علیه و آله نام برده می شود ناراحت می شوند؟! سوگند به آن که جان محمد در دست اوست اگر در روز قیامت بنده ای با عمل هفتاد پیامبر حاضر شود خداوند آنها را از او نپذیرد مگر این که با ولایت من و ولایت اهل بیت خدا را دیدار کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنِّي فَرَطُكُمْ وَأَنْتُمْ وَارِدُونَ عَلَيَّ الْحَوْضَ . أَلَا وَإِنِّي سَأِلُكُمْ عَنِ الثَّقَلَيْنِ ، فَانْظُرُوا كَيْفَ تَخْلَفُونِي فِيهِمَا ، فَإِنَّ اللَّطِيفَ الْخَبِيرَ نَبَّأَنِي أَنَّهُمَا لَنْ يَفْتَرِقَا حَتَّى يَلْقَيَانِي ، وَسَأَلْتُ رَبِّي ذَلِكَ فَأَعْطَانِيهِ ، أَلَا وَإِنِّي قَدْ تَرَكْتُهُمَا فِيكُمْ : كِتَابَ اللَّهِ وَعِترَتِي أَهْلَ بَيْتِي ، فَلَا تَسْبِقُوهُمْ فَتَفَرَّقُوا ، وَلَا تُقْصِرُوا عَنْهُمْ فَتَهْلِكُوا ، وَلَا تَعْلَمُوهُمْ فَإِنَّهُمْ أَعْلَمُ مِنْكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! من جلوتر از شما می روم و شما در کنار حوض [کوثر] بر من وارد می شوید ؛ آگاه باشید که من درباره ثقلین از شما خواهم پرسید؛ پس بنگرید که پس از من با آن دو چه می کنید؛ چه خداوند لطیف خبیر مرا خبر داد که: این دو هرگز از یکدیگر جدا نخواهند شد تا این که به دیدار من بیایند و من این امر را از پروردگارم خواستم و او خواهش مرا برآورد. آگاه باشید که من در میان شما این دو را برجای گذاشته ام: کتاب خدا و عترت، یعنی اهل بیت را. پس از آنان پیشی نگیرید که دچار تفرقه و پراکندگی می شوید و از آنان عقب نمانید که نابود می شوید و به آنان چیز یاد ندهید زیرا که ایشان از شما داناترند .

عنه صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، قَدْ بَيَّنْتُ لَكُمْ مَفْزَعَكُمْ بَعْدِي وَإِمَامَكُمْ وَدَلِيلَكُمْ وَهَادِيَكُمْ ، وَهُوَ أَخِي عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ ، وَهُوَ فِيكُمْ بِمَنْزِلَتِي فِيكُمْ ، فَقَلِّدُوهُ دِينَكُمْ وَأَطِيعُوهُ فِي جَمِيعِ أُمُورِكُمْ ، فَإِنَّ عِنْدَهُ جَمِيعَ مَا عِلَّمَنِي اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَحِكْمَتَهُ ، فَسَلُّوهُ وَتَعَلَّمُوا مِنْهُ وَمِنْ أَوْصِيَائِهِ بَعْدَهُ ، وَلَا تَعْلَمُوهُمْ وَلَا تَتَقَدَّمُوهُمْ وَلَا تَخْلَفُوا عَنْهُمْ ، فَإِنَّهُمْ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقَّ مَعَهُمْ ، لَا يُزَايِلُونَهُ وَلَا يُزَالُهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! من هشدار دهنده و پیشوا و راهنما و رهبر پس از خود را برای شما مشخص کردم و او برادر من علی بن ابی طالب است. او در میان شما به منزله من در میان شماست؛ پس دین خود را از او تقلید کنید و در همه کارهایتان از وی فرمان برید؛ زیرا تمام آن چه را که خداوند تبارک و تعالی به من تعلیم داده و حکمت الهی در نزد اوست. بنابراین، از او و از اوصیای پس از او بپرسید و تعلیم بگیرید و

به آنان چیز یاد ندهید و بر ایشان پیشی نگیرید و از آنان عقب نمانید؛ چرا که آنان با حق هستند و حق با آنان است، نه آنان از حق جدا می شوند و نه حق از آنان .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَعَلَ ذُرِّيَّةَ كُلِّ نَبِيٍّ مِنْ صُلْبِهِ وَجَعَلَ ذُرِّيَّتِي مِنْ صُلْبِ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ . . . فَقَدَّمُوهُمْ وَلَا تَتَقَدَّمُوا عَلَيْهِمْ ، فَإِنَّهُمْ أَحْلَمُكُمْ صِغَارًا وَأَعْلَمُكُمْ كِبَارًا ، فَاتَّبِعُوهُمْ فَإِنَّهُمْ لَا يَدْخُلُونَكُمْ فِي ضَلَالٍ وَلَا يُخْرِجُونَكُمْ مِنْ هُدًى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خدای متعال ذریه هر پیامبری را از پشت خود او قرار داده اما ذریه مرا از پشت علی بن ابی طالب علیه السلام... پس آنان را پیشرو قرار دهید و از ایشان جلو نیفتید ؛ چه آنان در خردسالی بردبارترین شما هستند و در بزرگی داناترینتان. بنابراین، از آنان پیروی کنید؛ چرا که ایشان شما را به گمراهی نمی کشانند و از راه راست بیرونشان نمی برند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَحْيَا حَيَاتِي وَيَمُوتَ مَمَاتِي وَيَسْكُنَ جَنَّةَ عَدْنٍ غَرَسَهَا رَبِّي فَلْيُؤَالِ عَلِيًّا مِنْ بَعْدِي وَلْيُؤَالِ وَلِيَّيْهِ ، وَلْيَقْتَدِ بِالْأَيِّمَةِ مِنْ بَعْدِي ، فَإِنَّهُمْ عِثْرَتِي ، خُلِقُوا مِنْ طِينَتِي ، رُزِقُوا فَهْمًا وَعِلْمًا ، وَوَيْلٌ لِلْمُكَذِّبِينَ بِفَضْلِهِمْ مِنْ أُمَّتِي ، الْقَاطِعِينَ فِيهِمْ صِلَتِي ، لَا أَنَالَهُمُ اللَّهُ شَفَاعَتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس خوشحال می شود که مانند من زندگی کند و مانند من از دنیا برود و در بهشت برینی که پروردگارم آن را کاشته است ساکن شود، پس باید پس از من علی را دوست بدارد و دوست او را نیز دوست دارد و به امامان پس از من اقتدا کند؛ زیرا آنان عترت منند، از طینت من آفریده شده اند، فهم و دانش روزی شده اند، وای بر آن دسته از امت من که فضل و برتری ایشان را انکار کنند و حرمت خویشاوندی من با آنان را نگه ندارند؛ خدا شفاعتم را نصیب ایشان نکند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَحْيَا حَيَاةً تُشَبِّهُ حَيَاةَ الْأَنْبِيَاءِ وَيَمُوتَ مِيتَةً تُشَبِّهُ مِيتَةَ الشُّهَدَاءِ وَيَسْكُنَ الْجَنَّةَ الَّتِي غَرَسَهَا الرَّحْمَنُ فَلْيَتَوَلَّ عَلِيًّا وَلْيُؤَالِ وَلِيَّيْهِ وَلْيَقْتَدِ بِالْأَيِّمَةِ مِنْ بَعْدِهِ ، فَإِنَّهُمْ عِثْرَتِي خُلِقُوا مِنْ طِينَتِي . اللَّهُمَّ ارْزُقْهُمْ فَهْمِي وَعِلْمِي ، وَوَيْلٌ لِلْمُخَالِفِينَ لَهُمْ مِنْ أُمَّتِي ، اللَّهُمَّ لَا تُنَلِّهِمْ شَفَاعَتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دوست دارد که مانند پیامبران زندگی کند و مرگی چون مرگ شهیدان داشته باشد و در بهشتی که خدای رحمان کاشته است ساکن شود باید از علی پیروی کند و با دوست او دوستی کند و به امامان پس از او اقتدا نماید؛ زیرا که ایشان عترت منند و از طینت من آفریده شده اند. بار خدایا! فهم و دانش مرا روزی ایشان

فرما. وای بر آن دسته از امت من که مخالفت آنان کنند؛ بار خدایا! شفاعت مرا شامل حال این مردمان مگردان .

عنه صلى الله عليه وآله :أهلُ بيَتي يُفرِّقونَ بَينَ الحَقِّ وَالْباطِلِ،وَهُمُ الْأَئِمَّةُ الَّذِينَ يُقَتَدِي بِهِم .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اهل بیت من حق را از باطل جدا می کنند و هم ایشانند آن امامانی که باید به آنها اقتدا کرد .

عنه صلى الله عليه وآله :الرَّوْحُ وَالرَّاحَةُ وَالرَّحْمَةُ وَالنُّصْرَةُ وَالْيُسْرُ وَالْيَسَارُ وَالرِّضَا وَالرِّضْوَانُ وَالْمَخْرَجُ وَالْفَلَجُ وَالْقُرْبُ وَالْمَحَبَّةُ مِنَ اللَّهِ وَمِنْ رَسُولِهِ لِمَنْ أَحَبَّ عَلِيًّا وَأَنْتُمْ بِالْأَوْصِيَاءِ مِنْ بَعْدِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آسایش و آسودگی و رحمت و یاری و توانگری و آسانی و خشنودی و رضوان و گشایش و پیروزی و تقرب و دوستی خدا و رسول او برای کسی است که علی را دوست بدارد و به جانشینان او اقتدا کند .

عنه صلى الله عليه وآله :طوبى لِمَنْ أَدْرَكَ قَائِمَ أَهْلِ بَيْتِي وَهُوَ مُقْتَدٍ بِهِ قَبْلَ قِيَامِهِ ، يَأْتِمُّ بِهِ وَبِأَمِّهِ الْهُدَى مِنْ قَبْلِهِ، وَيَبْرَأُ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ عَدُوِّهِمْ، أُولَئِكَ رُفَقَائِي وَأَكْرَمُ أُمَّتِي عَلَيَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوشا به حال کسی که قائم اهل بیت را درك کند و پیش از قیامش به او اقتدا نماید، از او و از امامان هدایتگر پیش از او پیروی کند و از دشمنان آنان به خدای عز و جل پناه و بیزاری جوید، اینان رفیقان من و گرامیترین افراد امت من در نزد منند .

رسول الله صلى الله عليه وآله :أَرْبَعَةٌ أَنَا لَهُمْ شَفِيعٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : الْمُكْرَمُ لِذُرِّيَّتِي مِنْ بَعْدِي ، وَالْقَاضِي لَهُمْ حَوَائِجَهُمْ ، وَالسَّاعِي لَهُمْ فِي أُمُورِهِمْ عِنْدَ اضْطِرَارِهِمْ إِلَيْهِ ، وَالْمُحِبُّ لَهُمْ بِقَلْبِهِ وَلِسَانِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : چهار نفرند که روز قیامت من شفیع آنها خواهم بود: کسی که پس از من فرزندانم را گرامی و محترم بدارد، کسی که نیازهای آنان را بر آورده سازد، کسی که وقتی آنان به او محتاج شدند در رفع گرفتاری هایشان بکوشد و کسی که با دل و زبان خویش آنان را دوست بدارد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، عَظُّمُوا أَهْلَ بَيْتِي فِي حَيَاتِي وَمِنْ بَعْدِي ،
وَأَكْرِمُوهُمْ وَفَضِّلُوهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم! اهل بیت مرا در زمان حیاتم و پس از من
بزرگ دارید و به آنان احترام گذارید و برتریشان دهید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا تَقَدَّمُ عَلَى اللَّهِ أُمَّةٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَكْرَمُ عَلَيْهِ مِنْ أُمَّتِي ،
وَلَا أَهْلُ بَيْتِ أَكْرَمُ عَلَيْهِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي ، أَلَا فَاتَّقُوا اللَّهَ فِيهِمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : روز قیامت هیچ امتی به پیشگاه خدا وارد نشود که نزد
او گرامی تر از امت من باشد و نه هیچ خانواده ای که نزد او گرامی تر از خانواده من
باشد؛ هان! پس درباره ایشان از خدا بترسید .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى حُرْمَاتٍ ثَلَاثًا مَن حَفِظَهُنَّ حَفِظَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَ دِينِهِ
وَدُنْيَاهُ ، وَمَنْ لَمْ يَحْفَظْهُنَّ لَمْ يَحْفَظِ اللَّهُ لَهُ شَيْئًا : حُرْمَةُ الْإِسْلَامِ ، وَحُرْمَتِي ، وَحُرْمَةُ عِترَتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدای متعال را سه حرمت است که هرکس آنها را
نگهدارد خداوند کار دین و دنیای او را حفظ کند و هر که آنها را نگه ندارد، خداوند هیچ
چیز او را حفظ نکند: حرمت اسلام، حرمت من و حرمت عترتم .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ صَنَعَ إِلَى أَحَدٍ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يَدًا كَافِيَتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس به یکی از افراد خاندان من احسانی کند در روز
قیامت آن را جبران می کنم .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَرَادَ التَّوَسُّلَ إِلَيَّ وَأَنْ تَكُونَ لَهُ عِنْدِي يَدٌ أَشْفَعُ لَهُ بِهَا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ فَلْيَصِلْ أَهْلَ بَيْتِي وَيُدْخِلِ السُّرُورَ عَلَيْهِمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که می خواهد به من توسل جوید و او را بر من منّتی
باشد که به واسطه آن روز قیامت شفاعتش کنم به خاندانم صله دهد و آنان را شاد سازد .

عنه صلى الله عليه و آله - فِي صِفَةِ الْأَئِمَّةِ مِنْ وَلَدِ الْإِمَامِ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ - : مَنْ جَفَا
وَاحِدًا مِنْكُمْ فَقَدْ جَفَانِي ، وَمَنْ وَصَلَكَ فَقَدْ وَصَلَنِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در وصف امامان از نسل امام علی علیه السلام - : هر کس به یکی از شما جفا کند به من جفا کرده و هر کس به شما صله ای دهد به من صله داده است .

❦ عنه علیه السلام : مَنْ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى صَلَاتِنَا فَلْيَصِلْ صَالِحِي مُوَالِينَا يُكْتَبَ لَهُ ثَوَابُ صَلَاتِنَا ، وَمَنْ لَمْ يَقْدِرْ عَلَى زِيَارَتِنَا فَلْيُزِرْ صَالِحِي مُوَالِينَا يُكْتَبَ لَهُ ثَوَابُ زِيَارَتِنَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که قادر نباشد به ما صله دهد به دوستان نیک ما صله دهد که همان ثواب صله دادن به ما برایش نوشته می شود و هر که قادر نباشد به زیارت ما بیاید به زیارت دوستان نیک ما برود که همان ثواب زیارت ما برایش نوشته می شود .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ صَلَّى صَلَاةً لَمْ يُصَلِّ فِيهَا عَلَيَّ وَلَا عَلَى أَهْلِ بَيْتِي لَمْ تُقْبَلْ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که نمازی بخواند و در آن بر من و اهل بیت صلوات نفرستد نمازش پذیرفته نمی شود .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ قَوْمٍ اجْتَمَعُوا يَذْكُرُونَ فَضَائِلَ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ إِلَّا هَبَّتِ الْمَلَائِكَةُ مِنَ السَّمَاءِ حَتَّى أَلْحَقُوا بِهِمْ بِحَدِيثِهِمْ ، فَإِذَا تَفَرَّقُوا عَرَجَتِ الْمَلَائِكَةُ إِلَى السَّمَاءِ ، فَيَقُولُ لَهُمُ الْمَلَائِكَةُ الْآخَرُ : إِنَّا نَشْمُ رَائِحَةَ مِنْكُمْ مَا شَمَمْنَا رَائِحَةَ أَطْيَبَ مِنْهَا ، فَيَقُولُونَ : إِنَّا كُنَّا عِنْدَ قَوْمٍ يَذْكُرُونَ فَضْلَ مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ فَعَطَّرُونَا مِنْ رِيحِهِمْ ، فَيَقُولُونَ : اهِبْطُوا بِنَا إِلَيْهِمْ ، فَيَقُولُونَ : إِنَّهُمْ قَدْ تَفَرَّقُوا ، فَيَقُولُونَ : اهِبْطُوا بِنَا إِلَى الْمَكَانِ الَّذِي كَانُوا فِيهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ مردمی نیستند که گرد هم آیند و از فضایل محمد و آل محمد یاد کنند مگر این که فرشتگان از آسمان فرود آیند و به انجمن آنان ملحق شوند و با ایشان همسخن گردند و چون پراکنده شوند فرشتگان به آسمان عروج کنند . پس فرشتگان دیگری به آنها گویند : ما از شما رایحه ای استشمام می کنیم که تاکنون خوشبو تر از آن نبویده ایم . آن فرشتگان گویند : ما نزد جماعتی بودیم که از فضایل محمد و آل محمد سخن می گفتند و ما را از رایحه خود عطر آگین ساختند . آن فرشتگان دیگر گویند : ما را نیز نزد ایشان فرود برید . آن فرشتگان گویند : آنان متفرق گشتند . آن فرشتگان دیگر گویند : ما را به آن جایی که اجتماع کرده بودند فرود برید .

رسول الله صلى الله عليه وآله :الإسلام غُريَانٌ ، فَلِبَاسُهُ الْحَيَاءُ وَزِينَتُهُ الْوَقَارُ وَمُرُوءَتُهُ الْعَمَلُ الصَّالِحُ وَعِمَادُهُ الْوَرَعُ . وَلِكُلِّ شَيْءٍ أَسَاسٌ ، وَأَسَاسُ الْإِسْلَامِ حُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : اسلام برهنه است وجامه آن حیاست و زیورش، وقار و مردانگی اش، کردار نیک و ستونش، پارسایی. هر چیزی بنیادی دارد و بنیاد اسلام، دوست داشتن ما اهل بیت است .

رسول الله صلى الله عليه وآله :أَحِبُّوا اللَّهَ لِمَا يَغْذُوكُمْ مِنْ نِعَمِهِ ، وَأَحِبُّونِي بِحُبِّ اللَّهِ ، وَأَحِبُّوا أَهْلَ بَيْتِي لِحُبِّي .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خدا را به خاطر نعمتهایش که به شما می دهد دوست بدارید و مرا به خاطر خدا دوست بدارید و اهل بیتم را به خاطر من دوست بدارید .

رسول الله صلى الله عليه وآله :إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الْإِسْلَامَ فَجَعَلَ لَهُ عَرِصَةً وَجَعَلَ لَهُ نُورًا وَجَعَلَ لَهُ حِصْنًا وَجَعَلَ لَهُ نَاصِرًا ، فَأَمَّا عَرِصَتُهُ فَالْقُرْآنُ ، وَأَمَّا نُورُهُ فَالْحِكْمَةُ ، وَأَمَّا حِصْنُهُ فَالْمَعْرُوفُ ، وَأَمَّا أَنْصَارُهُ فَأَنَا وَأَهْلُ بَيْتِي وَشِيعَتُنَا ، فَأَحِبُّوا أَهْلَ بَيْتِي وَشِيعَتَهُمْ وَأَنْصَارَهُمْ ، فَإِنَّهُ لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا فَنَسَبَنِي جِبْرَائِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَهْلِ السَّمَاءِ اسْتَوْدَعَ اللَّهُ حُبِّي وَحُبَّ أَهْلِ بَيْتِي وَشِيعَتِهِمْ فِي قُلُوبِ الْمَلَائِكَةِ ، فَهُوَ عِنْدَهُمْ وَدِيعَةٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ، ثُمَّ هَبَّطَ بِي إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ ، فَنَسَبَنِي إِلَى أَهْلِ الْأَرْضِ فَاسْتَوْدَعَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ حُبِّي وَحُبَّ أَهْلِ بَيْتِي وَشِيعَتِهِمْ فِي قُلُوبِ مُؤْمِنِي أُمَّتِي، فَمُؤْمِنُو أُمَّتِي يَحْفَظُونَ وَدِيعَتِي فِي أَهْلِ بَيْتِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند اسلام را آفرید و برای آن عرصه ای و نوری و حصاری و یآوری قرار داد. عرصه آن قرآن است و نورش، حکمت و حصارش، نیکی و یاورانش، من و اهل بیت من و شیعیان ما هستیم. پس اهل بیت من و شیعیان و یاوران آنان را دوست بدارید؛ زیرا شبی که مرا به آسمان دنیا بالا بردند و جبرئیل مرا به اهل آسمان معرفی کرد، خداوند محبت مرا و محبت اهل بیت من و شیعیان آنها را در دلهای فرشتگان به ودیعت نهاد و این محبت تا روز قیامت در دل های آنان سپرده است. سپس [جبرئیل] مرا به سوی زمینیان فرود آورد و مرا به اهل زمین معرفی کرد و خداوند عز و جل محبت من و محبت اهل بیت من و شیعیان آنها را در دلهای مؤمنان اتمم به ودیعت نهاد. بنابراین، مؤمنان اتمم این ودیعه مرا درباره اهل بیتم تا روز قیامت حفظ می کنند .

رسول الله صلى الله عليه وآله :حُبُّ آلِ مُحَمَّدٍ يَوْمًا خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ ، وَمَنْ مَاتَ عَلَيْهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : يك روز محبت ورزیدن به آل محمد، بهتر از يك سال عبادت است و هر که با این محبت از دنیا رود، وارد بهشت شود .

عنه صلى الله عليه و آله - في وصيته لأبي ذرٍّ - : إعلم أن أول عبادته المعرفة به . . . ثم الإيمان بي والإقرار بأن الله عز وجل أرسلني إلى كافة الناس بشيرًا ونذيرًا وداعيًا إلى الله بإذنه وسراجًا منيرًا ، ثم حُبُّ أهل بيتي الذين أذهب الله عنهم الرجس وطهرهم تطهيرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در سفارش خود به ابوذر - : بدان که نخستین گام عبادت خدا، شناخت اوست ... سپس ایمان داشتن به من و اقرار به این که خداوند عز و جل مرا به سوی همه مردم فرستاد تا آنان را به امر خدا نوید و هشدار دهم و به سوی خدا فرا خوانم و چراغی فروزان هستم؛ سپس دوست داشتن اهل بیت من، که خداوند ناپاکی را از ایشان زدود، و پاک و پاکیزه شان گردانید .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في صفة علي عليه السلام - : يا أيها الناس ، امتحنوا أولادكم بحبه ، فإن عليًا لا يدعو إلى ضلالة ولا يبعد عن هدى ، فمن أحبه فهو منكم ، ومن أبغضه فليس منكم .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! فرزندان خود را با محک محبت علی بیازمایید؛ زیرا علی هرگز به گمراهی فرا نمی خواند و از راه راست دور نمی شود. پس، هر یک از فرزندان شما علی را دوست داشت از شماست و هر کدام او را دشمن داشت، از شما نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يا علي ، من أحبني وأحبك وأحب الأئمة من ولدك فليحمد الله على طيب مولده، فإنه لا يحبنا إلا من طابت ولادته ، ولا يبغضنا إلا من خبثت ولادته .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! هر که مرا و تو را و امامان از نسل تو را دوست دارد پس خدا را برحلال زادگی خود سپاس گوید؛ زیرا ما را دوست ندارد، مگر حلال زاده و ما را دشمن ندارد، مگر حرام زاده .

عنه صلى الله عليه و آله - لعلي عليه السلام - : لا يبغضك من العرب إلا دعي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به علی علیه السلام - : کسی از عرب تو را دشمن ندارد، مگر حرام زاده .

الإمام علي عليه السلام : إنَّ لـ «لا إله إلا الله» شروطًا ، وإنِّي وذُرِّيَّتِي مِن شُرُوطِهَا .

امام علی علیه السلام: «لا اله الا الله» شروطی دارد که من و فرزندانم از جمله شروط آن هستیم.

اسحاق بن راهویه: لَمَّا وَافَى أَبُو الْحَسَنِ الرِّضَا عَلَيْهِ السَّلَامُ بَنِي سَابُورَ وَأَرَادَ أَنْ يَخْرُجَ مِنْهَا إِلَى الْمَأْمُونِ اجْتَمَعَ إِلَيْهِ أَصْحَابُ الْحَدِيثِ ، فَقَالُوا لَهُ : يَا بَنَ رَسُولِ اللَّهِ ، تَرَحَّلْ عَنَّا وَلَا تُحَدِّثُنَا بِحَدِيثٍ فَتَسْتَفِيدَهُ مِنْكَ ؟ ! وَكَانَ قَدْ قَعَدَ فِي الْعُمَارِيَةِ ، فَأَطْلَعَ رَأْسَهُ وَقَالَ : سَمِعْتُ أَبِي مُوسَى بْنَ جَعْفَرٍ يَقُولُ : سَمِعْتُ أَبِي جَعْفَرَ ابْنَ مُحَمَّدٍ يَقُولُ : سَمِعْتُ أَبِي مُحَمَّدَ بْنَ عَلِيٍّ يَقُولُ : سَمِعْتُ أَبِي عَلِيَّ بْنَ الْحُسَيْنِ يَقُولُ : سَمِعْتُ أَبِي الْحُسَيْنَ بْنَ عَلِيٍّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ يَقُولُ : سَمِعْتُ أَبِي أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ يَقُولُ : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَقُولُ : سَمِعْتُ جِبْرِئِيلَ يَقُولُ : سَمِعْتُ اللَّهَ جَلَّ جَلَالُهُ يَقُولُ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي ، فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي أَمِنَ مِنْ عَذَابِي . قَالَ : فَلَمَّا مَرَّتِ الرَّاحِلَةُ نَادَانَا : بِشُرُوطِهَا ، وَأَنَا مِنْ شُرُوطِهَا .

اسحق بن راهویه: هنگامی که ابوالحسن الرضا علیه السلام به نیشابور رسید و خواست که آن جا را به قصد رفتن نزد مأمون ترك گوید، راویان حدیث، گردش را گرفتند و عرض کردند: ای پسر پیامبر خدا، از پیش ما می روی و برایمان حدیثی که از محضرتان فیضی بریم، نمی گویی؟! حضرت که در کجاوه نشسته بود سرش را بیرون آورد و فرمود: از پدرم، موسی بن جعفر شنیدم که می فرماید: از پدرم، جعفر بن محمد شنیدم که می فرماید: از پدرم، محمد بن علی شنیدم که می فرماید: از پدرم، علی بن الحسین شنیدم که می فرماید: از پدرم، حسین بن علی بن ابی طالب شنیدم که می فرماید: از پدرم، امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب شنیدم که می فرماید: از رسول خدا صلی الله علیه و آله شنیدم که می فرماید: از جبرئیل شنیدم که می فرماید: از خداوند جلّ جلاله شنیدم که می فرماید: (کلمه) لا اله الا الله حصار من است و هرکس وارد حصار من شود از عذابم در امان است. اسحاق می گوید: چون شتر به راه افتاد حضرت با صدای بلند به ما فرمود: اما این شرط هایی دارد و من از شرط های آن هستم.

التماس دعا

منبع - سایت : <http://www.hadithlib.com> تهیه و تنظیم و ویرایش توسط : ع - باقریار رازلیقی

احادیث رسول خدا صلی الله علیه و آله (4905) حدیث (قسمت ۳)

رسول الله صلی الله علیه و آله : عَاهَدَنِي رَبِّي أَنْ لَا يَقْبَلَ إِيْمَانٌ عَبْدٌ إِلَّا بِمَحَبَّةِ أَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پروردگارم با من عهد بست که ایمان هیچ بنده ای را نپذیرد، مگر آن که با محبت اهل بیت من همراه باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَتِمُّ الْإِيْمَانُ إِلَّا بِمَحَبَّتِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ایمان کامل نشود مگر با دوست داشتن ما اهل بیت.

عنه علیه السلام : مَنْ أَرَادَ أَنْ يَعْلَمَ أَنَّهٗ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ فَيَعْرِضُ حُبَّنَا عَلَى قَلْبِهِ ، فَإِنْ قَبِلَهُ فَهُوَ مُؤْمِنٌ .

امام باقر علیه السلام : هر که می خواهد بداند که اهل بهشت است [یا نه] ، دوستی و محبت ما را به قلبش عرضه کند، اگر آن را پذیرفت، مؤمن است.

عَلِيُّ بْنُ مُحَمَّدٍ بْنِ بَشْرٍ : كُنْتُ عِنْدَ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ جَالِسًا إِذْ جَاءَ رَاكِبٌ أَنَاخَ بَعِيرَهُ ، ثُمَّ أَقْبَلَ حَتَّى دَفَعَ إِلَيْهِ كِتَابًا ، فَلَمَّا قَرَأَهُ قَالَ : مَا يُرِيدُ مِنَّا الْمُهَلَّبُ ؟! فَوَاللَّهِ ، مَا عِنْدَنَا الْيَوْمَ مِنْ دُنْيَا ، وَلَا لَنَا مِنْ سُلْطَانٍ . فَقَالَ : جَعَلَنِي اللَّهُ فِدَاكَ ، إِنَّهُ مَنْ أَرَادَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ فَهُوَ عِنْدَكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ . قَالَ : مَا شَاءَ اللَّهُ ، أَمَا إِنَّهُ مَنْ أَحَبَّنَا فِي اللَّهِ نَفَعَهُ اللَّهُ بِحُبِّنَا ، وَمَنْ أَحَبَّنَا لِغَيْرِ اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ يَقْضِي فِي الْأُمُورِ مَا يَشَاءُ . إِنَّمَا حُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ شَيْءٌ يَكْتُبُهُ اللَّهُ فِي قَلْبِ الْعَبْدِ ، فَمَنْ كَتَبَهُ اللَّهُ فِي قَلْبِهِ لَمْ يَسْتَطِعْ أَحَدٌ (أَنْ) يَمْحُوهُ ، أَمَا سَمِعْتَ اللَّهَ يَقُولُ : «أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيْمَانَ وَأَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ» ، فَحُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ (مِنْ أَصْلِ) الْإِيْمَانِ .

علی بن محمد بن بشر : در خدمت محمد بن علی نشسته بودم که سواره ای از راه رسید و شترش را خواباند و سپس جلو آمد و نامه ای به آن حضرت داد. چون حضرت نامه را خواند، فرمود: مهلب از ما چه می خواهد؟! به خدا سوگند که امروز نه دنیایی در دست ماست و نه قدرتی داریم. او گفت: خدا مرا فدای شما کند، هر که دنیا و آخرت را بخواهد، نزد شما خاندان است. حضرت فرمود: هر چه خدا بخواهد. بدانید که هرکس به خاطر خدا، ما را دوست بدارد خداوند به واسطه این محبت به ما، او را سود بخشد و هر که ما را برای غیر خدا دوست بدارد، خداوند هر طور بخواهد، عمل خواهد کرد. دوست داشتن ما

اهل بیت چیزی است که خداوند آن را در (صفحه) دل بنده رقم می زند، پس هرکس که خداوند این محبت را در دل او رقم زند، کسی نمی تواند آن را پاك کند. نشنیده ای که خداوند می فرماید: «در دل اینهاست که خدا ایمان را نوشته و آن را با روحی از جانب خود تأیید کرده است» تا آخر آیه. بنابراین، دوست داشتن ما اهل بیت [از بُن] ایمان است.

ابو برزّه: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ أَرْبَعَةٍ: عَنْ جَسَدِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ، وَعُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ، وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ، وَعَنْ حُبِّ أَهْلِ الْبَيْتِ. فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، فَمَا عَلَامَةُ حُبِّكُمْ؟ فَضَرَبَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بِيَدِهِ عَلَى مَنْكِبِ عَلِيٍّ.

ابو برزّه: رسول خدا صلى الله عليه و آله فرمود: [در روز قیامت] هیچ بنده ای قدم از جای خود بر ندارد تا این که درباره چهار چیز از او سؤال شود: از جسمش که در چه راه آن را فرسوده است، از عمرش که در چه راه صرف کرده است، از مالش که از کجا آورده و در چه راه خرج کرده است و از محبت نسبت به ما خاندان، عرض شد: ای رسول خدا! نشانه دوست داشتن شما چیست؟ حضرت دست خود را بر شانه علی زد.

حَنَانُ بْنُ سَدِيرٍ: حَدَّثَنِي أَبِي قَالَ: كُنْتُ عِنْدَ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ فَقَدَّمُوا إِلَيْنَا طَعَامًا مَا أَكَلْتُ طَعَامًا مِثْلَهُ قَطُّ، فَقَالَ لِي: يَا سَدِيرُ، كَيْفَ رَأَيْتَ طَعَامَنَا هَذَا؟ قُلْتُ: بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي يَابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، مَا أَكَلْتُ مِثْلَهُ قَطُّ، وَلَا أَظُنُّ أَكُلَ أَبَدًا مِثْلَهُ. ثُمَّ إِنَّ عَيْنِي تَغَرَّغَتْ فَبَكَيْتُ، فَقَالَ: يَا سَدِيرُ، مَا يُبْكِيكَ؟ قُلْتُ: يَابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، ذَكَرْتُ آيَةً فِي كِتَابِ اللَّهِ تَعَالَى. قَالَ: وَمَا هِيَ؟ قُلْتُ: قَوْلُ اللَّهِ فِي كِتَابِهِ: «ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ» ، فَخِفْتُ أَنْ يَكُونَ هَذَا الطَّعَامُ (مِنَ النَّعِيمِ) الَّذِي يَسْأَلُنَا اللَّهُ عَنْهُ. فَضَحَكْتُ حَتَّى بَدَتْ نَوَاجِذُهُ، ثُمَّ قَالَ: يَا سَدِيرُ، لَا تُسْأَلُ عَنْ طَعَامٍ طَيِّبٍ، وَلَا ثَوْبٍ لَيِّنٍ، وَلَا رَائِحَةٍ طَيِّبَةٍ، بَلْ لَنَا خُلُقٌ وَلَهُ خُلُقُنَا، وَلَنَعْمَلُ فِيهِ بِالطَّاعَةِ. قُلْتُ لَهُ: بِأَبِي أَنْتَ وَأُمِّي يَابْنَ رَسُولِ اللَّهِ، فَمَا النَّعِيمُ؟ قَالَ: حُبُّ عَلِيٍّ وَعِزَّتِهِ، يَسْأَلُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: كَيْفَ كَانَ شُكْرُكُمْ لِي حِينَ أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ بِحُبِّ عَلِيٍّ وَعِزَّتِهِ؟

حنان بن سدير: پدرم به من گفت: نزد جعفر بن محمد علیهما السلام بودم. آن حضرت غذایی در برابرم نهاد که هرگز غذایی مانند آن نخورده بودم. پس به من فرمود: ای سدير! غذای ما را چگونه یافتی؟ عرض کردم: پدر و مادرم فدایت ای پسر پیامبر خدا، تاکنون چنین غذایی نخورده ام و گمان هم نمی کنم که دیگر غذایی مانند آن بخورم. آن گاه چشمانم پر از اشك شد و گریستم. فرمود: ای سدير! چرا گریه می کنی؟ عرض کردم: یابن رسول الله، آیه ای از کتاب خدا را به یاد آوردم. فرمود: کدام آیه؟ عرض کردم: این آیه

«سپس در آن روز از نعمت بازخواست می شوید». می ترسم این غذا جزو همان نعمتی باشد که خداوند درباره آن بازخواست می کند. حضرت خنده ای کرد به طوری که دندانهای عقلش نمایان شد، سپس فرمود: ای سدید، از تو، نه درباره خوراک لذیذ سؤال خواهد شد و نه درباره جامه نرم و نه درباره بوی خوش، بلکه اینها برای ما آفریده شده و ما برای استفاده از آنها خلق شده ایم و ما باید در آنها به طاعت خدا عمل کنیم. عرض کردم: پدر و مادرم فدایت ای پسر پیامبر خدا، پس آن نعمت کدام است؟ فرمود: دوستی علی و عترت او؛ در روز قیامت خداوند می پرسد: در برابر نعمت دوستی علی و عترت او که آن را به شما عطا کردم چگونه شکر مرا به جا آوردید .

أَبُو الْجَارُودِ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ - فِي قَوْلِهِ تَعَالَى : « مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ » - : قَالَ عَلِيُّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ : لَا يَجْتَمِعُ حُبُّنَا وَحُبُّ عَدُوِّنَا فِي جَوْفِ إِنْسَانٍ ، إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَجْعَلْ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ فَيُحِبُّ هَذَا وَيُبْغِضَ هَذَا ، فَأَمَّا مُحِبُّنَا فَيُخْلِصُ الْحُبَّ لَنَا كَمَا يَخْلُصُ الذَّهَبُ بِالنَّارِ لَا كَدَرَ فِيهِ ، فَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَعْلَمَ حُبَّنَا فَلْيَمْتَحِنْ قَلْبَهُ ، فَإِنْ شَارَكَهُ فِي حُبِّنَا حُبُّ عَدُوِّنَا فَلَيْسَ مِنَّا وَلَسْنَا مِنْهُ ، وَاللَّهُ عَدُوُّهُمْ وَجِبْرَائِيلُ وَمِيكَائِيلُ ، وَاللَّهُ عَدُوُّ لِلْكَافِرِينَ .

ابوجارود از امام باقر علیه السلام - درباره آیه «خدا برای هیچ مردی در درونش دو دل ننهاده است» - : علی بن ابی طالب علیه السلام فرمود: دوست داشتن ما و دوست داشتن دشمن ما، در دل يك انسان با هم جمع نمی شوند [زیرا] خداوند برای هیچ مردی در درونش، دو دل ننهاده است که با این یکی دوست بدارد و با آن یکی دشمن بدارد. دوستدار ما دوستیش را نسبت به ما خالص می گرداند همان گونه که طلا با آتش خالص می گردد و ناخالصیش گرفته می شود. پس، هر که می خواهد محبتش را نسبت به ما بداند دل خود را بیازماید، اگر در کنار محبت ما دشمن ما را نیز دوست داشت بداند که نه او از ماست و نه ما از اویم و خدا و جبرئیل و میکائیل دشمن اوست و خداوند دشمن کافران می باشد.

الإمام الصادق عليه السلام - لِمَنْ قَالَ لَهُ : إِنَّ فُلَانًا يُوَالِيكُمْ إِلَّا أَنَّهُ يَضَعُفُ عَنِ الْبِرَاءَةِ مِنْ عَدُوِّكُمْ - : هَيْهَاتَ ، كَذَبَ مَنْ ادَّعَى مَحَبَّتَنَا وَلَمْ يَتَبَرَّأْ مِنْ عَدُوِّنَا .

امام صادق علیه السلام - در جواب کسی که عرض کرد: فلانی شما را دوست می دارد منتهی در برائت از دشمن شما ضعیف است - : هیهات؛ دروغ می گوید کسی که دم از محبت ما می زند، ولی از دشمن ما بیزاری نمی جوید.

الأصبغ بن نباتة : كُنْتُ جَالِسًا عِنْدَ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَاتَاهُ رَجُلٌ فَقَالَ : يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ إِنِّي لَا أُحِبُّكَ فِي السِّرِّ كَمَا أُحِبُّكَ فِي الْعَلَانِيَةِ ، قَالَ : فَكَتَبْتُ أَمِيرُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ

السلاماً لأَرْضَ بَعْدِ كَانَ فِي يَدِهِ سَاعَةً ، ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ فَقَالَ : كَذَبْتَ وَاللَّهِ ، مَا أَعْرِفُ وَجْهَكَ فِي الْوُجُوهِ ، وَلَا اسْمَكَ فِي الْأَسْمَاءِ . فَعَجِبْتُ مِنْ ذَلِكَ عَجَبًا شَدِيدًا ، فَلَمْ أَبْرَحْ حَتَّى أَتَاهُ رَجُلٌ آخَرُ فَقَالَ : وَاللَّهِ يَا أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ ، إِنِّي لَا حُبُّكَ فِي السِّرِّ كَمَا أُحِبُّكَ فِي الْعَلَانِيَةِ ، فَنَكَتَ بَعْدَهُ ذَلِكَ فِي الْأَرْضِ طَوِيلًا ثُمَّ رَفَعَ رَأْسَهُ فَقَالَ : صَدَقْتَ ، إِنَّ طِينَتَنَا طِينَةٌ مَرَحُومَةٌ ، أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَهَا يَوْمَ أَخَذَ الْمِيثَاقَ ، فَلَا يَشُدُّ مِنْهَا شَاذٌ ، وَلَا يَدْخُلُ فِيهَا دَاخِلٌ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ . أَمَا إِنَّهُ فَاتَّخَذَ لِلْفَاقَةِ جَلَبَابًا ، فَإِنِّي سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَقُولُ : الْفَاقَةُ إِلَى مُحِبِّكَ أَسْرَعُ مِنَ السَّيْلِ الْمُنْحَدِرِ مِنَ أَعْلَى الْوَادِي إِلَى أَسْفَلِهِ .

اصبغ بن نباته: در خدمت امیرالمؤمنین علیه السلام نشستہ بودم کہ مردی آمد و عرض کرد: ای امیرالمؤمنین! من تو را در باطن همان قدر دوست دارم کہ در ظاهر دوستت می دارم. اصبغ می گوید: امیرالمؤمنین علیه السلام با نوك چوبی کہ در دست داشت مدتی متفکرانه به زمین زد و آن گاه سر برداشت و فرمود: به خدا کہ دروغ می گویی، من نہ چهره تو را در میان چهره ها (ی دوستدارانم) می بینم و نہ نامت را در میان نامها . من از این سخن سخت تعجب کردم. چندی نگذشت کہ مرد دیگری آمد و عرض کرد: به خدا قسم ای امیرالمؤمنین من تو را در باطن همان گونه دوست دارم کہ در ظاهر دوستت می دارم. حضرت این بار نیز با نوك همان چوبش مدت طولانی به زمین زد و سپس سرش را بلند کرد و فرمود: راست می گویی، به راستی کہ طینت ما طینتی رحمت شده است، خداوند در روز پیمان گیری پیمانش را گرفت، بنابراین، تا روز قیامت نہ عضوی از آن جدا شود و نہ بیگانه ای وارد آن گردد. هان! پس، بالاپوشی برای فقر برگیر؛ زیرا کہ شنیدم رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرماید: حرکت فقر به سوی دوستداران تو، شتابنده تر است از حرکت سیل از بالای دره به پایین آن .

رسول الله صلی الله علیه و آله : حُبُّ أَهْلِ بَيْتِي وَذُرِّيَّتِي اسْتِكْمَالُ الدِّينِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دوست داشتن اهل بیت من و فرزندانم، کمال دین است .

عنه صلی الله علیه و آله : فَضْلُ عَشِيرَتِي وَأَهْلِ بَيْتِي وَذُرِّيَّتِي كَفَضْلِ الْمَاءِ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ ، بِالْمَاءِ يَبْقَى كُلُّ وَيَحْيَى كَمَا قَالَ رَبِّي تَبَارَكَ وَتَعَالَى : « وَجَعَلْنَا مِنَ الْمَاءِ كُلَّ شَيْءٍ حَيٍّ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ » وَمَحَبَّةُ أَهْلِ بَيْتِي وَعَشِيرَتِي وَذُرِّيَّتِي يَسْتَكْمِلُ الدِّينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برتری خاندان و اهل بیت و ذریه من، مانند برتری آب بر چیزهای دیگر است. با آب است کہ همه چیز باقی و زنده می ماند، چنان کہ خدای تبارک

و تعالی فرموده: «و هر چیز زنده ای را از آب پدید آورديم. آیا ایمان نمی آورند؟». با محبت اهل بیت و خاندان و ذریه من است که دین کامل می شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : شَفَاعَتِي لِأُمَّتِي مَنْ أَحَبَّ أَهْلَ بَيْتِي ، وَهُمْ شِيعَتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شفاعت من از امتم شامل کسانی می شود که اهل بیت مرا دوست داشته باشند و آنان شیعیان من هستند .

عنه صلى الله عليه و آله : الزَمُوا مَوَدَّتَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ ، فَإِنَّهُ مَنْ لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَهُوَ يُوَدُّنَا دَخَلَ الْجَنَّةَ بِشَفَاعَتِنَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به دوستی ما اهل بیت چنگ زنید؛ زیرا هر کس در روز قیامت خدا را دیدار کند در حالی که ما را دوست داشته باشد، با شفاعت ما به بهشت رود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَكْثَرُكُمْ نُورًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَكْثَرُكُمْ حُبًّا لِّإِلِّ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پرنورترین شما در روز قیامت کسی است که آل محمد صلى الله عليه و آله را بیشتر دوست بدارد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَمَّا وَاللَّهِ لَا يُحِبُّ أَهْلَ بَيْتِي عَبْدٌ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ نُورًا حَتَّى يَرِدَ عَلَى الْحَوْضِ ، وَلَا يُبْغِضُ أَهْلَ بَيْتِي عَبْدٌ إِلَّا احْتَجَبَ اللَّهُ عَنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هان، به خدا قسم، هیچ بنده ای اهل بیت مرا دوست ندارد، مگر این که خداوند عزوجل به او نوری عطا فرماید تا این که درکنار حوض بر من در آید و هیچ بنده ای اهل بیت مرا دشمن ندارد، مگر این که در روز قیامت، خداوند از او محجوب شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ حَشَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى أَمَّنَّا يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که ما اهل بیت را دوست بدارد، خداوند متعال روز قیامت، او را در امن و امان محشور فرماید .

عنه صلى الله عليه و آله : أَلَا وَمَنْ أَحَبَّ آلَ مُحَمَّدٍ أَمِنَ مِنَ الْحِسَابِ وَالْمِيزَانِ وَالصَّرَاطِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدانید که هرکس آل محمد را دوست داشته باشد، از حساب و میزان و صراط در امان خواهد بود .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : حُبِّي وَحُبُّ أَهْلِ بَيْتِي نَافِعٌ فِي سَبْعَةِ مَوَاطِنَ أَهْوَالُهُنَّ عَظِيمَةٌ :
عِنْدَ الْوَفَاةِ ، وَفِي الْقَبْرِ ، وَعِنْدَ النُّشُورِ ، وَعِنْدَ الْكِتَابِ ، وَعِنْدَ الْحِسَابِ ، وَعِنْدَ الْمِيزَانِ ،
وَعِنْدَ الصِّرَاطِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دوست داشتن من و دوست داشتن اهل بیت من، در هفت
جای بسیار وحشتناک سود می بخشد: هنگام مردن، در قبر، روز محشر، هنگام دادن نامه
اعمال ، هنگام حساب، نزد میزان و در عبور از صراط .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : أَثْبَتُكُمْ عَلَى الصِّرَاطِ أَشَدُّكُمْ حُبًّا لِي وَلِأَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : استوارترین شما بر صراط، کسی است که علاقه اش
نسبت به من و اهل بیتم بیشتر باشد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَثْبَتُكُمْ قَدَمًا عَلَى الصِّرَاطِ أَشَدُّكُمْ حُبًّا لِأَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پابرجاترین شما بر صراط، کسی است که محبتش به اهل
بیت من بیشتر باشد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَا أَحَبَّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ أَحَدٌ فَزَلَّتْ بِهِ قَدَمٌ إِلَّا تَبَتَّتْهُ قَدَمٌ أُخْرَى حَتَّى
يُنْجِيَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ کس نیست که ما اهل بیت را دوست داشته باشد
مگر این که هرگاه يك گامش بلغزد، گام دیگرش او را استوار گرداند، تا این که خداوند در
روز قیامت نجاتش بخشد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي بَيَانِ فَضْلِ فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ - : يُوْحِي
اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ إِلَيْهَا : يَا فَاطِمَةُ ، سَلِّنِي أُعْطِكَ ، وَتَمَنِّي عَلَيَّ أَرْضِكَ . فَتَقُولُ : إِلَهِي أَنْتَ
الْمُنَى وَفَوْقَ الْمُنَى ، أَسْأَلُكَ أَنْ لَا تُعَذِّبَ مُحِبِّي وَمُحِبَّ عِزَّتِي بِالنَّارِ . فَيُوْحِي اللَّهُ إِلَيْهَا : يَا
فَاطِمَةُ ، وَعِزَّتِي وَجَلَالِي وَارْتِفَاعَ مَكَانِي ، لَقَدْ آلَيْتُ عَلَى نَفْسِي ، مِنْ قَبْلِ أَنْ أُخْلِقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِأَلْفِي عَامٍ ، أَنْ لَا أُعَذِّبَ مُحِبِّكَ وَمُحِبِّي عِزَّتِكَ بِالنَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در بیان فضیلت و مقام فاطمه علیها السلام در روز قیامت
- : خداوند عز و جل به او وحی می فرماید که: ای فاطمه! از من بخواه تا به تو عطا کنم
و از من تمنا کن تا راضیت گردانم. پس، فاطمه گوید: خدای من، تو خود آرزویی و فوق
آرزو هستی، از تو می خواهم که دوستدار من و دوستدار عترتم را به آتش، عذاب نکنی.
خداوند به او وحی می فرماید که: ای فاطمه! به عزت و جلال و عظمت مقامم سوگند که

من دو هزار سال پیش از آن که آسمانها و زمین را بیافرینم، به خود سوگند خورده ام که دوستداران تو و دوستداران عترت را به آتش، عذاب نکنم .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَرِدُ عَلَيَّ الْحَوْضَ أَهْلُ بَيْتِي وَمَنْ أَحَبَّهُمْ مِنْ أُمَّتِي كَهَاتَيْنِ - يَعْنِي السَّبَابَتَيْنِ - .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اهل بیت من و کسانی از امت من که آنان را دوست دارند مانند این دو - یعنی دو انگشت اشاره که در پهلوی هم قرار گرفته باشند - در کنار حوض کوثر بر من وارد می شوند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّنِي وَأَهْلَ بَيْتِي كُنَّا نَحْنُ وَهُوَ كَهَاتَيْنِ - وَأَشَارَ بِالسَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى - .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که من و اهل بیت را دوست داشته باشد، ما و او مانند این دو - حضرت انگشت اشاره و میانه خود را نشان داد - خواهیم بود .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ فِي اللَّهِ حُشِرَ مَعَنَا وَأَدْخَلْنَاهُ مَعَنَا الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که ما اهل بیت را به خاطر خدا دوست داشته باشد، با ما محشور شود و او را با خود به بهشت بریم .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّنَا كَانَ مَعَنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلَوْ أَنَّ رَجُلًا أَحَبَّ حَجْرًا لَحَشَرَهُ اللَّهُ مَعَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که ما را دوست بدارد، روز قیامت با ما خواهد بود . انسان حتی اگر سنگی را دوست بدارد، خداوند او را با همان سنگ محشور می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَا عَلِيُّ ، مَنْ أَحَبَّ وَلَدَكَ فَقَدْ أَحَبَّكَ ، وَمَنْ أَحَبَّكَ فَقَدْ أَحَبَّنِي ، وَمَنْ أَحَبَّنِي فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ ، وَمَنْ أَحَبَّ اللَّهَ - أَدْخَلَهُ الْجَنَّةَ - . وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ فَقَدْ أَبْغَضَكَ ، وَمَنْ أَبْغَضَكَ فَقَدْ أَبْغَضَنِي ، وَمَنْ أَبْغَضَ اللَّهَ - كَانَ حَقِيقًا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُدْخِلَهُ النَّارَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای علی، هرکس فرزندان تو را دوست بدارد، تو را دوست داشته است و هرکس تو را دوست بدارد، مرا دوست داشته است و هرکس مرا دوست بدارد، خدا را دوست داشته است و هرکس خدا را دوست بدارد، خداوند او را به بهشت برد . و هرکس فرزندان تو را دشمن بدارد، تو را دشمن داشته است و هرکس تو را

دشمن بدارد، مرا دشمن داشته است و هرکس مرا دشمن بدارد، خدا را دشمن داشته است و هرکس خدا را دشمن بدارد، بر خداوند سزاوار است که او را به دوزخ برد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّنَا بِقَلْبِهِ وَأَعَانَنَا بِيَدِهِ وَلِسَانِهِ كُنْتُ أَنَا وَهُوَ فِي عِلِّيِّينَ ، وَمَنْ أَحَبَّنَا بِقَلْبِهِ وَأَعَانَنَا بِلِسَانِهِ وَكَفَّ يَدَهُ فَهُوَ فِي الدَّرَجَةِ الَّتِي تَلِيهَا ، وَمَنْ أَحَبَّنَا بِقَلْبِهِ وَكَفَّ عَنَّا لِسَانَهُ وَيَدَهُ فَهُوَ فِي الدَّرَجَةِ الَّتِي تَلِيهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس ما را در دل دوست بدارد و با دست و زبانش یاریمان رساند، من و او در عِلِّيِّین خواهیم بود و هرکس ما را در دل دوست بدارد و با زبانش یاریمان رساند، اما با دست خود ما را یاری نرساند در درجه پایین تر آن خواهد بود و هرکس ما را در دل دوست بدارد، اما دست و زبانش را از ما دریغ کند، در درجه فروتر قرار خواهد گرفت .

عنه صلى الله عليه و آله : فِي الْجَنَّةِ ثَلَاثُ دَرَجَاتٍ وَفِي النَّارِ ثَلَاثُ دَرَكَاتٍ ، فَأَعْلَى دَرَجَاتِ الْجَنَّةِ لِمَنْ أَحَبَّنَا بِقَلْبِهِ وَنَصَرَنَا بِلِسَانِهِ وَيَدِهِ ، وَفِي الدَّرَجَةِ الثَّانِيَةِ مَنْ أَحَبَّنَا بِقَلْبِهِ وَنَصَرَنَا بِلِسَانِهِ ، وَفِي الدَّرَجَةِ الثَّالِثَةِ مَنْ أَحَبَّنَا بِقَلْبِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهشت، سه درجه دارد و دوزخ سه درک [درجه نزولی یا طبقه زیرین]، بالاترین درجه بهشت برای کسی است که در دل ما را دوست بدارد و با زبان و دستش یاریمان کند؛ در درجه دوم کسی جای می گیرد که در دل ما را دوست بدارد و با زبانش یاریمان رساند و در درجه سوم کسی قرار می گیرد که در دل ما را دوست بدارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَرَادَ التَّوَكُّلَ عَلَى اللَّهِ فَلْيُحِبِّ أَهْلَ بَيْتِي ، وَمَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْجُوَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ فَلْيُحِبِّ أَهْلَ بَيْتِي ، وَمَنْ أَرَادَ الْحِكْمَةَ فَلْيُحِبِّ أَهْلَ بَيْتِي ، وَمَنْ أَرَادَ دُخُولَ الْجَنَّةِ بِغَيْرِ حِسَابٍ فَلْيُحِبِّ أَهْلَ بَيْتِي ، فَوَاللَّهِ مَا أَحَبَّهُمْ أَحَدٌ إِلَّا رَبِحَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که خواهان توکل کردن به خداست، اهل بیت مرا دوست بدارد و هر که خواهان رستن از عذاب قبر است، اهل بیت مرا دوست بدارد و هر که خواهان حکمت است، اهل بیت مرا دوست بدارد و هر که می خواهد بی حساب به بهشت رود، اهل بیت مرا دوست بدارد؛ زیرا به خدا سوگند، هیچ کس دوستدار آنان نشد مگر این که دنیا و آخرت را بُرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ رَزَقَهُ اللَّهُ حُبَّ الْأَيِّمَةِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي فَقَدْ أَصَابَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، فَلَا يَشْكَنَّ أَحَدٌ أَنَّهُ فِي الْجَنَّةِ ، فَإِنَّ فِي حُبِّ أَهْلِ بَيْتِي عِشْرِينَ خَصْلَةً ، عَشْرٌ مِنْهَا فِي الدُّنْيَا ، وَعَشْرٌ مِنْهَا فِي الْآخِرَةِ .

أَمَّا الَّتِي فِي الدُّنْيَا : فَالزُّهْدُ ، وَالْحِرْصُ عَلَى الْعَمَلِ ، وَالْوَرَعُ فِي الدِّينِ ، وَالرَّغْبَةُ فِي الْعِبَادَةِ ، وَالتَّوْبَةُ قَبْلَ الْمَوْتِ ، وَالنَّشَاطُ فِي قِيَامِ اللَّيْلِ ، وَالْيَأْسُ مِمَّا فِي أَيْدِي النَّاسِ ، وَالْحِفْظُ لِأَمْرِ اللَّهِ وَنَهْيِهِ عَزَّوَجَلَّ ، وَالتَّاسِعَةُ بُغْضُ الدُّنْيَا ، وَالْعَاشِرَةُ السَّخَاءُ .
 وَأَمَّا الَّتِي فِي الْآخِرَةِ : فَلَا يُنْشَرُ لَهُ دِيْوَانٌ ، وَلَا يُنْصَبُ لَهُ مِيزَانٌ ، وَيُعْطَى كِتَابُهُ بِيَمِينِهِ ، وَتُكْتَبُ لَهُ بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ ، وَيَبْيَضُّ وَجْهُهُ ، وَيُكْسَى مِنْ حُلْلِ الْجَنَّةِ ، وَيُشَفَّعُ فِي مَائَةِ مِنْ أَهْلِ بَيْتِهِ ، وَيَنْظُرُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ إِلَيْهِ بِالرَّحْمَةِ ، وَيَتَوَجُّعُ مِنْ تِجَانِ الْجَنَّةِ ، وَالْعَاشِرَةُ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ بِغَيْرِ حِسَابٍ ، فَطُوبَى لِمُحِبِّي أَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که خداوند، محبت اهل بیت مرا روزیش کند، بی گمان به خیر دنیا و آخرت رسیده است و در این که او اهل بهشت است، احدی نباید شک کند؛ زیرا دوست داشتن اهل بیت من، بیست نتیجه به بار می آورد : ده تا در دنیا ، و ده تا در آخرت .

اما نتایج آن در دنیا عبارتند از: زهد، شوق به کار و عمل، پارسایی در دین، رغبت به عبادت، توبه پیش از مرگ، نشاط در شب زنده داری، چشم برکندن از آن چه مردم دارند، حفظ اوامر و نواهی خداوند عز و جل، نهم: دشمن داشتن دنیا و دهم: سخاوت و بخشنده‌گی .

و اما نتایج آن در آخرت: نامه اعمالی برایش گشوده نمی شود، میزانی برایش برپا نمی شود، نامه اعمالش به دست راست او داده می شود ، برات آزادی از آتش دوزخ برایش نوشته می شود، رو سفید می شود، از جامه های بهشت بر قامت او پوشیده می شود، شفاعت او درباره صدنفر از خانواده اش پذیرفته می گردد، خداوند عزوجل به او با مهر و رحمت می نگرد، از تاجهای بهشت بر سرش می نهند و دهم این که بدون حسابرسی به بهشت می رود . پس خوشا به حال دوستداران اهل بیت من .

عنہ صلی الله علیه و آله : مَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ شَهِيدًا .

أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ مَغْفُورًا لَهُ .

أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ تَائِبًا .

أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ مُؤْمِنًا مُسْتَكْمِلَ الْإِيمَانِ .

أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ بَشَّرَهُ مَلَكُ الْمَوْتِ بِالْجَنَّةِ ثُمَّ مُنْكَرٌ وَنَكِيرٌ .

أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ يُزَفُّ إِلَى الْجَنَّةِ كَمَا تُزَفُّ الْعُرُوسُ إِلَى بَيْتِ زَوْجِهَا .

أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ فُتِحَ لَهُ فِي قَبْرِهِ بَابَانِ إِلَى الْجَنَّةِ .

أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ جَعَلَ اللَّهُ قَبْرَهُ مَزَارَ مَلَائِكَةِ الرَّحْمَةِ .

أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَاتَ عَلَى السُّنَّةِ وَالْجَمَاعَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که با دوستی آل محمد بمیرد، شهید از دنیا رفته است .

بدانید که هرکس با دوستی آل محمد بمیرد، آمرزیده از دنیا رفته است .

بدانید که هرکس با دوستی آل محمد بمیرد، توبه گر از دنیا رفته است .

بدانید که هرکس با دوستی آل محمد بمیرد، مؤمن و با ایمان کامل از دنیا رفته است .

بدانید که هرکس با دوستی آل محمد بمیرد، ابتدا فرشته مرگ و سپس منکر و نکیر، مرده بهشت به او دهند .

بدانید که هرکس با دوستی آل محمد بمیرد، همان گونه که عروس را به خانه شوهرش می فرستند، او را به سوی بهشت روانه کنند .

بدانید که هرکس با دوستی آل محمد بمیرد، دو در، در قبر وی به سوی بهشت برایش باز شود .

بدانید که هرکس با دوستی آل محمد بمیرد، خداوند، گور وی را مزار فرشتگان رحمت قرار دهد .

بدانید که هرکس با دوستی آل محمد بمیرد، بر طریق سنت و جماعت از دنیا رفته است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْأَئِمَّةُ بَعْدِي اثْنَا عَشَرَ ، تِسْعَةٌ مِنْ صُلْبِ الْحُسَيْنِ ،
وَالتَّاسِعُ قَائِمُهُمْ ، فَطَوْبَى لِمَنْ أَحَبَّهُمْ ، وَالْوَيْلُ لِمَنْ أَبْغَضَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : امامان پس از من، دوازده نفرند که نه تن آنان از صلب حسین می باشند و نهمین آنان قائمشان است. پس خوشا به حال کسی که آنان را دوست بدارد و بدآ به حال کسی که ایشان را دشمن بدارد .

عنه صلی الله علیه و آله : الْأَئِمَّةُ بَعْدِي بَعْدَ نُقَبَاءِ بَنِي إِسْرَائِيلَ كَانُوا اثْنِي عَشَرَ - ثُمَّ وَضَعَ يَدَهُ عَلَى صُلْبِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَقَالَ: - مِنْ صُلْبِهِ تِسْعَةٌ أئِمَّةٌ أَبْرَارٌ، وَالتَّاسِعُ مَهْدِيُّهُمْ، يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ جَوْرًا وَظُلْمًا، فَالْوَيْلُ لِمُبْغِضِيهِمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : امامان پس از من، به تعداد نقیبان بنی اسرائیلند که

دوازده نفر بودند - حضرت سپس دست خود را بر پشت حسین علیه السلام نهاد و فرمود:

- از پشت این، نه امام پاک پا به عرصه هستی می گذارند که نهمین نفر، مهدی آنان است،

او زمین را از عدل و داد پر می کند همان گونه که از جور و ستم پر شده است. پس، وای بر کسانی که آنان را دشمن بدارند .

عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ أَنَّ عَبْدًا عَبْدَ اللَّهِ بَيْنَ الصَّافَا وَالْمَرَوَةِ أَلْفَ عَامٍ ، ثُمَّ أَلْفَ عَامٍ ، ثُمَّ أَلْفَ عَامٍ ، ثُمَّ لَمْ يُدْرِكْ مَحَبَّتَنَا لَأَكْبَهُ اللَّهُ عَلَى مِنْخَرِيهِ فِي النَّارِ ، ثُمَّ تَلَا : « قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى » .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر بنده ای هزار سال در میان صفا و مروه، خدا را عبادت کند و هزار سال دیگر و هزار سال دیگر، اما محبت ما را نداشته باشد، خداوند او را در آتش دوزخ سرنگون سازد. حضرت سپس این آیه را تلاوت کرد: «بگو: من برای آن (رسالت) از شما مزدی نمی خواهم، مگر دوست داشتن خویشاوندان را» .

عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ أَنَّ عَبْدًا عَبْدَ اللَّهِ أَلْفَ عَامٍ ، ثُمَّ ذُبِحَ كَمَا يُذْبَحُ الْكَبْشُ ، ثُمَّ أَتَى اللَّهَ بِبُغْضِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ لَرَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ عَمَلَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر بنده ای هزار سال خدا را عبادت کند و سپس چون قوچ قربانی شود، اما با بغض نسبت به ما اهل بیت، نزد خداوند آید، خدا عملش را به خودش برمی گرداند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الْآكِلَ فَوْقَ شَبْعِهِ ، وَالْغَافِلَ عَنِ طَاعَةِ رَبِّهِ ، وَالتَّارِكَ

لِسُنَّةِ نَبِيِّهِ ، وَالْمُخْفِرَ ذِمَّتَهُ ، وَالْمُبْغِضَ عِتْرَةَ نَبِيِّهِ ، وَالْمُؤْذِيَ جِيرَانَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند نفرت دارد از کسی که از روی سیری چیزی بخورد و از کسی که از طاعت پروردگارش غافل گردد و از کسی که سنت پیامبر او را فرو گذارد و از کسی که پیمان او را بشکند و از کسی که عترت پیامبر او را دشمن دارد و از کسی که همسایگانش را بیازارد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يُبْغِضُنَا إِلَّا مَنْ خُبِّتَ وَلادَتُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ما را دشمن ندارد مگر کسی که ناپاکزاده باشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَيْلَةَ عُرْجِ بِي إِلَى السَّمَاءِ رَأَيْتُ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ مَكْتُوبًا : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ ، عَلِيُّ حَبِيبُ اللَّهِ ، وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ صَفْوَةُ اللَّهِ ، فَاطِمَةُ خَيْرَةُ اللَّهِ ، عَلَى بَاغِضِهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شبی که مرا به معراج بردند، دیدم که بر در بهشت نوشته شده است: معبودی جز الله نیست، محمد رسول خداست، علی حبیب خداست، حسن و حسین برگزیده خدایند، فاطمه منتخب خداست، لعنت خدا بر دشمن آنان باد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ رَأَيْتُ عَلَى بَابِ الْجَنَّةِ مَكْتُوبًا بِالذَّهَبِ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، مُحَمَّدٌ حَبِيبُ اللَّهِ ، عَلِيٌّ وَلِيُّ اللَّهِ ، فَاطِمَةُ أُمَةُ اللَّهِ ، الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ صَفْوَةُ اللَّهِ ، عَلَى مُبْغِضِيهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شبی که مرا به آسمان بردند دیدم که بر در بهشت با زر نوشته شده است : معبودی جز الله نیست، محمد حبیب خداست، علی ولی خداست، فاطمه کنیز خداست، حسن و حسین برگزیده خدایند؛ لعنت خدا بر دشمنان آنان باد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ لِكُلِّ بَنِي أَبِي عَصَبَةٍ يَنْتَمُونَ إِلَيْهَا إِلَّا وَلَدَ فَاطِمَةَ ، فَأَنَا وَلِيُّهُمْ وَأَنَا عَصَبَتُهُمْ ، وَهُمْ عِترَتِي خُلُقُوا مِنْ طِينَتِي ، وَيْلٌ لِلْمُكَذِّبِينَ بِفَضْلِهِمْ ، مَنْ أَحَبَّهُمْ أَحَبَّهُ اللَّهُ ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ أَبْغَضَهُ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزندان هرپدری برای خود، قوم و طایفه ای دارند که خود را به او نسبت می دهند، مگر فرزندان فاطمه که من ولی و قوم آنها هستم و آنان عترت منند ؛ و از طینت من آفریده شده اند. وای بر کسانی که فضیلت آنان را تکذیب کنند؛ هر که آنها را دوست بدارد، خداوند دوستش بدارد و هر که ایشان را دشمن بدارد خداوند او را دشمن بدارد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَلَا وَمَنْ أَبْغَضَ آلَ مُحَمَّدٍ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَكْتُوبًا بَيْنَ عَيْنَيْهِ : أَنَسٌ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدانید که هر کس آل محمد را دشمن بدارد، روز قیامت در حالی بیاید که بر پیشانیش نوشته شده است: محروم از رحمت خدا .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَبْغَضَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ فَهُوَ مُنَافِقٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که ما اهل بیت را دشمن بدارد، او منافق است .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يُحِبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ إِلَّا مُؤْمِنٌ تَقِيٌّ ، وَلَا يُبْغِضُنَا إِلَّا مُنَافِقٌ شَقِيٌّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ما اهل بیت را، جز مؤمن پرهیزگار دوست ندارد و کسی جز منافق بدبخت دشمنان نمی دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَا تُفَارِقُ رُوحَ جَسَدٍ صَاحِبِهَا حَتَّى يَأْكُلَ مِنْ ثَمَرِ الْجَنَّةِ أَوْ مِنْ شَجَرِ الزَّقُّومِ ، وَحَتَّى يَرَى مَلِكَ الْمَوْتِ ، وَيَرَانِي وَيَرَى عَلِيًّا وَفَاطِمَةَ وَالْحَسَنَ وَالْحُسَيْنَ ، فَإِنْ كَانَ يُحِبُّنَا قُلْتُ : يَا مَلِكَ الْمَوْتِ ، إِرْفَقْ بِهِ فَإِنَّهُ كَانَ يُحِبُّنِي وَأَهْلَ بَيْتِي ، وَإِنْ كَانَ يُبْغِضُنِي وَيُبْغِضُ أَهْلَ بَيْتِي قُلْتُ : يَا مَلِكَ الْمَوْتِ ، شَدِّدْ عَلَيْهِ فَإِنَّهُ كَانَ يُبْغِضُنِي وَيُبْغِضُ أَهْلَ بَيْتِي . لَا يُحِبُّنَا إِلَّا مُؤْمِنٌ ، وَلَا يُبْغِضُنَا إِلَّا مُنَافِقٌ شَقِيٌّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سوگند به آن که جانم در دست اوست، هر روحی از پیکر خود جدا شود بی گمان از میوه بهشت یا از درخت زقوم خواهد خورد و ملک الموت را خواهد دید و من و علی و فاطمه و حسن و حسین را مشاهده خواهد کرد. اگر دوستدار ما باشد، من خواهم گفت: ای ملک الموت! با او مدارا کن؛ زیرا که وی دوستدار من و اهل بیت من بوده است و اگر با من و اهل بیت دشمنی می ورزیده است، خواهم گفت: ای ملک الموت! بر او سخت گیر؛ زیرا که وی من و اهل بیت را دشمن می داشته است. ما را جز مؤمن دوست نمی دارد و کسی جز منافق شوربخت، با ما بغض نمی ورزد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَبْغَضَ عِترَتِي فَهُوَ مَلْعُونٌ وَمُنَافِقٌ خَاسِرٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که عترت مرا دشمن بدارد، او ملعون و منافقی زیانکار است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَلَا قُلُوْا أَنَّ الرَّجُلَ مِنْ أُمَّتِي عَبْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عُمُرُهُ أَيَّامَ الدُّنْيَا ، ثُمَّ لَقِيَ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ مُبْغِضًا لِأَهْلِ بَيْتِي وَشِيعَتِي مَا فَرَجَ اللَّهُ صَدْرَهُ إِلَّا عَنِ النِّفَاقِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آگاه باشید که اگر مردی از امت من در همه روزهای عمرش، خدای عز و جل را عبادت کند، ولی با بغض و دشمنی نسبت به اهل بیت من و شیعیانم، خدای عز و جل را دیدار کند، خداوند سینه او را جز با نفاق نگشاید [یعنی چون خداوند باطنش را آشکار سازد مردم دریابند که او منافق بوده است] .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى بُغْضِ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ كَافِرًا ، أَلَا وَمَنْ مَاتَ عَلَى بُغْضِ آلِ مُحَمَّدٍ لَمْ يَشْمَنَّ رَائِحَةُ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدانید که هرکس با بغض و دشمنی نسبت به آل محمد بمیرد، کافر مرده است؛ بدانید که هرکس با بغض و دشمنی نسبت به آل محمد بمیرد، بوی بهشت را استشمام نخواهد کرد .

عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ فَلَيْسَ مِنِّي وَلَا أَنَا مِنْهُ : بُغْضُ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ ، وَنَصَبُ أَهْلِ بَيْتِي ، وَمَنْ قَالَ : الْإِيمَانُ كَلَامٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز است که در هرکس باشد نه او از من است و نه من از اویم: دشمن داشتن علی بن ابی طالب، کینه توزی با اهل بیت من و هرکه بگوید ایمان در گفتار خلاصه می شود .

جَابِرُ بْنُ عَبْدِ اللَّهِ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : أَيُّهَا النَّاسُ ، مَنْ أَبْغَضَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ حَشَرَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَهُودِيًّا ، فَقُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، وَإِنْ صَامَ وَصَلَّى ؟ قَالَ : وَإِنْ صَامَ وَصَلَّى وَزَعَمَ أَنَّهُ مُسْلِمٌ .

جابر بن عبدالله از رسول خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! هر که ما اهل بیت را دشمن بدارد خداوند در روز قیامت او را یهودی محشور می کند. عرض کردم: ای رسول خدا، هر چند روزه بگیرد و نماز بخواند؟ فرمود: هر چند روزه بگیرد و نماز بخواند و خود را مسلمان بداند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا يُبْغِضُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ أَحَدٌ إِلَّا بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَجْدَمٌ .
پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ کس ما اهل بیت را دشمن ندارد مگر این که خداوند در روز قیامت او را دست بریده برانگیزد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَا يُبْغِضُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ أَحَدٌ إِلَّا أَدْخَلَهُ اللَّهُ النَّارَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سوگند به آن که جانم در دست اوست، هیچ کس ما اهل بیت را دشمن ندارد، مگر این که خداوند او را به دوزخ برد .

عنه صلى الله عليه وآله : وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَا يُبْغِضُنَا أَهْلَ الْبَيْتِ أَحَدٌ إِلَّا أَكَبَّهُ اللَّهُ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سوگند به آن که جانم در دست اوست، هیچ کس ما اهل بیت را دشمن ندارد، مگر این که خداوند او را در آتش سرنگون کند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ ، إِنِّي سَأَلْتُ اللَّهَ لَكُمْ ثَلَاثًا : أَنْ يُثَبِّتَ قَائِمَكُمْ ، وَأَنْ يَهْدِيَ ضَالِّكُمْ ، وَأَنْ يُعَلِّمَ جَاهِلَكُمْ ، وَسَأَلْتُ اللَّهَ أَنْ يَجْعَلَ لَكُمْ جُودَاءَ نُجْدَاءَ رُحَمَاءَ ، فَلَوْ أَنَّ رَجُلًا صَفَنَ بَيْنَ الرُّكْنِ وَالْمَقَامِ فَصَلَّى وَصَامَ ، ثُمَّ لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ مُبْغِضٌ لِأَهْلِ بَيْتِ مُحَمَّدٍ دَخَلَ النَّارَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای پسران عبدالمطلب! من از خداوند سه چیز برای شما خواسته ام: این که ایستاده شما را ثابت قدم بدارد، این که گمراه شما را هدایت کند و این که نادان شما را دانا گرداند و نیز از خدا مسألت کرده ام که شما را بخشنده و دلیر و مهربان قرار دهد. پس اگر مردی از شما در میان رکن و مقام راست بایستد و نماز بخواند و روزه بگیرد، اما با بغض و کینه نسبت به اهل بیت محمد، خدا را دیدار کند، به دوزخ خواهد رفت .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : وَيْلٌ لِأَعْدَاءِ أَهْلِ بَيْتِي الْمُسْتَأَثِرِينَ عَلَيْهِمْ ، لَا نَالَتْهُمْ شَفَاعَتِي ، وَلَا رَأَوْا جَنَّةَ رَبِّي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وای بر دشمنان و اختصاص دهندگان حقوق اهل بیت من به خود ؛ شفاعتم نصیب آنان مباد ؛ و بهشت پروردگارم را نبینند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : اِسْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَى مَنْ آذَانِي فِي عِثْرَتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خشم خداوند، بر کسی که با آزدن عترت من مرا بیازارد سخت است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : اِسْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ وَغَضَبِي عَلَى مَنْ أَهْرَقَ دَمِي وَآذَانِي فِي عِثْرَتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خشم خدا و خشم من، بر کسی که با ریختن خون عترت من و [یا] آزدن آنان خون مرا بریزد و مرا بیازارد، سخت است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، لَا تَأْتُونِي غَدًا بِالدُّنْيَا تَرْفُونَهَا زَفًّا ، وَيَأْتِي أَهْلَ بَيْتِي شُعْنًا غُبْرًا مَقْهُورِينَ مَظْلُومِينَ تَسِيلُ دِمَاؤُهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم، نکند فردای قیامت با دنیایی آراسته نزد من بیایید، در حالی که اهل بیت من، آشفته و خاک آلودگان و ستم کشیدگانی باشند که خونشان روان است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ سَبَّ أَهْلَ بَيْتِي فَأَنَا بَرِيءٌ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس اهل بیت مرا ناسزا گوید، من از او بیزارم .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ آذَانِي فِي أَهْلِي فَقَدْ آذَى اللَّهَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که با آزدن اهل بیت مرا بیازارد، هر آینه خدا را آزرده است .

عنه صلى الله عليه و آله : سِتَّةٌ لَعْنَتُهُمْ وَلَعْنَهُمُ اللَّهُ وَكُلُّ نَبِيٍّ مُجَابٍ : الزَّائِدُ فِي كِتَابِ اللَّهِ ، وَالْمُكَذِّبُ بِقَدْرِ اللَّهِ ، وَالْمُتَسَلِّطُ بِالْجَبْرُوتِ لِيَذِلَّ مَنْ أَعَزَّ اللَّهُ وَيَعِزَّ مَنْ أَدَلَّ اللَّهُ ، وَالتَّارِكُ لِسُنَّتِي ، وَالْمُسْتَحِلُّ مِنْ عِتْرَتِي مَا حَرَّمَ اللَّهُ ، وَالْمُسْتَحِلُّ لِحَرَمِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شش نفرند که من و خداوند و هر پیامبر مستجاب الدعوه ای آنان را لعنت کرده ایم: کسی که به کتاب خدا چیزی بیفزاید، کسی که تقدیر خدا را دروغ شمارد، کسی که با قهر و زور مسلط شود برای این که کسی را که خدا عزت بخشیده ذلیل گرداند و کسی را که خدا ذلیل کرده است، بر سریر عزت (وقدرت) نشاند، کسی که سنت مرا فرو گذارد، کسی که آن چه را خداوند درباره عترتم حرام کرده است، حلال شمارد و کسی که حرامهای خدا را روا گرداند .

عنه صلى الله عليه و آله : خَمْسَةٌ لَعْنَتُهُمْ وَكُلُّ نَبِيٍّ مُجَابٍ : الزَّائِدُ فِي كِتَابِ اللَّهِ ، وَالتَّارِكُ لِسُنَّتِي ، وَالْمُكَذِّبُ بِقَدْرِ اللَّهِ ، وَالْمُسْتَحِلُّ مِنْ عِتْرَتِي مَا حَرَّمَ اللَّهُ ، وَالْمُسْتَأْثِرُ بِالْفَيْءِ (و) الْمُسْتَحِلُّ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پنج نفرند که من و هر پیامبر مستجاب الدعوه ای آنان را لعنت کرده ایم: کسی که به کتاب خدا چیزی بیفزاید، کسی که سنت مرا فروگذارد، کسی که تقدیر خدا را باور نداشته باشد، کسی که آن چه را خدا درباره عترتم حرام کرده، حلال شمارد و کسی که غنائم را [که حق همه مسلمانان است] به خود اختصاص دهد و آن را برای خود روا شمارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ اشْتَدَّ غَضَبُهُ عَلَى الْيَهُودِ أَنْ قَالُوا : عَزَيْرُ ابْنِ اللَّهِ ، وَاشْتَدَّ غَضَبُهُ عَلَى النَّصَارَى أَنْ قَالُوا : الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ، وَ إِنَّ اللَّهَ اشْتَدَّ غَضَبُهُ عَلَى مَنْ أَرَأَقَ دَمِي وَ آذَانِي فِي عِتْرَتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل بر یهود به شدت خشم گرفت، چون گفتند: عَزیر پسر خداست و بر نصاری به شدت خشم گرفت، چون گفتند: مسیح پسر

خداست. و خشم خدا سخت باشد بر کسی که با ریختن خون و آزدن عترت من، [در واقع] خون مرا بریزد و مرا بیازارد.

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ الْجَنَّةَ عَلَى مَنْ ظَلَمَ أَهْلَ بَيْتِي أَوْ قَاتَلَهُمْ أَوْ أَغَارَ عَلَيْهِمْ أَوْ سَبَّهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند بهشت را بر کسی که به اهل بیت من ستم کند یا با آنان بجنگد، یا ایشان را مورد تاخت و تاز قرار دهد، یا ناسزایشان گوید، حرام کرده است .

عنه صلى الله عليه و آله : حُرِّمَتِ الْجَنَّةُ عَلَى مَنْ ظَلَمَ أَهْلَ بَيْتِي وَأَذَانِي فِي عِتْرَتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهشت بر کسی که به اهل بیت من ستم کند و با آزدن عترتم مرا بیازارد، حرام گردیده است .

عنه صلى الله عليه و آله : حُرِّمَتِ الْجَنَّةُ عَلَى مَنْ ظَلَمَ أَهْلَ بَيْتِي ، وَعَلَى مَنْ قَاتَلَهُمْ ، وَعَلَى الْمُعِينِ عَلَيْهِمْ ، وَعَلَى مَنْ سَبَّهُمْ «أُولَئِكَ لَا خَلَاقَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهشت بر کسی که به اهل بیت من ستم کند و بر کسی که با آنان بجنگد و بر کسی که علیه آنان یاری و کمک رساند و بر کسی که ناسزایشان گوید، حرام شده است «اینان را در آخرت بهره ای نیست و خدا روز قیامت با آنان سخن نمی گوید و به ایشان نمی نگرد و پاکشان نمی گرداند و عذابی دردناک خواهند داشت» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْوَيْلُ لِظَالِمِي أَهْلِ بَيْتِي ، عَذَابُهُمْ مَعَ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وای بر ستمگرانِ به اهل بیت من؛ آنان به همراه منافقان، در پایین ترین طبقه دوزخ عذاب می شوند .

عنه صلى الله عليه و آله : فِي الْجَنَّةِ ثَلَاثُ دَرَجَاتٍ ، وَفِي النَّارِ ثَلَاثُ دَرَكَاتٍ . . . وَفِي أَسْفَلِ دَرَكٍ مِنَ النَّارِ مَنْ أَبْغَضَنَا بِقَلْبِهِ وَأَعَانَ عَلَيْنَا بِلِسَانِهِ وَيَدِهِ . وَفِي الدَّرَكِ الثَّانِيَةِ مِنَ النَّارِ مَنْ أَبْغَضَنَا بِقَلْبِهِ وَأَعَانَ عَلَيْنَا بِلِسَانِهِ . وَفِي الدَّرَكِ الثَّالثَةِ مِنَ النَّارِ مَنْ أَبْغَضَنَا بِقَلْبِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهشت سه درجه دارد و دوزخ سه درک... در پایین ترین درک دوزخ، کسی جای می گیرد که ما را در دلش دشمن بدارد ، و با زبان و دستش علیه

ما یاری رساند؛ در درك دوم دوزخ کسی جای می گیرد که ما را در دلش دشمن بدارد و با زبانش به زیان ما کار کند؛ و در درك سوم دوزخ کسی جای می گیرد که در دلش ما را دشمن بدارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : وَيَحِ الْفِرَاحِ فِرَاحِ آلِ مُحَمَّدٍ مِنْ خَلِيفَةٍ مُسْتَخْلِفٍ مُتَرَفٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آه و اندوه ها از ستمهایی که از جانب خلیفه ای مسلط و عیاش به جوجه های آل محمد می رسد .

عنه صلى الله عليه و آله : يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمُصْحَفُ وَالْمَسْجِدُ وَالْعِتْرَةُ ، فَيَقُولُ الْمُصْحَفُ : يَا رَبِّ حَرِّقُونِي وَمَرِّقُونِي ، وَيَقُولُ الْمَسْجِدُ : يَا رَبِّ خَرِّبُونِي وَعْطَلُونِي وَضَيِّعُونِي ، وَتَقُولُ الْعِتْرَةُ : يَا رَبِّ طَرِّدُونَا وَقَتِّلُونَا وَشَرِّدُونَا . وَأَجِثُوا بِرُكْبَتَيَّ لِلْخُصُومَةِ ، فَيَقُولُ اللَّهُ : ذَلِكَ إِلَيَّ وَأَنَا أُولَى بِذَلِكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : روز قیامت، قرآن و مسجد و عترت می آیند و قرآن می گوید: پروردگارا! مرا سوزاندند و تکه پاره کردند. مسجد می گوید: پروردگارا! مرا ویران کردند و خالیم گذاشتند و تباهم ساختند. عترت می گویند: پروردگارا: ما را راندند و کُشتند و آواره ساختند. و من برای دادخواهی زانو می زنم، ولی خداوند می فرماید: اینها به من مربوط می شود و من به آنها سزاوارترم .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَهْلَ بَيْتِي سَيَلْقَوْنَ مِنْ بَعْدِي مِنْ أُمَّتِي قِتْلًا وَتَشْرِيدًا ، وَإِنَّ أَشَدَّ قَوْمِنَا لَنَا بُغْضًا بَنُو أُمِّيَّةَ وَبَنُو الْمُغِيرَةِ وَبَنُو مَخْرُوم .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به زودی پس از من، اهل بیتم توسط امتم با کشتار و آوارگی مواجه خواهند شد؛ همانا کینه توزترین قوم ما نسبت به ما، بنی امیه و بنی مغیره و بنی مخزوم اند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ إِمَامَا أُمَّتِي بَعْدَ أَبِيهِمَا وَسَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، وَأُمُّهُمَا سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ، وَأَبُوهُمَا سَيِّدُ الْوَصِيِّينَ . وَمِنْ وَلَدِ الْحُسَيْنِ تِسْعَةُ أُنْمَةٍ ، تَأْسِعُهُمُ الْقَائِمُ مِنْ وَلَدِي ، طَاعَتُهُمْ طَاعَتِي ، وَمَعْصِيَتُهُمْ مَعْصِيَتِي ، إِلَى اللَّهِ أَشْكُو الْمُنْكَرِينَ لِفَضْلِهِمْ ، وَالْمُضَيِّعِينَ لِحُرْمَتِهِمْ بَعْدِي ، وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَنَاصِرًا لِعِزَّتِي وَأُيُودِي أُمَّتِي ، وَمُنْتَقِمًا مِنَ الْجَا حِدِينَ لِحَقِّهِمْ «وَسَيَعْلَمُ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَيَّ مُنْقَلَبٍ يَنْقَلِبُونَ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : حسن و حسین بعد از پدرشان، امامان امت من و سرور جوانان اهل بهشت اند و مادر آن دو، بانوی زنان جهان است و پدرشان، سرور اوصیاء

است. از نسل حسین، نه امام پدید آید که نهمین ایشان، قائم از نسل من است، اطاعت از ایشان اطاعت از من است و نافرمانی آنان، نافرمانی من است. به خدا شکایت می برم از کسانی که فضل ایشان را انکار کنند و پس از من، حرمت آنان را بشکنند و کافی است که خدا، پشتیبان و یاور عترت و امامان امت من باشد و انتقام گیرنده از منکران حق آنان» و کسانی که ستم کرده اند به زودی خواهند دانست که چه فرجامی در انتظار آنان است».

رسول الله صلى الله عليه و آله - لبني هاشم - : أَنْتُمْ الْمُسْتَضَعْفُونَ بَعْدِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به بنی هاشم - : بعد از من شما به استضعاف کشانده می شوید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يُقَتِّلُ ابْنِي الْحَسَنَ عَلَيْهِ السَّلَامُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فرزندم حسن علیه السلام، با زهر کشته خواهد شد .

«(قرآن) وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»

«و در حقیقت، در زبور پس از تورات نوشتیم که زمین را، بندگان شایسته ما به ارث می برند» .

«(قرآن) وَنُرِيدُ أَنْ نَمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ»

«و می خواهیم بر کسانی که در زمین فرودست نگه داشته شده اند، منت نهیم و آنان را پیشوایان (مردم) قرار دهیم و ایشان را وارث (زمین) کنیم» .

«(قرآن) هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ شَهِيدًا»

«اوست کسی که پیامبر خود را به (قصد) هدایت و با آیین حق فرستاد تا آن را بر همه دین ها پیروز گرداند و گواه بودن خدا کفایت می کند» .

«(قرآن) هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَى وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ»

«اوست کسی که پیامبر خود را به (قصد) هدایت و با آیین حق فرستاد تا آن را بر همه دینها پیروز گرداند، هرچند مشرکان را ناخوش آید» .

﴿قرآن﴾ «وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَى لَهُمْ وَلَيُبَدِّلَنَّهُمْ مِنْ بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي شَيْئًا وَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٢٠﴾»

«خدا به کسانی از شما که ایمان آورده اند و کارهای شایسته کرده اند، وعده داده است که حتماً آنان را در زمین، جانشین قرار دهد، همان گونه که کسانی را که پیش از آنان بودند، جانشین قرار داد و آن دینی را که برایشان پسندیده است، به سودشان مستقر کند و ترسشان را به آرامش و امنیت مبدل گرداند تا مرا عبادت کنند و چیزی را با من شریک نگردانند و هرکس پس از آن به کفر گراید، آنان همان نافرمانانند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَلِيَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يُوَاطِئُ اسْمَهُ
اسمي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : قیامت برپا نشود تا آن که مردی از اهل بیتم که همنام من است، حکومت یابد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَذْهَبُ الدُّنْيَا حَتَّى يَمْلِكَ الْعَرَبَ رَجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يُوَاطِئُ اسْمَهُ اسمي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا به آخر نرسد تا آن که مردی از اهل بیتم که همنام من است، بر عربها فرمانروایی یابد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَبْشِرُوا ثُمَّ أَبْشِرُوا - ثَلَاثَ مَرَّاتٍ - إِنَّمَا مَثَلُ أُمَّتِي كَمَثَلِ غَيْثٍ لَا يُدْرَى أَوَّلُهُ خَيْرٌ أَمْ آخِرُهُ . إِنَّمَا مَثَلُ أُمَّتِي كَمَثَلِ حَدِيقَةٍ أُطِعمَ مِنْهَا فَوْجٌ عَامًّا ، ثُمَّ أُطِعمَ مِنْهَا فَوْجٌ عَامًّا ، لَعَلَّ آخِرَهَا فَوْجٌ يَكُونُ أَعْرَضَهَا بَحْرًا وَأَعَمَّقَهَا طَوْلًا وَفَرَعًا وَأَحْسَنَهَا حُبًّا (جَنَاءٌ - خ ل) . وَكَيْفَ تَهْلِكُ أُمَّةٌ أَنَا أَوَّلُهَا وَاثْنَا عَشَرَ مِنْ بَعْدِي مِنَ السُّعْدَاءِ وَأَوَّلُو الْأَلْبَابِ وَالْمَسِيحُ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ آخِرُهَا؟! وَلَكِنْ يَهْلِكُ مَنْ بَيْنَ ذَلِكَ نَتَجَّ الْهَرَجِ ، لَيْسُوا مِنِّي وَلَسْتُ مِنْهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بشارت، بشارت - سه بار فرمود - حکایت امت من، در حقیقت، حکایت بارانی است که معلوم نیست آغازش بهتر است یا فرجامش. حکایت امت من، در حقیقت، حکایت باغی است که يك سال گروهی را میوه می دهد و سال بعد گروهی دیگر را. و شاید در آخر آن باغ، عده ای باشند که آن جا دارای نهري گسترده تر و طول و عرضی پهناورتر و میوه هایی [دوستی] نیکوتر باشد. چگونه هلاک شود امتی که آغازش من هستم و بعد از من، دوازده نفر انسان سعادت مند و خردمند هستند و مسیح، عیسی بن

مریم در آخر آن قرار دارد؟! اما از بین این امت کسانی که دست به فتنه و کشتار زنند، نابود می شوند. اینان از من نیستند و من از آنان نمی باشم .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَقُومَ قَائِمٌ لِلْحَقِّ مِنَّا ، وَذَلِكَ حِينَ يَأْذُنُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ ، وَمَنْ تَبِعَهُ نَجَا وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهُ هَلَكَ . اللَّهُ - اللَّهُ - عِبَادَ اللَّهِ ، فَأَتَوْهُ وَلَوْ عَلَى الثَّلْجِ ، فَإِنَّهُ خَلِيفَةُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ وَخَلِيفَتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : قیامت برپا نشود تا این که قائم بر حق ما، قیام کند و این قیام زمانی رخ دهد که خداوند عز و جل به او اجازه دهد. هرکه از او پیروی کند، نجات یابد و هرکه از وی تخلف نماید، نابود شود. خدا را، خدا را، ای بندگان خدا، نزد او روید، اگر چه ناچار شوید از روی یخ عبور کنید؛ زیرا که او، جانشین خدای عز و جل و جانشین من است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : «أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» فَنَحْنُ الصَّالِحُونَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدای متعال فرمود: «همانا زمین را بندگان شایسته من به ارث می برند». آن شایستگان، ما هستیم .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ زَوْيَ لِي . الْأَرْضُ ، فَرَأَيْتُ مَشَارِقَهَا وَمَغَارِبَهَا وَإِنَّ أُمَّتِي سَيَبْلُغُ مُلْكُهَا مَا زُوِيَ لِي مِنْهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند، زمین را برای من فشرد و درهم پیچاند و من شرق و غرب آن را دیدم و به زودی حاکمیت امت من، به سراسر جهان خواهد رسید .

عنه صلى الله عليه و آله : لَمَّا عُرِجَ بِي إِلَى السَّمَاءِ السَّابِعَةِ وَمِنْهَا إِلَى سِدْرَةِ الْمُنْتَهَى وَمِنْ السِّدْرَةِ إِلَى حُجُبِ النَّوْرِ نَادَانِي رَبِّي جَلَّ جَلَالُهُ : يَا مُحَمَّدُ بِالْقَائِمِ مِنْكُمْ . . . أَطَهَّرُ الْأَرْضَ مِنْ أَعْدَائِي وَأُورِثُهَا أَوْلِيَائِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هنگامی که به آسمان هفتم و از آن جا به سدره المنتهی و از سدره به حجابهای نور برده شدم، پروردگارم عز و جل مرا ندا فرمود که: ای محمد، به وسیله قائم شما... زمین را از دشمنان خود پاک می کنم و دوستانم را وارث آن می گردانم .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَخْرُجُ نَاسٌ مِنَ الْمَشْرِقِ فَيُوطِنُونَ لِلْمَهْدِيِّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از مشرق زمین مردمی قیام می کنند و زمینه را برای (ظهور) مهدی آماده می سازند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : تَجِيءُ الرَّايَاتُ السَّوْدُ مِنْ قِبَلِ الْمَشْرِقِ ، كَأَنَّ قُلُوبَهُمْ زُبُرُ الْحَدِيدِ ، فَمَنْ سَمِعَ بِهِمْ فَلْيَأْتِهِمْ فَيُبَايِعَهُمْ ، وَلَوْ حَبْوًا عَلَى الثَّلْجِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پرچمهایی سیاه از جانب مشرق زمین خواهد آمد که دلهای صاحبان آنها به استواری تکه های آهن است، پس هرکس ندای آنان را شنید، به ایشان بپیوندد و با آنها بیعت کند حتی اگر ناچار باشد از روی یخ، سینه خیز بگذرد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي لَا نَصِيبَ لَهُمَا فِي الْإِسْلَامِ : النَّاصِبُ لِأَهْلِ بَيْتِي حَرْبًا ، وَغَالٍ فِي الدِّينِ مَارِقٌ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دو گروه از امت من هستند که بهره ای از اسلام ندارند: کسانی که در برابر اهل بیتم پرچم دشمنی برافرازند و کسانی که در دین غلو کنند و پا از مرز آن بیرون گذارند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ ، إِنَّ فِيكَ مَثَلًا مِنْ عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ : أَحَبَّهُ قَوْمٌ فَأَفْرَطُوا فِي حُبِّهِ فَهَلَكُوا فِيهِ ، وَأَبْغَضَهُ قَوْمٌ فَأَفْرَطُوا فِي بُغْضِهِ فَهَلَكُوا فِيهِ ، وَاقْتَصَدَ فِيهِ قَوْمٌ فَنَجَّوْا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی، تو در يك مورد همانند عیسی بن مریم خواهی شد: عده ای دوستدار او شدند و در این دوستی چندان زیاده روی کردند که تباه شدند و گروهی با او دشمنی کردند و در این دشمنی، راه افراط پیمودند و در نتیجه تباه گشتند و جماعتی هم درباره او راه اعتدال در پیش گرفتند و رستند .

«(قرآن) «فَمَنْ تَبِعَنِي فَإِنَّهُ مِنِّي»»

«پس هرکه از من پیروی کند، او از من است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : آلُ مُحَمَّدٍ كُلُّ تَقِيٍّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر پرهیزگاری از خاندان محمد است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَقَرَّ بِالذُّلِّ طَائِعًا فَلَيْسَ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس با میل و اختیار تن به ذلت دهد، از ما اهل بیت نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُوقِّرْ كَبِيرَنَا ، وَلَمْ يَرْحَمْ صَغِيرَنَا ، وَلَمْ يَعْرِفْ فَضْلَنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ما نیست کسی که به سالخوردگان ما، احترام نگذارد و با خردسالانمان، مهربانی نکند و فضل و برتری ما اهل بیت را (به رسمیت) نشناسد .

عنه صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يُوقِّرِ الْكَبِيرَ ، وَيَرْحَمْ الصَّغِيرَ ، وَيَأْمُرَ بِالْمَعْرُوفِ ، وَيَنْهَ عَنِ الْمُنْكَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ما نیست کسی که به بزرگترها، احترام نگذارد و با کوچکترها، مهربان نباشد و امر به معروف و نهی از منکر نکند .

عنه صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ عَصَمَنَا اللَّهُ مِنْ أَنْ نَكُونَ مَفْتُونِينَ أَوْ فَاتِنِينَ أَوْ مُفْتَنِينَ أَوْ كَذَّابِينَ (کاذبین - خ ل) أَوْ كَاهِنِينَ أَوْ سَاحِرِينَ أَوْ عَائِقِينَ (عائِقین - خ ل) أَوْ خَائِنِينَ (خائِبین - خ ل) أَوْ زَاجِرِينَ أَوْ مُبْتَدِعِينَ أَوْ مُرْتَابِينَ أَوْ صَادِقِينَ (صادِقین - خ ل) عَنِ الْخَلْقِ (أو - خ ل) مُنَافِقِينَ ، فَمَنْ كَانَ فِيهِ شَيْءٌ مِنْ هَذِهِ الْخِصَالِ فَلَيْسَ مِنَّا (مَنِي - خ ل) وَلَا أَنَا مِنْهُ ، وَاللَّهُ مِنْهُ بَرِيءٌ وَنَحْنُ مِنْهُ بُرَاءٌ ، وَمَنْ بَرِيَ اللَّهُ مِنْهُ أَدْخَلَهُ جَهَنَّمَ وَبُئِسَ الْمِهَادُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! خداوند، ما اهل بیت را، از این که فریب خوریم، یا فریب دهیم، یا فتنه انگیزی کنیم، یا دروغ گو باشیم، یا پیشگویی کنیم، یا جادوگری کنیم، یا مانع تراشی کنیم، یا خیانتکار باشیم، یا با پرندگان فال گیریم، یا بدعت گذار باشیم، یا دستخوش شک و تردید شویم، یا از خلق [خدا] روی برتابیم و منافق باشیم، مصون داشته است؛ بنابراین، هرکس چیزی از این صفات را دارا باشد از ما نیست و من از او نیستم و خدا از او بیزار است و ما از او بیزاریم و هرکس که خدا از او بیزار باشد، وی را به دوزخ برد و چه بد جایگاهی است .

عنه صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ لَمْ يَأْمَنْ جَارُهُ بِوَائِقِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ما نیست کسی که همسایه اش، از بدیهای او در امان نباشد .

عنه صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ عَشَّنَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ما نیست کسی که با ما، از در دغلی و خیانت درآید .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ غَشَّ مُسْلِمًا . ❦

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ما نیست کسی که با مسلمانی، تقلب و دغلی کند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ أَخْلَفَ بِالْأَمَانَةِ . ❦

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ما نیست کسی که در امانت، خیانت کند .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا أَبَا ذَرٍّ ، إِنَّكَ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ . ❦

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای ابوذر، تو از ما اهل بیت هستی .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله - لِعَلِّي عَلَيْهِ السَّلَام - : سَلَمَانُ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ ، وَهُوَ نَاصِحٌ فَاتَّخِذْهُ لِنَفْسِكَ . ❦

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به علی علیه السلام - : سلمان، از ما اهل بیت است. او آدم خیرخواهی است، پس وی را برای خودت برگزین .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا سَلْمَانُ ، أَنْتَ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ ، وَقَدْ آتَاكَ اللَّهُ الْعِلْمَ الْأَوَّلَ وَالْآخِرَ ، وَالْكِتَابَ الْأَوَّلَ وَالْكِتَابَ الْآخِرَ . ❦

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای سلمان، تو از ما خاندان هستی؛ خداوند، دانش اول و آخر و کتاب اول و کتاب آخر را به تو ارزانی داشته است .

❦❦ (قرآن) «وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ» . ❦❦

«و برخی از آنان می گویند: پروردگارا ! در دنیا به ما نیکی ده و در آخرت نیز نیکی عطایمان کن و ما را از عذاب آتش ، نگه دار» .

❦ (قرآن) «لَهُ الْحَمْدُ فِي الْأَعْوَالِ وَ الْآخِرَةِ» . ❦

«و ستایش ، از آن اوست در این [سرای] نخستین و در آخرت» .

❦ (قرآن) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَّذْهُورًا» . ❦

«هرکس خواهان [دنیای] زودگذر است ، به زودی هر که را بخواهیم ، از آن می دهیم .
آن گاه ، دوزخ را که در آن خوار و رانده داخل خواهد شد، برای او مقرر می داریم» .

«فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَذَا الْأَدْنَى» «وَلْنُذِيقَنَّهُمْ مِنَ الْعَذَابِ الْأَعْدَنِ» السجدة : ۲۱ . وبالجمله : الأدنى والدنيا يصرفان على وجوه ، فتارة يعبر به عن الأقل فيقابل بالأكثر والأكبر ، وتارة عن الأرذل والأحقر فيقابل بالأعلى والأفضل ، وتارة عن الأقرب فيقابل بالأقصى ، وتارة عن الأولى فيقابل بالآخرة ، وبجميع ذلك ورد التنزيل على بعض الوجوه . وقال الجزري : الدنيا اسم لهذه الحياة لبعد الآخرة عنها (بحار الأنوار : ج ۵۷ ص ۳۵۶) .

«آن گاه ، بعد از آنان، جانشینانی وارث کتاب [آسمانی] شدند که متاع این دنیای پست را می گیرند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا دَنِيَّةٌ خُلِقَتْ مِنْ دُونِ الْآخِرَةِ ، وَلَوْ خُلِقَتْ مَعَ الْآخِرَةِ لَمْ يَفْنِ أَهْلُهَا ، كَمَا لَا يَفْنَى أَهْلُ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله :- در پاسخ به این پرسش که چرا دنیا را دنیا ، گفته اند؟ -
:دنیا ، پست و نزدیک [به ما] و پیش از آخرت آفریده شده است. اگر دنیا هم زمان با آخرت آفریده شده بود ، اهل آن فانی نمی شدند ، چنان که اهل آخرت فنا نمی پذیرند .
«(قرآن) «إِنَّا جَعَلْنَا مَا عَلَى الْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا» .

«ما آنچه را بر روی زمین است ، زیور آن قرار دادیم تا ایشان را بیازماییم که کدامینشان نیک کردارترند» .

«(قرآن) «الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَ الْحَيَاةَ لِنَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا» .

«آن خدایی که مرگ و زندگی را آفرید تا شما را بیازماید که کدامینتان بهتر عمل می کنید» .

«(قرآن) «وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ لِنَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا» .

«و او کسی است که آسمان ها و زمین را در شش روز بیافرید، و عرش او بر آب بود، تا شما را بیازماید که کدام يك از شما بهتر عمل می کنید» .

(قرآن) «وَلَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ زَهْرَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ» .

«و زنهار ، به سوی آنچه اصنافی از ایشان را از آن برخوردار کردیم [و فقط] زیور زندگی دنیاست تا ایشان را در آن بیازماییم، دیدگان خود مدوز، و [بدان که] روزی پروردگار تو ، بهتر و پایدارتر است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا دَارُ بَلَاءٍ ، وَمَنْزِلُ بُلْعَةٍ وَعَنَاءٍ ، قَدْ نَزَعَتْ عَنْهَا نَفْسُ السُّعْدَاءِ ، وَانْتَزَعَتْ بِالْكَرهِ مِنْ أَيْدِي الْأَشْقِيَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، سرای آزمایش است و منزلگاه روزی گذران زندگی و رنج . جان های نیک بختان از [علاقه به] آن کنده شده و از دست شوربختان به زور گرفته می شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا دَارُ مِحْنَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، سرای محنت است .

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي التَّحْذِيرِ مِنَ الدُّنْيَا - : أَيُّهَا النَّاسُ ! هَذِهِ دَارُ تَرْحٍ لَا دَارُ فَرْحٍ ، وَدَارُ التَّوَاءِ لَا دَارُ اسْتِوَاءٍ ، فَمَنْ عَرَفَهَا لَمْ يَفْرَحْ لِرَجَاءٍ ، وَلَمْ يَحْزَنْ لِشَقَاءٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در برحذر داشتن از دنیا - : ای مردم! این جا سرای غم است ، نه سرای شادی، و سرای پیچ در پیچ است ، نه سرای سر راست. پس هرکه دنیا را شناخت ، به امیدی شاد نشد و از رنجی اندوهگین نگشت .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا سَاعَةٌ فَاجْعَلْهَا طَاعَةً .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا ، ساعتی است . پس آن را به طاعت بگذران .

عنه صلى الله عليه و آله : وَاللَّهِ مَا يُسَاوِي مَا مَضَىٰ مِنْ دُنْيَاكُمْ هَذِهِ بِأَهْدَابٍ بُرْدِي هَذَا ، وَلَمَّا بَقِيَ مِنْهَا أَشْبَهُ بِمَا مَضَىٰ مِنَ الْمَاءِ بِالْمَاءِ ، وَكُلٌّ إِلَىٰ بَقَاءٍ وَشَيْكِ وَزَوَالٍ قَرِيبٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به خدا سوگند ، آنچه از این دنیای شما سپری شده ، با نخ های زاید [اطراف] این ردای من ، برابری نمی کند و باقی مانده آن به گذشته اش ماندندتر از آب به آب است، و زودا که همه زوال گیرند و به [سرای] ماندگاری روند .

عنه صلى الله عليه و آله : لَمَّا بَعَثَ اللَّهُ نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ بَعَثَهُ وَهُوَ ابْنُ خَمْسِينَ وَمِئْتَيْ سَنَةٍ ، فَلَبِثَ فِي قَوْمِهِ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا ، وَبَقِيَ بَعْدَ الطُّوفَانِ خَمْسِينَ وَمِئْتَيْ سَنَةٍ ، فَلَمَّا أَتَاهُ مَلَكُ الْمَوْتِ قَالَ : يَا نُوحُ ، يَا أَكْبَرَ الْأَنْبِيَاءِ وَيَا طَوِيلَ الْعُمُرِ وَيَا مُجَابَ الدَّعْوَةِ ، كَيْفَ رَأَيْتَ الدُّنْيَا؟ قَالَ : مِثْلَ رَجُلٍ بَنَى لَهُ بَيْتًا لَهُ بَابَانِ فَدَخَلَ مِنْ وَاحِدٍ وَخَرَجَ مِنَ الْآخَرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زمانی که خداوند ، نوح علیه السلام را به پیامبری در میان قومش برانگیخت، دویست و پنجاه سال از عمر نوح می گذشت و نهصد و پنجاه سال نیز در میان قومش دعوت کرد و پس از توفان نیز دویست و پنجاه سال ماند و [با این حال] چون مَلَكُ الموت نزد او آمد، گفت: ای نوح! ای بزرگ ترین پیامبران، ای صاحب عمر دراز، ای مستجاب الدعوه! دنیا را چگونه دیدی؟
نوح علیه السلام گفت: «مَثَلِ مردی که برایش خانه ای بنا شود ، با دو در که از یکی در آید و از دیگری به در رود» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَلَا إِنَّ الْآخِرَةَ الْيَوْمَ مُحَقَّقَةٌ بِالْمَكَارِهِ ، وَإِنَّ الدُّنْيَا مُحَقَّقَةٌ بِالشَّهَوَاتِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدانید که آخرت را ناملايمات در میان گرفته است، و دنیا را خوشی ها و شهوات احاطه کرده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّكُمْ خُلِقْتُمْ لِلْآخِرَةِ ، وَالدُّنْيَا خُلِقَتْ لَكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شما برای آخرت آفریده شده اید و دنیا برای شما آفریده شده است .

عنه صلى الله عليه و آله - فِي خُطْبَةٍ لَهُ - : فَلْيَأْخُذِ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ مِنْ نَفْسِهِ لِنَفْسِهِ ، وَمِنْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در یکی از خطبه هایش - : بنده مؤمن باید از خود برای خود بهره گیرد و از دنیای خود برای آخرتش .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا حُلْمٌ ، وَأَهْلُهَا عَلَيْهَا مُجَازُونَ مُعَاقِبُونَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، خوابی است که خفته ببیند و مردم دنیا برای آن سزا و کیفر ببینند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَثَلُ هَذِهِ الدُّنْيَا مَثَلُ ثَوْبٍ شَقَّ مِنْ أَوَّلِهِ إِلَى آخِرِهِ ، فَبَقِيَ مُتَعَلِّقًا بِخَيْطٍ فِي آخِرِهِ ، فَيُوشِكُ ذَلِكَ الْخَيْطُ أَنْ يَنْقَطِعَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مَثَلُ اَيْن دُنْيَا ، مَثَلُ جَامِهِ اِی است که از سر تا به تهِ ، دریده و در انتهایش به نخِ آویخته است. زودا که آن نخ نیز بگسلد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ النَّاسَ فِي الدُّنْيَا ضَيِّفٌ ، وَمَا فِي أَيْدِيهِمْ عَارِيَةٌ ، وَإِنَّ الضَّيِّفَ رَاحِلٌ ، وَإِنَّ الْعَارِيَّةَ مَرْدُودَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مردم در دنیا ، میهمان هستند و آنچه در اختیار دارند ، عاریت است. میهمان ، رفتنی است و عاریت ، پس دادنی .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا أَصْبَحَ فِي الدُّنْيَا أَحَدٌ إِلَّا ضَيْفًا وَمَالُهُ عَارِيَّةٌ ، فَالضَّيِّفُ مُنْطَلِقٌ وَالْعَارِيَّةُ مُؤَدَّاةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ کس در دنیا نیست ، مگر آن که میهمان است و دارایی اش عاریت. میهمان ، رفتنی است و عاریت ، بازگرداندنی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الدُّنْيَا مَلْعُونَةٌ مَلْعُونٌ مَا فِيهَا ، إِلَّا مَا ابْتَغَى بِهِ وَجْهَ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، لعنت شده است و آنچه در آن است نیز لعنت شده ، مگر آنچه بدان رضایت خدا طلب شود .

عنه صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا مَلْعُونَةٌ مَلْعُونٌ مَا فِيهَا ، إِلَّا مَا كَانَ لِلَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، لعنت شده است و آنچه در آن است نیز لعنت شده ، مگر آنچه برای خدا باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : يُؤْتَى بِالدُّنْيَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَيُمَازُ مَا كَانَ لِلَّهِ ، ثُمَّ يُقَدَّمُ سَائِرُهُ إِلَى النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : روز قیامت، دنیا را می آورند و آنچه برای خدا بوده ، به کناری نهاده می شود . سپس ، بقیه آن به آتش برده می شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لِأَعْبَى ذَرٍّ - يَا أَبَا ذَرٍّ ، لَا يَصِيرُ مِنَ الدُّنْيَا مَا كَانَ لِلْآخِرَةِ ، إِنَّمَا يَصِيرُ مِنَ الدُّنْيَا مَا كَانَ لِلدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به ابو ذر - :ای ابو ذر! از دنیا آنچه برای آخرت باشد ،
دنیایی به شما نمی آید، بلکه آنچه برای دنیا باشد و دنیایی به حساب آید .

عنه صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا مَلْعُونَةٌ مَلْعُونٌ مَا فِيهَا ، إِلَّا بُلْغَةَ الْمُؤْمِنِ لِمَعَادِهِ ، أَوْ ذِكْرَ
اللهِ ، أَوْ مَا وَالَاهُ عَالِمٌ أَوْ مُتَعَلِّمٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا و آنچه در آن است ، لعنت شده است ، مگر رهتوشه
مؤمن برای معادش، یا ذکر خدا، یا آنچه که دانشمند یا دانشجویی در پی آن باشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : عُمْرُ الدُّنْيَا سَبْعَةُ أَيَّامٍ مِنْ أَيَّامِ الْآخِرَةِ ، قَالَ اللهُ تَعَالَى : «وَأَنَّ يَوْمًا عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ» .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : عمر دنیا ، هفت روز از روزهای آخرت است. خدای متعال
می فرماید: «يك روز در نزد پروردگار تو، مانند هزار سال است از آنچه شما می شمريد» .

عنه صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا سَبْعَةُ آلَافِ سَنَةٍ ، وَأَنَا فِي آخِرِهَا أَلْفَا . . . لَا نَبِيَّ بَعْدِي
وَلَا أُمَّةَ بَعْدَ أُمَّتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا، هفت هزار سال است و من ، در هزاره آخر آن
هستم . پس از من ، پیامبری و پس از امت من ، امتی نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ قَضَى حَاجَةَ الْمُسْلِمِ فِي اللهِ كَتَبَ اللهُ لَهُ عُمْرَ الدُّنْيَا سَبْعَةَ
آلَافٍ ؛ صِيَامَ نَهَارِهِ وَقِيَامَ لَيْلِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس از برای خدا نیاز مسلمانی را برآورد ، خداوند به
اندازه عمر دنیا که هفت هزار سال است، روزهایش را برای او روزه می نویسد و شب
هایش را عبادت .

عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ أَنَّ عَبْدًا عَبْدَ اللهِ سَبْعَةَ آلَافِ سَنَةٍ - وَهُوَ عُمْرُ الدُّنْيَا - ثُمَّ أَتَى
اللهَ يَبْغِضُ عَلِيَّ بْنَ أَبِي طَالِبٍ جَاحِدًا لِحَقِّهِ نَاكِثًا لِوِلَايَتِهِ ، لَأَعْتَسَ اللهُ خَيْرَهُ
وَجَدَعَ أَنْفَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر بنده ای به اندازه عمر دنیا که هفت هزار سال است ،
خدا را عبادت کند ، ولی با بغض نسبت به علی بن ابی طالب و انکار حق او و شکستن
پیمان ولایت او بر خداوند در آید ، خدا خوبی هایش را نابود می کند و بینی اش را می
بُرد .

﴿قرآن﴾ «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا» .

«هرکس پاداش دنیا را بخواهد، پاداش دنیا و آخرت نزد خداست، و خدا شنوای بیناست» .

﴿قرآن﴾ «فَتَاتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ» .

«پس خداوند ، پاداش این دنیا و پاداش نیک آخرت را به آنان عطا کرد ، و خداوند ، نیکوکاران را دوست دارد» .

﴿قرآن﴾ «لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ وَ لَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَ لَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ» .

«برای کسانی که کار نیکو کرده اند، نیکویی [بهشت] و زیاده [بر آن] است. چهره هایشان را غباری و ذلتی نمی پوشاند. اینان ، اهل بهشت اند و در آن ، جاودانه خواهند بود» .

﴿قرآن﴾ «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنثَىٰ وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» .

«هر کس از مرد یا زن ، کار شایسته کند و مؤمن باشد ، قطعاً او را با زندگی پاکیزه ای، حیات [حقیقی] می بخشیم، و مسلماً به آنان بهتر از آنچه انجام می دادند ، پاداش خواهیم داد» .

﴿قرآن﴾ «الَّذِينَ ءَامَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ * لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ» .

«همانان که ایمان آورده و پرهیزگاری ورزیده اند. در زندگی دنیا و در آخرت ، مرده ای برای آنان است. وعده های خدا را تبدیلی نیست . این ، همان کامیابی بزرگ است» .

﴿قرآن﴾ «وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظَلَمُوا لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ لَأَعْزِرُنَّ الْآخِرَةَ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ» .

«و کسانی که پس از ستم‌دیدگی، در راه خدا هجرت کرده اند، در این دنیا ، جان نیکویی به آنان می دهیم، و اگر بدانند، قطعاً پاداش آخرت ، بزرگ تر خواهد بود» .

﴿قرآن﴾ «وَ وَهَبْنَا لَهُ إِسْحَاقَ وَ يَعْقُوبَ وَ جَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَ الْكِتَابَ وَ ءَاتَيْنَاهُ أَجْرَهُ فِي الدُّنْيَا وَ إِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ» .

«و اسحاق و یعقوب را به او (ابراهیم) عطا کردیم و در میان فرزندانش پیامبری و کتاب قرار دادیم و در دنیا ، مزدش را به او دادیم و در آخرت نیز قطعاً از شایستگان خواهد بود» .

(قرآن) «و كَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُوا مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَ لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ * وَ لَا عَجْرُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَ كَانُوا يَتَّقُونَ» .

«و بدین گونه ، یوسف را درسرزمین [مصر] قدرت دادیم که در آن، هر جا که می خواست، سکونت می کرد . هر که را بخواهیم ، به رحمت خود می رسانیم و اجر نیکوکاران را تباه نمی سازیم. البته اجر آخرت، برای کسانی که ایمان آورده و پرهیزگاری می نمودند، بهتر است» .

(قرآن) «وَمَنْ يَرْغَبْ عَنْ مِلَّةِ إِبْرَاهِيمَ إِلَّا مِنْ سَفَاهَةٍ نَفْسِهِ وَ لَقَدْ اصْطَفَيْنَاهُ فِي الدُّنْيَا وَ إِنَّهُ فِي الْآخِرَةِ لَمِنَ الصَّالِحِينَ» .

«و چه کسی - جز آن که به سبک مغزی دچار شد - از آیین ابراهیم روی بر می تابد؟ و ما او را [حضرت ابراهیم را] در این دنیا برگزیدیم، و البته در آخرت [نیز] از شایستگان خواهد بود» .

(قرآن) «و لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَ مَتَعٌ إِلَىٰ حِينٍ» .

«و برای شما در زمین ، قرارگاه و تا چندی برخورداری خواهد بود» .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في حديث إنذار العشيرة «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ» (الشعراء 214 :) دعا رسول الله صلى الله عليه و آله وسلم عشيرته الأقربين وهم يومئذ أربعون رجلاً إلى مأدبة وأعلن لهم رسالته (بحار الأنوار : ج ١٨ ص ١٦٣)

• - يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ ، إِنِّي وَاللَّهِ مَا أَعْلَمُ شَابًا فِي الْعَرَبِ جَاءَ قَوْمَهُ بِأَفْضَلٍ مِمَّا جِئْتُكُمْ بِهِ ، إِنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِخَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله :- در حدیث انذار عشیره «وَ أَنْذِرْ عَشِيرَتَكَ الْأَقْرَبِينَ»

(شعراء آیه ٢١٤) نازل شد، پیامبر صلى الله عليه و آله وسلم ، خویشان نزدیک خود را که چهل مرد بودند به طعامی فرا خواند و ضمن اطعام آنان، رسالت خویش را به آنها اعلام فرمود. (بحار الأنوار : ج ١٨ ص ١٦)

ای فرزندان عبد المطلب ! به خدا سوگند، من در میان عرب ، جوانی را نمی شناسم که برای قوم خویش ، بهتر از آن چیزی آورده باشد که من برای شما آورده ام. من ، خیر دنیا و آخرت را برای شما آورده ام .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ مُؤْمِنًا حَسَنَةً ؛ يُعْطَى بِهَا فِي الدُّنْيَا وَيُجْزَى بِهَا فِي الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، هیچ کار نیکی از مؤمن را نادیده نمی گیرد ؛ بلکه به ازای آن در دنیا عطا می شود و در آخرت ، پاداش می یابد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَعْظَمُ النَّاسِ هَمًّا ، الْمُؤْمِنُ الَّذِي يَهْمُ بِأَمْرِ دُنْيَاهُ وَأَمْرِ آخِرَتِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با همت ترین مردم، مؤمن است که به کار دنیا و آخرتش اهتمام می ورزد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَيْسَ خَيْرُكُمْ مَنْ تَرَكَ الدُّنْيَا لِلْآخِرَةِ وَلَا الْآخِرَةَ لِلدُّنْيَا ، وَلَكِنْ خَيْرُكُمْ مَنْ أَخَذَ مِنْ هَذِهِ وَهَذِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین شما کسی نیست که دنیا را برای آخرت یا آخرت را برای دنیا ترك کند ؛ بلکه بهترین شما کسی است که از این هر دو ، بهره گیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَيْسَ خَيْرُكُمْ مَنْ تَرَكَ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ وَلَا آخِرَتَهُ لِدُنْيَاهُ ، حَتَّى يُصِيبَ مِنْهُمَا جَمِيعًا ، فَإِنَّ الدُّنْيَا بَلَاغٌ إِلَى الْآخِرَةِ ، وَلَا تَكُونُوا كَلَّا عَلَى النَّاسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین شما کسی نیست که دنیایش را به خاطر آخرتش و یا آخرتش را به خاطر دنیایش وا گذارد ؛ بلکه آن کس است که از هر دوی اینها بهره اش برگیرد؛ چرا که دنیا وسیله رسیدن به آخرت است. سربار دیگران نباشید .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُكُمْ مَنْ لَمْ يَتْرِكْ آخِرَتَهُ لِدُنْيَاهُ ، وَلَا دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ ، وَلَمْ يَكُنْ كَلًّا عَلَى النَّاسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین شما کسی است که آخرتش را به خاطر دنیایش وا نگذارد و دنیایش را به خاطر آخرتش، و سربار مردم نباشد .

«وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَ لَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا» .

«و با آنچه خدایت داده ، سرای آخرت را بجوی و سهم خود را از دنیا فراموش مکن» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا مَزْرَعَةٌ الْآخِرَةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، کشتزار آخرت است .

عنه صلى الله عليه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِأَبِي ذَرٍّ - يَا أَبَا ذَرٍّ ، إِنَّكُمْ فِي مَمَرِّ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ ، فِي آجَالٍ مَّنْقُوصَةٍ ، وَأَعْمَالٍ مَحْفُوظَةٍ ، وَالْمَوْتُ يَأْتِي بَغْتَةً ، فَمَنْ يَزْرَعْ خَيْرًا يَوْشِكُ أَنْ يَحْصُدَ رَغَبَةً ، وَمَنْ يَزْرَعْ شَرًّا يَوْشِكُ أَنْ يَحْصُدَ نَدَامَةً ، وَلِكُلِّ زَارِعٍ مَا زَرَعَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در توصیه هایش به ابو ذر - :ای ابو ذر! شما در گذر شب و روز، عمری رو به کاهش دارید و اعمالتان نگهداری می شود و مرگ ، ناگهان می رسد. پس، هرکه خوبی بکارد ، زودا که بدرد و هرکه بدی بکارد ، به زودی پشیمانی می درود. [آری!] هر کشتگر ، آن دروید که کاشت .

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي الدُّعَاءِ - :اللَّهُمَّ أَعِنِّي عَلَى دِينِي بِدُنْيَايَ ، وَعَلَى آخِرَتِي بِتَقْوَايَ ، وَاحْفَظْنِي فِيمَا غِبْتُ عَنْهُ وَلَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي فِيمَا حَضَرْتُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در دعا - :خدایا! مرا با دنیایم بر دینم، و با تقوایم بر آخرتم کمک فرما و در آنچه از آن غایبم ، حفظم نما و در آنچه هم حاضرم ، مرا به خودم وا مگذار .

عنه صلى الله عليه و آله : لِيَتَزَوَّدَ الْعَبْدُ مِنْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ ، وَمِنْ حَيَاتِهِ لِمَوْتِهِ ، وَمِنْ شَبَابِهِ لِهَرَمِهِ ؛ فَإِنَّ الدُّنْيَا خُلِقَتْ لَكُمْ ، وَأَنْتُمْ خُلِقْتُمْ لِلْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بنده باید از دنیای خویش برای آخرتش ، از زندگی اش برای مرگش و از جوانی اش برای پیری اش توشه بگیرد؛ زیرا که دنیا برای شما آفریده شده است و شما برای آخرت ، آفریده شده اید .

عنه صلى الله عليه و آله : لِيَأْخُذَ الْعَبْدُ الْمُؤْمِنُ مِنْ نَفْسِهِ لِنَفْسِهِ ، وَمِنْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بنده مؤمن ، باید از خود برای خود، و از دنیای خود برای آخرتش بهره بگیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ يَتَزَوَّدُ فِي الدُّنْيَا يَنْفَعُهُ فِي الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکه در دنیا توشه بگیرد، در آخرت سودش می دهد .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : الْمُؤْمِنُ يَتَزَوَّدُ ، وَالْكَافِرُ يَتَمَتَّعُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : مؤمن، توشه فراهم می آورد و کافر به کامجویی می گذراند .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ - تَبَارَكَ وَتَعَالَى - . . . جَعَلَ الدُّنْيَا دَارَ الْأَعْمَالِ ، وَجَعَلَ الْآخِرَةَ دَارَ الْقَرَارِ «لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسْأَلُوا بِمَا عَمِلُوا وَ يُجْزَى الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى» . . .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند - تبارک و تعالی - ... دنیا را سرای عمل قرار داد و آخرت را سرای آسودن ، «تا کسانی را که بد کرده اند ، به سزای آنچه انجام داده اند ، کیفر دهد، و آنان را که نیکی کرده اند ، به نیکی پاداش دهد» .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : أَنْتُمْ الْيَوْمَ فِي الْمِضْمَارِ ❖ وَغَدَا فِي السَّبَاقِ ، فَالسَّبْقُ الْجَنَّةُ وَالْغَايَةُ النَّارُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : شما امروز در آمادگاید ❖ و فردا در [میدان] مسابقه .
جایزه این مسابقه ، بهشت است و خطّ پایان [برای بازنده] ، آتش .

❖ رسول الله صلى الله عليه وآله : لَا تَسُبُّوا الدُّنْيَا ؛ فَنِعْمَتَ مَطِيَّةٍ الْمُؤْمِنِ ، فَعَلَيْهَا يَبْلُغُ الْخَيْرَ ، وَبِهَا يَنْجُو مِنَ الشَّرِّ . إِنَّهُ إِذَا قَالَ الْعَبْدُ : لَعَنَ اللَّهُ الدُّنْيَا ، قَالَتِ الدُّنْيَا : لَعَنَ اللَّهُ أَعْصَانَا لِرَبِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : به دنیا ناسزا مگویید؛ چه، دنیا نیکو مرکبی است برای مؤمن ؛ به وسیله آن به خوبی می رسد و از بدی می رهد. هرگاه بنده بگوید: «لعنت خدا بر دنیا» ، دنیا گوید: لعنت خدا بر نافرمان ترین ما از پروردگارش .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ قَالَ : قَبَّحَ اللَّهُ الدُّنْيَا ، قَالَتِ الدُّنْيَا : قَبَّحَ اللَّهُ أَعْصَانَا لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هرکس بگوید: «ننگ بر این دنیا» ، دنیا گوید: ننگ بر نافرمان ترین ما از خدا .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : نِعْمَتِ الدَّارُ الدُّنْيَا لِمَنْ تَزَوَّدَ مِنْهَا لِآخِرَتِهِ حَتَّى يُرْضِيَ رَبَّهُ ، وَبُسْتِ الدَّارِ لِمَنْ صَدَّتْهُ عَنْ آخِرَتِهِ وَقَصُرَتْ بِهِ عَنْ رِضَاءِ رَبِّهِ ، وَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ : قَبَّحَ اللَّهُ الدُّنْيَا ، قَالَتِ الدُّنْيَا : قَبَّحَ اللَّهُ أَعْصَانَا لِرَبِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خوب سرائی است دنیا برای کسی که از آن برای آخرتش توشه برگیرد تا پروردگارش را خشنود گرداند و بد سرائی است برای کسی که دنیا ، او را

از آخرتش باز دارد و نگذارد که موجبات خشنودی پروردگارش را فراهم آورد. هرگاه بنده بگوید: «ننگ بر دنیا»، دنیا گوید: ننگ بر نافرمان ترین ما از پروردگارش.

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا رَهْبَانِيَّةَ فِي الْإِسْلَامِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در اسلام، رهبانیت نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا زِمَامَ وَلَا خِرَامَ وَلَا رَهْبَانِيَّةَ وَلَا تَبْتُلَ وَلَا سِيَاحَةَ فِي الْإِسْلَامِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زِمَام و خِرَام و رهبانیت و گوشه نشینی و سیاحت ، در اسلام نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَلِبَاسَ الرُّهْبَانِ ، فَإِنَّهُ مَنْ يَتَرَهَّبُ أَوْ يَتَشَبَّهُ بِهِمْ فَلَيْسَ مِنِّي ، وَمَنْ تَرَكَ اللَّحْمَ وَحَرَّمَهُ عَلَى نَفْسِهِ فَلَيْسَ مِنِّي ، وَمَنْ تَرَكَ النِّسَاءَ كَرَاهِيَةً فَلَيْسَ مِنِّي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از درآمدن به جامه راهبان پرهیزید، که هرکس رهبانیت پیشه کند تا به راهبان همانندی بجوید ، از من نیست و هرکس گوشت خوردن را ترك کند و آن را بر خویشتن حرام سازد ، از من نیست و هرکس از سر بیزاری ترك زن کند ، از من نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : تَزَوَّجُوا فَإِنِّي مُكَاثِرٌ بِكُمْ الْأَمَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلَا تَكُونُوا كَرَهْبَانِيَّةِ النَّصَارَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ازدواج کنید؛ زیرا که من ، در روز قیامت به وجود شما بر امت ها مباحثات می کنم . مانند نصارا ، رهبانیت پیشه مسازید .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا إِخْصَاءَ فِي الْإِسْلَامِ وَلَا بُنْيَانَ كَنِيسَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در اسلام ، خواجه کردن و کلیسا ساختن ، روا نیست .

مسند ابن حنبل عن مجاهد عن رجل من الأنصار من أصحاب الرسول صلى الله عليه و آله : ذَكَرُوا عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ مَوْلَاةً لِبَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ ، فَقَالَ : إِنَّهَا تَقُومُ اللَّيْلَ وَتَصُومُ النَّهَارَ . فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ :

لَكِنِّي أَنَا أَنَامُ وَأُصَلِّي ، وَأَصُومُ وَأُفْطِرُ ، فَمَنْ اقْتَدَى بِي فَهُوَ مِنِّي ، وَمَنْ رَغِبَ عَن سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي .

مسند ابن حنبل - به نقل از مجاهد ، از مردی از انصار که صحابی پیامبر صلی الله علیه و آله بود - : در نزد پیامبر خدا از کنیزی از بنی عبد المطلب ، سخن به میان آوردند . مرد انصاری گفت: آن زن ، شب ها عبادت می کند و روزها روزه می گیرد .
پیامبر خدا فرمود: «اَمَّا مِنْ ، می خوابم و نماز می خوانم و [گاه] روزه می گیرم و [گاه] نمی گیرم . پس، هر که به من اقتدا کند ، از من است و هر که به راه و رسم من پشت کند ، از من نیست» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْمُؤْمِنُ حُلُوٌّ يُحِبُّ الْحَلَاوَةَ ، وَمَنْ حَرَّمَهَا عَلَى نَفْسِهِ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ وَرَسُولَهُ ، لَا تُحَرِّمُوا نِعْمَةَ اللَّهِ وَالطَّيِّبَاتِ عَلَى أَنْفُسِكُمْ ، وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَاشْكُرُوا ، فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا لَزِمَتْكُمْ عُقُوبَةُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن ، شیرین است و شیرینی را دوست دارد و هر کس آن را بر خود حرام گرداند ، خدا و پیامبرش را نافرمانی کرده است . نعمت خدا و حلال ها را بر خود حرام نکنید . بخورید و بیاشامید و شکر خدا کنید که اگر چنین نکردید ، کیفر خدای را بر شما لازم می سازم .

عنه صلی الله علیه و آله : طوبى لِمَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ عَزَّ ذِكْرُهُ ، وَزَهَدَ فِيمَا أَحَلَّ اللَّهُ لَهُ مِنْ غَيْرِ رَغْبَةٍ عَنْ سِيرَتِي ، وَرَفَضَ زَهْرَةَ الدُّنْيَا مِنْ غَيْرِ تَحَوُّلٍ عَنْ سُنَّتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوشا به حال کسی که برای خداوند بلند نام ، خاکساری کرد و به آنچه که خدا برایش حلال کرده ، زهد ورزید، بی آن که از راه و رسم من ، روی گردان باشد و زرق و برق دنیا را رها کرد ، بی آن که از سنت من برگردد .

(قرآن) «وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَ لَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَ أَحْسِنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَ لَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَعْرَاضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ» .

«و در آنچه خدا به تو داده است ، سرای آخرت را بجوی و بهره ات از دنیا را نیز فراموش مکن ؛ و همچنان که خدا به تو نیکی کرده است ، نیکی کن و در زمین ، فساد مجوی ؛ چرا که خدا فسادگران را دوست نمی دارد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَصْلِحُوا دُنْيَاكُمْ ، وَاعْمَلُوا لِآخِرَتِكُمْ ، كَأَنَّكُمْ تَمُوتُونَ غَدًا .

پیامبر صلی الله علیه و آله : دنیایتان را درست کنید و برای آخرتتان کار کنید ، آن سان که گویی همین فردا می میرید .

عنه صلى الله عليه وآله : اَعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا ، وَاعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تَمُوتُ غَدًا .

پیامبر صلى الله عليه و آله : برای دنیایت چنان کار کن که گویی تا ابد زنده خواهی ماند، و برای آخرت چنان کار کن که گویی همین فردا می میری .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ فِقَهُ الرَّجُلُ أَنْ يُصْلِحَ مَعِيشَتَهُ ، وَلَيْسَ مِنْ حُبِّكَ الدُّنْيَا طَلَبُ مَا يُصْلِحُكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از فهمیدگی مرد است که معیشتش را درست کند، و تلاش برای آنچه تو را سر و سامان می بخشد ، از دنیا دوستی ات به شمار نمی آید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا خَضِرَةٌ خُلُوةٌ ، مَنْ اِكْتَسَبَ فِيهَا مَالًا مِنْ حِلِّهِ وَأَنْفَقَهُ فِي حَقِّهِ أَثَابَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأُورِدَهُ جَنَّتَهُ ، وَمَنْ اِكْتَسَبَ فِيهَا مَالًا مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ وَأَنْفَقَهُ فِي غَيْرِ حَقِّهِ أَحَلَّهُ اللَّهُ دَارَ الْهَوَانِ ، وَرُبَّ مُتَخَوِّضٍ فِي مَالِ اللَّهِ . وَرَسُولُهُ لَهُ النَّارُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . يَقُولُ اللَّهُ : «كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَهُمْ سَعِيرًا» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا دل پذیر و شیرین است. هر که در آن مالی از حلال به دست آورد و در راه درستش هزینه کند ، خداوند ، او را بر این کار ، پاداش دهد و به بهشت خویش برَد و هر که در دنیا ، مالی از غیر حلال به دست آورد و به ناحق هزینه اش کند ، خداوند ، او را به سرای خفت و خواری در آورد. ای بسا تصرف کننده ای در مال خدا و پیامبر او که روز قیامت ، آتش ، سزای اوست. خداوند می فرماید: «هر بار که آتش آن فرو نشیند ، شراره ای [تازه] برایشان می افزاییم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا حَلَالًا اسْتِعْفَا عَنِ الْمَسْأَلَةِ ، وَسَعِيَ عَلَى أَهْلِهِ ، وَتَعَطَّفَا عَلَى جَارِهِ ، لَقِيَ اللَّهَ وَوَجْهُهُ كَالْقَمَرِ لَيْلَةَ الْبَدْرِ . وَمَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا مُكَاثِرًا بِهَا حَلَالًا مُرَائِيًا ، لَقِيَ اللَّهَ وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که دنیا را از راه حلال طلب کند ، برای این که دست خوااهش و نیاز به سوی کسی دراز نکند و خانواده اش را تأمین کند و به همسایه اش محبتی نماید، با چهره ای چون ماه شب چهارده ، خدا را دیدار کند و هر که دنیا را از راه حلال بطلبد ، برای آن که با ثروتش بر دیگران بنازد و آن را به رُخ بکشد ، در حالی خداوند را دیدار کند که خدا از او در خشم است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ آثَرَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ حُرِمَ هُمَا جَمِيعًا ، وَمَنْ آثَرَ الْآخِرَةَ عَلَى الدُّنْيَا أَصَابَهُمَا جَمِيعًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس دنیا را بر آخرت ترجیح دهد ، از هر دوی آنها محروم می شود و هرکس آخرت را بر دنیا ترجیح دهد ، به هر دوی آنها دست یابد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ حُسْنَ الْخُلُقِ ذَهَبٌ بِخَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوش خویی، خیر دنیا و آخرت را به ارمغان می آورد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ، فَلَا يَدْعُ أَنْ يَقْرَأَ فِي دُبْرِ الْفَرِيضَةِ بِ «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» ؛ فَإِنَّهُ مَنْ قَرَأَهَا جُمِعَ لَهُ خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، وَغُفِرَ لَهُ وَلِوَالِدَيْهِ وَمَا وَلَدَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که به خدا و آخرت ایمان دارد ، نباید خواندن «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» را در تعقیب نماز واجب ، ترك کند؛ زیرا هرکس آن را بخواند ، به خیر دنیا و آخرت دست می یابد، و خودش و پدر و مادرش و فرزنداناش آمرزیده می شوند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أُعْطِيَ لِسَانًا ذَاكِرًا فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به هرکس زبانی ذاکر داده شود ، خیر دنیا و آخرت بدو داده شده است .

عنه صلى الله عليه و آله : «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» كَنْزٌ مِنْ كُنُوزِ الْجَنَّةِ ، مَنْ قَالَهَا نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ ، وَمَنْ نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ أَعْطَاهُ اللَّهُ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» ، گنجی از گنج های بهشت است . هرکس آن را بگوید ، خدا بر او می نگرد و هرکس که خدا بر او بنگرد ، خیر دنیا و آخرت را به او داده است .

عنه صلى الله عليه و آله - لِلْحَسَنِ بْنِ أَبِي رَزِينٍ - : أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى مَلَاكٍ هَذَا الْأَمْرِ الَّذِي تُصِيبُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؟ عَلَيْكَ بِمَجَالِسِ أَهْلِ الذِّكْرِ ، وَإِذَا خَلَوْتَ فَحَرِّكْ لِسَانَكَ مَا اسْتَطَعْتَ بِذِكْرِ اللَّهِ ، وَأَحِبَّ فِي اللَّهِ وَأَبْغِضْ فِي اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به حسن بن ابی رزین - : آیا تو را بر اساس این امر که با آن به خیر دنیا و آخرت بررسی، راهنمایی کنم؟ بر تو باد مجلس های اهل ذکر ؛ و هرگاه

خلوت کردی ، تا می توانی زبانت را به ذکر خدا حرکت بده و برای خدا دوست بدار و برای خدا دشمنی بورز .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَمَّا إِنَّهُ مَنْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنَ الرَّفْقِ فَقَدْ أُعْطِيَ حَظَّهُ مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ، وَمَنْ حُرِمَ حَظَّهُ مِنَ الرَّفْقِ فَقَدْ حُرِمَ حَظَّهُ مِنْ خَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدانید که به هرکس بهره اش از مدارا داده شود ، بهره اش از خیر دنیا و آخرت ، داده شده است و هرکس از بهره اش از مدارا محروم شود ، از بهره اش از خیر دنیا و آخرت ، محروم شده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : خَصَلْتَانِ مَنْ رَزَقَهُمَا قَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ : مَنْ إِذَا ابْتُلِيَ صَبَرَ ، وَإِذَا أُعْطِيَ شَكَرَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دو خصلت اند که روزی هرکس شوند ، خیر دنیا و آخرت به او عطا شده است: کسی که هرگاه گرفتار شود ، شکیبایی ورزد و هرگاه برخوردار شود ، سپاس گزاری کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ثَلَاثُ خِصَالٍ يُدْرِكُ بِهَا خَيْرُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ : الشُّكْرُ عِنْدَ النَّعْمَاءِ ، وَالصَّبْرُ عِنْدَ الضَّرَائِ ، وَالدُّعَاءُ عِنْدَ الْبَلَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه خصلت است که با آنها خیر دنیا و آخرت به دست می آید: سپاس گزاری در هنگام نعمت و برخورداری، شکیبایی در هنگام سختی، و دعا در هنگام بلا و گرفتاری .

عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثٌ يُدْرِكُ بِهِنَّ الْعَبْدُ رَغَائِبَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ : الصَّبْرُ عَلَى الْبَلَايَا ، وَالرِّضَا بِالْقَضَاءِ ، وَالدُّعَاءُ فِي الرَّخَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز است که بنده به واسطه آنها به خواسته های دنیا و آخرت می رسد: صبر بر بلا، راضی بودن به قضا [ی الهی] ، و دعا در هنگام آسایش و رفاه .

عنه صلى الله عليه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَام - يَا عَلِيُّ ، ثَلَاثٌ ثَوَابُهُنَّ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ : الْحَجُّ يَنْفِي الْفَقْرَ ، وَالصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلِيَّةَ ، وَصَلَةُ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در سفارش به علی علیه السلام - : ای علی! سه چیز است که پاداش آنها در دنیا و آخرت است: حج ، فقر را می زداید ؛ صدقه ، بلا را دور می کند ؛ و صله رَحِم ، عمر را می افزاید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَرْبَعٌ مِّنْ أُعْطِيَهُنَّ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ : قَلْبًا شَاكِرًا ، وَلِسَانًا ذَاكِرًا ، وَبَدَنًا عَلَى الْبَلَاءِ صَابِرًا ، وَزَوْجَةً لَا تَبْغِيهِ خَوْنًا فِي نَفْسِهَا وَلَا مَالَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چهار چیز است که به هرکس داده شود ، خیر دنیا و آخرت به او داده شده است :دلی شاکر ؛ زبانی ذاکر ؛ بدنی بر رنج و بلا ، صابر ؛ و همسری که به شوهرش و اموال او خیانت نکند .

عنه صلی الله علیه و آله : قَالَ اللهُ : إِذَا أُرِدْتُ أَنْ أَجْمَعَ لِلْمُسْلِمِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ جَعَلْتُ لَهُ قَلْبًا خَاشِعًا ، وَلِسَانًا ذَاكِرًا ، وَجَسَدًا عَلَى الْبَلَاءِ صَابِرًا ، وَزَوْجَةً مُؤْمِنَةً تَسْرُهُ إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا وَتَحَفَّظُهُ إِذَا غَابَ عَنْهَا فِي نَفْسِهَا وَمَالِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند فرمود: «هرگاه بخواهم خیر دنیا و آخرت را برای مسلمانی گرد آورم، دلی خاشع، زبانی ذاکر، بدنی بر رنج و بلا صابر ، و همسر باایمانی که هرگاه به او نگاه کند ، شاد شود و در غیاب شوهر ، خود و مال شوهر را حفظ کند ، به او می دهم» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : النَّاسُ أَرْبَعَةٌ . . . فَمَوْسَعٌ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا مَقْتُورٌ عَلَيْهِ فِي الْآخِرَةِ ، وَمَقْتُورٌ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا مُوسَعٌ عَلَيْهِ فِي الْآخِرَةِ ، وَمَوْسَعٌ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مردم ، چهار دسته اند : ... آن که در دنیا در گشایش است و در آخرت در مضیقه ؛ آن که در دنیا در مضیقه است و در آخرت در گشایش ؛ آن که در دنیا و آخرت در مضیقه است ؛ و آن که در دنیا و آخرت در گشایش است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الدُّنْيَا دُولٌ ، فَمَا كَانَ لَكَ مِنْهَا أَتَاكَ عَلَى ضَعْفِكَ ، وَمَا كَانَ عَلَيْكَ لَمْ تَدْفَعْهُ بِقُوَّتِكَ ، وَمَنْ انْقَطَعَ رَجَاؤُهُ مِمَّا فَاتَ اسْتِرَاحَ بَدْنُهُ ، وَمَنْ رَضِيَ بِمَا رَزَقَهُ اللهُ قَرَّتْ عَيْنُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا، نوبتی است . آن گاه که نوبتش به تو برسد ، به سراغ تو می آید ، هرچند ناتوان باشی و آن گاه که به زیان تو شود ، همه قدرتت هم نمی

توانی آن را دفع کنی. هرکه از آنچه از کف رفته ، امید بَرکند ، تنش آسوده گشت و هرکس به آنچه خدا روزی اش کرده خشنود شد، چشمش روشن گشت .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : أَجْمِلُوا فِي طَلَبِ الدُّنْيَا ؛ فَإِنَّ كُلَّ مُيسِّرٍ لِمَا خُلِقَ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در طلب دنیا آرام باشید (افراط نکنید)؛ زیرا هرکس به آنچه برای او آفریده [و مقدر] شده است ، می رسد .

❦ (قرآن) «بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا * وَالْآخِرَةَ خَيْرٌ وَ أَبْقَى» .

«بلکه شما زندگی دنیا را بر می گزینید ، در حالی که آخرت ، بهتر و ماندگارتر است»

(قرآن) «يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لِّأَعَزُّوْا جِئَ إِنْ كُنْتُمْ تُرِيدُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعَنَّ وَ أُسَرِّحَنَّ سَرَاحًا جَمِيلًا» .

«ای پیامبر! به همسرانت بگو: اگر زندگی دنیا و زیور آن را می خواهید ، بیاوید بهره مندتان کنم و به شیوه ای نیکو ، رهایتان سازم»

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ! لَا تَشْغَلَنَّكُمْ دُنْيَاكُمْ عَنْ آخِرَتِكُمْ ، فَلَا تُؤْثِرُوا أَهْوَاءَكُمْ عَلَى طَاعَةِ رَبِّكُمْ ، وَلَا تَجْعَلُوا أَيْمَانَكُمْ ذَرِيعَةً إِلَى مَعَاصِيكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم! مبدا دنیایتان ، شما را از آخرتتان باز دارد. پس، هوس های خود را بر فرمان بُرداری از پروردگارتان ترجیح ندهید، و عهد و پیمان و سوگندتان را وسیله ای برای نافرمانی هایتان قرار بدهید .

❦ عنه صلى الله عليه و آله - مِمَّا أَوْصَى بِهِ أَمِيرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَام - : وَأَلَّا تُؤْثِرَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ ؛ لِأَنَّ الدُّنْيَا فَاتِيَةٌ وَالْآخِرَةُ الْبَاقِيَةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - از سفارش های ایشان به امیر مؤمنان علیه السلام - : و این که دنیا را بر آخرت برنگزینی؛ چرا که دنیا ، رفتنی است و آخرت ، ماندنی .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : الْوَيْلُ كُلُّ الْوَيْلِ لِمَنْ بَاعَ نَعِيمًا دَائِمَ الْبَقَاءِ بِكَسْرَةِ تَفْنَى ، وَخِرْقَةٍ تَبْلَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وای و صد وای بر کسی که ، نعمت پاینده را به تگّه نانی که از بین می رود و به کُهنه پارچه ای که می پوسد، بفروشد .

﴿قُرْآن﴾ «إِنَّ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا وَرَضُوا بِالْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاطْمَأَنَّنُوا بِهَا وَالَّذِينَ هُمْ عَنْ ءَايَاتِنَا غَافِلُونَ * أُولَئِكَ مَاوَاهُمُ النَّارُ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» .

«آنان که امید به دیدار ما ندارند و به زندگی دنیا خشنود شدند و به آن دل بستند و آنان که از نشانه های ما بی هُش اند ، آنان ، جایگاهشان آتش است، به سبب آنچه که به دست آورده اند»

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ : يَا دُنْيَا مَرِّي عَلَى عَبْدِي الْمُؤْمِنِ بِأَنْوَاعِ الْبَلَايَا وَمَا هُوَ فِيهِ مِنْ أَمْرِ دُنْيَاهُ ، وَضِيقِي عَلَيْهِ فِي مَعِيشَتِهِ ، وَلَا تَحْلُولِي لَهُ فَيْسُكُنَ إِلَيْكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند می فرماید: «ای دنیا! با انواع بلاها بر بنده مؤمن من ، تلخ شو و امور دنیایش را به کام او شرنگ ساز و زندگی اش را بر او ننگ گردان و برایش شیرین مشو که به تو دل بستگی پیدا کند» .

عنه صلی الله علیه و آله : كَانَ تَحْتَ الْجِدَارِ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى فِي كِتَابِهِ : «وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا» . لَوْحٌ مِنْ ذَهَبٍ مَكْتُوبٌ فِيهِ :

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ عَجَبًا لِمَنْ أَيْقَنَ بِالْمَوْتِ كَيْفَ يَفْرَحُ ، وَعَجَبًا لِمَنْ أَيْقَنَ بِالْقَدَرِ كَيْفَ يَحْزَنُ ، وَعَجَبًا لِمَنْ أَيْقَنَ بِزَوَالِ الدُّنْيَا وَتَقَلُّبِهَا بِأَهْلِهَا كَيْفَ يَطْمَئِنُّ قَلْبُهُ إِلَيْهَا ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در زیر آن دیواری که خداوند متعال در ستایش از آن یاد کرده و فرموده است «و در زیر آن ، گنجی متعلق به آن دو نفر [کودک یتیم] بود» ، لوحی زرین قرار داشت و در آن ، چنین نوشته شده بود :

«به نام خدای مهرگسترِ مهربان . در شگفتم از کسی که به مرگ ، یقین دارد ، چگونه شاد می شود؟ و در شگفتم از کسی که به تقدیر ، یقین دارد ، چرا اندوهگین می شود؟ و در شگفتم از کسی که به از کف رفتن دنیا و بی وفایی آن به اهلش یقین دارد ، چگونه به آن دل خوش می کند؟ معبودی جز خدا نیست .»

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تَرْكَنُوا إِلَى الدُّنْيَا ؛ فَإِنَّهَا قَدْ آذَنْتَ بِفِرَاقِهَا ، وَدَعَتْ إِلَى غُرُورِهَا ، فَاحْذَرُوا فَجَعَتَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به دنیا دل مبندید ، که دنیا ، جدایی خود را اعلام کرده و به فریبندگی های خویش ، فرا می خواند. پس ، از مصیبت آفرینی های آن ، بر حذر باشید .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله - في مَوْعِظَتِهِ لِابْنِ مَسْعُودٍ - :يَابْنَ مَسْعُودِ ، لَا تَرْكَنْ إِلَى الدُّنْيَا وَلَا تَطْمَئِنَّ إِلَيْهَا ؛ فَسْتَفَارِقْهَا عَنْ قَلِيلٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در اندرزش به ابن مسعود - :ای پسر مسعود! به دنیا دل مبند و بدان میارام ؛ زیرا به زودی از آن جدا خواهی شد .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَكُونُوا مِمَّنْ خَدَعَتْهُ الْعَاجِلَةُ ، وَغَرَّتْهُ الْأُمْنِيَّةُ ، فَاسْتَهْوَتْهُ الْخُدْعَةُ ، فَركَنَ إِلَى دَارِ سَوْءٍ سَرِيعَةِ الزَّوَالِ ، وَشَيْكَةِ الْإِنْتِقَالِ . إِنَّهُ لَمْ يَبْقَ مِنْ دُنْيَاكُمْ هَذِهِ فِي جَنْبٍ مَا مَضَى إِلَّا كَانَاخَةٍ رَاكِبٍ ، أَوْ صَرٍّ حَالِبٍ ، فَعَلَامَ تَعْرُجُونَ ، وَمَاذَا تَنْتَظِرُونَ؟ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از آنان نباشید که دنیای زودگذر ، فریبتان داد و آرزو ، گولشان زد و اسیر نیرنگ [دنیا] شدند و در نتیجه، به سرای بدی که زود زوال می پذیرد و آماده انتقال [به دیگری] است، دل بستند. آنچه از این دنیای شما باقی مانده ، در برابر آنچه گذشته ، به اندازه خُسباندن اِشتِری [برای آسودن ساعاتی] یا بستن پستان حیوان شیردهی بیش نیست. پس بر چه درنگ می کنید و منتظر چه هستید؟ !

ﷺ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ مَا يُخْرِجُ اللَّهُ مِنْ نَبَاتِ الْأَرْضِ وَزَهْرَةِ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ترسناك ترین چیزی که من از آن بر شما می ترسم ، محصولات زمین و خرّمی و بهجت دنیاست که خداوند در اختیارتان می گذارد .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : يَاعَجَبَا كُلَّ الْعَجَبِ لِلْمُصَدِّقِ بِدَارِ الْخُلُودِ وَهُوَ يَسْعَى لِدَارِ الْغُرُورِ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شگفتا، شگفتی تمام از کسی که به سرای جاودانگی باور دارد و با این حال ، برای سرای فریب (دنیا) می کوشد !

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : أَيْنَ الرَّاظُونَ بِالْمَقْدُورِ؟ أَيْنَ السَّاعُونَ لِلْمَشْكَورِ؟ عَجَبٌ لِمَنْ يُؤْمِنُ بِدَارِ الْخُلُودِ كَيْفَ يَسْعَى لِدَارِ الْغُرُورِ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کجایند خشنودان از تقدیر؟ کجایند کوشندگان برای آنچه مورد قدردانی [از سوی خداوند] قرار می گیرد؟ شگفتا از کسی که به سرای جاودانگی ایمان دارد ، چگونه برای سرای فریب می کوشد؟ !

رسول الله صلى الله عليه و آله : ما من غني ولا فقير إلا ودَّ يوم القيامة أنه أتى من الدنيا قوتا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در روز قیامت، هرکس از دارا و نادار، آرزو می کند که ای کاش از دنیا به اندازه بخور و نمیر به او داده می شد .

عنه صلى الله عليه و آله : ما من ذي غنى إلا سيودُّ يوم القيامة لو كان إنما أُوتِيَ في الدنيا قوتا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ توانگری نیست ، مگر آن که در روز قیامت آرزو خواهد کرد که ای کاش در دنیا به اندازه نیاز به او داده می شد .

عنه صلى الله عليه و آله : دَعُوا الدُّنْيَا لِأَهْلِهَا ، فَمَنْ أَخَذَ مِنَ الدُّنْيَا فَوْقَ مَا يَكْفِيهِ أَخَذَ حَتْفَهُ وَهُوَ لَا يَشْعُرُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا را برای اهلش وا گذارید؛ زیرا هرکس که از دنیا بیش از اندازه کفایتش برگیرد، نادانسته، [عوامل] مرگ خود را برگرفته است .

عنه صلى الله عليه و آله : اَتْرَكُوا الدُّنْيَا لِأَهْلِهَا ، اَتْرَكُوا الدُّنْيَا لِأَهْلِهَا ، اَتْرَكُوا الدُّنْيَا لِأَهْلِهَا ؛ فَإِنَّهُ مَنْ أَخَذَ مِنَ الدُّنْيَا فَوْقَ مَا يَكْفِيهِ فَإِنَّهُ يَأْخُذُ مِنْ جَنَّتِهِ وَلَا يَشْعُرُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا را برای اهلش رها کنید ، دنیا را برای اهلش رها کنید ، دنیا را برای اهلش رها کنید؛ زیرا هر کس که از دنیا بیش از اندازه کفایتش بردارد، ناخودآگاه، از بهشت خود بر می دارد [و کم می کند] .

عنه صلى الله عليه و آله : اللَّهُمَّ اجْعَلْ رِزْقَ آلِ مُحَمَّدٍ قوتا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بار خدایا! روزی خاندان محمد را در حدّ نیاز قرار بده .

عنه صلى الله عليه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَام - يَا عَلِيُّ ، مَا أَخَذَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ إِلَّا وَهُوَ يَتَمَنَّى يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَنَّهُ لَمْ يُعْطَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا قوتا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در سفارش به علی علیه السلام - : ای علی! از پیشینیان و پسینیان، هیچ کس نیست ، مگر آن که در روز قیامت آرزو می کند که ای کاش از دنیا ، جز به اندازه نیاز ، به او داده نمی شد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : رِيحُ الْجَنَّةِ تَوْجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ خَمْسِمِئَةِ عَامٍ ، وَلَا يَجِدُ رِيحَ الْجَنَّةِ مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا بِعَمَلِ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بوی بهشت از فاصله پانصد سال به مشام می رسد ؛ اما کسی که دنیا را با کار آخرت بطلبد، بوی بهشت را استشمام نمی کند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا بِعَمَلِ الْآخِرَةِ طُمِسَ وَجْهُهُ ، وَمُحِقَ ذِكْرُهُ ، وَأُثْبِتَ اسْمُهُ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس با کار آخرت، دنیا را بجوید ، چهره[ی انسانی]اش محو می شود، «مَنْ قَبْلَ أَنْ نَطْمِسَ وَجُوهَهَا ؛ پیش از آن که چهره هایی را محو کنیم» (ر .ك : تفسیر این آیه . گفتنی است که محو شدن چهره را در این جا می توان به بی آبرویی نیز معنا کرد) > یادش نابود می گردد و نامش در آتش ثبت می شود .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا بِعَمَلِ الْآخِرَةِ ، لَمْ يَكُنْ لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس با کار آخرت در پی دنیا باشد ، او را در آخرت ، بهره ای نباشد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْهُومانٍ لَا يَشْبَعَانِ : طَالِبُ دُنْيَا وَطَالِبُ عِلْمٍ ؛ فَمَنْ اقْتَصَرَ مِنَ الدُّنْيَا عَلَى مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَهُ سَلِمَ ، وَمَنْ تَنَاوَلَهَا مِنْ غَيْرِ حِلِّهَا هَلَكَ ، إِلَّا أَنْ يَتُوبَ أَوْ يُرَاجَعَ . وَمَنْ أَخَذَ الْعِلْمَ مِنْ أَهْلِهِ وَعَمَلَ بِعِلْمِهِ نَجَا ، وَمَنْ أَرَادَ بِهِ الدُّنْيَا فَهِيَ حَظُّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دو آزمندند که سیر نمی شوند: طالب دنیا و طالب علم. پس هر که از دنیا به آنچه خداوند برایش روا شمرده است ، بسنده کند ، به سلامت می ماند و هرکه آن را از غیر حلالش به دست آورد ، نابود می شود، مگر آن که توبه کند یا برگردد و هرکه علم را از اهلش فراگیرد و به علم خویش عمل کند ، نجات می یابد و هرکه مرادش از [تحصیل] علم [رسیدن به] دنیا باشد ، همان دنیا بهره اوست [و در آخرت ، نصیبی ندارد] .

«(قرآن) وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ» .

«و زندگی دنیا ، جز مایه فریب نیست»

(قرآن) «زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَعْنَمِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَتَابِ» .

«دوستی خواستی ها [ی گوناگون] از: زنان و پسران و اموال فراوان از زر و سیم و اسب های نشاندار و چارپایان و کشتزار ، برای مردم آراسته شده ؛ [لیکن] اینها برخورداری زندگی دنیاست، حال آن که بازگشتگاه نیکو ، نزد خداست»

رسول الله صلى الله عليه و آله : عَلَيْكُمْ بِالْوَرَعِ وَالْإِجْتِهَادِ وَالْعِبَادَةِ ، وَازْهَدُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا الزَّاهِدَةِ فِيكُمْ ؛ فَإِنَّهَا غَرَارَةٌ ، دَارُ فَنَاءٍ وَزَوَالٍ . كَمْ مِنْ مُغْتَرٍّ بِهَا قَدْ أَهْلَكَتُهُ ، وَكَمْ مِنْ وَاثِقٍ بِهَا قَدْ خَانَتْهُ ، وَكَمْ مِنْ مُعْتَمِدٍ عَلَيْهَا قَدْ خَدَعَتْهُ وَأَسْلَمَتْهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پارسایی و سختکوشی و عبادت در پیش بگیرید و به این دنیایی که به شما پشت می کند، پشت کنید؛ زیرا دنیا فریبکار است و سرای نیستی و نابودی است . چه بسیار کسانی که فریفته دنیا شدند و دنیا نابودشان کرد و چه بسیار کسانی که به دنیا اعتماد کردند ، ولی دنیا به آنان خیانت کرد. چه بسیار کسانی که به دنیا اعتماد کردند ؛ لیکن دنیا آنان را بازی داد و تنهایشان گذاشت .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا دَارُ مَنْ لَا دَارَ لَهُ ، وَلَهَا يَجْمَعُ مَنْ لَا عَقْلَ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، سرای کسی است که سرایی [در آخرت] ندارد و کسی برای آن گرد می آورد که خرد ندارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ ، وَجَنَّةُ الْكَافِرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، زندان مؤمن و بهشت کافر است .

عنه صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا لَا تَصْفُو لِمُؤْمِنٍ ، كَيْفَ وَهِيَ سِجْنُهُ وَبَلَاؤُهُ؟ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا به کام هیچ مؤمنی نمی شود . چگونه شود ، حال آن که دنیا ، زندان او و مایه رنج و گرفتاری اوست؟ !

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ ، فَأَيُّ سِجْنٍ جَاءَ مِنْهُ خَيْرٌ؟ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، زندان مؤمن است. کدام زندان است که از آن ، خیر و خوشی آید؟ !

عنه صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ ، لَا رَاحَةَ لِمُؤْمِنٍ دُونَ لِقَاءِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا، زندان مؤمن است . هیچ مؤمنی بدون لقای خداوند ، آسایش نمی یابد .

عنه صلى الله عليه وآله :الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَسَنَّتُهُ ، فَإِذَا فَارَقَ الدُّنْيَا فَارَقَ السَّجْنَ وَالسَّنَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا، زندان مؤمن و قحطگاه اوست و چون از دنیا برود ، از این زندان و قحطگاه می رهد .

عنه صلى الله عليه وآله : الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ ، فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَمُرَوَّعٌ فِيهَا ، وَأَمَّا الْكَافِرُ فَمُتَمَتِّعٌ مِنْهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا، زندان مؤمن و بهشت کافر است . زندان مؤمن است ؛ چون در آن هراسان است، و بهشت کافر است؛ چون از آن برخوردار است .

عنه صلى الله عليه وآله : الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَالْقَبْرُ حِصْنُهُ وَالْجَنَّةُ مَأْوَاهُ ، وَالدُّنْيَا جَنَّةُ الْكَافِرِ وَالْقَبْرُ سِجْنُهُ وَالنَّارُ مَأْوَاهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا، زندان مؤمن است . گور ، پناهگاه او و بهشت ، جایگاهش و دنیا ، بهشت کافر است و گور ، زندان او و آتش ، جایگاهش .

عنه صلى الله عليه وآله : الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَالْقَبْرُ حِصْنُهُ وَإِلَى الْجَنَّةِ مَصِيرُهُ ، وَالدُّنْيَا جَنَّةُ الْكَافِرِ وَالْقَبْرُ سِجْنُهُ وَإِلَى النَّارِ مَصِيرُهُ . وَإِنَّمَا صَارَتِ الدُّنْيَا لِلْمُؤْمِنِ سِجْنًا ؛ لِأَنَّ الْمَسْجُونَ مُضْطَرُّ إِلَى الصَّبْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا، زندان مؤمن است و گور ، پناهگاه او و بهشت ، سرانجامش است و دنیا ، بهشت کافر است و گور ، زندان او و آتش ، سرانجامش . دنیا ، زندان مؤمن است؛ چون زندانی ، ناگزیر از صبر کردن است .

عنه صلى الله عليه وآله - لِأَعْبَى ذَرٍّ - يَا أَبَا ذَرٍّ ، إِنَّ الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَالْقَبْرُ أَمْنُهُ وَالْجَنَّةُ مَصِيرُهُ . يَا أَبَا ذَرٍّ ، إِنَّ الدُّنْيَا جَنَّةُ الْكَافِرِ وَالْقَبْرُ عَذَابُهُ وَالنَّارُ مَصِيرُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به ابو ذر - :ای ابو ذر! دنیا زندان مؤمن است و گور ، آرامشگاه او و بهشت ، سرانجامش . ای ابو ذر! دنیا ، بهشت کافر است و گور ، جایگاه عذاب او و آتش دوزخ ، سرانجامش .

عنه صلى الله عليه و آله - أيضا - :يا أَبَادِرُّ ، الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ وَجَنَّةُ الْكَافِرِ ، وما أَصْبَحَ فِيهَا مُؤْمِنٌ إِلَّا حَزِينًا ، فَكَيْفَ لَا يَحْزَنُ الْمُؤْمِنُ وَقَدْ أُوْعِدَهُ اللَّهُ جَلَّ ثَنَاؤُهُ أَنَّهُ وَارِدُ جَهَنَّمَ وَلَمْ يَعِدْهُ أَنَّهُ صَادِرٌ عَنْهَا! وَلَيَلْقَيْنَ أَعْرَاضًا وَمُصِيبَاتٍ وَأُمُورًا تَغِيطُهَا ، وَلَيُظْلَمَنَّ فَلَا يُنْتَصَرُ ، يَبْتَغِي ثَوَابًا مِنَ اللَّهِ تَعَالَى ، فَلَا يَزَالُ حَزِينًا حَتَّى يُفَارِقَهَا ، فَإِذَا فَارَقَهَا أَفْضَى إِلَى الرَّاحَةِ وَالْكَرَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به ابو ذر - :ای ابو ذر! دنیا ، زندان مؤمن و بهشت کافر است و هیچ مؤمنی در دنیا نیست ، مگر آن که اندوهگین است، و چگونه مؤمن ، اندوهگین نباشد ، حال آن که خداوند او را بیم در آمدن به دوزخ داده و نوید بیرون شدن از آن را به او نداده است؟! بی گمان ، او پیشامدها و مصیبت ها و اموری خواهد دید که او را به خشم می آورد، و ستم ها خواهد چشید ، بی آن که انتقامش گرفته شود و [از این ره گذر] پاداشی از خدای متعال می جوید. پس او هماره اندوهگین است تا آن گاه که از دنیا جدا شود و چون از دنیا رفت ، به آسایش و کرامت [الهی] می رسد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيَّ جِبْرِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِأَحْسَنِ مَا كَانَ يَأْتِينِي صُورَةً ، فَقَالَ : إِنَّ السَّلَامَ

يُقْرُنُكَ السَّلَامَ يَا مُحَمَّدَ ، وَيَقُولُ : إِنِّي أَوْحَيْتُ إِلَى الدُّنْيَا أَنْ تَمَرَّرِي وَتَكْدَّرِي وَتَضَيَّقِي وَتَشَدَّدي عَلَى أَوْلِيَائِي حَتَّى يُحِبُّوا لِقَائِي ، وَتَسَهِّلِي وَتَوْسَّعِي وَتَطْيِيبِي لِأَعْدَائِي حَتَّى يَكْرَهُوا لِقَائِي ؛ فَإِنِّي جَعَلْتُهَا سِجْنًا لِأَعْدَائِي وَجَنَّةً لِأَعْدَائِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، جبرئیل علیه السلام را در زیباترین چهره ای که بر من وارد می شد ، نزد من فرستاد و او گفت: ای محمد! سلام ، به تو سلام می رساند و می گوید: «من به دنیا وحی کردم که بر دوستانم تلخ و تیره و تنگ و سخت شو تا مشتاق دیدار من شوند و بر دشمنانم آسان و فراخ و خوش شو تا که دیدار مرا ناخوش بدارند؛ زیرا من ، دنیا را زندان دوستانم و بهشت دشمنانم قرار داده ام» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَوْحَى اللَّهُ إِلَى دَاوُودَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : مَثَلُ الدُّنْيَا كَمَثَلِ جِيفَةٍ اجْتَمَعَتْ عَلَيْهَا كِلَابٌ يَجْرَوْنَهَا ، أَفْتَحِبُّ أَنْ تَكُونَ كَلْبًا مِثْلَهُمْ فَتَجُرَّ مَعَهُمْ؟ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند به داوود علیه السلام وحی فرمود که: «حکایت دنیا ، حکایت لاشه ای است که شماری سگ بر آن گرد آمده اند و این سو و آن سو می کشانند. آیا دوست داری که تو سگی چون آنان باشی و با آنها کشاکش کنی؟ !

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ مَطْعَمَ ابْنِ آدَمَ جُعِلَ مَثَلًا لِلدُّنْيَا وَإِنْ قَرَّحَهُ وَمَلَّحَهُ ،
فَانْظُرُوا إِلَى مَا يَصِيرُ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوراك فرزند آدم ، مثالی است از دنیا، اگرچه بر آن
ادویه و نمك بزند. بنگرید كه آن خوراك به چه تبدیل می شود .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الدُّنْيَا ضُرِبَتْ مَثَلًا لِابْنِ آدَمَ ، فَانْظُرْ مَا يَخْرُجُ مِنْ ابْنِ آدَمَ -
وَإِنْ مَزَجَهُ وَمَلَّحَهُ - إِلَى مَا يَصِيرُ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا برای فرزند آدم ، مَثَل زده شده است . پس بنگر كه
از فرزند آدم ، چه خارج می شود، هرچند [خوراك را] خوش مزه و نمكینش كند و [به این
كه] به چه تبدیل می شود .

مسند ابن حنبل عن الحسن عن الضَّحَّاكِ بْنِ سُفْيَانَ الْكِلَابِيِّ : إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَآلِهِ قَالَ لَهُ : يَا ضَحَّاكُ مَا طَعَامُكَ؟ قَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، اللَّحْمُ وَاللَّبَنُ . قَالَ : ثُمَّ يَصِيرُ إِلَى
مَاذَا؟ قَالَ : إِلَى مَا قَدْ عَلِمْتَ! قَالَ : فَإِنَّ اللَّهَ - تَبَارَكَ وَتَعَالَى - ضَرَبَ مَا يَخْرُجُ
مِنْ ابْنِ آدَمَ مَثَلًا لِلدُّنْيَا .

مسند ابن حنبل - به نقل از حسن از ضحَّاك بن سفيان كلابی - :پیامبر خدا به او (ضحَّاك)
فرمود: «ای ضحاك! خوراك تو چیست؟» .

گفت: ای پیامر خدا! گوشت و شیر .

فرمود: «بعد به چه تبدیل می شود؟» .

گفت : به چیزی كه خود می دانید .

فرمود: «خداوند - تبارك و تعالى - آنچه را از انسان دفع می شود ، مَثَلی برای دنیا زده
است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا ضَرَّةٌ الْآخِرَةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا، هووی آخرت است .

عنه صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ ضَرَّتَانِ ؛ بِقَدْرِ مَا تَقَرَّبُ مِنْ أَحَدِهِمَا تَبْعُدُ عَنِ
الْآخَرَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا و آخرت ، هووی یکدیگرند. هر اندازه به یکی از آنها
نزدیک شوی ، از دیگری دور می شوی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مُثِّلْتُ لِإِخْوِي عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ الدُّنْيَا فِي صُورَةِ امْرَأَةٍ ، فَقَالَ لَهَا : أَلَيْكَ زَوْجٌ؟ فَقَالَتْ : نَعَمْ ، أَزْوَاجٌ كَثِيرَةٌ . فَقَالَ : هُمْ أَحْيَاءُ؟ قَالَتْ : لَا ، وَلَكِنْ قَتَلْتُهُمْ . فَعَلِمَ حِينَئِذٍ أَنَّهَا دُنْيَا مُثِّلَتْ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا برای برادرم عیسی بن مریم علیهما السلام به صورت زنی مجسم شد. عیسی علیه السلام به او گفت: «آیا تو شوهر داری؟» . دنیا گفت: آری ؛ شوهرهای بسیار .

عیسی علیه السلام گفت: «آنها زنده اند؟» . گفت: نه . همه آنها را کشته ام» . در این هنگام ، عیسی علیه السلام فهمید او دنیاست که برایش مجسم شده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَوْ كَانَتِ الدُّنْيَا تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ مِثْلَ جَنَاحِ بَعُوضَةٍ ، مَا أُعْطِيَ كَافِرًا وَلَا مُنَافِقًا مِنْهَا شَيْئًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر دنیا در نزد خداوند به اندازه بال پشه ای می ارزید ، چیزی از آن را به کافر و منافق نمی داد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الدُّنْيَا لَوْ عَدَلَتْ عِنْدَ اللَّهِ - تَبَارَكَ وَتَعَالَى - جَنَاحَ بَعُوضَةٍ ، لَمَا سَقَى الْكَافِرَ مِنْهَا شَرْبَةً مِنْ مَاءٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا اگر در نزد خداوند - تبارک و تعالی - با بال پشه ای برابری می کرد ، [حتی] جرعه آبی از آن را به کافر نمی نوشاند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ نَعِيمَ الدُّنْيَا أَقَلُّ وَأَصْغَرُ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ خُرءٍ بُعِضَةٍ ، وَلَوْ عَدَلَتْ عِنْدَ اللَّهِ جَنَاحَ ذُبَابٍ لَمْ يَكُنْ لِمُسْلِمٍ بِهَا لِحَاقٌ ، وَلَا لِكَافِرٍ خَلَقٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ناز و نعمت دنیا در نزد خداوند ، کمتر و کوچک تر از فضله يك پشه ریز است . اگر دنیا در نظر خداوند به اندازه بال مگسی ارزش داشت ، نه مسلمانی به آن می رسید و نه کافری از آن بهره ای می یافت .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ - جَلَّ ثَنَاؤُهُ - لَمْ يَخْلُقْ خَلْقًا أَبْغَضَ إِلَيْهِ مِنَ الدُّنْيَا ، وَإِنَّهُ مُنْذُ خَلَقَهَا لَمْ يَنْظُرْ إِلَيْهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند مخلوقی منفورتر از دنیا نیافرید و از زمانی هم که آفریدش ، به آن نگاه نکرد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَمَّا خَلَقَ الدُّنْيَا أَعْرَضَ عَنْهَا ، فَلَمْ يَنْظُرْ إِلَيْهَا مِنْ هَوَانِهَا عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند چون دنیا را آفرید ، از آن روی گرداند و بدان ننگریست؛ چرا که در نزد او بی ارزش بود .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمَّا خَلَقَ الدُّنْيَا نَظَرَ إِلَيْهَا ، ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا ، ثُمَّ قَالَ : وَعِزَّتِي وَجَلَالِي لَا أَنْزَلْتُكَ إِلَّا فِي شِرَارِ خَلْقِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدای متعال چون دنیا را آفرید ، نگاهی به آن کرد و سپس از آن روی گرداند و فرمود: «به عزّت و جلالم سوگند که تو را جز در میان آفریدگان بدخویش ، فرود نمی آورم» .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الدُّنْيَا مُنْذُ خَلَقَهَا فَلَمْ يَنْظُرْ إِلَيْهَا بَعْدُ إِلَّا مَكَانَ الْمُتَعَبِّدِينَ فِيهَا مِنْهَا ، وَلَيْسَ بِنَازِرٍ إِلَيْهَا إِلَى يَوْمٍ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ ، وَيَأْذُنُ فِي هَلَاكِهَا مَقَاتِهَا ، وَلَمْ يُؤْثِرْهَا عَلَى الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند دنیا را آفرید و از زمانی که آن را آفریده ، هنوز به آن نظر نکرده است ، مگر به جاهایی از آن که عبادت پیشگان در آنجايند، و تا روزی هم که در صور دمیده می شود و اجازه نابودی دنیا را می دهد ، به خاطر نفرتش از دنیا ، به آن نگاه نخواهد کرد ، و [هرگز] آن را بر آخرت ترجیح نداده است .

عنه صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللَّهُ : ابْنُ آدَمَ ، مَا خَلَقْتُ هَذِهِ الدُّنْيَا مُنْذُ خَلَقْتُهَا إِلَّا مِحْنَةً عَلَى أَهْلِ الدُّنْيَا ، مَا أَنْظَرُ إِلَيْهَا إِلَّا بَعِينَ الْمَقْتِ ، فَلَا تُوَالِهَا فَأُعَادِيكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند می فرماید: «پسر آدم! این دنیا را از همان زمان که آفریدم ، جز مایه رنج اهل دنیا خلق نکردم. من جز با چشم دشمنی به آن نمی نگرم. پس، آن را دوست مدار که تو را دشمن خواهم داشت» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللَّهُ : لَوْلَا عَبْدِي الْمُؤْمِنُ لَعَصَبْتُ رَأْسَ الْكَافِرِ بِعِصَابَةٍ مِنْ جَوْهَرٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند می فرماید: «اگر [به خاطر] بنده مؤمنم نبود ، بر سر کافر ، دستاری از گوهر [باارزش] می بستم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا . . . تَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : يَا رَبِّ ، اجْعَلْنِي لِإِعْدَنِي أَوْلِيَانِكَ نَصِيبَا الْيَوْمِ ، فَيَقُولُ : أَسْكَنْتِي يَا لَا شَيْءَ ، إِنِّي لَمْ أَرْضُكَ لَهُمْ فِي الدُّنْيَا ، أَرْضَاكَ لَهُمْ الْيَوْمَ؟! ❀

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا... در روز قیامت می گوید: ای پروردگار من! امروز از من برای دون پایه ترین دوستان نصیبی قرار ده .
خداوند می فرماید: «خاموش ، ای ناچیز! من در دنیا تو را برای آنان نپسندیدم . امروز ، تو را برایشان بپسندم؟!» .

عنه صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللَّهُ : وَعِزَّتِي وَجَلَالِي وَعَظَمَتِي وَارْتِفَاعِي فَوْقَ عَرْشِي ، إِنِّي لَأَعَذُّوْذُ عَبْدِي الْمُؤْمِنَ عَنِ الدُّنْيَا وَسَلَوَتِهَا وَرِحَابِهَا كَمَا يَذُوْدُ الرَّاعِي الشَّفِيقُ إِبِلَهُ عَنِ مَرَابِضِ الْغَرَّةِ ❀ وَمَوَاقِعِ الْهَلَكَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند می فرماید: «به عزّت و جلالم و به عظمت و بلندای مقامم بر فراز عرشم سوگند ، بنده مؤمن خود را از دنیا و مشغولیات آن و نزدیک شدن به آن دور می کنم ، چنان که شبان دلسوز ، اشتراش را از آغل های خطرناک و جایگاه های مرگبار ، دور می گرداند» .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ مِنْ أُمَّتِي مَنْ لَوْ أَتَى بَابَ أَحَدِكُمْ فَسَأَلَهُ دِينَارًا لَمْ يُعْطِهِ إِيَّاهُ ، وَلَوْ سَأَلَهُ دِرْهَمًا لَمْ يُعْطِهِ إِيَّاهُ ، وَلَوْ سَأَلَهُ فَلَسًا لَمْ يُعْطِهِ إِيَّاهُ ، وَلَوْ سَأَلَ اللَّهُ الْجَنَّةَ لَأَعْطَاهَا إِيَّاهُ ، وَلَوْ سَأَلَهُ الدُّنْيَا لَمْ يُعْطِهَا إِيَّاهُ ، وَمَا يَمْنَعُهَا إِيَّاهُ لِهَوَانِهِ عَلَيْهِ ❀ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در میان امت من ، کسانی هستند که اگر فردی از آنها به در خانه یکی از شما بیاید و از وی دیناری بخواهد ، به او نمی دهد، اگر درهمی بخواهد ، به او نمی دهد، اگر يك فلس (سکه مسی) بخواهد ، به او نمی دهد، و همو ، اگر از خداوند بهشت را بخواهد ، آن را به او می دهد، هرچند ، اگر دنیا را از خدا بخواهد ، آن را به او نمی دهد، و این ندادن دنیا به او ، نه از آن روست که وی در نزد خداوند ، بی ارزش باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَيَحْمِي عَبْدَهُ الْمُؤْمِنَ مِنَ الدُّنْيَا وَهُوَ يُحِبُّهُ ، كَمَا تَحْمُونَ مَرِيضَكُمْ مِنَ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ تَخَافُونَهُ عَلَيْهِ ❀ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند بنده مؤمنش را از دنیا پرهیز می دهد ؛ چون دوستش دارد ، همچنان که شما بیمارتان را از خوردن و آشامیدن پرهیز می دهید ؛ چون از آن بر او می ترسید .

ﷺ عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا حَمَاهُ الدُّنْيَا، كَمَا يَظَلُّ أَحَدُكُمْ يَحْمِي سَقِيمَهُ الْمَاءَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند ، هر گاه بنده ای را دوست بدارد، او را از دنیا پرهیز می دهد، چنان که هر يك از شما همواره بیمارش را از آب ، پرهیز می دهد .

ﷺ عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ مِنْ هَوَانِ الدُّنْيَا عَلَى اللَّهِ أَنْ يَحْيِيَ بْنَ زَكَرِيَّا عَلَيْهِ السَّلَامُ قَتَلَتْهُ امْرَأَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : از خواری دنیا در نزد خدا ، یکی این است که یحیی بن زکریا علیه السلام را يك زن [منحرف ،] به قتل رساند .

ﷺ عنه صلى الله عليه وآله : يُجَاءُ بِالدُّنْيَا مُصَوَّرَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَتَقُولُ : يَا رَبِّ ، اجْعَلْنِي لِرَجُلٍ مِنْ أَدْنَى أَهْلِ الْجَنَّةِ مَنَزَلَةً ، فَيَقُولُ اللَّهُ : أَنْتِ أَنْتَنْ مِنْ ذَلِكَ ، بَلْ أَنْتِ وَأَهْلُكَ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : روز قیامت، دنیا را درحالی که مجسم شده است ، می آورند و می گوید: ای پروردگار من! مرا برای یکی از دون پایه ترین اهل بهشت، منزلتی قرار بده.

خداوند می فرماید: «تو متعفن تر از آبی. نه ! تو و اهل تو ، در آتش اند» .

ﷺ رسول الله صلى الله عليه وآله : احْذَرُوا الدُّنْيَا ؛ فَإِنَّهَا خَضِرَةٌ خُلُوءٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : از دنیا بر حذر باشید؛ چرا که دنیا خوش و شیرین است .

ﷺ عنه صلى الله عليه وآله - لَجَرِيرٍ - :يَا جَرِيرُ أَسْلِمَ تَسْلَمَ ، يَا جَرِيرُ أَسْلِمَ تَسْلَمَ - قَالَهَا ثَلَاثًا - يَا جَرِيرُ احْذَرِكِ الدُّنْيَا وَحَلَاوَةَ رَضَاعِهَا وَمَرَارَةَ فِطَامِهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - به جریر - :«ای جریر! اسلام بیاور تا به سلامت مانی ، اسلام بیاور تا به سلامت مانی»این را سه بار فرمود . « . . . ای جریر! تو را از دنیا و شیرینی شیر خوردن از آن (دستیابی به دنیا) و تلخی گرفته شدن از شیر آن ، بر حذر می دارم» .

ﷺ عنه صلى الله عليه وآله : أَلَا إِنَّ الدُّنْيَا خُلُوءٌ خَضِرَةٌ ، فَرُبَّ مُتَخَوِّضٍ فِي الدُّنْيَا مِنْ مَالِ اللَّهِ وَرَسُولِهِ لَيْسَ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا النَّارُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هان! دنیا شیرین و خوش است . پس، ای بسا کسی که از مال خدا و پیامبر او خود را غرق دنیا می کند ، اما در روز قیامت ، او را جز آتش نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الدُّنْيَا حُلْوَةٌ خَصِرَةٌ ، فَمَنْ أَصَابَ مِنْهَا شَيْئًا مِنْ حِلِّهِ فَذَاكَ الَّذِي يُبَارِكُ لَهُ فِيهِ ، وَكَمْ مِنْ مُتَخَوِّصٍ فِي مَالِ اللَّهِ وَمَالِ رَسُولِهِ لَهُ النَّارُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا شیرین و خوش است. پس ، هر که به چیزی از دنیا از راه حلال دست یابد، خداوند در آن به او برکت می دهد، و ای بسا تصرف کننده در مال خدا و مال پیامبر او که در روز قیامت برایش آتش است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الدُّنْيَا حُلْوَةٌ خَصِرَةٌ ، وَإِنَّ اللَّهَ مُسْتَخْلِفُكُمْ فِيهَا فَيَنْظُرُ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ، فَاتَّقُوا الدُّنْيَا وَاتَّقُوا النَّسَاءَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا شیرین و خوش است. خداوند ، شما را در آن جانشین قرار داده است تا ببیند که چگونه عمل می کنید. پس، از دنیا [زدگی] و زن [بارگی] پروا کنید .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الدُّنْيَا حُلْوَةٌ خَصِرَةٌ ، فَمَنْ اتَّقَى فِيهَا وَأَصْلَحَ ، وَإِلَّا فَهُوَ كَالْأَكْلِ وَلَا يَشْبَعُ ، فَبُعْدُ النَّاسِ كَبُعْدِ الْكَوْكَبِينَ «وَالْقَمَرَ قَدَرْنَاهُ مَنَازِلَ» وَهِيَ الَّتِي تَسْمَى : الْأَنْوَاءَ ، فَإِنَّ أَحَدَهُمَا لَا يَغِيبُ فِي الْمَغْرِبِ غَدَوَةً حَتَّى يَطْلُعَ رَقِيبُهُ فِي الْمَشْرِقِ غَدَوَةً ، فَهُمَا لَا يَلْتَقِيَانِ وَلَا يَتَقَارِبَانِ ، فَكَذَلِكَ اخْتِلَافُ أَحْوَالِ أَهْلِ الدُّنْيَا فِي حُظُوظِهِمْ وَمَكَاسِبِهِمْ لَا يَتَقَارِبُ قَاهِرٌ وَمَقْهُورٌ ، وَمَحْرُومٌ وَمَرْزُوقٌ ، وَمُعَافَى وَمُبْتَلَى ، وَأَشْبَاهُ ذَلِكَ (أمثال الحديث للرامهرمزي : ص ٥٣) > . ، أَحَدُهُمَا يَطْلُعُ مِنَ الْمَشْرِقِ ، وَالْآخَرُ يَغِيبُ بِالْمَغْرِبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا شیرین و خوش است. پس، هر که در آن تقوا پیشه کند و کار شایسته انجام دهد] ، رستگار می گردد]، وگرنه همانند کسی خواهد بود که می خورد و سیر نمی شود. پس، دوری مردم [از دنیا و سیر شدن از آن ،] چون دوری دو ستاره ای است که یکی از شرق طلوع می کند و [در همان زمان ،] دیگری غروب می کند . «برای ماه ، منزلگاه هایی مقدّر کردیم» (یس : آیه ٣٩) . هر یکی از آن دو ستاره ، صبحگاهان غروب نمی کند ، مگر این که ستاره دیگر در مشرق طلوع کند. این دو ، نه به همدیگر می رسند و نه به یکدیگر نزدیک می شوند. چنین است اختلاف احوال اهل دنیا در برخورداری و درآمدهایشان ، که به هم نزدیک نمی شوند ؛ اختلاف میان زیر سلطه و مسلط، برخوردار و محروم، در آسایش و گرفتار ، و مانند اینها >

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : لَأَعْنَا فِي فِتْنَةِ السَّرَّاءِ أَخَوْفُ عَلَيْكُمْ مِنْ فِتْنَةِ الضَّرَّاءِ ، إِنَّكُمْ قَدْ ابْتَلَيْتُمْ بِفِتْنَةِ الضَّرَّاءِ فَصَبَرْتُمْ ، وَإِنَّ الدُّنْيَا خَصِرَةٌ حُلُوءٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من از آزمایش در رفاه ، برای شما بیشتر می ترسم تا آزمایش در سختی. شما به آزمایش در سختی آزموده شدید و صبر کردید ؛ اما دنیا خوش و شیرین است .

ﷺ رسول الله صلى الله عليه و آله : احْذَرُوا الدُّنْيَا ؛ فَإِنَّهَا أَسْحَرُ مِنْ هَارُوتَ وَمَارُوتَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از دنیا حذر کنید؛ چرا که از هاروت و ماروت هم افسونگرتر است .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : قَالَ أَخِي عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ : مَعَاشِرَ الْحَوَارِيِّينَ ، احْذَرُوا الدُّنْيَا لَا تَسْحَرُكُمْ ، لَهِيَ وَاللَّهِ أَشَدُّ سِحْرًا مِنْ هَارُوتَ وَمَارُوتَ ، وَاعْلَمُوا أَنَّ الدُّنْيَا مُدْبِرَةٌ وَالْآخِرَةُ مُقْبِلَةٌ ، وَإِنَّ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا بَنِينَ ، فَكُونُوا مِنْ أَبْنَاءِ الْآخِرَةِ دُونَ بَنِي الدُّنْيَا ؛ فَإِنَّ الْيَوْمَ عَمَلٌ وَلَا حِسَابَ ، وَغَدَا الْحِسَابُ وَلَا عَمَلٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برادرم عیسی علیه السلام گفت: «ای گروه حواریان! به هوش باشید که دنیا شما را افسون نکند. به خدا سوگند که دنیا افسونگرتر از هاروت و ماروت است. بدانید که دنیا رفتنی است و آخرت، آمدنی، و برای هر يك از آن دو ، فرزندان است. پس شما از فرزندان آخرت باشید ، نه فرزندان دنیا؛ زیرا امروز ، روز عمل است نه حساب، و فردا روز حسابرسی است نه عمل» .

ﷺ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ فِي الدُّنْيَا شَبَعَا أَكْثَرُهُمْ جَوْعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله :سیرترین مردم در دنیا، گرسنه ترین آنها در روز قیامت است .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله :أَلَا يَا رَبَّ نَفْسٍ طَاعِمَةٍ نَاعِمَةٍ فِي الدُّنْيَا ،جَائِعَةٍ عَارِيَةٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هان! ای بسا انسان سیر و نازپرورده در دنیا که روز قیامت ، گرسنه و برهنه است .

ﷺ رسول الله صلى الله عليه و آله : حُلُوءُ الدُّنْيَا مُرَّةٌ الْآخِرَةِ ، وَمُرَّةُ الدُّنْيَا حُلُوءُ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شیرینی دنیا ، تلخی آخرت است و تلخی دنیا ، شیرینی آخرت .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ما أعطى الله عبدا مؤمنا حظا من الدنيا إلا مشوبا بتكدير ؛ لئلا يكون ذلك حظا من ثواب الله ، وليكمل الله له صفو عيش الآخرة .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند به هیچ بنده مؤمنی بهره ای از دنیا نداد ، مگر آمیخته با تیرگی، تا آن ، سهم او از پاداش خداوند [در آخرت] نباشد، و تا خداوند ، زلالی زندگی آخرت را برایش کامل گرداند .

عنه صلی الله علیه و آله : لا يشغلنك طلب دنياك عن طلب دينك ؛ فإن طالب الدنيا ربما أدرك فهلك بما أدرك ، وربما فاتته فهلك بما فاتته .

الأكثرون في الدنيا هم الأقلون في الآخرة إلا من قال : هكذا ، وهكذا - وحشا بيده - .

وما أعطي أحد من الدنيا شيئا إلا كان أنقص من حقه في الآخرة ، حتى سليمان بن داود عليه السلام فإنه آخر من يدخل الجنة من الأنبياء؛ لما أُعطي من الدنيا، و رأس كل خطيئة حب الدنيا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : «زنهار، که طلب دنیایت ، تو را از طلب دینت باز مدارد؛ چرا که طالب دنیا، گاه [به مطلوبش] می رسد و با همانچه بدان رسیده است، نابود می شود، و گاه نمی رسد و همانچه بدان نرسیده است ، مایه هلاکت او می گردد !

آنان که در دنیا دارا ترند ، در آخرت نادارترند ، مگر کسی که چنین و چنان کند «و با دستش پراکند» . به هیچ کس چیزی از دنیا داده نشد ، مگر آن که از حق او در آخرت کاست، حتی سلیمان بن داوود علیه السلام . او به خاطر دنیایی که به وی داده شد، آخرین پیامبری است که وارد بهشت می شود. ریشه (/سرآمد) هر خطایی ، دنیادوستی است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : حق على الله ألا يرتفع شيء من الدنيا إلا وضعه .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر خداوند است که هیچ چیزی در دنیا بالا نرود ، مگر این که آن را پایین آورد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إنما مثل صاحب الدنيا كمثل الماشي في الماء ، هل يستطيع أن يمشي في الماء إلا وتبتل قدماه؟ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حکایت همدم با دنیا ، حکایت کسی است که در آب ، راه می رود. آیا می تواند در آب راه برود ، بدون آن که پاهایش خیس شود؟ !

رسول الله صلى الله عليه و آله : حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیادوستی ، ریشه هر خطایی است .

عنه صلى الله عليه و آله : حُبُّ الدُّنْيَا رَأْسُ كُلِّ خَطِيئَةٍ ، وَمِفْتَاحُ كُلِّ سَيِّئَةٍ ، وَسَبَبُ إِحْبَاطِ كُلِّ حَسَنَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیادوستی ، ریشه هر خطا، و کلید هر گناه، و سبب بی حاصل شدن هر کار نیکی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : حُبُّ الدُّنْيَا أَصْلُ كُلِّ مَعْصِيَةٍ ، وَأَوَّلُ كُلِّ ذَنْبٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیادوستی، ریشه هر نافرمانی، و آغاز هر گناهی است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَوَّلَ مَا عُصِيَ اللَّهُ بِهِ سِتٌّ : حُبُّ الدُّنْيَا ، وَحُبُّ الرِّئَاسَةِ ، وَحُبُّ الطَّعَامِ ، وَحُبُّ النَّوْمِ ، وَحُبُّ الرَّاحَةِ ، وَحُبُّ النِّسَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نخستین عواملی که خدا با آنها نافرمانی شد ، شش چیز بود: دنیادوستی، ریاست خواهی، علاقه مندی به خوراک، علاقه مندی به خواب، راحت طلبی، و زن دوستی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَكْبَرُ الْكَبَائِرِ حُبُّ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بزرگ ترین گناه کبیره، دنیادوستی است .

عنه صلى الله عليه و آله : ذَنْبٌ عَظِيمٌ لَا يَسْأَلُ النَّاسُ اللَّهَ الْمَغْفِرَةَ مِنْهُ : حُبُّ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : گناه بزرگی که مردم درباره آن از خداوند طلب مغفرت نمی کنند، دنیادوستی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : حُبُّ الدُّنْيَا وَحُبُّ اللَّهِ لَا يَجْتَمِعَانِ فِي قَلْبٍ أَبَدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیادوستی و خدادوستی ، هرگز در یک دل نمی گنجند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى أَوْحَى إِلَى أَخِي عِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ : يَا عِيسَى ، لَا تُحِبِّ الدُّنْيَا فَإِنِّي لَسْتُ أُحِبُّهَا ، وَأَحِبُّ الْآخِرَةَ فَإِنَّمَا هِيَ دَارُ الْمَعَادِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال به برادرم عیسی علیه السلام وحی فرمود که: «ای عیسی! دنیا را دوست مدار؛ زیرا من آن را دوست نمی دارم . و آخرت را دوست بدار؛ زیرا آن جا بازگشت گاه است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ فِي طَلَبِ الدُّنْيَا إِضْرَارًا بِالْآخِرَةِ ، وَفِي طَلَبِ الْآخِرَةِ إِضْرَارًا بِالْدُّنْيَا ، فَأَصْرِوْا بِالْدُّنْيَا فَإِنَّهَا أُولَى بِالْإِضْرَارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا طلبی به آخرت زیان می زند و آخرت طلبی به دنیا لطمه می زند. شما به دنیا زیان بزنید که آن به زیان زند ، سزاوارتر است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ دُنْيَاهُ أَضَرَّ بِآخِرَتِهِ ، وَمَنْ أَحَبَّ آخِرَتَهُ أَضَرَّ بِدُنْيَاهُ ، فَأَثَرُوا مَا يَبْقَى عَلَى مَا يَفْنَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دنیایش را دوست بدارد ، به آخرت خود زیان می رساند، و هر که آخرتش را دوست بدارد ، به دنیای خویش زیان می زند . پس، شما آنچه را ماندگار است ، بر آنچه فناپذیر است ، ترجیح دهید .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ الدُّنْيَا ذَهَبَ خَوْفُ الْآخِرَةِ مِنْ قَلْبِهِ ، وَمَا آتَى اللَّهُ عَبْدًا عِلْمًا فَازْدَادَ لِلدُّنْيَا حُبًّا إِلَّا أَزْدَادَ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى بُعْدًا ، وَازْدَادَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ غَضَبًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دنیا را دوست بدارد ، هراس آخرت از دلش می رود . خداوند به هیچ بنده ای علمی نداد و آن علم بردنیادوستی او نیفزود ، مگر آن که از خداوند متعال دورتر شد، و خشم خداوند متعال بر او فزونی گرفت .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ دُنْيَاهُ وَسُرَّ بِهَا ذَهَبَ خَوْفُ الْآخِرَةِ مِنْ قَلْبِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دنیایش را دوست بدارد و بدان شادمان گردد ، ترس آخرت از دلش می رود .

رسول الله صلی الله علیه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِأَعْبِي ذَر - : يَا أَبَا ذَر ، مَا مِنْ شَيْءٍ أَبْغَضَ إِلَى اللَّهِ مِنَ الدُّنْيَا ؛ خَلَقَهَا ثُمَّ أَعْرَضَ عَنْهَا فَلَمْ يَنْظُرْ إِلَيْهَا ، وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهَا حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در سفارشش به ابو ذر - : ای ابو ذر! هیچ چیز در نزد خدا منفورتر از دنیا نیست. خداوند ، دنیا را آفرید ، سپس از آن روی گرداند و بدان ننگریست و تا قیام قیامت هم به آن نمی نگرد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْآخِرَةَ وَيُبْغِضُ الدُّنْيَا، فَأَحْبَبُوا مَا أَحَبَّ اللَّهُ وَأَبْغَضُوا مَا أَبْغَضَ اللَّهُ ، وَلَا تَغْتَرَّوْا بِالزَّائِلَةِ عَنْ أَهْلِهَا ، وَاعْمَلُوا لِلْبَاقِيَةِ ؛ تُدْرِكُوا ثَوَابَ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند آخرت را دوست ، و دنیا را دشمن می دارد . پس ، شما نیز آنچه را خدا دوست دارد ، دوست بدارید و آنچه را دشمن می دارد ، دشمن بدارید ، و فریب چیزی را که از اهلش جدا می شود ، نخورید ، و برای آنچه ماندنی است ، کار کنید تا به پاداش آخرت دست یابید .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُحِبَّكَ اللَّهُ فَأَبْغِضِ الدُّنْيَا ، وَإِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُحِبَّكَ النَّاسُ فَمَا كَانَ عِنْدَكَ مِنْ فَضُولِهَا فَانْبِذْهُ إِلَيْهِمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر گاه خواستی که خدا تو را دوست بدارد ، دنیا را دشمن بدار ، و هر گاه خواستی که مردم تو را دوست بدارند ، زیادی های دنیا را که نزد دوست ، پیش آنان بینداز .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ فِي حُبِّ أَهْلِ بَيْتِي عِشْرِينَ خَصْلَةً . . . وَالتَّاسِعَةُ بُغْضُ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : محبت نسبت به اهل بیت من ، بیست فایده دارد :
نهم: بیزاری از دنیا .

(قرآن) «أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَغَشَّى قَلْبَهُ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشْوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ» .

«پس آیا دیدی کسی را که هوس خویش را معبود خود قرار داده و خدا او را دانسته گم راه گردانیده و بر گوش او و دلش مهر زده و بر دیده اش پرده نهاده است؟! آیا پس از خدا چه کسی او را هدایت خواهد کرد؟ آیا پند نمی گیرید؟»

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ يَرِغَبُ فِي الدُّنْيَا فَطَالَ فِيهَا أَمْلُهُ ، أَعْمَى اللَّهُ قَلْبَهُ عَلَى قَدَرِ رَغْبَتِهِ فِيهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که به دنیا علاقه مند باشد و آرزوهای دور و دراز در آن داشته باشد ، خداوند به اندازه علاقه اش به دنیا ، دل او را کور می گرداند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَنْتُمْ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ أَمْرِكُمْ مَا لَمْ يَظْهَرِ مِنْكُمْ سَكْرَتَانِ : سَكْرَةُ الْجَهْلِ ، وَسَكْرَةُ حُبِّ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : تا زمانی که دو مستی در شما پدید نیاید ، پیوسته در مسیر درست هستید : مستی نادانی و مستی دنیادوستی .

عنه صلى الله عليه و آله : أَنْتُمْ الْيَوْمَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ ، تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، ثُمَّ تَظْهَرُ فِيكُمْ السَّكْرَتَانِ : سَكْرَةُ الْجَهْلِ ، وَسَكْرَةُ حُبِّ الْعَيْشِ ، وَتَحْوِلُونَ عَنْ ذَلِكَ ؛ فَلَا تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَلَا تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ...

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شما امروز در راه روشن پروردگارتان هستید. امر به معروف و نهی از منکر می کنید و در راه خدا به جهاد می پردازید ؛ اما پس از آن ، دو مستی در شما پدید می آید: مستی نادانی و مستی عشق به زندگی . پس ، تغییر می کنید و دیگر نه امر به معروف می کنید و نه نهی از منکر ...

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا لِي أَرَى حُبَّ الدُّنْيَا قَدْ غَلَبَ عَلَى كَثِيرٍ مِنَ النَّاسِ حَتَّى كَانُوا الْمَوْتَ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا عَلَى غَيْرِهِمْ كُتِبَ ! وَكَأَنَّ الْحَقَّ فِي هَذِهِ الدُّنْيَا عَلَى غَيْرِهِمْ وَجَبَ ! وَحَتَّى كَانُوا لَمْ يَسْمَعُوا وَيَرَوْا مِنْ خَبَرِ الْأَمْوَاتِ قَبْلَهُمْ ! سَبِيلُهُمْ سَبِيلُ قَوْمٍ سَفَرٍ عَمَّا قَلِيلٍ إِلَيْهِمْ رَاجِعُونَ ، بَيُوتُهُمْ أَجْدَاثُهُمْ ، وَيَأْكُلُونَ ثَرَاثَهُمْ ، فَيُظَنُّونَ أَنَّهُمْ مُخَلَّدُونَ بَعْدَهُمْ ، هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ ! أَمَا يَتَعَفَّى آخِرُهُمْ بِأَوَّلِهِمْ ؟ لَقَدْ جَهِلُوا وَنَسُوا كُلَّ وَاعِظٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ ، وَأَمِنُوا شَرَّ كُلِّ عَاقِبَةٍ سَوْءٍ ، وَلَمْ يَخَافُوا نُزُولَ فَادِحَةٍ وَبَوَائِقَ حَادِثَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : چه شده است که می بینم دنیادوستی بر بسیاری از مردم ، چیره آمده است، چندان که گویی مرگ در این دنیا برای دیگران رقم خورده، و انگار حق (وظیفه) در این دنیا بر غیر آنان واجب گشته است، و گویی از خبر مردگان پیش از خود ، چیزی نشنیده و ندیده اند؟! راهشان راه گروهی مسافر است و به زودی به سوی آنان باز می گردند ؛ آنان که به خانه های گور خویش رفته اند، و اینان میراث خوارشان شده اند، و می پندارند که پس از آنان جاودانه خواهند زیست. هیهات، هیهات! آیا آخرینشان از اولینشان پندمی گیرند؟ سخنان پندآموز کتاب خدا را نفهمیدند و آنها را به فراموشی سپردند،

و خویشان را از گزند هر بدفرجامی ای در امان پنداشتند، و از فرود آمدن هیچ گونه مصیبت و رویداد مهلکی نهراسیدند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَشْرَبَ قَلْبُهُ حُبَّ الدُّنْيَا التَّاطَ مِنْهَا بَثْلَاثٌ : شَقَاءٌ لَا يَنْفَدُ عَنْهُ ، وَحَرِصٌ لَا يَبْلُغُ غِنَاهُ ، وَأَمَلٌ لَا يَبْلُغُ مُنْتَهَاهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که دلش مالا مال از عشق به دنیا شود ، سه چیز همواره با اوست: مشقتی که رنج آن تمام نمی شود، حرصی که به بی نیازی نمی انجامد، و آرزویی که به پایان نمی رسد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : حَرَامٌ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ يُحِبُّ الدُّنْيَا أَنْ يُفَارِقَهُ الطَّمَعُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جدا شدن طمع از دلی که دنیادوست است ، ناشدنی است .
عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَزَالُ نَفْسُ ابْنِ آدَمَ شَابَّةً فِي طَلَبِ الدُّنْيَا ، وَإِنْ التَّقَتِ تَرْقُوتَاهُ مِنَ الْكِبَرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نَفْسُ آدَمِيٍّ فِي دُنْيَا خَوَاهِي ، پيوسته جوان است ، هرچند از شدت پیری ، چنبرهای او به هم برسند .

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ - : يَا عَلِيُّ ، أَرْبَعُ خِصَالٍ مِنَ الشَّقَاءِ : جُمُودٌ الْعَيْنِ ، وَقَسَاوَةُ الْقَلْبِ ، وَبُعْدُ الْأَمَلِ ، وَحُبُّ الدُّنْيَا مِنَ الشَّقَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - در سفارش به علی علیه السلام - : ای علی! چهار خصلت ، از شقاوت است . خشکی چشم و قساوت قلب و آرزوی دراز و دنیادوستی ، از شقاوت اند .

عنه صلى الله عليه و آله : مِنْ عَلَامَاتِ الشَّقَاءِ : جُمُودُ الْعَيْنِ ، وَقَسَوَةُ الْقَلْبِ ، وَشِدَّةُ الْحَرِصِ فِي طَلَبِ الدُّنْيَا ، وَالْإِصْرَارُ عَلَى الذَّنْبِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : از نشانه های شقاوت اند: خشکی چشم، قساوت قلب، آزمندی شدید در طلب دنیا، و ادامه دادن به گناه .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ جَعَلَ الْهُمُومَ هَمًّا وَاحِدًا ؛ هَمَّ آخِرَتِهِ ، كَفَاهُ اللَّهُ هَمَّ دُنْيَاهُ . وَمَنْ تَشَعَّبَتْ بِهِ الْهُمُومُ فِي أَحْوَالِ الدُّنْيَا لَمْ يُبَالِ اللَّهُ فِي أَيِّ أَوْدِيَّتِهَا هَلَكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هرکس همه غصّه هایش را يك غصّه - یعنی غصّه آخرتش - کند ، خداوند غصّه های دنیای او را برطرف می سازد، و هر کس انواع غصّه های دنیا وجودش را فرا بگیرد ، خداوند، اهمیتی نمی دهد که در کدام وادی از وادی های آن نابود می شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا يُرِيحُ الْبَدَنَ، وَالرَّغْبَةُ فِي الدُّنْيَا تُتْعِبُ الْبَدَنَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دل برکندن از دنیا ، مایه آسایش تن است و دنیاخواهی ، موجب خستگی تن .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الرَّغْبَةُ فِي الدُّنْيَا تَكْثُرُ الْهَمَّ وَالْحُزْنَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیاخواهی ، گرفتگی و اندوه را زیاد می کند .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ الدُّنْيَا مَشْغَلَةٌ لِلْقَلْبِ وَالْبَدَنِ ، فَأَعَنَّ اللَّهُ يَسْأَلُ أَهْلَ الدُّنْيَا عَمَّا نَعَمُوا فِي حَلَالِهَا ، فَكَيْفَ بِمَا نَعَمُوا فِي حَرَامِهَا؟

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا مایه سرگرمی دل و تن [و غافل داشتن آنها از آخرت] است . خداوند از مردم دنیا درباره نعمت های حلالی که برخوردار بوده اند، بازخواست می کند، چه رسد به برخورداری آنان از نعمت های حرام دنیا .

(قرآن) «مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيْمَانِهِ إِلَّا مَنْ أَكْرَهَ وَ قَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيْمَانِ وَ لَكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِّنَ اللَّهِ وَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ * ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَ أَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ» .

«هر که پس از ایمان آوردنش، به خدا کفر ورزد [، عذابی سخت خواهد داشت] ، مگر آن کس که مجبور شده ؛ ولی قلبش به ایمان ، اطمینان دارد ؛ لیکن هر کس سینه اش به کفر گشاده گردد ، خشم خدا بر آنان است و بر آنان عذابی بزرگ خواهد بود ؛ زیرا آنان زندگی دنیا را بر آخرت ، برتری داده اند و [هم] این که خدا گروه کافران را هدایت نمی کند»

(قرآن) «وَ وَيْلٌ لِّلْكَافِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ * الَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَ يَبْغُونَهَا عِوَجًا أُولَٰئِكَ فِي ضَلَلٍ بَعِيدٍ» .

«و وای بر کافران از عذابی سخت ؛ همانان که زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح می دهند و مانع راه خدا می شوند و آن را کج می جویند ! آنان در گم راهی دور و درازی هستند»

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ أَصْبَحَ مِنْ أُمَّتِي وَهُمُّهُ غَيْرُ اللَّهِ ، فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر فردی از امت من که صبح کند و دغدغه اش غیر خدا باشد، از خدا نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَصْبَحَ وَالدُّنْيَا أَكْبَرُ هَمَّهُ ، فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که صبح کند و دنیا بزرگ ترین دل مشغولی او باشد ، نزد خداوند جایگاهی ندارد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ أَكْثَرَ هَمِّهِ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَأَكْثَرَ سَعْيِهِ لِلدَّهْرِ تَفْنَى ، فَلَيْسَ مِنَ الدِّينِ فِي شَيْءٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که بیشترین دغدغه اش زندگی دنیا ، و بیشترین تلاشش برای لذت های فناپذیر باشد، از دین بهره ای ندارد .

عنه صلى الله عليه و آله : « لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ » يَمْنَعُ الْعِبَادَ مِنْ سَخَطِ اللَّهِ تَعَالَى مَا لَمْ يُؤْثِرُوا صَفْقَةً دُنْيَاهُمْ عَلَى دِينِهِمْ ، فَإِذَا أَثَرُوا صَفْقَةً دُنْيَاهُمْ عَلَى دِينِهِمْ ، ثُمَّ قَالُوا : « لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ » رُدَّتْ عَلَيْهِمْ ، وَقَالَ اللَّهُ تَعَالَى : كَذَبْتُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : [گفتن] لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ ، بندگان را از خشم خداوند متعال نگره می دارد ، تا زمانی که داد و ستد [و منافع] دنیایشان را بر دینشان مقدم ندارند. و هر گاه داد و ستد دنیایشان را بر دینشان مقدم بدارند و با این حال بگویند: « لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ » ، به خودشان پس زده می شود و خداوند متعال می گوید: دروغ می گوئید .

عنه صلى الله عليه و آله : أَنْتُمْ الْيَوْمَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ ، قَدْ بَيَّنَّ اللَّهُ تَعَالَى طَرِيقَكُمْ ، مَا لَمْ تَظْهَرْ فِيكُمْ السَّكَرَاتَانِ : سَكْرَةُ الْعَيْشِ ، وَسَكْرَةُ الْجَهْلِ . فَأَنْتُمْ الْيَوْمَ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ، وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، وَتَحُولُونَ عَنْ ذَلِكَ إِذَا فَشَا فِيكُمْ حُبُّ الدُّنْيَا ؛ فَلَا تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَلَا تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ، وَتُجَاهِدُونَ فِي غَيْرِ سَبِيلِ اللَّهِ . وَالْقَائِمُونَ يَوْمَئِذٍ بِالْكِتَابِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً ، كَالسَّابِقِينَ الْأَوَّلِينَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شما امروز دارای حجتی آشکار از جانب پروردگارتان هستید . خداوند متعال ، تا زمانی که دو مستی در میان شما نمایان نشود ، راه شما را آشکار ساخته است: مستی زندگی، و مستی نادانی .

شما امروز ، امر به معروف و نهی از منکر می کنید، و در راه خدا به جهاد می پردازید؛ ولی زودا که با شیوع دنیادوستی در میانتان ، از این حال برگردید و دیگر امر به معروف و نهی از منکر نکنید و در غیر راه خدا بجنگید . کسانی که در آن هنگام ، در نهان و آشکار ، به کتاب [خدا] پایبندی نشان می دهند، همانند نخستین پیشگامان مهاجران و انصار هستند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ما جَفَوَةُ الْعُيُونِ إِلَّا مِنْ كَثَرَةِ الذُّنُوبِ ، وما كَثَرَةُ الذُّنُوبِ إِلَّا مِنْ قِلَّةِ الْوَرَعِ ، وما قِلَّةُ الْوَرَعِ إِلَّا مِنْ كَثَرَةِ الْجَفَاءِ ، وما كَثَرَةُ الْجَفَاءِ إِلَّا مِنْ حُبِّ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خشکی چشم ها ناشی از فراوانی گناهان است، و فراوانی گناهان، ناشی از اندک بودن پارسایی، و اندک بودن پارسایی، ناشی از درشت طبعی بسیار ، و درشت طبعی بسیار ، ناشی از دنیادوستی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : سِتَّةُ أَشْيَاءَ تُحْبِطُ الْأَعْمَالَ : الْإِشْتِغَالُ بِغُيُوبِ الْخَلْقِ ، وَقَسْوَةُ الْقَلْبِ ، وَحُبُّ الدُّنْيَا ، وَقِلَّةُ الْحَيَاءِ ، وَطُولُ الْأَمَلِ ، وَظَالِمٌ لَا يَنْتَهِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شش چیز ، اعمال [نیکو] را بر باد می دهد: پرداختن به عیوب مردم، سنگ دلی، دنیادوستی، کم حیایی، درازی آرزو، و ستمگری که [از ستمکاری] باز نایستد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى وَالدُّنْيَا أَكْبَرُ هَمِّهِ ، جَعَلَ اللَّهُ تَعَالَى الْفَقْرَ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَشَتَّتْ أَمْرَهُ ، وَلَمْ يَنْلِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَا قُسِمَ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس در شب و روز ، بزرگ ترین دغدغه اش دنیا باشد ، خداوند متعال فقر را پیش چشمان او می نهد [تا همواره احساس فقر کند] و امورش را پریشان می سازد، و از دنیا جز به آنچه برایش قسمت شده، نمی رسد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَتْ الدُّنْيَا هَمًّا ، جَعَلَ اللَّهُ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ ، وَفَرَّقَ عَلَيْهِ شَمْلَهُ ، وَلَمْ يَأْتِهِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَا قُدِّرَ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که دغدغه اش دنیا باشد ، خداوند فقر را پیش چشمان او می نهد، و آرامش [خاطر] او را پریشان می سازد، و از دنیا جز آنچه برایش مقدر شده ، به او نمی رسد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَصْبَحَ وَالدُّنْيَا أَكْبَرُ هَمِّهِ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ ، وَالزَّمْ قَلْبُهُ أَرْبَعَ خِصَالٍ : هَمًّا لَا يَنْقَطِعُ عَنْهُ أَبَدًا ، وَشُغْلًا لَا يَنْفَرِجُ مِنْهُ أَبَدًا ، وَفَقْرًا لَا يَبْلُغُ غِنَاهُ أَبَدًا ، وَأَمَلًا لَا يَبْلُغُ مُنْتَهَاهُ أَبَدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس در حالی صبح کند که بزرگ ترین دغدغه اش دنیا باشد ، نزد خداوند منزلتی ندارد و خداوند ، چهار چیز را پیوسته در دلش قرار می

دهد: اندوهی که هرگز از او جدا نمی شود، گرفتاری ای که هرگز از آن خلاصی نمی یابد، فقری که هرگز به توانگری نمی انجامد، و آرزویی که هرگز به پایان نمی رسد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَنَا زَعِيمٌ بِثَلَاثٍ لِمَنْ أَكَبَّ عَلَى الدُّنْيَا : بِفَقْرٍ لَا غِنَاءَ لَهُ ، وَبِشُغْلٍ لَا فِرَاقَ لَهُ ، وَبِهِمْ وَحْزَنٍ لَا انْقِطَاعَ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس تمام وقت خود را صرف دنیا کند، من سه چیز را برایش ضمانت می کنم : فقری که آن را توانگری نیست، گرفتاری ای که از آن خلاصی نیست، و غم و اندوهی که تمام شدنی نیست .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ قَضَى نَهْمَتَهُ فِي الدُّنْيَا، حِيلَ بَيْنَهُ وَبَيْنَ شَهْوَتِهِ فِي الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس خواسته های خود را در دنیا برآورده سازد ، میان او و خواسته هایش در آخرت ، مانع ایجاد می شود .

عنه صلى الله عليه و آله : قَالَ لُقْمَانُ عَلَيْهِ السَّلَامُ : . . . مَنْ يَخْتَارُ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ فَاتَتْهُ الدُّنْيَا ، وَلَا يَصِيرُ إِلَى مُلْكِ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : لقمان عليه السلام گفت: «... هر که دنیا را بر آخرت برگزیند، به دنیا نمی رسد، و به مُلکِ آخرت [نیز] دست نمی یابد» .

﴿قرآن﴾ «فَأَمَّا مَنْ طَغَى * وَءَاثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا * فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى» .

«اما آن که سرکشی کرد و زندگی دنیا را مقدم داشت ، همانا دوزخ ، جایگاه [او] است»

﴿قرآن﴾ «أُولَئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يَخَفُ عَنْهُمْ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ» .

«آنان، کسانی هستند که زندگی دنیا را به آخرت خریدند. پس نه عذاب آنان سبک می گردد، و نه یاری می شوند»

﴿قرآن﴾ «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوفِّ إِلَيْهِمْ أَعْمَلَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ * أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَ بَطُلَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» .

«کسانی که زندگی دنیا و زیور آن را بخواهند ، [جزای] کارهایشان را در آن (دنیا) به طور کامل به آنان می دهیم، و به آنان در آن جا ، کم داده نخواهد شد. اینان، کسانی

هستند که در آخرت جز آتش برایشان نخواهد بود، و آنچه در آن (دنیا) کرده اند ، به هدر رفته، و آنچه انجام داده اند ، باطل گردیده است»

(قرآن) «وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَدْهَبْتُمْ طَيِّبَتَكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَعْرَاضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ» .

«و آن روز [را یاد کن] که کافران به آتش ، عرضه می شوند . [به آنان گفته می شود : [نعمت های پاکیزه خود را در زندگی دنیایتان صرف کردید و از آنها برخوردار شدید. پس امروز به سزای آن که در زمین ، به ناحق سرکشی می نمودید و به سبب آن که نافرمانی می کردید، به عذاب خفت بار ، کیفر می یابید»

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ عَرَضَتْ لَهُ دُنْيَا وَآخِرَةٌ فَاخْتَارَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ ، لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَيْسَتْ لَهُ حَسَنَةٌ يَتَّقِي بِهَا النَّارَ ، وَمَنْ اخْتَارَ الْآخِرَةَ عَلَى الدُّنْيَا وَتَرَكَ الدُّنْيَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ وَغُفِرَ لَهُ مَسَاوِي عَمَلِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که به او [کاری از] دنیا و [کاری از] آخرت عرضه شود و او دنیا را بر آخرت برگزیند ، روز قیامت ، خداوند را در حالی دیدار می کند که او را حتّی يك حسنه هم نیست که با آن ، خود را از آتش نگه بدارد؛ و هر کس آخرت را بر دنیا مقدّم بدارد و [کار] دنیا را وا گذارد ، خداوند از او خشنود می گردد و کارهای بدش را می آمرزد .

﴿قرآن﴾ عَنْهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : مَنْ عَرَضَتْ لَهُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةُ فَأَخَذَ الْآخِرَةَ وَتَرَكَ الدُّنْيَا فَلَهُ الْجَنَّةُ ، وَإِنْ أَخَذَ الدُّنْيَا وَتَرَكَ الْآخِرَةَ فَلَهُ النَّارُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس دنیا و آخرت برایش پیش بیاید، و او آخرت را بگیرد و دنیا را وا گذارد ، بهشت برای او خواهد بود و اگر دنیا را بگیرد و آخرت را وا گذارد، برای او آتش خواهد بود .

﴿عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ تَقَحَّمَ فِي الدُّنْيَا فَهُوَ يَتَقَحَّمُ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که بی فکر و تأمل ، خود را در دنیا بیفکند، خویش را در آتش افکنده است .

﴿رسول الله صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى : يَا دُنْيَا مَرِّي عَلَى أَوْلِيَائِي ، لَا تَحْلُولِي لَهُمْ فَتَفْتِنِيهِمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال می فرماید: «ای دنیا! بر دوستان من تلخ شو، و به کام آنان شیرین مباش ، که فریفته شان می گردانی» .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ يَتَوَلَّ الدُّنْيَا يَعْجِزْ عَنْهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که به دنیا بپردازد، از آن درمانده می شود .

عنه صلی الله علیه و آله : الدُّنْيَا عُرْسُ الْمُنَافِقِينَ ، وَالْقِيَامَةُ عُرْسُ الْمُتَّقِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا ، عروسی منافقان است و قیامت، عروسی پرهیزگاران .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ عَظَّمَ صَاحِبَ دُنْيَا وَأَحَبَّهُ لَطَمَ دُنْيَاهُ ، سَخِطَ اللَّهُ عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دنیاداری را بزرگ بدارد و به طمع دنیای او دوستش بدارد، خداوند بر او خشم می گیرد .

عنه صلی الله علیه و آله : لَعَنَ اللَّهُ مَنْ أَكْرَمَ الْغَنَى لَغْنَاهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، کسی را که ثروتمند را به خاطر ثروتش احترام نهد، از رحمتش دور می کند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ تَضَعُضَعَ لَغْنِيٍّ لَيْنَالٍ مِمَّا فِي يَدَيْهِ ، أَسَخَطَ اللَّهُ عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس برای رسیدن به نوایی از ثروتمندی، خود را در برابر او پست کند ، خداوند بر او خشم می گیرد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَتَى غَنِيًّا فَتَضَعُضَعَ لَهُ ، ذَهَبَ ثُلُثَا دِينِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس بر توانگری درآید و خود را در برابر او پست کند ، دو سوم دینش می رود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اجْتَنِبِ الْمَحَارِمَ تَكُنْ زَاهِدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از حرام ها دوری کن تا زاهد باشی .

عنه صلی الله علیه و آله : أَزْهَدُ النَّاسِ مَنْ اجْتَنَبَ الْحَرَامَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زاهدترین مردم ، کسی است که از حرام ، دوری کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا قَصْرُ الْأَمَلِ ، وَشُكْرُ كُلِّ نِعْمَةٍ ، وَالْوَرَعُ عَنْ كُلِّ مَا حَرَّمَ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زهد به دنیا ، عبارت است از: کوتاه کردن آرزو، گزاردن شکر هر نعمتی، و پرهیز از هر آنچه خداوند ، حرام کرده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : اَرْضَ بِقِسْمِ اللَّهِ تَكُنْ زَاهِدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به قسمت خدا راضی باش تا زاهد باشی .

عنه صلى الله عليه و آله : أَشْرَفُ الزُّهْدِ أَنْ يَسْكُنَ قَلْبُكَ عَلَى مَا رُزِقْتَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : برترین زهد، آن است که دلت به آنچه روزی تو شده است ، آرام گیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : قَالَ الْخَضِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ : . . . مَنْ يُحَقِّرْ حَالَهُ وَيَتَّهِمُ اللَّهَ بِمَا قَضَى لَهُ ، كَيْفَ يَكُونُ زَاهِدًا؟! !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خضر علیه السلام گفت : «... کسی که از وضع خود ناخشنود باشد و خدا را در آنچه برای او حکم کرده است، متهم سازد، چگونه زاهد است؟!» .

عنه صلى الله عليه و آله - لِأَبِي ذَرٍّ الْغِفَارِيِّ - : يَا أَبَا ذَرٍّ ، إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَمْ يَجْزَعْ مِنَ ذُلِّ الدُّنْيَا ، وَلَمْ يُبَلِّ مِنْ أَهْلِهَا وَعِزِّهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به ابو ذر غفاری - : ای ابوذر! مؤمن از خواری خود در دنیا بی تابى نمى کند و به دنیاپرستان و عزت دنیا ، اهمیتی نمى دهد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَمَّا عَلَامَةُ الزَّاهِدِ فَعَشْرَةٌ ؛ يَزْهَدُ فِي الْمَحَارِمِ ، وَيُكْفُ نَفْسَهُ ، وَيُقِيمُ فَرَائِضَ رَبِّهِ ، فَإِنْ كَانَ مَمْلُوكًا أَحْسَنَ الطَّاعَةَ ، وَإِنْ كَانَ مَالِكًا أَحْسَنَ الْمَمْلَكَةَ ، وَلَيْسَ لَهُ حَمِيَّةٌ وَلَا حَقْدٌ ، يُحْسِنُ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْهِ ، وَيَنْفَعُ مَنْ ضَرَّهُ ، وَيَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَهُ ، وَيَتَوَاضَعُ لِحَقِّ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : نشانه زهد ده تاست: به حرام ها بی رغبت است؛ خوشتندار است ؛ واجبات پروردگارش را به جا می آورد؛ اگر مملوک است ، فرمان بردار خوبی است؛ اگر مالک است ، ملکدار خوبی است ؛ تندخو و کینه توز نیست ؛ به کسی که به او بدی کرده است ، خوبی می کند؛ به کسی که به او زیان زده است ، سودمی رساند؛ از

کسی که به او ستم کرده است ، گذشت می کند؛ و در برابر حق خداوند ، فروتن است (یا: به خاطر خدا فروتنی می کند) .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في وصيته لأبي ذرّ - :يا أبا ذرّ ، طوبى للزاهدين في الدنيا ، الراغبين في الآخرة ، الذين اتخذوا أرض الله بساطا ، وثرابها فراشا ، وماءها طيبا ، واتخذوا الكتاب شعارا ، والدعاء لله دثارا ، وقرضوا الدنيا قرضا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - در سفارش به ابو ذر - :ای ابو ذر! خوشا به حال دل بریدگان از دنیا و دل دادگان به آخرت؛ آنان که زمین خدا را فرش خود قرار داده اند و خاکش را بستر و آبش را شربت گوارا؛ کتاب خدا را [چونان] جامه زیرین خود گرفتند و دعا به درگاه خدا را جامه رویین ، و دنیا را به کلی پشت سر انداختند .

عنه صلى الله عليه و آله - مما أوصى به عليا عليه السلام - :يا عليّ ، مثل الآخرة في قلبك والموت نصب عينيك ، ولا تنس موقفك بين يدي الله ، وكُن من الله على وجلّ ، واذكر نعم الله ، واكف عن محارم الله ، وناذ هواك ، واعزل الشكّ والطمع والحرص ، واستعمل التواضع والعفة وحسن الخلق ولين الكلام ، واتبع قول الحق من حيث ورد ، واجتنب البخل والكذب والرياء والعجب ، ولا تستصغر نعمة الله وجاوزها بالشكر ، واذكر الله في كلّ وقت واحمده على كلّ حال ، واعف عمن ظلمك وصل من قطعك وأعط من حرمك ، وليكن صمتك فكرا وكلامك ذكرا ونظرك اعتبارا ، وتحبب ما استطعت ، وباشر الناس بالحسنى ، واصبر على النازلة ، ولا تستهن بالمصيبة ، وأطل الفكر في المعاد ، واجعل شوقك إلى الجنة ، واستعد من النار ، وأمر بالمعروف وانه عن المنكر ، ولا تأخذك في الله لومة لائم ، وخذ من الحلال ما شئت إذا أمكنك ، واعتصم بالإخلاص والتوكل ، ودع الظن وابن على الأساس ، وكُن مع الحق حيث كان ، وميز ما اشتبه عليك بعقلك ؛ فإنه حجة الله عليك ، وديعة فيك ، وبركاته عندك ، فذلك أعلام الزهد ومنهاجُه ، والعاقبة للمتقين .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - از سفارش های ایشان به علی علیه السلام - :ای علی! پیوسته آخرت را در دلت مجسم بدار و مرگ را نصب العین خود ، قرار ده . حضورت را در پیشگاه خداوند ، فراموش مکن و از خدا ترسان باش و نعمت های خدا را به یاد داشته باش . از حرام های خدا ، باز ایست ، هوست را به دور افکن و از دودلی و طمع و آزمندی ، کناره گیر و فروتنی و خویشنداری و خوش خویی و نرم گویی را در پیش گیر و پیرو سخن حق باش از هر که باشد . از بخل و دروغ و ریا و خودپسندی دوری کن و نعمت خدا را كوچك مشمار و همواره ، شكر آن را به جای آور و همیشه به یاد خدا باش و در همه حال ، او را سپاس و ستایش گوی و از کسی که به تو ستم کرده است ، درگذر و با

کسی که از تو بُریده است ، پیوند برقرار کن و به کسی که از تو مضایقه کرده است ، عطا کن . سکونت توأم با اندیشیدن باشد و گفتارت، ذکر خدا و نگاه کردنت عبرت آموختن . تا می توانی ، دوستی بورز و با مردم به خوبی رفتار کن و در مصائب و سختی ها صبور باش و مصیبت ها را دست کم مگیر . درباره قیامت ، بسیار اندیشه کن و به بهشت ، شوق بورز، و از آتش ، به خدا پناه ببر، امر به معروف و نهی از منکر کن و در راه خدا، سرزنش هیچ سرزنشگری در تو اثر نکند. از حلال، هرگاه برایت فراهم شد، هر اندازه که خواستی ، [بدون اسراف و تبذیر] استفاده کن . به اخلاص و توکل، چنگ در زن و گمان را رها کن و بر شالوده بنا کن. باحق باش ، هر جا که بود. آنچه را بر تو مشتبّه می شود ، با كمك عقلت تمیز بده؛ زیرا که عقل ، حجت خدا بر تو و سپرده ای [الهی] در وجود توست و برایت برکت ها دارد. اینهاست نشانه های زهد و راه و روش آن، و عاقبت از آن پرهیزگاران است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله - في حديثٍ لَهُ مَعَ جَبْرِئِيلَ عَلَيْهِ السَّلَام - : قُلْتُ : يَا جَبْرِئِيلُ فَمَا تَفْسِيرُ الزُّهْدِ؟ قَالَ : الزَّاهِدُ يُحِبُّ مَنْ يُحِبُّ خَالِقَهُ، وَيُبْغِضُ مَنْ يُبْغِضُ خَالِقَهُ، وَيَتَحَرَّجُ مِنْ حَلَالِ الدُّنْيَا وَلَا يَلْتَفِتُ إِلَى حَرَامِهَا ؛ فَإِنَّ حَلَالَهَا حِسَابٌ وَحَرَامِهَا عِقَابٌ ، وَيَرْحَمُ جَمِيعَ الْمُسْلِمِينَ كَمَا يَرْحَمُ نَفْسَهُ، وَيَتَحَرَّجُ مِنَ الْكَلَامِ كَمَا يَتَحَرَّجُ مِنَ الْمَيْتَةِ الَّتِي قَدْ اِشْتَدَّ نَتْنُهَا ، وَ يَتَحَرَّجُ عَنِ حُطَامِ الدُّنْيَا وَزِينَتِهَا كَمَا يَتَجَنَّبُ النَّارَ أَنْ تَغْشَاهُ ، وَأَنْ يُقْصَرَ أَمَلُهُ وَكَأَنَّ بَيْنَ عَيْنَيْهِ أَجَلُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در گفتگویی با جبرئیل علیه السلام - :گفتم: ای جبرئیل! تفسیر زهد چیست؟

گفت: «زاهد ، کسی [و آنچه] را که آفریدگارش دوست دارد ، دوست می دارد و کسی را که آفریدگارش او را ناخوش دارد ، ناخوش می دارد و از حلال دنیا می پرهیزد و به حرام آن ، توجه نمی کند؛ زیرا حلال آن ، حساب دارد و حرامش کیفر. [زاهد ،] همچنان که به خویشتن رحم می کند ، به همه مسلمانان ، رحم می کند و همان گونه که از لاشه گندیده بسیار بدبو ، دوری می کند ، از سخن [بیجا] می پرهیزد و همان گونه که از آتش دوری می کند که مبادا او را فرا گیرد ، از حطام دنیوی و زرق و برق آن ، دوری می کند؛ آرزویش کوتاه است ، انگار که مرگ خود را پیش چشم دارد» .

❦ رسول الله صلى الله عليه و آله : لَيْسَ الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا تَحْرِيمَ الْحَلَالِ ، وَلَا إِضَاعَةَ الْمَالِ ، وَلَكِنَّ الزُّهْدَ فِي الدُّنْيَا الرِّضَا بِالْقَضَاءِ ، وَالصَّبْرُ عَلَى الْمَصَائِبِ ، وَالْيَأْسُ عَنِ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زهد به دنیا ، به حرام کردن حلال [بر خود] و یا ترک دارایی نیست؛ بلکه زهد به دنیا ، عبارت است از: راضی بودن به قضا[ی الهی] و صبر در مصائب، و چشم امید بر کندن از مردم .

عنه صلى الله عليه و آله : لَيْسَ الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا لُبْسَ الْخَشَنِ وَأَكْلَ الْجَشَبِ ، وَلَكِنَّ الزُّهْدَ فِي الدُّنْيَا قَصْرُ الْأَمَلِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زهد به دنیا ، پوشیدن جامه درشت و خوردن غذای خشك نیست؛ بلکه زهد به دنیا ، عبارت از کوتاه کردن آرزوست .

عنه صلى الله عليه و آله : الزَّهَادَةُ فِي الدُّنْيَا لَيْسَتْ بِتَحْرِيمِ الْحَلَالِ ، وَلَا إِضَاعَةِ الْمَالِ ، وَلَكِنَّ الزَّهَادَةَ فِي الدُّنْيَا أَلَّا تَكُونَ بِمَا فِي يَدَيْكَ أَوْثَقَ مِمَّا فِي يَدَيِ اللَّهِ ، وَأَنْ تَكُونَ فِي ثَوَابِ الْمُصِيبَةِ إِذَا أَصَبْتَ بِهَا أَرْغَبَ فِيهَا لَوْ أَنَّهَا أَبْقَيْتَ لَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زهد به دنیا ، به حرام کردن حلال و یا ترک مال نیست؛ بلکه زهد به دنیا آن است که به آنچه در دست توست ، مطمئن تر از آنچه در دست خداست ، نباشی . و به ثواب مصیبتی که به تو می رسد ، چندان راغب باشی که آرزو کنی آن مصیبت برایت باقی بماند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى يَكُونَ الزُّهْدُ رِوَايَةً ، وَالْوَرَعُ تَصْنُعًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : قیامت برپا نمی شود تا آن که زهد، قصه سر زبان ها می شود و پارسایی ، تظاهر .

عنه صلى الله عليه و آله : يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ قَوْمٌ يَلْبَسُونَ الصُّوفَ فِي صَيْفِهِمْ وَشِتَائِهِمْ ، يَرُونَ أَنَّ لَهُمُ الْفَضْلَ بِذَلِكَ عَلَى غَيْرِهِمْ ، أُولَئِكَ يَلْعَنُهُمُ الْمَلَائِكَةُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در آخر زمان ، جماعتی می آیند که در تابستان و زمستان ، پشمینه می پوشند و این را برای خود ، مایه برتری بردیگران می دانند. فرشتگان آسمان ها و زمین ، اینان را لعنت می کنند .

عنه صلى الله عليه و آله : يَأْتِي فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَنْاسٌ مِنْ أُمَّتِي يَأْتُونَ الْمَسَاجِدَ يَقْعُدُونَ فِيهَا حَلَقًا ، ذَكَرَهُمُ الدُّنْيَا وَحُبُّ الدُّنْيَا ، لَا تُجَالِسُوهُمْ فَلَيْسَ لِلَّهِ بِهِمْ حَاجَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در آخر زمان ، مردمی از امت من می آیند که به مساجد می روند و گرد هم می نشینند و از دنیا و دوستی دنیا سخن می گویند. با آنان ننشینید؛ چرا که خداوند را با این افراد ، کاری نیست .

﴿(قرآن) «لَا تَمْدَنَّ عَيْنَيْكَ إِلَى مَا مَتَّعْنَا بِهِ أَزْوَاجًا مِنْهُمْ وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَ اخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ»﴾ .

«و به آنچه ما دسته هایی از آنان (کافران) را بدان برخوردار ساخته ایم ، چشم مدوز و برایشان اندوه مخور، و بال خویش برای مؤمنان ، فرو گستر»

رسول الله صلی الله علیه و آله : قَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ [لِلْخَضِرِ عَلَيْهِ السَّلَامُ] : أُرِيدُ أَنْ تَوْصِيَنِي بِوَصِيَّةٍ يَنْفَعُنِي اللَّهُ بِهَا بَعْدَكَ ، فَقَالَ الْخَضِرُ عَلَيْهِ السَّلَامُ : . . . يَا مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ ، اجْعَلِ الزُّهْدَ وَالتَّقْوَى لِبَاسَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : موسی علیه السلام [به خضر علیه السلام] گفت: میل دارم به من سفارشی کنی که بعد از تو ، خداوند مرا بدان سود برساند .
خضر علیه السلام گفت : «... ای موسی بن عمران! زهد و تقوا را جامه خود گردان» .

﴿عنه صلى الله عليه وآله : يَا بَنَ آدَمَ ، مَا تَصْنَعُ الدُّنْيَا ؟ حَلَالُهَا حِسَابٌ ، وَحَرَامُهَا عَذَابٌ !﴾

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای پسر آدم! دنیا را می خواهی چه کنی؟ حلالش حساب دارد و حرامش عذاب !

﴿عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ أَخَذَ مِنَ الدُّنْيَا مِنَ الْحَلَالِ حَاسِبُهُ اللَّهُ ، وَمَنْ أَخَذَ مِنَ الدُّنْيَا مِنَ الْحَرَامِ عَذَّبَهُ اللَّهُ ، أَفَّ لِلدُّنْيَا وَمَا فِيهَا مِنَ الْبَلِيَّاتِ ؛ حَلَالُهَا حِسَابٌ وَحَرَامُهَا عِقَابٌ﴾ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکه از حلال دنیا برگیرد ، خداوند از او حساب کشد و هرکه از حرام دنیا برگیرد ، خداوند ، او را عذاب کند. أف به دنیا و رنج و مصیبت های آن. حلالش حساب دارد و حرامش کیفر .

﴿عنه صلى الله عليه وآله - فِي مَوْعِظَتِهِ لِابْنِ مَسْعُودٍ - : يَا بَنَ مَسْعُودٍ ، قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى : «لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا» يَعْنِي أَيُّكُمْ أَزْهَدُ فِي الدُّنْيَا

يَا بَنَ مَسْعُودٍ ، النَّارُ لِمَنْ رَكِبَ مُحَرَّمًا ، وَالْجَنَّةُ لِمَنْ تَرَكَ الْحَلَالَ ، فَعَلَيْكَ بِالزُّهْدِ ؛ فَإِنَّ ذَلِكَ مِمَّا يُبَاهِي اللَّهُ بِهِ الْمَلَائِكَةَ ، وَبِهِ يَقْبَلُ اللَّهُ عَلَيْكَ بِوَجْهِهِ ، وَيُصَلِّي عَلَيْكَ الْجَبَّارُ﴾ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در اندرز به ابن مسعود - : ای پسر مسعود! این سخن خدای متعال که : «تا بیازمایدتان که کدام یک از شما نیک کردارترید» ، به معنای آن است که کدام یک از شما به دنیا زاهدتر و بی رغبت ترید . . .

ای پسر مسعود! آتش برای کسی است که مرتکب حرام شود و بهشت ، از آن کسی است که حلال را وا گذارد. پس، بر تو باد زهد؛ زیرا زهد ، از چیزهایی است که خداوند با آن بر فرشتگان مباحثات می کند و با زهد است که خداوند ، به تو رو می کند و خدای جبار بر تو درود می فرستد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُكُمْ أَزْهَدُكُمْ فِي الدُّنْيَا ، وَأَرْغَبُكُمْ فِي الْآخِرَةِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین شما کسی است که به دنیا بی رغبت تر و به آخرت ، علاقه مندتر است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : هَاجِرُوا مِنَ الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از دنیا و هر آنچه در دنیا است ، هجرت کنید .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ النَّاسِ مُؤْمِنٌ مُزْهَدٌ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین ، مردمان ، مؤمن کم دار است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله - فِي مَوْعِظَتِهِ لِأَمِيرِ الْجَيْشِ - : وَلَتَكُنْ قُرَّةَ عَيْنِكَ بِالزُّهْدِ وَصَالِحِ الْأَثَارِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در اندرز به فرمانده سپاه - : نور دیده ات در زهد و کارهای شایسته ای است که [از تو] برجا می ماند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله - لِمُعَاذٍ لَمَّا بَعَثَهُ إِلَى الْيَمَنِ - : أَدْعُهُمْ إِلَى الزُّهْدِ فِي الدُّنْيَا وَالرَّغْبَةِ فِي الْآخِرَةِ ، وَأَنْ يُحَاسِبُوا أَنْفُسَهُمْ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به معاذ ، آن گاه که او را به یمن می فرستاد - : آنان را به زهد به دنیا ، رغبت به آخرت و پرداختن به محاسبه نفس ، دعوت کن .

❦ رسول الله صلى الله عليه و آله : تَرَكُ الدُّنْيَا أَمْرٌ مِنَ الصَّبْرِ ، وَأَشَدُّ مِنْ حَطْمِ السُّيُوفِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ترك دنیا کردن ، از صبر زرد ، تلخ تر و از در هم شکستن شمشیرها در راه خدا سخت تر است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا يُعْبَدُ اللَّهُ بِشَيْءٍ مِثْلِ الزُّهْدِ فِي الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند به چیزی چون زهد به دنیا عبادت نشود .

رسول الله صلی الله علیه و آله - فِي قَوْلِهِ تَعَالَى : وَءَاتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا - : يَعْنِي الزُّهْدَ فِي الدُّنْيَا . وَقَالَ تَعَالَى لِمُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ : يَا مُوسَى ، إِنَّهُ لَنْ يَتَزَيَّنَ الْمُتَزَيِّنُونَ بِزِينَةٍ أَزَيْنَ فِي عَيْنِي مِنَ الزُّهْدِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله :- درباره این سخن خداوند متعال که «و در کودکی به او دانایی دادیم» - :یعنی زهد به دنیا. خدای متعال به موسی علیه السلام فرمود: «ای موسی !خودآریان ، هرگز نمی توانند خویشتن را به زیوری که در چشم من زیباتر از زهد باشد، بیارایند» .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا زَانَ اللَّهُ الْعِبَادَ بِزِينَةٍ أَفْضَلَ مِنْ زَهَادَةِ الدُّنْيَا ، وَعَفَافٍ فِي بَطْنِهِ وَفَرْجِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، بندگان را به زیوری برتر از زهد به دنیا و عفت شکم و شهوت نیاراست .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا تَزَيَّنَ الْأَبْرَارُ فِي الدُّنْيَا بِمِثْلِ الزُّهْدِ فِي الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نیکان ، در دنیا خود را به چیزی چون زهد به دنیا نیاراستند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَعْظَمُ النَّاسِ فِي الدُّنْيَا خَطْرًا مَنْ لَمْ يَجْعَلْ لِلدُّنْيَا عِنْدَهُ خَطْرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پُر ارج ترین مردم در دنیا، کسی است که به دنیا ارج نهد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الزُّهْدُ فِي زَمَانِنَا هَذَا فِي الدَّنَائِرِ وَالْدَّرَاهِمِ ، وَلَيَأْتِيَنَّ عَلَى النَّاسِ زَمَانٌ الزُّهْدُ فِي النَّاسِ أَنْفَعُ لَهُمْ مِنَ الزُّهْدِ فِي الدَّنَائِرِ وَالْدَّرَاهِمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زهد در روزگار ما ، در دوری گزیدن از دینار و درهم است؛ اما روزگاری بر مردم فرا می رسد که دوری گزیدن از مردم ، برایشان سودمندتر از زهد به دینار و درهم است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا عَلَّمَهُ اللهُ تَعَالَى بِلَا تَعْلَمٍ ، وَهَدَاهُ بِلَا هِدَايَةٍ ، وَجَعَلَهُ بَصِيرًا وَكَشَفَ عَنْهُ الْعَمَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دل از دنیا بر کند ، خداوند متعال او را دانش می آموزد، بی آن که از کسی بیاموزد، و هدایتش می کند، بی آن که کسی به هدایت او بپردازد،

و او را بصیرت می بخشد و کوردلی را از او می زداید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا رَأَيْتُمُ الرَّجُلَ قَدْ أُعْطِيَ زُهْدًا فِي الدُّنْيَا وَقِلَّةَ مَنْطِقٍ ، فَاقْتَرِبُوا مِنْهُ فَإِنَّهُ يُلْقِي الْحِكْمَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه مردی را دیدید که «زهد در دنیا» و «کم گویی» به او عطا شده است، به وی نزدیک شوید؛ چرا که چنین شخصی ، حکمت می آموزد .

عنه صلی الله علیه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِأَبِي ذَرٍّ - يَا أَبَا ذَرٍّ ، مَا زَهَدَ عَبْدٌ فِي الدُّنْيَا إِلَّا أَثَبَّتَ اللهُ الْحِكْمَةَ فِي قَلْبِهِ وَأَنْطَقَ بِهَا لِسَانَهُ ، وَبَصَّرَهُ عُيُوبَ الدُّنْيَا وَدَاءَهَا وَدَوَاءَهَا ، وَأَخْرَجَهُ مِنْهَا سَالِمًا إِلَى دَارِ السَّلَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در سفارش به ابو ذر - :ای ابو ذر! هیچ بنده ای در دنیا زهد نورزید ، مگر آن که خداوند ، حکمت را در دلش ثابت کرد و زبانش را بدان گویا ساخت، عیب های دنیا و درد و درمان آن را به وی شناساند، و او را سالم از دنیا به سرای سلامت (بهشت) برد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : صَلَاحُ أَوَّلِ هَذِهِ الْأُمَّةِ بِالزُّهْدِ وَالْيَقِينِ ، وَيَهْلِكُ آخِرُهَا بِالْبُخْلِ وَالْأَمَلِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اَوَّلُ أَيْنِ أُمَّتٍ ، بَا «زهد» و «یقین» ساخته شد، و آخر آن ، بَا «بخل» و «آرزو» نابود می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : حَرَامٌ عَلَى قُلُوبِكُمْ أَنْ تَعْرِفَ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ حَتَّى تَزْهَدَ فِي الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چشیدن شیرینی ایمان بر دل های شما حرام است ، مگر آن گاه که دل هایتان نسبت به دنیا زهد ورزند .

عنه صلى الله عليه وآله : لَا يَجِدُ الرَّجُلُ حَلَاوَةَ الْإِيمَانِ فِي قَلْبِهِ حَتَّى لَا يُبَالِيَ مَنْ أَكَلَ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آدمی ، شیرینی ایمان را در دلش نمی یابد ، مگر آن گاه که باکی نداشته باشد که دنیا را چه کسی می خورد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا يُرِيحُ الْقَلْبَ وَالْبَدَنَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دل بر کندن از دنیا ، جان و تن را آسوده می سازد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ فِي الزُّهْدِ لِرَاحَةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به راستی که در زهد ، آسایشی است .

الإمام علي عليه السلام : الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا الرَّاحَةُ الْعُظْمَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زهد در دنیا ، بزرگ ترین آسایش است .

عنه عليه السلام : مَنْ أَحَبَّ الرَّاحَةَ فَلْيُؤْثِرِ الزُّهْدَ فِي الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که آسایش می خواهد ، باید زهد در دنیا را برگزیند .

عنه عليه السلام : الزُّهْدُ أَفْضَلُ الرَّاحَتَيْنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زهد، برترین آسایش است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لَمَّا خَلَقَ اللَّهُ الدُّنْيَا أَمَرَهَا بِطَاعَتِهِ فَأَطَاعَتْ رَبَّهَا ، فَقَالَ لَهَا : خَالَفِي مَنْ طَلَبَكَ وَوَافِقِي مَنْ خَالَفَكَ . فَهِيَ عَلَى مَا عَاهَدَ اللَّهُ إِلَيْهَا وَطَبَعَهَا عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چون خداوند دنیا را آفرید ، فرمانش داد که از او اطاعت کند و دنیا از خداوندگارش اطاعت کرد. پس به دنیا فرمود: «با آن که تو را می جوید ، ناسازگاری کن، و با آن که با تو ناسازگاری می کند ، سازگار باش» .

پس، دنیا بر این دستوری است که خدا به او داد و خداوند ، آن را بر همین سرشت .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَوْحَى اللَّهُ إِلَى الدُّنْيَا أَنْ اخْدُمِي مَنْ خَدَمَنِي ، وَأَتَعِبِي مَنْ خَدَمَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند به دنیا وحی فرمود که: «هر که مرا خدمت می کند ، خدمتش کن، و هر که تو را خدمت می کند ، به رنجش بیفکند» .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ جَلَّ جَلَالُهُ أَوْحَى إِلَى الدُّنْيَا أَنْ اتَّعِبِي مَنْ خَدَمَكَ ، وَاخْدُمِي مَنْ رَفَضَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، به دنیا وحی کرد که: «آن را که به خدمت تو در می آید ، به رنج افکن، و آن را که دست از تو می شوی ، خدمت کن» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا هَانَتْ عَلَيْهِ الْمُصِيبَاتُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که به دنیا بی رغبت شود، سختی ها بر او آسان می گردند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : جُلَسَاءُ اللَّهِ عَدَا أَهْلُ الزُّهْدِ فِي الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همنشینانِ خداوند در فردای قیامت، آنان اند که در دنیا زاهدند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ يَشْتَهِي كَرَامَةَ الْآخِرَةِ يَدَعُ زِينَةَ الدُّنْيَا ، هُنَالِكَ اسْتَحْيَا الْعَبْدُ مِنْ اللَّهِ ، وَهُنَالِكَ أَصَابَ وَلَايَةَ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن که خواهان کرامت آخرت است ، زیور دنیا را رها می کند. همین جاست که بنده از خدا حیامی کند، و این جاست که به [مقام] ولایت خداوند می رسد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُحِبَّكَ اللَّهُ فَأَبْغِضِ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر می خواهی که خداوند تو را دوست بدارد، دنیا را دشمن بدار .

عنه صلى الله عليه و آله - فِي مَوْعِظَتِهِ لِرَجُلٍ - : إِزْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبَّكَ اللَّهُ ، وَازْهَدْ فِيمَا فِي أَيْدِي النَّاسِ يُحِبَّكَ النَّاسُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در اندرز به مردی - : نسبت به دنیا زهد بورز، تا خداوند تو را دوست بدارد، و نسبت به آنچه مردم دارند ، زهد بورز تا مردم دوستت بدارند .

صحيح مسلم عن حَنْظَلَةَ الْأَسِيدِي - وَكَانَ مِنْ كُتَّابِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ - :
لَقِيتُنِي أَبُو بَكْرٍ ، فَقَالَ : كَيْفَ أَنْتَ يَا حَنْظَلَةُ؟
قُلْتُ : نَافِقٌ حَنْظَلَةُ !

قال : سُبْحَانَ اللَّهِ ! مَا تَقُولُ؟

قُلْتُ : نَكُونُ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يُذَكِّرُنَا بِالنَّارِ وَالْجَنَّةِ حَتَّى كَأَنَّا رَأَيْ عَيْنٍ ،
فَإِذَا خَرَجْنَا مِنْ عِنْدِ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ عَافَسْنَا الْأَزْوَاجَ وَالْأَوْلَادَ وَالضَّيْعَاتِ
فَنَسِينَا كَثِيرًا .

قال أبو بكر : فَوَاللَّهِ إِنَّا لَنَلْقَى مِثْلَ هَذَا !

فَانْطَلَقْتُ أَنَا وَأَبُو بَكْرٍ ، حَتَّى دَخَلْنَا عَلَى رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ .
قُلْتُ : نَافِقٌ حَنْظَلَةُ يَا رَسُولَ اللَّهِ !

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : وَمَا ذَاكَ؟

قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، نَكُونُ عِنْدَكَ تُذَكِّرُنَا بِالنَّارِ وَالْجَنَّةِ حَتَّى كَأَنَّا رَأَيْ عَيْنٍ ، فَإِذَا خَرَجْنَا مِنْ
عِنْدِكَ عَافَسْنَا الْأَزْوَاجَ وَالْأَوْلَادَ وَالضَّيْعَاتِ نَسِينَا كَثِيرًا !

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ! إِنْ لَوْ تَدُومُونَ عَلَى مَا تَكُونُونَ
عِنْدِي ، وَفِي الذَّكْرِ ، لَصَافَحْتُكُمْ الْمَلَائِكَةُ عَلَى فُرُشِكُمْ وَفِي طُرُقِكُمْ ، وَلَكِنْ يَا حَنْظَلَةُ ، سَاعَةٌ
وَسَاعَةٌ - ثَلَاثَ مَرَّاتٍ - .

صحيح مسلم - به نقل از حنظله أسیدی که از کاتبان پیامبر خدا بود - : ابوبکر به من بر

خورد و گفت: چگونه ای ، ای حنظله؟

گفتم: حنظله ، منافق گشته است !

ابو بکر گفت: سبحان الله ! چه می گویی؟

گفتم: وقتی نزد پیامبر خدا صلى الله عليه و آله هستیم و برایمان از آتش و بهشت می
گویند ، چنانیم که گویا آنها را به چشم می بینیم؛ ولی از محضر پیامبر خدا که بیرون می
رویم ، به زن و فرزند و زندگی مان می پردازیم و بسیاری از سخنان پیامبر را فراموش
می کنیم .

ابو بکر گفت: به خدا سوگند که ما نیز همین حال را داریم !

پس، من و ابو بکر رفتیم تا بر پیامبر خدا وارد شدیم .

من گفتم: ای پیامبر خدا! حنظله منافق گشته است !

پیامبر خدا فرمود: «چه طور؟» .

گفتم: ای پیامبر خدا! آن گاه که نزد شما هستیم و از آتش و بهشت برایمان می گویی ،
گویا آنها را به چشم می بینیم؛ اما از نزد شما که می رویم ، به زن و فرزند و زندگی خود

می پردازیم، و بسیاری از آن سخنان را فراموش می کنیم !

پیامبر خدا فرمود: «سوگند به آن که جانم در دست اوست ، اگر بر آن حالی که نزد من دارید ، دوام آورید ، ... فرشتگان در بسترهایتان و در کوی و برزن هایتان با شما دست می دهند؛ اما - ای حنظله - آدمی هر ساعتی ، حالتی دارد» ، و سه بار این جمله را فرمود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ما من عبد يدع الدنيا إلا لم يزل عزيزا في الدنيا والآخرة ، يخافه الناس مادام في حاله .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ بنده ای نیست که دنیا را وا نهد ، مگر آن که پیوسته در دنیا و آخرت ، عزتمند است و تا زمانی که بر آن حال است ، هیبت او در دل مردم خواهد بود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : قد أفلح المُزهدُ المُجهِدُ . ثلاثا . ؛ المُزهدُ في العيش المُجهِدُ في العبادة .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : رستگار است بی اعتنای سختکوش: بی اعتنا به زندگی، و سختکوش در عبادت (سه بار) .

رسول الله صلى الله عليه و آله : علامة الورع الزهد في الدنيا ، فمن تمسك بالورع والزهد بلغاه كل درجة رفيعة ، ومن تخلى منهما لقيني يوم القيامة على غير ملتي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نشانه پارسایی ، زهد در دنیا است. پس، هر که به پارسایی و زهد چنگ در زند ، این دو او را به هر درجه بالایی می رسانند، و هر که از این دو ، دست کشد ، روز قیامت مرا بر غیر آیین من دیدار می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ - تَبَارَكَ وَتَعَالَى - نَاجِي مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ فَكَانَ فِيمَا نَاجَاهُ أَنْ قَالَ : يَا مُوسَى . . . أَمَا الزَّاهِدُونَ فِي الدُّنْيَا ، فَإِنِّي أَمْنَحُهُمْ جَنَّتِي يَتَبَوَّوْنَ مِنْهَا حَيْثُ شَاوُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند - تبارك و تعالی - با موسی علیه السلام به نجوا پرداخت و از جمله نجواهایش این بود که گفت: «ای موسی! ... من بهشت خویش را تقدیم زاهدان در دنیا می کنم و در هر کجای آن که می خواهند ، ساکن شوند» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ - تَبَارَكَ وَتَعَالَى - خَلَقَ الْعَقْلَ مِنْ نُورٍ مَخْزُونٍ مَكْنُونٍ فِي سَابِقِ عِلْمِهِ الَّذِي لَمْ يَطْلُعْ عَلَيْهِ نَبِيٌّ مُرْسَلٌ وَلَا مَلَكٌ مُقَرَّبٌ ، فَجَعَلَ الْعِلْمَ نَفْسَهُ ، وَالْفَهْمَ رُوحَهُ ، وَالزُّهْدَ رَأْسَهُ . . .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند - تبارك و تعالی - خرد را از نوری آفریده که در دانش پیشینش اندوخته و نهفته بود و هیچ پیامبر مُرْسَل و فرشته مقربى ، از آن مطلع نبود. آن گاه ، دانش را نفس آن ، فهم را روحش ، و زهد را سرش... قرار داد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لَوْ تَعَلَّمُونَ مِنَ الدُّنْيَا مَا أَعْلَمُ لَأَسْتَرَأْتِ أَنْفُسُكُمْ مِنْهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : اگر آنچه را من از دنیا می دانم ، شما می دانستید، جان هایتان از [هم و غم های] آن می آسود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : كَفَى بِالْمَوْتِ مُزْهَدًا فِي الدُّنْيَا وَمُرْغَبًا فِي الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : مرگ، بهترین عامل زهدورزی در دنیا و ترغیب به آخرت است .

عنه صلى الله عليه وآله : أَفْضَلُ الزُّهْدِ فِي الدُّنْيَا ذِكْرُ الْمَوْتِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بهترین [عامل] زهدورزی در دنیا، یاد مرگ است .

عنه صلى الله عليه وآله : أَلَا فَرُّوْا الْقُبُورَ ؛ فَإِنَّهَا تُزْهِدُ فِي الدُّنْيَا وَتُذَكِّرُ الْآخِرَةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هان! به زیارت قبور بروید که موجب زهدورزی در دنیا و یادآوری آخرت می شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ أَسِيفَ عَلَى دُنْيَا فَاتَتْهُ ، اقْتَرَبَ مِنَ النَّارِ مَسِيرَةَ شَهْرٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که برای از دست دادن چیزی از دنیا افسوس خورد ، به فاصله يك ماه راه ، به آتش نزديك می شود .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ أَسِيفَ عَلَى دُنْيَا فَاتَتْهُ اقْتَرَبَ مِنَ النَّارِ مَسِيرَةَ أَلْفِ سَنَةٍ ، وَمَنْ أَسِيفَ عَلَى آخِرَةٍ فَاتَتْهُ اقْتَرَبَ مِنَ الْجَنَّةِ مَسِيرَةَ أَلْفِ سَنَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که برای از دست دادن چیزی از دنیا افسوس خورد ، به اندازه مسافت هزار سال راه، به آتش نزديك شده است؛ و هر که برای از دست دادن

چیزی از آخرتش افسوس خورد ، به اندازه مسافت هزار سال راه ، به بهشت نزدیک شده است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَصْبَحَ حَزِينًا عَلَى الدُّنْيَا ، أَصْبَحَ سَاخِطًا عَلَى رَبِّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که برای دنیا غمگین شود ، از پروردگار متعال خود ، خشمگین شده است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَا زُوِيَتِ الدُّنْيَا عَنْ أَحَدٍ إِلَّا كَانَتْ خَيْرَةً لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا از هیچ کس گرفته نشد ، مگر آن که خیر او در آن بود .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَشْغَلُوا قُلُوبَكُمْ بِذِكْرِ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دل هایتان را به ذکر دنیا (یاد کردن از دنیا) مشغول نسازید .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : طَوْلُ الْأَمَلِ يَصْرِفُ هِمَمَكُمْ إِلَى الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آرزوی دور و دراز، همت های شمارا مصروف دنیا می کند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : كُونُوا فِي الدُّنْيَا أَضْيَافًا ، وَاتَّخِذُوا الْمَسَاجِدَ بُيُوتًا ، وَعُودُوا قُلُوبَكُمْ الرِّقَّةَ ، وَأَكْثِرُوا التَّفَكَّرَ وَالْبُكَاءَ ، وَلَا تَخْتَلِفَنَّ بِكُمْ الْأَهْوَاءُ ، تَبْنُونَ مَا لَا تَسْكُنُونَ ، وَتَجْمَعُونَ مَا لَا تَأْكُلُونَ ، وَتَأْمَلُونَ مَا لَا تُدْرِكُونَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در دنیا [چون] میهمان باشید، و مسجدها را خانه خود بگیرید، و دل هایتان را به نازکی ، عادت دهید، و زیاد اندیشه و گریه کنید، و هوس های گونه گون را به خود راه دهید ، به این که : آنچه را در آن ساکن نمی شوید، بنا کنید و آنچه را که نمی خورید، گرد آورید و آنچه را که بدان نمی رسید ، آرزو کنید .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : فِرَّوْا مِنْ فُضُولِ الدُّنْيَا كَمَا تَفِرُّونَ مِنَ الْحَرَامِ ، وَهَوِّنُوا عَلَى أَنْفُسِكُمُ الدُّنْيَا كَمَا تَهَوِّنُ الْجِيفَةَ ، وَنُورُوا قُلُوبَكُمْ بِتَفَكُّرِ الْآخِرَةِ ، وَتَوَبُّوا إِلَى اللَّهِ مِنْ فُضُولِ الدُّنْيَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِكُمْ ؛ حَتَّى تَتَجَاوَزَ مِنْ شِدَّةِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همچنان که از حرام می گریزید ، از فزونی های دنیا نیز بگریزید، و همچنان که مردار را خوار می شمارید ، دنیا را نیز در نظرتان خوار گردانید، و با اندیشیدن درباره آخرت ، دل هایتان را نورانی کنید، و از فزونی های دنیا و کردارهای بدتان ، به درگاه خدا توبه برید تا از سختی روز قیامت برهید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ! اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَاسْعَوْا فِي مَرْضَاتِهِ ، وَأَيِّقِنُوا مِنَ الدُّنْيَا بِالْفَنَاءِ وَمِنَ الْآخِرَةِ بِالْبَقَاءِ ، وَاعْمَلُوا لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ ، فَكَأَنَّكُمْ بِالدُّنْيَا لَمْ تَكُنْ وَبِالْآخِرَةِ لَمْ تَزَلْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! از خدا، چنان که باید، بترسید و در جلب خشنودی او بکوشید . به فناپذیری دنیا و جاودانگی آخرت ، یقین کنید، و برای پس از مرگ ، کار کنید ، چنان که گویی هرگز در دنیا نبوده اید و پیوسته در آخرت زیسته اید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا اتَّخَذَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا زَاهِدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، هیچ پیامبری را برنگزید ، مگر این که زاهد بود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ جِبْرَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ أَتَانِي بِخَزَائِنِ الدُّنْيَا عَلَى بَغْلَةٍ شَهْبَاءٍ ، فَقَالَ : يَا مُحَمَّدُ ، إِنَّ هَذِهِ خَزَائِنُ الْأَرْضِ وَلَا تَتَّقُصْكَ مِنْ حَظِّكَ عِنْدَ رَبِّكَ تَعَالَى . فَقُلْتُ : حَبِيبِي جِبْرَائِيلُ ، لَا حَاجَةَ لِي فِيهَا ؛ إِذَا شَبِعْتُ شَكَرْتُ رَبِّي ، وَإِذَا جُعْتُ سَأَلْتُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : جبرئیل علیه السلام گنجینه های دنیا را بر قاطری خاکستری رنگ ، نزد من آورد و گفت: ای محمد! اینها گنجینه های زمین اند و از سهم تو در نزد پروردگار بلندمرتبه ات چیزی کم نمی کنند .

گفتم: دوست من، جبرئیل! مرا به اینها نیازی نیست. هر گاه سیر شوم ، پروردگارم را سپاس می گزارم، و هر گاه گرسنه شوم ، از او درخواست می کنم .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الدُّنْيَا تَطَاوَلَتْ إِلَيَّ بِعُنُقِهَا ، فَقُلْتُ : إِلَيْكَ عَنِّي ! فَقَالَتْ : أَمَا إِنَّكَ إِنْ لَمْ تَلْحَقْنِي فَسَيَلْحَقْنِي الَّذِي بَعْدَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا به سوی من گردن کشید . گفتم: از من دور شو ! گفت: اگر تو مرا نگیری ، آن که بعد از تو می آید ، مرا خواهد گرفت .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا لِي وَلِالدُّنْيَا ! إِنَّمَا مَثَلِي وَمَثَلُهَا كَمَثَلِ الرَّكَّابِ رُفِعَتْ لَهُ شَجَرَةٌ فِي يَوْمٍ صَائِفٍ فَقَالَ تَحْتَهَا ، ثُمَّ رَاحَ وَتَرَكَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مرا چه به دنیا؟! همانا حکایت من و دنیا ، حکایت سواری است که در يك روز گرم تابستانی ، درختی می بیند و زیر سایه آن استراحتی می کند و سپس آن را ترك می کند و می رود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يا عَلِي ، إِنَّ اللَّهَ قَدْ زَيَّنَكَ بِزِينَةٍ لَمْ يُزَيِّنِ الْعِبَادَ بِزِينَةٍ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْهَا ، زَيْنَكَ بِالزُّهْدِ فِي الدُّنْيَا وَجَعَلَكَ لَا تَرْأُ مِنْهَا شَيْئًا وَلَا تَرْأُ مِنْكَ شَيْئًا ، وَوَهَبَ لَكَ حُبَّ الْمَسَاكِينِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! خداوند تو را به زیوری آراسته که بندگان را به زیوری محبوب تر از آن در نزد خود ، نیاراسته است: تو را به زیور زهد آراسته و چنانست قرارداده که نه تو از دنیا چیزی بر می گیری و نه دنیا از تو چیزی بر می گیرد، و دوستی مستمندان را نیز به تو ارزانی داشته است .

عنه صلی الله علیه و آله : يا عَلِي ، إِنَّ اللَّهَ خَصَّكَ بِأَمْرِ وَأَعْطَاكَهُ ، لَيْسَ مِنَ الْأَعْمَالِ شَيْءٌ أَحَبُّ إِلَيْهِ وَلَا أَفْضَلُ مِنْهُ عِنْدَهُ ؛ الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا ، فَلَيْسَ تَنَالُ مِنْهَا شَيْئًا وَلَا تَنَالُ مِنْكَ ، وَهِيَ زِينَةُ الْأَبْرَارِ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! خداوند ، خصلتی به تو اختصاص داده و عطایت کرده است که هیچ عملی در نزد او محبوب تر و برتر از آن نیست: زهد در دنیا. نه تو از دنیا ، نوایی می گیری و نه دنیا از تو به نوایی می رسد. در روز قیامت، زهد ، زیور نیکان در نزد خداوند است .

علل الشرائع عن يزيد بن سلام - أَنَّهُ سَأَلَ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَ لَهُ - : أَخْبِرْنِي لِمَ سُمِّيَتِ الْآخِرَةُ آخِرَةً؟
قال [صلى الله عليه و آله] : لِأَنَّهَا مُتَأَخِّرَةٌ تَجِيءُ مِنْ بَعْدِ الدُّنْيَا ، لَا تَوْصَفُ سِنِينَهَا ، وَلَا تُحْصَى أَيَّامُهَا ، وَلَا يَمُوتُ سُكَّانُهَا .

علل الشرائع - به نقل از يزيد بن سلام ، در گفتگو با پیامبر خدا - : [گفتم :] مرا خبر دهید که چرا آخرت را آخرت نامیده اند؟
فرمود : «چون متأخر از دنیاست و پس از آن می آید . سال های آن به وصف نمی آید ، و روزهایش شماره نمی شود و ساکنانش نمی میرند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْقَبْرُ أَوَّلُ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ ؛ فَإِنْ يَنْجُ مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَيْسَرُ مِنْهُ ، وَإِنْ لَمْ يَنْجُ مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَشَدُّ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : گور ، نخستین منزلگاه آخرت است . اگر [انسان] از آن به سلامت برهد ، منزلگاه های پس از آن ، آسان تر از آن است ، و اگر از آن به سلامت نرهد ، منزلگاه های پس از آن ، سخت تر از آن خواهد بود .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : أَوَّلُ عَدَلِ الْآخِرَةِ الْقَبُورُ ؛ لَا يُعْرَفُ فِيهَا شَرِيفٌ مِنْ وَضِيعٍ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین مرحله عدالت آخرت ، قبرها و گورهایند که در آنها میان شریف و دون پایه ، فرقی نهاده نمی شود .

❦ (قرآن) «فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُمْ مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» ❦ .

«هیچ کس نمی داند چه چیز از آنچه روشنی بخش دیدگان است ، به [پاداش] آنچه انجام می داده اند ، برای آنان پنهان شده است»

❦ (قرآن) «انْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلِلْآخِرَةِ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَ أَكْبَرُ تَفْضِيلًا» ❦ .

«بنگر که چگونه بعضی از آنان را بر بعضی دیگر برتری داده ایم، و قطعا درجات آخرت، بزرگ تر و برتر است»

❦ (قرآن) «وَ إِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَ مُلْكًا كَبِيرًا» ❦ .

«و چون بدان جا بنگری ، [سرزمینی از] نعمت و کشوری پهناور می بینی»

رسول الله صلی الله علیه و آله : وَاللَّهِ مَا الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا مِثْلَمَا يَجْعَلُ أَحَدُكُمْ إِبْصَعَهُ هَذِهِ فِي الْيَمِّ ، فَلْيَنْظُرْ بِمَ تَرْجِعُ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به خدا سوگند که دنیا در مقایسه با آخرت ، جز مانند این که فردی از شما این انگشتش را در دریا فرو ببرد ، نیست . پس ، بنگرد که انگشتش با چه [مقدار آب] باز می گردد (دنیا در برابر آخرت ، به اندازه این نم است در برابر دریا .)

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا أَخَذَتِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ إِلَّا كَمَا أَخَذَ مَخِيطٌ عُرْسَ فِي الْبَحْرِ مِنْ مَائِهِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آنچه دنیا از آخرت گرفته است ، جز به اندازه آبی که سوزنی فرو رفته در دریا به خود می گیرد ، نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : مَثَلُكُمْ أَيُّهَا الْأُمَّةُ كَمَثَلِ عَسْكَرٍ قَدْ سَارَ أَوَّلُهُمْ وَنَوْدِي بِالرَّحِيلِ ؛
فَمَا أَسْرَعَ مَا يَلْحَقُ آخِرُهُمْ بِأَوَّلِهِمْ ! وَاللَّهِ مَا الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ إِلَّا كَنَفْحَةٍ أَرْنبٍ ، الْجَدُّ الْجَدُّ
عِبَادَ اللَّهِ ! وَاسْتَعِينُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : حکایت شما - ای مردم - همانند سپاهی است که ابتدای آن
رفته و ندای کوچ [در آن،] سر داده شده است . پس ، چه زود آخر آن سپاه به اولش می
رسد ! به خدا سوگند ، دنیا در برابر آخرت ، جز به مانند يك نَفْس (جهش) خرگوشی
نیست . بکوشید ، بکوشید - ای بندگان خدا - و از خداوند ، پروردگارتان ، کمک بجوئید .
﴿قرآن﴾ «بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا * وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ وَ أَبْقَى» .

«ولی شما ای مردم! زندگی دنیا را بر می‌گزینید . با آنکه [جهان] آخرت نیکوتر و پایدارتر
است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَا أَهْلَ الْخُلُودِ ، يَا أَهْلَ الْبَقَاءِ ، إِنَّكُمْ لَمْ تُخْلَقُوا لِلْفَنَاءِ ،
وَإِنَّمَا تُنْقَلُونَ مِنْ دَارٍ إِلَى دَارٍ ، كَمَا نُقِلْتُمْ مِنَ الْأَصْلَابِ إِلَى الْأَرْحَامِ ، وَمِنَ الْأَرْحَامِ إِلَى الدُّنْيَا
، وَمِنَ الدُّنْيَا إِلَى الْقُبُورِ ، وَمِنَ الْمَوْقِفِ إِلَى الْخُلُودِ فِي الْجَنَّةِ أَوْ النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای اهل جاودانگی ، ای اهل ماندگاری ! شما برای نابودی
آفریده نشده اید ؛ بلکه از سرایی به سرایی انتقال داده می شوید ، همچنان که از پشت ها
به زهدان ها ، و از زهدان ها به دنیا منتقل شدید ؛ و از دنیا به گورها ، و از موقف
(قیامت) به جاودانگی در بهشت یا دوزخ [انتقال می یابید] .

﴿قرآن﴾ «ذَٰلِكَ الْيَوْمُ الْحَقُّ فَمَنْ شَاءَ اتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِ مَنَابًا» .

«آن [روز] ، روزِ حق است . پس ، هر که می خواهد ، راه بازگشتی به سوی پروردگار
خود بجوید»

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي خُطْبَةٍ لَهُ - : أَيُّهَا النَّاسُ ! إِنَّمَا الدُّنْيَا عَرَضٌ حَاضِرٌ
يَأْكُلُ مِنْهَا الْبَرُّ وَالْفَاجِرُ ، وَالْآخِرَةُ وَعْدٌ صَادِقٌ يَحْكُمُ فِيهَا مَلِكٌ عَادِلٌ ، يُحَقِّقُ فِيهَا الْحَقَّ وَيُبْطِلُ
الْبَاطِلَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در یکی از خطبه هایش - : ای مردم ! دنیا متاعی نقد است
که نيك و بد ، از آن می خورند ، و آخرت ، وعده ای راست است که در آن ، پادشاهی
دادگر ، حکومت (/ قضاوت) می کند و در آن ، احقاق حق می نماید و بر باطل ، مهر
ابطال می زند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَلَا إِنَّ اللَّهَ خَلَقَ الدُّنْيَا دَارَ بَلْوَى، وَالْآخِرَةَ دَارَ عُقْبَى، فَجَعَلَ بَلْوَى الدُّنْيَا لِثَوَابِ الْآخِرَةِ سَبَبًا، وَثَوَابَ الْآخِرَةِ مِنْ بَلْوَى الدُّنْيَا عَوَضًا ، فَيَأْخُذُ لِيُعْطِيَ ، وَيَبْتَلِي لِيَجْزِيَ،وَأَنَّهَا لَسَرِيعَةُ الدَّهَابِ، وَوَشِيكَةُ الْإِنْقِلَابِ، فَاحْذَرُوا حَلَاوَةَ رِضَاعِهَا لِمَرَارَةِ فِطَامِهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدانید که خداوند دنیا را سرای گرفتاری و آخرت را سرای مُجازات قرار داد . گرفتاری دنیا را سبب پاداش آخرت کرد و پاداش آخرت ، عوض گرفتاری دنیاست . می گیرد تا بدهد و گرفتار می کند تا جزا دهد . دنیا ، زوال شتابانی دارد و به سرعت ، دگرگونی می پذیرد . از شیرینی شیر آن ، به خاطر تلخی جدایی اش بر حذر باشید .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا جَعَلَ اللَّهُ فِي الْآخِرَةِ غَيْرَ دَارَيْنِ : دَارَ الثَّوَابِ وَدَارَ الْعِقَابِ ؛ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ ، وَهُمَا دَرَجَاتٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند در آخرت ، جز دو سرا قرار نداده است : سرای پاداش و سرای کیفر [، یعنی] بهشت و دوزخ . و این دو ، درجات دارند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَلَا إِنَّ الْآخِرَةَ الْيَوْمَ مُحَقَّقَةٌ بِالْمَكَارِهِ ، وَإِنَّ الدُّنْيَا مُحَقَّقَةٌ بِالشَّهَوَاتِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدانید که آخرت ، امروز ، با ناملایمات در میان گرفته شده است و دنیا با شهوات ، احاطه گشته است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى يُعْطِي الدُّنْيَا لِمَنْ يُحِبُّ وَيُبْغِضُ ، وَلَا يُعْطِي الْآخِرَةَ إِلَّا أَهْلَ صِفَوْتِهِ وَمَحَبَّتِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند پاک والا ، دنیا را به دوست و دشمن می دهد ؛ اما آخرت را جز به کسانی که برگزیده و محبوب او باشند ، نمی دهد .

(قرآن) «وَمَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا» .

«و کسانی که خواهان آخرت باشند و نهایت کوشش را برای آن بکنند ، در حالی که مؤمن اند ، آنان اند که تلاششان مورد قدردانی واقع خواهد شد»

رسول الله صلى الله عليه و آله : اجعلوا همتكم الآخرة ، لا ينفذ فيها ثواب المرضي عنه ، ولا ينقطع فيها عقاب المسخوط عليه .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همت خود را آخرت قرار دهید ؛ آخرتی که در آن ، پاداش کسی که مورد رضایت [الهی] است ، پایان نمی یابد و کیفر (مجازات) شخصی که مورد خشم [خداوند] است ، قطع نمی گردد .

عنه صلى الله عليه و آله : اجعلوا آخرتكم لآئنفسكم ، وسعیكم لمستقرکم .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آخرتتان را وجهه همت خود ، و تلاشتان را برای محل استقرار [همیشگی] تان قرار دهید .

عنه صلى الله عليه و آله : اللهم لا عیش إلا عیش الآخرة .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به خدا که زندگی ای جز زندگی آخرت نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أيها الناس ! كونوا من أبناء الآخرة ولا تكونوا من أبناء الدنيا؛ فإن كل أم يتبعها ولدها... فاعملوا وأنتم من الله على حذر ، واعلموا أنكم معروضون على أعمالكم وأنكم ملاقو الله لا بد منه «فمن يعمل مثقال ذرة خيرا يره * و من يعمل مثقال ذرة شرا يره» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم! از فرزندان آخرت باشید و از فرزندان دنیا نباشید ؛ زیرا که هر بچه ای ، دنبال مادرش حرکت می کند پس ، عمل کنید ، در حالی که از خدا بر حذرید . بدانید که به اعمال شما رسیدگی می شود و خواه ناخواه ، خدا را ملاقات می کنید . «پس ، هر که به وزن ذره ای نیکی کند ، آن را می بیند و هر که به وزن ذره ای بدی کند ، آن را می بیند» .

عنه صلى الله عليه و آله : إن للدنيا أبناء وللآخرة أبناء ، فكونوا من أبناء الآخرة ولا تكونوا من أبناء الدنيا؛ فإن كل ولد يتبع بأمه، وإن الدنيا قد ترحلت مذبذبة، والآخرة قد تجملت مقبلة .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دنیا را فرزندانی است و آخرت را نیز فرزندانی . شما از فرزندان آخرت باشید و از فرزندان دنیا نباشید ؛ زیرا که هر بچه ای ، دنبال مادر خود حرکت می کند . همانا دنیا پشت کرده و می رود ، و آخرت ، روی کرده و می آید .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : هَذِهِ الدُّنْيَا قَدْ ارْتَحَلَتْ مُدْبِرَةً ، وَهَذِهِ الْآخِرَةُ قَدْ ارْتَحَلَتْ مُقْبِلَةً ، وَلِكُلِّ وَاحِدَةٍ مِنْهُمَا بَنُونَ ؛ فَإِنْ اسْتَطَعْتُمْ أَنْ تَكُونُوا مِنْ أَبْنَاءِ الْآخِرَةِ وَلَا تَكُونُوا مِنْ أَبْنَاءِ الدُّنْيَا فَافْعَلُوا ؛ فَإِنَّكُمْ الْيَوْمَ فِي دَارِ عَمَلٍ وَلَا حِسَابٍ ، وَأَنْتُمْ عُدَا فِي دَارِ حِسَابٍ وَلَا عَمَلٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : این دنیا ، پشت کرده و می رود و این آخرت ، روی کرده و می آید ، و برای هر يك از این دو ، فرزندانى است . پس چنانچه می توانید از فرزندان آخرت باشید و از فرزندان دنیا نباشید ، چنین کنید . امروز ، شما در سرایی هستید که جای عمل است و حسابرسی نیست ، و فردا در سرایی خواهید بود که ، جای حسابرسی است و عمل نیست .

ﷻ (قرآن) «تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَ الْعَقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» .

«آن سرای آخرت را برای کسانی قرار می دهیم که در زمین ، خواستار برتری و فساد نیستند ، و فرجام ، از آن پرهیزگاران است»

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي قَوْلِ اللَّهِ : «تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا» - : التَّجَبُّرُ فِي الْأَرْضِ وَالْأَخْذُ بِغَيْرِ الْحَقِّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله :- درباره آیه شریف «آن سرای آخرت را برای کسانی قرار می دهیم که خواستار برتری و فساد نیستند» - : [یعنی] گردنکشی در زمین [و جامعه] و گرفتن به ناحق .

ﷻ رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ تَرَكَ زِينَةَ الدُّنْيَا ؛ فَمَنْ فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدْ اسْتَحْيَا مِنَ اللَّهِ حَقَّ الْحَيَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس خواستار آخرت است ، زیور دنیا را وا نهد ، و هر کس چنین کند ، به راستی که از خداوند ، حیا کرده است .

ﷻ عنه صلى الله عليه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِأَبِي ذَرٍّ - : يَا أَبَا ذَرٍّ ، طُوبَى لِلزَّاهِدِينَ فِي الدُّنْيَا ، الرَّاعِبِينَ فِي الْآخِرَةِ ، الَّذِينَ اتَّخَذُوا أَرْضَ اللَّهِ بَسَاطًا ، وَتُرَابَهَا فِرَاشًا ، وَمَاءَهَا طَيِّبًا ، وَاتَّخَذُوا الْكِتَابَ شِعَارًا ، وَالِدُّعَاءَ لِلَّهِ دِثَارًا ، وَقَرَضُوا الدُّنْيَا قَرْضًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در سفارش به ابوذر - : ای ابوذر! خوشا به حال بی رغبتان به دنیا و شیفتگان به آخرت! کسانی که زمین را بستر و خاک آن را فرش و آبش را گوارا و کتاب خدا را تن پوش و دعا را جامه خود کردند و از دنیا کاملاً بریدند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ كُلَّ جَعْظَرِيٍّ جَوَاطٍ سَخَّابٍ بِالْأَسْوَاقِ ، جِيْفَةً بِاللَّيْلِ حِمَارٍ بِالنَّهَارِ ، عَالِمٍ بِأَمْرِ الدُّنْيَا جَاهِلٍ بِأَمْرِ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : همانا خداوند ، انسان های تندخوی گردن کلفت بی خیر را که در بازارها هیاهو به راه می اندازند و در شب ، مُردار و در روز ، الاغ و در کار دنیا دانا و در کار آخرت ، نادان اند ، دشمن می دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : اِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا، وَاعْمَلْ لِآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تَمُوتُ غَدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : برای دنیایت چنان کار کن که گویی تا ابد زنده می مانی ، و برای آخرت چنان کار کن که گویی همین فردا خواهی مُرد .

عنه صلى الله عليه وآله : أَصْلِحُوا دُنْيَاكُمْ وَاعْمَلُوا لِآخِرَتِكُمْ كَأَنَّكُمْ تَمُوتُونَ غَدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : دنیایتان را آباد کنید ، و برای آخرتتان چنان کار کنید که گویی همین فردا می میرید .

عنه صلى الله عليه وآله : اِعْمَلْ عَمَلًا مَن يَرْجُو أَن يَمُوتَ هَرِمًا ، وَاحْذَرْ حَذَرَ مَن يَتَخَوَّفُ أَن يَمُوتَ غَدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : عمل کن همانند عمل کردن کسی که امید دارد در پیری بمیرد ، و حذر کن همانند حذر کردن کسی که می ترسد همین فردا بمیرد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : خِيَارُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَزْهَدُكُمْ فِي الدُّنْيَا وَأَرْغَبُكُمْ فِي الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بهترین شما در نزد خداوند ، زاهدترین شما به دنیا و راغب ترینتان به آخرت است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَيُّهَا النَّاسُ ! إِسْعَوْا فِي فِكَاكِ رِقَابِكُمْ ، وَاعْمَلُوا الْخَيْرَ لِيَوْمِ فِقْرِكُمْ وَفَاقَتِكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ای مردم! در آزادسازی خود بکوشید و برای روز ناداری و نیازمندی تان ، کار نیک کنید .

عنه صلى الله عليه وآله : اللَّيْلُ وَالنَّهَارُ مَطِيَّتَانِ ، فَارْكَبُوهُمَا بَلَاغًا إِلَى الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شب و روز ، دو مرکب اند . برای رسیدن به آخرت ، بر آن دو ، سوار شوید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَتْ الْآخِرَةُ هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ ، وَجَمَعَ لَهُ شَمْلَهُ ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ ، وَمَنْ كَانَتْ الدُّنْيَا هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ ، وَفَرَّقَ عَلَيْهِ شَمْلَهُ ، وَلَمْ يَأْتِهِ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَا قُدِّرَ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که آخرت هم و غم او باشد ، خداوند دلش را بی نیاز می گرداند و پریشانی اش را سامان می دهد و دنیا به رغم میلش ، به او روی می آورد ؛ و کسی که دنیا هم و غم او باشد ، خداوند فقر را در پیشانی او (/ در پیش چشمانش) قرار می دهد و خاطرش را آشفته می سازد و از دنیا جز همان که برایش مقدر شده است ، نصیب او نمی شود .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَتْ الْآخِرَةُ هَمَّهُ وَسَدَمَهُ ، لَهَا يَشْخَصُ وَإِيَّاهَا يَنْوِي ، جَعَلَ اللَّهُ الْغِنَى فِي قَلْبِهِ ، وَجَمَعَ عَلَيْهِ ضَيْعَتَهُ ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ صَاغِرَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که آخرت ، هم و غم و وردش باشد و چشم به آن بدوزد و همواره اندیشه آن را در سر بپروراند ، خداوند دلش را بی نیاز می گرداند و زندگی اش را سامان می بخشد و دنیا ، با حالت زبونی و تسلیم ، به او روی می آورد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ هَمِّهِ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ الْغِنَى فِي قَلْبِهِ ، وَجَمَعَ لَهُ أَمْرَهُ ، وَلَمْ يَخْرُجْ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يَسْتَكْمِلَ رِزْقَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که شب و روز ، بزرگ ترین هم و غمش آخرت باشد ، خداوند دلش را بی نیاز می گرداند و کارش را سامان می بخشد و از دنیا نمی رود تا آن که روزی اش را کامل دریافت کند .

عنه صلی الله علیه و آله : تَفَرَّغُوا مِنْ هُمُومِ الدُّنْيَا مَا اسْتَطَعْتُمْ ؛ فَإِنَّهُ مَنْ كَانَتْ الدُّنْيَا أَكْبَرَ هَمِّهِ أَفْشَى اللَّهُ ضَيْعَتَهُ ، وَجَعَلَ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ ، وَمَنْ كَانَتْ الْآخِرَةُ أَكْبَرَ هَمِّهِ جَمَعَ اللَّهُ لَهُ أُمُورَهُ ، وَجَعَلَ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : تا می توانید ، خویشتن را از هم و غم دنیا فارغ گردانید ؛ زیرا هر کس که دنیا بزرگ ترین هم و غم او باشد ، خداوند زندگی اش را نابسامان می سازد و فقر را پیش چشم او قرار می دهد ؛ و هر کس که آخرت ، بزرگ ترین هم و غم او باشد ، خداوند امورش را سر و سامان می دهد و دلش را بی نیاز می گرداند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْعَبْدَ إِنْ كَانَ هَمُّهُ الْآخِرَةَ كَفَّ اللَّهُ عَلَيْهِ ضَيْعَتَهُ وَجَعَلَ غِنَاهُ فِي قَلْبِهِ ، وَإِنْ كَانَ هَمُّهُ الدُّنْيَا أَفْشَى اللَّهُ عَلَيْهِ ضَيْعَتَهُ وَجَعَلَ فَقْرَهُ بَيْنَ عَيْنَيْهِ ؛ فَلَا يُمْسِي إِلَّا فَقِيرًا وَلَا يُصْبِحُ إِلَّا فَقِيرًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بنده اگر هم و غمش آخرت باشد ، خداوند زندگی اش را برای او سامان می بخشد و بی نیازی اش را در دلش قرار می دهد ؛ و اگر هم و غمش دنیا باشد ، خداوند زندگی اش را برای او پریشان و پُرمشغله می سازد و فقر را پیش چشم او قرار می دهد . در نتیجه ، شب و روزش را جز با نیازمندی سپری نمی کند (همیشه احساس فقر می نماید) .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ : يَا بَنَ آدَمَ ، تَفَرَّغْ لِعِبَادَتِي أَمَلَاءَ صَدْرِكَ غِنَى وَأَسَدُّ فَقْرِكَ ، وَإِلَّا تَفَعَلَ مَلَأْتُ يَدَيْكَ شُغْلًا وَلَمْ أَسُدَّ فَقْرَكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدای والامرته می فرماید : «ای فرزند آدم! خود را وقف عبادت من کن تا سینه ات را از بی نیازی پر کنم و فقرت را بزدايم . در غیر این صورت ، دستانت را پر از کار [و مشغله] می گردانم و فقرت را برطرف نمی سازم» .

عنه صلى الله عليه و آله - عِنْدَ مُنْصَرَفِهِ مِنْ أَحَدٍ وَالنَّاسُ مُحْدِقُونَ بِهِ - : أَيُّهَا النَّاسُ ! أَقْبِلُوا عَلَى مَا كُفِّتُمُوهُ مِنْ إِصْلَاحِ آخِرَتِكُمْ ، وَأَعْرِضُوا عَمَّا ضُمِنَ لَكُمْ مِنْ دُنْيَاكُمْ ، وَلَا تَسْتَعْمِلُوا جَوَارِحَ عُذَّتِ بِنِعْمَتِهِ فِي التَّعَرُّضِ لِسَخَطِهِ بِمَعْصِيَتِهِ ، وَاجْعَلُوا شُغْلَكُمْ فِي التِّمَاسِ مَغْفَرَتِهِ ، وَاصْرِفُوا هِمَّتَكُمْ بِالتَّقَرُّبِ إِلَى طَاعَتِهِ ، مَنْ بَدَأَ بِنَصِيْبِهِ مِنَ الدُّنْيَا فَإِنَّهُ نَصِيْبُهُ مِنَ الْآخِرَةِ وَلَمْ يُدْرِكْ مِنْهَا مَا يُرِيدُ ، وَمَنْ بَدَأَ بِنَصِيْبِهِ مِنَ الْآخِرَةِ وَصَلَ إِلَيْهِ نَصِيْبُهُ مِنَ الدُّنْيَا وَأَدْرَكَ مِنَ الْآخِرَةِ مَا يُرِيدُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در بازگشتش از جنگ اُحُد ، در حالی که مردم ایشان را در میان گرفته بودند - : ای مردم! به آباد کردن آخرتتان - که بدان مکلف شده اید - روی آورید و از دنیایتان که برای شما تضمین شده است [و روزی تان در آن ، خواه ناخواه می رسد] ، روی گردانید و اعضا و جوارحی را که به نعمت های او تغذیه شده است ، در معصیت او - که موجب خشم خداوند می شود - به کار نگیرید و به طلب آمرزش از او پردازید و همت خود را صرف تقرب به طاعت او کنید .

کسی که به بهره اش از دنیا آغاز کند ، بهره اش از آخرت را از کف می دهد و به آنچه از آخرت می خواهد ، نمی رسد ؛ و کسی که به بهره اش از آخرت آغاز کند ، سهمش از دنیا به او می رسد و از آخرت نیز به آنچه می خواهد ، دست می یابد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَكْفِيكُمْ مِنَ النَّفْلِ ذِكْرُ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برای تفکر ، همین شما را بس که به یاد آخرت باشید .

عنه صلى الله عليه و آله - لِعَلِّي عَلَيْهِ السَّلَام - : يَا عَلِيَّ ، مَثَلِ الْآخِرَةِ فِي قَلْبِكَ وَالْمَوْتِ نَصَبَ عَيْنَيْكَ ، وَلَا تَتَسَّ مَوْقِفَكَ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ ، وَكُنْ مِنَ اللَّهِ عَلَى وَجَلٍ ، وَادْكُرْ نِعَمَ اللَّهِ ، وَاكْفُفْ عَنِ مَحَارِمِ اللَّهِ ، وَنَابِذْ هَوَاكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - خطاب به علی علیه السلام - : ای علی! آخرت را در دلت مجسم کن [و همواره به یاد آن باش] و مرگ را پیش چشم خود قرار بده و ایستادنت را در پیشگاه خداوند [در روز رستاخیز برای داوری و رسیدگی به اعمال] ، فراموش مکن و از خدا بیمناک باش و نعمت های خدا را [همواره] به یاد داشته باش و از حرام های خدا باز ایست و با هوس خود ، مخالفت کن .

عنه صلى الله عليه و آله : رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا اسْتَحْيَا مِنْ رَبِّهِ حَقَّ الْحَيَاءِ ؛ فَحَفِظَ الرَّأْسَ وَمَا حَوَى ، وَالْبَطْنَ وَمَا وَعَى ، وَذَكَرَ الْقَبْرَ وَالْبَلَى ، وَذَكَرَ أَنَّ لَهُ فِي الْآخِرَةِ مَعَادًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : رحمت خدا بر آن بنده ای که از پروردگارش ، چنان که می باید ، شرم کرد ؛ پس ، سر و آنچه را در سر است ، و شکم و آنچه را [از خوراک] در شکم قرار می گیرد ، [از ناپاکی و حرام] نگه داشت و قبر و پوشیدن را [همواره] یاد کرد و به یاد داشت که ، او را در آخرت ، بازگشتی است !

عنه صلى الله عليه و آله : بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ سَهَا وَلَهَا وَنَسِيَ الْمَقَابِرَ وَالْبَلَى ، بِئْسَ الْعَبْدُ عَبْدٌ عَتَا وَطَغَى وَنَسِيَ الْمُبْتَدَأَ وَالْمُنْتَهَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بد بنده ای است آن بنده ای که دچار سرگرمی و غفلت است و قبرستان و پوشیده شدن را از یاد برده است! بد بنده ای است آن که نافرمانی و سرکشی کرده و آغاز و فرجام را به فراموشی سپرده است !

رسول الله صلى الله عليه و آله : عَوِدُوا الْمَرْضَى وَاتَّبِعُوا الْجَنَائِزَ تُذَكِّرُكُمُ الْآخِرَةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از بیماران ، عیادت کنید و در تشییع جنازه ها شرکت نمایید ، که اینها آخرت را به یاد شما می آورند .

عنه صلى الله عليه و آله : - فِي حِكْمَةِ زِيَارَةِ الْقُبُورِ - : فَزُورُوهَا ؛ فَإِنَّهَا تُرْهِدُ فِي الدُّنْيَا وَتُذَكِّرُ الْآخِرَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در بیان حکمت زیارت قبور - : آنها را زیارت کنید ؛ زیرا که این کار ، موجب بی رغبتی به دنیا و یادآوری آخرت می شود .

❦ عنه صلى الله عليه وآله - أيضا - : زوروها؛ فَإِنَّهَا تُرِقُّ الْقَلْبَ، وَتُدْمِعُ الْعَيْنَ، وَتُذَكِّرُ الْآخِرَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در روایتی دیگر - : به زیارت قبور بروید ؛ زیرا که این کار ، دل را نازک می کند و چشم را اشکبار می سازد و آخرت را به یاد می آورد .

❦ عنه صلى الله عليه وآله : زوروا القبور ؛ فَإِنَّهَا تُذَكِّرُكُمْ الْآخِرَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به زیارت قبور بروید که این کار ، شما را به یاد آخرت می اندازد .

❦ عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا دُعِيتُمْ إِلَى الْجَنَائِزِ فَاسْرِعُوا ؛ فَإِنَّهَا تُذَكِّرُ الْآخِرَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه به تشییع جنازه دعوت شدید ، شتاب کنید ؛ زیرا که شما را به یاد آخرت می اندازد .

❦ عنه صلى الله عليه وآله - لِأَبِي ذَرٍّ - : زُرِ الْقُبُورَ تَذَكَّرَ بِهَا الْآخِرَةَ ، وَاغْسِلِ الْمَوْتَى ؛ فَإِنَّ مُعَالَجَةَ جَسَدٍ خَاوٍ مَوْعِظَةٌ بَلِيغَةٌ ، وَصَلِّ عَلَى الْجَنَائِزِ لَعَلَّ ذَلِكَ يَحْزُنُكَ ؛ فَإِنَّ الْحَزِينَ فِي ظِلِّ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - خطاب به ابوذر - : به زیارت قبور برو، و از این طریق ، یاد آخرت کن. مردگان را غسل بده ؛ زیرا که زیر و رو کردن يك جسد بی جان ، اندرزی مؤثر است ، و بر جنازه ها نماز بخوان ؛ باشد که این کار ، تو را اندوهگین سازد ، که شخص اندوهناك ، روز قیامت در سایه [و پناه] خداست .

❦ عنه صلى الله عليه وآله : كَفَى بِالْمَوْتِ مُزْهَدًا فِي الدُّنْيَا وَمُرْغَبًا فِي الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مرگ ، بهترین عامل بی رغبتی به دنیا ، و شوق به آخرت است .

❦ رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ أَخَوَفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي الْهَوَى وَطُولُ الْأَمَلِ ؛ أَمَّا الْهَوَى فَإِنَّهُ يَصُدُّ عَنِ الْحَقِّ ، وَأَمَّا طَوْلُ الْأَمَلِ فَيُنْسِي الْآخِرَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ترسناک ترین چیزهایی که از آنها بر امتم می ترسم ،
هوای نفس و آرزوی دراز است . هوای نفس ، از حق باز می دارد و آرزوی دراز ،
آخرت را از یاد [انسان] می برد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : احذروا المال ، فَإِنَّهُ كَانَ فِيما مَضَى رَجُلٌ قَدْ جَمَعَ مَالاً
وَوَلَدًا ، وَأَقْبَلَ عَلَى نَفْسِهِ وَعِيَالِهِ وَجَمَعَ لَهُمْ فَأَوْعَى ، فَأَتَاهُ مَلَكُ الْمَوْتِ فَقَرَعَ بَابَهُ وَهُوَ فِي
زِيٍّ مِسْكِينٍ ، فَخَرَجَ إِلَيْهِ الْحُجَابُ فَقَالَ لَهُمْ : ادْعُوا إِلَيَّ سَيِّدُكُمْ . قالوا : أَوْ يَخْرُجُ سَيِّدُنَا إِلَى
مِثْلِكَ! وَدَفَعُوهُ حَتَّى نَحْوَهُ عَنِ الْبَابِ .

ثُمَّ عَادَ إِلَيْهِمْ فِي مِثْلِ تِلْكَ الْهَيْئَةِ ، وقال : ادْعُوا إِلَيَّ سَيِّدُكُمْ وَأَخْبِرُوهُ أَنِّي مَلَكُ الْمَوْتِ ، فَلَمَّا
سَمِعَ سَيِّدُهُمْ هَذَا الْكَلَامَ قَعَدَ خَائِفًا فَرَقًا ، وقال لِعَاصِحَابِهِ : لِينُوا لَهُ فِي الْمَقَالِ ، وَقُولُوا لَهُ
: لَعَنَكَ تَطْلُبُ غَيْرَ سَيِّدِنَا - بَارَكَ اللهُ فِيكَ !

قال لَهُمْ : لا ، وَدَخَلَ عَلَيْهِ وَقَالَ لَهُ : فَمُ فَأَوْصِ مَا كُنْتَ مُوصِيًا ؛ فَإِنِّي قَابِضٌ رُوحَكَ قَبْلَ أَنْ
أُخْرَجَ . فَصَاحَ أَهْلُهُ وَبَكَوا .

فَقَالَ : افْتَحُوا الصَّنَادِيقَ وَاكْتُبُوا (اَكْتُبُوا) مَا فِيهِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ ، ثُمَّ أَقْبَلَ عَلَى الْمَالِ يَسُبُّهُ
وَيَقُولُ لَهُ : لَعَنَكَ اللهُ يَا مَالُ ! أَنْسَيْتَنِي ذِكْرَ رَبِّي وَأَغْفَلْتَنِي عَنْ أَمْرِ آخِرَتِي حَتَّى بَغْتَنِي مِنْ
أَمْرِ اللهِ مَا قَدْ بَغْتَنِي؟! !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ثروت حذر کنید ؛ زیرا که در گذشته مردی بود که مال
و اولاد گرد آورد و به خود و خانواده اش پرداخت و برای آنان جمع کرد و اندوخت . ملك
الموت در هیئت شخصی فقیر به نزد او آمد و در خانه اش را کوبید . دربانان بیرون آمدند
. ملك الموت به آنان گفت : خواجه خویش را صدا بزنید که نزد من بیاید .

دربانان گفتند : «خواجه ما برای چون تو کسی ، بیرون آید؟!!» و او را عقب راندند و از
در خانه دورش کردند .

ملك الموت دوباره با همان هیئت به سوی آنان آمد و گفت : خواجه خویش را صدا بزنید
و به او بگویید من ملك الموت هستم .

خواجه ، چون این سخن را شنید ، از ترس و هراس نشست و به یارانش گفت : با او به
نرمی سخن بگویید و به او بگویید : خدا خیرت دهد! شاید دنبال کس دیگری غیر از
خواجه ما هستی !

ملك الموت به آنان گفت : خیر . و نزد خواجه رفت و به وی گفت : برخیز و آنچه می
خواهی ، وصیت کن ؛ زیرا پیش از آن که بیرون روم ، جانت را خواهم گرفت .
اهل خانه فریاد زدند و گریستند .

خواجه به آنان گفت : صندوق ها را باز کنید و آنچه را از زر و سیم در آنهاست ، بنویسید (/ بریزید) . آن گاه رو به پول ها کرده و به دشنام دادن به آنها پرداخت و گفت : لعنت خدا بر شما پول ها! پروردگارم را از یاد من بُردید، و مرا از کار آخرتم غافل ساختید تا آن که فرمان خدا چنین مرا غافلگیر کرد !

﴿قرآن﴾ «مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَ مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ نَصِيبٍ» .

«کسی که کشت آخرت را بخواهد ، برای وی بر کشته اش می افزاییم ، و کسی که کشت این دنیا را بخواهد ، به او از آن می دهیم ؛ ولی در آخرت ، او را نصیبی نیست» رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَصْلَحَ أَمْرَ آخِرَتِهِ ، أَصْلَحَ اللَّهُ لَهُ أَمْرَ دُنْيَاهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس کار آخرتش را درست کند ، خداوند کار دنیایش را برای او درست می نماید .

﴿عنه صلی الله علیه و آله﴾ : إِنَّ اللَّهَ يُعْطِي الدُّنْيَا عَلَى نِيَّةِ الْآخِرَةِ ، وَأَبَى أَنْ يُعْطِيَ الْآخِرَةَ عَلَى نِيَّةِ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، دنیا را با انگیزه آخرت می دهد و امتناع دارد که آخرت را با انگیزه دنیا بدهد .

﴿عنه صلی الله علیه و آله﴾ : ثَلَاثَةٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ يَسْتَكْمِلُ إِيْمَانَهُ : رَجُلٌ لَا يَخَافُ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَائِمَ ، وَلَا يُرَائِي بِشَيْءٍ مِنْ عَمَلِهِ ، وَإِذَا عُرِضَ عَلَيْهِ أَمْرَانِ ؛ أَحَدُهُمَا لِلدُّنْيَا وَالْآخَرُ لِلْآخِرَةِ ، اخْتَارَ أَمْرَ الْآخِرَةِ عَلَى الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز است که هر کس آنها را دارا باشد ، ایمانش را کامل گردانیده است ، این که : در راه خدا از سرزنش هیچ سرزنشگری نهراسد ، و در هیچ کارش ریا نکند ، و هر گاه دو کار برایش پیش آید که یکی برای دنیا و دیگری برای آخرت است ، کار آخرت را بر دنیا برگزیند .

﴿عنه صلی الله علیه و آله﴾ : إِنَّ الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ إِذَا كَانَ فِي انْقِطَاعٍ مِنَ الدُّنْيَا وَإِقْبَالٍ مِنَ الْآخِرَةِ نَزَلَ إِلَيْهِ مَلَائِكَةٌ مِنَ السَّمَاءِ ، بِيضُ الْوُجُوهِ كَأَنَّ وُجُوهُهُمْ الشَّمْسُ ، مَعَهُمْ كَفَنٌ مِنْ أَكْفَانِ الْجَنَّةِ ، وَخُنُوطٌ مِنْ خُنُوطِ الْجَنَّةِ ، حَتَّى يَجْلِسُوا مِنْهُ مَدَّ الْبَصَرِ ، ثُمَّ يَجِيءُ مَلَكُ الْمَوْتِ حَتَّى يَجْلِسَ عِنْدَ رَأْسِهِ ، فَيَقُولَ : أَيَّتْهَا النَّفْسُ الطَّيِّبَةُ ، أَخْرَجِي إِلَى مَغْفِرَةٍ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بنده مؤمن ، هر گاه در حال جدا شدن از دنیا و روی آوردن به آخرت باشد ، فرشتگانی سپید روی ، چنان که گویی چهره هایشان آفتاب درخشان است ، از آسمان با کفنی از کفن های بهشت و حنوطی از حنوط های بهشت نزد او فرود می آیند و در فاصله يك چشم رس ، نزدش می نشینند . آن گاه ملك الموت می آید و کنار سر او می نشیند و می گوید : «ای نفس پاك ! به سوی آمرزش و رضوان خداوند ، بیرون شو» .

عنه صلى الله عليه وآله : الدُّنْيَا طَالِبَةٌ وَمَطْلُوبَةٌ ، وَالْآخِرَةُ طَالِبَةٌ وَمَطْلُوبَةٌ ؛ فَمَنْ طَلَبَ الْآخِرَةَ طَلَبَتْهُ الدُّنْيَا حَتَّى يَسْتَوْفِيَ مِنْهَا رِزْقَهُ ، وَمَنْ طَلَبَ الدُّنْيَا طَلَبَتْهُ الْآخِرَةُ حَتَّى يَأْتِيَهُ الْمَوْتُ فَيَأْخُذَهُ بِغَتَّةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا طالب است و مطلوب ، و آخرت [نیز] طالب است و مطلوب . پس ، هر کس آخرت را طلب کند ، دنیا در طلب او برمی آید تا او روزی اش را از آن به تمام و کمال دریافت کند ؛ و هر کس دنیا را طلب کند ، آخرت در طلب او برمی آید تا مرگ به سراغش آید و ناگهان او را بگیرد .

عنه صلى الله عليه وآله : أَلَا إِنَّ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةَ طَالِبَتَانِ وَمَطْلُوبَتَانِ ؛ فَطَالِبُ الْآخِرَةِ تَطْلُبُهُ الدُّنْيَا حَتَّى يَسْتَكْمِلَ رِزْقَهُ ، وَطَالِبُ الدُّنْيَا تَطْلُبُهُ الْآخِرَةُ حَتَّى يَأْخُذَ الْمَوْتُ بِعُنُقِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آگاه باشید که دنیا و آخرت ، هر دو ، طالب اند و مطلوب . دنیا طالب آخرت را طلب می کند تا این که او روزی خویش را به تمام و کمال دریافت نماید ؛ و [نیز] آخرت ، در طلب طالب دنیاست تا این که مرگ ، گردن او را بگیرد .

عنه صلى الله عليه وآله : مَا تَرَكَ عَبْدٌ لِلَّهِ أَمْرًا لَا يَتْرُكُهُ إِلَّا لِلَّهِ تَعَالَى ، إِلَّا عَوَّضَهُ اللَّهُ مِنْهُ مَا هُوَ خَيْرٌ لَهُ مِنْهُ فِي دِينِهِ وَدُنْيَاهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ بنده ای به خاطر خدا کاری را - کاری که انجام دادن آن ، نزد خدا ناپسند است - مگر آن که خداوند ، چیزی را که برای دین و دنیای او بهتر از آن است ، به او عوض داد .

عنه عليه السلام : أَلَا وَإِنَّهُ لَا يَضُرُّكُمْ تَوَاضُعُ شَيْءٍ مِنْ دُنْيَاكُمْ بَعْدَ حِفْظِكُمْ وَصِيَّةَ اللَّهِ وَالتَّقْوَى ، وَلَا يَنْفَعُكُمْ شَيْءٌ حَافِظْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَمْرِ دُنْيَاكُمْ بَعْدَ تَضْيِيعِ مَا أَمَرْتُمْ بِهِ مِنَ التَّقْوَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدانید که با وجود پایبندی تان به سفارش خداوند و تقوا ، فرو نهادن چیزی از دنیایتان ، به شما زیانی نمی زند ؛ و در صورت فرو نهادن تقوا که بدان فرمان داده شده اید ، آنچه از امور دنیایتان حفظ کنید ، به شما سودی نمی رساند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لِكُلِّ خَرَابٍ عِمَارَةٌ ، وَعِمَارَةُ الْآخِرَةِ الْعَقْلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر خرابی را آباد کننده ای است و آباد کننده آخرت ، عقل است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَرَادَ الْآخِرَةَ فَلْيَدَعْ زِينَةَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس آخرت را می خواهد ، باید زیور زندگی دنیا را رها کند .

عنه صلی الله علیه و آله : اللَّهُمَّ اعْنِي عَلَى دِينِي بِدُنْيَا ، وَعَلَى آخِرَتِي بِتَقْوَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بارخدايا! مرا با دنیا به دینم ، و با تقوا به آخرتم ، کمک کن .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا تَنَالُونَ الْآخِرَةَ إِلَّا بِتَرْكِكُمْ الدُّنْيَا وَالتَّعَرِّي مِنْهَا ، أَوْصِيَكُمْ أَنْ تُحِبُّوا مَا أَحَبَّ اللَّهُ وَتُبْغِضُوا مَا أَبْغَضَ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به آخرت دست نمی یابید ، مگر با رها کردن [علاقه به] دنیا و برهنه شدن از آن . به شما سفارش می کنم که دوست بدارید آنچه را خدا دوست می دارد و دشمن بدارید آنچه را خدا دشمن می دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا أَغْلَقَ عَلَيْهِ أُمُورَ الدُّنْيَا ، وَفَتَحَ لَهُ أُمُورَ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند هر گاه بنده ای را دوست بدارد ، امور دنیا را بر او می بندد و امور آخرت را بر او می گشاید .

(قرآن) «فَأَمَّا مَنْ طَغَى * وَءَاثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا * فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى » .

«اما هر که طغیان کرد و زندگی دنیوی را برگزید ، پس ، جایگاه او همان آتش است»

(قرآن) «وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَدْهَبْتُمْ طَيِّبَتَكُمْ فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ» .

«و روزی که آنانی که کفر ورزیده اند ، بر آتش عرضه می شوند ، [به آنان می گویند: نعمت های پاکیزه خود را در زندگی دنیایتان صرف کردید و از آنها برخوردار شدید. پس ، امروز به سزای آن که در زمین ، به ناحق سرکشی می نمودید و به سبب این که نافرمانی می کردید ، به عذاب خفت آور ، کیفر داده می شوید»

(قرآن) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَ زِينَتَهَا نُوفَّ إِلَيْهِمْ أَعْمَلَهُمْ فِيهَا وَ هُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ * أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ وَ حَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَ بَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ» .

«کسانی که زندگی دنیا و زیور آن را بخواهند ، [جزای] کارهایشان را در آن به طور کامل به آنها می دهیم و به آنان در آن جا کم داده نخواهد شد. اینان ، کسانی هستند که در آخرت ، جز آتش برایشان نخواهد بود و آنچه در آن جا (دنیا) کرده اند ، به هدر رفته و آنچه انجام می داده اند ، باطل گردیده است»

رسول الله صلى الله عليه و آله - في وصاياه لابن مسعود - : يَا بْنَ مَسْعُودٍ ... اتَّقِ اللَّهَ فِي السِّرِّ

وَالْعَلَانِيَةِ ... فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: «وَلَمْ يَخَفْ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٍ» . «وَلَا تُؤْثِرَنَّ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ بِاللَّذَاتِ وَالشَّهَوَاتِ؛ فَإِنَّهُ تَعَالَى يَقُولُ فِي كِتَابِهِ: «فَأَمَّا مَنْ طَغَى * وَءَاثَرَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا * فَإِنَّ الْجَحِيمَ هِيَ الْمَأْوَى «يَعْنِي الدُّنْيَا الْمَلْعُونَةَ ، وَالْمَلْعُونُ مَا فِيهَا إِلَّا مَا كَانَ لِلَّهِ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در سفارش هایش به ابن مسعود - : ای پسر مسعود! ... در نهان و آشکار از خدا بترس ... ؛ زیرا که خدای متعال می فرماید : «و برای کسی که از مقام پروردگارش بترسد ، دو بهشت است» و با در پیش گرفتن لذات و شهوات ، زندگی دنیا را بر آخرت برمگزین ؛ زیرا که خدای متعال در کتابش می فرماید : «و اما هر که طغیان کرد ، و زندگی دنیوی را برگزید ، پس ، جایگاه او همان آتش است» . مقصود ، دنیای لعنت شده است . هر آنچه در دنیا است ، لعنت شده است ، مگر آنچه برای خدا باشد .

﴿قُرْآن﴾ «إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَهُمْ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً يَرْجُونَ تَجَرَّةً لَّن تَبُورَ» .

«کسانی که کتاب خدا را می خوانند و نماز را بر پا می دارند و از آنچه روزی شان کرده ایم ،پنهانی و آشکارا انفاق می کنند ، به سودایی امید بسته اند که هرگز کساد نمی شود»

﴿قُرْآن﴾ «إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ» .

«همانا خدا از مؤمنان ، جان و مالشان را به [بهای] این که بهشت برای آنان باشد ، خریده است»

﴿قُرْآن﴾ «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ» .

«و از میان مردم ، کسی است که جان خود را برای طلب خشنودی خدا می فروشد ؛ و خدا به بندگان ، مهربان است»

﴿قُرْآن﴾ «فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَن يُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقَاتِلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا» .

«پس باید کسانی که زندگی دنیا را به آخرت سودا می کنند ، در راه خدا بجنگند ، و هر کس در راه خدا بجنگد و کشته یا پیروز شود ، به زودی مزدی بزرگ به او خواهیم داد»

﴿قُرْآن﴾ «رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَ لَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقَامِ الصَّلَاةِ وَ إِيْتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَ الْأَبْصَارُ» .

«مردانی که نه تجارت و نه داد و ستدی ، آنان را از یاد خدا و بر پا داشتن نماز و دادن زکات ، غافل نمی سازد و از روزی که در آن ، دل ها و دیده ها دگرگون می شود ، می هراسند»

﴿قُرْآن﴾ «وَ مَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا * وَ يَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ» .

«و هر کس از خدا پروا کند ، خدا برای او [راه] برون شدی قرار می دهد و از جایی که گمان نمی برد ، روزی اش می دهد»

رسول الله صلى الله عليه و آله - في مَوْعِظَتِهِ لِابْنِ مَسْعُودٍ - : يَا بَنَ مَسْعُودِ ، وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ نَبِيًّا ، إِنَّ مَن يَدْعُ الدُّنْيَا وَيُقْبِلُ عَلَى تِجَارَةِ الْآخِرَةِ ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَتَّجِرُ لَهُ مِنْ وَرَاءِ تِجَارَتِهِ وَيُربِحُ اللَّهُ تِجَارَتَهُ ، يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى : «رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَ لَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقَامِ الصَّلَاةِ وَ إِيْتَاءِ الزَّكَاةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَ الْأَبْصَارُ» .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در اندرز به ابن مسعود - : ای پسر مسعود! سوگند به آن که مرا به حق به پیامبری برگزید ، کسی که دنیا را وا نهد و به سودای آخرت روی آورد ، خداوند متعال از پس سوداگری اش ، برای او تجارت می کند و سوداگری اش را سودآور می گرداند . خدای متعال می فرماید : «مردانی که نه تجارتی و نه داد و ستدی ، آنان را از یاد خدا و بر پا داشتن نماز و دادن زکات ، غافل نمی سازد و از روزی که در آن ، دل ها و دیده ها دگرگون می شود ، می هراسند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : وَعِزَّتِي وَجَلَالِي وَعَظَمَتِي وَقُدْرَتِي وَعِلَائِي وَارْتِفَاعَ مَكَانِي ، لَا يُؤْثِرُ عَبْدٌ هَوَايَ عَلَى هَوَاهُ إِلَّا جَعَلْتُ غِنَاهُ فِي نَفْسِهِ ، وَكَفَيْتُهُ هَمَّهُ ، وَكَفَفْتُ عَلَيْهِ ضِيعَتَهُ ، وَضَمَنْتُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ رِزْقَهُ ، وَكُنْتُ لَهُ مِنْ وَرَاءِ تِجَارَةِ كُلِّ تَاجِرٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خدای متعال می فرماید : «به عزّت و جلالم و عظمت و قدرتم و بلندی و رفعت مقامم سوگند ، هیچ بنده ای دلخواه مرا بر دلخواه خودش ترجیح نمی دهد ، مگر آن که جانش را بی نیاز می گردانم و خواستش را برمی آورم و معاش او را سامان می بخشم و آسمان ها و زمین را ضامن روزی او می گردانم و از پس تجارت هر تاجری ، هوای او را دارم» .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در اندرز به ابن مسعود - : ای پسر مسعود! سوگند به آن که مرا به حق به پیامبری برگزید ، کسی که دنیا را وا نهد و به سودای آخرت روی آورد ، خداوند متعال از پس سوداگری اش ، برای او تجارت می کند و سوداگری اش را سودآور می گرداند . خدای متعال می فرماید : «مردانی که نه تجارتی و نه داد و ستدی ، آنان را از یاد خدا و بر پا داشتن نماز و دادن زکات ، غافل نمی سازد و از روزی که در آن ، دل ها و دیده ها دگرگون می شود ، می هراسند» .

او را سامان می بخشم و آسمان ها و زمین را ضامن روزی او می گردانم و از پس تجارت هر تاجری ، هوای او را دارم» .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ خَافَ أَدْلَجَ ، وَمَنْ أَدْلَجَ بَلَغَ الْمَنْزِلَ ، أَلَا إِنَّ سِلْعَةَ اللَّهِ غَالِيَةً ، أَلَا إِنَّ سِلْعَةَ اللَّهِ الْجَنَّةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن که ترسید ، سرشب راه پیمود و آن که سرشب راه پیمود ، به منزل رسید . بدانید که کالای خدا گران است ؛ بدانید که کالای خدا بهشت است .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في وصاياه لابن مسعود - :يَابْنَ مَسْعُودِ ، كُلُّ مَا أَبْصَرْتَهُ بِعَيْنِكَ وَاسْتَخْلَاهُ قَلْبُكَ فَاجْعَلْهُ لِلَّهِ ، فَذَلِكَ تِجَارَةُ الْآخِرَةِ ؛ لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ : «مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - از سفارش های ایشان به ابن مسعود - :ای پسر مسعود! هر آنچه را چشمت دید و دلت هوس کرد ، برای خدا قرار بده که این ، تجارت (سوداگری) آخرت است ؛ زیرا که خداوند می فرماید : «آنچه نزد شماست ، رفتنی است و آنچه نزد خداست ، ماندنی است» .

عنه صلى الله عليه و آله : لَيْسَ شَيْءٌ أَطْيَبَ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ رِيحٍ فَمِ صَائِمٍ تَرَكَ الطَّعَامَ وَالشَّرَابَ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ، وَآثَرَ اللَّهِ عَلَى مَا سِوَاهُ، وَابْتِاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَاهُ، فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ يَأْتِيَكَ الْمَوْتُ وَأَنْتَ جَائِعٌ، وَكَبِدُكَ ظَمَانٌ فَافْعَلْ؛ فَإِنَّكَ تَنَالُ بِذَلِكَ أَشْرَفَ الْمَنَازِلِ ، وَتَحُلُّ مَعَ الْأَبْرَارِ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نزد خداوند ، چیزی خوش تر از بوی دهان روزه داری نیست که به خاطر خدای پروردگار جهانیان ، از خوردن و آشامیدن ، خودداری ورزیده و خدا را بر ماسوای او برگزیده و آخرتش را به دنیایش خریده است . پس ، اگر می توانی کاری کنی که وقتی مرگ تو را در می رسد، گرسنه باشی و جگر ت تشنه باشد، چنین کن ؛ زیرا که با این کار ، به عالی ترین منازل می رسی و با نیکان و شهیدان و شایستگان ، همنشین می شوی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : بَشِّرْ هَذِهِ الْأُمَّةَ بِالسَّنَاءِ وَالرَّفْعَةِ وَالذِّينِ وَالنَّصْرِ وَالتَّمَكِينِ فِي الْأَرْضِ؛ فَمَنْ عَمِلَ مِنْهُمْ عَمَلَ الْآخِرَةِ لِلدُّنْيَا لَمْ يَكُنْ لَهُ فِي الْآخِرَةِ نَصِيبٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بشارت باد این امت را به بلندی و عظمت و دین و پیروزی و قدرت یافتن در زمین! پس، هر که از آنان کار آخرت را برای دنیا انجام دهد، در آخرت ، او را نصیبی نخواهد بود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : شَرُّ النَّاسِ مَنْ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَاهُ ، وَشَرُّ مَنْ ذَكَ مِنْ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدترین مردم، کسی است که آخرتش را به دنیایش بفروشد ، و بدتر از او ، کسی است که آخرت خویش را برای دنیای دیگری بفروشد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ نِدَامَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، رَجُلٌ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : پرندامت ترین مردم در روز قیامت، مردی است که آخرتش را برای دنیای دیگری بفروشد .

عنه صلى الله عليه و آله : شَرُّ النَّاسِ مَنْ تَأَذَّى بِهِ النَّاسُ ، وَشَرُّ مِنْ ذَلِكَ مَنْ أَكْرَمَهُ النَّاسُ اتِّقَاءَ شَرِّهِ ، وَشَرُّ مِنْ ذَلِكَ مَنْ بَاعَ دِينَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بدترین مردم ، کسی است که مردم از او آزار ببینند ، و از او بدتر ، کسی است که مردم از بیم گزندش ، به او احترام بنهند ، و از او بدتر ، کسی است که دینش را برای دنیای دیگری بفروشد .

(قرآن) «وَاغْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ» .

«و همگان ، دست در ریسمان خدا بزنید و پراکنده مشوید ، و از نعمتی که خدا بر شما ارزانی داشته است ، یاد کنید ؛ آن هنگام که دشمن یکدیگر بودید و او دل هایتان را به هم الفت داد، پس بر اثر نعمت او برادر شدید، و بر لبه پرتگاهی از آتش بودید که شما را از آن رهانید. خدا آیات خود را این چنین برای شما بیان می کند؛ شاید هدایت شوید» .

(قرآن) «هُوَ الَّذِي آيَدَكَ بِبَصَرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ *وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَا أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَكِنَّ اللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ» .

«اوست که تو را به یاری خود و یاری مؤمنان، تأیید کرد؛ و دل هایشان را به هم الفت داد . اگر همه آنچه را که در زمین است ، انفاق می کردی ، دل هایشان را به یکدیگر الفت نمی دادی؛ ولی خدا، دل هایشان را به یکدیگر الفت داد؛ که او عزیز و حکیم است» .

(قرآن) «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوِيكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ» .

«مؤمنان ، برادرند. پس میان برادرانتان ، اصلاح کنید و از خدا بترسید؛ شاید که مورد رحمت واقع شوید» .

(قرآن) «فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ» .

«پس اگر توبه کردند و نماز برپای داشتند و زکات پرداختند ، در این صورت ، برادران دینی شما هستند ، و آیات خود را برای قومی که می دانند ، تفصیل می دهیم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَحَابُّوا وَتَهَادَوْا وَأَدَّوْا الْأَمَانَةَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : اَمَّت من تا هنگامی که یکدیگر را دوست بدارند ، به یکدیگر هدیه دهند و امانتداری کنند ، سعادتمند خواهند بود .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَجْتَمِعُ أَرْبَعَةٌ فِي الْمُؤْمِنِ إِلَّا أَوْجَبَ اللَّهُ لَهُ بِهِنَّ الْجَنَّةَ : الصَّدَقُ فِي اللِّسَانِ ، وَالسَّخَاءُ فِي الْمَالِ ، وَالْمَوَدَّةُ فِي الْقَلْبِ ، وَالنَّصِيحَةُ فِي الْمَشْهَدِ وَالْمَغِيبِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن هرگاه دارای چهار صفت گردد ، خداوند بدانها بهشت را بر او واجب می گرداند : راستی در زبان ، بخشش در مال ، دوستی در دل ، و خیرخواهی در نهان و آشکار .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا تَحَابَّ الرَّجُلَانِ إِلَّا كَانَ أَفْضَلُهُمَا أَشَدَّهُمَا حُبًّا لِصَاحِبِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه دو تن یکدیگر را دوست بدارند ، آن که دیگری را بیشتر دوست می دارد ، از دوستش برتر است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : رَأْسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْإِيمَانِ التَّوَدُّدُ إِلَى النَّاسِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : اساس عقل ، پس از ایمان ، دوستی با مردم است .

عنه صلى الله عليه و آله : رَأْسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الْإِيمَانِ بِاللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ التَّحَبُّبُ إِلَى النَّاسِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : اساس عقل ، پس از ایمان به خدای عز و جل ، دوستی با مردم است .

عنه صلى الله عليه و آله : التَّوَدُّدُ نِصْفُ الْعَقْلِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دوستی [با مردم] ، نیمی از عقل است .

عنه صلى الله عليه و آله : التَّوَدُّدُ إِلَى النَّاسِ نِصْفُ الْعَقْلِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دوستی با مردم ، نیمی از عقل است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : التَّوَدُّدُ نِصْفُ الدِّينِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دوستی [بامردم] ، نیمی از دین است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الْقَرِيبُ مَنْ قَرَّبَتْهُ الْمَوَدَّةُ وَإِنْ بَعُدَ نَسَبُهُ . وَالْبَعِيدُ مَنْ بَاعَدَتْهُ الْمَوَدَّةُ وَإِنْ قُرِبَ نَسَبُهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خویشاوند، آن است که دوستی نزدیکش ساخته است، گر چه [نسبت] خویشاوندی اش دور باشد و بیگانه، آن است که دوستی دورش ساخته است ، گرچه [نسبت] خویشاوندی اش نزدیک باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : اسْتَكْثِرُوا مِنَ الْإِخْوَانِ؛ فَإِنَّ لِكُلِّ مُؤْمِنٍ شَفَاعَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : بر [شمار] برادران خود بیفزایید ؛ زیرا هر مؤمنی را در روز قیامت ، شفاعتی است .

عنه صلى الله عليه وآله : أَكْثَرُوا مِنَ الْإِخْوَانِ ؛ فَإِنَّ رَبَّكُمْ حَيٌّ كَرِيمٌ يَسْتَحْيِي أَنْ يُعَذِّبَ عَبْدَهُ بَيْنَ إِخْوَانِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : بر [شمار] برادران خود بیفزایید؛ زیرا که پروردگارتان ، آزمگین و بزرگوار است و شرم دارد که بنده اش را در روز قیامت ، میان برادرانش عذاب کند .

عنه صلى الله عليه وآله : الْمَرْءُ كَثِيرٌ بِأَخِيهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : انسان به وسیله برادرش [نیرومند و] افزون است .

عنه صلى الله عليه وآله : الْمَرْءُ يَكْثُرُ بِإِخْوَانِهِ الْمُسْلِمِينَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : انسان با برادران مسلمانش نیرو و فزونی می گیرد .

عنه صلى الله عليه وآله : عَلَيْكَ بِإِخْوَانِ الصَّدَقِ تَعِشْ فِي أَكْنَافِهِمْ ؛ فَإِنَّهُمْ زِينَةٌ فِي الرَّخَاءِ ، وَغُدَّةٌ فِي الْبَلَاءِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : برادران راستین به دست آر ، تا در پناهشان زندگی کنی که در آسایش ، زیورند و در سختی ، ساز و برگ [و یاور] .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَا ضَاقَ مَجْلِسٌ بِمُتَحَابِّينَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ مجلسی بر دو دوستدار ، تنگ نمی شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَسَوْءَ ذَاتِ الْبَيْنِ ؛ فَإِنَّهَا الْحَالِقَةُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : از اختلاف میان خود پرهیزید، که زداینده [ایمان] است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَلَا إِنَّ فِي التَّبَاغُضِ الْحَالِقَةَ ، لَا أَعْنِي حَالِقَةَ الشَّعْرِ وَلَكِنْ حَالِقَةَ الدِّينِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هان ! دشمنی با یکدیگر ، زداینده است . مقصودم زداینده مو نیست ، که زداینده دین است .

عنه صلی الله علیه و آله : دَبَّ إِلَيْكُمْ دَاءُ الْأُمَمِ ؛ الْحَسَدُ وَالْبَغْضَاءُ هِيَ الْحَالِقَةُ ، لَا أَقُولُ تَحْلِقُ الشَّعَرَ ، وَلَكِنْ تَحْلِقُ الدِّينَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : بیماری امت ها به سوی شما خزیده است ؛ حسادت و دشمنی ای که زداینده است . نمی گویم مو را می زداید ؛ بلکه دین را می زداید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَالْبَغْضَةَ لِذَوِي أَرْحَامِكُمُ الْمُؤْمِنِينَ؛ فَإِنَّهَا الْحَالِقَةُ لِلدِّينِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : از دشمنی با خویشاوندان مؤمن خود پرهیزید، که دین زداست .

عنه صلی الله علیه و آله : كُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا ؛ لَا تَعَادُوا وَلَا تَبَاغَضُوا ، سَدَّدُوا وَقَارِبُوا وَأَبْشَرُوا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : ای بندگان خدا! برادر باشید و با یکدیگر دشمنی و کینه توزی نکنید . در پی درستی و استواری باشید و در کارها میانه روی کنید و [در این صورت] ، بر شما مرده باد !

عنه صلی الله علیه و آله : لَا تَقَاطَعُوا ، وَلَا تَدَابَرُوا ، وَلَا تَبَاغَضُوا ، وَلَا تَحَاسَدُوا ، وَكُونُوا إِخْوَانًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : از یکدیگر مبرید و به یکدیگر پشت مکنید و با یکدیگر دشمنی و حسادت موزید و با هم برادر باشید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ هَجَرَ أَخَاهُ سَنَةً فَهُوَ كَسَفِكَ دَمِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هر كس يك سال از برادرش دوری کند ، مانند آن است كه خونش را بریزد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لَا هِجْرَةَ فَوْقَ ثَلَاثٍ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هیچ جدایی ای نباید بیش از سه [روز یا شب] بپاید .

عنه صلى الله عليه وآله : لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ، وَالسَّابِقُ يَسْبِقُ إِلَى الْجَنَّةِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : برای هیچ مسلمانی روا نیست كه بیش از سه روز ، برادرش را ترك گوید و هر كس [برای آشتی] پیش دستی کند ، به سوی بهشت ، پیش دستی کرده است .

عنه صلى الله عليه وآله : لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ ، فَمَنْ هَجَرَ فَوْقَ ثَلَاثٍ فَمَاتَ دَخَلَ النَّارَ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : برای هیچ مسلمانی روا نیست كه بیش از سه [روز یا شب] از برادرش ببرد و هر كس بیش از سه روز [از برادرش] بُرید و از دنیا رفت ، به دوزخ می رود .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ هَجَرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثٍ فَهُوَ فِي النَّارِ ، إِلَّا أَنْ يَتَدَارَكَهُ اللَّهُ بِكَرَمِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هر كس بیش از سه [روز] از برادرش ببرد ، در آتش است ، مگر آن كه خداوند با كرم خود ، او را دریابد .

عنه صلى الله عليه وآله : لَا يَحِلُّ لِرَجُلٍ أَنْ يَهْجُرَ مُؤْمِنًا فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ . فَإِذَا مَرَّتْ ثَلَاثَةُ أَيَّامٍ فَلْيَلِقْهُ فَلْيُسَلِّمْ عَلَيْهِ ، فَإِنْ رَدَّ عَلَيْهِ السَّلَامَ فَقَدْ اشْتَرَاكَ فِي الْأَجْرِ ، وَإِنْ لَمْ يَرُدَّ عَلَيْهِ فَقَدْ بَرِئَ الْمُسْلِمُ مِنَ الْهَجْرَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : برای هیچ كس روا نیست كه بیش از سه روز از مؤمنی ببرد . پس اگر سه روز گذشت ، باید به دیدارش برود و بر او سلام کند . اگر آن يك پاسخ سلامش را داد ، هر دو در پاداش ، شريك هستند و اگر پاسخ او را نداد ، شخص سلام کننده از [كیفر] هجران ، ایمن است .

عنه صلى الله عليه و آله : أَيُّمَا مُسْلِمِينَ تَهَاجَرَا فَمَكَثَا ثَلَاثًا لَا يَصْطَلِحَانِ إِلَّا كَانَا خَارِجِينَ مِنَ الْإِسْلَامِ، وَلَمْ يَكُنْ بَيْنَهُمَا وَلَايَةٌ، فَأَيُّهُمَا سَبَقَ إِلَى كَلَامِ أَخِيهِ كَانَ السَّابِقَ إِلَى الْجَنَّةِ يَوْمَ الْحِسَابِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه دو مسلمان از یکدیگر ببرند و تا سه روز با یکدیگر آشتی نکنند ، از [دین] اسلام بیرون اند و میان آنان ، ولایتی [دینی] «وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ...» که می گوید : مردان و زنان با ایمان بر یکدیگر ولایت دارند . نخواهد بود. پس هر يك از آن دو به سخن گفتن با دوستش پیش دستی کند، در روز حسابرسی ، به سوی بهشت ، پیش دستی خواهد کرد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَبَاغَضُوا ، وَلَا تَحَاسَدُوا ، وَلَا تَدَابَرُوا ، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا . وَلَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : با یکدیگر دشمنی مکنید ، بر یکدیگر حسد موزید و از یکدیگر رویگردان مشوید . بندگان خدا و برادر هم باشید . برای هیچ مسلمانی روا نیست که بیش از سه روز از برادرش ببرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَهْجُرُوا ، فَإِنْ كُنْتُمْ مُهْتَجِرِينَ لَا مَحَالَةَ فَلَا تَهْتَجِرُوا فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ . وَأَيُّمَا مُسْلِمِينَ مَاتَا وَهُمَا مُهْتَجِرَانِ لَا يَجْتَمِعَانِ فِي الْجَنَّةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : از یکدیگر نبرید . پس اگر ناچار از بریدن از یکدیگر شدید ، بیش از سه روز نباید که هرگاه دو مسلمان ، در حالی که از یکدیگر بُریده اند ، بمیرند ، در بهشت گرد نخواهند آمد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَحِلُّ لِرَجُلٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ ، يَلْتَقِيَانِ فَيُعْرِضُ هَذَا وَيُعْرِضُ هَذَا . وَخَيْرُهُمَا الَّذِي يَبْدَأُ بِالسَّلَامِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : برای هیچ کس روا نیست که بیش از سه شب از برادرش ببرد؛ و چون همدیگر را ببینند ، این يك روی بگرداند و آن يك روی بگرداند . بهترین آن دو ، کسی است که آغازگر «سلام» باشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ لَا تَرْتَفِعُ صَلَاتُهُمْ فَوْقَ رُؤُوسِهِمْ شَيْبَرًا : رَجُلٌ أَمَّ قَوْمًا وَهُمْ لَهُ كَارِهُونَ ، وَامْرَأَةٌ بَاتَتْ وَزَوْجُهَا عَلَيْهَا سَاخِطٌ ، وَأَخْوَانٌ مُتَصَارِمَانِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : نمازهای سه تن ، يك وجب نیز فراتر از سرهایشان نمی رود! [و پذیرفته نمی گردد]! : کسی که پیشوای مردمی گردد ، حال آن که او را ناخوش می دارند؛ زنی که شوهرش از او خشمگین باشد؛ و دو برادر [دینی] که از یکدیگر بریده اند .

عنه صلى الله عليه و آله - في وصيته لأبي ذرٍّ - : يا أبا ذرٍّ ، إياك والهجران لأخيك المؤمن ؛ فَإِنَّ الْعَمَلَ لَا يُتَقَبَّلُ مَعَ الْهَجْرَانِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - در وصیت خود به ابوذر - : ای ابوذر! از ترك کردن برادر مؤمنت بپرهیز که با هجران و دوری ، عمل [صالح] پذیرفته نمی شود .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ مُسْلِمًا فَوْقَ ثَلَاثِ لَيَالٍ ؛ فَإِنَّهُمَا نَاكِبَانِ عَنِ الْحَقِّ مَا دَامَا عَلَى صُرَامِهِمَا . وَأَوَّلُهُمَا فَيُنَا يَكُونُ سَبْقُهُ بِالْفِيءِ كَفَّارَةً لَهُ ، وَإِنْ سَلَّمَ فَلَمْ يَقْبَلْ وَرَدَّ عَلَيْهِ سَلَامُهُ رَدَّتْ عَلَيْهِ الْمَلَائِكَةُ ، وَرَدَّ عَلَى الْآخَرِ الشَّيْطَانُ . وَإِنْ مَاتَا عَلَى صُرَامِهِمَا ، لَمْ يَدْخُلَا الْجَنَّةَ جَمِيعًا أَبَدًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : برای مسلمان روا نیست که بیش از سه شب از مسلمانی ببرد و این دو تا هنگامی که از یکدیگر بریده اند ، از حق کناره گرفته اند ، و آن کسی که زودتر [برای آشتی] بازگردد ، همین پیش دستی او برای بازگشت، کفاره اش خواهد بود ، و اگر هم سلام کرد و دیگری نپذیرفت ، ملائکه پاسخ سلام او را خواهند داد و شیطان ، پاسخ دیگری خواهد داد ، و اگر این دو در حال بریدن از یکدیگر بمیرند ، هرگز هیچ يك از آنان وارد بهشت نخواهد شد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ أَنَّ رَجُلَيْنِ دَخَلَا فِي الْإِسْلَامِ فَاهْتَجَرَا ، كَانَ أَحَدُهُمَا خَارِجًا مِنَ الْإِسْلَامِ حَتَّى يَرْجِعَ الظَّالِمُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه دو تن که داخل در [آیین] اسلام هستند ، از یکدیگر بپزند ، یکی از آن دو [که ظالم است] ، خارج از اسلام خواهد بود ، تا آن که شخص ستمگر [به سوی دیگری] باز گردد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تُعْرَضُ الْأَعْمَالُ يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ وَالْخَمِيسِ ؛ فَمَنْ مُسْتَغْفِرٍ فَيُغْفَرُ لَهُ ، وَمِنْ تَائِبٍ فَيُتَابُ عَلَيْهِ ، وَيُرَدُّ أَهْلُ الضَّغَائِنِ لِضَغَائِنِهِمْ حَتَّى يَتُوبُوا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : روزهای دوشنبه و پنج شنبه ، اعمال ، عرضه [و بررسی] می شود . پس [در این میان] ، آمرزش خواهانی هستند که آمرزیده می شوند و توبه

کارانی که توبه آنان پذیرفته می شود ؛ اما کینه توزان به خاطر کینه هایشان بازگردانده می شوند ، تا توبه کنند .

عنه صلى الله عليه و آله : يا أبا ذرّ ، تُعَرَضُ أَعْمَالُ أَهْلِ الدُّنْيَا عَلَى اللَّهِ مِنَ الْجُمُعَةِ إِلَى الْجُمُعَةِ فِي يَوْمِ الْاِثْنَيْنِ وَالْخَمِيسِ ، فَيَغْفَرُ لِكُلِّ عَبْدٍ مُؤْمِنٍ إِلَّا عَبْدًا كَانَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحْنَاءُ ، فَيُقَالُ : أَتْرَكُوا عَمَلَ هَذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : ای ابوذر ! اعمال اهل دنیا در روزهای دوشنبه و پنج شنبه بر خداوند عرضه می شود . پس هر مؤمنی آمرزیده می شود ، مگر آن که میان او و برادرش کینه ای باشد که در این صورت ، گفته می شود : عمل این دو را رها کنید ، تا با یکدیگر آشتی کنند .

عنه صلى الله عليه و آله : تُفْتَحُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ وَيَوْمَ الْخَمِيسِ ، فَيَغْفَرُ لِكُلِّ عَبْدٍ لَا يُشْرِكُ بِاللَّهِ شَيْئًا إِلَّا رَجُلًا كَانَتْ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحْنَاءُ ، فَيُقَالُ : أَنْظِرُوا هَذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا ، أَنْظِرُوا هَذَيْنِ حَتَّى يَصْطَلِحَا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : روزهای دوشنبه و پنج شنبه ، درهای بهشت باز می شود و [گناهان] هر بنده ای که به خداوند شرک نورزیده باشد ، آمرزیده می شود ، مگر آن که میان کسی و برادرش کینه ای باشد که در این صورت ، گفته می شود : [آمرزش] این دو را عقب ببندازید ، تا آشتی کنند . [آمرزش] این دو را عقب ببندازید ، تا آشتی کنند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَيَطَّلِعُ فِي لَيْلَةِ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ ، فَيَغْفَرُ لَجَمِيعِ خَلْقِهِ إِلَّا لِمُشْرِكٍ أَوْ مُشَاحِنٍ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند در شب نیمه شعبان ، اعمال بندگان را ملاحظه می کند و همه خلقتش را می آمرزد ، جز شخص مشرک یا کینه توز .

عنه صلى الله عليه و آله : فِي أَوَّلِ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ تُغَلُّ الْمَرَدَةُ مِنَ الشَّيَاطِينِ ، وَيُغْفَرُ فِي كُلِّ لَيْلَةٍ سَبْعِينَ أَلْفًا ، فَإِذَا كَانَ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ غَفَرَ اللَّهُ بِمِثْلِ مَا غَفَرَ فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَشَهْرِ رَمَضَانَ إِلَى ذَلِكَ الْيَوْمِ إِلَّا رَجُلٌ بَيْنَهُ وَبَيْنَ أَخِيهِ شَحْنَاءُ ، فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ : أَنْظِرُوا هَؤُلَاءِ حَتَّى يَصْطَلِحُوا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : شب اول ماه رمضان ، شیطان های سرکش به بند کشیده می شوند و هر شب ، هفتاد هزار تن آمرزیده می گردند ، و چون شب قدر فرا رسد ،

خداوند به اندازه آنچه در ماه رجب و شعبان و رمضان تا آن روز آمرزیده است ،
[بندگان] را می آمرزد ، مگر آن که میان کسی و برادرش کینه ای باشد که در این صورت
، خداوند عز و جل می فرماید : [آمرزش] اینان را عقب بیندازید ، تا آشتی کنند .

﴿قرآن﴾ «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْخَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ
الشَّيْطَانِ فَاجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! شراب و قمار و بت ها و ازلام (= نوعی بخت آزمایی) ،
پلید و از عمل شیطان است . از آنها دوری کنید تا رستگار شوید!»

﴿قرآن﴾ «إِنَّمَا يُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُوقَعَ بَيْنَكُمْ الْعَدَاةَ وَالْبَغْضَاءَ فِي الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ وَيَصُدَّكُمْ
عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَعَنِ الصَّلَاةِ فَهَلْ أَنْتُمْ مُنْتَهُونَ» .

«شیطان می خواهد با شراب و قمار میان شما کینه و دشمنی افکند و شما را از یاد خدا و
نماز باز دارد . آیا بس می کنید؟»

﴿قرآن﴾ «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ
مِّنْ نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ بِئْسَ الْإِسْمُ
الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! نباید گروهی از مردان شما گروه دیگر را مسخره کنند .
شاید آنها از اینها بهتر باشند! و نه زنانی زنان دیگر را . شاید آنان بهتر از اینان باشند؛
و یکدیگر را مورد طعن و عیبجویی قرار ندهید و با القاب زشت و ناپسند یکدیگر را یاد
نکنید . بسیار بد است که بر کسی پس از ایمان ، نام کفرآمیز بگذارید؛ و آنها که توبه
نکنند ، ظالم و ستمگرند!» .

﴿قرآن﴾ «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا
يَغْتَبِ بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ
رَّحِيمٌ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! از بسیاری از گمان ها بپرهیزید ؛ چرا که بعضی از گمان
ها گناه است؛ و هرگز [در کار دیگران] تجسس نکنید؛ و هیچ يك از شما دیگری را غیبت
نکند . آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده خود را بخورد؟! [به یقین] همه
شما از این امر کراهت دارید؛ تقوای الهی پیشه کنید که خداوند ، توبه پذیر و مهربان
است!»

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الشَّيْطَانَ قَدْ أُيسَ أَنْ يَعْبُدَهُ الْمُصَلِّونَ فِي جَزِيرَةِ الْعَرَبِ ، وَلَكِنْ فِي التَّحْرِيشِ بَيْنَهُمْ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : شیطان از این که نمازگزاران در جزیره العرب او را بپرستند ، نومید شده است ؛ لیکن به دشمنی افکندن میانشان [همچنان امید دارد] .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تُفْتَحُ الدُّنْيَا عَلَى أَحَدٍ إِلَّا أَلْقَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاءَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : در دنیا [خواهی] بر مردمی گشوده نمی شود ، مگر آن که خدای عز و جل تا روز قیامت ، میانشان کینه و دشمنی می افکند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْأَرْوَاحُ جُنُودٌ مُجَنَّدَةٌ ، فَمَا تَعَارَفَ مِنْهَا ائْتَلَفَ ، وَمَا تَنَافَرَ مِنْهَا اخْتَلَفَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : جان ها (روح ها) ، [همچون] سپاهیانی فراهم آمده هستند که هر کدام که یکدیگر را شناختند ، با یکدیگر الفت می گیرند و هر يك که دیگری را شناختند ، با یکدیگر اختلاف خواهند یافت .

﴿قرآن﴾ «إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا» .

«آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند ، به زودی [خداوند] مهربان ، برای آنان محبتی [در دل ها] قرار می دهد» .

المعجم الأوسط عن ثوبان عن رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْعَبْدَ يَلْتَمِسُ مَرْضَاةَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ، فَلَا يَزَالُ كَذَلِكَ ، فَيَقُولُ اللَّهُ : يَا جِبْرِيلُ ، إِنَّ عَبْدِي فَلَانًا يَلْتَمِسُ أَنْ يُرْضِيَني ، فَرِضَائِي عَلَيْهِ .

فَيَقُولُ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ : «رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَى فَلَانٍ» وَتَقُولُ حَمَلَةُ الْعَرْشِ ، وَيَقُولُ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ، حَتَّى يَقُولَهُ أَهْلُ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ . ثُمَّ يَهْبِطُ إِلَى الْأَرْضِ .

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صلى الله عليه و آله : وَهِيَ الْآيَةُ الَّتِي أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فِي كِتَابِهِ : «إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا» .

وَإِنَّ الْعَبْدَ لَيَلْتَمِسُ سَخَطَ اللَّهِ ، فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : يَا جِبْرِيلُ ، إِنَّ فَلَانًا يُسَخِّطُنِي ، أَلَا وَإِنَّ غَضَبِي عَلَيْهِ .

فَيَقُولُ جِبْرِيلُ : غَضِبَ اللَّهُ عَلَى فَلَانٍ ، وَيَقُولُ حَمَلَةُ الْعَرْشِ ، وَيَقُولُ مَنْ دُونَهُمْ ، حَتَّى يَقُولَهُ أَهْلُ السَّمَاوَاتِ السَّبْعِ . ثُمَّ يَهْبِطُ إِلَى الْأَرْضِ .

المعجم الأوسط - به نقل از ثوبان ، از پیامبر صلی الله علیه و آله - : بنده ، در پی کسب خشنودی خداوند برمی آید و همواره بر آن است ، تا آن که خداوند می فرماید : «ای جبرئیل! فلان بنده ام در پی آن است که مرا خشنود کند . پس خشنودی من شاملش باد!» .

پس جبرئیل می گوید : «رحمت خدا بر فلانی باد!» . حاملان عرش نیز چنین می گویند و آن گاه، فرشتگانی که به آنان نزدیک هستند و همه ساکنان آسمان های هفتگانه چنین می گویند و سپس، این سخن به زمین فرود می آید .

پس پیامبر خدا فرمود : این ، همان آیه است که خداوند بر شما در کتابش نازل ساخته است : «آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند، [خدای] رحمان به زودی برایشان [در دل ها] محبتی قرار می دهد» .

گاه نیز بنده در پی خشم خدا برمی آید . پس خدای عز و جل می فرماید : «ای جبرئیل! فلانی مرا خشمگین ساخته است . هان! خشم من بر او باد!» .

پس از آن جبرئیل می گوید: «خشم خدا بر فلانی باد!» . حاملان عرش نیز چنین می گویند و فرشتگان فروتر از ایشان نیز چنین می گویند ، تا آن که ساکنان آسمان های هفتگانه این سخن را می گویند و سپس [این سخن] به زمین فرود می آید .

سنن الترمذی عن أبي هريرة : إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ قَالَ : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا نَادَى جِبْرِيلَ : إِنِّي قَدْ أَحْبَبْتُ فُلَانًا فَأَحِبِّهِ . - قَالَ : - فَيُنَادِي فِي السَّمَاءِ ، ثُمَّ تَنْزِلُ لَهُ الْمَحَبَّةُ فِي أَهْلِ الْأَرْضِ ، فَذَلِكَ قَوْلُ اللَّهِ : « إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وُدًّا . » وَإِذَا أَبْغَضَ اللَّهُ عَبْدًا نَادَى جِبْرِيلَ : إِنِّي أَبْغَضْتُ فُلَانًا . فَيُنَادِي فِي السَّمَاءِ ، ثُمَّ تَنْزِلُ لَهُ الْبِغْضَاءُ فِي الْأَرْضِ .

سنن الترمذی - به نقل از ابوهریره ، از پیامبر صلی الله علیه و آله - : هرگاه خداوند ، بنده ای را دوست بدارد، به جبرئیل ندا می کند: «من فلانی را دوست دارم. پس او را دوست بدار» . [حضرت] فرمود : پس در آسمان ندا می کند . سپس محبت او در [دل] زمینیان فرود می آید ، و این است [معنای] سخن خداوند : «آنان که ایمان آورده و کارهای شایسته کرده اند ، به زودی [خدای] رحمان برایشان محبتی قرار خواهد داد» . هرگاه نیز خداوند با بنده ای دشمنی کند، به جبرئیل ندا می کند: «من با فلانی دشمنی می کنم». پس از آن، جبرئیل در آسمان ندا می کند . سپس دشمنی او [در دل] زمینیان فرود می آید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : حُسْنُ الْخُلُقِ يُثَبِّتُ الْمَوَدَّةَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خوش خویی ، دوستی را استوار می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تَفَرَّغُوا مِنْ هُمُومِ الدُّنْيَا مَا اسْتَطَعْتُمْ ؛ فَإِنَّهُ مَنْ أَقْبَلَ إِلَى اللَّهِ بِقَلْبِهِ جَعَلَ اللَّهُ قُلُوبَ الْعِبَادِ مُنْقَادَةً إِلَيْهِ بِالْمَوَدَّةِ وَالرَّحْمَةِ، وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ خَيْرٍ يُسْرِعُ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هر چه می توانید ، از اندوه های دنیا فارغ شوید؛ زیرا هر که با دل خود به خدا روی بیاورد ، خدا دل های بندگان را به دوستی و مهربانی ، رام او خواهد ساخت و خدا به هر خیری [برایش] می شتابد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا أَقْبَلَ عَبْدٌ بِقَلْبِهِ إِلَى اللَّهِ إِلَّا جَعَلَ اللَّهُ قُلُوبَ الْمُؤْمِنِينَ تَفْدُ إِلَيْهِ بِالْوُدِّ وَالرَّحْمَةِ ، وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ خَيْرٍ إِلَيْهِ أَسْرَعَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هر گاه بنده ای با دل خود به خدا روی بیاورد ، خدا دل های مؤمنان را بر آن می دارد تا با دوستی و مهربانی به او روی آورند ، و خدا برایش به هر خیری شتابان تر است .

(قرآن) «وَلَا تَسْتَوِ الْحَسَنَةُ وَلَا السَّيِّئَةُ ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُو عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُو وَلِيٌّ حَمِيمٌ» .

«خوبی و بدی برابر نیستند . [بدی را] به آنچه بهتر است ، پاسخ ده . پس آن گاه ، آن که میان تو و او دشمنی است ، گویی دوستی يك دل می گردد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُحِبَّكَ الْمَخْلُوقُونَ فَأَحْسِنِ إِلَيْهِمْ ، وَارْفُضْ مَا فِي أَيْدِيهِمْ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه خواستی که آفریدگان دوستت بدارند ، به آنان نیکی کن و آنچه را در دست دارند ، رها کن (طمع در اموال آنان مدار) .

عنه صلى الله عليه و آله : جُبِلَتْ الْقُلُوبُ عَلَى حُبِّ مَنْ أَحْسَنَ إِلَيْهَا ، وَبُغِضَ مَنْ أَسَاءَ إِلَيْهَا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دل ها بر دوستی آن که به آنها نیکی کند و دشمنی آن که بدان ها بدی کند ، سرشته شده اند .

عنه صلى الله عليه و آله : وَمَنْ بَسَطَ كَفَّهُ لَهُم بِالْمَعْرُوفِ رِزْقَ الْمَحَبَّةِ مِنْهُمْ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هر که دستش را برای نیکی به مردم بگشاید ، دوستی آنان روزی اش خواهد شد .

عنه صلى الله عليه و آله : اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ لِفَاجِرٍ عَلَيَّ يَدًا ؛ فَيُحِبَّهُ قَلْبِي .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : پروردگارا ! مرا مدیون لطف و نعمت هیچ بدکاری قرار مده ، مبادا که قلبم او را دوست بدارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ طَلَبَ مَحَبَّةَ النَّاسِ فَلْيَبْذِلْ مَالَهُ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هر که خواستار دوستی مردم است ، از دارایی خود ببخشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الزَّيَّارَةُ تُثَبِّتُ الْمَوَدَّةَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دید و بازدید ، دوستی را استوار می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : يَا أَهْلَ الْقَرَابَةِ تَزَاوَرُوا ، وَلَا تَجَاوَرُوا ، وَتَهَادُوا ؛ فَإِنَّ الْهَدِيَّةَ تَسْلُ السَّخِيمَةَ ، وَالزَّيَّارَةُ تُثَبِّتُ الْمَوَدَّةَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : ای خویشاوندان ! به دیدار یکدیگر بروید و همسایگی مکنید و به یکدیگر هدیه دهید ؛ زیرا هدیه دادن ، کینه را ریشه کن می کند و دید و بازدید ، دوستی را استوار می سازد .

عنه صلى الله عليه و آله : يَا أَهْلَ الْقَرَابَةِ تَزَاوَرُوا ، وَلَا تَتَجَاوَرُوا ، وَتَهَادُوا ؛ فَإِنَّ الزَّيَّارَةَ تَزِيدُ فِي الْمَوَدَّةِ ، وَالتَّجَاوُرُ يُحْدِثُ الْقَطِيعَةَ ، وَالْهَدِيَّةُ تَسْلُ الشَّحْنَاءَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : ای خویشاوندان ! به دیدار یکدیگر بروید و همسایگی مکنید و به یکدیگر هدیه بدهید ؛ زیرا دید و بازدید ، بر دوستی می افزاید و همسایگی ، جدایی به بار می آورد و هدیه دادن ، کینه را ریشه کن می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : صَلَّةُ الْقَرَابَةِ مَحَبَّةٌ فِي الْأَهْلِ ، وَمَثْرَاءٌ فِي الْمَالِ ، وَمَنْسَأَةٌ فِي الْأَجَلِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دیدار خویشان ، [مایه] دوستی در خاندان ، افزایش دارایی و به تأخیر افتادن مرگ است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا ، وَلَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا .
أَوَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ ؟ أَفَشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : وارد بهشت نخواهید شد ، مگر آن که ایمان بیاورید ؛ و ایمان نخواهید آورد ، مگر آن که یکدیگر را دوست بدارید . آیا شما را به چیزی راهنمایی بکنم که اگر انجامش دهید ، محبوب یکدیگر خواهید گشت ؟ سلام کردن را میان خود رواج دهید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْهَدِيَّةُ تَوْرَثُ الْمَوَدَّةَ ، وَتُجَدِّدُ الْأَخُوَّةَ ، وَتُذْهِبُ الضَّغِينَةَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هدیه دادن ، دوستی به بار می آورد ، برادری را تازه می سازد و کینه را می زداید .

عنه صلی الله علیه و آله : تَهَادَوْا تَحَابُّوا ، تَهَادَوْا ؛ فَإِنَّهَا تَذْهَبُ بِالضَّغَائِنِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : به یکدیگر هدیه دهید، تا محبوب یکدیگر شوید . به یکدیگر هدیه بدهید؛ زیرا کینه ها را می زداید .

عنه صلی الله علیه و آله : تَهَادَوْا ؛ فَإِنَّ الْهَدِيَّةَ تُضَعِّفُ الْحُبَّ ، وَتَذْهَبُ بِغَوَائِلِ الصَّدْرِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : به یکدیگر هدیه بدهید؛ زیرا هدیه ، دوستی را دو برابر می کند و کینه های درون سینه ها را می زداید .

عنه صلی الله علیه و آله : تَهَادَوْا بِالنَّبَقِ تُحْيِي الْمَوَدَّةَ وَالْمُؤَالَاةَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : به یکدیگر کُنار [میوه درخت سدر، اشاره به اینکه هدیه بدهید، هرچند کم ارزش باشد] هدیه دهید . این کار ، دوستی و یاری را زنده می سازد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مِنْ تَمَامِ الْمَحَبَّةِ الْمُصَافَحَةُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دست دادن ، یکی از نشانه های کمال دوستی است .

عنه صلی الله علیه و آله : تَصَافَحُوا وَتَهَادَوْا ؛ فَإِنَّ الْمُصَافَحَةَ تَزِيدُ فِي الْمَوَدَّةِ ، وَالْهَدِيَّةُ تَذْهَبُ الْغِلَّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : با یکدیگر دست بدهید و به یکدیگر هدیه دهید ؛ چرا که دست دادن ، بر دوستی می افزاید و هدیه دادن ، کینه را می زداید .

عنه صلی الله علیه و آله : تَصَافَحُوا يَذْهَبُ الْغِلُّ مِنْ قُلُوبِكُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه وآله : با یکدیگر دست بدهید ، تا کینه از دل هایتان برود .

رسول الله صلی الله علیه و آله . . . : طَاعَةُ النَّاصِحِ ، فَيَتَشَعَّبُ مِنْهَا : الزِّيَادَةُ فِي الْعَقْلِ ، وَكَمَالُ اللَّبِّ ، وَمَحَمَّدَةُ الْعَوَاقِبِ ، وَالنَّجَاةُ مِنَ اللَّوْمِ ، وَالْقَبُولُ ، وَالْمَوَدَّةُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله . . . : پیروی از نصیحتگر ، افزایش خرد ، کمال عقل ، خوش فرجامی ، رهایی از نکوهش ، پذیرش و دوستی را در پی دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ثَلَاثَةٌ تُخْلِصُ الْمَوَدَّةَ : إِهْدَاءُ الْعَيْبِ ، وَحِفْظُ الْغَيْبِ ، وَالْمَعُونَةُ فِي الشَّدَّةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز ، دوستی را خالص می سازد : هدیه کردن عیب های یکدیگر [و بیان آنها، برای حل مشکل] ؛ در غیبت دوست ، پاس خاطر او را داشتن و بدگویی نکردن ؛ و یاری رساندن در سختی .

عنه صلی الله علیه و آله : ثَلَاثٌ يُصِفِينَ لَكَ وَدَّ أَخِيكَ : تُسَلِّمُ عَلَيْهِ إِذَا لَقَيْتَهُ ، وَتُوسِّعُ لَهُ فِي الْمَجْلِسِ ، وَتَدْعُوهُ بِأَحَبِّ أَسْمَائِهِ إِلَيْهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز ، دوستی برادرت را برایت خالص و یکرنگ می کند : هرگاه او را ببینی ، به او سلام کنی ؛ در مجلس ، جا برایش بگشایی ؛ و او را با محبوب ترین نام هایش بخوانی .

عنه صلی الله علیه و آله : ثَلَاثٌ يُصِفِينَ لَكَ وَدَّ أَخِيكَ : تُوسِّعُ لَهُ فِي الْمَجْلِسِ ، وَتَدْعُوهُ بِأَحَبِّ الْأَسْمَاءِ إِلَيْهِ ، وَتَعُوذُهُ إِذَا مَرِضَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز ، دوستی برادرت را برایت خالص و یکرنگ می سازد : در مجلس ، برایش جا بگشایی ؛ او را با محبوب ترین نام هایش بخوانی ؛ و هرگاه بیمار شد ، به عیادتش بروی .

عنه صلی الله علیه و آله : ثَلَاثٌ يُصِفِينَ وَدَّ الْمَرْءِ لِأَخِيهِ الْمُسْلِمِ : يَلْقَاهُ بِالْبَشْرِ إِذَا لَقِيَهُ ، وَيُوسِّعُ لَهُ فِي الْمَجْلِسِ إِذَا جَلَسَ إِلَيْهِ ، وَيَدْعُوهُ بِأَحَبِّ الْأَسْمَاءِ إِلَيْهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز ، دوستی انسان را برای برادر مسلمانانش خالص و یکرنگ می سازد : هرگاه او را دید ، با گشاده رویی با او دیدار کند ؛ هرگاه در مجلسی کنارش نشست ، برایش جا بگشاید ؛ و او را با محبوب ترین نام هایش بخواند .

عنه صلى الله عليه و آله : ما يُصْفِي لَكَ وَدَّ أَخِيكَ الْمُسْلِمِ أَنْ تَكُونَ لَهُ فِي غَيْبَتِهِ أَفْضَلَ مِمَّا تَكُونَ لَهُ فِي مَحْضَرِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : آنچه دوستی برادر مسلمانان را برایت خالص و یکرنگ می سازد ، آن است که در نبودش بیشتر پاس خاطر او را داشته باشی تا در حضورش .

رسول الله صلى الله عليه و آله : وَ الَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ ، مَا تَوَادَّ اثْنَانِ فَفُرِّقَ بَيْنَهُمَا إِلَّا بِذَنْبٍ يُحْدِثُهُ أَحَدُهُمَا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : سوگند به آن که جان محمد در دست اوست ، هرگز دو دوست از یکدیگر جدا نشده اند ، مگر بر اثر گناهی که از یکی از آنان سر زده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَ الظَّنَّ ؛ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ ، وَ لَا تَحَسَّسُوا ، وَ لَا تَجَسَّسُوا ، وَ لَا تَتَنَاجَشُوا ، وَ لَا تَحَاسَدُوا ، وَ لَا تَبَاغَضُوا ، وَ لَا تَدَابَرُوا ، وَ كُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : از گمان بپرهیزید ، که گمان ، دروغ ترین سخن است . خبرگیری و تجسس مکنید ، بر یکدیگر فزونی مجوید ، بر یکدیگر حسد مورزید ، با یکدیگر دشمنی و ستیزه مکنید و از یکدیگر مبرید . بندگان خدا و برادر باشید .

عنه صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَ الظَّنَّ ؛ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْكَذِبِ ، وَ كُونُوا إِخْوَانًا فِي اللَّهِ كَمَا أَمَرَكُمُ اللَّهُ ؛ لَا تَتَنَافَرُوا ، وَ لَا تَجَسَّسُوا ، وَ لَا تَتَفَاحَشُوا ، وَ لَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا ، وَ لَا تَتَنَازَعُوا ، وَ لَا تَبَاغَضُوا ، وَ لَا تَدَابَرُوا ، وَ لَا تَتَحَاسَدُوا ؛ فَإِنَّ الْحَسَدَ يَأْكُلُ الْإِيمَانَ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ الْيَابِسَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : از گمان بپرهیزید ، که گمان ، دروغ ترین دروغ است و همان گونه که خدا به شما فرمان داده است ، برادران خدایی باشید . از یکدیگر دوری مجوید ، [در کار دیگران] تجسس مکنید ، به همدیگر بدی مکنید ، از یکدیگر غیبت مکنید ، با یکدیگر نزاع مکنید ، با یکدیگر دشمنی مکنید ، از یکدیگر مبرید و به یکدیگر حسادت مورزید که حسادت ، همان گونه که آتش ، چوب خشک را می سوزاند ، ایمان را می سوزاند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا أَحَبَبْتَ رَجُلًا فَلَا تُمَارِهِ ، وَ لَا تُجَارِهِ ، وَ لَا تُشَارِهِ ، وَ لَا تَسْأَلْ عَنْهُ ؛ فَعَسَى أَنْ تُوَافِقَ لَهُ عَدُوًّا فَيُخْبِرَكَ بِمَا لَيْسَ فِيهِ ، فَيُفَرِّقَ مَا بَيْنَكَ وَ بَيْنَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه وآله : هرگاه با کسی دوست شدی، با او نزاع ، رقابت و خصومت مکن و درباره اش [از دیگران] پرسش منما . چه بسا که در این راه ، با دشمن او برخورد کردی و او درباره اش چیزی برایت گفت . که در او نیست . و بدین ترتیب ، میان شما جدایی افکند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ وَ قَرِينِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : انسان ، به دین دوست و همنشین خویش است .

عنه صلی الله علیه و آله : الرَّجُلُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَن يُخَالِلُ .

رسول خدا صلی الله علیه وآله : انسان، به دین دوستش است . پس هریک از شما باید بنگرد که با چه کسی دوستی می کند .

عنه صلی الله علیه و آله : اِعْتَبِرُوا الْأَرْضَ بِأَسْمَائِهَا ، وَ اِعْتَبِرُوا الصَّاحِبَ بِالصَّاحِبِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : سرزمین را به نام هایش بسنجید ، و دوست را به دوست .

عنه صلی الله علیه و آله : اِخْتَبِرُوا النَّاسَ بِأَخْدَانِهِمْ ؛ فَإِنَّمَا يُخَادِنُ الرَّجُلُ مَن يُعْجِبُهُ نَحْوُهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مردم را با دوستانشان بیازمایید ؛ زیرا که انسان [از نظر اخلاقی و عملی] ، مجذوب کسی می شود که از او خوشش می آید .

عنه صلی الله علیه و آله : اِخْتَبِرُوا النَّاسَ ؛ فَإِنَّ الرَّجُلَ يُجَادِبُ مَن يُعْجِبُهُ .

رسول خدا صلی الله علیه وآله : مردم را بیازمایید ؛ زیرا انسان [از نظر اخلاقی و عملی] ، مجذوب کسی می شود که از او خوشش می آید .

رسول الله صلی الله علیه وآله : أَقَلُّ مَا يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَخٌ يُوَثَّقُ بِهِ، أَوْ دِرْهَمٌ مِنْ حَلَالٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : کم ترین چیزی که در آخرالزمان یافت می شود ، برادر قابل اعتماد است ، یا درهمی از حلال .

عنه صلی الله علیه و آله : قَلَّمَا يَوْجَدُ فِي آخِرِ أُمَّتِي دِرْهَمٌ مِنْ حَلَالٍ ، أَوْ أَخٌ يُوَثَّقُ بِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : در [روزگار] آخر امت من ، کمتر چیزی که یافت می شود ، درهمی از حلال است یا برادری قابل اعتماد .

عنه صلی الله علیه و آله : سَيَأْتِي عَلَيْكُمْ زَمَانٌ لَا يَكُونُ فِيهِ شَيْءٌ أَعَزُّ مِنْ ثَلَاثٍ : دِرْهَمٍ حَلَالٍ ، أَوْ أَخٍ يُسْتَأْنَسُ بِهِ ، أَوْ سُنَّةٍ يُعْمَلُ بِهَا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : روزگاری به شما روی خواهد آورد که در آن ، چیزی کمیاب تر از این سه نیست : درهمی از حلال ، یا برادری که با او انس گیرند ، یا سنتی که بدان عمل کنند .

عنه صلی الله علیه و آله : يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَقْوَامٌ إِخْوَانُ الْعِلَانِيَةِ أَعْدَاءُ السَّرِيرَةِ . فَقِيلَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، فَكَيْفَ يَكُونُ ذَلِكَ ؟ ! قَالَ : ذَلِكَ بِرَغْبَةٍ بَعْضِهِمْ إِلَى بَعْضٍ ، وَرَهْبَةٍ بَعْضِهِمْ إِلَى بَعْضٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : «در آخر الزمان ، کسانی خواهند بود که در ظاهر ، برادر و در نهان ، دشمن هستند» .

گفتند : «ای پیامبر خدا ! چگونه چنین چیزی ممکن است ؟» .

فرمود : «این [دوگانگی] ، به سبب امید برخی به برخی کسان است و بیم برخی از برخی دیگر» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَوْحَشُ الْوَحْشَةِ قَرِينُ السَّوِّءِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : تنهاترین تنهایی ، همنشین بد است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِيَّاكَ وَقَرِينَ السَّوِّءِ ؛ فَإِنَّكَ بِهِ تُعْرِفُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : از همنشین بد بپرهیز ؛ چرا که تو را با او می شناسند [و می سنجند] .

عنه صلی الله علیه و آله : إِيَّاكَ وَصَاحِبَ السَّوِّءِ ؛ فَإِنَّهُ قِطْعَةٌ مِنَ النَّارِ ، لَا يَنْفَعُكَ وَدُّهُ ، وَلَا يَفِي لَكَ بِعَهْدِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : از همنشین بد بپرهیز ، زیرا پاره آتش است ؛ نه دوستی اش به تو سود می رساند و نه پیمانان را نگه می دارد .

عنه صلی الله علیه و آله - كَانَ يَقُولُ - : اَللّٰهُمَّ اِنِّيْ اَعُوْذُ بِكَ مِنْ صَاحِبِ غَفْلَةٍ ، وَقَرِينِ سَوِّءٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله می فرمود : بارالها ! از یار غافل و همنشین بد ، به تو پناه می آورم .

عنه صلى الله عليه وآله : الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِّنْ جَلِيسِ السَّوِّءِ ، وَالْجَلِيسُ الصَّالِحُ خَيْرٌ مِّنْ الْوَحْدَةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : تنهایی بهتر از همنشین بد است . همنشین درستکار ، بهتر از تنهایی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : خَيْرُ الْإِخْوَانِ الْمُسَاعِدُ عَلَى أَعْمَالِ الْآخِرَةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : بهترین برادران ، یاور درانجام دادن کارهای آخرتی است .

عنه صلى الله عليه وآله : خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ أَعَانَكَ عَلَى طَاعَةِ اللَّهِ ، وَصَدَّكَ عَنْ مَعَاصِيهِ ، وَأَمَرَكَ بِرِضَاهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : بهترین برادرانت ، کسی است که تو را به پیروی از خدا یاری کند ، از نافرمانی او بازدارد و به خشنود ساختن او فرمان دهد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِذَا آخَى الرَّجُلُ الرَّجُلَ فَلْيَسْأَلْهُ عَنِ اسْمِهِ وَ اسْمِ أَبِيهِ وَ مِمَّنْ هُوَ ؛ فَإِنَّهُ أَوْصَلَ لِلْمَوَدَّةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه کسی با کسی دوستی می کند ، نامش ، نام پدرش و خاستگاهش را بپرسد ، که این کار ، پیوند دوستی را استوارتر می کند .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ فَلْيَسْأَلْهُ عَنِ اسْمِهِ وَ اسْمِ أَبِيهِ وَ اسْمِ قَبِيلَتِهِ وَ عَشِيرَتِهِ ؛ فَإِنَّ مِنْ حَقِّهِ الْوَاجِبِ وَ صَدَقِ الْإِخَاءُ أَنْ يَسْأَلَهُ عَنْ ذَلِكَ ، وَ إِلَّا فَإِنَّهَا مَعْرِفَةٌ حُمَقٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه کسی از شما با برادر مسلمانش دوست شد ، نامش ، نام پدرش و نام قبیلله و تیره اش را بپرسد ؛ زیرا پرسش از این چیزها ، از حقوق واجب دوستی و نشانه برادری راستین است ، وگرنه آن ، شناختی (آشنایی ای) احمقانه است .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا آخَى أَحَدُكُمْ رَجُلًا فَلْيَسْأَلْهُ عَنِ اسْمِهِ وَ اسْمِ أَبِيهِ وَ قَبِيلَتِهِ وَ مَنْزِلِهِ ؛ فَإِنَّهُ مِنْ وَاجِبِ الْحَقِّ وَ صَافِي الْإِخَاءِ ، وَ إِلَّا فَهُوَ مَوَدَّةٌ حَمَقَاءُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما با کسی دوستی کرد ، نامش ، نام پدر و قبیله اش را بپرسد و از منزلش خبر گیرد ؛ زیرا این کار از حقوق واجب و صفای برادری است ، و گرنه ، دوستی احمقانه است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ صَاحِبَهُ أَوْ أَخَاهُ فَلْيُعْلِمْهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما یار یا برادرش را دوست داشت ، او را [از این دوستی] باخبر کند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ الرَّجُلُ أَخَاهُ فَلْيُخْبِرْهُ أَنَّهُ يُحِبُّهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه مردی ، برادرش را دوست داشت ، باخبرش کند که دوستش می دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُعْلِمْهُ ؛ فَإِنَّهُ أَصْلَحَ لِذَاتِ الْبَيْنِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما برادرش را دوست داشت ، او را [از این دوستی] باخبر کند ؛ چرا که این کار ، افراد را بیشتر به هم می پیوندد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُعْلِمْهُ ؛ فَإِنَّهُ يَجِدُ لَهُ مِثْلَ الَّذِي عِنْدَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما برادرش را دوست داشت ، او را [از این دوستی] باخبر کند ؛ زیرا که همانند حالت خودش را نزد او خواهد یافت .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُعْلِمْهُ ذَلِكَ ، ثُمَّ لِيُزِرْهُ ، وَ لَا يَكُونَ أَوَّلَ قَاطِعٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما برادرش را دوست داشت ، او را [از این دوستی] باخبر کند و به دیدارش برود و نخستین کسی نباشد که قطع رابطه می کند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيُخْبِرْهُ ؛ لِيَقُلَ : إِنِّي أُحِبُّكَ فِي اللَّهِ ، إِنِّي أَوَدُّكَ فِي اللَّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما برادرش را دوست داشت ، او را [از این دوستی] باخبر کند و [به او سخنانی از این دست] بگوید : من تو را در راه خدا دوست می دارم. من به تو در راه خدا علاقه دارم .

عنه صلی الله علیه و آله : أَبَدِ الْمَوَدَّةَ لِمَنْ وَادَّكَ تَكُنْ أَثْبَتَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دوستی خودت را نسبت به آن که تو را دوست دارد ، آشکار کن تا [در دوستی ات] استوارتر باشی .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فِي اللَّهِ فَلْيُعْلِمْهُ ؛ فَإِنَّهُ أَبْقَى فِي الْأَلْفَةِ ، وَ أَثْبَتٌ فِي الْمَوَدَّةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما برادرش را در راه خدا دوست داشت ، او را [از این دوستی] باخبر کند ، که این کار ، الفت را پایدارتر می سازد و دوستی را استوارتر می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مَوَدَّةٌ لِأَخِيهِ ثُمَّ لَمْ يُطْلِعْهُ عَلَيْهِ فَقَدْ خَانَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرکه در دلش نسبت به برادرش محبتی داشته باشد و او را از آن باخبر نکند ، به او خیانت کرده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ صَاحِبَهُ ، فَلْيَأْتِهِ فِي مَنْزِلِهِ فَلْيُخْبِرْهُ أَنَّهُ يُحِبُّهُ لِلَّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما مصاحبش را دوست می داشت ، به خانه اش برود و باخبرش کند که او را برای خدا دوست می دارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ حِفْظَ الْوُدِّ الْقَدِيمِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال ، حفظ دوستی دیرین را دوست می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُحِبُّ الْمُلَازِمَةَ عَلَى الْإِخَاءِ الْقَدِيمَةِ ، فَدَاوِمُوا عَلَيْهَا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل پایبندی به برادری دیرین را دوست می دارد . پس بر آن ، مداومت کنید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لَا تُحَقِّرَنَّ مِنَ الْمَعْرُوفِ شَيْئًا وَلَوْ أَنَّ تَلَقَّى أَخَاكَ بِوَجْهِ طَلْقٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ يك از کارهای نيك را حقیر مشمار ؛ گرچه [آن کار نيك ، در این حد باشد که] برادرت را با روی گشاده دیدار کنی .

ﷺ عنه صلى الله عليه وآله : كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ ، و مِنْ الْمَعْرُوفِ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ بِوَجْهِ طَلْقٍ ،
و أَنْ تُفْرِغَ مِنْ دَلُوكَ فِي إِنْاءِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هر کار نیکی ، صدقه است . از جمله کارهای نیک ، آن
است که برادرت را با روی گشاده دیدار کنی و از آب دلو خود در ظرف او بریزی .

ﷺ رسول الله صلى الله عليه وآله : ثَلَاثَةٌ لَا يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لَا يُزَكِّيهِمْ وَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ : الْمُرْخِي ذَيْلَهُ مِنَ الْعِظْمَةِ ، وَالْمُرْكِي سِلْعَتَهُ بِالْكَذِبِ ، وَ رَجُلٌ اسْتَقْبَلَكَ بِوُدِّ صَدْرِهِ
فِيوَارِي (وَقَلْبُهُ) مُمْتَلِئٌ غِشًّا .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند در روز قیامت ، به سه کس نمی نگرد ، آنان را
پاک نمی سازد و برایشان عذابی دردناک خواهد بود : کسی که از سر تکبر ، دنباله جامه
اش را بلند می کند [تا بر زمین کشیده شود] ؛ کسی که به دروغ ، کالای خود را پاک و بی
عیب معرفی می کند ؛ و کسی که دوستانه با تو رویاروی می شود ، حال آن که قلبش
لبریز از فریب است .

ﷺ عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا ظَهَرَ الْعِلْمُ وَ احْتُرِزَ الْعَمَلُ ، وَ انْتَلَفَتِ الْأَلْسُنُ وَ اخْتَلَفَتِ
الْقُلُوبُ ، وَ تَقَاطَعَتِ الْأَرْحَامُ ، هُنَالِكَ «لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَ أَعَمَّى أَبْصَرَهُمْ» .»

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هرگاه دانش آشکار و عمل بازداشته شود و زبان ها با
یکدیگر سازگار و دل ها ناسازگار شوند و پیوندهای خویشی گسسته گردد ، آن جاست که
«خداوند آنان را لعنت نمود . آنان را کر و چشمانشان را کور ساخته است» .

ﷺ عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا تَعَلَّمَ النَّاسُ الْعِلْمَ وَ تَرَكَوا الْعَمَلَ ، وَ تَحَابَّوا بِاللُّسَنِ وَ
تَبَاغَضُوا بِالْقُلُوبِ ، وَ تَقَاطَعُوا فِي الْأَرْحَامِ ، لَعَنَهُمُ اللَّهُ عِنْدَ ذَلِكَ ؛ فَأَصَمَّهُمْ وَ أَعَمَّى
أَبْصَارَهُمْ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هرگاه مردم ، دانش بیاموزند و عمل را واگذارند و به
زبان ، دوستی کنند و به دل ، دشمنی ورزند و پیوندهای خویشی را بگسلند ، آن گاه است
که خداوند ، لعنتشان می کند . پس کرشان ساخته ، چشمانشان را کور می کند .

ﷺ رسول الله صلى الله عليه وآله : الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ ، وَ لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ بَاعَ مِنْ أَخِيهِ بَيْعًا
فِيهِ عَيْبٌ إِلَّا بَيَّنَّهُ لَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مسلمان ، برادر مسلمان است و برای هیچ مسلمانی روا نیست که چیزی عیناً به برادرش بفروشد ؛ مگر آن که او را از آن [عیب ،] باخبر سازد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَ الْبُخْلَ ؛ فَإِنَّ الْبُخْلَ دَعَا أَقْوَامًا فَمَنَعُوا زَكَاتَهُمْ ، وَ دَعَاهُمْ فَقَطَّعُوا أَرْحَامَهُمْ ، وَ دَعَاهُمْ فَسَفَكُوا دِمَاءَهُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : از بخل پرهیزید که همین بخل ، مردمی را بر آن داشت تا زکات خود را نپرداختند و آنان را بر آن داشت تا از خویشان خود بریدند و آنان را بر آن داشت تا خون های یکدیگر را ریختند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كونوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا ، الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ ؛ لَا يَظْلِمُهُ ، وَ لَا يَخْذُلُهُ ، وَلَا يُحَقِّرُهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : ای بندگان خدا ! برادر باشید . مسلمان ، برادر مسلمان است ، به او ستم نمی کند ، او را وا نمی گذارد و او را تحقیر نمی کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ - وَقَالَ بَعْضُهُمْ : حَبٌّ - حَبِيبِكَ هَوْنَا مَا عَسَى أَنْ يَكُونَ بَغِيزِكَ يَوْمًا مَا ، وَ أَبْغَضَ بَغِيزِكَ هَوْنَا مَا عَسَى أَنْ يَكُونَ حَبِيبِكَ يَوْمًا مَا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : با دوستت چنان دوستی کن که شاید روزی دشمنت گردد و با دشمنت چنان دشمنی کن که شاید روزی دوستت گردد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ قَوْمًا أَحَبُّوا قَوْمًا حَتَّى هَلَكُوا فِي مَحَبَّتِهِمْ ، فَلَا تَكُونُوا كَهُمْ . وَ إِنَّ قَوْمًا أَبْغَضُوا قَوْمًا حَتَّى هَلَكُوا فِي بُغْضِهِمْ ، فَلَا تَكُونُوا كَهُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مردمی ، مردمی دیگر را چنان دوست داشتند که بر اثر دوستی شان هلاک شدند . پس شما چون آنان مباشید . و مردمی ، چنان با مردمی دیگر دشمنی ورزیدند که بر اثر این دشمنی شان هلاک شدند . پس مانند آنان نیز مباشید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ ، يَنْبَغِي أَنْ يَكُونَ فِي الْمُؤْمِنِ ثَمَانُ خِصَالٍ : وَقَارٌ عِنْدَ الْهَزَازِ ، وَصَبْرٌ عِنْدَ الْبَلَاءِ ، وَ شُكْرٌ عِنْدَ الرِّخَاءِ ، وَ قُنُوعٌ بِمَا رَزَقَهُ اللَّهُ عِزٌّ وَ جَلٌّ ، لَا يَظْلِمُ الْأَعْدَاءَ ، وَلَا يَتَحَامَلُ عَلَى الْأَصْدِقَاءِ ، بَدَنُهُ مِنْهُ فِي تَعَبٍ ، وَ النَّاسُ مِنْهُ فِي رَاحَةٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : ای علی ! سزاوار است که مؤمن ، هشت صفت داشته باشد : آرامش به هنگام لرزش ها [ی زندگی] ؛ شکیبایی به هنگام بلا ؛ سپاسگزاری به

هنگام آسایش ؛ خرسندی بدانچه خداوند عز و جل روزی اش داده است ؛ به دشمنان ستم نمی کند ؛ دوستانش را به سختی نمی اندازد ؛ بدنش از او رنجه است و مردم از [گزند] او راحت هستند .

عنه صلى الله عليه و آله - في ذكر صفات المؤمنين - : لا يقبل الباطل من صديقه ، و لا يرُدُّ الحق من عدوه .

رسول خدا صلى الله عليه و آله - به هنگام یاد کردن صفات مؤمن - : باطل را از دوستش نمی پذیرد و حق را از دشمنش رد نمی کند .

عنه صلى الله عليه و آله : إذا آخى أحدكم أخا في الله فلا يُخادّه ، ولا يُدارّه ، ولا يُمازّه ؛ يعني لا يُخالِفُه .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه یکی از شما با برادری در راه خدا برادری کرد ، با او معارضه نکند ، او را خشمگین نکند و با او مخالفت ننماید .

عنه صلى الله عليه و آله : لا تُمارِ أخاك ، ولا تُمازِحُه ، ولا تُعِدُه موعِدَةً فتُخلفُه .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : با برادرت ، جدال مکن ، شوخی مکن و به او وعده ای مده که آن را به جا نیاوری .

عنه صلى الله عليه و آله : المسلم أخو المسلم ؛ لا يَخُونُه ، و لا يَخْذُلُه ، و لا يَعيْبُه ، و لا يَحْرِمُه ، و لا يَغْتَابُه .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : مسلمان ، برادرِ مسلمان است ؛ به او خیانت نمی کند ، او را وا نمی گذارد ، بر او خرده نمی گیرد ، او را محروم نمی سازد و غیبتش را نمی کند .

عنه صلى الله عليه و آله : المؤمن حرامٌ على المؤمن أن يظلمه ، أو يخذله ، أو يَغْتَابُه ، أو يَدْفَعُه دَفْعَةً .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : بر مؤمن ، حرام است که به مؤمنی دیگر ستم کند ، یا او را واگذارد ، یا غیبت او را بکند و یا او را یکسره براند .

عنه صلى الله عليه و آله : المسلم أخو المسلم ؛ لا يَظْلِمُه ، و لا يُسْلِمُه .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مسلمان ، برادرِ مسلمان است ؛ نه به او ستم می کند و نه او را تسلیم [مشکلات] می نماید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : رَحِمَ اللهُ رَفِيقًا أَعَانَ رَفِيقَهُ عَلَى بَرِّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، رحمت کند دوستی را که به دوستش در کار خیرش یاری رساند .

عنه صلی الله علیه و آله : الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ ، لَا يَمْنَعُهُ الْمَاعُونَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مسلمان ، برادرِ مسلمان است و لوازم ضروری زندگی را از او دریغ نمی دارد .

(قرآن) «قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسْكَنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبُّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ» .

«بگو : اگر پدرانتان ، فرزندانان ، برادرانتان ، همسرانتان ، خویشاوندانتان و اموالی که اندوخته اید و تجارتی که از کساد آن بیم دارید و خانه هایی که بدان دل خوش هستید ، برایتان از خدا و فرستاده اش و جهاد در راهش دوست داشتنی تر است ، منتظر باشید تا خدا فرمان خویش بیاورد ، و خدا مردم فاسق را هدایت نخواهد کرد» .

«قُلْ لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى» .

«بگو: بر این رسالت، مزدی از شما، جز دوست داشتن خویشاوندان، نمی خواهم» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ نَفْسِهِ ، وَ تَكُونَ عِزَّتِي إِلَيْهِ أَعَزَّ مِنْ عِزَّتِهِ ، وَيَكُونَ أَهْلِي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَهْلِهِ ، وَتَكُونَ ذَاتِي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ ذَاتِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ بنده ای ایمان نمی آورد ، مگر آن که من برایش دوست داشتنی تر از خودش باشم و خاندانم برایش ارجمندتر از خاندان خودش باشند و خانواده ام برایش دوست داشتنی تر از خانواده خودش باشند و هستی ام برایش دوست داشتنی تر از هستی خودش باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَالِدِهِ وَ وَلَدِهِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ يك از شما ایمان نمی آورد ، مگر آن که من برایش از پدرش ، فرزندش و همه مردم ، دوست داشتنی تر باشم .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى يَكُونَ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا ، وَ حَتَّى يُقَذَّفَ فِي النَّارِ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ بَعْدَ أَنْ نَجَّاهُ اللَّهُ مِنْهُ . وَ لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ وَلَدِهِ وَ وَالِدِهِ وَ النَّاسِ أَجْمَعِينَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ يك از شما ایمان نمی آورد، مگر آن که خدا و پیامبرش برای او از هر چیز دیگری دوست داشتنی تر باشند، و تا آن که در آتش افتادن، برایش دوست داشتنی تر از بازگشت به کفر باشد ، پس از آن که خداوند او را از آن (کفر) ، نجات بخشیده است . هیچ يك از شما ایمان نمی آورد ، مگر آن که من برایش دوست داشتنی تر از فرزندش ، پدرش و همه مردم باشم .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ نَفْسِهِ ، وَ أَهْلِي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَهْلِهِ ، وَ ذَاتِي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ ذَاتِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ بنده ای ایمان نمی آورد ، مگر آن که من برایش دوست داشتنی تر از خودش باشم ، و خانواده ام برایش دوست داشتنی تر از خانواده اش باشند ، و هستی ام برایش دوست داشتنی تر از هستی اش باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ أَرْبَعٍ : عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ ، وَ عَنْ جَسَدِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ ، وَ عَنْ مَالِهِ فِيمَا أَنْفَقَهُ وَ مِنْ أَيْنَ كَسَبَهُ ، وَ عَنْ حُبِّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ بنده ای در روز قیامت ، قدمی بر نمی دارد ، مگر آن که از او درباره چهار چیز پرسش شود: از عمرش که در چه راهی به سر آورده است؛ از پیکرش که در چه راهی فرسوده است ؛ از مالش که آن را از چه راهی به دست آورده و در چه راهی صرف کرده است ؛ و از دوستی ما اهل بیت .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا اخْتَلَطَ حُبِّي بِقَلْبِ عَبْدٍ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دوستی من ، با قلب بنده ای آمیخته نمی شود ، مگر آن که خداوند ، پیکرش را بر آتش ، حرام خواهد کرد .

عنه صلى الله عليه و آله : عَاهَدَنِي رَبِّي أَنْ لَا يَقْبَلَ إِيمَانَ عَبْدٍ إِلَّا بِمَحَبَّةِ أَهْلِ بَيْتِي .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : پروردگارم با من عهد بست که ایمان هیچ بنده ای را نپذیرد ، مگر با دوستی اهل بیت .

عنه صلی الله علیه و آله : أَوَّلُ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ الْعَبْدُ حُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : نخستین چیزی که [روز قیامت] درباره آن از بنده می پرسند ، دوستی ما اهل بیت است .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَتِمُّ الْإِيمَانُ إِلَّا بِمَحَبَّتِنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : ایمان ، جز با دوستی ما اهل بیت ، کامل نمی شود .

عنه صلی الله علیه و آله : لِكُلِّ شَيْءٍ أَسَاسٌ ، وَ أَسَاسُ الدِّينِ حُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرچیزی را بنیادی است و بنیاد دین، دوستی ما اهل بیت است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَسَاسُ الْإِسْلَامِ حُبِّي وَ حُبُّ أَهْلِ بَيْتِي .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : بنیاد اسلام ، دوستی من و دوستی اهل بیتم است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لِلْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ سَبْعَةٌ حُقُوقٍ وَاجِبَةٍ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَيْهِ : الْإِجْلَالُ لَهُ فِي عَيْنِهِ ، وَ الْوُدُّ لَهُ فِي صَدْرِهِ ، وَ الْمَوَاسَاةُ لَهُ فِي مَالِهِ ، وَ أَنْ يُحَرَّمَ غَيْبَتُهُ ، وَ أَنْ يَعُودَهُ فِي مَرَضِهِ ، وَ أَنْ يُشَيَّعَ جَنَازَتَهُ ، وَ أَنْ لَا يَقُولَ فِيهِ بَعْدَ مَوْتِهِ إِلَّا خَيْرًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عزوجل ، برای مؤمن بر مؤمن ، هفت حق واجب کرده است : او را به چشم بزرگ بدارد ؛ او را به دل دوست بدارد ؛ از مال خود به او ببخشد ؛ غیبتش را حرام شمارد ؛ به هنگام بیماری به عیادتش برود ؛ در تشییع جنازه اش شرکت کند ؛ و پس از مرگش جز به نیکی از او یاد نکند .

عنه صلی الله علیه و آله : وَدُّ الْمُؤْمِنِ لِلْمُؤْمِنِ فِي اللَّهِ مِنْ أَعْظَمِ شُعَبِ الْإِيمَانِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبت مؤمن به مؤمن در راه خدا ، از بزرگ ترین شاخه های ایمان است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أُغْذُ عَالِمًا ، أَوْ مُتَعَلِّمًا ، أَوْ مُسْتَمِعًا ، أَوْ مُحِبًّا لَهُمْ ، وَ لَا تَكُنْ الْخَامِسَ فَتَهْلِكَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : عالم باش ، یا آموزنده ، یا شنونده ، و یا دوستدار آنان .
پنجمین مباش که هلاک می شوی .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الصُّحْبَةُ مَعَ الْعَاقِلِ زِيَادَةٌ . وَ الصُّحْبَةُ مَعَ الْأَحْمَقِ نُقْصَانٌ فِي الدُّنْيَا ، وَحَسْرَةٌ وَ نَدَامَةٌ عِنْدَ الْمَوْتِ ، وَ خَسَارَةٌ فِي الْآخِرَةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مصاحبت با عاقل، مایه فروتنی است و مصاحبت با احمق ، مایه کاستی در دنیا ، پشیمانی به هنگام مرگ و زیان در آخرت است .

رسول الله صلى الله عليه وآله - لِأَبِي ذَرٍّ - : عَلَيْكَ . . . بِحُبِّ الْمَسَاكِينِ وَمُجَالَسَتِهِمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - به ابوذر - : تو را به دوستی مسکینان و همنشینی با آنان سفارش می کنم .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لِكُلِّ شَيْءٍ مِفْتَاحٌ ، وَ مِفْتَاحُ الْجَنَّةِ حُبُّ الْمَسَاكِينِ وَ الْفُقَرَاءِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر چیزی را کلیدی است و کلید بهشت ، دوست داشتن مسکینان و فقیران است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَحِبُّوا الْفُقَرَاءَ وَ جَالِسُوهُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : فقیران را دوست بدارید و با آنان ، همنشینی کنید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَمَرَنِي رَبِّي بِسَبْعِ خِصَالٍ : حُبِّ الْمَسَاكِينِ وَ الدُّنُوِّ مِنْهُمْ ، وَ أَنْ أَكْثَرَ مِنْ «لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» ، وَ أَنْ أَصِلَ بِرَحْمِي وَ إِنْ قَطَعَنِي ، وَ أَنْ أَنْظُرَ إِلَى مَنْ أَسْفَلَ مِنِّي وَ لَا أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقِي ، وَ أَنْ لَا يَأْخُذَنِي فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ ، وَ أَنْ أَقُولَ الْحَقَّ وَ إِنْ كَانَ مُرًّا ، وَ أَنْ لَا أَسْأَلَ أَحَدًا شَيْئًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : پروردگارم مرا به [داشتن] هفت صفت فرمان داد :
مسکینان را دوست بدارم و به آنان نزدیک شوم ؛ ذکر «لا حول و لا قوّة الا بالله» را فراوان بگویم ؛ پیوند با خویشانم را نگسلم ، اگر چه آنان بگسلند ؛ به فرو دست خود بنگرم ، نه به فرا دست خود ؛ در راه خدا از نکوهش هیچ نکوهشگری نهراسم ؛ حق را بگویم ، گرچه تلخ باشد ؛ و از هیچ کس ، چیزی درخواست نکنم .

رسول الله صلى الله عليه وآله : كُلَّمَا ازْدَادَ الْعَبْدُ إِيْمَانًا ، ازْدَادَ حُبًّا لِلنِّسَاءِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر چه بر ایمان بنده افزوده می شود ، زن دوستی او افزایش می یابد .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في قِصَّةِ الحَوَلاءِ - :يا حَوَلاءُ ، لِلرَّجُلِ عَلَى المَرَأَةِ أَنْ تَلْزَمَ بَيْتَهُ ، وَتُوَدِّدَهُ وَتُحِبَّهُ وَتُشْفِقَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - در ماجرای حولاء - : ای حولاء! این حق مرد بر زنش است که پایبند خانه اش باشد، با او مهربانی کند و مهر بورزد و دوستش بدارد .
عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ النِّسَاءِ الْوَدُودُ الْوَلُودُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : بهترین زنان ، زن مهربان زیاست .

عنه صلى الله عليه و آله : قَوْلُ الرَّجُلِ لِلْمَرَأَةِ : إِنِّي أَحْبَبُكَ لَا يَذْهَبُ مِنْ قَلْبِهَا أَبَدًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : این گفته مرد به زنش که «دوستت دارم» ، هرگز از قلب زن بیرون نمی رود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَحِبُّوا الصِّبْيَانَ وَ ارْحَمُوهُمْ ، و إِذَا وَعَدْتُمُوهُمْ شَيْئًا فَفُوا لَهُمْ ؛ فَإِنَّهُمْ لَا يَدْرُونَ إِلَّا أَنَّكُمْ تَرْزُقُونَهُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : کودکان را دوست بدارید و به آنان رحم کنید و هرگاه به آنان وعده ای دادید ، به آن وفا کنید که آنان ، تنها این را می دانند که شما روزی رسان آنان هستید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِحْفَظْ وَدَّ أَبْيِكَ ، لَا تَقْطَعُهُ فَيُطْفِئَ اللَّهُ نُورَكَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دوستی [با دوست] پدرت را حفظ کن و پیوندت را از او مبر که خداوند ، نور [وجود] تو را خاموش می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : مِنَ الْبِرِّ أَنْ تَصِلَ صَدِيقَ أَبْيِكَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : از جمله نیکی ها، آن است که با دوست پدرت بپیوندى .

﴿قرآن﴾ «وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْأَيْمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَ لَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِّمَّا أُوتُوا وَ يُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَ مَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» .

«و کسانی که پیش از آمدن مهاجران، [در مدینه] جای گرفته و ایمان آورده اند، آنهایی را که به سویشان مهاجرت کرده اند، دوست می دارند و نسبت به آنچه به آنان داده شده است، در دل خود، احساس نیاز نمی کنند، و [آنان را] بر خود، مقدم می دارند، هرچند خود، نیازمند باشند. آنها که از آزمندی نفس خود در امان مانند، ایشان رستگارند».

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، عَلَيْكُمْ بِحُبِّ أَهْلِ بَيْتِي ، عَلَيْكُمْ بِحُبِّ حَمَلَةِ الْقُرْآنِ ، عَلَيْكُمْ بِحُبِّ عُلَمَائِكُمْ ، لَا تُبْغِضُوهُمْ ، وَلَا تَحْسِدُوهُمْ ، وَلَا تَطْعَنُوا فِيهِمْ . أَلَا مَنْ أَحَبَّهُمْ فَقَدْ أَحَبَّنِي ، وَمَنْ أَحَبَّنِي فَقَدْ أَحَبَّ اللَّهَ ، وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ فَقَدْ أَبْغَضَنِي ، وَمَنْ أَبْغَضَنِي فَقَدْ أَبْغَضَ اللَّهَ ، أَلَا هَلْ بَلَغْتُ ؟

رسول خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم، بر شما باد دوستی اهل بیتم ! بر شما باد دوستی حاملان قرآن! بر شما باد دوستی عالمانتان ! با آنان دشمنی مکنید ، بر آنان حسد مبرید و از آنان عیبجویی مکنید . هان ! هرکه آنان را دوست بدارد ، مرا دوست داشته است و هرکه مرا دوست بدارد ، خدا را دوست داشته است . هرکه با آنان دشمنی کند ، با من دشمنی کرده است و هرکه با من دشمنی کند ، با خدا دشمنی کرده است . هان ! آیا [پیام حق را] رساندم ؟

عنه صلی الله علیه و آله : أَدَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ : حُبِّ نَبِيِّكُمْ ، وَ حُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ ، وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ ؛ فَإِنَّ حَمَلَةَ الْقُرْآنِ فِي ظِلِّ اللَّهِ - يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ - مَعَ أَنْبِيَائِهِ وَأَصْفِيَائِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : فرزندانان را به داشتن سه صفت ، پرورش دهید : دوست داشتن پیامبرتان ، دوست داشتن اهل بیت او و خواندن قرآن ؛ زیرا حاملان قرآن ، در روزی که سایه ای جز سایه خدا نیست ، همراه با پیامبران و برگزیدگان خدا در سایه اش قرار دارند .

عنه صلی الله علیه و آله : أَرْبَعَةٌ أَنَا شَفِيعٌ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : الْمُكْرِمُ لِذُرِّيَّتِي ، وَالْقَاضِي لَهُمْ حَوَائِجَهُمْ ، وَالسَّاعِي لَهُمْ فِي أُمُورِهِمْ عِنْدَ مَا اضْطُرُّوا إِلَيْهِ ، وَالْمُحِبُّ لَهُمْ بِقَلْبِهِ وَلِسَانِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : من در روز قیامت ، شفیع چهار تن هستم : آن که فرزندان مرا گرامی دارد ؛ آن که نیازهایشان را برآورد ؛ آن که برای حل مشکلاتی که گرفتارشان ساخته است ، بکوشد ؛ و آن که با دل و زبان ، دوستشان بدارد .

(قرآن) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَ عَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَ قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَ إِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ

جَهْدًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَ أَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَ مَا أَعْلَنْتُمْ
وَ مَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ « .»

«ای کسانی که ایمان آورده اید! دشمن من و خود را به دوستی مگیرید. با آنان طرح دوستی نیفکنید ، حال آن که به حقیقتی که برای شما آمده بود ، کفر ورزیدند و پیامبر و شما را به سبب این که به پروردگارتان ، الله ، ایمان آورده اید ، بیرون راندند . اگر برای جهاد در راه من و طلب رضای من بیرون آمده اید ، در نهان ، با آنها دوستی مکنید ، و من به هرچه پنهان می دارید یا آشکار می سازید ، آگاه ترم ؛ و هرکه چنین کند ، از راه راست ، منحرف شده است» .

(قرآن) «لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ وَ لَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ أُولَئِكَ كَتَبَ فِي قُلُوبِهِمُ الْإِيمَانَ وَ آيَدَهُمْ بِرُوحٍ مِّنْهُ وَ يُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَ رَضُوا عَنْهُ أُولَئِكَ حِزْبُ اللَّهِ أَلَا إِنَّ حِزْبَ اللَّهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ « .»

«مردمی را نمی یابی که به خدا و روز قیامت ، ایمان آورده باشند، ولی با کسانی که با خدا و پیامبرش مخالفت دارند ، دوستی کنند ، گرچه [آن مخالفان] پدران یا فرزندان یا برادران یا [اعضای] قبیله آنها باشند. خداوند بر قلب اینان ، نقش ایمان نگاشته و آنها را با روحی از خود، تقویت کرده است و به بهشت هایی که در آن نهرها جاری است ، واردشان می سازد که در آن جا جاودانه اند . خداوند از آنان خشنود است و آنان نیز از خدا خشنودند . اینان ، حزب خداوند . هان ! حزب خدا ، رستگاران اند» .

(قرآن) «لَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَ لَمْ يُخْرِجُوكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ أَنْ تَبَرُّوهُمْ وَ تُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ * إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَ أَخْرَجُوكُمْ مِّنْ دِيَارِكُمْ وَ ظَهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوْهُمْ وَ مَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ « .»

«خدا شما را از نیکی کردن و عدالت ورزیدن به آنان که با شما در [کار] دین نجنگیده اند و شما را از سرزمینتان بیرون نرانده اند ، باز نمی دارد . خدا کسانی را که به عدالت رفتار می کنند ، دوست دارد . خدا شما را تنها از دوستی با کسانی باز می دارد که در [کار] دین با شما جنگیدند و شما را از سرزمینتان بیرون راندند و در بیرون راندنتان، از یکدیگر پشتیبانی کردند ، و هرکه با آنان دوستی می ورزد ، [بداند که] آنان همان ستمکاران اند» .

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ إِن كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ * هَآأَنْتُمْ أَوْلَاءُ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ الْغَيْظِ قُلْ مُوتُوا بِغَيْظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید ! از غیر خودتان همراهی مگیرید که از هیچ نابه کاری ای در حق شما کوتاهی نمی کنند و آرزو دارند که در رنج بیفتید . دشمنی از سخنانشان آشکار است و آنچه در سینه نهان می دارند ، از آن [هم] بزرگ تر است . در حقیقت ، ما نشانه ها را برای شما بیان کردیم ، اگر تعقل کنید . هان ! شما کسانی هستید که آنان را دوست دارید ، حال آن که آنان شما را دوست ندارند و شما به همه این کتاب ، ایمان دارید . هرگاه شما را ببینند ، می گویند : «ایمان آوردیم» و چون [با خود] خلوت کنند ، از شدت خشم بر شما ، سرانگشتان خود را می گزند . بگو : به خشم خود بمیرید که خداوند ، به راز درون سینه ها داناست .» .

(قرآن) «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَندَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرُونَ الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ» .

«برخی از مردم ، در برابر خدا ، همتیانی [برای او] برمی گزینند و آنها را چون دوستی خدا ، دوست می دارند ؛ ولی آنان که ایمان آورده اند ، خدا را بیشتر دوست می دارند . کسانی که ستم کرده اند ، اگر هنگامی که عذاب را مشاهده می کنند ، می دیدند که همه نیرو از آن خداست و خداوند ، سخت کیفر است [، از ادامه ستم پیشگی باز می ایستادند]» .

(قرآن) «لَا يَتَّخِذِ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ الْمُؤْمِنِينَ وَمَن يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ اللَّهِ فِي شَيْءٍ إِلَّا أَن تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً وَيُحَذِّرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ» .

«مؤمنان نباید کافران را به جای مؤمنان، به دوستی بگیرند و هرکه چنین کند ، با خداوند ، هیچ پیوندی ندارد ، مگر آن که از آنان به نوعی بترسید ؛ و خداوند ، شما را از [کیفر] خودش برحذر می دارد که بازگشت به سوی اوست» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤَاخِيزُ كَافِرًا ، وَ لَا يُخَالِطُنَّ فَاجِرًا . وَ مَن آخَى كَافِرًا أَوْ خَالَطَ فَاجِرًا كَانَ كَافِرًا فَاجِرًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرکس به خدا و روز قیامت ایمان دارد ، با هیچ کافری ، برادری و با هیچ فاجری (بدکاری) ، مصاحبت نکند. هرکس با کافری، برادری یا با فاجری مصاحبت کند ، خود ، کافری فاجر است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ رَغِبَ عَنْ جَمَاعَةِ الْمُسْلِمِينَ وَجَبَ عَلَى الْمُسْلِمِينَ غَيْبَتُهُ ، وَسَقَطَتْ بَيْنَهُمْ عِدَّتُهُ ، وَ وَجَبَ هِجْرَانُهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرکه از اجتماع مسلمانان رویگردان شود ، بر مسلمانان ، غیبتش لازم است، وعدالتش در میان آنان ، ساقط می شود و دوری از او واجب می گردد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَى ذِي الْقَرْنَيْنِ : . . . مَنْ رَأَيْتَنِي كَرِهْتُ إِلَيْهِ الْمَعْرُوفَ وَ بَغَّضْتُ إِلَى النَّاسِ الطَّلَبَ إِلَيْهِ فَأَبْغِضُهُ ، وَ لَا تَتَوَلَّهُ ؛ فَإِنَّهُ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقْتُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خدای عز و جل به ذوالقرنین ، وحی کرد ... : هرکه را دیدی که نیکی را ناخوشایندش قرار داده ام، و درخواست از او را منفورِ مردم ساخته ام ، او را دشمن بدار و با او دوستی مکن که از شریرترین آفریدگانم است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تُصَادِقُوا شَارِبَ الْخَمْرِ ؛ فَإِنَّ مُصَادَقَتَهُ نَدَامَةٌ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : با میخواره دوستی مکنید که دوستی با او [مایه] پشیمانی است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : تَوَقَّوْا مُصَاحَبَةَ كُلِّ ضَعِيفٍ الْخَيْرِ قَوِيٍّ الشَّرِّ خَبِيثِ النَّفْسِ ، إِذَا خَافَ خَنْسَ ، وَ إِذَا أَمِنَ بَطَشَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : از مصاحبت با هر آن که خیرش ضعیف ، شرّش نیرومند و جانش پلید است ، خود را نگه دارید ؛ آن که هرگاه بترسد ، نهان می شود و چون ایمن گردد ، یورش می برد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ رَجُلَيْنِ يَصْطَحِبَانِ إِلَّا وَاللَّهُ مُسَائِلٌ كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا عَنِ الْآخَرِ ؛ كَيْفَ كَانَ صُحْبَتُهُ إِيَّاهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه دو تن با یکدیگر دوستی کنند ، خداوند از هریک از آنان درباره نحوه مصاحبت دوستش با او پرسش خواهد کرد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَلَا إِنَّ الْمُسْلِمَ أَخُو الْمُسْلِمِ ، فَلَيْسَ يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ إِلَّا مَا أَحَلَّ مِنْ نَفْسِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هان ! مسلمان ، برادرِ مسلمان است . پس برای هیچ مسلمانی از داشته های برادرش چیزی روا نیست ؛ مگر آن که خودش [استفاده از] آن را روا دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : أَلَا أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنَّ الْمُسْلِمَ أَخُو الْمُسْلِمِ حَقًّا ، لَا يَحِلُّ لِامْرِئٍ عُمُوسٍ دَمَ امْرِئٍ عُمُوسٍ ، وَمَالَهُ إِلَّا مَا أُعْطَاهُ بِطَيْبَةٍ نَفْسٍ مِنْهُ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هان ، ای مردم ! مسلمان ، به حق ، برادرِ مسلمان است . خون و مال هیچ مسلمانی ، برای هیچ مسلمانی روا نیست ؛ مگر آن که با رضایت خاطر ، چیزی از اموال خویش را ببخشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ الْمُسْلِمَ أَخُو الْمُسْلِمِ ، إِذَا لَقِيَهُ رَدَّ عَلَيْهِ مِنَ السَّلَامِ بِمِثْلِ مَا حَيَّاهُ بِهِ أَوْ أَحْسَنَ مِنْ ذَلِكَ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : مسلمان ، برادرِ مسلمان است . هرگاه او را دید ، باید همان گونه که به او سلام شده است ، یا حتی بهتر از آن ، پاسخ سلام او را بدهد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ ، لَا يَدْعُ نَصِيحَتَهُ عَلَى كُلِّ حَالٍ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : مؤمن ، برادرِ مؤمن است ؛ در هیچ حالی از نیکخواهی برای او دست نمی کشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ نَصَرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ وَهُوَ يَسْتَطِيعُ ذَلِكَ نَصَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هرکه برادرِ مسلمانش را یاری کند - در حالی که توان یاری او را داشته باشد - ، خداوند ، او را در دنیا و آخرت ، یاری خواهد کرد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : اللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : تا وقتی که بنده در پی کمک کردن به برادرش است ، خداوند نیز به او کمک می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : لا يَزَالُ اللهُ تَعَالَى فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ ،
وَاللَّهُ يُحِبُّ إِغَاثَةَ اللَّهْفَانِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : تا وقتی که بنده در پی کمک کردن به برادرش است، خداوند ،
همواره کمک کار اوست. خداوند، کمک کردن به شخص اندوهگین و یاریخواه را دوست
دارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ ، يَقْضِي بَعْضُهُمْ حَوَائِجَ بَعْضٍ ، فَبِقَضَاءِ
بَعْضِهِمْ حَوَائِجَ بَعْضٍ يَقْضِي اللَّهُ حَوَائِجَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : مؤمنان، برادرند و برخی از آنان، نیازهای برخی دیگر را بر
می آورند. بر اثر برآوردن نیازهای یکدیگر است که خداوند در روز قیامت ، نیازهایشان را
برمی آورد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ فِي حَاجَةٍ أَخِيهِ فَإِنَّ اللَّهَ فِي حَاجَتِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هر که در پی برآوردن نیازهای برادرش باشد ، خداوند
نیز نیازهایش را برمی آورد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَكْرَمَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ ؛ بِمَجْلِسٍ يُكْرِمُهُ ، أَوْ بِكَلِمَةٍ يُلْطِفُهُ
بِهَا ، أَوْ حَاجَةٍ يَكْفِيهِ إِيَّاهَا ، لَمْ يَزَلْ فِي ظِلِّ مِنَ الْمَلَائِكَةِ مَا كَانَ بِتِلْكَ الْمَنْزِلَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هر کس برادر مسلمانش را در مجلسی گرامی بدارد ، یا با
سخنی با او ملاطفت کند ، و یا نیاز او را برآورد ، تا هنگامی که در این حال است ، در
سایه ای از ملائکه به سر برد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَكْرَمَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ بِكَلِمَةٍ يُلْطِفُهُ بِهَا وَفَرَّجَ عَنْهُ كُرْبَتَهُ ، لَمْ
يَزَلْ فِي ظِلِّ اللَّهِ الْمَمْدُودِ عَلَيْهِ الرَّحْمَةُ مَا كَانَ فِي ذَلِكَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هر کس برادر مسلمانش را با سخنی ملاطفت آمیز گرامی
بدارد و اندوهش را برطرف سازد ، تا در این حال است ، در سایه گسترده ای پوشیده از
رحمت خدا به سر می برد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا فِي أُمَّتِي عَبْدٌ أَلْفَ أَخَاهُ فِي اللَّهِ بِشَيْءٍ مِنْ لُطْفٍ إِلَّا أَخَدَمَهُ
اللَّهُ مِنْ خَدَمِ الْجَنَّةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه بنده ای از امت من برادرش را در راه خدا به لطفی بنوازد ، خداوند ، خدمتگزاران بهشت را به خدمتش در خواهد آورد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَكْرَمَ أَخَاهُ فَإِنَّمَا يُكْرِمُ اللَّهُ ، فَمَا ظَنُّكُمْ بِمَنْ يُكْرِمُ اللَّهُ بِأَنْ يَفْعَلَ بِهِ؟ !

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرکه برادرش را گرامی بدارد ، خدا را گرامی داشته است . فکر می کنید خدا با آن [بنده ای] که او را گرامی داشته است ، چه خواهد کرد ؟

رسول الله صلى الله عليه و آله : خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : بهترین برادرانتان ، کسی است که عیب هایتان را به شما هدیه کند .

عنه صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ ؛ مِنْ حَيْثُ يَغِيبُ يَحْفَظُهُ مِنْ وَرَائِهِ ، وَيَكْفُ عَلَيْهِ ضَيْعَتَهُ . وَالْمُؤْمِنُ مِرَاةَ الْمُؤْمِنِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن ، برادر مؤمن است . چون غایب شود ، در نبودش [آبروی] او را حفظ می کند و خانه و کسب و کارش را نگاه می دارد و مؤمن ، آینه مؤمن است .

عنه صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ مِرَاةَ لِأَخِيهِ الْمُؤْمِنِ ؛ يَنْصَحُهُ إِذَا غَابَ عَنْهُ ، وَيُمِيطُ عَنْهُ مَا يَكْرَهُ إِذَا شَهِدَ ، وَيُوسِّعُ لَهُ فِي الْمَجْلِسِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن ، آینه برادر مؤمنش است؛ چون غایب شود ، نیکخواه اوست و در حضورش آنچه را ناپسند می دارد ، از او دور می سازد و در مجلس ، برایش جای می گشاید .

عنه صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ مِرَاةَ أَخِيهِ ؛ يُمِيطُ عَنْهُ الْأَذَى .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن ، آینه برادر مؤمنش است و پلیدی را از او دور می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَحَدَكُمْ مِرَاةَ أَخِيهِ ، فَإِنْ رَأَى بِهِ أَدَى فَلْيُمِطْهُ عَنْهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هریک از شما آینه برادرش است . پس اگر در او پلیدی ای دید ، باید آن را دور سازد .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في ذكر صفات المؤمنين - :لطيف (يعطف خ) على أخيه بزلته ، ويرعى ما مضى من قديم صحبتة .

رسول خدا صلى الله عليه و آله - به هنگام یادکرد صفات مؤمنان - :نسبت به لغزش برادرش ، مهربان و آسانگیر است و [حق] دوستی دیرین را رعایت می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : المؤمن أخو المؤمن ؛ يكفُ عليه ضيعته ، ويحوطه من ورائه .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن ، برادر مؤمن است ؛ نیازش را برطرف می سازد و در نبودش [در اندیشه اوست و] او را محافظت می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : من أحب شيئا أكثر ذكره .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هرکس چیزی را دوست بدارد ، از آن ، بسیار یاد می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : من أحب قوما حشر معهم .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هرکس مردمی را دوست بدارد ، [در روز قیامت] با آنان گرد خواهد آمد .

عنه صلى الله عليه و آله : من أحب قوما على أعمالهم حشر يوم القيامة في زمريهم ، فحوسب بحسابهم وإن لم يعمل أعمالهم .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هرکس مردمی را به سبب کردارشان دوست بدارد ، روز قیامت ، جزو آنان گرد خواهد آمد و مانند آنان محاسبه خواهد شد ؛ اگرچه کردارش چون کردار آنان نباشد .

عنه صلى الله عليه و آله : العبد عند ظنه بالله عز و جل ، وهو مع أحبائه يوم القيامة .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : بنده ، در گرو گمانش درباره خداوند عز و جل است و در روز قیامت ، کنار کسانی قرار می گیرد که دوستشان دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : يابن مسعود ، أحب الصالحين ؛ فإن المرء مع من أحب ، فإن لم تقدر على البر فأحب العلماء ، فإنه يقول : «ومن يطع الله والرسول فأولئك مع

الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصَّدِيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ أُولَئِكَ رَفِيقًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : ای ابن مسعود! صالحان را دوست بدار که انسان ، همراه کسی است که دوستش می دارد . اگر توان نیکوکاری نداری ، پس عالمان را دوست بدار که [خداوند] می فرماید : «هرکه از خدا و پیامبرش اطاعت کند ، همراه کسانی خواهد بود که خدا نعمتشان داده است ، چون انبیا و صدیقان و شهیدان و صالحان ؛ و اینان ، چه نیکو رفیقان اند» .

الأمالي للطوسي عن عبدالله بن الحسن عن آبائه : أتى رجلُ النَّبِيَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، رَجُلٌ يُحِبُّ مَنْ يُصَلِّي وَلَا يُصَلِّي إِلَّا الْفَرِيضَةَ ، وَيُحِبُّ مَنْ يَتَصَدَّقُ وَلَا يَتَصَدَّقُ إِلَّا بِالْوَجِبِ ، وَيُحِبُّ مَنْ يَصُومُ وَلَا يَصُومُ إِلَّا شَهْرَ رَمَضَانَ ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ .

الأمالي طوسی - از عبدالله بن الحسن، از پدرانش - :مردی نزد پیامبر خدا آمد و گفت : ای پیامبر خدا ! کسی نمازگزاران را دوست می دارد ؛ اما خود ، جز نمازهای واجب را نمی گزارد . صدقه دهندگان و زکات دهندگان را دوست می دارد ؛ اما خود ، جز زکات واجب را نمی پردازد . روزه گیران را دوست می دارد ؛ اما جز ماه رمضان را روزه نمی گیرد . پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود : «انسان ، همراه کسی است که دوستش می دارد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : وَاللَّهِ لَوْ أَحَبَّنَا حَجَرٌ حَشَرَهُ اللَّهُ مَعَنَا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : به خدا سوگند ، اگر سنگی ما را دوست بدارد ، خداوند ، او را نیز [در روز قیامت ،] با ما گرد خواهد آورد .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ أَحَبَّنَا كَانَ مَعَنَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَلَوْ أَنَّ رَجُلًا أَحَبَّ حَجَرًا لَحَشَرَهُ اللَّهُ مَعَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرکه ما را دوست بدارد ، در روز قیامت، همراه ما خواهد بود، و اگر شخصی سنگی را دوست بدارد ، خداوند ، او را با آن ، گرد خواهد آورد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا أَبَا دُجَانَةَ ، أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ مَنْ أَحَبَّنَا وَامْتَحَنَ فِي مَحَبَّتِنَا أَسْكَنَهُ اللَّهُ مَعَنَا ؟! ثُمَّ تَلَا هَذِهِ الْآيَةَ : «فِي مَقْعَدِ صِدْقٍ عِنْدَ مَلِكٍ مُقْتَدِرٍ» .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : ای ابودجانه! آیا نمی دانی هر که ما را دوست بدارد و در راه دوستی ما آزموده شود [و بلا بیند]، خداوند او را کنار ما ساکن خواهد ساخت . سپس حضرت این آیه را برخواند : «در جایگاهی راست ، نزد فرمانروایی توانا» .

سنن أبي داود عن أبي ذرّ : يا رسول الله ، الرَّجُلُ يُحِبُّ الْقَوْمَ وَلَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يَعْمَلَ كَعَمَلِهِمْ .

قال : أنت يا أبا ذرّ مع من أحببت .

قال : فإني أحب الله ورسوله .

قال : فإنك مع من أحببت .

قال : فأعادها أبو ذرّ فأعادها رسول الله صلی الله علیه و آله .

سنن أبي داود - به نقل از ابوذر ، در گفتگو با پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - « : ای پیامبر خدا ! کسی مردمی را دوست دارد ؛ اما نمی تواند کارهایی همچون آنان انجام دهد .

فرمود : «تو ای ابوذر ، همراه کسی هستی که دوستش می داری» .

ابوذر گفت : «من خدا و پیامبرش را دوست می دارم» .

فرمود : «پس تو همراه آنانی که دوستشان می داری» .

[راوی] گفت : ابوذر گفته خود را تکرار کرد و پیامبر خدا نیز پاسخ خود را باز گفت .

مجمع البيان - في قوله تعالى : «وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَئِكَ...» : قيل : نزلت في ثوبان مولى رسول الله صلی الله علیه و آله ، وكان شديد الحب لرسول الله صلی الله علیه و آله ، قليل الصبر عنه ، فاتاه ذات يوم وقد تغير لونه ونحل جسمه .

فقال صلى الله عليه و آله : يا ثوبان ، ما غير لونك ؟

فقال : يا رسول الله ، ما بي من مرض ولا وجع غير أنني إذا لم أراك اشتقت إليك حتى ألقاك ، ثم ذكرت الآخر . فأخاف أنني لا أراك هناك ؛ لأنني عرفت أنك ترفع مع النبيين ، وإني إن أدخلت الجنة كنت في منزلة أدنى من منزلتك ، وإن لم أدخل الجنة فذاك حتى لا أراك أبدا . فنزلت الآية .

ثم قال صلى الله عليه و آله : والذي نفسي بيده ، لا يؤمنن عبد حتى أكون أحب إليه من نفسه وأبويه وأهله وولده والناس أجمعين .

مجمع البيان - در تفسیر این گفته خداوند متعال : «هر که از خدا و پیامبرش پیروی کند ، پس آنان...» - : گفته اند که این آیه ، درباره ثوبان ، غلام آزاد شده پیامبر خدا نازل شد

ثوبان ، سخت به پیامبر خدا علاقه مند و نسبت به دوری او بی تاب بود . يك روز ، در حالی که رنگش دگرگون و بدنش لاغر شده بود، خدمت پیامبر خدا آمد . حضرت فرمود : «ای ثوبان! چرا رنگت دگرگون شده است ؟» .

پاسخ داد : «ای پیامبر خدا ! نه بیمارم و نه دردمند ؛ لیکن هرگاه تو را نبینم ، شوق دیدارت مرا بر می انگیزد ، تا تو را ببینم . اما چون به یاد آخرت می افتم ، می ترسم تو را در آن جا نبینم ؛ زیرا می دانم که تو را همراه پیامبران ، در منزلتی والا جای می دهند و اگر مرا به بهشت درآورند ، مرا در منزلتی فروتر از منزلت تو جای می دهند [پس تو را چندان نخواهم دید] و اگر هم به بهشت وارد نشوم ، تو را هرگز نخواهم دید .

پس از آن ، این آیه نازل شد . سپس حضرت فرمود : «سوگند به آن که جانم در دست اوست ، هیچ بنده ای ایمان نمی آورد ، مگر آن که من نزد او از خودش ، پدر و مادرش ، خانواده اش ، فرزنداناش و همه مردم ، محبوب تر باشم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : حُبُّكَ لِلشَّيْءِ يُعْمِي وَيُصِمُّ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : دوست داشتن چیزی ، [نسبت به کاستی های آن،] کور و کرت می سازد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَسْتَشِيرُوا أَهْلَ الْعِشْقِ ؛ فَلَيْسَ لَهُمْ رَأْيٌ ، وَإِنَّ قُلُوبَهُمْ مُحْتَرِقَةٌ ، وَفِكَرَهُمْ مُتَوَاصِلَةٌ ، وَعُقُولُهُمْ سَالِبَةٌ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : با عاشقان ، مشورت مکنید که آنان را رأیی نیست ؛ دل هایشان سوخته است و اندیشه هایشان مشوّش و خردهایشان گرفته شده .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ عَشِقَ وَكَتَمَ وَعَفَّ ثُمَّ مَاتَ ، مَاتَ شَهِيدًا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هرکه عاشق شود و [عشق خود را] پنهان دارد و پاک دامنی کند و آن گاه بمیرد ، شهید مرده است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ عَشِقَ وَكَتَمَ وَعَفَّ وَصَبَرَ ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَأَدْخَلَهُ الْجَنَّةَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هرکه عاشق شود و [عشق خود را] پنهان دارد و شکیبایی ورزد ، خداوند ، او را بیامرزد و به بهشتش درآورد .

كنز العمال عن ابن عباس عن رسول الله صلى الله عليه و آله : خِيَارُ أُمَّتِي الَّذِينَ يَعْفُونَ إِذَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنَ الْبَلَاءِ شَيْئًا .

قالوا : وأيّ البلاء؟

قال : العشق .

کنز العمال - به نقل از ابن عباس، از پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - : «بهترین های امت من ، کسانی هستند که چون خداوند به اندکی از بلا دچارشان کند ، پاک دامن و رزند» .

گفتند : کدام بلا ؟

فرمود : «عشق» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : العشق من غیر ربه کفاره للذنوب .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : عشق پاک ، کفاره گناهان است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى : إِذَا كَانَ الْغَالِبُ عَلَى عَبْدِي الْإِسْتِغَالَ بِي جَعَلْتُ نَعِيمَهُ وَلَذَّتْهُ فِي ذِكْرِي ، فَإِذَا جَعَلْتُ نَعِيمَهُ وَلَذَّتْهُ فِي ذِكْرِي عَشِقْتَنِي وَعَشِقْتُهُ ، فَإِذَا عَشِقْتَنِي وَعَشِقْتُهُ رَفَعْتُ الْحِجَابَ فِيمَا بَيْنِي وَبَيْنَهُ ، وَصِرْتُ مَعَالِمَ بَيْنَ عَيْنَيْهِ ، لَا يَسْهُو إِذَا سَهَا النَّاسُ ، أُولَئِكَ كَلَامُهُمْ كَلَامُ الْأَنْبِيَاءِ ، أُولَئِكَ الْأَبْطَالُ حَقًّا ، أُولَئِكَ الَّذِينَ إِذَا أَرَدْتُ بِأَهْلِ الْأَرْضِ عُقُوبَةً وَعَذَابًا ذَكَرْتُهُمْ فَصَرَفْتُ ذَلِكَ عَنْهُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال می فرماید : هرگاه اشتغال به [یاد] من بر بنده ام چیره گردد، خوشی و لذتش را در یاد کردِ خودم قرار می دهم . پس چون خوشی و لذتش را در یادکردِ خودم قرار دادم ، با من عشق می ورزد و من با او عشق می ورزم . پس چون با من عشق ورزید و من با او عشق ورزیدم ، حجاب میان خود و او را برمی دارم و خود ، نشانه های برابر چشمانش می شوم . در نتیجه ، چون مردم دچار فراموشی و خطا شوند، او دچار فراموشی و خطا نمی گردد . آنان ، سخنان سخن پیامبران است . آنان ، قهرمانان حقیقی اند . این کسان هستند که هرگاه بخواهم زمینیان را کیفر یا عذابی دهم ، به یادشان می افتم و در نتیجه ، عذاب و کیفر را از زمینیان برطرف می کنم .

عنه صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ النَّاسِ مَنْ عَشِقَ الْعِبَادَةَ ، فَعَانَقَهَا وَأَحَبَّهَا بِقَلْبِهِ وَبِأَشْرَها بِجَسَدِهِ وَتَفَرَّغَ لَهَا ، فَهُوَ لَا يُبَالِي عَلَى مَا أَصْبَحَ مِنَ الدُّنْيَا عَلَى عُسْرِ أَمْ عَلَى يُسْرِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : برترین مردم ، کسی است که عاشق عبادت گردد ، پس در آغوشش گیرد و با دلش دوستش بدارد و با پیکرش هماغوشش گردد و خود را وقف آن سازد ، و در نتیجه ، نسبت به دنیا چنان بی اعتنا گردد که اهمیت ندهد که در آسایش است یا سختی .

﴿قُرْآن﴾ «وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ» .

«برخی از مردم ، در برابر خدا شریکانی برمی گزینند و آنان را چنان دوست می دارند که خدا را ؛ اما آنان که ایمان آورده اند ، محبتشان به خدا شدیدتر است» .

﴿قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسْكِنٌ تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ﴾ .

«بگو : اگر پدرانتان ، فرزندانان ، برادرانتان ، همسرانتان ، خویشاوندانتان و اموالی که اندوخته اید و تجارتی که از کساد آن بیم دارید و خانه هایی که بدان دل خوش هستید ، برایتان از خدا و فرستاده اش و جهاد در راهش دوست داشتنی تر است ، منتظر باشید تا خدا فرمان خویش بیاورد ، و [البته] خدا مردم فاسق را هدایت نخواهد کرد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَحِبُّوا اللَّهَ مِنْ كُلِّ قُلُوبِكُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : با همه دل هایتان ، خدا را دوست بدارید .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ آثَرَ مَحَبَّةَ اللَّهِ عَلَى مَحَبَّةِ نَفْسِهِ كَفَاهُ اللَّهُ مُؤْنَةَ النَّاسِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که خدا دوستی را بر خود دوستی مقدم دارد ، خداوند ، او را از گران باری مردم ، حفظ خواهد کرد .

عنه صلی الله علیه و آله : ناجی داود رَبَّهُ فَقَالَ : إِلَهِي ، لِكُلِّ مَلِكٍ خِزَانَةٌ فَأَيْنَ خِزَانَتُكَ؟ قَالَ جَلَّ جَلَالُهُ : لِي خِزَانَةٌ أَعْظَمُ مِنَ الْعَرْشِ ، وَأَوْسَعُ مِنَ الْكُرْسِيِّ ، وَأَطْيَبُ مِنَ الْجَنَّةِ ، وَأَزِينُ مِنَ الْمَلَكُوتِ ؛ أَرْضُهَا الْمَعْرِفَةُ ، وَسَمَاوُهَا الْإِيمَانُ ، وَشَمْسُهَا الشَّوْقُ ، وَقَمَرُهَا الْمَحَبَّةُ ، وَنُجُومُهَا الْخَوَاطِرُ ، وَسَحَابُهَا الْعَقْلُ ، وَمَطَرُهَا الرَّحْمَةُ ، وَأَشْجَارُهَا الطَّاعَةُ ، وَثَمَرُهَا الْحِكْمَةُ . وَلَهَا أَرْبَعَةُ أَبْوَابٍ : الْعِلْمُ وَالْحِلْمُ وَالصَّبْرُ وَالرِّضَا ، أَلَا وَهِيَ الْقَلْبُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : داوود علیه السلام با پروردگارش مناجات کرد و گفت : بارالها! هر پادشاهی را خزانه ای است . پس خزانه تو کجاست ؟

خداوند عز و جل ، فرمود : «مرا خزانه ای است بزرگ تر از عرش ، گسترده تر از کرسی ، خوش بوتر از بهشت و آراسته تر از ملکوت . زمین آن ، معرفت است ، آسمانش ایمان ، خورشیدش شوق ، ماهتابش دوستی ، ستارگانش دل ها، ابرش خرد ، بارانش

رحمت ، درختانش طاعت و میوه اش حکمت . آن را چهار در است : دانش ، بردباری ، شکیبایی و خشنودی . باخبر باش که این خزانة ، همان قلب است .

عنه صلى الله عليه و آله - لِمَنْ سَأَلَهُ : أَيُّ النَّاسِ أَفْضَلُ إِيْمَانًا ؟ - :أَصْدَقُهُمْ حُبًّا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : ایمان در دل انسان ، آن است که خدا را دوست بدارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في دعائه - :اللَّهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ أَحَبَّ الْأَشْيَاءِ إِلَيَّ ، وَاجْعَلْ خَشْيَتَكَ أَخَوْفَ الْأَشْيَاءِ عِنْدِي ، وَاقْطَعْ عَنِّي حَاجَاتِ الدُّنْيَا بِالشَّوْقِ إِلَى لِقَائِكَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : بارالها! دوستی ات را محبوب ترین چیزها برایم قرار ده ، ترس از خودت را ترس آورترین چیزها نزد من قرار ده و با شوق دیدارت ، نیازهای دنیایی را از من ببر .

عنه صلى الله عليه و آله - في دعائه - :اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ حُبَّكَ ، وَحُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ ، وَالْعَمَلَ الَّذِي يُبَلِّغُنِي حُبَّكَ . اللَّهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ نَفْسِي وَأَهْلِي وَمِنْ الْمَاءِ الْبَارِدِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : بارالها! دوستی تو و دوستی آن که دوستت دارد و کرداری را که مرا به دوستی ات می رساند ، از تو درخواست می کنم . بارالها! دوستی خودت را نزد من محبوب تر از خودم ، خانواده ام و آب خنک ، قرار ده .

عنه صلى الله عليه و آله : يَا أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنَّهُ قَدْ كَبُرَ سِنِّي ، وَدَقَّ عَظْمِي ، وَانْهَدَمَ جِسْمِي ، وَنُعِيتَ إِلَيَّ نَفْسِي ، وَاقْتَرَبَ أَجَلِي ، وَاشْتَدَّ مِنِّي الشَّوْقُ إِلَى لِقَاءِ رَبِّي .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم! کهن سال گشته ام ، استخوانم سست شده ، پیکرم فرو ریخته است و به من خبر مردنم را داده اند و مرگم نزدیک شده و شوق دیدار پروردگارم در من ، شدید شده است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ (تَعَالَى) جَعَلَ قُرَّةَ عَيْنِي فِي الصَّلَاةِ ، وَحَبِيبَهَا إِلَيَّ كَمَا حَبَّبَ إِلَى الْجَائِعِ الطَّعَامَ وَإِلَى الظَّمآنِ الْمَاءَ ؛ فَإِنَّ الْجَائِعَ إِذَا أَكَلَ الطَّعَامَ شَبِعَ وَإِذَا شَرِبَ الْمَاءَ رَوِيَ ، وَأَنَا لَا أَشْبِعُ مِنَ الصَّلَاةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل ، نور چشمم را در نماز قرار داده است و همان گونه که غذا را محبوب شخص گرسنه ، و آب را محبوب تشنه قرار داده ، نماز را محبوبم ساخته است ؛ حال آن که هرگاه شخص گرسنه غذا بخورد ، سیر می شود و هرگاه آب بنوشد ، سیراب می گردد ؛ اما من از نماز ، سیر نمی شوم .

• **عنه صلى الله عليه و آله : الشريعة أقوالی ، والطريقة أفعالی ، والحقيقة أحوالی ، والمعرفة رأس مالي ، والعقل أصل ديني ، والحب أساسي ، والشوق مركبي .**

رسول خدا صلى الله عليه و آله : شریعت ، گفته های من است و طریقت ، کرده هایم و حقیقت ، احوالم و معرفت ، سرمایه ام و عقل ، اساس دینم و دوستی ، بنیادم و شوق ، مرکبم .

• **رسول الله صلى الله عليه و آله : بکی شعیب علیه السلام من حب الله عز و جل حتی عمي ، فرد الله عز و جل علیه بصره ، ثم بکی حتی عمي ، فرد الله عز و جل علیه بصره ، فلما كانت الرابعة أوحى الله إليه : يا شعیب ، إلى متى يكون هذا أبدا منك ؟! إن يكن هذا خوفا من النار فقد أجزتک ، وإن يكن شوقا إلى الجنة فقد أبحتک .**

قال : إلهي وسيدي ، أنت تعلم أنني ما بكيت خوفا من نارک ، ولا شوقا إلى جنتک ، ولكن عقد حبك على قلبي ، فلست أصبر أو أراک . فأوحى الله جلّ جلاله إليه : أما إذا كان هذا هكذا فمن أجل هذا سأخدمك كلیمي موسى بن عمران .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : شعیب علیه السلام از دوستی خدای عزوجل چندان گریست که نابینا شد . پس خداوند ، بینایی اش را به او بازگرداند . باز چندان گریست تا آن که نابینا شد . پس خداوند ، بینایی اش را به او بازگرداند . باز چندان گریست که نابینا شد . پس خداوند ، بینایی اش را به او بازگرداند . در مرتبه چهارم ، خداوند به او وحی کرد : «ای شعیب ! این کار را تا کی می خواهی همچنان تکرار کنی ؟ اگر این کارت از ترس دوزخ است ، آن را از تو بازداشتیم و اگر از اشتیاق به بهشت است ، آن را بر تو روا ساختیم» .

شعیب گفت : بارالها و سرورا ! تو خود می دانی که از ترس دوزخت و یا از سر اشتیاق به بهشتت گریه نمی کنم ؛ لیکن دوستی تو با قلبم پیوند خورده است . از این رو ، تاب صبوری ندارم تا تو را ببینم .

پس خداوند عز و جل ، به او وحی کرد : «هان ! حال که کارت به این سبب است ، به زودی موسی بن عمران ، هم سخن خود را ، به خدمت تو درخواهم آورد» .

• **رسول الله صلى الله عليه و آله : الدنیا حرام على أهل الآخرة ، والآخرة حرام على أهل الدنیا ، والآخرة حرامان على أهل الله عز و جل .**

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دنیا بر اهل آخرت ، حرام است و آخرت ، بر اهل دنیا حرام ؛ اما دنیا و آخرت ، بر اهل خدای عز و جل حرام است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَحِبُّوا اللَّهَ لِمَا يَغْذُوكُمْ بِهِ مِنْ نِعَمِهِ ، وَأَحِبُّوا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ ، وَأَحِبُّوا أَهْلَ بَيْتِي لِحُبِّي .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خدا را به سبب نعمت هایی که به شما بخشیده است ، دوست بدارید . مرا به سبب دوستی خدای عز و جل دوست بدارید و اهل بیت را برای دوستی من ، دوست بدارید .

عنه صلی الله علیه و آله : أَحِبُّوا اللَّهَ ، أَحِبُّوا اللَّهَ مِنْ كُلِّ قُلُوبِكُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : آن که خدا را دوست می دارد ، دوستش بدارید و خدا را با همه قلبتان دوست بدارید .

عنه صلی الله علیه و آله : حَبِّبُوا اللَّهَ إِلَى عِبَادِهِ يُحِبَّكُمْ اللَّهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خدا را محبوب بندگانش کنید ، تا خدا شما را دوست بدارد .

عنه صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِدَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : أَحِبِّبْنِي ، وَحَبِّبْنِي إِلَيَّ خَلْقِي .

قال : يَا رَبِّ ، نَعَمْ أَنَا أُحِبُّكَ ، فَكَيْفَ أُحِبِّبُكَ إِلَيَّ خَلْقَكَ ؟
قال : أَذْكَرُ أَيْدِيَّ عِنْدَهُمْ ؛ فَإِنَّكَ إِذَا ذَكَرْتَ لَهُمْ ذَلِكَ أُحِبُّونِي .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خدای عز و جل به داود علیه السلام فرمود : «مرا دوست بدار و محبوب خلقم گردان» .

داود گفت : پروردگارا ! آری ، من تو را دوست دارم؛ اما چگونه تو را محبوب خلقت گردانم ؟

فرمود : «نعمت هایی را که به آنان داده ام ، یادآور شو؛ زیرا اگر خوبی هایم را یادآورشان شوی ، مرا دوست خواهند داشت» .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ قَالَ فِيمَا يُخَاطَبُ رَبَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : يَا رَبِّ ، أَيُّ عِبَادِكَ أَحَبُّ إِلَيْكَ ، أَحِبُّهُ بِحُبِّكَ ؟

قال : يَا دَاوُدُ ، أَحَبُّ عِبَادِي إِلَيَّ نَقِيُّ الْقَلْبِ ، نَقِيُّ الْكَفَّيْنِ ، لَا يَأْتِي إِلَى أَحَدٍ سَوْءًا ، وَلَا يَمْشِي بِالنَّمِيمَةِ ، تَزُولُ الْجِبَالُ وَلَا يَزُولُ ، وَأَحَبُّ مَنْ يُحِبُّنِي ، وَأَحَبُّ إِلَيَّ عِبَادِي

•
قال : يا رَبِّ ، إِنَّكَ لَتَعْلَمُ أَتَى أَحَبُّكَ ، وَأَحَبُّ مَنْ يُحِبُّكَ ، فَكَيْفَ أَحَبُّبِكَ إِلَى عِبَادِكَ ؟
قال : ذَكَرَهُمْ بِآيَاتِي وَبَلَائِي وَنِعْمَائِي .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : داوود علیه السلام در گفتگویش با پروردگار گفت :
پروردگارا ! کدام بنده ات در نزدت محبوب تر است ، تا او را به سبب دوستی ات، دوست
بدارم ؟

فرمود : «ای داوود ! محبوب ترین بنده ام نزد من ، شخص پاک دل پاک دستی است که به
کسی بدی نمی رساند و سخن چینی نمی کند . کوه ها از جای کنده می شوند ؛ اما او ثابت
است . مرا دوست می دارد و آن را که مرا دوست بدارد نیز دوست می دارد و مرا محبوب
بندگانم می گرداند» .

داوود علیه السلام گفت : پروردگارا ! تو نیک می دانی که من دوستت دارم و آن را که
دوستت بدارد نیز دوست می دارم؛ اما چگونه تو را محبوب گردانم ؟
فرمود : «آیات ، نعمت ها و عطای مرا به آنان یادآوری کن» .

رسول الله صلی الله علیه و آله - فِي دُعَاءِ الْجَوْشَنِ الْكَبِيرِ - : يَا مَنْ هُوَ غَايَةُ مُرَادِ
الْمُرِيدِينَ ، يَا مَنْ هُوَ مُنْتَهَى هِمَمِ الْعَارِفِينَ ، يَا مَنْ هُوَ مُنْتَهَى طَلِبِ الطَّالِبِينَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - در دعای جوشن کبیر - : ای آن که نهایت خواسته
خواستاران است ! ای آن که منتهای همت عارفان است ! و ای آن که منتهای جستن
جویندگان است !

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكْثَرَ ذِكْرَ اللَّهِ أَحَبَّهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که خداوند عزوجل را بسیار یاد کند ، خداوند ، دوستش
خواهد داشت .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكْثَرَ ذِكْرَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَحَبَّهُ اللَّهُ ، وَمَنْ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا
كُتِبَتْ لَهُ بَرَاءَتَانِ : بَرَاءَةٌ مِنَ النَّارِ ، وَبَرَاءَةٌ مِنَ النِّفَاقِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که بسیار یاد خداوند عز و جل کند ، خداوند ، دوستش
خواهد داشت ، و هر که بسیار یاد خدا کند ، برایش دو برائت نامه نوشته خواهد شد :
برائتی از دوزخ و برائتی از نفاق .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : قَالَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِي : يَا مُحَمَّدُ ، لَوْ أَنَّ الْخَلَائِقَ نَظَرُوا إِلَى عَجَائِبِ صُنْعِي مَا عَبَدُوا غَيْرِي ، وَلَوْ أَنَّهُمْ وَجَدُوا حَلَاوَةَ ذِكْرِي فِي قُلُوبِهِمْ لَزِمُوا بَابِي ، وَلَوْ أَنَّهُمْ نَظَرُوا إِلَى لَطَائِفِ بَرِّي مَا اشْتَغَلُوا بِشَيْءٍ سِوَايَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل می فرماید : ای محمد! اگر آفریدگان به ساخته های شگفت من می نگریستند ، جز مرا نمی پرستیدند و اگر شیرینی یاد مرا در دل هایشان می چشیدند، ملازم درگاه من می شدند و اگر به ظرائف نیکی های من می نگریستند ، به چیزی جز من نمی پرداختند .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ : إِذَا كَانَ الْغَالِبُ عَلَى الْعَبْدِ الْإِشْتَغَالُ بِمِ جَعَلْتُ بُغْيَتَهُ وَلَذَّتُهُ فِي ذِكْرِي ، فَإِذَا جَعَلْتُ بُغْيَتَهُ وَلَذَّتُهُ فِي ذِكْرِي عَشِقْتَنِي وَعَشِيقَتُهُ ، فَإِذَا عَشِقْتَنِي وَعَشِيقَتُهُ رَفَعْتُ الْحِجَابَ فِيمَا بَيْنِي وَبَيْنَهُ ، وَصَيَّرْتُ ذَلِكَ تَغَالِبًا عَلَيْهِ ، لَا يَسْهُو إِذَا سَهَا النَّاسُ ، أُولَئِكَ كَلَامُهُمْ كَلَامُ الْأَنْبِيَاءِ ، أُولَئِكَ الْأَبْطَالُ حَقًّا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل می فرماید : «هرگاه اشتغال به من بر بنده ام چیره گردد ، خواسته و لذتش را در یاد خود قرار خواهم داد . پس چون خواسته و لذتش را در یاد خود قرار دادم ، عاشق من می شود و من عاشق او می شوم . پس چون عاشق من شد و من عاشق او شدم ، پرده میان خود و او را برخواهم داشت و این حالت را بر او مسلط خواهم کرد، تا آن که چون مردم غافل شدند، او غافل نشود . این کسان ، سخانشان سخن پیامبران است . آنان ، قهرمانان حقیقی اند» .

ﷺ رسول الله صلى الله عليه و آله : اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ ... الرِّضَا بِالْقَضَاءِ ، وَبَرَكَاتِ الْمَوْتِ بَعْدَ الْعَيْشِ ، وَبَرْدِ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ ، وَلَذَّةِ الْمَنْظَرِ إِلَى وَجْهِكَ ، وَشَوْقًا إِلَى رُؤْيَيْكَ وَلِقَائِكَ ، مِنْ غَيْرِ ضَرَاءٍ مُضِرَّةٍ ، وَلَا فِتْنَةٍ مُضِلَّةٍ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : بارالها ! من از تو خشنودی به قضایت ، برکت مرگ پس از زندگی ، خوشی زندگی پس از مرگ ، لذت نگریستن به رخسارت، شوق دیدار و دیدنت بی تنگنایی زیانبار و یا فتنه ای گم راه کننده را خواستارم .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : اللَّهُمَّ اجْعَلْ حُبَّكَ أَحَبَّ الْأَشْيَاءِ إِلَيَّ ، وَاجْعَلْ خَشْيَتَكَ أَخَوَفَ الْأَشْيَاءِ عِنْدِي ، وَاقْطَعْ عَنِّي حَاجَاتِ الدُّنْيَا بِالشَّوْقِ إِلَى لِقَائِكَ ، وَإِذَا أَقْرَرْتَ أَعْيُنَ أَهْلِ الدُّنْيَا مِنْ دُنْيَاهُمْ فَأَقْرَرِ عَيْنِي مِنْ عِبَادَتِكَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : بارالها ! دوستی ات را محبوب ترین چیزها نزد من گردان . ترس از خودت را ترسبارترین چیزها برایم قرار ده و با شوق دیدارت ، نیازهای دنیا را

از من بپر و هر گاه چشمِ روشنی اهل دنیا را از دنیایشان قرار دادی ، چشم را با عبادتت روشن کن .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : اجعل في دعائك : اللهم ارزقني لذة النظر إلى وجهك ، والشوق إلى لقائك .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : در دعایت این جمله را قرار ده : بارالها ! لذت نگریستن به رخسارت و شوق دیدارت را روزی ام گردان .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : كان من دعاء داود يقول : اللهم إني أسألك حبك ، وحب من يحبك ، والعمل الذي يبلّغني حبك . اللهم اجعل حبك أحب إلي من نفسي وأهلي ومن الماء البارد .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : داود علیه السلام در دعاهاى خود مى گفت : بارالها ! من دوستی تو و دوستی آن که دوستت دارد و کرداری را که مرا به دوستی ات مى رساند ، از تو درخواست مى کنم . بارالها ! دوستی ات را نزد من محبوب تر از خودم ، خانواده ام و آب خنك ، قرار ده .

❦ عنه صلى الله عليه و آله - في دعائه - : اللهم اجعلنا مشغولين بأمرك ، آمنين بوعدك ، آيسين من خلقك ، آيسين بك ، مستوحشين من غيرك ، راضين بقضائك ، صابرين على بلائك ، شاكرين على نعمائك ، متلذذين بذكرك ، فرحين بكتابك ، مناجين إياك آناء الليل وأطراف النهار ، مستعدين للموت ، مشتاقين إلى لقائك .

رسول خدا صلى الله عليه وآله - در دعایش - : بارالها ! ما را به فرمانت مشغول، به وعده ات مطمئن ، از آفریده ات نومید ، به خود مأنوس ، از غیر از خود ترسان ، به قضایات خشنود ، در بلایت شکیبا ، بر نعمتت سپاسگزار ، به یادت کامروا ، به کتابت شادمان ، با خودت در شبانه روز رازگو ، برای مرگ ، آماده و به دیدارت مشتاق ساز .

❦ (قرآن) « إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ » .

«خداوند ، توبه کاران و پاکیزگان را دوست دارد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الشَّابَّ التَّائِبَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، جوان توبه کار را دوست دارد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ الْمُفْتَنَ التَّوَّابَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، بنده مؤمن به گناه آزموده شده توبه کار را دوست دارد .

﴿قرآن﴾ «قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ» .

«بگو : از خدا و پیامبرش فرمان ببرید . پس اگر پشت کردند ، خداوند ، کافران را دوست ندارد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَطْوَعُهُمْ لَهُ ، وَأَتَقَاهُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبوب ترین مردم در نزد خداوند در روز قیامت ، فرمانبرترین آنها نسبت به او و پرهیزگارترین آنان است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ أَنْ يُعْمَلَ بِفَرَائِضِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال، دوست دارد که واجباتش به جای آورده شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَحَبُّكُمْ إِلَى اللَّهِ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا ، الْمُوْطَّوُونَ أَكْنَافًا ، الَّذِينَ يَأْلَفُونَ وَيُؤْلَفُونَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبوب ترین های شما در نزد خداوند ، خوش خوترین های شما هستند ؛ آنان که فروتنی می کنند و با دیگران الفت می گیرند و دیگران با آنان، الفت می گیرند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَعَالِيَ الْأُمُورِ وَأَشْرَافَهَا ، وَيَكْرَهُ سَفْسَافَهَا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، کارهای والا و ارجمند را دوست می دارد ؛ و کارهای پست را ناخوش می دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ كَرِيمٌ يُحِبُّ الْكَرَمَ ، وَيُحِبُّ مَعَالِيَ الْأَخْلَاقِ ، وَيَكْرَهُ سَفْسَافَهَا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، بزرگوار است و بزرگواری را دوست می دارد ؛ خوی های والا را دوست می دارد و خوی های پست را ناخوش می دارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ رَجُلًا زَارَ أَخَاهُ فِي قَرْيَةٍ أُخْرَى ، فَأَرَصَدَ اللَّهُ لَهُ عَلَى مَدْرَجَتِهِ مَلَكًا ، فَلَمَّا أَتَى عَلَيْهِ قَالَ : أَيْنَ تُرِيدُ ؟ قَالَ : أُرِيدُ أَخًا لِي فِي هَذِهِ الْقَرْيَةِ . قَالَ : هَلْ لَكَ عَلَيْهِ مِنْ نِعْمَةٍ تَرُبُّهَا ؟ قَالَ : لَا ، غَيْرَ أَنِّي أَحْبَبْتُهُ فِي اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ . قَالَ : فَإِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكَ بِأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَبَّكَ كَمَا أَحْبَبْتُهُ فِيهِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : مردی راهی دیدار برادر (دوست) خود در روستایی شد . خداوند ، فرشته ای بر سر راه او قرار داد . چون آن مرد پیش آمد ، فرشته از او پرسید : «به کجا می روی ؟» . پاسخ داد : «به دیدار برادری که در این روستا دارم ، می روم» . پرسید : «آیا نعمتی نزد او داری که برای رسیدن به آن ، نزدش می روی ؟» . پاسخ داد : «نه ، جز این که او را در راه خداوند عز و جل دوست دارم» . فرشته گفت : «من نیز پیام آور خدا به سویت هستم که خداوند ، تو را دوست دارد ، همان گونه که تو در راهش دوستی می ورزی» .

عنه صلى الله عليه و آله : حَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَحَابِّينَ فِيَّ ، وَحَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَبَاذِلِينَ فِيَّ ، وَحَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَصَادِقِينَ فِيَّ ، وَحَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَوَاصِلِينَ فِيَّ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل فرمود : «دوستی ام با آنان که در راه من یکدیگر را دوست می دارند ، قطعی است؛ و دوستی ام با آنان که در راه من به یکدیگر می بخشند ، قطعی است؛ و دوستی ام با آنان که در راه من با یکدیگر دوستی می کنند ، قطعی است ؛ و دوستی ام با آنان که در راه من به دیدار یکدیگر می روند، قطعی است؛ و دوستی ام با آنان که در راه من با یکدیگر می پیوندند ، قطعی است» .

عنه صلى الله عليه و آله : قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى : وَجِبَتْ مَحَبَّتِي لِلْمُتَحَابِّينَ فِيَّ ، وَالْمُتَجَالِسِينَ فِيَّ ، وَالْمُتَزَاوِرِينَ فِيَّ ، وَالْمُتَبَاذِلِينَ فِيَّ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال می فرماید : «دوست داشتن آنان که در راه من یکدیگر را دوست می دارند ، در راه من با یکدیگر همنشینی می کنند ، در راه من به دیدار یکدیگر می روند و در راه من به یکدیگر می بخشند، بر من واجب است» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : قَالَ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ : تَحَبَّبُوا إِلَى اللَّهِ وَتَقَرَّبُوا إِلَيْهِ .

قالوا : يَا رُوحَ اللَّهِ ، بِمَاذَا نَتَحَبَّبُ إِلَى اللَّهِ وَنَتَقَرَّبُ ؟
قال : بِبُغْضِ أَهْلِ الْمَعَاصِي ، وَالتَّمَسُّوْا رِضَى اللَّهِ بِسَخَطِهِمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : عیسی بن مریم علیه السلام به حواریان خود فرمود : «با خداوند ، دوستی کنید و به او نزدیک شوید» .

گفتند : ای روح خدا ! با چه به خدا نزدیک شویم و با او دوستی کنیم ؟
فرمود : «با دشمنی با معصیت کاران . خشنودی خدا را با ناخشنودی آنان به دست آورید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اِزْهَدْ فِي الدُّنْيَا يُحِبَّكَ اللهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : به دنیا بی رغبت باش ، تا خداوند ، دوستت بدارد .

عنه صلی الله علیه و آله : اِنْ أَحْبَبْتَ أَنْ يُحِبَّكَ اللهُ فَازْهَدْ فِي الدُّنْيَا ، وَإِنْ أَحْبَبْتَ أَنْ يُحِبَّكَ النَّاسُ فَلَا يَقَعْ فِي يَدِكَ مِنْ حُطَامِهَا شَيْءٌ إِلَّا نَبَذَتْهُ إِلَيْهِمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : اگر دوست داری که خداوند دوستت بدارد ، به دنیا بی رغبت باش و اگر دوست داری مردم دوستت بدارند ، هر گاه از مال دنیا چیزی به دستت افتاد ، آن را به سوی آنان بیفکن .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُحِبَّكَ اللهُ فَأَبْغِضِ الدُّنْيَا ، وَإِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُحِبَّكَ النَّاسُ فَمَا كَانَ عِنْدَكَ مِنْ فَضُولِهَا فَانْبِذْهُ إِلَيْهِمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خواستی خدا دوستت بدارد ، دنیا را دشمن بدار ، و هرگاه خواستی مردم دوستت بدارند ، افزون بر نیاز خود را ، به سویشان بیفکن .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ جُرْعَةٍ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ جُرْعَةٍ غِيْظٍ يَكْظُمُهَا عَبْدٌ ، مَا كَظَمَهَا عَبْدٌ لِّلَّهِ إِلَّا مَلَأَ اللهُ جَوْفَهُ إِيْمَانًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ جرعه ای نزد من محبوب تر از جرعه خشمی نیست که بنده ، آن را فرو می خورد . هرگاه بنده ای برای خدا خشم خود را فرو برد ، خداوند ، درون او را سرشار از ایمان خواهد کرد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ جُرْعَةٍ أَحَبُّ إِلَيَّ لِّلَّهِ مِنْ جُرْعَتَيْنِ : جُرْعَةٍ غِيْظٍ يَرُدُّهَا مُؤْمِنٌ بِحِلْمٍ ، وَجُرْعَةٍ جَزَعٍ يَرُدُّهَا مُؤْمِنٌ بِصَبْرٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ جرعه ای نزد خدا محبوب تر از دو جرعه نیست : جرعه خشمی که مؤمن ، آن را با بردباری فرو می برد و جرعه بی تابی ای که مؤمن ، آن را با شکیبایی [به درون خود] باز می گرداند .

عنه صلى الله عليه و آله : وَجِبَتْ مَحَبَّةُ اللَّهِ عَلَى مَنْ غَضِبَ ۖ فَحَلُمٌ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دوستی خدا نسبت به کسی که خشمگین شود و آن گاه بردباری کند، قطعی است .

عنه صلى الله عليه و آله - لِرَجُلٍ - : إِنَّ فِيكَ لَخَصْلَتَيْنِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ : الْحِلْمَ وَالْأَنَاءَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله - :- به مردی - در تو دو صفت است که خداوند ، آنها را دوست دارد: بردباری و درنگ در کارها .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ السَّخِيَّ؛ فَأَحْبَبُّهُ، وَيُبْغِضُ الْبَخِيلَ ؛ فَأَبْغَضُوهُ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، بخشنندگان را دوست می دارد؛ پس دوستشان بدارید . و بخیلان را دشمن می دارد؛ پس دشمنشان بدارید .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْجَوَادَ مِنْ خَلْقِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، در میان خَلْقش ، بخشنندگان را دوست دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ جَوَادٌ يُحِبُّ الْجَوَدَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، بخشنده است و بخشش را دوست دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : السَّخِيُّ الْجَهْلُ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْعَابِدِ الْبَخِيلِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : نزد خدا، بخشنده نابخرد، از پارسای بخیل، محبوب تر است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يَا عَائِشَةُ تَوَاضَعِي ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الْمُتَوَاضِعِينَ ، وَيُبْغِضُ الْمُتَكَبِّرِينَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : ای عایشه ! فروتن باش که خداوند متعال ، فروتنان را دوست می دارد و گردنکشان را دشمن می دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مِنْ عِبَادِهِ الْغِيُورَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، بندگان با غیرت خود را دوست دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّفْقَ فِي الْأَمْرِ كُلِّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، ملایمت را در همه کارها دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند، ملایم است و ملایمت را دوست دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا سَلَمَانُ ، الْمُؤْمِنُ إِذَا قَرَأَ الْقُرْآنَ فَتَحَ اللَّهُ عَلَيْهِ أَبْوَابَ الرَّحْمَةِ ، وَخَلَقَ اللَّهُ بِكُلِّ حَرْفٍ يَخْرُجُ مِنْ فَمِهِ مَلَكًا يُسَبِّحُ لَهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ ؛ فَإِنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ - بَعْدَ تَعَلُّمِ الْعِلْمِ - أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : ای سلمان! مؤمن ، هرگاه قرآن بخواند، خداوند درهای رحمت را بر او می گشاید و با هر حرفی که از دهانش خارج می شود، فرشته ای می آفریند که تا روز قیامت برایش تسبیح خواهد گفت ؛ زیرا پس از دانش آموزی، هیچ چیز نزد خداوند ، محبوب تر از خواندن قرآن نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : حَمَلَةُ الْقُرْآنِ هُمُ الْمَحْفُوفُونَ بِرَحْمَةِ اللَّهِ ، الْمَلْبُوسُونَ بِنُورِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ . يَا حَمَلَةَ الْقُرْآنِ، تَحَبَّبُوا إِلَى اللَّهِ بِتَوْقِيرِ كِتَابِهِ يَزِدُّكُمْ حُبًّا وَيُحِبِّبُكُمْ إِلَى خَلْقِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : رحمت خدا ، حاملان قرآن را فرا گرفته است و آنان به نور خداوند عز و جل در پوشیده شده اند. ای حاملان قرآن ! با بزرگداشت کتابش با خدا دوستی کنید، تا شما را بیشتر دوست بدارد و شما را محبوب خلقش گرداند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ يُحِبُّ إِغَاثَةَ اللَّهْفَانِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خدای عز و جل ، یاری کردن دادخواهان را دوست دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ النَّاسِكَ النَّظِيفَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، عبادت پیشه پاکیزه را دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : تَتَنَظَّفُوا بِكُلِّ مَا اسْتَطَعْتُمْ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى بَنَى الْإِسْلَامَ عَلَى النَّظَافَةِ ، وَلَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا كُلُّ نَظِيفٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : با هرچه می توانید ، خود را پاکیزه کنید که خداوند متعال ، اسلام را بر پاکیزگی بنیان نهاده است و جز افراد پاکیزه به بهشت وارد نمی شوند .

عنه صلی الله علیه و آله : الْإِسْلَامُ نَظِيفٌ ، فَتَتَنَظَّفُوا ؛ فَإِنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا نَظِيفٌ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : اسلام ، پاکیزه است . پس خود را پاکیزه سازید ، که جز پاکیزگان به بهشت وارد نمی شوند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ يُحِبُّ الطَّيِّبَ ، نَظِيفٌ يُحِبُّ النَّظَافَةَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، پاک است و پاکان را دوست دارد ؛ پاکیزه است و پاکیزگان را دوست دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ سَمَحَ الْبَيْعِ ، سَمَحَ الشَّرَاءِ ، سَمَحَ الْقَضَاءِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، کسی را که در خرید ، فروش و پس دادن وام ، آسانگیر است ، دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ اللَّهِ تَعَالَى عَبْدًا سَمَحًا إِذَا بَاعَ ، وَسَمَحًا إِذَا اشْتَرَى ، وَسَمَحًا إِذَا قَضَى ، وَسَمَحًا إِذَا اقْتَضَى .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال ، بنده ای را دوست دارد که در فروختن ، آسانگیر باشد ؛ در خریدن ، آسانگیر باشد ؛ در پس دادن وام ، آسانگیر باشد ؛ و در پس گرفتن وام ، آسانگیر باشد .

التماس دعا

منبع - سایت : <http://www.hadithlib.com> تهیه و تنظیم و ویرایش توسط : ع - باقریار رازلیقی

احادیث رسول خدا صلی الله علیه و آله (4905) حدیث (قسمت ۴)

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ السَّهْلَ الطَّلِيْقَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال، شخص آسانگیر و راحت گیر را دوست دارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ صَدَقَةٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ قَوْلِ الْحَقِّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ صدقه ای نزد خدا ، محبوب تر از گفتن حق نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الصَّبْرَ عِنْدَ زَلْزَلَةِ الزَّلْزَالِ ، وَالْيَقِيْنَ النَّافِذَ عِنْدَ مَجِيءِ الشُّبُهَاتِ ، وَالْعَقْلَ الْكَامِلَ عِنْدَ نُزُولِ الشَّهَوَاتِ ، وَالْوَرَعَ الصَّادِقَ عِنْدَ الْحَرَامِ وَالْخَبِيْثَاتِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، شکیبایی به هنگام زلزله و لرزش ها، یقین قاطع به هنگام پیش آمدن شبهه ها، عقل کامل به هنگام در رسیدن شهوت ها ، و پارسایی راستین در برابر حرام و پلیدی ها را دوست دارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ جَمِيْلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، زیباست و زیبایی را دوست دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ جَمِيْلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، وَيُحِبُّ أَنْ يَرَى أَثَرَ نِعْمَتِهِ عَلَى عَبْدِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، زیباست و زیبایی را دوست دارد و خوش دارد که اثر نعمت خود را در بنده اش ببیند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ وَتَرٌّ يُحِبُّ الْوِتَرَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، تک است و تک را دوست دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ نَفَقَةٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مِنْ نَفَقَةِ قَصْدٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ هزینه کردنی در نزد خدا محبوب تر از هزینه کردن به اعتدال نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ أَنْ يَرَى عَبْدَهُ تَعَبًا فِي طَلَبِ الْحَلَالِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال ، دوست دارد که بنده اش را در جستجوی مال حلال ، خسته ببیند .

عنه صلی الله علیه و آله : مِمَّنِ الْكَلَامِ كَلِمَةً أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ قَوْلٍ : «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ سخنی در نزد خداوند ، محبوب تر از گفتار «لا اله الا الله» نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يُؤْخَذَ بِرُخْصَتِهِ ، كَمَا يُحِبُّ أَنْ يُؤْخَذَ بِعَزَائِمِهِ .
إِنَّ اللَّهَ بَعَثَنِي بِالْحَنِيفِيَّةِ السَّمْحَةِ دِينَ إِبْرَاهِيمَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، دوست دارد رخصت ها (مباح ها) یش را به کار بندند، همان گونه که دوست دارد به واجباتش عمل کنند. خداوند ، مرا با دین راحت و آسان برانگیخت ؛ دین ابراهیم .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ تُؤْتَى رُخْصَتُهُ ، كَمَا يُحِبُّ أَنْ تُؤْتَى عَزَائِمُهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، دوست دارد که رخصت ها [/ مباحاتش] به جای آورده شود ؛ همان گونه که دوست دارد واجباتش به جای آورده شود .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ قَطْرَةٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ قَطْرَتَيْنِ : قَطْرَةٍ دَمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، وَقَطْرَةٍ دَمْعٍ - فِي سَوَادِ اللَّيْلِ - مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ قطره ای نزد خداوند ، محبوب تر از دو قطره نیست : قطره خونی در راه خدا، و قطره اشکی در سیاهی شب از ترس خدا .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُحِبُّ الصَّمْتَ عِنْدَ ثَلَاثٍ : عِنْدَ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ ، وَعِنْدَ الزَّحْفِ ، وَعِنْدَ الْجَنَازَةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، سکوت را در سه جا دوست دارد : به هنگام خوانده شدن قرآن ، به هنگام [جنگ و] پیش روی به سوی دشمن و به هنگام تشییع جنازه .

• عنه صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الْعَمَلِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ تَعَجُّلُ الصَّلَاةِ لِأَوَّلِ وَقْتِهَا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبوب ترین کارها نزد خداوند ، شتاب در به جا آوردن نماز در اوّل وقتش است .

• عنه صلی الله علیه و آله : اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَفُوٌّ يُحِبُّ الْعَفْوَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، بخشایشگر است و گذشت [از خطای دیگران] را دوست دارد .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال ، دوست دارد که میان فرزندانان به عدالت رفتار کنید .

• عنه صلی الله علیه و آله : ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهَا اللَّهُ : قِلَّةُ الْكَلَامِ ، وَقِلَّةُ الْمَنَامِ ، وَقِلَّةُ الطَّعَامِ . ثَلَاثَةٌ يُبْغِضُهَا اللَّهُ : كَثَرَةُ الْكَلَامِ ، وَكَثَرَةُ الْمَنَامِ ، وَكَثَرَةُ الطَّعَامِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، سه چیز را دوست می دارد: کم گویی ، کم خوابی و کم خوری؛ و سه چیز را خداوند دشمن می دارد: پُرگویی ، پُرخوابی و پُرخوری .

• عنه صلی الله علیه و آله : ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ : الْقِيَامُ بِحَقِّهِ ، وَالتَّوَاضُّعُ لِخَلْقِهِ ، وَالْإِحْسَانُ إِلَى عِبَادِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند سبحان ، سه چیز را دوست می دارد : به جا آوردن حقوقش ، فروتنی برای خلقش، و نیکوکاری به بندگان.

• رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا بُنِيَ فِي الْإِسْلَامِ بِنَاءً أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَأَعَزُّ مِنَ التَّزْوِيجِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : در اسلام ، هیچ نهادی نزد خداوند عز و جل محبوب تر و ارجمندتر از ازدواج نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا التَّقَى الْمُسْلِمَانِ فَسَلَّمَ كُلُّ مِنْهُمَا عَلَى صَاحِبِهِ وَتَصَافَحَا كَانَ أَحَبَّهُمَا إِلَى اللَّهِ أَحْسَنُهُمَا بَشَرًا لِصَاحِبِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه دو مسلمان یکدیگر را ببینند و یکی از آنان به دیگری سلام کند و با او دست دهد، محبوب ترین آنان نزد خداوند، خوش روترین آنان نسبت به دیگری است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ سُرُورٌ تُدْخِلُهُ عَلَى الْمُؤْمِنِ ؛ تَطَرُّدُ عَنْهُ جَوْعَتُهُ ، أَوْ تَكْشِيفُ عَنْهُ كُرْبَتَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبوب ترین کارها در نزد خدا ، شادمان ساختن مؤمن است ، مانند برطرف ساختن گرسنگی اش و یا زدودن اندوهش .

﴿قرآن﴾ «وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ» .

«و نیکی کنید که خداوند ، نیکوکاران را دوست دارد» .

﴿قرآن﴾ «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ» .

«خداوند ، پرهیزگاران را دوست دارد» .

﴿قرآن﴾ «وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ» .

«خداوند ، شکیبایان را دوست دارد» .

﴿قرآن﴾ «فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ» .

«پس هرگاه مصمم [به کاری] شدی ، بر خداوند ، توکل کن که خداوند ، توکل کنندگان را دوست دارد» .

﴿قرآن﴾ «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ» .

«خداوند ، دادگران را دوست دارد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُؤْمِنَ الْمُحْتَرِفَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، مؤمن پیشه ور را دوست دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْحَيَّ الْعِيَّ الْمُتَعَفِّفَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، شخصِ آرمگینِ سنجیده سخنِ پاکدامن را دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْحَيَّ الْحَلِيمَ الْعَفِيفَ الْمُتَعَفِّفَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، شخصِ آرمگینِ بردبارِ عَفِیفِ خویشتندار را دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ عَبْدَهُ الْمُؤْمِنَ الْفَقِيرَ الْمُتَعَفِّفَ أَبَا الْعِيَالِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، بنده مؤمنِ خود را که تهیدستِ خویشتن دارِ عیال وار است ، دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُؤْمِنَ إِذَا كَانَ فَقِيرًا مُتَعَفِّفًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، مؤمن را چون درویش و خویشتندار باشد ، دوست دارد .

سنن الترمذی عن عبدالله بن مسعود یرفعه : قَالَ [رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ] : ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ : رَجُلٌ قَامَ مِنَ اللَّيْلِ يَتْلُو كِتَابَ اللَّهِ ، وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ صَدَقَةً بِيَمِينِهِ يُخْفِيهَا - أَرَاهُ قَالَ : - مِنْ شِمَالِهِ ، وَرَجُلٌ كَانَ فِي سَرِيَّةٍ فَأَنْهَزَمَ أَصْحَابُهُ فَاسْتَقْبَلَ الْعَدُوَّ .

سُنَنُ التِّرْمِذِيِّ - به نقل از عبدالله بن مسعود ، که حدیث را به پیامبر صلی الله علیه و آله می رساند - : [پیامبر خدا صلی الله علیه و آله] فرمود : «خداوند ، سه تن را دوست دارد : شخصی که شبانه برمی خیزد و به تلاوت قرآن می پردازد؛ شخصی که با دست راستش صدقه می دهد» و فکر می کنم پس از آن فرمود : «و آن را از دست چپش پنهان می دارد؛ و شخصی که همراه گروهی رزمنده باشد و چون یارانش بپراکنند ، خود به رویارویی دشمن می شتابد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ثَلَاثَةٌ يُحِبُّهُمُ اللَّهُ وَيُضَحِّكُ إِلَيْهِمْ وَيَسْتَبْشِرُ بِهِمْ : الَّذِي إِذَا انْكَشَفَتْ فِتْنَةٌ قَاتَلَ وَرَاءَهَا بِنَفْسِهِ لِلَّهِ ، فَإِمَّا أَنْ يُقْتَلَ وَإِمَّا أَنْ يَنْصُرَهُ اللَّهُ وَيَكْفِيَهُ ، فَيَقُولُ : أَنْظِرُوا إِلَى عَبْدِي هَذَا كَيْفَ صَبَرَ لِي بِنَفْسِهِ ! وَالَّذِي لَهُ امْرَأَةٌ حَسَنَةٌ وَفِرَاشٌ لَيْنٌ حَسَنٌ فَيَقُومُ مِنَ اللَّيْلِ ، فَيَقُولُ : يَذُرُّ شَهْوَتَهُ فَيَذْكُرُنِي وَلَوْ شَاءَ رَقَدَ ! وَالَّذِي إِذَا كَانَ فِي سَفَرٍ وَكَانَ مَعَهُ رَكْبٌ فَسَهَرُوا ثُمَّ هَجَعُوا فَقَامَ مِنَ السَّحَرِ فِي سَرَّاءٍ وَضَرَّاءٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، سه تن را دوست می دارد ، به آنان لبخند می زند و به آنان شادمان می شود : کسی که چون گروهی پدیدار شوند ، در پی آن برای خدا با جان خود می جنگد، پس یا کشته می شود و یا خداوند یاری اش می کند و از رنج کارزار بی نیازش می سازد . پس می فرماید : «به این بنده ام بنگرید که چگونه برای من از جان شکیبایی ورزید» ؛ و کسی که زنی زیبا و بستری نرم و خوش دارد . پس شبانه از جایش برمی خیزد . آن گاه خداوند می فرماید : «شهوتش را می نهد و مرا یاد می کند ، حال آن که اگر می خواست ، می خفت» ؛ و کسی که هرگاه با گروهی همسفر گردد ، چون آنان تا پاسی از شب بیدار بمانند و سپس بخوابند، در خوشی و ناخوشی ، سحرگاهان [برای عبادت] از خواب برخیزد .

+ عنه صلی الله علیه و آله : ثَلَاثَةٌ يَضْحَكُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَيْهِمْ: الرَّجُلُ إِذَا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ يُصَلِّي ، وَالْقَوْمُ إِذَا صَفَّوْا لِلصَّلَاةِ ، وَالْقَوْمُ إِذَا صَفَّوْا لِقِتَالِ الْعَدُوِّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، روز قیامت به سه تن لبخند می زند : کسی که شبانه بر می خیزد و نماز می خواند؛ مردمی که برای نماز ، صف می بندند ؛ و مردمی که برای پیکار با دشمن صف می بندند .

+ رسول الله صلی الله علیه و آله : أتاني جبرائيلُ عليه السلام مع سبعين ألفَ ملكٍ بعدَ صلاةِ الظهرِ وقالَ . . . يا مُحَمَّدُ ، مَنْ أَحَبَّ الْجَمَاعَةَ أَحَبَّهُ اللَّهُ وَالْمَلَائِكَةُ أَجْمَعُونَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : جبرئیل ، همراه هفتاد هزار فرشته ، پس از نماز ظهر نزد من آمد و گفت ... : ای محمد! هرکس باجماعت بودن را دوست داشته باشد [و از اختلاف بپرهیزد] ، خداوند و همه فرشتگان ، دوستش خواهند داشت .

+ عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ حَيٌّ سَتِيرٌ يُحِبُّ الْحَيَاءَ وَالسَّتَرَ ؛ فَإِذَا اغْتَسَلَ أَحَدُكُمْ فَلْيَسْتَتِرْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل آرمگین و پرده پوش است و پرده پوشی را دوست دارد . پس هرکس از شما غسل کرد ، خود را بپوشاند .

+ عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُحِبَّ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَوْ يُحِبَّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَلْيَصْدُقْ حَدِيثَهُ إِذَا حَدَّثَ ، وَلْيُؤَدِّ أَمَانَتَهُ إِذَا انْتَمَنَ ، وَلْيُحْسِنْ جِوَارَ مَنْ جَاوَرَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که شادمان می شود که خدا و پیامبرش را دوست بدارد و یا خدا و پیامبرش او را دوست بدارند ، هرگاه سخن می گوید ، راست بگوید و هرگاه او را امین دارند ، امانتداری کند و با همسایگانش ، نیک همسایه داری کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : قَالَ اللهُ تَعَالَى : حَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلَّذِينَ يَتَصَادَقُونَ مِنْ أَجْلِي ، وَحَقَّتْ مَحَبَّتِي لِلَّذِينَ يَتَنَاصَرُونَ مِنْ أَجْلِي .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال می فرماید : «دوستی ام برای آنان که به خاطر من دوستی می کنند ، قطعی است و دوستی ام برای آنان که برای من یکدیگر را یاری می کنند ، قطعی است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : قَالَ اللهُ : عَبْدِي الْمُؤْمِنُ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ بَعْضِ مَلَائِكَتِي .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند می فرماید : «بنده مؤمنم نزد من از برخی فرشتگانم محبوب تر است» .

عنه صلی الله علیه و آله : الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ ، وَفِي كُلِّ خَيْرٍ . إِحْرَصْ عَلَى مَا يَنْفَعُكَ ، وَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ ، وَلَا تَعْجِزْ . وَإِنْ أَصَابَكَ شَيْءٌ فَلَا تَقُلْ : «لَوْ أَنِّي فَعَلْتُ كَانَ كَذَا وَكَذَا» ، وَلَكِنْ قُلْ : «قَدَّرَ اللَّهُ» ، وَمَا شَاءَ فَعَلَ ؛ فَإِنْ «لَوْ» تَفْتَحُ عَمَلَ الشَّيْطَانِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن نیرومند ، بهتر و نزد خدا محبوب تر از مؤمن ناتوان است، گرچه در هر یک، خیری است. برای به دست آوردن آنچه برایت سودمند است، سرسختانه بکوش و از خدا یاری بخواه و از خود عجز نشان مده ، و اگر دچار مشکلی شدی ، مگو : «اگر چنین می کردم ، چنین و چنان می شد»؛ بلکه بگو : «این تقدیر خدا بود و هرچه خدا بخواهد ، همان می شود» ؛ زیرا «اگر» گفتن ، راه بر کردار شیطان می گشاید .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكْثَرَ ذِكْرَ الْمَوْتِ أَحَبَّهُ اللَّهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که بسیار یاد مرگ کند ، خداوند دوستش خواهد داشت .

عنه صلی الله علیه و آله : طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ ، أَلَا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ بُغَاةَ الْعِلْمِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دانشجویی، بر هر مسلمانی واجب است . هان ! خداوند ، جویندگان دانش را دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْأَبْرَارَ الْأَتْقِيَاءَ الْأَخْفِيَاءَ ؛ الَّذِينَ إِذَا غَابُوا لَمْ يُفْتَقَدُوا ، وَإِنْ حَضَرُوا لَمْ يُدْعَوْا وَلَمْ يُعْرَفُوا ، قُلُوبُهُمْ مَصَابِيحُ الْهُدَى ، يَخْرُجُونَ مِنْ كُلِّ غِبْرَاءٍ مُظْلِمَةٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، نیکانِ پرهیزگار و پنهان را دوست دارد ؛ آنان که چون نباشند ، نبودشان محسوس نیست و چون حضور یابند ، فراخوانده نشوند و شناخته نگردند؛ دل هایشان چراغ های هدایت است و از [خطر] هر فضای غبارآلود و تاریک [و برخاسته از شبهه ، به سلامت] بیرون می آیند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْعَبْدَ التَّقِيَّ الْغَنِيَّ الْخَفِيَّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، بنده پرهیزگارِ دولتمند پنهان را دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَيُحِبُّ الْمُلْحِينَ فِي الدُّعَاءِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، اصرارکنندگان و پیگیران در دعا را دوست دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْخَلْقُ عِيَالُ اللَّهِ ، فَأَحَبُّ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ مَنْ نَفَعَ عِيَالَ اللَّهِ ، وَأَدْخَلَ عَلَى أَهْلِ بَيْتِ سُورَا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خلق ، نانخور خدایند ، از این رو محبوب ترین خلق در نزد خدا ، کسی است که به نانخوران خدا سودی برساند و خانواده ای را شادمان کند .

عنه صلی الله علیه و آله : الْخَلْقُ عِيَالُ اللَّهِ ، فَأَحَبُّهُمْ إِلَيْهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِيَالِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خلق ، نانخور خدایند ، از این رو محبوب ترینشان در نزد او ، سودمندترینشان نسبت به نانخوران اوست .

عنه صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ ، وَأَقْوَمُهُمْ بِحَقِّهِ ؛ الَّذِينَ يُحِبُّ إِلَيْهِمُ الْمَعْرُوفَ وَفِعَالَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبوب ترین بندگان در نزد خداوند ، سودمندترینشان نسبت به بندگان و پایبندترینشان نسبت به گزاردن حقش است ؛ کسانی که خداوند، کار نیک و انجام دادن آن را محبوبشان ساخته است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : الْخَلْقُ كُلُّهُمْ عِيَالُ اللَّهِ ، وَإِنَّ أَحَبَّهُمْ إِلَيْهِ أَنْفَعُهُمْ لِخَلْقِهِ ، وَأَحْسَنُهُمْ صَنِيعًا إِلَى عِيَالِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خلق ، همه نانخور خدایند و محبوب ترینشان نزد او ، سودمندترینشان نسبت به خلقش و نیکوکارترینشان نسبت به خانواده خویش است .

❦ رسول الله صلى الله عليه و آله : أَحَبُّ الْمُؤْمِنِينَ إِلَى اللَّهِ مَنْ نَصَبَ نَفْسَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ ، وَنَصَحَ لِأُمَّةٍ نَبِيٍّ ، وَتَفَكَّرَ فِي غُيُوبِهِ ، وَأَبْصَرَ وَعَقَلَ وَعَمِلَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبوب ترین مؤمنان در نزد خداوند متعال ، کسی است که در راه فرمانبری خدا بکوشد ، خیرخواه امت پیامبرش باشد ، در عیب هایش بیندیشد و آنها را اصلاح کند و بینا گردد ، خرد ورزد و عمل کند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامَ قَالَ فِيمَا يُخَاطَبُ رَبَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : يَا رَبِّ ، أَيُّ عِبَادِكَ أَحَبُّ إِلَيْكَ ، أَحِبُّهُ بِحُبِّكَ ؟

قال : يَا دَاوُدُ ، أَحَبُّ عِبَادِي إِلَيَّ نَقِيُّ الْقَلْبِ ، نَقِيُّ الْكَفَّيْنِ ، لَا يَأْتِي إِلَى أَحَدٍ سَوْعًا ، وَلَا يَمْشِي بِالنَّمِيمَةِ ، تَزُولُ الْجِبَالُ وَلَا يَزُولُ ، وَأَحَبُّنِي ، وَأَحَبُّ مَنْ يُحِبُّنِي ، وَحَبِيبُنِي إِلَى عِبَادِي .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : داوود علیه السلام در گفتگوهایش با خداوند عز و جل گفت : پروردگارا ! کدام يك از بندگان در نزدت محبوب تر است ، تا به سبب آن که دوستش می داری ، دوستش بدارم .

فرمود : «ای داوود! محبوب ترین بندگانم نزد من ، شخص پاک دل پاک دست است که نه به کسی گزند می رساند و نه سخن چینی می کند ؛ کوه ها از جا کنده می شوند، اما او استوار می ماند؛ مرا دوست می دارد و آن را که مرا دوست می دارد نیز دوست می دارد و مرا محبوب بندگانم می سازد» .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : أَحَبُّكُمْ إِلَيَّ اللَّهُ تَعَالَى أَقَلُّكُمْ طُعْمًا ، وَأَخَفُّكُمْ بَدَنًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبوب ترین شما در نزد خداوند متعال ، کسی است که خوراکش کمتر و بدنش سبک تر باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى : إِنَّ أَحَبَّ الْعِبَادِ إِلَيَّ الْمُتَحَابُّونَ مِنْ أَجْلِي ، الْمُتَعَلِّقَةُ قُلُوبُهُمْ بِالْمَسَاجِدِ ، وَالْمُسْتَغْفِرُونَ بِالْأَسْحَارِ ، أُولَئِكَ إِذَا أَرَدْتُ بِأَهْلِ الْأَرْضِ عُقُوبَةً ذَكَرْتُهُمْ فَصَرَفْتُ الْعُقُوبَةَ عَنْهُمْ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال می فرماید : «محبوب ترین بندگانم در نزد من، کسانی هستند که برای من با یکدیگر دوستی می کنند، دل بسته مسجدهایند و سحرگاهان به استغفار ، مشغول اند . آنان هستند که هرگاه بخواهم زمینیان را کیفری دهم ، یادشان می کنم و به سبب آنان ، کیفر را از زمینیان بازمی دارم» .

عنه صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ : مَلَائِكَتِي ، وَعِزَّتِي وَجَلَالِي مَا خَلَقْتُ خَلْقًا أَحَبَّ إِلَيَّ مِنَ الْمُقَرَّرِينَ لِي بِتَوْحِيدِي وَأَنْ لَا إِلَهَ غَيْرِي ، وَحَقُّ عَلَيَّ أَنْ لَا أُصْلِيَ بِالنَّارِ أَهْلَ تَوْحِيدِي .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل می فرماید : «ای فرشتگانم ! به عزت و جلالم سوگند ، هیچ آفریده ای در نزد من محبوب تر از کسانی که به یگانگی من و این که جز من خدایی نیست ، اعتراف می کنند ، نیافریدم . بر من حق است که اهل یگانگی ام را با آتش نسوزانم» .

عنه صلى الله عليه و آله : اعترفوا بنعمة الله ربكم عز و جل وتوبوا إليه من جميع ذنوبكم ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الشَّاكِرِينَ مِنْ عِبَادِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : به نعمت پروردگارتان عز و جل اعتراف کنید و از همه گناهانتان به سویش توبه نمایید که خداوند ، بندگان سپاسگزارش را دوست دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَحَبَّ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَأَدْنَاهُمْ مِنْهُ مَجْلِسُ إِمَامٍ عَادِلٍ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : محبوب ترین مردم در نزد خداوند در روز قیامت و نزدیک ترین آنان به او ، پیشوای دادگر است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَحَبَّكُمْ إِلَى اللَّهِ أَحْسَنُكُمْ عَمَلًا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : محبوب ترین شما در نزد خداوند، نیک کردارترین شماست .

عنه صلى الله عليه و آله : أَحَبُّ الْعَبِيدِ إِلَى اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى الْأَتْقِيَاءُ الْأَخْفِيَاءُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبوب ترین بندگان در نزد خداوند متعال ، پرهیزگارانِ پنهان (ناشناخته) اند .

﴿قرآن﴾ «مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِّن قَلْبَيْنِ فِي جَوْفِهِ» .

«خداوند در درون هیچ مردی دو قلب ننهاده است» .

﴿قرآن﴾ «كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ* وَ تَذَرُونَ الْآخِرَةَ» .

«چنین نیست که شما می پندارید [ودلایل معاد را کافی نمی دانید] ؛ بلکه شما دنیایِ زودگذر [و هوس های بی قید و شرط] را دوست دارید و آخرت را وا می نهید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : حُبُّ الدُّنْيَا وَحُبُّ اللَّهِ لَا يَجْتَمِعَانِ فِي قَلْبٍ أَبَدًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دنیا دوستی و خدا دوستی، هرگز در یک قلب، جمع نمی شوند .

﴿قرآن﴾ «إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ» .

«خداوند ، تجاوزکاران را دوست ندارد» .

﴿قرآن﴾ «وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ» .

«خداوند ، هیچ ناسپاس گنهکاری را دوست ندارد» .

﴿قرآن﴾ «وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ» .

«خداوند ، ستمکاران را دوست ندارد» .

﴿قرآن﴾ «إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ مُخْتَالًا فَخُورًا» .

«خداوند ، کسی را که متکبر و فخر فروش است ، دوست ندارد» .

﴿قرآن﴾ «إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ خَوَّانًا أَثِيمًا» .

«خداوند ، کسی را که خیانتکار و گنهکار است ، دوست ندارد» .

﴿قرآن﴾ «وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ» .

«خداوند ، مُفسدان را دوست ندارد» .

﴿قرآن﴾ «إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ» .

«خداوند ، مُسرفان را دوست ندارد» .

(قرآن) «إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْخَائِنِينَ» .

«خداوند ، خائنان را دوست ندارد» .

(قرآن) «إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ» .

«خداوند ، مستکبران را دوست ندارد» .

(قرآن) «إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ» .

«خداوند ، هیچ خیانتکار ناسپاسی را دوست ندارد» .

(قرآن) «إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَغَى عَلَيْهِمْ وَآتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُو لَتَتَوَّأ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُو قَوْمُهُو لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ» .

«قارون از قوم موسی بود که بر آنان ستم ورزید و ما از گنجینه ها ، آن قدر به او داده بودیم که کلیدهای آن برای يك گروه نیرومند ، سنگین می آمد . [به خاطر آورید] آن هنگام [را] که قوم وی به او گفتند : سرمست مشو که خدا ، سرمستان را دوست ندارد» .

(قرآن) «إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ» .

«خداوند ، کافران را دوست ندارد» .

(قرآن) «وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ» .

«از مردم [از سر تکبر] ، رخ برمتاب و در زمین ، متکبرانانه راه مرو که خداوند ، هیچ متکبر فخرفروشی را دوست ندارد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَرْبَعَةٌ يُبْغِضُهُمُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : الْبَيَّاعُ الْحَلَّافُ ، وَالْفَقِيرُ الْمُخْتَالُ ، وَالشَّيْخُ الزَّانِي ، وَالْإِمَامُ الْجَائِرُ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خدای عز و جل چهار تن را دشمن می دارد : فروشنده سوگند خوار ، فقیر متکبر ، پیر زناکار و پیشوای ستمکار .

عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ وَلَا يَنْظُرُ إِلَيْهِمْ : أَمِيرٌ جَائِرٌ ، وَشَيْخٌ زَانٍ ، وَعَابِدٌ مُتَكَبِّرٌ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند به سه تن نمی نگرد و با آنان سخن نمی گوید :
پیشوای ستمکار ، پیرِ زناکار و عابدِ متکبر .

عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ يُبْغِضُهُمُ اللَّهُ : الشَّيْخُ الزَّانِي ، وَالْفَقِيرُ الْمُخْتَالُ ، وَالْغَنِيُّ الظَّلُومُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند، سه تن را دشمن می دارد: پیرِ زناکار ، فقیرِ متکبر و دولتمندِ ستمکار .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ . . يُبْغِضُ ثَلَاثَةً : يُبْغِضُ الشَّيْخَ الزَّانِيَ ، وَالْفَقِيرَ الْمُخْتَالَ ، وَالْمُكْثِرَ الْبَخِيلَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل ... سه تن را دشمن می دارد : پیرِ زناکار ، فقیرِ متکبر و دولتمندِ بخیل .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُبْغِضُ الْغَنِيَّ الظَّلُومَ ، وَالشَّيْخَ الْجَهُولَ ، وَالْعَائِلَ الْمُخْتَالَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال ، دولتمندِ ستمکار ، پیرِ نادان و مستمندِ متکبر را دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ يُبْغِضُهُمُ اللَّهُ : الْمَنَانُ بِصَدَقَتِهِ ، وَالْمُقْتِرُ مَعَ سَعَتِهِ ، وَالْفَقِيرُ الْمُسْرِفُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، سه تن را دشمن می دارد : کسی که منت گذارانه صدقه می دهد ؛ آن که در عین دارایی ، در خرجی دادن تنگ می گیرد ؛ و فقیرِ ولخرج .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الشَّيْخَ الزَّانِيَ ، وَالْغَنِيَّ الظَّلُومَ ، وَالْفَقِيرَ الْمُخْتَالَ ، وَالسَّائِلَ الْمُلْحِفَ . وَيُحِبُّ أَجْرَ الْمُعْطِيِّ الْمَنَانِ . وَيَمْقُتُ الْبَذِيخَ الْجَرِيَّ الْكَذَّابَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، پیرِ زناکار ، دولتمندِ ستمکار ، فقیرِ متکبر و گدای سمج را دشمن می دارد و پاداشِ بخشنده منت گذار را از میان می برد و متکبرِ گستاخ دروغگو را سخت دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُبْغِضُ رَجُلًا يَدْخُلُ عَلَيْهِ فِي بَيْتِهِ وَلَا يُقَاتِلُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، کسی را که به خانه اش یورش برند و او [در دفاع از خانواده اش] بجنگد ، دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُبْغِضُ الْمُعْبِثَ فِي وَجْهِ إِخْوَانِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل کسی را که در برابر برادرانش روی در هم می کشد ، دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُبْغِضُ الْبَخِيلَ فِي حَيَاتِهِ ، السَّخِيَّ عِنْدَ مَوْتِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال ، کسی را که در زندگی اش بخیل است و به هنگام مرگش بخشنده می شود ، دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : خُلِقَانِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ ، وَخُلِقَانِ يُبْغِضُهُمَا اللَّهُ ؛ فَأَمَّا اللَّذَانِ يُحِبُّهُمَا اللَّهُ فَالسَّخَاءُ وَالسَّمَاحَةُ . وَأَمَّا اللَّذَانِ يُبْغِضُهُمَا اللَّهُ تَعَالَى فَسَوْءُ الْخُلُقِ وَالْبُخْلُ . وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا اسْتَعْمَلَهُ عَلَى قِضَاءِ حَوَائِجِ النَّاسِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، دو خوی را دوست دارد و دو خوی را دشمن می دارد . آن دو خوی که خداوند دوستشان می دارد، بخشندگی و آسانگیری است، و آن دو که خداوند متعال دشمنشان می دارد، بداخلاقی و بخل است . هرگاه خداوند خوبی بنده ای را بخواهد ، او را به برآوردن نیازهای مردم، به کار و می دارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ كُلَّ . . . عَالِمٍ بِالدُّنْيَا جَاهِلٍ بِالْآخِرَةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، هردانای به دنیا ونادان نسبت به آخرت را دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ كُلَّ مُبْتَدِعٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، هر بدعت گذاری را دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُبْغِضُ الْبَلِيعَ مِنَ الرِّجَالِ ، الَّذِي يَتَخَلَّلُ بِلسَانِهِ تَخَلَّلَ الْبَاقِرَةِ بِلسَانِهَا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل کسی را که متکلفانه سخن می گوید و چنان زبانش را می چرخاند که گاو [به هنگام خوردن کاه] می چرخاند ، دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ كُلَّ جَعْظَرِيٍّ ، جَوَاطٍ ، سَخَابٍ فِي الْأَسْوَاقِ ، جِيفَةٍ بِاللَّيْلِ حِمَارٍ بِالنَّهَارِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند ، هر سخت دل متکبر مال اندوز فریادزن در بازارها را که در شب ، مرداری بویناک و در روز ، چون الاغ است ، دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ سَأَلَ رَبَّهُ وَرَفَعَ يَدَيْهِ فَقَالَ : «يَا رَبِّ ، أَيْنَ ذَهَبْتُ أَوْذِيتُ» ! فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِ : يَا مُوسَى ، إِنَّ فِي عَسْكَرِكَ غَمَازًا . فَقَالَ : يَا رَبِّ ، دُلَّنِي عَلَيْهِ ؟ فَأَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَيْهِ : إِنِّي أَبْغِضُ الْغَمَازَ فَكَيْفَ أُغَمِّزُ ؟ !

رسول خدا صلى الله عليه وآله : موسی بن عمران ، از پروردگارش مسئلت کرد و دستانش را به دعا برداشت و گفت : پروردگارا ! هر جا که رفتم ، آزارم دادند . خداوند به او وحی کرد : «ای موسی ! در میان لشکرت سخن چینی هست» . موسی گفت : پروردگارا ! او را به من بنما .

خداوند متعال به او وحی کرد : «من سخن چین را دشمن می دارم؛ پس چگونه خودم سخن چینی کنم ؟» .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الْفَاحِشَ الْبَذِيَّ ، وَالسَّائِلَ الْمُلْحِفَ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند ، ناسزاگوی هرزه درا و گدای سیمج را دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِيَّاكُمْ وَالْفُحْشَ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَا يُحِبُّ الْفَاحِشَ الْمُتَفَحِّشَ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : از سخن زشت و ناسزا بپرهیز که خداوند عز و جل بد زبان ناسزاگوی را دشمن می دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ ابْنَ السَّبْعِينَ فِي هَيْئَةِ ابْنِ عَشْرِينَ ؛ فِي مَشِيَّتِهِ وَمَنْظَرِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند ، آدم هفتاد ساله ای را که در رفتار و جلوه ، چون جوان بیست ساله است ، دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لِيُبْغِضَ الْمُؤْمِنَ الضَّعِيفَ ؛ الَّذِي لَا زَبَرَ لَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال ، مؤمن ناتوانی را که از قدرت بازدارندگی تهی است ، دشمن می دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَبْغَضُ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ وَأَبْعَدُهُمْ مِنْهُ مَجْلِسًا إِمَامًا جَائِرًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دشمن ترین مردم در نزد خدا و دورترینشان در منزلت نزد او ، پیشوای ستمکار است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنْ أَبْغَضِ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ عِزًّا وَ جَلًّا لِمَنْ آمَنَ ثُمَّ كَفَرَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : از جمله دشمن ترین آفریدگان در نزد خدا ، کسی است که ایمان آورده و سپس کفر ورزیده است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَبْغَضَ الرِّجَالِ إِلَى اللَّهِ الْأَلَدَّ الْخَصِمُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دشمن ترین کسان در نزد خدا ، دشمن کینه توز ستیزه گر است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَبْغَضَ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ عِزًّا وَ جَلًّا لِمَنْ ظَهَرَ مُسْلِمًا بِغَيْرِ حَقٍّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دشمن ترین مردم نزد خداوند عز و جل کسی است که به ناحق ، پشت مسلمانان را برهنه کند [و بر آن تازیانه زند] .

عنه صلی الله علیه و آله : أَبْغَضُ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ عِزًّا وَ جَلًّا مَنْ جَرَّدَ ظَهَرَ مُسْلِمٍ بِغَيْرِ حَقٍّ ، وَمَنْ ضَرَبَ فِي غَيْرِ حَقٍّ مَنْ لَمْ يَضْرِبْهُ ، أَوْ قَتَلَ مَنْ لَمْ يَقْتُلْهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دشمن ترین مردم نزد خداوند عز و جل کسی است که به ناحق ، پشت مسلمانان را برهنه کند [و بر آن تازیانه زند] و کسی است که به ناحق ، آن را که او را نزده است ، بزند یا آن را [که مرتکب قتلی نشده است] بکشد .

عنه صلی الله علیه و آله : أَبْغَضُ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ ثَلَاثَةٌ : مُلْحِدٌ فِي الْحَرَمِ ، وَمُبْتَغٍ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ ، وَمُطَلِّبٌ دَمَ امْرِئٍ بِغَيْرِ حَقٍّ لِيُهِرِقَ دَمَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دشمن ترین مردم نزد خداوند ، سه تن هستند : ملحد در حرم خدا ؛ کسی که در اسلام ، در پی سنتی جاهلی است ؛ و کسی که در پی دیگری است تا به ناحق ، خونس را بریزد .

عنه صلى الله عليه و آله عن جبرئيل عليه السلام عن الله تعالى : إِنَّ أَبْغَضَ الْخَلْقِ إِلَيَّ مَنْ تَمَثَّلَ بِي وَادَّعَى رُبُوبِيَّتِي ، وَأَبْغَضَهُمْ إِلَيَّ بَعْدَهُ مَنْ تَمَثَّلَ بِمُحَمَّدٍ وَنَازَعَهُ نُبُوتَهُ وَادَّعَاهَا ، وَأَبْغَضَهُمْ إِلَيَّ بَعْدَهُ مَنْ تَمَثَّلَ بِوَصِيِّ مُحَمَّدٍ . . . ، وَأَبْغَضَهُمْ إِلَيَّ بَعْدَ هَؤُلَاءِ الْمُدَّعِينَ - لِمَا هُمْ بِهِ لِسَخَطِي مُتَعَرِّضُونَ - مَنْ كَانَ بِفِعْلِهِمْ مِنَ الرَّاضِينَ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله - به نقل از جبرئیل، از خداوند متعال - :دشمن ترین

آفریدگان، در نزد من ، کسی است که خود را همانند من پندارد و مدّعی پروردگاری [ای مانند] من شود . پس از او دشمن ترینشان در نزد من ، کسی است که خود را همانند محمد صلى الله عليه و آله پندارد و به نزاع با پیامبری او بپردازد و خود، مدّعی آن گردد. پس از او دشمن ترینشان در نزد من ، کسی است که خود را همانند جانشین محمد پندارد ... و دشمن ترینشان پس از این مدّعیان - که خود را آماج خشم من ساخته اند - کسی است که به کردار این مدّعیان ، خشنود باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَجِدُ أَبْغَضَ إِلَيَّ اللَّهِ مِنْ قَارِيٍّ عُمُتَكَبِّرٍ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دشمن تر از قاری [قرآن] متکبر ، نزد خدا نخواهی یافت .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ مِنْ أَبْغَضِ الْقُرَّاءِ إِلَيَّ اللَّهِ الَّذِينَ يَزُورُونَ الْأُمَرَاءَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : از دشمن ترین قاریان [قرآن در نزد خداوند] ، کسانی هستند که به دیدار حاکمان می روند .

عنه صلى الله عليه و آله : أَبْغَضُ الْعِبَادِ إِلَيَّ اللَّهِ عِزٌّ وَ جَلٌّ مَنْ ضَنَّ عَلَى عِيَالِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دشمن ترین بندگان در نزد خداوند عز و جل کسی است که نسبت به خانواده اش بخل ورزد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَبْغَضَ عِبَادِ اللَّهِ إِلَيَّ اللَّهِ الْعَفْرِيتُ النَّفْرِيتُ الَّذِي لَمْ يُرْزَأْ فِي مَالٍ وَلَا وَلَدٍ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دشمن ترین بندگان در نزد خداوند ، خبیث گزافه کاری است که از مال و فرزندش خیری به کسی نمی رسد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَبْغَضَ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ ثَلَاثَةٌ : الرَّجُلُ يُكْثِرُ النَّوْمَ بِالنَّهَارِ وَلَمْ يُصَلِّ مِنَ اللَّيْلِ شَيْئًا ، وَالرَّجُلُ يُكْثِرُ الْأَكْلَ وَلَا يُسَمِّي اللَّهَ عَلَى طَعَامِهِ وَلَا يَحْمَدُهُ ، وَالرَّجُلُ يُكْثِرُ الضَّحْكَ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ ؛ فَإِنَّ كَثْرَةَ الضَّحْكِ تُمِيتُ الْقَلْبَ وَتَوْرِثُ الْفَقْرَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دشمن ترین آفریدگان در نزد خداوند ، سه تن هستند : کسی که در روز ، بسیار می خوابد و در هیچ پاره ای از شب به نماز نمی ایستد ؛ کسی که بسیار می خورد ، اما به هنگام خوردن ، نام خدا را نمی برد و او را نمی ستاید؛ و کسی که بدون [موجبات] شگفتی ، بسیار می خندد ؛ زیرا خندیدن بسیار ، دل را می میراند و فقر به بار می آورد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَبْغَضَ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ مَنْ اتَّقَاهُ النَّاسُ لِلْسَّانَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دشمن ترین مردم در نزد خداوند ، کسی است که به خاطر زبانش از او بترسند .

عنه صلى الله عليه و آله : أَبْغَضُكُمْ إِلَى اللَّهِ الْمَشَاوُونَ بِالنَّمِيمَةِ ، الْمُفَرَّقُونَ بَيْنَ الْإِخْوَانِ ، الْمُتَمَسِّقُونَ لِلْبُرَاءِ الْعَثَرَاتِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دشمن ترین شما در نزد خداوند ، سخن چینان هستند که میان برادران ، جدایی می افکنند و برای بی گناهان، لغزش می تراشند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَبْغَضَ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مَنْ يَقْتَدِي بِسَيِّئَةِ الْمُؤْمِنِ وَلَا يَقْتَدِي بِحَسَنَتِهِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دشمن ترین مردم در نزد خداوند متعال ، کسی است که کار بد مؤمن را سرمشق قرار می دهد؛ اما کار نیکش را سرمشق قرار نمی دهد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَبْغَضُ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مَنْ كَانَ ثَوْبُهُ خَيْرًا مِنْ عَمَلِهِ ، وَأَنْ يَكُونَ ثِيَابُهُ ثِيَابَ الْأَنْبِيَاءِ وَعَمَلُهُ عَمَلُ الْجَبَابِرَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : دشمن ترین مردم نزد خداوند عز و جل کسی است که لباسش از کردارش بهتر باشد ؛ لباسش لباس پیامبران باشد و کردارش کردار جباران !

عنه صلى الله عليه و آله : ثَمَانِيَّةٌ أَبْغَضُ خَلِيقَةَ اللَّهِ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : السَّقَّارُونَ ؛ وَهُمْ الْكَذَّابُونَ ، وَالْخَيَالُونَ ؛ وَهُمْ الْمُسْتَكْبِرُونَ ، وَالَّذِينَ يَكْنِزُونَ الْبَغْضَاءَ لِإِخْوَانِهِمْ فِي صُدُورِهِمْ فَإِذَا لَقَوْهُمْ حَلَفُوا لَهُمْ ، وَالَّذِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ كَانُوا بِطَاءً وَإِذَا دُعُوا إِلَى الشَّيْطَانِ

وَأَمْرِهِ كَانُوا سِرَاعًا ، وَالَّذِينَ لَا شَرَفَ لَهُمْ طَمَعٌ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا اسْتَحْلَوْهُ بِأَيْمَانِهِمْ وَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ بِذَلِكَ حَقٌّ ، وَالْمَشَاوُونَ بِالنَّمِيمَةِ ، وَالْمُفَرِّقُونَ بَيْنَ الْأَحْبَةِ ، وَالْبَاغُونَ الْبُرَاءَ الرُّخَصَةَ .
أُولَئِكَ يَقْدَرُهُمُ الرَّحْمَنُ عِزٌّ وَجَلٌّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هشت تن هستند که در روز قیامت ، دشمن ترین کسان در نزد خداوند خواهند بود : دروغگویان ؛ مستکبران ؛ کسانی که کینه برادرشان را در سینه نگه می دارند و چون آنان را ببینند برایشان سوگند می خورند [که دوستشان دارند] ؛ کسانی که چون به سوی خدا و پیامبرش خوانده شوند ، درنگ می کنند و کندی می نمایند و چون به سوی شیطان و کارهایش خوانده شوند، می شتابند؛ کسانی که هرگاه آزمندی دنیا برایشان جلوه گر شود ، آن را با سوگندهایشان ، برای خود حلال می شمردند ، گرچه بدان حقی نداشته باشند ؛ سخن چینان؛ تفرقه اندازان در میان برادران؛ و کسانی که برای بی گناهان ، لغزش می جویند و می تراشند . خدای رحمان عز و جل اینان را پلید می شمارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَبْغَضَ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ عِزٌّ وَ جَلُّ الْعَالَمِ يَزُورُ الْعَمَالَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دشمن ترین خلق در نزد خداوند عز و جل عالمی است که به دیدار کارگزاران [حکومت ستمکار] می رود .

(قرآن) «لَا يُحِبُّ اللَّهُ الْجَهْرَ بِالسُّوءِ مِنَ الْقَوْلِ إِلَّا مَنْ ظَلِمَ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا عَلِيمًا» .

«خداوند ، دوست ندارد کسی با سخنان خود ، بدی ها [ی دیگران] را آشکار کند ، مگر آن کس که به او ستم شده باشد ، و البته خداوند ، شنوا و داناست» .

(قرآن) «وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْفُسَادَ» .

«خداوند ، فساد را دوست ندارد» .

(قرآن) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ *كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید ! چرا چیزی را می گوئید که انجام نمی دهید ؟ نزد خدا بسیار موجب خشم است که سخنی بگوئید که عمل نمی کنید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ . . . يُبْغِضُ الْبُؤْسَ وَالتَّبَاؤُسَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، فقر و فقیرنمایی را دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الْوَسِخَ وَالشَّعَثَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، چرك و ژولیدگی را دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْإِنْفَاقَ وَيُبْغِضُ الْإِقْتَارَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، هزینه کردن را دوست می دارد و ناخن خشکی را دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُبْغِضُ الْآكِلَ فَوْقَ شَبْعِهِ ، وَالْغَافِلَ عَنِ طَاعَةِ رَبِّهِ ، وَالتَّارِكَ سُنَّةَ نَبِيِّهِ ، وَالْمُخْفِرَ ذِمَّتَهُ ، وَالْمُبْغِضَ عِتْرَةَ نَبِيِّهِ ، وَالْمُؤْذِيَ جِيرَانَهُ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل کسی را که پس از سیری بازهم می خورد ، کسی را که از فرمانبری پروردگارش غفلت می کند ، آن که سنت پیامبرش را رها می کند ، آن که به پیمانش وفادار نیست ، آن که با خاندان پیامبرش دشمنی می ورزد و آن که همسایگانش را می آزارد ، دشمن می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ يُبْغِضُهَا اللَّهُ : كَثْرَةُ الْكَلَامِ ، وَكَثْرَةُ الْمَنَامِ ، وَكَثْرَةُ الطَّعَامِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، سه چیز را دشمن می دارد : پرگویی ، پرخواهی و پرخوری .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الضَّحْكُ ضِحْكَانِ : أَمَّا الضَّحْكُ الَّذِي يَمَقْتُ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ ، فَالرَّجُلُ يَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ الْجَفَاءِ وَالْبَاطِلِ لِيُضْحِكَ أَوْ يُضْحِكَ ، يَهْوِي بِهَا فِي جَهَنَّمَ سَبْعِينَ خَرِيفًا .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خنده ، دو گونه است: ... اما خنده ای که خداوند متعال آن را دشمن می دارد ، آن است که فرد ، سخن ناروا و باطلی می گوید تا بخندد یا بخنداند و به موجب آن تا مسافت هفتاد سال راه در دوزخ سقوط می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يُحِبُّ اللَّهُ إِضَاعَةَ الْمَالِ ، وَلَا كَثْرَةَ السُّؤَالِ ، وَلَا قِلَ وَقَالَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، تباه کردن مال ، پرسش بسیار و قیل و قال را دوست ندارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ كَرِهَ لَكُمْ ثَلَاثًا : اللَّغْوَ عِنْدَ الْقُرْآنِ ، وَرَفَعَ الصَّوْتِ فِي الدُّعَاءِ ، وَالتَّخَصُّرَ فِي الصَّلَاةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، سه چیز را از [کارهای] شما ناخوش می دارد : [پرداختن به کار] لغو به هنگام قرائت قرآن ، به صدای بلند دعا کردن و دست به پهلو زدن در نماز .

عنه صلى الله عليه و آله : أَبْغَضُ الْكَلَامِ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ يَقُولَ الرَّجُلُ لِلرَّجُلِ : «اتَّقِ اللَّهَ» فَيَقُولَ : «عَلَيْكَ بِنَفْسِكَ» .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : ناخوش ترین سخنان در نزد خداوند عز و جل آن است که کسی به دیگری بگوید : «از خدا بترس!» و آن شخص پاسخ دهد : «تو خودت را بپای!» [و پندش را گوش نکند] .

عنه صلى الله عليه و آله : كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ الْأَكْلُ مِنْ غَيْرِ جَوْعٍ ، وَالنَّوْمُ مِنْ غَيْرِ سَهَرٍ ، وَالضَّحْكُ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ ، وَصَوْتُ الرَّئَةِ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ ، وَالْمِزْمَارُ عِنْدَ النِّعْمَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خوردن از سر سیری ، خواب بی شب زنده داری ، خنده بی [موجب] شگفتی ، ناله بلند به هنگام مصیبت ، و بانگ نای در نعمت (شادمانی) ، نزد خدا سخت ناپسند است .

عنه صلى الله عليه و آله : مِنَ الْغَيْرَةِ مَا يُحِبُّ اللَّهُ ، وَمِنْهَا مَا يُبْغِضُ اللَّهُ ؛ فَأَمَّا الَّتِي يُحِبُّهَا اللَّهُ فَالْغَيْرَةُ فِي الرَّيْبَةِ . وَأَمَّا (الْغَيْرَةُ) الَّتِي يُبْغِضُهَا اللَّهُ فَالْغَيْرَةُ فِي غَيْرِ رَيْبَةٍ . وَإِنَّ مِنَ الْخِيَلِ مَا يُبْغِضُ اللَّهُ ، وَمِنْهَا مَا يُحِبُّ اللَّهُ ، فَأَمَّا الْخِيَلُ الَّتِي يُحِبُّ اللَّهُ فَاخْتِيَالُ الرَّجُلِ نَفْسَهُ عِنْدَ الْقِتَالِ ، وَاخْتِيَالُهُ عِنْدَ الصَّدَقَةِ . وَأَمَّا الَّتِي يُبْغِضُ اللَّهُ فَاخْتِيَالُهُ فِي الْبَغْيِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خدا نوعی از غیرت را دوست دارد و نوعی را دشمن می دارد . غیرتی که خدا دوست دارد ، غیرت در امور شبیه ناک است ، و آن [غیرتی] که دشمنش می دارد ، غیرت بدون شبهه است .

خداوند ، نوعی از تکبر را دوست دارد و نوعی را دشمن می دارد . تکبری که خداوند دوستش می دارد ، خودپسندی و تکبر انسان به هنگام کارزار [در راه خدا] و تکبر در برابر صدقه (مناعت طبع و نگرفتن آن) است ؛ و اما آن [تکبری] که خدا دشمنش می دارد ، تکبر بنده در راه ستمگری و تجاوز است .

عنه صلى الله عليه و آله : ما أَحَلَّ اللَّهُ شَيْئاً أَبْغَضَ إِلَيْهِ مِنَ الطَّلَاقِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : طلاق ، منفورترین حلال در نزد خداوند است .

رسول الله صلى الله عليه و آله - فيما أوصى رجلاً من بني تميم - : إِيَّاكَ وَإِسْبَالَ الْإِزَارِ وَالْقَمِيصِ ؛ فَإِنَّ ذَلِكَ مِنَ الْمَخِيلَةِ ، وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمَخِيلَةَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله - از جمله سفارش هایش به مردی از قبیله بنی تميم - : از بلند گذاشتن پیراهن و ازارت (شلوارت) بپرهیز ، که نشانه تکبر است و خداوند ، تکبر را دوست ندارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ما شَيْءٌ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ عِزُّ وَ جُلٌّ مِنَ الْبُخْلِ ، وَسُوءُ الْخُلُقِ ، وَإِنَّهُ لَيُفْسِدُ الْعَمَلَ كَمَا يُفْسِدُ الْخَلُّ الْعَسَلَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هیچ چیز در نزد خداوند عز و جل منفورتر از بخل و بدخویی نیست که این یکی، همان گونه که سرکه غسل را تباه می کند، ایمان را تباه می کند .
عنه صلى الله عليه و آله : لَيْسَ شَيْءٌ أَبْغَضَ إِلَى اللَّهِ مِنْ بَطْنٍ مَلَانَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : هیچ چیز در نزد خداوند ، منفورتر از شکم پر نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ما مِنْ شَيْءٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ شَابٍّ تَائِبٍ ، وَمَا مِنْ شَيْءٍ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ شَيْخٍ مُقِيمٍ عَلَى مَعَاصِيهِ . وَمَا فِي الْحَسَنَاتِ حَسَنَةً أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ حَسَنَةٍ تُعْمَلُ فِي لَيْلَةِ جُمُعَةٍ أَوْ يَوْمِ جُمُعَةٍ ، وَمَا مِنَ الذُّنُوبِ ذَنْبٌ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ ذَنْبٍ يُعْمَلُ فِي لَيْلَةِ الْجُمُعَةِ أَوْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : نزد خداوند متعال ، هیچ چیزی محبوب تر از جوانی توبه کار و نیز هیچ چیزی منفورتر از پیری که همچنان گناه می کند ، نیست . در میان نیکی ها هیچ نیکی ای نزد خداوند متعال ، محبوب تر از نیکی ای که در شب جمعه و یا روز جمعه به جای آورده شود ، نیست و در میان گناهان نیز هیچ گناهی نزد خداوند متعال ، منفورتر از گناهی که در شب جمعه یا روز جمعه انجام شود ، نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي دُعَاءِ الْجَوْشَنِ الْكَبِيرِ - : يَا مَنْ إِلَيْهِ يَلْجَأُ الْمُتَحَيِّرُونَ ، يَا مَنْ بِهِ يَسْتَأْنِسُ الْمُرِيدُونَ ، يَا مَنْ بِهِ يَفْتَخِرُ الْمُحِبُّونَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - در دعای «جوشن کبیر» - : ای آن که سرگردانان به او پناه می آورند ! ای آن که خواستاران به او انس می گیرند ! ای آن که دوستداران به او افتخار می کنند !

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ يُحِبُّ أَنْ يَعْلَمَ مَنْزِلَتَهُ عِنْدَ اللَّهِ فَلْيَنْظُرْ كَيْفَ مَنْزِلَةُ اللَّهِ عِنْدَهُ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يُنْزِلُ الْعَبْدَ مِنْهُ حَيْثُ أَنْزَلَهُ مِنْ نَفْسِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که دوست دارد بداند نزد خدا چه موقعیتی دارد ، به موقعیت خدا نزد خودش توجه کند ؛ زیرا خدا بنده را در همان جایگاهی می نهد که او خدا را نزد خود ، در چنان جایگاهی نهاده است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَعْلَمَ مَا لَهُ عِنْدَ اللَّهِ فَلْيَعْلَمْ مَا لِلَّهِ عِنْدَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که دوست دارد بداند که نزد خدا چه موقعیتی دارد ، ببیند که خدا نزد او چه موقعیتی دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ الْعَبْدَ نَادَى جِبْرِيلُ : «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحْبِبْهُ» ، فَيُحِبُّهُ جِبْرِيلُ . فَيُنَادِي جِبْرِيلُ فِي أَهْلِ السَّمَاءِ : «إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فُلَانًا فَأَحْبِبُوهُ» ، فَيُحِبُّهُ أَهْلُ السَّمَاءِ ، ثُمَّ يَوْضَعُ لَهُ الْقَبُولُ فِي الْأَرْضِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند بنده را دوست بدارد، به جبرئیل ندا می کند : «خداوند ، فلانی را دوست دارد . پس او را دوست داشته باش» . در نتیجه ، جبرئیل دوستش می دارد . پس از آن، جبرئیل در میان آسمانیان ندا می کند : خداوند ، فلانی را دوست دارد . پس دوستش بدارید . در نتیجه ، آسمانیان دوستش می دارند . آن گاه ، زمینه مقبولیت او در زمین فراهم می شود .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا قَذَفَ حُبَّهُ فِي قُلُوبِ الْمَلَائِكَةِ ، وَإِذَا أَبْغَضَ اللَّهُ عَبْدًا قَذَفَ بُغْضَهُ فِي قُلُوبِ الْمَلَائِكَةِ ، ثُمَّ يَقْذِفُهُ فِي قُلُوبِ الْآدَمِيِّينَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند ، بنده ای را دوست بدارد ، محبتش را در دل های فرشتگان می افکند و هرگاه بنده ای را دشمن بدارد ، دشمنی اش را در دل های فرشتگان و سپس در دل های انسان ها می افکند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْمِقَّةَ مِنَ اللَّهِ ، وَالْقَيْتَ مِنَ السَّمَاءِ ، فَإِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا قَالَ لِجِبْرِيلَ : «إِنِّي أُحِبُّ فُلَانًا» ، فَيُنَادِي جِبْرِيلُ : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَمُقُّ - يَعْنِي : يُحِبُّ - فُلَانًا ، فَأَحْبِبُوهُ ، فَيُنْزَلُ لَهُ الْمَحَبَّةُ فِي الْأَرْضِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : محبت از خداست و از آسمان فرو افتاده است . از این رو ، هرگاه خداوند عز و جل بنده ای را دوست بدارد ، به جبرئیل می گوید : «من فلانی را دوست دارم» . پس جبرئیل ندا می کند : خداوند عز و جل فلانی را دوست دارد . پس دوستش بدارید . پس از آن ، محبتش را به سوی زمین فرود می آورد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا مِنْ أُمَّتِي قَذَفَ فِي قُلُوبِ أَصْفِيَاءِهِ وَأَرْوَاحِ مَلَائِكَتِهِ وَسُكَّانِ عَرْشِهِ مَحَبَّتَهُ لِيُحِبُّوهُ، فَذَلِكَ الْمَحَبُّ حَقًّا ، طوبى لَهُ، وَلَهُ شَفَاعَةٌ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند ، بنده ای از امت را دوست بدارد ، محبتش را در دل های برگزیدگانش و در جان های فرشتگان و ساکنان عرشش می افکند، تا دوستش بدارند . چنین کسی ، به حقیقت ، دوستدار است . خوشا به حالش ! و او را در روز قیامت ، نزد خداوند ، حق شفاعت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله - مخاطبا لله عز و جل - : يَا رَبِّ ، وَدَدْتُ أَنِّي أَعْلَمَ مَنْ تُحِبُّ مِنْ عِبَادِكَ فَأُحِبُّهُ .

قالَ : إِذَا رَأَيْتَ عَبْدِي يُكْثِرُ ذِكْرِي فَأَنَا أَذِنْتُ لَهُ فِي ذَلِكَ ، وَأَنَا أُحِبُّهُ ، وَإِذَا رَأَيْتَ عَبْدِي لَا يَذْكُرُنِي فَأَنَا حَبَبْتُهُ عَنْ ذَلِكَ ، وَأَنَا أَبْغَضْتُهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - خطاب به خداوند عز و جل - : پروردگارا ! دوست داشتم بدانم کدام بنده ات را دوست می داری ، تا دوستش بدارم .

خداوند فرمود : «هرگاه دیدی بنده ای بسیار مرا یاد می کند ، پس من به او اجازه یاد خود را داده ام و من او را دوست دارم؛ اما هرگاه دیدی بنده ام مرا یاد نمی کند ، پس من او را از آن بازداشته ام و من او را دشمن می دارم» .

عنه صلی الله علیه و آله : عَلَامَةُ حُبِّ اللَّهِ حُبُّ ذِكْرِ اللَّهِ ، وَعَلَامَةُ بُغْضِ اللَّهِ بُغْضُ ذِكْرِ اللَّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : نشانه دوستی خدا ، دوست داشتن یاد خداست و نشانه دشمنی با خدا ، دشمنی با یاد کردن خداست .

عنه صلی الله علیه و آله - فِي دُعَاءِ الْجَوْشَنِ الْكَبِيرِ - : يَا أَنْيْسَ الذَّاكِرِينَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - در دعای «جوشن کبیر» - : ای همدم یادکنندگان !

عنه صلی الله علیه و آله - أَيْضًا - : يَا أَنْيْسَ مَنْ لَا أَنْيْسَ لَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - در دعای «جوشن کبیر» - : ای همدمِ بی همدان !

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا حَمَاهُ الدُّنْيَا ؛ كَمَا يَظَلُّ أَحَدُكُمْ يَحْمِي سَقِيمَهُ الْمَاءَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خدا بنده ای را دوست بدارد، او را از دنیا می پرهیزاند، همان گونه که یکی از شما بیمار خود را از آب می پرهیزاند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُعْطِي الدُّنْيَا مَنْ يُحِبُّ وَمَنْ لَا يُحِبُّ ، وَلَا يُعْطِي الدِّينَ إِلَّا لِمَنْ أَحَبَّ ؛ فَمَنْ أَعْطَاهُ اللَّهُ الدِّينَ فَقَدْ أَحَبَّهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، دنیا را به کسی که دوست دارد و کسی که دوست ندارد ، می دهد؛ اما دین را جز به کسی که دوست دارد ، نمی دهد . پس هر که خداوند به وی دین داده ، دوستش داشته است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا ابْتَلَاهُ بِعَظِيمِ الْبَلَاءِ ، فَمَنْ رَضِيَ فَلَهُ عِنْدَ اللَّهِ الرِّضَى ، وَمَنْ سَخَطَ الْبَلَاءَ فَلَهُ عِنْدَ اللَّهِ السَّخَطُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند عز و جل بنده ای را دوست بدارد ، او را به بلایی گرفتاری و مصیبتی بزرگ ، مبتلا می کند . پس اگر آن بنده راضی گشت ، بهره اش نزد خداوند، رضایت است. و اگر ناخشنود گشت، بهره اش نزد خداوند ، ناخشنودی است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ عِظَمَ الْجَزَاءِ مَعَ عِظَمِ الْبَلَاءِ ، وَإِنَّ اللَّهَ إِذَا أَحَبَّ قَوْمًا ابْتَلَاهُمْ ، فَمَنْ رَضِيَ فَلَهُ الرِّضَا ، وَمَنْ سَخَطَ فَلَهُ السَّخَطُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : بزرگی پاداش ، همراه بزرگی بلاست . خداوند ، هرگاه مردمی را دوست بدارد ، مبتلایشان می کند . پس هر که خشنود گشت ، بهره اش خشنودی است و هر که ناخشنود گشت ، بهره اش ناخشنودی است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ إِذَا أَحَبَّ قَوْمًا ابْتَلَاهُمْ ، فَمَنْ صَبَرَ فَلَهُ الصَّبْرُ ، وَمَنْ جَزِعَ فَلَهُ الْجَزَعُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عزوجل هرگاه مردمی را دوست بدارد ، مبتلایشان می کند. پس هر که صبر کند، بهره اش صبر است و هر که بی تابی کند، بهره اش بی تابی است .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا ابْتَلَاهُ ، فَإِنْ صَبَرَ اجْتَبَاهُ ، فَإِنْ رَضِيَ اصْطَفَاهُ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هرگاه خداوند ، بنده ای را دوست بدارد ، مبتلایش می کند . پس اگر صبر کرد ، او را برمی گزیند و اگر خشنود گشت ، او را ویژه خود می گرداند .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا ابْتَلَاهُ ، فَإِذَا ابْتَلَاهُ فَصَبَرَ كَافَأَهُ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند متعال ، هرگاه بنده ای را دوست بدارد ، او را مبتلا می کند و اگر او را مبتلا کرد و او صبر کرد ، پاداشش می دهد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا أَلَصَقَ بِهِ الْبَلَاءُ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يُرِيدُ أَنْ يُصَافِيَهُ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند عزوجل هرگاه بنده ای را دوست بدارد، بلا (گرفتاری) را به او می پیوندد ؛ زیرا خداوند می خواهد او را خالص سازد .

عنه صلى الله عليه وآله : يَقُولُ الْبَلَاءُ كُلَّ يَوْمٍ : إِلَى أَيْنَ أَتَوَجَّهُ ؟ فَيَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى : إِلَى أَحِبَّابِي وَأَوْلِيَ طَاعَتِي ، أَلْبُو بِكَ أَخْبَارَهُمْ ، وَأَخْتَبِرُ بِكَ صَبْرَهُمْ ، وَأَمَحِّصُ بِكَ ذُنُوبَهُمْ ، وَأَرْفَعُ بِكَ دَرَجَاتِهِمْ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : بلا هر روز می گوید : به کدام سو روم ؟ آن گاه خداوند متعال می فرماید : «به سوی دوستان و فرمانبرانم . با تو کارهایشان را می آزمایم ، با تو صبرشان را آشکار می کنم، با تو گناهانشان را پاک می کنم و با تو بر منزلت آنان می افزایم» .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا ابْتَلَاهُ ؛ لِيَسْمَعَ صَوْتَهُ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند عز و جل ، هرگاه بنده ای را دوست بدارد ، او را مبتلا می کند تا صدای [دعای] او را بشنود .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ عَبْدًا صَبَّ عَلَيْهِ الْبَلَاءُ صَبًّا ، وَتَجَّهَ عَلَيْهِ تَجًّا . فَإِذَا دَعَا الْعَبْدُ قَالَ جِبْرِيلُ : أَيُّ رَبِّ ، إِقْضِ حَاجَتَهُ ؟ فَيَقُولُ تَعَالَى : دَعَا ؛ فَإِنِّي أُحِبُّ أَنْ أَسْمَعَ صَوْتَهُ . فَإِذَا دَعَا ، يَقُولُ عَزَّ وَ جَلَّ : لَبَّيْكَ عَبْدِي ، وَعِزَّتِي لَا تَسْأَلُنِي شَيْئًا إِلَّا

أَعْطَيْكَ ، وَلَا تَدْعُونِي بِشَيْءٍ إِلَّا اسْتَجَبْتُ ، فَمَا أَنْ أُعَجِّلَ لَكَ ، وَإِمَّا أَنْ أُدْخِرَ لَكَ أَفْضَلَ مِنْهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند عز و جل بنده ای را دوست بدارد ، بلا را سخت بر سر او سرازیر می کند و آن را سخت بر او می بارد . پس چون بنده دعا کند ، جبرئیل می گوید : «پروردگارا ! حاجتش را برآورم ؟» . اما خداوند متعال می گوید : «او را رها کن که من دوست دارم صدایش را بشنوم» و چون دعا کند ، خداوند عز و جل می گوید : «بنده ام ، لَبَّيْكَ ! به عزّتم سوگند که هرچه از من بخواهی ، به تو عطا می کنم و هرچه دعا کنی ، اجابت می نمایم ، [بدین معنا که] یا آن را زود برایت برمی آورم و یا بهتر از آن را برایت ذخیره می کنم» .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا اتَّخَفَهُ بِوَاحِدَةٍ مِنْ ثَلَاثٍ : إِمَّا حُمَّى أَوْ رَمَدٍ أَوْ صُدَاعٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، هرگاه بنده ای را دوست بدارد ، یکی از این سه را به او ارمغان خواهد داد : یا تب یا چشم درد و یا سر درد .

(قرآن) «أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ» .

«آگاه باشید که دوستان خدا ، نه ترسی دارند و نه غمگین می شوند» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِذَا أَحَبَبْتُمْ أَنْ تَعْلَمُوا مَا لِلْعَبْدِ عِنْدَ اللَّهِ فَانْظُرُوا مَا يَتَّبِعُهُ مِنَ النَّاسِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : اگر دوست داشتید بدانید که بنده چه جایگاهی نزد خدا دارد ، ببینید مردم چه نظری درباره اش دارند .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ تَعَالَى عَبْدًا نَصَبَ فِي قَلْبِهِ نَائِحَةً مِنَ الْخَوْفِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند متعال ، بنده ای را دوست بدارد ، نقطه ای سپید در قلبش پدید می آورد ، گوش های قلبش را می گشاید و فرشته ای بر او می گمارد ، تا بر راه راست ، استوارش دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا نَصَبَ فِي قَلْبِهِ نَائِحَةً مِنَ الْحُزَنِ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ كُلَّ قَلْبٍ حَزِينٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال ، هرگاه بنده ای را دوست بدارد ، روزی اش را به اندازه قرار می دهد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ تَعَالَى عَبْدًا نَكَتَ فِي قَلْبِهِ نُكْتَةً بَيَضَاءً ، وَفَتَحَ مَسَامِعَ قَلْبِهِ ، وَوَكَّلَ بِهِ مَلَكًا يُسَدِّدُهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خوی ها، بخشش های خداوند عزوجل اند . از این رو ، هر گاه خداوند بنده ای را دوست بدارد ، به او خویی خوش می بخشد و هرگاه بنده ای را دشمن بدارد ، به او خویی بد می بخشد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى إِذَا أَحَبَّ عَبْدًا جَعَلَ رِزْقَهُ كَفَافًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - به نقل از جبرئیل از خداوند عز و جل - : اخلاص ، رازی از رازهای من است که آن را به قلب هریک از بندگانم که دوستش داشته باشم ، می سپارم .

عنه صلی الله علیه و آله : الْأَخْلَاقُ مَنَائِحُ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ ؛ فَإِذَا أَحَبَّ عَبْدًا مَنَحَهُ خُلُقًا حَسَنًا ، وَإِذَا أَبْغَضَ عَبْدًا مَنَحَهُ خُلُقًا سَيِّئًا .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند متعال ، بنده ای را دوست بدارد ، مویه گری از ترس [خدا] را در قلبش قرار می دهد .

عنه صلی الله علیه و آله عَنْ جَبْرَائِيلَ عَنِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ : الْإِخْلَاصُ سِرٌّ مِنْ أَسْرَارِي ، اسْتَوْدَعْتُهُ قَلْبَ مَنْ أَحَبَبْتُ مِنْ عِبَادِي .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند متعال بنده ای را دوست بدارد ، مویه گری از اندوه [امور آخری] را در قلبش قرار می دهد ؛ زیرا خداوند ، هر قلب اندوهگین را دوست دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : مَنْ أَهَانَ لِي وَلِيًّا فَقَدْ أَرَصَدَ لِمُحَارَبَتِي . وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدٌ بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ ، وَإِنَّهُ لَيَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّافِلَةِ حَتَّى أُحِبَّهُ ، فَإِذَا أَحَبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ ، وَلِسَانَهُ الَّذِي يَنْطِقُ بِهِ ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا ، إِنْ دَعَانِي أُجِبْتُهُ ، وَإِنْ سَأَلَنِي أُعْطِيْتُهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل فرمود : «هرکس یکی از دوستانم را خوار سازد ، به پیکار من برخاسته است . هیچ بنده ای با چیزی محبوب تر در نزد من از

آنچه بر او واجب ساخته ام، به من نزدیک نمی شود . بنده ، با کارهای مستحب به من نزدیک می شود ، تا آن جا که او را دوست می دارم . پس چون دوستش داشتم ، گوش شنوایش ، چشم بینایش ، زبان گویایش و دست نیرومندش می شوم. اگر مرا بخواند ، پاسخش می دهم و اگر از من بخواهد ، به او می بخشم» .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَالَ : مَنْ عَادَى لِي وَلِيًّا فَقَدْ آذَنْتُهُ بِالْحَرْبِ . وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ . وَمَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا ، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا ، وَإِنْ سَأَلَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ ، وَلَئِنْ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِيذَنَّهُ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال فرمود : «هرکس با یکی از دوستانم دشمنی کند ، به او اعلان جنگ می کنم . بنده ام با چیزی محبوب تر در نزد من از واجباتی که بر او واجب ساخته ام، به من نزدیک نمی شود . بنده ام با کارهای مستحب همچنان به من نزدیک می شود ، تا آن جا که دوستش می دارم . پس چون دوستش داشتم ، گوش شنوایش ، چشم بینایش ، دست کارایش و پای راهروش می شوم. اگر از من درخواست کند ، به او خواهم بخشید و اگر از من پناه جوید ، پناهش خواهم داد» .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ : ... مَا يَزَالُ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أُحِبَّهُ ؛ فَأَكُونُ أَنَا سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ ، وَلِسَانَهُ الَّذِي يَنْطِقُ بِهِ ، وَقَلْبَهُ الَّذِي يَعْقِلُ بِهِ ، فَإِذَا دَعَا أُجِبْتُهُ ، وَإِذَا سَأَلَنِي أُعْطِيْتُهُ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال می فرماید : ... «بنده ام با کارهای مستحب ، پیوسته به من نزدیک می شود ، تا آن جا که دوستش می دارم . در نتیجه ، گوش شنوایش ، چشم بینایش ، زبان گویایش و قلب دریابنده اش می شوم . اگر مرا بخواند ، پاسخش می دهم و اگر از من درخواست کند ، به او می بخشم» .

ﷻ (قرآن) «مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ» .

«هر که خواستار پاداش دنیاست، پس [بداند که] ثواب دنیا و آخرت ، در نزد خداوند است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْقَلْبُ ثَلَاثَةٌ أَنْوَاعٍ ، قَلْبٌ مَشْغُولٌ بِالدُّنْيَا ، وَقَلْبٌ مَشْغُولٌ بِالْعُقْبَى ، وَقَلْبٌ مَشْغُولٌ بِالْمَوْلَى ، أَمَّا الْقَلْبُ الْمَشْغُولُ بِالدُّنْيَا فَلَهُ الشَّدَّةُ وَالْبَلَاءُ ، وَأَمَّا الْقَلْبُ

الْمَشْغُولُ بِالْعُقْبَى فَلَهُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى، وَأَمَّا الْقَلْبُ الْمَشْغُولُ بِالْمَوْلَى فَلَهُ الدُّنْيَا وَالْعُقْبَى وَالْمَوْلَى .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : قلب ها سه گونه اند : قلبی مشغول به دنیا ، قلبی مشغول به عُقبا، و قلبی مشغول به مولا . اما قلب مشغول به دنیا را سختی و بلاست . اما قلب مشغول به عُقبا را درجات والاست ؛ و اما قلب مشغول به مولا را دنیا و عُقبا و مولاست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ آثَرَ مَحَبَّةَ اللَّهِ عَلَى مَحَبَّةِ نَفْسِهِ كَفَاهُ اللَّهُ مُؤَنَّةَ النَّاسِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که خدادوستی را بر خوددوستی مقدم بدارد ، در برابر سختی و دشواری مردم ، خداوند ، او را بسنده است .

رسول الله صلى الله عليه وآله - في دُعَائِهِ - : يَا خَيْرَ مَقْصُودٍ وَمَطْلُوبٍ، يَا خَيْرَ حَبِيبٍ وَمَحْبُوبٍ ، يَا مَنْ هُوَ لِمَنْ دَعَاهُ مُجِيبٌ ، يَا مَنْ هُوَ لِمَنْ أَطَاعَهُ حَبِيبٌ ، يَا مَنْ هُوَ إِلَى مَنْ أَحَبَّهُ قَرِيبٌ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : ای بهترین مقصود و خواسته ! ای بهترین دوست و محبوب ! ای آن که به خواهانش پاسخ می دهد ! ای آن که دوست کسی است که از او فرمان می برد ! و ای آن که به دوستدارش نزدیک است !

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْحُبُّ فِي اللَّهِ فَرِيضَةٌ ، وَ الْبُغْضُ فِي اللَّهِ فَرِيضَةٌ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : دوستی در راه خدا واجب است ؛ و دشمنی در راه خدا واجب است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : هَلِ الدِّينُ إِلَّا الْحُبُّ وَالْبُغْضُ ؟! قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : «إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ» .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : آیا دین ، جز دوستی و دشمنی است ؟ خداوند عز و جل می فرماید : «اگر خدا را دوست دارید ، از من پیروی کنید تا خداوند ، دوستتان بدارد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَوْثَقُ عُرَى الْإِيمَانِ الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللَّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : استوارترین دستاویز ایمان ، دوستی در راه خدا و دشمنی در راه خداست .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : أَفْضَلُ الْإِيمَانِ أَنْ تُحِبَّ لِلَّهِ وَ تُبْغِضَ لِلَّهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : برترین ایمان ، آن است که برای خدا دوست بداری و برای خدا دشمن بداری .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : وَدُّ الْمُؤْمِنِ لِلْمُؤْمِنِ فِي اللَّهِ مِنْ أَعْظَمِ شُعَبِ الْإِيمَانِ . أَلَا وَ مَنْ أَحَبَّ فِي اللَّهِ وَ أَبْغَضَ فِي اللَّهِ وَ أَعْطَى فِي اللَّهِ وَ مَنَعَ فِي اللَّهِ فَهُوَ مِنْ أَصْفِيَاءِ اللَّهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : دوستی مؤمن نسبت به مؤمن [دیگر] در راه خدا ، از بزرگ ترین شاخه های ایمان است . هان ! هر که در راه خدا دوست بدارد ، در راه خدا دشمن بدارد ، در راه خدا ببخشد و در راه خدا ازبخشیدن باز ایستد ، از برگزیدگان خداست .

❖ رسول الله صلى الله عليه وآله - فِي حِسَابِ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ - : يُؤْتَى بِعَبْدٍ مُحْسِنٍ فِي نَفْسِهِ لَا يَرَى أَنَّ لَهُ ذَنْبًا ، فَيَقُولُ لَهُ : هَلْ كُنْتَ تُوَالِي أَوْلِيَاءِي ؟ قَالَ : كُنْتُ مِنَ النَّاسِ سَلَمًا .

قال : فَهَلْ كُنْتَ تُعَادِي أَعْدَائِي ؟

قال : يَا رَبِّ ، لَمْ يَكُنْ بَيْنِي وَ بَيْنَ أَحَدٍ شَيْءٌ .

فَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : لَا يَنَالُ رَحْمَتِي مَنْ لَا يُوَالِي أَوْلِيَاءِي وَ يُعَادِي أَعْدَائِي .

رسول خدا صلى الله عليه وآله - درباره حسابرسی روز قیامت - : بنده ای را که خود را نیکوکار و بی گناه می داند، [برای حسابرسی] می آورند. آن گاه، خداوند به او می فرماید: «آیا با دوستانم دوستی می کردی ؟» . پاسخ می دهد : کاری به کسی نداشتم .

خداوند می فرماید : «آیا با دشمنانم ، دشمنی می کردی ؟» .

پاسخ می دهد : میان من و کسی هیچ دشمنی ای نبود .

پس خداوند عز و جل می فرماید : «کسی که با دوستانم دوستی و با دشمنانم دشمنی نکند ، به رحمتم دست نمی یابد» .

❖ رسول الله صلى الله عليه وآله : أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْحُبُّ فِي اللَّهِ ، وَ الْبُغْضُ فِي اللَّهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : برترین اعمال، دوستی در راه خدا و دشمنی در راه خداست .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَى نَبِيِّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ أَنْ قُلْ لِفُلَانِ الْعَابِدِ :
أَمَّا زَهْدُكَ فِي الدُّنْيَا فَتَعَجَّلْتَ رَاحَةَ نَفْسِكَ ، وَ أَمَّا انْقِطَاعُكَ إِلَيَّ فَتَعَزَّزْتَ بِي ، فَمَاذَا عَمِلْتَ فِيمَا
لِي عَلَيْكَ ؟

قَالَ : يَا رَبِّ ، وَ مَاذَا لَكَ عَلَيَّ ؟

قَالَ : هَلْ عَادَيْتَ فِيَّ عَدُوًّا ، أَوْ وَالَيْتَ فِيَّ وَلِيًّا ؟ !

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند متعال ، به یکی از پیامبران وحی کرد که به فلان
عابد بگو : «با زهد خود ، راحت جانت را پیش انداخته ای ، و با [گسستن از دیگران و
]به من پیوستنت ، خودت را با من ارجمند ساخته ای . پس برای حقی که بر تو دارم ،
چه کرده ای ؟» .

عابد گفت : پروردگارا ! چه حقی بر من داری ؟

فرمود : «آیا در راه من با یکی از دشمنانم دشمنی و یا با یکی از دوستانم دوستی کرده
ای ؟» .

عنه صلى الله عليه وآله : أَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَى مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ : هَلْ عَمِلْتَ لِي عَمَلًا قَطُّ
؟

قَالَ : إِلَهِي صَلَّيْتُ لَكَ ، وَ صُمْتُ ، وَ تَصَدَّقْتُ ، وَ ذَكَرْتُ لَكَ .

فَقَالَ : إِنَّ الصَّلَاةَ لَكَ بُرْهَانٌ ، وَالصَّوْمَ جُنَّةٌ ، وَالصَّدَقَةَ ظِلٌّ ، وَالذِّكْرَ نُورٌ ، فَأَيُّ عَمَلٍ عَمِلْتَ لِي
؟

فَقَالَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ : دُنَّي عَلَى عَمَلٍ هُوَ لَكَ ؟

فَقَالَ : يَا مُوسَى ، هَلْ وَالَيْتَ لِي وَلِيًّا ، وَ هَلْ عَادَيْتَ لِي عَدُوًّا قَطُّ ؟ !

فَعَلِمَ مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ أَنَّ أَحَبَّ الْأَعْمَالِ الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَ الْبُغْضُ فِي اللَّهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند متعال به موسی علیه السلام وحی کرد : «آیا
هرگز برای من کاری کرده ای ؟» .

موسی علیه السلام پاسخ داد : خدایا ! برایت نماز خوانده ام ، روزه گرفته ام ، صدقه داده
ام و برایت ذکر گفته ام .

خداوند فرمود : «نماز ، برایت برهان و دلیل است . روزه ، سپر است . صدقه ، سایه
است و ذکر ، نور است . پس چه کاری برای من کرده ای ؟» .

موسی علیه السلام گفت : مرا به کاری که برای توست ، راهنمایی کن .

فرمود : «ای موسی ! آیا هرگز با یکی از دوستانم دوستی کرده ای و آیا با یکی از
دشمنانم دشمنی کرده ای ؟» .

پس موسی علیه السلام دانست که محبوب ترین عمل، دوستی در راه خدا و دشمنی در راه خداست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : اللَّهُمَّ اجْعَلْنَا هَادِينَ مُهْتَدِينَ ، غَيْرَ ضَالِّينَ وَلَا مُضِلِّينَ ، سِلْمًا لِأَوْلِيَائِكَ ، وَعَدُوًّا لِأَعْدَائِكَ ، نُحِبُّ بِحُبِّكَ مَنْ أَحَبَّكَ ، وَنُعَادِي بِعَدَاوَتِكَ مَنْ خَالَفَكَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : بارالها ! ما را هدایتگر و هدایت شده - نه گمراه و گمراه کننده - و دوستِ دوستان و دشمنِ دشمنانت قرار ده ، تا آن که با دوستی تو ، کسانی را که دوست می دارند، دوست بداریم و با دشمنی تو، با کسی که با تو مخالفت می کند، دشمنی کنیم .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ رَجُلًا فِي اللَّهِ ؛ لَعَدِلَ ظَهَرَ مِنْهُ - وَهُوَ فِي عِلْمِ اللَّهِ مِنْ أَهْلِ النَّارِ - آجَرَهُ اللَّهُ عَلَى حُبِّهِ إِيَّاهُ كَمَا لَوْ أَحَبَّ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ - وَ مَنْ أَبْغَضَ رَجُلًا فِي اللَّهِ ؛ لَجَوْرَ ظَهَرَ مِنْهُ - وَهُوَ فِي عِلْمِ اللَّهِ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ - آجَرَهُ اللَّهُ عَلَى بُغْضِهِ إِيَّاهُ كَمَا لَوْ كَانَ يُبْغِضُ رَجُلًا مِنْ أَهْلِ النَّارِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هر که دیگری را به سبب دیدن عدالتی که از او پدیدار شده ، در راه خدا دوست بدارد ، حال آن که آن شخص ، در علم خدا دوزخی باشد ، خداوند عز و جل او را به سبب این دوستی، پاداش خواهد داد، به همان گونه که شخصی یکی از بهشتیان را دوست می دارد. و هر که دیگری را به سبب ستمی که از او پدیدار شده، در راه خدا دشمن بدارد ، حال آن که در علم خدا آن شخص ، بهشتی باشد ، خداوند به او به سبب این دشمنی ، پاداش خواهد داد، به همان گونه که کسی یکی از دوزخیان را دشمن می دارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لِرَجُلٍ - : أَلَا أَدُلُّكَ عَلَى مَلَاكٍ هَذَا الْأَمْرِ الَّذِي تُصِيبُ بِهِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ؟ عَلَيْكَ بِمُجَالَسَةِ أَهْلِ الذِّكْرِ ، وَ إِذَا خَلَوْتَ فَحَرِّكْ لِسَانَكَ مَا اسْتَطَعْتَ بِذِكْرِ اللَّهِ ، وَ أَحِبِّ فِي اللَّهِ ، وَ أَبْغِضْ فِي اللَّهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : هان ! تو را به معیار این مسئله که خیر دنیا و آخرت را با آن به دست می آوری، راهنمایی کنم ؟ پایبند همنشینی با اهل ذکر باش و هر گاه تنها شدی ، تا می توانی زبانت را به ذکر خدا بچرخان و در راه خدا، دوست بدار و در راه خدا، دشمن بدار .

عنه صلى الله عليه و آله : أَمَّا عَلَامَةُ الْبَارِّ فَعَشْرَةٌ : يُحِبُّ فِي اللَّهِ ، وَ يُبْغِضُ فِي اللَّهِ ، وَ يُصَاحِبُ فِي اللَّهِ ، وَ يُفَارِقُ فِي اللَّهِ ، وَ يَغْضَبُ فِي اللَّهِ ، وَ يَرْضَى فِي اللَّهِ ، وَ يَعْمَلُ فِي

اللَّهُ ، وَ يَطْلُبُ إِلَيْهِ ، وَيَخْشَعُ لِلَّهِ خَائِفًا مَخَوْفًا طَاهِرًا مُخْلِصًا مُسْتَحْيَا مُرَاقِبًا ، وَ يُحْسِنُ فِي اللَّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : نشانه شخص نیکوکار ، ده چیز است : در راه خدا دوست می دارد؛ در راه خدا دشمن می دارد؛ در راه خدا همراهی می کند؛ در راه خدا جدا می شود؛ در راه خدا به خشم می آید؛ در راه خدا خشنود می گردد؛ در راه خدا عمل می کند؛ در راه خدا می جوید؛ ترسان و ترسیده ، پاک و پیراسته ، آرمگین و نگران ، برای خدا فروتنی می کند ؛ و در راه خدا نیکی می نماید .

عنه صلی الله علیه و آله : طوبى لِلْمُتَحَابِّينَ فِي اللَّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خوشا آنان که در راه خدا با یکدیگر دوستی می کنند !

عنه صلی الله علیه و آله : مَا أَحَبَّ عَبْدٌ عَبْدًا لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَّا أَكْرَمَ رَبُّهُ عَزَّ وَ جَلَّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه بنده ای ، بنده دیگری را برای خداوند عز و جل دوست بدارد ، پروردگارش را گرامی داشته است .

عنه صلی الله علیه و آله : لَوْ أَنَّ عَبْدَيْنِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ - وَاحِدٌ فِي الْمَشْرِقِ وَآخَرُ فِي الْمَغْرِبِ - لَجَمَعَ اللَّهُ بَيْنَهُمَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، يَقُولُ : هَذَا الَّذِي كُنْتَ تُحِبُّهُ فِيَّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه دو بنده ، یکی در شرق و دیگری در غرب عالم باشند و یکدیگر را در راه خدا دوست بدارند ، خداوند ، آنان را روز قیامت گرد می آورد و به هر يك می فرماید: «این ، همان است که در راه من ، دوستش می داشتی» .

«(قرآن) «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ»» .

«در حقیقت ، مؤمنان برادرند . پس میان برادرانتان اصلاح کنید و از خدا بترسید . باشد که مورد ترحم قرار گیرید!» .

«(قرآن) «وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُم مِّنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ»» .

«همگی به ريسمان خدا چنگ زنید و پراکنده مَشوید و نعمت خدا را بر خود یاد آرید، آن گاه که دشمنان هم بودید ، پس میان دل هایتان الفت افکند تا به نعمت او برادر شدید ، و

بر کناره پرتگاهی از آتش بودید که شما را از آن رهانید . این چنین ، خداوند ، آیاتش را بر شما روشن می کند . باشد که هدایت شوید! » .

(قرآن) «فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ فَإِخْوُكُمْ فِي الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ» .

«پس اگر [مشرکان] توبه کردند و نماز گزاردند و زکات پرداختند ، برادران دینی شما هستند ، و ما آیات خود را برای مردمی که می دانند ، تفصیل می دهیم» .

(قرآن) «ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوُكُمْ فِي الدِّينِ وَ مَوَ لِيكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَ لَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا » .

«آنان را به نام پدرانشان بخوانید که این کار نزد خداوند ، عادلانه تر است . پس اگر پدرانشان را نمی شناسید ، برادران دینی و موالی (بندگان آزاد شده) شما هستند . در آنچه به خطا رفته اید، گناهی بر شما نیست ؛ لیکن در باب آنچه دل هایتان قصد داشته [مسئولید] ، و خداوند ، بخشایشگر و مهربان است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : مسلمان ، برادر مسلمان است .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن ، برادر مؤمن است .

ﷺ رسول الله صلى الله عليه و آله : تَرَى الْمُؤْمِنِينَ فِي تَرَاحُمِهِمْ وَتَوَادُّهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ كَمَثَلِ الْجَسَدِ ؛ إِذَا اشْتَكَى عُضْوًا تَدَاعَى لَهُ سَائِرُ جَسَدِهِ بِالسَّهْرِ وَالْحُمَى .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : مؤمنان را در مهربانی ورزیدن به یکدیگر ، دوستی با یکدیگر و ملاطفت با یکدیگر ، چونان يك پیکر می بینی که چون عضوی [به درد آید و] شکایت کند، دیگر اعضا با بی خوابی و تب، با او هم صدامی شوند و یکدیگر را فرامی خوانند .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُونَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ نَصَاءٌ وَادُّونَ وَإِنْ افْتَرَقَتْ مَنَازِلُهُمْ وَأَبْدَانُهُمْ ، وَالْفَجَرَةُ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَشَشَةٌ مُتَخَاذِلُونَ وَإِنْ اجْتَمَعَتْ مَنَازِلُهُمْ وَأَبْدَانُهُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : مؤمنان ، نسبت به یکدیگر خیرخواه و دوستدارند ، اگرچه منزل ها و پیکرهایشان از یکدیگر جدا باشد. بدکاران، یکدیگر را می فریبند و تنها می گذارند ، گرچه منزل ها و پیکرهایشان ، کنار یکدیگر باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا اسْتَفَادَ امْرُؤٌ مُسْلِمٌ فَائِدَةً - بَعْدَ فَائِدَةِ الْإِسْلَامِ - مِثْلَ أَخٍ يَسْتَفِيدُهُ فِي اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ مسلمانی - پس از بهره اسلام آوردن - بهره ای همچون برادری خدایی ، به دست نیاورده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ طَعْمَ الْإِيمَانِ : مَنْ كَانَ يُحِبُّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ ، وَمَنْ كَانَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا ، وَمَنْ كَانَ أَنْ يُلْقَى فِي النَّارِ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يَرْجَعَ فِي الْكُفْرِ بَعْدَ أَنْ أَنْقَذَهُ اللَّهُ مِنْهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که دارای سه صفت باشد ، طعم ایمان را دریافته است : آن که دیگری را تنها برای خدا دوست می دارد؛ آن که خدا و پیامبرش نزدش محبوب تر از هر چیز دیگری باشند ؛ و آن که اگر او را در آتش اندازند ، برایش خوشایندتر از آن باشد که پس از آن که خداوند او را از کفر نجات داده است ، به کفر باز گردد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يَجِدَ خَلَاوَةَ الْإِيمَانِ فَلْيُحِبِّ الْمَرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّا لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : کسی که دوست دارد شیرینی ایمان را بیابد ، پس باید جز برای خدا کسی را دوست نداشته باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يَحِقُّ الْعَبْدُ حَقَّ صَرِيحِ الْإِيمَانِ حَتَّى يُحِبَّ لِلَّهِ تَعَالَى وَيُبْغِضَ لِلَّهِ ، فَإِذَا أَحَبَّ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى وَأَبْغَضَ لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى فَقَدْ اسْتَحَقَّ الْوَلَاءَ مِنَ اللَّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هیچ بنده ای حقیقت محض ایمان را در نمی یابد ، تا آن که برای خدا دوست بدارد و برای خدا دشمن بدارد ، و چون برای خدا دوست داشت و برای خدا دشمن داشت ، شایستگی دوستی از سوی خدا را به دست خواهد آورد .

(قرآن) «الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ» .

«دوستان در آن روز (قیامت) ، دشمن یکدیگرند ، جز پرهیزگاران» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ انْقَطَعَتِ الْأَرْحَامُ ، وَقَلَّتِ الْأَنْسَابُ ، وَذَهَبَتِ الْأُخُوَّةُ إِلَّا الْأُخُوَّةُ فِي اللَّهِ ، وَذَلِكَ قَوْلُهُ : «الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ» .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : چون روز قیامت شود ، پیوندهای خویشی بریده می شود ، تبار و نسبت خویشی کاسته می گردد و برادری ها - جز برادری خدایی - از میان می روند ، و این است مقصود گفته خداوند متعال : «دوستان در آن روز، دشمن یکدیگرند، جز پرهیزگاران» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : جَعَلَ اللَّهُ خُلَّتَنَا وَوَدَّنا خُلَّةَ الْمُتَّقِينَ وَوَدَّ الْمُخْلِصِينَ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، دوستی و محبت ما را دوستی و محبت مخلصان قرار داده است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَنَا شَفِيعٌ لِّكُلِّ رَجُلَيْنِ اتَّخَيَّافِي اللَّهَ مِنْ مَبْعَثِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : من از هنگام بعثتم تا روز قیامت ، شفیع هر آن دو تنی هستم که در راه خدا با یکدیگر ، دوستی و برادری می کنند .

درر الأحادیث عن يحيى بن الحسين : بَلَّغْنَا عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ أَنَّهُ كَانَ يَقُولُ : أَنَا شَفِيعٌ لِّكُلِّ أَخَوَيْنِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ مِنْ مَبْعَثِي إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ .

دُرر الأحادیث - به نقل از يحيى بن حسين - : برایمان گفته اند که پیامبر خدا می فرمود : «من از هنگام بعثتم تا روز قیامت، شفیع هر دو برادری هستم که در راه خدا با یکدیگر دوستی می کنند» .

﴿قرآن﴾ «فَمَا لَنَا مِنْ شَفِيعِينَ* وَ لَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ» .

«ما را ، نه شفیعانی است ، و نه دوستی مهربان» .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لِأَنْسٍ - : يَا أَنْسُ ، أَكْثَرُ مِنَ الْأَصْدِقَاءِ ؛ فَإِنَّهُمْ شُفَعَاءُ بَعْضُهُمْ فِي بَعْضٍ .

رسول خدا صلى الله عليه و آله : ای آنس! بر شمار دوستان بیفزای که آنان ، شفیع یکدیگرند .

عنه صلى الله عليه وآله : أَكْثَرُوا مِنَ الْمَعَارِفِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ؛ فَإِنَّ لِكُلِّ مُؤْمِنٍ شَفَاعَةً عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : بر شمار آشنایان از اهل ایمان بیفزایید ؛ زیرا روز قیامت ، هر مؤمنی را نزد خداوند ، شفاعتی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الْمُتَحَابُّونَ فِي اللَّهِ فِي ظِلِّ عَرْشِ اللَّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ ، يَفْرَعُ النَّاسُ وَلَا يَفْرَعُونَ ، وَيَخَافُ النَّاسُ وَلَا يَخَافُونَ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : دوستان خدایی ، در آن روزی که سایه ای جز سایه خدا نیست ، در سایه عرش خدا هستند . مردم وحشت می کنند؛ اما آنان ، وحشت نمی کنند و مردم می هراسند؛ اما آنان نمی هراسند .

عنه صلى الله عليه وآله : سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمْ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ ... : وَرَجُلَانِ تَحَابَّا فِي اللَّهِ ؛ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ ، وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند بر هفت تن سایه می افکند ، در روزی که سایه ای جز سایه اش نیست ... : و دو تن که در راه خدا با یکدیگر دوستی می کنند و بر اساس آن ، گرد یکدیگر می آیند و از یکدیگر جدا می شوند .

عنه صلى الله عليه وآله : الْمُتَحَابُّونَ فِي اللَّهِ فِي ظِلِّ الْعَرْشِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ ، يَغْبِطُهُمْ بِمَكَانِهِمُ النَّبِيُّونَ وَالشُّهَدَاءُ .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : دوستان خدایی ، روزی که سایه ای جز سایه خدا نیست ، در سایه عرش هستند و پیامبران و شهدایان ، به منزلت آنان رشک می برند .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : أَيْنَ الْمُتَحَابُّونَ بِجَلَالِي ؟ الْيَوْمَ أُظِلُّهُمْ فِي ظِلِّي يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلِّي .

رسول خدا صلى الله عليه وآله : خداوند ، روز قیامت می فرماید : «آنان که به وسیله جلال من با یکدیگر دوستی کرده اند ، کجایند ؟ امروز در سایه ام بر آنان سایه می افکنم ؛ روزی که سایه ای جز سایه من نیست» .

عنه صلى الله عليه وآله : مَا تَحَابَّ رَجُلَانِ فِي اللَّهِ إِلَّا وَضَعَ اللَّهُ لَهُمَا كُرْسِيًّا فَأُجْلِسَا عَلَيْهِ حَتَّى يَفْرُغَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ مِنَ الْحِسَابِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه دو تن در راه خدا با یکدیگر دوستی کنند ، خداوند ،
برایشان کرسی ای می نهد و آنان را بر آن می نشانند تا خداوند عز و جل از حساب
[خلق ، فراغت یابد .

عنه صلى الله عليه و آله - عِنْدَمَا سَأَلَهُ رَجُلٌ مِنَ الْأَعْرَابِ عَنْ نَاسٍ لَيْسُوا بِأَنْبِيَاءٍ وَلَا
شُهَدَاءٍ يَغْبِطُهُمُ الْأَنْبِيَاءُ وَالشُّهَدَاءُ عَلَى مَجَالِسِهِمْ وَقُرْبِهِمْ مِنَ اللَّهِ - : هُمْ نَاسٌ مِنْ أَفْنَاءِ
النَّاسِ وَنَوَازِعِ الْقَبَائِلِ ، لَمْ تَصِلْ بَيْنَهُمْ أَرْحَامٌ مُتَقَارِبَةٌ ، تَحَابُّوا فِي اللَّهِ عِزٌّ وَجَلٌّ وَتَصَافَوْا ،
يَضَعُ اللَّهُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنَابِرَ مِنْ نُورٍ فَيَجْلِسُ لَهُمْ عَلَيْهَا ، فَيَجْعَلُ وُجُوهَهُمْ نُورًا ، وَثِيَابَهُمْ
نُورًا ، يَفْرَعُ النَّاسُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَا يَفْزَعُونَ ، وَهُمْ أَوْلِيَاءُ اللَّهِ الَّذِينَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ
يَحْزَنُونَ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به سؤال مردی بادیه نشین ، درباره مردمانی
که نه پیامبرند و نه شهید ، اما پیامبران و شهیدان، به سبب جایگاه و منزلت نزدیکیشان به
خداوند ، بر آنان رشك می برند - :آنان ، مردمانی هستند از مردم گمنام و قبایل ناشناخته
و غریب که پیوند خویشاوندی میانشان وجود ندارد؛ بلکه در راه خداوند عز و جل با
یکدیگر دوستی ورزیده اند و با هم ، یکرنگ شده اند . خداوند ، روز قیامت ، برایشان
منبرهایی از نور می نهد و آنان را بر آنها می نشاند و چهره هایشان را نورانی و لباس
هایشان را فروزان می سازد . روز قیامت ، مردم می هراسند؛ اما آنان نمی هراسند، و
آنان ، اولیای خدا هستند که نه بر آنان ترسی است و نه اندوهگین می شوند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَخَى أَخًا فِي اللَّهِ رَفَعَهُ اللَّهُ دَرَجَةً فِي الْجَنَّةِ لَا يَنْأَلُهَا
بِشَيْءٍ مِنْ عَمَلِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرکه در راه خدا با کسی برادری کند ، خداوند ، او را در
بهشت به چنان منزلت والایی برمی کشد که با دیگر اعمالش بدان دست نمی یابد .

عنه صلى الله عليه وآله : مَا أَحَدَّثَ اللَّهُ تَعَالَى إِخَاءَ بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ إِلَّا أَحَدَّثَ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا
دَرَجَةً .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال، در میان مؤمنان ، برادری ای پدید نیاورد
، مگر آن که برای هریک از آن دو [برادر] نیز درجه ای (منزلتی) قرار داد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَخًا لِلَّهِ فِي اللَّهِ قَالَ : «إِنِّي أُحِبُّكَ لِلَّهِ» فَدَخَلَ
جَمِيعَا الْجَنَّةِ كَانَ الَّذِي أَحَبَّ فِي اللَّهِ أَرْفَعَ دَرَجَةً ؛ لِحُبِّهِ عَلَى الَّذِي أَحَبَّهُ لَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر که در راه خدا و برای خدا برادری را دوست بدارد و به او بگوید : «من تو را برای خدا دوست دارم» ، چون همگی به بهشت در آیند ، کسی که در راه خدا دیگری را دوست داشته است ، به سبب این دوستی ، منزلتش از دیگری بالاتر خواهد بود .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ جَدَّدَ أَخَا فِي الْإِسْلَامِ بَنَى اللَّهُ لَهُ بُرْجًا فِي الْجَنَّةِ مِنْ جَوْهَرَةٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هر کس در راه اسلام ، برادری تازه را به دوستی بگیرد ، خداوند در بهشت ، برایش بُرجی از گوهر می سازد .

عنه صلى الله عليه وآله : مَا أَحَدَثَ رَجُلٌ أَخَا فِي اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ إِلَّا بَنَى اللَّهُ لَهُ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه کسی در راه خداوند عز و جل پیمان برادری با دیگری پدید آورد ، خداوند در بهشت ، برایش خانه ای خواهد ساخت .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ الْمُتَحَابِّينَ لَتَرَى عُرْفُهُمْ فِي الْجَنَّةِ كَالْكَوْكَبِ الطَّالِعِ الشَّرْقِيِّ أَوِ الْغَرْبِيِّ، فَيُقَالُ : مَنْ هَؤُلَاءِ ؟ فَيُقَالُ : هَؤُلَاءِ الْمُتَحَابُّونَ فِي اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : اتاق های دوستانِ خدایی در بهشت، همچون ستاره درخشان شرقی یا غربی دیده می شود .

پس گفته می شود : اینان کیستند ؟

پاسخ داده می شود : «اینان، دوستانِ راه خداوند عز و جل هستند» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : الْمُتَحَابُّونَ فِي جَلَالِي لَهُمْ مَنَابِرُ مِنْ نُورٍ ، يَغْبِطُهُمُ النَّبِيُّونَ وَالشُّهَدَاءُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل فرمود : «دوستی کنندگان در راه جلال من ، منبرهایی از نور [در بهشت] دارند و پیامبران و شهیدان ، بر آنان رشک می برند» .

عنه صلى الله عليه وآله : الْمُتَحَابُّونَ فِي اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى أَرْضٍ زَبْرَجْدَةٍ خَضِرَاءَ فِي ظِلِّ عَرْشِهِ عَنْ يَمِينِهِ - وَكِلْتَا يَدَيْهِ يَمِينٌ - ، وَجُوهُهُمْ أَشَدُّ بَيَاضًا وَأَضْوَاءُ مِنَ الشَّمْسِ الطَّالِعَةِ ، يَغْبِطُهُمْ بِمَنْزِلَتِهِمْ كُلُّ مَلَكٍ مُقَرَّبٍ وَكُلُّ نَبِيٍّ مُرْسَلٍ ، يَقُولُ النَّاسُ : مَنْ هَؤُلَاءِ ؟ فَيُقَالُ : هَؤُلَاءِ الْمُتَحَابُّونَ فِي اللَّهِ .

رسول خدا صلی الله علیه وآله : روز قیامت، دوستان در راه خدا، (دوستیشان به خاطر خدا)، بر زمینی از زبرجد سبز و در سایه عرش خدا و در کنار دست راستش - حال آن که هر دو دستش راست است - قرار دارند و چهره هایشان سفیدتر و درخشان تر از خورشید تابان است - به سبب منزلتی که دارند ، هر فرشته مقرب و پیامبر مُرسَلی، بر آنان رشک می برد و مردم می گویند: «اینان کیستند؟» پس گفته می شود: «اینان، دوستان در راه خدا هستند» .

رسول الله صلی الله علیه وآله :أَوَّلُ مَنْ يَرِدُ الْحَوْضَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمُتَحَابُّونَ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : روز قیامت ، نخستین کسانی که بر حوض [کوثر] وارد می شوند ، دوستان در راه خداوند عز و جل هستند .

قرآن:

«لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَى حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ» .
«إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ * كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ * وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ * وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ» .

«نیکوکاری (طاعت) آن نیست که روی خود را به سوی مشرق و مغرب بگردانید، بلکه نیکی (طاعت) آن است که کسی به خدا و روز واپسین و فرشتگان و کتاب [آسمانی] و پیامبران ایمان آورد و مال [خود] را با وجود دوست داشتنش، به خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و در راه ماندگان و گدایان و در [راه آزاد کردن] بندگان بدهد و نماز را برپای دارد و زکات بدهد و آنان که چون عهد بندند، به عهد خود وفاداراند و در سختی و زیان و به هنگام جنگ شکیبایانند. آنانند کسانی که راست گفته اند و آنان همان پرهیزگارانند» .

«پرهیزگاران در باغ ها و چشمه ساراند. آنچه را پروردگارشان عطا فرموده می گیرند؛ زیرا که آنها پیش از این نیکوکار بودند و از شب اندکی را می غنودند و در سحرگاهان طلب آمرزش می کردند و در اموالشان برای سائل و محروم حقی [معین] بود» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يَتَّقُونَ اللَّهَ مِنَ الشَّيْءِ الَّذِي لَا يُتَّقَى مِنْهُ خَوْفًا مِنَ الدُّخُولِ فِي الشُّبْهَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پرهیزگاران کسانی هستند که از ترس افتادن در شبهه، از آنچه جای پرهیز ندارد پرهیز می کنند و از خدا پروا می نمایند .

عنه صلى الله عليه و آله - في وصيته لأبي ذرٍّ - : يا أبا ذرٍّ، لا يكون الرجل من المتقين حتى يحاسب نفسه أشدَّ من مُحاسبة الشريك لشريكه ، فيعلم من أين مَطْعُمُهُ ، ومن أين مَشْرَبُهُ ، ومن أين مَلْبَسُهُ ؟ أمِنْ حِلِّ ذَلِكَ ، أم مِنْ حَرَامٍ ؟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در سفارش خود به ابوذر - فرمود : ای ابوذر! آدمی از پرهیزگاران نباشد، مگر آنگاه که حسابرسی او از نفسش سخت تر از حساب کشیدن شریک از شریکش باشد و بداند که از کجا می خورد، از کجا می آشامد و از کجا می پوشد، آیا اینها از راه حلال است یا از حرام؟

رسول الله صلى الله عليه و آله : تَمَامُ التَّقْوَى أَنْ تَتَعَلَّمَ مَا جَهِلْتَ وَتَعْمَلَ بِمَا عَلِمْتَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همه تقوا این است که آنچه را نمی دانی بیاموزی و آنچه را می دانی به کار بندی .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ» .

«ای مردم! ما شما را از مرد و زنی آفریدیم و ملّت ملّت و قبیله قبیله تان گردانیدیم تا یکدیگر را بشناسید. در حقیقت ارجمندترین شما نزد خدا پرهیزگارترین شماست. بی تردید، خدا دانای آگاه است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : كُنْ بِالْعَمَلِ بِالتَّقْوَى أَشَدَّ اهْتِمَامًا مِنْكَ بِالْعَمَلِ بغيره ؛ فَإِنَّهُ لَا يَقِلُّ عَمَلٌ بِالتَّقْوَى ، وَكَيْفَ يَقِلُّ عَمَلٌ يُتَّقَبَلُ ؟ !لِقَوْلِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ : «إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به عمل با تقوا بیشتر اهتمام داشته باش، تا به عمل بدون تقوا؛ زیرا هیچ عملی که با تقوا توأم باشد اندک نیست، چگونه اندک باشد عملی که پذیرفته می شود! چون خداوند عز و جل می فرماید: «جز این نیست که خداوند از تقوا پیشگان می پذیرد» .

قرآن: «وَعِبَادُ الرَّحْمَنِ الَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى الْأَرْضِ هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ الْجَاهِلُونَ قَالُوا سَلَامًا» .

«و بندگان خدای رحمان کسانی هستند که روی زمین به نرمی گام برمی دارند و چون نادانان ایشان را طرف خطاب قرار دهند به ملایمت پاسخ می دهند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : عَلَيْكُمْ بِالسَّكِينَةِ وَالْوَقَارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر شما باد آرامش و وقار .

عنه صلى الله عليه و آله : لَيْسَ الْبِرُّ فِي حُسْنِ اللِّبَاسِ وَالزِّيِّ، وَلَكِنَّ الْبِرَّ فِي السَّكِينَةِ وَالْوَقَارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نیکی و صلاح به نیکویی لباس و هیأت نیست، بلکه نیکی و صلاح به آرامش و وقار است .

قرآن: «وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ مَسْئُولًا» .

«وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا»

«و به پیمان وفا کنید زیرا که از پیمان پرسش خواهد شد» .

«و آنان که چون عهد بندند، به عهد خود وفا دارند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُفِ إِذَا وَعَدَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که به خدا و روز قیامت ایمان دارد باید هرگاه وعده می دهد [بدان] وفا کند .

قرآن: «إِنْ يَنْصَرِكُمْ اللَّهُ فَلَا غَالِبَ لَكُمْ وَإِنْ يَخْذُلْكُمْ فَمَنْ ذَا الَّذِي يَنْصَرُّكُمْ مِنْ بَعْدِهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ» .

«اگر خدا شما را یاری کند هیچ کس بر شما غالب نخواهد شد و اگر واگذاردتان چه کسی بعد از او شما را یاری خواهد کرد؟ و مؤمنان باید فقط به خدا توکل کنند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْمَعَاصِي يَسْتَوِي بِهَا الْخِذْلَانُ عَلَى صَاحِبِهَا حَتَّى تُوقِعَهُ بِمَا هُوَ أَعْظَمُ مِنْهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به وسیله گناهان، خذلان برگناهکار مستولی می شود تا جایی که او را در گناهان بزرگتر می اندازد .

قرآن: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ * كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! چرا چیزی می گوئید که عمل نمی کنید؟ نزد خدا سخت ناپسند است که چیزی را بگوئید و نکنید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَوْحَى اللَّهُ إِلَى عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ: عِظْ نَفْسَكَ بِحِكْمَتِي ، فَإِنْ انْتَفَعْتَ فَعِظِ النَّاسَ ، وَإِلَّا فَاسْتَحْيِ مِنِّي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند به عیسی بن مریم چنین وحی فرمود: با حکمت من خودت را اندرز ده، اگر از آن سود بردی آنگاه مردم را نیز اندرزده وگرنه از من شرم کن .

رسول الله صلى الله عليه و آله : كَفَى بِالْمَوْتِ وَاعِظًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مرگ برای اندرز گرفتن بس است .

عنه صلى الله عليه و آله : عِدَّةُ الْمُؤْمِنِ دَيْنٌ ، وَعِدَّةُ الْمُؤْمِنِ كَالْأَخْذِ بِالْيَدِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وعده مؤمن، دین است [به گردن او]، وعده مؤمن مانند گرفتن با دست (قطعی) است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْعِدَّةُ دَيْنٌ ، وَيْلٌ لِمَنْ وَعَدَ ثُمَّ أَخْلَفَ ، وَيْلٌ لِمَنْ وَعَدَ ثُمَّ أَخْلَفَ ، وَيْلٌ لِمَنْ وَعَدَ ثُمَّ أَخْلَفَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وعده، دین است؛ وای بر کسی که وعده دهد و خُلف وعده کند، وای بر کسی که وعده دهد و خُلف وعده کند، وای بر کسی که وعده دهد و خُلف وعده کند .

قرآن: «فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ» .

«رَبَّنَا إِنَّكَ جَامِعُ النَّاسِ لِيَوْمٍ لَا رَيْبَ فِيهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُخْلِفُ الْمِيعَادَ» .

«پس، شکیبا باش که وعده خدا راست است و مبادا کسانی که یقین ندارند تو را به شتابزدگی وا دارند» .

«ای پروردگار ما! تو مردم را در روزی که در آن شکی نیست جمع خواهی کرد، براستی که خدا خلف وعده نمی کند» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ وَعَدَهُ اللهُ عَلَى عَمَلٍ ثَوَابُفَهُو مُنْجِزُهُ لَهُ ، وَمَنْ أَوْعَدَهُ عَلَى عَمَلٍ عِقَاباً فَهُو فِيهِ بِالْخِيَارِ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : خداوند به هر کس وعده پاداش در برابر کاری دهد، حتماً آن وعده را به کار می بندد و هر کس را در برابر کاری وعده کیفر دهد در [عملی کردن، یا عملی نکردن] آن وعده آزاد است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ رَفَعَهُ اللهُ ، فَهُوَ فِي نَفْسِهِ ضَعِيفٌ وَفِي أَعْيُنِ النَّاسِ عَظِيمٌ ، وَمَنْ تَكَبَّرَ وَضَعَهُ اللهُ ، فَهُوَ فِي أَعْيُنِ النَّاسِ صَغِيرٌ وَفِي نَفْسِهِ كَبِيرٌ ؛ حَتَّى لَّهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِمْ مِنْ كَلْبٍ أَوْ خَنْزِيرٍ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : هر که برای خدا فروتنی کند ، خداوند او را بالا برد . پس او در نظر خودش ناچیز باشد و در چشم مردم بزرگ . و هر که بزرگی فروشد ، خداوند او را پست گرداند . پس او در چشم مردم کوچک باشد و در نظر خودش بزرگ ؛ در نظر مردم حتی از سگ و خوک هم پست تر باشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه وآله : إِنَّ التَّوَّاضِعَ يَزِيدُ صَاحِبَهُ رِفْعَةً ، فَتَوَاضَعُوا يَرْفَعُكُمُ اللهُ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : همانا فروتنی، بر بلندی و رفعت صاحب خود می افزاید. پس فروتن باشید، تا خداوند شما را رفعت بخشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَفْضَلَ النَّاسِ عَبْدًا مَنْ تَوَاضَعَ عَنْ رِفْعَةٍ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه وآله : برترین مردم در بندگی [خدا] کسی است که در عین بزرگی فروتنی کند .

عنه صلى الله عليه و آله : طُوبَى لِمَنْ تَوَاضَعَ لِلَّهِ فِي غَيْرِ مَنْقَصَةٍ ، وَأَذَلَّ نَفْسَهُ فِي غَيْرِ مَسْكَنَةٍ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : خوشا به حال کسی که برای خداوند متعال فروتنی کند، بی آنکه او را نقص و کاستی باشد و خود را ذلیل گرداند بی آنکه او را خواری و مسکنت باشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ تَوَضَّأَ عَلَى طَهْرٍ كُتِبَ لَهُ عَشْرُ حَسَنَاتٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که با طهارت باشد و [روی آن] وضو سازد، ده ثواب برایش نوشته شود .

عنه صلی الله علیه و آله : الطَّاهِرُ النَّائِمُ كَالصَّائِمِ الْقَائِمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که با طهارت بخوابد، همانند روزه دار شب زنده دار است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَكْثَرُ مِنَ الطَّهْرِ يَزِدُ اللَّهَ فِعْمَرِكَ ، وَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ عَلَى طَهَارَةٍ فافْعَلْ ؛ فَإِنَّكَ تَكُونُ إِذَا مِتَّ عَلَى الطَّهَارَةِ شَهِيدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فراوان وضو بگیر تا خداوند عمر تو را زیاد گرداند. و اگر توانستی شب و روز با طهارت باشی این کار را بکن ؛ زیرا اگر در حال طهارت بمیری، شهید خواهی بود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَحْشُرُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ أُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ بَيْنَ الْأُمَمِ غُرًّا مُحَجَّلِينَ مِنْ آثَارِ الْوُضُوءِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل امت مرا در روز قیامت، بر اثر وضو، با چهره های زیبا و دست و پای سفید محشور می کند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا تَوَضَّأَ الْعَبْدُ تَحَاطُّ عَنْهُ ذُنُوبُهُ كَمَا تَحَاطُّ وَرَقُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه بنده وضو گیرد، گناهانش همچون برگ های این درخت فرو می ریزد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا تَوَضَّأَ الرَّجُلُ الْمُسْلِمُ خَرَجَتْ خَطَايَاهُ مِنْ سَمْعِهِ وَبَصَرِهِ وَيَدَيْهِ وَرِجْلَيْهِ ، فَإِنْ قَعَدَ قَعَدَ مَغْفُورًا لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه مرد مسلمان وضو بگیرد، گناهان او از گوش و چشم و دستان و پاهایش بیرون می روند. و چون بنشیند در حال آمرزیدگی نشسته است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَسْبَغَ الْوُضُوءَ فِي الْبَرْدِ الشَّدِيدِ كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ كِفْلَانِ ، وَمَنْ أَسْبَغَ الْوُضُوءَ فِي الْحَرِّ الشَّدِيدِ كَانَ لَهُ أَجْرُ كِفْلٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که در سرمای شدید خوب وضو بگیرد، دو سهم اجر دارد و هر که در گرمای سخت، کامل وضو بگیرد يك سهم اجر دارد .

قرآن: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ ... مَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ»

«ای کسانی که ایمان آورده ید! هرگاه برای نماز برخاستید صورت ها و دست هایتان را تا آرنج ها بشوید و سرهایتان و پاهایتان را تا برآمدگی روی پا مسح کنید... خدا نمی خواهد شما در رنج افتید، بلکه می خواهد که شما را پاکیزه سازد و نعمتش را بر شما تمام کند. باشد که سپاس گزارید.»

رسول الله صلى الله عليه و آله : الوُضوءُ نصفُ الإيمانِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وضو، نصف ایمان است .

عنه صلى الله عليه و آله : المَحْرُومُ مَنْ حُرِمَ الوَصِيَّةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : محروم [از رحمت خدا] کسی است که از وصیت کردن محروم شود .

عنه صلى الله عليه و آله : ما يَنْبَغِي لِامْرِئٍ مُسْلِمٍ أَنْ يَبِيتَ لَيْلَةً إِلَّا وَوَصِيَّتُهُ تَحْتَ رَأْسِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر هیچ مسلمانی سزاوار نیست که شبی را سپری کند، مگر اینکه وصیتش زیر سرش باشد .

قرآن: «كُتِبَ عَلَيْكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ» .

«بر شما مقرر شده است که چون یکی از شما را مرگ فرا رسد، اگر مالی برجای گذارد، برای پدر و مادر و خویشاوندان [خود] به طور پسندیده وصیت کند. [این کار] حقی است برای پرهیزگاران.»

رسول الله صلى الله عليه و آله : الوَصِيَّةُ حَقٌّ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وصیت کردن وظیفه هر مسلمانی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ لَهُ قَمِيصَانِ فَلْيُلْبَسْ أَحَدَهُمَا وَلْيُلْبَسِ الْآخَرَ أَخَاهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دو پیراهن داشته باشد ، یکی از آنها را بپوشد و دیگری را به برادرش دهد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : تَجَاوَزَ اللَّهُ لَأُمَّتِي عَمَّا حَدَّثْتُ بِهِ أَنْفُسَهَا مَا لَمْ تَنْطِقْ بِهِ أَوْ تَعْمَلْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند از وسوسه ها و تشکیکات ذهنی امت من تا زمانی که آنها را به زبان یا به مرحله عمل نیاورده باشند ، گذشت کرده است .

قرآن: «وَالْوَزْنُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ * وَمَنْ خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَظْلُمُونَ» .

«و در آن روز وزن ، حق است . پس هرکس ترازوهای [عمل] او سنگین باشد ، آنان رستگار اند . و هر کس ترازوهای [اعمال] وی سبک باشد ، پس آنانند که به خود زیان زده اند ، چرا که به آیات ما ستم می کردند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله - و يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَأَدِمَ [يَوْمَ الْقِيَامَةِ] - : قُمْ عِنْدَ الْمِيزَانِ فَانْظُرْ مَا يُرْفَعُ إِلَيْكَ مِنْ أَعْمَالِهِمْ ، فَمَنْ رَجَحَ مِنْهُمْ خَيْرُهُ عَلَى شَرِّهِ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فَلَهُ الْجَنَّةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در روز قیامت خداوند به آدم می فرماید: نزد ترازو بایست و به آنچه از اعمال آنها به سوی تو بالا می آید بنگر ، پس هر یک از آنها خوبی هایش به وزن ذره ای بر بدی هایش بچربد ، بهشت از آن او خواهد بود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كُفَّ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ تَكُنْ أَوْرَعَ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از حرام های خدا باز ایست ، تا پارساترین مردم باشی .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْوَرَعُ سَيِّدُ الْعَمَلِ ، مَنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَرَعٌ يَرُدُّهُ عَنِ مَعْصِيَةِ اللَّهِ تَعَالَى إِذَا خَلَا بِهَا لَمْ يَعْباَ اللَّهُ بِسَائِرِ عَمَلِهِ ، فَذَلِكَ مَخَافَةُ اللَّهِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ ، وَالْاِقْتِصَادُ فِي الْفَقْرِ وَالْغِنَى ، وَالْعَدْلُ عِنْدَ الرِّضَا وَالسُّخْطِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پارسایی سرور اعمال است؛ هر کس پارسایی نداشته باشد که هرگاه در خلوت با نافرمانی خدا رو به رو شود او را از ارتکاب آن باز دارد ، خداوند به دیگر اعمال او توجهی نکند؛ زیرا که پارسایی ، ترس از خداست در نهان و آشکار و میانه روی در تهیدستی و توانگری و مراعات عدالت در خشنودی و خشم .

عنه صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ دِينِكُمُ الْوَرَعُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برترین (کارهای) دین شما، پارسایی است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لِكُلِّ شَيْءٍ أَسٌّ ، وَأُسُّ الْإِيمَانِ الْوَرَعُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر چیزی بنیادی دارد و بنیاد ایمان پارسایی است .

عنه صلی الله علیه و آله : مِلَاكُ الدِّينِ الْوَرَعُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پایه دین، پارسایی است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا مِيرَاثَ لِلْقَاتِلِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : میراثی برای قاتل نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : وَلَدُ زِنَا لَا يَرِثُ وَلَا يُورَثُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زنازاده نه ارث می برد و نه کسی از او ارث می برد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : وَعِزَّتِي وَجَلَالِي ... لَا يُؤْثِرُ عَبْدٌ هَوَايَ عَلَى هَوَاهُ إِلَّا اسْتَحْفَظْتُهُ مَلَائِكَتِي ، وَكَفَلْتُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَيْنِ (الْأَرْضَ) رِزْقَهُ ، وَكُنْتُ لَهُ مِنْ وَرَاءِ تِجَارَةٍ كُلِّ تَاجِرٍ ، وَأَتَتْهُ الدُّنْيَا وَهِيَ رَاغِمَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل می فرماید: سوگند به عزت و جلالم... که هیچ بنده ای دلخواه مرا بر دلخواه خودش ترجیح ندهد مگر اینکه فرشتگانم را به نگهبانی از او بگمارم و آسمان ها و زمین ها را ضامن روزی او گردانم و از پس تجارت هر تاجری به فکر او باشم (بیشتر از تجارت هر تاجری به او سود رسانم) و دنیا به رغم میل خود [ذلیلانه] سوی او آید .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ الشَّدِيدَ لَيْسَ مَنْ غَلَبَ النَّاسَ، وَلَكِنَّ الشَّدِيدَ مَنْ غَلَبَ عَلَى نَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پهلوان کسی نیست که بر مردم چیره شود، بلکه پهلوان کسی است که بر نفس خود چیره شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَشَجَعُ النَّاسِ مَنْ غَلَبَ هَوَاهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شجاع ترین مردم، کسی است که بر هوس خود چیره آید .

❖ عنه صلى الله عليه وآله: حَرَامٌ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ عَزِّي بِالشَّهَوَاتِ أَنْ يَجُولَ فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر هر دلی که به شهوت ها آرام گرفته باشد، حرام است که در ملکوت آسمان ها گردش کند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : حَرَامٌ عَلَى كُلِّ قَلْبٍ مُتَوَلِّهِ بِالشَّهَوَاتِ أَنْ يَسْكُنَهُ الْوَرَعُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بر هر دلی که شیفته شهوت ها باشد، حرام است که پارسایی در آن منزل کند .

❖ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : وَعِزَّتِي وَجَلَالِي ... لَا يُؤْتِرُ عَبْدٌ هَوَاهُ عَلَى هَوَايَ إِلَّا شَتَّتَ عَلَيْهِ أَمْرَهُ ، وَلَبَسَتْ عَلَيْهِ دُنْيَاهُ ، وَشَغَلَتْ قَلْبَهُ بِهَا ، وَلَمْ أُوتِهِ مِنْهَا إِلَّا مَا قَدَّرْتُ لَهُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل می فرماید: به عزّت و جلالم سوگند... هیچ بنده ای پسند خود را بر پسند من مقدّم ندارد، مگر اینکه کار او را پریشان سازم و دنیایش را بر وی نابسامان کنم و دلش را به آن مشغول گردانم و از دنیا به او ندهم، مگر همانچه برایش مقدر کرده ام .

❖ قرآن: «بَلِ اتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا أَهْوَاءَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ فَمَنْ يَهْدِي مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَالَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ» ❖ .

«نه، [این چنین نیست] بلکه کسانی که ستم کرده اند، بدون هیچ گونه دانشی، هوس های خود را پیروی کرده اند. پس آن کس را که خدا گمراه کرده، چه کسی هدایت می کند؟ و برای آنان یاورانی نخواهد بود» .

❖ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : رَبِّ شَهْوَةٍ سَاعَةٍ تُورِثُ حُزْنَ طَوِيلًا ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : چه بسیار شهوتی که ساعتی بیش نپاید، اما اندوهی طولانی در پی آرد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ إِبْلِيسَ قَالَ : أَهْلَكْتُهُمْ بِالذُّنُوبِ فَأَهْلَكُونِي بِالْإِسْتِغْفَارِ ، فَلَمَّا رَأَيْتُ ذَلِكَ أَهْلَكْتُهُمْ بِالْأَهْوَاءِ فَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُهْتَدُونَ فَلَا يَسْتَغْفِرُونَ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ابلیس گفت: من آنان را با گناهان به هلاکت افکندم و آنان مرا با استغفار هلاک کردند. پس، چون چنین دیدم، آنان را به واسطه هواها (فرقه ها و

عقاید گوناگون) به هلاکت انداختم؛ زیرا [در این صورت] خیال می کنند رهیافته اند و از این رو دیگر استغفار نمی کنند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّمَا سُمِّيَ الْهَوَى لَا تَهْ يَهْوِي بِصَاحِبِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هوى را بدان سبب هوى نامیده اند که صاحب خود را فرو می افکند .

قرآن: «أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ» .

«پس، آیا دیدی کسی را که هوای خویش را معبود خود قرار داده و خدا او را دانسته گمراه گردانیده و بر گوش او و دلش مهر زده و بر دیده اش پرده نهاده است؟ آیا پس از خدا چه کسی او را هدایت خواهد کرد؟ آیا پند نمی گیرید؟» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا تَحْتَ ظِلِّ السَّمَاءِ مِنْ إِلَهٍ يُعْبَدُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَعْظَمَ عِنْدَ اللَّهِ مِنْ هَوَى مُتَّبِعٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در زیر این آسمان ، هیچ معبودی که به جای خداوند پرستیده شود، نزد خدا منفورتر از هوای نفس نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَتْ هِمَّتُهُ أَكْلَهُ ، كَانَتْ قِيمَتُهُ مَا أَكَلَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که همتش خوراکش باشد، ارزشش به اندازه همان چیزی است ، که می خورد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ مَعَالِيَ الْأُمُورِ وَأَشْرَافَهَا ، وَيَكْرَهُ سَفْسَافَهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال کارهای والا و شریف را دوست دارد و کارهای پست و حقیر را خوش ندارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الدِّينَارَ وَالْدِّرْهَمَ أَهْلَكَمَا مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ ، وَهُمَا مُهْلِكَاكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به راستی که درهم و دینار پیشینیان شما را نابود کرد و همین دو نابود کننده شماست .

عنه صلى الله عليه و آله : يَهْرَمُ ابْنُ آدَمَ وَيَشَبُّ مِنْهُ اثْنَانِ : الْحَرِصُ عَلَى الْمَالِ ، وَالْحَرِصُ عَلَى الْعُمْرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : آدمیزاده پیرمی شود و دو چیز در وجود او جوان می گردد: آزمندی به مال، و آزمندی به زندگی .

قرآن: «وَمَا كُنَّا مُهْلِكِي الْقُرَى إِلَّا وَأَهْلُهَا ظَالِمُونَ» .

«و ما آبادی ها را تا مردمشان ستمگر نبودند، نابود کننده نبوده ایم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَمَّا الْمُهْلِكَاتُ : فَشَحُّ مَطَاعٍ ، وَهَوَى مُتَّبَعٍ ، وَإِعْجَابُ الْمَرءِ بِنَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عوامل نابود کننده عبارتند از: فرمانبری از بخل ، پیروی از هوس و خودپسندی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَهْرَمُ ابْنُ آدَمَ وَتَشَبُّ مِنْهُ اثْنَتَانِ : الْحَرِصُ وَالْأَمَلُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آدمی پیر می شود و دو چیز در او جوان می گردد: آزمندی و آرزو .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَثَلُ ابْنِ آدَمَ وَإِلَى جَنْبِهِ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ مَنِيَّةً ، إِنْ أَخْطَأَتْهُ الْمَنَايَا وَقَعَ فِي الْهَرَمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : آدمیزاد راست ایستاده است و نود و نه عامل مرگ در کنارش صف کشیده اند. اگر این عوامل مرگ به او اصابت نکنند به پیری و فرتوتی می رسد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْعَائِدُ فِي هَيْبَتِهِ كَالْعَائِدِ فِيْقِيَّتِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که بخشش خود را پس بگیرد، مانند کسی است که استفراغش را بخورد .

عنه صلى الله عليه و آله : مِنْ تَكْرِمَةِ الرَّجُلِ لِأَخِيهِ الْمُسْلِمِ أَنْ يَقْبَلَ تُحَفَّتَهُ ، وَيُتَحَفَّهُ بِمَا عِنْدَهُ ، وَلَا يَتَكَلَّفَ لَهُ شَيْئًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از احترام مرد به برادرش این است که پیشکش او را بپذیرد و از همان چیزی که نزد خود دارد به او پیشکشی دهد و برای پیشکش دادن چیزی به او، خود را به تکلف و زحمت نیندازد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَوْ أَهْدِيَ إِلَيَّ كُرَاعٌ لَقَبِلْتُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر پاچه گاویا گوسفندی هم به من هدیه دهند، آن را می پذیرم .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّا لَنَقْبِلُ هَدِيَّةَ مُشْرِكٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ما هدیه هیچ مشرکی را نمی پذیریم .

رسول الله صلی الله علیه و آله : هَدَايَا الْعَمَالِ غُلُولٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هدایایی که به کارگزاران پیشکش می شود، خیانت است .

عنه صلی الله علیه و آله : الْهَدِيَّةُ تُوْرَثُ الْمَوَدَّةَ، وَتَجْدُرُ الْأُخُوَّةَ، وَتُذْهِبُ الضَّغِينَةَ، تَهَادُوا تَحَابُّوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هدیه دادن، محبت می آورد و برادری را نگه می دارد و کینه و دشمنی را می برد . برای یکدیگر هدیه ببرید تا دوستدار هم شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : تَهَادُوا تَحَابُّوا ، تَهَادُوا فَإِنَّهَا تَذْهَبُ بِالضَّغَائِنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به یکدیگر هدیه دهید، تانسبت به همدیگر با محبت شوید . به یکدیگر هدیه دهید؛ زیرا هدیه کینه ها را می برد .

عنه صلی الله علیه و آله : بُعِثْتُ دَاعِيَا وَمُبَلِّغَا وَلَيْسَ إِلَيَّ مِنَ الْهُدَى شَيْءٌ ، وَخُلِقَ إِبْلِيسُ مُزَيَّنًا وَلَيْسَ إِلَيْهِ مِنَ الضَّلَالَةِ شَيْءٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من [فقط] برای دعوت و رساندن [پیام خدا] برانگیخته شده ام و در کار هدایت، هیچ اختیاری ندارم و ابلیس نیز برای آراستن [گناهان در نظر مردم] آفریده شد و در کار گمراه کردن هیچ اختیاری ندارد .

قرآن: «إِنَّكَ لَا تَهْدِي مَنْ أَحْبَبْتَ وَلَكِنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ» .

«در حقیقت، تو هر که را دوست داری نمی توانی راهنمایی کنی، بلکه خداست که هر که را بخواهد راهنمایی می کند و او به هدایت پذیران داناتر است» .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : قَالَ اللهُ جَلَّ جَلَالُهُ : عِبَادِي، كُلُّكُمْ ضَالٌّ إِلَّا مَنْ هَدَيْتُهُ ،
وَكُلُّكُمْ فَقِيرٌ إِلَّا مَنْ أَغْنَيْتُهُ ، وَكُلُّكُمْ مُذْنِبٌ إِلَّا مَنْ عَصَمْتُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند جلّ جلاله فرمود: ای بندگان من! همه شما
گمراهید، مگر کسی که من هدایتش کنم و همه شما نیازمندید، مگر کسی که من توانگرش
سازم و همه شما گناهکارید، مگر کسی که من او را از گناه نگهدارم .

عنه صلى الله عليه و آله - لِرَجُلٍ سَأَلَهُ أَنْ يُوصِيَهُ - :أَوْصِيكَ أَنْ لَا تُشْرِكَ بِاللَّهِ شَيْئًا ...
وَادْعِ النَّاسَ إِلَى الْإِسْلَامِ ، وَاعْلَمْ أَنَّ لَكَ بِكُلِّ مَنْ أَجَابَكَ عِتْقَ رَقَبَةٍ مِنْ وَلَدِ يَعْقُوبَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - به مردی که خواهش کرد او را سفارشی کند - فرمود :
به تو سفارش می کنم که چیزی را شریک خدا نگردانی... و مردم را به اسلام فراخوان و
بدان که به ازای هر کس که دعوت تو را پاسخ دهد، ثواب آزاد کردن بنده ای از فرزندان
یعقوب خواهی داشت .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله - لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا بَعَثَهُ إِلَى الْيَمَنِ - : يَا عَلِيُّ ، لَا
تُقَاتِلَنَّ أَحَدًا حَتَّى تَدْعُوهُ ، وَابْتَغِ اللَّهَ لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ عَلَى يَدَيْكَ رَجُلًا خَيْرٌ لَكَ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ
الشَّمْسُ وَغَرَبَتْ ، وَلَكَ وَلَاؤُهُ يَا عَلِيُّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - هنگامی که علی علیه السلام را به یمن فرستاد - فرمود :
ای علی! هرگز با کسی جنگ مکن مگر اینکه قبلاً او را [به اسلام] دعوت کرده باشی که
به خدا سوگند، اگر خداوند کسی را به دست تو هدایت کند برایت بهتر است از آنچه آفتاب
بر آن طلوع و غروب می کند ؛ و تو بر شخص هدایت شده ولایت داری ، ای علی .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَدَابَرُوا ، وَلَا تَقَاطَعُوا ، وَكُونُوا عِبَادَ اللَّهِ إِخْوَانًا ، هَجَرُ
الْمُؤْمِنِينَ ثَلَاثًا ، فَإِنْ تَكَلَّمَا إِلَّا أَعْرَضَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَنْهُمَا حَتَّى يَتَكَلَّمَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : با یکدیگر قهر نکنید و از هم نبرید و با هم، ای بندگان
خدا، برادر باشید. قهر کردن دو مؤمن سه روز است؛ اگر [پس از سه روز] با هم صحبت
نکردند خداوند عز و جل از آن دو روی گرداند تا زمانی که با هم صحبت کنند .

عنه صلى الله عليه و آله : أَيُّمَا مُسْلِمِينَ تَهَاجَرَا فَمَكْنَا ثَلَاثًا لَا يَصْطَلِحَانِ إِلَّا كَانَا خَارِجِينَ مِنَ
الْإِسْلَامِ، وَلَمْ يَكُنْ بَيْنَهُمَا وَلَايَةٌ، فَأَيُّهُمَا سَبَقَ إِلَى كَلَامِ أَخِيهِ كَانَ السَّابِقَ إِلَى الْجَنَّةِ يَوْمَ الْحِسَابِ

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر دو مسلمانی که با هم قهر کنند و سه روز به قهر خود ادامه دهند و آشتی نکنند، هر دو از اسلام بیرون روند و میان آنان هیچ پیوند دینی نباشد و هر کدام از آنان پیش از دیگری بابرادرش حرف بزند، در روز حسابرسی جلوتر به بهشت رود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا هِجْرَةَ فَوْقَ ثَلَاثٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : قهر بیش از سه روز، روا نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَحِلُّ لِلْمُؤْمِنِ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روا نیست که مؤمن بیش از سه روز با برادرش قهر باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا تَحِلُّ الْهِجْرَةُ فَوْقَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ، فَإِنَّ التَّقْيَا فَسَلَّمَ أَحَدُهُمَا فَرَدَّ الْآخَرُ اشْتَرَاكَ فِي الْأَجْرِ ، وَإِنْ لَمْ يَرُدَّ بَرِيءٌ هَذَا مِنَ الْإِثْمِ ، وَبَاءَ بِهِ الْآخَرُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : قهر کردن بیش از سه روز روا نیست. پس اگر با هم رو به رو شدند و یکی از آن دو سلام کرد و دیگری جواب سلامش را داد، هر دو در ثواب شریک هستند، ولی اگر جوابش را نداد، آن که سلام کرده از گناه مبرا است و دیگری گنهگار است .

عنه صلی الله علیه و آله : يَا أَبَا ذَرٍّ، إِيَّاكَ وَهَجْرَانَ أَخِيكَ ؛ فَإِنَّ الْعَمَلَ لَا يُتَقَبَّلُ مِنَ الْهَجْرَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای ابوذر! از قهر کردن با برادرت بپرهیز؛ زیرا با وجود قهر بودن عمل پذیرفته نمی شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : هَجَرُ الْمُسْلِمِ أَخَاهُ كَسَفَكِ دَمِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : قهر کردن مسلمان با برادرش، مانند ریختن خون اوست .

رسول الله صلی الله علیه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَامُ - : لَا تَعْرَبَ بَعْدَ الْهِجْرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در سفارش به علی علیه السلام - فرمود : بعد از هجرت، تعرب [جایز] نیست .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ فَرَّ بِدِينِهِ مِنْ أَرْضٍ إِلَى أَرْضٍ وَإِنْ كَانَ شَبْرًا مِنَ الْأَرْضِ ، اسْتَوْجَبَ الْجَنَّةَ وَكَانَ رَفِيقَ إِبْرَاهِيمَ وَمُحَمَّدٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس برای دین خود از سرزمینی به سرزمینی دیگر، ولو به اندازه يك وجب زمین باشد، بگریزد، سزاوار بهشت باشد و همدم ابراهیم و محمد است .

عنه صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ الْهَجْرَةِ أَنْ تَهْجُرَ السُّوءَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برترین هجرت، آن است که از بدی هجرت (دوری) کنی .

عنه صلى الله عليه و آله : الْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ الْخَطَايَا وَالذُّنُوبَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مهاجر کسی است که از خطاها و گناهان دور شود .

قرآن: «وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ» .

«و از پلیدی دور شو» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ الْهَجْرَةِ أَنْ تَهْجُرَ مَا كَرِهَ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برترین هجرت، آن است که از آنچه خدا خوش ندارد هجرت (دوری) کنی .

عنه صلى الله عليه و آله : الْهَجْرَةُ هِجْرَتَانِ : إِحْدَاهُمَا أَنْ تَهْجُرَ السَّيِّئَاتِ ، وَالْأُخْرَى أَنْ تُهَاجِرَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَرَسُولِهِ ، وَلَا تَنْقَطِعُ الْهَجْرَةُ مَا تُقْبَلُ التَّوْبَةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هجرت دو گونه است: يك هجرت، دوری کردن از گناهان است و دیگری آن است که به سوی خدای متعال و رسول او هجرت کنی و تا زمانی که توبه پذیرفته می شود هجرت قطع نمی شود .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ، هَاجِرُوا وَتَمَسَّكُوا بِالْإِسْلَامِ ؛ فَإِنَّ الْهَجْرَةَ لَا تَنْقَطِعُ مَا دَامَ الْجِهَادُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم! مهاجرت کنید و به اسلام چنگ در زنید؛ زیرا تا زمانی که جهاد باشد هجرت قطع نمی شود .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ الْعَمَلِ النَّيَّةُ الصَّادِقَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برترین عمل، نیت صادق است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يا ابا ذرّ ، لِيَكُنْ لَكَ فِي كُلِّ شَيْءٍ نِيَّةٌ صَالِحَةٌ ، حَتَّى فِي النَّوْمِ وَالْأَكْلِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای ابوذر! باید در هر کاری نیتی پاک داشته باشی حتی در خوابیدن و خوردن .

عنه صلی الله علیه و آله : نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ أَبْلَغُ مِنْ عَمَلِهِ ، وَكَذَلِكَ الْفَاجِرُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نیت مؤمن، رساننده تر از عمل اوست و همین طور فاجر (کافر) .

رسول الله صلی الله علیه و آله : نِيَّةُ الْمُؤْمِنِ خَيْرٌ مِنْ عَمَلِهِ ، وَنِيَّةُ الْكَافِرِ شَرٌّ مِنْ عَمَلِهِ، وَكُلُّ عَامِلٍ يَعْمَلُ عَلَى نِيَّتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نیت مؤمن، بهتر از عمل اوست و نیت کافر، بدتر از عمل اوست و هر عمل کننده ای مطابق نیت خود عمل می کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يا ابا ذرّ ، هَمَّ بِالْحَسَنَةِ وَإِنْ لَمْ تَعْمَلْهَا ، لِكَيْلَا تُكْتَبَ مِنَ الْغَافِلِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای ابوذر! قصد کار نیک کن هرچند انجامش ندهی، تا از غافلان نوشته نشوی .

عنه صلی الله علیه و آله - لَمَّا أُغْزِيَ عَلِيًّا عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي سَرِيَّةٍ ، فَقَالَ رَجُلٌ لِأَخِ لَهُ : أُغْزِ بِنَا فِي سَرِيَّةٍ عَلِيٍّ لَعَلَّنَا نَصِيبُ خَادِمًا أَوْ دَابَّةً أَوْ شَيْئًا نَتَبَلَّغُ بِهِ - : إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ ، وَلِكُلِّ أَمْرٍ مَا نَوَى ، فَمَنْ غَزَا ابْتِغَاءَ مَا عِنْدَ اللَّهِ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ، وَمَنْ غَزَا يُرِيدُ عَرَضَ الدُّنْيَا أَوْ نَوَى عِقَالًا لَمْ يَكُنْ لَهُ إِلَّا مَا نَوَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - هنگامی که علی علیه السلام را با فرماندهی سپاهی روانه جنگ کرد و مردی به برادر خود گفت: با ما در سپاه علی به جنگ بیا شاید غلامی یا چهارپایی یا چیزی که به درمان بخورد به دست بیاوریم - فرمود : جز این نیست که اعمال به نیت هاست و برای هرکس همان چیزی است که نیتش را دارد. پس هرکه برای تحصیل آنچه نزد خداست بجنگد، بی گمان اجرش با خداست و هرکس برای رسیدن به

متاع دنیا یا به نیت عقلی (زانوبند شتر) بجنگد ، او را [نصیب و پاداشی] جز همان چه
برایش جنگیده است، نباشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يا أَيُّهَا النَّاسُ، إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ ، وَإِنَّمَا لِكُلِّ امْرِئٍ مَا
نَوَى ، فَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ فَهِجْرَتُهُ إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ، وَمَنْ كَانَتْ هِجْرَتُهُ
إِلَى دُنْيَا يُصِيبُهَا أَوْ امْرَأَةٍ يَتَزَوَّجُهَا فَهِجْرَتُهُ إِلَى مَا هَاجَرَ إِلَيْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ای مردم! جزاین نیست که اعمال به نیت هاست و در
حقیقت برای هرکس آن چیزی است که نیت می کند. پس هرکه هجرتش برای خدا و رسول
اوباشد، به سوی خدا و رسول او هجرت کرده است و هرکه هجرتش برای رسیدن به
چیزی از دنیا یا ازدواج کردن با زنی باشد، هجرتش به سوی همان چیزی است که به نیت
آن هجرت کرده است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا آوَى أَحَدُكُمْ إِلَى فِرَاشِهِ ... لِيَقُلْ : اللَّهُمَّ إِنِّ أَمْسَكْتَ نَفْسِي فِي
مَنَامِي فَاعْفِرْ لَهَا ، وَإِنْ أُرْسَلَتْهَا فَاحْفَظْهَا بِمَا تَحْفَظُ بِهِ عِبَادَكَ الصَّالِحِينَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه فردی از شما به بسترش رفت... بگوید : «اللهم إن
امسكت نفسي في منامي فاعفر لها ، و ان ارسلتها فاحفظها بما تحفظ به عبادك الصالحين»؛
خداوند! اگر جان مرا در خواب گرفتی، آن را بیامرز و اگر [به پیکرم] بازگرداندی آن را
چنانکه بندگان صالح خود را حفظ می کنی حفظ کن .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ قَرَأَ «الْهَاقُمُ التَّكَاثُرُ» عِنْدَ مَنَامِهِ وَفِي فِتْنَةِ الْقَبْرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس موقع خواب سوره «الهاکم التکاثر» را بخواند از
عذاب قبر محفوظ ماند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ قَرَأَ «قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ» حِينَ يَأْخُذُ مَضْجَعَهُ ، غَفَرَ اللَّهُ
عَزَّ وَجَلَّ لَهُ ذُنُوبَ خَمْسِينَ سَنَةً .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس وقتی به بستر خود می رود سوره «قل هو الله
احد» را بخواند، خداوند گناهان پنجاه سال او را بیامزد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ نَامَ عَلَى الْوُضُوءِ إِنْ أَدْرَكَهُ الْمَوْتُ فِي لَيْلِهِ فَهُوَ عِنْدَ
اللَّهِ شَهِيدٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که با وضو بخوابد، اگر در آن شب مرگش در رسد نزد خداوند شهید به شمار می آید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يَبَيِّنُ أَحَدُكُمْ وَيَدُهُ عَمْرَةً ، فَإِنْ فَعَلَ فَأَصَابَهُ لَمَمٌ لِلشَّيْطَانِ فَلَا يُلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ يك از شما با دست های چرب [از غذا] نخوابد. پس اگر چنین کرد و گزندی از شیطان به او رسید کسی را جز خود سرزنش نکند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَكَثْرَةَ النَّوْمِ ؛ فَإِنَّ كَثْرَةَ النَّوْمِ يَدْعُ صَاحِبَهُ فَقِيرًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از پر خوابی بپرهیزد؛ زیرا پر خوابی صاحب خود را در روز قیامت تهیدست می گذارد .

قرآن: «وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا . . .»
«اللَّهُ يُتَوَفَّى الْأَنْفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَالَّتِي لَمْ تَمُتْ فِي مَنَامِهَا فَيُمْسِكُ الَّتِي قَضَىٰ عَلَيْهَا الْمَوْتَ وَيُرْسِلُ الْأُخْرَىٰ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» .

«و خواب شما را [مایه] آسایش و استراحت قرار دادیم» .

«خدا روح مردم را هنگام مرگشان به تمامی باز می ستاند و [نیز] روحی را که در [موقع خوابش] نمرده است [قبض می کند] . پس آن نفسی را که مرگ را بر او واجب کرده است نگاه می دارد و آنهای دیگر را تا هنگامی معین باز پس می فرستد. قطعاً در این امر برای مردمی که می اندیشند نشانه هایی است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : النَّوْمُ أَخُو الْمَوْتِ ، وَلَا يَمُوتُ أَهْلُ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خواب برادر مرگ است، و بهشتیان نمی میرند [و در بهشت نمی خوابند] .

رسول الله صلی الله علیه و آله : النَّاسُ سَوَاءٌ كَأَسْنَانِ الْمُشْطِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مردم همانند دندانهای شانه یکسان اند .

قرآن: «يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُمْ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِمْ بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ» .

«آن روز که مردان و زنان مؤمن را می بینی که نورشان پیشاپیش آنها و به جانب راستشان دوان است. [به آنان گویند :]امروز مژدگانی شما باغ هایی است که از زیر [درختان] آن نهرها روان است؛ در آنها جاویدانید. این است همان کامیابی بزرگ» .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لِرَجُلٍ قَالَ : أَحِبُّ أَنْ أُحْشَرَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي النُّورِ - : لَا تَظْلَمُ أَحَدًا تُحْشَرَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي النُّورِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به مردی که عرض کرد : من دوست دارم در روز قیامت با نور و روشنایی به محشر آیم - فرمود : به هیچ کس ظلم نکن تا روز قیامت در نور و روشنایی محشر شوی .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ شَهِدَ شَهَادَةً حَقًّا لِيُحْيِيَ بِهَا حَقَّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ أَتَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَوْجْهَهُ نُورٌ مَدَّ الْبَصَرَ ، يَعْرِفُهُ الْخَلِيقُ بِاسْمِهِ وَنَسَبِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس شهادت حقی بدهد تا با آن حق مسلمانی را زنده کند، روز قیامت در حالی بیاید که چهره اش نورانی است و تا چشم کار می کند نورش می درخشد و خلائق او را به نام و نسب بشناسند .

عنه صلى الله عليه و آله : عَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ ؛ فَإِنَّهُ نُورٌ لَكَ فِي الْأَرْضِ ، وَذُخْرٌ لَكَ فِي السَّمَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : تلاوت قرآن کن که آن در زمین برای تو نور است و در آسمان برایت اندوخته .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الصَّلَاةُ نُورٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نماز، نور و روشنایی است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ رَمَى بِسَهْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَانَ لَهُ نُورًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که يك تیر در راه خدا بیندازد، آن تیر در روز قیامت برای او نوری باشد .

قرآن: «وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا» .

«و پاسی از شب را زنده بدار [عبادت] زیاده ای برای توست، امید که پروردگارت تو را به مقامی پسندیده برساند» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : إِنَّ لِلْقُلُوبِ إِقْبَالَ وَادْبَارًا ، فَإِذَا أَقْبَلَتْ فَتَنَّقَلُوا ، وَإِذَا أُدْبِرَتْ فَعَلَيْكُمْ بِالْفَرِيضَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بی گمان دل ها را روی آوردن و روی گرداندنی است . پس هرگاه روی آوردند مستحبات به جا آورید و هرگاه روی گرداندند به واجبات بپردازید .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَنْ سَعَى بِأَخِيهِ إِلَى سُلْطَانٍ أَحْبَطَ اللَّهُ تَعَالَى عَمَلَهُ كُلَّهُ ، وَإِنْ وَصَلَ إِلَيْهِ مَكْرُوهٌ أَوْ أَدَّى جَعَلَهُ اللَّهُ تَعَالَى مَعَ هَامَانَ فِي دَرَجَةِ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که از برادر خود نزد سلطانی سعایت (سخن چینی) کند، خداوند متعال همه اعمال او را بر باد دهد و اگر به شخصی که از او سعایت (سخن چینی) کرده است ناراحتی یا گزندى رسد خدای متعال سعایت کننده را با هامان در يك درجه از آتش قرار دهد .

قرآن: «وَلَا تُطِعْ كُلَّ حَلَّافٍ مَّهِينٍ * هَمَّازٍ مَشَاءٍ بَنَمِيمٍ» .

«و از هر قسم خورنده فرومایه ای فرمان مبر، که عیبجوست و برای خبرچینی گام برمی دارد» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَالنَّمِيمَةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از سخن چینی پرهیزید .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ مِنْ حَقَائِقِ الْإِيمَانِ: الْإِنْفَاقُ مِنَ الْإِقْتَارِ ، وَإِنْصَافُكَ النَّاسَ مِنْ نَفْسِكَ ، وَبَذْلُ الْعِلْمِ لِلْمُتَعَلِّمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز از حقیقت های ایمان است : انفاق کردن در حال تنگدستی، انصاف به خرج دادن با مردم و دانش بخشی به طالب دانش .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَنْ مَنَعَ مَالَهُ مِنَ الْأَخْيَارِ اخْتِيَارًا صَرَفَ اللَّهُ مَالَهُ إِلَى الْأَشْرَارِ اضْطِرَارًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که مال خود را به اختیار از نیکان دریغ کند، خداوند مالش را به اجبار نصیب بدان گرداند .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَا نَقَصَ مَالٌ مِنْ صَدَقَةٍ قَطُّ ، فَأَعْطُوا وَلَا تَجْبُنُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ گاه مالی بر اثر صدقه دادن کم نشده است. پس عطا کنید و نترسید .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَعْطَى دِرْهَمًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَتَبَ اللَّهُ لَهُ سَبْعِمِائَةَ حَسَنَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که يك درهم در راه خدا بدهد، خداوند برایش هفتصد ثواب می نویسد .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ» .

«آمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَأَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَحْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَأَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ» .

«وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلِأَنْفُسِكُمْ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! از آنچه به شما روزی کرده ایم انفاق کنید پیش از آنکه روزی فرا رسد که در آن نه داد و ستدی است و نه دوستی و نه وساطتی. و کافران خود ستمکارانند» .

«به خدا و پیامبر او ایمان آورید و از آنچه شما را در [استفاده از] آن جانشین کرده است انفاق کنید؛ زیرا کسانی از شما که ایمان آورده و انفاق کنند پاداش بزرگی خواهند داشت» .

«و هر مالی که انفاق کنید، به سود خود شماست» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَرْضُ الْقِيَامَةِ نَارٌ مَا خَلَا ظِلُّ الْمُؤْمِنِ ؛ فَإِنَّ صَدَقَتَهُ تُظِلُّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سرزمین قیامت سراسر (گرما) آتش است، مگر سایه مؤمن؛ زیرا که صدقه اش بر او سایه می افکند .

عنه صلی الله علیه و آله : ذُو الْوَجْهَيْنِ فِي الدُّنْيَا يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَهُ وَجْهَانِ مِنَ النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که در دنیا دو چهره باشد، روز قیامت با دو چهره از آتش محشور می شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الصَّلَاةُ عَلَيَّ وَعَلَى أَهْلِ بَيْتِي تَذْهَبُ بِالنَّفَاقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : صلوات فرستادن بر من و اهل بیتم نفاق را از بین می برد .

عنه صلى الله عليه و آله : ارفعوا أصواتكم بالصَّلَاةِ عَلَيَّ ؛ فَإِنَّهَا تَذْهَبُ بِالنَّفَاقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با صدای بلند بر من صلوات بفرستید که آن نفاق را از بین می برد .

قرآن:

«وَعَدَ اللَّهُ الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ» .

«إِنَّ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ وَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا» .

«خدا به مردان و زنان منافق و کافران آتش جهنم را وعده داده است. در آن جاودانه اند. آن آتش برای ایشان کافی است و خدا لعنتشان کرده و برای آنان عذابی پایدار است» .

«آری، منافقان در فروترین طبقات دوزخند و هرگز برای آنان یآوری نخواهی یافت» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَجِيءُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ذُو الْوَجْهَيْنِ دَالِعًا لِسَانَهُ فِي قَفَاهُ ، وَآخِرُ مَنْ قُدِّمَ ، يَلْتَهِبَانِ نَارًا حَتَّى يُلْهَبَا جَسَدَهُ ، ثُمَّ يُقَالُ لَهُ : هَذَا الَّذِي كَانَ فِي الدُّنْيَا ذَا وَجْهَيْنِ وَذَا لِسَانَيْنِ ، يُعْرَفُ بِذَلِكَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : روز قیامت انسان دو چهره در حالی می آید که يك زبان از پس گردنش آویزان است و يك زبان از جلو و در آنها آتشی افروخته است که به [تمام بدنش زبانه می کشد. سپس به او گفته می شود : این کسی است که در دنیا دو رو و دو زبان بود. او بدین گونه در روز قیامت شناخته می شود .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا زَادَ خُشُوعُ الْجَسَدِ عَلَى مَا فِي الْقَلْبِ فَهُوَ عِنْدَنَا نِفَاقٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : چنانچه خشوع بدن بر خشوع دل بچربد این در نظر ما نفاق است .

عنه صلى الله عليه و آله : لِلْمُنَافِقِينَ عَلَامَاتٌ يُعْرَفُونَ بِهَا : تَحِيَّتُهُمْ لَعْنَةً ، وَطَعَامُهُمْ نُهْمَةً ، وَغَنِيمَتُهُمْ غُلُولٌ ، لَا يَقْرَبُونَ الْمَسَاجِدَ إِلَّا هُجْرًا ، وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ إِلَّا دُبْرًا ، مُسْتَكْبِرِينَ لَا يَأْلَفُونَ وَلَا يُؤْلَفُونَ ، خُسْبٌ بِاللَّيْلِ سُخْبٌ بِالنَّهَارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : منافقان را نشانه هایی است که با آنها شناخته می شوند : درودشان لعنت است، پرخور و شکم باره اند، به غنائم دستبرد می زنند، به مساجد نزدیک نمی شوند مگر به قصد دوری ، نماز را آخر وقت می خوانند، خود برتر بینند، به طوری که با کسی انس و الفت نمی گیرند و کسی هم با آنان الفت نمی گیرد، شب مانند چوب خشک می افتند (شب زنده داری نمی کنند) و روز صدای خود را به جرّ و بحث بلند می کنند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ خَالَفَتْ سَرِيرَتُهُ عَلَانِيَتَهُ فَهُوَ مُنَافِقٌ كَانْنَا مَنْ كَانَ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که باطنش با ظاهرش ناسازگار باشد، همو منافق است، هر که می خواهد باشد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : الْمُنَافِقُ يَمْلِكُ عَيْنِيهِ يَبْكِي كَمَا يَشَاءُ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : منافق، چشمانش در اختیار اوست، هرگونه بخواهد گریه می کند .

❦ قرآن:

«إِنَّ الْمُنَافِقِينَ يُخَادِعُونَ اللَّهَ وَهُوَ خَادِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوا إِلَى الصَّلَاةِ قَامُوا كُسَالَى يُرَآؤُونَ النَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ اللَّهَ إِلَّا قَلِيلًا * مُدْبِذِينَ بَيْنَ ذَلِكَ لَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَلَا إِلَى هَؤُلَاءِ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ سَبِيلًا» ❦ .

«منافقان با خدا نیرنگ می کنند و حال آنکه او با آنان نیرنگ می کند. و چون به نماز ایستند با کسالت و تنبلی برخیزند. با مردم ریا می کنند و خدا را جز اندکی یاد نمی کنند. میان آن [دو گروه] دو دلدند، نه با اینانند و نه با آنان. و هر که را خدا گمراه کند، هرگز راهی برای [نجات] او نخواهی یافت» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْمُنَافِقُ مَنْ إِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ ، وَإِذَا فَعَلَ أَفْشَى ❦ ، وَإِذَا قَالَ كَذَبَ ، وَإِذَا اتُّمِّنَ خَانَ ، وَإِذَا رُزِقَ طَاشَ ، وَإِذَا مُنِعَ عَاشَ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : منافق کسی است که هرگاه وعده دهد خلف وعده کند، هرگاه کاری کند آن را در بوق و کرنا کند، و هرگاه سخن بگوید دروغ گوید، هرگاه امانتی به او سپارند خیانت ورزد، هرگاه روزی داده شود سبکسری کند و هرگاه روزی داده نشود (و تنگدست گردد) به زندگی روی آورد .

قرآن:

«فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ» .

«در نتیجه، به سزای آنکه با خدا خلف وعده کردند و از آن روی که دروغ می گفتند، در دل هایشان - تا روزی که او را دیدار کنند - پیامدهای نفاق را باقی گذاشت» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ النِّفَاقَ يَبْدُو لُمَظَةً سَوْدَاءَ ، فَكُلَّمَا ازْدَادَ النِّفَاقُ عِظَمًا ازْدَادَ ذَلِكَ السَّوَادُ ، فَإِذَا اسْتَكْمَلَ النِّفَاقُ اسْوَدَّ الْقَلْبُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نفاق ابتدا به صورت نقطه ای سیاه [بر دل] ظاهر می شود و هرچه نفاق بیشتر شود آن نقطه بزرگتر می گردد و چون نفاق به مرحله کمال رسید، دل به کلی سیاه می شود .

قرآن:

«وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ» .

«و سوگند به نفس ملامتگر» .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في وصيته لابن مسعود - : يَا بْنَ مَسْعُودٍ ، أَكْثَرُ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَالْبِرِّ ؛ فَإِنَّ الْمُحْسِنَ وَالْمُسِيءَ يَنْدَمَانِ ، يَقُولُ الْمُحْسِنُ : يَا لَيْتَنِي ازْدَدْتُ مِنَ الْحَسَنَاتِ ! وَيَقُولُ الْمُسِيءُ : قَصَّرْتُ ، وَتَصْدِيقُ ذَلِكَ قَوْلُهُ تَعَالَى : «وَلَا أُقْسِمُ بِالنَّفْسِ اللَّوَّامَةِ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در سفارش خود به ابن مسعود - فرمود : ای پسر مسعود! کارهای شایسته و نیک بسیار به جای آر؛ زیرا نیکوکار و بدکار هر دو پشیمان می شوند. نیکوکار می گوید : کاش خوبی های بیشتری انجام می دادم و بدکار می گوید : کوتاهی کردم. مؤیداین مطلب، سخن خدای متعال است که می فرماید : «وسوگند به نفس ملامتگر» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَمْسَى وَأَصْبَحَ وَعِنْدَهُ ثَلَاثُ فَقَدِ تَمَّتْ عَلَيْهِ النِّعْمَةُ فِي الدُّنْيَا : مَنْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى مُعَافًى فِي بَدَنِهِ ، آمِنًا فِي سَرِّهِ ، عِنْدَهُ قُوَّةٌ يَوْمِهِ ، فَإِنْ كَانَتْ عِنْدَهُ الرَّابِعَةُ فَقَدِ تَمَّتْ عَلَيْهِ النِّعْمَةُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ ؛ وَهُوَ الْإِيمَانُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که شب و روز خود راسپری کند و از سه چیز برخوردار باشد، نعمت دنیا بر او تمام شده است : کسی که بام و شامش را در تندرستی و

آسودگی خاطر گذراند و خوراک روز خود را داشته باشد و اگر چهارمین نعمت را هم داشته باشد، نعمت دنیا و آخرت را کامل دارد و آن نعمت ایمان است .

قرآن:

«وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ» .

«و از نعمت پروردگار خویش [با مردم] سخن گوی» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ أَنْ يَرَى أَثَرَ نِعْمَتِهِ عَلَى عَبْدِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند دوست دارد که اثر نعمت خود را در بنده اش ببیند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عِبَادًا اخْتَصَّاهُمُ بِالنَّعْمِ ، يُقَرُّهَا فِيهِمْ مَا بَدَّلُوها لِلنَّاسِ ، فَإِذَا مَنَعُوها حَوَّلَهَا مِنْهُمْ إِلَى غَيْرِهِمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند بندگانی دارد که نعمت ها را در اختیار آنان نهاده است . تا زمانی که این نعمت ها را به مردم بذل و بخشش کنند، آنها را در میانشان نگه می دارد و هرگاه دریغ ورزند نعمت ها را از آنان به دیگران منتقل می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : نِعْمَتَانِ مَفْتُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ : الْفَرَاغُ وَالصَّحَّةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دو نعمت است که بسیاری از مردم در آنها آزموده می شوند [یا به سبب آنها به گمراهی و فساد می افتند] : فراغت و تندرستی .

عنه صلى الله عليه و آله : نِعْمَتَانِ مَكْفُورَتَانِ : الْأَمْنُ وَالْعَافِيَةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دو نعمت است که نادیده گرفته می شود : امنیت و سلامت .

عنه صلى الله عليه و آله : هَلَاكَ الْمُتَقَدَّرُونَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مردمان کثیف و پلشت به هلاکت در افتند .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تُؤْوُوا التُّرَابَ خَلْفَ الْبَابِ ؛ فَإِنَّهُ مَأْوَى الشَّيْطَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خاکروبه را پشت در [حیاط] جمع نکنید؛ زیرا که لانه شیطان می شود .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا تُبَيِّتُوا الْقُمَامَةَ فِي بُيُوتِكُمْ وَأَخْرِجُوا نَهَارًا؛ فَإِنَّهَا مَقْعَدُ الشَّيْطَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زباله را شب در خانه های خودنگه ندارید و آن را در روز به بیرون از خانه منتقل کنید؛ زیرا زباله جایگاه شیطان است .

قرآن:

«وَأَتَاكُمْ مِنْ كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِنْ تَعَدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا إِنَّ الْإِنْسَانَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ» .

«و هر آنچه از او خواستید به شما عطا کرد و اگر نعمت خدا را شماره کنید، نمی توانید آن را به شمار در آورید. همانا انسان ستم پیشه ناسپاس است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ لَمْ يَرَ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ عَلَيْهِ نِعْمَةً إِلَّا فِي مَطْعَمٍ أَوْ مَشْرَبٍ أَوْ مَلْبَسٍ ، فَقَدْ قَصَرَ عَمَلُهُ وَدَنَا عَذَابُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که نعمت خداوند عز و جل را فقط درخوراک یا نوشیدنی یا پوشاک ببیند، بی گمان عملش کوتاه و عذابش نزدیک باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : بِئْسَ الْعَبْدُ الْقَادُورَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چه بد است بنده کثیف و لاقید .

عنه صلی الله علیه و آله : طَهَّرُوا هَذِهِ الْأَجْسَادَ طَهَّرَكُمُ اللَّهُ ؛ فَإِنَّهُ لَيْسَ عَبْدٌ يَبِيتُ طَاهِرًا إِلَّا بَاتَ مَعَهُ مَلَكٌ فِي شِعَارِهِ، وَلَا يَتَقَلَّبُ سَاعَةً مِنَ اللَّيْلِ إِلَّا قَالَ: اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِعَبْدِكَ فَإِنَّهُ بَاتَ طَاهِرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : این بدن ها را پاکیزه سازید، [تا] خداوند [جان] شما را پاکیزه گرداند؛ زیرا هیچ بنده ای نیست که شب با بدنی پاکیزه بخوابد مگر اینکه فرشته ای در میان جامه او با وی می خوابد و هیچ ساعتی از شب از این پهلوی به آن پهلوی نمی چرخد مگر اینکه آن فرشته گوید : خدایا! بنده ات را بیمارز؛ زیرا که با بدنی پاکیزه خوابیده است .

عنه صلی الله علیه و آله - لَمَّا أَبْصَرَ رَجُلًا شَعَثًا شَعْرُ رَأْسِهِ ، وَسَخَةً ثِيَابُهُ ، سَيِّئَةً حَالُهُ - :
مِنَ الدِّينِ الْمُتَعَةِ وَإِظْهَارِ النِّعْمَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - وقتی مردی را دید که موهایی ژولیده و جامه ای چرکین و سر و وضعی نامرتب داشت - فرمود : استفاده از نعمت های خدا و آشکار ساختن نعمت جزو دین است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : تَنْظَفُوا بِكُلِّ مَا اسْتَطَعْتُمْ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى بَنَى الْإِسْلَامَ عَلَى النَّظَافَةِ ، وَلَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ إِلَّا كُلُّ نَظِيفٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خودتان را با هر وسیله ای که می توانید پاکیزه کنید؛ زیرا که خداوند متعال اسلام را برپایه پاکیزگی بنا کرده است و هرگز به بهشت نرود مگر کسی که پاکیزه باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ النَّاسِكَ النَّظِيفَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند، عبادت کننده پاکیزه را دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ اتَّخَذَ ثَوْبًا فَلْيُنْظِفْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکه جامه ای می پوشد، باید آن را پاکیزه نگه دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ يُحِبُّ الطَّيِّبَ، نَظِيفٌ يُحِبُّ النَّظَافَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند پاک است و شخص پاک را دوست دارد، پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَعَلِّي عَلَيْهِ السَّلَام - : يَا عَلِيُّ، لَكَ أَوَّلُ نَظَرَةٍ ، وَالثَّانِيَةُ عَلَيْكَ وَلَا لَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به علی علیه السلام - فرمود : ای علی! نگاه اول از آن تو و نگاه دوم به زیان توست نه به سود تو .

عنه صلی الله علیه و آله : اِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عَلَى امْرَأَةٍ ذَاتِ بَعْلِ مَلَأَتْ عَيْنَهَا مِنْ غَيْرِ زَوْجِهَا أَوْ غَيْرِ ذِي مَحَرَمٍ مِنْهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خشم خداوند عز و جل سخت است بر زن شوهرداری که چشم خود را از غیر شوهر خود یا از کسی که محرم او نیست پرکند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ مَلَأَ عَيْنَهُ مِنْ حَرَامٍ مَلَأَ اللَّهُ عَيْنَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنَ النَّارِ ، إِلَّا أَنْ يَتُوبَ وَيَرْجِعَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که چشم خود را از حرام پرکند، خداوند در روز قیامت چشم او را از آتش پرگرداند مگر اینکه توبه کند و از عمل خود دست بردارد .
عنه صلی الله علیه و آله : غُضُّوا أَبْصَارَكُمْ تَرَوْنَ الْعَجَائِبَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چشمان خود را [از حرام] فروبندید تا شگفتی ها را بینید .

قرآن:

«قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ * وَقُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا» .

«به مردان با ایمان بگو : دیدگان خود را فرو نهند و شرمگاه هایشان را نگه دارند که این برای آنان پاکیزه تر است و خداوند به آنچه انجام می دهند آگاه است. و به زنان با ایمان بگو : دیدگان خود را [از هر نامحرمی] فرو بندند و شرمگاه هایشان را نگه دارند و زیورهای خود را جز آنچه پیداست آشکار نگردانند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لِكُلِّ عَضْوٍ مِنْ ابْنِ آدَمَ حَظٌّ مِنَ الزَّنا : الْعَيْنُ زِنَاهَا النَّظَرُ .
پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای هر عضوی از اعضای آدمیزاد بهره ای از زناست، زناي چشم هم چشم چرانی است .

عنه صلی الله علیه و آله : النَّظَرُ فِي ثَلَاثَةِ أَشْيَاءَ عِبَادَةٌ : النَّظَرُ فِي وَجْهِ الْوَالِدَيْنِ ، وَفِي الْمُصْحَفِ ، وَفِي الْبَحْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نگریستن در سه چیز عبادت است : نگاه کردن در روی پدر و مادر، و در قرآن، و در دریا .

رسول الله صلی الله علیه و آله : النَّظَرُ إِلَى الْعَالَمِ عِبَادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إِلَى الْإِمَامِ الْمُقْسِطِ عِبَادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إِلَى الْوَالِدَيْنِ بِرَافَةٍ وَرَحْمَةٍ عِبَادَةٌ ، وَالنَّظَرُ إِلَى الْأَخِ تَوَدُّهُ فِي اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عِبَادَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نگاه کردن به عالم عبادت است، نگاه کردن به پیشوای دادگر عبادت است، نگاه کردن مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگاه کردن به برادری که به خاطر خدا دوستش داری عبادت است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَفُضُولَ النَّظَرِ ؛ فَإِنَّهُ يَبْذُرُ الْهَوَى ، وَيُولِّدُ الْعَفْلَةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از نگاه های زیادی بپرهیزید؛ زیرا که آن تخم هوس می پراکند و غفلت می زاید .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ وَاسَى الْفَقِيرَ ، وَأَنْصَفَ النَّاسَ مِنْ نَفْسِهِ ، فَذَلِكَ الْمُؤْمِنُ حَقًّا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که به تهیدست کمک مالی کند و نسبت به مردم، از خود انصاف به خرج دهد چنین کسی مؤمن حقیقی است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَمَّا عَلَامَةُ النَّاصِحِ فَأَرْبَعَةٌ : يَقْضِي بِالْحَقِّ ، وَيُعْطِي الْحَقَّ مِنْ نَفْسِهِ ، وَيَرْضَى لِلنَّاسِ مَا يَرْضَاهُ لِنَفْسِهِ ، وَلَا يَعْتَدِي عَلَى أَحَدٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نشانه شخص خیرخواه چهار چیز است : به حق قضاوت می کند و از خود به دیگران حق می دهد، برای مردم همان می پسندد که برای خود می پسندد و به [حق] هیچ کس دست درازی نمی کند .

عنه صلى الله عليه و آله : لِيَنْصَحِ الرَّجُلُ مِنْكُمْ أَخَاهُ كَنْصِيحَتِهِ لِنَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر يك از شما همان گونه که خیرخواه خویش است، باید خیرخواه برادرش نیز باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَعْظَمَ النَّاسِ مَنَزِلَةً عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْشَاهُمْ فِي أَرْضِهِ بِالنَّصِيحَةِ لِخَلْقِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با منزلت ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت، کسی است که در راه خیرخواهی برای خلق او بیش از دیگران قدم بر دارد .

قرآن:

«أَبْلَغُكُمْ رَسُولَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ» .

«پیام های پروردگارم را به شما می رسانم و برای شما خیرخواهی می کنم و از سوی خداوند چیزهایی می دانم که شما نمی دانید» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه وآله : قَالَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ : أَحَبُّ مَا تَعَبَّدُ لِي بِهِ عَبْدِي ، النَّصْحُ لِي .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه وآله : خداوند عز و جل فرمود: محبوبترین چیزی که بنده ام به وسیله آن مرا عبادت می کند، خیرخواهی (خلوص) برای من است .

عنه صلى الله عليه وآله : لَقَدْ أُوزِيْتُ فِي اللهِ وَمَا يُؤْذِي أَحَدٌ ، وَأُخِفْتُ [فِي] اللهِ وَمَا يُخَافُ أَحَدٌ ، وَلَقَدْ أَتَتْ عَلَيَّ ثَلَاثُونَ مِنْ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ وَمَا لِي وَلِبَلَالٍ طَعَامٌ يَأْكُلُهُ ذُو كَبِدٍ إِلَّا شَيْءٌ يُوَارِيهِ إِبْطُ بِلَالٍ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه وآله : هیچ کس به اندازه من در راه خدا آزار ندیده و هیچ کس به اندازه من در راه خدا ترسانده و تهدید نشده است. سی شبانه روز بر من گذشت و من و بلال [حبشی] غذایی که موجود زنده ای می خورد، برای خوردن نداشتیم، مگر آن مقداری که اگر زیر بغل بلال می گذاشتی ناپدید می شد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه وآله : مَا أُوزِيَ أَحَدٌ مِثْلَ مَا أُوزِيْتُ فِي اللهِ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه وآله : هیچ کس به اندازه ای که من در راه خدا آزار دیده ام، آزار ندیده است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه وآله : خَمْسٌ لَا أَدْعُهُنَّ حَتَّى الْمَمَاتِ : الْأَكْلُ عَلَى الْحَضِيضِ مَعَ الْعَبِيدِ ، وَرُكُوبِي الْحِمَارَ مُؤَكَّفَا ، وَحَلْبِي الْعَزَّ بِيَدِي ، وَلُبْسُ الصُّوفِ ، وَالتَّسْلِيمُ عَلَى الصَّبْيَانِ ؛ لَتَكُونَ سُنَّةً مِنْ بَعْدِي .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه وآله : پنج کار است که تا زنده هستم رهایشان نمی کنم : غذا خوردن روی زمین با بندگان، سوار شدن بر الاغ برهنه، دوشیدن بز با دست خودم، پوشیدن لباس پشمینه و سلام کردن به کودکان، تا این کارها بعد از من سنت شود .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه وآله : أَمَا وَاللَّهِ إِنِّي لَأَمِينٌ فِي السَّمَاءِ وَأَمِينٌ فِي الْأَرْضِ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه وآله : هان! به خدا قسم که من در آسمان امین هستم و در زمین نیز امینم .

عنه صلى الله عليه وآله : بُعِثَ كُلُّ نَبِيٍّ كَانَ قَبْلِي إِلَى أُمَّتِهِ بِلِسَانِ قَوْمِهِ ، وَبَعَثَنِي إِلَى كُلِّ أَسْوَدَ وَأَحْمَرَ بِالْعَرَبِيَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پیش از من هر پیامبری به زبان قوم خود به سوی امتش فرستاده شد، ولی خداوند مرا به زبان عربی به سوی هر سیاه و سفیدی فرستاده است .

قرآن:

«وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا كَافَّةً لِّلنَّاسِ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ» .

«وما تو را جز [به سیمت] بشارتگر و هشدار دهنده برای تمام مردم نفرستادیم. لیکن بیشتر مردم نمی دانند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أنا رسولٌ من أدركتُ حياَ ومن يولدُ بعدي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من پیامبر کسانی که با من به سر می برند و کسانی که بعد از من به دنیا می آیند هستم .

عنه صلی الله علیه و آله : أُعْطِيتُ خَمْسًا لَمْ يُعْطَهُنَّ نَبِيٌّ كَانَ قَبْلِي : أُرْسِلْتُ إِلَى الْأَبْيَضِ وَالْأَسْوَدِ وَالْأَحْمَرِ ، وَجُعِلَتْ لِي الْأَرْضُ طَهْرًا وَمَسْجِدًا ، وَنُصِرْتُ بِالرُّعْبِ ، وَأُحِلَّتْ لِيَ الْغَنَائِمُ وَلَمْ تُحَلَّ لِأَحَدٍ أَوْ قَالَ : لِنَبِيٍّ - قَبْلِي ، وَأُعْطِيتُ جَوَامِعَ الْكَلِمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پنج چیز به من داده شده که به هیچ يك از پیامبران پیش از من داده نشده است : به سوی سفید و سیاه و سرخ فرستاده شده ام. زمین برای من طهور و سجده گاه قرار داده شده، به واسطه رعب و وحشت یاری داده شده ام. غنائم برای من حلال شده، درحالی که پیش از من برای هیچ کس - یا فرمود : هیچ پیامبری - حلال نبوده و سخنان جامع به من عطا شده است .

عنه صلی الله علیه و آله : ما خَلَقَ اللهُ خَلْقًا أَفْضَلَ مِنِّي ، وَلَا أَكْرَمَ عَلَيْهِ مِنِّي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند هیچ مخلوقی نیافرید که نزد او از من برتر و گرامیتر باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : أنا أَوَّلُ وَافِدٍ عَلَى الْعَزِيزِ الْجَبَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَكِتَابُهُ وَأَهْلُ بَيْتِي ثُمَّ أُمَّتِي ، ثُمَّ أَسْأَلُهُمْ : مَا فَعَلْتُمْ بِكِتَابِ اللهِ وَبِأَهْلِ بَيْتِي ؟

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین کسی که روز قیامت بر خدای عزیز جبار وارد می شود، من هستم و کتاب او و اهل بیت من و سپس امّت. آن گاه از آنان می پرسم که با کتاب خدا و اهل بیت من چه کردند .

عنه صلی الله علیه و آله : أنا أَتَقَاكُمْ اللهُ ، وَأَعْلَمُكُمْ لِحُدُودِ اللهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من خداپرواترین [خدا ترس ترین] شما و آگاهترینتان به حدود خداوندم هستم .

عنه صلى الله عليه و آله : أنا قائدُ المرسلين ولا فخرَ ، وأنا خاتمُ النبيينَ ولا فخرَ ، وأنا أولُ شافعٍ وأولُ مُشفّعٍ ولا فخرَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خودستایی نیست، من جلودار پیامبرانم ؛ خودستایی نباشد، من خاتم پیامبرانم؛ خودستایی نیست، من نخستین شفاعت کننده و نخستین کسی هستم که شفاعتش پذیرفته می شود .

عنه صلى الله عليه و آله : أنا سيّدُ ولدِ آدَمَ ولا فخرَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خودستایی نیست، من سرور فرزندان آدم هستم .

عنه صلى الله عليه و آله : أنا دَعَوَةُ إِبْرَاهِيمَ ، قَالَ وَهُوَ يَرْفَعُ الْقَوَاعِدَ مِنَ الْبَيْتِ : رَبَّنَا وَابْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من همان دعای ابراهیم هستم که هنگام ساختن پایه های کعبه گفت : «ای پروردگار ما! در میان آنان رسولی از خودشان برانگیز...» .

عنه صلى الله عليه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنَّمَا أَنَا رَحْمَةٌ مُّهْدَاةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! من در حقیقت رحمتی اهدایی [از جانب خدا] هستم .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : أنا أديبُ اللهِ وعلِّي أدِيبِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من تربیت شده خدا هستم و علی تربیت شده من .

قرآن:

«مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَكِنْ رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا» .

«محمد، پدر هیچ يك از مردان شما نیست، بلکه فرستاده خدا و خاتم پیامبران است و خدا همواره بر همه چیز داناست» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : أنا العاقِبُ الَّذِي لَيْسَ بَعْدَهُ نَبِيٌّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من عاقب هستم، [یعنی] کسی که پس از او پیامبری نیست .

قرآن:

«مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ» .

«لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ» .

«يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا * وَدَاعِيَا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا» .

«محمد رسول خداست» .

«هر آینه رسولی از خود شما برایتان مبعوث شد که آنچه شما را رنج می دهد بر او گران می آید. سخت به شما دلبسته است و نسبت به مؤمنان رؤوف و مهربان است...» .

«هان ای پیامبر! ما تو را گواه و نوید دهنده و هشدار دهنده فرستادیم. و کسی که به اذن خدا به سوی او دعوت می کند و چراغی روشنی بخش» .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا سَأَلَهُ يَهُودِيٌّ عَنْ وَجْهِ تَسْمِيَّتِهِ بِمُحَمَّدٍ وَأَحْمَدَ وَأَبِي الْقَاسِمِ وَبَشِيرٍ وَنَذِيرٍ وَدَاعٍ ؟ - :أَمَّا مُحَمَّدٌ فَإِنِّي مَحْمُودٌ فِي الْأَرْضِ ، وَأَمَّا أَحْمَدُ فَإِنِّي مَحْمُودٌ فِي السَّمَاءِ ، وَأَمَّا أَبُو الْقَاسِمِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقْسِمُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ قِسْمَةَ النَّارِ ؛ فَمَنْ كَفَرَ بِي مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ فِي النَّارِ ، وَيَقْسِمُ قِسْمَةَ الْجَنَّةِ ؛ فَمَنْ آمَنَ بِي وَأَقَرَّ بِنُبُوتِي فِي الْجَنَّةِ . وَأَمَّا الدَّاعِي فَإِنِّي أَدْعُو النَّاسَ إِلَى دِينِ رَبِّي عَزَّوَجَلَّ ، وَأَمَّا النَّذِيرُ فَإِنِّي أُنذِرُ بِالنَّارِ مَنْ عَصَانِي ، وَأَمَّا الْبَشِيرُ فَإِنِّي أَبَشِّرُ بِالْجَنَّةِ مَنْ أَطَاعَنِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به سؤال مردی یهودی از علّت نامگذاری ایشان به محمد و احمد و ابوالقاسم و بشیر و نذیر و داعی - فرمود : اما محمد، از آن روست که من در زمین ستوده ام. اما احمد، از آن روست که من در آسمان ستوده ام. اما ابوالقاسم، از آن روست که خداوند عز و جل روز قیامت قسمت آتش را جدا می کند و هر که، از اولین و آخرین انسان ها، به من کافر شده باشد جایش در آتش است و قسمت بهشت را جدا می سازد و هر که به من ایمان آورده و به نبوت من اقرار کرده باشد، جایش در بهشت است. اما داعی، از آن روست که من مردم را به دین پروردگارم عز و جل دعوت می کنم. اما نذیر، از آن روست که هر کس نافرمانی کند او را به آتش بیم می دهم و اما بشیر، از آن روست که هر کس اطاعت کند، او را به بهشت بشارت می دهم .

قرآن:

«وَإِنَّ يُونُسَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ * إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلِ الْمَشْحُونِ * فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ * فَالْتَقَمَهُ الْحُوتُ وَهُوَ مُلِيمٌ * فَلَوْلَا أَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُسَبِّحِينَ * لَلَبِثَ فِي بَطْنِهِ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ * فَنَبَذْنَاهُ بِالْعَرَاءِ وَهُوَ سَقِيمٌ * وَأَنْبَتْنَا عَلَيْهِ شَجَرَةً مِنْ يَقْطِينٍ * وَأَرْسَلْنَاهُ إِلَى مِائَةِ أَلْفٍ أَوْ يَزِيدُونَ * فَاْمَنُوا فَمَتَّعْنَاهُمْ إِلَى حِينٍ» .

«و یونس از فرستادگان بود. آن گاه که به سوی کشتی پُر [پُر از بار و جمعیت]،

بگریخت. پس [سرنشینان] با هم قرعه انداختند و [یونس] از بازندگان شد. [او را به دریا انداختند] و ماهی او را بلعید، در حالی که او نکوهشگر خویش بود. و اگر او از زمره تسبیح کنندگان نبود، قطعاً تا روزی که برانگیخته می شوند، در شکم آن [ماهی] می ماند. پس او را در حالی که ناخوش بود به خشکی افکندیم. و بر بالای [سر] او بوته کدویی رویانیدیم. و او را به سوی صد هزار نفر یا بیشتر روانه کردیم. پس ایمان آوردند و تا چندی برخوردارشان کردیم» .

رسولُ اللهِ صلی الله علیه و آله : لَا يَنْبَغِي لِأَحَدٍ أَنْ يَقُولَ : أَنَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ يُونُسَ بْنِ مَتَّى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ کس را نسزد که بگوید : من در نزد خداوند بهتر از یونس بن متی هستم .

عنه صلی الله علیه و آله : رَأَيْتُ عِيسَى بْنَ مَرْيَمَ فَإِذَا هُوَ رَجُلٌ أَبْيَضُ مُبْطَنٌ مِثْلُ السَّيْفِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من عیسی بن مریم را دیدم، او مردی بود سفیدپوست و میان باریک چون شمشیر .

عنه صلی الله علیه و آله : يَا أُمَّ أَيْمَنَ ! أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ أَخِي عِيسَى كَانَ لَا يُخْبِي عِشَاءَ لِعَدَاءٍ وَلَا عَدَاءَ لِعِشَاءٍ ؟ ! يَأْكُلُ مِنْ وَرَقِ الشَّجَرِ ، وَيَشْرَبُ مِنْ مَاءِ الْمَطَرِ ، يَلْبَسُ الْمُسْوَحَ ، وَيَبِيتُ حَيْثُ يُمْسِي ، وَيَقُولُ : يَأْتِي كُلُّ يَوْمٍ بَرِزْقِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای امّ ایمن! مگر نمی دانی که برادرم عیسی شام را برای صبحانه نگه نمی داشت و صبحانه ای را برای شام؟ از برگ درختان تغذیه می کرد و از آب باران می آشامید، پلاس می پوشید و هر جا که شب می رسید بیتوته می کرد و می گفت : هر روز، روزی خود را می آورد .

عنه صلى الله عليه و آله : كَانَ طَعَامُ عِيسَى الْبَاقِلَاءَ حَتَّى رُفِعَ ، وَلَمْ يَأْكُلْ عِيسَى شَيْئًا غَيْرَتَهُ النَّارُ حَتَّى رُفِعَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوراك عيسى تا زمانى كه به آسمان برده شد، باقلا بود؛ عيسى تا زمانى كه به آسمان برده شد غذايى كه با آتش پخته شده باشد، نخورد .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : أَوَّلُ نَبِيٍّ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مُوسَى ، وَآخِرُهُمْ عِيسَى وَسُتْمَانَةُ نَبِيٍّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بنى اسرائيل ششصد پیامبر داشتندكه اولین آنها موسى بود و آخرینشان عيسى .

قرآن:

«يَا زَكَرِيَّا إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَامٍ اسْمُهُ يَحْيَى لَمْ نَجْعَلْ لَهُ مِنْ قَبْلُ سَمِيًّا * ... يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا * وَحَنَانًا مِنْ لَدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا * وَبَرًّا بِوَالِدَيْهِ وَلَمْ يَكُنْ جَبَّارًا عَصِيًّا * وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا» .

«ای زکریّا! ما تو را به پسری كه نامش یحیی است، مژده می دهیم كه قبلاً همنامی برای او قرار نداده ایم... ای یحیی! كتاب [خدا] را به جدّ و جهد بگیر. و از كودكى به او نبوّت دادیم. و نیز از جانب خود، مهربانى و پاكى به او دادیم و تقوا پیشه بود. و با پدر و مادر خود نيك رفتار بود و زورگویی نافرمان نبود. و درود بر او روزی كه زاده شد و روزی كه می میرد و روزی كه زنده برانگیخته می شود» .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : رَحِمَ اللهُ أَخِي يَحْيَى حِينَ دَعَاهُ الصَّبِيَانُ إِلَى اللَّعِبِ وَهُوَ صَغِيرٌ فَقَالَ : أَلَلَّعِبِ خُلِقْتُ ؟ ! فَكَيْفَ بَمَنْ أَدْرَكَ الْحِنْتَ مِنْ مَقَالِهِ ؟ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدا رحمت كند برادرم یحیی را؛ وقتی او كودك بود و بچه ها او را به بازی دعوت كردند، گفت : مگر برای بازی خلق شده ام؟! چنین كسی وقتی به سن بلوغ رسد، چه خواهد گفت؟! !

عنه صلى الله عليه و آله : كَانَ زَكَرِيَّا نَجَّارًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زَكَرِيَّا نَجَّارٌ .

قرآن:

«وَزَكَرِيَّا إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا وَأَنْتَ خَيْرُ الْوَارِثِينَ * فَاسْتَجَبْنَا لَهُ وَوَهَبْنَا لَهُ يَحْيَىٰ وَأَصْلَحْنَا لَهُ زَوْجَهُ إِنَّهُمْ كَانُوا يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا خَاشِعِينَ» .

«و زکریا را [یاد کن] هنگامی که پروردگار خود را خواند : پروردگارا! مرا تنها مگذار و تو بهترین ارث برندگان. پس [دعای] او را اجابت نمودیم و یحیی را بدو بخشیدیم و همسرش را برای او شایسته (آماده حمل) کردیم زیرا آنان در کارهای خیر شتاب می نمودند و ما را از روی رغبت و بیم می خواندند و در برابر ما فروتن بودند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : خَرَجَتْ بَنُو إِسْرَائِيلَ فِي طَلَبِ زَكَرِيَّا لِيَقْتُلُوهُ ، فَخَرَجَ هَارِبًا فِي الْبَرِّيَّةِ ، فَانْفَرَجَتْ لَهُ شَجَرَةٌ فَدَخَلَ فِيهَا فَبَقِيَْتُ هُدْبَةً مِنْ ثَوْبِهِ ، فَجَاؤُوا حَتَّى قَامُوا عَلَيْهَا فَنَشَرُوهُ بِالْمِنْشَارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بنی اسرائیل در جستجوی زکریا بر آمدند تا او را بکشند. زکریا به صحرا گریخت. درختی برای او دهان باز کرد و زکریا داخل آن رفت، اما ریشه ای از لباس او بیرون ماند. بنی اسرائیل آمدند و روی درخت رفتند و او را اَره کردند .

عنه صلی الله علیه و آله : كَانَ النَّاسُ يَعُودُونَ دَاوُودَ وَيُظَنُّونَ أَنَّ بِهِ مَرَضًا ، وَمَا بِهِ إِلَّا شِدَّةُ الْخَوْفِ مِنَ اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مردم خیال می کردند داوود دچار بیماری است و به عیادت او می رفتند، حال آنکه او را چیزی نبود مگر شدت ترس از خداوند متعال .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كَانَ دَاوُودُ أَعْبَدَ الْبَشَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : داوود، عابدترین انسان ها بود .

قرآن:

«وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقْبًا * ... وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ تَحْتَهُ كَنْزٌ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَنْ يَبْلُغَا أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنْزَهُمَا رَحْمَةً مِنْ رَبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ عَنْ أَمْرِي ذَلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِعْ عَلَيْهِ صَبْرًا» .

«و [یاد کن] هنگامی را که موسی به جوان (همراه) خود گفت : دست بردار نیستم تا به محل برخورد دو دریا برسم، هر چند سال ها سیر کنم... و اما دیوار، از آن دو پسر بچه

یتیم در آن شهر بود و زیر آن گنجی متعلق به آن دو بود و پدرشان مردی نیکوکار بود. پس پروردگار تو خواست آن دو یتیم به حدّ رشد برسند و گنجینه خود را - که رحمتی از جانب پروردگارت بود - بیرون آورند. و این کارها را من خودسرانه انجام ندادم. این بود تاویل آنچه که نتوانستی بر آن شکیبایی ورزی.»

رسولُ اللهِ صلی الله علیه و آله : رَحِمَ اللهُ أَخِي مُوسَى اسْتَحْيَا فَقَالَ ذَلِكَ، لَوْ لَبِثَ مَعَ صَاحِبِهِ لِأَبْصَرَ أَعْجَبَ الْأَعَجِيبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند برادرم موسی را رحمت کند؛ حیا کرد و آن حرف را زد. اگر با همسفر خود می ماند بی گمان شگفت ترین عجایب را می دید .

رسولُ اللهِ صلی الله علیه و آله : أَوَّلُ نَبِيٍّ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مُوسَى، وَآخِرُهُمْ عِيسَى ، وَسِتُّمِائَةُ نَبِيٍّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین پیامبر بنی اسرائیل موسی بود و آخرینشان عیسی. آنان ششصد پیامبر بودند .

عنه صلی الله علیه و آله : كَانَ أَيُّوبُ أَحْلَمَ النَّاسِ ، وَأَصْبَرَ النَّاسِ ، وَأَكْظَمَ النَّاسِ لَغِيْظٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ایوب، بردبارترین مردم و شکیباترین مردمان بود و بیش از همه مردم خشمش را فرو می خورد .

قرآن:

«وَأَيُّوبَ إِذْ نَادَى رَبَّهُ أَنِّي مَسَّنِيَ الضُّرُّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ * فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَكَشَفْنَا مَا بِهِ مِنْ ضُرٍّ وَآتَيْنَاهُ أَهْلَهُ وَمِثْلَهُمْ مَعَهُمْ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَذَكَرَى لِلْعَابِدِينَ» .

«و ایوب را [یاد کن] هنگامی که پروردگارش را ندا داد که : به من آسیب رسیده است و تویی مهربانترین مهربانان. پس [دعای] او را اجابت نمودیم و آسیب وارده بر او را برطرف کردیم و کسان او و نظیرشان را همراه با آنان [مجدداً] به وی عطا کردیم [تا] رحمتی از جانب ما و عبرتی برای عبادت کنندگان باشد» .

رسولُ اللهِ صلی الله علیه و آله : قَالَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ لِأَيُّوبَ: أَتَدْرِي مَا كَانَ جُرْمُكَ إِلَيَّ حَتَّى ابْتَلَيْتُكَ ؟ قَالَ: [لا] يَا رَبِّ ! قَالَ : لَا نَكَ دَخَلْتَ عَلَى فِرْعَوْنَ فَادَّهَنْتَ بِكَلِمَتَيْنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل به ایوب فرمود : آیا می دانی جرم تو در پیشگاه من چه بود که مبتلایت کردم؟

عرض کرد : پروردگار من! [نه]. فرمود : چون بر فرعون وارد شدی (و برای خوش آمد او) دو کلمه با مداهنه و مماشات سخن گفتی .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : أُعْطِيَ يُوسُفُ شَطْرَ الْحُسْنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نصف زیبایی، به یوسف داده شد .

عنه صلی الله علیه و آله : الْكَرِيمُ ابْنُ الْكَرِيمِ ابْنُ الْكَرِيمِ : يُوسُفُ بْنُ يَعْقوبَ بْنِ إِسْحَاقَ بْنِ إِبْرَاهِيمَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بزرگوار، پور بزرگوار، پور بزرگوار، پور بزرگوار، یوسف پور یعقوب پور اسحاق پور ابراهیم است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا إِلَّا لِإِطْعَامِهِ الطَّعَامَ ، وَصَلَاتِهِ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، ابراهیم را به خلیلی نگرفت مگر برای آنکه اطعام می کرد و شب هنگام که مردم خواب بودند، نماز می گزارد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : أَتَيْ بِإِبْرَاهِيمَ يَوْمَ النَّارِ إِلَى النَّارِ ، فَلَمَّا أَبْصَرَهَا قَالَ : حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روزی که می خواستند ابراهیم را به آتش افکنند، او را به سوی آتش بردند . چون چشمش به آتش افتاد، فرمود : خداوند ما را کافی است و او نیکو حمایتگری است .

عنه صلی الله علیه و آله : بَعَثَ اللَّهُ نُوحًا لِأَرْبَعِينَ سَنَةً ، وَلَبِثَ فِي قَوْمِهِ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا يَدْعُوهُمْ ، وَعَاشَ بَعْدَ الطُّوفَانِ سِتِّينَ سَنَةً حَتَّى كَثُرَ النَّاسُ وَفَشُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند نوح را در چهل سالگی مبعوث کرد و او نهصد و پنجاه سال قوم خود را دعوت می کرد و بعد از توفان شصت سال زنده ماند تا آنکه تعداد مردم زیاد و فراوان شد .

قرآن:

«لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ» .

«وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُمْ مَقَامِي وَتَذْكِيرِي بِآيَاتِ اللَّهِ فَعَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْتُ» .

«همانا نوح را به سوی قومش فرستادیم. پس گفت : ای قوم من! خدا را بپرستید که برای شما معبودی جز او نیست. من از عذاب روزی سترگ بر شما بیمناکم» .

«و خبر نوح را بر آنان بخوان، آن گاه که به قوم خود گفت : ای قوم من! اگر ماندن من [در میان شما] و اندرز دادن من به آیات خدا بر شما گران آمده است [بدانید که من] بر خدا توکل کرده ام» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَوَّلُ نَبِيٍّ أُرْسِلَ نُوحٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نخستین پیامبر مرسل نوح است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَوَّلُ مَنْ خَطَّ بِالْقَلَمِ إِدْرِيسُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نخستین کسی که با قلم نوشت ، ادریس بود .

قرآن:

«وَاذْكُرْ فِي الْكِتَابِ إِدْرِيسَ إِنَّهُ كَانَ صِدِّيقًا نَبِيًّا * وَرَفَعْنَاهُ مَكَانًا عَلِيًّا» .

«و در این کتاب از ادریس یاد کن که او راستگویی پیامبر بود. و ما او را به مقامی بلند ارتقاء دادیم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أُنْزِلَ اللَّهُ عَلَى إِدْرِيسَ ثَلَاثِينَ صَحِيفَةً .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند بر ادریس سی صحیفه نازل کرد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ تَنَامُ عُيُونُنَا وَلَا تَنَامُ قُلُوبُنَا ، وَنَرَى مِنْ خَلْفِنَا كَمَا نَرَى مِنْ بَيْنِ أَيْدِينَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ما گروه پیامبران، چشمانمان می خوابد اما دل هایمان نمی خوابد و پشت سر خود را نیز همچون پیش رویمان، می بینیم .

عنه صلى الله عليه و آله : مِنْ أَخْلَاقِ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ الْبَشَاشَةُ إِذَا تَرَاءَوْا،وَالْمُصَافَحَةُ إِذَا تَلَاقَوْا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از اخلاق پیامبران و صدیقان، خوشرویی هنگام روبه رو شدن با هم و دست دادن به هنگام رسیدن به یکدیگر بود .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : إِنَّا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ أُمِرْنَا أَنْ نُكَلِّمَ النَّاسَ عَلَى قَدْرِ عُقُولِهِمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ما، جماعت پیامبران، فرمان داریم که با مردم به فراخور فهم و خردهایشان سخن بگوییم .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : بَعَثَ إِلَيْهِمُ الرُّسُلَ لِتَكُونَ لَهُ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ عَلَى خَلْقِهِ ، وَيَكُونَ رُسُلُهُ إِلَيْهِمْ شُهَدَاءَ عَلَيْهِمْ ، وَابْتَعَثَ فِيهِمُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِيَهْلِكَ مَنْ هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ ، وَيَحْيِيَ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ ، وَلِيَعْقِلَ الْعِبَادُ عَنْ رَبِّهِمْ مَا جَهِلُوهُ ، فَيَعْرِفُوهُ بِرُبُوبِيَّتِهِ بَعْدَ مَا أَنْكَرُوا ، وَيُوحِّدُوهُ بِالْإِلَهِيَّةِ بَعْدَ مَا عَضَدُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : [خداوند] رسولان را به سوی مردم فرستاد تا او را بر آفریدگانش حجت رسا باشد و فرستادگانش به سوی آنان گواه بر ایشان باشند و پیامبران بشارتگر و بیم دهنده را در میان مردم برانگیخت تا اگر هلاک می شوند از روی دلیل باشد و اگر به حیات (و سعادت) دست می یابند، آن هم از روی دلیل باشد، و برای اینکه بندگان آنچه را درباره پروردگارشان نمی دانستند، بدانند و ربوبیت او را که منکرش بودند بشناسند و الوهیتش را که برای آن شریک قائل بودند، یگانه دانند .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ حُسْنَ الْأَخْلَاقِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من در حقیقت برای این برانگیخته شده ام، تا خوی های نیکو را به کمال رسانم .

قرآن:

«هُوَ الَّذِي بَعَثَ فِي الْأُمِّيِّينَ رَسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُو عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ وَيُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلُ لَفِي ضَلَالٍ مُبِينٍ» .

«اوست که در میان بی سوادان فرستاده ای از خودشان برانگیخت تا آیات او را بر آنان بخواند و پاکشان گرداند و کتاب و حکمت به آنان بیاموزد و (آنان) قطعاً پیش از آن در گمراهی آشکار بودند» .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من برانگیخته شده ام، تا صفات عالیہ انسانی را کامل سازم .

عنه صلى الله عليه و آله : يَقُولُ ابْنُ آدَمَ : مُلْكِي مُلْكِي ! وَمَالِي مَالِي ! يَامَسْكِينُ ! أَيْنَ كُنْتَ حَيْثُ كَانَ الْمُلْكُ وَلَمْ تَكُنْ ، وَهَلْ لَكَ إِلَّا مَا أَكَلْتَ فَأَفْقَيْتَ ، أَوْ لَبِستَ فَأَبْلَيْتَ ، أَوْ تَصَدَّقْتَ فَأَبْقَيْتَ ؟! إِمَّا مَرَحُومٌ بِهِ وَإِمَّا مُعَاقَبٌ عَلَيْهِ ، فاعْقِلْ أَنْ لَا يَكُونَ مَالٌ غَيْرُكَ أَحَبُّ إِلَيْكَ مِنْ مَالِكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آدمیزاد می گوید: مَلِكِ من، مَلِكِ من، و مَالِ من، مَالِ من. ای بینوا! کجا بودی زمانی که ملک بود و تو نبودى؟ آیا مال تو جز همان مقداری است که می خوری و از میان می بری، یا می پوشی و کهنه می گردانی یا صدقه می دهی و [برای آخرت] باقی می گذاری که به خاطر آن یا مشمول رحمت می شوی یا کیفر می بینی؟ پس، بیندیش که مال دیگری را بیشتر از مال خودت دوست نداشته باشی .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ لَكَ فِي مَالِكَ ثَلَاثَا شُرَكَاءَ : أَنْتَ، وَالتَّلَفُ، وَالْوَارِثُ، فَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ لَا تَكُونَ أَعْجَزَهُمْ فَافْعَلْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در دارایی تو سه نفر شریکند : خودت، تلف و نابودی، و وارث. پس، اگر می توانی کاری کن که ناتوانترین این ها نباشی .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَسَبَ مَالًا مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ أَفْقَرَهُ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس مالی را از غیر حلال کسب کند، خداوند او را فقیر گرداند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ لَمْ يُبَالِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَ الْمَالَ لَمْ يُبَالِ اللَّهُ مِنْ أَيْنَ أَدْخَلَهُ النَّارَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس باکی نداشته باشد که از کجا کسب مال می کند، خداوند باکی ندارد که از کجا به دوزخش برَد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَا أَخْشَى عَلَيْكُمُ الْفَقْرَ ، وَلَكِنِّي أَخْشَى عَلَيْكُمُ التَّكَاثُرَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من از فقر بر شما نمی ترسم. بلکه از افزون خواهی و تفاخر به زیاد داشتن برای شما نگرانم .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : نِعَمَ الْمَالُ الصَّالِحُ لِلرَّجُلِ الصَّالِحِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : چه نیکوست مال شایسته برای مردِ شایسته .

عنه صلى الله عليه وآله : قَالَ الشَّيْطَانُ لَعْنَهُ اللَّهُ : لَنْ يَسْلَمَ مِنِّي صَاحِبُ الْمَالِ مِنْ إِحْدَى ثَلَاثٍ أُغْدُو عَلَيْهِ بِهِنَّ وَأَرْوَحُ: أَخْذُهُ مِنْ غَيْرِ حِلِّهِ، وَإِنْفَاقُهُ فِي غَيْرِ حَقِّهِ، وَأُحْبَبُهُ إِلَيْهِ فَيَمْنَعُهُ مِنْ حَقِّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شیطان، که خدایش لعنت کند، گفت : شخص دارا در یکی از سه مورد از چنگ من نخواهد رست و صبح و شب با این سه پیش او می روم : به دست آوردن مال از راه غیر حلال، خرج کردن نابجای آن، و این که مال را محبوب او می گردانم و در نتیجه، حق و حقوق آن را نمی پردازد .

قرآن:

«الْمَالُ وَالْبَنُونَ زِينَةُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَالْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ خَيْرٌ عِنْدَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا» .

«دارایی و فرزندان زیور زندگی دنیایند و نیکی های ماندگار، نزد پروردگارت بهتر و مایه امیدواری بیشتری است» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ الدِّينَارَ وَالدرهمَ أَهْلَكَا مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ ، وَهُمَا مُهْلِكَاكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دینار و درهم، کسانی را که پیش از شما بودند نابود کرد و این دو نابود کننده شماست .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةٌ : أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ ، فَيَرْجِعُ اثْنَانِ وَيَبْقَى وَاحِدٌ ؛ يَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ ، وَيَبْقَى عَمَلُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز از پی مرده می رود: خانواده اش، مالش و کردارش؛ دوتای آنها برمی گردند و یکی می ماند : خانواده و مالش بر می گردند و کردارش می ماند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِذَا مَاتَ الْمَيِّتُ أَوَّلَ النَّهَارِ فَلَا يَقِيلُ إِلَّا فِي قَبْرِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه کسی در آغاز روز بمیرد، نیمروز را جز در گورش نباید بگذراند .

عنه صلى الله عليه وآله : لَا تَدْفِنُوا مَوْتَاكُمْ بِاللَّيْلِ إِلَّا أَنْ تَضْطَرُّوْا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مردگان خود را شب دفن نکنید، مگر اینکه ناچار باشید .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَرْحَمَ مَا يَكُونُ اللَّهُ بِالْعَبْدِ إِذَا وُضِعَ فِي حُفْرَتِهِ. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بیشترین مهربانی خدا به بنده آن وقتی است که در گورش نهاده شود .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : عَلَيْكُمْ بِالسَّكِينَةِ ، عَلَيْكُمْ بِالْقَصْدِ فِي الْمَشْيِ بِجَنَائِزِكُمْ. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر شما باد حفظ آرامش و وقار . بر شما باد آرام راه رفتن با جنازه هایتان .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مِنْ أَشْرَاطِ السَّاعَةِ أَنْ يَفْشَوْ الْفَالَجُ وَمَوْتُ الْفُجَاءَةِ. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از نشانه های [فرا رسیدن] قیامت، شیوع فلج و مرگ ناگهانی است .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : سِرُّ سَنَتَيْنِ بَرٍّ وَالِدَيْكَ ، سِرُّ سَنَةٍ صِلَ رَحِمَكَ ، سِرُّ مِيلًا عُدَّ مَرِيضًا ، سِرُّ مِيلَيْنِ شَيَّعَ جَنَازَةً. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برای نیکی به پدر و مادرت، مسافت دوساله بپیما. برای به جا آوردن صله رحم، مسافت يك ساله بپیما. برای عیادت بیمار، يك ميل راه بپیما و برای شرکت در تشییع جنازه ای، دو ميل راه بپیما .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَوْتُ الْفُجَاءَةِ تَخْفِيفٌ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ ، وَمَسْخَطَةٌ عَلَى الْكَافِرِينَ. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مرگ ناگهانی، تخفیفی است برای مؤمنان و خشمی است بر کافران .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ مَوْتَ الْفُجَاءَةِ تَخْفِيفٌ عَنِ الْمُؤْمِنِ ، وَأَخْذَةٌ أَسْفٍ عَنِ الْكَافِرِ. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مرگ ناگهانی، تخفیفی است برای مؤمن [از رنج مردن و سكرات موت] و [جان] ستاندنی خشماگین از کافر .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ أَنَّ الْبَهَائِمَ يَعْلَمَنَّ مِنَ الْمَوْتِ مَا تَعْلَمُونَ أَنْتُمْ ، مَا أَكَلْتُمْ مِنْهَا سَمِينًا

! 🌟

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر حیوانات از مرگ آن دانند که شما می دانید، هرگز حیوان فربه‌ی نمی خوردید !

قرآن:

«وَجَاءَتْ سَكْرَةُ الْمَوْتِ بِالْحَقِّ ذَلِكَ مَا كُنْتَ مِنْهُ تَحِيدُ» .

«و سكرات مرگ، به راستی در رسید؛ این همان است که از آن می گریختی» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : احْضَرُوا مَوْتَكُمْ وَلَقِّنُوهُمْ «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» وَبَشِّرُوهُمْ بِالْجَنَّةِ ، فَإِنَّ الْحَلِيمَ مِنَ الرِّجَالِ وَالنِّسَاءِ يَتَحَيَّرُ عِنْدَ ذَلِكَ الْمَصْرَعِ ، وَإِنَّ الشَّيْطَانَ أَقْرَبُ مَا يَكُونُ مِنْ ابْنِ آدَمَ عِنْدَ ذَلِكَ الْمَصْرَعِ . وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ! لَمُعَايِنَةُ مَلَكِ الْمَوْتِ أَشَدُّ مِنْ أَلْفِ ضَرْبَةٍ بِالسَّيْفِ . وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ! لَا تَخْرُجُ نَفْسٌ عَبْدٍ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يَتَأَلَّمَ كُلُّ عِرْقٍ مِنْهُ عَلَى حَيَالِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر بالین مردگان خود حاضر شوید و به آنان «لا اله الا الله» تلقین کنید و نوید بهشتشان دهید؛ زیرا حتی مردان و زنان بردبار هم در این صحنه گنج و سرگشته می شوند و شیطان بیش از هر زمان دیگری در هنگام مرگ به آدمی نزدیک می گردد. سوگند به آنکه جانم در دست اوست، مشاهده ملک الموت سخت تر از هزار ضربه شمشیر است. سوگند به آنکه جانم در دست اوست، جان هیچ بنده ای از دنیا نرود مگر اینکه یکایک رگ های او درد کشند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يَتَمَنَّى أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ لِضُرِّ نَزَلَ بِهِ ، فَإِنْ كَانَ وَلَا بُدَّ فَاعِلًا فَلْيَقُلْ : اللَّهُمَّ أَحْيِنِي مَا كَانَتْ الْحَيَاةُ خَيْرًا لِي ، وَتَوَفَّنِي إِذَا كَانَتْ الْوَفَاةُ خَيْرًا لِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ يك از شما به خاطر گزندى كه به او مى رسد ، مرگ را آرزو نکند؛ و اگر ناچار به این کار شد، بگوید : بار خدایا! تا زمانی که زندگی برای من بهتر است مرا زنده بدار و هرگاه مرگ برایم بهتر بود، مرا بمیران .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَتَمَنَّى أَحَدُكُمْ الْمَوْتَ إِلَّا أَنْ يَثِقَ بِعَمَلِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ يك از شما آرزوى مرگ نکند، مگر اینکه به عمل خود اطمینان داشته باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ ارْتَقَبَ الْمَوْتَ سَارَعَ فِي الْخَيْرَاتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که چشم به راه مرگ باشد، در کارهای نیک بکوشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَكْثَرُوا ذِكْرَ الْمَوْتِ ، فَمَا مِنْ عَبْدٍ أَكْثَرَ ذِكْرَهُ إِلَّا أَحْيَا اللَّهُ قَلْبَهُ وَهَوَّنَ عَلَيْهِ الْمَوْتَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مرگ را فراوان یاد کنید؛ زیرا هیچ بنده ای آن را بسیار یاد نکرد، مگر اینکه خداوند دلش را زنده گردانید و مردن را بر او آسان ساخت .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : الْمَوْتُ رِيحَانَةُ الْمُؤْمِنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مرگ برای مؤمن، همانند يك دسته گل خوشبوی است .
عنه صلى الله عليه و آله : تُحَفَةُ الْمُؤْمِنِ الْمَوْتُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مرگ برای مؤمن ارمغان (خدا) است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ مَاتَ عَلَى شَيْءٍ بَعَثَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس با هر چیزی [از اعمال و صفات] بمیرد، خداوند او را با همان برمی انگیزد .

قرآن:

«الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ» .

«همان [خدایی] که مرگ و زندگی را بیافرید، تا شما را بیازماید که کدامتان نیکوکارترید و اوست ارجمند آمرزنده» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ، يَرَى مَا لَهُ مِنْ خَيْرٍ وَ شَرٍّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا شده است، و آن چه برای او از خیر و شر هست می بیند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَتَانِي جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ: يَا مُحَمَّدُ، كَيْفَ نَزَلَ عَلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَسْتَاكُونَ وَلَا تَسْتَنْجُونَ بِالْمَاءِ وَلَا تَغْسِلُونَ بِرَأْسِكُمْ ؟! !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جبرئیل علیه السلام نزد من آمد و گفت : ای محمد!
چگونه فرشته نزد شما فرود آید در حالی که مسواک نمی زنید و با آب طهارت نمی گیرید
و بند انگشتان خود را نمی شویید؟! !

قرآن:

«الْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ جَاعِلِ الْمَلَائِكَةِ رُسُلًا أُولِي أَجْنَحَةٍ مَثْنَى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ يَزِيدُ فِي الْخَلْقِ مَا يَشَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» .

«سپاس خدای را که پدید آورنده آسمان ها و زمین است [و] فرشتگان را که دارای بالهای دوگانه و سه گانه و چهارگانه اند پیام آورنده قرار داده است. بر آفرینش ، هر چه بخواهد می افزاید. خدا بر هر چیزی تواناست» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ما من شيء مما خلق الله أكثر من الملائكة .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : از چیزهایی که خدا خلق کرده، چیزی فراوان تر از فرشتگان وجود ندارد .

قرآن:

«قُلِ اللَّهُمَّ مَالِكِ الْمُلْكِ تُؤْتِي الْمُلْكَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمُلْكَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعِزُّ مَنْ تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَنْ تَشَاءُ بِيَدِكَ الْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ» .
«وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ» .

«بگو : ای خدای من ، فرمانروای حقیقی! هر آن کس را که خواهی، فرمانروایی بخشی و از هر که خواهی، فرمانروایی بازستانی و هر که را خواهی، عزت بخشی و هر که را خواهی، خوار گردانی. همه خوبی ها به دست توست و تو بر هر چیز توانایی» .

«و فرمانروایی آسمان ها و زمین از آن خداست و بازگشت [همه] به سوی خداست» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : اِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَى مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ مَلِكُ الْأَمْلاَكِ ، لَا مَلِكَ إِلَّا اللَّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خشم خدا سخت است بر کسی که خود را شاهنشاه خواند، در حالی که شاهی جز خدا نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : كَثْرَةُ الْمِزَاحِ يَذْهَبُ بِمَاءِ الْوَجْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شوخی زیاد، آبرو را می برد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يَا عَلِيُّ، لَا تَمْرَحْ فَيَذْهَبَ بِهَاوُكْ، وَ لَا تَكْذِبْ فَيَذْهَبَ نَوْرُكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! شوخی مکن که ارج و احترامت از بین می رود و دروغ مگو که نورانیتت از میان می رود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إني أَمْزُحُ وَلَا أَقُولُ إِلَّا حَقًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من مزاح می کنم، اما جرح نمی گویم .

عنه صلی الله علیه و آله : الْمُؤْمِنُ دَعِبٌ لَعِبٌ ، وَالْمُنَافِقُ قَطْبٌ غَضِبٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن شوخ و شنگ است و منافق اخمو و عصبانی .

عنه صلی الله علیه و آله : أَوْرَعُ النَّاسِ مَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پارساترین مردمان، کسی است که مجادله را رها کند هرچند حق با او باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يَسْتَكْمِلُ عَبْدٌ حَقِيقَةَ الْإِيمَانِ حَتَّى يَدَعَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ بنده ای کاملاً به حقیقت ایمان نرسد، مگر آن گاه که مجادله را رها کند، هرچند بر حق باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : خَيْرُ الْعِيَادَةِ أَحْفَاهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین عیادت، کوتاه ترین آن است .

عنه صلی الله علیه و آله : عُودُوا الْمَرِيضَ وَاتَّبِعُوا الْجَنَازَةَ يُذَكِّرُكُمْ بِالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به عیادت بیمار بروید و در تشییع جنازه شرکت کنید، که شما را به یاد آخرت می اندازد .

عنه صلی الله علیه و آله : عَائِدُ الْمَرِيضِ يَخُوضُ فِي الرَّحْمَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : عیادت کننده از بیمار، در رحمت [خدا] غوطه ور می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : يَا بَنَ آدَمَ، مَرَضْتُ فَلَمْ تَعُدْنِي ! قَالَ: يَا رَبِّ، كَيْفَ أَعُوذُكَ وَأَنْتَ رَبُّ الْعَالَمِينَ ؟! قَالَ: أَمَا عَلِمْتَ أَنَّ عَبْدِي فَلَانًا مَرِضَ فَلَمْ تَعُدَّهُ ؟! أَمَا عَلِمْتَ أَنَّكَ لَوْ عُدْتَهُ لَوَجَدْتَنِي عِنْدَهُ ؟!

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل در روز قیامت می فرماید: ای پسر آدم! من بیمار شدم اما عیادت نکردی؟! عرض می کند: پروردگارا! چگونه تو را عیادت کنم حال آن که تو پروردگار جهانیانی؟! می فرماید: مگر ندانستی که فلان بنده ام بیمار شد و عیادتش نکردی؟! مگر نمی دانستی که اگر به عیادتش روی، مرا نزد او می یابی؟!!

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الْعَفْرِیَةَ النَّفْرِیَةَ الَّذِي لَمْ يُرْزَأْ فِي جِسْمِهِ وَلَا مَالِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند از شخص پلید دیو صفتی که به جان و مال او آسیبی نمی رسد، نفرت دارد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : كَفَى بِالسَّلَامَةِ دَاءً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای بیمار بودن ، [همیشه] سالم بودن کافی است .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : مَنْ مَرَضَ ثَلَاثًا فَلَمْ يَشْكُ إِلَى أَحَدٍ مِنْ عَوَادِهِ أَبَدَلْتُهُ لَحْمًا خَيْرًا مِنْ لَحْمِهِ وَدَمًا خَيْرًا مِنْ دَمِهِ، فَإِنْ عَافَيْتُهُ عَافَيْتُهُ وَلَا ذَنْبَ لَهُ، وَإِنْ قَبَضْتُهُ قَبَضْتُهُ إِلَى رَحْمَتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل فرمود: هر که سه روز بیمار شود و از آن به هیچ يك از عیادت کنندگانش شکوه نکند، گوشت و خونی بهتر از آن گوشت و خونی که دارد جایگزینش کنم. پس، اگر او را عافیت بخشم، عافیتی بدون گناهش دهم و اگر جانش را بستانم، او را به جوار رحمت خود برم .

عنه صلی الله علیه و آله : مِنْ كُنُوزِ الْبِرِّ : كِتْمَانُ الْمَصَائِبِ ، وَالْأَمْرَاضِ ، وَالصَّدَقَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از گنج های نیکی ، پنهان داشتن مصیبت ها و بیماری ها و صدقه است .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : الْمَرِيضُ تَحَاتُّ خَطَايَاهُ كَمَا يَتَحَاتُّ وَرَقُ الشَّجَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : گناهان شخص بیمار، همچون برگ درخت، می ریزد .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَمْرُضُ مُؤْمِنٌ وَلَا مُؤْمِنَةٌ وَلَا مُسْلِمٌ وَلَا مُسْلِمَةٌ إِلَّا حَطَّ اللَّهُ بِهِ خَطِيئَتَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : هیچ مرد و زن مؤمن یا مرد و زن مسلمانی بیمار نمی شود، مگر این که خداوند به سبب آن بیماری گناه او را پاک می کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا لِإِبْلِيسَ جُنْدٌ أَعْظَمُ مِنَ النِّسَاءِ وَالْغَضَبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ابلیس را لشکری بزرگتر از زنان و خشم نیست .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كُلَّمَا ازدَادَ الْعَبْدُ إِيْمَانًا ازدَادَ حُبًّا لِلنِّسَاءِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرچه ایمان بنده بیشتر شود، زن دوستی او فزونتر می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ رَجُلٍ غَيْرِ صَالِحٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : [يك] زن نیکو، بهتر از هزار مرد ناصالح است .

عنه صلی الله علیه و آله : الدُّنْيَا مَتَاعٌ، وَلَيْسَ مِنْ مَتَاعِ الدُّنْيَا شَيْءٌ أَفْضَلُ مِنَ الْمَرْأَةِ الصَّالِحَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا ، کالا است و هیچ کالایی در دنیا ، بهتر از زن صالح نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : بَرُّ الْمَرْأَةِ الْمُؤْمِنَةِ كَعَمَلِ سَبْعِينَ صَدِيقًا، وَفُجُورُ الْمَرْأَةِ الْمُؤْمِنَةِ كَفُجُورِ أَلْفِ فَاجِرٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نیکی زن باایمان ، همانند عمل هفتاد صدیق است . و فسق و فجور زنی مؤمن ، همانند فسق و فجور هزار فاجر است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ قَالَ : إِنِّي خَيْرُ النَّاسِ فَهُوَ مِنْ شَرِّ النَّاسِ ، وَمَنْ قَالَ : إِنِّي فِي الْجَنَّةِ فَهُوَ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که بگوید: من از همه مردم بهترم، او بدترین مردم است و هر که بگوید: من بهشتی هستم، او دوزخی است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا مُدِحَ الْفَاجِرُ اهْتَزَّ الْعَرْشُ وَغَضِبَ الرَّبُّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه بدکار ستوده شود، عرش بلرزد و پروردگار به خشم آید .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ مَدَحَ سُلْطَانًا جَائِرًا وَتَخَفَّفَ وَتَضَعَّعَ لَهُ طَمَعًا فِيهِ كَانَ قَرِينَهُ إِلَى النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر کس حکمران ستمگری را مدح گوید و از سر چشمداشت به او خود را در برابرش خفیف و خوار گرداند، همسفر او به سوی آتش باشد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : يَابْنَ مَسْعُودٍ ، إِذَا مَدَحَكَ النَّاسُ فَقَالُوا : إِنَّكَ تَصُومُ النَّهَارَ وَتَقُومُ اللَّيْلَ وَأَنْتَ عَلَى غَيْرِ ذَلِكَ فَلَا تَفْرَحْ بِذَلِكَ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ : «لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَوْا وَيُحِبُّونَ أَنْ يُحْمَدُوا بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا فَلَا تَحْسَبَنْهُمْ بِمَفَازَةٍ مِنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای پسر مسعود! هرگاه مردم تو را ستودند و گفتند: روزها روزه می گیری و شب ها عبادت می کنی، و تو چنان نبودی، شادمان مشو؛ زیرا خداوند متعال می فرماید: «البته گمان مبر کسانی که بدانچه کرده اند شادمانی می کنند و دوست دارند به آنچه نکرده اند ستایش شوند، قطعاً گمان مبر که برای آنان نجاتی از عذاب است. آنان را عذابی دردناک است» .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَالْمَدَحَ ؛ فَإِنَّهُ الذَّبْحُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از مدح و ستایش بپرهیزید، که آن سر بریدن است .

عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ مَشَى رَجُلٌ إِلَى رَجُلٍ بِسِكِّينٍ مُرْهَفٍ كَانَ خَيْرًا لَهُ مِنْ أَنْ يُثْنِيَ عَلَيْهِ فِي وَجْهِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر مردی با کاردی تیز و بُرّان به مردی حمله کند، برای او بهتر است تا این که رو به رویش او را بستاند .

عنه صلى الله عليه و آله : حُبُّ الْإِطْرَاءِ وَالتَّنَاءِ يُعْمِي وَيُصِمُّ عَنِ الدِّينِ، وَيَدْعُ الدِّيَارَ بِلَاقِعٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دوست داشتن مدح و ثنای مبالغه آمیز [ممدوح را] از دین کور و کر می سازد و خانه ها را [از اهلش] خالی می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ يَعْمَلْ مِنْ أُمَّتِي عَمَلٍ قَوْمٍ لُوطٍ ثُمَّ يَمُوتُ عَلَى ذَلِكَ فَهُوَ مُؤَجَّلٌ إِلَى أَنْ يُوَضَعَ فِي لَحْدِهِ ، فَإِذَا وُضِعَ فِيهِ لَمْ يَمُكُثْ أَكْثَرَ مِنْ ثَلَاثٍ حَتَّى تَقْذِفَهُ الْأَرْضُ إِلَى جُمْلَةِ قَوْمِ لُوطٍ الْمُهْلَكِينَ فَيُحْشَرُ مَعَهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس از امت من کار قوم لوط را انجام دهد و [با عادت] بر این کار بمیرد، مهلتش دهند تا در لحد گذاشته شود . زمانی که در لحد گذاشته شد، بیش از سه روز نمی باید که زمین او را به میان قوم هلاک شده لوط پرتاب می کند و روز قیامت با آنها محشور می شود .

قرآن:

«وَلُوطَا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ * إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ» .

«و لوط را [فرستادیم] هنگامی که به قوم خود گفت: آیا آن کار زشت را مرتکب می شوید که هیچ کس از جهانیان در آن بر شما پیشی نگرفته است؟! شما از روی شهوت به جای زنان با مردان در می آمیزید، آری شما گروهی تجاوزکارید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ عَمَلِ قَوْمِ لُوطٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بیشترین چیزی که برای امتم از آن می ترسم، عمل قوم لوط است .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ لَهْوِ الْمُؤْمِنِ السَّبَاحَةُ ، وَخَيْرُ لَهْوِ الْمَرْأَةِ الْمَغْزَلُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین سرگرمی مؤمن، شنا کردن است و بهترین سرگرمی زن، ریسندگی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : كُلُّ لَهْوِ الْمُؤْمِنِ بَاطِلٌ إِلَّا فِيثَلَاثٍ : فِي تَأْدِيبِهِ الْفَرَسَ ، وَرَمِيهِ عَنْ قَوْسِهِ ، وَمُلَاعَبَتِهِ امْرَأَتَهُ ، فَإِنَّهُنَّ حَقٌّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگونه سرگرمی برای مؤمن نادرست است، مگر در سه کار: در تربیت اسب، تیراندازی با کمانش و بازی و شوخی با همسرش؛ زیرا این سه کار، حق است .

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي الدُّعَاءِ - : أَسْأَلُكَ الرِّضَا بِالْقَضَاءِ ، وَبَرَدَ الْعَيْشِ بَعْدَ الْمَوْتِ ، وَلَذَّةَ النَّظَرِ إِلَى وَجْهِكَ ، وَشَوْقًا إِلَى رُؤْيَيْكَ وَلِقَائِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله - در دعا - گفت : [بار خدایا!] خشنودی به قضای تو و زندگی خوش بعد از مرگ و لذت دیدنِ روی تو و شوق به مشاهده و دیدارتو را، از درگاهت مسألت دارم .

❦ عنه صلی الله علیه وآله : مَنْ أَحَبَّ لِقَاءَ اللَّهِ أَحَبَّ اللَّهُ لِقَاءَهُ، وَمَنْ كَرِهَ لِقَاءَ اللَّهِ كَرِهَ اللَّهُ لِقَاءَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دیدار خدا را دوست داشته باشد، خدا دیدار او را دوست دارد و هر که دیدار خدا را خوش نداشته باشد، خدا نیز دیدار او را خوش ندارد .

❦ قرآن:

«وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ» .

«وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ مَرُّوا كِرَامًا» .

«و کسانی که از بیهوده اعراض می کنند» .

«و آنان که شهادت دروغ نمی دهند و چون بر بیهوده ای بگذرند، بزرگوارانه می گذرند» .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : أَعْظَمُ النَّاسِ قَدْرًا مَنْ تَرَكَ مَا لَا يَعْنِيهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پراج ترین مردم، کسی است که آنچه را بیهوده است فرو گذارد .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : أَمْسِكْ لِسَانَكَ ؛ فَإِنَّهَا صَدَقَةٌ تَصَدَّقُ بِهَا عَلَى نَفْسِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زبانت را نگه دار؛ زیرا نگهداشتن زبان صدقه ای است که برای خودت می دهی .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : بَلَاءُ الْإِنْسَانِ مِنَ اللِّسَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : گرفتاری انسان از زبان است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَسْلَمُ أَحَدٌ مِنَ الذُّنُوبِ حَتَّى يَخْزَنَ لِسَانَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ کس از گناهان در امان نمی ماند مگر آن که زبانش را در کام کشد .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : مَا عَمِلَ مَنْ لَمْ يَحْفَظْ لِسَانَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که زبانش رانگه نداشته باشد، عملی به جا نیاورده است .

+ عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا أَصْبَحَ ابْنُ آدَمَ فَإِنَّ الْأَعْضَاءَ كُلَّهَا تُكْفِّرُ اللِّسَانَ ، فَتَقُولُ : اَتَّقِ اللَّهَ فِينَا فَإِنَّمَا نَحْنُ بِكَ؛ فَإِنْ اسْتَقَمْتَ اسْتَقَمْنَا ، وَإِنْ اعْوَجَجْتَ اعْوَجَجْنَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چون آدمی صبح خود را بپا غازد، اندامها همه در برابر زبان [با خواهش و التماس] کُرنش می کنند و می گویند: درباره ما از خدا بترس؛ زیرا ما به تو وابسته ایم (سرنوشت ما به تو وابسته است)، اگر راست باشی، راست هستیم و اگر کج شوی، ما نیز کج می شویم .

+ رسول الله صلى الله عليه و آله : سَلَامَةُ الْإِنْسَانِ فِي حِفْظِ اللِّسَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سلامت انسان، در نگهداری زبان است .

+ عنه صلى الله عليه و آله : ذَلَاقَةُ اللِّسَانِ رَأْسُ الْمَالِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شیوایی زبان ، سرمایه است .

+ رسول الله صلى الله عليه و آله : الْجَمَالُ فِي اللِّسَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زیبایی در زبان است .

+ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ لَبِسَ ثَوْبًا يُبَاهِي بِهِ لِيَرَاهُ النَّاسُ لَمْ يَنْظُرِ اللَّهُ إِلَيْهِ حَتَّى يَنْزَعَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس لباسی فاخر بپوشد که مردم به او نگاه کنند، خداوند به وی ننگرد تا زمانی که آن جامه را از تن بیرون آورد .

+ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكَ وَاللَّجَاجَةَ ؛ فَإِنَّ أَوَّلَهَا جَهْلٌ وَآخِرُهَا نَدَامَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زنهار از لجاجت؛ زیرا که آغاز آن نادانی و فرجامش پشیمانی است .

+ رسول الله صلى الله عليه و آله : حُرِّمَ لِبَاسُ الْحَرِيرِ وَالذَّهَبِ عَلَى ذُكُورِ أُمَّتِي وَأُحِلَّ لِأُنَاثِهِمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پوشیدن حریر و طلا برای مردان اَمّت حرام، و برای زنانشان حلال گشته است .

عنه صلى الله عليه و آله : اِنْتُوا الْمَسَاجِدَ حُسْرًا وَمُعَصَّبِينَ ، فَإِنَّ الْعِمَائِمَ تِيجَانُ الْمُسْلِمِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با چهره گشوده و عمامه به مسجدها درآیید؛ زیرا عمامه ها، تاجهای مسلمانان است .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : الْعِمَائِمُ تِيجَانُ الْعَرَبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : عمامه ها، تاج عربهاست .

عنه صلى الله عليه و آله : اِلْبَسُوا الْبَيَاضَ ؛ فَإِنَّهُ أَطْيَبُ وَأَطْهَرُ ، وَكَفَّنُوا فِيهِ مَوْتَكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : لباس سفید بپوشید؛ زیرا جامه سفید نیکوتر و پاکیزه تر است. مردگان خود را نیز در پارچه سفید کفن کنید .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : أَحْسَنُ مَا زُرْتُمُ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ بِهِ فِي قُبُورِكُمْ وَمَسَاجِدِكُمْ الْبَيَاضُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نیکوترین جامه ای که با آن خداوند عزوجل را در گورهایتان و در مساجدتان دیدار می کنید، جامه سفید است .

عنه صلى الله عليه و آله : أَكْيَسُ الْكَيْسِينَ مَنْ حَاسَبَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ ، وَأَحْمَقُ الْحَمَقِ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ هَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ الْأَمَانِيَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زیرکترین زیرکان، کسی است که از نفس خود حساب بکشد و برای پس از مرگ کار کند و احمق ترین احمقان، کسی است که خود را پیرو نفس خویش گرداند و از خدا هم، آرزوها داشته باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَكْيَسُ الْكَيْسِ الثَّقِيُّ ، وَأَحْمَقُ الْحَمَقِ الْفُجُورُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زیرکترین زیرکی، پرهیزگاری است و احمقانه ترین حماقت، گناه کردن .

عنه صلى الله عليه و آله - لَمَّا سُئِلَ : مَنْ أَكْيَسُ الْمُؤْمِنِينَ - : أَكْثَرُهُمْ ذِكْرًا لِلْمَوْتِ وَأَشَدَّهُمْ لَهُ اسْتِعْدَادًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به این سؤال که زیرکترین مؤمنان کیست؟ -
فرمود : کسی که بیشتر از همه آنان، به یاد مرگ باشد و خود را برای آن، آماده تر سازد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْكَيِّسُ مَنْ دَانَ نَفْسَهُ وَعَمِلَ لِمَا بَعْدَ الْمَوْتِ ، وَالْعَاجِزُ مَنْ أَتْبَعَ نَفْسَهُ وَهَوَاهَا وَتَمَنَّى عَلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ الْأَمَانِيَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زیرک کسی است که نفس خود را محکوم سازد و برای پس از مرگ کار کند ؛ و درمانده و ناتوان کسی است که از نفس و خواهش آن، پیروی نماید و از خداوند عز و جل، آرزوها و توقعات داشته باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا سَأَلَهُ رَجُلٌ عَنْ أَفْضَلِ الْأَعْمَالِ - :إِطْعَامُ الطَّعَامِ، وَإِطْيَابُ الْكَلَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به مردی که پرسید برترین کارها کدام است -
فرمود : اطعام کردن و نیکو سخن گفتن .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَحْسَنُ الْكَلَامِ كَلَامُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین سخن، سخن خداست .

رسول الله صلی الله علیه و آله : السُّكُوتُ خَيْرٌ مِنْ إِمْلَاءِ الشَّرِّ ، وَإِمْلَاءُ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِنَ السُّكُوتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خاموشی، بهتر از املا کردن بدی [بر فرشتگان کاتب اعمال است و املا کردن خوبی، بهتر از خاموشی است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تُكْثِرُوا الْكَلَامَ بَغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ ؛ فَإِنَّ كَثْرَةَ الْكَلَامِ بَغَيْرِ ذِكْرِ اللَّهِ قَسْوَةُ الْقَلْبِ، إِنَّ أْبَعَدَ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْقَلْبُ الْقَاسِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در غیر از یاد خدا، بسیار سخن مگویید؛ زیرا بسیار گویی جز در یاد خدا، موجب سختدلی می شود و دورترین مردم از خدا آدم سختدل است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَكْثَرُ النَّاسِ ذُنُوبًا أَكْثَرُهُمْ كَلَامًا فِيمَا لَا يَعْنِيهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پر گناهترین مردم، آنانند که بیشتر بیهوده گویی می کنند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الرَّجُلَ لَيَدْنُو مِنَ الْجَنَّةِ حَتَّى مَا يَكُونُ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا إِلَّا قِيدُ رُمْحٍ ، فَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ فَيَتْبَاعِدُ مِنْهَا أَبْعَدَ مِنْ صَنَعَاءَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آدمی [گاه] چندان به بهشت نزدیک می شود که به اندازه نیزه ای با آن فاصله دارد. پس سخنی می گوید و به فاصله ای دورتر از صنعا، از بهشت دور می شود .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مِنْ فَقِهِ الرَّجُلِ قَلَّةٌ كَلَامِهِ فِيمَا لَا يَعْنِيهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نشانه فهمیدگی مرد، این است که کمتر سخن بیهوده می گوید .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الرَّجُلَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنْ رِضْوَانِ اللَّهِ مَا كَانَ يَظُنُّ أَنْ تَبْلُغَ مَا بَلَغَتْ يَكْتُبُ اللَّهُ تَعَالَى لَهُ بِهَا رِضْوَانَهُ إِلَى يَوْمٍ يَلْقَاهُ ، وَإِنَّ الرَّجُلَ لَيَتَكَلَّمُ بِالْكَلِمَةِ مِنْ سَخَطِ اللَّهِ مَا كَانَ يَظُنُّ أَنْ تَبْلُغَ مَا بَلَغَتْ يَكْتُبُ اللَّهُ لَهُ بِهَا سَخَطُهُ إِلَى يَوْمٍ يَلْقَاهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : گاه انسان سخنی خشنود کننده خدا می گوید که گمان نمی کند آن سخن بدانجا رسد که رسید و خداوند متعال به سبب آن سخن خشنودی خود را تا روزی که دیدارش کند، برای او می نویسد و گاه انسان سخنی ناخرسندکننده خداوند می گوید که گمان نمی کند آن سخن بدانجا رسد که رسید و خداوند به سبب آن سخن خشم و ناخشنودی خود را تا روزی که دیدارش کند، برای او می نویسد .

قرآن:

«لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ» .

«خداوند، هیچ کس را جز به اندازه توانایی اش تکلیف نمی کند. آنچه [از خوبی] به دست آورده به سود او، و آنچه [از بدی] به دست آورده به زیان اوست » .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : وَضِعَ عَنْ أُمَّتِي تِسْعَ خِصَالٍ : الْخَطَاءُ ، وَالنَّسْيَانُ ، وَمَا لَا يَعْلَمُونَ ، وَمَا لَا يُطِيقُونَ ، وَمَا اضْطُرُّوا إِلَيْهِ ، وَمَا اسْتَكَرَهُوا عَلَيْهِ ، وَالطَّيْرَةُ ، وَالْوَسْوَسَةُ فِي التَّفَكُّرِ فِي الْخَلْقِ ، وَالْحَسَدُ مَا لَمْ يَظْهَرْ بِلِسَانٍ أَوْ يَدٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : [تکلیف و مسؤولیت نسبت به] نه خصلت، از امت من برداشته شده است: خطا، فراموشی، آنچه نمی دانند، آنچه توانش را ندارند، آنچه بدان ناچارند، آنچه به زور بدان وادار می شوند، فال بد زدن، وسوسه تفکر در آفرینش و حسادت تا زمانی که به زبان یا دست، آشکار نشود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ آتَاكُمْ مَعْرُوفًا فَكَاثِبُوهُ ، وَإِنْ لَمْ تَجِدُوا مَا تُكَافِئُونَهُ فَادْعُوا اللَّهَ لَهُ حَتَّى تَظُنُّوا أَنَّكُمْ قَدْ كَافَيْتُمُوهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر گاه کسی به شما نیکی کرد، جبرانش کنید و اگر چیزی نداشتید که آن را جبران نمایید، برایش به درگاه خدا دعا کنید، چندان که فکر کنید پاداش احسان او را داده اید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَدْنَى الْكُفْرِ أَنْ يَسْمَعَ الرَّجُلُ عَنْ أَخِيهِ الْكَلِمَةَ فَيَحْفَظَهَا عَلَيْهِ يُرِيدُ أَنْ يَفْضَحَهَا بِهَا ، أَوْلَيْكَ لَا خَلَقَ لَهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : کمترین درجه کفر این است که آدمی از برادر خود سخنی بشنود و آن را نگه دارد تا [روزی] با آن رسوایش گرداند؛ اینان از خیر و خوبی بی نصیبند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَرْكَانُ الْكُفْرِ أَرْبَعَةٌ : الرَّغْبَةُ، وَالرَّهْبَةُ، وَالسَّخَطُ، وَالْغَضَبُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : پایه های کفر چهار تاست: میل و ترس و نارضایی و خشم .

عنه صلى الله عليه وآله : خَيْرُ الْكَسْبِ كَسْبُ يَدَيِ الْعَامِلِ إِذَا نَصَحَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بهترین درآمد، درآمد کارگری است که در کارش صداقت داشته باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَا أَكَلَ أَحَدٌ طَعَامًا قَطُّ خَيْرًا مِنْ أَنْ يَأْكُلَ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ ، وَإِنَّ نَبِيَّ اللَّهِ دَاوُدَ كَانَ يَأْكُلُ مِنْ عَمَلِ يَدِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هرگز کسی غذایی بهتر از دسترنج خود نخورده است . پیامبر خدا، داوود، از دسترنج خود امرار معاش می کرد .

عنه صلى الله عليه وآله : أَطْيَبُ كَسْبِ الْمُسْلِمِ سَهْمُهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : پاکترین درآمد مسلمان، [درآمد از] تیری است که در راه خدا می اندازد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَطْيَبَ الْكَسْبِ كَسْبُ التَّجَارِ الَّذِينَ إِذَا حَدَّثُوا لَمْ يَكْذِبُوا ، وَإِذَا انْتُمِنُوا لَمْ يَخُونُوا ، وَإِذَا وَعَدُوا لَمْ يُخْلِفُوا ، وَإِذَا اشْتَرَوْا لَمْ يَذْمُوا ، وَإِذَا بَاعُوا لَمْ يُطْرُوا ، وَإِذَا كَانَ عَلَيْهِمْ لَمْ يَمْطُلُوا ، وَإِذَا كَانَ لَهُمْ لَمْ يَعْسِرُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا پاکیزه ترین درآمد، درآمدِ بازرگانانی است که چون سخنی گویند دروغ نگویند و هر گاه امانتی به آنها سپرده شود، خیانت نکنند و هر گاه وعده دهند، خلف وعده نکنند و وقتی چیزی می خرند، از آن نکوهش نکنند و وقتی چیزی می فروشند، تعریف و تبلیغ نکنند و هر گاه بدهکارند [در پرداخت بدهی خود]، تعلل نوزند و هر گاه طلبکار باشند [برای گرفتن طلب خود]، فشار نیاورند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَنَا أَكْرَمُ وُلْدِ آدَمَ عَلَى رَبِّي ، وَلَا فَخْرَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فخر فروشی نباشد، من، گرامیترین فرزند آدم نزد پروردگار خویش هستم .

عنه صلى الله عليه و آله - وَقَدْ سَأَلَهُ رَجُلٌ : أَحِبُّ أَنْ أَكُونَ أَكْرَمَ النَّاسِ - : لَا تَشْكُونَ اللَّهَ إِلَى الْخَلْقِ تَكُنْ أَكْرَمَ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به مردی که عرض کرد: دوست دارم گرامیترین مردم باشم - فرمود : هرگز از خدا نزد خلق شکایت مکن، تا گرامیترین مردم باشی .

عنه صلى الله عليه و آله : مِنْ تَكْرِمَةِ الرَّجُلِ لِأَخِيهِ الْمُسْلِمِ أَنْ يَقْبَلَ تُحَفَّتَهُ ، أَوْ يُتَحِفَهُ مِمَّا عِنْدَهُ وَلَا يَتَكَلَّفَ شَيْئًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از احترام مرد به برادر مسلمانش این است که پیشکش او را بپذیرد، یا از همان چیزی که در اختیار دارد به او تعارف و پیشکش کند و خودش را به زحمت نیندازد .

عنه صلى الله عليه و آله : اِقْبَلُوا الْكَرَامَةَ ، وَأَفْضَلُ الْكَرَامَةِ الطَّيِّبُ ، أَخْفُهُ مَحْمِلًا وَأَطْيَبُهُ رِيحًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : احترام و گرامیداشت را بپذیرید و بهترین احترام عطر است؛ هم سبکبار است و هم بسیار خوشبو .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِذَا عُرِضَ عَلَى أَحَدِكُمُ الْكَرَامَةُ فَلَا يَرُدَّهَا ؛ فَإِنَّمَا يَرُدُّ الْكَرَامَةَ الْحِمَارُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه به یکی از شما احترامی نهاده شد، آن را رد نکند؛ زیرا این الّاغ است که احترام را رد می کند .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : أَكْرَمَ الْيَتِيمَ ، وَأَحْسَنَ إِلَى جَارِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : یتیم را گرامی بدار و به همسایه ات خوبی کن .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ وَأَحْسِنُوا أَدَبَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزندان خود را گرامی بدارید و آنها را نیکو تربیت کنید .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : بِالذَّاحِلِ دَهْشَةً فَتَلَقَّوْهُ بِمَرْحَبَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که وارد مجلسی می شود، دچار نوعی گنجی و سردرگمی است؛ پس با خوش آمد گویی از او استقبال کنید .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَخَذَ بِرِكَابِ رَجُلٍ لَا يَرْجُوهُ وَلَا يَخَافُهُ غُفِرَ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس، بدون چشمداشت یا ترس از کسی، برایش رکاب بگیرد [تا بر مرکب خویش سوار شود]، آمرزیده شود .

❖ رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنْ عِظَمِ جَلَالِ اللَّهِ تَعَالَى إِكْرَامُ ثَلَاثَةٍ : ذِي الشَّيْبَةِ فِي الْإِسْلَامِ ، وَالْإِمَامِ الْعَادِلِ، وَحَامِلِ الْقُرْآنِ غَيْرِ الْغَالِي وَلَا الْجَافِي عَنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از بزرگداشت عظمت خداوند متعال است، بزرگداشت سه نفر: ریش سفید مسلمان [یا کسی که موی خود را در اسلام سفید کرده است] و پیشوای دادگر و قرآن دانی که نه غلو می کند و نه از [عمل به] قرآن دوری می ورزد .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكْرَمَ أَخَاهُ فَإِنَّمَا يُكْرِمُ اللَّهَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که برادر خود را گرامی دارد، در حقیقت خدا را گرامی داشته است .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَتَاكُمُ الزَّائِرُ فَأَكْرِمُوهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه میهمانی بر شما وارد شد، او را گرامی بدارید .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ جَلِيسَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که به خدا و روز واپسین ایمان دارد، باید همنشین خود را گرامی دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَكْرِمُوا كَرِيمَ كُلِّ قَوْمٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بزرگوار هر قومی را گرامی بدارید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى كَرِيمٌ يُحِبُّ الْكَرَمَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا خداوند متعال بزرگوار است و بزرگواری را دوست می دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كَرَّمَ الرَّجُلَ دِينُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بزرگواری مرد، دین اوست .

قرآن:

«قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ هَذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِنْ كَانُوا يَنْطِقُونَ» .

«گفت: [نه] بلکه آن را این بزرگترشان کرده است. بنابراین اگر سخن می گویند؛ از آنها بپرسید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ فِي الْمَعَارِضِ مَا يُغْنِي الرَّجُلَ الْعَاقِلَ عَنِ الْكَذِبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در سربسته گویی ها، ظرافتهایی است که مرد خردمند را از دروغ گفتن بی نیاز می کند .

قرآن:

«إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ» .

«فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِي قُلُوبِهِمْ إِلَى يَوْمِ يَلْقَوْنَهُ بِمَا أَخْلَفُوا اللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا يَكْذِبُونَ» .

«خداوند کسی را که افراط کار دروغ زن باشد، هدایت نمی کند» .

«در نتیجه، به سزای آن که با خدا خلف وعده کردند و از آن روی که دروغ می گفتند، در دلهایشان پیامدهای نفاق را باقی گذارد، تا روزی که او را دیدار خواهند نمود» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْكَذِبَ يُسَوِّدُ الْوَجْهَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دروغ، روسیاهی می آورد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : الْكَذِبُ يَنْقُصُ الرِّزْقَ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دروغ، روزی را کم می کند .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : حَسْبُكَ مِنَ الْكَذِبِ أَنْ تُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعْتَ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برای دروغگویی توهمین بس که هرچه می شنوی بازگو کنی .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : وَيْلٌ لِلَّذِي يُحَدِّثُ فَيَكْذِبُ لِيُضْحِكَ بِهِ الْقَوْمَ ! وَيْلٌ لَهُ ، وَيْلٌ لَهُ ! ❦

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وای بر کسی که برای خندانن مردم دروغ بگوید! وای بر او، وای بر او !

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْكَذِبَ لَا يَصْلَحُ مِنْهُ جَدُّوْلا هَزْلٌ ، وَلَا أَنْ يَعِدَ الرَّجُلُ ابْنَهُ ثُمَّ لَا يُنْجِزَ لَهُ ، إِنَّ الصَّدَقَ يَهْدِي إِلَى الْبِرِّ ، وَإِنَّ الْبِرَّ يَهْدِي إِلَى الْجَنَّةِ ، وَإِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ ، وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دروغ، چه جدی و چه شوخی آن، درست نیست. همچنین درست نیست که مرد به فرزند خود وعده ای بدهد و به آن عمل نکند. همانا راستگویی، به نیکی رهنمون می شود و نیکی به بهشت هدایت می کند و دروغ به معصیت و انحراف [از حق] می کشاند و معصیت و انحراف، به آتش رهنمون می شود .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْكَذِبَ يَهْدِي إِلَى الْفُجُورِ ، وَإِنَّ الْفُجُورَ يَهْدِي إِلَى النَّارِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دروغ به معصیت و انحراف [از مسیر حق] می کشاند و معصیت و انحراف، به آتش رهنمون می شود .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَكْذِبُ الْكَاذِبُ إِلَّا مِنْ مَهَانَةٍ نَفْسِهِ ، وَأَصْلُ السُّخْرِيَةِ الطَّمَانِينَةُ إِلَى أَهْلِ الْكَذِبِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دروغگو، دروغ نمی گوید، مگر بر اثر حقارتی که در وجود اوست و ریشه تمسخر، اعتماد کردن به دروغگویان است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا كَذَبَ الْعَبْدُ كَذِبَةً تَبَاعَدَ الْمَلَكُ مِنْهُ مَسِيرَةَ مِيلٍ مِنْ نَتْنِ مَا جَاءَ بِهِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه بنده دروغ بگوید، ازبوی گندی که پدید آورده است، فرشته به مسافت يك ميل از او فاصله گیرد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْكَذِبَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ النَّفَاقِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دروغ، دری از درهای نفاق است .

❦ رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَرَبَى الرَّبَا الْكَذِبُ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدترین ربا، دروغ است .

❦ رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : رَدُّ جَوَابِ الْكِتَابِ حَقٌّ كَرَدَ السَّلَامِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پاسخ دادن به نامه ، همانندپاسخ دادن به سلام ، حق (و وظیفه) است .

❦ رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِفْتَاحُ كُلِّ كِتَابٍ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بسم الله الرحمن الرحيم، سرآغاز هر نوشته ای است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ كَتَبَ عَنِّي عِلْمًا أَوْ حَدِيثًا لَمْ يَزَلْ يُكْتَبْ لَهُ الْأَجْرُ مَا بَقِيَ ذَلِكَ الْعِلْمُ وَالْحَدِيثُ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس دانشی یا حدیثی از من بنویسد تا آن دانش و حدیث باقی است، برایش اجر نوشته شود .

❦ رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ إِذَا مَاتَ وَتَرَكَ وَرَقَةً وَاحِدَةً عَلَيْهَا عِلْمٌ تَكُونُ تِلْكَ الْوَرَقَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سِتْرًا فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّارِ ، وَأَعْطَاهُ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى بِكُلِّ حَرْفٍ مَكْتُوبٍ عَلَيْهَا مَدِينَةً أَوْسَعَ مِنَ الدُّنْيَا سَبْعَ مَرَّاتٍ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه مؤمن بمیرد و يك برگه که روی آن علمی نوشته شده باشد از خود بر جای گذارد، روز قیامت آن برگه پرده میان او و آتش می شود و خداوند تبارك و تعالی به ازای هر حرفی که روی آن نوشته شده، شهری هفت برابر پهناورتر از دنیا به او می دهد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : اَكْتُبُوا الْعِلْمَ قَبْلَ ذَهَابِ الْعُلَمَاءِ، وَإِنَّمَا ذَهَابُ الْعِلْمِ بِمَوْتِ الْعُلَمَاءِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دانش را، پیش از رفتن دانشمندان، بنویسید؛ زیرا رفتن علم به درگذشت دانشمندان، است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : قَيِّدُوا الْعِلْمَ بِالْكِتَابِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علم را، با نوشتن دربند کنید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ يَسْتَكْبِرْ يَضَعُهُ اللهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که استکبار ورزد ، خداوند او را پست گرداند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ حَلَبَ شَاتَهُ وَرَقَعَ قَمِيصَهُ وَخَصَفَ نَعْلَهُ وَوَاكَلَ خَادِمَهُ وَحَمَلَ مِنْ سُوْقِهِ ، فَقَدْ بَرِئَ مِنَ الْكِبَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس خودش گوسفندش را بدوشد و جامه اش را وصله کند و کفشش را پینه زند و با خدمتکارش هم غذا شود و کالایش را از بازار [به خانه] حمل کند، بی گمان از کبر پاک شده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّهُ لَيُعْجِبُنِي أَنْ يَحْمِلَ الرَّجُلُ الشَّيْءَ فِي يَدِهِ يَكُونُ مُهْنًا لِأَهْلِهِ يَدْفَعُ بِهِ الْكِبَرَ عَنْ نَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : براستی که خوش دارم مرد با خوشحالی و افتخار چیزی را با دست خودش برای خانواده اش ببرد و بدین وسیله کبر را از خود دور کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَمَقَّتْ النَّاسِ الْمُتَكَبِّرُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : منفورترین مردمان، شخص متکبر است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَعْدَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنِيَالْتَرْتَارُونَ ، وَهُمْ الْمُسْتَكْبِرُونَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روز قیامت دورترین شما از من، پرگویان، یعنی همان مستکبران، هستند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اقْنَعْ بِمَا أُوتِيَتْهُ يَخَفْ عَلَيْكَ الْحِسَابُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به آنچه داده شده ای قانع باش، تا حسابت سبک شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْقَنَاعَةُ مَالٌ لَا يَنْفَدُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : قناعت، ثروتی تمام ناشدنی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : جَلَاءُ هَذِهِ الْقُلُوبُ ذِكْرُ اللَّهِ وَتِلَاوَةُ الْقُرْآنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : صِیْقَلْ دهنده این دلها، یاد خدا و تلاوت قرآن است .

عنه صلى الله عليه وآله : عَوَّدُوا قُلُوبَكُمْ الرَّقَّةَ، وَأَكْثَرُوا مِنَ التَّفَكُّرِ وَالْبُكَاءِ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : دلهای خود را به رقت خو دهید و زیاد بیندیشید و از خوف خدا بسیار بگریید .

رسول الله صلى الله عليه وآله - لَمَّا شَكَا إِلَيْهِ رَجُلٌ قَسَاوَةَ قَلْبِهِ - : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يَلِينَ قَلْبُكَ فَاطْعِمِ الْمِسْكِينَ وَامْسَحْ رَأْسَ الْيَتِيمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - به مردی که از سختدلی خود نزد آن حضرت شکوه کرد - فرمود: اگر می خواهی دلت نرم شود، مستمند را اطعام کن و بر سر یتیم دست نوازش بکش .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ : تَذَاكُرُ الْعِلْمِ بَيْنَ عِبَادِي مِمَّا تَحْيَا عَلَيْهِ الْقُلُوبُ الْمَيِّتَةُ إِذَا هُمْ انْتَهَوْا فِيهِ إِلَى أَمْرِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند عز و جل می فرماید: گفتگوی علمی میان بندگان من از چیزهایی است که دلهای مرده با آن زنده می شود ، به شرط آن که در این گفتگوهای خود به خواسته من بینجامند .

رسول الله صلى الله عليه وآله - فِي مَوَاعِظِهِ لِأَبِي ذَرٍّ - : إِيَّاكَ وَكَثْرَةَ الضَّحِكِ ؛ فَإِنَّهُ يُمِيتُ الْقَلْبَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - در اندرزهای خود به ابوذر - فرمود : از خنده زیاد پرهیز، که دل را می میراند .

عنه صلى الله عليه وآله : ثَلَاثَةٌ يُقْسِيَنَّ الْقَلْبَ : اسْتِمَاعُ اللَّهِو ، وَطَلَبُ الصَّيِّدِ ، وَإِتْيَانُ بَابِ السُّلْطَانِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : سه چیز دل را سخت می کند: بیهوده شنوی، شکار کردن ، و آمد و شد به دربار سلطان .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لا تُكثِرُوا الكلامَ بغيرِ ذِكْرِ اللَّهِ ؛ فَإِنَّ كَثْرَةَ الكلامِ بغيرِ ذِكْرِ اللَّهِ قَسْوَةُ الْقَلْبِ ، إِنَّ أَبْعَدَ النَّاسِ مِنَ اللَّهِ الْقَلْبُ الْقَاسِيُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در غیر از ذکر خدا، زیاده گویی نکنید؛ زیرا زیاده گویی در غیر ذکر خدا، موجب سختدلی می شود و دورترین مردم از خدا، سختدل است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْمُؤْمِنَ إِذَا أَذْنَبَ كَانَتْ نُكْتَةً سَوْدَاءَ فِي قَلْبِهِ ، فَإِنْ تَابَ وَنَزَعَ وَاسْتَغْفَرَ صُقِلَ قَلْبُهُ، فَإِنْ زَادَ زَادَتْ ، فَذَلِكَ الرَّانُ الَّذِي ذَكَرَهُ اللَّهُ فِي كِتَابِهِ «كَلا بَلْ رَانَ عَلَى قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن هر گاه گناه کند، نقطه ای سیاه در دلش پدید آید. اگر توبه کرد و دست از گناه کشید و آمرزش خواست، دلش از آن لکه سیاه پاک شود، اما اگر بر گناهش افزود، آن نقطه زیاد شود. این همان زنگاری است که خداوند متعال در کتاب خود از آن یاد کرده و فرموده است : «نه چنین است، بلکه آنچه مرتکب می شدند، زنگار بر دلهایشان بسته است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَوْ لَا تَمَرُّعُ قُلُوبِكُمْ وَتَزْيِيدُكُمْ فِي الْحَدِيثِ لَسَمِعْتُمْ مَا أَسْمَعُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر پراکندگی دلهای و دروغگوییهای شما نبود، بیگمان آنچه را من می شنوم شما نیز می شنیدید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَوْ لَا أَنَّ الشَّيَاطِينَ يَحُومُونَ عَلَى قُلُوبِ بَنِي آدَمَ لَنَظَرُوا إِلَى الْمَلَكُوتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر نبود این که شیطانها برگرد دلهای آدمیان می گردند، هر آینه انسانها ملکوت را می دیدند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَا يَنْظُرُ إِلَى صُورِكُمْ وَلَا إِلَى أَمْوَالِكُمْ وَلَكِنْ يَنْظُرُ إِلَى قُلُوبِكُمْ وَأَعْمَالِكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند تبارک و تعالی، به چهره ها و داراییهای شما نمی نگرد، بلکه به دلهای و کرده های شما می نگرد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى فِي الْأَرْضِ أَوَانِي ، أَلَا وَهِيَ الْقُلُوبُ ، فَأَحْبَبُّهَا إِلَى اللَّهِ ، أَرْقُهَا وَأَصْفَاهَا وَأَصْلَبُهَا ، أَرْقُهَا لِلْإِخْوَانِ ، وَأَصْفَاهَا مِنَ الذُّنُوبِ ، وَأَصْلَبُهَا فِي ذَاتِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا خداوند متعال در زمین ظرفهایی دارد. بدانید که آن ظرفها، همان دلهایند. پس دوست داشتنی ترین دلها نزد خداوند، نازکترین و صافترین و سختترین آنهاست: نازکترین آنها برای برادران و صافترین آنها از گناهان و سخت ترین آنها در راه خدا .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ قَاضٍ مِنْ قُضَاةِ الْمُسْلِمِينَ إِلَّا وَمَعَهُ مَلَكٌ يُسَدِّدُهُ إِلَى الْحَقِّ مَا لَمْ يُرِدْ غَيْرَهُ ، فَإِذَا أَرَادَ غَيْرَهُ وَجَرَ مُتَعَمِّدًا تَبَرَّأَ مِنْهُ الْمَلَكُ وَوَكَّلَاهُ إِلَى نَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ قاضی ای از قاضیان مسلمانان نیست، مگر این که دو فرشته با اویند و تا زمانی که خواهان حقیقت باشد، او را به سوی آن راهنمایی می کنند. اما هر گاه در پی حقیقت نبود و عمدا ستم وحق کشی کرد، آن دو فرشته از او بیزاری می جویند و او را به خودش وا می گذارند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : لَا يَقْضِي الْقَاضِي بَيْنَ اثْنَيْنِ إِلَّا وَهُوَ شَبْعَانِ رِيَانٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : قاضی نباید میان دو نفر داورى کند مگر زمانی که گرسنه و تشنه نباشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ ابْتُلِيَ بِالْقَضَاءِ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ فَلْيَعْدِلْ بَيْنَهُمْ فِي لَحْظِهِ وَإِشَارَتِهِ وَمَقْعَدِهِ وَمَجْلِسِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که به داورى کردن میان مسلمانان مبتلا شود، باید در نگاهها و اشاره کردنها و جای نشستن ونحوه نشستن خود نسبت به آنها به یکسان رفتار کند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ ابْتَغَى الْقَضَاءَ وَسَأَلَ فِيهِ الشُّفْعَاءَ وَكَلَّ إِلَى نَفْسِهِ ، وَمَنْ أَكْرَهَ عَلَيْهِ أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَيْهِ مَلَكًا يُسَدِّدُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که جویای منصب قضاوت باشد و برای رسیدن به آن متوسل به این و آن شود، خداوند او را به خودش واگذارد و هر که مجبور به پذیرفتن آن شود، خداوند فرشته ای بر او فرو فرستد که استوارش بدارد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْقَاضِيَ الْعَدْلَ لَيُجَاءُ بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَيُلْقَى مِنْ شِدَّةِ الْحِسَابِ مَا يَتِمَّتِي أَنْ لَا يَكُونَ قَضَى بَيْنَ اثْنَيْنِ فِي تَمَرَةٍ قَطُّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در روز قیامت قاضی دادگر را می آورند و چنان حساب سختی از او می کشند که آرزو می کند کاش هرگز حتی درباره يك خرما میان دو نفر داوری نکرده بود .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : الدَّوَاءُ مِنَ الْقَدَرِ ، وَهُوَ يَنْفَعُ مَنْ يَشَاءُ بِمَا شَاءَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دارو جزو تقدیر است و برای هر کس که بخواهد ، به هر اندازه که بخواهد ، سودمند می افتد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : قَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ : مَنْ لَمْ يَرْضَ بِقَضَائِي وَلَمْ يُؤْمِنْ بِقَدْرِي فَلْيَلْتَمِسْ إِلَهَا غَيْرِي !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل فرمود: کسی که به قضای من خشنود نیست و به تقدیر من ایمان ندارد، پس، [برود و]معبودی جز من بجوید .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : فِي كُلِّ قَضَاءٍ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ خَيْرَةٌ (خَيْرٌ) لِلْمُؤْمِنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در هر قضای خداوند عز و جل برای مؤمن، خیری است .

عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ دَعَا لَكَ إِسْرَافِيلُ وَجِبْرِيلُ وَمِيكَائِيلُ وَحَمَلَةُ الْعَرْشِ وَأَنَا فِيهِمْ مَا تَزَوَّجْتَ إِلَّا الْمَرْأَةَ الَّتِي كُتِبَتْ لَكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر اسرافیل و جبرئیل و میکائیل و فرشتگان حامل عرش و من ، همگی با هم برای تو دعا کنیم ، جز با زنی که برایت نوشته و مقدر شده است ازدواج نخواهی کرد .

قرآن:

«قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ» .
«وَلَكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا» .
«إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ» .

«بگو: جز آنچه خدا برای ما مقرر کرده است، هرگز چیزی به ما نمی رسد. او سرپرست ماست و مؤمنان باید تنها بر خدا توکل کنند» .

«ولی [چنین شد] تا خداوند کاری را که انجام شدنی بود، به انجام رساند» .

«هر آینه ما هر چیزی را به اندازه آفریده ایم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : وَكُلُّ شَيْءٍ بِقَدَرٍ حَتَّى الْعَجْزُ وَالْكَيْسُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همه چیز مقدر است ، حتی ناتوانی و زیرکی .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ رَجُلٍ مُسْلِمٍ يُصَابُ بِشَيْءٍ فِي جَسَدِهِ فَيَتَصَدَّقُ بِهِ إِلَّا رَفَعَهُ اللَّهُ بِهِ دَرَجَةً وَحَطَّ عَنْهُ بِهِ خَطِيئَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ مرد مسلمانی نیست که به قسمتی از بدنش آسیبی وارد شود و از [قصاص] آن درگذرد، مگر این که خداوند به سبب آن يك درجه بالایش برد و يك گناه از او بزداید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ عَفَا عَنْ دَمٍ لَمْ يَكُنْ لَهُ ثَوَابٌ إِلَّا الْجَنَّةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که از [قصاص] خونی گذشت کند، او را پاداشی جز بهشت نباشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، أَحْيُوا الْقِصَاصَ وَأَحْيُوا الْحَقَّ وَلَا تَفَرَّقُوا ، وَأَسْلِمُوا وَسَلَّمُوا وَسَلَّمُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم! قصاص و حق را زنده کنید و پراکنده نشوید و مسلمان و تسلیم [حق] باشید تا سالم بمانید .

قرآن:

«وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ» .

«الشَّهْرُ الْحَرَامُ بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنْ اعْتَدَى عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَى عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ» .

«وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالْأَنْفَ بِالْأَنْفِ وَالْأُذُنَ بِالْأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ قِصَاصٌ فَمَنْ تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَهُ وَمَنْ لَمْ يَحْكَمْ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ» .

«و در قصاص کردن برای شما زندگی است، ای خردمندان! باشد که پرهیزگار شوید» .

«این ماه حرام در برابر آن ماه حرام است و [هتک] حرمتها، قصاص دارد. پس هر کس بر شما تعدی کرد، همان گونه که بر شما تعدی کرده است، بر او تعدی کنید و از خدا پروا بدارید و بدانید که خدا با پرهیزگاران است.» .

«و در تورات بر آنها مقرر کردیم که جان در مقابل جان و چشم در برابر چشم و بینی در برابر بینی و گوش در برابر گوش و دندان در برابر دندان می باشد و زخمها [نیز به همان ترتیب] قصاص دارند. و هر که از آن [قصاص] در گذرد، پس آن، کفاره [گناهان] او خواهد بود. و کسانی که به موجب آنچه خدا نازل کرده داوری نکرده اند، آنان خود ستمگرانند.» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ ، وَلَعَلَّهٗ أَن يَكُونَ قَد قَرَّبَ مِنِّي خُفُوفٌ مِّنْ بَيْنِ أَظْهُرِكُمْ ، فَمَنْ كُنْتُ أَصَبْتُ مِنْ عَرَضِهِ أَوْ مِنْ شَعْرِهِ أَوْ مِنْ بَشَرِهِ أَوْ مِنْ مَالِهِ شَيْئًا ، هَذَا عَرَضُ مُحَمَّدٍ وَشَعْرُهُ وَبَشَرُهُ وَمَالُهُ فَلْيَقُمْ فَلْيَقْتَصَّ ! وَلَا يَقُولَنَّ أَحَدٌ مِنْكُمْ : إِنِّي أَتَخَوَّفُ مِنْ مُحَمَّدٍ الْعَدَاوَةَ وَالشَّحْنَاءَ ، أَلَا وَإِنَّهُمَا لَيْسَتَا مِنْ طَبِيعَتِي وَلَيْسَتَا مِنْ خُلُقِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هان، ای مردم! جز این نیست که من هم مانند شما بشری هستم و شاید که رفتن من از میان شما نزدیک باشد. پس، اگر به آبرو یا مو یا پوست و یا مال کسی لطمه ای زده ام، اینک این آبروی محمد و مو و پوست و مال او. برخیزد و قصاص کند! و هرگز کسی از شما نگوید: من از دشمنی و کینه محمد می ترسم. بدانید که این دو خصلت از طبیعت من و از اخلاق من به دورند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنِ اقْتَصَدَ أَغْنَاهُ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که میانه روی کند، خداوند توانگرش گرداند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْاِقْتِصَادُ فِي النَّفَقَةِ نِصْفُ الْمَعِيشَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : میانه روی در خرج کردن، نصف معیشت است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ نَفَقَةٍ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ نَفَقَةٍ قَصِدٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ خرجی نزد خدا، محبوبتر از خرجی نیست که با میانه روی همراه باشد .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : الاقتصَادُ وحُسْنُ السَّمْتِ والهُدْيُ الصَّالِحُ جُزْءٌ مِنْ بَضْعٍ وَعِشْرِينَ جُزْءًا مِنَ النُّبُوءَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : میانه روی و نیک روشی و شیوه درست و پسندیده، جزئی از بیست و اندی جزء نبوت است .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : كما لا يَحِلُّ لِعَرِيْمِكَ أَنْ يَمْطُكَ وَهُوَ مُوسِرٌ ، فَكَذَلِكَ لَا يَحِلُّ لَكَ أَنْ تُعْسِرَهُ إِذَا عَلِمْتَ أَنَّه مُعْسِرٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همچنان که بدهکار تو اگر توانگر باشد روا نیست در پرداخت بدهی اش به تو تعلل ورزد، بر تو نیز روا نیست که اگر بدانی تنگدست است، او را تحت فشار قرار دهی .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمُعْسِرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بترسید از نفرین تنگدست .

قرآن:

«وَإِنْ كَانَ ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَنْ تَصَدَّقُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ» .

«و اگر [بدهکارتان] تنگدست باشد، پس تا [هنگام] گشایش، مهلتی [به او دهید] و اگر براستی قدرت پرداخت ندارد، بخشیدن آن برای شما بهتر است، اگر بدانید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَنْظَرَ مُعْسِرًا أَظْلَهُ اللَّهُ بِظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که به تنگدستی مهلت دهد، خداوند، در روزی که هیچ سایه ای جز سایه او نیست، وی را در سایه خود در آورد .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ احتاجَ إِلَيْهِ أَخُوهُ الْمُسْلِمُ فَيَقْرَضِ وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَيْهِ فَلَمْ يَفْعَلْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که برادر مسلمانش در وامی به او نیاز پیدا کند و او بتواند وام بدهد و چنین نکند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام گرداند .

ﷺ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَرَادَ أَنْ تُسْتَجَابَ دَعْوَتُهُ وَأَنْ تُكْشَفَ كُرْبَتُهُ فَلْيُفَرِّجْ عَنِ مُعْسِرٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که می خواهد دعایش مستجاب و اندوهش برطرف شود ، به تنگدست مهلت دهد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَقْرَضَ مُؤْمِنًا قَرْضًا يَنْتَظِرُ بِهِ مَيْسُورَهُ كَانَ مَالُهُ فِي زَكَاةٍ ، وَكَانَ هُوَ فِي صَلَاةٍ مِنَ الْمَلَائِكَةِ حَتَّى يُؤَدِّيَهُ إِلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس به مؤمنی وامی ، دهد و [برای پس گرفتن آن] صبر کند تا دستش باز شود، مال او زکات محسوب شود و فرشتگان برای او دعا کنند تا این که وامش به او برگردانده شود .

قرآن:

«مَنْ ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ وَلَهُ أَجْرٌ كَرِيمٌ» .

«کیست آن کس که به خدا وامی نیکو دهد، تا [نتیجه اش را] برای وی دو چندان گرداند و او را پاداش خوش باشد؟» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَقْرَضَ مَلْهُوفاً فَأَحْسَنَ طَلِبَتَهُ اسْتَأْنَفَ الْعَمَلَ وَأَعْطَاهُ اللَّهُ بِكُلِّ دِرْهَمٍ أَلْفَ قِنْطَارٍ مِنَ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس به اندوهگینی [که مالش را از دست داده] وام دهد و در پس گرفتن آن مراعات کند، عمل را از نو شروع کرده است (گناهانش پاک شده) و خداوند به ازای هر درهم، هزار قنطار (صد رطل) از [درهم] بهشت به او عطا کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ ، إِذَا تَقَرَّبَ الْعِبَادُ إِلَى خَالِقِهِمْ بِالْبِرِّ فَتَقَرَّبَ إِلَيْهِ بِالْعَقْلِ تَسْبِقُهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! هر گاه بندگان با نیکی کردن، به آفریدگار خویش نزدیک شوند، تو با خردورزی به او نزدیک شو تا از آنان پیشی گیری .

رسول الله صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ : مَا آمَنَ بِيَمَنِ فَسَّرَ بِرَأْيِهِ كَلَامِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند فرمود: به من ایمان نیاورده است کسی که سخن مرا بر اساس رأی خودش تفسیر کند .

عنه صلی الله علیه و آله : أَكْثَرُ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِ رَجُلٍ يَتَأَوَّلُ الْقُرْآنَ يَضَعُهُ عَلَى غَيْرِ مَوَاضِعِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بیشترین چیزی که بعد از خود برای امتم از آن می ترسم، مردی است که قرآن را تأویل نا به جا کند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ اسْتَمَعَ إِلَى آيَةٍ مِنْ كِتَابِ اللَّهِ كُتِبَتْ لَهُ حَسَنَةٌ مُضَاعَفَةٌ ، وَمَنْ تَلَا آيَةً مِنْ كِتَابِ اللَّهِ كَانَتْ لَهُ نُورًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که به يك آیه از کتاب خدا گوش دهد، برایش ثوابی دو چندان نوشته شود و هر که يك آیه از کتاب خدا تلاوت کند، روز قیامت آن آیه نوری برای او باشد .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : أَنْتَ تَقْرَأُ الْقُرْآنَ مَا نَهَاكَ ، فَإِذَا لَمْ يَنْهَكَ فَلَسْتَ تَقْرُوهُ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : تا زمانی که قرآن تو را [از گناهان] باز می دارد، قرآن بخوان؛ زیرا اگر تو را باز نداشت [در حقیقت] آن را نخوانده ای .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ فِي جَهَنَّمَ رِجَاءً مِنْ حَدِيدٍ تُطْحَنُ بِهَا رُؤُوسُ الْقُرَّاءِ ، وَالْعُلَمَاءِ الْمُجْرِمِينَ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در دوزخ آسیابی آهنی است که با آن سرهای قاریان و علمای گنهگار آرد می شود .

❦ قرآن:

«وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ» ❦ .

«هرگاه قرآن خوانده شود، به آن گوش دهید و خاموش بمانید، شاید که مورد رحمت قرار گیرید» .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا مَنْ اشْتَقَ إِلَى اللَّهِ فَلَيْسَتْ مِعْ كَلَامِ اللَّهِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هان! هر که مشتاق خداست، پس، به کلام خدا گوش دهد .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : رَبِّ تَالِ الْقُرْآنِ وَالْقُرْآنُ يَلْعَنُهُ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای بسا قرآن خوانی که قرآن لعنتش می کند .

قرآن:

«أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ» .

«آیا برای کسانی که ایمان آورده اند زمان آن نرسیده است که دل‌هایشان برای یاد خدا و آنچه از حق نازل شده است خاشع شود و چونان کسانی نباشند که پیش از این به آنها کتاب [آسمانی] داده شد و روزگار درازی بر آنها گذشت و پس دل‌هایشان سخت شد و بسیاری از آنان فاسق‌اند؟» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : - لَمَّا سُئِلَ عَنْ أَحْسَنِ النَّاسِ صَوْتًا بِالْقُرْآنِ - : مَنْ إِذَا سَمِعَتْ قِرَاءَتَهُ رَأَيْتَ أَنَّهُ يَخْشَى اللَّهَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به این سؤال که چه کسی قرآن را از همه خوشتر می‌خواند - فرمود : کسی که هر گاه قرآن خواندن او را بشنوی، ترس و خشیت از خدا را در او ببینی .

قرآن:

«وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً» .

«قرآن را شمرده شمرده بخوان» .

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي قَوْلِهِ تَعَالَى : «وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً» - : بَيَّنَّهُ تَبْيَانًا ، وَلَا تَنْتَرُهُ نَتْرَ الْبَقْلِ ، وَلَا تَهْدُهُ هَذَّ الشَّعْرِ ، قِفُوا عِنْدَ عَجَائِبِهِ ، حَرِّكُوا بِهِ الْقُلُوبَ ، وَلَا يَكُنْ هَمُّ أَحَدِكُمْ آخِرَ السُّورَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - درباره آیه : «و رتل القرآن ترتيلاً» - فرمود: قرآن را روشن و شمرده بخوان و آن را مانند تخم علف پراکنده اش مساز و همچون شعر به شتاب و بریده و بریده بخوان. در شگفتی‌هایش درنگ کنید، دل‌ها را با آن به تپش و حرکت در آورید و همه کوشش شما این نباشد که سوره را به آخر برسانید .

عنه صلى الله عليه و آله : اقْرَؤُوا الْقُرْآنَ بِالْحُزَنِ ؛ فَإِنَّهُ نَزَلَ بِالْحُزَنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : قرآن را با آواز حزین بخوانید؛ زیرا که آن، با صوت حزین نازل شده است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنْ أَحْسَنِ النَّاسِ صَوْتًا بِالْقُرْآنِ - :مَنْ إِذَا سَمِعَتْ قِرَاءَتَهُ رَأَيْتَ أَنَّهُ يَخْشَى اللَّهَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به این سؤال که چه کسی قرآن را از همه خوشتر می خواند - فرمود : کسی که هر گاه قرآن خواندن او را بشنوی، ترس و خشیت از خدا را در او ببینی .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : زَيُّنُوا الْقُرْآنَ بِأَصْوَاتِكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : قرآن را با صداهای [خوش]خود، زینت بخشید .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لِكُلِّ شَيْءٍ حِلِيَّةٌ وَحِلِيَّةُ الْقُرْآنِ الصَّوْتُ الْحَسَنُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر چیزی زیوری دارد و زیور قرآن صوت خوش است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : يَا بُنَيَّ ، لَا تَغْفُلْ عَنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ ؛ فَإِنَّ الْقُرْآنَ يُحْيِي الْقَلْبَ ، وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فرزندم! از خواندن قرآن غافل مباش؛ زیرا که قرآن دل را زنده می کند و از فحشا و زشتکاری و ستم و گناه باز می دارد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : يَقَالُ لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ : اقْرَأْ وَارْقَ وَرَتَّلْ كَمَا كُنْتَ تُرَتِّلُ فِي دَارِ الدُّنْيَا ، فَإِنَّ مَنَزِلَتَكَ عِنْدَ آخِرِ آيَةٍ كُنْتَ تَقْرُوهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به کسی که قرآن می داند، گفته می شود: بخوان و بالا رو و با ترتیل بخوان، همچنان که در دنیا با ترتیل می خواندی؛ زیرا منزلت و جایگاه تو در آخرین آیه ای است که می خوانده ای .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : عَلَيْكَ بِقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ ؛ فَإِنَّ قِرَاءَتَهُ كَفَّارَةٌ لِلذُّنُوبِ ، وَسَتْرٌ فِي النَّارِ ، وَأَمَانٌ مِنَ الْعَذَابِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر تو باد خواندن قرآن؛ زیرا خواندن آن کفاره گناهان است و پرده ای در برابر آتش و موجب ایمنی از عذاب .

❖ قرآن:

«إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّنْ تَبُورَ» .

«همانا کسانی که کتاب خدا را تلاوت می کنند و نماز را به پای می دارند و از آنچه روزیشان کرده ایم، در نهان و آشکار، انفاق می کنند، امید به تجارتی بسته اند که هرگز کساد نمی شود» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَنْ يُحَدِّثَ رَبَّهُ فَلْيَقْرَأِ الْقُرْآنَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر گاه فردی از شما دوست داشته که با پروردگارش سخن بگوید، قرآن بخواند .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَنْبَغِي لِصَاحِبِ الْقُرْآنِ أَنْ يَحِدَّ مَعَ مَنْ حَدَّ ، وَلَا يَجْهَلَ مَعَ مَنْ يَجْهَلُ وَفِي جَوْفِهِ كَلَامُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : برای ملازم قرآن شایسته نیست با کسی که نسبت به او تندى کرده است، تندى کند و کسی که در اندرونش کلام خداست، با کسی که [نسبت به وی] رفتار جهالت آمیز می کند، جاهلانه رفتار نمی کند .

عنه صلى الله عليه و آله : أَشْرَافُ أُمَّتِي حَمَلَةُ الْقُرْآنِ وَأَصْحَابُ اللَّيْلِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اشراف و بزرگان امت من قرآن دانان و شب زنده داران هستند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَحَقَّ النَّاسِ بِالتَّخَشُّعِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ لِحَامِلِ الْقُرْآنِ ، وَإِنَّ أَحَقَّ النَّاسِ فَيَالسِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ بِالصَّلَاةِ وَالصَّوْمِ لِحَامِلِ الْقُرْآنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : سزاوارترین مردم به خشوع داشتن نهانی و آشکار در برابر خدا، قرآن دان است . سزاوارترین مردم به نماز خواندن و روزه گرفتن در آشکار و نهان، قرآن دان است .

عنه صلى الله عليه و آله : حَمَلَةُ الْقُرْآنِ هُمُ الْمَحْفُوفُونَ بِرَحْمَةِ اللَّهِ ، الْمَلْبُوسُونَ بِنُورِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : این قرآن دانان هستند که در رحمت خدا قرار دارند و پوشیده در نور او .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الَّذِي لَيْسَ فِي جَوْفِهِ شَيْءٌ مِنَ الْقُرْآنِ كَالْبَيْتِ الْخَرِبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که در اندرونش چیزی از قرآن نیست، همانند خانه ای ویران است .

عنه صلى الله عليه وآله : بِئْسَمَا لِأَحَدِكُمْ أَنْ يَقُولَ نَسِيتُ آيَةً كَيْتَ وَكَيْتَ ، بَلْ هُوَ نُسِّي .
استذکروا القرآن، فوالذي نفسي بيده لهو أشدُّ تفصيًّا من صدور الرجال من النعم من عقلها .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوب نیست که فردی از شما بگوید فلان و بهمان آیه را از یاد بردم، [چنین نیست] بلکه از یاد[ش] برده شده است. قرآن را [در ذهن خود مرور و یادآوری کنید؛ زیرا سوگند به آن که جانم در دست اوست، قرآن از سینه های مردان زودتر می رهد تا شتر از زانو بندش .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : مَنْ أَعْطَاهُ اللَّهُ حِفْظَ كِتَابِهِ فَظَنَّ أَنَّ أَحَدًا أُعْطِيَ أَفْضَلَ مِمَّا أُعْطِيَ فَقَدْ غَمَطَ أَفْضَلَ النُّعْمَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس که خدا نعمت حفظ کتاب خود را به او عطا کند و آن کس گمان کند که به دیگران نعمتی بزرگتر از این نعمت او داده شده است، بیگمان نسبت به بزرگترین نعمت تحقیر و ناسپاسی روا داشته است .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ عَلَّمَ رَجُلًا الْقُرْآنَ فَهُوَ مَوْلَاهُ ، لَا يَخْذُلُهُ وَلَا يَسْتَأْثِرُ عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس به مردی قرآن بیاموزد، مولای اوست و آن مرد نباید او را تنها و بی یار گذارد و خود را بر وی ترجیح دهد .

عنه صلى الله عليه وآله : عَلَيْكُمْ بِتَعَلُّمِ الْقُرْآنِ وَكَثْرَةِ تِلَاوَتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر شما باد آموختن قرآن و بسیارخواندن آن .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین شما، کسی است که قرآن را فرا گیرد و [به دیگران آموزش دهد] .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ أَرَادَ عِلْمَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ فَلْيُتَوِّرِ الْقُرْآنَ ، .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که خواهان علم پیشینیان و آیندگان، از اول تا به آخر دنیا است، در قرآن کند و کاو کند.

✚ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أُعْطِيَ الْقُرْآنَ فَظَنَّ أَنَّ أَحَدًا أُعْطِيَ أَكْثَرَ مِمَّا أُعْطِيَ فَقَدْ عَظُمَ صَغِيرًا وَصَغُرَ كَبِيرًا. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : به هر کس [نعمت دانستن] قرآن داده شود و با این حال گمان کند که به دیگری نعمتی بالاتر و بیشتر از این نعمت او داده شده است، بیگمان کوچکی را بزرگ شمرده و بزرگی را کوچک.

✚ عنه صلى الله عليه و آله : الْقُرْآنُ غِنَى ، لَا غِنَى دُونَهُ ، وَلَا فَقْرَ بَعْدَهُ. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : قرآن ثروتی است که بدون آن توانگری نباشد و با وجود آن فقری نه.

✚ عنه صلى الله عليه و آله : فَضْلُ الْقُرْآنِ عَلَى سَائِرِ الْكَلَامِ كَفَضْلِ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برتری قرآن بر دیگر سخنان، همچون برتری خدا بر خلق خود است.

✚ عنه صلى الله عليه و آله : عَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ ، فَاتَّخِذُوهُ إِمَامًا وَقَائِدًا. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر شما باد قرآن، آن را پیشوا و راهبر خود کنید.

✚ عنه صلى الله عليه و آله - لَمَّا قِيلَ لَهُ : أُمَّتُكَ سَتُفْتَنُنَّ ، فَسُئِلَ : مَا الْمَخْرَجُ مِنْ ذَلِكَ ؟ - :
كَتَابُ اللَّهِ الْعَزِيزُ ، الَّذِي لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ خَلْفِهِ ، تَنْزِيلٌ مِنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ،
مَنْ ابْتَغَى الْعِلْمَ فِي غَيْرِهِ أَضَلَّهُ اللَّهُ. 🌟

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - وقتی به ایشان گفته شد: بزودی امت تو گرفتار فتنه خواهد شد، [در جواب این پرسش که : راه خلاص از آن چیست؟ - فرمود : کتاب گرامی خدا، همان که باطل نه از پیش و نه از پس بدو راه نیابد، فرود آمده [و] از سوی حکیمی ستوده است. هر که علم را در جز قرآن [غیر از قرآن] بجوید، خداوند گمراهش کند.

✚ قرآن:

«وَلَقَدْ آتَيْنَاكَ سَبْعًا مِنَ الْمَثَانِي وَالْقُرْآنَ الْعَظِيمَ» 🌟 .

«وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَكِّرٍ» 🌟 .

«و براستی که تو را سبع المثنائی (سوره فاتحه) و قرآن بزرگ عطا کردیم».

«و قطعاً قرآن را برای پند آموزی آسان کرده ایم. پس آیا پند گیرنده ای هست؟».

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : إِذَا التَّبَسَّتِ الْأُمُورُ عَلَيْكُمْ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ ؛ فَإِنَّهُ شَافِعٌ مُشَفَّعٌ، وَمَا حِلُّ مُصَدِّقٍ، وَمَنْ جَعَلَهُ أَمَامَهُ قَادَهُ إِلَى الْجَنَّةِ، وَمَنْ جَعَلَهُ خَلْفَهُ قَادَهُ إِلَى النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه کارها همچون پاره های شب تار، بر شما تاریک و شبیه ناک شد، به قرآن روی آورید؛ زیرا قرآن شفیع است که شفاعتش پذیرفته است و شاکی و خصمی است که شکایتش قبول می شود. هر که قرآن را فراموش خود قرار دهد، او را به سوی بهشت کشاند و هر که آن را پشت سر خویش نهد، به سوی دوزخش کشاند.

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ أَعَانَ عَلَى قَتْلِ مُؤْمِنٍ بِشَطْرِ كَلِمَةٍ لَقِيَ اللَّهَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَكْتُوبٌ بَيْنَ عَيْنَيْهِ : آيِسٌ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس [حتی] با نیم کلمه حرف در کشتن مؤمنی کمک کند، روز قیامت خدا را در حالی دیدار کند که بر پیشانی‌اش نوشته شده است: نومی (محروم) از رحمت خدا.

قرآن:

«وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُتَعَمِّدًا فَجَزَاؤُهُ جَهَنَّمُ خَالِدًا فِيهَا وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَ لَعَنَهُ وَ أَعَدَّ لَهُ عَذَابًا عَظِيمًا» .

«هر کس عمدتاً مؤمنی را بکشد، کیفرش دوزخ است که در آن جاویدان خواهد بود. و خدا بر او خشم می گیرد و لعنتش می کند و عذابی بزرگ برایش آماده ساخته است».

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : يَا أَيُّهَا النَّاسُ ، أَيْقَتَلُ قَتِيلٌ وَأَنَابِينَ أَظْهَرُكُمْ لَا يُعْلَمُ مَنْ قَتَلَهُ ؟! لَوْ أَنَّ أَهْلَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ اجْتَمَعُوا عَلَى قَتْلِ رَجُلٍ مُسْلِمٍ لَعَذَّبَهُمُ اللَّهُ بِمَا عَدَدٍ وَلَا حِسَابٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! من در میان شما باشم و جنازه مقتولی پیدا شود و قاتلش معلوم نباشد؟! اگر اهل آسمانها و زمین در کشتن مرد مسلمانی همدستان شوند، هر آینه خداوند همه آنان را، بی شمار و بی حساب، عذاب دهد.

عنه صلى الله عليه وآله : لَزَوَالُ الدُّنْيَا جَمِيعًا أَهْوَنُ عَلَى اللَّهِ مِنْ دَمِ سَفِكٍ بَغِيرِ حَقٍّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بیگمان اگر همه دنیا نابود شود، نزد خدا اهمیتش کمتر از خونی است که به ناحق ریخته شود.

• عنه صلى الله عليه و آله : أَوَّلُ مَا يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي الدِّمَاءِ • .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در روز قیامت نخستین چیزی که درباره آن میان مردم داوری می شود، خون است .

• قرآن:

«مَنْ أَجَلَ ذَلِكَ كَتَبْنَا عَلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنَّهُ مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا» • .

«بدین سبب بر بنی اسرائیل حکم کردیم که هر کس نفسی را بدون حق قصاص یا بی آن که در روی زمین فساد و تبهکاری کند بکشد، چنان است که همه مردم را کشته؛ و هر که نفسی را زنده کند، چنان است که تمام مردم را زندگی بخشیده است» • .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَعْتَى النَّاسِ مَنْ قَتَلَ غَيْرَ قَاتِلِهِ ، أَوْ ضَرَبَ غَيْرَ ضَارِبِهِ • .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سرکش ترین مردم کسی است که بی گناهی را که قصد کشتن او را نداشته است، بکشد؛ یا غیرزنده خود را بزند • .

• رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي قَوْلِهِ تَعَالَى : «يُثَبِّتُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا بِالْقَوْلِ الثَّابِتِ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ» • - : فِي الْقَبْرِ إِذَا سُئِلَ الْمَوْتَى • .

پیامبر خداصلی الله علیه وآله - درباره آیه: «خداوند کسانی را که ایمان آورده اند در زندگی دنیا و آخرت با گفتار ثابت و درست استوار می دارد» • - فرمود : مراد در قبر و به هنگام سؤال از مردگان است • .

• عنه صلى الله عليه و آله : أَوَّلُ عَدَلِ الْآخِرَةِ الْقُبُورُ ، لَا يُعْرَفُ شَرِيفٌ مِنْ وَضِيعٍ • .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سرآغاز عدالتِ آخرت، قبرهاست که شرافتمند از غیر شرافتمند نمی شناسد • .

• عنه صلى الله عليه و آله : مَا رَأَيْتُ مَنَظَرًا إِلَّا وَالْقَبْرُ أَفْظَعُ مِنْهُ • .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : منظره ای ندیدم مگر اینکه قبر از آن ترسناک تر است • .

• رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْقَبْرَ أَوَّلُ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ ، فَإِنْ نَجَا مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَيْسَرُ مِنْهُ ، وَإِنْ لَمْ يَنْجُ مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ لَيْسَ أَقْلَ مِنْهُ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : قَبْرُ نَخَسْتَيْنِ مَنْزِلَ آخِرَتِ اسْتِ. اَکَرُ کَسِیْ اَزْ اَنَ بَهِ سَلَامَتِ رَسْتِ، مَنَازِلَ بَعْدَ اَنَ اَسَانتَرِ اسْتِ و اَکَرُ بَهِ سَلَامَتِ نَرَسْتِ، دَشَواری مَنَازِلَ بَعْدِی کَمَتَرِ اَزْ اَنَ نِیَسْتِ.

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ شَیْءٍ اَقْطَعَ لِظَهْرِ اِبْلِیسَ مِنْ عَالِمٍ یَخْرُجُ فِی قَبِیلَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هِیْجَ چِیزِ بَرایِ اِبْلِیسَ کَمَرَشکَنِ تَرِ اَزْ عَالَمِیْ کِهْ دَرِ مِیَانِ قَبِیلَهْ ای سَرِ بَرَدَارِدِ، نِیَسْتِ.

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : فَفَقِیةٌ وَاحِدَةٌ اَشَدُّ عَلٰی اِبْلِیسَ مِنْ اَلْفِ عَابِدٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : وَجُودِ یَکِ فَقیهْ بَرایِ اِبْلِیسَ، گَرانترِ اَزْ هِزارِ عابِدِ اسْتِ.

عنه صلی الله علیه و آله : اِنَّ لِكُلِّ شَیْءٍ دِعَامَةً ، وَدِعَامَةُ هَذاالدِّینِ الْفِقْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هَمَانا بَرایِ هَرِ چِیزی تَکیه گاهی اسْتِ و تَکیه گاهِ اِینِ دِینِ، فَقه اسْتِ.

عنه صلی الله علیه و آله : اَفْضَلُ الْعِبَادَةِ الْفِقْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بَرترینِ عِبادتِ ، فَقه (شِناختِ دِینِ) اسْتِ.

قرآن:

«وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَافَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَلِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» .

«و شایسته نیست که مؤمنان همگی [برای جهاد] کوچ کنند. پس چرا از هر فرقه ای از آنان دسته ای کوچ نمی کنند تا [دسته ای بمانند و] در دین آگاهی پیدا کنند و قوم خود را وقتی به سوی آنان بازگشتند بیم دهند؟ باشد که آنان [از کیفر الهی] بترسند».

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَادَ اللهُ بَعْدَ خَيْرٍا فَقَّهَهُ فِي الدِّينِ ، وَأَلْهَمَهُ رُشْدَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هَرگاهِ خِداوندِ خوبی بِنده ای را بخواهد، او را در دِینِ فَقیه گَرَداند و راهِ دَرستِ و راستش را به او الهام فرماید.

عنه صلی الله علیه و آله : اِطَّلَعْتُ فِي الْجَنَّةِ فَرَأَيْتُ أَكْثَرَ أَهْلِهَا الْفُقَرَاءَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بَهِ بَهِشتِ سَری زدم، دِیدم بَیشترِ مَردمِ اَنَ فَقیرا نَندِ.

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَتْرُكْ دِرْهَمًا وَلَا دِينَارًا لَمْ يَدْخُلِ الْجَنَّةَ أَغْنَى مِنْهُ .



پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که بمیرد و درهم و دیناری از خود بر جای نگذارد، توانگرتر از او کسی وارد بهشت نشود.

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : طُوبَى لِلْمَسَاكِينِ بِالصَّبْرِ ، وَهُمْ الَّذِينَ يَرَوْنَ مَلَكَوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوشا به حال مستمندان شکیبا. آنها را کسانى که ملکوت آسمانها و زمین را مى بینند.

عنه صلى الله عليه و آله : الْفُقَرَاءُ مُلُوكُ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، وَالنَّاسُ كُلُّهُمْ مُشْتَاقُونَ إِلَى الْجَنَّةِ وَالْجَنَّةُ مُشْتَاقَةٌ إِلَى الْفُقَرَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقرا شهریاران اهل بهشتند. مردم همگی مشتاق بهشتند و بهشت مشتاق فقیران است.

قرآن:

«لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا» .

«[این صدقات] برای آن نیازمندانی است که در راه خدا فرو مانده اند و نمی توانند [برای تأمین هزینه زندگی] در زمین سفر کنند. از شدت خویشتنداری، فرد بی اطلاع، آنان را توانگر می پندارد. آنها را از سیمایشان می شناسی. با اصرار [چیزی] از مردم نمی خواهند».

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ جَعَلَ الْفَقْرَ أَمَانَةً عِنْدَ خَلْقِهِ ، فَمَنْ سَتَرَهُ أَعْطَاهُ اللَّهُ مِثْلَ أَجْرِ الصَّائِمِ الْقَائِمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند فقر را نزد خلق خود امانت نهاده است. بنابراین، هرکس آن را مخفی نگه دارد، خداوند پاداش روزه گیر شب زنده دار را به او عطا فرماید.

عنه صلى الله عليه و آله : الْأَمَانَةُ تَجْلِبُ الْغَنَاءَ ، وَالْخِيَانَةُ تَجْلِبُ الْفَقْرَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : امانتداری توانگری می آورد و خیانت [در امانت]، فقر .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ تَفَاقَرَ افْتَقَرَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که دم از ناداری زند ، نادار شود.

رسول الله صلى الله عليه و آله : صَلَّةُ الرَّحِمِ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ ، وَتَنْفِي الْفَقْرَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : صله رحم، عمر را زیاد می کند و فقر را از بین می برد.

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ اسْتَدَلَ مُؤْمِنًا أَوْ مُؤْمِنَةً أَوْ حَقَّرَهُ لِفَقْرِهِ أَوْ قِلَّةِ ذَاتِ يَدِهِ ، شَهَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثُمَّ يَفْضَحُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس مرد یا زن مؤمنی را به سبب تهیدستی یا اندک بودن مال و داراییش خوار شمارد یا تحقیر کند، خداوند متعال در روز قیامت او را [بدین کار زشتش] شهره و سپس رسوایش سازد .

عنه صلى الله عليه و آله : الْفَقْرُ فَقْرُ الْقَلْبِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقر (حقیقی) ، فقر دل است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ... مَا الصُّعْلُوكُ فَيَكُم ؟ قَالُوا : الرَّجُلُ الَّذِي لِمَالٍ لَهُ ، فَقَالَ : بَلِ الصُّعْلُوكُ حَقَّ الصُّعْلُوكِ مَنْ لَمْ يُقَدِّمْ مِنْ مَالِهِ شَيْئًا يَحْتَسِبُهُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنْ كَانَ كَثِيرًا مِنْ بَعْدِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم ! ... به نظر شما فقیر کیست؟ عرض کردند: مردی که ثروتی ندارد. فرمود : نه، فقیر حقیقی کسی است که از مال خود چیزی به حساب خدا پیش نفرستد ، اگر چه پس از او مال بسیاری بماند .

عنه صلى الله عليه و آله : الْفَقْرُ خَيْرٌ مِنَ الْغِنَى ، إِلَّا مَنْ حَمَلَ فِيمَغْرَمٍ وَأَعْطَى فِي نَائِبَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقر بهتر از توانگری است ، مگر (در مورد) کسی که غرامت و تاوانی را (از سوی تنگدستی) بپردازد یا در گرفتاریها به دیگران کمک کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْفَقْرُ رَاحَةٌ ، وَالْغِنَى عُقُوبَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقر آرامش است و مالداری، کیفر.

عنه صلى الله عليه و آله : الْفَقْرُ أَزَيْنُ عَلَى الْمُؤْمِنِ مِنَ الْعِذَارِ الْحَسَنِ عَلَى خَدِّ الْفَرَسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقر برای مؤمن زیبنده تر است از داغ و نشانی زیبا بر گونه اسب .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : اللَّهُمَّ أَحْيِنِي مِسْكِينًا ، وَتَوَفَّئِي مِسْكِينًا ، وَاحْشُرْنِي فِي زُمْرَةِ الْمَسَاكِينِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بار خدایا ! مرا مستمند زنده بدار و مستمند بمیران و در شمار مستمندان ، محشورم فرما .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : الْفُقَرَاءُ أَصْدِقَاءُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقرا ، دوستان خدایند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : الْفَقْرُ فَخْرِي ، وَبِهِ أَفْتَخِرُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقر مایه افتخار من است و به آن مباهات می ورزم .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُكَ مِنَ الْكُفْرِ وَالْفَقْرِ ، فَقَالَ رَجُلٌ : أَيْعِدِلَانِ؟ قَالَ : نَعَمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بار خدایا ! من از کفر و فقر به تو پناه می برم. مردی عرض کرد: آیا این دو با هم برابرند ؟ فرمود : آری .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : لَوْلَا رَحْمَةُ رَبِّي عَلَىٰ فُقَرَاءِ أُمَّتِي ، كَادَ الْفَقْرُ يَكُونُ كُفْرًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر پروردگار من به فقیران امّت مهر نمی ورزید ، فقر آنان را در آستانه کفر قرار می داد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : الْفَقْرُ أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقر ، سخت تر از کشتار است .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : كَادَ الْفَقْرُ أَنْ يَكُونَ كُفْرًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقر ، انسان را در آستانه کفر قرار می دهد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُكُمْ مَنْزِلَةً عِنْدَ اللَّهِ تَعَالَى أَطْوَلُكُمْ جُوعًا وَتَفْكَرًا ، وَأَبْغَضُكُمْ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى كُلُّ نَوُومٍ وَأَكُولٍ وَشَرُوبٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بلند پایه ترین شما نزد خداوند متعال کسی است که مدتهای طولانی تری گرسنگی بکشد و به تفکر بپردازد ، و منفورترین شما نزد خداوند متعال هر آن کسی است که پر خواب و پر خور و پرنوش باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنَّ أَفْضَلَ النَّاسِ مَنْ تَوَاضَعَ عَنْ رِفْعَةٍ ، وَزَهَدَ عَنْ غَنِيَةٍ ، وَأَنْصَفَ عَنْ قُوَّةٍ ، وَحَلَّمَ عَنْ قُدْرَةٍ ، أَلَا وَإِنَّ أَفْضَلَ النَّاسِ عَبْدٌ أَخَذَ مِنَ الدُّنْيَا الْكَفَافَ ، وَصَاحَبَ فِيهَا الْعَفَافَ ، وَتَزَوَّدَ لِلرَّحِيلِ ، وَتَأَهَّبَ لِلْمَسِيرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای مردم! همانا برترین مردم، کسی است که با وجود بلند مرتبگی، فروتنی کند و با وجود توانگری، به دنیا زهد ورزد؛ و در عین داشتن توانایی، انصاف به خرج دهد؛ و در عین قدرتمندی، بردبار باشد. بدانید که برترین مردم، بنده ای است که از دنیا به قدر کفاف برگیرد؛ و در آن با خوشتنداری و عزت نفس زندگی کند و برای سفر [آخرت] توشه برگیرد؛ و برای رفتن آماده شود .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه وآله : لَوْلَا عِبَادُ اللَّهِ رُكَّعٌ ، وَصَبِيَانٌ رُضِعَ ، وَبَهَائِمٌ رُتِّعَ ، لَصَبَّ عَلَيْكُمُ الْعَذَابُ صَبًّا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر نبود وجود بندگانی که برای خدا رکوع می کنند و کودکان شیرخوار و حیوانات چرنده، بیگمان عذاب سختی بر سرتان می ریخت .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه وآله : لَنْ تُقَدَّسَ أُمَّةٌ لَا يُؤْخَذُ لِلضَّعِيفِ فِيهَا حَقُّهُ مِنَ الْقَوِيِّ غَيْرَ مُتَعَتِعٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگز پاك و پاکیزه (سعادتمند) نگردد آن امتی ، که حق ناتوان بدون ترس و لرز از قدرتمند گرفته نشود .

قرآن:

«ظَهَرَ الْفَسَادُ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ أَيْدِي النَّاسِ لِيُذِيقَهُمْ بَعْضَ الَّذِي عَمِلُوا لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ» .

«به سبب آنچه دستهای مردم فراهم آورده، فساد در خشکی و دریا نمودار شده است تا [سزای] بعضی از آنچه را که کرده اند به آنان بچشانند، باشد که باز گردند» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه وآله : إِنَّ الْمَعْصِيَةَ إِذَا عَمِلَ بِهَا الْعَبْدُ سِرًّا لَمْ تَضُرَّ إِلَّا عَامِلَهَا ، وَإِذَا عَمِلَ بِهَا عَلَانِيَةً وَلَمْ يُغَيَّرْ عَلَيْهِ أَضُرَّتْ بِالْعَامَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : گناه را هرگاه بنده پنهانی مرتکب شود به کسی جز صاحب آن زیانی نمی زند و هرگاه آشکارا انجامش دهد و مردم او را منع نکنند، آن گناه به عموم مردم آسیب خواهد رساند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : خَلَّتَانِ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ فِيهِمَا مَفْتُونٌ : الصَّحَّةُ وَالْفَرَاغُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دو چیز است که مایه فتنه (آزمایش یا فساد) بسیاری از مردم است: تندرستی و فراغت (بیکاری) .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الصَّحِيحَ الْفَارِغَ ، لَا فِي شُغْلِ الدُّنْيَا وَلَا فِي شُغْلِ الْآخِرَةِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند از شخص تندرست بیکاره که نه در کار دنیاست و نه سرگرم کار آخرت، نفرت دارد .

❖ قرآن:

«فَإِذَا فَرَغْتَ فَانصَبْ * وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَارْغَبْ» ❖ .

«پس، چون فراغت یافتی، به طاعت در کوش. و با اشتیاق به سوی پروردگارت روی آور.»

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : أَشَدُّ النَّاسِ حِسَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ الْمَكْفِيُّ الْفَارِغُ، إِنْ كَانَ الشُّغْلُ مَجْهَدَةً فَالْفَرَاغُ مَفْسَدَةً ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : روز قیامت سخت ترین حسابرسی را کسی دارد که کارهایش را دیگران [از پیشکار و نوکر و خدمتکار] انجام دهند و خودش بیکار بگردد. گو این که کار کردن مایه رنج و زحمت است اما بیکاری موجب فساد و تباهی است .

❖ رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : إِعْمَلْ بِفَرَائِضِ اللَّهِ تَكُنْ أَتَقَى النَّاسِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به فرایض خدا عمل کن، تا از پرهیزگارترین مردم باشی .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : تَرَكُ الْفُرْصِ غُصَصٌ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از کف نهادن فرصتها، اندوه ها آورد .

❖ رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَنْ فُتِحَ لَهُ بَابٌ مِنَ الْخَيْرِ فَلْيَنْتَهِزْهُ ؛ فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي مَتَى يُغْلَقُ عَنْهُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس که دری از خیر به رویش گشوده شود، باید آن را غنیمت شمرد؛ زیرا که نمی داند آن در چه وقت به رویش بسته می شود .

❖ عنه صلى الله عليه و آله - لَمَّا ذُكِرَتِ الْأَعَاجِمُ عِنْدَهُ - :لَأَنَا بِهِمْ أَوْ بَعْضُهُمْ أَوْثَقُ مِنِّي بِكُمْ أَوْ بَعْضُكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - هنگامی که در حضور ایشان از عجمها سخن به میان آمد - فرمود: اطمینان من به آنها یا برخی از آنان، بیشتر از اطمینانم به شما یا برخی از شماست .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : لو كَانَ الْعِلْمُ بِالثَّرِيَّا لَتَنَاولَهُ رِجَالٌ مِّنْ فَارِسَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر دانش در ثریا باشد، بیگمان مردانی از ایران به آن دست یابند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ أَنَّ الدِّينَ مُعَلَّقٌ بِالثَّرِيَّا لَتَنَاولَهُ رِجَالٌ مِّنْ أَبْنَاءِ فَارِسَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر دین به ستاره ثریا آویخته باشد ، همانا مردانی از پارسیان به آن دست می یابند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : أَعْظَمُ النَّاسِ نَصِيبًا فِي الْإِسْلَامِ أَهْلُ فَارِسَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بزرگترین سهم را در اسلام،مردم ایران دارند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : الْفَقْرُ فَخْرِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فقر، افتخار من است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : آفَةُ الْحَسَبِ الْاِفْتِخَارُ وَالْعُجْبُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آفتِ بزرگی خاندان، فخرفروشی و خودپسندی است .

❖ قرآن:

«اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهُوَ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ» .

«إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ» .

«بدانیدکه زندگی دنیا،در حقیقت، بازی و سرگرمی و آرایش و فخرفروشی میان شماست» .

«همانا خدا هیچ متکبر فخرفروشی را دوست ندارد» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ أَوْحَى إِلَيَّ أَنْ تَوَاضَعُوا ، حَتَّى لَا يَفْخَرَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ ، وَلَا يَبْغِيَ أَحَدٌ عَلَى أَحَدٍ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : خداوند به من وحی فرمود که فروتن باشید، تا کسی بر کسی فخر نفرشد و کسی به کسی تجاوز و زورگویی نکند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ حَرَّمَ الْجَنَّةَ عَلَى كُلِّ فَحَّاشٍ بَذِيءٍ ، قَلِيلِ الْحَيَاءِ ، لَا يُبَالِي مَا قَالَ وَلَا مَا قِيلَ لَهُ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : خداوند بهشت را بر هر فحاش بدزبان بی شرمی که باکی ندارد چه گوید و چه شنود، حرام کرده است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ مِنْ شَرِّ عِبَادِ اللَّهِ مَنْ تَكَرَّهُ مُجَالَسَتُهُ لِفُحْشِهِ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : یکی از بدترین بندگان خدا کسی است که، به سبب بد زبانی و دشنام گویی، همنشینی با او ناخوشایند باشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَجْرُكُمْ عَلَى الْفَتَوَى أَجْرُكُمْ عَلَى النَّارِ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : بی باک ترین شما در فتوا دادن، بی باک ترین شما در برابر آتش است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : لَيَغْشَيْنَّ أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي فِتْنٌ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ ، يُصْبِحُ الرَّجُلُ فِيهَا مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا ، وَيُمْسِي مُؤْمِنًا وَيُصْبِحُ كَافِرًا ، يَبِيعُ أَقْوَامَ دِينِهِمْ بَعَرَضٍ مِنَ الدُّنْيَا قَلِيلٌ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : هر آینه پس از من فتنه هایی همچون پاره های شب تاریک امّت را فرا پوشاند، چندان که آدمی بر اثر آنها شب مؤمن باشد و روز کافر، روز مؤمن باشد و شب کافر. مردمانی دین خود را به اندک متاعی از دنیا می فروشند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : طُوبَى لِلْمُخْلِصِينَ ، أُولَئِكَ مَصَابِيحُ الْهُدَى تَنْجِلِي عَنْهُمْ كُلَّ فِتْنَةٍ ظُلُمَاءَ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : خوشا به حال مخلصان، آنان چراغهای هدایتند و هر فتنه تاری از آنها برطرف می شود .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : سَتَكُونُ فِتْنٌ يُصْبِحُ الرَّجُلُ فِيهَا مُؤْمِنًا وَيُمْسِي كَافِرًا ، إِلَّا مَنْ أَحْيَاهُ اللَّهُ تَعَالَى بِالْعِلْمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بزودی فتنه هایی پدید خواهد آمد که بر اثر آنها انسان شب خود را با ایمان به صبح می رساند و روزش را در حالی به شب می رساند که کافر است، مگر کسی که خداوند متعال او را به دانش زنده کرده باشد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : لَأَنَا لِفِتْنَةِ السَّرَّاءِ أَخَوْفُ عَلَيْكُمْ مِنْ فِتْنَةِ الضَّرَّاءِ ، إِنَّكُمْ ابْتُلِيتُمْ بِفِتْنَةِ الضَّرَّاءِ فَصَبَرْتُمْ ، وَإِنَّ الدُّنْيَا حُلُوءَةٌ خَضِرَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : راستی که من از فتنه خوشی برای شما بيمناکترم تا فتنه سختی. شما به فتنه سختی درافتادید و صبر کردید، اما دنیا شیرین و فريباست .

❖ قرآن:

«وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ» .

«بدانید که داراییها و فرزندانان [مایه] آزمایشند و خداست که نزد او پاداشی بزرگ است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ثَلَاثُ فِتْنَاتٍ : الشَّعْرُ الْحَسَنُ ، وَالْوَجْهُ الْحَسَنُ ، وَالصَّوْتُ الْحَسَنُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز دلربا و فتنه گر است : موی زیبا، رخسار زیبا و صدای خوش .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : غَيْرَتَانِ أَحَدُهُمَا يُحِبُّهَا اللَّهُ وَالْأُخْرَى يُبْغِضُهَا اللَّهُ : الْغَيْرَةُ مِنَ الرَّيْبَةِ يُحِبُّهَا اللَّهُ وَالْغَيْرَةُ مِنَ غَيْرِ الرَّيْبَةِ يُبْغِضُهَا اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دوگونه غیرت وجود دارد که یکی را خداوند دوست و یکی را دشمن دارد : غیرت ورزی که در تهمت و بدگمانی است خدا دوستش دارد و غیرت که در جایی که بدگمانی در بین نباشد ، خداوند عز و جل دشمن می دارد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : مِنَ الْغَيْرَةِ مَا يُحِبُّ اللَّهُ ، وَمِنْهَا مَا يَكْرَهُ اللَّهُ ، فَأَمَّا مَا يُحِبُّ فَالْغَيْرَةُ فِي الرَّيْبَةِ ، وَأَمَّا مَا يَكْرَهُ فَالْغَيْرَةُ فِي غَيْرِ الرَّيْبَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : غیرتی هست که خدا دوست دارد و غیرتی هست که دوست ندارد. غیرتی که آن را دوست دارد غیرت ورزی هنگام شك است و غیرتی که دوست ندارد، غیرت نشان دادن در جایی است که شکی در بین نباشد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا اغْتَابَ أَحَدُكُمْ أَخَاهُ فَلْيَسْتَغْفِرِ اللَّهَ ؛ فَإِنَّهَا كَفَّارَةٌ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما غیبت برادرش را کرد، از خداوند آمرزش بطلب؛ زیرا این کفاره گناه اوست .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْغَيْرَةَ مِنَ الْإِيمَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : راستی که غیرت از ایمان است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : كَانَ إِبْرَاهِيمُ أَبِي غَيُورٍ وَأَنَا أَغِيرُ مِنْهُ ، وَأَرْغَمَ اللَّهُ أَنْفَ مَنْ لَا يَغَارُ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پدرم ابراهیم با غیرت بود و من با غیرت تر از اویم. خدا ، بینی مؤمنی را که غیرت ندارد، به خاک مالد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَغَارُ وَإِنَّ الْمُؤْمِنَ يَغَارُ ، وَغَيْرَةُ اللَّهِ أَنْ يَأْتِيَ الْمُؤْمِنُ مَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : راستی که خداوند متعال غیرت دارد و راستی که مؤمن غیرت دارد و غیرت خدا به این است که مؤمن آنچه را خداوند بر او حرام کرده است، انجام دهد .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله - وَقَدْ سُئِلَ عَنْ كَفَّارَةِ الْاِغْتِيَابِ - :تَسْتَغْفِرُ اللَّهَ لِمَنْ اِغْتَابَتْهُ كُلَّمَا ذَكَرْتَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به این سؤال که کفاره غیبت چیست - فرمود : کفاره اش این است که هرگاه به یاد کسی که از او غیبت کرده ای افتادی، از خداوند برایش آمرزش بخواهی .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أُغْتِيبَ عِنْدَهُ أَخُوهُ الْمُسْلِمُ، فَاسْتَطَاعَ نَصْرَهُ فَلَمْ يَنْصُرْهُ، خَذَلَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه در حضور کسی از برادر مسلمانان غیبت شود و او بتواند یاریش دهد اما به یاری (دفاع از) او برنخیزد، خداوند در دنیا و آخرت تنهایش گذارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ تَطَوَّلَ عَلَى أَخِيهِ فِي غَيْبَةٍ سَمِعَهَا فِيهِ فِي مَجْلِسٍ فَرَدَّهَا عَنْهُ ، رَدَّ اللَّهُ عَنْهُ أَلْفَ بَابٍ مِنَ السُّوءِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس در مجلسی بشنود که از برادرش غیبت می شود و آن را از او دفع کند، خداوند هزار باب بدی را در دنیا و آخرت از او دفع کند .

عنه صلى الله عليه وآله : حَتَّى مَتَى تَرَعُوْنَ عَنْ ذِكْرِ الْفَاجِرِ؟! اهْتِكُوهُ حَتَّى يَحْذَرَهُ النَّاسُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : تا کی از بردن نام فاجر خودداری می کنید؟ رسوایش سازید، تا مردم از او بر حذر باشند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَرْبَعَةٌ لَيْسَتْ غَيْبَتُهُمْ غَيْبَةً : الْفَاسِقُ الْمُعْلَنُ بِفِسْقِهِ ، وَالْإِمَامُ الْكَذَّابُ إِنْ أَحْسَنَتْ لَمْ يَشْكُرْ وَإِنْ أَسَاءَتْ لَمْ يَغْفَرْ ، وَالْمُتَفَكِّهُونَ بِالْأَمَّهَاتِ ، وَالْخَارِجُ عَنِ الْجَمَاعَةِ الطَّاعِنُ عَلَى أُمَّتِي الشَّاهِرُ عَلَيْهَا بِسَيْفِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چهار نفرند که غیبت کردن از آنها غیبت نیست : فاسقی که فسق خود را آشکار می سازد، پیشوای دروغگویی که اگر خوبی کنی، سپاسگزاری نمی کند و اگر بدی کنی، نمی بخشد، کسانی که از سر خنده و شوخی فحش مادر می دهند و کسی که از جماعت مسلمانان کناره گیرد و بر امت من عیب گیرد و به روی آنها شمشیر کشد .

عنه صلى الله عليه وآله : الْغَيْبَةُ ذِكْرُكَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : غیبت آن است که از برادرت چیزی بگویی، که خوش ندارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لأبي ذرّ - : يَا أَبَانِرُّ، إِيَّاكَ وَالْغَيْبَةَ؛ فَإِنَّ الْغَيْبَةَ أَشَدُّ مِنَ الزُّنَا ... قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، وَمَا الْغَيْبَةُ ؟ قَالَ : ذِكْرُكَ أَخَاكَ بِمَا يَكْرَهُ ، قُلْتُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، فَإِنْ كَانَ فِيهِ ذَاكَ الَّذِي يُذَكَّرُ بِهِ ؟ قَالَ : إِعْلَمْ أَنَّكَ إِذَا ذَكَرْتَهُ بِمَا هُوَ فِيهِ فَقَدْ اغْتَبْتَهُ ، وَإِذَا ذَكَرْتَهُ بِمَا لَيْسَ فِيهِ فَقَدْ بَهَّتَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای اباذر! از غیبت بپرهیز که غیبت بدتر از زناست...
عرض کردم : ای پیامبر خدا! غیبت چیست؟ فرمود : غیبت این است که از برادرت چیزی
بگویی که خوش ندارد. عرض کردم : ای پیامبر خدا! اگر آنچه درباره او گفته می شود
در او باشد چه؟ فرمود: بدان که اگر آنچه در او هست بگویی غیبتش کرده ای و اگر آنچه
در او نیست بگویی، به او بهتان زده ای .

عنه صلی الله علیه و آله : يُؤْتَى بِأَحَدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُوقَفُ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَيُدْفَعُ إِلَيْهِ كِتَابُهُ فَلَا
يَرَى حَسَنَاتِهِ ، فيقولُ : إلهي ، ليسَ هذا كتابي ! فإني لا أرى فيها طاعتي ؟ ! فيقالُ لَهُ : إِنَّ
رَبَّكَ لَا يَضِلُّ وَلَا يَنْسَى ، ذَهَبَ عَمَلُكَ بِاغْتِيَابِ النَّاسِ . ثُمَّ يُؤْتَى بِآخَرَ وَيُدْفَعُ إِلَيْهِ كِتَابُهُ فَيَرَى
فِيهِ طَاعَاتٍ كَثِيرَةً ، فيقولُ : إلهي ، ما هذا كتابي ! فإني ما عَمِلْتُ هَذِهِ الطَّاعَاتِ ! فيقالُ :
لَأَنَّ فُلَانًا اغْتَابَكَ فَدَفَعْتُ حَسَنَاتَهُ إِلَيْكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روز قیامت فردی را می آورند و او را در پیشگاه خدا نگه
می دارند و کارنامه اش را به او می دهند، اما حسنات خود را در آن نمی بیند. عرض می
کند : الهی ! این کارنامه من نیست! زیرا من در آن طاعات خود را نمی بینم! به او گفته
می شود : پروردگار تو نه خطا می کند و نه فراموش. عمل تو به سبب غیبت کردن از
مردم بر باد رفت. سپس مرد دیگری را می آورند و کارنامه اش را به او می دهند. در آن
طاعت بسیاری را مشاهده می کند. عرض می کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من
این طاعات را به جا نیاورده ام! گفته می شود : فلانی از تو غیبت کرد پس حسنات او به
تو داده شد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ اغْتَابَ مُسْلِمًا أَوْ مُسْلِمَةً لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ صَلَاتَهُ وَلَا صِيَامَهُ
أَرْبَعِينَ يَوْمًا وَلَيْلَةً ، إِلَّا أَنْ يَغْفِرَ لَهُ صَاحِبُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس از مرد یا زن مسلمانی غیبت کند، خداوند تا چهل
شبانه روز نماز و روزه او را نپذیرد مگر این که غیبت شونده او را ببخشد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : الْغِيبَةُ أَسْرَعُ فِي دَيْنِ الرَّجُلِ الْمُسْلِمِ مِنَ الْآكَلَةِ فِي جَوْفِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : غیبت کردن در [نابودی] دین مرد، زودتر کارگر می افتد
تا بیماری خوره در اندرون او .

قرآن:

«وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَحِيمٌ» .

«از یکدیگر غیبت نکنید؛ آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده اش را بخورد؟ آن را ناخوش دارید. [پس] از خدا بترسید، که خدا توبه پذیر مهربان است» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَرَرْتُ لَيْلَةً أُسْرِي بِي عَلَى قَوْمٍ يَخْمِشُونَ وُجُوهَهُمْ بِأَظْفَارِهِمْ ، فَقُلْتُ : يَا جِبْرَائِيلُ ، مَنْ هَؤُلَاءِ ؟ فَقَالَ : هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يَغْتَابُونَ النَّاسَ وَيَقْعُونَ فِي أَعْرَاضِهِمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : در شب معراج، مردمی را دیدم که چهره های خود را با ناخنهایشان می خراشند . پرسیدم : ای جبرئیل! اینها کیستند؟ گفت : اینها کسانی هستند که از مردم غیبت می کنند و آبرویشان را می برند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الْغِنَاءُ رُقِيَّةُ الزَّنا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : آوازه خوانی، طلسم زناست .

عنه صلى الله عليه وآله : ثَلَاثٌ يُقْسِيَنَّ الْقَلْبَ : اسْتِمَاعُ اللَّهْوِ ، وَطَلَبُ الصَّيِّدِ ، وَإِتْيَانُ بَابِ السُّلْطَانِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : سه چیز دل را سخت می گرداند : شنیدن لهو، شکار کردن، و آمد و شد به دربار سلطان .

عنه صلى الله عليه وآله : صَوْتَانِ مَلْعُونَانِ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ : مِزْمَارٌ عِنْدَ نِعْمَةٍ ، وَرَنَّةٌ عِنْدَ مُصِيبَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : دو آوازند که در دنیا و آخرت لعنت شده هستند : آواز نی به هنگام خوشی ، و شیون در مصیبت .

قرآن:

«فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ» .

«از پلیدی بتها دوری کنید و از گفتار باطل اجتناب ورزید» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ بَعَثَنِي رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ ، وَلِأَمَحَقِّ الْمَعَارِفِ
وَالْمَزَامِيرِ وَأُمُورَ الْجَاهِلِيَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند مرا به عنوان رحمتی برای جهانیان برانگیخت تا
سازها و نی ها و کارهای جاهلی را نابود (قدغن) کنم .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ الْغِنَى غِنَى النَّفْسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین توانگری ، استغناى نفس است .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَغْنَى النَّاسِ فَلْيَكُنْ بِمَا فِي يَدِ اللَّهِ أَوْثَقَ
مِنْهُ بِمَا فِي يَدِ غَيْرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که می خواهد توانگرترین مردم باشد، باید به آنچه
در دست خداست اطمینان بیشتری داشته باشد تا به آنچه در دست جز اوست .

عنه صلى الله عليه و آله : اسْتَغْنُوا عَنِ النَّاسِ وَلَوْ بِشَوْصِ السَّوَاكِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دست نیاز به سوى مردم دراز نکنید، حتّی برای آب
مسواک .

قرآن:

«وَوَجَدَكَ عَائِلًا فَأَغْنَى» .

«آیا تو را تنگدست نیافت ؟ و توانگرت گردانید» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : نِعَمَ الْعَوْنُ عَلَى تَقْوَى اللَّهِ تَعَالَى الْغِنَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : توانگری نیکویاوری است برای تقوای خداوند متعال .

قرآن:

«كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَافٍ * أَلَمْ يَرَوْا أَنَّا خَلَقْنَاهُ مِنْ نَارٍ فَكَيْفَ يُنْفِقُ» .

«نه چنین است، همانا انسان سرکشی می کند، هرگاه که خویشتن را توانگر ببیند» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : إِنَّ الشَّيْطَانَ قَالَ : لَنْ يَنْجُو مِنِّي الْغَنِيُّ مِنْ إِحْدَى ثَلَاثٍ :
إِمَّا أَنْ أُزَيِّنَهُ فِي عَيْنِهِ فَيَمْنَعَهُ مِنْ حَقِّهِ ، وَإِمَّا أَنْ أُسَهِّلَ عَلَيْهِ سَبِيلَهُ فَيُنْفِقَهُ فِي غَيْرِ حَقِّهِ ،
وَإِمَّا أَنْ أُحِبِّبَهُ إِلَيْهِ فَيَكْسِبَهُ بِغَيْرِ حَقِّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شیطان گفت : آدم ثروتمند هرگز از چنگ من خلاصی ندارد و او را به یکی از این سه چیز گرفتار می کنم : یا مال و ثروت را در نظر او می آرایم که در نتیجه، از پرداخت حقوق مالی خویش، خودداری می ورزد یا راههای مصرف آن را برایش آسان می کنم که در نتیجه، آنها را به ناحق خرج می کند و یا مال و ثروت را محبوب او می گردانم که در نتیجه ، آن را از راههای ناروا به دست می آورد .

عنه صلی الله علیه و آله - لعليّ عليه السلام - :يَا عَلِيُّ ، مَثَلُكَ فِي هَذِهِ الْأُمَّةِ كَمَثَلِ عِيسَى بْنِ مَرْيَمَ ؛ أَحَبَّهُ قَوْمٌ فَأَفْرَطُوا فِيهِ ، وَأَبْغَضَهُ قَوْمٌ فَأَفْرَطُوا فِيهِ ، قَالَ : فَنَزَلَ الْوَحْيُ : «وَلَمَّا ضَرَبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ» .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی ! حکایت تو در میان این امت ، حکایت عیسی بن مریم است که گروهی او را دوست داشتند و درباره اش غلو کردند و گروهی او را دشمن داشتند و در دشمنی با او افراط ورزیدند . پس وحی نازل شد که : «و چون داستان پسر مریم آورده شد ، قوم تو با خنده فریاد زدند» .

عنه صلی الله علیه و آله : صِنْفَانِ لَا تَنَالُهُمَا شَفَاعَتِي : سُلْطَانٌ غَشُومٌ عَسُوفٌ ، وَغَالٍ فِي الدِّينِ مَارِقٌ مِنْهُ غَيْرُ تَائِبٍ وَلَا نَازِعٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دو دسته اند که شفاعت من به آنها نمی رسد : فرمانروای سرکش و ستمگر و کسی که در دین غلو ورزد و از دین بیرون رود و از این عمل خود توبه نکند و دست نکشد .

قرآن:

«يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا فِي دِينِكُمْ وَلَا تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللَّهِ وَكَلِمَتُهُ» .

«ای اهل کتاب! در دین خود غلو نکنید و درباره خدا جز حق نگویید. هر آینه عیسی پسر مریم فرستاده خدا و کلمه او بود» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تَرْفَعُونِي فَوْقَ حَقِّي ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى اتَّخَذَنِي عَبْدًا قَبْلَ أَنْ يَتَّخِذَنِي نَبِيًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مرا از حق خودم (حدی که دارم) بالاتر نبرید؛ چرا که خداوند متعال مرا پیش از آن که پیامبر کند، بنده قرار داد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : ثَلَاثٌ لَا يَغُلُّ عَلَيْهِنَّ قَلْبُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ : إِخْلَاصُ الْعَمَلِ لِلَّهِ ، وَمُنَاصَحَةُ وُلاَةِ الْأَمْرِ ، وَلِزُومُ جَمَاعَةِ الْمُسْلِمِينَ ؛ فَإِنَّ دَعْوَتَهُمْ تُحِيطُ مِنْ وَرَائِهِمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز است که دل هیچ مرد مسلمانی در آنها خیانت و ناراستی روا نمی دارد : خالص گردانیدن عمل برای خدا و خیرخواهی و صداقت نسبت به زمامداران و همراهی با جامعه مسلمانان؛ زیرا دعای آنها، همه ایشان را از هر سو در میان گرفته است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِذَا لَمْ تَغُلَّ أُمَّتِي لَمْ يَقُمْ لَهَا عَدُوٌّ أَبَدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه امت من نسبت به یکدیگر کینه نورزند، هرگز دشمنی در برابر آنها قد علم نمی کند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : يَا أَبَاذَرٍّ ، هُمْ بِالْحَسَنَةِ وَإِنْ لَمْ تَعْمَلْهَا ؛ لِكَيْلَا تُكْتَبَ مِنَ الْغَافِلِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای ابانذر! آهنگ کار نیک کن ، هر چند آن را به کار نبندی تا در زمره غافلان نوشته نشوی .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه وآله : إِنَّهُ لِيُغَانُ عَلَى قَلْبِي ، وَإِنِّي لَأَسْتَغْفِرُ اللَّهَ فِي كُلِّ يَوْمٍ سَبْعِينَ مَرَّةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : گاه قلبم را غباری می گیرد و من روزی هفتاد مرتبه از درگاه خدا آمرزش می طلبم .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ الْعِبَادَةِ الْإِسْتِغْفَارُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین عبادت، استغفار کردن است .

عنه صلى الله عليه و آله : أَكْثَرُوْا مِنَ الْإِسْتِغْفَارِ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَمْ يُعَلِّمْكُمْ الْإِسْتِغْفَارَ إِلَّا وَهُوَ يُرِيدُ أَنْ يَغْفِرَ لَكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زیاد استغفار کنید؛ زیرا خداوند عز و جل آمرزش خواهی را به شما یاد نداد، مگر برای این که می خواهد شما را بیامرزد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : خَيْرُ الدَّعَاءِ الْإِسْتِغْفَارُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین دعا، آمرزش خواهی است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : يا عليّ ، لا تَغْضَبْ ، فإذا غَضِبْتَ فَاقْعُدْ وَتَفَكَّرْ فِي قُدْرَةِ الرَّبِّ عَلَى الْعِبَادِ وَحِلْمِهِ عَنْهُمْ ، وَإِذَا قِيلَ لَكَ : اتَّقِ اللَّهَ فَانْبِذْ غَضَبَكَ ، وَارْجِعْ حِلْمَكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای علی! خشمگین مشو و هرگاه به خشم آمدی بنشین و درباره قدرتی که پروردگار بر بندگان دارد و گذشتی که از آنها می کند، بیندیش. و هرگاه به تو گفته شد : از خدا بترس، خشم را دور افکن و به گذشت و بردباری خویش مراجعه کن .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ كَفَّ غَضَبَهُ كَفَّ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که جلو خشم خود را بگیرد، خداوند جلو عذاب خود را از او بگیرد .

قرآن:

«وَالْكَافِرِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ» .

«وَإِذَا مَا غَضِبُوا هُمْ يَغْفِرُونَ» .

«و [اهل تقوا] فرو خورندگان خشم و گذشت کنندگان از مردم[اند]» .

«و [اهل ایمان] چون به خشم آیند، می بخشند» .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ لِحَظَّتِمْ بَابَا لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ شَفَى غَيْظَهُ بِمَعْصِيَةِ اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا دوزخ را دری است که از آن وارد نشود مگر کسی که از طریق معصیت خداوند متعال خشم خود را فرو بنشاند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَشَدِّكُمْ ؟ مَنْ مَلَكَ نَفْسَهُ عِنْدَ الْغَضَبِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آیا شما را از قوی ترین تان خبر ندهم؟ کسی که در هنگام خشم، خویشتن دار است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : الْغَضَبُ جَمْرَةٌ مِنَ الشَّيْطَانِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خشم، اخگری است از شیطان .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَحِلُّ لِامْرِئٍ مُسْلِمٍ أَنْ يَأْخُذَ مَالَ أَخِيهِ بِغَيْرِ حَقِّهِ ؛ وَذَلِكَ لِمَا

حَرَّمَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ مَالَ الْمُسْلِمِ عَلَى الْمُسْلِمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر هیچ مسلمانی روا نیست که مال برادرش را بناحق بگیرد؛ زیرا خداوند عز و جل مال مسلمان را بر مسلمان حرام کرده است .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ غَضِبَ رَجُلًا أَرْضًا ظَلَمًا لَقِيَ اللَّهَ تَعَالَى وَهُوَ عَلَيْهِ غَضَبَانُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس زمین کسی را به ناحق غصب کند، خداوند متعال را دیدار کند در حالی که بر او خشمگین است .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : مَنْ اقْتَطَعَ مَالَ مُؤْمِنٍ غَضَبًا بَغَيْرِ حَقِّهِ لَمْ يَزَلِ اللَّهُ مُعْرِضًا عَنْهُ ، مَا قَاتَا لِأَعْمَالِهِمَا تَتِي يَعْمَلُهَا مِنَ الْبِرِّ وَالْخَيْرِ ، لَا يُثَبِّتُهَا فِي حَسَنَاتِهِ حَتَّى يَتُوبَ وَيَرُدَّ الْمَالَ الَّذِي أَخَذَهُ إِلَى صَاحِبِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که مال مسلمانی را به ناحق غصب کند، خداوند پیوسته از او رویگردان باشد و از هر کار نیکی که می کند در خشم باشد و آنها را در شمار حسناتش ثبت نکند، تا آن گاه که توبه کند و مالی را که گرفته است به صاحبش برگرداند .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ بَاعَ عَيْبَالَمَ يُبَيِّنُهُ لَمْ يَزَلْ فِي مَقْتِ اللَّهِ ، وَلَمْ تَزَلِ الْمَلَائِكَةُ تَلْعَنُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس کالای معیوبی را بفروشد بدون آن که عیبش را به خریدار گفته باشد، همواره در خشم خدا باشد و فرشتگان پیوسته نفرینش کنند .

التماس دعا

منبع - سایت : <http://www.hadithlib.com> تهیه و ویرایش توسط : ع - باقریار رازیقی

احادیث رسول خدا صلی الله علیه و آله (4905) حدیث (قسمت ۵)

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ عَشَّ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ نَزَعَ اللَّهُ عَنْهُ بَرَكَهَ رِزْقِهِ، وَأَفْسَدَ عَلَيْهِ مَعِيشَتَهُ، وَوَكَّلَهُ إِلَى نَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که به برادر مسلمان خود غش روا دارد، خداوند برکت را از روزی او بگیرد و زندگیش را بر وی تباه گرداند و او را به خودش واگذارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا بَنَ مَسْعُودٍ ، لَا تَغْتَرَنَّ بِاللَّهِ ، وَلَا تَغْتَرَنَّ بِصَلَاحِكَ وَعِلْمِكَ وَعَمَلِكَ وَبِرِّكَ وَعِبَادَتِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای پسر مسعود! هرگز به خدا مغرور مشو و به پاکی و علم و عمل و نیکی و عبادت خود، فریفته مگرد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنْ عَيَّرَكَ أَخَوُكَ الْمُسْلِمُ بِمَا يَعْلَمُ فَيْكَ فَلَا تُعَيِّرْهُ بِمَا تَعْلَمُ فِيهِ ؛ يَكُونُ لَكَ أَجْرًا وَعَلَيْهِ إِثْمًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر برادر مسلمانان عیبی از تو بداند و به آن تو را سرزنش کند ، تو به واسطه عیب و گناهی که از او می دانی سرزنشش مکن تا برای تو پاداش باشد و بر او گناه .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا زَنْتَ خَادِمًا أَحَدِكُمْ فَلْيَجْلِدْهَا الْحَدَّوَلَا يُعَيِّرْهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه خدمتکار یکی از شما زنا داد ، باید او را حد بزند اما سرزنشش نکند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَذَاعَ فَاحِشَةً كَانَ كَمُبْتَدئِهَا ، وَمَنْ عَيَّرَ مُؤْمِنًا بِشَيْءٍ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَرْكَبَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس زشتکاری و گناهی را فاش کند، مانند کسی است که آن را انجام داده است و هر که مؤمنی را به چیزی سرزنش کند، نمیرد تا خود مرتکب آن شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ عَيَّرَ أَخَاهُ بِذَنْبٍ قَدْ تَابَ مِنْهُ لَمْ يَمُتْ حَتَّى يَعْمَلَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس برادر خود را برای گناهی که از آن توبه کرده است سرزنش کند، نمیرد تا خود آن گناه را مرتکب شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْعِلْمُ وَالْمَالُ يَسْتُرَانِ كُلَّ عَيْبٍ ، وَالْجَهْلُ وَالْفَقْرُ يَكْشِفَانِ كُلَّ عَيْبٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دانش و دارایی، هر عیبی را می پوشانند و نادانی و ناداری، هر عیبی را آشکار می کنند .

قرآن:

«وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ» .

«وای بر هر غیبت کننده عیب جویی» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِ الْمُؤْمِنِينَ؛ فَإِنَّهُ مَنْ تَتَّبَعَ عَوْرَاتِ الْمُؤْمِنِينَ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ ، وَمَنْ تَتَّبَعَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ فَضَحَهُ وَلَوْ فِي جَوْفِ بَيْتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : عیبهای مؤمنان را جستجو نکنید؛ زیرا هر که دنبال عیبهای مؤمنان بگردد، خداوند عیبهای او را دنبال کند؛ و هر که خداوند متعال عیوبش را جستجو کند، او را رسوا سازد گرچه درون خانه اش باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ عَلِمَ مِنْ أَخِيهِ سَيِّئَةً فَسَتَّرَهَا ، سَتَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که از برادر خود گناهی بداند و آن را بپوشاند، خداوند در روز قیامت گناهان او را بپوشاند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ سَتَرَ عَلَى مُؤْمِنٍ خَزِيَّةً فَكَأَنَّمَا أَحْيَا مَوْوَدَّةً مِنْ قَبْرِهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس زشتکاری مؤمنی را بپوشاند، چنان است که دختر زنده به گور شده ای را نجات داده باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كَفَى بِالْمَرْءِ عَيْبًا أَنْ يَنْظُرَ مِنَ النَّاسِ إِلَى مَا يَعْمَى عَنْهُ مِنْ نَفْسِهِ ، وَيُعَيِّرَ النَّاسَ بِمَا لَا يَسْتَطِيعُ تَرْكُهُ ، وَيُوْذِي جَلِيسَهُ بِمَا لَا يَعْنِيهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آدمی را همین عیب بس که عیبی را در مردم ببیند و در خود نبیند و مردم را به خاطر کاری سرزنش کند که خود نمی تواند آن را ترك کند و همنشین خویش را با چیزهای نامربوط و بیهوده بیازارد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : زَيْنُوا الْعِيدِينَ بِالتَّهْلِيلِ وَالتَّكْبِيرِ وَالتَّحْمِيدِ وَالتَّقْدِيسِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عید فطر و قربان را با جملات «لا إله إلا الله و الله اكبر و الحمد لله و سبحان الله» آذین بخشید .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : زَيْنُوا أعيَادَكُمْ بِالتَّكْبِيرِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عیدهای خود را با گفتن الله اكبر، آذین بندید .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله - في قوله تعالى: « : يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا »
- : إِنَّ الْوَفْدَ لَا يَكُونُونَ إِلَّا رُكْبَانًا ، أُولَئِكَ رِجَالٌ اتَّقُوا اللَّهَ فَأَحَبَّهُمْ اللَّهُ وَاخْتَصَّهُمْ وَرَضِيَ أَعْمَالَهُمْ ، فَسَمَّاهُمُ الْمُتَّقِينَ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - درباره آیه «روزی که پرهیزگاران را محشور کنیم که به صورت وفد» «وارد شوند» - فرمود: «وفد» جز سواره نیستند. آنان مردانی هستند که تقوای خدا در پیش گرفتند. پس خداوند دوستدار آنها شد و برگزیدشان و از کارهایشان خشنود گردید و از این رو، آنان را پرهیزگاران نامید .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : كُلُّ مَنْ وَرَدَ الْقِيَامَةَ عَطْشَانٌ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در روز قیامت ، همگان تشنه وارد می شوند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمَيِّتُ يُبْعَثُ فِي ثِيَابِهِ الَّتِي يَمُوتُ فِيهَا ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مرده ، با همان لباسی که مرده است ، مبعوث می شود .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : يَمُوتُ الرَّجُلُ عَلَى مَا عَاشَ عَلَيْهِ، وَيُحْشَرُ عَلَى مَا مَاتَ عَلَيْهِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آدمی آن گونه که زندگی کرده است، می میرد و بر همان حالی که مرده است، برانگیخته می شود .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمَعَادُ مِضْمَارُ الْعَمَلِ ، فَمُغْتَبِطٌ بِمَا احْتَقَبَ غَانِمٌ ، وَمُتَبَتِّسٌ بِمَا فَاتَهُ نَادِمٌ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : معاد، میدان [رسیدگی به] عمل است . کسی که [در دنیا] کار کرده نکو حال و بهره مند باشد و آن که از دست داده اندوهگین و پشیمان باشد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَهْدَ لَهُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که پیمان شکن باشد ، دین ندارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا نَقَضُوا الْعَهْدَ سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ عَذْوَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه عهد شکنی کنند، خداوند دشمنشان را بر آنان مسلط گرداند .

قرآن:

«وَالْمُؤْفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا» .

«و [نیکوکاران] کسانی هستند که چون عهدی می بندند بدان وفا می کنند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمُسْلِمُونَ عِنْدَ شُرُوطِهِمْ فِيمَا أُحِلَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسلمانان به شروط خود در آنچه حلال دانسته شده است، پایبندند .

عنه صلى الله عليه و آله : أَلَا مَنْ ظَلَمَ مِعَاهِدًا ، أَوْ انْتَقَصَهُ ، أَوْ كَلَّفَهُ فَوْقَ طَاقَتِهِ ، أَوْ أَخَذَ مِنْهُ شَيْئًا بِغَيْرِ طِيبِ نَفْسٍ مِنْهُ ، فَأَنَا حَاجِبُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدانید که هر کس به معاهدی (اهل ذمه) ستم کند، یا حقش را کم بدهد، یا بیش از توانش او را مکلف سازد، یا بدون رضایتش چیزی از او بگیرد، در روز قیامت من حجت آور (خصم و مدعی) او هستم .

قرآن:

«فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ * وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ» .

«يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ مِنْ سُوءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُ أَمَدًا بَعِيدًا وَيَحْذَرُكُمُ اللَّهُ نَفْسَهُ وَاللَّهُ رَءُوفٌ بِالْعِبَادِ» .

«پس هر کس همسنگ ذره ای نیکی کرده باشد، آن را می بیند. و هر کس همسنگ ذره ای بدی کرده باشد، آن را می بیند» .

«روزی که هر کس کارهای نیک و کارهای بد خود را در برابر خویش حاضر بیند، آرزو کند که ای کاش میان او و کردار بدش فاصله ای دور بود. و خداوند شما را از خودش بر حذر می دارد. و خدا به بندگانش مهربان است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْمُؤْمِنَ إِذَا خَرَجَ مِنْ قَبْرِهِ صُورَ لَهُ عَمَلُهُ فِي صُورَةٍ حَسَنَةٍ ، فَيَقُولُ لَهُ : مَا أَنْتَ فَوَاللَّهِ إِنِّي لَأَرَاكَ أَمْرًا الصِّدِّيقِ ؟ ! فَيَقُولُ لَهُ : أَنَا عَمَلُكَ ، فَيَكُونُ لَهُ [نورا أو قاندا] إِلَى الْجَنَّةِ . وَإِنَّ الْكَافِرَ إِذَا خَرَجَ مِنْ قَبْرِهِ صُورَ لَهُ عَمَلُهُ فِي صُورَةٍ

سَيِّئَةً ، وَبَشَارَةً سَيِّئَةً فَيَقُولُ : مَنْ أَنْتَ فَوَاللَّهِ إِنِّي لَأَرَاكَ أَمْرًا السَّوْءِ ؟ ! فَيَقُولُ : أَنَا عَمَلُكَ ، فَيَنْطَلِقُ بِهِ حَتَّى يَدْخُلَ النَّارَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن هر گاه از گورخود بیرون آید، عملش به صورتی زیبا در برابرش مجسم می شود. مؤمن به اومی گوید : تو کیستی؟ به خدا قسم که تو را شخص خوب و درستی می بینم! او می گوید : من کردار تو هستم. پس، برای او نوری می شود یا راهبری به سوی بهشت. و کافر چون از گورش بیرون آید کردارش به صورتی زشت و نویدی بد در برابرش مجسم می شود. او می گوید : تو کیستی؟ به خدا قسم که تو را بد شخصی می بینم! و او می گوید : من کردار تو هستم. پس، او را می برد و به آتش می افکند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَعْمَالَكُمْ تُعْرَضُ عَلَيَّ كُلِّ يَوْمٍ ، فَمَا كَانَ مِنْ حَسَنٍ اسْتَزَدْتُ اللَّهَ لَكُمْ ، وَمَا كَانَ مِنْ قَبِيحٍ اسْتَغْفَرْتُ اللَّهَ لَكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کارهای شما هر روز به من نشان داده می شود. اگر خوب باشد، از خدا می خواهم بر کارهای شما بیفزاید و اگر زشت باشد، برایتان از خدا آمرزش می طلبم .

قرآن:

«وَقُلْ اْعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَى عَالِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» .

«و بگو: عمل کنید، پس بزودی خدا و پیامبر او و مؤمنان کار شما را می بینند. و آن گاه به سوی دانای نهان و آشکار باز گردانده می شوید و از آنچه انجام می دادید به شما خبر می دهد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تُعْرَضُ الْأَعْمَالُ يَوْمَ الْاِثْنَيْنِ وَالْخَمِيسِ ، فَمِنْ مُسْتَعْفِرٍ فَيُغْفَرُ لَهُ ، وَمِنْ تَائِبٍ فَيُتَابُ عَلَيْهِ، وَيُرَدُّ أَهْلُ الضَّغَائِنِ بِضَغَائِنِهِمْ حَتَّى يَتُوبُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روز دوشنبه و پنج شنبه، اعمال عرضه می شود. گناهان آمرزش خواه آمرزیده می شود و توبه توبه گر پذیرفته می گردد و کینه های کینه ورزان برگردانده می شود تا توبه کنند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُتَّقَنَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال دوست دارد که هرگاه فردی از شما کاری می کند آن را درست (بی عیب) انجام دهد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : ما عَمِلَ مَنْ لَمْ يَحْفَظْ لِسَانَهُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آن که زبان خود را نگه ندارد، عمل نکرده است .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : ثَلَاثٌ مَنْ لَمْ تَكُنْ فِيهِ لَمْ يَقُمْ لَهُ عَمَلٌ: وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنِ مَعَاصِي اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ، وَخُلُقٌ يُدَارِي بِهِ النَّاسَ ، وَحِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلَ الْجَاهِلِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز است که در هر کس نباشد هیچ يك از اعمالش حاصلی ندارد : ورعی که او را از نافرمانی خداوند عز و جل باز دارد، خُلق و خویی که به وسیله آن با مردم مدارا کند و بردباری ای که با آن جسارت نادان را دفع کند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ لَا يَنْفَعُ مَعَهُنَّ عَمَلٌ: الشَّرْكُ بِاللَّهِ ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ ، وَالْفِرَارُ مِنَ الزَّحْفِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز است که با وجود آنها هیچ عملی سود نمی بخشد : شرك آوردن به خدا، نافرمانی و آزدن پدر و مادر، و گریختن از جهاد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ الْعَمَلِ أَدْوَمُهُ وَإِنْ قَلَّ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برترین عمل، با دوامترین آنهاست هر چند اندك باشد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ سُرُورٌ (الَّذِي) تُدْخِلُهُ عَلَى الْمُؤْمِنِ ، تَطَرُّدٌ عَنْهُ جَوْعَتُهُ أَوْ تَكْشِيفُ عَنْهُ كُرْبَتَهُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : محبوبترین کارها در پیشگاه خدا، شادیی است که به مؤمن رسانی ، گرسنگی اش را بر طرف سازی یا اندوهش را بزدايي .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ أَحْمَرُهَا ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برترین عمل، استوارترین آنهاست .

❖ قرآن:

«لَيْسَ بِأَمَانِيكُمْ وَلَا أَمَانِيَّ أَهْلُ الْكِتَابِ مَنْ يَعْمَلْ سُوءً يُجْزَ بِهِ وَلَا يَجِدْ لَهُ مِنْ دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا * وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْتَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا» ❖ .

«نه به آرزوهای شماست و نه به آرزوهای اهل کتاب. هر کس که کار بد کند، سزایش را ببیند و جز خدا برای خویش دوست و یآوری نیابد. و هر مؤمنی، مرد یا زن، کار شایسته کند، به بهشت رود و به قدر آن گودی که بر پشت هسته خرماست به آنان ستم نشود .»

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : كَمَا لَا يُجْتَنَى مِنَ الشَّوْكِ الْعَنْبُ كَذَلِكَ لَا يَنْزِلُ الْفَجَارُ مَنَازِلَ الْأَبْرَارِ ، وَهُمَا طَرِيقَانِ ، فَأَيُّهُمَا أَخَذْتُمْ أُدْرِكْتُمْ إِلَيْهِ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : همچنان که از بوته خار، انگور چیده نمی شود، بدکاران نیز به جایگاه نیکوکاران نمی روند. پس هر راهی را که می خواهید بپیمایید؛ که هر راهی را که بپویند بر اهل همان وارد شوید .

قرآن:

«مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أَنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» .

«هر کس، از مرد و زن، که مؤمن باشد و کار نیکو انجام دهد، به یقین زندگی خوش و پاکیزه ای بدو خواهیم داد و هر آینه پاداشی بهتر از کارشان به آنان می دهیم» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : يَتَّبِعُ الْمَيِّتَ ثَلَاثَةٌ : أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَعَمَلُهُ ، فَيَرْجِعُ اثْنَانِ وَيَبْقَى وَاحِدٌ ؛ يَرْجِعُ أَهْلُهُ وَمَالُهُ وَيَبْقَى عَمَلُهُ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : سه چیز مرده را [تالاب گور] همراهی می کنند : خانواده اش، دارایی اش و عملش. دو تای آنها برمی گردند و یکی باقی می ماند. خانواده و دارایی او برمی گردند و عملش با او می ماند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُبْسَطَ لَهُ فِي رِزْقِهِ وَيُنْسَأَ لَهُ فِي أَجَلِهِ فَلْيَصِلْ رَحِمَهُ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : هر که خوش دارد روزیش زیاد و عمرش دراز شود، صله رحم به جا آورد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَكْثَرُ مِنَ الظُّهُورِ يَزِدُّ اللَّهَ فِي عُمْرِكَ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : زیاد با وضو باش، تا خداوند عمرت را دراز گرداند .

قرآن:

«وَهُمْ يَصْطَرِّخُونَ فِيهَا رَبَّنَا أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَالِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ وَجَاءَكُمُ النَّذِيرُ فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ نَصِيرٍ» .

«و از درون آتش فریاد زنند، ای پروردگار ما! ما را بیرون آر تا کارهایی شایسته کنیم غیر از آنچه می کردیم. آیا آن قدر شما را عمر ندادیم که پند گیرندگان پند گیرند؟ و شما را بیم دهنده بیم داد. پس، بچشید که ستمکاران را یآوری نیست» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ نُوْدِي: أَيْنَ أَبْنَاءُ السَّتِّينَ ؟ وَهُوَ الْعُمَرُ الَّذِي قَالَ اللهُ تَعَالَى : «أَوَلَمْ نَعْمَرْكُمْ مَا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : چون روز قیامت شود ندا آید: کجايند شصت ساله ها؟ و اين همان عمری است که خداوند متعال فرموده است : «آيا شما را آن قدر عمر نداديم که در اين مدت پند گیرنده، پند گیرد» .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْعُمَرَ مَحْدُودٌ لَّنْ يَتَجَاوَزَ أَحَدٌ مَا قَدَّرَ لَهُ، فَبَادِرُوا قَبْلَ نَفَاذِ الْأَجَلِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مدت زندگانی، محدود است و هیچ کس از عمری که برايش مقدر شده است، هرگز فراتر نمی رود. پس، پیش از آن که عمر به سرآید بشتابید .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : كُنْ عَلَى عُمْرِكَ أَشْحَ مِنْكَ عَلَى دِرْهِمِكَ وَدِينَارِكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به عمر خود بخيل تر باش تا به درهم و دينار .

عنه صلى الله عليه و آله - لَمَّا قِيلَ لَهُ : أَحَبُّ أَنْ أَكُونَ أَعْلَمَ النَّاسِ - : اتَّقِ اللَّهَ تَكُنْ أَعْلَمَ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - وقتی که به ایشان گفته شد: دوست دارم داناترین مردم باشم - فرمود : از خدا پروا داشته باش تا داناترین مردم باشی .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَعْلَمُ النَّاسِ مَنْ جَمَعَ عِلْمَ النَّاسِ إِلَى عِلْمِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : داناترین مردم کسی است که دانش مردم را با دانش خود جمع کند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : عِلْمُ الْبَاطِنِ سِرٌّ مِنْ أَسْرَارِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ، وَحُكْمٌ مِنْ حُكْمِ اللَّهِ ، يَقْذِفُهُ فِي قُلُوبٍ مَنْ شَاءَ مِنْ عِبَادِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : علم باطنی، رازی از رازهای خداوند عز و جل و حکمتی از حکمتهای خداست و آن را در دل هر کس از بندگان که خواهد، می افکند .

عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ خِفْتُمْ اللَّهَ حَقَّ خِيفَتِهِ لَعَلَّمْتُمُ الْعِلْمَ الَّذِي لَا جَهْلَ مَعَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر از خدا چنان که سزد می ترسیدید، هر آینه علمی به شما آموخته می شد که جهل و نادانی با آن همراه نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ الْعِلْمِ مَا نَفَعَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین دانش، آن است که سودمند باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : الْعِلْمُ عِلْمَانِ : عِلْمُ الْأَدْيَانِ ، وَعِلْمُ الْأَبْدَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علم بر دو قسم است: علم ادیان و علم ابدان .

عنه صلی الله علیه و آله : الْعِلْمُ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ يُحْصَى ، فَخُذْ مِنْ كُلِّ شَيْءٍ أَحْسَنَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دانش بیش از آن است که به شماره در آید؛ بنابراین، از هر چیزی نیکوترین آن را فرا گیر .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا الْعِلْمُ ثَلَاثَةٌ : آيَةٌ مُحْكَمَةٌ أَوْ فَرِيضَةٌ عَادِلَةٌ ، أَوْ سُنَّةٌ قَائِمَةٌ ، وَمَا خَلَاهُنَّ فَهُوَ فَضْلٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا علم سه تاست: آیتی محکم، یا فریضه ای میانه، یا سنتی برپا و جاری . و جز اینها، همه فضل است .

رسول الله صلی الله علیه و آله - كَانَ يَقُولُ - :اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ ، وَمِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ ، وَمِنْ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ ، وَمِنْ دَعْوَةٍ لَا يُسْتَجَابُ لَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - عرضه می داشت - :بار خدایا ! به تو پناه می برم از دانشی که سود نمی دهد ودلی که خشوع ندارد ودعایی که شنیده نمی شود ونفسی که سیر نمی گردد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا إِنَّ شَرَّ الشَّرِّ شِرَارُ الْعُلَمَاءِ ، وَإِنَّ خَيْرَ الْخَيْرِ خَيْرُ الْعُلَمَاءِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدانید که بدترین بدها، عالمان بد و خوبترین خوب ها، عالمان خوبند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَزْدَادَ عِلْمًا وَلَمْ يَزِدْ هُدًى ، لَمْ يَزِدْ مِنَ اللَّهِ إِلَّا بُعْدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که علمش فزونی گیرد و هدایتش افزون نشود، جز بر دوری او از خدا افزوده نگردد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَهْلَ النَّارِ لَيَتَأَدُّونَ مِنْ رِيحِ الْعَالَمِ التَّارِكِ لِعِلْمِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر آینه دوزخیان از بوی گند عالم بی عمل، در آزارند .

عنه صلى الله عليه وآله : يَطْلُعُ قَوْمٌ مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ عَلَى قَوْمٍ مِنْ أَهْلِ النَّارِ فَيَقُولُونَ: مَا أَدْخَلَكُمْ النَّارَ وَقَدْ دَخَلْنَا الْجَنَّةَ لِفَضْلِ تَأْدِيبِكُمْ وَتَعْلِيمِكُمْ؟ ! فَيَقُولُونَ: إِنَّا كُنَّا نَأْمُرُ بِالْخَيْرِ وَلَا نَفْعُلُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : گروهی از بهشتیان، به گروهی از دوزخیان می نگرند و می گویند: ما به برکت آموزش و پرورش شما به بهشت رفتیم. چه شده است که شما خود به دوزخ افتاده اید؟ گویند: ما به نیکی فرمان می دادیم و خود به آن عمل نمی کردیم .

عنه صلى الله عليه و آله : هَمَّةُ الْعُلَمَاءِ الْوَعَايَةُ ، وَهَمَّةُ السُّفَهَاءِ الرَّوَايَةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : اهتمام دانایان به فهمیدن است و اهتمام نادانان به روایت کردن .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : تَنَاصَحُوا فِي الْعِلْمِ ؛ فَإِنَّ خِيَانَةَ أَحَدِكُمْ فِي عِلْمِهِ أَشَدُّ مِنْ خِيَانَتِهِ فِي مَالِهِ ، وَإِنَّ اللَّهَ سَائِلُكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در دانش با یکدیگر یکرنگ باشید؛ زیرا خیانت هر يك از شما در علمش، بدتر از خیانت کردن در مال است و در روز قیامت خداوند از شما بازخواست می کند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ عَمِلَ عَلَى غَيْرِ عِلْمٍ كَانَ مَا يُفْسِدُ أَكْثَرَ مِمَّا يُصْلِحُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که بدون شناخت عمل کند، خراب کردنش بیشتر از درست کردن اوست .

عنه صلى الله عليه و آله : الْمُتَعَبِّدُ بِغَيْرِ فِقْهِ كَالْحِمَارِ فِي الْطَّاحُونِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که از روی فهم و شناخت عبادت نکند، مانند خر آسیاست .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ قَالَ : أَنَا عَالِمٌ فَهُوَ جَاهِلٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که بگوید : من دانا هستم ، او شخص نادانی است .

عنه صلى الله عليه و آله : فَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى غَيْرِهِ كَفَضْلِ النَّبِيِّ عَلَى أُمَّتِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برتری عالم بر دیگران، همچون برتری پیامبر بر امت خود است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : الْعُلَمَاءُ أَمَنَاءُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : عالمان اُمنای خدا در میان خلق اویند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يَتِمُّ عَقْلُ الْمَرْءِ حَتَّى يَتِمَّ فِيهِ عَشْرُ خِلَالٍ ... لَا يَسَامُ مِنْ طَلَبِ الْعِلْمِ طَوْلَ عُمرِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خرد آدمی کامل نگردد مگر آن گاه که ده خصلت در او فراهم آید... و تا زنده است از دانشجویی خسته نشود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ اسْتَقْبَلَ الْعُلَمَاءَ فَقَدْ اسْتَقْبَلَنِي ، وَمَنْ زَارَ الْعُلَمَاءَ فَقَدْ زَارَنِي ، وَمَنْ جَالَسَ الْعُلَمَاءَ فَقَدْ جَالَسَنِي ، وَمَنْ جَالَسَنِي فَكَأَنَّمَا جَالَسَ رَبِّي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که به استقبال دانشمندان رود، مرا استقبال کرده است و هر که به دیدار دانشمندان رود، مرا دیدار کرده است و هر که با دانشمندان نشیند، با من نشسته است و هر که با من نشیند، چنان است که با پرودگار من همنشینی کرده باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ثَلَاثَةٌ لَا يَسْتَحِفُّ بِحَقِّهِمُ الْإِمْنَانُ : ذُو شَيْبَةٍ فِي الْإِسْلَامِ ، وَإِمَامٌ مُقْسِطٌ ، وَمُعَلِّمٌ الْخَيْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه نفرند، که جزانسان منافق در حق آنان بی حرمتی نمی کند: ریش سفید مسلمان ، پیشوای دادگر، و آموزنده خوبیها .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لِيُنْزِلُوا لِمَنْ تُعَلِّمُونَ ، وَلِمَنْ تَتَعَلَّمُونَ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با کسی که به او علم می آموزید و با کسی که از او علم فرا می گیرید، نرم و ملایم باشید .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ ابْتَغَى الْعِلْمَ لِيَخْدَعَ بِهِ النَّاسَ لَمْ يَجِدْ رِيحَ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس دانش را برای فریفتن مردم بجوید، بوی بهشت را نیابد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ تَعَلَّمَ الْعِلْمَ لِغَيْرِ اللَّهِ تَعَالَى فَلْيَتَّبِعْ أَمَقْعَدَهُ مِنْ نَارٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دانش را برای غیر خدا بیاموزد، جایگاهش دوزخ باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْعِلْمُ دِينٌ ، الصَّلَاةُ دِينٌ ، فَانْظُرُوا عَمَّنْ تَأْخُذُونَ هَذَا الْعِلْمَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علم ، دین است. نماز، دین است . پس بنگرید که این علم را از چه کسی فرا می گیرید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ لِلَّهِ ۖ لَمْ يُصِبْ مِنْهُ بَابٌ إِلَّا أَزْدَادَ بِهِ فِي نَفْسِهِ ذُلًّا ، وَفِي النَّاسِ تَوَاضُعًا ، وَلِلَّهِ ۖ خَوْفًا ، وَفِي الدِّينِ اجْتِهَادًا ، وَذَلِكَ الَّذِي يَنْتَفِعُ بِالْعِلْمِ فَلْيَتَعَلَّمْهُ ، وَمَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ لِلدُّنْيَا وَالْمَنْزِلَةِ عِنْدَ النَّاسِ وَالْحَطَّوَةِ عِنْدَ السُّلْطَانِ لَمْ يُصِبْ مِنْهُ بَابٌ إِلَّا أَزْدَادَ فِي نَفْسِهِ عَظَمَةً ، وَعَلَى النَّاسِ اسْتِطَالَةً ، وَبِاللَّهِ اغْتِرَارًا ، وَمِنَ الدِّينِ جَفَاءً ، فَذَلِكَ الَّذِي لَا يَنْتَفِعُ بِالْعِلْمِ ، فَلْيُكْفَ وَلْيُمْسِكْ عَنِ الْحُجَّةِ عَلَى نَفْسِهِ ، وَالنَّدَامَةِ وَالْخِزْيِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دانش را برای خدا بیاموزد، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که بیش از پیش خود را حقیرتر بیند، با مردم افتاده تر شود، ترسش از خدا بیشتر گردد و در دین کوشاتر شود. چنین کسی از علم بهره مند می شود. پس، باید آن را بیاموزد. اما کسی که دانش را برای دنیا و منزلت یافتن نزد مردم و موقعیت یافتن نزد سلطان و حاکم فرا گیرد، به هیچ بابی از آن نرسد مگر این که خود بزرگ بین تر شود و بر مردم بیشتر بزرگی فروشد و از خدا بیشتر غافل شود و از دین بیشتر فاصله گیرد. چنین کسی از دانش سود نمی برد؛ بنابراین، باید [از تحصیل دانش] خودداری ورزد و علیه خود حجت و پشیمانی و رسوایی در روز قیامت فراهم نیاورد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا أُخْبِرُكُمْ عَنِ الْأَجْوَدِ الْأَجْوَدِ ؟ اللَّهُ الْأَجْوَدُ الْأَجْوَدُ ، وَأَنَا أَجْوَدُ وَلِدِ آدَمَ ، وَأَجْوَدُكُمْ مِنْ بَعْدِي رَجُلٌ عَلَّمَ عِلْمًا فَنَشَرَ عِلْمَهُ ، يُبْعَثُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أُمَّةً وَحْدَهُ ، وَرَجُلٌ جَادَ بِنَفْسِهِ لِلَّهِ ۖ عَزَّوَجَلَّ حَتَّى يُقْتَلَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آیا شما را از بخشنده ترین بخشنده خبر ندهم؟ خداوند بخشنده ترین بخشنده است. و من بخشنده ترین فرزند آدم هستم و بعد از من بخشنده ترین شما، مردی است که دانش را آموزش دهد و از این راه دانش او پخش شود. او در روز قیامت به تنهایی همچون يك امت برانگیخته می گردد و نیز مردی که در راه خداوند عز و جل جانبازی کند تا کشته شود .

عنه صلی الله علیه و آله : أَيُّمَا رَجُلٍ آتَاهُ اللَّهُ عِلْمًا فَكَتَمَهُ وَهُوَ يَعْلَمُهُ ، لَقِيَ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُلْجَمًا بِلِجَامٍ مِنْ نَارٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر مردی که خداوند به او دانشی دهد و او آن را، با این که می داند، مخفی نگه دارد، در روز قیامت درحالی که لگامی از آتش بر او زده شده است ، خداوند عز و جل را دیدار کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ أَنْ يَعْلَمَ الْمَرْءُ عِلْمًا ثُمَّ يُعَلِّمَهُ أَخَاهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بهترین صدقه این است که انسان علمی را بیاموزد و سپس آن را به برادر خود آموزش دهد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ طَالِبَ الْعِلْمِ لَيَسْتَغْفِرُ لَهُ كُلُّ شَيْءٍ ؛ حَتَّى حِيتَانُ الْبَحْرِ ، وَهَوَامُّ الْأَرْضِ ، وَسِبَاعُ الْبَرِّ وَأَنْعَامُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر آینه همه اشیاء، حتی ماهیان دریا و حشرات و خزندگان روی زمین و درندگان و چرندگان صحرا، برای جوییده دانش آمرزش می طلبند .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ كَانَ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ كَانَتْ الْجَنَّةُ فِي طَلَبِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که در جستجوی دانش باشد، بهشت در جستجوی او برآید .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ سَلَكَ طَرِيقًا يَطْلُبُ فِيهِ عِلْمًا ، سَلَكَ اللَّهُ بِهِ طَرِيقًا إِلَى الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر کس در جستجوی دانشی راهی را بپیماید، خداوند او را در راهی به سوی بهشت حرکت دهد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ طَالِبَ الْعِلْمِ تَبَسُّطُ لَهُ الْمَلَائِكَةُ أَجْنَحَتَهَا وَتَسْتَغْفِرُ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : همانا فرشتگان بالهای خود را زیر پاهای جوییده دانش می گسترانند؛ چون از او خشنودند .

عنه صلى الله عليه وآله : طَالِبُ الْعِلْمِ طَالِبُ الرَّحْمَةِ ، طَالِبُ الْعِلْمِ رُكْنُ الْإِسْلَامِ ، وَيُعْطَى أَجْرُهُ مَعَ النَّبِيِّينَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : جویای دانش جویای رحمت است. جوییده دانش رکن اسلام است و پاداشش با پیامبران داده می شود .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ فَهُوَ كَالصَّائِمِ نَهَارَهُ ، الْقَائِمِ لَيْلَهُ ، وَإِنْ بَابَا مِنَ الْعِلْمِ يَتَعَلَّمُهُ الرَّجُلُ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَكُونَ أَبُو قُبَيْسٍ ذَهَبًا فَأَنْفَقَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که دانش بجوید، مانند کسی است که روز خود را به روزه گذراند و شبش را به عبادت. اگر کسی يك باب علم بیاموزد، برایش بهتر است از این که کوه ابو قُبَیس طلا باشد و او آن را در راه خدا انفاق کند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ تَكَفَّلَ اللَّهُ لَهُ بِرِزْقِهِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که دانش بجوید، خداوند روزی او را به عهده گیرد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا جَاءَ الْمَوْتُ لِطَالِبِ الْعِلْمِ وَهُوَ عَلَى هَذِهِ الْحَالَةِ مَاتَ وَهُوَ شَهِيدٌ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر گاه مرگ دانش جویی در حال آموختن دانش فرا رسد، شهید مرده است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ طَلَبَ الْعِلْمَ فَهُوَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که در طلب دانش بیرون رود، تا زمانی که برگردد، در راه خدا گام برمی دارد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْهُومانِ لَا يَشْبَعُ طَالِبُهُمَا: طَالِبُ الْعِلْمِ وَطَالِبُ الدُّنْيَا ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دو پُرخورند که هیچ گاه سیر نمی شوند: جوینده دانش و جوینده دنیا .

❦ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : طَالِبُ الْعِلْمِ بَيْنَ الْجُهَّالِ كَالْحَيَّيْنِ الْأَمْوَاتِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جویای دانش در میان مردمان نادان، همچون شخص زنده است در میان مردگان .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ، أَلَا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ بُغَاةَ الْعِلْمِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است. بدانید که خداوند جویندگان دانش را دوست دارد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ لَمْ يَصْبِرْ عَلَى ذُلِّ التَّعَلُّمِ سَاعَةً بَقِيَ فِي ذُلِّ الْجَهْلِ أَبَدًا ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس بر خواری ساعتی دانش آموختن صبر نکند، برای همیشه در خواری نادانی بماند .

❦ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : أُطْلَبُوا الْعِلْمَ وَلَوْ بِالصَّيْنِ؛ فَإِنْ طَلَبَ الْعِلْمَ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دانش را فرا گیرید، گرچه درچین باشد؛ زیرا طلب دانش بر هر مسلمانی واجب است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : النَّظَرُ فِي وَجْهِ الْعَالَمِ حُبًّا لَهُ عِبَادَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نگاه مهرآمیز به چهره عالم، عبادت است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَوْتُ الْعَالَمِ مُصِيبَةٌ لَا تُجْبَرُ وَتُلْمَةُ لَا تُسَدُّ ، وَهُوَ نَجْمٌ طُمِسَ ، وَمَوْتُ قَبِيلَةٍ أَيْسَرُ مِنْ مَوْتِ عَالِمٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مرگ عالم مصیبتی جبران ناپذیر و رخنه ای بسته ناشدنی است. او ستاره ای است که غروب می کند. و مرگ يك قبیله آسانتر از مرگ يك عالم است .

عنه صلى الله عليه و آله : وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ ! لَعَالِمٌ وَاحِدٌ أَشَدُّ عَلَى إِبْلِيسَ مِنْ أَلْفِ عَابِدٍ ؛ لِأَنَّ الْعَابِدَ لِنَفْسِهِ وَالْعَالِمَ لِغَيْرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سوگند به آن که جان محمد در دست اوست، هر آینه وجود يك عالم برای ابلیس سخت تر از هزار عابد است؛ زیرا عابد به فکر خویشتن است و عالم در اندیشه دیگران .

عنه صلى الله عليه و آله : فَضْلُ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ بِسَبْعِينَ دَرَجَةً ، بَيْنَ كُلِّ دَرَجَتَيْنِ حُضْرُ الْفَرَسِ سَبْعِينَ عَامًا ؛ وَذَلِكَ أَنَّ الشَّيْطَانَ يَضَعُ الْبِدْعَةَ لِلنَّاسِ فَيُبْصِرُهَا الْعَالِمُ فَيَنْهَى عَنْهَا ، وَالْعَابِدُ مُقْبِلٌ عَلَى عِبَادَتِهِ لَا يَتَوَجَّهُ لَهَا وَلَا يَعْرِفُهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عالم، هفتاد درجه بر عابد برتری دارد که فاصله هر درجه از دیگری به اندازه ای است که يك اسب هفتاد سال بدود. علت این برتری آن است که شیطان در میان مردم بدعتی می گذارد و دانشمند به آن پی می برد و مردم را از آن نهی می کند، اما عابد سرگرم عبادت خود است و به بدعت نه توجهی دارد و نه آن را می شناسد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ فَضْلَ الْعَالِمِ عَلَى الْعَابِدِ كَفَضْلِ الشَّمْسِ عَلَى الْكَوَاكِبِ ، وَفَضْلُ الْعَابِدِ عَلَى غَيْرِ الْعَابِدِ كَفَضْلِ الْقَمَرِ عَلَى الْكَوَاكِبِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا برتری عالم بر عابد، همچون برتری خورشید است بر ستارگان و برتری عابد بر غیر عابد، همانند برتری ماه است بر ستارگان .

عنه صلى الله عليه و آله : سَاعَةٌ مِنْ عَالِمٍ يَتَكَيُّ عَلَى فِرَاشِهِ يَنْظُرُ فِي عَمَلِهِ ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ الْعَابِدِ سَبْعِينَ عَامًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : يك ساعت تکیه زدن عالم بر بستر خویش و نگرستن در کار و عملش، بهتر از هفتاد سال عبادت عباداست .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : نَوْمٌ مَعَ عِلْمٍ خَيْرٌ مِنْ صَلَاةٍ عَلَى جَهْلٍ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوابِ توأم با علم و دانش، بهتر از نماز همراه با نادانی است .

❖ رسولُ الله صلی الله علیه و آله : قَلِيلُ الْعِلْمِ خَيْرٌ مِنْ كَثِيرِ الْعِبَادَةِ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اندکی دانش، بهتر از بسیاری عبادت است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : يُوزَنُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِدَادُ الْعُلَمَاءِ وَدِمَاءُ الشُّهَدَاءِ فَيَرْجَحُ مِدَادُ الْعُلَمَاءِ عَلَى دِمَاءِ الشُّهَدَاءِ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روز قیامت مرکب عالمان و خون شهیدان با هم وزن می شوند و مرکب عالمان بر خون شهیدان می چربد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَقْرَبُ النَّاسِ مِنْ دَرَجَةِ النَّبُوَّةِ أَهْلُ الْجِهَادِ وَأَهْلُ الْعِلْمِ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نزدیکترین مردم به درجه پیامبری، مجاهدان و دانشمندانند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَكْثَرُ النَّاسِ قِيَمَةً أَكْثَرُهُمْ عِلْمًا ، وَأَقَلُّ النَّاسِ قِيَمَةً أَقَلُّهُمْ عِلْمًا ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با ارزشترین مردم کسانی هستند که از دانش بیشتری برخوردارند و کم ارزشترین مردم کسانی هستند که از دانش کمتری بهره مندند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : طَلَبُ الْعِلْمِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ... بِهِ يُطَاعُ الرَّبُّ وَيُعْبَدُ ، وَبِهِ تُوَصَّلُ الْأَرْحَامُ ، وَيُعْرَفُ الْحَلَالُ مِنَ الْحَرَامِ ، الْعِلْمُ إِمَامُ الْعَمَلِ وَالْعَمَلُ تَابِعُهُ ، يُلْهَمُ بِهِ السَّعَادَةُ ، وَيُحَرِّمُهُ الْأَشْقِيَاءُ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : تحصیل دانش بر هر مسلمانی واجب است... با دانش است که پروردگار فرمانبری و پرستش می شود و با دانش است که پیوندهای خویشاوندی برقرار می ماند و روا از ناروا باز شناخته می شود. دانش پیشوای عمل است و عمل پیرو آن می باشد، به نیکبختان دانش الهام می شود و شوربختان از آن محروم می شوند .

• عنه صلى الله عليه و آله : الْعِلْمُ رَأْسُ الْخَيْرِ كُلِّهِ ، وَالْجَهْلُ رَأْسُ الشَّرِّ كُلِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دانایی، سر همه خوبیهاست و نادانی سر همه بدیها .

• قرآن:

«قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ» .

«يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ» .

«بگو: آیا آنهایی که می دانند با آنهایی که نمی دانند برابرند؟ تنها خردمندان پند می پذیرند» .

«خدا آنهایی را که ایمان آورده اند و کسانی را که دانش داده شده اند، درجه ها بالا می برد و خدا به آنچه می کنید آگاه است» .

• رسول الله صلى الله عليه و آله : ذَنْبُ الْعَالِمِ وَاحِدٌ ، وَذَنْبُ الْجَاهِلِ ذُنُوبٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : گناه دانا یکی است و گناه نادان دو .

• رسول الله صلى الله عليه و آله : أَلَا وَإِنَّ مِنْ عِلَامَاتِ الْعَقْلِ التَّجَافِيْعَ دَارِ الْغُرُورِ ، وَالْإِنَابَةَ إِلَى دَارِ الْخُلُودِ ، وَالتَّزَوُّدَ لِسُكْنَى الْقُبُورِ ، وَالتَّأَهُبَ لِيَوْمِ النُّشُورِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدانید از نشانه های خرداست: دوری کردن از سرای فریب و روی آوردن به سرای جاودانی ، و توشه بر گرفتن برای خانه گور، و آماده شدن برای روز رستاخیز .

• عنه صلى الله عليه و آله : أَعْقِلُ النَّاسِ أَشَدُّهُمْ مُدَارَاةً لِلنَّاسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خردمندترین مردم، مدارا کننده ترین آنها با مردم است .

• رسول الله صلى الله عليه و آله : صِفَةُ الْعَاقِلِ أَنْ يَحْتَمَ عَمَّنْ جَهْلَ عَلَيْهِ ، وَيَتَجَاوَزَ عَمَّنْ ظَلَمَهُ ، وَيَتَوَاضَعَ لِمَنْ هُوَ دُونَهُ ، وَيُسَاقِقَ مَنْ فَوْقَهُ فِي طَلَبِ الْبِرِّ ، وَإِذَا أَرَادَ أَنْ يَتَكَلَّمَ تَدَبَّرَ ؛ فَإِنْ كَانَ خَيْرًا تَكَلَّمَ فَعَنِمَ ، وَإِنْ كَانَ شَرًّا سَكَتَ فَسَلِمَ ، وَإِذَا عَرَضَتْ لَهُ فِتْنَةٌ اسْتَعَصَمَ بِاللَّهِ وَأَمْسَكَ يَدَهُ وَلِسَانَهُ ، وَإِذَا رَأَى فَضِيلَةً انْتَهَزَ بِهَا ، لَا يُفَارِقُهَا الْحَيَاءُ ، وَلَا يَبْدُو مِنْهُ الْحِرْصُ ، فَتِلْكَ عَشْرُ خِصَالٍ يُعَرَفُ بِهَا الْعَاقِلُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ویژگی خردمند این است که در برابر رفتار جاهلانه نادان نسبت به خود بردباری نشان می دهد، از کسی که به او ستم کرده است در می گذرد، در برابر فرو دست خود فروتن است، از فرادست خود در طلب نیکی پیشی می گیرد، چون بخواهد سخن بگوید می اندیشد، اگر آنچه می خواهد بگوید خوب بود می گوید و

بهره مند می شود و اگر بد بود خاموشی می گزیند و سالم می ماند، هر گاه با فتنه ای روبه رو شود به خدا پناه می برد و دست و زبان خود را نگه می دارد، هر گاه فضیلتی بیند آن را غنیمت می شمارد، شرم و حیا از او جدا نمی شود و آزمندی از او سر نمی زند؛ اینها ده خصلتند که خردمند به آنها شناخته می شود .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : الْعَقْلُ نُورٌ خَلَقَهُ اللَّهُ لِلْإِنْسَانِ ، وَجَعَلَهُ يُضِيءُ عَلَى الْقَلْبِ ؛ لِيَعْرِفَ بِهِ الْفَرْقَ بَيْنَ الْمُشَاهَدَاتِ مِنَ الْمُغَيَّبَاتِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خرد نوری است که خداوند برای انسان آفرید و آن را روشنگر دل قرار داد، تا به وسیله آن تفاوت میان دیدنیها و نادیدنیها را بشناسد .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْعَقْلَ عِقَالٌ مِنَ الْجَهْلِ، وَالنَّفْسَ مِثْلُ أَخْبَثِ الدَّوَابِّ ، فَإِنْ لَمْ تُعَقِّلْ حَارَتٌ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا خرد، زانوبند نادانی است، و نفس [آماره] مانند شرورترین جنبدگان است که اگر پایش بسته نشود، بیراهه می رود .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّمَا يُدْرِكُ الْخَيْرُ كُلُّهُ بِالْعَقْلِ ، وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خیر و خوبی، تماماً، با خرد به دست می آید و کسی که خرد ندارد، دین ندارد .

❦ قرآن:

«يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُوا الْأَلْبَابِ» .

❦ «وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ السَّعِيرِ» ❦ .

«به هر که خواهد حکمت می دهد و به هر که حکمت داده شود، هر آینه خیر فراوان داده شده است و پند نگیرند مگر خردمندان» .

«و گفتند: اگر می شنیدیم و تعقل می کردیم از اصحاب دوزخ نبودیم» .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : قِوَامُ الْمَرْءِ عَقْلُهُ ، وَلَا دِينَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جانمایه آدمی خرد اوست و کسی که خرد ندارد دین ندارد .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله - لَمَّا سَمِعَ رَجُلًا يَسْأَلُ اللَّهَ الصَّبْرَ - : سَأَلْتَ اللَّهَ الْبَلَاءَ ، فَاسْأَلْهُ الْمُعَافَاةَ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - چون شنید مردی از خداوند طلب صبر می کند - فرمود : از خدا بلا خواستی، از او عافیت بخواه .

عنه صلى الله عليه و آله : ما سئَلُ اللهُ شَيْئاً أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يُسْأَلَ الْعَافِيَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از خداوند چیزی خواسته نشده است که نزد او محبوبتر از عافیت باشد .

عنه صلى الله عليه وآله : سَلُّوا اللهَ الْمُعَافَاةَ ؛ فَإِنَّهُ لَمْ يُؤْتَ أَحَدٌ بَعْدَ الْيَقِينِ خَيْرًا مِنَ الْمُعَافَاةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از خداوند عافیت طلب کنید؛ زیرا بعد از [نعمت] یقین، نعمتی بهتر از عافیت به کسی داده نشده است .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَنْ صَلَّى عَلَيَّ مَرَّةً فَتَحَ اللهُ عَلَيْهِ بَاباً مِنَ الْعَافِيَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس يك بار بر من صلوات فرستد، خداوند دری از عافیت به رویش بگشاید .

قرآن:

«إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا» .

«همانا خدا بخشایشگر آمرزگار است» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله - لَمَّا سَأَلَتْهُ عَائِشَةُ عَنِ الدُّعَاءِ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ - : تَقُولِينَ : اللَّهُمَّ إِنَّكَ عَفُوٌّ تُحِبُّ الْعَفْوَ ، فَاعْفُ عَنِّي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به سؤال عایشه از دعای شب قدر - فرمود : می گویی: بار خدایا! تو بخشایشگری و گذشت و بخشش را دوست می داری؛ پس مرا ببخش .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَنْ عَفَا عِنْدَ الْقُدْرَةِ عَفَا اللهُ عَنْهُ يَوْمَ الْعُسْرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس در زمانی که قدرت [بر انتقام] دارد گذشت کند، خداوند در روز دشواری از او گذشت کند .

عنه صلى الله عليه و آله : تَجَاوَزُوا عَنْ عَثَرَاتِ الْخَاطِئِينَ يَقِيكُمْ اللهُ بِذَلِكَ سُوءَ الْأَقْدَارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از لغزشهای خطاکاران در گذرید تا بدین سبب خداوند شما را از مقدرات ناگوار ننگه دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ كَثُرَ عَفْوُهُ مُدَّ فِي عُمرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که پرگذشت باشد، عمرش دراز شود .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَفْوٌ يُحِبُّ الْعَفْوَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند بسیار باگذشت است و گذشت را دوست دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : عَلَيْكُمْ بِالْعَفْوِ؛ فَإِنَّ الْعَفْوَ لَا يَزِيدُ الْعَبْدَ إِلَّا عِزًّا، فَتَعَاَفَوْا يُعِزَّكُمْ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر شما باد گذشت؛ زیرا که گذشت جز بر عزت بنده نمی افزاید. پس از یکدیگر گذشت کنید تا خداوند شما را عزت بخشد .

قرآن:

«وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ» .
«الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكَاطِمِينَ الْغَيْظَ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ» .

«سزای هر بدی، بدیی است همانند آن. پس، کسی که گذشت کند و آشتی ورزد مزدش با خداست. برآستی او ستمکاران را دوست ندارد» .

«[پرهیزکاران] کسانی [هستند] که در توانگری و تنگدستی انفاق می کنند و خشم خود را فرو می خورند و از خطای مردم در می گذرند؛ و خدا نیکوکاران را دوست دارد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا عَنَّتْ لَكُمْ غَضَبَةٌ فَادْرَوْوْهَا بِالْعَفْوِ ؛ إِنَّهُ يُنَادِي مُنَادٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : مَنْ كَانَ لَهُ عَلَى اللَّهِ أَجْرٌ فَلْيَقُمْ ، فَلَا يَقُومُ إِلَّا الْعَافُونَ ، أَلَمْ تَسْمَعُوا قَوْلَهُ تَعَالَى : «فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ»؟ !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر گاه خشمی برای شما پیشآمد، با عفو و گذشت آن را از خود دور کنید؛ زیرا در روز رستاخیز آواز دهنده ای جار می زند: هر که به گردن خدا مزدی دارد، برخیزد. و کسی جز بخشایندگان برنخیزند. آیا نشنیده اید که خداوند متعال می فرماید: «پس، هر که ببخشد و آشتی ورزد، مزدش با خداست»؟

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَمَّا الْعَفَافُ : فَيَتَشَعَّبُ مِنْهُ الرِّضَا ، وَالِاسْتِكَانَةُ ، وَالْحِظُّ ، وَالرَّاحَةُ ، وَالنَّفَقْدُ ، وَالْخُشُوعُ ، وَالتَّذَكُّرُ ، وَالتَّفَكُّرُ ، وَالْجُودُ ، وَالسَّخَاءُ ، فَهَذَا مَا يَتَشَعَّبُ لِلْعَاقِلِ بِعَفَافِهِ رِضَى بِاللَّهِ وَبِقِسْمِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آنچه از عفت منشعب می شود خشنودی است و خضوع و بهره مندی و آسایش و دلجویی و فروتنی و تذکر و تفکر و بخشندگی و سخاوت. اینها خصالی است که به سبب پارسایی برای خردمندی که از خدا و قسمت او خشنود است، حاصل می شود .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ مُوسَى - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - آجَرَ نَفْسَهُ ثَمَانِي سِنِينَ ، أَوْ عَشْرًا ، عَلَى عِفَّةٍ فَرَجِهِ وَطَعَامِ بَطْنِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : موسی علیه السلام در قبال پاك نگه داشتن شرمگاه و غذای شکمش، خود را به مدت هشت یا ده سال به مزدوری درآورد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَكْثَرُ مَا تَلَجُّ بِهِ أُمَّتِي النَّارَ الْأَجَوْفَانِ : الْبَطْنُ وَالْفَرْجُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بیشتر امت من به سبب دو میان تهی به آتش می روند : شکم و شرمگاه .

قرآن:

«وَلَيْسَتَعَفُّفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّى يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ» .
«يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ» .

«آنان که توانایی ازدواج ندارند باید عفت ورزند تا آن که خدا از کرم خویش توانگرشان گرداند» .

«و آن چنان عقیف و با مناعتند که هر کس حال ایشان نداند، پندارد که توانگرند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْحَيَّ الْمُتَعَفِّفَ، وَيُبْغِضُ الْبَذِيَّ السَّائِلَ الْمُلْحِفَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند شخص با حیای بامناعت طبع را دوست دارد و از سائل وقیح سمج نفرت دارد .

قرآن:

«ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ» .
«ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ حُرُمَاتِ اللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ عِنْدَ رَبِّهِ وَأُحِلَّتْ لَكُمْ الْأَنْعَامُ إِلَّا مَا يُتْلَى عَلَيْكُمْ فَاجْتَنِبُوا الرِّجْسَ مِنَ الْأَوْثَانِ وَاجْتَنِبُوا قَوْلَ الزُّورِ» .

«این است (مناسک حج)! و کسانی که شعایر خدا را بزرگ می شمارند، این نشان پرهیزگاری دلهاست» .

«این است (مناسک حج) ! وکسی که حرامهای خدا را بزرگ شمارد ، این کار در نزد پروردگارش برای او بهتر است. و چارپایان برای شما حلال گشته اند مگر آنهایی که برایتان خوانده می شود. پس، از بتهای پلید و سخن باطل و دروغ اجتناب کنید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ مِنْ تَعْظِيمِ جَلَالِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ كَرَامَةَ ذِي الشَّيْبَةِ ، وَحَامِلِ الْقُرْآنِ ، وَالْإِمَامِ الْعَادِلِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : احترام نهادن به ریش سفید و حافظ قرآن و پیشوای دادگر، گونه ای بزرگداشت جلال و شکوه خداوند عز و جل است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَمُثَلَ لَهُ الرَّجَالُ فَلْيَتَبَوَّأْ مَقْعَدَهُ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس دوست داشته باشد که او نشسته باشد و مردم در برابرش بایستند، جایگاهش در آتش است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ مَدَحَ سُلْطَانًا جَائِرًا وَتَخَفَّفَ وَتَضَعَّعَ لَهُ طَمَعًا فِيهِ كَانَ قَرِينَهُ إِلَى النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس به خاطر چشمداشتی ، حاکم ستمگر را بستاند ، یا در برابرش کوچکی و خضوع کند ، در آتش جهنم ، در کنار او خواهد بود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّذِكْرُهُ يَعِصِمُ مَنْ أَطَاعَهُ، وَلَا يَعْتَصِمُ بِهِ مَنْ عَصَاهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدای بلند نام کسی را که اطاعتش کند [از هر گونه شر و مکروهی] حفظ می کند و کسی که او را نافرمانی کند، به وسیله خدا حفظ نمی شود .

عنه صلى الله عليه وآله : لَيْسَ مِنْنَا مَنْ دَعَا إِلَى عَصَبِيَّةٍ ، وَلَيْسَ مِنْنَا مَنْ قَاتَلَ (عَلَى) عَصَبِيَّةٍ ، وَلَيْسَ مِنْنَا مَنْ مَاتَ عَلَى عَصَبِيَّةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از ما نیست کسی که به عصبیت فرا خواند و از ما نیست کسی که در راه عصبیت بجنگد؛ و از ما نیست کسی که با برخورداری از عصبیت بمیرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ حَبَّةٌ مِنْ خَرْدَلٍ مِنْ عَصَبِيَّةٍ بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ أَعْرَابِ الْجَاهِلِيَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس در دلش به اندازه دانه خردلی عصبیت باشد، خداوند در روز قیامت او را با اعراب جاهلیت برانگیزد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : إِذَا كَانَ الْغَالِبُ عَلَى الْعَبْدِ الْاِسْتِغَالُ بِى جَعَلْتُ بُغْيَتَهُ وَلَذَّتْهُ فِي ذِكْرِى ، فَإِذَا جَعَلْتُ بُغْيَتَهُ وَلَذَّتْهُ فِي ذِكْرِى عَشِقْتِى وَعَشِقْتُهُ ، فَإِذَا عَشِقْتِى وَعَشِقْتُهُ رَفَعْتُ الْحِجَابَ فِيمَا بَيْنِى وَبَيْنَهُ ، وَصَيَّرْتُ ذَلِكَ تَغَالِبًا عَلَيْهِ ، لَا يَسْهُو إِذَا سَهَا النَّاسُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند عز و جل می فرماید: هرگاه اشتغال به من بر جان بنده غالب آید، خواهش و لذت او را در یاد خودم قرار دهم و چون خواهش و لذتش را در یاد خودم قرار دهم عاشق من گردد و من نیز عاشق او. و چون عاشق یکدیگر شدیم پرده میان خود و او را بالا زنم و آن [مشاهده جلال و جمال خود] را بر جان او مسلط گردانم، به طوری که وقتی مردم دچار سهو و اشتباه می شوند، او دستخوش سهو نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ عَشِقَ فَكَتَمَ وَعَفَّ فَمَاتَ فَهُوَ شَهِيدٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که عاشق شود و عشق خویش را کتمان کند و پاکدامنی ورزد و با این حال بمیرد، او شهید است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَحْسِنُ مُصَاحَبَةً مَنْ صَاحَبَكَ تَكُنْ مُسْلِمًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : با کسی که همنشین توست خوشرفتار باش تا مسلمان باشی .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ عَزَى مُصَابَا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که سوگواری را تسلیت دهد، همانند اجر او داشته باشد .

عنه صلى الله عليه وآله - لِرَجُلٍ أَرَادَ الْجَبَلَ لِيَتَعَبَّدَ فِيهِ - : لَصَبْرٌ أَحَدِكُمْ سَاعَةً عَلَى مَا يَكْرَهُ فِي بَعْضِ مَوَاطِنِ الْإِسْلَامِ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَتِهِ خَالِيًا أَرْبَعِينَ سَنَةً .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - به مردی که خواست برای عبادت به کوه رود - فرمود: اگر فردی از شما در نقطه ای از جهان اسلام آنچه را که برایش ناگوار است يك ساعت تحمل کند، بهتر است از این که چهل سال در خلوت و تنهایی به عبادت پردازد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الْمُؤْمِنُ الَّذِي يُخَالِطُ النَّاسَ وَيَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ أَفْضَلُ مِنَ الْمُؤْمِنِ الَّذِي لَا يُخَالِطُ النَّاسَ وَلَا يَصْبِرُ عَلَى أَذَاهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمنی که با مردم می آمیزد و بر آزار و اذیت آنان صبر می کند، برتر از مؤمنی است که با مردم نمی آمیزد و آزار و اذیت آنان را تحمل نمی کند .
رسول الله صلی الله علیه و آله : الْعَزَلَةُ عِبَادَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : گوشه گیری، عبادت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ رَأَى مِنْكُمْ مُنْكَرًا فَلْيُغَيِّرْهُ بِيَدِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِلِسَانِهِ ، فَإِنْ لَمْ يَسْتَطِعْ فَبِقَلْبِهِ وَذَلِكَ أَضْعَفُ الْإِيمَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر يك از شما منكری را دید باید با دست خود آن را تغییر دهد. اگر نتوانست، با زبانش تغییر دهد (اعتراض کند) و باز اگر نتوانست، در قلبش آن را انکار کند و این ضعیف ترین مرحله ایمان است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَلَا لَا يَمْنَعَنَّ أَحَدَكُمْ هَيْبَةُ النَّاسِ أَنْ يَقُولَ الْحَقَّ إِذَا رَأَهُ أَنْ يَذَّكَّرَ بِعَظَمِ اللَّهِ ، لَا يُقَرَّبُ مِنْ أَجَلٍ وَلَا يُبْعَدُ مِنْ رِزْقٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله :هان! مبدا ترس از مردم مانع از آن شود که فردی از شما حق را ببیند و نگوید. [که حق گویی] نه اجلی را نزدیک می کند و نه روزی را دور می گرداند .

عنه صلی الله علیه و آله . لَمَّا قِيلَ لَهُ : لَا نَأْمُرُ وَلَا نَنْهَى إِلَّا بِمَا عَمِلْنَا بِهِ أَوْ أَنْتَهَيْنَا عَنْهُ كُلَّهُ . : لَا ، بَلْ مُرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَإِنْ لَمْ تَعْمَلُوا بِهِ كُلَّهُ، وَانْهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَإِنْ لَمْ تَنْتَهُوا عَنْهُ كُلَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله . وقتی به ایشان عرض شد: ما تنها به چیزهایی امر و نهی می کنیم که خودمان به طور کامل آنها را رعایت کنیم . فرمود : نه، بلکه به خوبیها فرمان دهید هر چند خودتان به همه آنها عمل نکنید و از زشتیها باز دارید، گرچه خود از همه آنها خودداری نورزید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَمَرَ بِمَعْرُوفٍ فَلْيَكُنْ أَمْرُهُ ذَلِكَ بِمَعْرُوفٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که به کار خوبی فرمان می دهد، باید این فرمان دادن را با شیوه خوبی انجام دهد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَتَأْمُرَنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَلَتَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ، أُولَئِكَ عَذَابُ اللَّهِ

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : یا امر به معروف و نهی از منکر می کنید، یا عذاب خدا مسلماً همه شما را فرا می گیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى لَيُبْغِضُ الْمُؤْمِنَ الضَّعِيفَ الَّذِي لَا زَبَرَ لَهُ ، وَقَالَ : هُوَ الَّذِي لَا يَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا خداوند تبارک و تعالی مؤمن ضعیفی را که هیبت و صلابت ندارد دشمن می دارد. آن حضرت فرمود: او کسی است که نهی از منکر نمی کند .

قرآن:

«وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» .

«كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ» .

«وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ» .

«باید از میان شما گروهی باشند که به خیر دعوت کنند و به خوبی فرمان دهند و از بدی باز دارند. و اینان رستگارانند» .

«شما بهترین امتی هستید که برای مردم پدید آمده است، به خوبی فرمان می دهید و از بدی باز می دارید و به خدا ایمان دارید. و اگر اهل کتاب ایمان بیاورند برایشان بهتر است. بعضی از ایشان مؤمنند ولی بیشترشان تبهکارند» .

«مردان و زنان مؤمن ولی (یار و یاور) یکدیگرند، به نیکی فرمان می دهند و از ناشایست باز می دارند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَمَرَ بِالْمَعْرُوفِ وَنَهَى عَنِ الْمُنْكَرِ فَهُوَ خَلِيفَةُ اللَّهِ فِي الْأَرْضِ ، وَخَلِيفَةُ رَسُولِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که امر به معروف و نهی از منکر کند، او جانشین خدا در زمین و جانشین رسول اوست .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ رَدَّ عَنْ قَوْمٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ عَادِيَةَ مَاءٍ أَوْ نَارٍ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس از آسیب رساندن آب یا آتش به گروهی از مسلمانان جلوگیری کند، بهشت بر او واجب گردد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ بَنَى عَلَى ظَهْرِ الطَّرِيقِ مَا يَأْوِيْعَابِرَ سَبِيلٍ بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى نَجِيبٍ مِنْ دُرٍّ ، وَوَجْهُهُ يُضِيءُ لِأَهْلِ الْجَنَّةِ نُورًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس در کنار راه سر پناهی برای رهگذران بسازد، خداوند در روز قیامت او را سوار بر اشتر نژاده ای از مروارید محشور فرماید ، در حالی که چهره اش برای بهشتیان نور افشانی می کند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : دَخَلَ عَبْدُ الْجَنَّةِ بُغْصِنٍ مِنْ شَوْكِ كَانَ عَلَى طَرِيقِ الْمُسْلِمِينَ فَأَمَاطَهُ عَنْهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بنده ای به سبب برداشتن شاخه خاری از سر راه مسلمانان به بهشت رفت .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ قَادَ ضَرِيرًا أَرْبَعِينَ خُطْوَةً عَلَى أَرْضٍ سَهْلَةٍ ، لَا يَفِي بِقَدْرِ إِبْرَةٍ مِنْ جَمِيعِهِ طِلَاعُ الْأَرْضِ ذَهَبًا ، فَإِنْ كَانَ فِيهَا قَادَهُ مَهْلَكَةٌ جَوَّزَهُ عَنْهَا وَجَدَ ذَلِكَ فِي مِيزَانِ حَسَنَاتِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَوْسَعَ مِنَ الدُّنْيَا مِائَةَ أَلْفِ مَرَّةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس نابینایی را در دشتی چهل قدم راه برد، اگر همه زمین پر از طلا گردد [و به او داده شود] به اندازه سوزنی از پاداش این کار او داده نشده است . چنانچه او را از خطری که بر سر راهش قرار داشته باشد بگذراند ، روز قیامت این کار در ترازوی حسنات او، صد هزار بار بزرگتر از دنیا باشد .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لَا تُحَقِّرَنَّ شَيْئًا مِنَ الْمَعْرُوفِ ، وَلَوْ أَنْ تَلْقَى أَخَاكَ وَوَجْهَكَ مَبْسُوطٌ إِلَيْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگز هیچ کار خوبی را دست کم نگیر، اگر چه [کاری مانند] گشاده رویی با برادرت باشد .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : اسْتِثْمَامُ الْمَعْرُوفِ أَفْضَلُ مِنْ ابْتِدَائِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به سرانجام رساندن خوبی، برتر از آغاز کردن آن است .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ عَلَى رَجُلٍ مِسْكِينٍ كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِهِ ، وَلَوْ تَدَاوَلَهَا أَرْبَعُونَ أَلْفَ إِنْسَانٍ ثُمَّ وَصَلْتَ إِلَى مِسْكِينٍ كَانَ لَهُمْ أَجْرًا كَامِلًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس به مرد مستمندی صدقه ای دهد، به مقدار آن پاداش بگیرد. و اگر این صدقه را چهل هزار انسان دست به دست گردانند و به دست مستمندی برسد، همه آنها اجر کامل می برند .

عنه صلى الله عليه و آله : اصْطَنَعَ الْخَيْرَ إِلَى مَنْ هُوَ أَهْلُهُ ، وَإِلَى مَنْ هُوَ غَيْرُ أَهْلِهِ ، فَإِنْ لَمْ تُصِْبْ مَنْ هُوَ أَهْلُهُ فَأَنْتَ أَهْلُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوبی کن چه به کسی که شایسته آن است و چه به کسی که شایستگی آن را ندارد؛ زیرا اگر کسی که به او احسان کرده ای شایستگی احسان را نداشته باشد، تو به فضیلت احسان دست یافته ای .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : رَأْسُ الْعَقْلِ بَعْدَ الدِّينِ التَّوَدُّدُ إِلَى النَّاسِ ، وَاصْطِنَاعُ الْخَيْرِ إِلَى كُلِّ بَرٍّ وَفَاجِرٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سرلوحه خرد، بعد از دینداری، دوستی با مردم و خوبی کردن به هر آدمی، از نیک و بد، است .

قرآن:

«لَا تُدْرِكُهُ الْأَبْصَارُ وَهُوَ يُدْرِكُ الْأَبْصَارَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ» .

« دیدگان او را در نمی یابند و او دیدگان را در می یابد و او لطیف و آگاه است » .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لَمَّا أُسْرِيَ بِي إِلَى السَّمَاءِ بَلَغَ بِي جِبْرَائِيلُ مَكَانًا لَمْ يَطَّأهُ جِبْرَائِيلُ قَطُّ ، فَكُشِفَ لِي فَأَرَانِي اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ مِنْ نَوْرِ عَظَمَتِهِ مَا أَحَبُّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آن شب که مرا به آسمان بردند، جبرئیل مرا به جایی رساند که خودش هرگز در آن جا قدم نگذاشته بود. پس، پرده ها برای من کنار زده شد و خداوند عز و جل از نور عظمت خود، تا دوست داشت، به من نشان داد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : التَّوْحِيدُ نِصْفُ الدِّينِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : توحید، نصف دین است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : تَفَكَّرُوا فِي خَلْقِ اللَّهِ ، وَلَا تَفَكَّرُوا فِي اللَّهِ فَتَهْلِكُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در آفرینش خدا بیندیشید، اما در [ذات] خدا نیندیشید که نابود می شوید .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ بِاللَّهِ أَعْرَفَ كَانَ مِنَ اللَّهِ أَخَوْفَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که خدا شناس تر باشد، خوفش از خدا بیشتر است .

عنه صلى الله عليه و آله : لَوْ عَرَفْتُمْ اللَّهَ حَقَّ مَعْرِفَتِهِ لَمْ شَيْتُمْ عَلَى الْبُحُورِ ، وَلَزَالَتْ بِدُعَائِكُمُ الْجِبَالُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر خدا را چنان که باید می شناختید، بر روی دریاها راه می رفتید و با دعایتان کوهها از جا کنده می شدند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ عَرَفَ اللَّهَ وَعَظَّمَهُ مَنَعَ فَاهُ مِنَ الْكَلَامِ وَبَطْنَهُ مِنَ الطَّعَامِ ، وَعَنَى نَفْسَهُ بِالصَّيَامِ وَالْقِيَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که خدا را شناخت و به عظمتش پی برد، دهان خویش را از گفتار [بیهوده] و معده اش را از خوراک [زیادی و حرام] نگه داشت و با روزه و شب زنده داری جان خود را پاک کرد .

قرآن:

«أَفَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوَاهُ وَأَضَلَّهُ اللَّهُ عَلَى عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَى سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَى بَصَرِهِ غِشَاوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ» .

«آیا دیدی کسی را که هوس خویش را خدای خود گرفت و خدا او را با آن که علم داشت گمراه کرد و بر گوش و دلش مهر نهاد و بر دیدگانش پرده افکند؟ اگر خدا او را هدایت نکند، چه کسی هدایتش خواهد کرد؟ پس آیا پند نمی گیرید؟»

رسول الله صلی الله علیه و آله : نَوْرُ الْحِكْمَةِ الْجَوْعُ ، وَالتَّبَاعُذُ مِنَ اللَّهِ الشَّبَعُ ، وَالْقُرْبَةُ إِلَى اللَّهِ حُبُّ الْمَسَاكِينِ وَالذُّنُوءُ مِنْهُمْ ، لَا تَشْبَعُوا فَيُطْفَأَ نَوْرُ الْمَعْرِفَةِ مِنْ قُلُوبِكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : گرسنگی ، نور حکمت است، و سیری، مایه دور شدن از خدا . و دوستی با بینوایان و نزدیک شدن به آنها موجب نزدیک شدن به خداست . شکمهایتان را سیر نکنید ، که نور شناخت در دلهای شما می فسرده .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ رَدَّ عَنْ عَرَضِ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ الْبَتَّةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که از آبروی برادر مسلمان خود دفاع کند، البته بهشت بر او واجب آید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُكُمْ إِيْمَانًا أَفْضَلُكُمْ مَعْرِفَةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از میان شما، کسی برترین ایمان را دارد که بهترین شناخت را داشته باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ رَدَّ عَنْ عَرَضِ أَخِيهِ كَانَ لَهُ حِجَابٌ مِنَ النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که از آبروی برادر خود دفاع کند، این کار حجابی میان او و آتش باشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ لَمْ يَقْبَلِ الْمَعْدِرَةَ مِنْ مُحِقٍّ أَوْ مُبْطِلٍ ، لَمْ يَرِدْ عَلَيَّ الْحَوْضَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که عذرخواهی کسی را، چه عذرش موّجه باشد یا نباشد، نپذیرد، در کنار حوض کوثر بر من وارد نشود .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَعَدَى عَدُوّكَ نَفْسُكَ الَّتِي بَيْنَ جَنْبَيْكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دشمن ترین دشمن تو، نفسی است که میان دوپهلویت قرار دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ لَاحَى الرَّجَالَ سَقَطَتْ مُرْوَعَتُهُ وَذَهَبَتْ كَرَامَتُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که با مردم بستیزد ، انسانیتش ساقط شود و حرمتش از بین برود .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَا عَهْدَ إِلَيَّ جِبْرِئِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي شَيْءٍ مَا عَهْدَ إِلَيَّ فِي مُعَادَاةِ الرَّجَالِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جبرئیل علیه السلام درباره هیچ چیز به اندازه دوری کردن از دشمنی با مردم، به من سفارش نکرد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا نُهَيْتُ عَنْ شَيْءٍ بَعْدَ عِبَادَةِ الْأَوْثَانِ مَا نُهَيْتُ عَنْ مُلَاحَاةِ الرَّجَالِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من بعد از نهی شدن از بت پرستی، از چیزی به اندازه کشمکش کردن با مردمان نهی نشدم .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ عَامَلَ النَّاسَ فَلَمْ يَظْلِمْهُمْ، وَحَدَّثَهُمْ فَلَمْ يَكْذِبْهُمْ، وَوَعَدَهُمْ فَلَمْ يُخْلِفْهُمْ، فَهُوَ مِمَّنْ كَمَلَتْ مُرْوَعَتُهُ، وَظَهَرَتْ عِدَالَتُهُ، وَوَجَبَتْ أُخُوَّتُهُ، وَحُرِّمَتْ غَيْبَتُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که در رفتار خود با مردم به ایشان ستم نکند و هرگاه با آنان سخن بگوید، دروغ نگوید و چون وعده شان دهد، خلف وعده نکند، انسانیتش کامل و عدالتش آشکار و دوستیش لازم و غیبتش حرام است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ صَاحَبَ النَّاسَ بِالَّذِي يُحِبُّ أَنْ يُصَاحَبَهُ كَانَ عَدْلًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که با مردم چنان رفتار کند که دوست دارد آنان با او رفتار کنند، عادل است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ الْخَيْرِ مَا يُعَجِّلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند کار خیری را که با شتاب صورت گیرد، دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : الْأَنَاءُ مِنَ اللَّهِ ، وَالْعَجَلَةُ مِنَ الشَّيْطَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : درنگ از [صفات] خداست و شتابکاری از [خصلتهای] شیطان .

قرآن:

«خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ سَأَرِيكُمْ آيَاتِي فَلَا تَسْتَعْجِلُون» .
«وَيَذِّعُ الْإِنْسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنْسَانُ عَجُولًا» .

«آدمی شتابکار آفریده شده است. بزودی آیات خود را به شما نشان می دهم، پس شتاب مکنید» .

«و آدمی به دعا شری را می طلبد، چنان که گویی به دعا خیری را می جوید و آدمی بسیار شتابکار است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا أَهْلَكَ النَّاسَ الْعَجَلَةُ، وَلَوْ أَنَّ النَّاسَ تَثَبَّتُوا لَمْ يَهْلِكْ أَحَدٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مردم را، در حقیقت، شتابزدگی به هلاکت افکنده است. و اگر مردم آرام و از شتابکاری به دور بودند هیچ کس هلاک نمی شد .

رسول الله صلی الله علیه و آله - فِي صِفَةِ الْعَاقِلِ - : يَسْتَكْثِرُ قَلِيلَ الْخَيْرِ مِنْ غَيْرِهِ، وَيَسْتَقِلُّ كَثِيرَ الْخَيْرِ مِنْ نَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در توصیف خردمند - فرمود : خوبی اندک دیگران را زیاد می بیند و خوبی های بسیار خود را اندک می شمارد .

قرآن:

«فَاعْتَبِرُوا يَا أُولِيَ الْأَبْصَارِ» .

«پس، عبرت گیرید ای اهل بصیرت» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : اِعْتَبِرُوا؛ فَقَدْ خَلَّتِ الْمَثَلَاتُ فَيَمَن كَانَ قَبْلَكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عبرت گیرید که در میان پیشینیان شما درسهای عبرت هست .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : آفَةُ الْعِبَادَةِ الْفَتْرَةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آفت عبادت، سستی است .

عنه صلى الله عليه و آله : أَعْظَمُ الْعِبَادَةِ أَجْرًا أَخْفَاهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بزرگترین ثواب را آن عبادتی دارد که پنهان تر انجام گیرد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ الْفِقْهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برترین عبادت، فقه (فهم دین) است .

عنه صلى الله عليه و آله : حُسْنُ الظَّنِّ بِاللَّهِ مِنْ عِبَادَةِ اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : گمان نیک داشتن به خداوند ، گونه ای از عبادت خداوند متعال است .

عنه صلى الله عليه و آله : نَظَرُ الْوَلَدِ إِلَى وَالِدَيْهِ حُبًّا لَّهُمَا عِبَادَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نگاه مهرآمیز فرزند به پدر و مادرش عبادت است .

عنه صلى الله عليه و آله : النَّظَرُ إِلَى الْعَالَمِ عِبَادَةٌ، وَالنَّظَرُ إِلَى الْإِمَامِ الْمُقْسِطِ عِبَادَةٌ، وَالنَّظَرُ إِلَى الْوَالِدَيْنِ بِرَأْفَةٍ وَرَحْمَةٍ عِبَادَةٌ، وَالنَّظَرُ إِلَى أَخٍ تَوَدُّهُ فِي اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عِبَادَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نگرستن به دانشمند عبادت است ، نگرستن به پیشوای دادگر عبادت است ، نگاه دلسوزانه و مهرآمیز به پدر و مادر عبادت است و نگرستن به برادری که برای خداوند عز و جل دوستش داری عبادت است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : الْعِبَادَةُ عَشْرَةُ أَجْزَاءٍ، تِسْعُهُ أَجْزَاءٍ فِي طَلَبِ الْحَلَالِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عبادت ده بخش است که نه بخش آن طلب روزی حلال می باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَعْبُدِ اللَّهَ كَأَنَّكَ تَرَاهُ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ، فَإِنَّهُ يَرَاكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خدا را چنان عبادت کن که گویی او را می بینی؛ و اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا عِبَادَةَ إِلَّا بِیقینِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ عبادتی جز با یقین ارزش ندارد .

عنه صلی الله علیه و آله : كَفَى بِالْعِبَادَةِ شُغْلًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین کار و سرگرمی عبادت است .

عنه صلی الله علیه و آله : يَقُولُ رَبُّكُمْ : يَا بَنَ آدَمَ، تَفَرَّغْ لِعِبَادَتِي أَمَلًا قَلْبَكَ غَنَى وَأَمَلًا يَدَيْكَ رِزْقًا. يَا بَنَ آدَمَ، لَا تَبَاعِدْ مِنِّي فَأَمَلًا قَلْبَكَ فَقْرًا وَأَمَلًا يَدَيْكَ شُغْلًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پروردگارتان می فرماید: ای فرزند آدم! خود را به عبادت من مشغول ساز. تا دلت را پرازبی نیازی کنم و دستانت را آکنده از روزی سازم. ای فرزند آدم! از من دوری مکن، که دلت را از فقر انباشته و دستانت را از گرفتاری آکنده می کنم .

قرآن:

«وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ» .

«و من جنّ و انس را نیافریدم، مگر برای آن که مرا بندگی کنند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ النَّاسِ مَنْ عَشِقَ الْعِبَادَةَ فَعَانَقَهَا، وَأَحَبُّهَا بِقَلْبِهِ، وَبَاشَرَهَا بِجَسَدِهِ، وَتَفَرَّغَ لَهَا، فَهُوَ لَا يُبَالِي عَلَى مَا أَصْبَحَ مِنَ الدُّنْيَا: عَلَى عُسْرٍ أَمْ عَلَى يُسْرٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برترین مردم کسی است که عاشق عبادت شود؛ پس، دست در گردن آن آویزد و از صمیم دل دوستش بدارد و با پیکر خود با آن در آمیزد و خویشتن را وقف آن گرداند؛ پس چنین شخصی را باکی نباشد که دنیایش به سختی گذرد یا به آسانی .

رسول الله صلی الله علیه و آله : احْتَرِسُوا مِنَ النَّاسِ بِسُوءِ الظَّنِّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با بدبینی ، خویشتن را از گزند مردم نگه دارید .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا ظَنَنْتُمْ فَلَاتُحَقِّقُوا، وَإِذَا حَسَدْتُمْ فَلَا تَبْغُوا، وَإِذَا تَطَيَّرْتُمْ فَاَمْضُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه گمان بردید ، آن را حقیقت مپندارید و بدان عمل نکنید و هرگاه حسد ورزیدید آن را دنبال نکنید و هرگاه فال بد زدید [اعتنا نکرده] کار خود را انجام دهید .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید از بسیاری گمانها دوری کنید ؛ زیرا برخی گمانها گناه است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ؛ فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْكَذِبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از گمان پرهیزید ؛ زیرا گمان دروغترین دروغ است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أُطْلِبُ لِأَخِيكَ عُذْرًا، فَإِنْ لَمْ تَجِدْ لَهُ عُذْرًا فَالْتَمِسْ لَهُ عُذْرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای گفتار و کرداری که از برادرت سر می زند ، عذری بجوی و اگر نیافتی ، عذری بتراش .

عنه صلی الله علیه و آله : اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ وَإِنْ كَانَ كَافِرًا؛ فَإِنَّهُ لَيْسَ دُونَهُ حِجَابٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از دعای ستمدیده بترسید ، گرچه کافر باشد ؛ زیرا هیچ چیز مانع دعای مظلوم نمی شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ؛ فَإِنَّمَا يَسْأَلُ اللَّهُ تَعَالَى حَقَّهُ، وَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يَمْنَعْ ذَا حَقٍّ حَقَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از دعای ستمدیده بترسید ؛ زیرا که او از خداوند عز و جل حق خود را می طلبد و خداوند هیچ حقّداری را از حقّش محروم نمی کند .

قرآن:

«مَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً حَسَنَةً يَكُنْ لَهُ نَصِيبٌ مِنْهَا وَمَنْ يَشْفَعْ شَفَاعَةً سَيِّئَةً يَكُنْ لَهُ كِفْلٌ مِنْهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقِيتًا» .

«هر کس در کار نیکی میانجی شود ، او را از آن نصیبی است و هر کس در کار بدی میانجی شود ، او را از آن بهره ای است . و خدا بر هر چیزی تواناست» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَخَذَ لِلْمَظْلُومِ مِنَ الظَّالِمِ كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ مُصَاحِبًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که داد ستمدیده را از ستمگر بگیرد ، در بهشت با من یار و همنشین باشد .

قرآن:

«وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ» .

«به کسانی که ستم کرده اند میل نکنید که آتش شما را در بر می گیرد . و شما را جز خدا هیچ دوستی نیست و هیچ کس یاریتان نکند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٍ : أَيْنَ الظَّالِمَةُ وَأَعْوَانُهُمْ ؟ مَنْ لَاقَ لَهُمْ دَوَاةً ، أَوْ رَبَطَ لَهُمْ كَيْسًا ، أَوْ مَدَّ لَهُمْ مِدَّةَ قَلَمٍ ، فَاحْشُرُوهُمْ مَعَهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : چون روز قیامت شود ندا دهنده ای ندا دهد : «کجایند ستمگران و یاران آنها؟ همان کسانی که دواتی برای آنان لایقه کرده ، یا سر کیسه ای را برای آنان بسته ، یا قلمی برای آنان در مرکب فرو برده اند . اینان را نیز با ستمگران محشور کنید» .

قرآن:

«وَيَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا» .

«و روزی که ستمگردستان خویش را بگزد و گوید: ای کاش با پیامبر همراهی می گرفتم!»

رسول الله صلى الله عليه و آله : الظُّلْمُ نَدَامَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ستم کردن ، پشیمانی دارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُمْهَلُ الظَّالِمَ حَتَّى يَقُولَ : قَدْ أَهْمَلَنِي ! ثُمَّ يَأْخُذُهُ أَخَذَةً رَابِعَةً ، إِنَّ اللَّهَ حَمِدَ نَفْسَهُ عِنْدَ هَلَاكِ الظَّالِمِينَ ، فَقَالَ : «فَقَطِّعْ دَايِرُ الْقَوْمِ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند به ستمگر چندان مهلت می دهد که می گوید : مرا وا گذاشته است ، سپس او را به گرفتگی سخت فرو گرفت . خداوند پس از نابود کردن

ستمگران، خود را حمد و سپاس گفته و فرموده است : «و دنیاله گروهی که ستم می کردند قطع شد و خدا را سپاس که پروردگار جهانیان است» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : اَشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَى مَنْ ظَلَمَ مَنْ لَا يَجِدُ نَصِيرًا غَيْرَ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خشم خداوند بر آن که به کسی ستم می کند که یآوری جز خدا نمی یابد، سخت است .

عنه صلى الله عليه وآله : اتَّقُوا الظُّلْمَ؛ فَإِنَّهُ ظَلَمَاتٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : از ظلم کردن بپرهیزید که آن ، ظلمتهای روز قیامت است .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّهُ لَيَأْتِي الْعَبْدُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقَدْ سَرَّتْهُ حَسَنَاتُهُ، فَيَجِيءُ الرَّجُلُ فَيَقُولُ : يَا رَبِّ ظَلَمَنِي هَذَا، فَيُؤْخَذُ مِنْ حَسَنَاتِهِ فَيُجْعَلُ فِي حَسَنَاتِ الَّذِي سَأَلَهُ، فَمَا يَزَالُ كَذَلِكَ حَتَّى مَا يَبْقَى لَهُ حَسَنَةٌ، فَإِذَا جَاءَ مَنْ يَسْأَلُهُ نَظَرَ إِلَى سَيِّئَاتِهِ فَجَعَلَتْ مَعَ سَيِّئَاتِ الرَّجُلِ، فَلَا يَزَالُ يُسْتَوْفَى مِنْهُ حَتَّى يَدْخُلَ النَّارَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : روز قیامت بنده خوشحال از حسنات خود وارد محشر می شود . مردی می آید و می گوید : پروردگارا ! این مرد به من ظلم کرده است . پس، از حسنات او برداشته و در حسنات آن مرد دادخواه گذاشته می شود . به همین ترتیب افرادی که در حق آنها ستم کرده است می آیند تا جایی که حتی يك حسنه برای او باقی نمی ماند . از آن پس اگر کسی بیاید و حق خود را از او بخواهد از گناهان آن مرد برداشته و به گناهان او افزوده می شود . بدین سان همچنان داد مردم از او گرفته می شود ، تا آن که به آتش درآید .

قرآن:

«وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ» .

«إِنَّهُ لَا يَفْلِحُ الظَّالِمُونَ» .

«و خداوند گروه ستمگران را هدایت نمی کند» .

«به یقین ستمگران ، رستگار نمی شوند» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِيَّاكُمْ وَالظُّلْمَ؛ فَإِنَّهُ يُخْرِبُ قُلُوبَكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ستم کردن بپرهیزید، که آن دلهای شما را ویران می کند

رسول الله صلی الله علیه و آله : تَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ يَمْنَعُ الدَّاءَ الْأَعْظَمَ، وَ يُدِرُّ الرِّزْقَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کوتاه کردن ناخنها از درد بزرگ تر جلوگیری می کند و روزی را زیاد می گرداند .

عنه صلی الله علیه و آله : كَفَّارَةُ الطَّيْرَةِ التَّوَكُّلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : كفاره فال بد ، توکل است .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا طَيْرَةَ وَلَا شَوْمَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نه فال بد درست است و نه شومی .

عنه صلی الله علیه و آله : أَصْدَقُ الطَّيْرِ الْفَالُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : راست ترین فال ، فال خوب است .

عنه صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَطَيَّرَ أَوْ تُطَيِّرَ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ما نیست کسی که فال بد زند یا برایش فال بد زده شود (به فال بد دیگران نسبت به خود اعتقاد داشته باشد) .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ خَرَجَ يُرِيدُ سَفَرًا فَرَجَعَ مِنْ طَيْرٍ فَقَدْ كَفَرَبِمَا أُنْزِلَ عَلَى مُحَمَّدٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که برای سفر خانه اش را ترك کند و بر اثر فال بد زدن بازگردد ، به آنچه بر محمد نازل شده کفر ورزیده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ رَدَّتْهُ الطَّيْرَةُ عَنْ حَاجَتِهِ فَقَدْ أَشْرَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که فال بد زدن او را از کارش باز دارد ، شرک ورزیده است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَيُّمَا امْرَأَةٍ اسْتَعْطَرَتْ فَمَرَّتْ عَلَى قَوْمٍ لِيَجِدُوا مِنْ رِيحِهَا فَهِيَ زَانِيَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر زنی که به خود عطر زند و از کنار عده ای [مرد] بگذرد ، تا بویش به مشام آنها رسد ، زناکار است .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : طِيبُ النَّسَاءِ مَا ظَهَرَ لَوْنُهُ وَخَفِيَ رِيحُهُ، وَطِيبُ الرِّجَالِ مَا ظَهَرَ رِيحُهُ وَخَفِيَ لَوْنُهُ. •

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : عطرِ زنان، رنگش آشکار و بویش پنهان است و عطرِ مردان بویش آشکار و رنگش ناپیداست .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ الرِّيحَ الطَّيِّبَةَ تَشُدُّ الْقَلْبَ وَتَزِيدُ فِي الْجَمَاعِ. •

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله: بوی خوش، قلب را تقویت می کند و بر نیروی جنسی می افزاید .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ تَطَيَّبَ لِلَّهِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَرِيحُهُ أَطْيَبُ مِنَ الْمِسْكِ، وَمَنْ تَطَيَّبَ لِغَيْرِ اللَّهِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَرِيحُهُ أَنْتَنٌ مِنَ الْحَيْفَةِ. •

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که برای خدا، خود را خوشبو کند، در روز قیامت بویش خوشتر از مشک است و هر که برای جز خدا خوشبو کند ، در روز قیامت بویش گندتر از مردار است .

قرآن:

«وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبْرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا * رَبَّنَا آتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ وَالْعَنَهُمْ لَعْنَا كَبِيرَا» •

«و می گویند : پروردگارا! ما از مهتران و بزرگانمان اطاعت کردیم و آنها ما را گمراه کردند . پروردگارا! آنان را دوچندان عذاب ده و لعنتشان کن ؛ لعنتی بزرگ» .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : مَنْ أَرْضَى سُلْطَانًا بِمَا يُسْخِطُ اللَّهَ خَرَجَ عَنِ دِينِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ. •

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر کس با انجام کاری که خدای را ناخشنود می کند فرمانروایی را خشنود سازد ، از دین خداوند عز و جل خارج شده است .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولِي الْأَمْرِ مِنْكُمْ» •

«ای کسانی که ایمان آورده اید! از خدا فرمان برید و از رسول و اولیای امر خود اطاعت کنید» .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : إِنَّهُ لَا يُدْرِكُ مَا عِنْدَ اللَّهِ إِلَّا بِطَاعَتِهِ. •

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به آنچه نزد خداست جز باطاعت از او ، نتوان رسید .

• عنه صلى الله عليه و آله : لَا تُقْبَلُ صَلَاةٌ بِغَيْرِ طَهْوَرٍ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ نمازی بدون طهارت ، پذیرفته نیست .

• عنه صلى الله عليه و آله : أَوَّلُ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ طَهْوَرُهُ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین چیزی که بنده برای آن حسابرسی می شود ، طهارت است .

• رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : الطَّهْوَرُ شَطْرُ الْإِيمَانِ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : طهارت، جزء [نصف] ایمان است .

• عنه صلى الله عليه و آله : إِيَّاكَ وَالطَّمَعُ؛ فَإِنَّهُ فَقَرٌ حَاضِرٌ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از طمع بپرهیز که این خود فقری نقد است .

• عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الصَّفَاةَ الزَّلَالَ الَّذِي لَا تَثْبُتُ عَلَيْهِ أَقْدَامُ الْعُلَمَاءِ الطَّمَعُ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : لغزشگاهی که پای علما روی آن قرار نمی گیرد ، طمع است .

• رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : الطَّمَعُ يُذْهِبُ الْحِكْمَةَ مِنْ قُلُوبِ الْعُلَمَاءِ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : طمع ، حکمت را از دلهای دانشمندان می برد .

• عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُبْغِضُ أَوْ يَلْعَنُ كُلَّ ذَوَاقٍ مِنَ الرِّجَالِ، وَكُلَّ ذَوَاقَةٍ مِنَ النِّسَاءِ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل مردان و زنانی را که همواره تغییر همسر می دهند دشمن دارد، یا آنها را لعنت می کند .

• رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَا أَحَلَّ اللَّهُ شَيْئًا أَبْغَضَ إِلَيْهِ مِنَ الطَّلَاقِ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند چیزی را که نزد او منفورتر از طلاق باشد، حلال نکرده است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : تَجَنَّبِ الدَّوَاءَ مَا احْتَمَلَ بِدُنْكَ الدَّاءَ، فَإِذَا لَمْ يَحْتَمِلِ الدَّاءَ فَالدَّوَاءُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : تا هنگامیکه بدنت درد را تحمل می کند از دارو پرهیز و آن گاه که درد را تحمل نکرد ، پس دارو .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله - لَطِيبٍ - : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ الطَّبِيبُ، وَلَكِنَّكَ رَجُلٌ رَفِيقٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به يك پزشك - فرمود : طبيب ، خداوند عز و جل است ، اما تو یاری مهربان هستی .

عنه صلى الله عليه و آله : الْوَلِيمَةُ أَوَّلُ يَوْمٍ حَقٌّ، وَالثَّانِي مَعْرُوفٌ، وَمَا زَادَ رِيَاءً وَسُمْعَةً .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ولیمه دادن روز اول، حق است و روز دوم، احسان ؛ از دو روز که گذشت خودنمایی و شهرت طلبی است .

عنه صلى الله عليه و آله : الضَّيْفُ يُلَطَّفُ لَيْلَتَيْنِ، فَإِذَا كَانَتِ اللَّيْلَةُ الثَّلَاثَةُ فَهُوَ مِنْ أَهْلِ الْبَيْتِ يَأْكُلُ مَا أَدْرَكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : میهمان تا دو شب پذیرایی می شود ؛ از شب سوم جزو اهل خانه به شمار می آید و هر چه رسید می خورد .

عنه صلى الله عليه و آله : الضَّيَّافَةُ أَوَّلُ يَوْمٍ وَالثَّانِي وَالثَّلَاثُ، وَمَا بَعْدَ ذَلِكَ فَإِنَّهَا صَدَقَةٌ تَصَدَّقُ بِهَا عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : میهمانی، يك روز و دو روز و سه روز است . بعد از آن هر چه به او دهی صدقه محسوب می شود .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يُحِبَّهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ فَلْيَأْكُلْ مَعَ ضَيْفِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس دوست دارد که خدا و رسولش او را دوست داشته باشند ، با میهمانان خود غذا بخورد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى طَعَامٍ فَلَا يَسْتَتَبِعَنَّ وَلَدَهُ؛ فَإِنَّهُ إِنْ فَعَلَ ذَلِكَ كَانَ حَرَامًا وَدَخَلَ عَاصِيًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما به میهمانی دعوت شد ، مبادا فرزندش را به دنبال خود ببرد که اگر چنین کند ، کار حرامی کرده و با نافرمانی [خدا] وارد خانه میزبان شده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كَفَى بِالْمَرْءِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِلَّ مَا يُقَرَّبُ إِلَى إِخْوَانِهِ، وَكَفَى بِالْقَوْمِ إِثْمًا أَنْ يَسْتَقِلُّوا مَا يُقَرَّبُهُ إِلَيْهِمْ أَخُوهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مرد [میزبان] را همین گناه بس که غذایی را که پیش برادران خود می گذارد کم شمارد، و میهمانان را همین گناه بس که آنچه را برادرشان در برابرشان می گذارد کم شمارند .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَتَكَفَّنَ أَحَدٌ لِضَيْفِهِ مَا لَا يَقْدِرُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگز هیچ کس نباید بیش از توانش خود را برای میهمان به مشقت اندازد .

عنه صلی الله علیه و آله - لِأَبِي ذَرٍّ وَهُوَ يَعِظُهُ - : لَا تَأْكُلْ طَعَامَ الْفَاسِقِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در اندرز به ابوذر - فرمود : از غذای فاسقان تناول مکن .

عنه صلی الله علیه و آله : مِنَ الْجَفَاءِ ... أَنْ يُدْعَى الرَّجُلُ إِلَى طَعَامٍ فَلَا يُجِيبُ أَوْ يُجِيبُ فَلَا يَأْكُلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ادب به دور است ... که مردی به میهمانی دعوت شود و نپذیرد یا بپذیرد و از غذای آن نخورد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَضِفْ بِطَعَامِكَ مَنْ تُحِبُّ فِي اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی را که به خاطر خدا دوستش داری ، به غذای خود میهمان کن .

عنه صلی الله علیه و آله : يُكْرَهُ إِجَابَةُ مَنْ يَشْهَدُ وَلَيْمَتَهُ الْأَغْنِيَاءُ دُونَ الْفُقَرَاءِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پذیرفتن دعوت کسی که ثروتمندان در ولیمه او هستند و فقیران حضور ندارند کراهت دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَوْصِيَ الشَّاهِدَ مِنْ أُمَّتِي وَالْغَائِبَ أَنْ يُجِيبَ دَعْوَةَ الْمُسْلِمِ - وَلَوْ عَلَى خَمْسَةِ أَمْيَالٍ - ؛ فَإِنَّ ذَلِكَ مِنَ الدِّينِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به حاضران و غایبان امت خود سفارش می کنم که دعوت مسلمان را - گرچه از فاصله پنج میل - بپذیرند ؛ زیرا این کار جزو دین است .

عنه صلی الله علیه و آله : الرِّزْقُ أَسْرَعُ إِلَى مَنْ يُطْعِمُ الطَّعَامَ مِنَ السَّكِينِ فِي السَّنَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که اطعام می کند ، روزی به او سریعتر از سرعت فرورفتن کارد در کوهان شتر ، می رسد .

عنه صلی الله علیه و آله : كُلُّ بَيْتٍ لَا يَدْخُلُ فِيهِ الضَّيْفُ لَا تَدْخُلُهُ الْمَلَائِكَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به هر خانه ای که مهمان به آن وارد نشود، فرشتگان وارد نمی شوند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُكْرِمْ ضَيْفَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که به خدا و روز واپسین ایمان دارد ، باید میهمانش را گرامی دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : الضَّيْفُ يَنْزِلُ بِرِزْقِهِ، وَيَرْتَحِلُ بِذُنُوبِ أَهْلِ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : میهمان ، روزی خود را می آورد و گناهان اهل خانه را می برد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : عَلَى الْيَدِ مَا أَخَذْتَ حَتَّى تُؤَدِّيَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دست، هر چه می ستاند ، ضامن است تا آن را برگرداند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا يَنْصُرُ اللَّهُ هَذِهِ الْأُمَّةَ بِضَعِيفِهَا، بِدَعْوَتِهِمْ وَصَلَاتِهِمْ وَإِخْلَاصِهِمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در حقیقت خداوند این امت را به واسطه دعا و نماز و اخلاص ضعیفان آن ، یاری می کند .

عنه صلی الله علیه و آله : أَبْغُونِي فِي الضُّعْفَاءِ، فَإِنَّمَا تُرْزَقُونَ وَتُنْصَرُونَ بِضَعْفَائِكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مرا در میان ضعیفان بجوید ؛ زیرا که شما به واسطه مردمان ضعیف است که روزی می خورید و یاری می شوید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِشَرِّ عِبَادِ اللَّهِ ؟ الْفَظُّ الْمُتَكَبِّرُ، أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِخَيْرِ عِبَادِ اللَّهِ ؟ الضَّعِيفُ الْمُسْتَضَعَفُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آیا شما را از بدترین بندگان خدا آگاه نسازم؟ درشتخوی متکبر ؛ آیا شما را از بهترین بندگان خدا آگاه نسازم؟ ناتوان مستضعف .

عنه صلی الله علیه و آله : لو تَعْلَمُونَ مَا أَعْلَمُ لَضَحِكْتُمْ قَلِيلًا وَلَبَكَيْتُمْ كَثِيرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر آنچه را من می دانم شما نیز می دانستید ، قطعاً کم می خندیدید و بسیار می گریستید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاكَ وَكَثْرَةَ الضَّحِكِ؛ فَإِنَّهُ يُمِيتُ الْقَلْبَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زنده از خنده زیاد ، که آن دل را می میراند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الصَّوْمُ فِي الشَّتَاءِ الْغَنِيمَةُ الْبَارِدَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روزه زمستان ، غنیمت بادآورده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ مَنْ لَمْ تَصُمْ جَوَارِحُهُ عَنْ مَحَارِمِي فَلَا حَاجَةَ لِي فِي أَنْ يَدَعَ طَعَامَهُ وَشَرَابَهُ مِنْ أَجْلِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل می فرماید: کسی که جوارح و اندامهای خود را از حرامهای من نگاه ندارد ، من نیازی به این ندارم که به خاطر من از خوردن و آشامیدن خودداری ورزد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ صَامَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ مِنْ كُلِّ شَهْرٍ كَانَ كَمَنْ صَامَ الدَّهْرَ كُلَّهُ؛ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يَقُولُ : «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا» .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس در هر ماه، سه روز روزه بگیرد ، مانند کسی است که همه عمر روزه گرفته باشد ؛ زیرا خداوند عز و جل می فرماید : «هر که يك کار نيك کند ده برابر آن برایش منظور شود» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ صَامَ يَوْمًا تَطَوُّعًا فَلَوْ أُعْطِيَ الْمِثْلُ ۖ الْأَرْضُ ذَهَبًا مَا وَفَّى أَجْرَهُ دُونَ يَوْمِ الْحِسَابِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس يك روز داوطلبانه روزه بگیرد ، اگر به اندازه زمین، طلا به او داده شود ، اجر خود را کامل دریافت نکرده است تا آن که روز حساب [و قیامت] اجر کاملش را دریافت کند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ صَامَ يَوْمًا تَطَوُّعًا ابْتِغَاءَ ثَوَابِ اللَّهِ وَجَبَتْ لَهُ الْمَغْفِرَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر كه يك روز برای ثواب خدا داوطلبانه روزه بگیرد ،
آمرزش او واجب شود .

عنه صلى الله عليه و آله : الصَّوْمُ جُنَّةٌ مِنَ النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روزه ، سپری در برابر آتش است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ صَائِمٍ يَحْضُرُ قَوْمًا يَطْعَمُونَ إِلَّا سَبَّحَتْ أَعْضَاؤُهُ، وَكَانَتْ صَلَاةُ الْمَلَائِكَةِ عَلَيْهِ، وَكَانَتْ صَلَاتُهُمْ اسْتِغْفَارًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ روزه داری نیست که بر عده ای در حال غذا خوردن وارد شود ، مگر این که اندامهایش تسبیح گویند و فرشتگان بر او درود فرستند و درود فرشتگان، آمرزش خواهی است .

عنه صلى الله عليه و آله : صُومُوا تَصِحُّوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روزه بگیرید تا سالم مانید .

عنه صلى الله عليه وآله: الصَّائِمُ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ وَإِنْ كَانَ نَائِمًا عَلَى فِرَاشِهِ، مَا لَمْ يَغْتَبِ مُسْلِمًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روزه دار گرچه در بستر خویش خفته باشد ، تا زمانی که غیبت مسلمانی را نکند ، در حال عبادت خداست .

عنه صلى الله عليه و آله : لِكُلِّ شَيْءٍ زَكَاةٌ وَزَكَاةُ الْأَبْدَانِ الصِّيَامُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر چیزی زکاتی دارد و زکات بدن‌ها، روزه است .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! روزه بر شما مقرر شده است، همچنان که بر پیشینیان شما مقرر شده بود ، شاید که پرهیزگار شوید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : عَلَيْكُمُ بِالصَّوْمِ؛ فَإِنَّهُ مَحْسَمَةٌ لِلْعُرُوقِ وَمَذْهَبَةٌ لِلْأَشْرَارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر شما باد روزه گرفتن که آن رگها را می بُرد [شهوت را کم می کند] و سرمستی را می بُرد .

عنه صلى الله عليه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِأَبِي ذَرٍّ - يَا أَبَا ذَرٍّ ، اخْفِضْ صَوْتَكَ عِنْدَ الْجَنَائِزِ، وَعِنْدَ الْقِتَالِ ، وَعِنْدَ الْقُرْآنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در سفارش به ابوذر - فرمود : ای ابوذر! کنار جنازه ها و هنگام جنگ و وقتی قرآن خوانده می شود ، صدایت را پایین بیاور .

قرآن:

«وَأَقْصِدْ فِي مَشْيِكَ وَاعْضُضْ مِنْ صَوْتِكَ إِنَّ أَنْكَرَ الْأَصْوَاتِ لَصَوْتُ الْحَمِيرِ» .

«در راه رفتنت معتدل باش و صدایت را آهسته ساز، که زشت ترین صداها بانگ خران است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الصَّوْتِ الْخَفِيزَ، وَيُبْغِضُ الصَّوْتِ الرَّفِيعَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند صدای آهسته را دوست دارد و صدای بلند را دشمن می دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ عَظُمَتْ عِنْدَهُ مُصِيبَةٌ فَلْيَذْكُرْ مُصِيبَتَهُ بِي؛ فَإِنَّهَا سَتَهُونَ عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که برایش مصیبتی بزرگ پیش آید ، مصیبت درگذشت مرا یاد کند ؛ در این صورت مصیبتش بر وی آسان خواهد شد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا هَانَتْ عَلَيْهِ الْمُصِيبَاتُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که از دنیا دل برکند ، مصیبتها بر او آسان گردد .

عنه صلی الله علیه و آله : مِنْ كُنُوزِ الْبِرِّ : كِتْمَانُ الْمَصَائِبِ وَالْأَمْرَاضِ وَالصَّدَقَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پوشیده داشتن مصیبتها و بیماریها و صدقه ، از گنجهای نیکی است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : النَّيَاحَةُ عَمَلُ الْجَاهِلِيَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شیون کردن ، کار جاهلیت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : عَلَيْكَ بِطُولِ الصَّمْتِ فَإِنَّهُ مَطْرَدَةٌ لِلشَّيْطَانِ، وَعَوْنٌ لَكَ عَلَى أَمْرِ دِينِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برتو باد به خاموشی بسیار، که آن موجب طرد شیطان است و در کار دینت یاور تو .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله - لأبي ذرٍّ وهو يعِظُهُ - : أَرْبَعٌ لَا يُصِيبُهُنَّ إِلَّا مُؤْمِنٌ : الصَّمْتُ وَهُوَ أَوَّلُ الْعِبَادَةِ ...

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در اندرز به ابوذر - فرمود : چهار چیز است که جز مؤمن به آنها دست نمی یابد : خاموشی که گام نخست عبادت است ...

رسولُ الله صلى الله عليه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنْ كَيْفِيَّةِ الصَّلَاةِ عَلَيْهِ - : قُولُوا : اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ، وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ، كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به پرسش از نحوه درود فرستادن بر ایشان - فرمود : بگویید : بار خدایا! بر محمد و آل محمد درود فرست ، همچنان که بر ابراهیم و آل ابراهیم درود فرستادی که تو ستوده و بزرگواری و به محمد و آل محمد برکت ده ، همچنان که به ابراهیم و آل ابراهیم برکت ارزانی داشتی که تو ستوده و بزرگواری .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَبْخَلَ النَّاسِ مَنْ ذُكِرْتُ عِنْدَهُ وَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بخیل ترین مردم ، کسی است که نام من نزد او برده شود و بر من درود نفرستد .

عنه صلى الله عليه و آله : الصَّلَاةُ عَلَيَّ نُورٌ عَلَى الصِّرَاطِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : درود فرستادن بر من ، نوری است بر روی صراط .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ صَلَّى عَلَيَّ فِي كِتَابٍ لَمْ تَزَلِ الْمَلَائِكَةُ تَسْتَغْفِرُ لَهُ مَا دَامَ اسْمِي فِي ذَلِكَ الْكِتَابِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس در نوشته ای بر من درود فرستد ، تا زمانی که نام من در آن نوشته موجود باشد ، فرشتگان پیوسته برای او آمرزش طلبند .

قرآن:

«إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا» .

«خدا و فرشتگان او بر پیامبر درود می فرستند ؛ ای کسانی که ایمان آورده اید! بر او درود فرستید و به او سلام دهید سلامی کامل» .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : حَيْثُمَا كُنْتُمْ فَصَلُّوا عَلَيَّ ، فَإِنَّ صَلَاتَكُمْ تَبْلُغُنِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر جا که باشید بر من درود فرستید ؛ زیرا درود شما به من می رسد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَتَى الْجُمُعَةَ إِيْمَانًا وَاحْتِسَابًا اسْتَأْنَفَ الْعَمَلَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که از روی ایمان و به حساب خدا در نماز جمعه شرکت کند ، اعمالش را از نو آغازیده است [خداوند به پاداش آن گناهان گذشته اش را بپامرزد و نامه عمل جدیدی برایش باز کند] .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا نُودِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ وَذَرُوا الْبَيْعَ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! چون برای نماز روز جمعه ندا داده شد ، به سوی ذکر خدا بشتابید و داد و ستد را وا گذارید که این ، اگر بدانید ، برایتان بهتر است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ تَرَكَ ثَلَاثَ جُمَعٍ تَهَاوُنًا بِهَا طَبَعَ اللَّهُ عَلَى قَلْبِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که سه نماز جمعه را ، از روی اهمیت ندادن به آن ، ترك کند خداوند بر دل او مهر زند .

عنه صلى الله عليه و آله : الْجُمُعَةُ حَجٌّ الْمَسَاكِينِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نماز جمعه ، حج مستمندان است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ عَبْدٍ يُحَدِّثُ نَفْسَهُ بِقِيَامِ سَاعَةٍ مِنَ اللَّيْلِ فَيَنَامُ عَنْهَا إِلَّا كَانَ نَوْمُهُ صَدَقَةً تَصَدَّقَ اللَّهُ بِهَا عَلَيْهِ وَكُتِبَ لَهُ أَجْرُ مَانَوَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ بنده ای نیست که قصد کند پاسی از شب را برای نماز برخیزد اما خواب بماند ، جز این که خوابش صدقه ای باشد که خداوند آن را از طرف او بدهد و ثواب نیّتی که کرده است ، برایش منظور گردد .

عنه صلى الله عليه و آله : عَلَيْكُمْ بِقِيَامِ اللَّيْلِ ؛ فَإِنَّهُ دَأْبُ الصَّالِحِينَ قَبْلَكُمْ، وَإِنَّ قِيَامَ اللَّيْلِ قُرْبَةٌ إِلَى اللَّهِ ، وَمَنْهَاةٌ عَنِ الْإِثْمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر شما باد شب زنده داری که آن شیوه صالحان پیش از شماست . شب زنده داری مایه تقرب به خدا و باز داشتن از گناه است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا تَخَلَّى بِسَيِّدِهِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ وَنَاجَاهُ، أَثَبَّتَ اللَّهُ النُّورَ فِي قَلْبِهِ ... ثُمَّ يَقُولُ جَلَّ جَلَالُهُ لِمَلَائِكَتِهِ : يَا مَلَائِكَتِي ، أَنْظَرُوا إِلَى عَبْدِي ، فَقَدْ تَخَلَّى بِي فِي جَوْفِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ وَالْبَطَالُونَ لَا هُونَ، وَالْغَافِلُونَ نِيَامٌ ، أَشْهَدُوا أَنِّي قَدْ غُفِرْتُ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه بنده در دل شب تار با سرور خود خلوت کند و با او به راز و نیاز پردازد ، خداوند دلش را نورانی گرداند ... سپس به فرشتگانش گوید : «ای فرشتگان من! به بنده ام بنگرید که در دل شب تار که هرزه در عیان به لُهو سرگرمند و غافلان خفته اند ، با من خلوت کرده است . گواه باشید که من او را آمرزیدم» .

عنه صلى الله عليه و آله : رَحِمَ اللَّهُ رَجُلًا قَامَ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّى وَأَيْقَظَ امْرَأَتَهُ فَصَلَّتْ، فَإِنْ أَبَتْ نَضَحَ فِي وَجْهِهَا الْمَاءَ . رَحِمَ اللَّهُ امْرَأَةً قَامَتْ مِنَ اللَّيْلِ فَصَلَّتْ وَأَيْقَظَتْ زَوْجَهَا، فَإِنْ أَبِي نَضَحَتْ فِي وَجْهِ الْمَاءَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : رحمت خدا بر آن مردی باد که نیمه های شب برخیزد و نماز بخواند و همسرش را برای نماز خواندن بیدار کند و اگر بیدار نشد آب به صورتش بپاشد . رحمت خدا بر آن زنی باد که نیمه های شب از خواب برخیزد و نماز بخواند و شوهرش را برای نماز بیدار کند و اگر امتناع کرد به صورتش آب پاشد .

قرآن:

«وَمِنَ اللَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِ نَافِلَةً لَّكَ عَسَى أَنْ يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا» .
«إِنَّ نَاشِئَةَ اللَّيْلِ هِيَ أَشَدُّ وَطْأً وَأَقْوَمُ قِيلًا» .

«و پاسی از شب را زنده بدار تا برای تو [به منزله]نافله ای باشد . امید که پروردگارت تو را به مقامی ستوده برانگیزد» .

«قطعاً برخاستن شب ، رنجش بیشتر و گفتار [در آن هنگام]استوارتر است» .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِقِيَامِ اللَّيْلِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنْ خِيَارَ أُمَّتِي لَنْ يَنَامُوا مِنَ اللَّيْلِ إِلَّا قَلِيلًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جبرئیل پیوسته مرا به شب زنده داری سفارش می کرد ، چندان که گمان کردم نیکان امت من جز اندکی از شب را هرگز نخواهند خفت .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ صَلَّى الْخَمْسَ فِي جَمَاعَةٍ فَظُنُّوا بِهِ خَيْرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که نمازهای پنج گانه را با جماعت بخواند ، به او گمان نیک برسد .

رسول الله صلی الله علیه و آله - في أناس أبطؤوا عن الصَّلَاةِ في المَسْجِدِ - :لَيُوشِكُ قَوْمٌ يَدْعُونَ الصَّلَاةَ في المَسْجِدِ أَنْ نَأْمُرَ بِحَطْبٍ فَيُوضَعُ عَلَى أَبْوَابِهِمْ ، فَتُوقَدَ عَلَيْهِمْ نَارٌ فَتُحْرَقَ عَلَيْهِمْ بُيُوتُهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - درباره عده ای از مسلمانان که برای نماز به مسجد نمی آمدند - : عده ای نماز در مسجد را ترك گفته اند ، چیزی نمانده که دستور دهیم هیزم بیاورند و بر درخانه های آنها بگذارند و بر آنها آتشی افروزند و خانه هایشان را بر سرشان بسوزانند .

قرآن:

«فِي جَنَّاتٍ يَتَسَاءَلُونَ * عَنِ الْمُجْرِمِينَ * مَا سَلَكَكُمْ فِي سَقَرٍ * قَالُوا لَمْ نَكُ مِنَ الْمُصَلِّينَ» .

«[اصحاب یمین] در میان باغها ، از یکدیگر می پرسند ، درباره مجرمان : چه چیز شما را در آتش درآورد؟ گویند : از نمازگزاران نبودیم» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ما بَيْنَ الْمُسْلِمِ وَبَيْنَ الْكَافِرِ إِلَّا أَنْ يَتْرُكَ الصَّلَاةَ الْفَرِيضَةَ مُتَعَمِّدًا ، أَوْ يَتَهَاوَنَ بِهَا فَلَا يُصَلِّيَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : میان مسلمان و کافر فاصله ای جز این نیست که نماز واجب را عمدتاً ترك کند، یا آن را سبک شمارد و نخواند .

رسول الله صلی الله علیه و آله :حَسْبُ الرَّجُلِ مِنْ دِينِهِ،كَثْرَةُ مُحَافَظَتِهِ عَلَى إِقَامَةِ الصَّلَوَاتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در دینداری مرد همین بس، که بر گزاردن نمازها بسیار مواظبت کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَا يُتِمُّ رُكُوعَهَا وَسُجُودَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که رکوع و سجود نماز را کامل به جا نیاورد ، نمازش نماز نیست .

عنه صلی الله علیه و آله :مَنْ عَرَفَ مَنْ عَلَى يَمِينِهِ وَشِمَالِهِ مُتَعَمِّدًا فِي الصَّلَاةِ فَلَا صَلَاةَ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که در نماز کاری کند که بداند در طرف راست و چپ او کیست ، نمازش درست نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : رَكَعَتَانِ خَفِيفَتَانِ فِي (ال) تَفَكَّرِ خَيْرٌ مِنْ قِيَامِ لَيْلَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دو رکعت نماز سبک اما همراه تفکر ، بهتر است از شبی را تا به صبح نمازگزاردن .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْعَبْدَ لَيُصَلِّي الصَّلَاةَ لَا يُكْتَبُ لَهُ سُدُسُهَا وَلَا عَشْرُهَا، وَإِنَّمَا يُكْتَبُ لِلْعَبْدِ مِنْ صَلَاتِهِ مَا عَقَلَ مِنْهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : [گاه] بنده نماز می خواند، اما يك ششم و يك دهم آن هم برایش نوشته نمی شود ؛ تنها آن مقدار از نماز بنده به حساب می آید که با شناخت و توجه همراه باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يَقْبَلُ اللَّهُ صَلَاةَ عَبْدٍ لَا يَحْضُرُ قَلْبُهُ مَعَ بَدَنِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند نماز بنده ای را که دلش در کنار بدنش حضور ندارد ، نمی پذیرد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ مَنْ شَرِبَ الْخَمْرَ لَمْ تُحْسَبْ صَلَاتُهُ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که شراب بخورد ، تا چهل صباح نمازش به حساب آورده نمی شود .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ اغْتَابَ مُسْلِمًا أَوْ مُسْلِمَةً لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ تَعَالَى صَلَاتَهُ وَلَا صِيَامَهُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا وَلَيْلَةً، إِلَّا أَنْ يَغْفِرَ لَهُ صَاحِبُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که از مردی مسلمان یا زنی مسلمان غیبت کند ، خداوند متعال تا چهل شبانه روز، نه نماز او را می پذیرد و نه روزه اش را ، مگر این که غیبت شونده او را ببخشد .

عنه صلی الله علیه و آله : أَوْحَى اللَّهُ إِلَيَّ أَنْ يَا أَخَا الْمُرْسَلِينَ، يَا أَخَا الْمُنْذِرِينَ ، أَنْذِرْ قَوْمَكَ لَا يَدْخُلُوا بَيْتًا مِنْ بُيُوتِي وَلَا أَحَدٍ مِنْ عِبَادِي عِنْدَ أَحَدِهِمْ مَظْلَمَةٌ؛ فَإِنِّي أَلْعَنُ مَا دَامَ قَائِمًا يُصَلِّي بَيْنَ يَدَيَّ حَتَّى يَرُدَّ تِلْكَ الْمَظْلَمَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند به من وحی فرمود که : ای از تبار رسولان ، ای از تبار بیم دهندگان ! به مردم خود هشدار ده که تا وقتی نسبت به یکی از بندگان من به گردن خود مظلمه و حقی دارند وارد هیچ يك از خانه های من نشوند ؛ زیرا تا زمانی که

در پیشگاه من به نماز ایستاده اند ، آنان را لعنت می کنم مگر این که آن مظلومه را ردّ کنند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَوْ صَلَّيْتُمْ حَتَّى تَكُونُوا كَالْأَوْتَارِ، وَصُمْتُمْ حَتَّى تَكُونُوا كَالْحَنَائِيا، لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ مِنْكُمْ إِلَّا بَوْرَعٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر چندان نماز بخوانید که چون چله کمان شوید ، و چندان روزه بگیرید که مانند کمان درآیید ، خداوند از شما نپذیرد مگر آن چه با پارسایی همراه باشد .

عنه صلى الله عليه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنِ الْخُشُوعِ - : التَّوَاضُّعُ فِي الصَّلَاةِ، وَأَنْ يُقْبَلَ الْعَبْدُ بِقَلْبِهِ كُلِّهِ عَلَى رَبِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به این پرسش که خشوع چیست ؟ - فرمود : فروتنی در نماز و این که بنده با تمام دلش به پروردگار خود رو کند .

قرآن:

«قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ * الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ» .

«براستی که مؤمنان رستگار شدند . همانان که در نمازشان خاشعند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا صَلَاةَ لِمَنْ لَا يَتَخَشَّعُ فِي صَلَاتِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که در نماز خود خشوع ندارد نمازش نماز نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا دُمْتَ فِي الصَّلَاةِ فَإِنَّكَ تَقْرَعُ بَابَ الْمَلِكِ الْجَبَّارِ، وَمَنْ يُكْثِرُ قَرَعَ بَابِ الْمَلِكِ يُفْتَحَ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : تا زمانی که در نماز هستی در خانه پادشاهی مقتدر را می کوبی و هر که در خانه پادشاه را بسیار بکوبد ، سرانجام آن در به رویش باز می شود .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ عَمُودَ الدِّينِ الصَّلَاةُ، وَهِيَ أَوَّلُ مَا يُنْظَرُ فِيهِ مِنْ عَمَلِ ابْنِ آدَمَ، فَإِنْ صَحَّتْ نُظِرَ فِي عَمَلِهِ، وَإِنْ لَمْ تَصِحَّ لَمْ يُنْظَرْ فِي بَقِيَّةِ عَمَلِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ستون دین نماز است و نماز ، نخستین عمل فرزند آدم است که به آن رسیدگی می شود ؛ اگر درست بود به دیگر اعمالش رسیدگی می شود و اگر درست نبود سایر اعمالش هم رسیدگی نمی شود .

قرآن:

«اتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ» .

«آنچه را که از کتاب به تو وحی شده است بخوان و نماز را برپا دار ، که نماز از کار زشت و ناپسند باز می دارد و قطعاً یاد خدا [از هر عبادتی] بالاتر است و خدا می داند چه می کنید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ لَمْ تَنْهَهُ صَلَاتُهُ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ لَمْ يَزِدْ مِنْ اللَّهِ إِلَّا بُعْدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که نمازش او را از کار زشت و ناپسند باز ندارد ، جز بر دوری او از خدا افزوده نشود .

عنه عليه السلام : الصَّلَاةُ قُرْبَانُ كُلِّ تَقِيٍّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نماز ، مایه تقرب هر انسان پرهیزگار است .

عنه صلى الله عليه و آله : جَعَلَ اللَّهُ جَلَّ ثَنَاؤُهُ قُرَّةَ عَيْنِي فِيالصَّلَاةِ، وَحَبَّبَ إِلَيَّ الصَّلَاةَ كَمَا حَبَّبَ إِلَى الْجَائِعِ الطَّعَامَ، وَإِلَى الظَّمَانِ الْمَاءَ، وَإِنَّ الْجَائِعَ إِذَا أَكَلَ شَبِعَ، وَإِنَّ الظَّمَانَ إِذَا شَرِبَ رَوِيَ، وَأَنَا لَا أَشْبِعُ مِنَ الصَّلَاةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند، جلّ ثنّاؤه، نور دیده مرا در نماز قرار داد و نماز را محبوب من گردانید ، همچنان که غذا را محبوب گرسنه و آب را محبوب تشنه . [با این تفاوت که] گرسنه هرگاه غذا بخورد سیرمی شود و تشنه هرگاه آب بنوشد سیراب می شود ، اما من از نماز سیر نمی شوم .

قرآن:

«حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَى وَقُومُوا لِلَّهِ قَانِتِينَ» .

«فَإِذَا قُضِيَتْ الصَّلَاةُ فَادْكُرُوا اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَى جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنْتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَوْقُوتًا» .

«رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَمِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ دُعَاءِ» .

«بر نمازها و نماز میانه مواظبت کنید و خاضعانه برای خدا به پاخیزید» .

«پس چون نماز را گزاردید ، خدا را [در همه حال] ایستاده و نشسته و به پهلو خفته یاد کنید و هرگاه آسوده خاطر شدید ، نماز را [به طور کامل] بر پادارید که نماز به وقتهای معین بر مؤمنان مقرر شده است» .

«پروردگارا ! مرا بر پادارنده نماز قرار ده و فرزندان مرا نیز ، پروردگارا ! دعای مرا بپذیر» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لِكُلِّ شَيْءٍ وَجْهٌ ، وَوَجْهٌ دِينُكَمُ الصَّلَاةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرچیزی چهره ای دارد و چهره دین شما نماز است .

قرآن:

«إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ» .

«لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ مَرْضَاةِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا» .

«در حقیقت مؤمنان باهم برادرند ، پس میان برادران خود آشتی دهید و از خدا بترسید ، شاید مورد رحمت قرار گیرید» .

«در بسیاری از آهسته گوییهایشان خیری نیست ، مگر کسی که [با این کار] به دادن صدقه ای یا احسانی یا که اصلاح میان مردم فرمان دهد . و هرکه برای خشنودی خدا چنین کند ، زودا که پاداشی بزرگ به او دهیم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَفْضَلِ مِنْ دَرَجَةِ الصَّيَامِ وَالصَّلَاةِ وَالصَّدَقَةِ ؟ إِصْلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ ؛ فَإِنَّ فِسَادَ ذَاتِ الْبَيْنِ هِيَ الْحَالِقَةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدانید ! آیا شما را به چیزی با فضیلت تر از نماز و روزه و صدقه (زکات) آگاه نکنم؟ آن چیز اصلاح میان مردم است ؛ زیرا اختلاف و خصومت میان مردم مُهْلِكٌ و دین برانداز است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنِّي لَسْتُ أَصَافِحُ النِّسَاءَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من با زنان دست نمی دهم .

عنه صلى الله عليه و آله : تَصَافَحُوا ؛ فَإِنَّ التَّصَافِحَ يُذْهِبُ السَّخِيمَةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بایکدیگر دست دهید ؛ زیرا دست دادن کینه و کدورت را از بین می برد .

عنه صلى الله عليه و آله : تَصَافَحُوا؛ فَإِنَّهُ يَذْهَبُ بِالْغَلِّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با یکدیگر دست دهید که این کار کینه را می برد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِذَا التَّقَيْتُمْ فَتَلَاقُوا بِالتَّسْلِيمِ وَالتَّصَافِحِ ، وَإِذَا تَفَرَّقْتُمْ فَتَفَرَّقُوا بِالْإِسْتِغْفَارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه با هم روبه رو شدید با سلام گفتن و دست دادن روبه رو شوید و چون از یکدیگر جدا شدید ، با آمرزش خواهی [برای یکدیگر] جدا شوید .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : عَرَامَةُ الصَّبِيِّ فِي صِغَرِهِ زِيَادَةُ فِي عَقْلِهِ فِي كِبَرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بازیگوشی (شیطنت) بچه در دوران کودکی ، موجب افزایش عقل او در بزرگسالی اش می باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَسْبَغِ الْوُضُوءَ، تَمَرَّ عَلَى الصِّرَاطِ مَرَّ السَّحَابِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وضو را کامل بگیر تا از صراط همچون ابر بگذری .

عنه صلى الله عليه و آله : الصِّرَاطُ أَدَقُّ مِنَ الشَّعْرَةِ وَأَحَدٌ مِنَ السَّيْفِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : صراط ، باریک تر از مو و تیزتر از شمشیر است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَثْبَتُكُمْ قَدَمًا عَلَى الصِّرَاطِ أَشَدُّكُمْ حُبًّا لِأَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پایدارترین شما بر صراط ، کسی است که محبتش به اهل بیت من بیشتر باشد .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُبْطِلُوا صَدَقَاتِكُمْ بِالْمَنِّ وَالْأَذَى كَالَّذِي يُنْفِقُ مَالَهُ رِئَاءَ النَّاسِ وَلَا يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَمَثَلُهُ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ تُرَابٌ فَأَصَابَهُ وَابِلٌ فَتَرَكَهُ صَلْدًا» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! صدقه های خویش را با منت و آزار باطل مکنید ، مانند کسی که مال خود را برای خودنمایی به مردم ، انفاق می کند و به خدا و روز واپسین ایمان ندارد ، پس حکایت او مانند سنگ صافی است که خاکی بر آن بوده و رگباری بدان رسیده و آن را صاف (بی خاک) بر جا نهاده است» .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : تَصَدَّقُوا مِنْ غَيْرِ مَخِيلَةٍ؛ فَإِنَّ الْمَخِيلَةَ تُبْطِلُ الْأَجَرَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بی چشمداشت، صدقه بدهید؛ زیرا که چشمداشت اجر را از بین می برد .

قرآن:

«لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسَيِّمَاهُمُ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ» .

«[این صدقات] از آن فقیرانی است که در راه خدا فرو مانده اند و نمی توانند [برای کسب و کار] در زمین سفر کنند ، آدم بی خبر آن ها را ، از فرط مناعت ، توانگر پندارد . آنان را به سیمایشان می شناسی ، از مردم با اصرار چیز نمی خواهند . و هر مالی که انفاق کنید قطعاً خدا به آن داناست» .

رسول الله صلی الله علیه و آله: لَيْسَ الْمِسْكِينُ بِالطَّوَّافِ، وَلَا بِالَّذِي تَرُدُّهُ التَّمَرَةُ وَالتَّمَرَتَانِ، وَاللُّقْمَةُ وَاللُّقْمَتَانِ، وَلَكِنَّ الْمِسْكِينَ الْمُتَعَفِّفُ الَّذِي لَا يَسْأَلُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَا يُفْطِنُ لَهُ فَيَتَصَدَّقُ عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسکین، نه آن گدای دوره گرد است و نه آن کسی که یکی دو دانه خرما و یکی دو لقمه نان می گیرد و می رود ، بلکه مسکین آن ناداری است که مناعت و عزت نفس دارد ، به طوری که دست سؤال سوی مردم دراز نمی کند و کسی به تهیدستی او پی نمی برد تا به وی صدقه دهد .

قرآن:

«وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَى عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا» .

«و دستت را به گردنت بسته مدار و آن را به تمامی نیز مگشای که ملامت دیده و حسرت زده بنشینی» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْمُعْتَدِي فِي الصَّدَقَةِ كَمَا نَعَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که در صدقه دادن از حد بگذراند ، مانند کسی است که صدقه ندهد .

عنه صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ فِي رَمَضَانَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برترین صدقه، صدقه ای است که در ماه رمضان داده شود .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ ظِلُّ فُسْطَاطٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین صدقه ، سایه خیمه ای است که در جهاد برای خدا بر پا می شود .

❖ عنه صلى الله عليه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنْ أَفْضَلِ الصَّدَقَةِ - : عَلَى ذِي الرَّحِمِ الْكَاشِحِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به پرسش از برترین صدقه - فرمود : صدقه ای که به خویشاوند کینه ورز داده شود .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَفْضَلَ الصَّدَقَةِ صَدَقَةُ اللِّسَانِ، تَحَقُّنْ بِهِ الدَّمَاءَ، وَتَدْفَعْ بِهِ الْكَرِيهَةَ، وَتَجُرَّ الْمَنْفَعَةُ إِلَى أَخِيكَ الْمُسْلِمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا برترین صدقه ، صدقه زبان است که با آن از ریختن خونها جلوگیری کنی و پیشامد ناخوشایند را دفع کنی و به برادر مسلمانیت سودی برسانی .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ أَنْ يَتَعَلَّمَ الْمَرْءُ الْمُسْلِمُ عِلْمًا ثُمَّ يَعْلَمَهُ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برترین صدقه این است که شخص مسلمان علمی بیاموزد و سپس آن را به برادر مسلمان خود یاد دهد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ سِرٌّ إِلَى فَقِيرٍ وَجُهْدٌ مِنْ مَقَلٍّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برترین صدقه، صدقه نهانی دادن به فقیر است و ایثار تنگدست .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَفْضَلُ النَّاسِ رَجُلٌ يُعْطِي جُهْدَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برترین مردم کسی است که هرچه در توان دارد عطا می کند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنْ أَفْضَلِ الصَّدَقَةِ - : أَنْ تَصَدَّقَ وَأَنْتَ صَاحِبٌ صَاحِحٌ، تَأْمَلُ الْبَقَاءَ وَتَخَافُ الْفَقْرَ، وَلَا تُمَهِّلُ حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ قُلْتَ : لِفُلَانٍ كَذَا وَلِفُلَانٍ كَذَا، أَلَا وَقَدْ كَانَ لِفُلَانٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به سؤال از برترین صدقه - فرمود : این که وقتی سالم و تنگ چشم هستی، [یعنی] به زندگی امیدواری و می ترسی به فقر دچار شوی

، صدقه بدهی و نگذاری تا وقتی که جانت به لب رسید (در آستانه مرگ قرار گرفتی) بگویی : این قدر، مال فلان باشد و آن قدر، مال بهمان . چون در آن هنگام [خواهی نخواهی] مال دیگری خواهد بود .

عنه صلى الله عليه و آله : تَرَكُ الشَّرَّ صَدَقَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خودداری از بدی ، صدقه است .

عنه صلى الله عليه و آله : أَمْسِكْ لِسَانَكَ؛ فَإِنَّهَا صَدَقَةٌ تَصَدَّقُ بِهَا عَلَى نَفْسِكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زبانت را نگهدار ؛ زیرا این کار صدقه ای است که برای خودت می دهی .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کار نیکی ، صدقه است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَكْثَرُوا مِنَ الصَّدَقَةِ تُرْزُقُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زیاد صدقه بدهید تا روزی داده شوید .

عنه صلى الله عليه و آله : الصَّدَقَةُ تَمْنَعُ مِيتَةَ السُّوءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : صدقه، از مردنِ بد و دلخراش جلوگیری می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : تَصَدَّقُوا وَدَاوُوا مَرْضَاكُمْ بِالصَّدَقَةِ؛ فَإِنَّ الصَّدَقَةَ تَدْفَعُ عَنِ الْأَعْرَاضِ وَالْأَمْرَاضِ، وَهِيَ زِيَادَةٌ فِي أَعْمَارِكُمْ وَحَسَنَاتِكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : صدقه بدهید و بیماران خود را با صدقه درمان کنید ؛ زیرا صدقه از پیشامدهای ناگوار و بیماریها جلوگیری می کند و بر عمر و حسنات شما می افزاید .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : الصَّدَقَةُ تَمْنَعُ سَبْعِينَ نَوْعًا مِنْ أَنْوَاعِ الْبَلَاءِ، أَهْوَنُهَا الْجُدَامُ وَالْبَرَصُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : صدقه ، هفتاد نوع بلا را دفع می کند که ساده ترین آنها جذام و پیسی است .

عنه صلى الله عليه و آله : الصَّدَقَةُ تَسُدُّ سَبْعِينَ بَابًا مِنَ الشَّرِّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : صدقه ، هفتاد درِ بلا را می بندد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الصَّدَقَةَ لَتُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا صدقه ، خشم پروردگار را فرو می نشاند .

عنه صلى الله عليه و آله : كُلُّ امْرِئٍ فِي ظِلِّ صَدَقَتِهِ حَتَّى يُقْضَى بَيْنَ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : [روز قیامت] هر کسی در سایه صدقه خود است تا آن گاه که میان مردم داوری شود .

قرآن:

«خُذْ مِنْ أَمْوَالِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِمْ بِهَا وَصَلَّ عَلَيْهِمْ إِنَّ صَلَاتَكَ سَكَنٌ لَهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ» .

«از اموال آنان صدقه ای بگیر تا به وسیله آن ایشان را پاک و پاکیزه سازی ، و برایشان دعا کن؛ زیرا دعا کردن تو برای آنان آرامشی است و خدا شنوای داناست» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَرْضُ الْقِيَامَةِ نَارٌ، مَا خَلَا ظِلُّ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّ صَدَقَتَهُ تُظِلُّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زمین قیامت [یکپارچه] آتش است به جز سایه مؤمن؛ زیرا صدقه اش بر او سایه می افکند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : خَيْرُ الْأَصْحَابِ مَنْ قَلَّ شِقَاقُهُ وَكَثُرَ وِفَاقُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین یاران کسی است که ناسازگاریش اندک باشد و سازگاریش بسیار .

قرآن:

«وَيَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا * يَا وَيْلَتَا لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا * لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا» .

«و [روز قیامت] روزی است که ستمگر دستان خود را می گزد و می گوید: ای کاش با پیامبر همراهی می کردم. وای بر من! کاش فلان را به دوستی نمی گرفتم ، او [بود که] مرا از یاد [حق] به گمراهی کشانید، پس از آن که (یاد حق) به من رسیده بود. و شیطان همواره فرو گذارنده انسان است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا خَيْرَ لَكَ فِي صُحْبَةِ مَنْ لَا يَرَى لَكَ مِثْلَ الَّذِي يَرَى لِنَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همنشینی با کسی که آنچه برای خودش می بیند و می پسندد برای تو نمی بیند، خیری برای تو در بر ندارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَسْعَدُ النَّاسِ مَنْ خَالَطَ كِرَامَ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوشبخت ترین مردم کسی است که با مردمان بزرگوار بیامیزد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدَكُمْ مَنْ يُخَالِلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آدمی بر آیین دوست خود است ؛ پس هریک از شما مواظب باشد که با چه کسی دوستی می کند .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! از خدا بترسید و با راستان باشید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : عَلَيْكُمْ بِالصَّدَقِ ؛ فَإِنَّهُ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر شما باد راستی که آن دری از درهای بهشت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ يَتَصَبَّرْ يُصْبِرْهُ اللَّهُ ، وَمَنْ يَسْتَعْجِفْ يُعَفِّهِ اللَّهُ ، وَمَنْ يَسْتَغْنِ يُغْنِهِ اللَّهُ ، وَمَا أُعْطِيَ عَبْدٌ عَطَاءً هُوَ خَيْرٌ وَأَوْسَعُ مِنَ الصَّبْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکه خود را به شکیبایی وا دارد خداوند او را شکیبا گرداند ، و هرکه طالب عفت باشد خداوند او را عقیف کند ، و هرکه بی نیازی جوید خداوند بی نیازش سازد ، و به هیچ بنده ای عطایی بهتر و گسترده تر از شکیبایی داده نشده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الصَّبْرُ رِضًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شکیبایی ، خرسندی است .

عنه صلی الله علیه و آله : بِالصَّبْرِ يَتَوَقَّعُ الْفَرَجُ ، وَمَنْ يُدْمِنْ قَرَعَ الْبَابِ يَلْجُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با شکیبایی ، انتظار گشایش می رود و کسی که پیوسته دری را بکوبد [عاقبت] آن در به رویش باز می شود .

قرآن:

«كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ» .

«بَلَىٰ إِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ هَذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُمْ بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ» .

«بسا گروهی اندک که، به خواست خدا، برگروهی بسیار غلبه یافتند و خدا با شکیباییان است» .

«آری ، اگر شکیبا باشید و پرهیزکاری کنید و با همین جوش [و خروش] بر شما بتازند ، پروردگارتان شما را با پنج هزار فرشته نشاندار مدد می کند» .

رسول الله صلى الله عليه وآله: إِنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ، وَالْفَرَجَ مَعَ الْكُرْبِ، وَإِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : همانا پیروزی با صبر همراه است و گشایش با گرفتاری . و بی گمان با هر دشواری، آسانی هست .

رسول الله صلى الله عليه وآله : تَوَضَّعْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَنَابِرُ حَوْلَ الْعَرْشِ لِشِيعَتِي وَشِيعَةِ أَهْلِ بَيْتِي الْمُخْلِصِينَ فِي وَلَايَتِنَا ، وَيَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : هَلُمُّوا يَا عِبَادِي إِلَيَّ لِأَنْشُرَنَّ عَلَيْكُمْ كَرَامَتِي؛ فَقَدْ أُودِيتُمْ فِي الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : در روز قیامت برای شیعیان من و شیعیان اهل بیت من که در دوستی ما خالص اند ، منبرهایی پیرامون عرش گذاشته می شود و خداوند عز و جل می فرماید : ای بندگان من! سوی من آیید تا کرامت خود را در میانتان پخش کنم چرا که شما در دنیا آزار دیدید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مِنْ إِجْلَالِ اللَّهِ إِجْلَالُ ذِي الشَّيْبَةِ الْمُسْلِمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : احترام نهادن به مسلمان سالخورده، احترام به خداوند است .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ مِنْ إِجْلَالِي تَوْقِيرَ الشَّيْخِ مِنْ أُمَّتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : احترام نهادن به سالخورده امت من، احترام نهادن به من است .

قرآن:

«اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ» .

«خداست آن کس که شما را ابتدا ناتوان بیافرید ، آن گاه پس از ناتوانی نیرومند ساخت ، سپس بعد از نیرومندی ناتوانی و پیری داد . هرچه بخواهد می آفریند و اودانای تواناست» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الشَّيْخُ شَابٌ عَلَى حُبِّ أَنْيسٍ ، وَطُولِ حَيَاةٍ ، وَكَثْرَةِ مَالٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پیر ، در علاقه به همدم و زندگی دراز و مال فراوان ، جوان است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تَصَدَّقُوا عَلَى أَخِيكُمْ بِعِلْمٍ يُرْشِدُهُ وَرَأْيٍ يُسَدِّدُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با دانشی که برادر [دینی] شما را راهنمایی می کند و با نظری که راه درست را به او نشان می دهد ، به وی صدقه بدهید .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لَإِمَامٍ عَلِيٍّ عَلَيْهِ السَّلَامُ - : يَا عَلِيُّ ، لَا تُشَاوِرْ جَبَانًا فَإِنَّهُ يُضَيِّقُ عَلَيْكَ الْمَخْرَجَ ، وَلَا تُشَاوِرِ الْبَخِيلَ فَإِنَّهُ يَقْصُرُ بِكَ عَنْ غَايَتِكَ ، وَلَا تُشَاوِرْ حَرِيصًا فَإِنَّهُ يُزَيِّنُ لَكَ شَرَّهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به امام علی علیه السلام - : ای علی! با ترسو مشورت مکن ؛ زیرا او راه حل مشکل را بر تو تنگ می کند و با بخیل مشورت مکن ؛ زیرا او تو را از هدفت باز می دارد. و با آدم حریص مشورت مکن ؛ زیرا او آزمندی را در نظرت نیکو جلوه می دهد .

قرآن:

«تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فُسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» .

«آن سرای آخرت را برای کسانی قرار می دهیم که خواهان برتری جویی و تبهکاری در زمین نیستند و عاقبت (نیک) از آن تقوایندگان است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : بِحَسْبِ الْمَرءِ مِنَ الشَّرِّ - إِلَّا مَنْ عَصَمَهُ اللَّهُ مِنَ السُّوءِ - .
أَنْ يُشِيرَ النَّاسُ إِلَيْهِ بِالْأَصَابِعِ فِي دِينِهِ وَدُنْيَاهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آدمی را همین شرّ بس که در دین و دنیایش انگشت نمای خلق شود ؛ مگر کسی که خداوند از بدی نگاهش دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا مِنْ أُمَّتِي قَذَفَ فِي قُلُوبِ أَصْفِيَائِهِ وَأَرْوَاحِ مَلَائِكَتِهِ وَسُكَّانِ عَرْشِهِ مَحَبَّتَهُ لِيُحِبُّوهُ ، فَذَلِكَ الْمُحَبُّ حَقًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند بنده ای از امت مرا دوست بدارد ، محبت او را در دلهای برگزیدگان خود و جانهای فرشتگان وساکنان عرش خود بیفکند تا او را دوست بدارند . این است محبوب حقیقی .

قرآن:

«وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ» .

«وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ» .

«آیا تو را بلند آوازه نساختم؟» .

«و برای من در میان آیندگان آوازه نیکو قرار ده» .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنِ الرَّجُلِ الَّذِي يَعْمَلُ الْعَمَلَ مِنَ الْخَيْرِ، وَيَحْمَدُهُ النَّاسُ عَلَيْهِ - :تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به سؤال درباره مردی که کار خوبی [برای آخرتش و نه ارائه به مردم] انجام می دهد و مردم او را می ستایند - فرمود : این همان بشارتی است که در دنیا به مؤمن می رسد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ جُرِحَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ رِيحُهُ كَرِيحِ الْمِسْكِ وَلَوْنُهُ لَوْنُ الزَّعْفَرَانِ ، عَلَيْهِ طَابِعُ الشُّهَدَاءِ ، وَمَنْ سَأَلَ اللَّهَ الشَّهَادَةَ مُخْلِصًا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ شَهِيدٍ وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس در راه خدا مجروح شود ، در روز قیامت بویش همچون بوی مشک باشد و رنگش مانند رنگ زعفران و نشان شهیدان بر اوست و هر کس شهادت را خالصانه از خداوند بخواهد، خداوند اجر شهید به وی دهد هر چند در بسترش بمیرد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ مَاتَ عَلَى حُبِّ آلِ مُحَمَّدٍ مَاتَ شَهِيدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکه بر دوستی آل محمد بمیرد ، شهید مرده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ قُتِلَ دُونَ مَظْلَمَتِهِ فَهُوَ شَهِيدٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکه در راه دفع ستم از خود کشته شود ، شهید است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ عَشِقَ فَكَتَمَ وَعَفَّ فَمَاتَ فَهُوَ شَهِيدٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که عاشق شود و عشق خود را بپوشاند و پاکدامنی ورزد و [از اندوه آن] بمیرد ، شهید است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ سَأَلَ اللَّهَ الشَّهَادَةَ بِصِدْقٍ بَلَّغَهُ اللَّهُ مَنَازِلَ الشُّهَدَاءِ وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که صادقانه از خداوند شهادت را مسألت کند ، خداوند او را به منزلت‌های شهیدان برساند ، هر چند در بستر خود بمیرد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ نَفْسٍ تَمُوتُ لَهَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ يَسُرُّهَا أَنْهَا تَرْجِعُ إِلَى الدُّنْيَا ، وَلَا أَنَّ لَهَا الدُّنْيَا وَمَا فِيهَا ، إِلَّا الشَّهِيدَ ؛ فَإِنَّهُ يَتَمَنَّى أَنْ يَرْجِعَ فَيُقْتَلَ فِي الدُّنْيَا ؛ لِمَا يَرَى مِنْ فَضْلِ الشَّهَادَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ کس نیست که پس از مرگ نزد خداوند از خیر بهره مند باشد و در عین حال خوش داشته باشد که به دنیا برگردد ، گرچه همه دنیا به او داده شود ، مگر شهید که چون فضیلت شهادت را می داند، آرزو می کند برگردد تا در دنیا کشته شود .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ لَقِيَ الْعَدُوَّ فَصَبَرَ حَتَّى يُقْتَلَ أَوْ يَغْلِبَ لَمْ يُفْتَنْ فِي قَبْرِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که با دشمن رو به رو شود و پایداری ورزد تا کشته شود یا پیروز گردد ، در قبر خود معذب نشود .

عنه صلی الله علیه و آله : يُغْفَرُ لِلشَّهِيدِ كُلُّ ذَنْبٍ إِلَّا الدَّيْنَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همه گناهان شهید بخشوده می شود مگر قرض .

عنه صلی الله علیه و آله : لَوِدِدْتُ أَنِّي أُغْزَوْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَأُقْتَلَ ، ثُمَّ أُغْزَوْ فَأُقْتَلَ ، ثُمَّ أُغْزَوْ فَأُقْتَلَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر آینه دوست دارم که در راه خدا بجنگم و کشته شوم و باز بجنگم و کشته شوم و باز هم بجنگم و کشته شوم .

عنه صلی الله علیه و آله : أَشْرَفُ الْمَوْتِ قَتْلُ الشَّهَادَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شرافتمندانه ترین مرگ ، شهادت است .

قرآن:

«وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ» .

«و کسانی را که در راه خدا کشته شده اند البته مرده می‌دارد ، بلکه زنده اند و نزد پروردگارشان روزی می‌خورند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : فَوْقَ كُلِّ ذِي بَرٍّ بَرٌّ حَتَّى يُقْتَلَ الرَّجُلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِذَا قُتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَيْسَ فَوْقَهُ بَرٌّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بالای هر نیکوکاری، نیکوکار [دیگری] است تا آن گاه که مرد در راه خدا کشته شود . پس ، چون در راه خدا کشته شد، بالاتر از آن نیکی (ارزشی) وجود ندارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله - وقد سئل عن الشهادة - : هل ترى الشمس ؟ على مثلها فأشهد أو دَعُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به پرسش از شهادت - فرمود : آفتاب را می‌بینی؟ هرگاه موضوع به همین روشنی بود شهادت بده و گرنه خودداری کن .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ رَجَعَ عَنْ شَهَادَتِهِ وَكَتَمَهَا ، أَطْعَمَهُ اللَّهُ لَحْمَهُ عَلَى رُؤُوسِ الْخَلَائِقِ ، وَيَدْخُلُ النَّارَ وَهُوَ يَلُوكُ لِسَانَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکه از شهادت خود برگردد و آن را کتمان کند ، خداوند در حضور خلائق گوشتش را به وی بخوراند و درحالی که زبان خود را می‌جود به دوزخ رود .

قرآن:

«وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَتَمَ شَهَادَةً عِنْدَهُ مِنَ اللَّهِ» .
«لَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَنْ يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ آثِمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ» .

«کیست ستمکارتر از کسی که شهادتی از خدا را در نزد خویش پوشیده دارد؟» .

«شهادت را کتمان نکنید و هرکه آن را کتمان کند دلش گنهگار است . و خدا به آنچه می‌کنید داناست» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ كَتَمَ شَهَادَةً إِذَا دُعِيَ إِلَيْهَا كَانَ كَمَنْ شَهِدَ بِالزُّورِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که چون برای شهادت دادن فراخوانده شود، آن را کتمان کند ، همانند کسی است که شهادت دروغ دهد .

قرآن:

«وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ» .

«وَلَا يَأْبَ الشُّهَدَاءُ إِذَا مَا دُعُوا» .

«و برای خدا شهادت را [به راستی] ادا کنید» .

«و شاهدان چون [به شهادت دادن] فرا خوانده شوند نباید خودداری کنند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ شَهِدَ شَهَادَةً حَقًّا لِيُحْيِيَ بِهَا حَقَّ امْرِئٍ مُسْلِمٍ أَتَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلِوَجْهِهِ نُورٌ مَدَّ الْبَصَرَ ، يَعْرِفُهُ الْخَلِيقُ بِاسْمِهِ وَنَسَبِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که برای زنده کردن حق يك نفر مسلمان شهادت حق بدهد ، روز قیامت در حالی آورده می شود که نور چهره اش تا چشم کار می کند دیده می شود و خلائق او را به نام و نسب می شناسد .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاَنُ قَوْمٍ عَلَى أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! برای خدا به داد برخیزید و به عدالت گواهی دهید . دشمنی با گروهی دیگر و ادارتان نکند که عدالت نورزید . عدالت ورزید که آن به تقوا نزدیکتر است و از خدا بترسید که خدا به هر کاری که می کنید آگاه است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنِّي عَدْلٌ لَا أَشْهَدُ إِلَّا عَلَى عَدْلٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مَنْ عَادِلٌ هَسْتُمْ وَ جَزَ شَهَادَتِ عَادِلَانِهِ نَمِي دَهْم .

قرآن:

«وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ» .

«و آن گاه که پروردگارتان اعلام کرد که اگر سپاس گوئید بر [نعمت] شما می افزایم و اگر ناسپاسی کنید همانا عذاب من سخت خواهد بود» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا فَتَحَ اللَّهُ عَلَى عَبْدٍ بَابَ شُكْرِ فَخَزَنَ عَنْهُ بَابَ الزِّيَادَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند در شکر را بر روی بنده ای نگشود که در فزونی [نعمت] را بر روی او ببندد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : من علاماتِ الشَّقَاءِ : جُمُودُ الْعَيْنِ ، وَقَسْوَةُ الْقَلْبِ ، وَشِدَّةُ الْحَرِصِ فِي طَلَبِ الرِّزْقِ ، وَالْإصرَارُ عَلَى الذَّنْبِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از نشانه های بدبختی است : خشکی چشم و سختی دل و حرص زدن زیاد در طلب روزی و پافشاری بر گناه .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَشَقَى الْأَشْقِيَاءِ مَنْ اجْتَمَعَ عَلَيْهِ فَقْرُ الدُّنْيَا وَعَذَابُ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدبخت ترین بدبختها ، کسی است که فقر دنیا و عذاب آخرت در او جمع شود .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : السَّعِيدُ مَنْ سَعِدَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ ، وَالشَّقِيقُ مَنْ شَقِيَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوشبخت از همان شکم مادر خود خوشبخت است و بدبخت از همان شکم مادر خود ، بدبخت است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : فِي الْمُؤْمِنِينَ مَنْ يَشْفَعُ مِثْلَ رَبِيعَةَ وَمُضَرَ ، وَأَقْلُ الْمُؤْمِنِينَ شَفَاعَةُ مَنْ يَشْفَعُ لِثَلَاثِينَ إِنْسَانًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در میان مؤمنان کسانی هستند که به اندازه قبیله های ربیعه و مُضَر شفاعت می کنند و مؤمنانی که کمتر از همه حق شفاعت دارند برای سی نفر شفاعت می کنند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَقْرَبَكُمْ مِنِّي عَدَا وَأَوْجَبُكُمْ عَلَيَّ شَفَاعَةً : أَصْدَقُكُمْ لِسَانًا ، وَأَدَاكُمْ لِلْأَمَانَةِ ، وَأَحْسَنُكُمْ خُلُقًا ، وَأَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا نزدیکترین شما به من در فردا [ی قیامت] و سزاوارترین شما به شفاعت من ، راستگوترین ، امانتدارترین ، خوش اخلاق ترین ، و نزدیکترین شما به مردم است .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا شَفِيعَ أَنْجَحُ مِنَ التَّوْبَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شفيعی کارآمدتر از توبه نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : الشَّفَاعَةُ لِلْأَنْبِيَاءِ وَالْأَوْصِيَاءِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمَلَائِكَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شفاعت کردن ، مخصوص پیامبران و اوصیا و مؤمنان و فرشتگان است .

عنه صلى الله عليه و آله : الشُّفَعَاءُ خَمْسَةٌ : الْقُرْآنُ ، وَالرَّحِمُ ، وَالْأَمَانَةُ ، وَنَبِيِّكُمْ ، وَأَهْلُ بَيْتِ نَبِيِّكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شفاعت کنندگان پنج تائید: قرآن ، خویشاوندی ، امانت ، پیامبر شما ، و اهل بیت پیامبرتان .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ يَشْفَعُونَ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ فَيُشَفَّعُونَ : الْأَنْبِيَاءُ ، ثُمَّ الْعُلَمَاءُ ، ثُمَّ الشُّهَدَاءُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه گروه نزد خدای عز و جل شفاعت می کنند و شفاعتشان پذیرفته می شود : پیامبران ، سپس عالمان ، و بعد شهیدان .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ لَمْ يُؤْمِنْ بِشَفَاعَتِي فَلَا أَنَالَهُ اللَّهُ شَفَاعَتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که به شفاعت کردن من ایمان نداشته باشد ، خداوند شفاعت مرا به او نرساند .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَنَالُ شَفَاعَتِي مَنْ اسْتَخَفَّ بِصَلَاتِهِ ، وَلَا يَرُدُّ عَلَيَّ الْحَوْضَ لَا وَاللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که نماز را سبک بشمارد به شفاعت من دست نیابد ، و به خدا سوگند که در کنار حوض [کوثر] بر من وارد نشود .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : رَجُلَانِ لَا تَنَالُهُمَا شَفَاعَتِي : صَاحِبُ سُلْطَانٍ عَسُوفٍ عَشُومٌ ، وَغَالٍ فِي الدِّينِ مَارِقٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شفاعت من به دو کس نمی رسد : قدرتمند مستبد و ستمگر ، و غلو کننده خارج شده از دین .

عنه صلى الله عليه و آله : أَمَّا شَفَاعَتِي فِي أَصْحَابِ الْكِبَائِرِ مَا خَلَا أَهْلَ الشَّرِّ وَالظُّلْمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شفاعت من درباره مرتکبان گناهان کبیره است ، به جز مشرکان و ستمگران .

عنه صلى الله عليه و آله : لِكُلِّ نَبِيٍّ دَعْوَةٌ قَدْ دَعَا بِهَا وَقَدْ سَأَلَ سُؤلاً ، وَقَدْ خَبَأَتْ دَعْوَتِي لِشَفَاعَتِي لِأُمَّتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : هر پیامبری به درگاه خدا دعایی کرده و از او چیزی خواسته است ، اما من خواهش خود [از خدا] را برای شفاعت امّتم در روز قیامت نگه داشته ام .

• عنه صلی الله علیه و آله : لَا شَفَعَنَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ لِمَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ جَنَاحٌ بَعُوضَةٍ إِيْمَانٍ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا من در روز قیامت کسی را که در دلش به اندازه بال پشه ای ایمان باشد ، شفاعت خواهم کرد .

• عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا قُمْتُ الْمَقَامَ الْمَحْمُودَ تَشَفَّعْتُ فِي أَصْحَابِ الْكِبَائِرِ مِنْ أُمَّتِي ، فَيُشَفَّعُنِي اللَّهُ فِيهِمْ ، وَاللَّهُ لَا تَشَفَّعُ فِيمَنْ آذَى ذُرِّيَّتِي • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زمانی که به مقام ستوده برسم ، برای مرتکبان گناهان کبیره امت خود شفاعت می کنم و خداوند شفاعت من درباره آنها را می پذیرد . به خدا سوگند برای کسانی که فرزندان مرا بیزارند شفاعت نخواهم کرد .

• قرآن :

«قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا» قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا : توضیح و تأکید لما مرّ من قوله : «قُلْ أُولُو كَانُوا لَا يَمْلِكُونَ شَيْئًا» . الزمر : ۴۳ .

واللام في «لِلَّهِ» «لِلْمَلِكِ» ، وقوله : «لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» . الزمر : ۴۴ .

في مقام التعليل للجملة السابقة ، والمعنى : كلّ شفاعة فإنّها مملوكة لله فإنّه المالك لكلّ شيء ، إلا أن يأذن لأحد في شيء منها فيملكه إياها ، وأما استقلال بعض عباده كالملائكة بملك الشفاعة مطلقا - كما يقولون - فمما لا يكون ، قال تعالى : «مَا مِنْ شَفِيعٍ إِلَّا مِنْ بَعْدِ إِذْنِهِ» .

يونس : ۳ .

وللآية معنى آخر أدقّ إذا انضمت إلى مثل قوله تعالى : «لَيْسَ لَهُمْ مِنْ دُونِهِ وَلِيٌّ وَلَا شَفِيعٌ» . الأنعام : ۵۱ .

وهو أنّ الشفيع بالحقيقة هو الله سبحانه وغيره من الشفعاء لهم الشفاعة بإذن منه ، فقد تقدّم في بحث الشفاعة في الجزء الأوّل من الكتاب أنّ الشفاعة ينتهي إلى توسّط بعض صفاته تعالى بينه وبين المشفوع له لإصلاح حاله ، كتوسّط الرحمة والمغفرة بينه وبين عبده المذنب لإنجائه من وبال الذنب وتخليصه من العذاب . الميزان في تفسير القرآن : ۲۷۰/۱۷ «لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ» • . «مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ» • .

«لَا يَمْلِكُونَ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ اتَّخَذَ عِنْدَ الرَّحْمَنِ عَهْدًا» .
«يَوْمَئِذٍ لَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ الرَّحْمَنُ وَرَضِيَ لَهُ قَوْلًا» .

«بگو : شفاعت تماماً از آن خداست . فرمانروایی آسمانها و زمین خاص اوست . سپس به نزد او باز گردانیده می شوید» .

«کیست که جز به اذن خدا ، نزد او شفاعت کند؟» .

«اختیار شفاعت ندارند مگر کسی که از جانب خدای رحمان پیمانی گرفته باشد» .

«در آن روز شفاعت سود ندهد مگر کسی را که خداوند رحمان اجازه دهد و سخنش او را پسند آید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : شَفَاعَتِي لِأُمَّتِي مَنْ أَحَبَّ أَهْلَ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شفاعت من شامل آن کس از امت می شود که اهل بیت مرا دوست داشته باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : شِعَارُ الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : رَبِّ ، سَلِّمْ سَلِّمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در روز قیامت شعار مؤمنان بر روی صراط این است : خدای من! به سلامت دار ، به سلامت دار .

عنه صلى الله عليه و آله : شِعَارُ الْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي ظُلَمِ الْقِيَامَةِ : لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در تاریکیهای قیامت ، شعار مؤمنان این است : خدایی جز تو نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : اِشْفَعُوا تُؤْجَرُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : میانجیگری کنید تا پاداش بینید .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ شَفَعَ شَفَاعَةً يَدْفَعُ بِهَا مَغْرَمًا أَوْ يُحْيِي بِهَا مَغْنَمًا ، ثَبَّتَ اللَّهُ تَعَالَى قَدَمَيْهِ حِينَ تَدْحَضُ الْأَقْدَامُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که با میانجیگری خود زیانی را دفع یا سودی را احیا کند ، خداوند متعال ، قدمهای او را استوار بدارد ، در روزی که قدمها می لغزد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : شِعَارُ الْمُسْلِمِينَ عَلَى الصِّرَاطِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در روز قیامت شعار مسلمانان به هنگام عبور از صراط این است : خدایی جز الله نیست و توکل کنندگان باید به خدا توکل کنند .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا أَمَرَ بِالشُّعَارِ قَبْلَ الْحَرْبِ - : لِيَكُنْ فِي شِعَارِكُمْ اسْمُ مَنْ أَسْمَاءُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - پیش از آغاز جنگ، به شعار دادن فرمان داد و - فرمود : باید در شعارتان نامی از نامهای خدای متعال باشد .

عنه صلی الله علیه و آله - لِحَسَّانِ بْنِ ثَابِتٍ - : أَهْجُ الْمُشْرِكِينَ؛ فَإِنَّ جَبْرِيْلَ مَعَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به حسان بن ثابت - فرمود : مشرکان را هجو کن که جبرئیل با توست .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنَ الشَّعْرِ لَحِكْمًا ، وَإِنَّ مِنَ الْبَيَانِ لَسِحْرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برخی شعرها حکمت است و برخی بیانها افسون .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنِ الشَّعْرِ - : إِنَّ الْمُؤْمِنَ مُجَاهِدٌ بِسَيْفِهِ وَلِسَانِهِ ، وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَكَأَنَّمَا يَنْضَحُونَهُمْ بِالنَّبْلِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - چون درباره شعر از ایشان پرسش شد - فرمود : همانا مؤمن با شمشیر و زبان خود جهاد می کند ؛ سوگند به آن که جانم در دست اوست ، شاعران [مؤمن] با شعر خود گویی به دشمن تیر می اندازند .

قرآن:

«وَمَنْ يَعِشْ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمَنِ نُقِيطُ لَهُ شَيْطَانًا فَهُوَ لَهُ قَرِينٌ» .

«و هر که از یاد خدای رحمان روی گرداند بر او شیطانی می گماریم که همدم او باشد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : بَيْنَمَا مُوسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ جَالِسًا إِذْ أَقْبَلَ إِبْلِيسُ... قَالَ مُوسَى : فَأَخْبَرَنِي بِالذَّنْبِ الَّذِي إِذَا أَذْنَبَهُ ابْنُ آدَمَ اسْتَحْوَذَتْ عَلَيْهِ . قَالَ : إِذَا أَعْجَبَتْهُ نَفْسُهُ ، وَاسْتَكْثَرَ عَمَلُهُ ، وَصَغُرَ فِي عَيْنِهِ ذَنْبُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : موسی علیه السلام نشسته بود که ابلیس نزد او آمد . . . موسی فرمود : مرا از آن گناهی خبر ده که اگر آدمی مرتکبش شود تو بر او استیلا می یابی؟ ابلیس گفت : هر گاه خود پسند شود ، و عملش را زیاد ببیند، و گناهش در نظرش خرد آید .

قرآن:

«وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللَّهِ إِلَّا وَهُمْ مُشْرِكُونَ» .

«و بیشتر آنان به خدا ایمان نیاورند مگر آن که مشرک باشند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكَ وَمَا يُعْتَدِرُ مِنْهُ ، فَإِنَّ فِيهِ الشَّرَّكَ الْخَفِيَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از کاری که موجب عذر خواهی می شود بپرهیز ؛ زیرا در آن شرک خفی است .

قرآن:

«وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ يَا بُنَيَّ لَا تُشْرِكْ بِاللَّهِ إِنَّ الشَّرَّكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ» .

«إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا» .

«و آن گاه که لقمان در اندرز به فرزندش گفت : فرزندم! به خدا شرک نیاور که براستی شرک ستمی بزرگ است» .

«همانا خداوند این را که به او شرک آورده شود نمی آمرزد و فروتر از آن را بر هر که بخواهد می بخشاید و هرکس برای خدا شریکی قرار دهد قطعاً دچار گمراهی دور و درازی شده است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لعبد الله بن مسعود - : يَابْنَ مَسْعُودٍ ، إِيَّاكَ أَنْ تُشْرِكَ بِاللَّهِ طَرَفَةً عَيْنٍ وَإِنْ نُشِرْتَ بِالْمِنْشَارِ ، أَوْ قُطِّعَتْ ، أَوْ صُلِبَتْ ، أَوْ أُحْرِقَتْ بِالنَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به عبد الله بن مسعود - : ای پسر مسعود! مبادا آنی به خدا شرک ورزی حتی اگراره شوی یا تگه تگه ات کنند یا به دارت آویزند و یا به آتش سوزانند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تَكَلَّفُوا فِعْلَ الْخَيْرِ وَجَاهِدُوا نَفْسَكُمْ عَلَيْهِ؛ فَإِنَّ الشَّرَّ مَطْبُوعٌ عَلَيْهِ الْإِنْسَانُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برای انجام کار خوب، خود را به رنج افکنید و در این راه با نفسهایتان بستیزید ؛ زیرا انسان بر بدی سرشته شده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ إِبْلِيسَ يَخْطُبُ شَيْاطِينَهُ وَيَقُولُ: عَلَيْكُمْ بِاللَّحْمِ وَالْمُسْكِرِ وَالنَّسَاءِ، فَإِنِّي لَا أَجِدُ جِمَاعَ الشَّرِّ إِلَّا فِيهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ابلیس برای شیطانهای خود سخنانی می کند و می گوید : بر شما باد گوشت و مُسکر و زنان ؛ زیرا من چیزی جز این سه را مجمع بدیها نمی یابم .

رسول الله صلی الله علیه و آله : خَصَلْتَانِ لَيْسَ فَوْقَهُمَا مِنَ الْبِرِّ شَيْءٌ : الْإِيمَانُ بِاللَّهِ وَالنَّفْعُ لِعِبَادِ اللَّهِ ، وَخَصَلْتَانِ لَيْسَ فَوْقَهُمَا مِنَ الشَّرِّ شَيْءٌ : الشَّرْكُ بِاللَّهِ وَالضَّرُّ لِعِبَادِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دو کار است که هیچ کار خوبی بالاتر از آن دو نیست : ایمان به خدا و سود رساندن به بندگان خدا؛ و دو کار است که بالاتر از آن دو بدی وجود ندارد : شرک ورزیدن به خدا و زیان رساندن به بندگان خدا .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ رَجُلٍ يَغْرِسُ غَرْسًا إِلَّا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ مِنْ الْأَجْرِ قَدْرَ مَا يَخْرُجُ مِنْ ثَمَرِ ذَلِكَ الْغَرْسِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ مردی نیست که درختی بنشانند ، مگر این که خداوند به اندازه میوه ای که آن درخت می دهد برایش اجر بنویسد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ نَصَبَ شَجَرَةً وَصَبَرَ عَلَى حِفْظِهَا وَالْقِيَامِ عَلَيْهَا حَتَّى تُثْمَرَ ، كَانَ لَهُ فِي كُلِّ شَيْءٍ يُصَابُ مِنْ ثَمَرِهَا صَدَقَةٌ عِنْدَ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که درختی بنشانند و در نگهداری و رسیدگی به آن صبر به خرج دهد تا آن درخت به بار نشیند ، در قبال هر میوه ای از آن که روزی جوینده ای بخورد ، يك صدقه نزد خدا برایش منظور می شود .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَزْرَعُ زَرْعًا أَوْ يَغْرِسُ غَرْسًا فَيَأْكُلُ مِنْهُ طَيْرٌ أَوْ إِنْسَانٌ أَوْ بَهِيمَةٌ إِلَّا كَانَتْ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر مسلمانی بذری بيفشانند یا نهالی بنشانند و از حاصل آن بذر و نهال پرنده ای یا انسانی یا چرنده ای بخورد ، آن برای او صدقه محسوب شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنْ قَامَتِ السَّاعَةُ وَفِي يَدَائِحِكُمْ فَسِيلَةٌ ، فَإِنْ اسْتَطَاعَ أَنْ لَا يَقُومَ حَتَّى يَغْرِسَهَا فَلْيَغْرِسْهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر قیامت فرا رسد و در دست یکی از شما نهالی باشد ، چنانچه بتواند برنخیزد تا آن نهال را بکارد این کار را بکند .

عنه صلى الله عليه و آله : حَلَالٌ بَيْنٌ ، وَحَرَامٌ بَيْنٌ ، وَشُبُهَاتٌ بَيْنَ ذَلِكَ ، فَمَنْ تَرَكَ الشُّبُهَاتِ نَجَا مِنَ الْمُحَرَّمَاتِ ، وَمَنْ أَخَذَ بِالشُّبُهَاتِ ارْتَكَبَ الْمُحَرَّمَاتِ وَهَلَكَ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : حلالی روشن وجود دارد و حرامی روشن و در این میان اموری است مشتبّه و مبهم ؛ پس هر که شبهات را رها کند ، از حرامها نجات یابد و هر که شبهات را پی گیرد مرتکب حرامها شود و ندانسته به هلاکت در افتد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : دَعُ مَا يَرِيكَ إِلَى مَا لَا يَرِيكَ ، فَمَنْ رَعَى حَوْلَ الْحِمَى يُوشِكُ أَنْ يَقَعَ فِيهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آنچه را که به شبهه ات می اندازد ، ترک کن ، و آن را به کار بند که برایت شبهه انگیز نیست ؛ زیرا کسی که پیرامون منطقه قرق شده بچراند ، در آستان وارد شدن به قرقگاه قرار دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الشَّابَّ الَّذِي يُفْنِي شَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند جوانی را که جوانی خویش را در راه طاعت خداوند متعال بگذراند دوست می دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : فَضْلُ الشَّابِّ الْعَابِدِ الَّذِي تَعَبَّدَ فَيَصْبَاهُ عَلَى الشَّيْخِ الَّذِي تَعَبَّدَ بَعْدَ مَا كَبِرَتْ سِنُّهُ كَفَضْلِ الْمُرْسَلِينَ عَلَى سَائِرِ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برتری جوان عابدی که در جوانی خود ره بندگی پیش گرفته بر پیری که در بزرگسالی به عبادت روی آورده همچون برتری فرستادگان الهی بر دیگر مردمان است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الشَّابَّ التَّائِبَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال ، جوان توبه کار را دوست دارد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُبَاهِي بِالشَّابِّ الْعَابِدِ الْمَلَائِكَةَ ، يَقُولُ : أَنْظَرُوا إِلَى عَبْدِي ! تَرَكَ شَهْوَتَهُ مِنْ أَجْلِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال به وجود جوان عبادت پیشه بر فرشتگان می نازد و می فرماید : بنگرید این بنده مرا ! به خاطر من از شهوت خویش دست کشیده است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ تَعَلَّمَ فِي شَبَابِهِ كَانَ بِمَنْزِلَةِ الرَّسَمِ فِي الْحَجَرِ ، وَمَنْ تَعَلَّمَ وَهُوَ كَبِيرٌ كَانَ بِمَنْزِلَةِ الْكِتَابِ عَلَى وَجْهِ الْمَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که در جوانی دانش آموزد علم او همچون نقشی است که بر سنگ حک شود ، و هر که در بزرگسالی بیاموزد کارش همچون نوشتن بر روی آب است .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ شَبَابِكُمْ مَنْ تَشَبَّهَ بِكُهُولِكُمْ ، وَشَرُّ كُهُولِكُمْ مَنْ تَشَبَّهَ بِشَبَابِكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین جوانان شما کسی است که به میانسالان شما همانندی جوید و بدترین میانسالان شما کسی است که رفتار جوانان شما از او سرزند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : الشَّبَابُ شُعْبَةٌ مِنَ الْجُنُونِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جوانی ، شاخه ای از جنون است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : اسْتَاكُوا عَرَضًا وَلَا تَسْتَاكُوا طَوْلًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دندانهایتان را از عرض (عمودی) مسواک بزنید نه از طول (افقی) .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : السَّوَّاکُ يَزِيدُ الرَّجُلَ فَصَاحَةً .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مسواک زدن ، بر زبان آوری مرد می افزاید .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا زالَ جَبْرَائِيلُ يُوصِينِي بِالسَّوَّاکِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيَجْعَلُهُ فَرِيضَةً .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جبرئیل همواره مرا به مسواک زدن توصیه می کرد ، چندان که گمان کردم بزودی این کار را واجب خواهد کرد .

عنه صلى الله عليه و آله : طَيِّبُوا أَفْوَاهَكُمْ بِالسَّوَّاکِ؛ فَإِنَّهَا طُرُقُ الْقُرْآنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دهانهای خود را با مسواک زدن خوشبو کنید ؛ زیرا دهانهای شما گذرگاههای قرآن است .

عنه صلى الله عليه و آله : الْوُضُوءُ شَطْرُ الْإِيمَانِ ، وَالسَّوَّاکُ شَطْرُ الْوُضُوءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وضو ، نصف (جزء) ایمان است و مسواک زدن نصف (جزء) وضو .

عنه صلى الله عليه و آله - أيضا - : يا عليُّ ، عَلَيْكَ بِالسَّوَاكِ ، وَإِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ لَا تُقِلَّ مِنْهُ فافْعَلْ ، فَإِنَّ كُلَّ صَلَاةٍ تُصَلِّيْهَا بِالسَّوَاكِ تَفْضُلُ عَلَى الَّتِي تُصَلِّيْهَا بِغَيْرِ سِوَاكِ أَرْبَعِينَ يَوْمًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در سفارش به علی علیه السلام - فرمود : بر تو باد مسواک زدن ؛ اگر توانستی که از این کار کم نکنی چنین کن ؛ زیرا هر نمازی که با مسواک زدن بخوانی از چهل روز نمازی که بی مسواک زدن بگزاری برتر است .

عنه صلى الله عليه وآله - في وصيَّته لعليِّ عليه السلام - : عَلَيْكَ بِالسَّوَاكِ عِنْدَ كُلِّ وُضوءٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در سفارش به علی علیه السلام - فرمود : بر تو باد مسواک زدن با هر وضویی .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : لَوْلَا أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّتِي لِأَمْرَتُهُمْ بِالسَّوَاكِ مَعَ كُلِّ صَلَاةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر ترس از سختگیری بر امت نبود ، دستور می دادم که با هر نمازی مسواک زنند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : السُّوقُ دَارُ سَهْوٍ وَغَفْلَةٍ ، فَمَنْ سَبَّحَ فِيهَا تَسْبِيحَةً كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِهَا أَلْفَ أَلْفِ حَسَنَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بازار، سرای بی خبری و غفلت است . پس هرکه در بازار يك تسبیح گوید خداوند هزار هزار ثواب برایش رقم زند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لَا تَكُونَنَّ - إِنْ اسْتَطَعْتَ - أَوَّلَ مَنْ يَدْخُلُ السُّوقَ وَلَا آخِرَ مَنْ يَخْرُجُ مِنْهَا فَإِنَّهَا مَعْرَكَةُ الشَّيْطَانِ وَبِهَا يَنْصِبُ رَايَتَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر می توانی ، اولین کسی مباش که وارد بازار می شود و از همه آخرتر از آن بیرون می آید ، زیرا بازار آوردگاه شیطان است و پرچمش را در آن بر می افرازد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : يَا أَبَا ذَرٍّ ، إِيَّاكَ وَالتَّسْوِيفَ بِأَمْلِكَ ، فَإِنَّكَ بِيَوْمِكَ وَلَسْتَ بِمَا بَعْدَهُ ، فَإِنْ يَكُنْ غَدٌ لَكَ فَكُنْ فِي الْغَدِ كَمَا كُنْتَ فِي الْيَوْمِ ، وَإِنْ لَمْ يَكُنْ غَدٌ لَكَ لَمْ تَنْدَمْ عَلَى مَا فَرَّطْتَ فِي الْيَوْمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای ابوذر! زندهار که بر اثر آرزو ، کار امروز را به فردا فکنی ؛ زیرا که تو در امروز به سر میبری نه در فردا ؛ چه اگر فردایی برای تو بود ،

در فردا نیز چنان باش که امروز بوده ای و اگر فردایی در کار نبود به خاطر کوتاهی کردن در کار امروزت پشیمان نشوی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سرور قوم ، خدمتگزار آنهاست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحْيَا لَيْلَةَ الْعِيدِ وَلَيْلَةَ النِّصْفِ مِنْ شَعْبَانَ ، لَمْ يَمُتْ قَلْبُهُ يَوْمَ تَمُوتُ الْقُلُوبُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که شب عید [فطر و قربان] و شب نیمه شعبان را احیا کند ، در آن روزی که دلها می میرند دل او نمیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا سَهْرَ بَعْدَ الْعِشَاءِ الْآخِرَةِ إِلَّا لِأَحَدِ رَجُلَيْنِ : مُصَلٍّ أَوْ مُسَافِرٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بیدار ماندن بعد از نماز خفتن روا نباشد، مگر برای دو کس : نماز گزار یا مسافر .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا سَهْرَ إِلَّا فِي ثَلَاثٍ : مُتَهَجِّدٍ بِالْقُرْآنِ ، وَفِي طَلَبِ الْعِلْمِ ، أَوْ عَرُوسٍ تُهْدَى إِلَى زَوْجِهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شب زنده داری جز برای سه چیز روا نیست : تلاوت قرآن ، تحصیل علم ، و یا فرستادن عروس به خانه شوهرش .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ سَنَّ سُنَّةً حَسَنَةً عَمِلَ بِهَا مِنْ بَعْدِهِ كَانَ لَهُ أَجْرُهُ وَمِثْلُ أَجُورِهِمْ مَنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجُورِهِمْ شَيْئًا ، وَمَنْ سَنَّ سُنَّةً سَيِّئَةً فَعَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ كَانَ عَلَيْهِ وَزْرُهُ وَمِثْلُ أَوْزَارِهِمْ مَنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَوْزَارِهِمْ شَيْئًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که روش نیکویی بگذارد که پس از مرگش بدان عمل شود ، هم اجر خودش را دارد و هم به اندازه اجر کسانی که به آن عمل می کنند ؛ بی آن که از اجر ایشان چیزی کم شود. و هر که روش ناپسندی بنهد و پس از مرگش بدان رفتار شود ، گنهگار است و به اندازه گناهان کسانی که به آن سنت عمل می کنند نیز برایش گناه باشد ؛ بی آن که از گناه آنان چیزی کم شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : صَاحِبُ السُّنَّةِ إِنْ عَمِلَ خَيْرًا قَبْلَ مِنْهُ ، وَإِنْ خَلَطَ غُفِرَ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پایبند سنت (روش پیامبر) اگر خوب عمل کند ، عملش پذیرفته است و اگر اشتباه کند بخشوده می شود .

عنه صلى الله عليه وآله : كُلُّ أَمْرٍ ذِي بَالٍ لَا يُبْدَأُ فِيهِ بِبِسْمِ اللَّهِ [الرحمن] الرحيمِ أَقْطَعُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کار مهمی که با بسم الله الرحمن الرحيم آغاز نشود ، بی فرجام است .

قرآن:

«إِنَّهُ مِنْ سُلَيْمَانَ وَإِنَّهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» .

«نامه از سلیمان است و این است : به نام خدای بخشاینده مهربان» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ مِفْتَاحُ كُلِّ كِتَابٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بسم الله الرحمن الرحيم سرآغاز هر نوشته ای است .

عنه صلى الله عليه وآله : سَمُّوا أَوْلَادَكُمْ أَسمَاءَ الْأَنْبِيَاءِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزندانتان را به نامهای پیامبران بنامید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : اسْتَحْسِنُوا أَسمَاءَكُمْ ؛ فَإِنَّكُمْ تُدْعَوْنَ بِهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ : قُمْ يَا فُلَانُ ابْنَ فُلَانٍ إِلَى نَوْرِكَ ، وَقُمْ يَا فُلَانُ ابْنَ فُلَانٍ لَا نُورَ لَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نامهای نیکو بر خود نهید ؛ زیرا در روز قیامت شما را به آن نامها صدا می زنند [و می گویند]: فلان پسر فلان! برخیز به سوی نور خود برو، و فلان پسر فلان برخیز که نوری نداری .

عنه صلى الله عليه وآله : خَمْسٌ لَا أَدْعُهُنَّ حَتَّى الْمَمَاتِ : ... وَالتَّسْلِيمُ عَلَى الصَّبِيَانِ لِتَكُونَ سُنَّةً مِنْ بَعْدِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پنج چیز است که تا زنده ام رهایشان نمی کنم ... و سلام کردن به کودکان تا بعد از من سنت شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يُسَلِّمُ الصَّغِيرُ عَلَى الْكَبِيرِ ، وَيُسَلِّمُ الْوَاحِدُ عَلَى الْاِثْنَيْنِ ، وَيُسَلِّمُ الْقَلِيلُ عَلَى الْكَثِيرِ ، وَيُسَلِّمُ الرَّاکِبُ عَلَى الْمَاشِي ، وَيُسَلِّمُ الْمَارُّ عَلَى الْقَائِمِ ، وَيُسَلِّمُ الْقَائِمُ عَلَى الْقَاعِدِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کوچکتر به بزرگتر سلام کند و یک نفر به دو نفر و عده کمتر به عده بیشتر و سواره به پیاده و رهگذر به ایستاده و ایستاده به نشسته .

قرآن:

«وَإِذَا حُيِّتُمْ بِتَحِيَّةٍ فَحَيُّوا بِأَحْسَنَ مِنْهَا أَوْ رُدُّوها إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَسِيبًا» .

«چون به شما درودی گفته شد به درودی بهتر از آن یا همانند آن پاسخ دهید ، هر آینه خداوند حسابگر هر چیزی است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : السلام تطوع ، والرد فريضة .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سلام کردن ، مستحب است و جواب سلام ، واجب .

قرآن:

«فَإِذَا دَخَلْتُمْ بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ تَحِيَّةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ مُبَارَكَةٌ طَيِّبَةٌ» .

«هر گاه وارد خانه هایی شدید به خودتان سلام کنید که آن تحیتی است مبارك و پاکیزه از جانب خدا» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمْ بَيْتَهُ فَلْيُسَلِّمْ ؛ فَإِنَّهُ يَنْزِلُهِ الْبَرَكَةُ ، وَتُؤْنِسُهُ الْمَلَائِكَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما وارد خانه خود شد ، سلام کند ؛ زیرا سلام بر آن (خانه) برکت فرود می آورد و فرشتگان با آن (خانه) انس می گیرند .

عنه صلی الله علیه و آله : الْبَادِئُ بِالسَّلَامِ بَرِيءٌ مِنَ الْكِبَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آغازگر سلام ، از تکبر بدور است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَوْلَى النَّاسِ بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ مَنْ بَدَأَ بِالسَّلَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نزدیکترین مردم به خدا و رسول او کسی است که آغازگر سلام باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَبْخَلَ النَّاسِ مَنْ بَخَلَ بِالسَّلَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا بخیل ترین مردم ، کسی است که در سلام کردن بخل ورزد .

عنه صلی الله علیه و آله : أَفْشَى السَّلَامِ يَكْثُرُ خَيْرُ بَيْتِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به همه سلام ده تا خیر و برکت خانه ات زیاد شود .

قرآن:

«دَعَوَاهُمْ فِيهَا سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمْ فِيهَا سَلَامٌ وَآخِرُ دَعْوَاهُمْ أَنْ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» .

«در آن جا دعایشان این است : بار خدایا! تو منزّهی و به هنگام درود ، سلام گویند . و پایان دعایشان این است : سپاس خدای را که پروردگار جهانیان است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : السَّلَامُ تَحِيَّةٌ لِمَلَّتِنَا، وَأَمَانٌ لِدِمَّتِنَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سلام، درود آیین ما و ایمنی عهد و زناهار ماست .

عنه صلی الله علیه و آله : أساسُ الإسلامِ حُبِّي وَحُبُّ أَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بنیاد اسلام ، دوست داشتن من و اهل بیت من است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الإسلامُ عُرْيَانٌ ؛ فَلِبَاسُهُ الْحَيَاءُ ، وَزِينَتُهُ الْوَفَاءُ ، وَمُرُوءَتُهُ الْعَمَلُ الصَّالِحُ ، وَعِمَادُهُ الْوَرَعُ ، وَلِكُلِّ شَيْءٍ أَسَاسٌ وَأَسَاسُ الْإِسْلَامِ حُبُّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اسلام برهنه است . و پوشش آن حیاست، و زیورش وفا، و مردانگیش کار نیک، و ستونش پارسایی . هر چیزی بنیادی دارد و بنیاد اسلام دوست داشتن ما اهل بیت است .

عنه صلی الله علیه و آله : الْمُسْلِمُ مِرْآةُ الْمُسْلِمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسلمان ، آینه مسلمان است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که روز خود را آغاز کند در حالیکه به امور مسلمانان اهتمام نرزد ، مسلمان نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ ، لَا يَخُونُهُ وَلَا يَكْذِبُهُ وَلَا يَخْذُلُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسلمان ، برادر مسلمان است ، به او خیانت نمی کند ، به او دروغ نمی گوید و او را تنها و بی یاور نمی گذارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْمُسْلِمُ أَخُو الْمُسْلِمِ ، لَا يَظْلِمُهُ وَلَا يَشْتُمُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : مسلمان، برادر مسلمان است . به اوستم نمی کند و ناسزایش نمی گوید .

❦ عنه صلى الله عليه وآله : الإسلامُ حُسْنُ الخُلُقِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اسلام، یعنی اخلاق نیکو .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه وآله : الإسلامُ أن تُسَلِّمَ قَلْبَكَ وَيَسَلِّمَ المُسْلِمُونَ مِنْ لِسَانِكَ وَيَدِكَ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اسلام آن است که دلت را تسلیم [حق] کنی ، و مسلمانان از دست و زبانت آسوده باشند .

❦ عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ أَحْسَنَ فِي الإسلامِ لَمْ يُؤَاخِذْ بِمَاعْمَلٍ فِي الجَاهِلِيَّةِ ، وَمَنْ أَسَاءَ فِي الإسلامِ أُخِذَ بِالأَوَّلِ والآخِرِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که اسلامش نیکو (راستین) باشد ، برای اعمالی که در جاهلیت کرده است بازخواست نشود و هر که در مسلمانی اش نیز بدی کند، برای هر کاری که کرده و می کند مؤاخذه می شود .

❦ قرآن :

«إِنَّ الدِّينَ عِنْدَ اللَّهِ الْإِسْلَامُ» ❦ .

«وَمَنْ يَبْتَغِ غَيْرَ الْإِسْلَامِ دِينًا فَلَنْ يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِي الآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ» ❦ .

«در حقیقت دین نزد خدا همان اسلام است» .

«و هر که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نشود و او در آخرت از زیانکاران است» .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه وآله : الإسلامُ يَعْلُو وَلَا يُعْلَى عَلَيْهِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اسلام برتر است و آیینی بالاتر آن نیست .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه وآله : السُّلْطَانُ الْعَادِلُ الْمُتَوَاضِعُ ظِلُّ اللَّهِ وَرُوحُهُ فِي الأَرْضِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سلطانِ دادگر فروتن ، سایه خدا، و نیزه او در زمین است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ مَدَحَ سُلْطَانًا جَائِرًا وَتَخَفَّ وَتَضَعَّ لَهُ طَمَعًا فِيهِ ، كَانَ قَرِينَهُ إِلَى النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که به طمع چیزی ، سلطان ستمگری را مدح گوید و خود را در برابر او خوار و پست سازد ، همنشین او در آتش خواهد بود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ خَفَّ لِسُلْطَانٍ جَائِرٍ فِي حَاجَةٍ كَانَ قَرِينَهُ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که به خاطر نیازی در برابر سلطان ستمگری خضوع و کرنش کند ، همدم او در آتش باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَأَبْوَابَ السُّلْطَانِ وَحَوَاشِيهَا؛ فَإِنَّ أَقْرَبَكُمْ مِنْ أَبْوَابِ السُّلْطَانِ وَحَوَاشِيهَا أَبْعَدُكُمْ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ، وَمَنْ أَثَرَ السُّلْطَانِ عَلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَذْهَبَ اللَّهُ عَنْهُ الْوَرَعَ وَجَعَلَهُ حَيْرَانَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زنهار از درگاه و درباریان سلطان ؛ زیرا که نزدیکترین شما به درگاه و درباریان سلطان دورترین شماسست از خداوند عز و جل ؛ و هر که سلطان را برخداوند عزوجل ترجیح دهد، خداوند پارسایی را از او ببرد و سرگشته و حیرانش سازد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ لَزِمَ السُّلْطَانَ أَفْتَتَنَ ، وَمَا يَزِدُّهُمُ السُّلْطَانُ قُرْبًا إِلَّا اِزْدَادَ مِنَ اللَّهِ بُعْدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که ملازمت سلطان اختیار کند به فتنه و گمراهی افتد ، و هر چه به سلطان نزدیکتر گردد از خدا دورتر شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَمُخَالَطَةَ السُّلْطَانِ فَإِنَّهُ ذَهَابُ الدِّينِ ، وَإِيَّاكُمْ وَمَعُونَتَهُ فَإِنَّكُمْ لَا تَحْمَدُونَ أَمْرَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زنهار از مصاحبت با سلطان که آن دین را می برد ؛ و زنهار از کمک کردن به او ؛ زیرا شما کارهای او را نمی پسندید .

رسول الله صلى الله عليه و آله - فِي وَصِيَّتِهِ لِعَلِيِّ عَلَيْهِ السَّلَام - يَا عَلِيُّ ، كَفَرَ بِاللَّهِ الْعَظِيمِ مِنْ هَذِهِ الْأُمَّةِ عَشْرَةٌ : ... وَبَائِعُ السَّلَاحِ مِنْ أَهْلِ الْحَرْبِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در سفارش به علی علیه السلام - فرمود : ای علی ! از این امت ده تن به خدای بزرگ کافر باشند : ... و کسی که به اهل حرب (دشمنان در حال جنگ با مسلمانان) سلاح بفروشد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : الْجَنَّةُ تَحْتَ ظِلَالِ السُّيُوفِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهشت زیر سایه شمشیرهاست .

❦ «وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ» ❦ .

«کافران دوست دارند که شما از سلاحهای خود غافل شوید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْخَيْرُ كُلُّهُ فَيَالسَّيْفِ وَتَحْتَ ظِلِّ السَّيْفِ ، وَلَا يُقِيمُ النَّاسَ إِلَّا السَّيْفُ ، وَالسُّيُوفُ مَقَالِيدُ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خیر تماماً در شمشیر و زیرسایه شمشیر است و مردم را چیزی جز شمشیر درست نکند و شمشیرها، کلیدهای بهشت و دوزخند .

❦ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُدْخِلُ بِالسَّهْمِ الْوَاحِدِ ثَلَاثَةَ نَفَرٍ الْجَنَّةَ : صَانِعَهُ يَحْتَسِبُ فِي صَنْعَتِهِ الْخَيْرَ ، وَالرَّامِيَ بِهِ ، وَمُنْبَلَّهُ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل به سبب [ساختن] يك تیر، سه نفر را به بهشت می برد : سازنده آن که از ساختنش نیت خیر داشته باشد ، پرتاب کننده آن، و کسی که آن تیر را به دست او بدهد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ بَاعَ مِنْكُمْ دَارًا أَوْ عَقَارًا ، فَلْيَعْلَمْ أَنَّهُ مَالٌ قَمَنْ أَنْ لَا يُبَارَكَ لَهُ فِيهِ إِلَّا أَنْ يَجْعَلَهُ فِي مِثْلِهِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هَرِيكَ از شما منزلی یا ملکی بفروشد بداند که پول آن سزاوار برکت نیست ، مگر این که صرف خرید همانند آن کند .

❦ رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ بَاعَ دَارًا ثُمَّ لَمْ يَجْعَلْ تَمَنَّهُافِي مِثْلِهَا لَمْ يُبَارَكَ لَهُ فِيهَا . ❦

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که خانه ای بفروشد و با پول آن خانه ای دیگر نخرد ، مالش برکت نمی یابد .

❦ رسول الله صلى الله عليه و آله : مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ الْمُسْلِمِ الْمَسْكَنُ الْوَاسِعُ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از خوشبختی مرد مسلمان ، داشتن مسکن فراخ است .

❦ رسول الله صلى الله عليه و آله - لعبد الله بن مسعود - : يَابْنَ مَسْعُودٍ، إِحْذَرِ سُكَرَ الْخَطِيئَةِ ؛ فَإِنَّ لِلْخَطِيئَةِ سُكَرًا كَسُكَرِ الشَّرَابِ ، بَلْ هِيَ أَشَدُّ سُكَرًا مِنْهُ ، يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى : «صُمُّ بُكْمٌ عُمَى فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ» ❦ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به عبد الله بن مسعود - فرمود: ای پسر مسعود! از مستی گناه حذر کن؛ زیرا گناه نیز همچون شراب، مستی می آورد و بلکه مستی آن شدیدتر است. خداوند متعال می فرماید: «کرانند، گنگانند، کورانند، پس آنان باز نمی گردند».

رسول الله صلی الله علیه و آله: احذروا کُلَّ مُسْکِرٍ، فَإِنَّ کُلَّ مُسْکِرٍ حَرَامٌ.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: از هر چه مستی آورد پرهیز کنید؛ زیرا هر مستی آوری حرام است.

رسول الله صلی الله علیه و آله: لِيَشْرَبَ سَاقِي الْقَوْمِ آخِرَهُمْ.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: آب دهنده گروه، باید آخر از همه آب بنوشد.

رسول الله صلی الله علیه و آله: إِنَّ الرَّجُلَ إِذَا سَقَى امْرَأَتَهُ الْمَاءَ أُجِرَ.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: اگر مرد به همسر خود آب بنوشاند، اجر داده شود.

عنه صلی الله علیه و آله: إِذَا كَثُرَتْ ذُنُوبُكَ فَاسْقِ الْمَاءَ عَلَى الْمَاءِ.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: هرگاه گناهانت زیاد شد، پشت سر هم آب [به تشنگان] بنوشان.

عنه صلی الله علیه و آله: إِذَا خَرَجَ أَحَدُكُمْ إِلَى سَفَرٍ ثُمَّ قَدِمَ عَلَى أَهْلِهِ فَلْيُهِدِهِمْ وَلْيُطْرِفَهُمْ وَلَوْ حِجَارَةً!

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: هر گاه یکی از شما به سفر رفت، در بازگشت حتی اگر شده يك قطعه سنگ برای خانواده اش هدیه و تحفه بیاورد!

رسول الله صلی الله علیه و آله: إِذَا كَانَ ثَلَاثَةٌ فِي سَفَرٍ فَلْيُؤَمِّرُوا أَحَدَهُمْ.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: هرگاه سه نفر همسفر شدند، از میان خود يك نفر را به سالاری انتخاب کنند.

عنه صلی الله علیه و آله: سَيِّدُ الْقَوْمِ خَادِمُهُمْ فِي السَّفَرِ.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله: سرور مردم کسی است که در سفر خدمتگزار آنان باشد.

عنه صلی الله علیه و آله: السَّفَرُ قِطْعَةٌ مِنَ الْعَذَابِ، وَإِذَا قَضَى أَحَدُكُمْ سَفَرَهُ فَلْيُسْرِعِ الْإِيَابَ إِلَى أَهْلِهِ.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسافرت کردن بخشی از عذاب (رنج) است و هرگاه فردی از شما سفرش را به پایان رساند، باید زود نزد خانواده خود رود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : سَافِرُوا تَصِحُّوا وَتَغْنَمُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسافرت کنید تا سالم بمانید ، و غنیمت (سود) به دست آورید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَسْعِدُ النَّاسَ مَنْ خَالَطَ كِرَامَ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوشبخت ترین مردم، کسی است که با مردمان بزرگوار معاشرت کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَرْبَعَةٌ مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ : الْخُلُطَاءُ الصَّالِحُونَ، وَالْوَلَدُ الْبَارُّ، وَالْمَرْأَةُ الْمُؤَاتِيَّةُ، وَأَنْ تَكُونَ مَعِيشَتُهُ فِي بَلَدِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چهار چیز از خوشبختی مرد است : همنشینان شایسته ، فرزند نیکوکار ، زن سازگار، و این که محل کسب او در شهر خودش باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَأَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ عَلَيْهِ السَّلَام - : إِنَّ السَّعِيدَ حَقَّ السَّعِيدِ مَنْ أَحَبَّكَ وَأَطَاعَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - خطاب به امیر المؤمنین علیه السلام - فرمود : خوشبخت حقیقی کسی است که تو را دوست بدارد و اطاعتت کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تُقَطِّعْ يَدَ السَّارِقِ إِلَّا فِي رُبْعِ دِينَارٍ فَصَاعِدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دست سارق فقط در [دزدی] يك چهارم دینار به بالا قطع می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا خَيْرَ فِي السَّرْفِ ، وَلَا سَرْفٍ فِي الْخَيْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در اسراف ، خیری نیست و در [کارهای] خیر اسراف نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ مِنَ السَّرْفِ أَنْ تَأْكُلَ كُلَّ مَا اشْتَهَيْتَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : این که هرچه دلت بخواهد بخوری ، از اسراف است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَمَّا عَلَامَةُ الْمُسْرِفِ فَرْبَعَةٌ : الْفَخْرُ بِالْبَاطِلِ ، وَيَأْكُلُ مَا لَيْسَ عِنْدَهُ ، وَيَزْهَدُ فِي اصْطِنَاعِ الْمَعْرُوفِ ، وَيُنْكِرُ مَنْ لَا يَنْتَفِعُ بِشَيْءٍ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نشانه اسرافکار چهار چیز است : به کارهای باطل می نازد ، آنچه را فراخور حالش نیست می خورد ، در کارهای خیر بی رغبت است و هر کس را که بدو سودی نرساند ، انکار می کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ سَرَّ مُؤْمِنًا فَقَدْ سَرَّنِي ، وَمَنْ سَرَّنِي فَقَدْ سَرَّ اللَّهَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که مؤمنی را شاد سازد ، مرashed ساخته و هر که مرا شاد کند ، خدا را شاد کرده است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا دَارُ الْفَرَحِ ، لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ الصَّبَّيَّانَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا در بهشت سرایی است به نام دار الفرح که تنها کسانی به آن در آیند که کودکان را شاد کنند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا دَارُ الْفَرَحِ لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ يَتَامَى الْمُؤْمِنِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا در بهشت سرایی است به نام دار الفرح (شادی سرا) که تنها کسانی وارد آن شوند که یتیمان مؤمنان را شاد کنند .

قرآن:

«وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَّحْسُورًا» .

«و دستت را به گردنت بسته مدار و آن را به تمامی مگشای که ملامت دیده و حسرت زده خواهی نشست» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَسَخَى النَّاسَ مَن أَدَّى زَكَاهَ مَالِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بخشنده ترین مردم، کسی است که زکات مال خود را بپردازد .

عنه صلی الله علیه و آله : تَجَافَوْا عَنِ ذَنْبِ السَّخِيِّ فَإِنَّ اللَّهَ أَخَذُوبِهِ كُلَّمَا عَثَرَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از خطای شخص بخشنده درگذرید ؛ زیرا هر بار بلغزد ، خداوند دست او را می گیرد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : السَّخِيُّ قَرِيبٌ مِّنَ اللَّهِ ، قَرِيبٌ مِّنَ النَّاسِ ، قَرِيبٌ مِّنَ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شخص بخشنده به خدا و مردم و بهشت نزدیک است .

• عنه صلی الله علیه و آله : مَا جَبَلَ اللَّهُ وَلِيًّا لَهُ إِلَّا عَلَى السَّخَاءِ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند همه اولیای خود را بر خمیره بخشندگی سرشته است .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : السَّخَاءُ خُلِقَ اللَّهُ الْأَعْظَمُ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بخشندگی، بزرگترین خوی خداوند است .

• عنه صلی الله علیه و آله : لَا تَجْعَلُوا الْمَسَاجِدَ طُرُقًا حَتَّى تُصَلُّوا فِيهَا رَكَعَتَيْنِ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسجدها را گذرگاه خود قرار ندهید مگر آن که دو رکعت نماز در آنها بخوانید .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكَلَ هَذِهِ الْبَقْلَةَ الْمُنتَنَّةَ [يَعْنِي الثُّومَ] فَلَا يَقْرَبَ مَسْجِدَنَا ، فَأَمَّا مَنْ أَكَلَهُ وَلَمْ يَأْتِ الْمَسْجِدَ فَلَا بَأْسَ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که این سبزی بدبو (سیر) را بخورد به مسجد ما نزدیک نشود ، اما اگر کسی آن را بخورد ولی به مسجد نیاید اشکالی ندارد .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا أَبَا ذَرٍّ ، إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُعْطِيكَ مَا دُمْتَ جَالِسًا فِي الْمَسْجِدِ بِكُلِّ نَفْسٍ تَنْفَسْتَ دَرَجَةً فِي الْجَنَّةِ ، وَتُصَلِّيَ عَلَيْكَ الْمَلَائِكَةُ ، وَتُكْتَبُ لَكَ بِكُلِّ نَفْسٍ تَنْفَسْتَ فِيهِ عَشْرُ حَسَنَاتٍ ، وَتُمحى عَنْكَ عَشْرُ سَيِّئَاتٍ • .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای ابوذر! تا زمانی که در مسجد نشسته ای خداوند متعال به تعداد هر نفسی که می کشی ، یک درجه در بهشت به تو می دهد و فرشتگان بر تو درود می فرستند و برای هر نفسی که در مسجد می کشی ده حسنه برایت نوشته می شود و ده گناه از تو پاک می گردد .

• قرآن:

«إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَاجِدَ اللَّهِ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا اللَّهَ فَعَسَى أُولَئِكَ أَنْ يَكُونُوا مِنَ الْمُهْتَدِينَ» • .

«جز این نیست که مساجد خدا را آن کس آباد می کند که به خدا و روز واپسین ایمان داشته باشد و نماز بگزارد و زکات بپردازد و جز از خدا نترسد. پس امید است که اینان از رهیافتگان باشند» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله - وقد سألَهُ أبو ذرٌّ عن كَيْفِيَةِ عِمَارَةِ الْمَسَاجِدِ - : لا تُرْفَعُ فِيهَا الْأَصْوَاتُ ، ولا يُخَاضُ فِيهَا بِالْبَاطِلِ ، ولا يُشْتَرَى فِيهَا ولا يُبَاعُ ، وَاَتْرُكِ اللَّغْوَ مَا دُمْتَ فِيهَا ، فَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَلَا تَلُومَنَّ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا نَفْسَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به سؤال ابوذر از چگونگی آباد کردن مساجد - فرمود : [به این گونه که] در آنها صداها بلند نشود، به سخنان و کارهای نادرست و بیهوده پرداخته نشود ، در آنها خرید و فروش صورت نگیرد و تا زمانی که در مسجد هستی از کارهای لغو و بیهوده دست بکش . اگر چنین نکنی در روز قیامت نباید کسی جز خودت را ملامت کنی .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ مَشَى إِلَى مَسْجِدٍ يَطْلُبُ فِيهِ الْجَمَاعَةَ كَانَ لَهُ بِكُلِّ خُطْوَةٍ سَبْعُونَ أَلْفَ حَسَنَةٍ ، وَيُرْفَعُ لَهُ مِنَ الدَّرَجَاتِ مِثْلُ ذَلِكَ ، وَإِنْ مَاتَ وَهُوَ عَلَى ذَلِكَ وَكَلَّ اللَّهُ بِهِ سَبْعِينَ أَلْفَ مَلَكٍ يَعُودُونَهُ فِي قَبْرِهِ ، وَيُؤْنِسُونَهُ فِي وَحْدَتِهِ ، وَيَسْتَغْفِرُونَ لَهُ حَتَّى يُبْعَثَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که برای شرکت در نماز جماعت به مسجدی رود ، برای هر قدمی که برمی دارد هفتاد هزار حسنه منظور شود و به همان اندازه درجاتش بالا رود و اگر در آن حال بمیرد ، خداوند هفتاد هزار فرشته بگمارد که در قبرش به عیادت او روند و انیس تنهایی او باشند و تا زمانی که برانگیخته شود برایش آمرزش طلبند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يَحْشُرَكَ اللَّهُ مُعِيفًا طِلَّ السُّجُودَ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر می خواهی خداوند تو را با من محشور فرماید ، در پیشگاه خدای واحد قهار سجده طولانی کن .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : لَا تَسْبُوا الرِّيحَ فَإِنَّهَا مَأْمُورَةٌ ، وَلَا تَسْبُوا الْجِبَالَ وَلَا السَّاعَاتِ وَلَا الْأَيَّامَ وَلَا اللَّيَالِيَ فَتَأْتُمُوا وَتَرْجِعَ عَلَيْكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به بادها ناسزا مگویید که آنها [از جانب خداوند] مأمورند، و کوهها و ساعتها و لحظات و روزها و شبها را ناسزا مگویید که گنهگار می شوید و به خودتان بر می گردد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : لَعَنَ اللَّهُ ... مَنْ يَسُبُّ وَالِدَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : لعنت خدا بر ... کسی که پدر و مادرش را دشنام دهد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : من أكبر الكبائر أن يسب الرجل والديه ، قيل : وكيف يسب والديه؟! قال : يسب الرجل فيسب أباه وأمه .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از بزرگترین گناهان این است که آدمی پدر و مادر خود را دشنام دهد . عرض شد : چگونه کسی پدر و مادر خود را دشنام می دهد؟ فرمود : کس دیگری را دشنام می دهد و او متقابلاً به پدر و مادر وی ناسزا می گوید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لا تسبوا الناس فتكتسبوا العداوة بينهم .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به مردم ناسزا مگویید، که با این کار در میان آنها دشمن پیدا می کنید .

قرآن:

«وَلَا تَسُبُّوا الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ فَيَسُبُّوا اللَّهَ عَدْوًا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَلِكَ زَيْنًا لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلُهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ مَرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» .

«به کسانی که جز خدا را می خوانند (می پرستند) ناسزا مگویید که [در این صورت] آنها نیز از روی دشمنی و نادانی به خدا ناسزا می گویند . بدین سان برای هر امتی کردارشان را بیاراستیم و عاقبت، بازگشت آنها به سوی پروردگارشان است و از اعمالی که می کرده اند خبرشان می دهد» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لا تسبوا الشيطان وتعودوا بالله من شره .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به شیطان ناسزا مگویید ، بلکه از شر آن به خدا پناه برید .

عنه صلى الله عليه وآله : سباب المؤمن فسوق، وقتاله كفر، وأكل لحمه من معصية الله .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ناسزاگفتن به مؤمن فسق است و جنگیدن با او کفر و خوردن گوشت او (غیبت کردن از وی) معصیت خداست .

رسول الله صلى الله عليه وآله : سَابُّ الْمُؤْمِنِ كَالْمُشْرِفِ عَلَى الْهَلَكَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ناسزاگویی به مؤمن همچون کسی است که در آستانه هلاکت باشد .

عنه صلى الله عليه وآله : أَنْظَرُوا إِلَى السَّائِلِ، فَإِنْ رَقَّتْ لَهُ قُلُوبُكُمْ فَأَعْطُوهُ ، فَإِنَّهُ صَادِقٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به سائل بنگرید ، اگر دلتان به حال او سوخت ، عطایش دهید که او راست می گوید .

قرآن:

«وَأَمَّا السَّائِلَ فَلَا تَنْهَرْ» .

«و اما سائل پس او را از خود مران» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تَقْطَعُوا عَلَى السَّائِلِ مَسْأَلَتَهُ فَلَوْلَا أَنَّ الْمَسَاكِينَ يَكْذِبُونَ مَا أَفْلَحَ مَنْ رَدَّهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خواهش سائل را رد نکنید ؛ چرا که اگر دروغ گویی گدایان نبود ، دست رد زنده به سینه آنان هرگز رستگار نمی شد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أُطْلِبُوا الْمَعْرُوفَ وَالْفَضْلَ مِنْ رُحَمَاءِ أُمَّتِي تَعِيشُوا فِي أَكْنَافِهِمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نیکی و بخشش را از بخشنندگان و مهربانان امت من بخواهید تا در سایه آنان زندگی کنید .

عنه صلی الله علیه و آله : لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ يَأْخُذُ حَبْلًا فَيَأْتِي بِحُزْمَةٍ حَطَبٍ عَلَى ظَهْرِهِ فَيَبِيعُهَا فَيَكْفٍ بِهَا وَجْهَهُ خَيْرٌ لَهُ مِنْ أَنْ يَسْأَلَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر هر يك از شما ريسمانی برگيرد و پشته ای هيزم بياورد و بفروشد و با اين كار آبروی خود را حفظ کند ، بهتر از آن است که دست گدایی دراز کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ سَأَلَنَا أُعْطِينَاهُ ، وَمَنْ اسْتَغْنَى أَعْنَاهُ اللهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که از ما چیزی بخواهد به اومی دهیم، و هر که چیزی نخواهد خداوند او را بی نیاز و توانگر گرداند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ سَأَلَ عَنْ ظَهْرِ غَنَى فُصْدَاعٍ فِي الرَّأْسِ وَدَاءٌ فِي الْبَطْنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس با وجود بی نیازی ، دست سؤال دراز کند نتیجه اش دردی در سر و دردی در دل (بیماری های روانی) است !

عنه صلى الله عليه و آله : ما من عبدٍ فَتَحَ على نَفْسِهِ باباً من المَسْأَلَةِ إِلَّا فَتَحَ اللهُ عَلَيْهِ سَبْعِينَ باباً مِنَ الْفَقْرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هیچ بنده ای دری از نیاز خواهی را به روی خود نگشود ، مگر آن که خداوند هفتاد درِ فقر را به روی او گشود .

قرآن:

«لِلْفُقَرَاءِ الَّذِينَ أُحْصِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِي الْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ الْجَاهِلُ أَغْنِيَاءَ مِنَ التَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُمْ بِسِيمَاهُمْ لَا يَسْأَلُونَ النَّاسَ إِلْحَافًا وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ» .

«[صدقه] از آن فقیرانی است که در راه خدا از کار مانده اند و نمی توانند [برای کسب روزی] در زمین سفر کنند . فرد بی اطلاع ، آنان را ، از فرط خوشتنداری ، توانگر پندارد ، آنان را به سیمایشان می شناسی ، از مردم با اصرار ، سؤال (گدایی) نمی کنند . و هر مالی که انفاق کنید خدا به آن داناست» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : يا أبا ذَرٍّ ، إِيَّاكَ وَالسُّؤَالَ فَإِنَّهُ ذُلٌّ حَاضِرٌ ، وَفَقْرٌ تَتَعَجَّلُهُ ، وَفِيهِ حِسَابٌ طَوِيلٌ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای ابوذر! زنهار از سؤال (گدایی) که در دنیا مایه خواری و فقر است و در روز قیامت حسابش طولانی است .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله في وَصِيَّتِهِ لِأَبِي ذَرٍّ . : يا أبا ذَرٍّ ، إِذَا سُئِلْتَ عَنْ عِلْمٍ لَا تَعْلَمُهُ فَقُلْ : لَا أَعْلَمُهُ تَنْجُ مِنْ تَبِعَتِهِ ، وَلَا تُفْتِ بِمَا لَا عِلْمَ لَكَ بِهِ تَنْجُ مِنْ عَذَابِ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله . در سفارش به ابوذر . فرمود : ای ابوذر! اگر درباره چیزی از تو سؤال شد که نمی دانی ، بگو : نمی دانم، تا از پیامدهای آن خلاص شوی و درباره آنچه نمی دانی فتوا مده ، تا از عذاب خدا در روز قیامت نجات یابی .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَسْأَلُوا عَنْ أَشْيَاءٍ إِنْ تُبَدَ لَكُمْ تَسْؤُكُمْ وَإِنْ تَسْأَلُوا عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ الْقُرْآنُ تُبَدَ لَكُمْ عَفَا اللَّهُ عَنْهَا وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! از چیزهایی می پرسید که اگر برایتان معلوم شود خوش ندارید و اگر هنگام نزول قرآن از آنها بپرسید، برای شما عیان می شود ، خدا از آن (پرسش های بیجا) گذشت . و خدا آمرزنده بردبار است» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : دَرُونِي مَا تَرَكْتُكُمْ ، فَإِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِكَثْرَةِ سُؤَالِهِمْ وَاخْتِلَافِهِمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ، فَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ فَأَتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ، وَإِذَا نَهَيْتُكُمْ عَنْ شَيْءٍ فَدَعُوهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پس، تا من شما را وا گذاشته ام، شما نیز مرا وا گذارید .
همانا پیشینیان شما به سبب همین پرس و جوهای زیادشان و سؤال پیچ کردن پیامبران خود ، هلاک شدند . بنابراین ، هرگاه به شما دستوری دادم در حدّ توان آن را انجام دهید و هر گاه از چیزی نهی کردم از آن دوری کنید .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : حُسْنُ السُّؤَالِ نِصْفُ الْعِلْمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوب پرسیدن نیمی از دانش است .

عنه صلى الله عليه و آله : السُّؤَالُ نِصْفُ الْعِلْمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پرسیدن، نیمی از دانش است .

قرآن:

«وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» .

«و پیش از تو نفرستادیم مگر مردانی را که به آنان وحی می کنیم ؛ پس ، از اهل ذکر بپرسید اگر نمی دانید» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : الْعِلْمُ خَزَائِنٌ وَمَفَاتِيحُهُ السُّؤَالُ، فَاسْأَلُوا رَحِمَكُمُ اللَّهُ فَإِنَّهُ يُؤْجِرُ أَرْبَعَةً : السَّائِلُ ، وَالْمُتَكَلِّمُ ، وَالْمُسْتَمِعُ ، وَالْمُحِبُّ لَهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : دانش گنجینه هایی است و کلیدهای آنها پرسش است ؛
پس ، رحمت خدا بر شما ، بپرسید که بر اثر آن چهار نفر پاداش می یابند : پرسنده ،
گوینده ، شنونده و دوستدار آنان .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَلَا كَلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، فَالْأَمِيرُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَهُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ ، وَالْمَرْأَةُ رَاعِيَّةٌ عَلَى بَيْتِ بَعْلِهَا وَوُلْدِهِ وَهِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدانید که همه شما سرپرست هستید و همه شما درباره
زیردستانان بازخواست می شوید . آن امیری که بر مردم فرمان می راند سرپرست است
و نسبت به رعیتش بازخواست می شود ، مرد ، سرپرست خانواده خویش است و درباره

آنها باید پاسخگو باشد و زن ، سرپرست خانه و فرزندان شوهر خود است و درباره آنها باید پاسخ دهد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَحْسَنُ زِينَةِ الرَّجُلِ السَّكِينَةُ مَعَ إِيْمَانٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نیکوترین زیور مرد، آرامش همراه ایمان است .

قرآن:

«يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ» .

«قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ» .

«ای پسران آدم! در هر مسجد زیور خود را بر گیرید و بخورید و بنوشید و اسراف نکنید که او اسرافکاران را دوست ندارد» .

«بگو : چه کسی زیور خدا را - که برای بندگانش پدید آورده - و نیز روزی پاک را حرام کرده است؟» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنْ اللَّهَ يُحِبُّ - إِذَا خَرَجَ عَبْدُهُ الْمُؤْمِنُ إِلَى أَخِيهِ - أَنْ يَتَهَيَّأَ لَهُ وَأَنْ يَتَجَمَّلَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند دوست دارد که هرگاه بنده مؤمنش نزد برادر خود می رود خویشتن را برای رفتن پیش او آماده و آراسته گرداند .

عنه صلى الله عليه و آله : سَتُدْفَنُ بَضْعَةً مِنِّي بِأَرْضِ خُرَاسَانَ ، لَا يَزُورُهَا مُؤْمِنٌ إِلَّا أُوجِبَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ لَهُ الْجَنَّةَ وَحَرَّمَ جَسَدَهُ عَلَى النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زود باشد که پاره ای از تن من در خاک خراسان دفن شود . هیچ مؤمنی آن را زیارت نکند مگر آن که خداوند عز و جل بهشت را بر او واجب و بدنش را بر آتش دوزخ حرام گرداند .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لَمَّا سَأَلَهُ الْحَسَنُ بْنُ عَلِيٍّ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ: يَا أَبَتَاهُ ، مَا جَزَاءُ مَنْ زَارَكَ ؟ - :يَا بُنَيَّ ، مَنْ زَارَنِي حَيًّا وَمَيِّتًا أَوْ زَارَ أَبَاكَ أَوْ زَارَ أَخَاكَ أَوْ زَارَكَ كَانَ حَقًّا عَلَيَّ أَنْ أَزُورَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَأَخْلَصَهُ مِنْ ذُنُوبِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به حسن بن علی علیه السلام که عرض کرد : پدر جان! پاداش کسی که شما را زیارت کند چیست؟ - فرمود : پسرکم ! هر که زنده و

مرده مرا یا پدر تو یا برادرت و یا خودت را زیارت کند ، بر من است که در روز قیامت دیدارش کنم و او را از گناهانش نجات دهم .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ زَارَ الْحَسَنَ فِي بَقِيعِهِ ، ثَبَّتَ قَدَمُهُ عَلَى الصَّرَاطِ يَوْمَ تَزِلُّ فِيهِ الْأَقْدَامُ . ❦

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که حسن را در بقیع زیارت کند ، خداوند در آن روزی که پاها می لرزد ، پای او را بر صراط استوار گرداند .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : زُرْ غَبَّا تَزِدَّ حُبًّا . ❦

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : يك روز در میان دیدن کن، تا محبتت بیشتر شود .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَتَانِي زَائِرًا كُنْتُ شَفِيعَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ . ❦

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که به زیارت من بیاید، در روز قیامت شفیع او باشم .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ سَلَّمَ عَلَيَّ فِي شَيْءٍ مِنَ الْأَرْضِ أُبَلِّغْتُهُ ، وَمَنْ سَلَّمَ عَلَيَّ عِنْدَ الْقَبْرِ سَمِعْتُهُ . ❦

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که در هر نقطه ای از روی زمین به من سلام کند ، سلامش به من می رسد و هر که بر سر قبرم به من سلام کند ، آن را می شنوم .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : الزَّيَارَةُ تُنَبِّتُ الْمَوَدَّةَ . ❦

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دید و بازدید بذر محبت را می رویاند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : أَظْهَرُوا النِّكَاحَ وَأَخْفُوا الْخِطْبَةَ . ❦

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : [مراسم] ازدواج را آشکار برگزار کنید و خواستگاری را پنهان .

❦ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ زَارَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنَ إِلَى مَنْزِلِهِ لَا حَاجَةَ مِنْهُ إِلَيْهِ كُتِبَ مِنْ زُورِ اللَّهِ ، وَكَانَ حَقِيقًا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُكْرِمَ زَائِرَهُ . ❦

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که نه به قصد نیاز خواهی بلکه به نیت دیدن برادر مؤمن خود به خانه او رود ، از دیدارکنندگان خدا انگاشته شود و بر خدا است که دیدار کننده خود را گرامی دارد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا دُعِيَ أَحَدُكُمْ إِلَى وَلِيمَةٍ عُرْسٍ فَلْيُجِبْ . ❦

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه یکی از شما به ولیمه عروسی دعوت شد ، بپذیرد

رسول الله صلی الله علیه و آله : اَعْلِنُوا هَذَا النِّكَاحَ وَاجْعَلُوهُ فِي الْمَسَاجِدِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : این ازدواج[ها] را علنی و آشکارا انجام دهید و آنها را در مساجد برگزار کنید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا دُعِيتُمْ إِلَى الْعُرُسَاتِ فَأَبِطُوا فَإِنَّهَا تُذَكَّرُ الدُّنْيَا ، وَإِذَا دُعِيتُمْ إِلَى الْجَنَائِزِ فَأَسْرِعُوا فَإِنَّهَا تُذَكَّرُ الْآخِرَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه به مراسم عروسی دعوت شدید ، در رفتن کندی کنید ؛ زیرا این مراسم انسان را به یاد دنیا می اندازد ، اما هرگاه به مراسم تشییع جنازه فرا خوانده شدید شتاب ورزید ؛ زیرا این مراسم یادآور آخرت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَاشْتَرَى تُخْفَةً فَحَمَلَهَا إِلَى عِيَالِهِ كَانَ كَحَامِلٍ صَدَقَةٍ إِلَى قَوْمٍ مَحَاوِيجَ ، وَلْيَبْدَأْ بِالْأَعْنَاتِ قَبْلَ الذُّكُورِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس وارد بازار شود و هدیه ای خرد ، و آن را برای خانواده خود ببرد ، همانند کسی است که برای گروهی نیازمند صدقه ای برد ، و باید در دادن هدیه از دختران شروع کند .

عنه صلی الله علیه و آله : خَيْرُ مَتَاعِ الدُّنْيَا الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین متاع دنیا، زن شایسته است .

عنه صلی الله علیه و آله : مِنْ سَعَادَةِ الْمَرْءِ الزَّوْجَةُ الصَّالِحَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از خوشبختی مرد ، داشتن زن شایسته است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : شَرُّ الْأَشْيَاءِ الْمَرْأَةُ السَّوَاءُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدترین چیزها، زن ناشایست است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا اسْتَفَادَ الْمُؤْمِنُ بَعْدَ تَقْوَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ خَيْرًا لَهُ مِنْ زَوْجَةٍ صَالِحَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن ، بعد از تقوای خداوند عز و جل ، بهره ای بهتر از زن شایسته نبرده است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ صَبَرَتْ عَلَى سُوءِ خُلُقِ زَوْجِهَا أَعْطَاهَا مِثْلَ (ثَوَابِ) آسِيَةِ بِنْتِ مُزَاحِمٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر زنی که در برابر بداخلاقی شوهرش شکیبایی ورزد ، خداوند همانند ثواب آسیه بنت مزاحم (همسر فرعون) به او عطا کند .

❦ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : مَنْ صَبَرَ عَلَى سُوءِ خُلُقِ امْرَأَتِهِ وَاحْتَسَبَهُ ، أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى بِكُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ يَصْبِرُ عَلَيْهَا مِنَ الثَّوَابِ مَا أُعْطِيَ أَيُّوبَ عَلَيْهِ السَّلَامُ عَلَى بَلَائِهِ ، وَكَانَ عَلَيْهَا مِنَ الْوِزْرِ فِي كُلِّ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ مِثْلُ رَمْلِ عَالِجٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر مردی که به خاطر خدا و به امید پاداش او در برابر بداخلاقی همسرش صبر کند، خداوند متعال برای هر روز و شبی که او شکیبایی می ورزد، همان ثوابی را به وی دهد که به ایوب علیه السلام در قبال گرفتاری اش، عطا کرد . و گناه زن نیز در هر روز و شب به اندازه ریگهای ریگستان باشد .

❦ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: إِنِّي لَا تَعْجَبُ مِمَّنْ يَضْرِبُ امْرَأَتَهُ وَهُوَ بِالضَّرْبِ أُولَى مِنْهَا !

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من در شگفتم از کسی که زنش را کتک می زند ، در حالی که خودش به کتک خوردن سزاوارتر از اوست .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : أَلَا وَإِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ وَرَسُولُهُ بَرِيَانِ مِمَّنْ أَضَرَ بِامْرَأَةٍ حَتَّى تَخْتَلَعَ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدانید که خداوند عز و جل و رسول او بیزارند از کسی که زنش را چنان بیازارد تا آن زن طلاق خلع بگیرد .

❦ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : مَنْ كَانَ لَهُ امْرَأَةٌ تُؤْذِيهِ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ صَلَاتَهَا وَلَا حَسَنَةً مِنْ عَمَلِهَا حَتَّى تُعِينَهُ وَتَرْضِيَهُ وَإِنْ صَامَتِ الدَّهْرَ ... وَعَلَى الرَّجُلِ مِثْلُ ذَلِكَ الْوِزْرِ وَالْعَذَابِ إِذَا كَانَ لَهَا مُؤْذِيًا ظَالِمًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کسی زنی داشته باشد که - آن زن - وی را بیازارد ، خداوند نه نماز آن زن را قبول کند و نه کار نیکش را ، هر چند همه عمر روزه بگیرد تا زمانی که به شوهرش کمک کند و او را خشنود سازد . . . مرد نیز اگر زن خود را بیازارد و به او ستم کند، همین گناه و عذاب را دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : جُلوسُ المرءِ عِنْدَ عِيَالِهِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ اعْتِكَافٍ فِي مَسْجِدِي هَذَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : نشستن مرد نزد زن و فرزندش ، نزد خدای متعال محبوبتر است از اعتکاف او در این مسجد من .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ الرَّجُلَ لَيُؤْجَرُ فِي رَفْعِ اللَّقْمَةِ إِلَى فِي امْرَأَتِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : کسی که به طرف دهان همسرش لقمه ای بالا برد پاداش برد .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : إِذَا سَقَى الرَّجُلُ امْرَأَتَهُ أُجِرَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر گاه مرد به زن خود آبی بنوشاند ، پاداش برد .

عنه صلى الله عليه وآله : حَقُّ الْمَرْأَةِ عَلَى زَوْجِهَا أَنْ يَسُدَّ جَوْعَتَهَا، وَأَنْ يَسْتُرَ عَوْرَتَهَا ، وَلَا يُقَبِّحَ لَهَا وَجْهًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : حَقُّ زَنِ بَرِّ شَوْهَرِشِ اَيْنِ اَسْتِ كِه شَكْمَش رَا سِير كَنْدِ وَ بَدَنَش رَا بِيُوشَانْدِ وَ بَرَايِ اَو رُويِ دَرِ هَم نَكَشْدِ .

عنه صلى الله عليه وآله : قَوْلُ الرَّجُلِ لِلْمَرْأَةِ : «إِنِّي أَحِبُّكَ» لَا يَذْهَبُ مِنْ قَلْبِهَا أَبَدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : اَيْنِ سَخَنِ مَرْدِ بِه زَنِ كِه «دوستت دارم» هرگز از دل زن بیرون نرود .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : مَا زَالَ جِبْرَائِيلُ يُوصِيَنِي بِالْمَرْأَةِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ لَا يَنْبَغِي طَلَاقُهَا إِلَّا مِنْ فَاحِشَةٍ مُبَيَّنَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : جِبْرَائِيلُ پیوسته مرا درباره زن سفارش می کرد ، تا جایی که گمان بردم طلاق او جایز نیست مگر در صورت زشتکاری آشکار .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : إِيَّاكُمْ وَتَزَوُّجَ الْحَمَقَاءِ، فَإِنَّ صُحْبَتَهَا ضِيَاعٌ وَوُلْدُهَا ضِبَاغٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : از ازدواج با زن احمق پرهیزید ؛ زیرا همنشینی با او تباهی است و فرزندانش کفتار [صفت] هستند .

رسولُ الله صلى الله عليه وآله : أَعْظَمُ النَّاسِ حَقًّا عَلَى الْمَرْأَةِ زَوْجُهَا ، وَأَعْظَمُ النَّاسِ حَقًّا عَلَى الرَّجُلِ أُمُّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بزرگترین حق را بر زن ، شوهر او دارد و بزرگترین حق را بر مرد ، مادر او دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : وِيلٌ لِّامْرَأَةٍ أَغْضَبَتْ زَوْجَهَا، وَطُوبَى لِّامْرَأَةٍ رَضِيَ عَنْهَا زَوْجُهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : وای بر زنی که شوهرش را ناراحت کند و خوشا به حال زنی که شوهرش از او راضی باشد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : تَزَوَّجُوا فِي الْحِجْرِ الصَّالِحِ، فَإِنَّ الْعِرْقَ دَسَّاسٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با خانواده خوب و شایسته وصلت کنید ؛ زیرا رگ و ریشه اثر دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : تَخَيَّرُوا لِنُطْفِكُمْ ، فَإِنَّ النِّسَاءَ يَلِدْنَ أَشْبَاهَ إِخْوَانِهِنَّ وَأَخَوَاتِهِنَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای نطفه های خود گزینش کنید ؛ زیرا زنان بچه هایی همانند برادران و خواهران خود به دنیا می آورند .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ نِسَاءٍ أُمَّتِي أَصْبَحُهُنَّ وَجَهَا وَأَقْلَهُنَّ مَهْرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین زنان امت من ، خوبروترین و کم مهریه ترین آنان هستند .

عنه صلى الله عليه وآله : خَيْرُ الصَّدَاقِ أَيْسَرُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین مهریه، سبک ترین آن است .

عنه صلى الله عليه وآله : لَا يُخْتَارُ حُسْنُ وَجْهِ الْمَرْأَةِ عَلَى حُسْنِ دِينِهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نباید حُسن صورت زن را بر حُسن دینداری او برگزید (برتری داد) .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ دِينَهُ وَأَمَانَتَهُ يَخْطُبُ (إِلَيْكُمْ) فَزَوِّجُوهُ ، إِنْ لَا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه کسی به خواستگاری نزد شما آمد و دینداری و امانتداری او را پسندیدید ، به او زن دهید ؛ که اگر چنین نکنید ، در روی زمین تبهکاری و فساد بزرگ پدید خواهد آمد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ تَزَوَّجَ امْرَأَةً لَا يَتَزَوَّجُهَا إِلَّا لِجَمَالِهَا لَمْ يَرْ فِيهَا مَا يُحِبُّ ، وَمَنْ تَزَوَّجَ امْرَأَةً لَا يَتَزَوَّجُهَا إِلَّا وَكَلَهُ اللَّهُ إِلَيْهِ ، فَعَلَيْكُمْ بِذَاتِ الدِّينِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که با زنی به خاطر زیبایی اش ازدواج کند ، دلخواه خود را در او نبیند و هر که با زنی به خاطر مال و ثروتش ازدواج کند خداوند او را به همان مال و ثروت واگذارد ، پس بر شما باد [ازدواج با] زنان متدین .

عنه صلى الله عليه و آله : شِرَارُكُمْ غُرَابُكُمْ ، رَكَعَتَانِ مِنْ مُتَأَهِّلٍ خَيْرٌ مِنْ سَبْعِينَ رَكَعَةً مِنْ غَيْرِ مُتَأَهِّلٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدترین افراد شما عزبهای [بدون همسران] شمايند ؛ دو رکعت نماز فرد متأهل بهتر است از هفتاد رکعت نماز فرد غير متأهل .

رسول الله صلى الله عليه و آله : شِرَارُ مَوْتَاكُمْ الْعُرَابُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدترین مردگان شما عزبهايند. (بدون همسر)

عنه صلى الله عليه و آله : اتَّخَذُوا الْأَهْلَ ؛ فَإِنَّهُ أَرْزَقُ لَكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زن بگیرید ؛ که ازدواج کردن روزی شما را بیشتر می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : زَوْجُوا أَيَامَكُمْ ، فَإِنَّ اللَّهَ يُحْسِنُ لَهُمْ فِي أَخْلَاقِهِمْ ، وَيُوسِّعُ لَهُمْ فِي أَرْزَاقِهِمْ ، وَيَزِيدُهُمْ فِي مَرْوَاتِهِمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مردان بی همسر خود را زن دهید ؛ زیرا با این کار خداوند اخلاق آنان را نیکو می گرداند و روزی هایشان را زیاد می کند و بر جوانمردیهای آنان می افزاید .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ شَابٍّ تَزَوَّجَ فِي حَدَاثَةِ سِنِّهِ إِلَّا عَجَّ شَيْطَانُهُ ؛ يَا وَيْلَهُ ، يَا وَيْلَهُ ! عَصَمَ مِنِّي ثُلُثِي دِينِهِ ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ الْعَبْدُ فَيَا ثُلُثَ الْبَاقِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ جوانی نیست که در دوره جوانی اش ازدواج کند ، مگر آن که شیطان او فریاد برآورد که : ای وای ، ای وای ! دو سوم دینش را از [گزند] من حفظ کرد . بنابراین ، بنده باید برای حفظ يك سوم دیگر ، تقوای الهی در پیش گیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا تَزَوَّجَ الْعَبْدُ فَقَدْ اسْتَكْمَلَ نِصْفَ الدِّينِ ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ فِي النِّصْفِ الْبَاقِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه آدمی ازدواج کند ، نصف دین را به دست آورده است و برای نصف دیگر باید تقوای خدا پیشه کند .

• عنه صلی الله علیه و آله : الْمُتَزَّوِّجُ النَّائِمُ أَفْضَلُ عِنْدَ اللَّهِ مِنَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ الْعَرَبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ازدواج کرده خفته ، نزد خدا فضیلت دارد بر ازدواج نکرده روزه گیر شب زنده دار .

• عنه صلی الله علیه و آله : مَا بُنِيَ فِي الْإِسْلَامِ بِنَاءً أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ ، وَأَعَزَّ مِنَ التَّزْوِيجِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در اسلام هیچ بنایی ساخته نشد که نزد خداوند عز و جل محبوبتر و ارجمندتر از ازدواج باشد .

• عنه صلی الله علیه و آله : النِّكَاحُ سُنَّتِي ، فَمَنْ رَغِبَ عَنْ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ازدواج سنت من است ؛ پس هر که از سنت من روی گرداند از من نیست .

• قرآن:

«وَأَنْكِحُوا الْأَيَامَى مِنْكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ» .

«وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» .

«بی همسران خود و غلامان و کنیزان شایسته تان را همسر دهید . اگر تهیدست باشند خدا از فضل و کرم خود توانگرشان کند که خدا گشایشگر داناست» .

«و از نشانه های او این است که برای شما از خودتان جفتهایی آفرید ، تا بدانها آرام گیرید و میانتان دوستی و مهربانی نهاد . همانا در اینها نشانه هایی است برای مردمی که می اندیشند» .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَلْقَى اللَّهَ طَاهِرًا مُطَهَّرًا فَلْيَلْقَهُ بِزَوْجَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دوست دارد که پاک و پاکیزه خدا را دیدار کند ، با داشتن همسر به دیدارش رود .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : أَرْهَدُ النَّاسِ مَنْ اجْتَنَبَ الْحَرَامَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زاهدترین مردم کسی است که از حرام دوری کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا يُرِيحُ الْقَلْبَ وَالْبَدَنَ ، وَالرَّغْبَةُ فِيهَا تُتْعِبُ الْقَلْبَ وَالْبَدَنَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بی رغبتی به دنیا ، تن و جان را آسایش می بخشد و رغبت به آن، تن و جان را به رنج می افکند .

عنه صلی الله علیه و آله : الزُّهْدُ لَيْسَ بِتَحْرِيمِ الْحَلَالِ ، وَلَكِنْ أَنْ يَكُونَ بِمَا فِي يَدَيِ اللَّهِ أَوْثَقَ مِنْهُ بِمَا فِي يَدَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زهد ، به معنای حرام کردن حلال [بر خود] نیست ، بلکه بدین معناست که انسان اطمینانش به آنچه در دست خداست بیشتر باشد از آنچه در دست خود اوست .

قرآن:

«لِكَيْلَا تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا آتَاكُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ» .

«تا بر آنچه از دستتان می رود اندوهگین نشوید و به آنچه دستتان می آید شادمانی نکنید . و خدا هیچ متکبر فخرفروشی را دوست ندارد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الزُّهْدُ فِي الدُّنْيَا قَصْرُ الْأَمَلِ ، وَشُكْرُ كُلِّ نِعْمَةٍ ، وَالْوَرَعُ عَنْ كُلِّ مَا حَرَّمَ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بی رغبتی به دنیا عبارت است از کوتاه کردن آرزو و به جای آوردن شکر هر نعمتی و پرهیز از هر آنچه خداوند حرام کرده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : عَلَى كُلِّ نَفْسٍ مِنْ بَنِي آدَمَ كُتِبَ حَظٌّ مِنَ الزِّنَا أَدْرَكَ ذَلِكَ لَا مَحَالَةَ ، فَالْعَيْنُ زِنَاهَا النَّظَرُ ، وَالرَّجُلُ زِنَاهَا الْمَشْيُ ، وَالْأُذُنُ زِنَاهَا الْاسْتِمَاعُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر هر عضوی از اعضای انسان بهره ای از زنا نوشته شده که لاجرم به آن می رسد ؛ مثلاً زنای چشم نگاه کردن است و زنای پا ، رفتن و زنای گوش ، شنیدن .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا تَعَبَّدُوا لِلَّهِ بِشَيْءٍ مِثْلَ الزُّهْدِ فِي الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند را با هیچ عبادتی همانند دل برکندن از دنیا نپرستیدند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يا علي في الزنا ست خصال : ثلاث منها في الدنيا وثلاث في الآخرة ، فأما التي في الدنيا فيذهب بالبهاء ، ويُعجلُ الفناء ، ويقطع الرزق ، وأما التي في الآخرة فسوء الحساب ، وسخط الرحمن ، والخلود في النار .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! زنا شش پیامد دارد : سه پیامد در دنیا و سه دیگر در آخرت ؛ پیامدهای دنیایی اش این است که آبرو را می برد ، مرگ را شتاب می بخشد و روزی را می بُرد؛ و پیامدهای آخرتش حسابرسی سخت و دقیق ، خشم خدای رحمان، و جاودانگی در آتش است .

قرآن: «وَلَا تَقْرَبُوا الزَّيْنَىٰ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا» .

«و به زنا نزدیک مشوید که آن فحشاست و بد راهی است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : اِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عَلَى امْرَأَةٍ ذَاتِ بَعْلٍ مَلَأَتْ عَيْنَهَا مِنْ غَيْرِ زَوْجِهَا أَوْ غَيْرِ ذِي مَحَرَمٍ مِنْهَا ، فَإِنَّهَا إِنْ فَعَلَتْ ذَلِكَ أَحْبَطَ اللَّهُ كُلَّ عَمَلٍ عَمِلَتْهُ ، فَإِنْ أَوْطَأَتْ فِرَاشَهُ غَيْرَهُ كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُحْرِقَهَا بِالنَّارِ بَعْدَ أَنْ يُعَذِّبَهَا فِي قَبْرِهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زن شوهرداری که مرد بیگانه ای یا نامحرمی چشمش را پر کرده باشد ، مورد خشم شدید خداوند عز و جل است ؛ زیرا که اگر چنین باشد، خداوند همه اعمال او را باطل گرداند و اگر به شوهر خود خیانت ورزد ، بر خداست که او را بعد از عذاب دادن در قبر، به آتش دوزخ بسوزاند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا أَرَدْتَ أَنْ يُثْرِيَ اللَّهُ مَالَكَ فَزَكَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر می خواهی که خداوند دارایی تو را زیاد کند ، زکات آن را بپرداز .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَغْرِسُ غَرْسًا أَوْ يَزْرَعُ زَرْعًا ، فَيَأْكُلُ مِنْهُ طَيْرٌ أَوْ إِنْسَانٌ أَوْ بَهِيمَةٌ ، إِلَّا كَانَ لَهُ بِهِ صَدَقَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر مسلمانی درختی بنشاند ، یا زراعتی بکارد و انسانی یا پرنده ای یا چرنده ای از محصول آن بخورد ، برای وی صدقه محسوب شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْأَرْوَاحُ جُنُودٌ مُجَنَّدَةٌ ، فَمَاتَعَارَفَ مِنْهَا ائْتَلَفَ ، وَمَا تَنَافَرَ مِنْهَا اخْتَلَفَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ارواح لشکریانی فراهم آمده هستند ؛ آنها که یکدیگر را بشناسند با هم انس می گیرند و آنان که همدیگر را نشناسند از هم جدا می شوند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ لَمْ يُغْفَرْ لَهُ فِي شَهْرِ رَمَضَانَ فَيُفِيَّ شَهْرٍ يُغْفَرْ لَهُ ؟ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که در رمضان آمرزیده نشود ، در کدام ماه آمرزیده می شود؟ !

عنه صلی الله علیه و آله - فِي خُطْبَتِهِ عِنْدَ إِقْبَالِ شَهْرِ رَمَضَانَ - إِنَّ الشَّقِيَّ مَنْ حُرِمَ غُفْرَانَ اللَّهِ فِي هَذَا الشَّهْرِ الْعَظِيمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در خطبه اش به هنگام فرا رسیدن ماه رمضان - فرمود : همانا بدبخت کسی است که در این ماه بزرگ از آمرزش خداوند محروم ماند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَدْرَكَ شَهْرَ رَمَضَانَ فَلَمْ يُغْفَرْ لَهُ فَأَبْعَدَهُ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که ماه رمضان را دریابد و آمرزیده نشود ، خداوند او را [از رحمت خود] دور گرداند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا اسْتَهْلَّ رَمَضَانُ غُلِّقَتْ أَبْوَابُ النَّارِ ، وَفُتِحَتْ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ ، وَصُفِّدَتِ الشَّيَاطِينُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چون هلال ماه رمضان پدیدآید ، درهای دوزخ بسته گردد و درهای بهشت گشوده شود و شیاطین به زنجیر کشیده شوند .

عنه صلی الله علیه و آله : لَوْ يَعْلَمُ الْعَبْدُ مَا فِي رَمَضَانَ لَوَدَّ أَنْ يَكُونَ رَمَضَانَ السَّنَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر بنده ارزش ماه رمضان را بداند، آرزو می کند که سراسر سال، رمضان باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَبْوَابَ السَّمَاءِ تُفْتَحُ فِي أَوَّلِ لَيْلَةٍ مِنْ شَهْرِ رَمَضَانَ ، وَلَا تُغْلَقُ إِلَى آخِرِ لَيْلَةٍ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : درهای آسمان در نخستین شب ماه رمضان گشوده می شود و تا آخرین شب آن بسته نمی شود .

قرآن:

«شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ

مِنْكُمْ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَنْ كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمْ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمْ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ» .

«ماه رمضان ، ماهی که در آن برای راهنمایی مردم و بیان راه روشن هدایت و جدا ساختن حق از باطل ، قرآن نازل شده است . پس هر کس از شما که این ماه را دریابد ، باید که در آن روزه بدارد و هر کس که بیمار یا در سفر باشد به همان تعداد از روزهای دیگر [روزه بگیرد] . خدا برای شما راحتی و آسانی می خواهد و خواهان سختی برای شما نیست . و باید که آن شمار را کامل کنید . و خدا را بدان سبب که راهنماییتان کرده است به بزرگی یاد کنید و باشد که سپاسگزار باشید» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّمَا سُمِّيَ الرَّمَضَانُ لِأَنَّهُ يَرْمَضُ الذُّنُوبَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : رمضان را رمضان نامیده اند چون گناهان را می سوزاند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : كَانَ فِيهَا [أَيُّ صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَام] :...: عَلَى الْعَاقِلِ مَا لَمْ يَكُنْ مَغْلُوبًا عَلَى عَقْلِهِ أَنْ يَكُونَ لَهُ سَاعَاتٌ : سَاعَةٌ يُنَاجِي فِيهَا رَبَّهُ عَزَّوَجَلَّ ، وَسَاعَةٌ يُحَاسِبُ نَفْسَهُ ، وَسَاعَةٌ يَتَفَكَّرُ فِيمَا صَنَعَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ إِلَيْهِ ، وَسَاعَةٌ يَخْلُو فِيهَا بِحَظِّ نَفْسِهِ مِنَ الْحَلَالِ؛ فَإِنَّ هَذِهِ السَّاعَةَ عَوْنٌ لِّتِلْكَ السَّاعَاتِ وَاسْتِجْمَامٍ لِلْقُلُوبِ وَتَوَزِيعٍ لِّهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : در صحف ابراهیم آمده است که: خردمند ، مادام که خردش از او گرفته نشده ، باید ساعاتی را برای خود در نظر گیرد ؛ زمانی برای مناجات با پروردگارش عز و جل ، و زمانی برای محاسبه نفس، و زمانی برای اندیشیدن در آنچه که خداوند عز و جل به وی ارزانی داشته است و زمانی برای کامجویی خود از راه حلال ؛ زیرا این زمان کمکی است به آن سه زمان دیگر و مایه آسودگی و رفع خستگی دلها .

رسول الله صلى الله عليه وآله: إِنَّ فِي الرَّفْقِ الزِّيَادَةَ وَالْبِرْكَاتِ، وَمَنْ يُحَرِّمِ الرَّفْقَ يُحَرِّمِ الْخَيْرَ.

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : همانا در ملایمت، فزونی و برکت است و کسی که از ملایمت محروم باشد، از خیر محروم شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ هَذَا الدِّينَ مَتِينٌ فَأَوْغِلُوا فِيهِ بِرَفْقٍ ، وَلَا تُكْرِهُوا عِبَادَةَ اللَّهِ إِلَى عِبَادِ اللَّهِ فَتَكُونُوا كَالرَّاكِبِ الْمُنْبَتِّ الَّذِي لَا سَفَرًا قَطَعَ وَلَا ظَهْرًا أَبْقَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا این دین استوار است ؛ پس با ملایمت در آن وارد شوید و عبادت خدا را بر بندگان خدا تحمیل نکنید که در آن صورت به سوار درمآنده ای می مانید که، نه راهی را پیموده و نه مرکبی [با نشاط] به جا گذاشته است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَعْقَلُ النَّاسِ أَشَدُّهُمْ مُدَارَاةً لِلنَّاسِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خردمندترین مردم ، با مداراترین آنها با مردم است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ رَفِيقٌ يُحِبُّ الرَّفْقَ فَيَأْمُرُ كُلَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل ملایم و مهربان است و ملایمت را در هر کاری دوست دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِأَهْلِ بَيْتٍ خَيْرًا أَدْخَلَ عَلَيْهِمْ بَابَ رَفْقٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند خیر خانواده ای را بخواهد باب ملایمت و مهربانی را به روی آنان بگشاید .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا اصْطَحَبَ اثْنَانِ إِلَّا كَانَ أَعْظَمُهُمَا أَجْرًا وَأَحَبُّهُمَا إِلَى اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَرْفَقَهُمَا بِصَاحِبِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ دو نفری با هم رفاقت نکنند جز این که اجر آن کس بیشتر و نزد خداوند عز و جل محبوبتر است که با رفیقش ملایم تر باشد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ الرَّفْقَ لَمْ يُوضَعْ عَلَى شَيْءٍ إِلَّا زَانَهُ ، وَلَا نُزِعَ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا شَانُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ملایمت و مهربانی با هیچ چیز همراه نشد جز این که آن را آراست و از هیچ چیز برداشته نشد ، مگر این که آن را زشت کرد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِرْضَ بِقَسَمِ اللَّهِ تَكُنْ أَغْنَى النَّاسِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به قسمت خدا راضی باش ، تا غنی ترین مردم باشی .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا ابْتَلَاهُ، فَإِنْ صَبَرَ اجْتَبَاهُ ، وَإِنْ رَضِيَ اصْطَفَاهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خدا بنده ای را دوست بدارد، مبتلایش گرداند ؛ اگر صبر کرد، او را [رای خود] بر می گیرد و اگر خشنود بود، او را بر می گزیند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لَا تَسْتَرْضِعُوا الْحَمَقَاءَ ، وَلَا الْعَمَشَاءَ؛ فَإِنَّ اللَّبْنَ يُعَدِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زنان کم خرد و زنان مبتلا به ضعف و آبریزش چشم را به دایگی مگیرید ؛ زیرا شیر اثر می گذارد .

قرآن:

«وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ» .

«و مادرانی که بخواهند شیردادن به فرزندان خود را کامل سازند ، دو سال تمام شیرشان بدهند» .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لَيْسَ لِلصَّبِيِّ لَبَنٌ خَيْرٌ مِنْ لَبَنِ أُمِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برای کودک ، شیری بهتر از شیر مادرش نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : لَعَنَ اللَّهُ الرَّاشِيَّ وَالْمُرْتَشِيَّ وَالرَّائِشَ الَّذِي يَمْشِي بَيْنَهُمَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدا لعنت کند رشوه دهنده و رشوه گیرنده و واسطه بین آن دورا .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَالرَّشْوَةَ فَإِنَّهَا مَحْضُ الْكُفْرِ ، وَلَا يَشْتُمُ صَاحِبُ الرَّشْوَةِ رِيحَ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از رشوه گرفتن دوری کنید که آن کفر محض است و رشوه گیر بوی بهشت را استشمام نمی کند .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ الرِّزْقِ مَا يَكْفِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین روزی آن است که به قدر کفایت باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا قَلَّ وَكَفَى خَيْرٌ مِمَّا كَثُرَ وَأَلْهَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : روزی اندک و بسنده بهتر است از روزی بسیار و بازدارنده [از یاد خدا] .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : اللَّهُمَّ ارْزُقْ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ مَنْ أَحَبَّ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ ، الْعَفَافَ وَالْكَفَافَ ، وَارْزُقْ مَنْ أَبْغَضَ مُحَمَّدًا وَآلَ مُحَمَّدٍ الْمَالَ وَالْوَلَدَ .

پیامبر خداصلی الله علیه وآله : خدایا! به محمد و خاندان محمد و به کسی که محمد و خاندان او را دوست دارد ، خویشتنداری و روزی به قدر کفاف عطا فرما و به هرکه محمد و آل محمد را دشمن دارد مال و فرزند روزی کن .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَلْعُونٌ مَلْعُونٌ مَن ضَيَّعَ مَن يَعُولُ❦ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : ملعون است ، ملعون است کسی که [به دلیل عدم تأمین هزینه]عائله خود ، آنان را ضایع کند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَن أَكَلَ مِنْ كَدِّ يَدِهِ ، نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهِ بِالرَّحْمَةِ ثُمَّ لَا يُعَذِّبُهُ أَبَدًا❦ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : هرکه از دسترنج خود بخورد ، خداوند با نظر رحمت به او بنگرد و هرگز عذابش نکند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَن أَكَلَ مِنْ كَدِّ يَدِهِ ، مَرَّ عَلَى الصَّرَاطِ كَالْبَرْقِ الْخَاطِفِ❦ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : هرکه از دسترنج خود بخورد، مانند برق جهنده از صراط بگذرد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ أَنْ يَرَى عَبْدَهُ تَعَبًا فِي طَلَبِ الْحَلَالِ❦ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : خداوند متعال دوست دارد که بنده خود را در طلب [روزی] حلال خسته ببیند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : طَلَبُ الْحَلَالِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَمُسْلِمَةٍ❦ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : طلب [درآمد] حلال، بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است .

❦ رسولُ اللَّهِ صلى الله عليه و آله : الْعِبَادَةُ عَشْرَةُ أَجْزَاءٍ تِسْعُهُ أَجْزَاءٌ فِي طَلَبِ الْحَلَالِ❦ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : عبادت ده جزء دارد، که نه جزء آن طلب [روزی] حلال است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : الْكَادُّ عَلَى عِيَالِهِ كَالْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ❦ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : کسی که برای [کسب روزی] خانواده اش زحمت بکشد ، مانند مجاهد در راه خداست .

❦ رسولُ اللَّهِ صلى الله عليه و آله : مَن حَبَسَ عَنْ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ شَيْئًا مِنْ حَقِّ حَرَمِ اللَّهِ عَلَيْهِ بَرَكَةَ الرِّزْقِ إِلَّا أَنْ يَتُوبَ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که حقّی از حقوق برادر مسلمان خود را از او دریغ و باز دارد ، خداوند برکت روزی را بر او حرام گرداند مگر آن که توبه کند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله - لَمَّا قِيلَ لَهُ : أَحَبُّ أَنْ يُوسَّعَ عَلَيَّ فِي الرِّزْقِ ؟ - : دُمُّ عَلَى الطَّهَارَةِ يُوسَّعُ عَلَيْكَ فِي الرِّزْقِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - آنگاه که به ایشان عرض شد : دوست دارم روزی ام گسترش یابد - فرمود : پیوسته در حال طهارت باش ، روزی ات گسترش می یابد .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : أَكثَرُوا مِنَ الصَّدَقَةِ تُرْزَقُوا ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زیاد صدقه بدهید ، تا روزی داده شوید .

❦ رسولُ الله صلی الله علیه و آله : الرِّزْقُ أَسْرَعُ إِلَى مَنْ يُطْعِمُ الطَّعَامَ ، مِنَ السَّكِينِ فِي السَّنَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روزی کسی که اطعام می کند ، سریعتر از فرو رفتن کارد در کوهان شتر ، به سویی می آید .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ اسْتَبْطَأَ الرِّزْقَ فَلْيُكْثِرْ مِنَ التَّكْبِيرِ ، وَمَنْ كَثُرَ هَمُّهُ وَغَمُّهُ فَلْيُكْثِرْ مِنَ الِاسْتِغْفَارِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که در روزی خود تأخیر و تنگی بیند ، باید زیاد تکبیر بگوید و کسی که اندوه و غمش زیاد شود ، بسیار استغفار کند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ نِعْمَةً فَلْيَحْمَدِ اللَّهَ تَعَالَى ، وَمَنْ اسْتَبْطَأَ (عَلَيْهِ) الرِّزْقَ فَلْيَسْتَغْفِرِ اللَّهَ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که خداوند تعالی به او نعمتی ارزانی دارد ، باید خدای تعالی را حمد و سپاس گوید و هر که روزی اش به تأخیر افتد از خداوند آمرزش بخواهد .

❦ رسولُ الله صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى : لِيَحْذَرُ عَبْدِي الَّذِي يَسْتَبْطِئُ رِزْقِي أَنْ أَغْضَبَ فَأَفْتَحَ عَلَيْهِ بَابًا مِنَ الدُّنْيَا ❦ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند سبحان و بزرگ می فرماید : آن بنده ام که مرا در رساندن روزی کند می شمارد، بترسد از این که به خشم آیم و دری از دنیا را به رویش بگشایم !

❦ رسولُ الله صلی الله علیه و آله : لَا تَهْتَمَّ لِرِزْقِ غَدٍ فَإِنَّ كُلَّ غَدِيَّاتِي بِرِزْقِهِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : غم روزی فردا را مخور ؛ زیرا هر فردایی روزی را با خود می آورد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَوْ أَنَّ ابْنَ آدَمَ فَرَّ مِنْ رِزْقِهِ كَمَا يَفِرُّ مِنَ الْمَوْتِ لَأَدْرَكَهُ كَمَا يُدْرِكُهُ الْمَوْتُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر آدمی همچنان که از مرگ می گریزد از روزی می گریخت ، باز روزی به او می رسید همچنان که مرگ به او می رسد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا وَإِنَّ الرُّوحَ الْأَمِينَ نَفَثَ فَيُرْوِي أَنَّهُ لَنْ تَمُوتَ نَفْسٌ حَتَّى تَسْتَكْمَلَ رِزْقَهَا ، فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَجْمِلُوا فِي الطَّلَبِ ، وَلَا يَحْمِلُ أَحَدُكُمْ اسْتِبْطَاءَ شَيْءٍ مِنَ الرِّزْقِ أَنْ يَطْلُبَهُ بَغَيْرِ حِلِّهِ ، فَإِنَّهُ لَا يُدْرِكُ مَا عِنْدَ اللَّهِ إِلَّا بِطَاعَتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا روح الامین در دلم چنین افکند که هیچ کس نمیرد تا روزی اش را به طور کامل دریافت کند ؛ پس، از خدا بترسید و در طلب روزی آرام باشید و دیر رسیدن روزی شما را وادار نکند که آن را از راه غیر حلال بجوئید ؛ زیرا آنچه نزد خداست جز با طاعت او به دست نمی آید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ الرِّزْقَ لَا يَجْرُهُ حَرَصٌ حَرِيصٌ وَلَا يَصْرِفُهُ كَرَاهِيَةٌ كَارِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نه حرص زدن حریص ، روزی را به سوی او می کشاند و نه ناخوش داشتن کسی، آن را از او باز می دارد .

قرآن:

«وَمِمَّنْ دَابَّةٌ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُبِينٍ» .

«و هیچ جنبنده ای در روی زمین نیست ، جز آن که روزی اش بر عهده خداست و قرارگاه و مکان نقل و انتقالش را می داند ؛ این همه در کتابی روشن (لوح محفوظ) آمده است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تَتَشَاغَلْ عَمَّا فُرِضَ عَلَيْكَ بِمَا قَدْ ضُمِّنَ لَكَ فَإِنَّهُ لَيْسَ بِفَائِتِكَ مَا قَدْ قُسِّمَ لَكَ ، وَلَسْتَ بِلَا حِقِّ مَا قَدْ زُوِيَ عَنْكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مبادا با پرداختن به کسب روزی تضمین شده، از آنچه بر تو واجب شده است بازمانی ؛ زیرا قسمت تو از روزی می رسد و آنچه قسمت تو نباشد به آن دست نمی یابی .

رسول الله صلی الله علیه و آله : صَلُّوا أَرْحَامَكُمْ وَلَوْ بِالسَّلَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : صله رحم کنید ، گرچه با يك سلام .

قرآن:

«فَهَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ تَوَلَّيْتُمْ أَنْ تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ وَتَقَطَّعُوا أَرْحَامَكُمْ * أُولَئِكَ الَّذِينَ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فَأَصَمَّهُمْ وَأَعَمَّى أَبْصَارَهُمْ» .

«آیا اگر به حکومت رسیدید ، می خواهید در زمین فساد کنید و پیوند خویشاوندیتان را ببرید؟ اینانند که خدا لعنتشان کرده است پس گوشه‌هایشان را کر و چشمانشان را کور ساخته است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْمَلَائِكَةَ لَا تَنْزِلُ عَلَى قَوْمٍ فِيهِمْ قَاطِعُ رَحِمٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا رحمت [خداوند] بر مردمی که در میان آنها قطع کننده رحم باشد ، فرود نمی آید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تَقْطَعْ رَحِمَكَ وَإِنْ قَطَعَتْكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از خویشاوند خود مبر گرچه او از تو ببرد .

عنه صلی الله علیه و آله : سِرُّ سَنَةِ صَلِّ رَحِمَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای به جا آوردن صله رحم [حتی اگر شده] يك سال راه بپیمای .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَعْجَلَ الْخَيْرِ ثَوَابِ صَلَّةِ الرَّحِمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا ثواب صله رحم زودتر از ثواب هر کار خیر دیگری می رسد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : تَعَرَّضُوا لِرَحْمَةِ اللَّهِ بِمَا أَمَرَكُمْ بِهِ مِنْ طَاعَتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با فرمان بردن از او امر خداوند ، خود را در معرض رحمت او قرار دهید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَوْ تَعْلَمُونَ قَدْرَ رَحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى لَا تَكَلَّمْتُمْ عَلَيْهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر اندازه رحمت خداوند متعال را می دانستید ، حتما به آن تکیه می کردید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى خَلَقَ مِائَةَ رَحْمَةٍ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ، كُلُّ رَحْمَةٍ مِنْهَا طَبَقٌ مَا بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ ، فَأَهْبَطَ رَحْمَةً مِنْهَا إِلَى الْأَرْضِ فَبِهَا تَرَاخَمَ الْخَلْقُ ، وَبِهَا تَعَطَّفُ الْوَالِدَةُ عَلَى وَلَدِهَا ، وَبِهَا تَشْرَبُ الطَّيْرُ وَالْوَحْشُ مِنَ الْمَاءِ ، وَبِهَا تَعِيشُ الْخَلَائِقُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال روزی که آسمانها و زمین را آفرید ، صد رحمت بیافرید که هر رحمتی به اندازه فاصله آسمان و زمین است . پس ، از آن رحمتها یکی را به زمین فرود آورد که به سبب آن خلائق به یکدیگر ترحم می کنند و مادر به فرزندش مهر می ورزد و پرندگان و حیوانات آب می نوشند و مردمان زندگی می کنند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اِرْحَمُوا عَزِيزًا ذَلَّ ، وَغَنِيًّا افْتَقَرَ ، وَعَالِمًا ضَاعَ فِي زَمَانٍ جُهَالٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به عزیزی که خوار گشته و توانگری که تهیدست شده و دانشمندی که در روزگار نادانان تباه گردیده است ، رحم و مهربانی کنید .

عنه عليه السلام : اِرْحَمِ الْمَسَاكِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با مسکینان مهربانی کن .

عنه صلى الله عليه وآله : يُنَادِي مُنَادٍ فِي النَّارِ : يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ نَجِّنِي مِنَ النَّارِ ، فَيَأْمُرُ اللَّهُ مَلَكًا فَيُخْرِجُهُ حَتَّى يَقِفَ بَيْنَ يَدَيْهِ ، فيقولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : هَلْ رَحِمْتَ عُصْفُورًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آواز دهنده ای در دوزخ فریاد می زند : مهربانان! بخشایشگرا! مرا از آتش رهایی ده . پس خداوند فرشته ای را فرمان می دهد که او را از آتش بیرون می آورد و در پیشگاه پروردگار می ایستد . خداوند عزوجل به او می فرماید : آیا تو به گنجشکی رحم کردی؟

قرآن:

«مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» .

«ثُمَّ كَانَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا بِالْمَرْحَمَةِ * أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْمَيْمَنَةِ» .

«محمّد پیامبر خداست و کسانی که با او هستند بر کافران سختگیرند و با یکدیگر مهربان»

«سپس از کسانی شد که ایمان آورده اند و یکدیگر را به شکیبایی و مهربانی سفارش می کنند. اینان اهل سعادتند» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : الرَّاحِمُونَ يَرْحَمُهُمُ الرَّحْمَنُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى ، اِرْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُم مِّنْ فِي السَّمَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدای رحمانِ خجسته و والا ، به مردمانِ دلرحم رحم می کند . به ساکنان زمین رحم کنید تا آن که در آسمان است به شما رحم کند .

عنه صلى الله عليه و آله : دِرْهَمُ رَبَا أَعْظَمُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ مِنْ سَبْعِينَ زَنِيَّةً كُلَّهَا بِذَاتِ مَحْرَمٍ فِي بَيْتِ اللَّهِ الْحَرَامِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : يك درهم ربا، نزد خداوند عز و جل بدتر از هفتاد بار زنا کردن است که همه آنها با محارم و در خانه خدا باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَتَيْتُ لَيْلَةَ أُسْرِيَ بِي عَلَى قَوْمٍ بُطُونُهُمْ كَالْبُيُوتِ فِيهَا الْحَيَّاتُ تُرَى مِنْ خَارِجِ بُطُونِهِمْ ، فَقُلْتُ : مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جَبْرَيْلُ ؟ قَالَ : هَؤُلَاءِ أَكَلَةُ الرَّبَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شبی که به معراج رفتم ، بر مردمی گذشتم که شکمهایشان چون خانه ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون شکمهایشان دیده می شد . پرسیدم : ای جبرئیل! اینها کیستند؟ گفت : اینان ربا خوارانند .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ لَعَنَ آكِلَ الرَّبَا وَمُوكِلَهُ وَكَاتِبَهُ وَشَاهِدِيهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل ربا خوار و ربا دهنده و کاتب و گواهان بر آن را لعنت کرده است .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْوَالِيَّ إِذَا اجْتَهَدَ فَأَصَابَ الْحَقَّ فَلَهُ أَجْرَانِ، وَإِنْ اجْتَهَدَ فَأَخْطَأَ الْحَقَّ فَلَهُ أَجْرٌ وَاحِدٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : حکمران اگر بکوشد و به حق دست یابد، دو اجر دارد و اگر بکوشد، اما به حق نرسد، يك اجر دارد .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : تَعْمَلُ هَذِهِ الْأُمَّةُ بُرْهَةً مِنْ كِتَابِ اللَّهِ ، ثُمَّ تَعْمَلُ بُرْهَةً بِسُنَّةِ رَسُولِ اللَّهِ ، ثُمَّ تَعْمَلُ بِالرَّأْيِ ، فَإِذَا عَمِلُوا بِالرَّأْيِ فَقَدْ ضَلُّوا وَأَضَلُّوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : این امت مدّت زمانی به کتاب خدا عمل می کنند و سپس مدّتی به سنّت رسول خدا و آن گاه مدّتی به رأی . پس هرگاه به رأی عمل کنند ، گمراه شوند و دیگران را نیز گمراه سازند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : السِّرُّ أَفْضَلُ مِنَ الْعَلَانِيَةِ ، وَالْعَلَانِيَةُ لِمَنْ أَرَادَ الْاِقْتِدَاءَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : [عبادت وحسنه] نهانی بهتر از آشکار است . انجام آشکار [این کارها] برای کسی [خوب] است که بخواهد الگو قرار گیرد .

عنه صلی الله علیه و آله - حِينَ سَأَلَ أَلَهُ رَجُلٌ : يَا رَسُولَ اللَّهِ صلی الله علیه و آله ، فِيمَ النَّجَاةُ ؟ - : أَنْ لَا يَعْمَلَ الْعَبْدُ بِطَاعَةِ اللَّهِ يُرِيدُ بِهَا النَّاسَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به مردی که پرسید: ای رسول خدا ! نجات در چیست؟ - فرمود : در این که بنده طاعت خدا را به خاطر مردم انجام ندهد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبَلُ عَمَلًا فِيهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ رِيَاءٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا خداوند عملی را که در آن به وزن ذره ای ریا باشد نمی پذیرد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْمُرَائِيَّ يُنَادِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ : يَا فَاجِرُ! يَا غَادِرُ ! يَا مُرَائِي ! ضَلَّ عَمَلُكَ ، وَبَطَلَ أَجْرُكَ ، اذْهَبْ فَخُذْ أَجْرَكَ مِمَّنْ كُنْتَ تَعْمَلُ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روز قیامت به ریاکار ندا می شود : ای نابکار ! ای فریبکار ! ای ریاکار ! عملت بر باد شد و مزدت از بین رفت ؛ برو و مزد خود را از همان بگیر که به خاطر او کار می کردی .

عنه صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ سُبْحَانَهُ : إِنِّي أَغْنَى الشُّرَكَاءَ فَمَنْ عَمِلَ عَمَلًا ثُمَّ أَشْرَكَ فِيهِ غَيْرِي فَأَنَا مِنْهُ بَرِيءٌ ، وَهُوَ لِلَّذِي أَشْرَكَ بِهِ دُونِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خدای سبحان می فرماید : همانا من بی نیازترین شریکم . پس، هر که کاری بکند و کسی جز مرا در آن شریک گرداند من از آن کار بیزارم و از آن کسی باشد که او را شریک من قرار داده است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْمَلَكَ لَيَصْعَدُ بِعَمَلِ الْعَبْدِ مُبْتَهِجًا ، فَإِذَا صَعِدَ بِحَسَنَاتِهِ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : اجْعَلُوهَا فِي سَجِّينٍ إِنَّهُ لَيْسَ إِلَيَّ أَرَادَ بِهَا .

پیامبر خداصلی الله علیه وآله : فرشته با خوشحالی عمل بنده را بالا می برد و چون کارهای نیکش را بالا برد، خداوند عز و جل می فرماید: آنها را در سَجِّین [جایی در دوزخ] گذارید ؛ این کارها برای من انجام نشده است .

قرآن:

«وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ خَرَجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ»

«و همانند آن کسان مباشید که سرمست غرور و ریاکارانه از دیار خویش بیرون آمدند و دیگران را از راه خدا بازداشتند . و خدا به هر کاری که می کنند احاطه دارد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : وِلِّ لِلَّذِينَ يَجْتَلِبُونَ الدُّنْيَا بِالْدِّينِ ، يَلْبَسُونَ لِلنَّاسِ جُلُودَ الضَّانِ مِنْ لَيْنِ أَلْسِنَتِهِمْ، كَلَامُهُمْ أَهْلَى مِنَ الْعَسَلِ وَقُلُوبُهُمْ قُلُوبُ الذَّنَابِ، يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى : أَبِي يَغْتَرُّونَ ؟ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : وای بر کسانی که دین را وسیله کسب دنیا می کنند و با زبان نرم خود در برابر مردم به لباس میش در می آیند ، گفتارشان از عسل شیرین تر است و دلهایشان دل گرگ است . خداوند متعال می فرماید : آیا به [رحمت] من غره می شوند؟ !

عنه صلی الله علیه و آله : الرُّوْيَا لَا تُقَصُّ إِلَّا عَلَى مُؤْمِنٍ خَلَا مِنَ الْحَسَدِ وَالْبَغْيِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : رُؤْيَا رَا جَزْ بَرَاى مُؤْمِنِي كَهْ اَزْ حَسَادَتِ وَ فِسَادِ مَبْرَّاسْتِ نَبَايْدِ بَاَزْكَوْ كَرْدِ .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا رَأَى أَحَدُكُمْ الرُّوْيَا الْحَسَنَةَ فَلْيُفَسِّرْهَا وَلْيُخْبِرْ بِهَا ، وَإِذَا رَأَى الرُّوْيَا الْقَبِيحَةَ فَلَا يُفَسِّرْهَا وَلَا يُخْبِرْ بِهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه یکی از شما خواب خوبی دید آن را تعبیر کند و برای دیگران بازگو کند و اگر خواب بدی دید آن را تعبیر نکند و به کسی هم نگوید .

رسول الله صلی الله علیه و آله - فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «لَهُمُ الْبُشْرَى فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ فِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ» - : هِي الرُّوْيَا الْحَسَنَةُ يَرَى الْمُؤْمِنُ فَيُبَشِّرُ بِهَا فِي دُنْيَاهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - درباره آیه «آنان را در زندگی دنیا و آخرت بشارت است ، هیچ تبدیلی در کلمات خدا (در وعده های او) نیست ، این است کامیابی بزرگ» - فرمود

: آن بشارت، خواب خوبی است که مؤمن می بیند و به وسیله آن دردنمایش نوید داده می شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : المَوْتُ كَفَّارَةٌ لِذُنُوبِ الْمُؤْمِنِينَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مرگ ، كفاره گناهان مؤمنان است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْعُمْرَةُ إِلَى الْعُمْرَةِ كَفَّارَةٌ مَا بَيْنَهُمَا ، وَالْحَجَّةُ الْمُتَقَبَّلَةُ ثَوَابُهَا الْجَنَّةُ ، وَمِنَ الذُّنُوبِ ذَنْبٌ لَا تُغْفَرُ إِلَّا بِعَرَفَاتٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : این عمره تا آن عمره، كفاره گناهانی است که در فاصله آن دو صورت گیرد، و ثواب حج پذیرفته شده بهشت است، و گناهانی هست که جز در عرفات آمرزیده نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَرْبَعٌ مِّنْ كُنَّ فِيهِ وَكَانَ مِنْ قَرْنِهِ إِلَى قَدَمِهِ ذُنُوبًا بَدَّلَهَا اللَّهُ حَسَنَاتٍ : الصَّدَقُ ، وَالْحَيَاءُ ، وَحُسْنُ الْخُلُقِ ، وَالشُّكْرُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : چهار چیز است که هرکس داشته باشد ، اگر سر تا پا غرق گناه باشد ، خداوند آن گناهان را به حسنه و نیکی تبدیل می کند : راستی ، حیا ، خوشخویی و سپاسگزاری .

قرآن:

«وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ» .

«نماز بگزار، در دو طرف [آغاز و انجام] روز و ساعاتی از شب ؛ زیرا نیکی ها بدی ها را از میان می برد . این یادی است برای یادآوران» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا عَمِلْتَ سَيِّئَةً فَأَعْمَلْ حَسَنَةً تَمْحُوهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر گاه کار بدی کردی، کار خوبی انجام بده که آن، بدی را پاک می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا أَصَابَ الْمُؤْمِنَ مِنْ نَصَبٍ وَلَا وَصَبٍ وَلَا حَزَنٍ حَتَّىٰ أَلْهَمَ يَهْمَهُ إِلَّا كَفَّرَ اللَّهُ بِهِ عَنْهُ مِنْ سَيِّئَاتِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ رنج و درد و اندوه و حتی نگرانی خاطری به مؤمن نرسد جز این که ، خداوند بدان گناهانش را بزداید .

عنه صلى الله عليه و آله : حُمِيَ لَيْلَةٌ كَفَّارَةٌ سَنَةً .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : يك شب تب داشتن ، كفاره يك سال [گناه] است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : السُّقْمُ يَمْحُو الذُّنُوبَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بیماری ، گناهان را پاک می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لِكُلِّ دَاءٍ دَوَاءٌ ، ودواءُ الذُّنُوبِ الاستِغْفارُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر دردی را دارویی است و داروی گناهان استغفار است .

عنه صلى الله عليه و آله : لِلْمُؤْمِنِ اثْنَانِ وَسَبْعُونَ سِتْرًا ، فَإِذَا أذْنَبَ ذَنْبًا انْهَتَكَ عَنْهُ سِتْرٌ ، فَإِنْ تَابَ رَدَّهُ اللَّهُ إِلَيْهِ وَسَبْعَةٌ مَعَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن در پوشش هفتاد و دو پرده است. و چون گناهی کند يك پرده دریده شود و اگر توبه کرد خداوند آن پرده را با هفت پرده دیگر به او باز گرداند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا يَزَالُ الْبَلَاءُ فِي الْمُؤْمِنِ وَالْمُؤْمِنَةِ فِي جَسَدِهِ وَمَالِهِ وَوَلَدِهِ حَتَّى يَلْقَى اللَّهَ وَمَا عَلَيْهِ مِنْ خَطِيئَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زن و مرد مؤمن پیوسته در جان و مال و فرزندش گرفتار بلا می شود تا آن که بدون گناه خدا را دیدار کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ مِنَ الذُّنُوبِ تُعَجِّلُ عُقُوبَتَهَا وَلَا تُؤَخِّرُ إِلَى الْآخِرَةِ : عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ ، وَالْبَغْيُ عَلَى النَّاسِ ، وَكُفْرُ الْإِحْسَانِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : سه گناه است که کیفرشان در همین دنیا می رسد؛ و به آخرت نمی افتد: آزدن پدر و مادر، زورگویی و ستم به مردم، و ناسپاسی نسبت به خوبیهای دیگران .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الذَّنْبُ شَوْمٌ عَلَى غَيْرِ فَاعِلِهِ ، إِنْ عَيَّرَهُ ابْتِلَى ، وَإِنْ اغْتَابَهُ أَثِمَ ، وَإِنْ رَضِيَ بِهِ شَارَكَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : گناه برای غیر گنهکار [نیز] شوم است ؛ [زیرا] اگر با گنهکار مخالفت کند ، گرفتار شود ، اگر از او غیبت کند گنهکار شود و اگر به گناه رضایت دهد، در آن شریک شود .

قرآن:

«وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ» .

«و آن کسان که چون مرتکب کاری زشت شوند یا به خود ستمی کنند ، خدا را یاد می کنند و برای گناهان خویش آمرزش می خواهند و کیست جز خدا که گناهان را ببامرزد؟ و چون به زشتی گناه آگاهند در آنچه می کردند پای نفشارند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لا كبير مع الاستغفار ، ولا صغير مع الإصرار .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با استغفار، کبیره نباشد و با اصرار، صغیره .

قرآن:

«إِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَنُدْخِلَكُمْ مُدْخَلَ كَرِيمًا» .

«اگر از گناهان بزرگی که شما را از آن نهی کرده اند اجتناب کنید ، از دیگر گناهانتان در می گذریم و شما را به مکانی نیکو در می آوریم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الكبائر : الإِشْرَاكُ بِاللَّهِ ، وَعُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ ، وَقَتْلُ النَّفْسِ ، وَالْيَمِينِ الْغَمُوسُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : گناهان کبیره عبارتند از : شرك ورزیدن به خدا ، آزدن پدر و مادر ، قتل نفس (آدم کشی) و سوگند دروغ عمدی [برای ضایع کردن حقوق دیگران و خوردن مال مردم] .

عنه صلى الله عليه و آله : لا تَنْظُرُوا إِلَى صِغَرِ الذَّنْبِ وَلَكِنْ انظُرُوا إِلَى مَنْ اجْتَرَأْتُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به خردی گناه منگرید بلکه بنگرید که بر چه کسی گستاخی کرده اید .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ إِبْلِيسَ رَضِيَ مِنْكُمْ بِالْمُحَقَّرَاتِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا ابلیس به گناهان خرد انگاشته شما خشنود است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْمُؤْمِنَ لَيَرَى ذَنْبَهُ كَأَنَّهُ تَحْتَ صَخْرَةٍ يَخَافُ أَنْ تَقَعَ عَلَيْهِ ، وَالْكَافِرَ يَرَى ذَنْبَهُ كَأَنَّهُ دُبَابٌ مَرَّ عَلَى أَنْفِهِ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : مؤمن گناه خود را چونان تخته سنگ بزرگی بر بالای سرش می بیند که می ترسد به روی او بیفتد و کافر گناه خویش را مانند مگسی می بیند که از جلوی بینی اش رد شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَالذُّنُوبَ الَّتِي لَا تُغْفَرُ : الْغُلُولَ فَمَنْ غَلَّ شَيْئًا يَأْتِي بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَأَكَلَ الرَّبَا فَإِنَّ أَكَلَ الرَّبَا لَا يَقُومُ إِلَّا كَمَا يَقُومُ الَّذِي يَتَخَبَّطُهُ الشَّيْطَانُ مِنَ الْمَسِّ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : از گناهانی که آمرزیده نمی شود پیرهیزید : خیانت در غنایم ؛ زیرا هر که در چیزی از غنایم دست خیانت برد روز قیامت آن را با خود بیاورد. و رباخواری ؛ زیرا رباخوار در روز قیامت چون کسی از قبر می خیزد که بر اثر بسودن [لمس] شیطان دیوانه شده است .

قرآن: «إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا» .

«هر آینه خدا گناه کسانی را که به او شرک آورند نمی آمرزد و گناهان دیگر را برای هر که بخواهد می آمرزد . و هر که به خدا شرک آورد، گناهی بزرگ مرتکب شده است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لِكُلِّ ذَنْبٍ تَوْبَةٌ إِلَّا سُوءَ الْخُلُقِ ، فَإِنَّ صَاحِبَهُ كُلَّمَا خَرَجَ مِنْ ذَنْبٍ دَخَلَ فِي ذَنْبٍ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : هر گناهی توبه دارد مگر بداخلاقی ؛ زیرا آدم بداخلاق از هر گناهی که درآید (توبه کند) به گناهی دیگر می افتد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَذَلُّ النَّاسِ مَنْ أَهَانَ النَّاسَ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : زبونترین مردم کسی است که مردم را خوار کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا ضَنَّ النَّاسُ بِالْدينَارِ وَالْدرهمِ وَتَبَايَعُوا بِالْعَيْنَةِ وَتَبَايَعُوا أَذْنَابَ الْبَقَرِ وَتَرَكَوا الْجِهَادَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، أَدْخَلَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ذُلًّا لَا يَرْفَعُهُ عَنْهُمْ حَتَّى يُرَاجِعُوا دِينَهُمْ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : هر گاه مردم به دینار و درهم بخیل شوند (انفاق نکنند) و مبادله عینه کنند و دنبال گاو خود روند و جهاد در راه خدا را واگذارند ، خداوند آنان را به خواری افکند و طوق ذلت را از گردنشان بر ندارد مگر آن گاه که به دین خود برگردند .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَنْ أَقْرَبَ بِالذُّلِّ طَائِعًا فَلَيْسَ مِنَّا أَهْلَ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که آزادانه، خواری و زبونی را بپذیرد از ما خاندان نیست

قرآن:

«وَأَذْكُرُ رَبَّكَ فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ الْجَهْرِ مِنَ الْقَوْلِ بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ مِنَ الْغَافِلِينَ» .

«پروردگارت را در دل خود به تضرع و ترس ، بی آن که صدای خود را بلند کنی ، هر صبح و شام یاد کن و از غافلان مباش» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : خَيْرُ الذِّكْرِ الْخَفِيُّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین ذکر ، ذکر خفی [پنهان] است .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ فَقَدْ ذَكَرَ اللَّهَ وَإِنْ قَلَّتْ صَلَاتُهُ وَصِيَامُهُ وَتَلَاوُثُهُ لِلْقُرْآنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس از خداوند عز و جل فرمان برد خدا را یاد کرده است، هرچند نماز خواندن و روزه گرفتن و قرآن خواندنش اندک باشد .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : أَوْحَى اللَّهُ إِلَى نَبِيِّ مِنْ أَنْبِيَائِهِ : ابْنِ آدَمَ ، اذْكُرْنِي عِنْدَ غَضَبِكَ أَذْكُرَكَ عِنْدَ غَضَبِي ، فَلَا أَمَحَقُّكَ فِيمَنْ أَمَحَقُّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند به یکی از پیامبرانش وحی فرمود : ای پسر آدم! هنگام خشم به یاد من باش، تا من نیز در هنگام خشم به یاد تو باشم و تو را با دیگران هلاک نگردانم .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : أَذْكُرِ اللَّهَ عِنْدَ هَمِّكَ إِذَا هَمَمْتَ، وَعِنْدَ لِسَانِكَ إِذَا حَكَمْتَ ، وَعِنْدَ يَدِكَ إِذَا قَسَمْتَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه اراده کاری کردی خدا را به اراده خود یاد آوری کن ، هرگاه خواستی حکمی دهی خدا را به یاد زبان خود بیاور و هرگاه خواستی چیزی را تقسیم کنی خدا را به دست خود یاد آوری کن .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَكْثَرَ ذِكْرَ اللَّهِ أَحَبَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که بسیار به یاد خدا باشد، خداوند دوستش بدارد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَكْثَرَ مِنْ ذِكْرِ اللَّهِ فَقَدْ بَرِيَ مِنَ النِّفَاقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که خدا را بسیار یاد کند از نفاق به دور ماند .

قرآن:

«الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ» .

«آنان که ایمان آوردند و دلهایشان به یاد خدا آرام می گیرد . بدانید که با یاد خدا دلها آرام می گیرد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ذِكْرُ اللَّهِ شِفَاءُ الْقُلُوبِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : یاد خدا، شفاى دلهاست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الذَّاكِرُ فِي الْغَافِلِينَ كَالْمُقَاتِلِ فِي الْفَارِّينَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که در میان غافلان به یاد خدا باشد مانند کسی است که در میان فراریان [از جنگ] می جنگد .

عنه صلى الله عليه و آله : كُلُّ أَحَدٍ يَمُوتُ عَطْشَانَ إِلَّا ذَاكِرَ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همه تشنه می میرند ، مگر ذاکر خدا .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ مُوسَى بْنَ عِمْرَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ لَمَّا نَجَى رَبَّهُ عَزَّوَجَلَّ قَالَ : يَا رَبِّ، أَبْعِدْ أُنْتَ مِنِّي فَأُنَادِيكَ أَمْ قَرِيبٌ فَأُنَاجِيكَ؟ فَأَوْحَى اللَّهُ جُلَّ جَلَالُهُ : أَنَا جَلِيسٌ مِّنْ ذِكْرَنِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : موسی بن عمران علیه السلام چون با پروردگار خویش به راز و نیاز پرداخت عرض کرد : پروردگارا! آیا تو از من دوری تا آوازت دهم یا به من نزدیکی تا با تو نجوا کنم؟ خداوند جلّ جلاله وحی فرمود : من همنشین کسی هستم که مرا یاد کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ سَاعَةٍ تَمُرُّ بَابِنِ آدَمَ لَمْ يَذْكُرِ اللَّهَ فِيهَا إِلَّا حَسِرَ عَلَيْهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر لحظه ای که بر آدمی بگذرد و در آن به یاد خدا نباشد ، در روز رستاخیز برای آن لحظه افسوس خورد .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا * وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! خدا را فراوان یاد کنید و هر بامداد و شبانگاه تسبیحش گوید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : عَلَيْكَ بِتِلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَذِكْرِ اللَّهِ كَثِيراً ، فَإِنَّهُ ذِكْرٌ لَكَ فِي السَّمَاءِ وَنُورٌ لَكَ فِي الْأَرْضِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر تو باد تلاوت قرآن و بسیاری یاد خدا ؛ زیرا آن در آسمان برای تو نام (آوازه) است و در زمین نور .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذَلِكَ فَأُولَئِكَ هُمُ الْخَسِرُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید ، اموال و اولادتان شما را از یاد خدا به خود مشغول ندارد که هر که چنین کند ، زیانکار است» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لَا تَخْتَارَنَّ عَلَى ذِكْرِ اللَّهِ شَيْئاً فَإِنَّهُ يَقُولُ : «وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله: مبادا چیزی را بر یاد خدا ترجیح بدهی؛ چرا که اومی فرماید: «و یاد خدا بزرگتر است» .

عنه صلى الله عليه و آله : مَطْلُ الْغَنِيِّ ظُلْمٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : تَعْلَلٌ وَرَزْدٌ تَوَانِغٌ [در پرداخت بدهی]، ظلم است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ يَمْطُلْ عَلَى ذِي حَقٍّ حَقَّهُ وَهُوَ يَقْدِرُ عَلَى أَدَاءِ حَقِّهِ فَعَلَيْهِ كُلَّ يَوْمٍ خَطِيئَةٌ عَشْرًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اگر کسی بتواند حق کسی را بپردازد و تعلل ورزد، هر روز که بگذرد، گناه باجگیر برایش نوشته شود .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا تَدَايَنْتُمْ بِدِينٍ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى فَاكْتُبُوهُ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! چون وام مدّت دار به یکدیگر دهید آن را بنویسید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَصْنَافٌ لَا يُسْتَجَابُ لَهُمْ ، مِنْهُمْ مَنْ أَدَانَ رَجُلًا دِينًا إِلَى أَجَلٍ فَلَمْ يَكْتُبْ عَلَيْهِ كِتَابًا وَلَمْ يُشْهَدْ عَلَيْهِ شُهُودًا .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : چند گروهند که دعایشان مستجاب نمی شود از جمله ، کسی که وام مدت دار به کسی بدهد اما آن را یادداشت نکند و بر آن چند گواه نگیرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَالَّذِينَ ، فَإِنَّهُمْ بِاللَّيْلِ وَذُلُّ بِالنَّهَارِ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : از وام گرفتن بپرهیزید، که آن غصه شب و خواری روز است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَيُؤَيِّدُ هَذَا الدِّينَ بِالرَّجُلِ الْفَاجِرِ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : هر آینه خداوند این دین را به وسیله مرد بدکار تقویت می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يُؤَيِّدُ هَذَا الدِّينَ بِأَقْوَامٍ لَا خَلَقَ لَهُمْ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : خداوند تبارک و تعالی این دین را به وسیله مردمانی بی بهره از خیر و دین تقویت می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَا أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنَّ دِينَ اللَّهِ يُسَرُّ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : ای مردم! همانا دین خدا آسان است .

عنه صلى الله عليه و آله : بُعِثْتُ بِالْحَنِيفِيَّةِ السَّمْحَةِ ، وَمَنْ خَالَفَ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : من برای آوردن دین راستین و آسان برگزیده شده ام و هر که با سنت و روش من مخالفت کند، از من نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَبْعَثْنِي بِالرَّهْبَانِيَّةِ ، وَإِنَّ خَيْرَ الدِّينِ عِنْدَ اللَّهِ الْحَنِيفِيَّةُ السَّمْحَةُ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : خداوند مرا برای [تبلیغ] رهبانیت برننگیخت ، بلکه بهترین دین نزد خدا، آیین راستین و آسان (اسلام) است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تَجَنَّبِ الدَّوَاءَ مَا احْتَمَلَ بِدُنْكَ الدَّاءَ ، فَإِذَا لَمْ يَحْتَمِلِ الدَّاءَ فَالدَّوَاءُ .

پیامبر خداصلی الله علیه و آله : تا زمانی که بدنت بیماری را تحمل می کند ، از مصرف دارو پرهیز کن و هرگاه آن را تحمل نکرد ، آن گاه به دارو روی آر .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تَدَاوُوا فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى لَمْ يُنْزِلْ دَاءً إِلَّا وَقَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ لَهُ شِفَاءً ، إِلَّا السَّامَ وَالْهَرَمَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خود را مداوا کنید ؛ زیرا خداوند متعال هیچ دردی نداد مگر آنکه برایش شفای نهاد ، بجز مرگ و پیری [که دوايي ندارد] .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الدنيا ساعة فاجعلوها طاعة .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا ساعتی بیش نیست، پس آن را در طاعت [خدا] بگذرانید .

قرآن:

«وَاضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا كَمَا أَنْزَلْنَاهُ مِنَ السَّمَاءِ فَاخْتَلَطَ بِهِ نَبَاتُ الْأَرْضِ فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ الرِّيَّاحُ وَكَانَ اللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ مُّقْتَدِرًا» .

«بر ایشان زندگی دنیا را مثل بزن که چون بارانی است که از آسمان فرو فرستیم و به سبب آن گیاهان گوناگون بروید ، پس ناگاه خشك شود و باد به هر سو پراکنده اش سازد . و خدا بر هر کاری تواناست» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ما الدنيا في الآخرة إلا مثل ما يجعل أحدكم إصبعه في اليم فلينظر بم يرجع .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا در برابر آخرت نیست مگر مانند این که یکی از شما انگشتش را در دریا فرو برد . پس بنگرد که چه چیز با خود می آورد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحَبَّ دُنْيَاهُ أَضَرَّ بِآخِرَتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که دنیایش را دوست بدارد، به آخرتش زیان رساند .

عنه صلی الله علیه و آله : لو أَنَّ الدُّنْيَا كَانَتْ تَعْدِلُ عِنْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ جَنَاحَ بَعُوضَةٍ مَا سَقَى الْكَافِرَ وَالْفَاجِرَ مِنْهَا شَرْبَةً مِنْ مَاءٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر دنیا نزد خداوند عز و جل به اندازه پر پشه ای ارزش داشت، هرگز کافر و تبهکار را جرعه ای آب از آن نمی نوشاند .

قرآن:

«وَلَوْلَا أَنْ يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمَنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقْفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ وَ لِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَسُرُورًا عَلَيْهَا يُتَخَيَّرُونَ وَ زُخْرَفًا وَإِنْ كُلُّ ذَلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ» .

«واگر نه این بود که همه مردم يك امت می شدند ، سقف های خانه های کسانی را که خدای رحمان را باور ندارند و نیز نردبانهایی را که بر آنها بالا روند از نقره می کردیم و

برای خانه هایشان نیز درها و تختهایی که بر آنها تکیه زنند و زر و زیورهایی دیگر [قرار] می دادیم و همه اینها بر خورداری ناچیز دنیوی است ، حال آن که آخرت نزد پروردگارت برای پرهیزگاران است» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللهُ : لَوْلَا عَبْدِي الْمُؤْمِنُ لَعَصَبْتُ رَأْسَ الْكَافِرِ بِعِصَابَةٍ مِنْ جَوْهَرٍ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : خداوند می فرماید : اگر به خاطر بنده مؤمنم نبود بر سر کافر دستاری از جواهر می بستم .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : الدُّنْيَا لَا تَصْفُو لِمُؤْمِنٍ ، كَيْفَ وَهِيَ سَجْنُهُ وَبَلَاؤُهُ ؟ !

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : دنیا به کام هیچ مؤمنی نیست ؛ چگونه چنین باشد در حالی که آن زندان و مایه رنج و گرفتاری اوست ؟ !

عنه صلى الله عليه و آله : لَيْسَ مِنْ حُبِّ الدُّنْيَا طَلَبُ مَا يُصْلِحُكَ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : جستن آنچه از دنیا که تو را اصلاح می کند دنیا دوستی نیست .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَكْبَرُ الْكِبَائِرِ حُبُّ الدُّنْيَا .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : بزرگترین گناهان، دنیا دوستی است .

عنه صلى الله عليه و آله : حُبُّ الدُّنْيَا أَصْلُ كُلِّ مَعْصِيَةٍ وَأَوَّلُ كُلِّ ذَنْبٍ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : دنیا دوستی، ریشه هر معصیت و آغاز هر گناهی است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : لَا تَسُبُّوا الدُّنْيَا فَنِعِمَّتْ مَطِيَّةُ الْمُؤْمِنِ ، فَعَلَيْهَا يَبْلُغُ الْخَيْرَ وَبِهَا يَنْجُو مِنَ الشَّرِّ، إِنَّهُ إِذَا قَالَ الْعَبْدُ : لَعَنَ اللهُ الدُّنْيَا قَالَتِ الدُّنْيَا : لَعَنَ اللهُ أَعْصَانَا لِرَبِّهِ !

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : به دنیا ناسزا مگویید که آن نیکو مرکبی است برای مؤمن ؛ زیرا به وسیله آن به خیر و خوبی می رسد و از شرّ و بدی می رهد . هر گاه بنده بگوید : لعنت خدا بر دنیا ، دنیا گوید : لعنت خدا بر نافرمانترین ما نسبت به پروردگارش .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَوْحَى اللهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِلَى الدُّنْيَا : إِخْدِمِي مَنْ خَدَمَنِي ، وَأَتَّبِعِي مَنْ خَدَمَكَ .

پیامبر خدا ﷺ صلى الله عليه و آله : خداوند تبارک و تعالی به دنیا وحی فرمود : در خدمت آن کس باش که مرا خدمت می کند و آن را که در خدمت توست ، به رنج درافکن .

احادیث رسول خدا صلی الله علیه و آله (4905) حدیث (قسمت ۶)

رسول الله صلی الله علیه و آله : الدنيا ملعونة وملعون ما فيها ، إلا ما ابْتُغِيَ به وجهُ الله عزوجل .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا و هرچه در آن می باشد ملعون است مگر آنچه به واسطه آن خشنودی خدای عز و جل طلب شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الدنيا مَزْرَعَةُ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا کشتزار آخرت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الدُّنْيَا دَنِيَّةٌ خُلِقَتْ مِنْ دُونِ الْآخِرَةِ ، وَلَوْ خُلِقَتْ مَعَ الْآخِرَةِ لَمْ يَفْنِ أَهْلُهَا ، كَمَا لَا يَفْنَى أَهْلُ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دنیا ، پست و نزدیک [به ما] و پیش از آخرت آفریده شده است . اگر دنیا هم زمان با آخرت آفریده شده بود ، اهل آن فانی نمی شدند ، چنانچه اهل آخرت فنا نمی پذیرند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ رَبَّكُمْ حَيٌّ كَرِيمٌ ، يَسْتَحْيِيَانِ يَبْسُطُ الْعَبْدُ يَدَيْهِ إِلَيْهِ فَيَرُدَّهُمَا صِفْرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا پروردگار شما با حیا و بخشنده است و شرم دارد از این که بنده دست [خواهش] به سوی او بگشاید و دست خالی بازش گرداند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : سَأَلْتُ اللَّهَ أَنْ لَا يَسْتَجِيبَ دَعَاءَ حَبِيبٍ عَلَى حَبِيبِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من از خداوند خواهش کردم که نفرین دوست را در حق دوستش مستجاب نکند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَدَعْوَةَ الْوَالِدِ ، فَإِنَّهَا أَحَدُمِنَ السَّيْفِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از نفرین پدر بترسید که آن از شمشیر برنده تر است .

عنه صلی الله علیه و آله : دَعَاءُ أَطْفَالِ أُمَّتِي مُسْتَجَابٌ مَا لَمْ يُقَارَفُوا الذُّنُوبَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دعای کودکان امت من ، در صورتی که به گناهان آلوده نشده باشند ، مستجاب می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ : مَنْ شَغَلَهُ ذِكْرِي عَنْ مَسْأَلَتِي أُعْطِيَتْهُ فَوْقَ مَا أُعْطِيَ السَّائِلِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند می فرماید : هر کس چنان به یاد من باشد که فراموش کند چیزی از من بخواهد ، بالاتر از آن چیزی را که به سؤال کنندگان می دهم ، به او عطا کنم .

رسول الله صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى : يَا بَنَ آدَمَ ، أَطْعَمِي فِيمَا أَمَرْتُكَ ، وَلَا تَعْلَمِي مَا يُصْلِحُكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند تبارک و تعالی فرموده است : ای آدمیزاد ! از فرمانی که به تو داده ام اطاعت کن و صلاح کار خود را به من نیاموز .

رسول الله صلی الله علیه و آله : رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا طَلَبَ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ حَاجَةً فَالَحَّ فِي الدُّعَاءِ ، أَسْتَجِيبَ لَهُ أَوْ لَمْ يُسْتَجَبْ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خدا رحمت کند بنده ای را که از خداوند عز و جل حاجتی بخواهد و در دعا [برای آن حاجت] پافشاری کند ، خواه دعایش اجابت شود و یا نشود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ادْعُوا اللَّهَ وَأَنْتُمْ مُوقِنُونَ بِالْإِجَابَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند را با حال یقین به اجابت بخوانید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : دَعْوَةٌ فِي السِّرِّ تَعْدِلُ سَبْعِينَ دَعْوَةً فِي الْعَلَانِيَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : يَكُ دَعَايَ پنهانی برابر است با هفتاد دعای آشکار .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا دَعَا أَحَدُكُمْ فَلْيُعْظِمِ الرَّغْبَةَ ؛ فَإِنَّهُ لَا يَتَعَاظَمُ عَلَى اللَّهِ شَيْءٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه فردی از شما دعا می کند ، تقاضاهای بزرگ بنماید ؛ زیرا بر خداوند ، هیچ چیزی بزرگ (سنگین) نمی آید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا دَعَا أَحَدٌ فَلْيُعْظِمِ فَإِنَّهُ أَوْجِبُ الدُّعَاءِ ، وَمَنْ قَدَّمَ أَرْبَعِينَ رَجُلًا مِنْ إِخْوَانِهِ قَبْلَ أَنْ يَدْعُو لِنَفْسِهِ اسْتُجِيبَ لَهُ فِيهِمْ وَفِي نَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه يك نفر دعا می کند، برای همه دعا کند ؛ زیرا این دعا به اجابت نزدیکتر است . و کسی که پیش از دعا کردن برای خود برای چهل نفر از برادرانش دعا کند ، آن دعا در حق آنان و در حق خودش مستجاب شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَوْحَى اللَّهُ إِلَى بَعْضِ أَنْبِيَائِهِ : ...لَوْ أَنَّ أَهْلَ سَبْعِ سَمَاوَاتٍ وَأَرْضِينَ سَأَلُونِي جَمِيعًا فَأَعْطَيْتُ كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمْ مَسْأَلَتَهُ ، مَا نَقَصَ ذَلِكَ مِنْ مُلْكِي مِثْلَ جَنَاحِ بَعُوضَةٍ ، وَكَيْفَ يَنْقُصُ مُلْكُ أَنَا قَيِّمُهُ؟ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند به یکی از پیامبرانش وحی فرمود : « ...اگر اهل هفت آسمان و زمین ، همگی ، از من درخواست کنند و خواسته یکایک آنان را برآورم ، این ، به اندازه بال پشه ای از مُلک من نمی کاهد. چگونه مُلکی که من، مُلکدار آنم، کاهش می یابد؟! » .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يُرَدُّ دُعَاءُ أَوَّلُهُ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دعایی که با بسم الله الرحمن الرحيم آغاز گردد رد نمی شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ كُلَّ دُعَاءٍ لَا يَكُونُ قَبْلَهُ تَمْجِيدٌ فَهُوَ أَبْتَرُّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر دعایی که پیش از آن ستایش [خدا] نشود نافرجام است .

عنه صلی الله علیه و آله : اغْتَمُوا الدُّعَاءَ عِنْدَ الرَّقَّةِ فَإِنَّهَا رَحْمَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دعا کردن را هنگام رَقَّت قلب غنیمت شمريد که رَقَّت قلب ، رحمت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اِعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَجِيبُ دُعَاءَ مَنْ قَلْبٍ غَافِلٍ لَاهٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدانید که خداوند ، دعایی را که از دلی غافل و بی خبر باشد نمی پذیرد .

عنه صلی الله علیه و آله : أَطْبَ كَسْبِكَ تُسْتَجَبُ دَعْوَتُكَ ، فَإِنَّ الرَّجُلَ يَرْفَعُ اللَّقْمَةَ إِلَى فِيهِ (حَرَامًا) (فَمَا تُسْتَجَابُ لَهُ دَعْوَةُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا) .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : درآمدت را پاك كن تا دعایت مستجاب شود؛ زیرا هرگاه آدمی لقمه [ای حرام] به دهان خود ببرد تا چهل روز دعایی از او پذیرفته نمی شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْعَبْدَ لَيَرْفَعُ يَدَهُ إِلَى اللَّهِ وَمَطْعَمُهُ حَرَامٌ، فَكَيْفَ يُسْتَجَابُ لَهُ وَهَذَا حَالُهُ ؟ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا بنده دستش را [برای دعا] به درگاه خدا بالا می برد در حالی که خوراکش حرام است ؛ با چنین حالی ، چگونه دعایش مستجاب شود ؟
قرآن:

«وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ» .

«و چون بندگان من درباره من از تو بپرسند ، بگو که من نزدیکم و به ندای کسی که مرا بخواند پاسخ می دهم . پس، باید به ندای من پاسخ دهند و به من ایمان آورند تا راه راست یابند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَسْتَجِيبَ لِعَبْدٍ أَذِنَ لَهُ فِي الدُّعَاءِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند بخواهد که خواهش بنده ای را برآورد، اجازه (توفیق) دعا کردن به او عطا فرماید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : سَلُوا اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ مَا بَدَأَ لَكُمْ مِنْ حَوَائِجِكُمْ حَتَّى شِسْعَ النَّعْلِ ؛ فَإِنَّهُ إِنْ لَمْ يُيسِّرْهُ لَمْ يَتَّيَسَّرْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای هر حاجتی که دارید ، حتی اگر بند کفش باشد ، دست خواهش به سوی خداوند عز و جل دراز کنید؛ زیرا تا او آن را آسان نگرداند آسان [برآورده] نشود .

عنه صلی الله علیه و آله : تَعَرَّفَ إِلَى اللَّهِ فِي الرَّخَاءِ يَعْرِفُكَ فِي الشَّدَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هنگام آسایش، خود را به خدا بشناسان تا هنگام گرفتاری و سختی، تو را بشناسد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ادْفَعُوا أَبْوَابَ الْبَلَاءِ بِالدُّعَاءِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : انواع بلاها را با دعا برطرف کنید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لا يَرُدُّ الْقَضَاءُ إِلَّا الدُّعَاءُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : قضا را چیزی جز دعا بر نمی گرداند .

عنه صلى الله عليه وآله : أَفْضَلُ الْعِبَادَةِ الدُّعَاءُ ، فَإِذَا أَدِنَ اللَّهُ لِلْعَبْدِ فِي الدُّعَاءِ فَتَحَ لَهُ بَابَ الرَّحْمَةِ ، إِنَّهُ لَنْ يَهْلِكَ مَعَ الدُّعَاءِ أَحَدٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : برترین عبادت دعاست . هرگاه خداوند به بنده اذن (توفیق) دعا دهد در رحمت را به روی او بگشاید . با وجود دعا هرگز کسی هلاک نمی شود .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ أَعْجَزَ النَّاسِ مَنْ عَجَزَ عَنِ الدُّعَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ناتوانترین مردم کسی است که از دعا کردن ناتوان باشد .

عنه صلى الله عليه وآله : الدُّعَاءُ سِلَاحُ الْمُؤْمِنِ وَعَمُودُ الدِّينِ وَنُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : دعا سلاح مؤمن ، ستون دین، و نور آسمانها و زمین است .

قرآن:

«قُلْ مَا يَعْجَبُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا» .

«وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ» .

«بگو : اگر دعای شما نباشد ، پروردگارم هیچ اعتنایی به شما نمی کند ، در حقیقت شما به تکذیب پرداخته اید و به زودی [عذاب با شما] قرین خواهد بود» .

«و پروردگارتان گفت : بخوانید مرا ، تا شما را پاسخ گویم . آنهایی که از عبادت من سرکشی می کنند زودا که با خواری به جهنم درآیند» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الدُّعَاءُ مُخُّ الْعِبَادَةِ ، وَلَا يَهْلِكُ مَعَ الدُّعَاءِ أَحَدٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : دعا مغز عبادت است و با وجود دعا هیچ کس هلاک نمی شود .

عنه صلى الله عليه وآله : مُدَارَاةُ النَّاسِ نِصْفُ الْإِيمَانِ ، وَالرَّفْقُ بِهِمْ نِصْفُ الْعِيشِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مدارا کردن با مردم نصف ایمان است و نرمی و مهربانی کردن با آنان نصف زندگی است .

عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثٌ مَنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ لِمَ يَتِمَّ لَهُ عَمَلٌ : وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنِ مَعَاصِي اللَّهِ ، وَخُلُقٌ يُدَارِي بِهِ النَّاسَ ، وَحِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلَ الْجَاهِلِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز است که هر کس نداشته باشد هیچ عملی از او تمام و کامل نیست : پاکدامنی و ورعی که او را از نافرمانی خدا بازدارد و خویی که به سبب آن با مردم مدارا کند و بردباری و حلمی که به وسیله آن رفتار جاهلانه نادان را دفع کند .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : أَمَرَنِي رَبِّي بِمُدَارَاةِ النَّاسِ كَمَا أَمَرَنِي بِإِدَاءِ الْفَرَائِضِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پروردگارم، همان گونه که مرا به انجام واجبات فرمان داده ، به مدارا کردن با مردم نیز فرمان داده است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ دَلَّ عَلَى خَيْرٍ فَلَهُ مِثْلُ أَجْرِ فَاعِلِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اجر کسی که به کار خوبی راهنمایی کند، مانند اجر کسی است که آن را انجام دهد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : إِذَا هَمَمْتَ بِأَمْرٍ فَاسْتَخِرْ رَبَّكَ فِيهِ سَبْعَ مَرَّاتٍ ، ثُمَّ انْظُرْ إِلَى الَّذِي يَسْبِقُ إِلَى قَلْبِكَ فَإِنَّ الْخَيْرَ فِيهِ ، يَعْنِي : أَفْعَلْ ذَلِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه قصد انجام کاری کردی ، درباره آن هفت بار از خدا طلب خیر کن . سپس ، بنگر که چه چیز زودتر به دلت خطور می کند ، خیر در همان است ؛ یعنی به همان عمل کن .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : الدَّالُّ عَلَى الْخَيْرِ كِفَاعِلِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که به کار خوب راهنمایی کند، مانند کسی است که آن را انجام داده است .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ الْأُمُورِ خَيْرُهَا عَاقِبَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین کارها نیک فرجامترین آنهاست .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : خَيْرُ الْأُمُورِ عَزَائِمُهَا ، وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحْدَثَاتُهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین کارها فرایض است، و بدترین کارها بدعتهاست .

عنه صلى الله عليه و آله : إذا أراد الله بأهل بيت خيرا فقههم في الدين ، ووقّر صغيرهم كبيرهم ، ورزقهم الرّفق في معيشتهم ، والقصد في نفقاتهم ، وبصرهم عيوبهم فيتوبوا منها ، و إذا أراد بهم غير ذلك تركهم هملاً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند خوبی خانواده ای را بخواهد آنان را در دین فقیه و آگاه کند ، كوچك آنان بزرگشان را گرامی و محترم شمارد، در معیشتشان ملایمت و مدارا و در هزینه هایشان میانه روی روزیشان کند ، به عیبهایشان بینا گرداند و در نتیجه از آنها دست بکشند و توبه کنند؛ و اگر برای خانواده ای خوبی نخواهد آنان را به حال خود رها کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ فَتَحَ لَهُ بَابُ خَيْرٍ فَلْيَنْتَهِزْهُ ، فَإِنَّهُ لَا يَذَرِي مَتَى يُغْلَقَ عَنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس در کار خیری به رویش گشوده شود ، باید در استفاده از این فرصت بشتابد ؛ زیرا او نمی داند که این در کی به رویش بسته می شود .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مِنَ الْخَيْرِ مَا يُعَجَّلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند آن کار خوب را دوست دارد که با تعجیل صورت گیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى إِذَا أَرَادَ بِقَوْمٍ بَقَاءً أَوْ نَمَاءً رَزَقَهُمُ الْقَصْدَ وَالْعَفَافَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند تبارك و تعالی هرگاه ماندگاری یا رشد مردمی را بخواهد، صرفه جویی و پاکدامنی روزیشان کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إذا أراد الله بقوم خيرا أكثر فقهاءهم وأقل جهالهم ، فإذا تكلم الفقيه وجد أعوانا ، و إذا تكلم الجاهل فُهر .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه خداوند خوبی مردمی را بخواهد، شمار دین شناسان آنان را زیاد گرداند، و نادانانیشان را کم کند . پس چون فقیه سخنی بگوید، برای سخن خود یارانی بیابد و چون نادان سخنی بگوید شکست خورد .

عنه صلى الله عليه و آله : إذا أراد الله بعبد خيرا عاتبه فيمنامه .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه خداوند عز و جل خوبی بنده ای را بخواهد او را در خواب سرزنش می کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ بَعْدَ خَيْرِ أَفْقَاهُ فَيَالِدَيْنِ، وَزَهْدَهُ فَيَالدُنْيَا، وَبَصَرَهُ بِغُيُوبِ نَفْسِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه خداوند عز و جل خوبی بنده ای را بخواهد او را در دین فقیه و آگاه گرداند ، به دنیا بی اعتنایش کند، و بینیای عیبهایش سازد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَرْبَعٌ مَنْ أُعْطِيَهُنَّ فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ : بَدَنًا صَابِرًا ، وَلِسَانًا ذَاكِرًا ، وَقَلْبًا شَاكِرًا ، وَزَوْجَةً صَالِحَةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چهار چیز است که به هرکس داده شود خیر دنیا و آخرت به او داده شده است : بدن شکیبیا، زبان گویا به ذکر خدا ، دل سپاسگزار، و همسر شایسته .

رسول الله صلی الله علیه و آله : جِمَاعُ الْخَيْرِ خَشْيَةُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ترس از خدا، مجمع خوبیهاست .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ يَزْرَعْ خَيْرًا يُوشِكُ أَنْ يَحْصِدَ خَيْرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که خوبی بکارد زودا که خوبی بدرود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِفْشَاءُ سِرِّ أَخِيكَ خِيَانَةٌ، فَاجْتَنِبْ ذَلِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فاش کردن راز برادرت خیانت است ؛ پس از این کار دوری کن .

عنه صلی الله علیه و آله : أَمَّا عَلَامَةُ الْخَائِنِ فَأَرْبَعَةٌ: عِصْيَانُ الرَّحْمَانِ ، وَأَذَى الْجِيرَانِ ، وَبُغْضُ الْأَقْرَانِ ، وَالْقُرْبُ إِلَى الطُّغْيَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نشانه خیانتکار چهار چیز است : نافرمانی خدای رحمان ، آزار رساندن به همسایگان ، نفرت از همگنان، و نزدیک شدن به طغیان و سرکشی .

عنه صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ خَانَ بِالْأَمَانَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ما نیست کسی که درامانت خیانت کند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : لَا تَخُنْ مَنْ خَانَكَ فَتَكُونَ مِثْلَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به کسی که به تو خیانت کرده است خیانت نکن که تو نیز چون او خواهی بود .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَخَفْ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَّائِمَةً .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در راه خدا از سرزنش هیچ سرزنش کننده ای پروا به دل راه مده .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَا سَلَّطَ اللَّهُ عَلَى ابْنِ آدَمَ إِلَّا مَن خَافَهُ ابْنُ آدَمَ ، وَلَوْ أَنَّ ابْنَ آدَمَ لَمْ يَخَفْ إِلَّا اللَّهَ مَا سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِ غَيْرَهُ وَلَا وُكِّلَ ابْنُ آدَمَ إِلَّا إِلَى مَن رَجَاهُ ، وَلَوْ أَنَّ ابْنَ آدَمَ لَمْ يَرْجُ إِلَّا اللَّهَ مَا وُكِّلَ إِلَى غَيْرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند بر آدمی مسلط نکرد مگر کسی را که آدمی از او می ترسد . اگر آدمی از کسی جز خدا نمی ترسید خداوند جز خود کسی را بر او مسلط نمی کرد . و آدمی واگذار نشد مگر به کسی که به او امید بست . اگر آدمی جز به خدا امید نمی بست به غیر خدا واگذار نمی شد .

عنه صلى الله عليه و آله : طُوبَى لِمَن شَغَلَهُ خَوْفُ اللَّهِ عَنِ خَوْفِ النَّاسِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوشا آن که ترس از خدا، او را از ترس از مردم بازداشته باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَتَعَالَى : وَعِزَّتِي وَجَلَالِي ، لَا أَجْمَعُ عَلَى عَبْدِي خَوْفَيْنِ ، وَلَا أَجْمَعُ لَهُ أَمْنَيْنِ ، فَإِذَا أَمَّنِي فِي الدُّنْيَا أَخَفَّتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَ إِذَا خَافَنِي فِي الدُّنْيَا أَمِنْتُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدای تبارک و تعالی فرمود: به عزت و جلالم سوگند که برای بنده ام دو ترس، و دو امنیت فراهم نمی آورم : اگر در دنیا خود را از من ایمن بداند در روز رستاخیز او را هراسان کنم و اگر در دنیا از من بترسد، در روز قیامت او را ایمن گردانم .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَن خَافَ أَدْلَجَ ، وَمَن أَدْلَجَ بَلَغَ الْمَنْزِلَ . أَلَا إِنَّ سِلْعَةَ اللَّهِ غَالِيَةً ، أَلَا إِنَّ سِلْعَةَ اللَّهِ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن که [از خطر راه و راهزنان] بترسد شبانه حرکت کند و کسی که شب رو باشد ، به منزل رسد . بدانید که کالای خدا گرانبهاست ، بدانید که کالای خدا بهشت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَوْ تَعْلَمُونَ قَدْرَ رَحْمَةِ اللَّهِ لَا تَكَلَّمْتُمْ عَلَيْهَا وَمَا عَمِلْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ، وَلَوْ تَعْلَمُونَ قَدْرَ غَضَبِ اللَّهِ لَظَنَنْتُمْ بَأَنْ لَا تَنْجُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر اندازه رحمت خدا را بدانید هر آینه بر آن تکیه خواهید کرد و جز اندکی عمل نخواهید کرد و اگر اندازه خشم خدا را بدانید هر آینه خواهید پنداشت که هرگز نجات نمی یابید .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ بِاللَّهِ أَعْرَفَ كَانَ مِنَ اللَّهِ أَخْوَفَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که خداشناس تر باشد خدا ترس تر است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سرآمد حکمت ترس از خداست .

عنه صلی الله علیه و آله : أَعْلَى النَّاسِ مَنْزِلَةً عِنْدَ اللَّهِ أَخَوْفُهُمْ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بلند پایه ترین مردم نزد خدا ترسانترین آنها از اوست .

عنه صلی الله علیه و آله : ثَلَاثُ مُنْجِيَّاتٍ ... خَوْفُ اللَّهِ فِي السِّرِّ كَأَنَّكَ تَرَاهُ ، فَإِنْ لَمْ تَكُنْ تَرَاهُ فَإِنَّهُ يَرَاكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز نجاتبخش است ... ترس از خدا در نهان چنان که گویی او را می بینی ؛ چه اگر تو او را نمی بینی او تو را می بیند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَثَلُ شَارِبِ الْخَمْرِ كَمَثَلِ الْكَبْرِيتِ ، فَاحْذَرُوهُ لَا يُنْتِكُمْ كَمَا يُنْتِنُ الْكَبْرِيتُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شرابخوار به گوگرد می ماند ؛ به او نزدیک مشوید که شما را بدبو می کند همچنان که گوگرد بدبو می کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : شَارِبُ الْخَمْرِ لَا تُصَدِّقُوهُ إِذَا حَدَّثَ ، وَلَا تُزَوِّجُوهُ إِذَا خَطَبَ ، وَلَا تَعُودُوهُ إِذَا مَرِضَ ، وَلَا تَحْضَرُوهُ إِذَا مَاتَ ، وَلَا تَأْتِمِنُوهُ عَلَى أَمَانَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شرابخوار اگر سخنی گفت باور نکنید ، اگر خواستگاری کرد به او زن ندهید ، اگر بیمار شد به عیادتش نروید ، اگر مُرد بر جنازه اش حاضر نشوید ، و به او امانت مسپارید .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : الْخَمْرُ أُمُّ الْفَوَاحِشِ وَالْكَبَائِرِ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شراب ، مادرِ زشتکاریها و گناهان بزرگ است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : جُمَعَ الشَّرُّ كُلُّهُ فِي بَيْتٍ ، وَجُعِلَ مِفْتَاحُهُ شُرْبَ الْخَمْرِ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بديها همه دريك خانه جمع شده اند وکلید آن خانه شرابخواری است .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لَا تُجْمَعُ الْخَمْرُ وَالْإِيمَانُ فَيَجُوفَ أَوْ قَلْبُ رَجُلٍ أَبَدًا ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شراب و ایمان هرگز در درون یا دل کسی با هم جمع نمی شوند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله - وَقَدْ قِيلَ لَهُ : إِنَّ فَلَانَةَ تَصُومُ النَّهَارَ وَتَقُومُ اللَّيْلَ ، وَهِيَ سَيِّئَةُ الْخُلُقِ تُؤْذِي جِيرَانَهَا بِلِسَانِهَا - : لَا خَيْرَ فِيهَا ، هِيَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - [هنگامی که] به ایشان عرض شد : فلان زن روزها را روزه می گیرد و شبها را به عبادت می گذراند اما بداخلاق است و همسایگانش را با زبان خود می آزارد - فرمود : خیری در او نیست؛ او دوزخی است .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : سُوءُ الْخُلُقِ ذَنْبٌ لَا يُغْفَرُ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بد خوئی گناهی نابخشودنی است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْعَبْدَ لَيَبْلُغُ ... بِسُوءِ خُلُقِهِ أَسْفَلَ دَرَجَةٍ فِي جَهَنَّمَ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا بنده... با بداخلاقیش به پایین ترین درجه دوزخ می رسد .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من ، در حقیقت ، برای این برانگیخته شده ام که مکارم اخلاق را به کمال رسانم .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَعَالِيَ الْأَخْلَاقِ وَيَكْرَهُ سَفْسَافَهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : همانا خداوند خویهای والا را دوست دارد و خویهای پست را ناخوش می دارد .

عنه صلى الله عليه وآله : أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيْمَانًا أَحْسَنُهُمْ خُلُقًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : آن مؤمن ایمانش کاملتر است که اخلاقش نیکوتر باشد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ أَحَبَّكُمْ إِلَيَّ وَأَقْرَبُكُمْ مِنِّي يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَجْلِسًا أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا، وَأَشَدُّكُمْ تَوَاضُعًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : همانا محبوبترین شما نزد من و نزدیکترینتان به من در روز قیامت ، خوشخوترین و افتاده ترین شماست .

عنه صلى الله عليه وآله : مَا مِنْ شَيْءٍ أَثْقَلُ فِي الْمِيزَانِ مِنْ حُسْنِ الْخُلُقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : در ترازوی اعمال، چیزی سنگینتر از خوشخویی نیست .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ صَاحِبَ الْخُلُقِ الْحَسَنِ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ الصَّائِمِ الْقَائِمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : همانا انسان خوشخو را پاداشی همانند پاداش روزه گیر شب زنده دار است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ الْعَبْدَ لَيَبْلُغُ بِحُسْنِ خُلُقِهِ عَظِيمَ دَرَجَاتِ الْآخِرَةِ وَشَرَفِ الْمَنَازِلِ ، وَ إِنَّهُ لَضَعِيفُ الْعِبَادَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بنده ، هر چند در عبادت ضعیف باشد ، مسلماً با اخلاق نیک خود در آخرت به درجات بزرگ و منزلتهای والایی دست می یابد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : حُسْنُ الْخُلُقِ يُثَبِّتُ الْمَوَدَّةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : حُسْنِ خُلُقٍ، رشته دوستی را استوار می کند .

عنه صلى الله عليه وآله : حُسْنُ الْخُلُقِ نِصْفُ الدِّينِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : نیکخویی ، نصف دین است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الْإِسْلَامُ حُسْنُ الْخُلُقِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اسلام ، خوشخویی است .

قرآن:

«فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَةَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا» .

«با یکتا پرستی روی به دین آور . فطرتی است که خداوند همه را بدان فطرت بیافریده است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كُلُّ مَوْلُودٍ يُوَلَّدُ عَلَى الْفِطْرَةِ ، يَعْنِي عَلَى الْمَعْرِفَةِ بِأَنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ خَالِقُهُ ، فَذَلِكَ قَوْلُهُ : وَلَنَنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر نوزادی بر فطرت زاده می شود ، یعنی می داند که خداوند عز و جل آفریدگار اوست . پس این است معنای سخن خداوند که : «اگر از آنان بپرسی چه کسی آسمانها و زمین را آفریده است هر آینه گویند : خدا» .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَوَّلَ مَا خَلَقَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ أَرْوَاحَنَا ، فَأَنْطَقَهَا بِتَوْحِيدِهِ وَتَمَجِيدِهِ ، ثُمَّ خَلَقَ الْمَلَائِكَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین موجودی که خداوند عز و جل بیافرید، ارواح ما بود ، و آن گاه آنها را به توحید و تمجید خود گویا کرد ، سپس فرشتگان را خلق فرمود .
عنه صلی الله علیه و آله : أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ نُورِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین چیزی که خدا بیافرید، نور من بود .
عنه صلی الله علیه و آله : أَوَّلُ مَا خَلَقَ اللَّهُ الْعَقْلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین چیزی که خدا آفرید، عقل بود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَوَّلَ شَيْءٍ خَلَقَهُ اللَّهُ الْقَلَمُ ، فَأَمَرَهُ فَكَتَبَ كُلَّ شَيْءٍ يَكُونُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین چیزی که خدا آفرید، قلم بود و آن گاه به آن فرمان داد و قلم هر آنچه را که باید خلق می شد، نوشت .

عنه صلی الله علیه و آله : خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاءَ الدُّنْيَا مِنَ الْمَوْجِ الْمَكْفُوفِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند آسمان فرودین (اول) را از موج مهار شده آفرید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : كُلُّ شَيْءٍ خُلِقَ مِنْ مَاءٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر چیزی از آب آفریده شده است .

قرآن:

«وَاَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا» .

«همگی به ريسمان خدا چنگ زنيد و پراکنده نشويد و از نعمتی که خدا به شما ارزانی داشته است یاد کنید : آن گاه که دشمن یکدیگر بودید و او دلهایتان را به هم مهربان ساخت و به سبب این نعمت او باهم برادر شدید» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَا اخْتَلَفَتْ أُمَّةٌ بَعْدَ نَبِيِّهَا إِلَّا ظَهَرَ أَهْلُ بَاطِلِهَا عَلَى أَهْلِ حَقِّهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هیچ امتی پس از پیامبر خود گرفتار اختلاف نشد مگر آن که باطل گرایان آن بر حق خواهانش پیروز گشتند .

عنه صلى الله عليه وآله : مَا أَخْلَصَ عَبْدٌ لِلَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا إِلَّا جَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هیچ بنده ای چهل روز برای خدا اخلاص نورزید، مگر آن که چشمه های حکمت از دلش به زبانش جاری شد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : لَا أُطْلِعُ عَلَى قَلْبِ عَبْدٍ فَأَعْلَمُ مِنْهُ حُبَّ الْإِخْلَاصِ لِمَا عَنِي لَوْجْهِهِ وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي إِلَّا تَوَلَّيْتُ تَقْوِيمَهُ وَسَيَّاسَتَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند عز و جل فرماید : هرگاه دل بنده ام را بنگرم و دریابم که از روی اخلاص و برای خشنودی من طاعت را به جا می آورد ، اصلاح و تربیت او را خود به عهده گیرم .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ لِكُلِّ حَقٍّ حَقِيقَةً ، وَمَا بَلَغَ عَبْدٌ حَقِيقَةَ الْإِخْلَاصِ حَتَّى لَا يُحِبَّ أَنْ يُحْمَدَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ عَمَلٍ لِلَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : همانا هر حقی را حقیقتی است و بنده به حقیقت اخلاص نرسد، مگر آن گاه که دوست نداشته باشد در برابر کاری که برای خدا می کند، تمجید و ستایش شود .

قرآن:

«قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ * وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ» .

«بگو : من مأمور شده ام که خدا را بپرستم و برای او دین را خالص گردانم و فرمان دارم که نخستین مسلمان باشم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تَمَامُ الْإِخْلَاصِ اجْتِنَابُ الْمَحَارِمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دوری کردن از حرامها، کمال اخلاص است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا عَمِلْتَ عَمَلًا فَأَعْمَلْ لِلَّهِ خَالِصًا ؛ لِأَنَّهُ لَا يَقْبَلُ مِنْ عِبَادِهِ الْأَعْمَالِ إِلَّا مَا كَانَ خَالِصًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه کاری کردی، آن را تنها برای خدا انجام ده ؛ زیرا او تنها اعمال خالص بندگان را می پذیرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَخْلَصْ قَلْبَكَ يَكْفِكَ الْقَلِيلُ مِنَ الْعَمَلِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دلت را خالص گردان ، کارِ اندک، تو را بس باشد .

قرآن:

«قَالَ فَبِعِزَّتِكَ لَأُغَوِّيَهُمْ أَجْمَعِينَ * إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ» .

«[شیطان] گفت : سوگند به عزت تو که حتما همه آنان را گمراه می کنم ، مگر بندگان مخلص تو را» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْعُلَمَاءُ كُلُّهُمْ هَلَكَى إِلَّا الْعَامِلِينَ ، وَالْعَامِلُونَ كُلُّهُمْ هَلَكَى إِلَّا الْمُخْلَصِينَ، وَالْمُخْلَصُونَ عَلَى خَطَرٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عالمان همه به هلاکت درافتند مگر آنان که به علم خود عمل کنند و عاملان همه هلاک شوند، مگر آنان که از روی اخلاص کارکنند، و مخلصان در خطرند .

عنه صلى الله عليه و آله - فِي قَوْلِهِ تَعَالَى : «أَوْ أَثَارَةٍ مِنْ عِلْمٍ» . - :الْخَطُّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - درباره آیه «یانشانه ای ازدانش» - فرمود: مقصود، خط است .

قرآن:

«وَمَا كُنْتَ تَتْلُوا مِنْ قَبْلِهِ مِنْ كِتَابٍ وَلَا تَخُطُّهُ بِيَمِينِكَ إِذَا لَارْتَابَ الْمُبْطِلُونَ» .

«تو پیش از قرآن هیچ نوشته ای را نمی خواندی و به دست خویش چیزی نمی نوشتی . اگر چنان بود اهل باطل قطعا به شك افتاده بودند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْخَطُّ الْحَسَنُ يَزِيدُ الْحَقَّ وَضَحًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خط زیبا ، حق را آشکارتر می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَمَّا عَلَامَةُ الْخَاشِعِ فَأَرْبَعَةٌ : مُرَاقَبَةُ اللَّهِ فِي السِّرِّ وَالْعَلَانِيَةِ ، وَرُكُوبُ الْجَمِيلِ ، وَالتَّفَكُّرُ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ ، وَالْمُنَاجَاةُ لِلَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نشانه خاشع چهار چیز است : حساب بردن از خدا در نهان و آشکار ، انجام کارهای نیک ، اندیشیدن برای روز قیامت ، و راز و نیاز با خدا .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمُنْفَقُ عُمُرُهُ فِي طَلَبِ الدُّنْيَا خَاسِرُ الصَّفَقَةِ ، عَادِمُ التَّوْفِيقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که عمر خود را در طلب دنیا صرف کند در این معامله زیان کرده و توفیق را از دست داده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْخَاسِرُ مَنْ غَفَلَ عَنِ إِصْلَاحِ الْمَعَادِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زیانکار کسی است که از آباد کردن آخرت غافل ماند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : خِدْمَةُ الْمُؤْمِنِ لِأَخِيهِ الْمُؤْمِنِ دَرَجَةٌ لَا يُدْرِكُ فَضْلُهَا إِلَّا بِمِثْلِهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خدمت کردن مؤمن به برادر مؤمنش ، مقامی است که فضیلت و ثواب آن جز با همانند آن (خدمت) به دست نیاید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَيُّمَا مُسْلِمٍ خَدَمَ قَوْمًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ مِثْلَ عَدَدِهِمْ خُدَامًا فِي الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر مسلمانی که گروهی از مسلمانان را خدمت کند ، خداوند به تعداد آنان در بهشت به او خدمتکار دهد .

عنه صلى الله عليه و آله : لا عَلَيْكُمْ أَنْ تُعْجَبُوا بِأَحَدٍ حَتَّى تَنْظُرُوا بِمَا يُخْتَمُ لَهُ ، فَإِنَّ الْعَامِلَ يَعْمَلُ زَمَانًا مِنْ عُمُرِهِ أَوْ بُرْهَةً مِنْ دَهْرِهِ بِعَمَلٍ صَالِحٍ لَوْ مَاتَ عَلَيْهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ ، ثُمَّ يَتَحَوَّلُ فَيَعْمَلُ عَمَلًا سَيِّئًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : تا فرجام کسی بر شما معلوم نشده از [اعمال خوب] او به شگفت نیایید . چه آن که آدمی [گاه] زمانی دراز از عمر خود، یا برهه ای از روزگارش را کارهای شایسته می کند که اگر با همان وضع بمیرد به بهشت می رود، اما ناگهان تغییر می کند و کارهای ناشایست انجام می دهد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لا يَزَالُ الْمُؤْمِنُ خَائِفًا مِنْ سُوءِ الْعَاقِبَةِ ، لَا يَتَيَقَّنُ الْوُصُولَ إِلَى رِضْوَانِ اللَّهِ حَتَّى يَكُونَ وَقْتُ نَزْعِ رُوحِهِ وَظُهُورِ مَلَكِ الْمَوْتِ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن پیوسته از بد فرجامی هراسان است و تا زمان جان کندن و ظاهر شدن ملك الموت بر او یقین ندارد که به رضوان الهی خواهد رسید .
عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الرَّجُلَ لَيَعْمَلُ الزَّمَنَ الطَّوِيلَ بِعَمَلٍ أَهْلِ الْجَنَّةِ ، ثُمَّ يُخْتَمُ لَهُ بِعَمَلِ أَهْلِ النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : [گاه] آدمی زمانی دراز عمل اهل بهشت را انجام می دهد، اما سرانجامش به عمل اهل دوزخ ختم می شود .

عنه صلى الله عليه و آله : لَيْسَتْ حِي أَحَدُكُمْ مِنْ مَلَائِكَةِ الَّذِينَ مَعَهُ ، كَمَا يَسْتَحْيِي مِنْ رَجُلَيْنِ صَالِحَيْنِ مِنْ جِيرَانِهِ ، وَهُمَا مَعَهُ بِاللَّيْلِ وَالنَّهَارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هریک از شما باید از دو فرشته ای که با خود دارد شرم کند ، همچنان که از دو همسایه خوب خود که شب و روز در کنارش هستند شرم می کند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : اسْتَحْيِ مِنَ اللَّهِ اسْتِحْيَاءَكَ مِنْ صَالِحِي جِيرَانِكَ ؛ فَإِنَّ فِيهَا زِيَادَةَ الْيَقِينِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از خدا شرم کن همچنان که از همسایگان خوب خود شرم می کنی ؛ زیرا شرم کردن از خدا بر یقین می افزاید .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لَمْ يَبْقَ مِنْ أَمْثَالِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ إِلَّا قَوْلُ النَّاسِ : إِذَا لَمْ تَسْتَحْيِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از مثل های پیامبران علیهم السلام ، جز این سخن مردم بر جای نمانده است : وقتی شرم نداشتی، هر کاری می خواهی بکن .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ لِكُلِّ دِينٍ خُلُقًا ، وَإِنَّ خُلُقَ الْإِسْلَامِ الْحَيَاءُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا هر دینی را خویی است ، و خوی اسلام، شرم است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْحَيَاءُ حَيَاءَانِ : حَيَاءُ عَقْلٍ وَحَيَاءُ حُمْقٍ، فَحَيَاءُ الْعَقْلِ الْعِلْمُ ، وَحَيَاءُ الْحُمْقِ الْجَهْلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شرم دو گونه است : شرم خردمندانه و شرم احمقانه . شرم خردمندانه، دانش است، و شرم احمقانه، جهل و نادانی .

عنه صلی الله علیه و آله : أَلَا تَتَّقِي اللَّهَ فِي هَذِهِ الْبَهِيمَةِ الَّتِي مَلَكَكَ اللَّهُ تَعَالَى إِيَّاهَا ؟! فَإِنَّهُ شَكََا إِلَيَّ أَنَّكَ تُجِيعُهُ وَتُدْنِبُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آیا درباره این بی زبانی که خداوند در اختیار تو گذاشته است، از خدا نمی ترسی؟! او از درد و رنجی که به وی می رسانی نزد من شکایت کرد .
عنه صلی الله علیه و آله : لَعَنَ اللَّهُ مَنْ مَثَلَ بِالْحَيَوَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : لعنت خدا بر کسی که حیوانی را مثله کند .
عنه صلی الله علیه و آله : لَوْ غُفِرَ لَكُمْ مَا تَأْتُونَ إِلَى الْبَهَائِمِ لَغُفِرَ لَكُمْ كَثِيرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر ستمی که به حیوانات می کنید بر شما بخشیده شود، بسیاری از گناهان شما بخشوده شده است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ قَتَلَ عُصْفُورًا عَبَثًا عَجَّ إِلَى اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْهُ ، يَقُولُ : يَا رَبِّ ، إِنَّ فَلَانًا قَتَلَنِي عَبَثًا وَلَمْ يَقْتُلْنِي لِمَنْفَعَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس گنجشکی را بی سبب بکشد، آن گنجشک در روز قیامت از او به درگاه خدا بنالد و بگوید : پروردگار من ! فلانی مرا نه برای استفاده که بی سبب کشت .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ دَابَّةٍ - طَائِرٍ وَلَا غَيْرِهِ - يُقْتَلُ بِغَيْرِ الْحَقِّ إِلَّا سُتْخَصِمُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر حیوانی - پرنده یا جز آن - که به ناحق کشته شود در روز قیامت از قاتل خود شکایت خواهد کرد .

عنه صلی الله علیه و آله : غُفِرَ لَامْرَأَةٍ مُؤَمِّسَةٍ مَرَّتْ بِكَلْبٍ عَلَى رَأْسِ رَكِيٍّ يَلْهَثُ كَادَ يَقْتُلُهُ الْعَطَشُ ، فَزَرَعَتْ خُفَّهَا فَأَوْثَقَتْهُ بِخِمَارِهَا فَزَرَعَتْ لَهُ مِنَ الْمَاءِ ، فَغُفِرَ لَهَا بِذَلِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : زنی بدکاره سگی را دید که بر سر چاهی له له می زند و کم مانده است از تشنگی بمیرد . او کفش خود را در آورد و آن را به روسری خود بست و به وسیله آن از چاه آب کشید [و به آن حیوان داد] ؛ و به سبب این کار آمرزیده شد .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا تَضْرِبُوا الدَّوَابَّ عَلَى وُجُوهِهَا ؛ فَإِنَّهَا تُسَبِّحُ بِحَمْدِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به صورت حیوانات نزنید؛ زیرا آنها حمد و تسبیح خدا می گویند .

عنه صلی الله علیه و آله : لِلدَّابَّةِ عَلَى صَاحِبِهَا سِتٌّ خِصَالٌ : يَغْلِفُهَا إِذَا نَزَلَ ، وَيَعْرِضُ عَلَيْهَا الْمَاءَ إِذَا مَرَّ بِهِ ، وَلَا يَضْرِبُهَا إِلَّا عَلَى حَقٍّ ، وَلَا يُحْمَلُهَا مَا لَا تُطِيقُ ، وَلَا يُكَلِّفُهَا مِنَ السَّيْرِ إِلَّا طَاقَتَهَا ، وَلَا يَقِفُ عَلَيْهَا فُوقًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حیوان شش حقّ به گردن صاحب خود دارد : هر گاه از آن پیاده شد علفش دهد ، هرگاه از آبی گذشت آبش دهد، به ناحق آن را نزند ، بیشتر از قدرتش آن را بار نکند ، بیشتر از توانش آن را راه نبرد و مدت زیادی روی آن درنگ نکند .

عنه صلی الله علیه و آله : ارْكَبُوا هَذِهِ الدَّوَابَّ سَالِمَةً وَاتَّدَعُوهَا سَالِمَةً ، وَلَا تَتَّخِذُوهَا كَرَاسِيٍّ لِأَحَادِيثِكُمْ فِي الطَّرْقِ وَالْأَسْوَاقِ ، فَرُبَّ مَرْكُوبَةٍ خَيْرٌ مِنْ رَاكِبِهَا وَأَكْثَرُ ذِكْرًا لِلَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چارپایان سالم را سوار شوید و آنها را سالم نگه دارید و آنها را کرسی خطابه و صحبت‌های خود در کوچه ها و بازارها نکنید؛ زیرا بسا مرکوبی که از سوارش بهتر و بیشتر از او به یاد خداوند تبارک و تعالی باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّفْقَ وَيُعِينُ عَلَيْهِ ، فَإِذَا رَكَبْتُمُ الدَّوَابَّ الْعُجْفَ فَأَنْزِلُوهَا مَنَازِلَهَا ، فَإِنْ كَانَتِ الْأَرْضُ مُجْدِبَةً فَأَنْجُوا عَنْهَا ، وَإِنْ كَانَتْ مُخْصِبَةً فَأَنْزِلُوهَا مَنَازِلَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ملائمت و مدارا کردن را دوست دارد و بر انجام آن کمک می کند . پس ، هرگاه چارپایان لاغر را سوار شدید ، آنها را در منزلهایشان فرود آورید . اگر زمین خشک و بی گیاه بود با شتاب از آن بگذرید و اگر سرسبز و پر علف بود، آنها را در آن جا استراحت دهید .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا أَبْصَرَ نَاقَةً مَّعْقُولَةً وَعَلَيْهَا جِهَازُهَا - : أَيْنَ صَاحِبُهَا ؟ مُرُوهُ فَلْيَسْتَعِدَّ غَدًا لِلْخُصُومَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - وقتی ماده شتری را دید که زانویش بسته شده و بارش همچنان بر پشت اوست - فرمود : صاحب او کجاست ؟ به او بگویید خودش را برای شکایت [این شتر در قیامت] آماده کند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ قَضَى لِأَخِيهِ الْمُؤْمِنِ حَاجَةً كَانَ كَمَنْ عَبْدَ اللَّهَ دَهْرَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس برای برادر مؤمن خود حاجتی برآورد، چنان است که همه عمرش را به عبادت خدا سر کرده باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ مَشَى فِي عَوْنِ أَخِيهِ وَمَنْفَعَتِهِ فَلَهُ ثَوَابُ الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که برای کمک به برادر خود و نفع رساندن به او اقدام کند پاداش مجاهدان در راه خدا را خواهد داشت .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ سَعَى فِي حَاجَةِ أَخِيهِ الْمُؤْمِنِ فَكَأَنَّمَا عَبْدَ اللَّهَ تِسْعَةَ آلَافِ سَنَةٍ ، صَائِمًا نَهَارَهُ قَائِمًا لَيْلَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که در راه برآوردن نیاز برادر مؤمن خود بکوشد، چنان است که نه هزار سال با روزه گرفتن و شب زنده داری خدا را عبادت کرده باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كَادَ الْحَلِيمُ أَنْ يَكُونَ نَبِيًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آدم بردبار به پیامبری نزدیک است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يَحِلُّ لِمَرِيٍّ مِنْ مَالِ أَخِيهِ شَيْءٌ إِلَّا بِطِيبِ نَفْسٍ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای هیچ کس، چیزی از مال برادرش روا نیست، مگر با رضایت خود او. .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَالْيَمِينَ الْفَاجِرَةَ ؛ فَإِنَّهَا تَدْعُ الدِّيَارَ بِلَاقِعٍ مِنْ أَهْلِهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از سوگند دروغ بپرهیزید، که آن، خانه ها را از ساکنانش خالی می کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْقَلْبُ يَتَحَمَّلُ الْحِكْمَةَ عِنْدَ خُلُوقِ الْبَطْنِ ، الْقَلْبُ يَمُجُّ الْحِكْمَةَ عِنْدَ امْتِلَاءِ الْبَطْنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن گاه که شکم خالی باشد، دل حکمت را می پذیرد ؛ زمانی که معده پر باشد، دل حکمت را بیرون می افکند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَشْرَفَ الْحَدِيثِ ذِكْرُ اللَّهِ ، وَرَأْسَ الْحِكْمَةِ طَاعَتُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا بهترین سخن، ذکر خداست و سرآمد حکمت، اطاعت از اوست .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ الرَّفْقَ رَأْسُ الْحِكْمَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا مدارا کردن، سرآمد حکمت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : رَأْسُ الْحِكْمَةِ مَخَافَةُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ترس از خدا، سرآمد حکمت است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كَلِمَةُ الْحِكْمَةِ يَسْمَعُهَا الْمُؤْمِنُ خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَنَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سخن حکیمانه ای را که مؤمن بشنود بهتر از عبادت يك سال است .

عنه صلی الله علیه و آله : كَادَ الْحَكِيمُ أَنْ يَكُونَ نَبِيًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حکیم، به پیامبری نزدیک است .

عنه صلی الله علیه و آله : الْمُحْتَكِرُ فِي سُوقِنَا كَالْمُلْحَدِ فِي كِتَابِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که در بازار ما دست به احتکار زند به منزله کسی است که کتاب خدا را انکار کند .

عنه صلى الله عليه و آله : بِئْسَ الْعَبْدُ الْمُحْتَكِرُ ، إِنَّ أَرْخَصَ اللَّهِ تَعَالَى الْأَسْعَارَ حَزَنَ ، وَإِنْ أَغْلَاهَا اللَّهُ فَرِحَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بد بنده ای است محتکر ! اگر خداوند متعال قیمتها را کاهش دهد، او اندوهگین می شود و اگر گران کند شاد می گردد .

عنه صلى الله عليه و آله : يُحْشَرُ الْحَكَارُونَ وَقَتْلَةُ الْأَنْفُسِ إِلَى جَهَنَّمَ فِي دَرَجَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : محتکران و آدم کشان در جهنم همدرجه اند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ جَمَعَ طَعَامًا يَتَرَبَّصُ بِهِ الْغَلَاءُ أَرْبَعِينَ يَوْمًا فَقَدْ بَرَّئَ مِنَ اللَّهِ وَبَرَّئَ اللَّهُ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس خوراکی را به امید گران شدن چهل روز انبار کند از خداوند بری شده و خدا نیز از او بری و بیزار است .

عنه صلى الله عليه و آله : أَيُّمَا رَجُلٍ اشْتَرَى طَعَامًا فَكَبَسَهُ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا يُرِيدُ بِهِ غَلَاءَ الْمُسْلِمِينَ ، ثُمَّ بَاعَهُ فَتَصَدَّقَ بِثَمَنِهِ لَمْ يَكُنْ كَفَّارَةً لِمَا صَنَعَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس خوراکی را بخرد و برای این که آن را به مسلمانان گران بفروشد چهل روز انبار کند و پس از چهل روز آن را بفروشد و همه درآمد آن را هم صدقه بدهد کفاره گناه او نخواهد شد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : الْمُحْتَكِرُ مَلْعُونٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : محتکر، ملعون (به دور از رحمت خدا) است .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : لَا يَحْتَكِرُ إِلَّا الْخَوَّانُونَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : جز خیانتکاران، احتکار نمی کنند .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَحْتَكِرُ إِلَّا خَاطِئٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی جز گنهگار، دست به احتکار نمی زند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ حُقُوقَ اللَّهِ جَلَّ ثَنَاهُ أَعْظَمُ مِنْ أَنْ يَقُومَ بِهَا الْعِبَادُ ،
وإنَّ نِعَمَ اللَّهِ أَكْثَرُ مِنْ أَنْ يُحْصِيَهَا الْعِبَادُ ، وَلَكِنْ أَمْسُوا وَأَصْبِحُوا تَائِبِينَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : حقوق خداوند جلّ ثنائه بزرگتر از آن است که بندگان
بتوانند آنها را به جای آورند و نعمتهای خدا بیشتر از آن است که بندگان شماره کنند ، اما
شب و روز توبه کنید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : اقْبَلِ الْحَقَّ مِمَّنْ أَتَاكَ بِهِ - صَغِيرًا أَوْ كَبِيرًا - وَإِنْ كَانَ بَغِيضًا
، وَارْتَدِدِ الْبَاطِلَ عَلَى مَنْ جَاءَ بِهِ مِنْ صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ وَإِنْ كَانَ حَبِيبًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : حق را از هرکس که برایت آورد - کوچک یا بزرگ - بپذیر
هر چند دشمنت باشد و باطل را هر که آورد کوچک یا بزرگ به خودش برگردان هرچند
دوستت باشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَلَا لَا يَمْنَعَنَّ رَجُلًا مَهَابَةُ النَّاسِ أَنْ يَتَكَلَّمَ بِالْحَقِّ إِذَا عَلِمَهُ
. أَلَا إِنَّ أَفْضَلَ الْجِهَادِ كَلِمَةُ حَقٍّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هان ! مبدا ترس از مردم مانع آن شود که کسی حق را
بداند و نگوید. بدانید که برترین جهاد سخن حقی است که در برابر فرمانروای ستمگر و
منحرف گفته شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : اتَّقِ النَّاسَ مِنْ قَالَ الْحَقَّ فِيمَالَهُ وَعَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : با تقواترین مردم کسی است که حق را بگوید، چه به
سودش باشد چه به زیانش .

عنه صلى الله عليه وآله : حَسْبُ ابْنِ آدَمَ مِنَ الشَّرِّ أَنْ يُحَقِّرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : در بدی فرزند آدم همین بس که برادر مسلمان خود را
تحقیر کند .

عنه صلى الله عليه وآله : لَا تُحَقِّرَنَّ أَحَدًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ ، فَإِنَّ صَغِيرَهُمْ عِنْدَ اللَّهِ كَبِيرٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هرگز هیچ مسلمانی را خوار و حقیر شمار؛ زیرا کوچک
آنان هم نزد خداوند بزرگ است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ اسْتَدَلَّ مُؤْمِنًا أَوْ مُؤْمِنَةً ، أَوْ حَقَرَهُ لِفَقْرِهِ أَوْ قِلَّةِ ذَاتِ يَدِهِ ، شَهَرَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، ثُمَّ يَفْضَحُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس مرد یا زن مؤمنی را، به سبب تهیدستی یا کم بضاعتی، خوار و حقیر شمارد، خداوند متعال در روز رستاخیز او را انگشت نما و سپس رسوایش کند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : لَا يَزِرَانَّ أَحَدُكُمْ بِأَحَدٍ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ فَإِنَّهُ لَا يَدْرِي أَيُّهُمْ وَلِيُّ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ يك از شما نباید احدی از بندگان خدا را خوار و بی مقدار بشمرد ؛ زیرا نمی داند که کدام يك از آنها دوست خداست .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ يُذْهِبْنَ النَّسيَانَ وَيُحْدِثْنَ الذِّكْرَ : قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ ، وَالسَّوَاكُ ، وَالصَّيَامُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز فراموشی را از بین می برد و حافظه می آورد : تلاوت قرآن ، مسواک زدن و روزه .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَثَلُ الَّذِي يَتَعَلَّمُ فِي صِغَرِهِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ ، وَمَثَلُ الَّذِي يَتَعَلَّمُ فِي كِبَرِهِ كَالَّذِي يَكْتُبُ عَلَى الْمَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : حکایت کسی که در خرد سالی می آموزد همچون نقشی است که روی سنگ کنده می شود و حکایت کسی که در کهنسالی می آموزد همانند کسی است که بر آب بنویسد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَحْسِنْ إِلَى مَنْ أَسَاءَ إِلَيْكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به کسی که در حقّ تو بدی کرده است ، خوبی کن .

قرآن:

«إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَى وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ» .

«همانا خداوند به دادگری و نیکوکاری و بخشش به خویشاوندان، فرمان می دهد و از فحشاء و زشتکاری و ستم نهی می کند . او شما را اندرز می دهد باشد که پند گیرید» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : جُبِلَتْ الْقُلُوبُ عَلَى حُبِّ مَنْ أَحْسَنَ إِلَيْهَا ، وَبُغِضَ مَنْ أَسَاءَ إِلَيْهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دلها بر محبت کسی که به آنها خوبی کند و بر نفرت از کسی که به آنها بدی روا دارد ، سرشته شده است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : وَجَدْتُ الْحَسَنَةَ نُورًا فِي الْقَلْبِ ، وَزَيْنًا فِي الْوَجْهِ ، وَقُوَّةً فِي الْعَمَلِ ، وَوَجَدْتُ الْخَطِيئَةَ سَوَادًا فِي الْقَلْبِ ، وَوَهْنًا فِي الْعَمَلِ ، وَشَيْنًا فِي الْوَجْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نیکی را نور دل و آرایه رخسار و نیروی کار یافتم، و بدی و گناه را سیاهی دل و سستی در کار و زشتی چهره .

قرآن:

«وَأَنْذِرْهُمْ يَوْمَ الْحَسْرَةِ إِذْ قُضِيَ الْأَمْرُ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ» .
«أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتِي عَلَى مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ»
«وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا» .

«آنان را از روز حسرت که کار به پایان آمده و آنان همچنان در حال غفلت و بی ایمانی هستند ، بترسان» .

«تا کسی نگوید : ای دریغا بر کوتاهی ای که در کار خدا کردم و از مسخره کنندگان بودم» .

«روزی که کافر، دستان خود را به دندان گزد و گوید : ای کاش راهی را که رسول در پیش گرفته بود ، می رفتم» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَشَدَّ النَّاسِ نَدَامَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ، رَجُلٌ بَاعَ آخِرَتَهُ بِدُنْيَا غَيْرِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : پشیمانترین مردمان در روز رستاخیز کسی است که آخرت خود را برای دنیای دیگری بفروشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : اسْتَعِينُوا عَلَى قَضَاءِ حَوَائِجِكُمْ بِالْكَثْمَانِ ، فَإِنَّ كُلَّ ذِي نِعْمَةٍ مَحْسُودٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در برآوردن نیازهای خود از کتمان کمک گیرید ، زیرا هر صاحب نعمتی محسود واقع می شود .

قرآن:

«وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ» .

«و از شرّ و گزند حسود آن گاه که حسادت ورزد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : قَالَ اللهُ عَزَّوَجَلَّ لِمُوسَى بْنِ عِمْرَانَ : إِنَّ الْحَاسِدَ سَاخِطٌ لِنَعْمِي ، صَادُّ لِقِسْمِي الَّذِي قَسَمْتُ بَيْنَ عِبَادِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل به موسی بن عمران فرمود: حسود از نعمتهای من ناراحت است و از قسمتی که برای بندگانم مقرر داشته ام رویگردان .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ يُحَاسِبُ كُلَّ خَلْقٍ إِلَّا مَنْ أَشْرَكَ بِاللَّهِ ، فَإِنَّهُ لَا يُحَاسِبُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيُؤْمَرُ بِهِ إِلَى النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل از همه خلائق حساب می کشد مگر از کسی که به خدا شرك ورزیده باشد . در روز قیامت دستور داده می شود که او را بدون حسابرسی به دوزخ افکنند .

قرآن:

«قُلْ يَا عِبَادِ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا رَبَّكُمُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَأَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةٌ إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِغَيْرِ حِسَابٍ» .

«بگو : ای بندگان من که ایمان آورده اید ! از پروردگار خود بترسید . برای آنان که در حیات این جهانی نیکی کرده اند پاداش نیک است و زمین خداوند فراخ است . مزد صابران بی حساب و بی نقص داده می شود» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللهُ تَعَالَى : أَيُّ عِبَادِي الَّذِينَ قَاتَلُوا فِي سَبِيلِي ، وَقُتِلُوا وَأُودِنُوا فِي سَبِيلِي ، وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِي ، ادْخُلُوا الْجَنَّةَ ، فَيَدْخُلُونَهَا بِغَيْرِ عَذَابٍ وَلَا حِسَابٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال فرموده است : ای بندگان من که در راه من جنگیدید و در راه من کشته شدید و آزار دیدید و در راه من جهاد کردید! به بهشت درآید، پس ، آنان، بی آن که عذابی بینند و حسابرسی شوند، به بهشت درآیند .

عنه صلى الله عليه و آله : حَسَنَ خُلُقِكَ يُخَفِّفِ اللهُ حِسَابَكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اخلاقت را نیکوگردان خداوند حساب تو را سبک می کند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : اقْنَعْ بِمَا أُوتِيَتْهُ يَخِفَّ عَلَيْكَ الْحِسَابُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به آنچه به تو داده شده است قناعت کن، تا کار حسابرسی بر تو آسان گردد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ أَرْبَعٍ : عَنْ عُمْرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ ، و (عَنْ) شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ ، و عَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ ، و عَنْ حُبْنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در روز قیامت، بنده قدم از جای خود بر ندارد تا آن گاه که از چهارچیز باز خواست شود : از عمرش، که در چه راهی صرف کرده است؟ از جوانیش؛ که در چه راهی به سر آورده است؟ از مالش؛ که از کجا آورده و در کجا خرج کرده است؟ و از دوستی ما خاندان .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : كُلُّ نَعِيمٍ مَسْئُولٌ عَنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِلَّا مَا كَانَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : روز قیامت از هر نعمتی باز خواست می شود، مگر آنچه در راه خداوند متعال صرف شده باشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَوَّلُ مَا يُسْأَلُ عَنْهُ الْعَبْدُ حُبْنَاهُ الْبَيْتِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نخستین چیزی که بنده درباره آن پرسش می شود، محبت ما خاندان است .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ - وَلْتَنْظُرْ نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ وَاتَّقُوا اللَّهَ - إِنَّ اللَّهَ - خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید ! از خدا بترسید و هر نفسی بنگرد که برای فردا چه پیش فرستاده است . و از خدا بترسید که خدا به آنچه می کنید آگاه است» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا ، وَزِنُوهَا قَبْلَ أَنْ تُوزَنُوا ، وَتَجَهَّزُوا لِلْعَرَضِ الْأَكْبَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پیش از آن که مورد حسابرسی قرار گیرید، خود به حساب نفستان برسید و پیش از آن که سنجیده شوید، خود نفستان را در ترازوی سنجش بگذارید و برای آن حسابرسی بزرگ آماده شوید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا وَإِنَّكُمْ فِي يَوْمٍ عَمَلٍ وَلَا حِسَابٍ فِيهِ ، وَيُوشِكُ أَنْ تَكُونُوا فِي يَوْمٍ حِسَابٍ لَيْسَ فِيهِ عَمَلٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هلا! اینک شما در روزی هستید که هنگام عمل است و حسابرسی در آن نیست، و زودا که به روزی برسید که، روز حسابرسی است نه جای عمل .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا عَبْدَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عَلَى مِثْلِ طُولِ الْحُزْنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل با چیزی همانند اندوه طولانی عبادت نشده است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، هَذِهِ دَارُ تَرْحٍ لَا دَارُ فَرْحٍ ، وَدَارُ التَّوَاءِ لَا دَارُ اسْتِوَاءٍ ، فَمَنْ عَرَفَهَا لَمْ يَفْرَحْ لِرَجَاءٍ ، وَلَمْ يَحْزَنْ لِشِقَاءٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم ! دنیا سرای غم است نه سرای شادی ، سرای دشواری است نه سرای آسودگی. پس ، هر که آن را شناخت با امیدی شاد نشد و با سختی و عسرتی اندوهگین نگشت .

عنه صلی الله علیه و آله : قَوْلُ : «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» فِيهِ شِفَاءٌ مِنْ تِسْعَةٍ وَتِسْعِينَ دَاءً ، أَدْنَاهَا الْهَمُّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : جمله «لا حول ولا قوة الا بالله» نود و نه درد را شفا می دهد که ساده ترین آنها اندوه است .

قرآن:

«أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ» .

«بدانید که دوستان خدا را هراسی نیست و اندوهگین نمی شوند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ - بِحُكْمِهِ وَفَضْلِهِ - جَعَلَ الرُّوحَ وَالْفَرْحَ فِي الْيَقِينِ وَالرِّضَا ، وَجَعَلَ الْهَمَّ وَالْحُزْنَ فِي الشَّكِّ وَالسُّخْطِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند - از روی حکمت و لطف خویش - آسایش و شادمانی را در یقین و خرسندی قرار داد و غم و اندوه را در شک و ناخرسندی [از خدا] .
رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ نَظَرَ إِلَى مَا فِي أَيْدِي النَّاسِ طَالَ حُزْنُهُ ، وَدَامَ أَسْفُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که چشمش به دست مردم باشد، اندوهش دراز و افسوسش پایدار شود .

عنه صلی الله علیه و آله : رَبِّ شَهْوَةٍ سَاعَةٍ تُورِثُ حُزْنًا طَوِيلًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بسا لذتی که دمی بپاید اما اندوهی دراز بر جای گذارد .
عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَكْثَرَكُمْ أَكْثَرُكُمْ ذِكْرًا لِلْمَوْتِ ، وَإِنَّ أَحْزَمَكُمْ أَحْسَنُكُمْ اسْتِعْدَادًا لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا زیرکترین شما کسی است که بیشتر از دیگران به یاد مرگ باشد، و دور اندیش ترین شما آماده ترینتان برای آن است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَحْزَمُ النَّاسِ أَكْظَمُهُمُ لِلْغَيْظِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دور اندیش ترین مردم کسی است که بیش از هرکس بر خشم خویش چیره آید .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَقْدِرُ رَجُلٌ عَلَى حَرَامٍ ثُمَّ يَدَعُهُ ، لَيْسَ بِهِ إِلَّا مَخَافَةُ اللَّهِ ، إِلَّا أُبْدَلَهُ اللَّهُ فِي عَاجِلِ الدُّنْيَا قَبْلَ الْآخِرَةِ مَا هُوَ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ذَلِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر مردی بتواند کار حرامی انجام دهد و آن را فقط به خاطر ترس از خدا فروگذارد خداوند، پیش از آخرت، در همین دنیا بهتر از آن را به وی عوض دهد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ قَدَرَ عَلَى امْرَأَةٍ أَوْ جَارِيَةٍ حَرَامًا فَتَرَكَهَا مَخَافَةَ اللَّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَلَيْهِ النَّارَ ، وَآمَنَهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الْفَرْعِ الْأَكْبَرِ ، وَأَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس این امکان برایش پیش آید که با زن یا کنیزی به حرام نزدیکی کند اما از ترس خدا دست به این کار نزند، خداوند متعال آتش را بر او حرام گرداند و او را از آن هراس بزرگ ایمن دارد و به بهشتش برد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْعِبَادَةُ مَعَ أَكْلِ الْحَرَامِ كَالْبِنَاءِ عَلَى الرَّمْلِ - وَقِيلَ : عَلَى الْمَاءِ - .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عبادت کردن با وجود حرام خواری مانند ساختن بنایی است بر روی شن - و به قولی : بر روی آب - .

عنه صلى الله عليه و آله : تَرَكَ لُقْمَةَ حَرَامٍ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنْ صَلَاةِ أَلْفِي رَكْعَةٍ تَطَوُّعًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فرو گذاشتن يك لقمه حرام، نزد خدا محبوبتر از خواندن دو هزار رکعت نماز مستحبی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الْعَبْدَ الْمُؤْمِنَ الْمُخْتَرِفَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال بنده مؤمن شاغل را دوست دارد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ ابْنَ آدَمَ لَحَرِيصٌ عَلَى مَا مُنِعَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا آدمی به آنچه از او باز دارند آزمند است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : اَعْلَمْ يَا عَلِيُّ ، أَنَّ الْجُبْنَ وَالْبُخْلَ وَالْحِرْصَ غَرِيزَةٌ وَاحِدَةٌ ، يَجْمَعُهَا سُوءُ الظَّنِّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای علی ! بدان که ترسویی و بخل و آزمندی يك سرشتند و ریشه آنها بدگمانی [به خدا] است .

قرآن:

«إِنَّمَا جَزَاءُ الَّذِينَ يُحَارِبُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا أَنْ يُقَتَّلُوا أَوْ يُصَلَّبُوا أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ وَأَرْجُلُهُمْ مِنْ خِلَافٍ أَوْ يُنْفَوْا مِنَ الْأَرْضِ» .

«همانا سزای کسانی که با خدا و رسول او جنگ می کنند و در زمین به فساد می کوشند آن است که کشته یا به دار آویخته شوند یا پاهایشان یکی از چپ و یکی از راست بریده شود یا از سرزمین خود تبعید شوند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ شَهَرَ سَيْفَهُ فَقَدَمُهُ هَذَرٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس [علیه دیگران] شمشیر برکشد مهدور الدم است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : قِتَالُ الْمُسْلِمِ أَخَاهُ كُفْرٌ ، وَسِبَابُهُ فُسُوقٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : جنگیدن مسلمان با برادر خود کفر است، و دشنام دادن به او فسق .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا يُقَتَّلُ الرَّسُلُ وَلَا الرَّهْنُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرستادگان و گروگانها را نباید کشت .

رسول الله صلی الله علیه و آله : تَأَلَّفُوا النَّاسَ ، وَتَأَوَّاهُمْ ، وَلَا تُغَيِّرُوا عَلَيْهِمْ حَتَّى تَدْعُوهُمْ ، فَمَا عَلَى الْأَرْضِ مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ مَدْرٍ وَلَا وَبَرٍ إِلَّا تَأْتُونِي بِهِمْ مُسْلِمِينَ أَحَبُّ إِلَيَّ مِنْ أَنْ تَأْتُونِي بِنِسَائِهِمْ وَأَوْلَادِهِمْ وَتَقْتُلُوا رِجَالَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با مردم مدارا کنید و به آنها فرصت دهید و پیش از آن که به حقّ دعوتشان کنید بر ایشان متازید ؛ زیرا که اگر مردمان روی زمین را ، از شهرنشین و چادرنشین ، مسلمان نزد من آورید خوشتر دارم تا زنان و فرزندانشان را [به اسارت] نزد من آورید و مردانشان را بکشید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا حَدَّ عَلَى مُعْتَرِفٍ بَعْدَ بَلَاءٍ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله : کسی که پس از گرفتاری ، اعتراف [به گناه] کرده باشد ، حد ندارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَدْنَبَ ذَنْبًا فَأُقِيمَ عَلَيْهِ حَدُّكَ الذَّنْبِ فَهُوَ كَفَّارَتُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که گناهی کند و حدّ آن گناه بر او جاری شود، همان کفاره اوست .

قرآن:

«تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ» .

«اینها حدود خداست ، از آنها تجاوز مکنید و هرکس از حدود خدا فراتر رود، آنان همان ستمکارانند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يُؤْتَى بِوَالٍ نَقَصَ مِنَ الْحَدِّ سَوَاطِيقُولُ : رَبِّ رَحْمَةً لِعِبَادِكَ ، فَيَقَالُ لَهُ : أَنْتَ أَرْحَمُ بِهِمْ مِنِّي؟! فَيُؤَمَّرُ بِهِ إِلَى النَّارِ ، وَيُؤْتَى بِمَنْ زَادَ سَوَاطِيقُولُ : لِيَنْتَهَوْا عَنْ مَعَاصِيكَ! فَيُؤَمَّرُ بِهِ إِلَى النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : [در روز قیامت] حاکمی را که يك تازیانه از حدّ کاسته است می آورند. او می گوید : پروردگارا ! از روی دلسوزی به بندگان این کار را کردم . خداوند به او می فرماید : آیا تو به آنان از من دلسوزتری؟ ! آن گاه دستور داده می شود او را در آتش افکنند . سپس کسی را که يك تازیانه بیشتر زده است می آورند . او نیز می گوید : برای آن تازیانه ای بیشتر زدم تا از گناهانت باز ایستند! پس فرمان می رسد که او را نیز در آتش افکنند .

الإمام الصادق عليه السلام عن أبيه عن آبائه عليهم السلام عن رسول الله صلى الله عليه وآله : أَنَّهُ نَهَى عَنِ الشَّفَاعَةِ فَيَالْحُدُودِ، وَقَالَ : مَنْ شَفَعَ فِي حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ لِيُبْطِلَهُ وَسَعَى فِي إِبْطَالِ حُدُودِهِ عَذَّبَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

امام صادق علیه السلام از پدرش از پدرانش از رسول خدا صلی الله علیه و آله نقل کرد که آن حضرت از شفاعت کردن در حدود نهی نمود، آنگاه امام علیه السلام فرمود : هرکس برای اجرا نشدن حدی از حدود الهی پادر میانی کند و در راه از کار انداختن حدود او بکوشد، خداوند متعال در روز قیامت عذابش کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَيُّمَا رَجُلٍ حَالَتْ شَفَاعَتُهُ دُونَ حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ ، لَمْ يَزَلْ فِي سَخَطِ اللَّهِ حَتَّى يَنْزِعَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس با وساطت خودمانع جاری شدن حدی از حدود الهی شود پیوسته در خشم الهی به سر برد تا آن که وساطتش را پس بگیرد .
عنه صلى الله عليه وآله : لَا شَفَاعَةَ وَلَا كِفَالَةَ وَلَا يَمِينَ فَيَحَدُّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در حدّ، نه وساطت پذیرفته است، نه کفالت و نه سوگند .
عنه صلى الله عليه وآله : حَدٌّ يُقَامُ فِي الْأَرْضِ أَزْكَى مِنْ عِبَادَةِ سِتِّينَ سَنَةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر پا شدن يك حدّ [الهی] در روی زمین، پاکیزه تر از عبادت شصت سال است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِقَامَةُ حَدٍّ مِنْ حُدُودِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنْ مَطَرٍ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً فِي بِلَادِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : جاری کردن يك حدّ از حدود الهی، بهتر است از چهل شب بارش باران در سرزمینهای خدا .

❦ عنه صلى الله عليه وآله : ادْرُوا الْخُدُودَ بِالشُّبُهَاتِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : کيفرها را با شبهات دور کنید ❦ .

❦ رسول الله صلى الله عليه وآله : ادْرُوا الْخُدُودَ عَنِ الْمُسْلِمِينَ مَا اسْتَطَعْتُمْ ، فَإِنْ وَجَدْتُمْ لِلْمُسْلِمِ مَخْرَجًا فَخَلُّوا سَبِيلَهُ ؛ فَإِنَّ الْإِمَامَ لَأَنْ يُخْطِئَ فِي الْعَفْوِ خَيْرٌ مِنْ أَنْ يُخْطِئَ فِي الْعُقُوبَةِ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : تا جایی که می توانید حدود و مجازاتها را از مسلمانان دور کنید. اگر برای مسلمان [گناهکار] محمل و مفری یافتید او را آزاد کنید؛ زیرا اگر امام دربخشودن خطا کند بهتر است که در کیفر دادن گرفتار خطا شود .

❦ رسول الله صلى الله عليه وآله : لَا تُحَدِّثُوا أُمَّتِي مِنْ أَحَادِيثِي إِلَّا بِمَا تَحْمِلُهُ عُقُولُهُمْ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : تنها آن دسته از احادیث مرا برای امتم بگویید که اندیشه آنها تحمل پذیرش آن را داشته باشد .

❦ رسول الله صلى الله عليه وآله : لَا بَأْسَ فِي الْحَدِيثِ قَدِّمَتْ فِيهِ أَوْ أَخَّرَتْ ، إِذَا أَصَبْتَ مَعْنَاهُ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : پس و پیش کردن کلمات حدیث، در صورتی که معنایش را درست برسانی، اشکالی ندارد .

❦ رسول الله صلى الله عليه وآله : مَا جَاءَكُمْ عَنِّي مِنْ حَدِيثٍ مُوَافِقٍ لِلْحَقِّ فَأَنَا قُلْتُهُ ، وَمَا أَتَاكُمْ عَنِّي مِنْ حَدِيثٍ لَا يُوَافِقُ الْحَقَّ فَلَمْ أَقُلْهُ ، وَلَنْ أَقُولَ إِلَّا الْحَقَّ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر حدیثی که از من به شما می رسد اگر موافق حق بود من آن را گفته ام و اگر با حق سازگار نبود من نگفته ام، زیرا من هرگز جز حق نمی گویم .

❦ رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ رَدَّ حَدِيثًا بَلَغَهُ عَنِّي فَأَنَا مُخَاصِمُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، فَإِذَا بَلَغَكُمْ عَنِّي حَدِيثٌ لَمْ تَعْرِفُوا فَقُولُوا : اللَّهُ أَعْلَمُ ❦ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر کس حدیثی از من به او برسد و آن را انکار کند، در روز رستاخیز من شاکی او خواهم بود. پس هرگاه حدیثی از من به شما رسید که معنایش را نفهمیدید، بگویید : خدا بهتر می داند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : اعرضوا حديثي على كتاب الله ، فإن وافقه فهو مني وأنا قُلْتُه .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : حدیث مرا با کتاب خدا بسنجید، اگر موافق بود، از من است و من آن را گفته ام .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ كَذَبَ عَلَيَّ مُتَعَمِّدًا فَلْيَتَّبِعْ أَمَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس، به عمد، بر من دروغ بندد جایگاهش آتش است .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ مِنْ أَكْبَرِ الْكَبَائِرِ أَنْ يَقُولَ الرَّجُلُ عَلَيَّ مَا لَمْ أَقُلْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از بزرگترین گناهان کبیره این است که کسی سخنی را به من نسبت دهد که من نگفته ام .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ حَفِظَ عَلَى أُمَّتِي أَرْبَعِينَ حَدِيثًا يَنْتَفِعُونَ بِهَا فِي أَمْرِ دِينِهِمْ ، بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَقِيهَاً عَالِمًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که برای امت من چهل حدیث حفظ کند که در کار دینشان از آنها بهره مند شوند، خداوند در روز رستاخیز او را فقیه و عالم برانگیزد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ أَدَّى إِلَى أُمَّتِي حَدِيثًا يُقَامُ بِهِ سُنَّةٌ أَوْ يُثَلَّمُ بِهِ بِدْعَةٌ فَلَهُ الْجَنَّةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس به امت من حدیثی رساند که به سبب آن سنتی بر پا می شود ، یا در بدعتی رخنه افتد بهشت از آن او باشد .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ حَجَّ بِمَالٍ حَرَامٍ فَقَالَ : لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ ، قَالَ اللَّهُ لَهُ : لَا لَبَّيْكَ وَلَا سَعْدَيْكَ ، حَجُّكَ مَرْدُودٌ عَلَيْكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس با مال حرام حج رود و بگوید: لبیک اللهم لبیک، خداوند به او فرماید: لا لبیک و لا سعدیک، حجّت از آن خودت باد !

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ سَوَّفَ الْحَجَّ حَتَّى يَمُوتَ بَعَثَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَهُودِيًّا أَوْ نَصْرَانِيًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس در رفتن حجّ چندان تعلّل ورزد تا مرگش فرا رسد، خداوند او را در روز رستاخیز یهودی یا نصرانی برانگیزد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : الْحَجَّ يَنْفِي الْفَقْرَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حجّ، فقر و تهیدستی را از بین می برد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : الْمَرْءُ مَعَ مَنْ أَحَبَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آدمی با کسی است که دوستش دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : أَحِبُّوا اللَّهَ لِمَا يَغْدُوْكُمْ بِهِ مِنْ نِّعَمِهِ ، وَأَحِبُّوْني لِحُبِّ اللَّهِ ، وَأَحِبُّوا أَهْلَ بَيْتِي لِحُبِّي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خدا را به خاطر نعمتهایی که به شما ارزانی می دارد دوست بدارید و مرا به سبب آن که خدا را دوست دارید دوست بدارید و خانواده ام را به سبب آن که مرا دوست دارید دوست بدارید .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى أَكُونَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ نَفْسِهِ ، وَتَكُونَ عِزَّتِي إِلَيْهِ أَعَزَّ مِنْ عِزَّتِهِ ، وَيَكُونَ أَهْلِي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَهْلِهِ ، وَتَكُونَ ذَاتِي أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ ذَاتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ بنده ای ایمان ندارد مگر آن گاه که مرا از خودش دوست تر بدارد؛ و خاندان مرا از خاندان خودش و خانواده مرا از خانواده خودش و جان مرا بیشتر از جان خودش دوست بدارد .

عنه صلی الله علیه و آله - لِبَعْضِ أَصْحَابِهِ - : يَا عَبْدَ اللَّهِ ، أَحْبِبْ فِي اللَّهِ ، وَأَبْغِضْ فِي اللَّهِ ، وَوَالِ فِي اللَّهِ ، وَعَادِ فِي اللَّهِ ، فَإِنَّهُ لَا تُنَالُ وَلَايَةُ اللَّهِ إِلَّا بِذَلِكَ ، وَلَا يَجِدُ رَجُلٌ طَعَمَ الْإِيمَانَ - وَإِنْ كَثُرَتْ صَلَاتُهُ وَصِيَامُهُ - حَتَّى يَكُونَ كَذَلِكَ ، وَقَدْ صَارَتْ مُوَاخَاةُ النَّاسِ يَوْمَكُمْ هَذَا أَكْثَرَهَا فِي الدُّنْيَا ، عَلَيْهَا يَتَوَادَّدُونَ ، وَعَلَيْهَا يَتَبَاغَضُونَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به یکی از اصحاب خود - فرمود : ای بنده خدا! به خاطر خدا دوست بدار، به خاطر خدا نفرت داشته باش، به خاطر خدا دوستی کن، به خاطر خدا دشمنی ورز؛ زیرا دوستی خدا جز با اینها به دست نیاید و آدمی تا چنین نباشد طعم ایمان را نچشد هر چند نماز و روزه اش بسیار باشد. امروزه دوستی و برادری مردم با یکدیگر بیشتر به خاطر دنیاست. برای دنیا با هم دوستی می کنند و برای دنیا دشمنی می ورزند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَفْضَلُ الْأَعْمَالِ الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بهترین کارها دوستی و دشمنی کردن به خاطر خداوند متعال است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ لِدَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : أَحْبَبْنِي وَحَبَّبْنِي إِلَى خَلْقِي . قَالَ : يَا رَبِّ ، نَعَمْ أَنَا أُحِبُّكَ ، فَكَيْفَ أُحِبُّكَ إِلَى خَلْقِكَ ؟ قَالَ : أَذْكُرْ أَيْدِيَّ عِنْدَهُمْ ، فَإِنَّكَ إِذَا ذَكَرْتَ لَهُمْ ذَلِكَ أُحِبُّونِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند عز و جل به داوود علیه السلام فرمود: مرا دوست بدار و نزد خلقم نیز محبوب گردان. عرض کرد: پروردگارا! من که دوستت دارم اما چگونه تو را نزد بندگان محبوب گردانم؟ فرمود: نعمتهایی را که به آنان داده ام گوشزدشان کن که اگر خوبیهام را یادآورشان شوی مرا دوست خواهند داشت .

رسول الله صلى الله عليه وآله : حُبُّ الدُّنْيَا وَحُبُّ اللَّهِ لَا يَجْتَمِعَانِ فِي قَلْبٍ أَبَدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : دوستی دنیا و دوستی خدا هرگز در يك دل گرد نمی آیند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : قَالَ اللَّهُ : مَا تَحَبَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَيَّ مِمَّا افْتَرَضْتُهُ عَلَيْهِ ، وَإِنَّهُ لَيَتَحَبَّبُ إِلَيَّ بِالنَّافِلَةِ حَتَّى أُحِبَّهُ ، فَإِذَا أَحْبَبْتُهُ كُنْتُ سَمْعَهُ الَّذِي يَسْمَعُ بِهِ ، وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبْصِرُ بِهِ ، وَلِسَانَهُ الَّذِي يَنْطِقُ بِهِ ، وَيَدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا ، وَرِجْلَهُ الَّتِي يَمْشِي بِهَا ، إِذَا دَعَانِي أَجَبْتُهُ ، وَإِذَا سَأَلَنِي أَعْطَيْتُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند فرمود: بنده ام با هیچ کاری دوست داشتنی تر از انجام واجبات، محبوب من نمی شود و با انجام مستحبات وسیله جلب محبت مرا فراهم می آورد. چندان که محبوب من می شود و چون دوستش بدارم گوش شنوای او می شوم و چشم بینای او و زبان گویای او و دست نیرومند او و پای رهپوی او. هرگاه مرا بخواند پاسخش دهم و هرگاه از من چیزی بخواهد عطایش کنم .

رسول الله صلى الله عليه وآله : عَلَامَةُ حُبِّ اللَّهِ تَعَالَى حُبُّ ذِكْرِ اللَّهِ ، وَعَلَامَةُ بُغْضِ اللَّهِ تَعَالَى بُغْضُ ذِكْرِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : نشانه دوست داشتن خداوند متعال دوست داشتن یاد اوست و نشانه ناخوش داشتن خداوند متعال ناخوش داشتن یاد خداوند عزوجل است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَحَبُّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ ، وَأَقْوَمُهُمْ بِحَقِّهِ ، الَّذِينَ يُحِبُّونَ إِلَيْهِمُ الْمَعْرُوفَ وَفِعَالَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : محبوبترین بندگان خدا نزد خداوند کسی است که به حال بندگان سودمندتر و در ادای حق خدا کوشاتر باشد. همانان که خوبی و انجام کارهای نیک محبوبشان است .

قرآن:

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ» .

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» .

«بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ» .

«وَاللَّهُ يُحِبُّ الصَّابِرِينَ» .

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ» .

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ» .

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ» .

«همانا خدا نیکوکاران را دوست دارد» .

«همانا خداوند توبه کنندگان و پاکیزگان را دوست دارد» .

«آری، هر کس به عهد خود وفا کند و از خدا بترسد، همانا خداوند پرهیزگاران را دوست دارد» .

«و خدا شکیبایان را دوست دارد» .

«همانا خدا توکل کنندگان را دوست دارد» .

«خداوند دادگران را دوست می دارد» .

«همانا خدا دوست دارد کسانی را که در راه او در صفی، همانند دیواری که اجزایش را با سرب به هم پیوند داده باشند، می جنگند» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْحَيَّيَّ الْحَلِيمَ الْعَفِيفَ الْمُتَعَفِّفَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند انسان با حیای بردبار پاکدامن با مناعت را دوست دارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : حُبُّكَ لِلشَّيْءِ يُعْمِيوُصِمُّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عشق تو به چیزی ، کور و کورت می کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في حُقُوقِ الْجَارِ - : إِنْ اسْتَعَاثَكَ أَغَثَّتُهُ ، وَإِنْ اسْتَقْرَضَكَ أَقْرَضَتْهُ ، وَإِنْ افْتَقَرَ عُدَّتْ عَلَيْهِ ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ مُصِيبَةٌ عَزَّيَّتُهُ ، وَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ هَنَأَتْهُ ، وَإِنْ مَرِضَ عُدَّتُهُ ، وَإِنْ مَاتَ اتَّبَعَتْ جَنَازَتَهُ ، وَلَا تَسْتَظِلْ عَلَيْهِ بِالْبِنَاءِ فَتَحْجُبَ عَنْهُ الرِّيحُ إِلَّا بِإِذْنِهِ ، وَإِذَا اشْتَرَيْتَ فَاكِهَةً فَأَهْدِ لَهُ ، فَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَأَدْخِلْهَا سِرًّا ، وَلَا تُخْرِجْ بِهَا وَلَدَكَ تَغِيظُ بِهَا وَلَدَهُ ، وَلَا تُؤْذِهِ بِرِيحِ قَدْرِكَ إِلَّا أَنْ تَعْرِفَ لَهُ مِنْهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - درباره حقوق همسایه - فرمود : [حق اوست که] اگر از تو کمک خواست کمکش کنی، اگر از تو قرض خواست به او قرض دهی، اگر نیازمند شد . نیازش را برطرف سازی، اگر مصیبتی دید او را دلداری دهی، اگر خیر و خوبی به او رسید به وی تبریک گویی، اگر بیمار شد به عیادتش روی، وقتی مُرد در تشییع جنازه اش شرکت کنی، خانه ات را بلندتر از خانه او نسازی تا جلوی جریان هوا را بر او بگیری مگر آن که خودش اجازه دهد، هرگاه میوه ای خریدی برای او تعارف بفرستی و اگر این کار را نکردی مخفیانه میوه را به خانه ات ببر، فرزندان را همراه میوه بیرون میاور که بچه او با دیدن میوه در دست او ناراحت شود، با بوی و دود دیگت او را ناراحت نکن مگر آن که مقداری از غذای آن را برای او بفرستی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤْذِي جَارَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که به خدا و روز واپسین ایمان داشته باشد نباید همسایه خود را آزار دهد .

قرآن:

«وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَالْجَارِ ذِي الْقُرْبَى وَالْجَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ» .

«و خدای را بپرستید و هیچ چیز شریک او مسازید و با پدر و مادر و خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و همسایه خویش و همسایه بیگانه و همنشین ، نیکی کنید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : حُرْمَةُ الْجَارِ عَلَى الْإِنْسَانِ كَحُرْمَةِ أُمِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : احترام همسایه بر انسان ، همانند احترام مادرش است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَجْوَدُ النَّاسِ مَنْ جَادَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بخشنده ترین مردمان ، آن کس است که جان و مال خود را در راه خدا ببخشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ كَانَ فِي قَلْبِهِ مِثْقَالُ ذَرَّةٍ مِنْ إِيْمَانٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس ذره ای ایمان در دلش باشد، [سرانجام] از آتش بیرون می آید .

عنه صلی الله علیه و آله : أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَجُلٌ قَتَلَ نَبِيًّا ، أَوْ قَتَلَهُ نَبِيٌّ ، وَإِمَامٌ ضَلَالَةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سخت ترین عذاب را در روز رستاخیز، مردی می چشد که پیامبری را کشته، یا به دست پیامبری کشته شده باشد، و پیشوایی که مردم را به گمراهی افکند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَشَدُّ النَّاسِ عَذَابًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَالِمٌ لَمْ يَنْفَعُهُ عِلْمُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سخت ترین عذاب را در روز قیامت ، عالمی می چشد که علمش برای او سودی نداشته است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَدْنَى أَهْلِ النَّارِ عَذَابًا يَنْتَعِلُ بِنَعْلَيْنِ مِنَ نَارٍ ، يَغْلِي دِمَاعُهُ مِنْ حَرَارَةِ نَعْلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کم عذابترین اهل دوزخ ، دوکفش از آتش به پا دارد که از حرارت آنها مغزش به جوش می آید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ النَّارَ أَمِيرٌ مُتَسَلِّطٌ لَمْ يَعْدِلْ ، وَذُو ثَرَوَةٍ مِنَ الْمَالِ لَمْ يُعْطِ الْمَالَ حَقَّهُ ، وَفَقِيرٌ فَخُورٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نخستین کسانی که به دوزخ می روند، فرمانروای قدرتمندی است که دادگری نکند و توانگری که حقوق مالی خود را نپردازد، و تهیدست متکبر .

قرآن:

«لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ إِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ * لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ» .
«فَلَيْسَ لَهُ الْيَوْمَ هُنَا حَمِيمٌ * وَلَا طَعَامٌ إِلَّا مِنْ غَسَلِينٍ» .

«برای دوزخیان خوراکی جز ضریع (خار خشک سمی) نیست، که نه چاق کند و نه گرسنگی را باز دارد» .

«در آن روز، در آن جا هیچ دوستی نخواهد داشت. و خوراکش چیزی جز چرک و خون اهل دوزخ نیست» .

رسولُ الله ﷺ علیه و آله : لَوْ أَنَّ دُلُوعًا صُبَّ مِنْ غَسَلَيْنِ فِي مَطْلَعِ الشَّمْسِ لَغَلَّتْ مِنْهُ جَمَاجِمُ مَنْ فِي مَغْرِبِهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر یک سطل از چرک و خون دوزخیان در شرق عالم ریخته شود بر اثر آن، جمجمه کسانی که در غرب عالمند به جوش آید .

رسولُ الله ﷺ علیه و آله : مِنَ الْجَهْلِ أَنْ تُظْهَرَ كُلُّ مَا عَلِمْتَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از نادانی است که هر چه می دانی فاش سازی .

رسولُ الله ﷺ علیه و آله : إِنَّ الْجَاهِلَ مَنْ عَصَى اللَّهَ وَإِنْ كَانَ جَمِيلَ الْمَنْظَرِ عَظِيمَ الْخَطَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نادان کسی است که، خدا را نافرمانی کند هرچند خوش سیما و بلند پایه باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : صِفَةُ الْجَاهِلِ : أَنْ يَظْلِمَ مَنْ خَالَطَهُ ، وَيَتَعَدَّى عَلَى مَنْ هُوَ دُونَهُ ، وَيَتَطَاوَلَ عَلَى مَنْ هُوَ فَوْقَهُ ، كَلَامُهُ بَغِيرِ تَدْبِيرٍ . . .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خصوصیت نادان این است که درباره هر کس که با او رفت و آمد می کند ستم روا دارد، به فرو دستش دراز دستی کند، بر زیر دستش [بالادستش] گردنفرازی نماید، و ناسنجیده زبان به گفتار گشاید . . .

عنه صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ الْجِهَادِ مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهُمُّ بِظُلْمِ أَحَدٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برترین جهاد، جهاد کسی است که صبح خود را با این نیت آغاز کند که به احدی ستم روا ندارد .

رسولُ الله ﷺ علیه و آله : أَشَدُّ النَّاسِ اجْتِهَادًا مَنْ تَرَكَ الذُّنُوبَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سخت کوشترین مردم کسی است که گناهان را فرو گذارد .

عنه صلی الله علیه و آله : جَاهِدُوا أَنْفُسَكُمْ عَلَى شَهَوَاتِكُمْ تَحِلَّ قُلُوبُكُمُ الْحِكْمَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : باخواهشهای نفس خود بستیزید، دلهایتان را حکمت فرامی گیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : جَاهِدُوا أَنْفُسَكُمْ بِقَلَّةِ الطَّعَامِ وَالشَّرَابِ ، تُظِلَّكُمْ الْمَلَائِكَةُ وَيَفْرَّ عَنْكُمُ الشَّيْطَانُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با کم خوردن و کم آشامیدن به جنگ نفسهای خود روید، فرشتگان بر سر شما سایه می افکنند و شیطان از شما می گریزد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : بِالْمُجَاهَدَةِ يُغْلَبُ سُوءُ الْعَادَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با مجاهدت می توان بر عاداتهای بد چیره آمد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : الْمُجَاهِدُ مَنْ جَاهَدَ نَفْسَهُ فَيَا اللَّهَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مجاهد کسی است که به خاطر خدا با نفس خود مبارزه کند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : حَرَسُ لَيْلَةٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ لَيْلَةٍ يُقَامُ لَيْلُهَا وَيُصَامُ نَهَارُهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : يك شب نگهبانی دادن در راه خدا برتر است از هزار شبانه روز که شبهایش به عبادت و روزهایش به روزه داری سپری شود .

عنه صلى الله عليه و آله : عَيْنَانِ لَا تَمَسُّهُمَا النَّارُ : عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ، وَعَيْنٌ بَاتَتْ تَحْرُسُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دو چشمند که آتش به آن ها نرسد : چشمی که از ترس خدا بگرید و چشمی که شبها در راه خدا نگهبانی دهد .

عنه صلى الله عليه و آله : كُلُّ عَمَلٍ مُنْقَطِعٍ عَنْ صَاحِبِهِ إِذَا مَاتَ إِلَّا الْمُرَابِطَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِنَّهُ يُنْمَى لَهُ عَمَلُهُ وَيُجْرَى عَلَيْهِ رِزْقُهُ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر عملی پس از مرگ صاحبش از او جدا می شود مگر عمل کسی که در راه خدا مرزبانی کند؛ عمل چنین کسی رشد می کند و تا روز قیامت روزیش داده می شود .

قرآن:

«وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهِبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَآخَرِينَ مِنْ دُونِهِمْ» .

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» .

«تا آن جا که می توانید نیرو و اسبان سواری آماده کنید تا دشمنان خدا و دشمنان خود و جز آنها را بترسانید» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! شکیبا باشید و دیگران را به شکیبایی فرا خوانید و در جنگها پایداری کنید و از خدا بترسید، باشد که رستگار شوید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَمَا عَلَيْهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : يك روز مرزبانی در راه خدا بهتر است از دنیا و هر چه در آن است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : فَمَنْ تَرَكَ الْجِهَادَ أَلْبَسَهُ اللَّهُ ذُلًّا فِي نَفْسِهِ، وَفَقْرًا فِي مَعِيشَتِهِ، وَمَحَقًا فِي دِينِهِ. إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى أَعَزُّ أُمَّتِي بِسَنَابِكِ خَيْلِهَا وَمَرَائِزِ رِمَاحِهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس جهاد را واگذارد خداوند جامه خواری بر جان او پوشاند و زندگیش را دستخوش فقر سازد و دینش را از بین ببرد. خداوند تبارک و تعالی عزّت و اقتدار امت مرا در سُمهای اسبانشان و نوک نیزه هایشان قرار داده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : صَلَاةُ الرَّجُلِ مُتَقَلِّدًا بِسَيْفِهِ تَفْضُلُ عَلَى صَلَاتِهِ غَيْرِ مُتَقَلِّدٍ بِسَبْعِمَائِهِ ضِعْفٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نمازی که مرد با شمشیر حمایل شده بخواند هفتصد بار برتر از نمازی است که بدون حمایل کردن شمشیر بخواند .

عنه صلی الله علیه و آله : اتَّقُوا أَدَى الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِنَّ اللَّهَ يَغْضَبُ لَهُمْ كَمَا يَغْضَبُ لِلرُّسُلِ ، وَيَسْتَجِيبُ لَهُمْ كَمَا يَسْتَجِيبُ لَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از آزدن مجاهدان در راه خدا بپرهیزید؛ زیرا خداوند به خاطر آنان به خشم می آید همچنان که به خاطر پیامبران به خشم می آید و دعای آنان را اجابت می کند همچنان که دعای پیامبران را اجابت می کند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ بَلَغَ رِسَالَةَ غَازٍ كَانَ كَمَنْ أَعْتَقَ رَقَبَةً، وَهُوَ شَرِيكُهُ فِي بَابِ «ثَوَابٍ» غَزْوَتِهِ. ❖

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس نامه رزمنده ای را برساند همچون کسی است که بنده ای را آزاد کند و در ثواب جنگ ، با وی شریک باشد .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ جَهَّزَ غَازِيَا بِسِلْكِ أَوْ إِبْرَةٍ عَفَرَ اللَّهُ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ وَمَا تَأَخَّرَ. ❖

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس رزمنده ای را به یک نخ یا سوزن مجهز کند خداوند گناهان گذشته و آینده او را ببخشد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : السَّيُوفُ مَفَاتِيحُ الْجَنَّةِ. ❖

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شمشیرها کلیدهای بهشتند .

❖ قرآن:

«لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ» ❖ .

«مؤمنانی که با هیچ رنج و آسیبی از جنگ فرو می نشینند با کسانی که در راه خدا جهاد می کنند برابر نیستند» .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَا أَعْمَالُ الْعِبَادِ كُلِّهِمْ عِنْدَ الْمُجَاهِدِينَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ إِلَّا كَمِثْلِ خُطَافٍ أَخَذَ بِمِنْقَارِهِ مِنْ مَاءِ الْبَحْرِ. ❖

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اعمال همه بندگان درمقایسه با ارزش جهاد مجاهدان در راه خدا، نیست مگر به اندازه مقدار آبی که پرستویی دریایی با منقار خود از دریا برداشته است .

❖ قرآن:

«يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ» ❖ .
«قُلْ إِنْ كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ... أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّى يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ» ❖ .

«ای پیامبر! با کافران و منافقان جهاد کن و بر آنها سخت بگیر. جایگاهشان جهنم است و بد سرانجامی است» .

«بگو: اگر پدرانتان و فرزندانان . . . برای شما از خدا و پیامبرش و جهاد در راه او دوست داشتنی ترند، درنگ کنید تا خدا فرمان خویش بیاورد و خدا گروه فاسقان را هدایت نمی کند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَغْزُ ، وَلَمْ يُحَدِّثْ بِهٖ نَفْسَهُ ، مَاتَ عَلَى شُعْبَةٍ مِنْ نِفَاقٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که جهاد نکرده یا آرزوی جهاد نداشته باشد و بمیرد به نوعی نفاق مرده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الشَّبَابُ شُعْبَةٌ مِنَ الْجُنُونِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جوانی شاخه ای از دیوانگی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : كُلُّكُمْ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ ، إِلَّا مَنْ شَرَدَ عَلَى اللَّهِ شِرَادَ الْبَعِيرِ عَلَى أَهْلِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همه شما به بهشت می روید مگر کسی که از طاعت خدا بگریزد همچنان که شتر از دست صاحب خود می رمد و می گریزد .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لَعَلِّي عَلَيْهِ السَّلَام - : إِنَّ أَوَّلَ أَرْبَعَةٍ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ : أَنَا وَأَنْتَ وَالْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به علی علیه السلام - فرمود : نخستین چهار نفری که وارد بهشت می شوند من هستم و تو و حسن و حسین .

عنه صلى الله عليه و آله : أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مِنْ خَلْقِ اللَّهِ الْفُقَرَاءُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نخستین خلق خدا که وارد بهشت می شوند فقیرانند .

عنه صلى الله عليه و آله : أَوَّلُ مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ شَهِيدٌ وَعَبْدٌ أَحْسَنَ عِبَادَةِ رَبِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نخستین کسی که داخل بهشت می شود شهید است و بنده ای که پروردگارش را نیکو عبادت کرده باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ خَبٌّ وَلَا خَائِنٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ حيله گر و خیانتکاری به بهشت نمی رود .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ اسْتَرْعَى رَعِيَّةً فَعَشَّهَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس سرپرست ملتى شود و به آنها خیانت ورزد خداوند بهشت را بر او حرام مى گرداند .

قرآن:

«جَنَّاتٍ عَذْنٍ مَّفْتَحَةٍ لَهُمْ الْأَبْوَابُ» .

«بهشتهای جاویدان که دروازه های آنها به رویشان گشوده است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْجَنَّةُ لَهَا ثَمَانِيَةُ أَبْوَابٍ... مَنْ أَرَادَ الدُّخُولَ مِنْ هَذِهِ الْأَبْوَابِ الثَّمَانِيَةِ فَلْيَتِمَّسِكْ بِأَرْبَعِ خِصَالٍ : الصَّدَقَةِ وَالسَّخَاءِ وَحُسْنِ الْخُلُقِ وَكَفِّ الْأَذَى عَنْ عِبَادِ اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهشت را هشت دروازه است ... هر که خواهد از این هشت دروازه وارد شود باید به چهار خصلت چنگ زند : صدقه دادن ، بخشنده گى ، خوشخویى و نیازردن بندگان خدا .

قرآن:

«وَمَنْ يَأْتِهِ مُؤْمِنًا قَدْ عَمِلَ الصَّالِحَاتِ فَأُولَئِكَ لَهُمُ الدَّرَجَاتُ الْعُلَى» .

« و آنان که با ایمان نزد او آیند و کارهای شایسته کرده باشند، درجاتى بلند دارند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَرَجَةً لَا يَنَالُهَا إِلَّا إِمَامٌ عَادِلٌ ، أَوْ ذُو رَحِمٍ وَصُولٌ ، أَوْ ذُو عِيَالٍ صَبُورٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در بهشت درجه ای است که به آن دست نمى یابد مگر پیشوای دادگر یا خویشاوندی که زیاد صله رحم به جا آورد و یا عیالوار صبور .

عنه صلى الله عليه و آله : تَقَبَّلُوا لِي بَسَتْ أَتَقَبَّلُ لَكُمْ بِالْجَنَّةِ : إِذَا حَدَّثْتُمْ فَلَا تَكْذِبُوا ، وَإِذَا وَعَدْتُمْ فَلَا تُخْلِفُوا ، وَإِذَا انْتُمِنْتُمْ فَلَا تَخُونُوا ، وَغَضُّوا أَبْصَارَكُمْ ، وَاحْفَظُوا فُرُوجَكُمْ ، وَكُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَلْسِنَتَكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : شش چیز را برای من به عهده گیرید، من برای شما بهشت را به عهده مى گیرم :هرگاه سخن گفتید دروغ مگویید، هر گاه وعده دادید خلف وعده نکنید، هرگاه امین تان دانستند خیانت نورزید، چشمانتان را [از حرام] فرو بندید، شهوت خویش را حفظ کنید، و دست و زبان خود را نگه دارید .

قرآن:

«إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ» .

«هر آینه هر کس به خدا شرک ورزد خداوند بهشت را بر او حرام گردانیده و جایگاهش آتش باشد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تَحْرُمُ الْجَنَّةُ عَلَى ثَلَاثَةٍ : عَلَى الْمَنَانِ ، وَعَلَى الْمُغْتَابِ ، وَعَلَى مُدْمِنِ الْخَمْرِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهشت بر سه کس حرام است: منت گذارنده [بر خدا] ، غیبت کننده و میگسار .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ ضَمِنَ لِي مَابَيْنَ لِحْيَيْهِ وَمَابَيْنَ رِجْلَيْهِ ضَمِنْتُ لَهُ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس به من تضمین دهد که زبان و شهوت خویش را حفظ کند، من بهشت را برای او ضمانت می کنم .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ خُتِمَ لَهُ بِجِهَادٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَوْ قَدَرَ فَوَاقٍ نَاقَةً دَخَلَ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس به اندازه فاصله زمانی میان دو دوشیدن شتر، جهاد در راه خدا نصیبش شود وارد بهشت می گردد .

عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثٌ مَنْ لَقِيَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ بِهِنَّ دَخَلَ الْجَنَّةَ مِنْ أَيِّ بَابٍ شَاءَ : مَنْ حَسَنَ خُلُقَهُ ، وَخَشِيَ اللَّهَ فِي الْمَغِيبِ وَالْمَحْضَرِ ، وَتَرَكَ الْمِرَاءَ وَإِنْ كَانَ مُحِقًّا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز است که هر کس با آنها خداوند عز و جل را دیدار کند از هر دری که بخواهد وارد بهشت می شود: کسی که خوشخو باشد ، و در آشکار و نهان از خدا بترسد ، و بحث و ستیزه را رها کند اگر چه حق با او باشد .

قرآن:

«وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا» .

«تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا» .

«و هر کس از زن یا مرد کار شایسته کند، اگر مؤمن باشد همگی به بهشت می روند و به قدر گودی هسته خرما در حق آنان ستم نمی شود» .

«این بهشتی است که آن را به بندگان پرهیزگار خود میراث می دهیم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَكْثَرُ مَا تَلَجُ بِهِ أُمَّتِي الْجَنَّةَ : تَقْوَى اللَّهِ وَحُسْنُ الْخُلُقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اَمَّت من بیشتر به سبب دو چیز وارد بهشت می شوند : خدا پرورایی و خوشخویی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْجَمَالُ فِي اللِّسَانِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زیبایی در زبان است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ اتَّخَذَ شَعْرًا فَلْيُحْسِنْ وَلَايَتَهُ، أَوْ لِيَجْزَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس موبگذار، بایدخوب به آن برسد و گرنه کوتاهش کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الشَّعْرُ الْحَسَنُ مِنْ كِسْوَةِ اللَّهِ فَأَكْرَمُوهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : موی زیبا پوششی خدایی است، پس به آن رسیدگی کنید .

عنه صلى الله عليه و آله : اَطْلُبُوا الْخَيْرَ عِنْدَ حِسَانِ الْوُجُوهِ ، فَإِنَّ فِعَالَهُمْ أُخْرَى أَنْ تَكُونَ حَسَنًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوبی را نزد خوبرویان بجوید ، زیرا کرده های آنان به زیبایی زینده تر است .

عنه صلى الله عليه و آله : آفَةُ الْجَمَالِ الْخِيَلَاءُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آفت زیبایی، غرور است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : خَيْرُ مَا أُعْطِيَ الرَّجُلُ الْمُؤْمِنُ خُلُقٌ حَسَنٌ، وَشَرُّ مَا أُعْطِيَ الرَّجُلُ قَلْبٌ سَوْءٍ فِي صُورَةٍ حَسَنَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین چیزی که به مرد مؤمن داده شده خوی نیکوست و بدترین چیزی که به انسان داده شده دل بد در چهره زیباست .

عنه صلى الله عليه وآله : لِيَأْخُذَ أَحَدُكُمْ مِنْ شَارِبِهِ وَالشَّعْرِ الذِّيْفِي أَنْفِهِ ، وَلِيَتَعَاهَدَ نَفْسَهُ ، فَإِنَّ ذَلِكَ يَزِيدُفِي جَمَالِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : سبیل و موهای بینی خود را کوتاه کنید و به خودتان برسید؛ زیرا این کارها بر زیبایی شما می افزاید .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَنْ عَبْدَهُ إِذَا خَرَجَ إِلَى إِخْوَانِهِ أَنْ يَتَهَيَّأَ لَهُمْ وَيَتَجَمَّلَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند دوست دارد وقتی بنده اش نزد برادران خود می رود با هیئتی آماده و آراسته برود .

قرآن:

«قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ * قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ» .

«بگو : چه کسی زیوری را که خدا برای بندگانش پدید آورده و روزیهای پاکیزه را حرام کرده است؟ بگو : این چیزها در زندگی دنیا برای کسانی است که ایمان آورده اند و در روز قیامت [نیز] ویژه آنانست» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ ، وَيُحِبُّ أَنْ يَرَى أَثَرَ نِعْمَتِهِ عَلَى عَبْدِهِ ، وَيُبْغِضُ الْبُؤْسَ وَالتَّبَاطُوسَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند متعال زیباست،زیبایی را دوست دارد و دوست دارد اثر نعمت خود را در بنده اش ببیند. او فقر و فقرنمایی را دشمن می دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يَوْمُ الْجُمُعَةِ يَوْمٌ عِبَادَةٌ فَتَعَبَّدُوا اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ فِيهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : روز جمعه ، روز عبادت است ، پس خداوند عزیز و ارجمند را در آن عبادت کنید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يَا عَلِيُّ ، عَلَى النَّاسِ كُلِّ سَبْعَةِ أَيَّامٍ الْغُسْلُ ، فَاغْتَسِلْ فِي كُلِّ جُمُعَةٍ وَلَوْ أَنَّكَ تَشْتَرِي الْمَاءَ بِقُوتِ يَوْمِكَ وَتَطْوِيهِ ، فَإِنَّهُ لَيْسَ شَيْءٌ مِنَ التَّطَوُّعِ أَعْظَمَ مِنْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! مردم باید هر هفت روز یک بار غسل کنند (حمام روند). بنا براین هر جمعه غسل کن حتی اگر لازم شود برای تهیه آب آن ، خوراک روزانه ات را بفروشی و گرسنه بمانی؛ زیرا هیچ امر مستحبی بالاتر از غسل جمعه نیست .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَوْمُ الْجُمُعَةِ سَيِّدُ الْأَيَّامِ ، وَأَعْظَمُ عِنْدَ اللَّهِ عِزٌّ وَجَلٌّ مِنْ يَوْمِ الْأَضْحَى وَيَوْمِ الْفِطْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روز جمعه آقای روزهاست و نزد خداوند عز و جل از روز قربان و روز فطر نیز بزرگتر است .

عنه صلی الله علیه و آله : يَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دست خدا با جماعت است .

عنه صلی الله علیه و آله : الْجَمَاعَةُ رَحْمَةٌ وَالْفُرْقَةُ عَذَابٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : جماعت (یکپارچگی) رحمت است و پراکندگی عذاب .

رسول الله صلی الله علیه و آله - وقد سُئِلَ: مَا جَمَاعَةُ أُمَّتِكَ ؟ - : مَنْ كَانَ عَلَى الْحَقِّ وَإِنْ كَانُوا عَشْرَةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به این سؤال که جماعت امت تو چیست؟ - فرمود : آنان که بر حق باشند هر چند ده نفر باشند !

عنه صلی الله علیه و آله : يَدُ اللَّهِ عَلَى الْجَمَاعَةِ ، فَإِذَا اشْتَدَّ الشَّادُ مِنْهُمْ اخْتَطَفَهُ الشَّيْطَانُ كَمَا يَخْتَطِفُ الذَّبُّ الشَّاةَ الشَّادَّةَ مِنَ الْغَنَمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دست خدا بر سر جماعت است؛ هرگاه فردی از جماعت جدا شود شیطان او را می رباید، همچنان که گرگ گوسفند جدا مانده از گله را .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَيُّهَا النَّاسُ ، عَلَيْكُمْ بِالْجَمَاعَةِ ، وَإِيَّاكُمْ وَالْفُرْقَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای مردم! به جماعت (یکپارچگی) روی آرید و از پراکندگی بپرهیزید .

عنه صلی الله علیه و آله : تَمَسَّكُوا وَأَحْبَبُوا الْمَسَاكِينَ ، وَجَالِسُوهُمْ وَأَعِينُوهُمْ ، تَجَافَوْا صُحْبَةَ الْأَغْنِيَاءِ وَارْحَمُوهُمْ وَعَفَّوْا عَنْ أَمْوَالِهِمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسکین وار باشید و مسکینان را دوست بدارید و با آنان بنشینید و کمکشان کنید. از همنشینی با توانگران دوری ورزید. و بر آنان رحم و دلسوزی کنید و از اموالشان چشم برگیرید .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا تَجْلِسُوا إِلَّا عِنْدَ كُلِّ عَالِمٍ يَدْعُوَكُمْ مِنْ خَمْسٍ إِلَى خَمْسٍ : مِنَ الشَّكِّ إِلَى الْيَقِينِ ، وَمِنَ الرِّيَاءِ إِلَى الْإِخْلَاصِ ، وَمِنَ الرَّغْبَةِ إِلَى الرَّهْبَةِ ، وَمِنَ الْكِبَرِ إِلَى التَّوَاضُعِ ، وَمِنَ الْغَشِّ إِلَى النَّصِيحَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : تنها در محضر دانشمندانی نشینید که شما را از پنج چیز به پنج چیز فرامی خوانند: از دودلی به یقین، از ریا به اخلاص، از دنیا خواهی به دنیا گریزی، از تکبر به فروتنی و از ناخالصی به خلوص .

رسول الله صلی الله علیه و آله : قَالُوا [الْحَوَارِيُّونَ لِعِيسَى عَلَيْهِ السَّلَام] يَا رُوحَ اللَّهِ ، فَمَنْ نُجَالِسُ إِذَا ؟ قَالَ : مَنْ يُذَكِّرُكُمْ اللَّهَ رُؤُوثُهُ ، وَيَزِيدُ فِي عِلْمِكُمْ مَنْطِقُهُ ، وَيُرَغِّبُكُمْ فِي الْآخِرَةِ عَمَلُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حواریان عیسی علیه السلام عرض کردند: یا روح الله ! پس با چه کسی همنشین شویم؟ فرمود: با آن که دیدارش شما را به یاد خدا اندازد و گفتارش بر دانش شما بیفزاید و کردارش شما را به آخرت ترغیب کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ كَفَّارَةَ الْمَجْلِسِ : سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ ، رَبِّ ثُبِّ عَلَيَّ وَاعْفِرْ لِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کفارہ نشستن (در مجلس غفلت) این است که بگویی: سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، رَبِّ ثُبِّ عَلَيَّ وَاعْفِرْ لِي (خدایا ! پاک و منزهی تو و ستایش از آن توست. خدایی جز تو نیست. پروردگار من! مرا ببخش و بیامرز) .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ارْتَعُوا فِي رِيَاضِ الْجَنَّةِ . قَالُوا : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، وَمَا رِيَاضُ الْجَنَّةِ ؟ قَالَ : مَجَالِسُ الذِّكْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در باغهای بهشت گردش کنید . عرض کردند : ای رسول خدا ! باغهای بهشت چیست ؟ فرمود : مجالس ذکر .

عنه صلی الله علیه و آله : الْمَجَالِسُ ثَلَاثَةٌ : غَانِمٌ وَسَالِمٌ وَشَاحِبٌ ، فَأَمَّا الْغَانِمُ فَالَّذِي يُذَكِّرُ اللَّهَ تَعَالَى فِيهِ ، وَأَمَّا السَّالِمُ فَالَّذِي يَخُوضُ فِي الْبَاطِلِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مجلسها سه گونه است: سودمند، سالم، و موجب هلاکت .
مجلس سودمند مجلسی است که در آن ذکر خدا شود، محفل سالم محفل خاموش است، و
محفل موجب هلاکت آن است که در آن به باطل پرداخته شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْمَجَالِسُ بِالْأَمَانَةِ، وَإِفْشَاءُ سِرِّ أَخِيكَ خِيَانَةٌ ، فَاجْتَنِبْ ذَلِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مجلس ها امانت اند. و فاش کردن راز برادرت خیانت
است. از این کار دوری کن .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ
انْشَرُوا فَانْشَرُوا» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! چون شما را گویند که در مجالس جای باز کنید، جای باز
کنید تا خدا در کار شما گشایش دهد. و چون گویند که برخیزید، برخیزید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تُفْحِشْ فِي مَجْلِسِكَ لِكَي يَحْذَرُوكَ بِسُوءِ خَلْقِكَ ، وَلَا تَنَاجَ
مَعَ رَجُلٍ وَأَنْتَ مَعَ آخَرٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در مجلس ، وقاحت به خرج نده ؛ تا مردم به دلیل اخلاق
بدت از تو حذر کنند و وقتی کسی کنار تو نشسته است با دیگری درگوشی سخن مگو .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ شَرَفًا وَإِنْ أَشْرَفَ الْمَجَالِسُ مَا اسْتَقْبَلَ بِهِ الْقِبْلَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر چیزی شرافتی دارد و شریفترین نحوه نشستن ، آن
است که رو به قبله باشد .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا تَسْأَلُوا الْفَاجِرَةَ : مَنْ فَجَرَ بِكَ ؟ فَكَمَا هَانَ عَلَيْهَا الْفُجُورُ ،
يَهُونُ عَلَيْهَا أَنْ تَرْمِيَ الْبَرِيءَ الْمُسْلِمَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از زن بد کاره نپرسید: چه کسی با تو فسق کرد؟ زیرا
همان گونه که به راحتی مرتکب فحشا می شود به راحتی هم مسلمان بی گناهی را بدنام
می کند .

سنن أبي داود عن بعض الأصحاب : سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ يَقُولُ : إِنَّكَ إِنِ اتَّبَعْتَ عَوْرَاتِ النَّاسِ أَفْسَدْتَهُمْ أَوْ كِدْتَ أَنْ تُفْسِدَهُمْ .

سنن ابو داود به نقل از یکی از اصحاب پیامبر صلی الله علیه و آله : از پیامبر خدا شنیدم که می فرمود : اگر تودر پی کشف اسرار و عیوب مردم باشی ، آنها را تباه می کنی و یا در صدد تباه کردن آنها برآمده ای .

رسولُ اللهِ صَلَّى الله عليه و آله : لَا تَطْلُبُوا عَثَرَاتِ الْمُؤْمِنِينَ ؛ فَإِنَّ مَنْ تَتَبَعَ عَثَرَاتِ أَخِيهِ تَتَبَعَ اللَّهُ عَثَرَاتِهِ ، وَمَنْ تَتَبَعَ اللَّهُ عَثَرَاتِهِ يَفْضَحْهُ وَلَوْ فِي جَوْفِ بَيْتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : لغزشهای مسلمانان را نجوید که هر کس لغزشهای برادرش را پی جوید خداوند لغزشهای او را پیگیری می کند و هر که را که خداوند عیبجویی کند رسوایش می سازد هر چند در اندرون خانه خود باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنِّي لَمْ أُؤْمَرْ أَنْ أُنْقَبَ عَنْ قُلُوبِ النَّاسِ وَلَا أَشُقَّ بَطُونَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من مأمور نیستم که دلهای مردم را بکاوم و درونشان را بشکافم .

قرآن : «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبِ بَعْضُكُم بَعْضًا يَحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! از بسیاری از گمانها بپرهیزید؛ زیرا پاره ای از گمانها گناه است. و تجسس نکنید و از یکدیگر غیبت مکنید، آیا کسی از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده خود را بخورد؟ پس آن را ناخوش می دارید. و از خدا بترسید . همانا خداوند توبه پذیر و مهربان است» .

رسولُ اللهِ صَلَّى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ ، فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ ، وَلَا تَحَسَّسُوا ، وَلَا تَجَسَّسُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از گمان دوری کنید؛ زیرا گمان دروغترین سخن است. در پی شنیدن سخنان مردم و کشف عیب آنان نباشید .

قرآن:

«إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا * إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا * وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا» .

«بی گمان ، آدمی سخت ناشکیبا آفریده شده است. چون شری به او رسد بیتابی می کند. و چون خیری به او رسد بخل می ورزد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : صَوْتَانِ يُبَغِضُهُمَا اللَّهُ : إِعْوَالٌ عِنْدَ مُصِيبَةٍ ، وَمِزْمَارٌ عِنْدَ نِعْمَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دو آواز است که خداوند دشمن می دارد: شیون و فغان هنگام مصیبت ، و ساز و آواز هنگام شادی .

قرآن:

«وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ شَيْطَانٍ مَرِيدٍ» .
«ما يُجَادِلُ فِي آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَلَا يَغْرُوكَ تَقَلُّبُهُمْ فِي الْبِلَادِ» .

«بعضی از مردم بی هیچ دانشی درباره خدا مجادله می کنند و از هر شیطان سرکشی پیروی می نمایند» .

«جز آنها که کفر ورزیدند در آیات خدا جدال نمی کنند؛ پس، رفت و آمدشان در شهرها تو را نفریبد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا ضَلَّ قَوْمٌ إِلَّا أَوْثَقُوا الْجَدَلَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ قومی گمراه نشد مگر آن که به بحث و جدال تکیه کرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَسَّ مِنْ نَفْسِهِ جُبْنًا فَلَا يَغْزُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس می ترسد ، نجنجد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يُحْشَرُ الْجَبَّارُونَ وَالْمُتَكَبِّرُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي صُورَةِ الذَّرِّ، يَطَّأُهُمُ النَّاسُ لِهَوَانِهِمْ عَلَى اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در رستاخیز ، جبّاران و گردنفرزان به شکل مورچه محشور می شوند و مردم آنها را لگدمال می کنند؛ چون که نزد خداوند خوار و بی مقدارند .

قرآن:

«وَأَسْتَفْتَحُوا وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ» .

« وَ تِلْكَ عَادٌ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَ عَصَوْا رُسُلَهُ وَ اتَّبَعُوا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ » .

«و آنها (از خدا) تقاضای فتح و پیروزی (بر کفار) کردند ، و (سرانجام) هر گردنکش منحرفی نومید و نابود شد» .

«و این قوم عاد بودند که آیات پروردگارشان را انکار کردند و پیامبران او را معصیت نمودند و از فرمان هر ستمگر دشمن حق، پیروی کردند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ مِّنْ أَبِي أَنْ يَقُولَ : لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جَبَّارِ حَقِّ سَتِيزِ هَرِ آن كَسِي است كه از گفتن لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ سر برتابد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يَخْرُجُ نَاسٌ مِّنَ الْمَشْرِقِ فَيُوطِنُونَ لِلْمَهْدِيِّ سُلْطَانَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مردمی از مشرق قیام می کنند و زمینه حاکمیت مهدی را فراهم می آورند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ رَجُلًا قَالَ يَوْمًا : وَاللَّهِ ، لَا يَغْفِرُ اللَّهُ لِفُلَانٍ ! فَقَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ : مَنْ ذَا الَّذِي تَأْتِي عَلَيَّ أَنْ لَا أَغْفِرَ لِفُلَانٍ ؟ ! فَإِنِّي قَدْ غَفَرْتُ لِفُلَانٍ ، وَأَحْبَبْتُ عَمَلَ الثَّانِي بِقَوْلِهِ : لَا يَغْفِرُ اللَّهُ لِفُلَانٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله:روزی مردی گفت: به خدا قسم که خداوند فلانی رانمی آمرزد! پس، خداوند عز و جل فرمود: که بود که بر من حتم کرد فلانی را نمی آمرزم؟! من آن کس را آمرزیدم وعمل[صالح] آن دومی راباطل گردانیدم،چون گفت: خداوند فلانی رانمی بخشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : وَيَلُ لِّلْمُتَأَلِّينَ مِنْ أُمَّتِي ، الَّذِينَ يَقُولُونَ : فُلَانٌ فِي الْجَنَّةِ ، وَفُلَانٌ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وای بر حتم کنندگان امت من؛ همانان که می گویند: فلان کس بهشتی است و بهمان کس دوزخی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَحَدِثْ لِكُلِّ ذَنْبٍ تَوْبَةً ، السِّرُّ بِالسِّرِّ وَالْعَلَانِيَةُ بِالْعَلَانِيَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای هر گناهی توبه ای قرار ده، برای گناه پنهانی توبه پنهانی و برای گناه آشکار توبه آشکار .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! به درگاه خدا توبه کنید ، توبه ای نصوح» .

رسول الله صلی الله علیه و آله - وقد سُئِلَ عَنِ التَّوْبَةِ النَّصُوحِ - :هُوَ النَّدَمُ عَلَى الذَّنْبِ حِينَ يَفْرُطُ مِنْكَ ، فَتَسْتَغْفِرُ اللَّهُ بِدَامَتِكَ عِنْدَ الْحَافِرِ ، ثُمَّ لَا تَعُودُ إِلَيْهِ أَبَدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به سؤال از توبه نصوح - فرمود : توبه نصوح ، پشیمانی از گناهی است که از تو سر می زند، [سپس] فوراً با پشیمانی خود ، از خدا آمرزش بخواهی و دیگر هرگز به آن برنگردی .

قرآن:

«وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ» .

«کسانی که کارهای زشت می کنند و چون مرگشان فرا می رسد می گویند که اکنون توبه کردیم و نیز آنان که کافر بمیرند، توبه ندارند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ تَابَ قَبْلَ أَنْ يُعَايِنَ قَبْلَ اللَّهِ تَوْبَتَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس، پیش از مشاهده ، توبه کند خداوند توبه اش را می پذیرد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : النَّدَمُ تَوْبَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پشیمانی، توبه است .

عنه صلی الله علیه و آله : كُلُّ بَنِي آدَمَ خَطَّاءٌ، وَخَيْرُ الْخَطَّائِينَ التَّوَّابُونَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همه آدمیان خطا می کنند و بهترین خطاکاران توبه کنندگانند .

عنه صلی الله علیه و آله : اللَّهُ أَفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ مِنَ الْعَقِيمِ الْوَالِدِ، وَمِنَ الضَّالِّ الْوَاجِدِ ، وَمِنَ الظَّمآنِ الْوَاردِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر آینه شادی خداوند از توبه بنده خود بیشتر است تا شادی نازایی که بچه می آورد و گم کرده ای که گمشده خود را می یابد و تشنه ای که به آب می رسد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَمَّا عَلَامَةُ التَّائِبِ فَأَرْبَعَةٌ : النَّصِيحَةُ لِلَّهِ فِي عَمَلِهِ، وَتَرْكُ الْبَاطِلِ ، وَلُزُومُ الْحَقِّ ، وَالْحِرْصُ عَلَى الْخَيْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نشانه توبه گر چهار است : اخلاص عمل برای خدا، فرو گذاشتن باطل، پایبندی به حق و آزمندی به نیکی .

عنه صلی الله علیه و آله : التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که از گناه توبه کند مانند کسی است که گناهی نکرده است .

قرآن:

«إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ»

«همانا خداوند توبه گران و پاکیزگان را دوست می دارد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَيْسَ شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ مُؤْمِنٍ تَائِبٍ أَوْ مُؤْمِنَةٍ تَائِبَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نزد خدا چیزی محبوبتر از مرد یا زن مؤمن توبه گر نیست .

قرآن:

«وَهُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَعْفُو عَنِ السَّيِّئَاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ» .

«اوست که توبه بندگان را می پذیرد و از بدیها و گناهان در می گذرد و آنچه می کنید می داند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : التَّوْبَةُ تَجِبُ مَا قَبْلَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : توبه ، گذشته ها را از بین می برد .

عنه صلی الله علیه و آله : تاجر الدنيا مخاطر بنفسه وماله ، وتاجر الآخرة غانم رابح ، وأول ربحه نفسه ثم جنة المأوى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : تاجر دنیا خود و مالش را به خطر می افکند و تاجر آخرت غنیمت و سود می برد. نخستین سود او نفس اوست و سپس بهشت برین .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ * تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! آیا شما را به تجارتی که شما را از عذابی دردناک می رهند راهنمایی کنم؟ به خدا و پیامبرش ایمان آورید و در راه خدا با مال و جان خویش جهاد کنید. و این برای شما بهتر است اگر بدانید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : كُلُّ مَا أَبْصَرْتَهُ بَعَيْنِكَ وَاسْتَحْلَاهُ قَلْبُكَ فَاجْعَلْهُ لِلَّهِ ، فَذَلِكَ تِجَارَةٌ الْآخِرَةِ ، لِأَنَّ اللَّهَ يَقُولُ : «مَا عِنْدَكُمْ يَنْفَدُ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ بَاقٍ» .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر چه دیدگانت دید و خوش آیند دلت شد آن را به خداوند واگذار؛ زیرا این است تجارت آخرت چرا که خداوند می فرماید : «آنچه نزد شماست رفتنی است و آنچه نزد خداست ماندنی است» .

عنه صلی الله علیه و آله : ثَلَاثَةٌ لَا يَنْظُرُ اللَّهُ إِلَيْهِمْ ... وَالْمُزَكِّي سِلْعَتُهُ بِالْكَذِبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه نفرند که خداوند به آنها نظر نمی کند : ... و کسی که از کالای خود تبلیغ دروغ کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : التَّاجِرُ الْأَمِينُ الصَّدُوقُ الْمُسْلِمُ مَعَ الشَّهَادَةِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : تاجر درستکار، راستگو و مسلمان ، در قیامت با شهیدان است .

عنه صلی الله علیه و آله : التَّاجِرُ الصَّدُوقُ تَحْتَ ظِلِّ الْعَرْشِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : تاجر راستگو در روز قیامت زیر سایه عرش است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ ، لَا تُمَاسِسْ فِي أَرْبَعَةِ أَشْيَاءَ : فِي شِرَاءِ الْأُضْحِيَّةِ ، وَالْكَفَنِ ، وَالنَّسَمَةِ ، وَالْكَرِيِّ إِلَى مَكَّةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! در چهار چیز چانه نزن: در خرید قربانی، کفن، برده، و کرایه برای مکه .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يا مَعْشَرَ التُّجَّارِ ، إِنَّ هَذَا الْبَيْعَ يَحْضُرُهُ اللَّغْوُ وَالْحَلْفُ ، فَشُوبُوهُ بِالصَّدَقَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای جماعت تاجران! این معاملات [معمولاً] با سخن لغو و سوگند همراه است، پس آن را با صدقه درآمیزید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : رَحِمَ اللَّهُ عَبْدًا سَمَحًا إِذَا بَاعَ ، سَمَحًا إِذَا اشْتَرَى ، سَمَحًا إِذَا قَضَى ، سَمَحًا إِذَا اقْتَضَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خدای رحمت کناد بنده ای را که در فروش و خرید و پس دادن وام و پس گرفتن آن آسان گیر باشد !

قرآن:

«وَيْلٌ لِّلْمُطَفِّفِينَ * الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ * وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ» .

«وای بر کم فروشان؛ آنان که چون از مردم پیمانه می ستانند آن را پر می گیرند و هرگاه برای مردم پیمانه یا وزن می کنند از آن می کاهند!» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا وَزَنْتُمْ فَأَرْجِحُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه وزن می کنید سنگین تر وزن کنید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ بَاعَ وَاشْتَرَى فَلْيَجْتَبِ خَمْسَ خِصَالٍ ، وَإِلَّا فَلَا يَبِيعَنَّ وَلَا يَشْتَرِيَنَّ : الرَّبَا ، وَالْحَلْفَ ، وَكِثْمَانَ الْعَيْبِ ، وَالْحَمْدَ إِذَا بَاعَ ، وَالذَّمَّ إِذَا اشْتَرَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که خرید و فروش می کند باید از پنج کار دوری ورزد و گرنه نباید خرید و فروش کند: ربا، سوگند، پوشاندن عیب کالا، تعریف و تبلیغ در موقع فروش و بدگویی از کالا در موقع خرید آن .

قرآن:

«وَأَوْفُوا بِعَهْدِ اللَّهِ إِذَا عَاهَدْتُمْ وَلَا تَنْقُضُوا الْأَيْمَانَ بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ اللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا إِنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ» .

«و چون با خدا پیمان بستید بدان وفا کنید و سوگندهای خود را پس از بستن مشکند با اینکه خدا را بر خود ضامن قرار داده اید ؛ زیرا خداوند آنچه را انجام می دهید ، می داند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ لَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ ... رَجُلٌ بَايَعَ إِمَامًا لَا يُبَايِعُهُ إِلَّا لِلدُّنْيَا ، إِنْ أَعْطَاهُ مِنْهَا مَا يُرِيدُ وَفَى لَهُ ، وَإِلَّا كَفَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند با سه کس سخن نمی گوید : ... مردی که تنها برای اغراض دنیوی با امامی بیعت کند. اگر خواسته اش را برآورد به پیمانش وفادار می ماند و اگر بر نیاورد دست می کشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا رَأَيْتُمْ أَهْلَ الْبَلَاءِ فَاحْمَدُوا اللَّهَ وَلَا تَسْمَعُوهُمْ، فَإِنَّ ذَلِكَ يَحْزَنُهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه بلازدگانی را دیدید خدا را شکر کنید، اما نه چنان که آنها بشنوند ؛ زیرا ناراحت می شوند .

قرآن:

«وَالَّذِينَ يُؤْذُونَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ بَغَيْرِ مَا اكْتَسَبُوا فَقَدْ احْتَمَلُوا بُهْتَانًا وَإِثْمًا مُّبِينًا» .

«و کسانی که مردان مؤمن و زنان مؤمن را بی آن که گناهی کرده باشند می آزارند بهتان و گناه آشکاری را به دوش می کشند» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ بَهَتَ مُؤْمِنًا أَوْ مُؤْمِنَةً أَوْ قَالَ فِيهِ مَا لَيْسَ فِيهِ أَقَامَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى تَلٍّ مِنْ نَارٍ حَتَّى يَخْرُجَ مِمَّا قَالَهُ فِيهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس به مرد یا زن مؤمنی بهتان زند یا درباره او چیزی بگوید که از آن مبراست خداوند متعال در روز رستاخیز وی را بر تلی از آتش نگه می دارد تا این که از آنچه درباره او گفته است خارج شود [و آن را اثبات کند] .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الْعَفْرِيَّةَ النَّفْرِيَّةَ الَّذِي لَمْ يُزْرَأْ فِي جِسْمِهِ وَلَا مَالِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند انسان خبیث شیطان صفت را که بلای جسمی و مالی نمی بیند دشمن می دارد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَيَغْذِي عَبْدَهُ الْمُؤْمِنَ بِالْبَلَاءِ كَمَا تُغْذِي الْوَالِدَةُ وَلَدَهَا بِاللَّبَنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند بنده مؤمن خود را با بلا و گرفتاری تغذیه می کند ، همچنانکه مادر فرزند خود را با شیر .

عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ خَيْرًا ابْتَلَاهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه خداوند خیر مردمی را بخواهد آنان را مبتلا می کند .

قرآن:

«وَمَا أَصَابَكُمْ مِنْ مُصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ» .

«و هر مصیبتی به شما برسد به سبب دستاورد خود شماست و [خدا] از بسیاری درمی گذرد» .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَوْحَى اللَّهُ تَعَالَى إِلَى أَيُّوبَ : هَلْ تَدْرِي مَا ذَنْبُكَ إِلَيَّ حِينَ أَصَابَكَ الْبَلَاءُ؟ قَالَ : لَا . قَالَ : إِنَّكَ دَخَلْتَ عَلَى فِرْعَوْنَ فَدَاهَنْتَ فِي كَلِمَتَيْنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال به ایوب وحی فرمود: آیا می دانی گناه تو نزد من چه بود که بلا به تو رسید؟ عرض کرد: نه؛ فرمود: تو نزد فرعون رفتی و در دو کلمه سازش به خرج دادی .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَسْلَمَ عَلَى يَدَيْهِ رَجُلٌ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس بدست او شخصی اسلام آورد ، بهشت برایش واجب خواهد شد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ دَاعٍ يَدْعُو إِلَى هُدًى إِلَّا كَانَ لَهُ مِثْلُ أَجْرِ مَنْ اتَّبَعَهُ ، لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أَجُورِهِمْ شَيْئًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر دعوت کننده ای به هدایت همسان با پاداش آن که از او پیروی کند پاداش خواهد داشت ، بی آن که چیزی از پاداش آنان کاسته شود .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ أُمَّتِي مَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى ، وَحَبَّبَ عِبَادَهُ إِلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین امت من کسی است که به سوی خداوند متعال فراخواند و بندگان را با او دوست سازد .

عنه صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ ، لَأَنْ يَهْدِيَ اللَّهُ عَلَى يَدَيْكَ رَجُلًا خَيْرٌ لَّكَ مِمَّا طَلَعَتْ عَلَيْهِ الشَّمْسُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی ، اگر خداوند به دستان تو انسانی را هدایت کند از آنچه خورشید بر آن تابیده برای تو بهتر است .

عنه صلی الله علیه و آله : حَبَّبُوا اللَّهَ إِلَى عِبَادِهِ يُحِبُّكُمْ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خدا را برای مردم محبوب سازید تا خداوند شما را دوست داشته باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : شِرَارُ أُمَّتِي الثَّرَاوُونَ ، وَالْمُتَشَدِّقُونَ الْمُتَفِيهِقُونَ ، وَخِيَارُ أُمَّتِي أَحَاسِنُهُمْ أَخْلَاقًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدان امت من ، پرگویان و لاف زنان متکبرند و خوبان اتم خوش اخلاق هایند .

قرآن:

«وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُوا كَآفَّةً فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَائِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ» .

«و شایسته نیست مؤمنان همگی [برای جهاد] کوچ کنند. پس چرا از هر فرقه ای از آنان، دسته ای کوچ نمی کنند تا [دسته ای بمانند و] در دین آگاهی پیدا کنند و قوم خود را - وقتی به سوی آنان بازگشتند - بیم دهند باشد که آنان [از کفر الهی] بترسند؟»

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا وَإِنِّي أَجِدُّ الْقَوْلَ : أَلَا فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ ، وَآتُوا الزَّكَاةَ ، وَأْمُرُوا بِالْمَعْرُوفِ ، وَانْهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ . أَلَا وَإِنَّ رَأْسَ الْأَمْرِ بِالْمَعْرُوفِ وَالنَّهْيِ عَنِ الْمُنْكَرِ أَنْ تَنْتَهَوْا إِلَى قَوْلِي ، وَتُبَلِّغُوهُ مَنْ لَمْ يَحْضُرْ ، وَتَأْمُرُوهُ بِقَبُولِهِ ، وَتَنْهَوْهُ عَنِ مُخَالَفَتِهِ ؛ فَإِنَّهُ أَمْرٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَمَنِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آگاه باشید که من این سخن را تکرار می کنم : هان ، نماز را بپای دارید ، و زکات را بپردازید ، و امر به معروف و نهی از منکر کنید . بدانید که اساس امر به معروف و نهی از منکر این است که به سخن من بفرجامد و آن را به

کسی که حاضر نیست برسانید و او را به پذیرش آن فرمان دهید و از مخالفتش او را بازدارید که آن فرمانی از جانب خداوند من است .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : مِنْ عَلَامَاتِ الشَّقَاءِ جُمُودُ الْعَيْنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از نشانه های شقاوت، خشکیدگی چشم است .

عنه صلی الله علیه و آله - فِي خُطْبَةِ الْوَدَاعِ - : وَمَنْ ذَرَفَتْ عَيْنَاهُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ كَانَ لَهُ بِكُلِّ قَطْرَةٍ مِنْ دُمُوعِهِ مِثْلُ جَبَلٍ أَوْ يَكُونُ فِي مِيزَانِهِ مِنَ الْأَجْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در خطبه حجة الوداع - فرمود : هرکس چشمانش از ترس خدا اشك ریزد برای هر قطره اشك او به اندازه کوه احد در ترازوی اعمالش پاداش می نهند .

عنه صلی الله علیه و آله : سَبْعَةٌ فِي ظِلِّ عَرْشِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ ... وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ خَالِيًا فَفَاضَتْ عَيْنَاهُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در آن روز که سایه ای جز سایه عرش خداوند عز و جل نیست هفت تن در سایه عرش اویند : ... و مردی که در خلوت، یاد خداوند عز و جل کند و از ترس خدا اشك از دیدگانش سرازیر شود .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ خَرَجَ مِنْ عَيْنَيْهِ مِثْلُ الذُّبَابِ مِنَ الدَّمَعِ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ آمَنَهُ اللَّهُ بِهِ يَوْمَ الْفَزَعِ الْأَكْبَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس از ترس خدا به اندازه مگسی اشك از چشمش خارج شود خداوند او را در آن روز ترس بزرگ ایمن می گرداند .

قرآن:

«إِذَا تَتَلَّى عَلَيْهِمْ آيَاتُ الرَّحْمَنِ خَرُّوا سُجَّدًا وَبُكِيًّا» .
«وَيَخِرُّونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا»

«و چون آیات خدای رحمان بر آنان تلاوت می شد گریان به سجده می افتادند» .

«و به رو در می افتند و می گریند و بر خشوعشان افزوده می شود» .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : طُوبَى لِمَنْ نَظَرَ اللَّهُ إِلَيْهَا تَبْكِي عَلَى ذَنْبٍ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ، لَمْ يَطَّلِعْ عَلَى ذَلِكَ الذَّنْبِ غَيْرُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوشا چهره ای که خداوند به آن می نگرد در حالی که از ترس خدا بر گناهی که کرده و جز او کسی از آن گناه آگاه نیست، می گرید .

قرآن:

«فَلَمَّا أَتَاهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَى أَنْفُسِكُمْ مَتَاعَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» .
«وَيَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ» .

«چون خدا آنها را رهانید، ناگهان در زمین به ناحق سرکشی کنند. ای مردم! سرکشی شما تنها به زیان خودتان است، تمتعی است در این زندگی دنیوی . سپس بازگشت شما به سوی ما خواهد بود و از کارهایی که می کرده اید آگاهتان می سازیم» .

«و خداوند از فحشاء و کار ناپسند و سرکشی نهی می کند. شما را پند می دهد باشد که پند گیرید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَعْجَلَ الشَّرِّ عُقُوبَةُ الْبَغْيِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کیفر تعدی (سرکشی) زودتر از کیفر هر کردار زشت دیگری دامنگیر انسان می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : دَبَّ إِلَيْكُمْ دَاءُ الْأُمَمِ قَبْلَكُمْ : الْبَغْضَاءُ وَالْحَسَدُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بیماری اقوام پیشین به شماسرایت کرده است: نفرت و حسادت .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَيْسَ شَيْءٌ أَبْغَضَ إِلَى اللَّهِ مِنْ بَطْنٍ مَلَانَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نزد خداوند چیزی منفورتر از شکم پُر نیست .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا شَيْءٌ أَبْغَضُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ مِنَ الْبُخْلِ وَسُوءِ الْخُلُقِ ، وَإِنَّهُ لَيُفْسِدُ الْعَمَلَ كَمَا يُفْسِدُ الطَّيْنُ الْعَسَلَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چیزی در نزد خداوند عزیز و ارجمند ، بدتر از بخل و بد اخلاقی نیست . و همانا بخل عمل را ضایع می کند همان گونه که گل عسل را .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَبْغَضَ الْخُلُقِ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى الْعَالِمِ يَزُورُ الْعَمَالَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : منفورترین افراد نزد خداوند متعال دانشمندی است که به ملاقات کارگزاران [جور] می رود .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : أَبْغَضُكُمْ إِلَى اللَّهِ الْمَشَاوُونَ بِالنَّمِيمَةِ ، الْمُفَرَّقُونَ بَيْنَ الْإِخْوَانِ ، الْمُتَمَسِّقُونَ لِلْبُرَاءِ الْعَثَرَاتِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : منفورترین شما نزد خداوند کسانی هستند که سخن چینی می کنند، میان برادران جدایی می افکنند، و در پی یافتن خطا و لغزش برای افراد بی گناه هستند .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : أَبْغَضُ النَّاسِ إِلَى اللَّهِ ثَلَاثَةٌ : مُلْحِدٌ فِي الْحَرَمِ ، وَمُبْتَغٍ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ ، وَمُطْلَبٌ دَمٍ أَمْرٍ بِغَيْرِ حَقٍّ لِيُهِرِقَ دَمَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مبغوض ترین مردمان نزد خدا سه نفرند: آن که در حرم (مکه) ستم کند، و آن که در اسلام پیگیر سنتی جاهلی باشد و آن که خواهان به ناحق ریخته شدن خون کسی باشد .

❧ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَبْغَضَ الْخَلْقِ إِلَى اللَّهِ ثَلَاثَةٌ : الرَّجُلُ يُكْثِرُ النَّوْمَ بِالنَّهَارِ وَلَمْ يُصَلِّ مِنَ اللَّيْلِ شَيْئًا ، وَالرَّجُلُ يُكْثِرُ الْأَكْلَ وَلَا يُسَمِّي اللَّهَ عَلَى طَعَامِهِ وَلَا يَحْمَدُهُ ، وَالرَّجُلُ يُكْثِرُ الضَّحْكَ مِنْ غَيْرِ عَجَبٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه کس نزد خدا از همه مبغوض ترند: کسی که روز زیاد می خوابد در حالی که شب اصلاً نمازی نخوانده است ، و کسی که زیاد می خورد و هنگام غذا خوردن نام و حمد خدا نمی گوید، و کسی که بی دلیل زیاد می خندد .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يُبْغِضُ رَجُلًا يَدْخُلُ عَلَيْهِ فِي بَيْتِهِ وَلَا يُقَاتِلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا خداوند عز و جل از مردی که به خانه اش درآیند [یورش برند] و او نجنبند نفرت دارد .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُبْغِضُ كُلَّ جَعْظَرِيٍّ جَوَّازٍ سَخَابٍ فِي الْأَسْوَاقِ ، حَيْفَةً بِاللَّيْلِ ، حِمَارٍ بِالنَّهَارِ ، عَالِمٍ بِالْدُّنْيَا ، جَاهِلٍ بِالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا خداوند متعال نفرت دارد از هر درشتخوی متکبر عربده جوی در کوچه و بازار که در شب مانند مرده می افتد و در روز مانند الاغ است و به کار دنیا آگاه است و به آخرت نادان .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى يُبْغِضُ كُلَّ عَالِمٍ بِالدُّنْيَا جَاهِلٍ بِالْآخِرَةِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا خداوند تبارک و تعالی از هر کس که به دنیا عالم و به آخرت جاهل باشد نفرت دارد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الشَّيْخَ الزَّانِي ، وَالْغَنِيَّ الظَّلُومَ ، وَالْفَقِيرَ الْمُخْتَالَ ، وَالسَّائِلَ الْمُلْحِفَ ، وَيُحِبُّ أَجْرَ الْمُعْطِي الْمَنِّانِ ، وَيَمَقُّتُ الْبَذِيخَ الْجَرِيَّ الْكَذَّابَ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا خداوند از پیرمرد زناکار، توانگر ستمکار، تهیدست گردنفران [متکبر] و گدای سمج نفرت دارد و بخشنده منت گذار را بی اجر می گذارد و گردنکش گستاخ دروغگو را دشمن می دارد .

❖ قرآن:

«وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ» ❖ .

«و به تحقیق بسیاری از جنّ و انس را برای جهنّم بیافریدیم. ایشان را دلهایی است که بدان نمی فهمند و چشمهایی است که بدان نمی بینند و گوشهایی است که بدان نمی شنوند. اینان چون چارپایانند بلکه گمراهتر از آنهایند. اینان همان غافلانند» .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : لَيْسَ الْأَعْمَى مَن يَعْمَى بَصَرُهُ، إِنَّمَا الْأَعْمَى مَن تَعْمَى بَصِيرَتُهُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کور آن نیست که چشمش نابینا باشد بلکه کور [واقعی] آن کسی است که دیده بصیرتش کور باشد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : حُسْنُ الْبَشْرِ يَذْهَبُ بِالسَّخِيمَةِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوشرویی، کینه را می زداید .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِلْقَ أَخَاكَ بِوَجْهِ مُنْبَسِطٍ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با برادرت گشاده رو برخورد کن .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّكُمْ لَن تَسْعُوا النَّاسَ بِأَمْوَالِكُمْ، فَالْقَوْهُمْ بِطَلَاقَةِ الْوَجْهِ وَحُسْنِ الْبَشْرِ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شما هرگز نمی توانید همه مردم را از اموال خود بهره مند سازید، پس با آنان با گشاده رویی و خوشرویی تمام برخورد کنید .

قرآن:

«وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ» .

«و اگر مردم قریه ها ایمان آورده و پرهیزگاری پیشه کرده بودند، هر آینه برکتهای آسمان و زمین را به رویشان می گشودیم ولی [پیامبران را] تکذیب کردند، ما نیز آنان را به کیفر کردارشان گرفتار کردیم» .

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : كِيلُوا طَعَامَكُمْ ، فَإِنَّ الْبَرَكَةَ فِي الطَّعَامِ الْمَكِيلِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوراك (غلات) خود را کیل کنید که برکت در خوراك کیل و پیمانه شده است .

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : تَمَامُ الْبِرِّ أَنْ تَعْمَلَ فِي السِّرِّ عَمَلَ الْعَلَانِيَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نیکی کامل آن است که رفتار نهان و آشکارت یکسان باشد .

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : أَمَّا عَلَامَةُ الْبَارِّ فَعَشْرَةٌ : يُحِبُّ فِي اللَّهِ ، وَيُبْغِضُ فِي اللَّهِ ، وَيُصَاحِبُ فِي اللَّهِ ، وَيُفَارِقُ فِي اللَّهِ ، وَيَغْضَبُ فِي اللَّهِ ، وَيَرْضَى فِي اللَّهِ ، وَيَعْمَلُ لِلَّهِ ، وَيَطْلُبُ إِلَيْهِ ، وَيَخْشَعُ لِلَّهِ خَائِفًا مَخُوفًا طَاهِرًا مُخْلِصًا مُسْتَحْيِيًا مُرَاقِبًا ، وَيُحْسِنُ فِي اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نشانه نیکوکار ده چیزاست: برای خدا دوست می دارد، برای خدا دشمنی می ورزد، برای خدا یار و همراه می شود، برای خدا جدا می شود، برای خدا خشم می گیرد، برای خدا خشنود می شود، برای خدا کار می کند، خدا جوست، در برابر خدا خاشع و ترسان و هراسان و پاك و با اخلاص و با حیا و مراقب خود است و برای خدا احسان و نیکی می کند .

عنه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : إِنَّ أَسْرَعَ الْخَيْرِ ثَوَابَا الْبِرِّ ، وَإِنَّ أَسْرَعَ الشَّرِّ عِقَابَا الْبَغْيِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پاداش نیکی زودتر از هر کار خوب دیگری می رسد و کیفر ستم و تجاوز زودتر از هر کار بد دیگری گریبان می گیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : ثلاثٌ من أبواب البرِّ : سَخَاءُ النَّفْسِ ، وَطِيبُ الْكَلَامِ ، وَالصَّبْرُ عَلَى الْأَذَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز از درهای نیکی است: سخاوتمندی جان، گفتار نیکو، و شکیبایی در برابر آزار و اذیت .

قرآن:

«وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَى وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ» .

«در نیکی (طاعت) و پرهیزگاری همکاری کنید نه در گناه و تجاوز و از خدای بترسید که او به سختی کیفر می دهد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا يَزِيدُ فِي الْعُمْرِ إِلَّا الْبِرُّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر عمر نمی افزاید مگر نیکی .

عنه صلى الله عليه و آله : أَبِي اللَّهِ لَصَاحِبِ الْبِدْعَةِ بِالتَّوْبَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند توبه بدعتگذار را نمی پذیرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا ظَهَرَتِ الْبِدْعُ فِي أُمَّتِي فَلْيُظْهِرِ الْعَالِمُ عِلْمَهُ ، فَمَنْ لَمْ يَفْعَلْ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه بدعتها در میان امت پدیدار شوند بر عالم است که علم خود را آشکار سازد. پس هر کس چنین نکند، لعنت خدا بر او باد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : عَمَلٌ قَلِيلٌ فِي سُنَّةٍ خَيْرٌ مِنْ عَمَلٍ كَثِيرٍ فِي بِدْعَةٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عمل اندک مطابق با سنت، بهتر است از عمل بسیار که با بدعت همراه باشد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَهْلُ الْبِدْعِ شَرُّ الْخَلْقِ وَالْخَلِيقَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدعتگذاران، بدترین مردم و موجودات هستند .

عنه صلى الله عليه و آله : أَهْلُ الْبِدْعِ كِلَابُ أَهْلِ النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدعتگذاران، سگهای اهل دوزخ هستند .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ أَعْرَضَ عَنْ صَاحِبِ بَدْعَةٍ ، بُغِضَ لَهُ ، مَلَأَ اللَّهُ قَلْبَهُ أَمْنًا وَإِيمَانًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس به نفرت و دشمنی از بدعتگذار روی گرداند، خداوند دل او را از آرامش و ایمان لبریز می سازد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ تَبَسَّمَ فِي وَجْهِ مُبْتَدِعٍ فَقَدْ أَعَانَ عَلَى هَدْمِ دِينِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس به روی بدعتگذار لبخند بزند، همانا به نابود کردن دین خود کمک کرده است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : مَنْ عَمِلَ فِي بَدْعَةٍ خَلَّاهُ الشَّيْطَانُ وَالْعِبَادَةَ ، وَأَلْقَى عَلَيْهِ الْخُشُوعَ وَالْبُكَاءَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس به بدعتی عمل کند، شیطان او را با عبادت تنها می گذارد و حالت خشوع و گریه بر او می افکند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِيَّاكَ أَنْ تَسُنَّ سُنَّةَ بَدْعَةٍ ؛ فَإِنَّ الْعَبْدَ إِذَا سَنَّ سُنَّةَ سَيِّئَةٍ لَحِقَهُ وَزْرُهَا وَوَزِرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مبادا سنتی را بدعت گذاری؛ زیرا اگر بنده سنت بدی را به وجود آورد گناه آن و گناه کسی که به آن عمل کند به گردن اوست .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : شَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا ، أَلَا وَكُلُّ بَدْعٍ ضَلَالَةٌ ، أَلَا وَكُلُّ ضَلَالَةٍ فِي النَّارِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدترین امور آن است که بدعت باشد. بدانید هر بدعتی گمراهی است. بدانید که هر گمراهی فرجامش آتش است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَبْخَلُ النَّاسِ مَنْ بَخِلَ بِمَا افْتَرَضَ اللَّهُ عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بخیل ترین مردم کسی است که در پرداخت آنچه خدا بر او واجب گردانیده است، بخل ورزد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَبْخَلَ النَّاسِ مَنْ بَخِلَ بِالسَّلَامِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بخیل ترین مردم کسی است که در سلام کردن بخل ورزد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّمَا الْبَخِيلُ حَقُّ الْبَخِيلِ الَّذِي مَنَعَ الزَّكَاةَ الْمَفْرُوضَةَ فِي مَالِهِ ، وَيَمْنَعُ الْبَائِنَةَ فِي قَوْمِهِ ، وَهُوَ فِيمَا سِوَى ذَلِكَ يُبَذِّرُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بخیل واقعی کسی است که از پرداخت زکات واجب مال خود سرپیچد و از بخشش به قوم و خویشان خود دریغ ورزد و در غیر این موارد اسراف و ولخرجی کند .

عنه صلى الله عليه وآله : الْبَخِيلُ حَقًّا مَنْ ذُكِرْتُ عَنْدهُ فَلَمْ يُصَلِّ عَلَيَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بخیل حقیقی کسی است که نام من نزد او برده شود و بر من درود نفرستد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَقَلُّ النَّاسِ رَاحَةً الْبَخِيلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کم آسایش ترین مردم، بخیل است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : آفَةُ الظَّرْفِ الصَّلَفُ ، وَآفَةُ الشَّجَاعَةِ الْبَغْيُ ، وَآفَةُ السَّمَاةِ الْمَنُّ ، وَآفَةُ الْجَمَالِ الْخِيَلُ ، وَآفَةُ الْعِبَادَةِ الْفَتْرَةُ ، وَآفَةُ الْحَدِيثِ الْكَذِبُ ، وَآفَةُ الْعِلْمِ النَّسْيَانُ ، وَآفَةُ الْحِلْمِ السَّفَهُ ، وَآفَةُ الْحَسَبِ الْفَخْرُ ، وَآفَةُ الْجُودِ السَّرَفُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آفت زیرکی غرور است، آفت شجاعت تجاوز ، آفت بخشنده‌گی منت، آفت زیبایی تکبر، آفت عبادت سستی، آفت سخن دروغ، آفت علم فراموشی، آفت بردباری سبکسری، آفت بزرگ زادگی فخر فروشی و آفت سخاوت، زیاده روی .

عنه صلى الله عليه وآله : آفَةُ الدِّينِ الْهُوَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آفت دین، هوای نفس است .

عنه صلى الله عليه وآله : لَيْسَ شَيْءٌ خَيْرًا مِنْ أَلْفِ مِثْلِهِ إِلَّا الْإِنْسَانُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ چیزی نیست که از هزار همتای خود بهتر باشد، مگر انسان .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ خَرَجَ مِنْ ذُلِّ الْمَعْصِيَةِ إِلَى عِزِّ الطَّاعَةِ آتَاهُ اللَّهُ عِزًّا وَجَلًّا بَغِيرِ أَنْيْسٍ ، وَأَعَانَهُ بَغِيرِ مَالٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که از خواری گناه به سرفرازی طاعت درآید، خداوند عز و جل انیس او می شود، بی آنکه همدمی داشته باشد و او را کمک می رساند، بی آنکه مال و ثروتی داشته باشد .

عنہ صلی الله علیه و آله : المسلمون إخوة ، تتكافأ دماؤهم ، يسعى بذمتهم أدناهم ، وهم يد على من سواهم .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسلمانان برادرند، خون هایشان یکسان است، کمترین آنها امان می دهد و در برابر بیگانگان یکدست و متحدند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يُجِيرُ عَلَى أُمَّتِي أَدْنَاهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کمترین فرد امت من می تواند از طرف آنها امان دهد .

عنہ صلی الله علیه و آله : مَنْ أَمَّنَ رَجُلًا عَلَى دَمِهِ فَقَتَلَهُ فَأَنَا بَرِيءٌ مِنَ الْقَاتِلِ ، وَإِنْ كَانَ الْمَقْتُولُ كَافِرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که کسی را امان (پناه) دهد و او را بکشد، من از آن قاتل بیزارم، اگر چه آن مقتول کافر باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا أَمِنَكَ الرَّجُلُ عَلَى دَمِهِ فَلَا تَقْتُلْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر کسی بر جان خود از تو امان خواست، او را نکش .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ اتَّيَمَّنَ غَيْرَ أَمِينٍ فَلَيْسَ لَهُ عَلَى اللَّهِ ضَمَانٌ ، لِأَنَّهُ قَدْ نَهَا أَنْ يَأْتِمَنَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که به فردی غیر امین امانت بسپارد، خداوند ضامن او نیست؛ زیرا خداوند او را از سپردن امانت به غیر امین نهی کرده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْأَمَانَةُ تَجْلِبُ الْغَنَاءَ ، وَالْخِيَانَةُ تَجْلِبُ الْفَقْرَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : امانتداری توانگری می آورد، و خیانت در امانت ناداری .

عنہ صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ يُحَقِّرُ الْأَمَانَةَ حَتَّى يَسْتَهْلِكَهَا إِذَا اسْتُودِعَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از ما نیست آن که امانت را بی اهمیت شمارد و بدین سبب امانتی را که به او سپرده شده ضایع گرداند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لا إيمان لمن لا أمانة له .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ایمان ندارد کسی که امانتدار نیست .

رسول الله صلى الله عليه وآله : ليس إيمان من رآني بعجب ولكن العجب كل العجب لقوم رأوا أوراقي فيها سواداً فأمنوا به أوله وآخره .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ایمان آوردن کسی که مرا دیده شگفت آور نیست بلکه شگفتی بسیار از مردمانی است که [تنها] برگه هایی نوشته شده دیدند و از ابتدا تا انتها به آن، ایمان آوردند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : تقول جهنم للمؤمن يوم القيامة : جز يا مؤمن فقد أطفأ نورك لهبي .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : جهنم ، در روز قیامت به مؤمن می گوید : ای مؤمن ، تو عبور کن که نور تو شعله های مرا خاموش کرد .

عنه صلى الله عليه وآله - يَصِفُ الْمُؤْمِنَ - : لَطِيفُ الْحَرَكَاتِ ، خُلُوُ الْمَشَاهِدَةِ ... يَطْلُبُ مِنَ الْأُمُورِ أَعْلَاهَا ، وَمِنَ الْأَخْلَاقِ أَسْنَاهَا ... لَا يَحِيفُ عَلَى مَنْ يُبْغِضُ ، وَلَا يَأْتُمُ فِيمَنْ يُحِبُّ ... قَلِيلُ الْمَوْئِنَةِ ، كَثِيرُ الْمَعُونَةِ ... يُحْسِنُ فِي عَمَلِهِ كَأَنَّهُ نَاطِرٌ إِلَيْهِ ، غَضُّ الطَّرْفِ ، سَخِيُّ الْكَفِّ ، لَا يَرُدُّ سَائِلًا ... يَزِنُ كَلَامَهُ ، وَيُخْرِسُ لِسَانَهُ ... لَا يَقْبَلُ الْبَاطِلَ مِنْ صَدِيقِهِ ، وَلَا يَرُدُّ الْحَقَّ عَلَى عَدُوِّهِ ، وَلَا يَتَعَلَّمُ إِلَّا لِيَعْلَمَ ، وَلَا يَعْلَمُ إِلَّا لِيَعْمَلَ ... إِنْ سَلَكَ مَعَ أَهْلِ الدُّنْيَا كَانَ أَكْسَهُمْ ، وَإِنْ سَلَكَ مَعَ أَهْلِ الْآخِرَةِ كَانَ أَوْرَعَهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - در وصف مؤمن - فرمود : حرکات و رفتارهایش ملایم و مهربان است و دیدارش شیرین ... از هر چیز عالیترین آن را می جوید و از خویها والاترینشان را ... بر دشمنش ستم نمی کند و به خاطر کسی که دوستش دارد مرتکب گناه نمی شود، ... کم خرج و زحمت است و بسیار کمک و یاری می رساند ... کارش را به خوبی انجام می دهد به طوری که گویی آن را می بیند، چشمانش فروهشته است، دست بخشنده دارد، و دست رد به سینه سائل نمی زند ... سخنش را می سنجد و زبان در کام می کشد ... باطل را از دوستش نیز نمی پذیرد و حق را حتی از دشمنش انکار نمی کند، دانش نمی آموزد مگر برای دانستن و نمی آموزد مگر برای عمل کردن ... اگر با دنیاطلبان همراه شود زیرکترین آنهاست و هرگاه با آخرت جویان برود پارساترین آنها .

عنه صلى الله عليه وآله : مَنْ سَرَّتْهُ حَسَنَتُهُ وَسَاءَتْهُ سَيِّئَتُهُ فَهُوَ مُؤْمِنٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که از کار نیک خود شادمان باشد و از کار بد خویش ناراحت، او مؤمن است .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : المؤمنُ الَّذِي نَفْسُهُ مِنْهُ فِي عَنَاءٍ ، وَالنَّاسُ فِي رَاحَةٍ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن کسی است که نفسش از او در رنج است و مردم در آسایش .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : المؤمنُ يَبْدَأُ بِالسَّلَامِ ، وَالْمَنَافِقُ يَقُولُ : حَتَّى يُبْدَأَ بِي❦ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن ابتدا سلام می کند، ولی منافق می گوید: باید به من سلام شود .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : المؤمنُ يَأْلَفُ وَيُؤْلَفُ ، وَلَا خَيْرَ فِيمَنْ لَا يَأْلَفُ وَلَا يُؤْلَفُ ، وَخَيْرُ النَّاسِ أَنْفَعُهُمُ لِلنَّاسِ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن الفت می گیرد و با او الفت می گیرند و کسی که الفت نگیرد و الفت پذیر نباشد از خیر و برکت بی بهره است. و بهترین مردمان کسی است که برای مردم سودمندتر باشد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : المؤمنُ مَنْ آمَنَهُ النَّاسُ عَلَى دِمَائِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن کسی است که مردم او را بر جان و مال خود امین کرده باشند .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : المؤمنونَ تَتَكَافَأُ دِمَاؤُهُمْ ، وَهُمْ يَدُّ عَلَى مَنْ سِوَاهُمْ ، وَيَسْعَى بِذِمَّتِهِمْ أَدْنَاهُمْ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمنان خونهایشان برابر است، در برابر دیگران یکدست هستند و اگر کمترین آنها [به دشمن] امان دهد دیگران به آن احترام می گذارند .

❦ قرآن:

«إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ * أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ»❦ .

«همانا مؤمنان کسانی هستند که چون نام خدا برده شود دلهاشان ترسان شود و چون آیات خدا بر آنان خوانده شود ایمانشان افزون گردد و بر پروردگارشان توکل می کنند؛ همان کسان که نماز می گزارند و از آنچه روزی شان داده ایم انفاق می کنند. اینان مؤمنان حقیقی هستند. نزد پروردگارشان درجاتی دارند و مغفرتی و رزقی نیکو» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ هَيِّنٌ لَيِّنٌ ، حَتَّى تَخَالَهَ مِنَ اللَّيْنِ أَحْمَقُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن رام و ملایم است، چندان که از شدت ملایمت، می پنداری احمق است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَثَلُ الْمُؤْمِنِينَ فِي تَوَادُّهِمْ وَتَعَاطُفِهِمْ وَتَرَاحُمِهِمْ مَثَلُ الْجَسَدِ ؛ إِذَا اشْتَكَى مِنْهُ عُضْوٌ تَدَاعَى سَائِرُ الْجَسَدِ بِالسَّهْرِ وَالْحُمَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مؤمنان در دوستی، عطوفت و مهرورزی نسبت به هم چونان يك پیکرند؛ که هرگاه عضوی از آن به درد آید، دیگر اعضا را بی خوابی و تب فرا می گیرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ جَلَّ ثَنَاوُهُ يَقُولُ : وَعِزَّتِي وَجَلَالِي ، مَا خَلَقْتُ مِنْ خُلُقِي خُلُقًا أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ عَبْدِي الْمُؤْمِنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، جَلَّ ثَنَاوُهُ ، می فرماید: به عزت و جلالم سوگند آفریده ای نیافریده ام که نزد من محبوبتر از بنده مؤمنم باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ أَكْرَمُ عَلَى اللَّهِ مِنْ مَلَائِكَتِهِ الْمُقَرَّبِينَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن نزد خدا گرامی تر از فرشتگان مقرب اوست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : خَصَلْتَانِ لَا تَجْتَمِعَانِ فِي مُؤْمِنٍ : الْبُخْلُ ، وَسُوءُ الظَّنِّ بِالرِّزْقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دو خصلت است که در مؤمن گرد نمی آیند: بخل و بد گمانی به روزی .

عنه صلى الله عليه و آله : خُلُقَانِ لَا يَجْتَمِعَانِ فِي مُؤْمِنٍ : الشُّحُّ ، وَسُوءُ الْخُلُقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دو خوی در مؤمن فراهم نمی آیند: بخل و بدخویی .

عنه صلى الله عليه و آله : يُطَبِّعُ الْمُؤْمِنُ عَلَى كُلِّ خَصْلَةٍ وَلَا يُطَبِّعُ عَلَى الْكَذِبِ وَلَا عَلَى الْخِيَانَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن با هر خصلتی سرشته می شود، اما با دروغگویی و خیانت سرشته نمی شود .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَدْنَى الْكَفْرِ أَنْ يَسْمَعَ الرَّجُلُ مِنْ أَخِيهِ الْكَلِمَةَ فَيَحْفَظَهَا عَلَيْهِ يُرِيدُ أَنْ يَفْضَحَهَا بِهَا ، أَوْلَيْكَ لَا خَلْقَ لَهُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کمترین کفر این است که انسان از برادرش سخنی بشنود و آن را نگه دارد تا او را با آن رسوا سازد. این افراد بویی از انسانیت نبرده اند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ أَكْثَرَ هَمِّهِ نَيْلَ الشَّهَوَاتِ نُزِعَ مِنْ قَلْبِهِ حُلَاوَةُ الْإِيمَانِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس بیشترین هم و غمش رسیدن به خواهشهای نفسانی باشد، حلاوت ایمان از قلبش گرفته می شود .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ ذَاقَ طَعْمَ الْإِيمَانِ: مَنْ كَانَ لَا شَيْءَ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ ، وَمَنْ كَانَ لَا أَنْ يُحْرَقَ بِالنَّارِ أَحَبَّ إِلَيْهِ مِنْ أَنْ يَرْتَدَّ عَنْ دِينِهِ ، وَمَنْ كَانَ يُحِبُّ لِلَّهِ وَيُبْغِضُ لِلَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز است که هر کس داشته باشد طعم ایمان را چشیده است: کسی که هیچ چیزی را بیشتر از خدا و پیامبر او دوست نداشته باشد و کسی که اگر او را با آتش بسوزانند برایش بهتر است تا اینکه از دینش دست شوید و کسی که برای خدا دوستی و دشمنی ورزد .

عنه صلى الله عليه و آله : أَوْثَقُ الْعُرَى كَلِمَةُ التَّقْوَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : استوارترین دستگیره های ایمان، کلمه تقواست (گفتن کلمه «لا إله إلا الله») .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَوْثَقُ عُرَى الْإِيمَانِ : الْوَلَايَةُ فِي اللَّهِ ، وَالْحُبُّ فِي اللَّهِ ، وَالْبُغْضُ فِي اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : محکمترین دستگیره های ایمان، پیوند به خاطر خدا، دوستی به خاطر خدا و دشمنی به خاطر خداست .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الإيمان في عشرة : المعرفة ، والطاعة ، والعلم ، والعمل ، والورع ، والاجتهاد ، والصبر ، واليقين ، والرضا ، والتسليم ، فأَيُّها فقد صاحبه بطل نظامه .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ایمان در ده چیز است: شناخت، فرمانبری [از خدا]، علم، عمل، پارسایی، سختکوشی، شکیبایی، یقین، خشنودی و تسلیم [در برابر خدا] . هر يك از این ده ركن كم شود رشته ایمان از هم می گسند .

عنه صلى الله عليه وآله : الإيمان بضْعٌ وسبعون شُعْبَةً ، فأفضلُها قولُ لا إلهَ إلا اللهُ ، وأدناها إماطةُ الأذى عن الطريق ، والحياءُ شُعْبَةٌ مِنَ الإيمان .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ایمان هفتاد و اندی شاخه است که برترین آنها قول «لا إله إلا الله» است و کمترین آنها برداشتن چیزهای آزارنده از سر راه مردم؛ و حیا [نیز] شاخه ای از ایمان است .

عنه صلى الله عليه وآله : أفضلُ الإيمانِ الصبرُ والسَّماحةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : برترین ایمان، شکیبایی و بخشنده‌گی است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أفضلُ الإيمانِ أنْ تَعْلَمَ أنَّ اللهَ معكَ حيثُ ما كُنْتَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : برترین ایمان آن است که بدانی خداوند همه جا با تو هست .

عنه صلى الله عليه وآله : لا يُكْمَلُ عَبْدٌ الإيمانَ باللهِ حتَّى يكونَ فيه خَمْسُ خِصالٍ : التَّوَكُّلُ عَلَى اللهِ ، والتَّفْوِيزُ إِلَى اللهِ ، والتَّسْلِيمُ لأمرِ اللهِ ، والرِّضا بِقضاءِ اللهِ ، والصَّبْرُ عَلَى بلاءِ اللهِ . إِنَّهُ مَنْ أَحَبَّ فِي اللهِ ، وَأَبْغَضَ فِي اللهِ ، وَأَعْطَى لَهِ ، وَمَنْعَ لَهِ ، فَقَدْ اسْتَكْمَلَ الإيمانَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ایمان بنده به خدا کامل نباشد مگر پنج خصلت در او باشد: توکل به خدا، واگذاشتن کارها به خدا، سر نهادن به فرمان خدا، خشنود بودن به قضای خدا، و شکیبایی کردن بر بلای خدا. هر کس به خاطر خدا دوست بدارد، به خاطر خدا دشمنی ورزد، برای خدا داد و دهش کند و برای خدا از بخشش باز ایستد، هر آینه ایمان را به سر حد کمال رسانده است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : لَا يَسْتَكْمِلُ عَبْدُ الْإِيمَانِ حَتَّى يُحِبَّ لِأَخِيهِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ ، وَحَتَّى يَخَافَ اللَّهَ فِي مَزَاجِهِ وَجَدِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بنده به کمال ایمان نمی رسد مگر آن که آنچه را برای خود دوست دارد برای برادرش نیز دوست بدارد، و در شوخی و جدی خود از خدا بترسد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ يَسْتَكْمِلُ إِيْمَانُهُ : رَجُلٌ لَا يَخَافُ فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَائِمَةً ، وَلَا يُرَائِي بَشْيَءٍ مِنْ عَمَلِهِ ، وَإِذَا عَرَضَ عَلَيْهِ أَمْرَانِ أَحَدُهُمَا لِلدُّنْيَا وَالْآخِرُ لِلْآخِرَةِ ، اخْتَارَ أَمْرَ الْآخِرَةِ عَلَى الدُّنْيَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز است که هر که داشته باشد ایمانش کامل است: مردی که در راه خدا از سرزنش هیچ نکوهشگری نهراسد و در هیچ کار خود ریا و خودنمایی نکند و هرگاه دو چیز بر او عرضه شود که یکی دنیایی است و دیگر آخرتی، کار آخرت را بر دنیا ترجیح دهد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَزَالُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تُنْفَعُ مِنْ قَالِهَا حَتَّى يُسْتَخَفَّ بِهَا ، وَالْاِسْتِخْفَافُ بِحَقِّهَا أَنْ يَظْهَرَ الْعَمَلُ بِالْمَعَاصِي فَلَا يُنْكِرُوهُ وَلَا يُعَيِّرُوهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : « لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ » همواره برای گوینده آن سودمند است مگر زمانی که آن را خوار شمارد، و خفیف شمردن حق آن به این است که گناهکاری آشکار شود و آن را زشت نشمارند و در صدد از میان بردن گناهکاری برنیایند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا يُخْرِجُ الْمُؤْمِنَ مِنْ إِيْمَانِهِ ذَنْبٌ ، كَمَا لَا يُخْرِجُ الْكَافِرَ مِنْ كُفْرِهِ إِحْسَانٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هیچ گناهی مؤمن را از ایمانش خارج نمی سازد، همچنان که هیچ کار نیکی کافر را از کفرش به در نمی برد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : الْإِيْمَانُ وَالْعَمَلُ أَخَوَانِ شَرِيكَانِ فِي قَرْنٍ ، لَا يَقْبَلُ اللَّهُ أَحَدَهُمَا إِلَّا بِصَاحِبِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ایمان و عمل دو برادر بسته به يك ریسمانند که خداوند یکی را بدون دیگری نمی پذیرد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : لُعِنَتِ الْمُرْجِيَّةُ عَلَى لِسَانِ سَبْعِينَ نَبِيًّا ، الَّذِينَ يَقُولُونَ : الْإِيْمَانُ قَوْلٌ بَلَا عَمَلٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مرجئه همانان که می گویند: ایمان گفتار است بی کردار، از زبان هفتاد پیامبر لعنت شده اند .

❧ عنه صلی الله علیه و آله : لَا يُؤْمِنُ عَبْدٌ حَتَّى يُحِبَّ لِلنَّاسِ مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ مِنَ الْخَيْرِ ❧ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ بنده ای مؤمن نیست مگر آن که هر خوبی که برای خود می خواهد برای مردم نیز بخواند .

❧ عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَحَقُّ الْعَبْدُ حَقِيقَةَ الْإِيمَانِ حَتَّى يَغْضَبَ اللَّهُ وَيَرْضَى اللَّهُ ، فَإِذَا فَعَلَ ذَلِكَ فَقَدْ اسْتَحَقَّ حَقِيقَةَ الْإِيمَانِ ❧ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بنده آنگاه به ایمان حقیقی دست می یابد که برای خدا به خشم آید و برای خدا خشنود شود . پس ، هرگاه چنین باشد سزایم ایمان حقیقی گشته است .

❧ عنه صلی الله علیه و آله : الْإِيمَانُ ، الصَّبْرُ وَالسَّمَاةُ ❧ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ایمان، شکیبایی و بخشش است .

❧ عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ حَقِيقَةً ، وَمَا بَلَغَ عَبْدٌ حَقِيقَةَ الْإِيمَانِ حَتَّى يَعْلَمَ أَنَّ مَا أَصَابَهُ لَمْ يَكُنْ لِيُخْطِئَهُ وَمَا أَخْطَأَهُ لَمْ يَكُنْ لِيُصِيبَهُ ❧ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا هر چیزی حقیقتی دارد. و هیچ بنده ای به حقیقت ایمان نمی رسد مگر آن که بداند آنچه به او رسیده نمی توانست نرسد و آنچه به او نرسیده نمی توانست برسد .

❧ رسولُ الله صلی الله علیه و آله : لَيْسَ الْإِيمَانُ بِالتَّحَلِّيِّ وَلَا بِالتَّمَنِّيِّ ، وَلَكِنَّ الْإِيمَانَ مَا خَلَصَ فِي الْقَلْبِ وَصَدَّقَهُ الْأَعْمَالُ ❧ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ایمان نه به ظاهر است و نه به آرزو، بلکه ایمان آن است که در دل خالص باشد و عمل آن را تصدیق کند .

❧ عنه صلی الله علیه و آله : الْإِيمَانُ مَعْرِفَةٌ بِالْقَلْبِ ، وَقَوْلٌ بِاللِّسَانِ ، وَعَمَلٌ بِالْأَرْكَانِ ❧ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ایمان، شناخت با دل است و گفتن با زبان و عمل با ارکان .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يَخْرُجُ فِي آخِرِ أُمَّتِي الْمَهْدِيِّ ، يَسْقِيهِ اللهُ الْغَيْثَ ، وَتُخْرَجُ الْأَرْضُ نَبَاتَهَا ، وَيُعْطَى الْمَالُ صِحَاحًا ، وَتَكْثُرُ الْمَاشِيَّةُ ، وَتَعْظُمُ الْأُمَّةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در میان واپسین امت، مهدی ظهور می کند. خداوند به او باران عطا می کند، زمین گیاهش را برمی رویاند، مال به یکسان و بی کم و کاست عطا می شود، دامها و چارپایان زیاد می شوند، و امت سربلند و بزرگ می گردد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَفْضَلُ أَعْمَالِ أُمَّتِي أَنْتَظَرُ فَرَجَ اللهِ عَزَّ وَجَلَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برترین کارهای امت من، انتظار فرج از خداوند عز و جل است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : وَالَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ بَشِيرًا ، إِنَّ الثَّابِتِينَ عَلَى الْقَوْلِ بِهِ فِي زَمَانِ غَيْبَتِهِ لَأَعَزُّ مِنَ الْكِبْرِيتِ الْأَحْمَرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سوگند به آن که به حق مرا نوید دهنده برانگیخت، آنان که در روزگار غیبت او بر اعتقاد به او استوار بمانند از کبریت احمر کمیابترند .

عنه صلى الله عليه وآله : لَا تَقُومُ السَّاعَةُ حَتَّى تَمْتَلِئَ الْأَرْضُ ظُلْمًا وَعُدْوَانًا ، ثُمَّ يَخْرُجُ رَجُلٌ مِنْ عِترتي فَيَمْلُؤُهَا قِسْطًا وَعَدْلًا كَمَا مُلِئَتْ ظُلْمًا وَعُدْوَانًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : قیامت بر پا نمی شود تا زمانی که زمین از ستم و دشمنی آکنده شود، آن گاه مردی از خاندان من قیام می کند و زمین را، همچنان که از ظلم و جور آکنده شده، از عدل و داد پر می کند .

عنه صلى الله عليه وآله : يَلِيرْجُلٌ مِنْ أَهْلِ بَيْتِي يُوَاطِئُ اسْمُهُ اسْمِي، لَوْ لَمْ يَبْقَ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا يَوْمٌ لَطَوَّلَ اللهُ ذَلِكَ الْيَوْمَ حَتَّى يَلِيَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مردی از خاندان من حکومت خواهد کرد که نامش با نام من یکی است . اگر از دنیا جز يك روز نمانده باشد خداوند آن روز را دراز می گرداند تا او حکومت را به دست گیرد .

عنه صلى الله عليه وآله : الْمَهْدِيُّ رَجُلٌ مِنْ وَلَدِي ، وَجْهُهُ كَالْكَوْكِبِ الدَّرِّيِّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مهدی مردی از فرزندان من است و چهره اش چون ستاره درخشان .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أبشري يا فاطمة ، فإن المهدى منك .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بشارت باد تو را ای فاطمه که مهدی از توست .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لَمَّا سَأَلَهُ عَبْدُ اللَّهِ بْنُ مَسْعُودٍ عَنِ الْأَئِمَّةِ فِي صَلْبِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَام - ... : وَيَخْرُجُ مِنْ صَلْبِ عَلِيٍّ (الرِّضَا) ابْنُهُ مُحَمَّدٌ الْمَحْمُودُ أَطْهَرُ النَّاسِ خَلْقًا وَأَحْسَنُهُمْ خَلْقًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به سؤال عبد الله بن مسعود از امامان از نسل حسین علیه السلام - فرمود : . . . و از صلب علی (امام رضا) فرزندش محمد ستوده شده به دنیا می آید ، که پاکترین مردم از نظر خلقت و خوش خلق ترین آنهاست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يا جابرُ ، يُوَلَّدُ لِابْنِي الْحُسَيْنِ ابْنٌ يُقَالُ لَهُ : عَلِيٌّ ، إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ نَادَى مُنَادٌ : لِيَقُمْ سَيِّدُ الْعَابِدِينَ ، فَيَقُومُ عَلِيٌّ بْنُ الْحُسَيْنِ . وَيُوَلَّدُ لِعَلِيِّ ابْنٍ يُقَالُ لَهُ : مُحَمَّدٌ . يا جابرُ ، إِنَّ رَأْيَتَهُ فَأَقْرَبُهُ مِنِّي السَّلَامَ ، وَاعْلَمْ أَنَّ بَقَاءَكَ بَعْدَ رَوَيْتِهِ يَسِيرٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : جابر! برای فرزندم حسین، پسری به دنیا می آید به نام علی. در روز رستاخیز آواز دهنده ای آواز می دهد که سرور عابدان برخیزد و علی بن حسین بر می خیزد. برای علی نیز پسری به دنیا می آید به نام محمد. ای جابر! اگر او را دیدی سلام مرا به وی برسان. بدان که زندگی تو بعد از دیدن او زمانی کوتاه خواهد پایید .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لِجَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ الْأَنْصَارِيِّ - : إِنَّكَ سَتَدْرُكُ رَجُلًا مِنِّي اسْمُهُ اسْمِي وَ شِمَائِلُهُ شِمَائِلِي يَبْقَرُ الْعِلْمَ بَقْرًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - خطاب به جابر بن عبد الله انصاری - فرمود : به زودی تو مردی از (خاندان) من را درك می کنی (می بینی) ، نام او همنام من و شمائل او شمائل من است ، او علم را می شکافد شکافتنی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ يُنَادِي مُنَادٌ : أَيْنَ زَيْنُ الْعَابِدِينَ ؟ فَكَأَنِّي أَنْظُرُ إِلَى وَلَدِي عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ ابْنِ أَبِي طَالِبٍ يَخْطُرُ بَيْنَ الصُّفُوفِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در روز رستاخیز آواز دهنده ای صدا می زند: کجاست زین العابدین (زیور پرستشگران) ؟ و من فرزندم علی بن حسین بن علی بن ابی طالب را می بینم که صفها را می شکافد [و پیش می رود] .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى أَحَبِّ أَهْلِ الْأَرْضِ إِلَى أَهْلِ السَّمَاءِ فَلْيَنْظُرْ إِلَى الْحُسَيْنِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرکس که دوست دارد به محبوبترین فرد روی زمین در نزد اهل آسمان نگاه کند به حسین بنگرد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَمَّا الْحُسَيْنُ فَإِنَّهُ مِنِّي وَهُوَ ابْنِي وَوَلَدِي وَخَيْرُ الْخَلْقِ بَعْدَ أَخِيهِ وَهُوَ إِمَامُ الْمُسْلِمِينَ وَمَوْلَى الْمُؤْمِنِينَ وَخَلِيفَةُ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَغِيَاثُ الْمُسْتَغِيثِينَ وَكَهْفُ الْمُسْتَجِيرِينَ وَحُجَّةُ اللَّهِ عَلَى خَلْقِهِ أَجْمَعِينَ وَهُوَ سَيِّدُ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَبَابُ نَجَاةِ الْأُمَّةِ أَمْرُهُ أَمْرِي وَطَاعَتُهُ طَاعَتِي مَنْ تَبِعَهُ فَإِنَّهُ مِنِّي وَمَنْ عَصَاهُ فَلَيْسَ مِنِّي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اَمَّا حُسَيْن ، او از من است . او پسر من و زاده من است و بهترین انسانها پس از برادرش می باشد . او امام مسلمانان است و مولای مؤمنان و خلیفه پروردگار جهانیان و یاور یاریخواهان و پناه پناهجویان و حجت خداوند بر همه خلق او . او سرور جوانان بهشت و دروازه نجات امت است . فرمان او فرمان من است ، و اطاعت از او اطاعت از من ، هرکه از او پیروی کند از من است و هرکه نافرمانی او کند از من نیست .

عنه صلى الله عليه و آله : اللَّهُمَّ إِنِّي أَحِبُّهُ فَأَحِبَّهُ ، وَأَحِبَّ مَنْ يُحِبُّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - نیز با اشاره به حسن علیه السلام - فرمود : خدایا! من او را دوست دارم، تو نیز دوستش بدار و دوستدارانش را هم دوست بدار .

رسول الله صلى الله عليه و آله : حَسَنٌ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ ، أَحَبَّ اللَّهُ مَنْ أَحَبَّهُ ، الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سِبْطَانِ مِنَ الْأَسْبَاطِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : حسن از من است و من از اویم . هر که او را دوست بدارد خداوند دوستش دارد . حسن و حسین دو سبط از اسباط هستند .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لِفَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَام - : إِنَّ اللَّهَ يَغْضَبُ لِعِزَابِكَ ، وَيَرْضَى لِرِضَاكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به فاطمه علیها السلام - فرمود : خداوند با خشم تو به خشم می آید و با خشنودی تو خشنود می شود .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : أَمَا ابْنَتِي فَاطِمَةُ فَإِنَّهَا سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اما دخترم فاطمه، او سرور زنان عالم، از پیشینیان و پسینیان است .

❖ رسول الله صلى الله عليه وآله : ابْنَتِي فَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دخترم فاطمه، سرور زنان عالم است .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : فَاطِمَةُ سَيِّدَةُ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فاطمه ، سرور زنان اهل بهشت است .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ فَاطِمَةَ بَضْعَةٌ مِنِّي ، وَهِيَ نُورٌ عَيْنِي ، وَثَمَرَةُ فُؤَادِي ، يَسُوؤُنِي مَا سَاءَهَا ، وَيَسُرُّنِي مَا سَرَّهَا ، وَإِنَّهَا أَوَّلُ مَنْ يَلْحَقُنِي مِنْ أَهْلِ بَيْتِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا فاطمه پاره تن من است. او نور دیده و میوه دل من است. آنچه او را ناراحت کند، مرا نیز ناراحت می کند و آنچه او را شاد سازد، مرا شاد می سازد. او نخستین فرد از خاندان من است که به من می پیوندند .

❖ رسول الله صلى الله عليه وآله : فَاطِمَةُ بَضْعَةٌ مِنِّي ، مَنْ سَرَّهَا فَقَدْ سَرَّنِي وَمَنْ سَاءَهَا فَقَدْ سَاءَنِي ، فَاطِمَةُ أَعَزُّ النَّاسِ عَلَيَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فاطمه پاره تن من است، هر که او را شاد سازد مرا شاد ساخته، و هر که او را ناراحت کند مرا ناراحت کرده است. فاطمه عزیزترین فرد برای من است .

❖ رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّمَا سُمِّيَتْ ابْنَتِي فَاطِمَةُ لِأَنَّ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ فَطَمَهَا وَفَطَمَ مَنْ أَحَبَّهَا مِنَ النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دخترم به این دلیل فاطمه نامیده شده است که خداوند عز و جل او و دوستدارانش را از آتش [دوزخ] به دور داشته است .

❖ عنه صلى الله عليه وآله : ذِكْرُ عَلِيٍّ عِبَادَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : یاد و ذکر علی، عبادت است .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : كَفَى وَكَفَّ عَلِيٌّ فِي الْعَدْلِ سَوَاءً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دست من و دست علی در [اجرای] عدالت یکسان است .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ عَلِيًّا وَشِيعَتَهُ هُمُ الْفَائِزُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علی و شیعیان او همان رستگاران در روز رستاخیزند .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : صَاحِبُ سِرِّي عَلِيٌّ بْنُ أَبِي طَالِبٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علی بن ابی طالب، رازدار من است .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : حَقٌّ عَلِيٌّ عَلَى هَذِهِ الْأُمَّةِ كَحَقِّ الْوَالِدِ عَلَى الْوَلَدِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حقّ علی بر این امت همچون حقّ پدر است بر فرزندش .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : عَلِيٌّ يَعْصُوهُ الْمُؤْمِنِينَ ، وَالْمَالُ يَعْصُوهُ الْمُنَافِقِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علی مهتر مؤمنان است و مال و ثروت، مهتر منافقان .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ آذَى عَلِيًّا فَقَدْ آذَانِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که علی را بیازارد مرا آزرده است .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : عَلِيٌّ سَيِّدُ الْمُؤْمِنِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علی، سرور مؤمنان است .

❖ عنه صلی الله علیه و آله : عَلِيٌّ عَمُودُ الدِّينِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : علی، ستون دین است .

❖ رسولُ الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَرَادَ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى آدَمَ فَيَعْلَمِهِ ، وَإِلَى نُوحٍ فِي فَهْمِهِ ، وَإِلَى إِبْرَاهِيمَ فِي حِلْمِهِ ، وَإِلَى يُحْيَى بْنِ زَكَرِيَّا فِي زُهْدِهِ ، وَإِلَى مُوسَى بْنِ عِمْرَانَ فِي بَطْشِهِ ، فَلْيَنْظُرْ إِلَى عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که می خواهد دانش آدم را ببیند و بینش نوح و بردباری ابراهیم و زهد یحیی بن زکریا و قدرت موسی بن عمران را، به علی بن ابی طالب بنگرد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله - لِعَلِّي عَلَيْهِ السَّلام - :أَنْتَ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به علی علیه السلام - فرمود : تو برای من همچون هارون برای موسی هستی جز آن که پس از من پیامبری نیست .

عنه صلى الله عليه و آله - عندما ذُكِرَتِ الْإِمَارَةُ أَوْ الْخِلَافَةُ عَنْهُ - :إِنْ وَلَّيْتُمُوهَا عَلِيًّا وَجَدْتُمُوهُ هَادِيًا مَهْدِيًّا ، يَسْلُكُ بِكُمْ عَلَى الطَّرِيقِ الْمُسْتَقِيمِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - آن گاه که از موضوع فرمانروایی یا خلافت نزد آن حضرت سخن به میان آمد - فرمود : اگر آن را به علی بسپارید خواهید دید که رهنمایی رهیافته است و شما را در راه راست می برد .

عنه صلى الله عليه و آله : عَلِيٌّ مِنِّي بِمَنْزِلَةِ رَأْسِي مِنْ بَدَنِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : علی نسبت به من به منزله سر من است برای پیکرم .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ عَلِيًّا لَحُمَةٌ مِنْ لَحْمِي وَدَمُهُ مِنْ دَمِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا گوشت علی از گوشت من است و خون او از خون من .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : عَلِيٌّ مِنِّي وَأَنَا مِنْهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : علی از من است و من از اویم .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله - لِعَلِّي عَلَيْهِ السَّلام - :أَنْتَ أَخِي فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به علی علیه السلام - فرمود : تو در دنیا و آخرت برادر من هستی .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَنَا وَعَلِيٌّ مِنْ شَجَرَةٍ وَاحِدَةٍ ، وَالنَّاسُ مِنْ أَشْجَارٍ شَتَّى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من و علی از يك درختیم و دیگر مردمان از درختهای گوناگون .

عنه صلى الله عليه و آله : أَنَا مِيزَانُ الْحِكْمَةِ وَعَلِيٌّ لِسَانُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من ترازوی حکمتم و علی زبانه آن .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : عليٌّ مَعَ الْحَقِّ وَالْقُرْآنِ ، وَالْحَقُّ وَالْقُرْآنُ مَعَ عَلِيٍّ ، وَلَنْ يَتَفَرَّقَا حَتَّى يَرِدَا عَلِيَّ الْحَوْضَ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : علی با حق و با قرآن است و حق و قرآن با علی، و هرگز از هم جدا نمی شوند تا کنار حوض، نزد هم آیند .

❧ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أنا مدينةُ العلمِ وعليٌّ بابُها ، فَمَنْ أَرَادَ الْعِلْمَ فَلْيَأْتِ الْبَابَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من شهر علم هستم و علی دروازه آن است. پس، هر که علم می خواهد، باید از دروازه درآید .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : أنا دارُ الْحِكْمَةِ وعليٌّ بابُها ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من سرای حکمت و علی در آن است .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : عليٌّ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ ، وَلَنْ يَتَفَرَّقَا حَتَّى يَرِدَا عَلِيَّ الْحَوْضَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : علی با حق و حق با علی است و هرگز از هم جدا نمی شوند تا در روز قیامت کنار حوض (کوثر) نزد هم آیند .

❧ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلِيٌّ مَوْلَاهُ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که من مولای اویم، پس علی مولای اوست .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ عَلِيًّا مَنِّي وَأَنَا مِنْهُ ، وَهُوَ وَلِيٌّ كُلِّ مُؤْمِنٍ بَعْدِي ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : علی از من است و من از او. او بعد از من ولی هر مؤمنی است .

❧ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : عليٌّ مَعَ الْحَقِّ وَالْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ ، يَدُورُ حَيْثُمَا دَارَ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : علی با حق و حق با علی است و بر محور او می گردد .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : الْحَقُّ مَعَ عَلِيٍّ أَيْنَمَا مَالَ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : حق با علی است هر جا که رو کند .

عنه صلى الله عليه و آله - مُشيرا إلى عليّ عليه السلام - : إِنَّ هذا أَخِي ووصيِّي وخليفتي فيكم ، فاسْمَعُوا لَهُ وَأَطِيعُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - با اشاره به علی علیه السلام - فرمود : این برادر و وصی و جانشین من در میان شماست. پس گوش به فرمانش باشید و اطاعتش کنید .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَخِي ووصيِّي ووزیري وخليفتي في أهلي عليّ بنُ أبي طالبٍ ، يَقْضِي دِينِي ، وَيُنْجِزُ مَوْعِدِي يا بني هاشمٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای بنی هاشم! همانا برادر من، وصی من ، وزیر من و جانشین من در میان خانواده ام علی بن ابی طالب است. او بدهی مرا می پردازد و وعده ام را به انجام می رساند.

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللهَ عَزَّ وَجَلَّ عَهْدَ إِلَيَّ فِي عَهْدٍ ، قُلْتُ : يا رَبِّ بَيْنَهُ لِي . قَالَ : اسْمَعْ . قُلْتُ : قد سَمِعْتُ ، قَالَ : إِنَّ عَلِيًّا رَايَةَ الْهُدَى وَإِمَامَ أَوْلِيَائِي وَنُورٌ مِّنْ أَطَاعَنِي ، وَهُوَ الْكَلِمَةُ الَّتِي أَلْزَمْتُهَا الْمُتَّقِينَ ، مَن أَحَبَّهُ أَحَبَّنِي ، وَمَن أَطَاعَهُ أَطَاعَنِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا خداوند عز و جل درباره علی بن ابی طالب به من سفارشی فرمود. گفتم : بار پروردگارا! آن را برایم روشن فرما. فرمود: بشنو! عرض کردم: گوش به فرمانم. فرمود: همانا علی پرچم هدایت و پیشوای دوستان من و روشنایی [راه] کسانی است که مرا اطاعت می کنند. اوست آن کلمه ای که پرهیزگاران راملزم به همراهی آن کردم. هر که او را دوست بدارد مرا دوست داشته و هر که از او اطاعت کند از من اطاعت کرده است .

عنه صلى الله عليه و آله - لِعَلِيّ عليه السلام - : لَا يُحِبُّكَ إِلَّا مُؤْمِنٌ ، وَلَا يُبْغِضُكَ إِلَّا مُنَافِقٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به علی علیه السلام - فرمود : تو را جز مؤمن دوست ندارد و جز منافق دشمنت نمی دارد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : عَلِيٌّ إِمَامُ الْبِرَّةِ ، وَقَاتِلُ الْفَجْرَةِ ، مَنْصُورٌ مِّنْ نَّصْرِهِ ، مَخْذُولٌ مِّنْ خَذَلِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : علی پیشوای نیکوکاران است و کُشنده بدکاران، هر که او را یاری کند ، یاری می شود و هر که از یاری او دست شوید، بی یار می ماند .

✚ عنه صلى الله عليه و آله : أُوْحِيَ إِلَيَّ فِي عَلِيٍّ بِثَلَاثِ خِصَالٍ : أَنَّهُ سَيِّدُ الْمُسْلِمِينَ ، وَإِمَامُ الْمُتَّقِينَ ، وَقَائِدُ الْغُرِّ الْمُحَجَّلِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : درباره علی سه ویژگی به من وحی شده که اوسرور مسلمانان ، پیشوای پرهیزگاران و رهبر روسپیدان است .

✚ رسول الله صلى الله عليه و آله : حُبُّ عَلِيٍّ يَأْكُلُ الذُّنُوبَ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دوستی علی گناهان را می خورد همچنان که آتش هیمة را .

✚ عنه صلى الله عليه و آله : عَنْوَانُ صَحِيفَةِ الْمُؤْمِنِ حُبُّ عَلِيٍّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سرلوحه کارنامه مؤمن، دوستی علی بن ابی طالب است .

✚ عنه صلى الله عليه و آله : مَا ثَبَّتَ اللَّهُ حُبَّ عَلِيٍّ فِي قَلْبِ مُؤْمِنٍ فَرَزَّتْ بِهِ قَدَمٌ إِلَّا ثَبَّتَ اللَّهُ قَدَمًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ عَلَى الصِّرَاطِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه خداوند عشق و دوستی علی را در دل مؤمنی استوار سازد و با این حال قدمش بلغزد (خطایی از او سرزند) خداوند قدمش را در روز قیامت بر صراط ، استوار نگه می دارد .

✚ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ عِدَّةَ الْخُلَفَاءِ بَعْدِي عِدَّةُ نُقَبَاءِ مُوسَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شمار جانشینان من به تعداد نقبای موسی است .

✚ رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا يَزَالُ أَمْرُ النَّاسِ مَاضِيًا مَا وَلِيَهُمْ اثْنَا عَشَرَ رَجُلًا ... كُلُّهُمْ مِنْ قُرَيْشٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کار مردم پیوسته بگذرد تا آن که دوازده مرد بر آنها فرمان برانند ... این دوازده نفر همگی از قریش هستند .

✚ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّمَا مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكُمْ كَمَثَلِ سَفِينَةِ نُوحٍ ؛ مَنْ رَكِبَهَا نَجَا، وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا مثل خاندان من در میان شما به کشتی نوح می ماند که هر که بر آن سوار شد نجات یافت و هر که از آن بازماند غرق شد .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إني قد تركتُ فيكمُ الثَّقَلَيْنِ ، ما إن تمسَّكْتُم بهما لَن تَضِلُّوا بَعْدِي ، وأحَدُهُما أَكْبَرُ مِنَ الْآخَرِ : كِتَابُ اللَّهِ حَبْلٌ مَمْدُودٌ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ، وَعِثْرَتِي أَهْلُ بَيْتِي ، أَلَا وَإِنَّهُمَا لَن يَفْتَرِقَا حَتَّى يَرِدَا عَلَيَّ الْحَوْضَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : من در میان شما دو شیء گرانبها گذاشته ام که تا وقتی به آنها چنگ آویزید هرگز پس از من گمراه نمی شوید و یکی از آن دو بزرگتر از دیگری است: کتاب خدا که ریسمانی است از آسمان به زمین کشیده و عترت و خاندان من. بدانید که این دو هرگز از هم جدا نمی شوند تا کنار حوض [کوثر] نزد من آیند .

عنه صلى الله عليه و آله : يَا عَلِيُّ ، أَرْبَعَةٌ مِنْ قَوَاصِمِ الظَّهْرِ : إِمَامٌ يَعِصِي اللَّهَ وَيُطَاعُ أَمْرُهُ ...

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای علی! چهار چیز کمرشکن است: پیشوایی که خدا را نافرمانی می کند ولی فرمانش را می برند

قرآن:

«وَقَالُوا رَبَّنَا إِنَّا أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَاءَنَا فَأَضَلُّونَا السَّبِيلَا»

«و (دوزخیان) می گویند : پروردگار ما! ما از مهتران و بزرگان خود فرمان بردیم و آنها ما را گمراه کردند» .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : لَا طَاعَةَ لِمَنْ لَمْ يُطِعِ اللَّهَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از کسی که فرمانبردار خدا نیست، نباید فرمان برد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أُمَمَتَكُمْ قَادَتُكُمْ إِلَى اللَّهِ ، فَانْظُرُوا بِمَنْ تَقْتَدُونَ فِي دِينِكُمْ وَصَلَاتِكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا امامان شما راهبران شما به سوی خداوندند، پس، بنگرید که در دین و نماز خود به چه کسانی اقتدا می کنید .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ أُمَمَتَكُمْ وَفُذُّكُمْ إِلَى اللَّهِ ، فَانْظُرُوا مَنْ تُوفِدُونَ فِي دِينِكُمْ وَصَلَاتِكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا امامان شما نمایندگان شما نزد خداوند؛ پس، بنگرید که در دین و نماز خود چه کسانی را نماینده می کنید .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ مَاتَ بِغَيْرِ إِمَامٍ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر که بدون داشتن امام بمیرد به مرگ جاهلی مرده است .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ مَاتَ وَهُوَ لَا يَعْرِفُ إِمَامَهُ مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که بمیرد و امام خود را نشناخته باشد به مرگ جاهلی مرده است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي كُلِّ مُنَافِقٍ عَلِيمِ اللِّسَانِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : وحشتناکترین چیزی که بر امت می ترسم، منافق زبان باز است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَخَوْفُ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي زَهْرَةُ الدُّنْيَا وَكَثْرَتُهَا ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ترسناکترین چیزی که از آن برای امت خود می ترسم زرق و برق و وفور متاع دنیا است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمُ الشَّرْكَ الْأَصْغَرُ . قَالُوا : وَمَا الشَّرْكَ الْأَصْغَرُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : هُوَ الرِّيَاءُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ترسناکترین چیزی که می ترسم به آن مبتلا شوید شرك اصغر است؛ گفتند: ای رسول خدا! شرك اصغر چیست؟ فرمود: ریا .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي الْهَوَى وَطُولُ الْأَمَلِ ؛ أَمَّا الْهَوَى فَإِنَّهُ يَصُدُّ عَنِ الْحَقِّ ، وَأَمَّا طُولُ الْأَمَلِ فَيُنْسِي الْآخِرَةَ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آنچه مرا بیش از همه نگران امت کرده است دو خصلت است: خواهشهای نفس و آرزوی دراز؛ زیرا هوا و هوس ، آدمی را از حق باز می دارد و آرزوی دراز ، آخرت را از یاد می برد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَتَخَوَّفُ عَلَى أُمَّتِي مِنْ بَعْدِي : هَذِهِ الْمَكَاسِبُ الْمُحَرَّمَةُ ، وَالشَّهْوَةُ الْخَفِيَّةُ ، وَالرِّبَا ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ترسناکترین چیزهایی که بعد از خود بر امت می ترسم اینهاست: درآمدهای ناروا، شهوتهای نهفته، و ربا .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَشَدُّ مَا يُتَخَوَّفُ عَلَى أُمَّتِي ثَلَاثَةٌ : زَلَّةُ عَالِمٍ ، أَوْ جِدَالُ مُنَافِقٍ بِالْقُرْآنِ ، أَوْ دُنْيَا تَقْطَعُ رِقَابَكُمْ فَاتَّهَمُوهَا عَلَى أَنْفُسِكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آنچه بیش از هر چیز درباره امتم نگران کننده است ، سه چیز می باشد : لغزش عالم ، یا مجادله منافق به وسیله قرآن ، یا دنیایی که گردنهای شما را می زند ؛ پس از دنیا بر خویش بترسید .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : ثَلَاثَةٌ أَخَافُهُنَّ عَلَى أُمَّتِي : الضَّلَالَةُ بَعْدَ الْمَعْرِفَةِ ، وَمُضِلَّاتُ الْفِتَنِ ، وَشَهْوَةُ الْبَطْنِ وَالْفَرْجِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سه چیز است که از آنها بر امت خود بیمناکم: گمراهی بعد از شناخت، فتنه های گمراه کننده، و شکمبارگی و شهوترانی .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِنَّمَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي ثَلَاثًا : شَحَا مُطَاعًا ، وَهَوًى مُتَّبَعًا ، وَإِمَامًا ضَالًّا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا من از سه چیز بر امت خود بیم دارم: گردن نهادن به فرمان آزمندی و بخل، پیروی از هوا و هوس ، و پیشوای گمراه .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : إِذَا عَظَّمْتَ أُمَّتِي الدُّنْيَا نَزَعَ اللهُ مِنْهَا هَيْبَةَ الْإِسْلَامِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه امت من دنیا را بزرگ بدانند، خداوند شکوه اسلام را از آنان می گیرد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ عِشْرِينَ وَمِائَةً صَفًّا ، أُمَّتِي مِنْهَا ثَمَانُونَ صَفًّا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در بهشت یکصد و بیست صف است که هشتاد صف آن ، امت من است .

❖ رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَنَا أَكْثَرُ النَّبِيِّينَ تَبَعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در روز رستاخیز، من بیش از هر پیامبری پیرو دارم .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَزَالُ هَذِهِ الْأُمَّةُ تَحْتَ يَدِ اللَّهِ فِي كَنْفِهِ مَا لَمْ يُدَاهِنْ قُرَاؤُهَا أَمْرَاءَهَا ، وَلَمْ يُزَكِّ عُلَمَاؤُهَا فُجَّارَهَا ، وَمَا لَمْ يُهَنْ خِيَارُهَا أَشْرَارَهَا ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ رَفَعَ اللَّهُ عَنْهُمْ يَدَهُ ثُمَّ سَلَّطَ عَلَيْهِمْ جَبَابِرَتَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : تا زمانی که قاریان این اَمّت با فرمانروایانش سازش نکنند و علمای آن گنهکارانش را تبرئه و بی گناه معرفی نکنند و نیکان آنان بدانند را پشتیبانی نکنند، دست خدا بر سر این اَمّت خواهد بود و در سایه حمایت او به سر خواهند برد. اما چنانچه این کارها را مرتکب شوند، خداوند دست قدرت خود را از سر آنها برخواهد داشت و ستمگرانشان را بر ایشان مسلّط خواهد کرد .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَحَابُّوا وَأَدَّوْا الْأَمَانَةَ ، وَاجْتَنَبُوا الْحَرَامَ ، وَقَرُّوا الضَّيْفَ ، وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ ، وَآتَوْا الزَّكَاةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اَمّت من، تا زمانی که یکدیگر را دوست بدارند، امانت را [به صاحبش] بازگردانند، از حرام دوری کنند، میهمان را گرامی بدارند، نماز بگزارند و زکات بپردازند، پیوسته در خیر و خوبی خواهند بود .

عنه صلی الله علیه و آله : خَيْرُ أُمَّتِي مَنْ إِذَا سُفِهَ عَلَيْهِمْ احْتَمَلُوا ، وَإِذَا جُنِيَ عَلَيْهِمْ غَفَرُوا ، وَإِذَا أُوذُوا صَبَرُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین افراد اَمّت من آناندکه هرگاه نسبت به آنان جسارتی شود، تحمل و بردباری می نمایند، و چون در حقّ آنان جرم و ستمی شود گذشت می کنند، و هرگاه آزار و اذیت شوند شکیبایی می ورزند .

عنه صلی الله علیه و آله : خَيْرُ أُمَّتِي مَنْ هَدَمَ شَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ ، وَفَطَمَ نَفْسَهُ عَنْ لَذَاتِ الدُّنْيَا وَتَوَلَّاهُ بِالْآخِرَةِ ، إِنَّ جَزَاءَهُ عَلَى اللَّهِ أَعْلَى مَرَاتِبِ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین فرد اَمّت من کسی است که جوانی خویش را در طاعت خدا گذراند و نفس خویش را از خوشیهای دنیا باز دارد و به آخرت دل بندد . بالاترین درجه بهشت پاداش خداوند به اوست .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : خَيْرُ أُمَّتِي أَرْهَدُهُمْ فِي الدُّنْيَا ، وَأَرْغَبُهُمْ فِي الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین افراد اَمّت من آنهائند که به دنیا بی اعتنا تر و به آخرت مشتاق تر باشند .

عنه صلی الله علیه و آله : بَشَّرَ هَذِهِ الْأُمَّةَ بِالسَّنَاءِ ، وَالدِّينِ ، وَالرَّفْعَةِ ، وَالنَّصْرِ ، وَالتَّمْكِينِ فِي الْأَرْضِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بشارت باد این امت را به ارجمندی، دینداری، سربلندی، پیروزی و قدرت یافتن در روی زمین .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : اُمّتی هذه أُمَّةٌ مَرْحُومَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : این امت من، امتی مرحوم (در سایه رحمت حق) است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّكُمْ تُتِمُّونَ سَبْعِينَ أُمَّةً ، أَنْتُمْ خَيْرُهَا وَأَكْرَمُهَا عَلَى اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شما هفتادمین امت هستید و شما بهترین و گرامیترین آنها نزد خداوندید .

❦ قرآن:

«كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمُ الْمُؤْمِنُونَ وَأَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ» .

«شما بهترین امتی هستید که برای مردم پدیدار گشته است، که امر به معروف و نهی از منکر می کنید و به خدا ایمان دارید. اگر اهل کتاب نیز ایمان بیاورند برایشان بهتر است، بعضی از ایشان مؤمنند ولی بیشترشان فاسدند» .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : اُمّتی أُمَّةٌ مُبَارَكَةٌ ، لَا يُدْرِي أَوَّلُهَا خَيْرٌ أَوْ آخِرُهَا خَيْرٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : امت من امت خجسته ای است که معلوم نیست که اول آن بهتر است یا آخر آن .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ : لَا قُطْعَنَ أَمَلٍ كُلِّ مُؤْمِنٍ أَمَلٍ دُونِي بِالْإِيَّاسِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل می فرماید: بی گمان ، امید هر مؤمنی را که به غیر من امید بندد، قطع می کنم .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله - لابن مسعود - : قَصَّرَ أَمَلُكَ ، فَإِذَا أَصْبَحْتَ فَقُلْ : إِنِّي لَا أُمْسِي ، وَإِذَا أُمْسَيْتَ فَقُلْ : إِنِّي لَا أَصْبِحُ ، وَاعْزِمْ عَلَى مُفَارَقَةِ الدُّنْيَا ، وَأَحِبَّ لِقَاءَ اللَّهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به ابن مسعود - فرمود : آرزویت را کوتاه گردان و چون صبح شد [پیش خود] بگو: من روز را به شب نخواهم رساند. و چون شب درآمد بگو:

من تا صبح زنده نخواهم بود، و بر جدا شدن از دنیا مصمم باش و دیدار خدا را دوست
بدار .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ يَأْمَلُ أَنْ يَعِيشَ غَدًا فَإِنَّهُ يَأْمَلُ أَنْ يَعِيشَ أَبَدًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که پیوسته آرزو داشته باشد که فردا زنده بماند
آرزوی زندگی همیشگی کرده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْأَمَلُ رَحْمَةٌ لَأُمَّتِي ، وَلَوْلَا الْأَمَلُ مَا أَرْضَعَتْ وَالِدَةُ وَلَدَهَا ،
وَلَا غَرَسَ غَارِسٌ شَجَرًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آرزو، برای امت من رحمت است. و اگر آرزو نبود ،
هیچ مادری فرزند خود را شیر نمی داد و هیچ باغبانی درختی بر نمی نشاند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا كَانَ أَمْرَاؤُكُمْ خِيَارَكُمْ ، وَأَعْنِيَاؤُكُمْ سَمَحَاءَكُمْ ، وَأَمْرُكُمْ
شُورَى بَيْنَكُمْ؛ فَظَهَرُ الْأَرْضِ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ بَطْنِهَا . وَإِذَا كَانَ أَمْرَاؤُكُمْ شِرَارَكُمْ ، وَأَعْنِيَاؤُكُمْ
بُخْلَاءَكُمْ ، وَأَمُورُكُمْ إِلَى نِسَائِكُمْ؛ فَبَطْنُ الْأَرْضِ خَيْرٌ لَكُمْ مِنْ ظَهْرِهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه فرمانروایان شما نیکانتان باشند و توانگران شما
بخشندهگان و کارهایتان با شور و مشورت، روی زمین از درون آن برای شما بهتر
است، و هرگاه فرمانروایانتان بدان شما باشند. و ثروتمندانتان بخیلانتان و کار شما به
دست زنانان افتد، زیر خاک از روی زمین برایتان بهتر است .

عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ الْمُؤْمِنِينَ مَنْ كَانَ مَأْلَفَةً لِلْمُؤْمِنِينَ ، وَلَا خَيْرَ فِيمَنْ لَا يُؤْلَفُ
وَلَا يَأْلَفُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین مؤمنان کسی است که مؤمنان بدو الفت می گیرند
، و در کسی که با دیگران الفت نگیرد و دیگران نیز با او الفت نیابند خیری نیست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : خِيَارُكُمْ أَحَاسِنُكُمْ أَخْلَاقًا ، الَّذِينَ يَأْلَفُونَ وَيُؤْلَفُونَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین شما خوش خوترین شماست؛ آنان که الفت می
گیرند و الفت می پذیرند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَكَلَ وَذُو عَيْنَيْنِ يَنْظُرُ إِلَيْهِ وَلَمْ يُوَاسِهِ، ابْتُلِيَ بِدَاءٍ لَا
دَوَاءَ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که در حال خوردن غذا باشد و جاننداری او را بنگرد و وی او را شریک غذای خود نکند به دردی بی درمان گرفتار می آید .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : الْمُؤْمِنُ يَأْكُلُ بِشَهْوَةِ أَهْلِهِ ، وَالْمُنَافِقُ يَأْكُلُ أَهْلُهُ بِشَهْوَتِهِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن به میل خانواده خود غذا می خورد و منافق ، خانواده اش به میل او چیز می خورند .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : كُلْ وَأَنْتَ تَشْتَهِي ، وَأَمْسِكْ وَأَنْتَ تَشْتَهِي ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : وقتی غذا بخور که اشتها داری و از خوردن دست بشوی در حالی که هنوز اشتها داری .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : طُوبَى لِمَنْ طَوَى وَجَاعَ وَصَبَرَ ، أُولَئِكَ الَّذِينَ يَشْبَعُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوشا به حال آن که اندرون از طعام خالی دارد و گرسنگی بکشد و شکیبایی ورزد. اینان کسانی هستند که در روز قیامت سیر می شوند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَفُضُولَ الْمَطْعَمِ ؛ فَإِنَّهُ يَسِمُ الْقَلْبَ بِالْقَسْوَةِ ، وَيُبْطِئُ بِالْجَوَارِحِ عَنِ الطَّاعَةِ ، وَيُصِمُّ الْهَمَمَ عَنْ سَمَاعِ الْمَوْعِظَةِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از خوردن بیش از حد پرهیزید که آن دل را سخت می گرداند و اعضای بدن را در اطاعت خدا تنبل می سازد و گوش همتها را از شنیدن پند و اندرز کر می کند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَدْخُلُ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ مِنْ مَلَأَ بَطْنَهُ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که شکم خود را پر کند، به ملکوت آسمانها و زمین وارد نمی شود .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ قَلَّ طَعْمُهُ صَحَّ بَطْنُهُ وَصَفَا قَلْبُهُ ، وَمَنْ كَثُرَ طَعْمُهُ سَقَمَ بَطْنُهُ وَقَسَا قَلْبُهُ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن که غذا کم خورد معده اش سالم می ماند و صفای دل می یابد. و هر که پرخور باشد معده اش بیمار و قلبش سخت می شود .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا مَلَأَ آدَمِيٌّ وَعَاءً شَرًّا مِنْ بَطْنِهِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آدمی ظرفی را بدتر از شکم، پر نکرده است .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ نَظَرَ إِلَى مُؤْمِنٍ نَظْرَةً يُخِيفُهُ بِهَا أَخَافَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس به مؤمنی نگاه ترسناکی کند، خداوند متعال او را در روزی که سایه ای جز سایه او نیست، بترساند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحْزَنَ مُؤْمِنًا ثُمَّ أَعْطَاهُ الدُّنْيَا لَمْ يَكُنْ ذَلِكَ كَفَّارَتَهُ ، وَلَمْ يُوجَرْ عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که مؤمنی را اندوهناک سازد و سپس دنیا را به او بدهد، گناهش بخشوده نمی شود و در برابر آن پاداشی نمی بیند .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : مَنْ آذَى مُؤْمِنًا فَقَدْ آذَانِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که مؤمنی را بیازارد مرا آزار داده است .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : كُفَّ أَذَاكَ عَنِ النَّاسِ ؛ فَإِنَّهُ صَدَقَهُ تَصَدَّقْ بِهَا عَلَى نَفْسِكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به مردم آزار نرسان، که بی آزاری صدقه ای است که برای خودت می پردازی .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ ، إِذَا وَلَدَ لَكَ غُلَامٌ أَوْ جَارِيَةٌ فَأَذَنْ فِي أُذُنِهِ الْيُمْنَى وَأَقِمَّ فِي الْيُسْرَى ؛ فَإِنَّهُ لَا يَضُرُّهُ الشَّيْطَانُ أَبَدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : یا علی ! هرگاه پسری یا دختری برایت به دنیا آمد، در گوش راستش اذان بگو و در گوش چپ او اقامه ؛ در این صورت شیطان هرگز به او گزند نمی رساند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الشَّيْطَانَ إِذَا سَمِعَ النِّدَاءَ بِالصَّلَاةِ هَرَبَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شیطان چون بانگ دعوت به نماز را بشنود، بگریزد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ أَهْلَ السَّمَاءِ لَا يَسْمَعُونَ مِنْ أَهْلِ الْأَرْضِ شَيْئًا إِلَّا الْأَذَانَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اهل آسمان از ساکنان زمین چیزی جز اذان نمی شنوند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يُغْفَرُ لِلْمُؤَدِّنِ مَدُّ صَوْتِهِ وَبَصَرِهِ ، وَيُصَدَّقُهُ كُلُّ رَطْبٍ وَيَابِسٍ ، وَلَهُ مِنْ كُلِّ مَنْ يُصَلِّي بِأَذَانِهِ حَسَنَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : مؤذن تا جایی که صدایش می رسد و نگاهش کار می کند به همان اندازه آمرزیده می شود و هر خشک و تری [گفته] او را تصدیق می کند و به تعداد هر نفری که با اذان او نماز بگذارد حسنه ای برایش منظور می شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : قُمْ يَا بِلَالُ فَأَرِحْنَا بِالصَّلَاةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بلال! برخیز و ما را با نماز آسایش بخش .

عنه صلى الله عليه وآله : الْوَلَدُ سَيِّدٌ سَبْعَ سِنِينَ ، وَعَبْدٌ سَبْعَ سِنِينَ ، وَوَزِيرٌ سَبْعَ سِنِينَ ، فَإِنْ رَضِيتَ أَخْلَاقَهُ لِأَحَدِي وَعَشْرِينَ ، وَإِلَّا فَاضْرِبْ عَلَى جَنْبِهِ ، فَقَدْ أَعْدَرْتَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : فرزند، هفت سال آقااست، هفت سال بنده ، و هفت سال وزیر. اگر تا ۲۱ سالگی اخلاق و رفتارش را پسندیدی [که خوب] و گرنه به حال خود رهايش کن که تو در پیشگاه خداوند متعال معذوری .

رسول الله صلى الله عليه وآله : عَلِّمُوا أَوْلَادَكُمْ الصَّلَاةَ إِذَا بَلَغُوا سَبْعًا ، وَاضْرِبُوهُمْ عَلَيْهَا إِذَا بَلَغُوا عَشْرًا ، وَفَرِّقُوا بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : فرزندان خود را در هفت سالگی نماز بیاموزید، و چون ده ساله شدند آنها را بر ترك نماز تنبيه کنید، و بسترهایشان را از هم جدا سازید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ وَأَحْسِنُوا آدَابَهُمْ يُغْفَرَ لَكُمْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : به فرزندان خود احترام گذارید و آنان را آداب نیکو بیاموزید تا آمرزیده شوید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : حُسْنُ الْأَدَبِ زِينَةُ الْعَقْلِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ادب نیکو، زیور خرد است .

عنه صلى الله عليه وآله : اِلْقَ أَخَاكَ بَوَجْهِ مُنْبَسِطٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : با برادرت با گشاده رویی برخورد کن .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا آخَى أَحَدُكُمْ رَجُلًا فَلْيَسْأَلْهُ عَنِ اسْمِهِ وَاسْمِ أَبِيهِ وَقَبِيلَتِهِ وَمَنْزِلِهِ ؛ فَإِنَّهُ مِنْ وَاجِبِ الْحَقِّ وَصَافِي الْإِخَاءِ ، وَإِلَّا فَهِيَ مَوَدَّةٌ حَمَقَاءُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما با کسی طرح برادری افکند از او نام، نام پدر، طایفه و محل سکونتش را بپرسد، که این کار از حقوق لازم و مایه صفا و خلوص برادری است؛ در غیر این صورت، این دوستی، دوستی ای نابخردانه است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا فِي أُمَّتِي عَبْدٌ أَلْطَفَ أَخَاهُ فِي اللَّهِ بِشَيْءٍ مِنْ لُطْفٍ إِلَّا أَخْدَمَهُ اللَّهُ مِنْ خَدَمِ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بنده ای از اَمت نیست که به برادر دینی خود مهر و محبتی ورزد مگر آن که خداوند از خدمتکاران بهشتی به خدمت او درمی آورد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ مِرَاةٌ لِأَخِيهِ الْمُؤْمِنِ ، يَنْصَحُهُ إِذَا غَابَ عَنْهُ، وَيُحِيطُ عَنْهُ مَا يَكْرَهُ إِذَا شَهِدَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن آینه برادر مؤمن خویش است. در غیابش برای او خیرخواهی می کند و در حضورش، ناخوشایندی ها را از او دور می گرداند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِذَا رَأَيْتَ مِنْ أَخِيكَ ثَلَاثَ خِصَالٍ فَارْجُهُ : الْحَيَاءُ ، وَالْأَمَانَةُ ، وَالصِّدْقُ . وَإِذَا لَمْ تَرَهَا فَلَا تَرْجُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر سه خصلت در برادر خود دیدی بدو امید ببند : حیا، امانتداری و راستی. اگر این سه را ندیدی به او امید مبنده .

رسول الله صلى الله عليه و آله : خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ أَعَاكَ عَلَى طَاعَةِ اللَّهِ ، وَصَدَّكَ عَنْ مَعَاصِيهِ ، وَأَمَرَكَ بِرِضَاهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین برادر تو کسی است که در راه اطاعت خدا یاری ات رساند و از نافرمانیهای او بازت دارد و به خشنودی او فرمانت دهد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الْمُدَاوَمَةَ عَلَى الْإِخَاءِ الْقَدِيمِ ، فَدَاوِمُوا عَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال مداومت بر برادری دیرینه را دوست می دارد، پس، آن را مداومت دهید .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : أَقْلٌ مَا يَكُونُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ أَخٌ يُوثَقُ بِهِ أَوْ دِرْهَمٌ مِنْ حَلَالٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کمیاب ترین چیز در آخر الزمان برادری قابل اعتماد، یا درهمی حلال است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ صَاحِبَهُ أَوْ أَخَاهُ فَلْيُعْلِمْهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هرگاه یکی از شما رفیق یا برادر خود را دوست دارد، آن را به او اظهار کند .

عنه صلى الله عليه وآله : مَا اسْتَفَادَ امْرُؤٌ مُسْلِمٌ فَائِدَةً بَعْدَ فَائِدَةِ الْإِسْلَامِ مِثْلَ أَخٍ يَسْتَفِيدُهُ فِي اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : انسان مسلمان، بعد از به دست آوردن سود اسلام، سودی همچون برادری که برای خدا به دست می آورد، کسب نکرده است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : النَّظَرُ إِلَى الْأَخِ تَوَدُّهُ فِي اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ عِبَادَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نگاه کردن به برادری که به خاطر خداوند عز و جل دوستش می داری، عبادت است .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه وآله : اسْتَكَثَرُوا مِنَ الْإِخْوَانِ؛ فَإِنَّ لِكُلِّ مُؤْمِنٍ شَفَاعَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بر شمار برادران خود بیفزایید؛ زیرا در روز قیامت هر مؤمنی را شفاعتی است .

قرآن:

«إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلَحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ» .

«همانا مؤمنان با هم برادرند؛ پس میان برادرانتان آشتی دهید و از خدا پروا کنید، باشد که مورد رحمت قرار گیرید» .

رسولُ الله ﷺ صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ، تَتَكَافَى دِمَاؤُهُمْ، وَهُمْ يَدُّ عَلَى مَنْ سِوَاهُمْ ، يَسْعَى بِذِمَّتِهِمْ أَدْنَاهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمنان برادرند، خونشان برابر است، در برابر دیگران یکدستند و کمترین آنها [می تواند] کسی را به امان و زناهار همه شان درآورد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اَعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَأَنَّكَ تَعِيشُ أَبَدًا ، وَاَعْمَلْ لآخِرَتِكَ كَأَنَّكَ تَمُوتُ غَدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای دنیای خود چنان کار کن که گویی تا ابد زنده ای، و برای آخرت چنان کار کن که گویی همین فردا خواهی مُرد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى وَالْآخِرَةُ أَكْبَرُ هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ الْغِنَى فِي قَلْبِهِ، وَجَمَعَ لَهُ أَمْرَهُ، وَلَمْ يَخْرُجْ مِنَ الدُّنْيَا حَتَّى يَسْتَكْمِلَ رِزْقَهُ . وَمَنْ أَصْبَحَ وَأَمْسَى وَالْدُّنْيَا أَكْبَرُ هَمَّهُ جَعَلَ اللَّهُ الْفَقْرَ بَيْنَ عَيْنَيْهِ، وَشَتَّتَ عَلَيْهِ أَمْرَهُ، وَلَمْ يَنْلُ مِنَ الدُّنْيَا إِلَّا مَا قُسِمَ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر آن کس که در شب و روز، بزرگترین همش آخرت باشد ، خداوند بی نیازی را در دل او جای می دهد و کارش را سامان می بخشد و از دنیا نمی رود مگر وقتی که روزی اش را کامل دریافت کرده باشد. و هر آن کس که شب و روز، بزرگترین همش دنیا باشد، خداوند فقر را در بین دو چشم او قرار می دهد (همیشه چشمش گرسنه دنیا است) و کارش را پریشان می سازد و از دنیا به چیزی بیش از قسمت خود نمی رسد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ ظَلَمَ أَجِيرًا أَجْرَهُ أَحْبَطَ اللَّهُ عَمَلَهُ وَحَرَّمَ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ ، وَإِنْ رِيحَهَا لَتُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ خَمْسِمِائَةِ عَامٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که مزد اجیری را کم دهد ، خداوند عملش را باطل می گرداند و بوی بهشت را که از مسافت پانصد ساله به مشام می رسد، بر وی حرام می کند .

عنه صلی الله علیه و آله : ظَلَمُ الْأَجِيرِ أَجْرَهُ مِنَ الْكِبَائِرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کم دادن مزد اجیر (کارگر) ، از گناهان کبیره است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَعْطُوا الْأَجِيرَ أَجْرَهُ قَبْلَ أَنْ يَجِفَّ عَرَقُهُ ، وَأَعْمَلُهُ أَجْرَهُ وَهُوَ فِي عَمَلِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مزد کارگر را پیش از آن که عرقش خشک شود بدهید و در همان حال ، مزدش را برایش مشخص کنید .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : أَتَقَى النَّاسَ مِنْ قَالَ الْحَقَّ فِيمَا لَهُ وَعَلَيْهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : باتقواترین مردم، کسی است که حقیقت را به سود و زیان خود بگوید .

عنه صلى الله عليه و آله : اِعْمَلْ بِفَرَائِضِ اللَّهِ تَكُنْ أَتَقَى النَّاسَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به واجبات خدا عمل کن، تا با تقواترین مردم باشی .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَتَقَى النَّاسَ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که دوست دارد باتقواترین مردم باشد، باید به خدا توکل کند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ اِكْتَوَى أَوْ اسْتَرْقَى ، فَقَدْ بَرِئَ مِنَ التَّوَكُّلِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که خود را داغ نهد یا تعویذ ببندد، از توکل بی بهره است .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَقْوَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که دوست دارد نیرومندترین مردم باشد، باید به خدا توکل کند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله - لِرَجُلٍ قَالَ لَهُ : أَعْقِلْهَا (يعني دابته) وَأَتَوَكَّلْ ، أَوْ أَطْلِقْهَا وَأَتَوَكَّلْ ؟ - : اِعْقِلْهَا وَتَوَكَّلْ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به مردی که به ایشان عرض کرد: زانوی اشترم را ببندم و به خدا توکل کنم یا رهایش بگذارم و توکل کنم؟ - فرمود : با توکل زانوی اشتر را ببند .

رسولُ الله صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : مَا مِنْ مَخْلُوقٍ يَعْتَصِمُ بِمَخْلُوقٍ دُونِي إِلَّا قَطَعْتُ أَبْوَابَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ دُونَهُ ، فَإِنْ دَعَانِي لَمْ أُجِبْهُ ، وَإِنْ سَأَلَنِي لَمْ أُعْطِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل می فرماید: هیچ مخلوقی نیست که به جای من، به مخلوقی چنگ زند مگر اینکه درهای آسمان ها و زمین را به روی او ببندم . پس، چون مرا بخواند جوابش ندهم و چون از من بخواهد، به او عطا نکنم .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَتَّكِلْ إِلَى غَيْرِ اللَّهِ فَيَكِلَكَ اللَّهُ إِلَيْهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به کسی غیر از خدا تکیه نکن، که خداوند تو را به همو وا می گذارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ لِكُلِّ شَجَرَةٍ ثَمَرَةً ، وَثَمَرُهُ الْقَلْبُ الْوَلَدُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر درختی میوه ای دارد و میوه دل فرزند است .

قرآن:

«وَأَعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ» .

«و بدانید که اموال و فرزندان شما [وسیله] آزمایش هستند و خداست که نزد او پاداشی بزرگ است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَوْلَادُنَا أَكْبَادُنَا، صُغَرَاؤُهُمْ أُمَرَاؤُنَا ، وَكِبَرَاؤُهُمْ أَعْدَاؤُنَا ، فَإِنْ عَاشُوا فَتَنُّونَا ، وَإِنْ مَاتُوا أَحْزَنُونَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزندان ما جگر گوشه های ما هستند، خردسالانشان فرمانروایان ما هستند و بزرگترهایشان دشمنان ما، اگر زنده باشند مایه آزمایش ما هستند و اگر بمیرند، باعث غم و اندوه ما می شوند .

عنه صلی الله علیه و آله : الْوَلَدُ مَجْبَنَةٌ مَبْخَلَةٌ مَحْزَنَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزندان، ترسو کننده و بخل و اندوه آورند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَحِبُّوا الصَّبِيَّ وَارْحَمُوهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کودکان را دوست بدارید و با آنان مهربان باشید .

عنه صلی الله علیه و آله - فِي رَجُلٍ قَالَ : مَا قَبَّلْتُ صَبِيًّا قَطُّ ، فَلَمَّا وَلَّى قَالَ - : هَذَا رَجُلٌ عِنْدِي أَنَّهُ مِنْ أَهْلِ النَّارِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - درباره مردی که گفت: من هرگز کودکی را نبوسیده ام. وقتی که رفت - فرمود : این مرد در نظر من از دوزخیان است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ عِنْدَهُ صَبِيٌّ فَلْيَتَّصَبْ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس کودکی دارد، باید با او کودکانه رفتار کند .

قرآن:

«وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا» .

«و کسانی که می گویند: پروردگارا! به ما از همسران و فرزندانمان آن ده که مایه روشنی چشمان باشد، و ما را پیشوای پرهیزگاران گردان» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْوَلَدَ الصَّالِحَ رِيحَانَةٌ مِنْ رِيَاحِينَ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فرزند صالح، دسته گلی از گل های بهشت است .

عنه صلى الله عليه و آله : الْوَلَدُ الصَّالِحُ رِيحَانَةٌ مِنْ اللَّهِ ، قَسَمَهَا بَيْنَ عِبَادِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فرزند شایسته، دسته گلی است از جانب خداوند که میان بندگانست قسمت می کند .

عنه صلى الله عليه و آله : مِنْ سَعَادَةِ الرَّجُلِ الْوَلَدُ الصَّالِحُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از خوشبختی مرد، داشتن فرزند شایسته است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَكْرَهُوا الْبَنَاتَ ؛ فَإِنَّهُنَّ الْمُؤْنِسَاتُ الْغَالِيَاتُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دختران را بد ندانید؛ زیرا آنها مونس های گرانبهائی هستند .

عنه صلى الله عليه و آله : الْبَنَاتُ هُنَّ الْمُسْفِقَاتُ الْمَجْهَرَاتُ الْمُبَارَكَاتُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : این دخترانند که دلسوز و مددکارو بابرکتند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى عَلَى الْإِنَاثِ أَرَأْفُ مِنْهُ عَلَى الذُّكُورِ ، وَمَا مِنْ رَجُلٍ يُدْخِلُ فَرْحَةً عَلَى امْرَأَةٍ بَيْنَهُ وَبَيْنَهَا حُرْمَةً ، إِلَّا فَرَّحَهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند تبارک و تعالی به زنان مهربانتر از مردان است . هیچ مردی نیست که زنی از محارم خود را خوشحال سازد، مگر اینکه خداوند متعال در روز قیامت او را شادمان گرداند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : اِعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ فِي النُّحْلِ ، كَمَا تُحِبُّونَ أَنْ يَعْدِلُوا بَيْنَكُمْ فِي الْبِرِّ وَاللُّطْفِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : میان فرزندان خود در عطا و بخشش به عدالت رفتار کنید، همچنان که دوست دارید آنان نیز، در احترام و محبت، میان شما عادلانه عمل کنند .

قرآن:

«وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا * وَخَفِضْ لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي صَغِيرًا» .

«و پروردگار تو مقرر کرد که جز او را میپرستید و به پدر و مادر نیکی کنید. اگر یکی از آن دو یا هر دو، در کنار تو به سالمندی رسیدند، به آنها [حتی] افّ مگو و به آنان پرخاش مکن و با آنها به شایستگی سخن گوی و از سر مهربانی، بال فروتنی بر آنان بگستر و بگو: پروردگارا! آن دو را رحمت کن، چنان که مرا در خردی پروردند» .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنْ حَقِّ الْوَالِدَيْنِ عَلَى وَلَدِهِمَا - هُمَا جَنَّتُكَ وَنَارُكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به سؤال از حق پدر و مادر بر فرزندشان - فرمود : آن دو ، بهشت و دوزخ تو هستند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ بَرَّ وَالِدَيْهِ طُوبَى لَهُ ، زَادَ اللَّهُ فِي عُمَرِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که به پدر و مادرش نیکی کند، خوشا به حالش، خداوند عمرش را زیاد کند .

عنه صلی الله علیه و آله : رِضَا اللَّهِ فِي رِضَا الْوَالِدِ ، وَسَخَطُ اللَّهِ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خشنودی خدا در خشنودی پدر است و ناخشنودی خدا در ناخشنودی پدر .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنْ بَرِّ الْوَالِدَيْنِ بَعْدَ مَوْتِهِمَا - : نَعَمْ ، الصَّلَاةُ عَلَيْهِمَا ، وَالِاسْتِغْفَارُ لَهُمَا ، وَإِنْفَاذُ عَهْدِهِمَا مِنْ بَعْدِهِمَا ، وَصِلَةُ الرَّحِمِ الَّتِي لَا تُوصَلُ إِلَّا بِهِمَا ، وَإِكْرَامُ صَدِيقِهِمَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در پاسخ به سؤال از نیکی کردن به پدر و مادر بعد از فوت آنان - فرمود : آری، دعاکردن برای آنها، آمرزش خواستن برایشان و اجرا کردن

وصیت هایشان بعد از مرگ آنها و صله رحم کردن با خویشان آنها، و احترام گذاشتن به دوستان آنان .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْجَنَّةُ تَحْتَ أَقْدَامِ الْأُمَّهَاتِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهشت ، زیر پای مادران است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : يُقَالُ لِلْعَاقِّ : اِعْمَلْ مَا شِئْتَ فَإِنِّي لَا أَغْفِرُ لَكَ .

پیامبر خدا علیه السلام : به فرزند نافرمان گفته می شود: هر کار [عبادی] که می خواهی بکن که من تو را نمی آمرزم .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ أَحْزَنَ وَالِدَيْهِ فَقَدْ عَقَّهُمَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که پدر و مادر خود را اندوهگین کند، آنان را عاق کرده است .

رسول الله صلى الله عليه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنْ حَقِّ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ - : لَا يُسَمِّيهِ بِاسْمِهِ ، وَلَا يَمْشِي بَيْنَ يَدَيْهِ ، وَلَا يَجْلِسُ قَبْلَهُ ، وَلَا يَسْتَسِيبُ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در پاسخ به سؤال از حق پدر بر فرزندش - فرمود : او را به اسم صدا نزنند، جلوتر از او راه نرود، پیش از او ننشیند و برایش دشنام نبرد .

عنه صلى الله عليه و آله - لِرَجُلٍ قَالَ لَهُ : إِنَّ أَبِي يُرِيدُ أَنْ يَسْتَبِيحَ مَالِي - : أَنْتَ وَمَالُكَ لِأَبِيكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - به مردی که به ایشان عرض کرد: پدرم می خواهد مال مرا از آن خود کند - فرمود : تو و مال تو از آن پدرت هستی .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ حَقَّ الْوَلَدُ عَلَى وَالِدِهِ ثَلَاثَةً : يُحَسِّنُ اسْمَهُ ، وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَةَ ، وَيُزَوِّجُهُ إِذَا بَلَغَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از جمله حقوق فرزند بر پدرش سه چیز است: برایش نام خوب انتخاب کند، سواد به او بیاموزد و هر گاه به سن بلوغ رسید، او را همسر دهد .

عنه صلى الله عليه و آله : حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ أَنْ يُحَسِّنَ اسْمَهُ ، وَيُحَسِّنَ مَوْضِعَهُ ، وَيُحَسِّنَ أَدَبَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حقّ فرزند بر پدرش این است که نام خوب بر او بنهد و حرفه خوبی به او بیاموزد و خوب تربیتش کند .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : اَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ وَأَحْسِنُوا آدَابَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به فرزندان خود احترام بگذاریدو آنها را نیکو تربیت کنید .

عنه صلی الله علیه و آله : اَدَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ : حُبِّ نَبِيِّكُمْ ، وَحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ ، وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزندان خود را بر سه خصلت تربیت کنید: دوست داشتن پیامبرتان، دوست داشتن اهل بیت او و خواندن قرآن .

عنه صلی الله علیه و آله : عَلِّمُوا أَوْلَادَكُمْ السَّبَّاحَةَ وَالرَّمَايَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به کودکان خود شنا و تیراندازی یاد دهید .

عنه صلی الله علیه و آله : الْوَلَدُ سَيِّدٌ سَبْعَ سِنِينَ ، وَخَادِمٌ سَبْعَ سِنِينَ ، وَوَزِيرٌ سَبْعَ سِنِينَ ، فَإِنْ رَضِيتَ مُكَانَفَتَهُ لِاحِدٍ وَعِشْرِينَ ، وَإِلَّا فَاضْرِبْ عَلَى كَتِفِهِ ، قَدْ أَعَذَرْتَ إِلَى اللَّهِ فِيهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزند هفت سال سرور است، هفت سال نوکر، و هفت سال وزیر و دستیار. اگر در بیست و یک سالگی از کمک کار بودن او راضی بودی که خوب و گرنه بر شانه او بزنی (به حال خود رهاش کن) که تو درباره او نزد خداوند معذوری .

قرآن:

«إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَالٍ» .

«در حقیقت، خدا حال قومی را تغییر نمی دهد تا آنان حال خود را تغییر دهند و هرگاه خدا برای قومی آسیبی بخواهد، هیچ برگشتی برای آن نیست و غیر از او حمایتگری برای آنان نخواهد بود» .

رسولُ الله صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ : إِذَا عَصَانِي مِنْ خَلْقِي مَنْ يَعْرِفُنِي سَلَّطْتُ عَلَيْهِ مِنْ خَلْقِي مَنْ لَا يَعْرِفُنِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل فرمود: هرگاه از خلق من کسی که مرا می شناسد نافرمانیم کند، از میان خلق خود کسی را که مرا نمی شناسد بر او مسلط گردانم .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : کَمَا تَكُونُوا يُؤَلَّى عَلَيْكُمْ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گونه شما باشید، همان گونه بر شما حکومت می شود .

❦ رسولُ الله صلی الله علیه و آله : مَنْ وَلِيَ مِنْ أَمْرِ الْمُسْلِمِينَ شَيْئًا فَغَشَّاهُمْ فَهُوَ فِي النَّارِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر که زمام کاری از کارهای مسلمانان را به دست گیرد و به آنان خیانت ورزد، او در آتش است .

❦ رسولُ الله صلی الله علیه و آله : مَنْ اسْتَعْمَلَ رَجُلًا مِنْ عِصَابَةٍ ، وَفِيهِمْ مَنْ هُوَ أَرْضَى لِلَّهِ مِنْهُ ، فَقَدْ خَانَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالْمُؤْمِنِينَ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس مردی را از میان گروهی به کار گمارد و بین آنها خدایسندتر از او باشد، به خدا و رسول او و مؤمنان خیانت کرده است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّا وَاللَّهِ لَا نُؤَلِّي عَلَى هَذَا الْعَمَلِ أَحَدًا سَأَلَهُ ، وَلَا أَحَدًا حَرَصَ عَلَيْهِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به خدا سوگند ما کسی را که متقاضی این مقام یا بر آن حریص باشد، به این کار نمی گماریم .

❦ عنه صلی الله علیه و آله - لِعَبْدِ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ - : يَا عَبْدَ الرَّحْمَنِ بْنِ سَمُرَةَ ، لَا تَسْأَلِ الْإِمَارَةَ ؛ فَإِنَّكَ إِذَا أُعْطِيَتْهَا عَنْ مَسْأَلَةٍ وُكِّلْتَ فِيهَا إِلَى نَفْسِكَ ، وَإِنْ أُعْطِيَتْهَا عَنْ غَيْرِ مَسْأَلَةٍ أُعِنْتَ عَلَيْهَا ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به عبدالرحمان بن سمره - فرمود : ای عبدالرحمان بن سمره! متقاضی مقام مشو؛ زیرا اگر با تقاضای تو این منصب به تو سپرده شود در اداره آن تنها می مانی و اگر بدون تقاضا به تو واگذار شود، در اداره آن یاری می شوی .

❦ رسولُ الله صلی الله علیه و آله : أُولَى النَّاسِ بِالتُّهْمَةِ مَنْ جَالَسَ أَهْلَ التُّهْمَةِ ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سزاوارترین مردم به تهمت کسی است که با متهمان و افراد مظنون همنشینی کند .

قرآن:

«وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي إِسْرَائِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا اللَّهَ - وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسَاكِينِ» .

«و چون از فرزندان اسرائیل پیمان محکم گرفتیم که: جز خدا را نپرستید و به پدر و مادر و خویشان و یتیمان و مستمندان احسان کنید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أنا وكافلُ اليتيم كهاتين في الجنة إذا اتقى الله عز وجل - وأشار بالسبابة والوسطى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - آنگاه که انگشت اشاره و میانی خود را نشان داد - فرمود: من و سرپرست یتیم - در صورتی که از خداوند عز و جل پروا کند - در بهشت مانند این دو [انگشت کنار هم] هستیم .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا : دَارُ الْفَرَحِ ، لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ يَتَامَى الْمُؤْمِنِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در بهشت سرایی است که به آن «شادی سرا» گفته می شود و تنها کسی وارد آن می شود که ایتم مؤمنان را شاد سازد .

عنه صلی الله علیه و آله - لِرَجُلٍ يَشْكُو قَسْوَةَ قَلْبِهِ - : أَتُحِبُّ أَنْ يَلِينَ قَلْبُكَ ، وَتُدْرِكَ حَاجَتَكَ ؟ : إِرْحَمِ الْيَتِيمَ وَامْسَحْ رَأْسَهُ ، وَأَطْعِمْهُ مِنْ طَعَامِكَ ، يَلِنْ قَلْبُكَ وَتُدْرِكَ حَاجَتَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - به مردی که از سنگدلی خود شکایت کرد - فرمود: آیا دوست داری نرمدل شوی؛ و به خواسته ات برسی؟ به یتیم مهربانی کن و دست محبت بر سر او کش و از غذایت به او بخوران؛ دراین صورت دلت نرم می شود و به خواسته ات می رسی .

قرآن:

«إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا» .

«کسانی که اموال یتیمان را به ناحق می خورند، جز این نیست که آتشی در شکم خود فرو می برند و به زودی در آتش فروزان درآیند» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : شَرُّ الْمَآكِلِ أَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ ظُلْمًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بدترین خوراک ها، به ناحق خوردن مال یتیم است .

قرآن:

«وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أُمَمَةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ» .

«و چون شکیبایی کردند و به آیات ما یقین داشتند، برخی از آنان را پیشوایانی قرار دادیم که به فرمان ما [مردم را] هدایت می کنند» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : خَيْرُ مَا أُلْقِيَ فِي الْقَلْبِ الْيَقِينُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین چیزی که در دل افکنده شده، یقین است .

قرآن:

«كَلا لَوْ تَعْلَمُونَ عِلْمَ الْيَقِينِ * لَتَرَوُنَّ الْجَحِيمَ * ثُمَّ لَتَرَوْنها عَيْنَ الْيَقِينِ * ثُمَّ لَتُسْأَلُنَّ يَوْمَئِذٍ عَنِ النَّعِيمِ» .

«وَكَذَلِكَ نُرِي إِبْرَاهِيمَ مَلَكُوتَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ الْمُوقِنِينَ» .

«هرگز چنین نیست، اگر علم یقین می داشتید! به یقین دوزخ را می دیدید. سپس آن را قطعاً به عین یقین می دیدید. سپس در همان روز است که از نعمت [روی زمین] پرسیده خواهید شد» .

«و اینچنین ملکوت آسمان ها و زمین را به ابراهیم نمایاندم و تا از یقین کنندگان باشد» .

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ : ثَلَاثُ خِصَالٍ غَيَّبَتْهُنَّ عَنْ عِبَادِي لَوْ رَأَاهُنَّ رَجُلٌ مَا عَمِلَ سُوءًا أَبَدًا : لَوْ كَشَفْتُ غِطَائِي فَرَأَانِي حَتَّى يَسْتَيْقِنَ ، وَيَعْلَمَ كَيْفَ أَفْعَلُ بِخَلْقِي إِذَا أَمَّتْهُمْ

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال می فرماید: سه چیز است که آنها را از دید بندگانم پنهان نگه داشته ام و اگر فردی آنها را مشاهده کند، هرگز عمل بد انجام نمی دهد: اگر پرده خود را کنار زنم و مرا ببیند به طوری که یقین پیدا کند و بداند که بعد از میراندن آفریدگانم با آنها چه می کنم ...

رسولُ اللهِ صلى الله عليه و آله : أَمَّا عَلَامَةُ الْمُوقِنِ فَسِتَّةٌ : أَيْقَنَ بِاللَّهِ حَقًّا فَآمَنَ بِهِ ، وَأَيْقَنَ بَأَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ فَحَذَرَهُ ، وَأَيْقَنَ بَأَنَّ الْبَعْثَ حَقٌّ فَخَافَ الْفُضِيحَةَ ، وَأَيْقَنَ بَأَنَّ الْجَنَّةَ حَقٌّ

فَاشْتَقَ إِلَيْهَا ، وَأَيَقَنَ بَأَنَّ النَّارَ حَقٌّ فَظَهَرَ سَعْيُهُ لِلنَّجَاةِ مِنْهَا ، وَأَيَقَنَ بَأَنَّ الْحِسَابَ حَقٌّ فَحَاسَبَ نَفْسَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نشانه اهل یقین شش چیز است: به حقانیت خدا یقین پیدا کرده و لذا به او ایمان آورده است، یقین پیدا کرده که مرگ راست است و لذا از آن بر حذر است، یقین پیدا کرده که رستخیز راست است و از این رو از رسوایی [در آن روز] می ترسد، یقین پیدا کرده که بهشت راست است و از این رو مشتاق آن است، یقین پیدا کرده که دوزخ راست است و از این رو برای نجات از آن می کوشد، و یقین پیدا کرده که حساب راست است و از این رو از خود حساب می کشد .

رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : مَا أَخَافُ عَلَى أُمَّتِي إِلَّا ضَعْفَ الْيَقِينِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : من برای امت خود از چیزی جز سستی یقین، نمی ترسم .
عنه صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله : إِنَّ مِنْ ضَعْفِ الْيَقِينِ أَنْ تُرْضِيَ النَّاسَ بِسَخَطِ اللَّهِ تَعَالَى ، وَ أَنْ تَحْمَدَهُمْ عَلَى رِزْقِ اللَّهِ تَعَالَى ، وَ أَنْ تَذُمَّهُمْ عَلَى مَا لَمْ يُؤْتِكَ اللَّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از سستی یقین است که با به خشم آوردن خداوند متعال مردم را خشنود گردانی و برای روزی ای که خداوند متعال به تو داده است آنان را بستایی و برای آنچه خداوند به تو نداده است، مردم را نکوهش کنی .

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْبَيْتَ إِذَا كُثِرَ فِيهِ تِلَاوَةُ الْقُرْآنِ كَثُرَ خَيْرُهُ وَ اتَّسَعَ أَهْلُهُ وَ أَضَاءَ لِأَهْلِ السَّمَاءِ كَمَا تُضِيءُ نُجُومُ السَّمَاءِ لِأَهْلِ الدُّنْيَا؛

خانه ای که در آن قرآن فراوان خوانده شود، خیر آن بسیار گردد و اهل آن وسعت یابند و برای آسمانیان بدرخشد، چنان که ستارگان آسمان برای زمینیان می درخشند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ وَعَمِلَ بِمَا فِيهِ فَأَنَا لَهُ سَائِقٌ إِلَى الْجَنَّةِ وَ دَلِيلٌ إِلَى الْجَنَّةِ؛

بدانید هر کس قرآن را بیاموزد و به دیگران آموزش دهد و به آنچه در آن است عمل کند، من جلودار و راهنمای او به سوی بهشت هستم.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَ تَفَقَّهَ فِي الدِّينِ كَانَ لَهُ مِنَ الثَّوَابِ مِثْلَ جَمِيعِ مَا أُعْطِيَ الْمَلَائِكَةُ وَ الْأَنْبِيَاءُ وَ الْمُرْسَلُونَ؛

هر کس برای رضایت خدا و آگاهی در دین قرآن بیاموزد، ثوابی مانند همه آنچه که به فرشتگان و پیامبران و رسولان داده شده، برای اوست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَمَرَنِي رَبِّي بِسَبْعِ خِصَالٍ: حُبِّ الْمَسَاكِينِ وَالذُّنُوفِ مِنْهُمْ وَ أَنْ أَكْثَرَ مِنْ «لَا حَوْلَ وَ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ» وَ أَنْ أَصِلَ بِرَحْمِي وَ إِنْ قَطَعَنِي وَ أَنْ أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ أَسْفَلَ مِنِّي وَ لَا أَنْظُرَ إِلَى مَنْ هُوَ فَوْقِي وَ أَنْ لَا يَأْخُذَنِي فِي اللَّهِ لَوْمَةٌ لَائِمٌ وَ أَنْ أَقُولَ الْحَقَّ وَ إِنْ كَانَ مُرًّا وَ أَنْ لَا أَسْأَلَ أَحَدًا شَيْئًا؛

پروردگارم مرا به هفت خصلت امر نموده است: دوست داشتن بینوایان و نزدیک شدن به آنها، ذکر لا حول و لا قوة الا بالله را بسیار گفتن، با خویشاوندان رابطه برقرار کردن؛ هر چند آنان قطع رابطه کنند، [و در مسائل مادی]، به پایین تر از خود نگاه کنم نه به بالاتر، در راه خدا سرزنش ملامتگران را به خود نگیرم، حق را بگویم اگر چه تلخ باشد و از کسی چیزی نخواهم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنْ قَدَرْتَ أَنْ تُصْبِحَ وَ تُمَسِيَ وَ لَيْسَ فِي قَلْبِكَ غَشٌّ لَا حِدٍ فَاَفْعَلْ وَ ذَلِكَ مِنْ سُنَّتِي وَ مَنْ أَحْيَى سُنَّتِي فَقَدْ أَحْيَانِي وَ مَنْ أَحْيَانِي كَانَ مَعِيَ فِي الْجَنَّةِ؛

تا می توانی بکوش که صبح و شب در قلبت قصد نیرنگ کسی نباشد؛ چرا که این از سنت های من است و کسی که سنتم را زنده کند، مرا زنده کرده است و کسی که مرا زنده کند، در بهشت با من خواهد بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ؛

همه شما مسئول هستید و همتان درباره زیردستانتان بازخواست می شوید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ مِنْهُمْ وَ مَنْ سَمِعَ رَجُلًا يُنَادِي يَا لِلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ؛

هر کس صبح کند و به امور مسلمانان همت نرزد، از آنان نیست و هر کس فریاد کمک خواهی کسی را بشنود و به کمکش نشتابد، مسلمان نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أُمِرْتُ أَنْ أَخْذَ الصَّدَقَةَ مِنْ أَغْنِيَاءِكُمْ فَأَرُدَّهَا فِي فَقَرَاءِكُمْ؛

من مأمورم که صدقه (و زکات) را از ثروتمندان بگیرم و به فقرایتان بدهم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: قیل: یا رسول الله، ما حقّ الوالد؟ قال: انّ تطیعہ ما عاش. قیل: و ما حقّ الوالدۃ؟ فقال: هیہات، هیہات، لو أنّہ عدّد رمّل علیج و قطر المطر اّیام الدّنیّا قام بینَ یدَیہا ما عدلّ ذالک یوم حملتہ فی بطنہا؛

گفته شد: ای رسول خدا! حق پدر چیست؟ فرمودند: تا وقتی زنده است از او اطاعت شود. گفته شد: پس حق مادر چیست؟ فرمودند: هرگز! هرگز! اگر کسی به اندازه ریگ های پراکنده بیابان و به عدد قطرات باران در طول دنیا در خدمت مادر بایستد، نمی تواند حق يك روز را که مادر، او را در شکمش حمل کرده است، ادا کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: تَمَامُ الْبِرِّ أَنْ تَعْمَلَ فِي السِّرِّ عَمَلَ الْعَلَانِيَةِ؛

اوج نیکوکاری آن است که در پنهان، همان رفتاری را داشته باشی که در آشکار داری.

پیامبر صلی الله علیه و آله: فَوْقَ كُلِّ ذِي بَرٍّ بَرٌّ حَتَّى يُقْتَلَ الرَّجُلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَيْسَ فَوْقَهُ بَرٌّ؛

بالتر از هر نیکوکاری، نیکوکار دیگری هست، تا آن که شخص در راه خدا کشته شود که بالاتر از وی نیکوکاری نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَمَّا عَلَامَةُ الْبَارِّ فَعَشْرَةٌ يُحِبُّ فِي اللَّهِ وَ يُبْغِضُ فِي اللَّهِ ، وَ يُصَاحِبُ فِي اللَّهِ ، وَ يُفَارِقُ فِي اللَّهِ وَ يَغْضَبُ فِي اللَّهِ ، وَ يَرْضَى فِي اللَّهِ ، وَ يَعْمَلُ لِلَّهِ ، وَ يَطْلُبُ إِلَيْهِ، وَ يَخْشَعُ لِلَّهِ خَائِفًا مَخَوْفًا طَاهِرًا مُخْلِصًا مُسْتَحْيَا مُرَاقِبًا، وَ يُحْسِنُ فِي اللَّهِ.

نیکوکار، ده نشانه دارد: برای خدا دوستی و دشمنی می کند؛ برای خدا همراهی می کند و جدا می شود؛ برای خدا خشم می گیرد و خشنود می شود؛ برای خدا کار می کند و خواسته هایش را فقط از او می خواهد؛ و در برابر خدا، با ترس و بیم و پاکی و اخلاص و حیا و مراقبت از نفس، فروتنی می ورزد و به خاطر خدا نیکی می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ دِينَ اللَّهِ تَعَالَى لَنْ يَنْتَصِرَهُ إِلَّا مَنْ حَاطَهُ مِنْ جَمِيعِ جَوَانِبِهِ؛

هرگز دین خدا را جز کسی که به تمام جوانب آن احاطه داشته باشد، نمی تواند یاری کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: عَنْ جَبْرِئِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : عَنْ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، قَالَ: قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى : ... إِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ يُرِيدُ الْبَابَ مِنَ الْعِبَادَةِ فَأَكْفُهُ عَنْهُ ، لِئَلَّا يَدْخُلَهُ عُجْبٌ فَيُفْسِدَهُ ذَلِكَ ، وَ إِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ لَا يَصْلُحُ إِيْمَانُهُ إِلَّا بِالْفَقْرِ وَ لَوْ أَفْقَرْتُهُ أَغْنَيْتُهُ لَا فَسَدَهُ ذَلِكَ ، وَ إِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ لَا يَصْلُحُ إِيْمَانُهُ إِلَّا بِالْغِنَاءِ وَلَوْ أَفْقَرْتُهُ

لَا فَسَدَهُ ذَلِكَ ، وَإِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ لَا يَصْلُحُ إِيْمَانُهُ إِلَّا بِالسُّقْمِ وَلَوْ صَحَّحْتُ جِسْمَهُ
لَا فَسَدَهُ ذَلِكَ ، وَ إِنَّ مِنْ عِبَادِي الْمُؤْمِنِينَ لَمَنْ لَا يَصْلُحُ إِيْمَانُهُ إِلَّا بِالصَّحَّةِ وَلَوْ أَسْقَمْتُهُ
لَا فَسَدَهُ ذَلِكَ ، إِنِّي أَدْبَرُ عِبَادِي لِعِلْمِي بِقُلُوبِهِمْ ، فَإِنِّي عَلِيمٌ خَبِيرٌ ؛

به نقل از جبرئیل: خداوند تبارک و تعالی فرمود: «... بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند که می خواهند از راه عبادت، به درگاه من وارد شوند، ولی من مانع می شوم، به خاطر این که غرور در آنان به وجود نیاید تا فاسدشان کند. و بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند که ایمانشان جز با فقر، درست نمی شود، که اگر بی نیازشان کنم، بی نیازی فاسدشان می کند. و بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند که ایمانشان جز با ثروت، درست نمی شود که اگر نیازمندشان کنم، نیازمندی فاسدشان می کند. و بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند که ایمانشان جز با بیماری، درست نمی شود، که اگر به آنان تن درستی ببخشم، تن درستی فاسدشان می کند. و بعضی از بندگان مؤمن من، کسانی هستند که ایمانشان جز با تن درستی، درست نمی شود که اگر بیمارشان کنم، بیماری فاسدشان می کند. در حقیقت، من، بندگانم را با آگاهی ای که از دل هایشان دارم اداره می کنم؛ چراکه من دانای آگاهم».

پیامبر صلی الله علیه و آله :إِنَّ اللَّهَ جَلَّ ثَنَاؤُهُ يَقُولُ : وَ عِزَّتِي وَ جَلَالِي ، مَا خَلَقْتُ مِنْ خَلْقٍ خَلَقًا أَحَبَّ إِلَيَّ مِنْ عَبْدِي الْمُؤْمِنِ وَ لِذَلِكَ سَمَّيْتُهُ بِاسْمِي مُؤْمِنًا ، لَا حُرْمَةَ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ وَ هِيَ خَيْرَةٌ لَهُ مِنِّي وَ إِنِّي لَا مُلْكُهُ مَا بَيْنَ الْمَشْرِقِ وَ الْمَغْرِبِ وَ هِيَ خَيْرَةٌ لَهُ مِنِّي ، فَلْيَرْضَ بِقَضَائِي ، وَلْيَصْبِرْ عَلَى بَلَائِي وَلْيَشْكُرْ نِعْمَائِي ، أَكْتُبُهُ يَا مُحَمَّدُ مِنَ الصَّدِيقِينَ عِنْدِي ؛

خداوند - که نام او بلند باد - می فرماید: «به عزّت و جلالم سوگند، از میان آفریدگانم آفریده ای که نزد من محبوب تر از بنده مؤمنم باشد، نیافریدم و بدین جهت، او را به اسم خودم، مؤمن، نام نهادم. البته [گاه] او را از آنچه میان مشرق و مغرب است، محروم می سازم و این انتخاب من برای اوست و [گاه] او را از آنچه میان مشرق و مغرب است، بهره مند می سازم و آن، انتخاب من برای او است. پس باید به خواست من، خشنود باشد و بر بلای من، صبر کند و نعمت های مرا شکر نماید. ای محمد! او را در شمار صدیقین (بندگان راستین) خود می نویسم».

پیامبر صلی الله علیه و آله :شَكَى نَبِيٌّ مِنَ الْأَنْبِيَاءِ إِلَى رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَالَ : يَا رَبِّ يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ عِبِيدِكَ يُؤْمِنُ بِكَ وَ يَعْمَلُ بِطَاعَتِكَ ، فَتَرَوِي عَنْهُ الدُّنْيَا ، وَ تَعْرِضُ لَهُ الْبَلَاءَ ، وَ يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ عِبِيدِكَ يَكْفُرُ بِكَ وَ يَعْمَلُ بِمَعَاصِيكَ ، فَتَرَوِي عَنْهُ الْبَلَاءَ وَ تَعْرِضُ لَهُ الدُّنْيَا .

فَأَوْحَى اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ إِلَيْهِ: إِنَّ الْبِلَادَ وَالْعِبَادَ لِي، وَ أَنَّهُ لَيْسَ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا يُسَبِّحُنِي وَ يُهَلِّلُنِي وَ يُكَبِّرُنِي، وَأَمَّا عَبْدِي الْمُؤْمِنُ فَلَهُ سَيِّئَاتٌ فَازَوِي عَنْهُ الدُّنْيَا، وَ أَعْرِضْ لَهُ الْبَلَاءَ حَتَّى يَأْتِيَنِي فَاجْزِيَهُ بِحَسَنَاتِهِ، وَ أَمَّا عَبْدِي الْكَافِرُ فَلَهُ حَسَنَاتٌ فَازَوِي عَنْهُ الْبَلَاءَ، وَ أَعْرِضْ لَهُ الدُّنْيَا حَتَّى يَأْتِيَنِي فَاجْزِيَهُ بِسَيِّئَاتِهِ؛

یکی از پیامبران به پروردگارش شکوه نمود و گفت: پروردگارا! بنده ای از بندگان به تو ایمان می آورد و طبق فرمان تو عمل می کند و تو، دنیا را از او باز می داری (او را از دنیا محروم می کنی) و در معرض بلا قرارش می دهی. و بنده ای از بندگان به تو کفر می ورزد و تو را نافرمانی می کند و تو، بلا را از او باز می داری و دنیا را به او ارزانی می کنی! خداوند عزّ و جلّ به او وحی فرمود: «سرزمین ها و بندگان، از آن من اند و هیچ چیزی نیست، جز این که مرا منزّه و یگانه و بزرگ می داند. اما بنده مؤمنم، گناهای دارد و من دنیا را از او باز می دارم و او را در معرض بلا قرار می دهم تا این که [در قیامت] نزد من بیاید و پاداش خوبی هایش را بدهم. و اما بنده کافر، خوبی هایی دارد، و من بلا را از او باز می دارم و دنیا را به او عرضه می کنم تا نزد من بیاید و کیفر گناهانش را بدهم».

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ يَقُولُ: إِنِّي إِذَا ابْتَلَيْتُ عَبْدًا مِنْ عِبَادِي مُؤْمِنًا فَحَمَدَنِي عَلَى مَا ابْتَلَيْتُهُ، فَإِنَّهُ يَقُومُ مِنْ مَضْجَعِهِ ذَلِكَ كَيَوْمَ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ مِنَ الْخَطَايَا. وَ يَقُولُ الرَّبُّ عَزَّ وَجَلَّ: أَنَا قَيَّدْتُ عَبْدِي وَابْتَلَيْتُهُ، وَ أَجْرُوا لَهُ كَمَا كُنْتُمْ تُجْرُونَ لَهُ وَ هُوَ صَاحِبٌ؛

خداوند عزّ و جلّ می فرماید: «هرگاه من یکی از بندگان مؤمنم را گرفتار ساختم و به خاطر آن گرفتاری، ستایشم نمود، بی گمان از بسترش همانند روزی که از مادر متولد شده، بدون گناه بر می خیزد» و می فرماید: «من بنده ام را گرفتار و مبتلا ساختم. شما، پاداش او را همانند زمان سلامتیش به او بدهید.»

پیامبر صلی الله علیه و آله: بِي أَنْذِرْتُمْ وَ بَعْلَى بْنِ أَبِي طَالِبٍ اهْتَدَيْتُمْ... وَ بِالْحَسَنِ أُعْطِيتُمْ الْإِحْسَانُ وَ بِالْحُسَيْنِ تَسْعُدُونَ وَ بِهِ تَشْقَوْنَ أَلَا وَ إِنَّ الْحُسَيْنَ بَابٌ مِنْ أَبْوَابِ الْجَنَّةِ مَنْ عَادَاهُ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ؛

به وسیله من هشدار داده شدید و به وسیله علی علیه السلام هدایت می یابید و به وسیله حسن احسان می شوید و به وسیله حسین خوشبخت می گردید و بدون او بدبخت. بدانید که حسین دری از درهای بهشت است، هر کس با او دشمنی کند، خداوند بوی بهشت را بر او حرام می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ الرَّجُلَ لَيُذْرِكُ بِالْحِلْمِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ، وَ إِنَّهُ لَيُكْتَبُ جَبَّارًا وَ لَا يَمْلِكُ إِلَّا أَهْلَ بَيْتِهِ؛

انسان، گاهی به خاطر بُردباری اش، به درجه روزه گیران شب زنده دار می رسد و گاه نیز، با آن که حاکم هیچ کس و هیچ چیز بجز خانواده خودش نیست، در پیشگاه خدا، از جباران (گردن کشان) شمرده می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ خِيَارَكُمْ أُولُوا النُّهْيِ، قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ مَنْ أُولُوا النُّهْيِ؟ قَالَ: هُمْ أُولُوا الْأَخْلَاقِ الْحَسَنَةِ وَ الْأَحْلَامِ الرَّزِينَةِ وَ صَلَةِ الْأَرْحَامِ وَ الْبِرَّةِ بِالْأُمَّهَاتِ وَ الْأَبَاءِ وَ الْمُتَعَاهِدِينَ لِلْفُقَرَاءِ وَ الْجِيرَانِ وَ الْيَتَامَى وَ يُطْعَمُونَ الطَّعَامَ وَ يُفْشُونَ السَّلَامَ فِي الْعَالَمِ وَ يُصَلُّونَ وَ النَّاسُ نِيَامٌ غَافِلُونَ؛

«بهترین شما صاحبان عقل هستند». گفته شد: «ای رسول خدا! صاحبان عقل، چه کسانی اند؟». فرمودند: آنان که دارای اخلاق خوب اند، بردبار و باوقارند، صله رحم می نمایند، به پدران و مادران نیکی می کنند، به فقرا، همسایگان و یتیمان رسیدگی می نمایند، اطعام می کنند، آشکارا به همه سلام می کنند و هنگامی که مردم در خواب و غافلند، نماز (نماز شب) می گذارند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا وَ إِنَّ أَعْقَلَ النَّاسِ عَبْدٌ عَرَفَ رَبَّهُ فَطَاعَهُ وَ عَرَفَ عَدُوَّهُ فَعَصَاهُ وَ عَرَفَ دَارَ إِقَامَتِهِ فَاصْلَحَهَا وَ عَرَفَ سُرْعَةَ رَحِيلِهِ فَتَزَوَّدَ لَهَا؛

بدانید که عاقل ترین مردم کسی است که پروردگارش را بشناسد و از او پیروی کند، دشمنان خدا را بشناسد و از آنان نافرمانی کند، جایگاه ابدی خود را بشناسد و آن را آباد کند و بداند به زودی به آنجا سفر خواهد کرد و برای آن، توشه بردارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: صِفَةُ الْعَاقِلِ أَنْ يَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَيْهِ وَ يَتَجَاوَزَ عَمَّنْ ظَلَمَهُ وَ يَتَوَاضَعَ لِمَنْ هُوَ دُونَهُ وَ يُسَابِقَ مَنْ فَوْقَهُ فِي طَلَبِ الْبِرِّ وَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَتَكَلَّمَ تَدَبَّرَ فَإِنْ كَانَ خَيْرًا تَكَلَّمَ فَغَنِمَ وَ إِنْ كَانَ شَرًّا سَكَتَ فَسَلِمَ وَ إِذَا عَرَضَتْ لَهُ فِتْنَةٌ اسْتَعْصَمَ بِاللَّهِ وَ أَمْسَكَ يَدَهُ وَ لِسَانَهُ وَ إِذَا رَأَى فَضِيلَةً انْتَهَزَ بِهَا، لَا يُفَارِقُهُ الْحَيَاءُ وَ لَا يَبْدُو مِنْهُ الْحِرْصُ فَتِلْكَ عَشْرُ خِصَالٍ يُعْرِفُ بِهَا الْعَاقِلُ؛

ویژگی عاقل، آن است که در برابر نادان بردباری کند، از آن کس که به او ظلم کرده بگذرد، نسبت به زیردستان متواضع باشد، با بالادستان در خوبی ها رقابت کند، هرگاه خواست سخن بگوید، بیندیشد، اگر خوب بود بگوید و بهره ببرد و اگر بد بود، سکوت کند و سالم بماند، اگر بلا و امتحانی برایش پیش آمد به خدا پناه ببرد و دست و زبان خود را نگه

دارد، اگر فضیلتی دید، به سرعت از آن بهره گیرد، حیا از او جدا نگردد و حرص از او سر نزند، اینها خصلت های دهگانه ای است که عاقل با آنها شناخته می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ دَعَا إِلَى هُدًى كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أُجُورِ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ ذَلِكَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْئًا وَ مَنْ دَعَا إِلَى ضَلَالَةٍ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْإِثْمِ مِثْلُ آثَامِ مَنْ تَبِعَهُ لَا يَنْقُصُ مِنْ آثَامِهِمْ شَيْئًا؛

هر کسی، به هدایتی راهنمایی کند، پاداشی را که برای پیروان هدایت وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن که از پاداش پیروان کاسته شود، و هر کس به گمراهی ای راهنمایی کند گناهی که برای پیروان آن وجود دارد، برای او نیز خواهد بود؛ بی آن که از گناه آنها کاسته شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ أَعْظَمَ النَّاسِ مَنْزِلَةً عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَمْشَاهُمْ فِي أَرْضِهِ بِالنَّصِيحَةِ لَخَلْقِهِ؛

بلند مرتبه ترین مردم نزد خداوند در روز قیامت کسی است که در روی زمین بیشتر در خیرخواهی و ارشاد مردم قدم بردارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا جَعَلَ لَهُ وَاعِظًا مِنْ نَفْسِهِ يَأْمُرُهُ وَيَنْهَاهُ؛

هرگاه خداوند خیر بنده ای را بخواهد، واعظی از درون او برایش قرار می دهد که او را به کار نیک وادارد و از کار بد باز دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَرُوى عَنْ رَبِّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى - حُقِّتْ مَحَبَّتِي عَلَى الْمُتَزَاوِرِينَ فِي وَحُقِّتْ مَحَبَّتِي عَلَى الْمُتَبَاذِلِينَ فِي وَهُمْ عَلَى مَنَابِرَ مِنْ نَوْرِ يَغْبِطُهُمُ النَّبِيُّونَ وَالصَّدِّيقُونَ بِمَكَانِهِمْ؛

خداوند متعال می فرماید: بر خود واجب کرده ام دوست داشتن کسانی را که به خاطر من به دیدار یکدیگر می روند و کسانی که در راه من به یکدیگر بخشش می نمایند، چنین کسانی (روز قیامت) بر منابری از نورند به گونه ای که پیامبران و صدیقین به جایگاه آنان غبطه می خورند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَسَخِي قَرِيبٌ مِنَ اللَّهِ ، قَرِيبٌ مِنَ النَّاسِ، قَرِيبٌ مِنَ الْجَنَّةِ؛

سزاوتمند به خدا، مردم و بهشت نزدیک است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: تَمَامُ النِّعْمَةِ دُخُولُ الْجَنَّةِ وَ الْفَوْزُ مِنَ النَّارِ؛

بالاترین نعمت، ورود به بهشت و نجات از جهنم است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ الْمُؤْمِنِينَ مَنْ كَانَ مَا لَفَةً لِلْمُؤْمِنِينَ، وَ لَا خَيْرَ فِيمَنْ لَا يُؤْلَفُ وَ لَا يَأْلَفُ؛

بهترین مؤمن کسی است که با مؤمنان، انس و آفت گیرد و کسی که آفت نپذیرد و آفت نگیرد خیری در او نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ تَرَكَ التَّرْوِيجَ مَخَافَةَ الْعَيْلَةِ فَقَدْ آسَاءَ ظَنَّهُ بِاللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَقُولُ: إِنْ يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ؛

هر کس از ترس فقر ازدواج نکند به خداوند بد گمان شده است زیرا خداوند می فرماید: اگر تهیدست باشند، خداوند آنان را از فضل خود، بی نیاز می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: زَوِّجُوا آيَامَكُمْ فَإِنَّ اللَّهَ يُحْسِنُ لَهُمْ فِي أَخْلَاقِهِمْ وَيُوسِعُ لَهُمْ فِي أَرْزَاقِهِمْ وَيَزِيدُهُمْ فِي مَرْوَاتِهِمْ؛

بی همسران خود را همسر دهید که خداوند اخلاق ایشان را نیکو می کند و روزیشان را افزایش داده و بر مروّت آنها می افزاید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا مِنْ شَابٍّ تَزَوَّجَ فِي حَدَاثَةِ سِنِّهِ إِلَّا عَجَّ شَيْطَانُهُ: يَا وَيْلَهُ! يَا وَيْلَهُ! عَصَمَ مِنِّي ثُلُثِي دِينِهِ. فَلْيَتَّقِ اللَّهَ الْعَبْدُ فِي الثُّلُثِ الْبَاقِي؛

هیچ جوانی نیست که در دوره جوانی خود ازدواج کند، مگر آن که شیطان او فریاد برمی آورد که: «ای وای! ای وای! دو سوم دینش را از [گزند] من حفظ کرد!» پس بنده باید برای حفظ يك سوم دیگر دینش، تقوای الهی پیشه کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثَةٌ كُلُّهُمْ حَقٌّ عَلَى اللَّهِ عَوْنُهُ: الْغَايَةُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، وَ الْمُكَاتَبُ الَّذِي يُرِيدُ الْإِدَاءَ، وَ النَّاكِحُ الَّذِي يُرِيدُ التَّعَفُّفَ؛

سه کس اند که خداوند حتما یاری شان می کند: جنگاور راه خدا، برده قراردادی ای که می خواهد بهای آزادی خود را بپردازد و آزاد شود و کسی که به قصد پاکدامنی ازدواج می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله :يَبْعَثُ اللَّهُ الْمُقْتَطِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مُغْلَبَةً وَجُوهُهُمْ - يَعْنِي غَلْبَةً السَّوَادِ عَلَى الْبَيَاضِ - فَيُقَالُ لَهُمْ: هَؤُلَاءِ الْمُقْتَطُونَ مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ؛

روز قیامت، خداوند، ناامید کنندگانِ مردم [از رحمت خود] را در حالی بر می انگیزد که رنگ صورتشان برگشته است و سیاهی رویشان، بیشتر از سفیدی است و گفته می شود: اینان، ناامیدکنندگانِ مردم از رحمت خدا هستند!

پیامبر صلی الله علیه و آله :تَحَفَّظُوا مِنَ الْأَرْضِ فَإِنَّهَا أُمُّكُمْ وَ لَيْسَ فِيهَا أَحَدٌ يَعْمَلُ خَيْرًا أَوْ شَرًّا إِلَّا وَ هِيَ مُخْبِرَةٌ بِهِ؛

مراقب زمین باشید؛ چرا که زمین، مادرِ شماست و هیچ کس نیست که بر روی آن، کار خوب یا بدی انجام دهد، مگر این که زمین، آن را [به پروردگار خویش] گزارش می دهد .

پیامبر صلی الله علیه و آله :مَرَّ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِقَبْرِ يُعَذَّبُ صَاحِبُهُ، ثُمَّ مَرَّ بِهِ مِنْ قَابِلٍ فَإِذَا هُوَ لَيْسَ يُعَذَّبُ، فَقَالَ: يَا رَبِّ! مَرَرْتُ بِهَذَا الْقَبْرِ عَامَ أَوَّلٍ وَ هُوَ يُعَذَّبُ، وَ مَرَرْتُ بِهِ الْعَامَ وَ هُوَ لَيْسَ يُعَذَّبُ! فَأَوْحَى اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ إِلَيْهِ: يَا رُوحَ اللَّهِ! قَدْ أَدْرَكَ لَهُ وَلَدٌ صَالِحٌ فَأَصْلَحَ طَرِيقًا وَ آوَى يَتِيمًا، فَغَفَرْتُ لَهُ بِمَا عَمِلَ ابْنُهُ؛

عیسی بن مریم علیه السلام از کنار قبری گذشت که صاحب آن عذاب می شد سال بعد نیز از کنار همان قبر گذشت و دید دیگر عذاب نمی شود. عرض کرد: پروردگارا! سال گذشته از این قبر عبور کردم و صاحبش عذاب می شد و امسال که از آن می گذرم، دیگر عذاب نمی شود؟ خداوند جلّ جلاله به او وحی فرمود: ای روح خدا! او فرزند صالحی داشت که بزرگ شد و راهی را بازسازی کرد و یتیمی را سرپرستی نمود و من هم به خاطر این کارهای فرزندش، او را آمرزیدم.

پیامبر صلی الله علیه و آله :الْوَلَدُ الصَّالِحُ رِيحَانَةٌ مِنَ اللَّهِ قَسَمَهَا بَيْنَ عِبَادِهِ؛

فرزند شایسته، گلی خوشبو از جانب خداست که نصیب بندگانش کرده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله :أَمَّا الْعِلْمُ ، فَيَتَشَعَّبُ مِنْهُ الْغِنَى وَ إِنْ كَانَ فَقِيرًا ، وَ الْجُودُ وَ إِنْ كَانَ بَخِيلًا وَ الْمَهَابَةُ وَ إِنْ كَانَ هَيِّنًا ، وَ السَّلَامَةُ وَ إِنْ كَانَ سَقِيمًا ، وَ الْقُرْبُ وَ إِنْ كَانَ قَاصِيًا وَ الْحَيَاءُ وَ إِنْ كَانَ صَلَفًا ، وَ الرَّفْعَةُ وَ إِنْ كَانَ وَ ضِيعًا وَ الشَّرَفُ وَ إِنْ كَانَ رَذَلًا وَ الْحِكْمَةُ وَ الْحُظُوءَةُ فَهَذَا مَا يَتَشَعَّبُ لِلْعَاقِلِ بِعِلْمِهِ فَطُوبَى لِمَنْ عَقَلَ وَ عِلِمَ؛

اما علم: اگر انسان فقیر باشد ، از آن بی نیازی حاصل می شود، اگر بخیل باشد ، سخاوت ، اگر خوار باشد ، عزّت ، اگر بیمار باشد ، سلامتی ، اگر دور باشد ، نزدیک می شود ،

اگر هرزه باشد، حیا ، اگر پست باشد ، والا یی ، اگر حقیر باشد ، شرافت و حکمت و مقام . پس اینها چیزهایی هستند که از دانش خردمند به دست می آید . پس خوشا به حال آن کس که عاقل بود و دانست.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ جَاءَهُ الْمَوْتُ وَ هُوَ يَطْلُبُ الْعِلْمَ لِيُخَيَّرَ بِهِ الْإِسْلَامَ كَانَ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ الْأَنْبِيَاءِ دَرَجَةٌ وَاحِدَةٌ فِي الْجَنَّةِ؛

هر کس در جستجوی دانش باشد تا با آن اسلام را زنده کند و مرگ او فرا رسد، در بهشت میان او و پیامبران تنها يك درجه فاصله است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤَاخِيزُ كَافِرًا وَ لَا يُخَالِطُنَّ فَاجِرًا. وَ مَنْ آخَى كَافِرًا أَوْ خَالَطَ فَاجِرًا كَانَ كَافِرًا فَاجِرًا؛

هر کس به خدا و روز قیامت ایمان دارد، نباید باهیچ کافری برادری کند و با هیچ گناهکاری معاشرت نماید. هرکس با کافری، برادری یا با گناهکاری معاشرت کند، خود، کافری گناهکار است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِغَاثَةَ اللَّهْفَانِ؛

خداوند فریاد رسی دلسوختگان و درماندگان را دوست دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَسَّعِيدُ مَنْ اخْتَارَ بَاقِيَةَ يَدَوْمٍ نَعِيمُهَا عَلَى فَانِيَةٍ لَا يَنْفَدُ عَذَابُهَا وَ قَدَّمَ لِمَا يَقْدُمُ عَلَيْهِ مِمَّا هُوَ فِي يَدَيْهِ قَبْلَ أَنْ يُخَلِّفَهُ لِمَنْ يَسَعُدُ بِإِنْفَاقِهِ وَ قَدْ شَقَى هُوَ بِجَمْعِهِ؛

خوشبخت کسی است که سرای باقی را که نعمتش پایدار است، بر سرای فانی که عذابش بی پایان است برگزیند و از آنچه در اختیار دارد برای سرایی که به آنجا می رود پیش فرستد؛ قبل از آن که آنها را برای کسی بگذارد که او با انفاق آن خوشبخت می شود ولی خودش با گردآوری آن (دارایی ها) بدبخت شده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : تَكَلَّفُوا فِعْلَ الْخَيْرِ وَ جَاهِدُوا نُفُوسَكُمْ عَلَيْهِ، فَإِنَّ الشَّرَّ مَطْبُوعٌ عَلَيْهِ الْإِنْسَانُ؛

در کار خیر، خود را به زحمت اندازید و در این راه با هوا و هوس خود مبارزه کنید، زیرا طبیعت انسان به بدی تمایل دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِشِرَارِكُمْ؟ قالوا: بلى يا رسول الله. قال: الْمَشَاوُونَ بِالنَّمِيمَةِ، الْمُفَرِّقُونَ بَيْنَ الْأَحِبَّةِ الْبَاغُونَ لِلْبِرَاءِ الْعِيبَ؛

آیا شما را از بدترین افرادتان آگاه نکنم؟ عرض کردند: چرا، ای رسول خدا! فرمودند: کسانی که سخن چینی می کنند، آنان که میان دوستان جدایی می اندازند، کسانی که برای افراد پاک و بی گناه، عیب می تراشند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَمْعَادُ مِضْمَارُ الْعَمَلِ فَمُعْتَبَرٌ بِمَا احْتَقَبَ غَانِمٌ، وَ مُبْتَلَسٌ بِمَا فَاتَهُ نَادِمٌ؛

قیامت، میدان [عرضه] عمل است. آن جا، یکی به زاد و توشه ای که باخود برده خوش است و دیگری به خاطر فرصت هایی که از دست داده، پشیمان [و اندوهگین] است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّهُمْ لَيَعِيبُونَ عَلَى مَنْ يَقْتَدِي بِسُنَّتِي فَرَأَيْتَ اللَّهَ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى: «فَاتَّخَذْتُمُوهُمْ سِخْرِيَا حَتَّى أُنْسَوُكُمْ ذِكْرِي وَ كُنْتُمْ مِنْهُمْ تَضْحَكُونَ إِنِّي جَزَيْتُهُمُ الْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوا إِنَّهُمْ هُمُ الْفَائِزُونَ»؛

آنان [که ایمان نیاورده اند]، بر کسانی که با پیروی از سنت من فرمان های خدا را به جا می آورند، ایراد می گیرند. خداوند متعال [در روز قیامت] به آنان می فرماید: «شما آنها را به مسخره گرفتید و این کار [چنان ذهن شما را مشغول داشت که] یاد خدا را از خاطرتان برد و به آنها می خندیدید. امروز، به آنها در عوض شکیبایی شان پاداش دادم و آنها همان رستگاران اند».

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ الْمُسْتَهْزِئِينَ يُفْتَحُ لَهُ بَابُ الْجَنَّةِ، فَيُقَالُ: هَلُمَّ! فَيَجِيءُ بِكَرْبِهِ وَ غَمِّهِ فَإِذَا جَاءَ أُغْلِقَ دُونَهُ، ثُمَّ يُفْتَحُ لَهُ بَابٌ آخَرٌ... فَمَا يَزَالُ كَذَلِكَ حَتَّى إِنَّ الرَّجُلَ لَيُفْتَحُ لَهُ الْبَابُ فَيُقَالُ لَهُ: هَلُمَّ هَلُمَّ فَمَا يَأْتِيهِ؛

در بهشت، به روی یکی از مسخره کنندگان باز می شود و به او گفته می شود: «بیا!». او با وجود سختی و اندوهی که دارد، جلو می رود و چون آمد، در به رویش بسته می شود. سپس در دیگری به رویش باز می شود... و این کار، مرتباً تکرار می شود تا جایی که در به رویش باز می گردد و گفته می شود: «بیا، بیا!»؛ اما او دیگر جلو نمی رود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ مَا مِنْ مَخْلُوقٍ يَعْتَصِمُ دُونِي إِلَّا قَطَعْتُ أَسْبَابَ السَّمَاوَاتِ وَأَسْبَابَ الْأَرْضِ مِنْ دُونِهِ فَإِنْ سَأَلَنِي لَمْ أُعْطِهِ وَإِنْ دَعَانِي لَمْ أُجِبْهُ؛

خداوند عزوجل می فرماید: هیچ مخلوقی نیست که به غیر من پناه ببرد، مگر این که دستش را از اسباب و ریسمان های آسمانها و زمین کوتاه کنم، پس اگر از من بخواهد عطایش نکنم و اگر مرا بخواند جوابش ندهم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: كُنْ لِلْيَتِيمِ كَالْأَبِ الرَّحِيمِ، وَاعْلَمْ أَنَّكَ تَزْرَعُ كَذَلِكَ تَحْصِدُ؛

برای یتیم چون پدر مهربان باش، و بدان که هر چه کشت کنی همان می دروی.

پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثَةٌ فِي ظِلِّ الْعَرْشِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ... وَامْرَأَةٌ مَاتَ زَوْجُهَا وَتَرَكَ عَلَيْهَا أَيْتَامًا صِغَارًا وَقَالَتْ: لَا أَتَزَوَّجُ عَلَى أَيْتَامِي حَتَّى يَمُوتُوا أَوْ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ... ؛

سه کس روز قیامت، هنگامی که سایه ای جز سایه عرش نیست، در سایه آن جای دارند... و زنی که شوهرش بمیرد و اطفال صغیری باقی گذارد و او گوید من با وجود یتیمان خود شوهر نمی کنم تا بمیرند یا خداوند آنها را بی نیاز کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَمَّا أُسْرِى بى إِلَى السَّمَاءِ رَأَيْتُ قَوْمًا تُقْدَفُ فِي أَجْوَاهِهِمُ النَّارُ وَتَخْرُجُ مِنْ أَدْبَارِهِمْ، فَقُلْتُ: مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جِبْرِئِيلُ؟ فَقَالَ: هَؤُلَاءِ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَى ظُلْمًا؛

شبى که به آسمان برده شدم، گروهى را دیدم که در شکم های آنان آتش افکنده مى شود و از مخرجشان خارج مى گردد. گفتم: ای جبرئیل، اینها کیستند؟ گفت: اینها کسانی هستند که اموال یتیمان را به ناحق مى خورند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَحَابَبُوا وَتَهَادَوْا وَأَدَّوْا الْأَمَانَةَ؛

امت من تا هنگامی که یکدیگر را دوست بدارند، به یکدیگر هدیه دهند و امانتداری کنند، در خیر و خوبی خواهند بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ خَيْرَ عِبَادِ اللَّهِ الْمُوفُونَ الْمُطِيبُونَ؛

به راستی که بهترین بندگان خدا، کسانی هستند که به عهد و وعده خود، وفا می کنند و مایه آرامش و دلگرمی دیگران اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا وُضِعَتِ الْمَائِدَةُ حَفَّتْهَا أَرْبَعَةُ آلَافٍ مَلَكٍ، فَإِذَا قَالَ الْعَبْدُ: بِسْمِ اللَّهِ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ: بَارَكَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ فِي طَعَامِكُمْ ثُمَّ يَقُولُونَ لِلشَّيْطَانِ اُخْرُجْ يَا فَاسِقُ، لَا سُلْطَانَ لَكَ عَلَيْهِمْ؛

هرگاه سفره پهن می شود، چهار هزار فرشته در اطراف آن گرد می آیند. چون بنده بگوید: «بسم الله» فرشتگان می گویند: «خداوند، به غذایتان برکت دهد!» سپس به شیطان می گویند: «ای فاسق! بیرون شو. تو بر آنان، راه تسلط نداری».

پیامبر صلی الله علیه و آله (عَنْ يَحْيَى عَلَيْهِ السَّلَام، عَنْ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ: (وَأَمْرُكُمْ أَنْ تَذْكُرُوا اللَّهَ فَإِنَّ مَثَلَ ذَلِكَ كَمَثَلِ رَجُلٍ خَرَجَ الْعَدُوُّ فِي أَثَرِهِ سِرَاعًا حَتَّى إِذَا آتَى عَلَى حِصْنٍ حَصِينٍ فَأَحْرَزَ نَفْسَهُ مِنْهُمْ، كَذَلِكَ الْعَبْدُ لَا يُحْرِزُ نَفْسَهُ مِنَ الشَّيْطَانِ إِلَّا بِذِكْرِ اللَّهِ؛

حضرت یحیی علیه السلام از جانب خداوند فرمان یافت که بگوید: شما را فرمان می دهم که خدا را یاد کنید؛ زیرا یاد کننده خدا مانند مردی است که دشمن به سرعت در تعقیب اوست و او به قلعه نفوذناپذیری رسیده و خود را از آزار او محفوظ داشته است، بنده نیز با یاد خدا خود را از گزند شیطان می رهاوند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ مِنْ تَمَامِ إِيْمَانِ الْعَبْدِ أَنْ يَسْتَتِنَى فِي كُلِّ شَيْءٍ؛

از نشانه های کامل بودن ایمان بنده، این است که در هر کاری، این شاء الله بگوید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَنْ يَعْمَلَ ابْنُ آدَمَ عَمَلًا أَكْبَرَ عِنْدَ اللَّهِ تَبَارَكَ وَتَعَالَى مِنْ رَجُلٍ قَتَلَ نَبِيًّا أَوْ إِمَامًا، أَوْ هَدَمَ الْكَعْبَةَ الَّتِي جَعَلَهَا اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ قِبْلَةً لِعِبَادِهِ، أَوْ أَفْرَغَ مَاءَهُ فِي امْرَأَةٍ حَرَامًا؛

هیچ گناه انسان در نزد خداوند تبارک و تعالی سنگین تر از این نیست که پیامبر یا امامی را بکشد، یا کعبه را - که خدای عزوجل قبله بندگان قرار داده - ویران کند، یا با زنی زنا کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ الْوَلَدَ الصَّالِحَ رِيحَانَةٌ مِنْ رِيَّاحِينَ الْجَنَّةِ؛

فرزند شایسته، گلی از گل های بهشت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَوْ أَنَّ رَجُلًا غَشِيَ امْرَأَتَهُ وَفِي الْبَيْتِ صَبِيٌّ مُسْتَنِقِظٌ يَرَاهُمَا وَيَسْمَعُ كَلَامَهُمَا وَنَفْسَهُمَا مَا أَفْلَحَ أَبَدًا؛ إِذَا كَانَ غُلَامًا كَانَ زَانِيًا أَوْ جَارِيَةً كَانَتْ زَانِيَةً؛

سوگند به کسی که جانم به دست اوست، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نفس آنان را بشنود، هرگز رستگار نمی شود. اگر پسر باشد، مردی زناکار و اگر دختر باشد، زنی زناکار می گردد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ إِذَا أَنْعَمَ عَلَى عَبْدٍ أَنْ يُرَى أَثَرُ نِعْمَتِهِ عَلَيْهِ وَ يُبْغِضُ الْبُؤْسَ وَ التَّبَوُّسَ؛

خداوند دوست دارد وقتی به بنده ای نعمت داد اثرش در او دیده شود و فقر و تظاهر به فقر را دشمن می دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: قَدْ أَفْلَحَ مَنْ أَخْلَصَ قَلْبَهُ لِلْإِيمَانِ، وَ جَعَلَ قَلْبَهُ سَلِيمًا، وَ لِسَانَهُ صَادِقًا، وَ نَفْسَهُ مُطْمَئِنَّةً، وَ خَلِيقَتَهُ مُسْتَقِيمَةً، وَ أَدْنَاهُ مُسْتَمِعَةً، وَ عَيْنَهُ نَاطِرَةً؛

هر کس دلش را خالصانه پذیرای ایمان گردانید و قلبش را سالم [و پاک] ساخت و زبانش را راستگو و روانش را آرام و اخلاقش را درست و گوشش را شنوا و چشمش را بینا کرد، به یقین، رستگار خواهد شد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: الْإِيمَةُ مِنْ وَلَدِ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ؛ مَنْ أَطَاعَهُمْ فَقَدْ أَطَاعَ اللَّهَ، وَ مَنْ عَصَاهُمْ فَقَدْ عَصَى اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ. هُمُ الْعُرْوَةُ الْوُثْقَى، وَ هُمُ الْوَسِيلَةُ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ؛

امامان، از نسل حسین هستند. هر کس آنان را اطاعت کند، خدا را اطاعت کرده است و هر کس آنان را نافرمانی کند، خدای عزّ و جلّ را نافرمانی کرده است. آنان، دستاویزهای محکم و وسیله های تقرّب به خداوند عزّ و جلّ هستند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ أَقْرَبَكُمْ مِنِّي غَدَا وَ أَوْجَبَكُمْ عَلَى شَفَاعَةٍ أَصْدَقُكُمْ لِسَانًا، وَ آدَاكُمْ لِلْإِمَانَةِ، وَ أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا، وَ أَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ؛

نزدیک ترین شما به من در روز قیامت و سزاوارترین شما به شفاعت من، راستگوترین، امانتدارترین، خوش اخلاق ترین و نزدیک ترین شما به مردم است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: رَحِمَ اللَّهُ أَبَا الْبَنَاتِ؛ الْبَنَاتُ مُبَارَكَاتٌ مُحَبَّبَاتٌ، وَ الْبَنُونَ مُبَشَّرَاتٌ، وَ هُنَّ الْبَاقِيَّاتُ الصَّالِحَاتُ؛

خداوند، پدری را که دختر دارد، رحمت کند! دخترها، با برکت و دوست داشتنی هستند و پسرها خوش قدم اند و همگی [برای والدینشان]، باقیات صالحات هستند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ مِمَّا يُلْحَقُ الْمُؤْمِنَ مِنْ عَمَلِهِ وَ حَسَنَاتِهِ بَعْدَ مَوْتِهِ: عِلْمًا عَمَّهُ وَ نَشْرَهُ، وَ وَلَدًا صَالِحًا تَرَكَهُ، أَوْ مُصْحَفًا وَرَثَتُهُ، أَوْ مَسْجِدًا بَنَاهُ، أَوْ بَيْتًا لِابْنِ السَّبِيلِ بَنَاهُ، أَوْ نَهْرًا أَجْرَاهُ أَوْ صَدَقَةً أَخْرَجَهَا مِنْ مَالِهِ فِي صِحَّتِهِ وَ حَيَاتِهِ تَلَحُّقُهُ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهِ؛

از اعمال صالح و نیکی های مؤمن که [ثواب آنها] پس از مرگش همچنان به وی می رسد، این است که: دانشی تعلیم دهد و منتشر سازد یا فرزند صالحی از خود برجای گذارد یا نسخه ای از قرآن به ارث نهد [که آن را بخوانند] یا مسجدی بسازد یا ساختمانی برای مسافران بنا کند یا نهر آبی ایجاد نماید یا در زمان سلامت و زندگی اش، از دارایی خود، صدقه ای بدهد که ثواب آن، پس از مرگش به او برسد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله سَأَلَ لَهُ رَجُلٌ فَقَالَ: اسْتَأْذِنُ يَا رَسُولَ اللَّهِ عَلَى أُمِّي؟ فَقَالَ: نَعَمْ. فَقَالَ: إِنِّي مَعَهَا فِي الْبَيْتِ! فَقَالَ: اسْتَأْذِنُ عَلَيْهَا. فَقَالَ الرَّجُلُ: إِنِّي خَادِمُهَا! فَقَالَ: أَتُحِبُّ أَنْ تَرَاهَا عُرْيَانَةً؟! قَالَ: لَا. قَالَ: فَاسْتَأْذِنُ عَلَيْهَا؛

کسی از پیامبر خدا پرسید: ای پیامبر خدا! آیا برای وارد شدن بر مادرم، اجازه بگیرم؟ فرمودند: آری. گفت من در خانه با او زندگی می کنم. فرمودند: برای وارد شدن بر او اجازه بگیر. مرد گفت: من خدمتگزار او هستم حضرت فرمودند: آیا دوست داری او را برهنه ببینی؟! گفت: نه. فرمودند: پس برای وارد شدن بر او، اجازه بگیر.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَصْدَقُ الْقَوْلِ وَأَبْلَغُ الْمَوْعِظَةِ وَأَحْسَنُ الْقَصَصِ كِتَابُ اللَّهِ؛

راست ترین سخن، رساترین پند و زیباترین حکایت، کتاب خدا (قرآن) است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا التَّبَسَّتْ عَلَيْكُمُ الْفِتْنُ كَقَطْعِ اللَّيْلِ الْمُظْلِمِ فَعَلَيْكُمْ بِالْقُرْآنِ ... وَ لَهُ ظَهْرٌ وَ بَطْنٌ فَظَاهِرُهُ حُكْمٌ وَ بَاطِنُهُ عِلْمٌ ... فِيهِ مَصَابِيحُ الْهُدَى وَ مَنَارُ الْحِكْمَةِ وَ دَلِيلٌ عَلَى الْمَعْرِفَةِ لِمَنْ عَرَفَ الصِّفَّةَ؛

هنگامی که فتنه ها چون پاره های شب تار بر شما مشتبه شود ، به قرآن روی بیاورید ... برای قرآن ظاهری و باطنی است . ظاهر آن حکمت و باطن آن دانش است ... در قرآن چراغ های هدایت و نشانه های حکمت و راهنمای معرفت هست، برای کسی که ویژگی اش را شناخت.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَ خَيْرَ الْهُدَى هُدَى مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله وَ شَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا؛

بهترین سخن، کتاب خدا و بهترین روش، روش پیامبر صلی الله علیه و آله و بدترین امور بدعت هاست (پدیده های مخالف دین).

پیامبر صلی الله علیه و آله: سئِلَ النَّبِيُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله عَنْ قَوْلِهِ: «أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا» فَقَالَ: أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَقْلًا، ثُمَّ قَالَ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَ آله: أَتَمُّكُمْ عَقْلًا وَ أَشَدُّكُمْ لِلَّهِ خَوْفًا وَ أَحْسَنُكُمْ فِيمَا أَمَرَ اللهُ عَزَّ وَ جَلَّ بِهِ وَ نَهَى عَنْهُ نَظَرًا وَ إِنْ كَانَ أَقْلُكُمْ تَطَوُّعًا؛

از پیامبر صلی الله علیه و آله از معنی آیه «[تا بیازماید] کدامیک عملتان بهتر است» پرسیدند. فرمودند: یعنی کدامیک عاقل ترید. سپس فرمودند: مقصود، کسی است که عقلش کامل تر، از خدا بیمناک تر و در امر و نهی خداوند دقیق تر است؛ هر چند مستحباتش کمتر باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مُشَاوَرَةُ الْعَاقِلِ النَّاصِحِ رُشْدٌ وَ يُمْنٌ وَ تَوْفِيقٌ مِنَ اللهِ فَإِذَا أَشَارَ عَلَيْكَ النَّاصِحُ الْعَاقِلُ فَإِيَّاكَ وَ الْخِلَافَ فَإِنَّ فِي ذَلِكَ الْعَطْبَ؛

مشورت کردن با عاقل خیرخواه مایه هدایت و میمنت است و توفیقی است از جانب خداوند، پس هرگاه خیرخواه عاقل تورا راهنمایی کرد، مبادامخالفت کنی که موجب نابودی می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: وَجَدْتُ الْحَسَنَةَ نُورًا فِي الْقَلْبِ وَ زَيْنًا فِي الْوَجْهِ وَ قُوَّةً فِي الْعَمَلِ وَ وَجَدْتُ الْخَطِيئَةَ سَوَادًا فِي الْقَلْبِ وَ وَهْنًا فِي الْعَمَلِ وَ شَيْنًا فِي الْوَجْهِ ؛

من، نیکی را نوری در دل و آراستگی ای در رخسار و توانایی ای در کار، تشخیص داده ام و بدی را سیاهی ای در دل و سستی ای در کار و زشتی ای در رخسار.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا أَيُّهَا النَّاسُ! إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ، وَ لَعَلَّهُ أَنْ يَكُونَ قَدْ قَرَّبَ مِنِّي خُفُوفٌ مِنْ بَيْنِ أَظْهُرِكُمْ؛ فَمَنْ كُنْتُ أَصَبْتُ مِنْ عَرَضِهِ أَوْ مِنْ شَعْرِهِ أَوْ مِنْ بَشَرِهِ أَوْ مِنْ مَالِهِ شَيْئًا، هَذَا عَرَضٌ مُحَمَّدٍ وَ شَعْرُهُ وَ بَشَرُهُ وَ مَالُهُ فَلْيَقُمْ فَلْيَقْتَصَّ! وَ لَا يَقُولَنَّ أَحَدٌ مِنْكُمْ: إِنِّي أَتَخَوَّفُ مِنْ مُحَمَّدٍ الْعَدَاوَةَ وَ الشَّحْنَاءَ، أَلَا وَ إِنَّهُمَا لَيْسَتَا مِنْ طَبِيعَتِي وَ لَيْسَتَا مِنْ خُلُقِي؛

ای مردم! جز این نیست که من هم مانند شما بشری هستم و شاید که رفتن من از میان شما نزدیک باشد. پس، اگر به آبرو یا مو یا پوست و یا مال کسی لطمه ای زده ام، اینک این آبروی محمد و مو و پوست و مال او! برخیزد و قصاص کند! و هرگز کسی از شما نگوید: من از دشمنی و کینه محمد می ترسم! بدانید که این دو خصلت، از طبیعت و اخلاق من به دورند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا أَيُّهَا النَّاسُ! أَخِيُوا الْقِصَاصَ وَ أَخِيُوا الْحَقَّ، وَ لَا تَفَرَّقُوا، وَ اسْلَمُوا وَ سَلَّمُوا؛ تَسَلَّمُوا؛

ای مردم! قصاص را زنده نگه دارید و حق را زنده کنید و پراکنده نشوید و مسلمان و تسلیم [حق] باشید تا سالم بمانید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا سَادَ الْقَوْمَ فَاسِقُهُمْ، وَ كَانَ زَعِيمُ الْقَوْمِ أَذْلَهُمْ، وَ أَكْرَمَ الرَّجُلُ الْفَاسِقُ، فَلْيَنْتَظِرِ الْبَلَاءُ؛

هنگامی که فاسقان به سروری برسند و فرومایگان، زمامداری یابند و به فاسق، احترام گذاشته شود، باید منتظر بلا بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَكْرَمَ فَاسِقًا فَقَدْ أَغْلَنَ عَلَى هَذِهِ الْإِسْلَامِ؛

هر کس به فاسقی احترام بگذارد، آشکارا به نابودی اسلام پرداخته است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَدَيْنُ دَيْنَانِ فَمَنْ مَاتَ وَ هُوَ يَنْوِي قَضَاءَهُ فَأَنَا وَلِيُّهُ، وَ مَنْ مَاتَ وَ لَا يَنْوِي قَضَاءَهُ فَذَاكَ الَّذِي يُؤْخَذُ مِنْ حَسَنَاتِهِ، لَيْسَ يَوْمَئِذٍ دِينَارٌ وَ لَا دِرْهَمٌ؛

بدهی، دو نوع است: کسی که قصد پس دادن بدهی اش را داشته باشد و مرگ، امانش ندهد، [روز قیامت،] من خودم عهده دار کار او هستم؛ اما کسی که قصد پس ندادن بدهی اش را داشته باشد و بمیرد، [روز قیامت،] در برابر آن بدهی، از کارهای نیک او برداشت می شود؛ چرا که در آن روز، دینار و درهمی در کار نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ! أَرْبَعَةٌ يَذْهَبْنَ ضِيَاعًا: الْأَكْلُ عَلَى الشَّبَعِ وَ السَّرَاجُ فِي الْقَمَرِ وَ الزَّرْعُ فِي السَّبَخَةِ وَ الصَّنِيعَةُ عِنْدَ غَيْرِ أَهْلِهَا؛

ای علی! چهار چیز هدر می رود: ۱. خوردن بعد از سیری، ۲. روشن کردن چراغ در مهتاب (جائی که روشن است)، ۳. زراعت در زمینی که شوره زار است، ۴. نیکی کردن به کسی که لایق آن نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا عَنَّتْ لَكُمْ غَضَبَةٌ فَأَدْرَوْهَا بِالْعَفْوِ، إِنَّهُ يُنَادِي مُنَادٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ: مَنْ كَانَ لَهُ عَلَى اللَّهِ أَجْرٌ فَلْيَقُمْ فَلَا يَقُومُ إِلَّا الْعَافُونَ، أَلَمْ تَسْمَعُوا قَوْلَهُ تَعَالَى: «فَمَنْ عَفَا وَ أَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ»؟! !

هرگاه خشمی برای شما پیش آمد، با عفو و گذشت، آن را دور کنید؛ همانا در روز قیامت، آواز دهنده ای جار می زند: «هرکس از خدا مزدی طلب دارد، برخیزد» و جز عفو کنندگان، کسی بر نمی خیزد. آیا نشنیده اید که خدای تعالی می فرماید: «پس، هر کس گذشت کند و آشتی نماید، مزدش با خداست»؟

پیامبر صلی الله علیه و آله: تَجَاوَزُوا عَنِ الذَّنْبِ مَا لَمْ يَكُنْ حَدًّا؛

از گناه دیگران، تا زمانی که هنوز موجب حدّ شرعی نشده است، گذشت کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا ضَرَرَ وَلَا إِضْرَارَ فِي الْإِسْلَامِ، فَالْإِسْلَامُ يَزِيدُ الْمُسْلِمَ خَيْرًا وَ لَا يَزِيدُهُ شَرًّا؛

در اسلام هیچ ضرری نیست و ضرر زدن به دیگران نیز ممنوع است، پس اسلام به مسلمان خیر می رساند و شر نمی رساند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ، يَرَى مَا لَهُ مِنْ خَيْرٍ وَ شَرٍّ؛

هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا می شود و خوبی ها و بدی های خود را می بیند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا أَسْرَّ عَبْدٌ سَرِيرَةً إِلَّا أَلْبَسَهُ اللَّهُ رِدَاءَهَا إِنْ خَيْرًا فَخَيْرٌ وَ إِنْ شَرًّا فَشَرٌّ؛

هیچ کس نیتی را در دل پنهان نمی کند، مگر اینکه خداوند آن نیت را (در رفتار و کردار او) همانند لباس ظاهر می کند، با نیت خوب ظاهر خوب، و با نیت بد ظاهر بد خواهد داشت.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْمُؤْمِنُ مَنْ أَمِنَهُ النَّاسُ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَ أَمْوَالِهِمْ وَ دِمَائِهِمْ؛

مؤمن، کسی است که مردم، او را بر جان و مال و خون خویش، امین می دانند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنْ مَثَلَ الْمُؤْمِنِ كَمَثَلِ النَّحْلَةِ إِنْ صَاحَبْتَهُ نَفَعَكَ، وَ إِنْ شَاوَرْتَهُ نَفَعَكَ، وَ إِنْ جَالَسْتَهُ نَفَعَكَ، وَ كُلُّ شَأْنِهِ مَنَافِعٌ؛

مؤمن، همچون زنبور عسل است. اگر با او همراهی کنی یا مشورت نمایی یا همنشین شوی، [در همه حال] برایت سودمند است و کارهای مؤمن، همه اش منفعت رسانی [به دیگران] است.

احادیث رسول خدا صلی الله علیه و آله (4905) حدیث (قسمت ۷)

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ فِي الصَّلَاةِ مَا يُحِبُّ فِي الْقِتَالِ: «صَفَا كَأَنَّهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ»؛

خداوند آنچه را که در جنگ دوست دارد، در نماز هم دوست دارد و آن صفی (متحد و منظم) همچون بنیانی پولادین و محکم است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثٌ لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِيهِنَّ مَا أُخِذْنَ إِلَّا بِسَهْمَةٍ حِرْصًا عَلَى مَا فِيهِنَّ مِنَ الْخَيْرِ وَالْبَرَكَةِ: التَّأَذُّنُ بِالصَّلَاةِ وَالتَّهَجُّرُ بِالْجَمَاعَاتِ وَ الصَّلَاةُ فِي أَوَّلِ الصُّفُوفِ؛

سه چیز است که اگر مردم آثار آن را می دانستند، به جهت حریص بودن به خیر و برکتی که در آنها هست، به قرعه متوسل می شدند: اذان نماز، شتاب به نماز جماعت و نماز در صف اول.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ فَرَضَ عَلَيْكُمُ الْجُمُعَةَ فَمَنْ تَرَكَهَا فِي حَيَاتِي وَ بَعْدَ مَمَاتِي وَ لَهُمْ إِمَامٌ عَادِلٌ اسْتِخْفَافًا بِهَا وَ جُحُودًا لَهَا فَلَا جَمَعَ اللَّهُ شَمْلَهُ وَ لَا بَارَكَ لَهُ فِي أَمْرِهِ إِلَّا وَ لَا صَلَاةَ لَهُ إِلَّا وَ لَا زَكَاةَ لَهُ إِلَّا وَ لَا حَجَّ لَهُ إِلَّا وَ لَا صَوْمَ لَهُ إِلَّا وَ لَا بَرَكَةَ لَهُ حَتَّى يَتُوبَ؛

بدانید که خداوند متعال نماز جمعه را بر شما واجب ساخته است. پس آنان که در زندگی و پس از مرگ من، از روی سبک شمردن و یا انکار، آن را ترک کنند، با وجود این که پیشوای عادل دارند، خداوند وحدتشان نبخشد و در کارشان برکت ندهد، آگاه باشید نه زکات، نه نماز، نه حج و نه روزه آنان پذیرفته است. بدانید که زندگی آنان برکتی نخواهد داشت، مگر توبه کنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تَتَشَاغَلْ عَمَّا فُرِضَ عَلَيْكَ بِمَا قَدْ ضُمِنَ لَكَ فَإِنَّهُ لَيْسَ بِفَائِتِكَ مَا قَدْ قُسِّمَ لَكَ وَ لَسْتَ بِلَاحِقٍ مَا قَدْ زُوِيَ عَنْكَ؛

مبادا با پرداختن به کسب روزی تضمین شده، از آنچه بر تو واجب شده است، بازمانی؛ زیرا قسمت تو از روزی می رسد و آنچه قسمت تو نباشد، به آن دست نمی یابی.

پیامبر صلی الله علیه و آله : حَرَسُ لَيْلَةٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَفْضَلُ مِنْ أَلْفِ لَيْلَةٍ يُقَامُ لَيْلُهَا وَ يُصَامُ نَهَارُهَا؛

يك شب نگرهبانی در راه خدا، برتر است از هزار شبانه روز که شب هایش به عبادت و روزهایش به روزه داری سپری شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله :الصَّلَاةُ مِنْ شَرَائِعِ الدِّينِ وَ فِيهَا مَرْضَاةُ الرَّبِّ عَزَّ وَ جَلَّ وَ هِيَ مِنْهَا جُ الْأَنْبِيَاءِ وَ لِلْمُصَلِّي حُبُّ الْمَلَائِكَةِ وَ هُدًى وَ إِيْمَانٌ وَ نُورُ الْمَعْرِفَةِ وَ بَرَكَةٌ فِي الرِّزْقِ؛

نماز، از آیین های دین است و رضای پروردگار، در آن است. و آن راه پیامبران است. برای نمازگزار، محبت فرشتگان، هدایت، ایمان، نور معرفت و برکت در روزی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله :مَا عَمِلَ ابْنُ آدَمَ شَيْئًا أَفْضَلَ مِنَ الصَّلَاةِ وَ صَلَاحِ ذَاتِ الْبَيْنِ وَ خُلُقِ حَسَنٍ؛

انسان هیچ کاری بهتر از نماز، اصلاح میان مردم و خوش اخلاقی نکرده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله :لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَحَابَبُوا وَ آدَّوْا الْأَمَانَةَ وَ اجْتَنَبُوا الْحَرَامَ وَ قَرَّوْا الضَّيْفَ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ؛

امت من، تا زمانی که یکدیگر را دوست بدارند، امانت را به صاحبش باز گردانند، از حرام ها دوری کنند، میهمان را گرامی بدارند، نماز بگذارند و زکات بپردازند، پیوسته در خیر و خوبی خواهند بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا إِنَّ خَيْرَ عِبَادِ اللَّهِ التَّقِيُّ النَّقِيُّ الْخَفِيُّ وَ إِنَّ شَرَّ عِبَادِ اللَّهِ الْمُشَارُ إِلَيْهِ بِالْأَصَابِعِ؛

آگاه باشید، به درستی که بهترین بندگان خدا کسی است که با تقوا، پاک و گمنام باشد و بدترین بندگان خدا کسی است که انگشت نما باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : كُنْ بِالْعَمَلِ بِالتَّقْوَى أَشَدَّ اهْتِمَامًا مِنْكَ بِالْعَمَلِ فَإِنَّهُ لَا يَقِلُّ عَمَلٌ بِالتَّقْوَى، وَ كَيْفَ يَقِلُّ عَمَلٌ يُتَقَبَّلُ؟ يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ: «إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ»؛

در انجام دادن عمل [صالح]، به این که عملت آمیخته با تقوا باشد، بیشتر اهمیت بده تا افزودن بر مقدار عمل؛ چرا که هیچ عملی، اگر آمیخته با تقوا باشد، اندک نیست و چگونه اندک باشد، در حالی که مقبول [درگاه الهی] واقع شده است؟ خدای عز و جل می فرماید: «خداوند، تنها از تقوایپیشگان می پذیرد».

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا صَدَقَةَ وَذَوْرَحِمٍ مُّحْتَاجٍ؛

تا زمانی که خویشاوند نیازمند است، به کسی دیگر نباید صدقه داد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَفْضَلُ الصَّدَقَةِ أَنْ تَصَدَّقَ وَ أَنْتَ صَاحِبُ شَحِيحٍ شَحِيحٍ تَأْمُلُ الْعَيْشَ وَ تَخْشَى الْفَقْرَ وَ لَا تُمَهِّلُ حَتَّى إِذَا بَلَغَتِ الْحُلُقُومَ قُلْتَ لِفُلَانٍ كَذَا وَ لِفُلَانٍ كَذَا أَلَا وَقَدْ كَانَ لِفُلَانٍ؛

بهترین صدقه آن است که وقتی سالم هستی و به زندگی امید داری و از دچار شدن به فقر می ترسی، صدقه بدهی و نگذاری وقتی که جانت به لب رسید (و در بستر مرگ افتادی) بگویی: این مقدار مال فلان باشد و آن مقدار مال بهمان، چون در آن هنگام مال فلان و بهمان خواهد شد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحْسَنَ إِلَى يَتِيمٍ أَوْ يَتِيمَةٍ كُنْتُ أَنَا وَهُوَ فِي الْجَنَّةِ كَهَاتَيْنِ؛

هر کس به پسر و یا دختر یتیمی نیکی کند، من و او در بهشت مانند این دو انگشت همسایه یکدیگریم.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الصَّدَقَةُ عَلَى وَجْهِهَا وَاصْطِنَاعُ الْمَعْرُوفِ وَ بِرُّ الْوَالِدَيْنِ وَصِلَةُ الرَّحِمِ تُحَوِّلُ الشَّقَاءَ سَعَادَةً وَتَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَ تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ؛

صدقه بجا، نیکوکاری، نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوش بختی تبدیل و عمر را زیاد و از پیشامدهای بد جلوگیری می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا أُخْبِرُكَ وَ أَدُلُّكَ عَلَى صَدَقَةٍ يُحِبُّهَا اللَّهُ وَ رَسُولُهُ؟ تُصْلِحُ بَيْنَ النَّاسِ إِذَا تَفَاسَدُوا وَ تَبَاعَدُوا؛

آیا به شما خبر ندهم و راهنمایی تان نکنم به صدقه ای که خدا و رسولش آن را دوست می دارند؟ [آن صدقه، این است که] وقتی روابط بین مردم، خراب می شود و از هم فاصله می گیرند، میانشان را اصلاح کنی.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ مَشَى فِي صُلْحٍ بَيْنَ اثْنَيْنِ صَلَّى عَلَيْهِ مَلَائِكَةُ اللَّهِ حَتَّى يَرْجِعَ وَ أُعْطِيَ ثَوَابَ لَيْلَةِ الْقَدْرِ، وَ مَنْ مَشَى فِي قَطِيعَةٍ بَيْنَ اثْنَيْنِ كَانَ عَلَيْهِ مِنَ الْوِزْرِ بِقَدْرِ مَا لِمَنْ أَصْلَحَ بَيْنَ اثْنَيْنِ مِنَ الْأَجْرِ مَكْتُوبٌ عَلَيْهِ «لَعْنَةُ اللَّهِ» حَتَّى يَدْخُلَ جَهَنَّمَ فَيُضَاعَفَ لَهُ الْعَذَابُ؛

هر کس برای آشتی میان دو کس قدم بردارد، فرشتگان خدا بر او درود می فرستند تا [وقتی که] بازگردد و پاداش شب قدر به او داده می شود و هر کس برای قطع رابطه میان دو کس قدم بردارد، وبال گناه او به اندازه ثواب کسی است که میان دو نفر آشتی برقرار نماید و لعنت خدا بر او نوشته می شود تا با ورود به دوزخ، عذابش دو چندان گردد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **بَشِّرُ الْمَغْدِرَةَ حِينَ يَحْضُرُ الْمَوْتُ؛**

بدترین عذرخواهی، زمانی است که مرگ فرا رسد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **إِذَا حَمَلَتِ الْمَرْأَةُ كَانَتْ بِمَنْزِلَةِ الصَّائِمِ الْقَائِمِ الْمُجَاهِدِ بِنَفْسِهِ وَ مَالِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِذَا وَضَعَتْ كَانَتْ لَهَا مِنَ الْأَجْرِ مَا لَا تَدْرِي مَا هُوَ لِعِظَمِهِ، فَإِذَا أَرْضَعَتْ كَانَتْ لَهَا بِكُلِّ مَصَّةٍ كَعْدَلِ عَتَقٍ مُحَرَّرٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ ، فَإِذَا فَرَعَتْ مِنْ رِضَاعِهِ ضَرْبَ مَلَكٍ عَلَى جَنْبِهَا وَ قَالَ : إِسْتَأْنَفِي الْعَمَلَ، فَقَدْ غُفِرَ لَكَ ؛**

هنگامی که زن باردار می شود ، همانند روزه دار شب زنده دار و مجاهدی است که با جان و مالش در راه خدا جهاد می کند و هنگامی که فارق شود ، پاداشی دارد که نمی دانی عظمت آن چه قدر است و هنگامی که شیر بدهد ، در هر بار مکیدن ، پاداش آزاد کردن یکی از فرزندان اسماعیل علیه السلام برای اوست و آن گاه که شیردادن تمام شود، فرشته ای بر پهلوی او می زند و می گوید : «عمل را از نو آغاز کن که بی تردید ، آمرزیده شوی».

پیامبر صلی الله علیه و آله: **لَيْسَ لِلصَّبِيِّ لَبَنٌ خَيْرٌ مِنْ لَبَنِ أُمِّهِ ؛**

برای کودک ، هیچ شیری بهتر از شیر مادرش نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **تَقَبَّلُوا لِي بِسِتٍّ أَوْ تَقَبَّلْ لَكُمْ بِالْجَنَّةِ: إِذَا حَدَّثْتُمْ فَلَا تَكْذِبُوا، وَ إِذَا وَعَدْتُمْ فَلَا تُخْلِفُوا، وَ إِذَا أَوْثَمَنْتُمْ فَلَا تَخُونُوا، وَ غَضُّوا أَبْصَارَكُمْ، وَ أَحْفَظُوا فُرُوجَكُمْ، وَ كَفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَ أَلْسِنَتَكُمْ؛**

شش چیز را از من بپذیرید [در عوض،] من هم برای شما بهشت را تضمین می کنم:
هرگاه سخن گفتید، دروغ نگویید و هرگاه وعده دادید، تخلف نکنید و هرگاه امینتان دانستند، خیانت نکنید و چشمانتان را [از حرام،] فرو بندید و عفاف پیشه کنید و دست و زبان خود را نگه دارید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **صِفَةُ الْعَاقِلِ أَنْ يَحْلُمَ عَمَّنْ جَهِلَ عَلَيْهِ وَ يَتَجَاوَزَ عَمَّنْ ظَلَمَهُ وَ يَتَوَاضَعَ لِمَنْ هُوَ دُونَهُ وَ يُسَابِقَ مَنْ فَوْقَهُ فِي طَلَبِ الْبِرِّ وَ إِذَا أَرَادَ أَنْ يَتَكَلَّمَ تَدَبَّرَ فَإِنْ كَانَ**

خَيْرًا تَكَلَّمْ فَعَنِمَ وَ إِنْ كَانَ شَرًّا سَكَتَ فَسَلِمَ وَ إِذَا عَرَضَتْ لَهُ فِتْنَةٌ اسْتَعْصَمَ بِاللَّهِ وَ أَمْسَكَ يَدَهُ وَ لِسَانَهُ وَ إِذَا رَأَى فَضِيلَةً انْتَهَزَ بِهَا لَا يُفَارِقُهَا الْحَيَاءُ وَ لَا يَبْدُو مِنْهُ الْحِرْصُ فَتِلْكَ عَشْرُ خِصَالٍ يُعْرِفُ بِهَا الْعَاقِلُ؛

ویژگی عاقل این است که در برابر رفتار جاهلانه بردباری کند، از کسی که به او ظلم کرده درگذرد، در برابر زیر دست خود متواضع باشد، با بالا دست خود در طلب نیکی رقابت کند، هرگاه بخواهد سخن بگوید بیندیشد، اگر خوب بود بگوید و سود برد و اگر بد بود سکوت کند و سالم ماند، هرگاه با فتنه ای روبه رو شود به خدا پناه برد، دست و زبان خود را نگاه دارد، هرگاه فضیلتی ببیند آن را غنیمت شمارد، شرم و حیا از او جدا نشود و حریص نباشد، اینها ده خصلت اند که عاقل با آنها شناخته می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : خَيْرُ الْقُلُوبِ أَوْعَاها لِلْخَيْرِ وَ شَرُّ الْقُلُوبِ أَوْعَاها لِلشَّرِّ، فَأَعْلَى الْقَلْبِ الَّذِي يَعِي الْخَيْرَ مَمْلُوءٌ مِنَ الْخَيْرِ إِنْ نَطَقَ نَطَقَ مَاجُورًا وَ إِنْ أَنْصَتَ أَنْصَتَ مَاجُورًا؛

بهترین قلب ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای خوبی دارد و بدترین قلب ها، قلبی است که ظرفیت بیشتری برای بدی دارد، پس عالی ترین قلب، قلبی است که خوبی را در خود دارد و لبریز از خوبی است. اگر سخن بگوید، سخنش در خور پاداش است و اگر سکوت کند، سکوتش درخور پاداش است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : دَعْ مَا يُرِيْبُكَ إِلَى مَا لَا يُرِيْبُكَ، فَإِنَّ الْخَيْرَ طُمَأْنِينَةٌ وَ الشَّرُّ رَيْبَةٌ؛

آنچه تو را به شك و تردید می اندازد رها کن و به سراغ آنچه تو را به شك و تردید نمی اندازد برو؛ زیرا خوبی مایه آرامش و بدی مایه تشویش و دودلی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ صَافَحَ امْرَأَةً حَرَامًا جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَغْلُولًا ثُمَّ يُؤْمَرُ بِهِ إِلَى النَّارِ، وَ مَنْ فَاكَهُ امْرَأَةٌ لَا يَمْلِكُهَا حُبْسَ كُلِّ كَلِمَةٍ كَلَّمَهَا فِي الدُّنْيَا أَلْفَ عَامٍ فِي النَّارِ؛

هر کس با زن نامحرمی دست بدهد، در روز قیامت، او را با غُل و زنجیر خواهند آورد و سپس به سوی آتش، رانده می شود و هر کس که با نامحرمی بدون ضرورت، هم صحبت گردد، در ازای هر سخنی در دنیا هزار سال در آخرت، گرفتار آتش خواهد بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : اتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ فَإِنَّ اللَّهَ يَصْلِحُ بَيْنَ الْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛

تقوای الهی داشته باشید و اصلاح کنید میان خودتان را زیرا خداوند در روز قیامت میان مؤمنین را اصلاح می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا مَعْشَرَ قُرَّاءِ الْقُرْآنِ! اتَّقُوا اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ فِيمَا حَمَلَكُم مِّنْ كِتَابِهِ، فَإِنِّي مَسْئُولٌ وَ إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ إِنِّي مَسْئُولٌ عَنْ تَبْلِيغِ الرِّسَالَةِ، وَ أَمَّا أَنْتُمْ فَتُسْأَلُونَ عَمَّا حَمَلْتُمْ مِّنْ كِتَابِ اللَّهِ وَ سُنَّتِي؛

ای جماعت قاریان قرآن! درباره کتاب خدا که به دوش شما گذاشته شده است، تقوای خدای عز و جل را رعایت کنید؛ زیرا که هم من و هم شما بازخواست می شویم. من درباره تبلیغ رسالت، بازخواست می شوم و شما درباره کتاب خدا و سنت من که بر دوش گرفته اید، بازخواست می شوید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْعَسَلُ شِفَاءً لِّطَرْدِ الرِّيحِ وَ الْحُمَّى؛

عسل، درمانی برای رفع باد و تب است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: خَمْسٌ يَذْهَبْنَ بِالنَّسِيَانِ وَ يَزِدْنَ فِي الْحِفْظِ وَ يَذْهَبْنَ بِالْبَلْغَمِ: أَلَسْوَاكُ، وَ الصِّيَامُ، وَ قِرَاءَةُ الْقُرْآنِ، وَ الْعَسَلُ، وَ اللَّبَانُ؛

پنج چیز، فراموشی را درمان و حافظه را زیاد می کنند و بلغم را از بین می برند: مسواک زدن، روزه گرفتن، قرآن خواندن، عسل خوردن و کُندر جویدن.

پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُكُمْ مَنْ يُرْجَى خَيْرُهُ وَ يُؤْمَنُ شَرُّهُ؛

بهترین شما کسی است که به خیرش امیدوار و از شرش در امان باشند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ أُمَّتِي مَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ تَعَالَى وَ حَبَّبَ عِبَادَهُ إِلَيْهِ؛

بهترین امت من کسانی هستند که مردم را به سوی خدا دعوت و بندگان را محبوب او کنند (با اطاعت از امر و نهی خداوند محبت او بدست می آید).

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ وَقَى شَرَّ لَقَلَقِهِ وَ قَبَقِهِ وَ دَبَذَبِهِ فَقَدْ وَجَبَتْ لَهُ الْجَنَّةُ؛

هر کس از شرّ بدزبانی و سخن چینی و شکم پروری خودش در امان بماند، بهشت بر او واجب می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: الْمُؤْمِنُ هَيِّنٌ سَمَحٌ لَهُ خُلُقٌ حَسَنٌ، وَ الْكَافِرُ فَظٌّ غَلِيظٌ لَهُ خُلُقٌ شَيْءٌ وَ فِيهِ جَبَرِيَّةٌ؛

مؤمن، آسان گیر و بلند نظر است و اخلاقی خوش دارد. و کافر، بد خلق و سختگیر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَحِبُّوا الْمَعْرُوفَ وَ أَهْلَهُ فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ إِنَّ الْبَرَكَاتِ وَ الْعَافِيَةَ مَعَهُمَا؛

نیکی و نیکوکاران را دوست بدارید. سوگند به آن که جانم به دست اوست، برکت و تندرستی، با نیکی و نیکوکاران است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: شَرُّ النَّاسِ مَنْ أَكْرَمَهُ النَّاسُ اتِّقَاءَ شَرِّهِ؛

بدترین مردم کسی است که دیگران از ترس شرش به او احترام بگذارند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْكَبَائِرُ تِسْعٌ: أَكْظَمُهُنَّ الْإِشْرَاكُ بِاللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ قَتْلُ النَّفْسِ الْمُؤْمِنَةِ، وَ أَكْلُ الرِّبَا، وَ أَكْلُ مَالِ الْيَتِيمِ، وَ قَذْفُ الْمُحْصَنَةِ، وَ الْفِرَارُ مِنَ الرَّحْفِ وَ عُقُوقُ الْوَالِدَيْنِ، وَ اسْتِحْلَالُ الْبَيْتِ الْحَرَامِ، وَ السَّحَرُ فَمَنْ لَقِيَ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ وَ هُوَ بَرِيءٌ مِنْهُنَّ كَانَ مَعِيَ فِي جَنَّةٍ مَصَارِيْعُهَا مِنْ ذَهَبٍ؛

گناهان بزرگ، نه تاست: شريك قائل شدن برای خدای عز و جل - که بزرگ ترین آنهاست - و کشتن مؤمن و رباخواری و خوردن مال یتیم و تهمت زدن به زن پاک دامن و فرار از میدان جهاد و بی احترامی به پدر و مادر و بی حرمتی به خانه خدا و جادوگری. هر کس پاک از این نه گناه، خدای - عز و جل - را دیدار کند، با من در بهشت خواهد بود که درهای آن از طلاست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِيَّاكُمْ وَ الْحَسَدُ، فَإِنَّهُ يَأْكُلُ الْحَسَنَاتِ كَمَا تَأْكُلُ النَّارُ الْحَطَبَ؛

از حسادت بپرهیزید؛ زیرا حسد، نیکی ها را می خورد چنان که آتش هیزم را می خورد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا لَمْ تَغُلَّ أُمَّتِي لَمْ يَقُمْ لَهَا عَدُوٌّ أَبَدًا؛

هرگاه امت من نسبت به یکدیگر کینه نداشته باشند، هرگز دشمنی در برابر آنها قد علم نمی کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا أَصْبَحْتَ فَتَصَدَّقْ بِصَدَقَةٍ تَذْهَبُ عَنْكَ نَحْسَ ذَلِكَ الْيَوْمِ، وَ إِذَا أَمْسَيْتَ فَتَصَدَّقْ بِصَدَقَةٍ تَذْهَبُ عَنْكَ نَحْسَ تِلْكَ اللَّيْلَةِ؛

چون روز خدا را آغاز کردی، صدقه ای بده تا شومی آن روز را از تو دور گرداند و چون شب شد، صدقه ای بده تا شومی آن شب را از تو دور سازد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ نَفَرًا مِنَ الصَّحَابَةِ حِينَ أَمَرُوا بِالنَّفَقَةِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فَقَالُوا: إِنَّا لَا نَدْرِي مَا هَذِهِ النَّفَقَةُ الَّتِي أُمِرْنَا بِهَا فِي أَمْوَالِنَا، فَمَا تُنْفِقُ مِنْهَا؟ فَأَنْزَلَ اللَّهُ: «وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ»، وَكَانَ قَبْلَ ذَلِكَ يُنْفِقُ مَالَهُ حَتَّى مَا يَجِدُ مَا يَتَصَدَّقُ بِهِ، وَ لَا مَالًا يَأْكُلُ حَتَّى يَتَصَدَّقَ عَلَيْهِ؛

ابن عباس می گوید: هنگامی که فرمان انفاق (خرج کردن) در راه خدا نازل شد، گروهی از صحابه نزد پیامبر صلی الله علیه و آله آمدند و عرض کردند: این انفاقی که فرمان یافته ایم تا از اموال خود بپردازیم، نمی دانیم چیست. چه قدر از مالمان را انفاق کنیم؟ پس خداوند، این آیه را نازل فرمود: «از تو می پرسند که چه انفاق کنند. بگو: مازاد را». تا پیش از این آیه، پیامبر صلی الله علیه و آله از مال خود چندان انفاق می کرد که دیگر چیزی نمی یافت تا صدقه بدهد و هیچ غذایی نمی خورد، مگر این که از آن مقداری صدقه می داد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَيُّهَا النَّاسُ! هَذِهِ دَارُ تَرْحٍ لَا دَارُ فَرْحٍ، وَ دَارُ التَّوَاءِ لَا دَارُ اسْتِوَاءٍ فَمَنْ عَرَفَهَا لَمْ يَفْرَحْ لِرَجَاءٍ، وَ لَمْ يَحْزَنْ لَشِقَاءٍ؛

ای مردم! دنیا، سرای اندوه است و نه شادی! و جای دشواری است و نه آسودگی! به همین خاطر، هر کس آن را بشناسد، با امیدی شاد نمی شود و با سختی ای اندوهگین نمی گردد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: الدُّنْيَا دُولٌ، فَمَا كَانَ لَكَ مِنْهَا أَتَاكَ عَلَى ضَعْفِكَ، وَ مَا كَانَ عَلَيْكَ لَمْ تَدْفَعْهُ بِقُوَّتِكَ، وَ مَنْ انْقَطَعَ رَجَاؤُهُ مِمَّا فَاتَ اسْتِرَاحَ بَدْنُهُ، وَ مَنْ رَضِيَ بِمَا رَزَقَهُ اللَّهُ قَرَّتْ عَيْنُهُ؛

دنیا دست به دست می شود. آنچه از آن نصیب تو باشد، اگر ناتوان هم باشی، به تو می رسد و آنچه به زیان تو باشد، به زور نمی توانی آن را از خود دور کنی. هر کس که از آنچه از دستش رفته دل بکند، جسمش آسوده می گردد و هر کس به آنچه خدا روزی اش نموده خشنود شود، چشمش روشن [و دلش شادمان] می گردد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا عَمِلْتَ سَيِّئَةً فَأَخِذْتُ عَنْهَا تَوْبَةً السِّرِّ بِالسِّرِّ وَ الْعَلَانِيَةَ بِالْعَلَانِيَةِ؛

هرگاه کار بدی از تو سر زد، از آن توبه کن، برای گناه پنهانی، توبه پنهانی و برای گناه آشکار، توبه آشکار.

پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ الرِّجَالِ مِنْ أُمَّتِي الَّذِينَ لَا يَتَطَاوَلُونَ عَلَى أَهْلِيهِمْ وَ يَحْتَوْنَ عَلَيْهِمْ وَ لَا يَظْلِمُونَهُمْ؛

بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود خشن نباشند، اهانت نکنند، دلسوزشان باشند و به آنان ظلم نکنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: بُعِثْتُ بِالْخَنِيفَةِ السَّمْحَةِ، وَ مَنْ خَالَفَ سُنَّتِي فَلَيْسَ مِنِّي؛
من برای آوردن دین پاکیزه و آسان، برگزیده شده ام و هر کس با روش من مخالفت کند، از من نیست.

۲۴۱. بهترین احکام، آسان ترین آن است

پیامبر صلی الله علیه و آله: ابْنُ الْأَدْرَعِ: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله رَأَى رَجُلًا يُصَلِّي فَنَظَرَهُ بِبَصَرِهِ سَاعَةً فَقَالَ: أَتَرَاهُ يُصَلِّي صَادِقًا؟ قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، هَذَا أَكْثَرُ أَهْلِ الْمَدِينَةِ صَلَاةً! فَقَالَ: لَا تَسْمِعُهُ فَتُهْلِكُهُ. وَ قَالَ: إِنَّ اللَّهَ إِنَّمَا أَرَادَ بِهَذِهِ الْأُمَّةِ الْيُسْرَ وَ لَا يُرِيدُ بِهِمُ الْعُسْرَ؛

ابن ادرع می گوید: رسول خدا صلی الله علیه و آله مردی را در حال نماز خواندن دیدند و لحظاتی به او نگریستند. سپس فرمودند: آیا فکر می کنی او به راستی نماز می خواند؟ عرض کردم: ای رسول خدا! او از همه مردم مدینه بیشتر نماز می خواند. فرمودند: این حرف را به خود او نگو که نابودش می کنی. سپس فرمودند: خداوند، حقیقتاً خواستار راحتی این امت است و نمی خواهد که آنها به زحمت بیفتند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَسِّرُوا وَ لَا تُعَسِّرُوا، وَ سَكِّنُوا وَ لَا تُنْفِرُوا؛

آسان بگیرید و سخت نگیرید و جذب کنید و فراری ندهید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ لَمْ يَبْعَثْنِي بِالرَّهْبَانِيَّةِ، وَ إِنَّ خَيْرَ الدِّينِ عِنْدَ اللَّهِ الْخَنِيفَةُ السَّمْحَةُ؛

خداوند، مرا برای رهبانیت (گریز از دنیا) نفرستاده است و بهترین دین نزد خدا، دین پاکیزه و آسان است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَجِيءُ الرَّجُلُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ لَهُ مِنَ الْحَسَنَاتِ كَالسَّحَابِ الرُّكَامِ أَوْ كَالْجِبَالِ الرَّوَاسِي فَيَقُولُ: يَا رَبِّ، أَنَّى لِي هَذَا وَ لَمْ أَعْمَلْهَا؟ فَيَقُولُ: هَذَا عِلْمُكَ الَّذِي عَلَّمْتَهُ النَّاسَ يُعْمَلُ بِهِ مِنْ بَعْدِكَ؛

انسان، در روز قیامت می آید و با خود کارهای نیکی چون ابرهای انبوه یا کوه های سر به فلک کشیده دارد، پس می گوید: پروردگارا! این ها را که من انجام نداده ام، اینها از کجایند؟ [خداوند] می فرماید: این، دانش توست که به مردم آموختی و پس از تو، به آن عمل کردند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَعَلِّي عَلَيْهِ السَّلَامُ فِي ذِكْرِ صِفَاتِ الْمُؤْمِنِ - لَا يَرُدُّ الْحَقُّ مِنْ عَدُوِّهِ، لَا يَتَعَلَّمُ إِلَّا لِيَعْلَمَ، وَ لَا يَعْلَمُ إِلَّا لِيَعْمَلَ؛

به علی علیه السلام درباره صفات مؤمن فرمودند: حق را از دشمنش می پذیرد، نمی آموزد مگر برای آن که بداند و نمی داند مگر برای آن که عمل کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا مِنْ مَائِدَةٍ أَعْظَمَ بَرَكَهً مِنْ مَائِدَةٍ جَلَسَ عَلَيْهَا يَتِيمٌ؛ هیچ سفره ای با برکت تر از سفره ای نیست که یتیم بر سر آن بنشیند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا إِلَّا لِإِطْعَامِهِ الطَّعَامَ، وَ صَلَاتِهِ بِاللَّيْلِ وَ النَّاسُ نِيَامٌ؛

خداوند، ابراهیم را به عنوان خلیل خود (دوست صمیمی خود) برگزید، مگر به خاطر غذا دادنش به مردم و نماز شب خواندنش، وقتی همگان در خواب بودند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: قَوْلُنَا: إِنَّ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلُ اللَّهِ فَإِنَّمَا هُوَ مُشْتَقٌّ مِنَ الْخَلَّةِ أَوْ الْخُلَّةِ، فَإِنَّمَا الْخُلَّةُ فَإِنَّمَا مَعْنَاهَا الْفَقْرُ وَ الْفَاقَةُ، وَ قَدْ كَانَ خَلِيلًا إِلَى رَبِّهِ فَقِيرًا، وَ إِلَيْهِ مُنْقَطِعًا، وَ عَنْ غَيْرِهِ مُتَعَفِّفًا مُعْرِضًا مُسْتَغْنِيًا، وَ ذَلِكَ لَمَّا أُرِيدَ قَذْفُهُ فِي النَّارِ فَرَمَى الْمُنْجَنِّيقُ فَبَعَثَ اللَّهُ إِلَى جِبْرِئِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ وَ فَقَالَ لَهُ: أَدْرِكْ عَبْدِي. فَجَاءَهُ فَلَقِيَهُ فِي الْهَوَاءِ، فَقَالَ: كَلَّفَنِي مَا بَدَا لَكَ، قَدْ بَعَثَنِي اللَّهُ لِنُصْرَتِكَ. فَقَالَ: بَلْ حَسْبِيَ اللَّهُ وَ نِعَمَ الْوَكِيلُ، إِنِّي لَا أَسْأَلُ غَيْرَهُ وَ لَا حَاجَةَ إِلَّا إِلَيْهِ. فَسَمَّاهُ خَلِيلَهُ أَيْ فَقِيرَهُ وَ مُحْتَاجَهُ وَ الْمُنْقَطِعَ إِلَيْهِ عَمَّنْ سِوَاهُ؛

این که می گوییم: «ابراهیم، خلیل خداست» کلمه خلیل، برگرفته از خَلَّة یا خُلَّة است. خَلَّة به معنای فقر و نیازمندی است؛ چرا که او نیازمند به پروردگار خود بود و از همه بُرید و به او روی آورد و از غیر او روی گرداند و اظهار بی نیازی کرد و زمانی که خواستند او را در آتش بیندازند و با منجنیق، پرتابش کردند، خداوند به جبرئیل علیه السلام پیغام فرستاد که: بنده ام را دریاب. پس جبرئیل، خود را به ابراهیم - که در میان هوا - بود رسانید و گفت: به هر چه می خواهی مرا فرمان ده که خداوند، مرا برای یاری تو فرستاده است: ابراهیم علیه السلام فرمود: نه! خداوند، مرا کفایت می کند و او خوب حمایتگری است. من جز از او نمی خواهم و به هیچ کس جز او نیازی ندارم. پس خداوند،

او را خلیل خود نامید، یعنی فقیر و نیازمند به خود و کسی که از همه بُریده و به او روی آورده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَلَى مَنْ زَعَمَ أَنَّهُ مَلِكُ الْأَمْلَکِ. لَا مَلِكَ إِلَّا اللَّهُ؛

خشم خدا بر کسی که خیال کند مالک [حقیقی] دنیاست، سخت خواهد بود؛ چرا که مالکی جز خدا نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ نِسَاءِ الْجَنَّةِ: مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ، وَ خَدِيجَةُ بِنْتُ خُوَيْلِدٍ، وَ فَاطِمَةُ بِنْتُ مُحَمَّدٍ، وَ آسِيَةُ بِنْتُ مُزَاحِمٍ امْرَأَةُ فِرْعَوْنَ؛

بهترین زنان بهشت، مریم دختر عمران، خدیجه دختر خویلد، فاطمه دختر محمد و آسیه دختر مزاحم (همسر فرعون) هستند.

پیامبر صلی الله علیه و آله :- أَنَّهُ قَالَ فِي فَاطِمَةَ عَلَيْهَا السَّلَامُ وَ مَا يُصِيبُهَا مِنَ الظُّلْمِ بَعْدَهُ - ثُمَّ تَرَى نَفْسَهَا ذَ لِيلَةً بَعْدَ أَنْ كَانَتْ فِي أَيَّامِ أَبِيهَا عَزِيزَةً، فَعِنْدَ ذَلِكَ يُونِسُهَا اللَّهُ تَعَالَى بِالْمَلَائِكَةِ فَنَادَتْهَا بِمَا نَادَتْ بِهِ مَرْيَمُ بِنْتُ عِمْرَانَ، فَتَقُولُ: يَا فَاطِمَةُ «إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَ طَهَّرَكِ وَ اصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ»، يَا فَاطِمَةُ اقْنَتِي لِرَبِّكِ وَ اسْجُدِي وَ ارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ. ثُمَّ يَبْتَدِي بِهَا الْوَجَعُ فَتَمْرُضُ، فَيَبْعَثُ اللَّهُ إِلَيْهَا مَرْيَمَ بِنْتَ عِمْرَانَ تُمْرِضُهَا وَ تُؤْنِسُهَا فِي عِلَّتِهَا؛

درباره فاطمه و ظلمی که پس از ایشان به وی می شود فرمود: سپس خود را پس از عزّتی که در زمان پدرش داشت، خوار می بیند. این جاست که خدای متعال، فرشتگان را مونس او می کند و آنان با همان ندایی که به مریم کردند، می گویند: ای فاطمه! خداوند، تو را برگزید و پاک کرد و بر همه زنان جهان، سرآمد کرد. ای فاطمه! به پیشگاه پروردگارت راز و نیاز کن و به سجده روی آور و همراه رکوع کنندگان، رکوع کن. آن گاه درد به وی رو می آورد و بیمار می شود و خداوند، مریم دختر عمران را برایش جهت پرستاری می فرستد، که در دوران بیماری اش مونس او می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ مَنْ أَكَلَ الْحَلَالَ صَفَا دِينُهُ، وَ رَقَّ قَلْبُهُ، وَ دَمَعَتْ عَيْنَاهُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ تَعَالَى وَ لَمْ يَكُنْ لِدَعْوَتِهِ حِجَابٌ؛

ای علی! هر کس حلال بخورد، دینش صفا می یابد، رقت قلب پیدا می کند، چشمانش از ترس خداوند متعال پر اشک می شود و برای (استجابت) دعایش مانعی نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْعِبَادَةُ مَعَ أَكْلِ الْحَرَامِ كَالْبِنَاءِ عَلَى الرَّمْلِ - وَ قِيلَ: عَلَى الْمَاءِ؛

عبادت با خوردن حرام، همانند ساختن بنایی است بر روی شن «و به قولی: بر روی آب».

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى حَدَّ لَكُمْ حُدُودًا فَلَا تَتَعَدَّوْهَا ... وَ عَفَا لَكُمْ عَنْ أَشْيَاءَ رَحْمَةً مِنْهُ مِنْ غَيْرِ نِسْيَانٍ فَلَا تَكْلَفُوهَا؛

خدای تبارک و تعالی برای شما حدودی را معین کرده است، پس از آن حدود، خارج نشوید ... و چیزهایی را هم از روی رحمت و مهربانی، نه از سر فراموشی، بر شما بخشیده [و از آنها یاد نکرده] است. پس [برای دانستن آنها و تقید به آنها] خود را به زحمت نیندازید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّهُمْ أَمَرُوا بِأَذْنَى بَقَرَةٍ وَ لَكِنَّهُمْ لَمَّا شَدَّدُوا عَلَى أَنْفُسِهِمْ شَدَّدَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ، وَ أَيْمُ اللَّهِ! لَوْ لَمْ يَسْتَتْنُوا مَا بُيِّنَتْ لَهُمْ إِلَى آخِرِ الْأَبَدِ؛

بنی اسرائیل [در داستان گاو که در سوره بقره آمده است]، به ذبح يك ماده گاو معمولی مکلف شدند؛ اما وقتی بر خودشان سخت گرفتند [و جزئیات بیشتری را درباره آن سؤال کردند]، خدا هم بر آنان سخت گرفت. به خدا قسم چنانچه نمی گفتند «اگر خدا بخواهد» تا ابد برای آنان معلوم نمی شد که گاو مورد نظر، چه گاوی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ كَتَبَ عَلَيْكُمُ الْحَجَّ. فَقَامَ عُكَاشَةُ ابْنُ مِحْصَنٍ - وَ يُرْوَى سُرَاقَةُ بْنُ مَالِكٍ - فَقَالَ: أَفِي كُلِّ عَامٍ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَأَعْرَضَ عَنْهُ، حَتَّى عَادَ مَرَّتَيْنِ أَوْ ثَلَاثًا، فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: وَيْحَكَ! وَ مَا يُؤْمِنُكَ أَنْ أَقُولَ: «نَعَمْ»؟! وَ اللَّهُ وَ لَوْ قُلْتُ: «نَعَمْ» لَوَجِبَتْ، وَ لَوْ وَجِبَتْ مَا اسْتَطَعْتُمْ، وَ لَوْ تَرَكْتُمْ كَفَرْتُمْ. فَأَتْرُكُونِي مَا تَرَكْتُمْ، فَإِنَّمَا هَلَكَ مَنْ كَانَ قَبْلَكُمْ بِكَثْرَةِ سُؤَالِهِمْ وَ اخْتِلَافِهِمْ عَلَى أَنْبِيَائِهِمْ، فَإِذَا أَمَرْتُكُمْ بِشَيْءٍ فَأَتُوا مِنْهُ مَا اسْتَطَعْتُمْ، وَ إِذَا نَهَيْتُكُمْ عَنْ شَيْءٍ فَاجْتَنِبُوهُ؛

خداوند، حج را بر شما واجب کرده است. سُرَاقَةُ بْنُ مَالِكٍ، تعریف می کند که عُكَاشَةُ بْنُ مِحْصَنٍ برخاست و گفت: ای رسول خدا! آیا هر سال، واجب است؟ پیامبر صلی الله علیه و آله به وی اعتنایی نکردند، تا آن که عکاشه، دو یا سه بار سؤالش را تکرار کرد. در این هنگام، رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: «وای بر تو! از کجا مطمئنی که من نمی گویم: آری؟ به خدا قسم، اگر بگویم: آری، حتما بر شما واجب می شود و اگر واجب شود، توان انجام دادن آن را نداری و اگر انجامش ندهید، کافر شده اید. پس تا من شما را به

حال خودتان وا گذاشته ام، شما نیز مرا وا گذارید. در حقیقت، گذشتگان شما، به خاطر سؤال کردن زیاد و پاپیج پیامبران خود شدن، هلاک شدند. پس هرگاه به شما دستوری دادم، در حد توانتان آن را انجام دهید و هرگاه شما را از چیزی نهی کردم، از آن، دوری کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكَلَ الْحَلَالَ أَرْبَعِينَ يَوْمًا نَوَّرَ اللَّهُ قَلْبَهُ. وَ قَالَ: إِنَّ لِلَّهِ مَلَكًا يُنَادِي عَلَى بَيْتِ الْمَقْدِسِ كُلَّ لَيْلَةٍ: مَنْ أَكَلَ حَرَامًا لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ مِنْهُ صَرْفًا وَ لَا عَدْلًا وَ الصَّرْفُ النَّافِلَةُ وَ الْعَدْلُ الْفَرِيضَةُ؛

هر کس چهل روز حلال بخورد، خداوند قلبش را نورانی فرماید. و فرمودند: خدای را فرشته ای است در بیت المقدس که هر شب ندا می دهد: هر کس حرام خورد، خداوند کار مستحب و واجبی را از او قبول نمی کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله :الظُّلْمُ ثَلَاثَةٌ: فَظُلْمٌ لَا يَغْفِرُهُ اللَّهُ وَ ظُلْمٌ يَغْفِرُهُ وَ ظُلْمٌ لَا يَتْرُكُهُ، فَأَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي لَا يَغْفِرُهُ اللَّهُ فَالشِّرْكُ قَالَ اللَّهُ: «إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ» وَ أَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي يَغْفِرُهُ اللَّهُ فَظُلْمُ الْعِبَادِ أَنْفُسَهُمْ فِيمَا بَيْنَهُمْ وَ بَيْنَ رَبِّهِمْ وَ أَمَّا الظُّلْمُ الَّذِي لَا يَتْرُكُهُ اللَّهُ فَظُلْمُ الْعِبَادِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا؛

ظلم، سه قسم است: ظلمی که خدا نمی آمرزد، ظلمی که می آمرزد و ظلمی که از آن نمی گذرد. اما ظلمی که خدا نمی آمرزد، شرک است. خداوند می فرماید: «حقا که شرک ظلمی بزرگ است». و اما ظلمی که خدا می آمرزد، ظلم بندگان به خودشان میان خود و پروردگارشان است. اما ظلمی که خدا از آن نمی گذرد، ظلم بندگان به یکدیگر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّهُ لَيُعْجِبُنِي أَنْ يَحْمِلَ الرَّجُلُ الشَّيْءَ فِي يَدِهِ يَكُونُ مَهْنَأًا لِأَهْلِهِ يَدْفَعُ بِهِ الْكِبَرَ عَنْ نَفْسِهِ؛

به راستی که خوش دارم مرد با خوشحالی و افتخار چیزی را با دست خودش برای خانواده اش ببرد و بدین وسیله تکبر را از خود دور کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله :أَبْعُدْكُمْ بِي شَبَهِهَا: الْبَخِيلُ الْبَذِي الْفَاحِشُ؛

بی شباهت ترین شما به من، آدم بخیل بدزبان بی شرم است.

پیامبر صلی الله علیه و آله :أَرْبَعٌ يُفْسِدْنَ الْقَلْبَ وَ يُنْبِتْنَ النِّفَاقَ فِي الْقَلْبِ كَمَا يُنْبِتُ الْمَاءُ الشَّجَرَ: اسْتِمَاعُ اللَّهْوِ، وَ الْبَذَاءُ، وَ إِثْيَانُ بَابِ السُّلْطَانِ، وَ طَلَبُ الصَّيْدِ ٢٥٧. بزرگ ترین مصیبت ها، نادانی است

چهارچیز، دل را تباه می کند و در آن نفاق می رویاند، همچنان که آب، درخت را می رویاند: گوش دادن به سخنان بیهوده، بدزبانی، رفت و آمد به درگاه حاکمان، و شکار.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ هَرَبَ مِنْ رِزْقِهِ لَتَبِعَهُ حَتَّى يُدْرِكَهُ كَمَا أَنَّ هَرَبَ مِنْ أَجَلِهِ تَبِعَهُ حَتَّى يُدْرِكَهُ. مَنْ خَانَ خِيَانَةً حُسِبَتْ عَلَيْهِ مِنْ رِزْقِهِ وَكُتِبَ عَلَيْهِ وَزُرُّهَا؛

اگر هر يك از شما از روزی خود بگریزد، روزی در پی اش می آید تا به وی برسد، همچنان که اگر از اجل خود بگریزد، اجل به دنبالش می آید تا به وی برسد. و کسی که خیانتی کند [و مالی به دست آورد]، به همان مقدار، از روزی اش کم می شود و گناه آن هم برایش نوشته می گردد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَمْ كُرْ وَ الْخَدِيعَةُ وَ الْخِيَانَةُ فِي النَّارِ؛

نیرنگ و فریب و خیانت، جایشان در جهنم است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلُهُ فَلْيَسْتَتِرْ، فَإِنَّهُ إِذَا لَمْ يَسْتَتِرْ اسْتَحْيَتْ الْمَلَائِكَةُ وَ خَرَجَتْ، وَ حَضَرَتِ الشَّيَاطِينُ.

هرگاه کسی از شما خواست با همسرش آمیزش کند، باید خود را بپوشاند، چرا که اگر نپوشاند، فرشتگان حیا می کنند و خارج می شوند و شیطان حاضر می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ جَامَعَ امْرَأَتَهُ وَ هِيَ حَائِضٌ فَخَرَجَ الْوَلَدُ مَجْذُومًا أَوْ أَبْرَصَ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ؛

هر کس با همسرش در حال حیض، آمیزش کند و فرزندش با جذام یا پیسی متولد شود، کسی جز خود را سرزنش نکند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: تَجَاوَزُوا عَنْ عَثَرَاتِ الْخَاطِئِينَ يَقِيكُمْ اللَّهُ بِذَلِكَ سُوءَ الْأَقْدَارِ؛

از لغزش های خطاکاران، درگذرید که خداوند در عوض آن، شما را از پیشامدهای ناگوار، حفظ خواهد کرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا أُوقِفَ الْعِبَادُ نَادَى مُنَادٍ: لِيَقُمْ مَنْ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَ لِيَدْخُلِ الْجَنَّةَ. قِيلَ: مَنْ ذَا الَّذِي أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ؟ قَالَ: أَلْعَافُونَ عَنِ النَّاسِ؛

هنگامی که بندگان [در صحرای محشر] گردآورده می شوند، آواز دهنده ای جار می زند: کسی که مزدش با خداست؛ برخیزد و به بهشت برود. گفته شد: [ای رسول خدا!] چه کسانی مزدشان با خداست؟ فرمودند: آنها که از مردم، گذشت کرده اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَهْدَى أُمَّتِي الَّذِي يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَ عَدْلًا كَمَا مُلِئْتُ جَوْرًا وَ ظُلْمًا؛

مهدی امت من، کسی است که هنگام پر شدن زمین از بیداد و ظلم، آن را پر از قسط و عدل خواهد کرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَحْمِلُ هَذَا الدِّينَ فِي كُلِّ قَرْنٍ عُدُولٌ يَنْفُونَ عَنْهُ تَأْوِيلَ الْمُبْطِلِينَ وَ تَحْرِيفَ الْغَالِينَ وَ انْتِحَالَ الْجَاهِلِينَ، كَمَا يَنْفِي الْكَبِيرُ خَبَثَ الْحَدِيدِ؛

این دین را در هر نسلی، افراد عادل حفظ می کنند که تفسیرهای غلط اهل باطل و تحریف غلوکنندگان و دستبرد نادانان را از آن، می زدایند، چنان که کوره، زنگار آهن را می زداید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْبَنَاتُ هُنَّ الْمُشْفِقَاتُ الْمُجَهَّزَاتُ الْمُبَارَكَاتُ، مَنْ كَانَتْ لَهُ ابْنَةٌ وَاحِدَةٌ جَعَلَهَا اللَّهُ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ، وَ مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ ابْنَتَانِ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ بِهِمَا، وَ مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ ثَلَاثُ بَنَاتٍ أَوْ مِثْلُهُنَّ مِنَ الْأَخَوَاتِ وَضِعَ عَنْهُ الْجِهَادُ وَ الصَّدَقَةُ؛

دختران، دلسوز، مددکار و بابرکت اند. هر کس يك دختر داشته باشد، خداوند، او را پوششی از دوزخ قرار می دهد و هر کس دو دختر داشته باشد، به خاطر آن وارد بهشت می شود و هر کس سه دختر یا مانند آن خواهر داشته باشد، جهاد و صدقه از او برداشته می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: رَحِمَ اللَّهُ أَبَا الْبَنَاتِ، أَلْبَنَاتُ مُبَارَكَاتٌ مُحَبَّبَاتٌ وَ الْبَنُونَ مُبَشِّرَاتٌ وَ هُنَّ الْبَاقِيَاتُ الصَّالِحَاتُ؛

رحمت خدا بر پدری که دخترانی دارد! دختران، با برکت و دوست داشتنی اند و پسران، مژده آورند. دختران، باقیات الصالحات (بازماندگان شایسته) اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ النَّصْرَ مَعَ الصَّبْرِ، وَ الْفَرَجَ مَعَ الْكُرْبِ، وَ إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا؛

پیروزی، همراه با صبر است و گشایش، همراه با سختی، و مسلماً پس از هر دشواری ای آسایشی خواهد بود (پایان شب سیه، سپید است)

پیامبر صلی الله علیه و آله وَ الَّذِي بَعَثَنِي بِالْحَقِّ بَشِيرًا لَا يُعَذِّبُ اللَّهُ بِالنَّارِ مُوَحَّدًا أَبَدًا؛

سوگند به آن کس که مرا نویددهنده برانگیخت، خداوند هرگز یکتاپرست را در آتش عذاب ندهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَسَّخِيُّ بِمَا مَلَكَ وَ أَرَادَ بِهِ وَجْهَ اللَّهِ، وَ أَمَّا السَّخِيُّ فِي مَعْصِيَةِ اللَّهِ فَحَمَالٌ سَخَطَ اللَّهُ وَ غَضَبَهُ، وَ هُوَ أَبْخَلُ النَّاسِ عَلَى نَفْسِهِ فَكَيْفَ لغيرِهِ!

سخاوتمند، کسی است که مال خود را ببخشد و این کار را برای رضای خدا انجام دهد، اما کسی که در راه معصیت خدا، دست و دل باز باشد، بارکش خشم و ناخشنودی خداست. چنین کسی بخیل ترین مردمان نسبت به خود است، چه رسد به دیگران!

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ كَشَفَ عَوْرَةَ أَخِيهِ الْمُسْلِمِ كَشَفَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ حَتَّى يَفْضَحَهُ بِهَا فِي بَيْتِهِ؛

هر کس عیب و زشتی برادر مسلمان خود را فاش کند، خداوند زشتی او را آشکار سازد، تاجایی که او را در درون خانه اش رسوا سازد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: عِلَامَةُ الصَّابِرِ فِي ثَلَاثٍ: أَوَّلُهَا أَنْ لَا يَكْسِلَ، وَ الثَّانِيَةُ أَنْ لَا يَضْجَرَ، وَ الثَّالِثَةُ أَنْ لَا يَشْكُو مِنْ رَبِّهِ تَعَالَى لِأَنَّهُ إِذَا كَسِلَ فَقَدْ ضَيَّعَ الْحَقَّ، وَ إِذَا ضَجَرَ لَمْ يُؤَدِّ الشُّكْرَ، وَ إِذَا شَكَا مِنْ رَبِّهِ عَزَّ وَ جَلَّ فَقَدْ عَصَاهُ؛

صبور، سه نشانه دارد: اول آن که سستی نمی کند، دوم آن که افسرده و دلتنگ نمی شود و سوم آن که از پروردگار خود شکوه نمی کند؛ زیرا اگر سستی کند، حق را ضایع کرده، و اگر افسرده و دلتنگ باشد، شکر نمی گذارد و اگر از پروردگارش شکوه کند، او را معصیت کرده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلُّ عَمَلٍ مُنْقَطِعٍ عَنْ صَاحِبِهِ إِذَا مَاتَ إِلَّا الْمُرَابِطَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَإِنَّهُ يُنْمَى لَهُ عَمَلُهُ وَ يُجْرَى عَلَيْهِ رِزْقُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛

هر عملی، پس از مرگ صاحبش، از او جدا می شود، مگر عمل کسی که در راه خدا مرزبانی کند؛ عمل چنین کسی رشد می کند و تا روز قیامت، روزی داده می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: رِبَاطُ يَوْمٍ خَيْرٌ مِنْ صِيَامِ شَهْرٍ وَ قِيَامِهِ؛

یک روز مرزبانی، بهتر از یک ماه روزه داری و شب زنده داری است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: رِبَاطُ يَوْمٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ خَيْرٌ مِنَ الدُّنْيَا وَ مَا عَلَيْهَا؛

يك روز مرزبانی در راه خدا، بهتر است از دنیا و هر چه در آن است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثُ خِصَالٍ مَنْ كُنَّ فِيهِ فَقَدِ اسْتَكْمَلَ خِصَالَ الْإِيمَانِ: الَّذِي إِذَا رَضِيَ لَمْ يَدْخُلْهُ رِضَاهُ فِي بَاطِلٍ وَ إِنْ غَضِبَ لَمْ يُخْرِجْهُ مِنَ الْحَقِّ وَ لَوْ قَدَرَ لَمْ يَتَعَاطَ مَا لَيْسَ لَهُ؛

سه ویژگی است که در هر کس یافت شود، ویژگی های ایمان کامل می گردد: آن که وقتی خشنود گردد، خشنودی اش او را به باطل نکشاند و خشمش او را به هنگام خشم، از حق برون نبرد و هر گاه توان یافت، به آنچه از او نیست، دست درازی نکند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنْ اللَّهُ تَعَالَى يَغْفِرُ لِلْمُذْنِبِينَ إِلَّا مَنْ لَا يُرِيدُ أَنْ يُغْفَرَ لَهُ! قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، مَنْ الَّذِي يُرِيدُ أَنْ لَا يُغْفَرَ لَهُ؟! قَالَ: مَنْ لَا يَسْتَغْفِرُ؛

خدای متعال، گناه کاران را می آمرزد، مگر کسی را که خودش نخواهد آمرزیده شود. عرض کردند: ای پیامبر خدا! چه کسی خواهان آن است که آمرزیده نشود؟ فرمودند: کسی که آمرزش نمی طلبد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَكْثَرَ مِنَ الْإِسْتِغْفَارِ جَعَلَ اللَّهُ لَهُ مِنْ كُلِّ هَمٍّ فَرَجًا وَ مِنْ كُلِّ ضَيْقٍ مَخْرَجًا وَ رَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ؛

هر کس بسیار استغفار کند، خدا برای او از هر غمی گشایش، از هر تنگنایی رهایی و از جایی که انتظار ندارد روزی می دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَنَسُ: قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، الرَّجُلُ يَكُونُ حَسَنَ الْعَقْلِ كَثِيرَ الذُّنُوبِ؟ قَالَ: مَا مِنْ آدَمِيٍّ إِلَّا وَ لَهُ ذُنُوبٌ وَ خَطَايَا يَقْتَرِفُهَا، فَمَنْ كَانَتْ سَجِيَّتُهُ الْعَقْلَ وَ عَرِيزَتُهُ الْإِيقِينَ لَمْ تَضُرَّهُ ذُنُوبُهُ. قِيلَ: كَيْفَ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ كَلَّمَا أَخْطَا لَمْ يَلْبَثْ أَنْ تَدَارِكَ ذَلِكَ بِتَوْبَةٍ وَ نَدَامَةٍ عَلَى مَا كَانَ مِنْهُ فَيَمْحُو ذُنُوبَهُ وَ يَبْقَى لَهُ فَضْلٌ يَدْخُلُ بِهِ الْجَنَّةَ؛

انس گوید: سؤال شد: «ای رسول خدا! ممکن است کسی از عقل نیکو برخوردار باشد و گناهان بسیار داشته باشد؟». پیامبر صلی الله علیه و آله فرمودند: هیچ انسانی نیست، مگر این که گناهان و خطاهایی مرتکب می شود، ولی هر کس سرشتش، عقل و نهادش، یقین باشد، گناهانش به او آسیب نمی رساند.

گفته شد: «ای رسول خدا! چگونه است این؟». فرمودند: «زیرا عاقل هرگاه مرتکب

خطایی گردد، بی درنگ آن را با توبه و پشیمانی جبران کند و باین کار، گناهانش را پاک می گرداند و خوبی هایی برایش باقی می ماند که با آن، وارد بهشت می گردد».

پیامبر صلی الله علیه و آله: الصَّدَقَةُ تَدْفَعُ الْبَلَاءَ وَ هِيَ أَنْجَحُ دَوَاءٍ وَ تَدْفَعُ الْقَضَاءَ وَ قَدْ أَبْرَمَ إِبْرَاهِمُ وَ لَا يَذْهَبُ بِالْأَدْوَاءِ إِلَّا الدُّعَاءُ وَ الصَّدَقَةُ؛

صدقه، بلا را دفع می کند و مؤثرترین داروست. صدقه، قضای حتمی را دفع می کند. و درد بیماری ها را چیزی جز دعا و صدقه از بین نبرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَيْسَ الْمِسْكِينُ بِالطَّوَّافِ وَ لَا بِالَّذِي تَرُدُّهُ التَّمْرَةُ وَ التَّمْرَتَانِ وَ اللَّقْمَةُ وَ اللَّقْمَتَانِ وَلَكِنَّ الْمِسْكِينَ الْمُتَعَفِّفُ الَّذِي لَا يَسْأَلُ النَّاسَ شَيْئًا وَ لَا يُفْطِنُ لَهُ فَيَصَّدَّقَ عَلَيْهِ؛

مسکین، نه آن گدای دوره گرد است و نه آن کسی که یکی دو دانه خرما و یکی دو لقمه نان می گیرد و می رود، بلکه مسکین آن ناداری است که مناعت و عزت نفس دارد، به طوری که دست سؤال به سوی مردم دراز نمی کند و کسی به تهیدستی او پی نمی برد تا به وی صدقه دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا مِنْ رَجُلٍ اقْتَطَعَ مَالَ امْرِئٍ مُسْلِمٍ بِيَمِينِهِ إِلَّا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَ أَوْجَبَ لَهُ النَّارَ فَقِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ إِنْ كَانَ شَيْئًا يَسِيرًا؟ قَالَ: وَ إِنْ كَانَ سِوَاكَ مِنْ أَرَاكِ؛

بدون تردید، هر کس با سوگند [دروغ]، مال مسلمانی را به چنگ آورد، خداوند، بهشت را بر او حرام و جهنم را بر او واجب می گرداند. گفتند: ای پیامبر خدا! حتی اگر مالی اندک [و ناچیز] باشد؟! فرمودند: اگر چه مسواکی از [چوب] درخت آراک باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: عَفَرَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لِرَجُلٍ كَانَ مِنْ قَبْلُكَمُ كَانَ سَهْلًا إِذَا بَاعَ، سَهْلًا إِذَا اشْتَرَى، سَهْلًا إِذَا قَضَى، سَهْلًا إِذَا اقْتَضَى؛

خداوند - عز و جل - در میان گذشتگان شما، کسی را آمرزید که در خرید و فروش و در دادن و پس گرفتن قرض، آسان گیر بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا كَثُرَ الزَّانَا بَعْدَى كَثُرَ مَوْتُ الْفُجَاءَةِ وَ إِذَا طُفِّفَ الْمِكْيَالُ أَخَذَهُمُ اللَّهُ بِالسِّنِينَ وَ النَّقْصِ وَ إِذَا مَنَعُوا الزَّكَاةَ مَنَعَتِ الْأَرْضُ بَرَكَاتِهَا مِنَ الزَّرْعِ وَ الثَّمَرِ وَ الْمَعَادِنِ وَ إِذَا جَارُوا فِي الْحُكْمِ تَعَاوَنُوا عَلَى الظُّلْمِ وَ الْعُدْوَانِ وَ إِذَا نَقَضُوا الْعُهُودَ سَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ عَدُوَّهُمْ ... ؛

چون پس از من زنا زیاد شود، مرگ ناگهانی زیاد می شود و چون کم فروشی کنند، خداوند آنان را به قحطی و کمبود مبتلا می گرداند و چون زکات ندهند، زمین، برکات خود مانند غلات و میوه ها و معادن را از آنان دریغ می دارد و چون در قضاوت، ستم نمایند، بر ظلم و تجاوز، یکدیگر را یاری کنند و چون عهد و پیمان ها را بشکنند، خداوند دشمنشان را بر آنان مسلط کند. ...

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَتَيْتُ لَيْلَةً أُسْرِيَ بِي عَلَى قَوْمٍ بَطُونُهُمْ كَالْبُيُوتِ فِيهَا الْحَيَاتُ تُرَى مِنْ خَارِجِ بَطُونِهِمْ. فَقُلْتُ: مَنْ هَؤُلَاءِ يَا جَبْرَائِيلُ؟ قَالَ: هَؤُلَاءِ أَكَلَةُ الرِّبَا؛

شبی که به معراج رفتم بر مردمی گذشتم که شکم هایشان چون خانه ای بود و در آنها مارهایی وجود داشت که از بیرون شکم هایشان دیده می شد. پرسیدم: ای جبرئیل اینها کیستند؟ گفت: اینان رباخوارانند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّهُ مَعَ الْبِرِّ وَ هُمَا فِي الْجَنَّةِ وَ آيَاكُمْ وَ الْكُذْبِ فَإِنَّهُ مَعَ الْفُجُورِ وَ هُمَا فِي النَّارِ؛

شما را سفارش می کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکوکاری همراه است و هر دو در بهشت اند و از دروغگویی بپرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الصِّدْقُ طُمَأْنِينَةٌ وَ الْكُذْبُ رَيْبَةٌ؛

راستگویی، مایه آرامش و دروغگویی، مایه تشویش است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ شَهِدَ شَهَادَةً زُورٍ عَلَى رَجُلٍ مُسْلِمٍ أَوْ ذِمِّيٍّ أَوْ مَنْ كَانَ مِنَ النَّاسِ، عُلِقَ بِلسَانِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ هُوَ مَعَ الْمُنَافِقِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَسْفَلِ مِنَ النَّارِ؛

هر کس درباره انسانی مسلمان یا اهل کتاب یا هر انسان دیگری شهادت دروغ بدهد، در روز قیامت، از زبانش آویزان می شود و همراه منافقان، در طبقه زیرین جهنم خواهد بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : وَ مَنْ شَهِدَ شَهَادَةً حَقًّا لِيُخَيَّ بِهَا حَقَّ أَمْرِي ۚ مُسْلِمٍ أَوْ ذِمِّيٍّ أَوْ مَنْ كَانَ مِنَ النَّاسِ، عُلِقَ بِلسَانِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ هُوَ مَعَ الْمُسْلِمِينَ فِي الدَّرَكِ الْأَعْلَى مِنَ النَّارِ؛

کسی که برای زنده کردن حقّ یک مسلمان، شهادت حقّ بدهد، روز قیامت در حالی آورده می شود که پرتو نور چهره اش، تا چشم کار می کند دیده می شود و خلائق او را به نام و نسب می شناسند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَعَنَ اللَّهُ الْخَمْرَ وَ عَاصِرَهَا وَ غَارِسَهَا وَ شَارِبَهَا وَ سَاقِيَهَا وَ بَائِعَهَا وَ مُشْتَرِيَهَا وَ آكَلَ ثَمَنِهَا وَ حَامِلَهَا وَ الْمَحْمُولَةَ إِلَيْهِ؛

لَعَنَت خدا بر شراب و سازنده شراب و آن کس که درختی را برای تهیه شراب بکارد و بر شرابخوار و ساقی شراب و فروشنده و خریدار آن و کسی که پول شراب فروشی را بخورد و کسی که شرابی را جابه جا کند و کسی که شراب برایش حمل شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تُجَالِسُوا مَعَ شَارِبِ الْخَمْرِ، وَ لَا تُعَوِّدُوا مَرْضَاهُمْ، وَ لَا تُشَيِّعُوا جَنَائِزَهُمْ، وَلَا تُصَلُّوا عَلَى أَمْوَاتِهِمْ فَإِنَّهُمْ كِلَابُ النَّارِ، كَمَا قَالَ اللَّهُ: «إِخْسُوا فِيهَا وَلَا تُكَلِّمُون»؛

با شراب خواران، هم نشین نشوید، و به عیادتشان نروید، جنازه شان را تشییع نکنید، و بر مرده اشان نماز نگزارید؛ زیرا آنان سگ های جهنم هستند، چنان که خداوند فرموده است: «در آتش، گم شوید و با من سخن نگویند».

پیامبر صلی الله علیه و آله: عَنْ شَكْلِ بْنِ حُمَيْدٍ، قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله! عَلَّمَنِي دُعَاءً أَنْتَفَعُ بِهِ. قَالَ: قُلْ: اللَّهُمَّ عَافِنِي مِنْ شَرِّ سَمْعِي وَ بَصَرِي وَ لِسَانِي وَ قَلْبِي، وَ مِنْ شَرِّ مَنِيِّ - يَعْنِي ذَكَرَهُ - ؛

شکل بن حمید گوید: عرض کردم: ای رسول خدا! به من دعایی بیاموزید که از آن بهره بگیرم. فرمودند: بگو «خدایا! مرا از شر گوشم، چشمم، زبانم، قلبم و امیال جنسی ام، سلامتی کرامت کن.

پیامبر علیه السلام: أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ قَلْبٍ لَا يَخْشَعُ، وَ عِلْمٍ لَا يَنْفَعُ، وَ دُعَاءٍ لَا يُسْمَعُ، وَ نَفْسٍ لَا تَشْبَعُ، وَ مِنَ الْجُوعِ فَإِنَّهُ بِئْسَ الضَّجِيعُ؛

خدایا! به تو پناه می برم از دلی که اهل طاعت [و بندگی] نیست و از دانشی که سودی نمی بخشد و از دعایی که شنیده [و اجابت] نمی شود و از نفسی که سیری ناپذیر است و از گرسنگی که بد همدمی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اَللّٰهُمَّ اِنِّیْ اَعُوْذُ بِكَ مِنَ الشَّیْطَانِ الرَّجِیْمِ وَ هَمَزِهِ وَ نَفْحِهِ وَ نَفْثِهِ؛

خدایا! از شیطانِ رانده شده و از وسوسه و سحر و جادویش، به تو پناه می برم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا شَىْءٌ أَكْرَمَ عَلَى اللَّهِ مِنْ ابْنِ آدَمَ. قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَ لَا الْمَلَائِكَةُ؟! قَالَ: الْمَلَائِكَةُ مَجْبُورُونَ، بِمَنْزِلَةِ الشَّمْسِ وَ الْقَمَرِ؛

هیچ چیز نزد خدا گرامی تر از فرزند آدم نیست. عرض شد: ای پیامبر خدا! حتی فرشتگان؟! فرمودند: فرشتگان، همانند خورشید و ماه، مجبور [به اطاعت] اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: فِي قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ لَا دَمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ - : قُمْ عِنْدَ الْمِيزَانِ فَإِنُّظِرْ مَا يُرْفَعُ إِلَيْكَ مِنْ أَعْمَالِهِمْ فَمَنْ رَجَحَ مِنْهُمْ خَيْرُهُ عَلَى شَرِّهِ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فَلَهُ الْجَنَّةُ حَتَّى تَعْلَمَ أَنِّي لَا أُدْخِلُ النَّارَ مِنْهُمْ إِلَّا ظَالِمًا؛

در روز قیامت، خداوند به آدم علیه السلام می فرماید: نزد ترازو بایست و به آنچه از اعمال آنها به طرف تو می آید، بنگر. پس هر کس خوبی هایش به وزن ذره ای بر بدی هایش بچربد، بهشت از آن او خواهد بود، تا بدانی که من جز ستمکار را به جهنم نمی برم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَوَّلُ مَا يَوْضَعُ فِي مِيزَانِ الْعَبْدِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حُسْنُ خُلُقِهِ؛

نخستین چیزی که روز قیامت در ترازوی اعمال بنده گذاشته می شود، اخلاق خوب اوست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَرْكَبَ سَفِينَةَ النَّجَاةِ، وَ يَسْتَمْسِكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى، وَ يَعْتَصِمَ بِحَبْلِ اللَّهِ الْمَتِينِ فَلْيُؤَالَ عَلِيًّا بَعْدِي، وَ لِيُعَادِ عَدُوَّهُ، وَ لِيَأْتِمَّ بِالْإِثْمَةِ الْهُدَاةِ مِنْ وَلَدِهِ، فَإِنَّهُمْ خُلَفَائِي وَ أَوْصِيَائِي ... حِزْبُهُمْ حِزْبِي، وَ حِزْبِي حِزْبُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ، وَ حِزْبُ أَعْدَائِهِمْ حِزْبُ الشَّيْطَانِ؛

هر کس دوست دارد بر کشتی نجات بنشیند و به دستگیره محکم چنگ زند و به ریسمان ناگسستنی خداوند بیاویزد، پس بعد از من، با علی دوستی کند و با دشمنش دشمنی ورزد و از امامان هدایتگر نسل او پیروی کند؛ زیرا که آنان جانشین و وصی من هستند ... حزب آنان، حزب من و حزب من، حزب خدای - عز و جل - است و حزب دشمنان آنان، همان حزب شیطان است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ الْكَلَامِ مَا دَلَّ وَ جَلَّ وَ قَلَّ وَ لَمْ يُمَلَّ؛

بهترین سخن، آن است که قابل فهم و روشن و کوتاه باشد و خستگی نیاورد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ مِنَ الشَّعْرِ لَحِكْمًا، وَ إِنَّ مِنَ الْبَيَانِ لَسِحْرًا؛

برخی از شعرها، حکمت است و برخی از بیان ها، جادو.

پیامبر صلی الله علیه و آله :- لَمَّا سُئِلَ عَنِ الشُّعْرَاءِ - : إِنَّ الْمُؤْمِنَ مُجَاهِدٌ بِسَيْفِهِ وَ لِسَانِهِ، وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَكَأَنَّما يَنْضَحُونَهُمْ بِالنَّبْلِ؛

چون درباره شاعران از ایشان سؤال شد، فرمودند: مؤمن با شمشیر و زبان خود، جهاد می کند. سوگند به آن که جانم در دست اوست، شاعران [مؤمن]، با شعر گفتنشان، مثل آن است که دشمن را تیرباران می کنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله :كَفَى بِالْمَرْءِ فِي دِينِهِ فِتْنَةً أَنْ يَكْثَرَ خَطْوُهُ، وَ يَنْقُصَ عَمَلُهُ، وَ تَقَلَّ حَقِيقَتُهُ، وَ جِيفَةً بِاللَّيْلِ، بَطَالٌ بِالنَّهَارِ، كَسُولٌ هَلُوعٌ رَتَوَعٌ؛

برای آشفته شدن دین انسان، همین بس که خطایش بسیار و عمل صالحش اندک و ارزشش [در نظر مردم] ناچیز باشد، چنان که شب ها را چون مردار [بدون انس با خدا] سپری کند و روزها را به بطالت بگذراند و تنبل و حریص و پُرخور باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله :ذَرُّوا الْمِرَاءَ فَإِنَّهُ لَا تُفْهَمُ حِكْمَتُهُ وَ لَا تُؤْمَنُ فِتْنَتُهُ؛

بگو مگو را کنار بگذارید؛ چرا که در [جریان] آن، نه حکمتی فهمیده می شود و نه از لغزش، گریزی هست.

پیامبر صلی الله علیه و آله :يَا عَلِيُّ ! إِنَّ الْقَوْمَ سَيُفْتَنُونَ بِأَمْوَالِهِمْ، وَ يَمْتَنُونَ بِدِينِهِمْ عَلَى رَبِّهِمْ، وَ يَتَمَنُونَ رَحْمَتَهُ، وَيَأْمَنُونَ سَطْوَتَهُ، وَيَسْتَحِلُّونَ حَرَامَهُ بِالشُّبُهَاتِ الْكَاذِبَةِ وَالْأَهْوَاءِ السَّاهِيَةِ فَيَسْتَحِلُّونَ الْخَمْرَ بِالنَّبِيذِ وَ السُّحْتَ بِالْهَدِيَّةِ، وَ الرَّبَا بِالْبَيْعِ. [قَالَ عَلِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ:] فَقُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ ! فَبَائِ الْمَنَازِلِ أُنْزِلُهُمْ عِنْدَ ذَلِكَ: أِبْمَنْزِلَةِ رِدَّةٍ، أَمْ بِمَنْزِلَةِ فِتْنَةٍ؟ فَقَالَ: بِمَنْزِلَةِ فِتْنَةٍ؛

ای علی! امت من، پس از من، به وسیله ثروت خود، دچار لغزش می شوند و با دین خود، بر پروردگارشان منت می گذارند و با این حال، [باز هم] رحمت او را آرزو می کنند و خود را از عذاب او در امان می دانند، در حالی که حرامش را با توسل به توجیه های ناصحیح و هوس های غفلت آفرین، حلال می سازند، از جمله به نام آب انگور، شراب را و به نام هدیه، رشوه را و به نام خرید و فروش، ربا را جایز می شمردند. عرض کردم: ای رسول خدا! وقتی [امت تو] چنین شدند، آنها را در چه جایگاهی قرار دهم؟ آیا آنها را مُرْتَد [و خارج شده از اسلام] به حساب آورم یا [مسلمان اند؛ امّا] دچار لغزش شده اند؟ فرمودند: [مسلمان اند و] دچار لغزش شده اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَيْكُمْ بِقِيَامِ اللَّيْلِ فَإِنَّهُ دَابُّ الصَّالِحِينَ قَبْلَكُمْ، وَ إِنَّ قِيَامَ اللَّيْلِ قُرْبَةٌ إِلَى اللَّهِ، وَ مَنْهَاةٌ عَنِ الْإِثْمِ، وَ تَكْفِيرُ السَّيِّئَاتِ، وَ مَطْرَدَةٌ الدَّاءِ فِي الْجَسَدِ؛

شب زنده داری کنی که روشِ صالحان پیش از شماس است و شب خیزی [برای عبادت]، وسیله نزدیکی به خدا و دور ماندن از گناه و بخشودگی بدی ها و موجب دفع بیماری ها از بدن است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ فِي الْجَنَّةِ عُرفًا يُرَى ظَاهِرُهَا مِنْ بَاطِنِهَا وَبَاطِنُهَا مِنْ ظَاهِرِهَا، يَسْكُنُهَا مَنْ أَمَّتْ مَنْ أَطَابَ الْكَلَامَ، وَ أَطْعَمَ الطَّعَامَ، وَ أَفْشَى السَّلَامَ، وَ صَلَّى بِاللَّيْلِ وَ النَّاسُ نِيَامٌ؛

در بهشت، اتاق هایی است که بیرونشان از درون و درونشان از بیرون دیده می شود و کسانی از امت من در آنها سکونت می کنند که سخن پاکیزه می گویند و [به گرسنگان] غذا می دهند و صلح [و صفا و مسالمت] را رواج می دهند و در حالی که مردم در خواب اند، نماز شب می خوانند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا يَزَالُ الْعَبْدُ يَقْبَلُ الرَّغْبَةَ وَ الرَّهْبَةَ حَتَّى يَسْفِكَ الدَّمَ الْحَرَامَ، فَإِذَا سَفَكَهُ نُكِسَ قَلْبُهُ، صَارَ كَأَنَّهُ كِيرٌ مُحِمٌّ أَسْوَدَ مِنَ الذَّنْبِ لَا يَعْرِفُ مَعْرُوفًا وَ لَا يُنْكِرُ مُنْكَرًا؛

دل بنده، همیشه پذیرای ترس و امید است، تا آن گاه که خونی را به ناحق بریزد. پس چون خون ریخت، دلش زیر و رو می گردد و بر اثر گناه، مانند کوره آهنگری تفتیده و سیاه می شود و دیگر نه کار خوب را، خوب می داند و نه کار بد را، بد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَزَوَالِ الدُّنْيَا جَمِيعًا أَهْوَنُ عَلَى اللَّهِ مِنْ دَمٍ سَفَكَ بِغَيْرِ حَقٍّ؛

نابود شدن همه دنیا، اهمیتش نزد خدا، کمتر از این است که خونی به ناحق ریخته شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا يَحِلُّ دَمُ امْرِئٍ مُسْلِمٍ يَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَّا بِأَحَدٍ ثَلَاثٍ: رَجُلٌ زَنَى بَعْدَ إِحْصَانٍ فَإِنَّهُ يُرْجَمُ، وَ رَجُلٌ خَرَجَ مُحَارِبًا لِلَّهِ وَ رَسُولِهِ فَإِنَّهُ يُقْتَلُ أَوْ يُصَلَّبُ أَوْ يُنْفَى مِنَ الْأَرْضِ، أَوْ يَقْتُلُ نَفْسًا فَيُقْتَلُ بِهَا؛

ریختن خون مسلمانی که به یگانگی خدا و پیامبری من گواهی می دهد، جایز نیست، مگر در سه مورد: کسی که مرتکب زناي مُحْصَنه شده باشد. چنین کسی باید سنگسار شود. کسی که با سلاح به جنگ خدا و پیامبرش برخیزد. چنین کسی یا کشته می شود یا به دار

آویخته می گردد و یا تبعید می شود، و کسی که دیگری را کشته باشد که در این صورت، باید او را [قصاص کرد و] کشت.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَتُنِي قَوْمٌ بِحَضْرَتِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ عَلَى رَجُلٍ حَتَّى ذَكَرُوا جَمِيعَ خِصَالِ الْخَيْرِ. فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: كَيْفَ عَقَلَ الرَّجُلُ؟ فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ نُخْبِرُكَ عَنْهُ بِاجْتِهَادِهِ فِي الْعِبَادَةِ وَ أَصْنَافِ الْخَيْرِ تَسَاءَلْنَا عَنْ عَقْلِهِ؟! فَقَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: إِنَّ الْأَحْمَقَ يُصِيبُ بِحُفْمِهِ أَعْظَمَ مِنْ فُجُورِ الْفَاجِرِ، وَ إِنَّمَا يَرْتَفِعُ الْعِبَادُ عَدَا فِي الدَّرَجَاتِ وَ يَنَالُونَ الزُّلْفَى مِنْ رَبِّهِمْ عَلَى قَدَرِ عُقُولِهِمْ؛

گروهی در حضور پیامبر اسلام، مردی را ستایش کردند و همه ویژگی های خوب را برایش بر شمردند. رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: «عقل او چگونه است؟». گفتند: «ای رسول خدا! ما از جدیت او در عبادت و دیگر خوبی ها سخن می گوئیم و شما از عقل او می پرسید؟». فرمودند: نادان از روی نادانی، به زشتی هایی بزرگ تر از زشتی های انسان گنه کار، دست می زند. همانا بندگان، به میزان عقلشان در روز قیامت به درجه بالاتر نائل و به پروردگارشان نزدیک می شوند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْخَلْقُ كُلُّهُمْ عِيَالُ اللَّهِ، فَاحْبَبُّهُمْ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ نَفَقَهُمْ لِعِيَالِهِ؛

مردم، همگی خانواده [و نانخور] خدایند و به همین خاطر، محبوب ترین مردم در نزد خدای - عزّ و جلّ - کسی است که به خانواده [و نانخوران] خدا، بیشتر انفاق کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْخَلْقُ كُلُّهُمْ عِيَالُ اللَّهِ، فَاحْبَبُّهُمْ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَنْ نَفَقَهُمْ لِعِيَالِهِ؛

انفاق کنید و متواضعانه رفتار کنید، و انفاق هایتان را بشمارید که آن وقت، به ضرر شما هم شمارش خواهد شد، و به خاطر نسیپارید که اگر چنین کنید، به ضرر شما هم به خاطر سپرده خواهد شد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَقَدْ أَقَامَ نُوحٌ فِي قَوْمِهِ وَ دَعَاهُمْ أَلْفَ سَنَةٍ إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا، ثُمَّ وَصَفَهُمُ اللَّهُ تَعَالَى فَقُلِّلَهُمْ فَقَالَ: «وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ» وَ لَقَدْ تَبِعَنِي فِي سِنِّي أَلْقَلِيلَةَ وَ عُمُرِي الْيُسِيرَ مَا لَمْ يَتَّبِعْ نُوحًا فِي طَوْلِ عُمُرِهِ وَ كِبَرِ سِنِّهِ؛

نوح علیه السلام در میان قوم خود، زندگی کرد و نهصد و پنجاه سال، آنها را به ایمان، دعوت کرد؛ اما خدای متعال، مؤمنان قوم نوح را اندک شمرد و فرموده است: «از قوم او، جز گروهی اندک، کسی ایمان نیاورد»، در حالی که در سال های اندک دعوت من و عمر

کوتاهم، آن اندازه مردم به من گرویده اند که از ایمان آورندگان به نوح علیه السلام با آن عمر طولانی اش بیشتزند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اِضْمَنُوا لِي سِتًّا مِنْ اَنْفُسِكُمْ اَضْمَنْ لَكُمْ الْجَنَّةَ: اُصْدِقُوا اِذَا حَدَّثْتُمْ وَ اَوْفُوا اِذَا وَعَدْتُمْ وَ اَدُّوا اِذَا اَنْتُمُنْتُمْ وَ احْفَظُوا فُرُوجَكُمْ وَ غَضُّوا اَبْصَارَكُمْ وَ كَفُّوا اَيْدِيَكُمْ؛

شش چیز را برای من ضمانت کنید تا من بهشت را برای شما ضمانت کنم: راستی در گفتار، وفای به عهد، بر گرداندن امانت، پاك دامن، چشم بستن از گناه و نگه داشتن دست (از غیر حلال).

پیامبر صلی الله علیه و آله: وَالَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَ لَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَفَلَا أَنْبَأُكُمْ بِشَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفَشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ؛

به خدایی که جان محمد در دست (قدرت) اوست، به بهشت نمی روید تا مؤمن شوید و مؤمن نمی شوید تا یکدیگر را دوست بدارید. آیا می خواهید شما را به چیزی خبر دهم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا دَارُ الْفَرَحِ، لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ يَتَامَى الْمُؤْمِنِينَ؛

در بهشت، خانه ای هست که آن را شادی سرا گویند و جز آنان که یتیمان مؤمنان را شاد کرده اند وارد آن نمی شوند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا بُنَيَّ! لَا تَغْفُلْ عَنْ قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ فَإِنَّ الْقُرْآنَ يُحْيِي الْقَلْبَ وَ يَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ الْبَغْيِ؛

فرزندم! از خواندن قرآن غافل مباش؛ زیرا که قرآن، دل را زنده می کند و از فحشا و زشتی و ستم، باز می دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنْ أَرَدْتُمْ عَيْشَ السُّعْدَاءِ وَ مَوْتَ الشُّهْدَاءِ وَ النَّجَاةَ يَوْمَ الْحَسْرَةِ وَ الظِّلَّ يَوْمَ الْحَرُورِ وَ الْهُدَى يَوْمَ الضَّلَالَةِ، فَادْرُسُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ كَلَامُ الرَّحْمَانِ وَ حِرْزٌ مِنَ الشَّيْطَانِ وَ رُجْحَانٌ فِي الْمِيزَانِ؛

اگر زندگی سعادت‌مندان، مرگ شهیدان، نجات روز حسرت (قیامت)، سایه روز سوزان و هدایت در روز گمراهی را می خواهید، قرآن را یاد بگیرید که آن سخن خدای مهربان است و سپری است در مقابل شیطان و سنگینی در ترازوی اعمال.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَشْبَهَكُمْ بِي؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ! قَالَ: أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا وَ أَلْيَنُكُمْ كَنَفًا وَ أَبَرُّكُمْ بِقَرَابَتِهِ وَ أَشَدُّكُمْ حُبًّا لِأَخْوَانِهِ فِي دِينِهِ وَ أَصْبَرُكُمْ عَلَى الْحَقِّ وَ أَكْظَمُكُمْ لِلْغَيْظِ وَ أَحْسَنُكُمْ عَفْوًا وَ أَشَدُّكُمْ مِنْ نَفْسِهِ إِنْصَافًا فِي الرِّضَا وَ الْغَضَبِ؛

آیا شما را از شبیه ترینان به خودم با خبر نسازم؟ گفتند: آری ای رسول خدا! فرمودند: هر کس خوش اخلاق تر، نرم خوتر، به خویشانش نیکوکارتر، نسبت به برادران دینی اش دوست دارتر، بر حق شکیباتر، خشم را فروخورنده تر، و با گذشت تر و در خرسندی و خشم، با انصاف تر باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا يَسْتَعْنِي رَجُلٌ عَنْ مَشُورَةٍ؛

هیچ کس، از مشورت بی نیاز نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّا أَمَرْنَا مَعَاشِرَ الْأَنْبِيَاءِ بِمُدَارَاةِ النَّاسِ، كَمَا أَمَرْنَا بِإِقَامَةِ الْفَرَائِضِ؛

ما پیامبران، همان گونه که به برپا داشتن واجبات مأمور شده ایم، به مدارا کردن با مردم نیز مأمور شده ایم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الْأَتْقِيَاءَ الْأَبْرَارَ الْأَخْفِيَاءَ الَّذِينَ إِذَا حَضَرُوا لَمْ يُعْرِفُوا وَ إِذَا غَابُوا لَمْ يُفْتَقَدُوا، قُلُوبُهُمْ مَصَابِيحُ الْهُدَى يَنْجُونَ مِنْ كُلِّ غِبْرَاءٍ مُظْلِمَةٍ؛

خداوند تعالی، بندگان پرهیزگار نیکوکار گمنام را دوست دارد؛ کسانی که چون حاضرند، شناخته نمی شوند و آنگاه که غایب اند سراغشان را نمی گیرند، قلب هایشان چراغ های هدایت است و از هر تیرگی و تاریکی، نجات می یابند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَعَالِيَ الْأَخْلَاقِ وَ يَكْرَهُ سَفْسَافَهَا؛

خداوند، خصلت های والای اخلاقی را دوست دارد و از خصلت های پست، بیزار است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اَللّٰهُمَّ ارْزُقْنِيْ حُبَّكَ وَ حُبَّ مَنْ يُحِبُّكَ وَ حُبَّ مَا يُقَرِّبُنِيْ اِلَى حُبِّكَ وَ اجْعَلْ حُبَّكَ اَحَبَّ اِلَيَّ مِنَ الْمَاءِ الْبَارِدِ؛

خدایا! روزی کن مرا محبت خودت و محبت دوستدارانت را و محبت آنچه مرا به تو نزدیک می کند. و محبت خودت را نزد من، از آب خنک، محبوب تر گردان.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مِنَ الْخَيْرِ مَا يُعَجَّلُ؛

خداوند، کار خیری را که به آن شتاب شود، دوست دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ إِذَا حَضَرَ وَقْتُ صَلَاتِكَ فَتَهَيَّأْ لَهَا وَ إِلَّا شَغَلَكَ الشَّيْطَانُ وَ إِذَا نَوَيْتَ خَيْرًا فَعَجِّلْ وَ إِلَّا مَنَعَكَ الشَّيْطَانُ عَنْ ذَلِكَ؛

ای علی! هرگاه وقت نمازت رسید، آماده آن شو، وگرنه شیطان تو را سرگرم می کند و هرگاه قصد [کار] خیری کردی، شتاب کن، وگرنه شیطان تو را از آن باز می دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ اشْتَقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَارَعَ فِي الْخَيْرَاتِ؛

هر کس مشتاق بهشت است، برای انجام خوبی ها، سبقت می گیرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَسَلَّطَ اللَّهُ عَلَى ابْنِ آدَمَ إِلَّا مَنْ خَافَهُ ابْنُ آدَمَ، وَ لَوْ أَنَّ ابْنَ آدَمَ لَمْ يَخَفْ إِلَّا اللَّهَ مَسَلَّطَ اللَّهُ عَلَيْهِ غَيْرَهُ؛

خداوند، بر فرزند آدم مسلط نمی کند مگر کسی را که فرزند آدم از او می ترسد. و اگر فرزند آدم، از کسی جز خدا نمی ترسید، خداوند، دیگری را بر او مسلط نمی کرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا يَمْنَعَنَّ أَحَدَكُمْ رَهْبَةُ النَّاسِ أَنْ يَقُولَ بِحَقِّ إِذَا رَأَهُ أَوْ شَهِدَهُ، فَإِنَّهُ لَا يَقْرَبُ مِنْ أَجَلٍ وَ لَا يُبَاعِدُ مِنْ رِزْقٍ أَنْ يَقُولَ بِحَقِّ، أَوْ يُذَكَّرَ بِعَظِيمٍ؛

آگاه باشید! مبدا ترس از مردم، کسی از شما را پس از دیدن حقیقتی یا شاهد آن بودن، از گفتن حق، باز دارد؛ زیرا گفتن حق و یادآوری امری مهم، نه مرگ را نزدیک می کند و نه روزی را دور می سازد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: تَعَاهَدُوا النَّاسَ بِالتَّذَكُّرَةِ، وَ اتَّبِعُوا الْمَوْعِظَةَ، فَإِنَّهُ أَقْوَى لِلْعَامِلِينَ عَلَى الْعَمَلِ بِمَا يُحِبُّ اللَّهُ وَ لَا تَخَافُوا فِي اللَّهِ لَوْمَةً لَائِمَةً وَ اتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ؛

پیوسته مردم را یادآوری و نصیحت کنید؛ چرا که این کار، برای کسانی که می خواهند به خواسته های خدا عمل کنند، بهترین تقویت کننده است. و نیز در راه خدا، از سرزنش هیچ سرزنش کننده ای نترسید و از خدایی که در پیشگاه او محشور می شوید، پروا کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ! مَنْ دَعَا نَاسًا إِلَى الْهُدَى فَاتَّبَعُوهُ، كَانَ لَهُ مِنَ الْأَجْرِ مِثْلُ أَجُورِهِمْ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أَجُورِهِمْ شَيْءٌ؛

ای علی! هرکس گروهی را به هدایت دعوت کند، و آنان از او پیروی کنند، برای او پاداشی مانند پاداش آنان خواهد بود، بی آن که از پاداش آنان چیزی کاسته شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ ! إِذَا لَمْ يَكُنِ الْعَالَمُ تَقِيًّا تَائِبًا، زَلَّتْ مَوْعِظَتُهُ عَنْ قُلُوبِ النَّاسِ كَمَا تَزِلُّ الْقَطْرَةُ عَنْ بَيْضَةِ النَّعَامَةِ وَ الصَّافَا؛

ای علی! هرگاه عالم، باتقوا و توبه کار نباشد، موعظه اش از دل مردم می لغزد، همچنان که قطره آب از روی تخم شتر مرغ و سنگ صاف می لغزد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنِّي تَارِكٌ فِيكُمْ الثَّقَلَيْنِ، كِتَابَ اللَّهِ وَ عِثْرَتِي أَهْلَ بَيْتِي، مَا إِنْ تَمَسَّكْتُمْ بِهِمَا لَنْ تَضِلُّوا؛

من دو چیز ارزشمند در میان شما می گذارم: کتاب خدا، و عترت و اهل بیت. اگر به آنها چنگ بزنید، هرگز گمراه نمی شوید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَ التَّلَوْنَ فِي دِينِ اللَّهِ فَإِنَّ جَمَاعَةً فِيمَا تَكْرَهُونَ مِنَ الْحَقِّ خَيْرٌ مِنْ فُرْقَةٍ فِيمَا تُحِبُّونَ مِنَ الْبَاطِلِ وَ إِنَّ اللَّهَ سُبْحَانَهُ لَمْ يُعْطِ أَحَدًا بِفُرْقَةٍ خَيْرًا مِمَّنْ مَضَى وَ لَا مِمَّنْ بَقِيَ ؛

از چند رنگی و اختلاف در دین خدا بپرهیزید، زیرا یکپارچگی در آنچه حق است ولی شما آن را ناخوش می دارید، از پراکندگی در آنچه باطل است اما خوشایند شما می باشد، بهتر است. خدای سبحان به هیچ يك از گذشتگان و باقی ماندگان بر اثر تفرقه و جدایی خیر و خوبی عطا نکرده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّمَا مَثَلُ أَهْلِ بَيْتِي فِيكُمْ، كَمَثَلِ سَفِينَةِ نُوحٍ عَلَيْهِ السَّلَامُ، مَنْ دَخَلَهَا نَجَا وَ مَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا غَرِقَ؛

مثل اهل بیت من، همانند کشتی نوح است که هر کس داخل آن شد، نجات یافت و هر کس رهاش کرد، غرق گردید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا وَكِلَ ابْنُ آدَمَ إِلَّا إِلَى مَنْ رَجَاهُ وَ لَوْ أَنَّ ابْنَ آدَمَ لَمْ يَرْجُ إِلَّا اللَّهَ مَا وَكِلَ إِلَى غَيْرِهِ؛

انسان به همان کسی واگذار می شود که به او امید بسته است و اگر انسان جز به خدا امید نبندد، به غیر خدا واگذار نمی شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الْطَّيْرَةُ شِرْكُكَ وَ مَا مِنَّا إِلَّا وَلَكِنَّ اللَّهَ يَذْهَبُهُ بِالتَّوَكُّلِ؛

فال بد زدن، شرك است و هیچ کس از ما نیست مگر این که به نحوی دستخوش فال بد زدن می شود، اما خداوند، با توکل به او آن را از بین می برد.

پیامبر علیه السلام: إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بُعْدَ خَيْرٍ، فَقَهَّهْ فِي الدِّينِ وَ زَهَّدهُ فِي الدُّنْيَا وَ بَصَّرْهُ عُيُوبَهُ؛

خداوند، چون خیر بنده ای را بخواهد، به او فهم دین می دهد و او را به دنیا، بی رغبت می گرداند و به عیوبش، آگاهی می سازد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : قَلِيلُ الْفَقْهِ، خَيْرٌ مِنْ كَثِيرِ الْعِبَادَةِ؛

کسی که اندکی آگاهی از دین داشته باشد، بهتر است از کسی که بسیار عبادت می کند (اما آگاهی ای از دین ندارد).

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ أَطَاعَ اللَّهَ - عَزَّ وَ جَلَّ - ، فَقَدْ ذَكَرَ اللَّهَ وَ إِنِ قَلَّتْ صَلَاتُهُ وَ صِيَامُهُ وَ تِلَاوَتُهُ لِلْقُرْآنِ؛

هر کس خدای - عز و جل - را اطاعت کند، خدا را یاد کرده است، هر چند نماز خواندن و روزه گرفتن و قرآن خواندنش، اندک باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحْسَنُ زِينَةِ الرَّجُلِ السَّكِينَةُ مَعَ إِيْمَانٍ؛

بهترین زینت انسان، آرامش همراه با ایمان است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ رُزِقَ تَقَى، فَقَدْ رُزِقَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

هر کس تقوا، روزی اش شود، خیر دنیا و آخرت، روزی او شده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : قَالَ اللَّهُ - عَزَّ وَ جَلَّ - : إِذَا أَرَدْتُ أَنْ أَجْمَعَ لِلْمُسْلِمِ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ، جَعَلْتُ لَهُ قَلْبًا خَاشِعًا وَ لِسَانًا ذَاكِرًا وَ جَسَدًا عَلَى الْبَلَاءِ صَابِرًا وَ زَوْجَةً مُؤْمِنَةً تَسْرُهُ إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا وَ تَحْفَظُهُ إِذَا غَابَ عَنْهَا فِي نَفْسِهَا وَ مَالِهِ؛

خداوند می فرماید: هرگاه بخواهم، خیر دنیا و آخرت را نصیب مسلمانی کنم، برای او قلبی خاشع، زبانی ذاکر و بدنی صبور در برابر بلا، قرار می دهم و به او زنی مؤمن می دهم که هرگاه به او نظر کند، شادش نماید و هرگاه غایب گردد، حافظ ناموس و مال او باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا أَيُّهَا النَّاسُ! إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَ الشَّيْطَانُ، وَ الْحَقُّ وَ الْبَاطِلُ، وَ الْهُدَى وَ الضَّلَالَةُ، وَ الرُّشْدُ وَ الْغَى، وَ الْعَاجِلَةُ وَ الْأَجَلَةُ وَ الْعَاقِبَةُ، وَ الْحَسَنَاتُ وَ السَّيِّئَاتُ، فَمَا كَانَ مِنْ حَسَنَاتٍ، فَلِلَّهِ وَ مَا كَانَ مِنْ سَيِّئَاتٍ فَلِلشَّيْطَانِ، لَعَنَهُ اللَّهُ؛

ای مردم! جز این نیست که خداست و شیطان ، حق است و باطل ، هدایت است و ضلالت ، رشد است و گمراهی ، دنیاست و آخرت ، خوبی هاست و بدی ها . هر چه خوبی است، از آن خداست و هر چه بدی است، از آن شیطان ملعون است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : اِخْتَبِرُوا النَّاسَ بِأَخْدَانِهِمْ، فَإِنَّ الرَّجُلَ يُخَادِنُ مَنْ يُعْجِبُهُ؛

مردم را از دوستانشان بشناسید؛ زیرا انسان با کسی رفاقت می کند که او را می پسندد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ! أَصْدُقُّ وَ إِنْ ضَرَّكَ فِي الْعَاجِلِ، فَإِنَّهُ يَنْفَعُكَ فِي الْأَجْلِ وَ لَا تَكْذِبُ وَ إِنْ يَنْفَعُكَ فِي الْعَاجِلِ، فَإِنَّهُ يَضُرُّكَ فِي الْأَجْلِ؛

ای علی! راست بگو، اگر چه اکنون به ضررت باشد، ولی در آینده به نفع توست و دروغ نگو، اگر چه در حال حاضر به نفعت باشد، ولی در آینده به ضرر توست.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنْ نَفْسٍ بَرَّةٍ وَ لَا فَاجِرَةٍ إِلَّا وَ تَلَوْمُ نَفْسَهَا يَوْمَ الْقِيَامَةِ، إِنْ عَمِلْتَ خَيْرًا: كَيْفَ لَمْ أَرِدْ، وَ إِنْ عَمِلْتَ شَرًّا، قَالَتْ: لَيْتَنِي! كُنْتُ قَصَرْتُ؛

هیچ نیکوکار و بدکاری نیست، مگر این که در روز قیامت، خودش را سرزنش می کند. اگر خیری انجام داده باشد، می گوید: چرا به آن نیفزودم و اگر شری مرتکب شده باشد، می گوید: ای کاش! مرتکب نمی شدم.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ يَغْفِرُ، يَغْفِرِ اللَّهُ لَهُ وَ مَنْ يَعْفُ، يَعْفُ اللَّهُ عَنْهُ؛

هر کس از خطاها درگذرد، خدایش از او درگذرد و هر کس گذشت کند، خدا نیز از او گذشت کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ الصَّلَاةُ لَوَقْتِهَا، ثُمَّ بَرُّ الْوَالِدَيْنِ، ثُمَّ الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ؛

دوست داشتنی ترین کارها نزد خداوند: نماز اول وقت، سپس نیکی به پدر و مادر و سپس جهاد در راه خداست.

پیامبر صلی الله علیه و آله : الرُّكْعَتَانِ فِي جَوْفِ اللَّيْلِ، أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الدُّنْيَا وَ مَا فِيهَا؛

دو رکعت نماز در دل شب، نزد خدا از دنیا و آنچه در آن است، محبوب تر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَوْ كَانَ عَلَى بَابِ دَارِ أَحَدِكُمْ نَهْرٌ، فَاعْتَسَلَ فِي كُلِّ يَوْمٍ مِنْهُ خَمْسَ مَرَّاتٍ، أَوْ كَانَ يَبْقَى فِي جَسَدِهِ مِنَ الدَّرَنِ شَيْءٌ؟ قُلْنَا: لَا. قَالَ: فَإِنَّ مَثَلَ الصَّلَاةِ كَمَثَلِ النَّهْرِ الْجَارِي، كُلَّمَا صَلَّيْتَ صَلَاةً، كَفَرْتَ مَا بَيْنَهُمَا مِنَ الذُّنُوبِ؛

اگر بر در خانه یکی از شما، جویی بود و هر روز پنج بار خود را در آن می شست، آیا در بدن وی چرکی باقی می ماند؟ گفتیم: نه. فرمودند: پس به راستی، نماز، مانند همان جوی روان است که هرگاه به جا آورده شود، گناهان میان دو نماز را پاک می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِخَيْرٍ مَا تَحَابُّوا وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ وَ أَقَرُّوا الضَّيْفَ، فَإِنْ لَمْ يَفْعَلُوا ابْتَلَوْا بِالسِّنِينَ وَ الْجَدْبِ؛

امّتم، همواره درخیر و خوبی اند تا وقتی که یکدیگر را دوست بدارند، نماز برپا دارند، زکات بدهند و میهمان را گرامی بدارند، پس اگر چنین نکنند، به قحطی و خشک سالی گرفتار می شوند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَمَّا سُئِلَ عَنِ الْخُشُوعِ: التَّوَاضُّعُ فِي الصَّلَاةِ وَ أَنْ يُقْبَلَ الْعَبْدُ بِقَلْبِهِ كُلَّهُ عَلَى رَبِّهِ؛

در پاسخ به این پرسش که خشوع چیست، فرمودند: تواضع در نماز و این که بنده با تمامی قلبش، به پروردگار خود رو کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَيَنْتَهِيَنَّ أَقْوَامٌ مِنْ وَدْعِهِمُ الْجُمُعَاتِ، أَوْ لَيَخْتَمَنَّ عَلَى قُلُوبِهِمْ ثُمَّ لَيَكُونَنَّ مِنَ الْغَافِلِينَ؛

عده ای که نماز جمعه را ترك کرده اند، یا از این کار خود دست بردارند و یا بر دل هایشان مهر زده می شود و آن گاه از غافلان خواهند بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ الْجَنَّةِ؟ مَنْ لَا يَشْغَلُهُ عَنِ الْجُمُعَةِ حَرٌّ شَدِيدٌ وَ لَا بَرْدٌ شَدِيدٌ وَ لَا رَدْعٌ؛

آیا شما را از اهل بهشت آگاه نسازم؟ [اهل بهشت] کسی است که گرما و سرمای شدید و گل و لای، او را از شرکت در نماز جمعه باز ندارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: الصَّبْرُ ثَلَاثَةٌ: صَبْرٌ عِنْدَ الْمُصِيبَةِ، وَ صَبْرٌ عَلَى الطَّاعَةِ وَ صَبْرٌ عَنِ الْمَعْصِيَةِ؛

صبر، سه نوع است: صبر در هنگام مصیبت، صبر بر طاعت و صبر بر ترك گناه.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اسْتَوُوا، تَسْتَوِ قُلُوبُكُمْ وَ تَمَاسَّوْا، تَرَاحَمُوا؛

[در نماز جماعت] صف ها را هماهنگ و منظم نمایید تا دل هایتان هماهنگ شود و به یکدیگر (شانه به شانه) متصل گردید تا با هم مهربان شوید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: صَلَاةُ الْجَمَاعَةِ، أَفْضَلُ مِنْ صَلَاةِ الْفَرْدِ بِخَمْسٍ وَ عِشْرِينَ دَرَجَةً؛

فضیلت نماز جماعت، بیست و پنج برابر نماز فرادا است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: رَكَعَتَيْنِ بِسِوَاكِ، أَحَبُّ إِلَيَّ اللَّهُ - عَزَّ وَ جَلَّ - مِنْ سَبْعِينَ رَكَعَةً بِغَيْرِ سِوَاكِ؛

دو رکعت نماز با مسواک، نزد خداوند - عز و جل - ، محبوب تر از هفتاد رکعت نماز بدون مسواک است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ مَنَعَهُ الصَّوْمُ مِنْ طَعَامٍ يَشْتَهِيهِ، كَانَ حَقًّا عَلَى اللَّهِ أَنْ يُطْعِمَهُ مِنْ طَعَامِ الْجَنَّةِ وَ يَسْقِيَهُ مِنْ شَرَابِهَا؛

هر کس روزه، او را از خوردن غذایی که اشتهای آن را دارد، باز دارد، بر خداست که او را از غذای بهشت، سیرش کند و از نوشیدنی بهشت، به او بنوشاند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اَللّٰهُمَّ اِنَّكَ صُمْنَا وَ عَلَى رِزْقِكَ افْطَرْنَا، فَتَقَبَّلْهُ مِنَّا، ذَهَبَ الظَّمَاءُ وَ ابْتَلَّتِ الْعُرُوقُ وَ بَقِيَ الْاَجْرُ؛

بار خدایا! برای تو، روزه گرفتیم و با روزی تو، افطار می کنیم، پس آن را از ما بپذیر. تشنگی رفت و رگ ها شاداب شد و پاداش ماند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا يَأْمُرُ بِالْمَعْرُوفِ وَ لَا يَنْهَى عَنِ الْمُنْكَرِ إِلَّا مَنْ كَانَ فِيهِ ثَلَاثُ خِصَالٍ: رَفِيقٌ بِمَا يَأْمُرُ بِهِ، رَفِيقٌ فِيمَا يَنْهَى عَنْهُ، عَدْلٌ فِيمَا يَأْمُرُ بِهِ، عَدْلٌ فِيمَا يَنْهَى عَنْهُ؛ عَالِمٌ بِمَا يَأْمُرُ بِهِ، عَالِمٌ بِمَا يَنْهَى عَنْهُ؛

امر به معروف و نهی از منکر نکند مگر کسی که ،سه خصلت در او باشد: در امر و نهی خود مدارا کند، در امر و نهی خود میانه روی نماید و به آنچه امر و نهی می کند، دانا باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا يَزَالُ النَّاسُ بِخَيْرٍ مَا أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ تَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَ التَّقْوَى، فَإِذَا لَمْ يَفْعَلُوا ذَلِكَ، نُزِعَتْ مِنْهُمْ الْبَرَكَاتُ، وَ سُلِّطَ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ، وَ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ نَاصِرٌ فِي الْأَرْضِ وَ لَا فِي السَّمَاءِ؛

تا زمانی که مردم، امر به معروف و نهی از منکر نمایند و در کارهای نیک و تقوا به یاری یکدیگر بشتابند، در خیر و سعادت خواهند بود، اما اگر چنین نکنند، برکت ها از آنان گرفته شود و گروهی بر گروه دیگر سلطه پیدا کنند و نه در زمین یابری دارند و نه در آسمان.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَفْضَلُ الْجِهَادِ مَنْ أَصْبَحَ لَایَهُمْ بِظُلْمٍ أَحَدٍ؛

برترین جهاد آن است که انسان روز خود را آغاز کند در حالی که در اندیشه ستم کردن به احدی نباشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الرَّجُلَ الْقَوِيَ الْمُبْدِئَ الْمُعِيدَ عَلَى الْفَرَسِ الْمُبْدِئِ الْمُعِيدِ؛

خداوند، مرد نیرومندی را که همیشه برای جهاد پا به رکاب است، دوست دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أُعْطِيَ أَرْبَعَ خِصَالٍ فِي الدُّنْيَا فَقَدْ أُعْطِيَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ فَازَ بِحِظِّهِ مِنْهُمَا؛ وَرَعَ يَعْصِمُهُ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ وَ حُسْنُ خُلُقٍ يَعْيشُ بِهِ فِي النَّاسِ وَ حِلْمٌ يَدْفَعُ بِهِ جَهْلَ الْجَاهِلِ وَ زَوْجَةٌ صَالِحَةٌ تُعِينُهُ عَلَى أَمْرِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

به هر کس در دنیا چهار خصلت داده شود، خیر دنیا و آخرت به او داده شده و بهره خویش را از آن دو بر گرفته است: تقوایی که او را از حرام های خدا باز دارد، اخلاق خوشی که با آن در میان مردم زندگی کند، حلمی که با آن جهالت نادان را از خود دور سازد، و زنی شایسته که در کار دنیا و آخرت او را یاری رساند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ فَتَحَ بَابَ مَسْأَلَةٍ فَتَحَ اللَّهُ لَهُ بَابَ فَقْرٍ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مَنْ فَتَحَ بَابَ عَطِيَّةٍ ابْتِغَاءً لَوَجْهِ اللَّهِ أَعْطَاهُ اللَّهُ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

هر کس در درخواستی از مردم را به روی خود باز کند، خداوند برای او در فقری را در دنیا و آخرت باز می کند و هر کس در بخششی را برای مردم به خاطر خدا باز کند، خداوند او را خیر دنیا و آخرت عطا می فرماید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ دَفَعَ غَضَبَهُ دَفَعَ اللَّهُ عَنْهُ عَذَابَهُ وَ مَنْ حَفِظَ لِسَانَهُ سَتَرَ اللَّهُ عَوْرَتَهُ؛

هر کس خشمش را برطرف سازد، خداوند کيفرش را از او بردارد. و هر کس زبانش را نگه دارد، خداوند عیبش را بپوشاند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ نَفَسَ مِنْ مُسْلِمٍ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ الدُّنْيَا نَفَسَ اللَّهُ عَنْهُ كُرْبَةً مِنْ كُرْبِ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَ مَنْ يَسَّرَ عَلَى مُعْسِرٍ يَسَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ مَنْ سَتَرَ عَلَى مُسْلِمٍ سَتَرَ اللَّهُ عَلَيْهِ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

هر کس غمی از غم های دنیا را از مسلمانی برطرف نماید، خداوند غمی از غم های روز قیامت را از او برطرف کند و هر کس بر شخص تنگدستی آسان بگیرد، خداوند در دنیا و

آخرت براو آسان گیرد و هرکس راز مسلمانی را بیپوشاند، خداوند درد دنیا و آخرت راز پوش وی شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَرْبَعَةٌ تَلْزَمُ كُلَّ ذِي حِجَى وَ عَقْلٍ مِنْ أُمَّتِي. قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! مَا هُنَّ؟ قَالَ: اسْتِمَاعُ الْعِلْمِ وَ حِفْظُهُ وَ نَشْرُهُ وَ الْعَمَلُ بِهِ؛

چهار چیز بر هر عاقل و خردمندی از امت من واجب است. گفته شد: «ای پیامبر خدا! آن چهار چیز کدام اند؟». فرمودند: «گوش فرا دادن به دانش، نگهداری، نشر و عمل به آن».

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تَجْلِسُوا مَعَ كُلِّ عَالِمٍ، إِلَّا عَالِمًا يَدْعُوكُمْ مِنَ الْخُمْسِ إِلَى الْخُمْسِ: مِنَ الشُّكِّ إِلَى الْيَقِينِ وَ مِنَ الْعَدَاوَةِ إِلَى النَّصِيحَةِ وَ مِنَ الْكِبَرِ إِلَى التَّوَاضُّعِ وَ مِنَ الرِّيَاءِ إِلَى الْإِخْلَاصِ وَ مِنَ الرَّغْبَةِ إِلَى الزُّهْدِ؛

با هر عالمی ننشینید، مگر عالمی که شما را از پنج چیز، به پنج چیز دعوت کند: از شک به یقین، از دشمنی به خیرخواهی، از تکبر به تواضع، از ریا به اخلاص و از علاقه به دنیا، به بی اعتنایی به آن.

پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ مَعَ الْعِلْمِ وَ شَرُّ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ مَعَ الْجَهْلِ؛

خیر دنیا و آخرت، با دانش و شرّ دنیا و آخرت، با نادانی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ لُقْمَانَ قَالَ لِابْنِهِ: يَا بُنَيَّ! عَلَيْكَ بِمَجَالِسِ الْعُلَمَاءِ وَ اسْتَمْعْ كَلَامَ الْحُكَمَاءِ، فَإِنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْقَلْبَ الْمَيِّتَ بِنُورِ الْحِكْمَةِ كَمَا يُحْيِي الْأَرْضَ الْمَيِّتَةَ بِوَابِلِ الْمَطَرِ؛

لقمان به پسرش گفت: فرزندم! همواره در مجلس دانشمندان باش و سخنان حکیمان را بشنو، که خداوند، دل مرده را به نور حکمت زنده می کند؛ همان گونه که زمین مرده را با باران سیل آسا، زنده می گرداند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَخْلَصَ لِلَّهِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا، ظَهَرَتْ يَنَابِيعُ الْحِكْمَةِ مِنْ قَلْبِهِ عَلَى لِسَانِهِ؛

هر کس چهل روز خود را برای خدا خالص کند، چشمه های حکمت از قلب وی بر زبانش جاری می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: تَعَلَّمُوا الْعِلْمَ، فَإِنَّ تَعْلَمَهُ حَسَنَةٌ وَ مُدَارَسَتَهُ تَسْبِيحٌ وَ الْبَحْثُ عَنْهُ جِهَادٌ وَ تَعْلِيمُهُ مَنْ لَا يَعْلَمُهُ صَدَقَةٌ وَ بَذْلُهُ لِإِهْلِهِ قُرْبَةٌ؛ لِأَنَّ مَعَالِمَ الْحَلَالِ وَ الْحَرَامِ وَ سَائِكَ بِطَالِبِهِ سَبِيلَ الْجَنَّةِ وَ هُوَ أَنِيسٌ فِي الْوَحْشَةِ وَ صَاحِبٌ فِي الْوَحْدَةِ وَ دَلِيلٌ عَلَى السَّرَّاءِ وَ الضَّرَّاءِ وَ سِلَاحٌ عَلَى الْأَعْدَاءِ وَ زَيْنٌ لِلْأَخْلَاءِ. يَرْفَعُ اللَّهُ بِهِ أَقْوَامًا يَجْعَلُهُمْ فِي الْخَيْرِ أَيْمَةً يُقْتَدَى بِهِمْ، تُرْمَقُ أَعْمَالُهُمْ وَ تُقْتَبَسُ آثَارُهُمْ وَ تَرْغَبُ الْمَلَائِكَةُ فِي خِلَّتِهِمْ يَمَسَحُونَهُمْ فِي صَلَاتِهِمْ بِأَجْنِحَتِهِمْ وَ يَسْتَغْفِرُ لَهُمْ كُلُّ شَيْءٍ حَتَّى حِيتَانِ الْبُحُورِ وَ هَوَامِّهَا وَ سِبَاعِ الْبِرِّ وَ أَنْعَامِهَا؛ لِأَنَّ الْعِلْمَ حَيَاةُ الْقُلُوبِ وَ نَوْرُ الْأَبْصَارِ مِنَ الْعَمَى وَ قُوَّةُ الْأَبْدَانِ مِنَ الضَّعْفِ. يُنْزِلُ اللَّهُ حَامِلَهُ مَنَازِلَ الْأَخْيَارِ وَ يَمْنَحُهُ مَجَالِسَ الْأَبْرَارِ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ. بِالْعِلْمِ يُطَاعُ اللَّهُ وَ يُعْبَدُ وَ بِالْعِلْمِ يُعْرَفُ اللَّهُ وَ يُؤْخَذُ وَ بِالْعِلْمِ تَوْصَلُ الْأَرْحَامُ وَ بِهِ يُعْرَفُ الْحَلَالُ وَ الْحَرَامُ وَ الْعِلْمُ إِمَامُ الْعَمَلِ وَ الْعَمَلُ تَابِعُهُ يُلْهِمُهُ اللَّهُ السُّعْدَاءَ وَ يَحْرِمُهُ الْأَشْقِيَاءَ؛

علم بیاموزید که آموختن آن، نیکی است و خواندن و دوره کردن آن، تسبیح و بحث آن، جهاد و آموزشش به کسی که آن را نمی داند، صدقه و بذل آن به اهلش، مایه نزدیکی به خداست؛ چرا که علم، نشان دهنده حلال و حرام است و جوینده اش را به بهشت راهبری می کند و در وحشت، مونس و در تنهایی، همراه و در خوشی و ناخوشی، راهنما و سلاحی علیه دشمنان و زیوری برای همدلان است. خداوند، کسانی را با آن بالا می برد و آنها را پیشوایان نیکی قرار می دهد که به ایشان اقتدای کنند و به اعمالشان می نگرند و از آثارشان استفاده می شود و فرشتگان به دوستی آنها رغبت دارند و با بال هایشان آنها را در نماز لمس می کنند و هر چیزی، حتی ماهیان و جانوران دریاها و درندگان و چهارپایان خشکی برای آنها آمرزش می طلبند؛ چرا که دانش، حیات دلها و روشنایی دیدگان از نابینایی و توانایی پیکرها از ناتوانی است. خدا، حاملان دانش را به جایگاه های برگزیدگان می رساند و مجالس نیکان را در دنیا و آخرت ارزانی شان می گرداند. با علم، خداوند اطاعت و عبادت و شناخته و به خدایی گرفته می شود. با دانش، صله رحم انجام و حلال و حرام شناخته می شود. دانش، پیشوای عمل است و عمل، پیرو آن. خدا، آن را به نیکبختان الهام می کند و تیره بختان را از آن، محروم می دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَعْمَى الْعَمَى الضَّلَالَةُ بَعْدَ الْهُدَى وَ شَرُّ الْعَمَى عَمَى الْقَلْبِ؛

کورترین کوری، کوری گمراهی بعد از هدایت است و بدترین کوری، کوری دل است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ! أَلْعَقْلُ مَا اكْتَسَبَتْ بِهِ الْجَنَّةُ وَ طُلِبَ بِهِ رِضَى الرَّحْمَنِ؛

ای علی! عقل، چیزی است که با آن، بهشت و خشنودی خداوند مهربان به دست می آید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّمَا يُدْرِكُ الْخَيْرُ كُلَّهُ بِالْعَقْلِ، وَ لَا دِينَ لِمَنْ لَا عَقْلَ لَهُ؛

همه خوبی ها، با عقل شناخته می شوند و کسی که عقل ندارد، دین ندارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: قَلْبٌ لَيْسَ فِيهِ شَيْءٌ مِنَ الْحِكْمَةِ، كَبَيْتٍ خَرِبٍ، فَتَعَلَّمُوا وَ

عَلَّمُوا وَ تَفَقَّهُوا وَ لَا تَمُوتُوا جُهَالًا، فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَعْذِرُ عَلَى الْجَهْلِ؛

دلی که در آن حکمت نیست، مانند خانه ویران است؛ پس بیاموزید و تعلیم دهید، بفهمید و نادان نمیرید. به راستی که خداوند، بهانه ای را برای نادانی نمی پذیرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَعَدَلَ النَّاسِ مَنْ رَضِيَ لِلنَّاسِ مَا يَرْضَى لِنَفْسِهِ وَ كَرِهَ لَهُمْ مَا

يَكْرَهُ لِنَفْسِهِ؛

عادل ترین مردم، کسی است که برای مردم، همان را بپسندد که برای خود می پسندد و

برای آنان نپسندد آنچه را برای خود نمی پسندد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَصْبَحَ لَإِيْهِمْ بِظُلْمٍ أَحَدٍ غَفَرَ اللَّهُ مَا اجْتَرَمَ؛

هرکس صبح کند و قصدظلم کردن به کسی رانداشته باشد، خداوند، جرم و گناه او را می بخشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: الصَّدَقَةُ عَلَى وَجْهِهَا وَ اصْطِنَاعُ الْمَعْرُوفِ وَ بِرُّ الْوَالِدَيْنِ وَ

صِلَةُ الرَّحِمِ، تُحَوِّلُ الشَّقَاءَ سَعَادَةً وَ تَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَ تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ؛

صدقه بجا و نیکوکاری و نیکی به پدر و مادر و صله رحم، بدبختی را به خوشبختی تبدیل

و عمر را زیاد و از مرگ بد، جلوگیری می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنْ أَحْبَبْتُمْ أَنْ يُحِبَّكُمْ اللَّهُ وَ رَسُولُهُ فَأَدُّوا إِذَا انْتُمِنْتُمْ وَ اصْدُقُوا

إِذَا حَدَّثْتُمْ وَ أَحْسِنُوا جَوَارَ مَنْ جَاوَرَكُمْ؛

اگر می خواهید که خدا و پیغمبر، شما را دوست بدارند، وقتی امانتی به شما سپردند به

سلامت برگردانید و چون سخن گویند، راست گویند و با همسایگان خود به نیکی رفتار

نمایید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: عَدْلُ سَاعَةٍ، خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً، قِيَامِ لَيْلِهَا وَ صِيَامِ

نهارِهَا؛

ساعتی عدالت، بهتر از هفتاد سال عبادت است که شب هایش به نماز و روزهایش به روزه بگذرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا حَكَمُوا بِغَيْرِ عَدْلٍ، ارْتَفَعَتِ الْبَرَكَاتُ؛

هنگامی که به غیر عدالت حکم کنند، برکت ها از بین می روند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اتَّقَى النَّاسَ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِيمَا لَهُ وَ عَلَيْهِ؛

با تقواترین مردم، کسی است که حق را بگوید؛ به سودش باشد یا به ضررش.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا لَا يَمْنَعَنَّ رَجُلًا مَهَابَةُ النَّاسِ أَنْ يَتَكَلَّمَ بِالْحَقِّ إِذَا عَلِمَهُ، أَلَا إِنَّ أَفْضَلَ الْجِهَادِ كَلِمَةُ حَقٍّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ؛

هان! مبدا ترس از مردم، مانع حق گویی کسی شود که حقیقت را می داند. بدانید که بالاترین جهاد، گفتن سخن حق در برابر حاکم ستمگر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَسَّابِقُونَ إِلَى ظِلِّ الْعَرْشِ، طُوبَى لَهُمْ. قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَمَنْ هُمْ؟ فَقَالَ: الَّذِينَ يَقْبَلُونَ الْحَقَّ إِذَا سَمِعُوهُ وَيَبْذُلُونَهُ إِذَا سُئِلُوهُ وَ يَحْكُمُونَ لِلنَّاسِ كَحُكْمِهِمْ لَا أَنْفُسِهِمْ؛

خوشا به سعادت سبقت جوین به سایه عرش. گفتند: ای رسول خدا! آنان کیانند؟ فرمودند: آنان که چون حق را بشنوند بپذیرند و هرگاه حق از آنان خواسته شود، دریغ نکنند و برای مردم همان گونه قضاوت کنند که برای خود می کنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ آتَاكُمْ مَعْرُوفًا فَكَافِئُوهُ، وَ إِنْ لَمْ تَجِدُوا مَا تُكَافِئُونَهُ فَادْعُوا اللَّهَ لَهُ حَتَّى تَظُنُّوا أَنَّكُمْ قَدْ كَافَيْتُمُوهُ؛

هر کس به شما نیکی کرد، جبران کنید و اگر نتوانستید، آن قدر برای او دعا کنید که مطمئن شوید تلافی کرده اید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ آتَى إِلَيْهِ مَعْرُوفٌ فَوَجَدَ فَلْيُكَافِ، وَ مَنْ لَمْ يَجِدْ فَلْيُثْنِ عَلَيْهِ، فَإِنَّ مَنْ أَثْنَى عَلَيْهِ فَقَدْ شَكَرَهُ، وَ مَنْ كَتَمَهُ فَقَدْ كَفَرَهُ؛

هر کسی که به او احسانی می شود و او توان [جبران] آن را دارد، باید جبران کند و اگر توان [جبران] ندارد، باید از آن، قدردانی کند؛ زیرا کسی که از احسانی قدردانی می کند، در واقع، شکر آن را به جا آورده است و هر کس که احسان دیگران را نادیده می گیرد، در واقع، کفران نعمت کرده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَ إِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ وَ دِينُكُمْ وَاحِدٌ وَ نَبِيِّكُمْ وَاحِدٌ، وَ لَا فَضْلَ لِعَرَبِيٍّ عَلَى عَجَمِيٍّ وَ لَا عَجَمِيٍّ عَلَى عَرَبِيٍّ وَ لَا أَحْمَرَ عَلَى أَسْوَدَ وَ لَا أَسْوَدَ عَلَى أَحْمَرَ إِلَّا بِالتَّقْوَى؛

پروردگار، پدر، دین و پیامبر شما، یکی است، هیچ عربی بر غیر عرب و هیچ غیر عربی بر عرب و هیچ سرخ پوستی بر سیاه پوست و هیچ سیاه پوستی بر سرخ پوست برتری ندارد، جز به تقوا.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَعَزَّ النَّاسِ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ - عَزَّ وَ جَلَّ - ؛
هر کس می خواهد عزیزترین مردم باشد، باید تقوای الهی پیشه کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: جَمَاعُ التَّقْوَى فِي قَوْلِهِ تَعَالَى: «إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ»؛

عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند، به عدالت و نیکی فرمان می دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا رَأَيْتَ مِنْ أَخِيكَ ثَلَاثَ خِصَالٍ، فَأَرْجُهُ: أَلْحِيَاءُ وَ الْأَمَانَةُ وَ الصَّدْقُ؛

هرگاه دربرادر (دینی) خود، سه صفت دیدی، به او امیدوار باش: حیا، امانتداری و راستگویی.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تَنْتَظِرُوا إِلَى كَثْرَةِ صَلَاتِهِمْ وَ صَوْمِهِمْ وَ كَثْرَةِ الْحَجِّ وَ الْمَعْرُوفِ وَ طَنَطْنَتِهِمْ بِاللَّيْلِ، وَلَكِنْ انْظُرُوا إِلَى صِدْقِ الْحَدِيثِ وَ آدَاءِ الْأَمَانَةِ؛

به زیادی نماز و روزه و حج و نیکی و ورد و ذکر شبانه مردم نگاه نکنید، بلکه به راستگویی و امانتداری آنان توجه نمایید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ أَتَقَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ؛

هر کس دوست دارد با تقواترین مردم باشد، باید به خدا توکل کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: مَنْ أَتَقَى النَّاسَ؟ قَالَ: أَمَرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أَوْصَلَهُمْ لِلرَّحِمِ؛

از رسول خدا صلی الله علیه و آله سؤال شد: با تقواترین مردم کیست؟ فرمودند: کسی که بیشتر امر به معروف و نهی از منکر و صله رحم نماید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا يَكُونُ الرَّجُلُ مِنَ الْمُتَّقِينَ حَتَّى يُحَاسِبَ نَفْسَهُ أَشَدَّ مِنْ مُحَاسِبَةِ الشَّرِيكِ شَرِيكُهُ، فَيَعْلَمَ مِنْ آيِنَ مَطْعَمُهُ وَمِنْ آيِنَ مَشْرَبُهُ وَمِنْ آيِنَ مَلْبَسُهُ، أَمِنْ حِلٍّ أَمْ مِنْ حَرَامٍ؛

از تقواییشان نیست مگر کسی که از خود، سخت تر از حسابرسی شریک از شریک، حساب کشی کند؛ و بداند که خوراک، آشامیدنی و لباسش از کجا آمده، آیا از حلال است یا حرام؟

پیامبر صلی الله علیه و آله: اَعْمَلْ بِفَرَائِضِ اللَّهِ تَكُنْ أَتَقَى النَّاسِ؛

به واجبات خدا عمل کن، تا با تقواترین مردم باشی.

پیامبر صلی الله علیه و آله: تَمَامُ التَّقْوَى أَنْ تَتَعَلَّمَ مَا جَهِلْتَ وَ تَعْمَلَ بِمَا عَلِمْتَ؛

تمام تقوا این است که آنچه را نمی دانی، بیاموزی و بدانچه می دانی، عمل کنی.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْعِلْمُ حَيَاةُ الْإِسْلَامِ وَ عِمَادُ الْإِيمَانِ وَ مَنْ عِلِمَ عِلْمًا، أَتَمَّ اللَّهُ لَهُ أَجْرَهُ وَ مَنْ تَعَلَّمَ فَعَمِلَ، عَلَّمَهُ اللَّهُ مَا لَمْ يَعْلَمْ؛

علم، حیات اسلام و تکیه گاه ایمان است و هر کس علمی بیاموزد، خداوند، پاداش او را تمام گرداند و هر کس بیاموزد و عمل کند، خداوند، تعلیم دهد به او آنچه را که نمی داند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: عَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله أَنَّهُ تَلَا... «أَلَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَ الْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا» قَالَ: أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَقْلاً وَ أَوْرَعُ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ وَ أَسْرَعُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ؛

نقل شده که پیامبر صلی الله علیه و آله این آیه را تلاوت فرمودند: «آن کس که مرگ و زندگی را آفرید تا شما را بیازماید که کدام یک از شما بهتر عمل می کنید». سپس فرمودند: (تا بیازماید) کدام یک از شما، عاقل تر، از محرمات الهی، پرهیزکارتر و در طاعت الهی، شتابان تر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا مَاتَ أَحَدُكُمْ فَقَدْ قَامَتْ قِيَامَتُهُ، يَرَى مَا لَهُ مِنْ خَيْرٍ وَ شَرٍّ؛

هرگاه یکی از شما بمیرد، قیامتش برپا می شود و خوبی ها و بدی های خود را می بیند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تُلْهِيكَ الدُّنْيَا وَ شَهَوَاتُهَا، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ: «أَفَحَسِبْتُمْ أَن نَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ»؛

دنیا و هوس های آن تو را سرگرم نکند؛ زیرا خداوند متعال می فرماید: «آیا گمان کردید که شما را بیهوده آفریده ایم و به سوی ما باز گردانده نمی شوید»؟!

پیامبر صلی الله علیه و آله: طُوبَى لِلْمُخْلِصِينَ، أُولَئِكَ مَصَابِيحُ الْهُدَى تَنْجِلِي عَنْهُمْ كُلَّ فِتْنَةٍ ظُلُمَاءٍ؛

خوشا به سعادت بندگان مُخلص خدا! آنان چراغ های هدایت اند که هر فتنه تاریکی، به وسیله آنها برطرف می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي إِذَا صَلَحَا، صَلَحَتْ أُمَّتِي وَ إِذَا فَسَدَا، فَسَدَتْ أُمَّتِي. قِيلَ يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَ مَنْ هُمَا؟ قَالَ: الْفُقَهَاءُ وَ الْأُمَرَاءُ؛

دو گروه از امت من، اگر صالح شوند، امتم صالح می شوند و اگر فاسد شوند، امتم فاسد می شوند. عرض شد: ای رسول خدا! آن دو گروه کدامند؟ فرمودند: عالمان و حاکمان.

پیامبر صلی الله علیه و آله: عُمَالُكُمْ أَعْمَالُكُمْ، كَمَا تَكُونُونَ يُؤَلَّى عَلَيْكُمْ؛

کارگزاران شما [نتیجه]، اعمال شما هستند، همان گونه که هستید، بر شما حکومت می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَنْصِفِ النَّاسَ مِنْ نَفْسِكَ وَ أَنْصَحِ الْأُمَّةَ وَ أَرْحَمْهُمْ، فَإِذَا كُنْتَ كَذَلِكَ وَ غَضِبَ اللَّهُ عَلَى أَهْلِ بَلَدَةٍ أَنْتَ فِيهَا وَ أَرَادَ أَنْ يُنْزَلَ عَلَيْهِمُ الْعَذَابُ، نَظَرَ إِلَيْكَ فَرَحِمَهُمْ بِكَ يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى: «وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهِلِكَ الْقُرَى بِظُلْمٍ وَ أَهْلُهَا مُصْلِحُونَ»؛

با مردم، منصفانه رفتار کن و خیرخواه و مهربان آنان باش؛ زیرا اگر چنین بودی و خداوند، بر مردم آبادی که تو در آن به سر می بری، خشم گرفت و خواست بر آنان عذاب فرو فرستد، به تونگاه می کند و به خاطر تو، به آنان رحم می کند. خدای متعال می فرماید: «و پروردگار تو، هرگز بر آن نبوده که شهرهایی را که مردمش درستکارند، به ستمی، هلاک کند».

پیامبر صلی الله علیه و آله: مِنْ سَعَادَةِ ابْنِ آدَمَ اسْتِخَارَةُ اللَّهِ وَ رِضَاهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ وَ مِنْ شِقْوَةِ ابْنِ آدَمَ تَرْكُهُ اسْتِخَارَةَ اللَّهِ وَ سَخَطُهُ بِمَا قَضَى اللَّهُ؛

از خوشبختی انسان، درخواست خیر از خداوند و خشنودی به خواست اوست. و از بدبختی انسان است که از خدا، درخواست خیر نکند و به خواست او ناخشنود باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيَقُلْ خَيْرًا أَوْ لِيَسْكُتْ؛

هر کس به خدا و روز قیامت ایمان دارد، باید سخن خیر بگوید یا سکوت نماید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا أَوْقَفَ الْعِبَادُ نَادَى مُنَادٍ: لِيَقُمْ مَنْ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ وَ لِيَدْخُلِ الْجَنَّةَ. قِيلَ: مَنْ ذَا الَّذِي أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ؟ قَالَ: الْعَافُونَ عَنِ النَّاسِ؛

هنگامی که بندگان در پیشگاه خدا می ایستند، آوازدهنده ای ندا دهد: آن کس که مزدش با خداست برخیزد و به بهشت رود. گفته می شود: چه کسی مزدش با خداست؟ می گوید: گذشت کنندگان از مردم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اقْبَلِ الْحَقَّ مِمَّنْ آتَاكَ بِهِ، صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ، وَ إِنْ كَانَ بَغِيضًا، وَ ارْجُدِ الْبَاطِلَ عَلَى مَنْ جَاءَ بِهِ، مِنْ صَغِيرٍ أَوْ كَبِيرٍ وَ إِنْ كَانَ حَبِيبًا؛

حق را از هر کس که برایت آورد، کوچک باشد یا بزرگ، بپذیر، هر چند دشمنت باشد و باطل را، کوچک یا بزرگ، هر کس گوید، به خودش برگردان، هر چند دوستت باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: تَعَاَفَوْا تَسْقُطِ الضَّغَائِنُ بَيْنَكُمْ؛

از یکدیگر گذشت کنید، تا کینه های میان شما از بین برود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ عَفَا عَنْ مَظْلَمَةٍ، أَبَدَلَهُ اللَّهُ بِهَا عِزًّا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ؛

هر کس از ظلمی که در حق او شده، گذشت کند، خداوند، به جای آن، در دنیا و آخرت به او عزت می بخشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَقْرَبُكُمْ غَدًا مِنِّي فِي الْمَوْقِفِ، أَصْدَقُكُمْ لِلْحَدِيثِ وَ آدَاكُمْ لِلْأَمَانَةِ وَ أَوْفَاكُمْ بِالْعَهْدِ وَ أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا وَ أَقْرَبُكُمْ مِنَ النَّاسِ؛

نزدیک ترین شما به من در قیامت: راستگوترین، امانتدارترین، وفادارترین به عهد و پیمان، خوش اخلاق ترین و نزدیک ترین شما به مردم است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلْيُفِ إِذَا وَعَدَ؛

هر کس به خدا و روز قیامت ایمان دارد، هرگاه وعده می دهد، باید وفا کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثٌ لَيْسَ لِاحِدٍ مِنَ النَّاسِ فِيهِنَّ رُخْصَةٌ: بَرُّ الْوَالِدَيْنِ مُسْلِمًا كَانَ أَوْ كَافِرًا وَ الْوَفَاءُ بِالْعَهْدِ لِمُسْلِمٍ أَوْ كَافِرًا وَ آدَاءُ الْأَمَانَةِ إِلَى مُسْلِمٍ كَانَ أَوْ كَافِرًا؛

سه چیز است که ترك آن برای هیچ کس جایز نیست: نیکی به پدر و مادر، مسلمان باشند یا کافر؛ وفای به عهد، با مسلمان یا کافر؛ و ادای امانت، به مسلمان یا کافر.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ عَامَلَ النَّاسَ فَلَمْ يَظْلِمْهُمْ وَ حَدَّثَهُمْ فَلَمْ يَكْذِبْهُمْ وَ وَعَدَهُمْ فَلَمْ يَخْلِفْهُمْ فَهُوَ مِمَّنْ كَمَلَتْ مَرْوَتُهُ وَ ظَهَرَتْ عَدَالَتُهُ وَ وَجِبَتْ اخُوَّتُهُ وَ حُرِّمَتْ غَيْبَتُهُ؛

هر کس در معاشرت با مردم به آنان ظلم نکند، دروغ نگوید، خلف وعده ننماید، جوانمردیش کامل، عدالتش آشکار، برادری با او واجب و غیبتش حرام است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ فَهِيَ رَاجِعَةٌ عَلَى صَاحِبِهَا: الْبَغْيُ وَ الْمَكْرُ وَ النَّكَثُ؛

سه خصلت است که در هر کس باشد (آثارش) به خود او بر می گردد: ظلم کردن، فریب دادن و تخلف از وعده.

پیامبر صلی الله علیه و آله: ثَلَاثٌ مَنْ لَمْ تَكُنْ فِيهِ فَلَيْسَ مِنِّي وَ لَا مِنَ اللَّهِ - عَزَّ وَ جَلَّ - .
قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَ مَا هُنَّ؟ قَالَ: حِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلُ الْجَاهِلِ وَ حُسْنُ خُلُقٍ يَعِيشُ بِهِ فِي النَّاسِ وَ وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنِ مَعَاصِي اللَّهِ - عَزَّ وَ جَلَّ - ؛

سه چیز است که هر کس نداشته باشد، نه از من است و نه از خدای - عز و جل - . عرض شد: ای رسول خدا! آنها کدامند؟ فرمودند: بردباری که به وسیله آن جهالت نادان را دفع کند، اخلاق خوش که با آن در میان مردم زندگی کند و پارسایی که او را از نافرمانی خدا باز دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَهُمُّ الْعَبْدُ بِالْحَسَنَةِ فَيَعْمَلُهَا فَإِنْ هُوَ لَمْ يَعْمَلْهَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ حَسَنَةً بِحُسْنِ نِيَّتِهِ، وَ إِنْ هُوَ عَمِلَهَا كَتَبَ اللَّهُ لَهُ عَشْرًا، وَ يَهُمُّ بِالسَّيِّئَةِ أَنْ يَعْمَلَهَا فَإِنْ لَمْ يَعْمَلْهَا لَمْ يُكْتَبْ عَلَيْهِ شَيْءٌ وَ إِنْ هُوَ عَمِلَهَا أَجَلَ سَبْعِ سَاعَاتٍ، وَ قَالَ صَاحِبُ الْحَسَنَاتِ لِصَاحِبِ السَّيِّئَاتِ وَ هُوَ صَاحِبُ الشَّمَالِ لَا تَعْجَلْ عَسَى أَنْ يُتْبِعَهَا بِحَسَنَةٍ تَمْحُوهَا، فَإِنَّ اللَّهَ - عَزَّ وَ جَلَّ - يَقُولُ: «إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ» أَوْ الْإِسْتِغْفَارِ، فَإِنْ هُوَ قَالَ: أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَ الشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ذُو الْجَلَالِ وَ الْإِكْرَامِ وَ آتَوْبُ إِلَيْهِ، لَمْ يُكْتَبْ عَلَيْهِ شَيْءٌ، وَ إِنْ مَضَتْ سَبْعُ سَاعَاتٍ وَ لَمْ يُتْبِعَهَا بِحَسَنَةٍ وَ اسْتَغْفَرَ قَالَ صَاحِبُ الْحَسَنَاتِ لِصَاحِبِ السَّيِّئَاتِ: أَكْتُبْ عَلَى الشَّقِيِّ الْمَحْرُومِ؛

بنده، قصد می کند کار خوبی انجام دهد، اگر [مانعی پیش می آید و] آن کار را انجام ندهد، خداوند به سبب نیت خوب او يك ثواب برایش می نویسد و اگر آن را انجام دهد، ده ثواب برایش می نویسد و اگر تصمیم بگیرد کار بدی انجام بدهد، اگر آن را انجام ندهد، گناهی برایش نوشته نمی شود و اگر انجامش دهد، هفت ساعت مهلت داده می شود و فرشته مأمور ثبت خوبی ها، به فرشته ثبت بدی ها که فرشته سمت چپ است، می گوید: شتاب مکن. شاید به دنبال آن کار بد، کار خوبی انجام دهد که آن بدی را پاک نماید؛ زیرا خدای - عزّ و جلّ - می فرماید: «همانا، خوبی ها، بدی ها را از بین می برند» یا شاید آمرزش بخواهد. پس اگر بگوید: «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ وَآتُوبُ إِلَيْهِ» گناهی بر او نوشته نمی شود؛ ولی چنانچه هفت ساعت بگذرد و بعد از آن گناه، ثوابی نکند و آمرزش نخواهد، فرشته مأمور ثبت خوبی ها، به فرشته مأمور ثبت بدی ها و گناهان می گوید: بنویس بر ضدّ این بدبخت محروم!

پیامبر صلی الله علیه و آله: عَلَيْكُمْ بِالصِّدْقِ فَإِنَّهُ مَعَ الْبِرِّ وَ هُمَا فِي الْجَنَّةِ وَ إِيَّاكُمْ وَ الْكُذْبَ فَإِنَّهُ مَعَ الْفُجُورِ وَ هُمَا فِي النَّارِ؛

شما راسفارش می کنم به راستگویی، که راستگویی با نیکی همراه است و هر دو در بهشت اند و از دروغگویی بپرهیزید که دروغگویی همراه با بدکاری است و هر دو در جهنم اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَنَا زَعِيمٌ بِبَيْتٍ فِي رَبَضِ الْجَنَّةِ وَ بَيْتٍ فِي وَسْطِ الْجَنَّةِ وَ بَيْتٍ فِي أَعْلَى الْجَنَّةِ، لِمَنْ تَرَكَ الْمِرَاءَ وَ إِنْ كَانَ مُحِقًّا وَ لِمَنْ تَرَكَ الْكُذْبَ وَ إِنْ كَانَ هَازِلًا وَ لِمَنْ حَسَنَ خُلُقَهُ؛

من برای کسی که بگومگو را رها کند، هرچند حق با او باشد، و برای کسی که دروغ گفتن را اگر چه به شوخی باشد، ترك گوید، و برای کسی که اخلاقش را نیکو گرداند، خانه ای در حومه بهشت و خانه ای در مرکز بهشت و خانه ای در بالای بهشت ضمانت می کنم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَيُّمَا مُسْلِمَيْنِ تَهَاجَرَا فَمَكَّتَا ثَلَاثًا لَا يَصْطَلِحَانِ إِلَّا كَانَا خَارِجَيْنِ مِنَ الْإِسْلَامِ، وَلَمْ يَكُنْ بَيْنَهُمَا وَلَايَةٌ فَأَيُّهُمَا سَبَقَ إِلَى كَلَامِ أَخِيهِ كَانَ السَّابِقَ إِلَى الْجَنَّةِ يَوْمَ الْحِسَابِ؛

دو مسلمانی که سه روز با هم قهر کنند و آشتی ننمایند، هر دو از اسلام بیرون می روند و میان آنان هیچ پیوند دینی نیست. و هر کدام از آنها پیش از دیگری با برادرش حرف بزنند، در روز قیامت زودتر به بهشت می رود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ الْأَخْتِلَافَ وَ التَّنَازُعَ وَ التَّشَبُّطَ، مِنْ أَمْرِ الْعَجَزِ وَ الضَّعْفِ وَ هُوَ مِمَّا لَا يُحِبُّهُ اللَّهُ وَ لَا يُعْطَى عَلَيْهِ النَّصْرَ وَ الظَّفَرَ؛

اختلاف و کشمکش و پشت هم اندازی، از ناتوانی و سستی است و خداوند، نه آن را دوست دارد و نه با آن یاری و پیروزی می دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ أَنْ تُسْتَجَابَ دَعْوَتُهُ وَأَنْ تُكْشَفَ كُرْبَتُهُ فَلْيُفَرِّجْ عَنْ مُعْسِرٍ؛

هر کس می خواهد دعایش مستجاب شود و غمش از بین برود، باید گره از کار گرفتاری باز کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: الطَّاعِمُ الشَّاكِرُ، لَهُ مِنَ الْأَجْرِ كَأَجْرِ الصَّائِمِ الْمُحْتَسِبِ، وَ الْمُعَافَى الشَّاكِرُ، لَهُ مِنَ الْأَجْرِ كَأَجْرِ الْمُبْتَلَى الصَّابِرِ، وَ الْمُعْطَى الشَّاكِرُ، لَهُ مِنَ الْأَجْرِ كَأَجْرِ الْمَحْرُومِ الْقَانِعِ؛

سیر سپاسگزار، اجرش همانند روزه داری است که برای خدا روزه می گیرد. تندرست سپاسگزار، همانند آن اجری را دارد که بیمار شکیب، و بخشنده سپاسگزار، همان اجر را دارد که تنگدست قانع.

پیامبر صلی الله علیه و آله: جِمَاعُ الْخَيْرِ خَشْيَةُ اللَّهِ؛

عصاره همه خوبی ها، ترس از خداست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْبُكَاءُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ نَجَاةٌ مِنَ النَّارِ؛

گریه از ترس خدا، مایه نجات از دوزخ است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ عَامَلَ النَّاسَ فَلَمْ يَظْلِمْهُمْ وَ حَدَّثَهُمْ فَلَمْ يَكْذِبْهُمْ وَ وَعَدَهُمْ فَلَمْ يَخْلِفْهُمْ فَهُوَ مِمَّنْ كَمُلَتْ مَرْوَعَتُهُ وَ ظَهَرَتْ عِدَالَتُهُ وَ وَجِبَتْ أُخُوَّتُهُ وَ حُرِمَتْ غَيْبَتُهُ؛

هر کس در معاشرت با مردم به آنان ظلم نکند، دروغ نگوید و خلف وعده ننماید، جوانمردیش کامل، عدالتش آشکار، برادری با او واجب و غیبتش حرام است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: وَ الَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تُؤْمِنُوا وَ لَا تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَوْ لَا أَدُلُّكُمْ عَلَى شَيْءٍ إِذَا فَعَلْتُمُوهُ تَحَابَبْتُمْ؟ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ؛

به خدایی که جانم در اختیار اوست، وارد بهشت نمی شوید مگر مؤمن شوید و مؤمن نمی شوید، مگر این که یکدیگر را دوست بدارید. آیا می خواهید شما را به چیزی راهنمایی کنم که با انجام آن، یکدیگر را دوست بدارید؟ سلام کردن بین یکدیگر را رواج دهید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَهْلِ النَّارِ؟ كُلُّ عَتَلٍ جَوَاطٍ مُسْتَكْبِرٍ؛**

آیا شما را از اهل دوزخ آگاه نکنم؟ هر درشتخویِ خشنِ متکبر.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **يُعَذِّبُ اللَّهُ اللِّسَانَ بِعَذَابٍ لَا يُعَذِّبُ بِهِ شَيْئًا مِنَ الْجَوَارِحِ. فَيَقُولُ: أَيْ رَبِّ! عَذَّبْتَنِي بِعَذَابٍ لَمْ تُعَذِّبْ بِهِ شَيْئًا؟! فَيُقَالُ لَهُ: خَرَجْتَ مِنْكَ كَلِمَةً فَبَلَغْتَ مَشَارِقَ الْأَرْضِ وَ مَغَارِبَهَا، فَسُفِكَ بِهَا الدَّمُ الْحَرَامُ وَ انْتَهَبَ بِهَا الْمَالُ الْحَرَامُ وَ انْتَهَكَ بِهَا الْفَرْجُ الْحَرَامُ؛**

خداوند! زبان را عذابی دهد که هیچ يك از اعضای دیگر را چنان عذابی ندهد. زبان گوید: ای پروردگار! مرا عذابی دادی که هیچ چیز را چنان عذاب ندادی؟! در پاسخش گفته شود: سخنی از تو بیرون آمد و به شرق و غرب زمین رسید و به واسطه آن خونی به ناحق ریخته شد و مالی به غارت رفت و ناموسی هتک شد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **الذَّنْبُ شَوْمٌ عَلَى غَيْرِ فَاعِلِهِ إِنْ عَيَّرَهُ ابْتُلِيَ بِهِ وَ إِنْ أَغْتَابَهُ آثَمَ وَ إِنْ رَضِيَ بِهِ شَارَكُهُ؛**

گناه برای غیر گناهکار نیز شوم است. اگر گناهکار را سرزنش کند، به آن مبتلا می شود، اگر از او غیبت کند گناهکار شود و اگر به گناه او راضی باشد، شریک وی است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **يُؤْتَى بِأَحَدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يَوْفَقُ بَيْنَ يَدَيِ اللَّهِ وَ يُدْفَعُ إِلَيْهِ كِتَابُهُ فَلَا يَرَى حَسَنَاتِهِ، فَيَقُولُ: إِلَهِي! لَيْسَ هَذَا كِتَابِي فَأَنَّى لَا أَرَى فِيهَا طَاعَتِي! فَيُقَالُ لَهُ: إِنَّ رَبَّكَ لَا يَضِلُّ وَ لَا يَنْسِي. ذَهَبَ عَمَلُكَ بِاغْتِيَابِ النَّاسِ. ثُمَّ يُؤْتَى بِآخَرٍ وَ يُدْفَعُ إِلَيْهِ كِتَابُهُ فَيَرَى فِيهِ طَاعَاتٍ كَثِيرَةً، فَيَقُولُ: إِلَهِي مَا هَذَا كِتَابِي فَأَنَّى مَا عَمِلْتُ هَذِهِ الطَّاعَاتِ! فَيُقَالُ: لَا إِنَّ فُلَانًا اغْتَابَكَ فَدَفَعْتُ حَسَنَاتُهُ إِلَيْكَ؛**

روز قیامت، فردی را می آورند و او را در پیشگاه خداوند نگه می دارند و کارنامه اش را به او می دهند، اما حسنات خود را در آن نمی بیند. عرض می کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من در آن، طاعات خود را نمی بینم! به او گفته می شود: پروردگار تو، نه خطا می کند و نه فراموش. عمل تو به سبب غیبت کردن از مردم بر باد رفت. سپس مرد دیگری را می آورند و کارنامه اش را به او می دهند. در آن طاعت بسیاری را مشاهده

می کند. عرض می کند: الهی! این کارنامه من نیست! زیرا من این طاعات را بجا نیاورده ام! گفته می شود: فلانی از تو غیبت کرد، حسنات او به تو داده شد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: شَرُّ النَّاسِ الظَّالِمُونَ وَ شَرُّ الظَّالِمِينَ الْمُتَجَسِّسُونَ وَ شَرُّ الْمُتَجَسِّسِينَ الْقَوَالُونَ وَ شَرُّ الْقَوَالِينَ الْهَتَّاكُونَ؛

بدترین مردم، بدگمانانند و بدترین بدگمانان، تجسس کنندگانند و بدترین تجسس کنندگان، بازگوکنندگانند و بدترین بازگوکنندگان، پرده درانند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْغِيْبَةُ أَسْرَعُ فِي دِينِ الرَّجُلِ الْمُسْلِمِ مِنَ الْأَكْلَةِ فِي جَوْفِهِ؛

غیبت کردن، در (نابودی) دین مسلمان، مؤثرتر از خوره در درون اوست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْتَّرَعُونَ عَنْ ذِكْرِ الْفَاجِرِ حَتَّى يَعْرِفَهُ النَّاسُ؟! فَادْكُرُوا الْفَاجِرَ بِمَا فِيهِ يَحْذَرُهُ النَّاسُ؛

آیا از بردن نام بدکار برای این که مردم او را بشناسند خودداری می کنید؟ بدکار را با اعمال و کردارش معرفی کنید، تا مردم از او برحذر باشند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ سَتَرَ أَخَاهُ فِي فَاحِشَةٍ رَأَاهَا عَلَيْهِ، سَتَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؛

هر کس از برادر [دینی] خود، کار زشتی مشاهده کند و آن را بپوشاند، خداوند، در دنیا و آخرت، عیب پوش او خواهد بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اتَّقُوا دَعْوَةَ الْمَظْلُومِ وَ إِنْ كَانَ كَافِرًا فَإِنَّهَا لَيْسَ دُونَهَا حِجَابٌ؛

از نفرین مظلوم بترسید اگرچه کافر باشد؛ زیرا در برابر نفرین مظلوم، پرده و مانعی نیست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ النَّاسَ إِذَا رَأَوْا الظَّالِمَ فَلَمْ يَأْخُذُوا عَلَى يَدَيْهِ أَوْشَكَ أَنْ يَعْمَهُمُ اللَّهُ بِعِقَابٍ مِنْهُ؛

مردم آنگاه که ظالم را ببینند و او را باز ندارند، انتظار می رود که خداوند همه را به عذاب خود گرفتار سازد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: ادَّبُوا أَوْلَادَكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِهِمْ. قِيلَ: وَ كَيْفَ ذَلِكَ يَا رَسُولَ اللَّهِ؟ فَقَالَ: بِإِطْعَامِهِمُ الْحَلَالَ؛

فرزندانتان را در رحم مادرانشان تربیت کنید. سؤال شد: این چطور ممکن است، ای رسول خدا؟ فرمودند: با خوراندن غذای حلال (به مادرانشان).

پیامبر صلی الله علیه و آله: بَيْتٌ لَا صَبِيَّانَ فِيهِ لَا بَرَكَهَ فِيهِ؛

خانه ای که کودک در آن نباشد، برکت ندارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَصَابَ فِي الدُّنْيَا ذَنْبًا فَعُوقِبَ بِهِ، فَإِنَّهُ أَعْدَلُ مِنْ أَنْ يُثَنَّى عُقُوبَتُهُ عَلَى عَبْدِهِ، وَمَنْ أَذْنَبَ ذَنْبًا فِي الدُّنْيَا فَسَتَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ، فَإِنَّهُ أَكْرَمُ مِنْ أَنْ يَعُودَ فِي شَيْءٍ قَدْ عَفَا عَنْهُ؛

هر کس در دنیا به گناهی گرفتار شود و به خاطر آن، مجازات گردد، خداوند، عادل تر از آن است که [در قیامت] مجازات آن گناه را بر بنده اش تکرار نماید و هرکس در دنیا گناهی مرتکب شود و خداوند، آن را بپوشاند (ببخشد)، خدا بزرگوارتر از آن است که عفو خود را باز پس گیرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ ... ! لَا تُصَادِقْ أَكَلَ الرَّبَا فَإِنَّهُ يُبَارِزُ اللَّهَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ تَعَالَى قَالَ: «فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا فَأَذْنُوا بِحَرْبٍ مِنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ»؛

ای علی! با رباخوار رفاقت نکن؛ زیرا او با خداوند به مبارزه برخاسته. چون خداوند متعال می فرماید: «اگر دست از رباخواری برنداشتید، پس به خدا و رسولش اعلان جنگ دهید».

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَكَلَ الرَّبَا مَلَأَ اللَّهُ - عَزَّ وَ جَلَّ - بَطْنَهُ مِنْ نَارِ جَهَنَّمَ بِقَدْرِ مَا أَكَلَ، وَإِنْ اِكْتَسَبَ مِنْهُ مَالًا لَا يَقْبَلُ اللَّهُ تَعَالَى مِنْهُ شَيْئًا مِنْ عَمَلِهِ، وَلَمْ يَزَلْ فِي لَعْنَةِ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ مَا كَانَ عِنْدَهُ مِنْهُ قِيرَاطٌ (وَاحِدٌ)؛

هر کس ربا بخورد، خداوند - عَزَّ وَ جَلَّ - به اندازه ربایی که خورده، شکمش را از آتش دوزخ پر کند و اگر از طریق ربا، مالی به دست آورد، خدای تعالی هیچ عمل او را نپذیرد و تا زمانی که قیراطی (کمترین مقدار) از مال ربا نزدش باشد، پیوسته خداوند و فرشتگانش او را نفرین کنند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا ظَهَرَ الزَّنا وَ الرَّبَا فِي قَرْيَةٍ، فَقَدْ أَحَلَّوْا بِنَفْسِهِمْ عَذَابَ اللَّهِ؛

هرگاه زنا و ربا در جایی آشکار شود، مردم آنجا خود را در عذاب خدا افکنده اند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: دَخَلْتُ الْجَنَّةَ فَرَأَيْتُ عَلَى بَابِهَا: الصَّدَقَةُ بِعَشْرَةٍ وَ الْقَرْضُ بِثَمَانِيَةِ عَشْرٍ. فَقُلْتُ: يَا جِبْرِئِيلُ! كَيْفَ صَارَتِ الصَّدَقَةُ بِعَشْرَةٍ وَ الْقَرْضُ بِثَمَانِيَةِ عَشْرٍ؟ قَالَ: لِأَنَّ الصَّدَقَةَ تَقَعُ عَلَى يَدِ الْغَنِيِّ وَ الْفَقِيرِ وَ الْقَرْضُ لَا يَقَعُ إِلَّا فِي يَدِ مَنْ يَحْتَاجُ إِلَيْهِ؛

وارد بهشت شدم، دیدم بر در آن نوشته است: (ثواب) صدقه، ده برابر است و قرض هجده برابر. گفتم: ای جبرئیل! چرا صدقه ده برابر و قرض هجده برابر است؟ گفت: زیرا صدقه به دست نیازمند و بی نیازی می رسد، اما قرض جز به دست کسی که به آن نیاز دارد، نمی رسد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَخَذَ أَمْوَالَ النَّاسِ يُرِيدُ آدَاءَهَا، آدَى اللَّهُ عَنْهُ وَ مَنْ أَخَذَهَا يُرِيدُ إِتْلَافَهَا أَتْلَفَهُ اللَّهُ؛

هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد پرداخت آن را داشته باشد، خداوند، آن را بپردازد (او را یاری می کند) و هر کس اموال مردم را بگیرد و قصد تلف کردن داشته باشد، خداوند، آن را تلف کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَقْرَضَ مَلْهُوفاً فَأَحْسَنَ طَلَبَتْهُ اسْتِثْنَاءُ الْعَمَلِ وَ أَعْطَاهُ اللَّهُ بِكُلِّ دِرْهَمٍ أَلْفَ قَنْطَارٍ مِنَ الْجَنَّةِ؛

هر کس به گرفتار و درمانده ای، قرض بدهد و در پس گرفتن آن، خوش رفتاری کند، [گناهانش پاک شده] اعمالش را دوباره شروع می کند و خداوند در برابر هر درهم، هزار قنطار (ثروتی فراوان) در بهشت به او عطا کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ اخْتِاجَ إِلَيْهِ أَخُوهُ الْمُسْلِمُ فِي قَرْضٍ وَ هُوَ يَقْدِرُ عَلَيْهِ فَلَمْ يَفْعَلْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ رِيحَ الْجَنَّةِ؛

کسی که برادر مسلمانش در قرضی به او نیاز پیدا کند و او بتواند قرض بدهد و چنین نکند، خداوند، بوی بهشت را بر او حرام می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا ابْنَ آدَمَ! تَفَرَّغْ لِعِبَادَتِي، أَمَلًا صَدْرَكَ غِنَى، وَ أَسَدًا فَقْرَكَ وَ إِنْ لَمْ تَفْعَلْ، مَلَأْتُ صَدْرَكَ شُغْلًا وَ لَمْ أَسَدَّ فَقْرَكَ؛

ای فرزند آدم! برای عبادت من، خود را فارغ گردان تا دلت را از بی نیازی پُر کرده، فقرت را برطرف کنم. و اگر چنین نکنی، دل مشغولیت را فراوان نموده، فقرت را برطرف نکنم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ لَيَبْتَلِي الْعَبْدَ بِالرِّزْقِ لِيَنْظُرَ كَيْفَ يَعْمَلُ فَإِنْ رَضِيَ، بَوْرَكَ لَهُ وَ إِنْ لَمْ يَرْضَ، لَمْ يُبَارِكْ لَهُ؛

خداوند، انسان را با روزی آزمایش می کند، تا ببیند چگونه عمل می کند؛ اگر راضی شود، برکت داده می شود و اگر راضی نشود، برکت داده نمی شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **أَلْعِلْمُ رَأْسُ الْخَيْرِ كُلِّهِ، وَ الْجَهْلُ رَأْسُ الشَّرِّ كُلِّهِ؛**

دانایی، سرآمد همه خوبی ها و نادانی، سرآمد همه بدی هاست.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **إِنَّ أَسْرَعَ الْخَيْرِ ثَوَابًا أَلْبَرُّ وَ إِنَّ أَسْرَعَ الشَّرِّ عِقَابًا أَلْبَغْيُ؛**

پاداش نیکوکاری، زودتر از هر کار خوب دیگری می رسد و کیفر ستم و تجاوز، زودتر از هر کار بد دیگری گریبان می گیرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **إِنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله فَقَالَ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ! لَقَدْ عَجِبْتُ مِنْ أَمْرٍ وَ إِنَّهُ لَعَجَبٌ، إِنَّ الرَّجُلَ لَيَتَزَوَّجُ الْمَرْأَةَ وَ مَا رَأَاهَا وَ مَا رَأَتْهُ قَطُّ حَتَّى إِذَا ابْتَنَى بِهَا اصْطَحَبَا وَ مَا شَيْءٌ أَحَبَّ إِلَيْهِمَا مِنَ الْآخِرِ! فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: «وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً»؛**

مردی خدمت پیامبر صلی الله علیه و آله رسید و عرض کرد: ای پیامبر خدا! چیزی مرا به تعجب واداشته و واقعا عجیب است: مردی با زنی ازدواج می کند که وی را قبلاً ندیده و زن نیز او را هرگز ندیده بوده است؛ ولی پس از ازدواج، چنان علاقه و صمیمیتی بین آنان ایجاد می گردد که هیچ کسی نزد آنان محبوب تر از دیگری نیست! [علت آن چیست؟] رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمودند: [در قرآن آمده است که] «[خداوند]، بین شما [همسران]، دوستی و رحمت قرار داد».

پیامبر صلی الله علیه و آله: **خَيْرُكُمْ خَيْرُكُمْ لِأَهْلِهِ وَ أَنَا خَيْرُكُمْ لِأَهْلِي. مَا أَكْرَمَ النِّسَاءَ إِلَّا كَرِيمٌ وَ لَا أَهَانَهُنَّ إِلَّا لَئِيمٌ؛**

بهترین شما کسی است که برای خانواده اش بهتر باشد، و من از همه شما برای خانواده ام بهترم. زنان راگرامی نمی دارد، مگر انسان بزرگوار و به آنان اهانت نمی کند، مگر شخص پست و بی مقدار.

پیامبر صلی الله علیه و آله: **خَيْرُ الرِّجَالِ مِنْ أُمَّتِي الَّذِينَ لَا يَتَطَاوَلُونَ عَلَى أَهْلِيهِمْ وَ يَحْنُونَ عَلَيْهِمْ وَ لَا يَظْلِمُونَهُمْ؛**

بهترین مردان امت من کسانی هستند که نسبت به خانواده خود، خشن نباشند، اهانت نکنند، دلسوزشان باشند و به آنان ظلم ننمایند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُؤْمِنَ وَ يُحِبُّ أَهْلَهُ وَ وَلَدَهُ وَ أَحَبُّ شَيْءٍ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى أَنْ يَرَى الرَّجُلَ مَعَ امْرَأَتِهِ وَ وَلَدِهِ عَلَى مَائِدَةٍ يَأْكُلُونَ، فَإِذَا اجْتَمَعُوا عَلَيْهَا نَظَرَ إِلَيْهِم بِالرَّحْمَةِ لَهُمْ، فَيَغْفِرُ لَهُمْ قَبْلَ أَنْ يَتَفَرَّقُوا مِنْ مَوْضِعِهِمْ؛

خداوند، مؤمن و خانواده و فرزندان را دوست دارد. محبوب ترین چیز نزد خداوند آن است که مرد را با زن و فرزندان بر سفره ای ببیند که از آن غذا می خورند. پس در آن هنگام که بر سفره گرد آیند، به آنها نگاهی مهربانانه می کند و آنها را پیش از آن که از جای خود متفرق شوند، می آمرزد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَطِيعِي زَوْجَكَ يَكْفِكَ خَيْرَ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ وَ بَرِّي وَ الدِّيكِ يَكْثُرُ خَيْرُ بَيْتِكَ؛

شوهرت را اطاعت کن تا خیر دنیا و آخرت کفایت شود و به پدر و مادرت نیکی کن تا خیر خانه ات زیاد شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ خَيْرَ نِسَائِكُمُ الْوَلُودُ الْوَدُودُ الْعَفِيفَةُ، الْعَزِيزَةُ فِي أَهْلِهَا، الدَّائِلَةُ مَعَ بَعْلِهَا، الْمُتَبَرِّجَةُ مَعَ زَوْجِهَا، أَلْحِصَانٌ عَلَى غَيْرِهِ الَّتِي تَسْمَعُ قَوْلَهُ وَ تُطِيعُ أَمْرَهُ وَ إِذَا خَلَابَهَا بَذَلَتْ لَهُ مَا يُرِيدُ مِنْهَا؛

بهترین زنان، زن زایا، بسیار مهربان و پاک دامن است که نزد خویشاوندان خود عزیز باشد و در برابر شوهرش فروتن و مطیع، خود را برای شوهرش بیاراید و از غیر او بپوشاند، سخن شوهرش را بشنود و فرمان او را اطاعت نماید و چون شوهرش با او خلوت کند، خود را در اختیار او قرار دهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ كَانَ لَهُ امْرَأَةٌ تُؤْذِيهِ لَمْ يَقْبَلِ اللَّهُ صَلَاتَهَا وَ لَا حَسَنَةً مِنْ عَمَلِهَا حَتَّى تُعِينَهُ وَ تُرْضِيَهُ وَ إِنْ صَامَتِ الدَّهْرَ وَ قَامَتِ اللَّيْلَ وَ اعْتَقَتِ الرِّقَابَ وَ أَنْفَقَتْ الْأَمْوَالَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ كَانَتْ أَوَّلَ مَنْ يَرِدُ النَّارَ. ثُمَّ قَالَ: وَ عَلَى الرَّجُلِ مِثْلُ ذَلِكَ الْوِزْرِ وَ الْعَذَابُ إِذَا كَانَ لَهَا مُؤْذِيًا ظَالِمًا؛

هر زنی که شوهرش را آزار دهد، اگر تمام عمرش را روزه بگیرد و شب ها عبادت کند و بنده ها آزاد نماید و مال ها در راه خدا انفاق کند، هیچ نماز و کار نیکی را از او نمی پذیرد، تا آن گاه که به شوهرش کمک کند و او را از خود راضی نماید وگرنه آن زن، اولین کسی است که به جهنم می رود. سپس فرمودند: مرد، هم اگر همسر خود را اذیت کند یا به او ظلم نماید، چنین گناه و عذابی خواهد داشت.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اسْتَوْصُوا بِالنِّسَاءِ خَيْرًا؛

یکدیگر را به رفتار نیک با زنان سفارش کنید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اَلنَّظَرَةُ سَهْمٌ مَسْمُومٌ مِّنْ سِهَامِ ابْلِيسَ، فَمَنْ تَرَكَهَا خَوْفًا مِّنَ اللَّهِ اَعْطَاهُ اللَّهُ اِيْمَانًا يَجِدُ حَلَاوَتَهُ فِي قَلْبِهِ؛

نگاه [حرام]، تیری زهرآگین از تیرهای ابلیس است که هر کس از ترس خدا آن را ترک کند، خداوند به او ایمانی عطا می فرماید که شیرینی آن را در دلش احساس نماید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَنْظُرُ امْرَأَةً اَوَّلَ رَمَقَةٍ ثُمَّ يَغْضُ بَصَرَهُ اِلَّا اَحَدَتْهُ اللَّهُ تَعَالٰی لَهُ عِبَادَةٌ يَجِدُ حَلَاوَتَهَا فِي قَلْبِهِ؛

هیچ مرد مسلمانی نیست که نگاهی به زنی بیفتد و چشم خود را پایین نیندازد مگر این که خدای متعال به او توفیق عبادتی دهد که شیرینی آن را در دل خویش بیابد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: كُلُّ عَيْنٍ بَاكِیَّةٌ یَوْمَ الْقِیَامَةِ اِلَّا ثَلَاثَ اَعْيُنٍ: عَيْنٌ بَكَتْ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ، وَ عَيْنٌ غَضَّتْ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ، وَ عَيْنٌ بَاتَتْ سَاهِرَةً فِی سَبِيلِ اللَّهِ؛

هر چشمی در روز قیامت، گریان است، مگر سه چشم: چشمی که از ترس خداوند متعال بگرید، چشمی که از نگاه به حرام های خدا بسته شود؛ و چشمی که در راه خدا، شب بیدار باشد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ - عَزَّ وَ جَلَّ - عَلٰی اِمْرَاةٍ ذَاتِ بَعْلِ مَلَائَتْ عَيْنَهَا مِنْ غَیْرِ زَوْجِهَا اَوْ غَیْرِ ذٰی مَحَرَمٍ مِنْهَا؛

خداوند، به شدت خشم می گیرد بر زن شوهرداری که چشم خود را از غیر شوهر خود یا از کسی که محرم او نیست، پُر کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اِذَا ارَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ خَيْرًا ابْتَلَاهُمْ؛

خداوند، هرگاه خیر ملتی را بخواهد آنان را گرفتار می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: الرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى اَهْلِ بَيْتِهِ وَ هُوَ مَسْنُولٌ عَنْهُمْ وَ الْمَرْأَةُ رَاعِيَةٌ عَلَى بَيْتِ بَعْلِهَا وَ وَلَدِهِ وَ هِيَ مَسْنُولَةٌ عَنْهُمْ؛

مرد، سرپرست خانواده است و درباره آنان از او سؤال می شود و زن، سرپرست خانه شوهرش و فرزندان اوست و درباره آنان از وی سؤال می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِأَهْلِ بَيْتٍ خَيْرًا فَقَّهَهُمْ فِي الدِّينِ وَ وَقَّرَ صَغِيرَهُمْ كَبِيرَهُمْ وَ رَزَقَهُمُ الرِّفْقَ فِي مَعِيشَتِهِمْ وَ الْقَصْدَ فِي نَفَقَاتِهِمْ وَ بَصَّرَهُمْ عُيُوبَهُمْ فَيَتُوبُوا مِنْهَا وَ إِذَا أَرَادَ بِهِمْ غَيْرَ ذَلِكَ تَرَكَّهُمْ هَمَلًا؛

هرگاه خداوند برای خانواده ای خیر بخواهد، آنان را در دین دانا می کند، کوچک ترها بزرگ ترهایشان را احترام می نمایند، مدارا در زندگی و میانه روی در خرج کردن را روزیشان می نماید و به عیوبشان آگاهشان می سازد، تا آنها را برطرف کنند و اگر برای آنان جز این بخواهد، به خودشان واگذارشان می نماید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : تَلَا رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ «قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا» فَقَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ! كَيْفَ نَقِي أَهْلَنَا نَارًا؟ قَالَ: تَأْمُرُونَهُمْ بِمَا يُحِبُّ اللَّهُ وَ تَنْهَوْنَهُمْ عَمَّا يَكْرَهُهُ اللَّهُ؛

رسول خدا صلی الله علیه و آله این آیه را تلاوت فرمودند: «خود و خانواده تان را از آتش دوزخ حفظ کنید»، گفتند: ای رسول خدا! چگونه خانواده مان را از آتش دوزخ حفظ کنیم؟ فرمودند: به آنچه خدا دوست دارد امرشان کنید و از آنچه خدا نمی پسندد، نهیشان نمایید.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَقُولُ اللَّهُ - عَزَّ وَ جَلَّ - إِذَا كَانَ الْغَالِبُ عَلَى الْعَبْدِ الْإِشْتِغَالُ بِي، جَعَلْتُ بُغْيَتَهُ وَ لَذَّتُهُ فِي ذِكْرِي فَإِذَا جَعَلْتُ بُغْيَتَهُ وَ لَذَّتُهُ فِي ذِكْرِي عَشَقْتَنِي وَ عَشَقْتُهُ فَإِذَا عَشَقْتَنِي وَ عَشَقْتُهُ رَفَعْتُ الْحِجَابَ فِيمَا بَيْنِي وَ بَيْنَهُ وَ صَيَّرْتُ ذَلِكَ تَغَالِبًا عَلَيْهِ لَا يَسْهُو إِذَا سَهَا النَّاسُ أُولَئِكَ كَلَامُهُمْ كَلَامُ الْأَنْبِيَاءِ أُولَئِكَ الْأَبْطَالُ حَقًّا؛

خدای - عزّ و جلّ - می فرماید: هرگاه یاد من بر بنده ام غالب شود، خواهش و خوشی او را در یاد خود قرار دهم و چون خواهش و خوشی او را در یاد خود قرار دهم، عاشق من شود و من نیز عاشق او گردم و چون عاشق یکدیگر شدیم، حجاب میان خود و او را بر دارم و عشق خود را بر جان او چیره گردانم، چندان که مانند مردم دچار سهو و غفلت نمی شود، سخن اینان، سخن پیامبران است، اینان به راستی قهرمانند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ، كَتَبَ اللَّهُ - عَزَّ وَ جَلَّ - لَهُ حَسَنَةً وَ مَنْ فَرَّحَهُ، فَرَّحَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، وَ مَنْ عَلَّمَهُ الْقُرْآنَ، دُعِيَ بِالْأَبَوَيْنِ فَيُكْسِيَانِ حُلَّتَيْنِ يُضِيءُ مِنْ نَوْرِهِمَا وَجْهُ أَهْلِ الْجَنَّةِ؛

هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند - عزّ و جلّ - برای او ثواب می نویسد و هر کسی که او را شاد کند ، خداوند روز قیامت او را شاد خواهد کرد و هر کس قرآن به او بیاموزد ،

پدر و مادرش دعوت می شوند و دو لباس بر آنان پوشیده می شود که از نور آنها ،
چهره های بهشتیان نورانی می گردد .

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ لَيَرْضَى عَنِ الْعَبْدِ أَنْ يَأْكُلَ الْأَكْلَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا أَوْ يَشْرَبَ الشَّرْبَةَ فَيَحْمَدَهُ عَلَيْهَا؛

خداوند، از بنده ای که پس از خوردن لقمه ای غذا و یا آشامیدن جرعه ای، او را سپاس
می گوید، خشنود می گردد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْحَيَّ الْحَلِيمَ الْعَفِيفَ الْمُتَعَفِّفَ؛

خداوند، انسان با حیایِ بردبارِ با عفتی را که پاک دامن می ورزد، دوست دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَا دَامَ مِنْ عَمَلٍ صَالِحٍ وَ إِنْ كَانَ يَسِيرًا؛

خداوند، عمل صالح مداوم را هر چند اندک باشد، دوست دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : مَنْ يَضْمَنْ لِي بِرَّ الْوَالِدَيْنِ وَ صَلََةَ الرَّحِمِ أَضْمَنْ لَهُ كَثْرَةَ الْمَالِ
وَ زِيَادَةَ الْعُمْرِ وَ الْمَحَبَّةَ فِي الْعَشِيرَةِ؛

هر کس نیکی به پدر و مادر و صلّه رحم را برایم ضمانت کند، من نیز زیادی ثروت، طول
عمر و محبت او را در دل خویشاوندان، ضمانت می نمایم.

پیامبر صلی الله علیه و آله : نَظَرُ الْوَلَدِ إِلَى وَالِدَيْهِ حُبًّا لَهُمَا عِبَادَةٌ؛

نگاه محبت آمیز فرزند به پدر و مادرش، عبادت است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ الْأَعْمَالِ إِلَى اللَّهِ مَنْ أَطْعَمَ مِنْ جَوْعٍ أَوْ دَفَعَ عَنْهُ مَغْرَمًا
أَوْ كَشَفَ عَنْهُ كَرْبًا؛

محبوب ترین کارها نزد خدا، سیرکردن گرسنه یا پرداختن بدهی یا برطرف کردن گرفتاری
اوست.

پیامبر صلی الله علیه و آله : كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ وَ مَا وَقَى بِهِ الْمَرْءُ عِرْضَهُ كُتِبَ لَهُ بِهِ
صَدَقَةٌ؛

هر کار نیکی صدقه است و هر چیزی که به وسیله آن آبروی کسی حفظ شود برای او
صدقه نوشته می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اَنْفِقُوا وَ ارْضَحُوا وَ لَا تُحْصُوا فَيُحْصَى عَلَيْكُمْ وَ لَا تُوعُوا فَيُوعَى عَلَيْكُمْ؛

انفاق کنید و هدیه بدهید و شمارش نکنید که درباره شما شمارش می شود و [انفاق شده را] به خاطر مسپارید که بر ضد شما به خاطر سپرده خواهد شد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: وَ الَّذِي نَفْسُ مُحَمَّدٍ بِيَدِهِ! لَا يُؤْمِنُ بِي عَبْدٌ يَبِيتُ شَبْعَانَ وَ أَخُوهُ - أَوْ قَالَ: جَارُهُ - الْمُسْلِمُ جَائِعٌ؛

سوگند به آن که جان محمد در دست اوست! بنده ای که شب راسیر بخوابد و برادر مسلمانش - یا فرمودند: همسایه مسلمانش - گرسنه باشد، به من ایمان نیاورده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ! إِذَا بَكَى الْيَتِيمُ اهْتَزَّ الْعَرْشُ، فَيَقُولُ اللَّهُ: - عَزَّ وَ جَلَّ - لَجِبَرَتِيلَ: وَسَّعَ فِي النَّارِ لِمَنْ أَبْكَاهُ فَاتَى أَبُكِيهِ، وَ وَسَّعَ فِي الْجَنَّةِ لِمَنْ أَضْحَكَهُ فَاتَى أَضْحَكُهُ؛

ای علی! هرگاه یتیم بگرید، عرش به لرزه می افتد، سپس خداوند - عز و جل - به جبرئیل می فرماید: آتش دوزخ را برای کسی که او را گریانده، گسترش بده که من او را خواهم گریانده. و برای کسی که او را خندانده در بهشت جایی باز کن که من او را خندان سازم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: خَيْرُ بَيْتٍ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُحْسَنُ إِلَيْهِ وَ شَرُّ بَيْتٍ فِي الْمُسْلِمِينَ بَيْتٌ فِيهِ يَتِيمٌ يُسَاءُ إِلَيْهِ. أَنَا وَ كَافِلُ الْيَتِيمِ فِي الْجَنَّةِ هَكَذَا؛

بهترین خانه های مسلمانان، خانه ای است که در آن یتیمی باشد و به او نیکی کنند و بدترین خانه های مسلمانان، خانه ای است که در آن یتیمی باشد و با او بدی کنند. من و سرپرست یتیم، در بهشت مانند دو انگشت همراهیم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ عَالَ يَتِيمًا حَتَّى يَسْتَغْنَى عَنْهُ أَوْجَبَ اللَّهُ - عَزَّ وَ جَلَّ - لَهُ بِذَلِكَ الْجَنَّةَ كَمَا أَوْجَبَ اللَّهُ لِأَكْلِ مَالِ الْيَتِيمِ النَّارَ؛

هر کس یتیمی را سرپرستی کند تا آن که بی نیاز گردد، خداوند به سبب این کار بهشت را بر او واجب سازد، همچنان که آتش دوزخ را بر خورنده مال یتیم واجب ساخته است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَا تُحِبُّ أَنْ يَلِينَ قَلْبُكَ وَ تُدْرِكَ حَاجَتَكَ؟ إِرْحَمِ الْيَتِيمَ وَ امْسَحْ رَأْسَهُ وَ أَطْعِمْهُ مِنْ طَعَامِكَ يَلِنْ قَلْبُكَ وَ تُدْرِكَ حَاجَتَكَ؛

آیا دوست داری نرمدل شوی و به خواسته ات برسی؟ به یتیم مهربانی کن و دست محبت بر سر او بکش و از غذایت به او بخوران، تا دلت نرم شود و به خواسته ات برسی.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْأِنْفَاقَ وَ يُبْغِضُ الْاِقْتَارَ، فَأَنْفِقْ وَ أَطْعَمْ وَ لَا تُصْرِصِرْ فَيَعْسِرَ عَلَيْكَ الطَّلَبُ؛

خداوند، خرج کردن را دوست دارد و با سخت خرج کردن دشمن است؛ پس انفاق و اطعام کن و به ثروت اندوزی مپرداز که کسب ثروت تو را به سختی می اندازد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا تَسُبُّوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعَدَاوَةَ بَيْنَهُمْ؛

به مردم دشنام ندهید؛ چرا که در میان آنها دشمن پیدا خواهید کرد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: عِيَاضُ بْنُ حَمَّادٍ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله! الرَّجُلُ مِنْ قَوْمِي يَسُبُّنِي وَ هُوَ دُونِي، فَهَلْ عَلَيَّ بَأْسٌ أَنْ أُنْتَصِرَ مِنْهُ؟ فَقَالَ: الْمُتَسَابَانِ شَيْطَانَانِ يَتَعَاوِيَانِ وَ يَتَهَاتِرَانِ؛

عیاض بن حماد گوید: عرض کردم: ای رسول خدا! کسی از قبیله ام که مقام و منزلتش از من پایین تر است، به من ناسزا می گوید. آیا اشکال دارد که من هم به تلافی کارش او را دشنام دهم؟ پیامبر فرمودند: دو کس که به یکدیگر ناسزا می گویند، هر دو شیطان اند که عوحو می کنند و به جان هم می افتند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنْ كَانَ أَحَدُكُمْ سَابًا لِصَاحِبِهِ لَا مَحَالَةَ فَلَا يَفْتَرِ عَلَيْهِ وَ لَا يَسُبُّ وَالِدِيهِ وَ لَا يَسُبُّ قَوْمَهُ، وَ لَكِنْ إِنْ كَانَ يَعْلَمُ ذَلِكَ فَلْيَقُلْ: إِنَّكَ لَبَخِيلٌ، أَوْ لَيَقُلْ: إِنَّكَ لَجَبَانٌ، أَوْ لَيَقُلْ: إِنَّكَ لَكَاذِبٌ، أَوْ لَيَقُلْ: إِنَّكَ لَنَوُومٌ؛

اگر یکی از شما ناچار شد رفیقش را دشنام دهد، مبادا به او تهمت بزند یا به پدر و مادرش ناسزا بگوید یا خویشاوندان او را دشنام بدهد؛ بلکه بگوید: تو بخیلی! یا بگوید: تو ترسویی! یا بگوید: تو دروغگویی! یا بگوید: تو همیشه خوابی! به شرط آن که بداند او واقعا این صفات را دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَفْضَلِ مِنْ دَرَجَةِ الصِّيَامِ وَ الصَّلَاةِ وَ الصَّدَقَةِ؟ صَلَاحُ ذَاتِ الْبَيْنِ، فَإِنَّ فُسَادَ ذَاتِ الْبَيْنِ هِيَ الْحَالِقَةُ؛

آیا شما را به چیزی با فضیلت تر از نماز و روزه و صدقه (زکات)، آگاه نکنم؟ آن چیز، اصلاح میان مردم است؛ زیرا تیره شدن رابطه میان مردم، ریشه کن کننده دین است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَيْمًا مُسْلِمَيْنِ تَهَاجَرَا فَمَكَّتَا ثَلَاثًا لَا يَصْطَلِحَانِ إِلَّا كَانَا خَارِجَيْنِ مِنَ الْإِسْلَامِ، وَ لَمْ يَكُنْ بَيْنَهُمَا وَلَايَةٌ فَأَيُّهُمَا سَبَقَ إِلَى كَلَامِ أَخِيهِ كَانَ السَّابِقُ إِلَى الْجَنَّةِ يَوْمَ الْحِسَابِ؛

هر دو مسلمانی که با هم قهر کنند و سه روز به قهر خود ادامه دهند و آشتی نکنند، هر دو از اسلام بیرون روند و میان آنان هیچ پیوند دینی نباشد. و هر کدام از آنها پیش از دیگری با برادرش حرف بزند، در روز حسابرسی، زودتر به بهشت می رود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَصَابَ مَالًا مِنْ مَا ثُمَّ فَوَّصَلَ بِهِ رَحِمًا أَوْ تَصَدَّقَ بِهِ أَوْ أَنْفَقَهُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ، جَمَعَ اللَّهُ لَهُ ذَلِكَ جَمِيعًا ثُمَّ قَذَفَهُ فِي النَّارِ؛

هر کس از راه گناه، ثروتی به دست بیاورد و با آن، صله رحم نماید و یا آن را صدقه بدهد و یا در راه خدا انفاق کند، خداوند، همه آن را برای وی جمع می کند و در آتش می اندازد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِيَّاكُمْ وَ الرِّشْوَةَ، فَإِنَّهَا مَحْضُ الْكُفْرِ، وَ لَا يَشْتُمُ صَاحِبُ الرِّشْوَةِ رِيحَ الْجَنَّةِ؛

از رشوه گرفتن بپرهیزید که کفر محض است و رشوه گیر، بوی بهشت را استشمام نمی کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ عَظِيمَ الْبَلَاءِ يُكَافَأُ بِهِ عَظِيمُ الْجَزَاءِ، فَإِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا ابْتَلَاهُ بِعَظِيمِ الْبَلَاءِ، فَمَنْ رَضِيَ فَلَهُ عِنْدَ اللَّهِ الرِّضَا، وَ مَنْ سَخِطَ الْبَلَاءُ فَلَهُ عِنْدَ اللَّهِ السَّخَطُ؛

به راستی که گرفتاری بزرگ، پاداش بزرگ دارد. پس هرگاه خداوند، بنده ای را دوست بدارد، او را به گرفتاری بزرگ، مبتلا می کند هر کس به آن گرفتاری، راضی و تسلیم شود، نزد خدا، در مقام رضایت و تسلیم، جای دارد و هر کس از آن گرفتاری، ناراضی و ناخشنود شود، نزد خدا، در جایگاه ناراضیان خواهد بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: فِي تَفْسِيرِ آيَةِ «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى وَ هُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيَاةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ» أَلْقَنَاعَةُ وَ الرِّضَا بِمَا قَسَمَ اللَّهُ؛

در تفسیر آیه «هر مؤمنی مرد یا زن، کار نیکی انجام دهد و مؤمن باشد، قطعا او را با زندگی پاکیزه ای، حیات (حقیقی) می بخشیم و مسلما به آنان بهتر از آنچه انجام داده اند پاداش خواهیم داد»، زندگی پاک، یعنی قناعت و رضایت به آنچه خداوند مقدر نموده است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَعْبُدُ النَّاسَ مَنْ أَقَامَ الْفَرَائِضَ؛

عابدترین مردم، کسی است که واجبات را به پا دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اَلْجَنَّةُ بَنَآؤُهَا لِبَنَةٌ مِّنْ فِضَّةٍ وَ لِبَنَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ وَ مِلَاطُهَا الْمِسْكَ
الْأَذْفَرُ وَ حَصْبَاؤُهَا اللَّوْلُؤُ وَ الْيَاقُوتُ وَ تُرْبَتُهَا الزَّعْفَرَانُ ...؛

ساختمان بهشت، خشتی از نقره و خشتی از طلاست. گِل آن، مُشک بسیار خوشبو و
سنگریزه آن، لؤلؤ و یاقوت و خاک آن، زعفران است. ...

پیامبر صلی الله علیه و آله: فِي الْجَنَّةِ مَا لَا عَيْنٌ رَأَتْ وَ لَا أُذُنٌ سَمِعَتْ وَ لَا خَطَرَ عَلَى قَلْبٍ
بَشَرٍ؛

در بهشت، چیزهایی هست که نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده و نه به خاطر کسی
گذشته.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ كُلَّ يَوْمٍ: أَنَا رَبُّكُمْ الْعَزِيزُ، فَمَنْ أَرَادَ عِزَّ
الدَّارَيْنِ فَلْيُطِيعِ الْعَزِيزَ؛

خدای تعالی هر روز می فرماید: من، پروردگار عزیز شما هستم، پس هر کس خواهان
عزت دو جهان است باید که از خدای عزیز اطاعت کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: لَنْ يَشْبَعَ الْمُؤْمِنُ مِنْ خَيْرٍ يَسْمَعُهُ حَتَّى يَكُونَ مُنْتَهَاهُ الْجَنَّةُ؛
هرگز مؤمن از شنیدن خیر و خوبی، سیر نمی شود، تا آن که سرانجامش بهشت گردد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: طُوبَى لِمَنْ طَابَ خُلُقُهُ، وَ طَهَّرَتْ سَجِيَّتُهُ، وَ صَلَحَتْ سَرِيرَتُهُ،
وَ حَسُنَتْ عِلَانِيَّتُهُ وَ أَنْفَقَ الْفَضْلَ مِنْ مَالِهِ وَ أَمْسَكَ الْفَضْلَ مِنْ قَوْلِهِ، وَأَنْصَفَ النَّاسَ مِنْ
نَفْسِهِ؛

خوشا به سعادت کسی که خوش اخلاق، خوش رفتار، خوش باطن و خوش ظاهر باشد و
زیادی ثروتش را در راه خدا ببخشد، از زیاده گویی خودداری کند و با مردم، منصفانه
رفتار نماید.

پیامبر صلی الله علیه و آله: طُوبَى لِمَنْ يُبْعَثُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَ جَوْفُهُ مَحْشُوٌّ بِالْقُرْآنِ وَ
الْفَرَائِضِ وَ الْعِلْمِ؛

خوشا به سعادت کسی که روز قیامت در حالی برانگیخته می شود که دل و جانش لبریز
از قرآن و احکام الهی و دانش است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِذَا أَحَبَّ اللَّهُ عَبْدًا مِنْ أُمَّتِي قَذَفَ فِي قُلُوبِ أَصْفِيَائِهِ وَ أَرْوَاحِ مَلَائِكَتِهِ وَ سُكَّانِ عَرْشِهِ مَحَبَّتَهُ لِيُحِبُّوهُ، فَذَلِكَ الْمَحِبُّ حَقًّا، طُوبَى لَهُ وَ لَهُ شَفَاعَةٌ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؛

خداوند، هرگاه بنده ای از امت مرا دوست بدارد، محبت او را در دل برگزیدگان خود و در جان فرشتگان و ساکنان عرش می اندازد، تا او را دوست بدارند. این است محبوب حقیقی. خوشا به حال او! و در قیامت، شفاعت او در پیشگاه خداوند، پذیرفته می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله :- لَمَّا سَأَلَ لَهُ أَبُودَرٍّ عَنِ الرَّجُلِ الَّذِي يَعْمَلُ الصَّالِحَ لِنَفْسِهِ وَ يَحْمَدُهُ النَّاسُ :- تِلْكَ عَاجِلُ بُشْرَى الْمُؤْمِنِ؛

در پاسخ ابودر - که عرض کرد: مردی برای خودش کار نیک انجام می دهد و مردم، او را می ستایند - فرمودند: این، همان شادی و مژده ای است که در دنیا به مؤمن می رسد [و شادی و مژده آخرت، به جای خود، باقی است].

پیامبر صلی الله علیه و آله: تَفَرَّغُوا مِنْ هُمُومِ الدُّنْيَا مَا اسْتَطَعْتُمْ فَإِنَّهُ مَنْ أَقْبَلَ عَلَى اللَّهِ تَعَالَى بِقَلْبِهِ جَعَلَ اللَّهُ قُلُوبَ الْعِبَادِ مُنْقَادَةً إِلَيْهِ بِالْوُدِّ وَ الرَّحْمَةِ وَ كَانَ اللَّهُ إِلَيْهِ بِكُلِّ خَيْرٍ أَسْرَعَ؛

تا می توانید خود را از هم و غم دنیا فارغ سازید؛ زیرا هر کس با دل خویش به جانب خدا روی آورد، خداوند دل های بندگان را از سر مهر و محبت مطیع او می کند و هر خیری را به او زودتر می رساند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ! وَ لِلصَّالِحِ ثَلَاثُ عِلَامَاتٍ: يُصْلِحُ مَا بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اللَّهِ تَعَالَى بِالْعَمَلِ الصَّالِحِ وَ يُصْلِحُ دِينَهُ بِالْعِلْمِ وَ يَرْضَى لِلنَّاسِ مَا يَرْضَى لِنَفْسِهِ؛

ای علی! انسان صالح سه نشانه دارد: با عمل شایسته، میان خود و خداوند را اصلاح می کند، با علم، دینش را اصلاح می نماید و آنچه برای خودش می خواهد برای مردم می خواهد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَمَّا عِلَامَةُ التَّائِبِ فَارْبَعَةٌ: النَّصِيحَةُ لِلَّهِ فِي عَمَلِهِ وَ تَرْكُ الْبَاطِلِ وَ لُزُومُ الْحَقِّ وَ الْحِرْصُ عَلَى الْخَيْرِ؛

نشانه توبه کننده، چهار است: عمل خالصانه برای خدا، رها کردن باطل، پایبندی به حق و حریص بودن بر کار خیر.

پیامبر صلی الله علیه و آله: يَا عَلِيُّ! مَنْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ فَشَكَرَ وَ إِذَا ابْتُلِيَ فَصَبَرَ وَإِذَا
أَسَاءَ اسْتَغْفَرَ دَخَلَ الْجَنَّةَ مِنْ أَيِّ بَابٍ شَاءَ؛

ای علی! هر کس شکرگزار نعمت خدا باشد و چون گرفتار شد صبر نماید و اگر مرتکب
گناهی شد توبه کند، از هر دری که بخواهد وارد بهشت می شود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَكْثَرُ مِنَ الظُّهُورِ يَزِدُ اللَّهُ فِي عُمْرِكَ، وَ إِنْ اسْتَطَعْتَ أَنْ تَكُونَ
بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ عَلَى طَهَارَةٍ فَأَفْعَلْ؛ فَإِنَّكَ تَكُونُ إِذَا مِتَّ عَلَى الطَّهَارَةِ شَهِيدًا؛

تا آن جاکه می توانی با وضو باش تا خداوند، عمر تو را زیاد کند، و اگر توانستی شب و
روز با طهارت (با وضو) باشی، چنین باش؛ چرا که اگر در حال طهارت بمیری، شهید
خواهی بود.

پیامبر صلی الله علیه و آله: إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ، سَخِيٌّ يُحِبُّ السَّخَاءَ، نَظِيفٌ
يُحِبُّ النَّظَافَةَ؛

خداوند، زیباست و زیبایی را دوست دارد، بخشنده است و بخشش را دوست دارد، پاکیزه
است و پاکیزگی را دوست دارد.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلْفَاجِرُ الرَّاجِي لِرَحْمَةِ اللَّهِ تَعَالَى أَقْرَبُ مِنْهَا مِنَ الْعَابِدِ الْمُقْتَطِّ؛

گنهکارِ امیدوار به رحمت خدای متعال، به رحمت خدا نزدیک تر از عابدِ ناامید است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: قَالَ اللَّهُ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى: يَا بَنَ آدَمَ! ... لَا تُقْنَطِ النَّاسَ مِنْ رَحْمَةِ
اللَّهِ تَعَالَى عَلَيْهِمْ وَ أَنْتَ تَرْجُوها لِنَفْسِكَ؛

خدای تبارک و تعالی فرمود: ای فرزند آدم! مردم را از رحمت خدای متعال، نومید نگردان،
در حالی که آن را برای خودت امید داری.

پیامبر صلی الله علیه و آله: ذَنْبٌ لَا يُغْفَرُ وَ ذَنْبٌ لَا يُتْرَكُ وَ ذَنْبٌ يُغْفَرُ، فَأَمَّا الَّذِي لَا يُغْفَرُ
فَالشِّرْكُ بِاللَّهِ وَ أَمَّا الَّذِي يُغْفَرُ فَذَنْبُ الْعَبْدِ بَيْنَهُ وَ بَيْنَ اللَّهِ - عَزَّ وَ جَلَّ - وَ أَمَّا الَّذِي لَا يُتْرَكُ
فَظُلْمُ الْعِبَادِ بَعْضُهُمْ بَعْضًا؛

گناهی هست که بخشیدنی نیست و گناهی هست که از آن نگذرند و گناهی هست که قابل
بخشش است. آنچه بخشیدنی نیست، شرک به خداست و آنچه قابل بخشش است، گناه بنده

میان خود و خدای - عزّ و جلّ - است و آنچه از آن نگذرند، ظلم کردن بندگان به یکدیگر است.

پیامبر صلی الله علیه و آله: قَالَ إِبْلِيسُ: وَ عِزَّتِكَ لَا أَبْرَحُ أُغْوِي عِبَادَكَ مَا دَامَتْ أَرْوَاحُهُمْ فِي أَجْسَادِهِمْ. فَقَالَ: وَ عِزَّتِي وَ جَلَالِي، لَا أَزَالُ أَغْفِرُ لَهُمْ مَا اسْتَغْفَرُونِي؛

ابلیس [به خدا] گفت: به عزّت سوگند! تا بندگان جان در بدن دارند، گمراهشان می کنم. خدا در پاسخ فرمود: به عزّت و جلال سوگند! تا هر زمان از من آمرزش بطلبند، آنان را می آمرزم.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أُنْزِلَ اللَّهُ عَلَى أَمَانَيْنِ لِأُمَّتِي: «وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ وَأَنْتَ فِيهِمْ وَ مَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ». «فَإِذَا مَضَيْتُ تَرَكْتُ فِيهِمْ الْإِسْتِغْفَارَ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ»؛

[آن جا که فرمود:] خداوند، دو امان برای امتم بر من نازل نمود «تا تو در میان آنان هستی، خدا عذابشان نمی کند و تا آمرزش می طلبند، خدا آنان را عذاب نمی کند». پس اگر خودم نیز از میانشان بروم [و امان اول، باطل شود]، باز، آمرزش طلبیدن را [که امان دوم است]، تا روز قیامت، در میانشان باقی گذاشته ام.

پیامبر صلی الله علیه و آله: اتَّقِ اللَّهَ حَيْثُمَا كُنْتَ وَ اتَّبِعِ السَّيِّئَةَ الْحَسَنَةَ تَمَحُّهَا؛

هر کجا هستی تقوای الهی پیشه کن و به دنبال گناه، کار نیک انجام بده تا آن را محو کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَ كَانَ مِنْ قَرْنِهِ إِلَى قَدَمِهِ ذُنُوبًا، بَدَّلَهَا اللَّهُ حَسَنَاتٍ: الصَّدَقُ وَ الْحَيَاءُ وَ حُسْنُ الْخُلُقِ وَ الشُّكْرُ؛

چهار چیز است که هر کس داشته باشد، اگر سر تا پا غرق گناه باشد، خداوند آن گناهان را به حسنه و نیکی تبدیل می کند: راستگویی، حیا، خوش اخلاقی و شکر.

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِشَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ فَعَلْتُمُوهُ تَبَاعَدَ الشَّيْطَانُ مِنْكُمْ كَمَا تَبَاعَدُ الْمَشْرِقُ مِنَ الْمَغْرِبِ؟ قَالُوا: بَلَى. قَالَ: الصَّوْمُ يُسَوِّدُ وَجْهَهُ وَ الصَّدَقَةُ تَكْسِرُ ظَهْرَهُ وَ الْحُبُّ فِي اللَّهِ وَ الْمُوَازَرَةُ عَلَى الْعَمَلِ الصَّالِحِ يَقْطَعَانِ دَابِرَهُ، وَ الْإِسْتِغْفَارُ يَفْطَعُ وَتَيْنَهُ؛

آیا شما را از چیزی خبر ندهم که اگر به آن عمل کنید شیطان از شما دور شود، چندان که مشرق از مغرب دور است؟ عرض کردند: چرا. فرمودند: روزه، روی شیطان را سیاه می کند و صدقه، پشت او را می شکند و دوست داشتن برای خدا و هم یاری در کار نیک، ریشه او را می کند و استغفار، شاهرگش را می زند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : إِذَا بَلَغَ الرَّجُلُ أَرْبَعِينَ سَنَةً وَ لَمْ يَغْلِبْ خَيْرُهُ شَرَّهُ قَبْلَ الشَّيْطَانِ بَيْنَ عَيْنَيْهِ وَ قَالَ: هَذَا وَجْهٌ لَا يُفْلَحُ؛

هرگاه انسان چهل ساله شود و خوبیش بیشتر از بدیش نشود ، شیطان بر پیشانی او بوسه می زند و می گوید: این چهره ای است که روی رستگاری را نمی بیند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : لَا يَزَالُ الشَّيْطَانُ يَرْعَبُ مِنْ بَنِي آدَمَ مَا حَافَظَ عَلَى الصَّلَوَاتِ الْخَمْسِ فَإِذَا ضَيَّعَهُنَّ تَجَرَّءَ عَلَيْهِ وَ أَوْقَعَهُ فِي الْعُظَائِمِ؛

شیطان تا آنگاه که انسان مراقب نمازهای پنجگانه اش است، از او می ترسد و چون نمازهایش را تباه کرد بر او جرأت پیدا می کند و او را در گناهان بزرگ فرو می برد.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا أَيُّهَا النَّاسُ! إِنَّمَا هُوَ اللَّهُ وَ الشَّيْطَانُ، وَ الْحَقُّ وَ الْبَاطِلُ وَ الْهُدَى وَ الضَّلَالَةُ وَ الرُّشْدُ وَ الْغَى وَ الْعَاجِلَةُ وَ الْأَجِلَةُ وَ الْعَاقِبَةُ وَ الْحَسَنَاتُ وَ السَّيِّئَاتُ، فَمَا كَانَ مِنْ حَسَنَاتٍ فَلِلَّهِ وَ مَا كَانَ مِنْ سَيِّئَاتٍ فَلِلشَّيْطَانِ لَعَنَهُ اللَّهُ؛

ای مردم! جز این نیست که خداست و شیطان، حق است و باطل ، هدایت است و ضلالت، رشد است و گمراهی، دنیاست و آخرت، خوبی هاست و بدی ها، پس همه خوبی ها از آن خداست و همه زشتی ها از آن شیطان ملعون است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : يَا عَلِيُّ! إِذَا حَضَرَ وَقْتُ صَلَاتِكَ فَتَهَيَّأْ لَهَا وَ إِلَّا شَغَلَكَ الشَّيْطَانُ وَ إِذَا نَوَيْتَ خَيْرًا فَعَجِّلْ وَ إِلَّا مَنَعَكَ الشَّيْطَانُ عَنْ ذَلِكَ؛

ای علی! هرگاه وقت نمازت رسید، آماده آن شو وگرنه شیطان تو را سرگرم می نماید و هرگاه قصد (کار) خیری کردی، شتاب کن وگرنه شیطان تو را از آن منع می کند.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَلَا لَا يَخْلُونَ رَجُلٌ بِأَمْرَةٍ إِلَّا كَانَ ثَالِثُهُمَا الشَّيْطَانُ؛

بدانید که هیچ مردی با زن نامحرم خلوت نمی کند، جز آن که سومی آنها شیطان است.

پیامبر صلی الله علیه و آله : أَوْصِيَكُمْ بِالشُّبَّانِ خَيْرًا فَإِنَّهُمْ أَرْقُ أَفْنِدَةً، إِنَّ اللَّهَ بَعَثَنِي بَشِيرًا وَ نَذِيرًا فَحَالَفَنِي الشُّبَّانُ وَ خَالَفَنِي الشُّيُوخُ. ثُمَّ قَرَأَ «فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ»؛

شما را به نیکی با جوانان سفارش می کنم؛ چرا که آنان، دل های رقیق تری دارند. به راستی که خداوند، مرا بشارت دهنده و هشداردهنده برانگیخت، جوانان با من هم پیمان شدند و پیران با من به مخالفت برخاستند. آن گاه این آیه را خواندند: «و عمر آنان به درازا کشید و دل هایشان سخت گردید».

پیامبر صلی الله علیه و آله: أَرْبَعٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ فَهُوَ مُنَافِقٌ وَ إِنْ كَانَتْ فِيهِ وَاحِدَةٌ مِنْهُنَّ كَانَتْ فِيهِ خَصْلَةٌ مِنَ النِّفَاقِ حَتَّى يَدْعَهَا: مَنْ إِذَا حَدَّثَ كَذَبَ، وَ إِذَا وَعَدَ أَخْلَفَ، وَ إِذَا عَاهَدَ غَدَرَ، وَ إِذَا خَاصَمَ فَجَرَ؛

چهار خصلت اند که اگر در کسی جمع شوند، او منافق است و اگر یکی از آنها در کسی باشد، خصلتی از نفاق در او هست، تا این که آن را رها کند: این که هرگاه سخن گوید، دروغ بگوید و هر گاه وعده دهد، خُلف وعده کند و هرگاه پیمان بدهد، بشکند و هرگاه دشمنی کند، از حد انصاف تجاوز نماید.

عنه صلی الله علیه و آله: لِيَتَزَوَّدَ الْعَبْدُ مِنْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ ، وَمِنْ حَيَاتِهِ لِمَوْتِهِ ، وَمِنْ شَبَابِهِ لِهَرَمِهِ ، فَإِنَّ الدُّنْيَا خُلِقَتْ لَكُمْ وَأَنْتُمْ خُلِقْتُمْ لِلْآخِرَةِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله: بنده باید برای سرای آخرتش از دنیا ، و برای مرگش از زندگی ، و برای پیری اش از جوانی ، توشه برگیرد ؛ زیرا که دنیا برای شما آفریده شده و شما برای آخرت آفریده شده اید .

عنه صلی الله علیه و آله: أَيُّهَا النَّاسُ ، إِنَّ لَكُمْ مَعَالِمَ فَانْتَهَوْا إِلَى مَعَالِمِكُمْ ، وَإِنَّ لَكُمْ نِهَایَةً فَانْتَهَوْا إِلَى نِهَایَتِكُمْ ، إِنَّ الْمُؤْمِنَ بَيْنَ مَخَافَتَيْنِ : يَوْمَ قَدْ مَضَى لَا يَدْرِي مَا اللَّهُ قَاضٍ فِيهِ ، وَيَوْمَ قَدْ بَقِيَ لَا يَدْرِي مَا اللَّهُ صَانِعٌ بِهِ ، فَلْيَاخُذِ الْعَبْدُ لِنَفْسِهِ مِنْ نَفْسِهِ ، وَمِنْ دُنْيَاهُ لِآخِرَتِهِ ، وَمِنْ شَبَابِهِ لِهَرَمِهِ ، وَمِنْ صِحَّتِهِ لِسُقْمِهِ ، وَمِنْ حَيَاتِهِ لَوَفَاتِهِ ، فَوَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ وَمَا بَعْدَ الْمَوْتِ مِنْ مُسْتَعْتَبٍ ، وَلَا بَعْدَ الدُّنْيَا مِنْ دَارٍ إِلَّا الْجَنَّةُ أَوْ النَّارُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله: ای مردم! برای شما نشانه هایی است . به سوی آنها حرکت کنید ، و برای شما پایانی است . به سوی آن بشتابید . به راستی که مؤمن ، میان دو هراس قرار دارد : روزی که [بر او] گذشته است و نمی داند خداوند ، چگونه درباره اش داوری می کند ، و روزی که باقی مانده و نمی داند خداوند با او چه خواهد کرد . پس ، بنده باید از خود برای خویش مایه بر گیرد ، و از دنیایش برای سرای آخرت ، و از جوانی اش برای پیری ، و از تن درستی اش برای بیماری ، و از زندگی اش برای مرگ . سوگند به آن که جانم در دست اوست ، پس از مرگ ، راهی برای کسب خوش بختی و پس از دنیا ، سرایی جز بهشت و دوزخ نیست .

عنه صلی الله علیه و آله: الْأُمُورُ مَرَهُونَةٌ بِأَوَاقَاتِهَا .

پیامبر صلی الله علیه و آله: کارها در گرو زمان خویش اند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : يَفْتَحُ لِلْعَبْدِيِّومَ الْقِيَامَةَ عَلَى كُلِّ يَوْمٍ مِنْ أَيَّامِ عُمْرِهِ أَرْبَعٌ وَعَشْرُونَ خِزَانَةً عَدَدَ سَاعَاتِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ فَخِزَانَةٌ يَجِدُهَا مَمْلُوءَةً نُورًا وَسُرُورًا فَيَنَالُهَا عِنْدَ مُشَاهَدَتِهَا مِنَ الْفَرَحِ وَالسُّرُورِ مَا لَوْ وُزَّعَ عَلَى أَهْلِ النَّارِ لَأَدْهَشَهُمْ عَنِ الْإِحْسَاسِ بِأَلَمِ النَّارِ ، وَهِيَ السَّاعَةُ الَّتِي أَطَاعَ فِيهَا رَبَّهُ ، ثُمَّ يَفْتَحُ لَهُ خِزَانَةٌ أُخْرَى فَيَرَاهَا مُظْلِمَةً مُنْتِنَةً مُفْرَعَةً فَيَنَالُهَا مِنْهَا عِنْدَ مُشَاهَدَتِهَا مِنَ الْفَزَعِ وَالْجَزَعِ مَا لَوْ قُسِمَ عَلَى أَهْلِ الْجَنَّةِ لَنُغْصَ بِهِ عَلَيْهِمْ نَعِيمُهَا ، وَهِيَ السَّاعَةُ الَّتِي عَصَى فِيهَا رَبَّهُ ، ثُمَّ يَفْتَحُ لَهُ خِزَانَةٌ أُخْرَى فَيَرَاهَا خَالِيَةً لَيْسَ فِيهَا مَا يَسُرُّهُ وَلَا مَا يَسُوؤُهُ ، وَهِيَ السَّاعَةُ الَّتِي نَامَ فِيهَا أَوْ اشْتَغَلَ فِيهَا بِشَيْءٍ مِنْ مُبَاحَاتِ الدُّنْيَا ، فَيَنَالُهَا مِنَ الْغَبَنِ وَالْأَسْفِ عَلَى قَوَاتِهَا حَيْثُ كَانَ مُتَمَكِّنًا مِنْ أَنْ يَمْلَأَهَا حَسَنَاتٍ مَا لَا يَوْصَفُ ، وَمِنْ هَذَا قَوْلُهُ تَعَالَى : «ذَلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ» .

پیامبر صلی الله علیه و آله : در قیامت ، برای هر روز از ایام عمر بندگان ، ۲۴ پرونده به تعداد ساعت های شبانه روز ، گشوده می شود . [بنده] ، پرونده ای را پُر از روشنی و شادی می یابد و از دیدنش چنان شادی و فرح به وی دست می دهد که اگر بر دوزخیان تقسیم شود ، احساس کردن رنج آتش را از آنان ، بازمی دارد ، و این ، ساعتی است که پروردگارش را در آن ، اطاعت کرده است . سپس ، پرونده ای دیگر گشوده می شود و [بنده] آن را تاریک ، بدبو و ترس آور می بیند و از مشاهده اش چنان بی تابی و ترس به وی دست می دهد که اگر بر بهشتیان تقسیم گردد ، خوشی را از آنان ، باز می ستاند و این ، لحظه هایی است که پروردگارش را در آن ، نافرمانی کرده است . سپس ، پرونده ای دیگر برایش گشوده می شود و آن را تهی می بیند؛ نه چیزی در آن است که او را شادمان کند ، و نه چیزی که ناراحت سازد ، و این ، ساعتی است که خوابیده و یا به کارهای مباح دنیایی سرگرم بوده است . آن گاه ، به جهت از دست دادن این لحظه ها ، احساس حسرت و تأسّف به وی دست می دهد؛ چرا که می توانست آن را از نیکی های بی شمار ، پُر سازد و این سخن خداوند : «آن [روز] ، روز حسرت خوردن است» بدین اشاره دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الدُّنْيَا سَاعَةٌ فَاجْعَلْهَا طَاعَةً .

پیامبر صلی الله علیه و آله : دنیا ، ساعتی است . آن را برای اطاعت [خداوند] قرار ده .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لَا تَزُولُ قَدَمُ ابْنِ آدَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مِنْ عِنْدِ رَبِّهِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ خَمْسٍ : عَنْ عُمْرِهِ فِيمَ أَفْنَاهُ ، وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَ أَبْلَاهُ ، وَمَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَ أَنْفَقَهُ ، وَمَاذَا عَمِلَ فِيمَا عِلِمَ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : آدمی در روز قیامت ، از نزد خداوند ، قدمی بر نمی دارد ، جز آن که درباره پنج چیز از او پرسش می شود : از عمرش که در چه راهی سپری کرده؛ و از جوانی اش که در چه راهی هدر داده؛ و از ثروتش که چگونه به دست آورده و چگونه خرج کرده است؛ و از این که به دانسته هایش چگونه عمل کرده است .

عنہ صلی الله علیه و آله : لَا تَزُولُ قَدَمَا عَبْدٍ يَوْمَ الْقِيَامَةِ حَتَّى يُسْأَلَ عَنْ أَرْبَعِ عُمُرِهِ فِيمَا أَفْنَاهُ ، وَعَنْ شَبَابِهِ فِيمَا أَبْلَاهُ ، وَعَنْ مَالِهِ مِنْ أَيْنَ اكْتَسَبَهُ وَفِيمَا أَنْفَقَهُ ، وَعَنْ حُبِّنَا أَهْلَ الْبَيْتِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : بنده ، در روز قیامت ، گام از گام بر نمی دارد ، مگر آن که از چهار چیز پرسیده شود : از عمرش که چگونه سپری ساخته ، و از جوانی اش که چگونه هدر داده ، و از ثروتش که از کجا به دست آورده و چگونه خرج کرده است؛ و از دوستی ما اهل بیت [پیامبر صلی الله علیه و آله] .

قرآن:

«فَمَا ءَامَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِّنْ قَوْمِهِ»

[سرانجام ،] کسی به موسی ایمان نیاورد ، مگر فرزندان از قوم وی»

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَوْصِيَكُمْ بِالشُّبَّانِ خَيْرًا فَإِنَّهُمْ أَرْقُ أَفِيدَةً ، إِنَّ اللَّهَ بَعَثَنِي بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَحَالَفَنِ الشُّبَّانَ وَخَالَفَنِ الشُّيُوخَ، ثُمَّ قَرَأَ «فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ»

..

پیامبر صلی الله علیه و آله : شما را به نیکی با جوانان سفارش می کنم؛ زیرا نرم ترین دل ها را دارند . به راستی که خداوند ، مرا بشارت دهنده و هشداردهنده برانگیخت . جوانان ، با من پیمان بستند و پیران ، با من به مخالفت برخاستند . [آن گاه ، این آیه را خواند] : «و عمر آنان به درازا کشید ، و دل هایشان سخت گردید» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ تَعَلَّمَ فِي شَبَابِهِ كَانَ بِمَنْزِلَةِ الْوَشْمِ فِي الْحَجَرِ ، وَمَنْ تَعَلَّمَ وَهُوَ كَبِيرٌ كَانَ بِمَنْزِلَةِ الْكِتَابِ عَلَى وَجْهِ الْمَاءِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : آن که در جوانی اش بیاموزد ، آموخته اش مانند نقش بر سنگ است و آن که در بزرگ سالی بیاموزد ، مانند نوشتن بر روی آب باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا إِلَّا شَابًّا .

پیامبر صلی الله علیه و آله : خداوند ، هیچ پیامبری را جز در جوانی ، مبعوث نکرد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ نَبِيًّا إِلَّا وَهُوَ شَابٌّ ، وَلَا أُوتِيَ عِلْمٌ عَالِمًا إِلَّا وَهُوَ شَابٌّ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل ، هیچ پیامبری را جز در جوانی ، مبعوث نکرد ، و به هیچ دانشمندی ، جز در جوانی ، دانش عطا نشد .

عنه صلی الله علیه و آله : يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ ، إِنِّي وَاللَّهِ مَا أَعْلَمُ شَابًّا فِي الْعَرَبِ جَاءَ قَوْمَهُ بِأَفْضَلٍ مِّمَّا جِئْتُكُمْ بِهِ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِخَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : ای فرزندان عبد المطلب! به راستی ، به خداوند سوگند ، جوانی را در میان عرب نمی شناسم که بهتر از آنچه من برایتان آوردم ، [برای جامعه خویش] آورده باشد . به راستی برای شما خوبی های دنیا و آخرت را آوردم .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَقُومُ فِي آخِرِ الزَّمَانِ رَجُلٌ مِنْ عِترَتِي شَابٌّ حَسَنُ الْوَجْهِ أَقْنَى الْأَنْفِ يَمْلَأُ الْأَرْضَ قِسْطًا وَعَدْلًا ، كَمَا مُلِئْتُ ظُلْمًا وَجَوْرًا .

پیامبر صلی الله علیه و آله : در آخر زمان ، مردی از خاندانم که جوانی است زیباروی و بینی کشیده ، قیام می کند و زمین را پُر از عدل می نماید، همان گونه که پُر از ظلم شده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ فِي شَبَابِهِ اخْتَلَطَ بِلَحْمِهِ وَدَمِهِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : هر که قرآن را در جوانی اش فراگیرد ، با گوشت و خونس عجین می گردد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لِكُلِّ شَيْءٍ عِمَادٌ ، وَعِمَادُ هَذَا الدِّينِ الْفَقْهُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : هر چیزی را ستونی است و ستون این دین ، فهم (آگاهی ژرف) است .

قرآن:

«فَسْئَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ» .

«پس اگر نمی دانید ، از آگاهان بپرسید»

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْعِلْمُ خَزَائِنٌ وَمِفْتَاحُهَا السُّؤَالُ ، فَاسْأَلُوا رَحِمَكُمُ اللَّهُ ، فَإِنَّهُ يُؤْجِرُ أَرْبَعَةً : السَّائِلُ ، وَالْمُتَكَلِّمُ ، وَالْمُسْتَمِعُ ، وَالْمُحِبُّ لَهُمْ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : دانش ، گنجینه های است که کلید آن ، پرسش است . بپرسید . خداوند ، شما را رحمت کند که چهار گروه ، پاداش می برند : سؤال کننده ، پاسخ دهنده ، شنونده ، و دوستدار آنان .

قرآن:

«وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا» .

«و کسانی که در راه ما کوشیده اند ، به یقین ، راه های خود را بر آنان می نماییم»

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ يُدْمِنَ قَرَعَ الْبَابَ يَلْجُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : آن که پیوسته ، کوبه در را بزند ، داخل می شود .

قرآن:

«فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ» .

«هر گاه تصمیم گرفتی ، بر خداوند توکل نما»

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ تَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ كَفَاهُ مُؤْنَتَهُ وَرَزَقَهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : آن که بر خدا توکل کند ، خدا ، هزینه اش را برعهده می گیرد و ازجایی که گمان نمی برد ، او را روزی می دهد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : فَضْلُ الشَّابِّ الْعَابِدِ الَّذِي تَعَبَّدَ فِي صِبَاهُ عَلَى الشَّيْخِ الَّذِي تَعَبَّدَ بَعْدَ مَا كَبُرَتْ سِنُّهُ كَفَضْلِ الْمُرْسَلِينَ عَلَى سَائِرِ النَّاسِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : برتری جوان عبادت پیشه که در نورسی به عبادت رو آورده ، برپیرانی که در بزرگی به عبادت رو آورده اند، مانند برتری پیامبران بر دیگر مردمان است .

عنه صلى الله عليه و آله : يَقُولُ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ : الشَّابُّ الْمُؤْمِنُ بِقَدَرِي الرَّاضِي بِكِتَابِي ، الْقَانِعُ بِرِزْقِي ، التَّارِكُ لَشَهْوَتِهِ مِنْ أَجْلِي هُوَ عِنْدِي كَبَعْضِ مَلَائِكَتِي .

پیامبر صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل می فرماید : «جوان معتقد به قضا و قدرم ، خشنود از کتابم ، قناعت کننده به روزی ام ، و رهاکننده خواسته های نفس به خاطر من ، مانند یکی از فرشتگان من است» .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الشَّابَّ الَّذِي يُفْنِي شَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ تَعَالَى .

پیامبر صلی الله علیه و آله : خداوند بزرگ ، جوانی را که جوانی اش را در راه بندگی خدا سپری کند ، دوست می دارد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُبَاهِي بِالشَّابِّ الْعَابِدِ الْمَلَائِكَةَ ، يَقُولُ : أَنْظُرُوا إِلَى عَبْدِي ! تَرَكَ شَهْوَتَهُ مِنْ أَجْلِي .

پیامبر صلی الله علیه و آله : خداوند بزرگ ، به جوان عبادت پیشه ، نزد فرشتگان افتخار می کند ، در حالی که می فرماید : «بنده ام را بنگرید . برای من ، خواسته های نفس خود را کنار نهاده است» .

عنه صلى الله عليه وآله : مَا مِنْ شَابٍّ يَدْعُ لَذَّةَ الدُّنْيَا وَلَهْوَهَا وَيَسْتَقْبِلُ بِشَبَابِهِ طَاعَةَ اللَّهِ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ اثْنَيْنِ وَسَبْعِينَ صَدِيقًا ، ثُمَّ قَالَ : يَقُولُ اللَّهُ تَعَالَى : أَيُّهَا الشَّابُّ التَّارِكُ شَهْوَتَهُ لِي ، الْمُبْتَدِلُ شَبَابَهُ لِي أَنْتَ عِنْدِي كَبَعْضِ مَلَائِكَتِي .

پیامبر صلی الله علیه و آله : هیچ جوانی خوشی های دنیا و سرگرمی های آن را کنار نهاد و در جوانی به استقبال بندگی خدا نرفت ، مگر آن که خداوند به وی ، پاداش ۷۲ صدیق بخشید . آن گاه فرمود : «خداوند بزرگ [خطاب به وی] می فرماید : «ای جوان رها کننده شهوت به خاطر من ، و سپری کننده جوانی اش برای من! تو در پیشگاه من ، مانند برخی فرشتگانی» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ أَحْسَنَ عِبَادَةَ اللَّهِ فِي شَبَابِهِ ، لَقَاهُ اللَّهُ الْحِكْمَةَ عِنْدَ شَبَابِهِ ، قَالَ اللَّهُ تَعَالَى : «وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَى ءَاتَيْنَاهُ حُكْمًا وَ عِلْمًا» ثُمَّ قَالَ تَعَالَى : «وَكَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ» .

پیامبر صلی الله علیه و آله : آن که در جوانی نیک بندگی خدا کند ، خداوند ، در پیری به وی حکمت آموزد . خدای متعال می فرماید : «و چون به رشد و کمال خویش رسید ، به او حکمت و دانش عطا کردیم (و در ادامه آیه می فرماید) : و نیکوکاران را چنین پاداش می دهیم» .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمْ اللَّهُ عِزُّ وَ جَلُّ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ : إِمَامٌ عَادِلٌ ، وَشَابُّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ عِزُّ وَ جَلُّ ...

پیامبر صلى الله عليه و آله : خداوند عز و جل ، هفت گروه را در سایه خویش بدارد ، آن روزی که جز سایه اش ، سایه ای نیست : پیشوای عدالت پیشه ؛ و جوانی که در بندگی خداوند عز و جل رشد کرده است ...

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَيُّمَا نَاشٍ نَشَأَ فِي الْعِلْمِ وَالْعِبَادَةِ حَتَّى يَكْبُرَ أَعْطَاهُ اللَّهُ تَعَالَى يَوْمَ الْقِيَامَةِ ثَوَابَ اثْنَيْنِ وَسَبْعِينَ صَدِيقًا .

پیامبر صلى الله عليه و آله : هر جوانی که در دانش و عبادت رشد کند تا بزرگ شود ، خداوند متعال ، در قیامت ، پاداش ۷۲ صَدِيق به وی می بخشد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : يَا أَبَا ذَرٍّ ، مَا مِنْ شَابٍّ يَدْعُ لِلَّهِ الدُّنْيَا وَلِهَوَاهَا وَأَهْرَمَ شَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ إِلَّا أَعْطَاهُ اللَّهُ أَجْرَ اثْنَيْنِ وَسَبْعِينَ صَدِيقًا .

پیامبر صلى الله عليه و آله : ای ابو ذر! هیچ جوانی نیست که دنیا و خوشی اش را به خاطر خداوند ، کنار نهد و جوانی اش را در راه بندگی خدا سپری کند ، مگر آن که خداوند ، به وی پاداش ۷۲ صَدِيق ببخشد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : خَيْرُ أُمَّتِي مَنْ هَدَمَ شَبَابَهُ فِي طَاعَةِ اللَّهِ ، وَفَطَمَ نَفْسَهُ عَنْ لَذَاتِ الدُّنْيَا وَتَوَلَّاهُ بِالْآخِرَةِ ، إِنَّ جَزَاءَهُ عَلَى اللَّهِ أَعْلَى مَرَاتِبِ الْجَنَّةِ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : بهترین امت من ، کسی است که جوانی اش را در فرمانبری از خداوند ، سپری کند و خود را از خوشی های دنیا وا گیرد و شیفته آخرت باشد . به راستی که پاداش او نزد خداوند ، برترین جایگاه بهشت است .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ هَذَا الدِّينَ مَتِينٌ فَأَوْغِلُوا فِيهِ بِرَفْقٍ ، وَلَا تُكْرِهُوا عِبَادَةَ اللَّهِ إِلَى عِبَادِ اللَّهِ ، فَتَكُونُوا كَالرَّاكِبِ الْمُنْبَتِّ الَّذِي لَا سَفَرًا قَطَعَ وَلَا ظَهْرًا أَبْقَى .

پیامبر صلى الله عليه و آله : به راستی که این دین ، استوار است . پس با مدارا در آن ، درآیید . عبادت خدا را نزد بندگانِ ناگوار مسازید تا مانند سوارکار تازه کار شوید که نه راهی پیموده و نه مرکبی باقی گذارده است .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمَرْءُ عَلَى دِينِ خَلِيلِهِ ، فَلْيَنْظُرْ أَحَدُكُمْ مَنْ يُخَالِلُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : آدمی بر دین (روش) دوست خود است . پس هر يك از شما باید بنگرد که چه کسی را به دوستی می گزیند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : خَيْرُ الْإِخْوَانِ الْمُسَاعِدُ عَلَى أَعْمَالِ الْآخِرَةِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : بهترین برادران ، یاور بر کارهای آخرتی است .

عنه صلی الله علیه و آله : خَيْرُ إِخْوَانِكَ مَنْ أَعَاكَ عَلَى طَاعَةِ اللَّهِ ، وَصَدَّكَ عَنْ مَعَاصِيهِ ، وَأَمَرَكَ بِرِضَاهُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : بهترین برادرت ، کسی است که بر فرمانبری از خداوند ، تو را یاری رساند و از گناهان ، باز دارد و تو را به خشنودی خداوند ، وا دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ عُيُوبَكُمْ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : بهترین برادر شما ، کسی است که عیبتان را به شما هدیه کند .

عنه صلی الله علیه و آله - لَمَّا قِيلَ لَهُ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ، أَيُّ الْجُلَسَاءِ خَيْرٌ ؟ - : مَنْ ذَكَرَكُمْ بِاللَّهِ رُؤْيَاهُ ، وَزَادَكُمْ فِي عِلْمِكُمْ مَنْطِقَهُ ، وَذَكَرَكُمْ بِالْآخِرَةِ عَمَلُهُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله - وقتی از ایشان پرسیده شد : - ای پیامبر خدا! بهترین همنشین کیست ؟ : آن که دیدنش شما را به یاد خدا بیندازد، و سخنش بر دانش شما بیفزاید، و رفتارش شما را به یاد قیامت ، وا دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : قَالُوا [الْحَوَارِيُّونَ لِعِيسَى عَلَيْهِ السَّلَامُ] : يَا رُوحَ اللَّهِ ، فَمَنْ نُجَالِسُ إِذَا ؟

قال : مَنْ يُذَكِّرُكُمْ اللَّهَ رُؤْيَاهُ ، وَيَزِيدُ فِي عِلْمِكُمْ مَنْطِقَهُ ، وَيُرَغِّبُكُمْ فِي الْآخِرَةِ عَمَلُهُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : همراهان عیسی علیه السلام به وی گفتند : ای روح خدا! با چه کسی همنشینی کنیم؟

فرمود : «آن که دیدنش شما را به یاد خدا اندازد، و سخنش بردانش شما بیفزاید، و رفتارش شما را به سوی آخرت بکشانَد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : طُوبَى لِمَنْ أَسْلَمَ وَكَانَ عَيْشُهُ كَفَافًا وَقُوَاهُ سَدَادًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوشا به حال آن که اسلام آورد و [امکانات] زندگی اش به اندازه لازم باشد و نیروهایش استوار .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : الْمُؤْمِنُ الْقَوِيُّ خَيْرٌ وَأَحَبُّ إِلَى اللَّهِ مِنَ الْمُؤْمِنِ الضَّعِيفِ وَفِي كُلِّ خَيْرٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مؤمن نیرومند ، بهتر و نزد خداوند ، محبوب تر از مؤمن ناتوان است ، و در هر کدام خوبی هایی است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله - فِي ذِكْرِ مَا فِي صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ : وَعَلَى الْعَاقِلِ مَا لَمْ يَكُنْ مَغْلُوبًا عَلَى عَقْلِهِ أَنْ يَكُونَ لَهُ سَاعَاتٌ : سَاعَةٌ يُنَاجِي فِيهَا رَبَّهُ عَزَّ وَجَلَّ وَسَاعَةٌ يُحَاسِبُ نَفْسَهُ ، وَسَاعَةٌ يَتَفَكَّرُ فِيهَا صَنَعَ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ ، وَسَاعَةٌ يَخْلُو فِيهَا بَحْظَ نَفْسِهِ مِنَ الْحَالِ ؛ فَإِنَّ هَذِهِ السَّاعَةَ عَوْنٌ لِّتِلْكَ السَّاعَاتِ وَاسْتِجْمَامٌ لِلْقُلُوبِ ، وَتَوْزِيعٌ لَهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - در گزارش تعالیم صحف ابراهیم - : بر خردمند است تا عقلش شکست نخورده ، [برنامه] وقت هایش چنین باشد : زمانی را با پروردگار عز و جل ، راز و نیاز کند ، و زمانی را به حسابرسی از خود اختصاص دهد ، و زمانی را در آنچه خداوند عز و جل برایش آفریده بیندیشد ، و زمانی را برای بهره بردن از خوشی های حلال بگذارد؛ زیرا این زمان ، یاری کننده دیگر زمان ها باشد و دل ها را آرام و فارغ گرداند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : يَنْبَغِي لِلْعَاقِلِ إِذَا كَانَ عَاقِلًا أَنْ يَكُونَ لَهُ أَرْبَعُ سَاعَاتٍ مِنَ النَّهَارِ : سَاعَةٌ يُنَاجِي فِيهَا رَبَّهُ ، وَسَاعَةٌ يُحَاسِبُ فِيهَا نَفْسَهُ ، وَسَاعَةٌ يَأْتِي أَهْلَ الْعِلْمِ الَّذِينَ يُبَصِّرُونَهُ أَمْرَ دِينِهِ وَيَنْصَحُونَهُ ، وَسَاعَةٌ يُخَلِّي بَيْنَ نَفْسِهِ وَلَذَّتْهَا مِنْ أَمْرِ الدُّنْيَا فِيمَا يَحِلُّ وَيَجْمَلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر خردمند است تا هنگامی که عقلش پایدار است ، برنامه روزانه اش چهار بخش باشد : زمانی را به راز و نیاز با پروردگار بپردازد؛ و زمانی را به حسابرسی از خود ، اختصاص دهد ؛ و زمانی نزد دانشمندان برود تا او را در کار دین ، بینا کنند و وی را اندرزدهند؛ و زمانی را به خوشی های حلال و زیبای دنیا اختصاص دهد .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : ثَلَاثَةٌ يَفْرَحُ بِهِنَّ الْجِسْمُ وَيَرْبُو : الطَّيِّبُ ، وَلِبَاسُ اللَّيْنِ ، وَشَرْبُ الْعَسَلِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه چیز است که بدن با آن ، شاداب و سرزنده می شود : بوی خوش ، لباس نرم ، و خوردن عسل .

❧ عنه صلی الله علیه و آله : الطَّيِّبُ يَسُرُّ ، وَالْعَسَلُ يَسُرُّ ، وَالنَّظَرُ إِلَى الْخُضْرَةِ يَسُرُّ ، وَالرُّكُوبُ يَسُرُّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بوی خوش ، شاد می کند . خوردن عسل ، شادی می آورد . نگاه کردن به سبزه ، شادی می آورد . سوارکاری ، شادی می آفریند .

❧ رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاهُ وَالْعَبَا فَإِنِّي أَكْرَهُ أَنْ يُرَى فِي دِينِكُمْ غِلْظَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سرگرمی داشته باشید و تفريح کنید؛ چرا که خوش نمی دارم در دين شما درشتی و سختی دیده شود .

❧ رسول الله صلی الله علیه و آله : خَيْرُ لَّهُوَ الْمُؤْمِنِ السَّبَّاحَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین تفريح مؤمن ، شناست .

❧ عنه عليه السلام : عَلِّمُوا أَوْلَادَكُمْ السَّبَّاحَةَ وَالرَّمَايَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به فرزندان خود ، شنا و تیراندازی بیاموزید .

❧ عنه صلی الله علیه و آله : حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ أَنْ يُعَلِّمَهُ الْكِتَابَةَ وَالسَّبَّاحَةَ وَالرَّمَايَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از حقوق فرزند بر پدر ، آن است که به او نوشتن ، شنا و تیراندازی بیاموزد .

❧ عنه صلی الله علیه و آله : أَحَبُّ إِلَهِهُ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى إِجْرَاءُ الْخَيْلِ وَالرَّمْيُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دوست داشتنی ترین تفريح نزد خداوند متعال ، اسب سواری و تیراندازی است .

❧ رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا يَشْهَدُ الْمَلَائِكَةُ مِنْ لَهْوِكُمْ إِلَّا الرَّهَانُ وَالنُّضَالُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از سرگرمی های شما ، تنها در مسابقه اسب سواری و تیراندازی ، فرشتگان حضور می یابند .

❧ عنه صلی الله علیه و آله : رِهَانُ الْخَيْلِ طَلْقٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مسابقه اسب سواری ، حلال است .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ خَرَجَ مِنْ ذُلِّ الْمَعْصِيَةِ إِلَى عِزِّ الطَّاعَةِ آتَاهُ اللَّهُ عِزًّا وَجَلْبَغِيرَ أَنْيْسٍ ، وَأَعَانَهُ بِغَيْرِ مَالٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر کس از خواری نافرمانی [خدا] به عزّت پیروی [از او] ، روی آورد ، خداوند عز و جل ، بدون همنشینی ، به وی آرامش می دهد و بدون ثروت ، او را یاری می کند .

عنه صلى الله عليه وآله : لَا يَقْدِرُ رَجُلٌ عَلَى حَرَامٍ ، ثُمَّ يَدْعُهُ لَيْسَ بِهِ إِلَّا مَخَافَةُ اللَّهِ ، إِلَّا أَبدَلَهُ اللَّهُ فِي عَاجِلِ الدُّنْيَا قَبْلَ الْآخِرَةِ مَا هُوَ خَيْرٌ لَهُ مِنْ ذَلِكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر کس بر حرامی دست یابد و به خاطر ترس از خدا آن را رها سازد ، خداوند ، در دنیا و پیش از قیامت ، بهتر از آن را برایش مقدر می کند .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا كَانَ يَوْمُ الْقِيَامَةِ أَنْبَتَ اللَّهُ تَعَالَى لِبَاطِنَةٍ مِنْ أُمَّتِي أَجْنَحَةً ، فَيَطِيرُونَ مِنْ قُبُورِهِمْ إِلَى الْجَنَانِ يَسْرَحُونَ فِيهَا وَيَتَنَعَّمُونَ كَيْفَ شَاءُوا ، فَتَقُولُ لَهُمُ الْمَلَائِكَةُ: هَلْ رَأَيْتُمُ الْحِسَابَ؟

فَيَقُولُونَ : مَا رَأَيْنَا حِسَابًا .

فَيَقُولُونَ : هَلْ جُزْتُمُ الصِّرَاطَ؟

فَيَقُولُونَ: مَا رَأَيْنَا صِرَاطًا .

فَيَقُولُونَ: هَلْ رَأَيْتُمْ جَهَنَّمَ؟

فَيَقُولُونَ : مَا رَأَيْنَا شَيْئًا .

فَتَقُولُ الْمَلَائِكَةُ : مِنْ أُمَّةٍ مَنْ أَنْتُمْ؟

فَيَقُولُونَ : مِنْ أُمَّةٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ .

فَيَقُولُونَ : نَشَدْنَاكَمُ اللَّهُ ، حَدَّثُونَا مَا كَانَتْ أَعْمَالُكُمْ فِي الدُّنْيَا؟

فَيَقُولُونَ : خَصَلْتَانِ كَانَتَا فِينَا ، فَبَلَّغَنَا اللَّهُ هَذِهِ الدَّرَجَةَ بِفَضْلِ رَحْمَتِهِ .

فَيَقُولُونَ : وَمَا هُمَا ؟

فَيَقُولُونَ : كُنَّا إِذَا خَلَوْنَا نَسْتَحْيِ أَنْ نَعْصِيَهُ ، وَنَرْضَى بِالْيَسِيرِ مِمَّا قُسِمَ لَنَا .

فَتَقُولُ الْمَلَائِكَةُ : حَقُّ لَكُمْ هَذَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هرگاه قیامت بر پا شود ، خداوند ، برای گروهی از امت من ، بال هایی قرار می دهد که با آنها ، از قبرها به سوی بهشت پرواز کنند، در آن گردش نمایند و هر گونه خواستند، از نعمت ها بهره برند. فرشتگان به آنان می گویند : آیا حسابرسی را دیدید؟

می گویند : ما حسابرسی ندیدیم .

می پرسند : از صراط ، عبور کردید؟

می گویند : ما صراطی ندیدیم .

می پرسند : جهنّم را دیدید؟

می گویند : چیزی ندیدیم .

آن گاه ، فرشتگان می گویند : از امّت چه کسی هستید؟

می گویند : از امّت محمد صلی الله علیه و آله .

می گویند : شما را به خدا سوگند ، بگوئید رفتارتان در دنیا چه بود؟

می گویند : دو خصلت در ما بود و بدان دو خصلت ، خداوند ، ما را بدین پایه از رحمت خویش رسانید .

می پرسند : آن دو خصلت چیست؟

می گویند : هرگاه در خلوت بودیم ، شرم داشتیم نافرمانی خدا کنیم و به اندکی که روزی ما بود ، خشنود بودیم .

فرشتگان می گویند : این منزلت ، سزاوار شماست .

رسول الله صلی الله علیه و آله : التَّوْبَةُ حَسَنٌ وَلَكِنْ فِي الشَّبَابِ أَحْسَنُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : توبه زیباست و از جوان ، زیباتر است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ شَيْءٍ أَحَبَّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ شَابٍّ تَائِبٍ ، وَمَا مِنْ شَيْءٍ أَبْغَضَ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنْ شَيْخٍ مُّقِيمٍ عَلَى مَعَاصِيهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ چیز نزد خداوند متعال ، محبوب تر از جوان توبه کننده نیست ؛ و هیچ چیز نزد خداوند ، مبغوض تر نیست از پیری که بر نافرمانی خدا ، اصرار می ورزد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ الشَّابَّ التَّائِبَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به راستی که خداوند ، جوان توبه کننده را دوست می دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : لِلَّهِ أَفْرَحُ بِتَوْبَةِ عَبْدِهِ مِنَ الْعَقِيمِ الْوَالِدِ ، وَمِنْ الضَّالِّ الْوَاجِدِ ، وَمِنْ الظَّالِمِ الْوَارِدِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل بیشتر از نازایی که صاحب فرزند شود و یا گم کرده ای که گم شده اش را بیابد ، و یا تشنه ای که بر آب ، وارد شود ، از توبه بنده شادمان می شود .

قرآن:

«قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلَى وَ لِدَيَّ وَ أَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَ أَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ» .

«وَ وَصَّيْنَا الْأَنْسَانَ بِوَلَدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَ وَضَعَتْهُ كُرْهًا وَ حَمَلُهُ وَ فَصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَ بَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلَى وَ لِدَيَّ وَ أَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَ أَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ» .

«گفت: پروردگارا! در دلم افکن تا نعمتی را که به من و پدر و مادرم ارزانی داشته ای ، سپاس بگذارم و به کار شایسته ای که آن را می پسندی ، بپردازم و مرا به رحمت خویش ، در میان بندگان شایسته ، داخل کن»

«و انسان را [نسبت] به پدر و مادرش به احسان سفارش کردیم . مادرش با تحمل رنج ، به او باردار شد و با تحمل رنج ، او را به دنیا آورد . و بار برداشتن و از شیر گرفتن او سی ماه است ، تا آن گاه که به رشد کامل خود برسد ، و به چهل سال برسد ، می گوید: پروردگارا! بر دلم بیفکن تا نعمتی را که به من و به پدر و مادرم ارزانی داشته ای ، سپاس گویم و کار شایسته ای انجام دهم که آن را خوش داری و فرزندانم را برایم شایسته گردان . در حقیقت ، به درگاه تو توبه آوردم و من از فرمان پذیرانم»

رسول الله صلی الله علیه و آله : دُعَاءُ الْوَلَدِ لِلْوَالِدِ كَالْأَخْذِ بِالْيَدِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دعای فرزند برای پدر و مادر ، مانند یاری کردن آنان است .

عنه صلی الله علیه و آله : خَرَجَ ثَلَاثُ نَفَرٍ يَسِيحُونَ فِي الْأَرْضِ ، فَبَيْنَمَا هُمْ يَعْبُدُونَ اللَّهَ فِي كَهْفٍ فِي قُلَّةِ جَبَلٍ حَتَّى بَدَتْ صَخْرَةٌ مِنْ أَعْلَى الْجَبَلِ حَتَّى التَّقَمَتْ بِأَبِ الْكَهْفِ ، فَقَالَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ : عِبَادَ اللَّهِ وَاللَّهِ لَا يُنْجِيكُمْ مِمَّا وَقَعْتُمْ إِلَّا أَنْ تَصَدَّقُوا اللَّهَ ، فَهَلُمْ مَا عَمِلْتُمْ لِلَّهِ خَالِصًا ، فَإِنَّمَا ابْتَلَيْتُمْ بِالدُّنُوبِ .

فَقَالَ أَحَدُهُمْ : اللَّهُمَّ إِن كُنْتَ تَعْلَمُ أَنِّي طَلَبْتُ امْرَأَةً لِحُسْنِهَا وَجَمَالِهَا فَأَعْطَيْتُ فِيهَا مَالًا ضَخْمًا حَتَّى إِذَا قَدَرْتُ عَلَيْهَا وَجَلَسْتُ مِنْهَا مَجْلِسَ الرَّجُلِ مِنَ الْمَرْأَةِ ذَكَرْتُ النَّارَ فَقُمْتُ عَنْهَا فَرَقَا

مِنْكَ اللَّهُمَّ فَارْفَعْ عَنَّا هَذِهِ الصَّخْرَةَ ، فَانصَدَعَتْ حَتَّى نَظَرُوا إِلَى الصَّدْعِ .
ثُمَّ قَالَ الْآخَرُ : اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنِّي اسْتَأْجَرْتُ قَوْمًا يَحْرُثُونَ كُلَّ رَجُلٍ مِنْهُمْ بِنِصْفِ دِرْهَمٍ
فَلَمَّا فَرَّغُوا أُعْطِيَتْهُمْ أَجُورَهُمْ .

فَقَالَ أَحَدُهُمْ : قَدْ عَمِلْتُ عَمَلَ اثْنَيْنِ وَاللَّهِ لَا آخِذُ إِلَّا دِرْهَمًا وَاحِدًا وَتَرَكَ مَالَهُ عِنْدِي فَبَذَرْتُ
بِذَلِكَ النِّصْفِ الدِّرْهَمِ فِي الْأَرْضِ فَأَخْرَجَ اللَّهُ مِنْ ذَلِكَ رِزْقًا وَجَاءَ صَاحِبُ النِّصْفِ الدِّرْهَمِ
فَأَرَادَهُ فَدَفَعَتْ إِلَيْهِ ثَمَانِي عَشْرَةَ أَلْفًا ، فَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّمَا فَعَلْتُهُ مَخَافَةً مِنْكَ فَارْفَعْ عَنَّا هَذِهِ
الصَّخْرَةَ .

قَالَ : فَانْفَرَجَتْ حَتَّى نَظَرَ بَعْضُهُمْ إِلَى بَعْضٍ .
ثُمَّ قَالَ الْآخَرُ : اللَّهُمَّ إِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنَّ أَبِي وَأُمِّي كَانَا نَائِمَيْنِ فَأَتَيْتُهُمَا بِقَعْبٍ مِنْ لَبَنٍ فَخِفْتُ إِنْ
أَضَعُهُ أَنْ تَمُجَّ فِيهِ هَامَةٌ وَكَرِهْتُ أَنْ أَوْقِظَهُمَا مِنْ نَوْمِهِمَا فَيَشُقَّ ذَلِكَ عَلَيْهِمَا فَلَمْ أَزِلْ كَذَلِكَ
حَتَّى اسْتَيْقَظَا وَشَرِبَا ، اللَّهُمَّ فَإِنْ كُنْتَ تَعْلَمُ أَنِّي كُنْتُ فَعَلْتُ ذَلِكَ ابْتِغَاءَ وَجْهِكَ فَارْفَعْ عَنَّا هَذِهِ
الصَّخْرَةَ ، فَانْفَرَجَتْ لَهُمْ حَتَّى سَهَّلَ لَهُمْ طَرِيقَهُمْ .
ثُمَّ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : مَنْ صَدَقَ اللَّهُ نَجَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه نفر برای گشت و گذار ، از خانه بیرون رفتند . در
حالی که در غاری بر نوک کوهی خداوند را عبادت می کردند ، سنگی بزرگ ، از بالای
کوه فرو افتاد و در غار را بست . یکی از آن سه گفت : بندگان خدا! از گرفتاری ، نجات
پیدا نمی کنید ، مگر آن که با خداوند ، صادق باشید . هر يك از شما آنچه را خالصانه
انجام داده ، برملا سازد؛ چرا که اینك به خاطر گناهان ، گرفتار آمده اید .

یکی از آنان گفت : بار خدایا! تو می دانی که من به خاطر زیبایی زنی در پی اش بودم و
ثروتی بسیار در این راه ، خرج کردم . وقتی بر او دست یافتم و در کنارش قرار گرفتم ،
آتش [دوزخ] را یاد کردم ، و به سبب ترس از تو از کنارش برخاستم . بار خدایا! این
سنگ را از جلوی غار ، بردار .

سنگ ، شکافته شد و آنان ، بدان نگریستند .

نفر دوم گفت : بار خدایا! تو می دانی که من ، گروهی را برای کشاورزی به کارگری
گرفتم که به هر کدام ، نصف درهم پرداخت کنم . وقتی از کار ، دست کشیدند ، مزدشان را
پرداختم .

یکی از آنان گفت : من به اندازه دو نفر کار کردم . به خدا سوگند ، کمتر از يك درهم نمی
گیرم و نصف درهم را نزد من انداخت . من هم آن را خرج بذر زمین کردم و خداوند ، از
آن ، روزی بسیار نصیب کرد . روزی آن مرد آمد و نصف درهم خود را طلب کرد . من
هم هجده هزار درهم به وی دادم . خدایا! اگر آن کار را از ترس تو انجام دادم ، این سنگ

را از در غار بردار .

سنگ ، کمی کنار رفت ، به اندازه ای که یکدیگر را می دیدند .

سومی گفت : بار خدایا! تو می دانی که پدر و مادرم در خواب بودند و من برای آنان ، کاسه ای بزرگ ، شیر آوردم . ترسیدم اگر ظرف شیر را بگذارم ، حشره ای یا گزنده ای در آن بیفتد و نخواستم آنان را از خواب ، بیدار کنم و آنان را ناراحت سازم . پس خودم همان جا ایستادم تا بیدار شدند و شیر را نوشیدند . بار خدایا! اگر این کار را برای تو انجام دادم ، این سنگ را از جلوی ما بردار .

آن گاه ، سنگ ، کاملاً به کنار رفت و راه آنان باز شد .

سپس پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود : هر که با خداوند راستی کند ، پیروز می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : طَلَبُ الْحَلَالِ فَرِيضَةٌ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ وَمُسْلِمَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به دست آوردن [روزی] حلال ، بر هر زن و مرد مسلمان ، واجب است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ إِذَا عَمِلَ أَحَدُكُمْ عَمَلًا أَنْ يُتَّقَنَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به راستی که خداوند متعال ، دوست می دارد که هر يك از شما وقتی کاری انجام می دهد ، آن را استوار (محکم) گرداند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن که صبح کند و به کار مسلمانان اهتمام نرزد ، مسلمان نیست .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْأَمَانَةُ غِنَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : امانتداری ، توانگری است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى جَمِيلٌ يُحِبُّ الْجَمَالَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، زیباست و زیبایی را دوست می دارد .

عنه صلی الله علیه و آله : الشَّعْرُ الْحَسَنُ مِنْ كِسْوَةِ اللَّهِ تَعَالَى فَأَكْرَمُوهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : موی زیبا، از جامه های خداوند متعال است. آن را عزیز بدارید .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ اتَّخَذَ شَعْرًا فَلْيُحْسِنِ وَلَايَتَهُ ، أَوْ لِيَجْزَّهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر که مویش را بلند گذاشت ، از آن نیکو مراقبت کند ؛ وگرنه آن را کوتاه کند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله - لِلرِّجَالِ - : قُصُّوا أَظْفِيرَكُمْ ، وَلِلنِّسَاءِ : اُتْرُكْنَ فَإِنَّهُ أَزِينُ لَكُنَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به مردان فرمود : «ناخن هایتان را کوتاه کنید» و به زنان فرمود : «ناخن بگذارید؛ زیرا برایتان زیباتر است» .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا بر انگيخته شدم تا کرامت های اخلاقی را کامل کنم .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّمَا بُعِثْتُ لِأَتَمِّمَ صَالِحَ الْأَخْلَاقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا بر انگيخته شدم تا اخلاق نیکو را کامل کنم .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : جَعَلَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ مَكَارِمَ الْأَخْلَاقِ صَلََّةً بَيْنَهُ وَبَيْنَ عِبَادِهِ ، فَحَسْبُ أَحَدِكُمْ أَنْ يَتَمَسَّكَ بِخُلُقٍ مُتَّصِلٍ بِاللَّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند سبحان ، کرامت های اخلاقی را پیوندی میان خود و بندگانش قرار داد . پس ، کافی است هر يك از شما به خُلق و خویی مُتَّصل به خداوند ، تَمَسَّك جوید .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : يَا مَعْشَرَ شَبَابِ قُرَيْشٍ اِحْفَظُوا فُرُوجَكُمْ ، أَلَا مَنْ حَفِظَ فَرْجَهُ فَلَهُ الْجَنَّةُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : ای جوانان قریش! پاك دامنی پیشه کنید . بدانید هر که خود را در برابر شهوت حفظ کند ، بهشت ، از آن اوست .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا مِنْ مُسْلِمٍ يَنْظُرُ إِلَى مَحَاسِنِ امْرَأَةٍ أَوْ لَمَرَّةٍ ، ثُمَّ يَغُضُّ بَصَرَهُ إِلَّا أَحَدَّثَ اللَّهُ لَهُ عِبَادَةً يَجِدُ حِلَّالَتَهَا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر مسلمانی که به زیبایی های زنی نظر ابتدایی افکند ، آن گاه چشم بپوشد ، خداوند ، برایش عبادتی قرار می دهد که شیرینی اش را بچشد .

رسول الله صلى الله عليه وآله : لَعَنَ اللَّهُ الْمُتَشَبِّهَاتِ بِالرِّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ ، وَلَعَنَ اللَّهُ الْمُتَشَبِّهِينَ مِنَ الرِّجَالِ بِالنِّسَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : خداوند ، لعنت کند زنانِ مردنما [در لباس و پوشش] را ؛ و خداوند ، لعنت کند مردانِ زن نما [در پوشش و آرایش] را .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَا مِنْ شَابٍ تَزَوَّجَ فِي حَدَاثَةٍ سِنَّهُ إِلَّا عَجَّ شَيْطَانُهُ : يَا وَيْلَهُ ، يَا وَيْلَهُ ! عَصَمَ مِنِّي ثُلُثِي دِينِهِ ، فَلْيَتَّقِ اللَّهَ الْعَبْدُ فِي الثُّلُثِ الْبَاقِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هر جوانی که در سن کم ازدواج کند ، شیطان ، فریاد بر می آورد که : «وای بر من ، وای بر من! دو سوم دینش را از دستبرد من ، مصون نگه داشت» . پس بنده در يك سوم باقی مانده ، تقوای الهی پیشه سازد .

عنه صلى الله عليه وآله : يَا مَعْشَرَ الشَّبَابِ عَلَيْكُمْ بِالْبَاهِ ، فَإِنْ لَمْ تَسْتَطِيعُوهُ فَعَلَيْكُمْ بِالصِّيَامِ فَإِنَّهُ وَجَاؤُهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ای جماعت جوان! بر شما باد ازدواج . اگر نمی توانید ، بر شما باد روزه گرفتن که روزه ، مهارِ شهوت است .

عنه صلى الله عليه وآله : يَا شَابُ تَزَوَّجْ وَإِيَّاكَ وَالزَّنا ؛ فَإِنَّهُ يَنْزِعُ الْإِيمَانَ مِنْ قَلْبِكَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : ای جوان! ازدواج کن و از زنا پرهیز؛ چرا که زنا ، ایمان را از دل بر می کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : إِذَا جَاءَكُمْ مَنْ تَرْضَوْنَ خُلُقَهُ وَدِينَهُ فَرَوْجُوهُ «إِلَّا تَفْعَلُوهُ تَكُنْ فِتْنَةٌ فِي الْأَرْضِ وَفَسَادٌ كَبِيرٌ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : هرگاه کسی نزد شما آمد که اخلاق و دینداری اش را می پسندید، به او همسر بدهید ؛ و «اگر چنین نکنید ، در زمین ، فتنه و فساد بزرگ ، روی خواهد داد» .

عنه صلى الله عليه وآله : زَوَّجْتُ الْمِقْدَادَ وَزَيْدًا لِيَكُونَ أَشْرَفُكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَحْسَنُكُمْ خُلُقًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : من ، مقداد و زید را همسر دادم تا بدانید که گرامی ترین شما نزد خداوند ، خوش خلق ترین شماست .

رسول الله صلى الله عليه وآله : تَزَوَّجُوا الشَّوَابَ فَإِنَّهُنَّ أَغْرُ أَخْلَاقًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با دختران جوان ازدواج کنید؛ زیرا آنان، خوش اخلاق ترند .

عنه صلی الله علیه و آله : تُنَكِّحُ الْمَرْأَةَ عَلَى أَرْبَعٍ خِلَالٍ : عَلَى مَالِهَا ، وَعَلَى دِينِهَا ، وَعَلَى جَمَالِهَا ، وَعَلَى حَسَبِهَا وَنَسَبِهَا ، فَعَلَيْكَ بِذَاتِ الدِّينِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با زنان به خاطر چهار خصلت ، ازدواج می شود : ثروت ، دینداری ، زیبایی ، و اصل و نسب . بر تو باد زن دیندار !

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ تَزَوَّجَ امْرَأَةً لَا يَتَزَوَّجُهَا إِلَّا لِجَمَالِهَا لَمْ يَر فِيهَا مَا يُحِبُّ ، وَمَنْ تَزَوَّجَهَا لِجَمَالِهَا لَا يَتَزَوَّجُهَا إِلَّا وَكَلَّهُ اللهُ إِلَيْهِ ، فَعَلَيْكُمْ بِذَاتِ الدِّينِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس با زنی فقط برای زیبایی اش ازدواج کند ، آنچه دوست می دارد ، در او نخواهد یافت و هر کس با زنی فقط برای ثروتش ازدواج کند ، خداوند ، او را به خود ، وا می گذارد . پس بر شما باد زنان دیندار !

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ نَكَحَ امْرَأَةً بِمَالٍ حَلَالٍ غَيْرَ أَنَّهُ أَرَادَ بِهَا فَخْرًا وَرِيَاءً لَمْ يَزِدْهُ اللهُ عِزًّا وَجَلْبِذِكَ إِلَّا ذُلًّا وَهَوَانًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرکس با زنی به خاطر ثروت حلال ، ازدواج کند ، لیکن قصدش فخر فروشی و ریاکاری باشد ، خداوند عز و جل ، جز بر خواری و زبونی اش نمی افزاید .

عنه صلی الله علیه و آله : تَزَوَّجُوا فِي الْحُجْرِ الصَّالِحِ ، فَإِنَّ الْعِرْقَ دَسَّاسٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : [باکسانی] از دامان شایسته ازدواج کنید؛ چرا که اصل و نسب ، تأثیرگذار است .

عنه صلی الله علیه و آله : تَخَيَّرُوا لِنُطْفِكُمْ ، فَإِنَّ النِّسَاءَ يَلِدْنَ أَشْبَاهَ إِخْوَانِهِنَّ وَأَخَوَاتِهِنَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای فرزندان [مادر شایسته] انتخاب کنید؛ زیرا زنان ، شبیه برادران و خواهران خود ، فرزند به دنیا می آورند .

د - ازدواج فامیلی

رسول الله صلی الله علیه و آله : اغْتَرِبُوا ، لَا تُضَوُّوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با غریبه ازدواج کنید [، نه با خویشاوندان] تا فرزندانان نحیف (لاغر / ناتوان) نشوند .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَنْكَحُوا الْقَرَابَةَ الْقَرِيبَةَ فَإِنَّ الْوَلَدَ يُخْلَقُ ضَاوِياً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با خویشاوندان بسیار نزدیک ، ازدواج نکنید ؛ زیرا فرزند ، نحیف به دنیا می آید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَمْ يَبْقَ مِنْ أَمْثَالِ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ إِلَّا قَوْلُ النَّاسِ : إِذَا لَمْ تَسْتَحْيِ فَاصْنَعْ مَا شِئْتَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از مَثَل های پیامبران ، جز این سخن مردم ، چیزی باقی نمانده است : «اگر حیا نمی کنی ، هر چه می خواهی بکن» .

عنه صلى الله عليه و آله : الْحَيَاءُ خَيْرٌ كُلُّهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حیا ، همه اش خیر است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْحَيَاءُ حَيَاءَانِ : حَيَاءُ عَقْلٍ وَحَيَاءُ حُمْقٍ ، فَحَيَاءُ الْعَقْلِ هُوَ الْعِلْمُ ، وَحَيَاءُ الْحُمْقِ هُوَ الْجَهْلُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حیا ، دو گونه است : حیای خردمندانه و حیای احمقانه . حیای خردمندانه ، آگاهی است و حیای احمقانه ، نادانی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : خَيْرُ شَبَابِكُمْ مَنْ تَزَيَّا بِزِيٍّ كُھولِكُمْ ، وَشَرُّ كُھولِكُمْ مَنْ تَزَيَّا بِزِيٍّ شَبَابِكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین جوانانِ شما آنان اند که خود را با هیئتِ بزرگ سالان (وقار) بیارایند و بدترینِ بزرگ سالان ، کسانی اند که خود را شبیه به جوانان کنند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ ابْنَ عِشْرِينَ إِذَا كَانَ شِبْهَ ابْنِ ثَمَانِينَ ، وَيُبْغِضُ ابْنَ سِتِّينَ إِذَا كَانَ شِبْهَ ابْنِ عِشْرِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند متعال ، جوان بیست ساله را دوست دارد ، اگر مانند مرد هشتاد ساله باشد ، و دشمن می دارد مرد شصت ساله ای را که مانند جوان بیست ساله باشد .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ لَيَعْجَبُ مِنَ الشَّابِّ لَيْسَتْ لَهُ صَبَوَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند عز و جل خوش می دارد جوانی را که در او سَبْکی نیست .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الصَّحِيحَ الْفَارِعَ ، لَا فِي شُغْلِ الدُّنْيَا وَلَا فِي شُغْلِ الْآخِرَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خداوند ، انسان سالم و بیکار را که نه به کار دنیا مشغول است و نه به کار آخرت ، دشمن می دارد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا إِنَّ كُلَّ مُسْكِرٍ حَرَامٌ ، وَ كُلَّ مُخَدِّرٍ حَرَامٌ ، وَ مَا سُكَّرَ كَثِيرُهُ حَرَامٌ قَلِيلُهُ ، وَ مَا حَمَرَ الْعَقْلَ فَهُوَ حَرَامٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدانید هر مست کننده ای حرام است ، هر ماده تخدیرگری حرام است ، و آنچه بسیارش مست کند، اندک آن نیز حرام است و آنچه عقل را زایل می کند ، حرام است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : سَيَأْتِي زَمَانٌ عَلَى أُمَّتِي يَأْكُلُونَ شَيْئًا إِسْمُهُ الْبَنْجُ ، أَنَا بَرِيءٌ مِنْهُمْ ، وَ هُمْ بَرِيءُونَ مِنِّي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روزگاری بر امت من خواهد آمد که ماده ای به نام «بَنگ» می خورند . من از این مردمان ، بیزارم و آنان از من دورند .

عنه صلی الله علیه و آله : سَلَّمُوا عَلَى الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى وَ لَا تُسَلِّمُوا عَلَى أَكْلِ الْبَنْجِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بر یهودیان و مسیحیان سلام کنید؛ ولی بر بَنگی ، سلام نکنید .

قرآن:

«وَيَوْمَ يَعِضُ الظَّالِمُ عَلَى يَدَيْهِ يَقُولُ يَلَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا * يَوَيْلَتَى لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ فُلَانًا خَلِيلًا * لَقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي وَ كَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنْسَانِ خَذُولًا » .
«الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ» .

«[روز قیامت ،] و روزی است که ستمکار ، دست [حسرت] می گزد و می گوید: کاش من ، راه [پیروی از] پیامبر را پیش می گرفتم . وای بر من! کاش من ، فلانی را دوست نمی گرفتم . او مرا از پند [قرآن] ، پس از آن که برایم آمده بود ، دور و گمراه کرد؛ و شیطان ، خوارکننده انسان است» .

«در آن روز (قیامت) ، یاران ، جز پرهیزگاران ، بعضی شان دشمن بعضی دیگرند»

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَثَلُ الْجَلِيسِ الصَّالِحِ مَثَلُ الْعَطَارِ ؛ إِنْ لَمْ يُعْطِكَ مِنْ عَطْرِهِ أَصَابَكَ مِنْ رِيحِهِ ، وَمَثَلُ الْجَلِيسِ السَّوِّءِ مَثَلُ الْقَيْنِ ؛ إِنْ لَمْ يُحْرِقْ ثَوْبَكَ أَصَابَكَ مِنْ رِيحِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همنشین شایسته ، مانند عطر فروش است . اگر از عطرش به تو ندهد ، بوی عطرش به تو خواهد رسید و همنشین بد ، مانند آهنگر است . اگر لباست را نسوزاند ، از بویش به تو می رسد .

عنه صلى الله عليه و آله - كَانَ يَقُولُ - :اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ صَاحِبِ غَفْلَةٍ، وَقَرِينِ سَوِّءٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - همیشه می فرمود - :بار خدایا! به تو پناه می برم از یارِ غافل و همنشین بد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يُؤَاخِيزُ كَافِرًا ، وَ لَا يُخَالِطُنَّ فَاجِرًا ، وَ مَنْ آخَى كَافِرًا أَوْ خَالَطَ فَاجِرًا كَانَ كَافِرًا فَاجِرًا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آن که به خداوند و روز قیامت ایمان دارد ، نباید با کافری برادری کند و با فاجری آمد و شد نماید. هرکس با کافری برادری کند یا با فاجری همنشینی نماید ، کافر و فاجر خواهد بود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَصْحَبُوا الْفُجَّارَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با فاجران ، همنشینی مکنید .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تُصَادِقُوا شَارِبَ الْخَمْرِ ، فَإِنَّ مُصَادَقَتَهُ نَدَامَةٌ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با می گسار ، دوستی مکنید که دوستی با او [موجب] پشیمانی است .

عنه صلى الله عليه و آله : تَوَقَّوْا مُصَاحَبَةَ كُلِّ ضَعِيفٍ الْخَيْرِ قَوِيٍّ الشَّرِّ خَبِيثِ النَّفْسِ ، إِذَا خَافَ خَنْسَ ، وَإِذَا أَمِنَ بَطَشَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از همنشینی با افراد کم خیر و پُر شر و بد باطن دوری کنید ؛ آنها که اگر بترسند ، دست می کشند و اگر احساس امنیت کنند ، یورش می برند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الشَّبَابُ شُعْبَةٌ مِنَ الْجُنُونِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : جوانی ، شاخه ای از دیوانگی است .

قرآن:

«قُلْ لِلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَرِهِمْ وَ يَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ذَلِكَ أَزْكَى لَهُمْ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ * وَ قُلْ لِلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَرِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَ لَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا، وَ لَا يُضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَى جُيُوبِهِنَّ وَ لَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنَى إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنَى أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوْ التَّبَاعِينَ غَيْرَ أُولَى الْأَعْرَابَةِ مِنَ الرِّجَالِ أَوْ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَى عَوْرَتِ النِّسَاءِ وَ لَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِنَ زِينَتِهِنَّ وَ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهُ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» .

«به مردان مؤمن بگو: دیدگان [از نظربازی] فرو گذارند و ناموسشان را محفوظ بدارند . این ، برای آنان پاکیزه تر است . بی گمان ، خداوند به آنچه می کند ، آگاه است . و به زنان مؤمن [هم] بگو: دیدگانشان را فرو گذارند و ناموسشان را محفوظ بدارند و زینتشان را ، جز آنچه از آن آشکار است ، آشکار نکنند ، روسری هایشان را بر گریبان هایشان بیندازند و زینتشان را آشکار نکنند ، مگر بر شوهرشان یا پدرشان ، یا پدران شوهرشان ، یا پسرانشان یا پسران شوهرشان ، یا برادرشان یا پسران برادرشان ، یا پسران خواهرشان یا زنانشان ، یا کنیزانشان یا غلامانی که نیازمند [به زن] نیستند ، یا کودکانی که بر نهانی های زنان ، آگاه نیستند . و بگو که چنان پای نکوبند تا زینتی که پنهان داشته اند ، معلوم شود . و ای مؤمنان! همگی به درگاه خداوند ، توبه کنید ، باشد که رستگار شوید»

رسول الله صلی الله علیه و آله : النَّظْرَةُ الْأُولَى خَطَأٌ ، وَالثَّانِيَةُ عَمْدٌ ، وَالثَّلَاثَةُ تُدْمِرُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نگاه اول ، خطاست ، نگاه دوم ، عمدی است و نگاه سوم ، ویران می کند .

عنه صلی الله علیه و آله : اِشْتَدَّ غَضَبُ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ عَلَى امْرَأَةٍ ذَاتِ بَعْلٍ مَلَأَتْ عَيْنَهَا مِنْ غَيْرِ زَوْجِهَا أَوْ غَيْرِ ذِي مَحَرَمٍ مِنْهَا ، فَإِنَّهَا إِنْ فَعَلَتْ ذَلِكَ أَحْبَطَ اللَّهُ كُلَّ عَمَلٍ عَمِلَتْهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خشم خداوند عز و جل فرزونی می گیرد بر زن شوهرداری که چشمش را از غیر شوهرش یا نامحرم ، پُر کند؛ چرا که اگر چنین کند ، خداوند ، هر کاری را که انجام داده ، تباه می سازد .

عنه صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَفُضُولَ النَّظَرِ ؛ فَإِنَّهُ يَبْذُرُ الْهَوَى ، وَيُوَلِّدُ الْغَفْلَةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بپرهیزید از بسیار نگاه کردن ، که بذر هوس می کارد و غفلت می زاید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ أَكْثَرَهُمْ نَيْلَ الشَّهَوَاتِ نُزِعَ مِنْ قَلْبِهِ حَلَاوَةُ الْإِيمَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن که بیشتر همّتش رسیدن به هوس ها باشد ، شیرینی ایمان از دلش کنده می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ فَلَا يَبِيتُ فِي مَوْضِعٍ تَسْمَعُ نَفْسَهُ امْرَأَةً لَيْسَتْ لَهُ بِمَحْرَمٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن که به خدا و آخرت ، ایمان دارد ، در مکانی که زن نامحرم نفس او را می شنود ، نمی خوابد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ قَدَرَ عَلَى امْرَأَةٍ أَوْ جَارِيَةٍ حَرَامًا فَتَرَكَهَا مَخَافَةَ اللَّهِ حَرَّمَ اللَّهُ عِزَّ وَجَلْعَ النَّارِ ، وَأَمَنَهُ اللَّهُ تَعَالَى مِنَ الْفَرْعِ الْأَكْبَرِ ، وَأَدْخَلَهُ اللَّهُ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن که بر زن یا کنیزی از راه حرام دست یابد و به خاطر ترس از خداوند ، از آن کار صرف نظر کند ، خدای عز و جل ، آتش را بر او حرام می گرداند و خدای متعال ، او را از هراس روز قیامت ، در امان می دارد و خداوند ، او را به بهشت ، داخل می کند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ عَرَضَتْ لَهُ فَاحِشَةٌ أَوْ شَهْوَةٌ فَاجْتَنَبَهَا مِنْ مَخَافَةِ اللَّهِ عِزَّ وَجَلَّ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ النَّارَ ، وَأَمَنَهُ مِنَ الْفَرْعِ الْأَكْبَرِ ، وَأَنْجَزَ لَهُ مَا وَعَدَهُ فِي كِتَابِهِ فِي قَوْلِهِ - تَبَارَكَ وَتَعَالَى - : «وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّاتٌ» .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس ، زنا یا شهوت جنسی [دیگری] برایش فراهم آید و او از ترس خداوند عز و جل از آن اجتناب ورزد، خداوند، آتش را بر او حرام می گرداند و از هراس روز قیامت، در امان می دارد و آنچه را در کتابش در این سخن وعده داده، به وی می دهد: «و برای کسی که از مقام پروردگار بترسد، دو بهشت است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ عَشِقَ فُكِّمَ وَعَفَّ فَمَاتَ فَهُوَ شَهِيدٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آن که عاشق شود و کتمان کند و پاك دامنی پیشه سازد تا از دنیا برود ، شهید است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : العشق من غير ريبه كفارة للذنوب .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : عشق پاک ، کفاره گناهان است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ عَشِقَ وَكَتَمَ وَعَفَّ وَصَبَرَ ، غَفَرَ اللَّهُ لَهُ وَأَدْخَلَهُ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : آن که عاشق شود و کتمان کند و پاک دامنی پیشه سازد و پایداری کند ، خداوند ، او را می بخشد و او را به بهشت ، داخل می کند .

❖ كنز العمال عن ابن عباس عن رسول الله صلى الله عليه و آله : خِيَارُ أُمَّتِي الَّذِينَ يَعْفُونَ إِذَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنَ الْبَلَاءِ شَيْئًا .

قالوا : وأيُّ البلاء؟

قال : العشق .

كنز العمال - به نقل از ابن عباس ، از پیامبر خدا - :بهترین های امت من ، کسانی هستند که چون خداوند عز و جل آنان را به بلا گرفتار کند ، پاک دامنی ورزند .

گفتند : کدام بلا؟

فرمود : عشق !

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَكُونُوا إِمْعَةً ، تَقُولُونَ : إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَحْسَنًا ، وَإِنْ ظَلَمُوا ظَلَمْنَا ! وَلَكِنْ وَطَّنُوا أَنْفُسَكُمْ إِنْ أَحْسَنَ النَّاسُ أَنْ تُحْسِنُوا ، وَإِنْ أَسَاءُوا فَلَا تَظْلِمُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : سست رأی و دهن بین مباشید که بگویید : «اگر مردم خوبی کردند ، خوبی می کنیم ، و اگر ستم کردند ، ستم می کنیم» ؛ لیکن خود را چنین آماده کنید که اگر مردم نیکی کردند ، نیکی کنید ، و اگر بدی کردند ، ستم نکنید .

❖ قرآن:

«وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا يَبُلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا» .

«وَالَّذِي قَالَ لَوْ لَدِيهِ أُفٌّ لَّكَمَّا اتَّعَدَانِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ ءَامِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ مَا هَذَا إِلَّا أَسْطِيرُ الْأَوَّلِينَ» .

«و پروردگار تو مقرر کرد که جز او را مپرستید و به پدر و مادر [خود] ، احسان کنید . اگر یکی از آن دو یا هر دو ، در کنار تو به سالخوردگی رسیدند ، به آنها [حتی] «أف» مگو و به آنان پرخاش مکن و با آنها سخنی شایسته بگوی» .

«و کسی که به پدر و مادر خود بگوید: «أف بر شما!» ، آیا به من وعده می دهید که [از گور ، زنده] بیرون خواهم شد ، حال آن که پیش از من ، نسل ها سپری [و نابود] شدند [و زنده نشدند]؟ و آن دو به [درگاه] خدا زاری می کنند [و می گفتند] : وای بر تو ، ایمان بیاور! وعده خدا ، حق است . ولی [پسر] پاسخ می دهد: اینها جز افسانه های گذشتگان نیست»

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَوْ عَلِمَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ شَيْئًا مِنَ الْعُقُوقِ أَدْنَى مِنْ أَفٍّ لَحَرَّمَهُ فَلَيَعْمَلَ الْعَاقُ مَا شَاءَ فَلَنْ يَدْخُلَ الْجَنَّةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : اگر خداوند عز و جل نافرمانی ای کمتر از «أف» می شناخت ، آن را حرام می کرد . نافرمان [پدر و مادر] ، هر چه می خواهد [عبادت] ، انجام بدهد ، ولی هرگز وارد بهشت نمی گردد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : سَوْءُ الْخُلُقِ ذَنْبٌ لَا يُغْفَرُ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : بداخلاقی ، گناهی است که بخشیده نمی شود .

عنه صلى الله عليه و آله :- لَمَّا قِيلَ لَهُ إِنَّ فُلَانَةً تَصُومُ النَّهَارَ وَتَقُومُ اللَّيْلَ ، وَهِيَ سَيِّئَةُ الْخُلُقِ تُؤْذِي جِيرَانَهَا بِلِسَانِهَا - : لَا خَيْرَ فِيهَا ، هِيَ مِنْ أَهْلِ النَّارِ .

پیامبر صلى الله عليه و آله - وقتی به ایشان گفته شد : فلانی روزها را روزه می گیرد و شب ها را عبادت می کند؛ ولی بداخلاق است و همسایه ها را با زبانش آزار می دهد - : خیری در او نیست . او از دوزخیان است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : آفَةُ الْجَمَالِ الْخِيَلَاءُ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : آفت زیبایی ، خودپسندی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِيَّاكُمْ وَالْكِبَرُ؛ فَإِنَّ الْكِبَرَ يَكُونُ فِي الرَّجُلِ وَإِنْ عَلَيْهِ الْعِبَادَةُ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : از خودبزرگ بینی پرهیزید؛ چرا که کبر می تواند در آدمی که جز يك عبا بر تن ندارد نیز یافت شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ ابْنَ آدَمَ لَحَرِيصٌ عَلَى مَا مُنِعَ .

پیامبر صلی الله علیه وآله : به راستی که فرزندان آدم، بر آنچه از آن منع شوند، حریص اند .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لِعَلِّيَّ عَلَيْهِ السَّلَام - :إِيَّاكَ وَخَصَلَتَيْنِ : الضَّجَرَ وَالْكَسَلَ ، فَإِنَّكَ إِنْ ضَجَرْتَ لَمْ تَصْبِرْ عَلَى حَقٍّ ، وَ إِنْ كَسَلْتَ لَمْ تُؤَدِّ حَقًّا .

پیامبر صلی الله علیه وآله - خطاب به علی علیه السلام - :از دو خصلت بپرهیز : بی قراری (دل تنگی) و سستی؛ چرا که اگر بی قراری کنی ، بر حقی استوار نمی مانی و اگر سستی ورزی ، حقی را به جا نخواهی آورد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِيَّاكُمْ وَالتَّعَمُّقَ فِي الدِّينِ ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى قَدْ جَعَلَهُ سَهْلًا ، فَخُذُوا مِنْهُ مَا تُطِيقُونَ ، فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ مَا دَامَ مِنْ عَمَلٍ صَالِحٍ ، وَإِنْ كَانَ يَسِيرًا .

پیامبر صلی الله علیه و آله : از سختگیری (تندروی) در دین بپرهیزید؛ چرا که خداوند ، دین را آسان قرار داده است . آنچه می توانید ، از دین برگیرید؛ زیرا خداوند ، کار شایسته ای را که دوام یابد ، دوست می دارد ، گرچه اندک باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَيْسَ مِنَّا مَنْ تَشَبَّهَ بِالرِّجَالِ مِنَ النِّسَاءِ ، وَلَا مَنْ تَشَبَّهَ بِالنِّسَاءِ مِنَ الرِّجَالِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : زنانی که شبیه مردان شوند ، و مردانی که شبیه زنان شوند ، از ما نیستند .

عنه صلی الله علیه و آله : صِنْفَانِ مِنَ أَهْلِ النَّارِ لَمْ أَرَهُمَا . قَوْمٌ مَعَهُمْ سِيَاطٌ كَأَذْنَابِ الْبَقَرِ يَضْرِبُونَ بِهَا النَّاسَ ، وَنِسَاءٌ كَاسِيَاتٌ عَارِيَاتٌ ، مُمِيلَاتٌ مَائِلَاتٌ ، رُؤُوسُهُنَّ كَأَسْنِمَةِ الْبُخْتِ الْمَائِلَةِ ، لَا يَدْخُلْنَ الْجَنَّةَ وَلَا يَجِدْنَ رِيحَهَا ، وَإِنَّ رِيحَهَا لَيُوجَدُ مِنْ مَسِيرَةِ كَذَا وَكَذَا .

پیامبر صلی الله علیه و آله : دو گروه از دوزخیان را هرگز نمی بینم : گروهی که تازیانه ای مانند دُم گاو در دست دارند و مردم را بدان می زنند ، و زنان پوشیده برهنه ، که دیگران را به شهوت می اندازند و خود به سوی شهوت ها میل می کنند . سرهای آنان ، مانند کوهان شتر است . آنان ، هرگز وارد بهشت نمی شوند و با آن که بوی بهشت از فاصله های طولانی ، استشمام می شود ، بوی بهشت را نیز استشمام نمی کنند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْخَمْرُ أُمُّ الْفَوَاحِشِ وَالْكَبَائِرِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : می گساری ، ریشه زشتی ها و گناهان بزرگ است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : الْخَمْرُ أُمُّ الْخَبَائِثِ ❖ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : می گساری ، ریشه پلیدی هاست .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : جُمِعَ الشَّرُّ كُلُّهُ فِي بَيْتٍ ، وَجُعِلَ مِفْتَاحُهُ شُرْبَ الْخَمْرِ ❖ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : تمام بدی ها دريك خانه جمع شده و كلید آن ، می گساری است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ بَاتَ سَكَرَانَ بَاتَ عَرُوسًا لِلشَّيْطَانِ ❖ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : آن كه شب رابه مستی بگذراند ، شب راعروسِ شیطان بوده است .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْمَعْصِيَةَ إِذَا عَمِلَ بِهَا الْعَبْدُ سِرًّا لَمْ تَضُرَّ إِلَّا عَامِلَهَا ، وَإِذَا عَمِلَ بِهَا عَلَانِيَةً وَلَمْ يُغَيَّرْ عَلَيْهِ أَضُرَّتْ بِالْعَامَّةِ ❖ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : گناه ، هر گاه پنهانی انجام شود ، فقط انجام دهنده آن ، زیان دیده است ، و اگر آشکارا انجام شود و با آن مقابله نشود ، به همگان زیان می رساند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : يَلْزَمُ الْوَالِدَ مِنَ الْحَقُوقِ لَوْلَدِهِ مَا يَلْزَمُ الْوَلَدَ مِنَ الْحَقُوقِ لَوَالِدِهِ ❖ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : فرزند ، بر پدر و مادر ، حقوقی دارد ، مانند حقوقی كه پدر و مادر بر فرزند دارند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : يَلْزَمُ الْوَالِدَيْنِ مِنَ الْعُقُوقِ لَوْلَدِهِمَا مَا يَلْزَمُ الْوَلَدَ لَهُمَا مِنَ الْعُقُوقِ ❖ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : پدر و مادر ، عاق فرزند می شوند ، مانند عاق شدن فرزند از جانب پدر و مادر .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : يَلْزَمُ الْوَالِدَيْنِ مِنَ الْعُقُوقِ لَوْلَدِهِمَا - إِذَا كَانَ الْوَلَدُ صَالِحًا - مَا يَلْزَمُ الْوَلَدَ لَهُمَا ❖ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : پدر و مادر ، از جانب فرزندشان - اگر فرزند صالحی باشد - ، عاق می شوند ، مانند عاق شدن فرزند از جانب پدر و مادر .

عنه صلى الله عليه و آله : الْوَلَدُ سَبْعَ سِنِينَ ، وَعَبْدٌ سَبْعَ سِنِينَ ، وَوَزِيرٌ سَبْعَ سِنِينَ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : فرزند ، هفت سال رئیس (فرمانده) است ، و هفت سال بنده (فرمانبردار) است ، و هفت سال وزیر (کمک کار) .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ بَلَغَ وَلَدُهُ النِّكَاحَ وَعِنْدَهُ مَا يُنكِحُهُ ، فَلَمْ يُنكِحْهُ ثُمَّ أَحْدَثَ حَدَثًا فَلَا تُمْ عَلَيْهِ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : هر کس فرزندش به سن ازدواج برسد و بتواند برایش همسر برگزیند و چنین نکند ، هر حادثه ای پیش آید ، گناهش بر عهده اوست .

رسول الله صلى الله عليه و آله : اِعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ اِعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : میان فرزندان خود ، به عدالت رفتار کنید .

رسول الله صلى الله عليه و آله : دُعَاءُ الْوَالِدِ لَوْلَدِهِ كَدُعَاءِ النَّبِيِّ لِأُمَّتِهِ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : دعای پدر و مادر برای فرزند ، مانند دعای پیامبر برای امت خویش است .

عنه صلى الله عليه و آله : دُعَاءُ الْوَالِدِ لِلْوَلَدِ كَالْمَاءِ لِلزَّرْعِ بِصَلَاةٍ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : دعای پدر و مادر برای فرزند ، مانند آب برای زراعت ، سودمند است .

عنه صلى الله عليه و آله : رَحِمَ اللَّهُ مَنْ أَعَانَ وَلَدَهُ عَلَى بَرِّهِ ، وَهُوَ أَنْ يَعْفُوَ عَنْ سَيِّئَتِهِ ، وَيَدْعُوَ لَهُ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ .

پیامبر صلى الله عليه و آله : خدای رحمت کند کسی را که فرزندش را بر نیکی یاری رساند؛ یعنی از بدی اش درگذرد و در خلوت خود با خدا برایش دعا کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَدْعُوا عَلَى أَوْلَادِكُمْ أَنْ تَوَافِقَ مِنَ اللَّهِ إِجَابَةً .

پیامبر صلى الله عليه و آله : فرزندان خود را نفرین نکنید ، مبادا مورد اجابت خداوند قرار گیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : لا تَدْعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ ، وَلَا تَدْعُوا عَلَى أَوْلَادِكُمْ ، وَلَا تَدْعُوا عَلَى أَمْوَالِكُمْ ، لَا تَوَافَقُوا مِنَ اللَّهِ سَاعَةً يُسْأَلُ فِيهَا عَطَاءٌ فَيَسْتَجِيبَ لَكُمْ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : خود را نفرین نکنید . فرزندان خویش را نفرین نکنید . خدمت گزاران خود را نفرین نکنید . ثروت خود را نفرین نکنید ، مبادا در ساعتی باشد که بخشش الهی فرود می آید و مورد اجابت قرار گیرد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَمْنُوا هَلَاكَ شَبَابِكُمْ وَإِنْ كَانَ فِيهِمْ غَرَامٌ ؛ فَإِنَّهُمْ عَلَى مَا كَانَ فِيهِمْ عَلَى خِلَالٍ ، إِمَّا أَنْ يَتُوبُوا فَيَتُوبَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ ، وَإِمَّا أَنْ تُرَدِّيَهُمُ الْآفَاتُ ، إِمَّا عَدُوًّا فَيُقَاتِلُوهُ ، وَإِمَّا حَرِيقًا فَيُطْفِئُوهُ ، وَإِمَّا مَاءً فَيَسُدُّوهُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : نابودی جوانانتان را آرزو مکنید، گرچه بدی های بسیار در آنان باشد؛ زیرا آنان با آن بدی ها چند دسته اند : یا توبه می کنند و خداوند هم توبه آنان را می پذیرد ، و یا این که آفت ها ، آنان را از پای درمی آورد ، یا [اگر زنده ماندند ، در زندگی به شما کمک می کنند ، مانند این که :] با دشمن می جنگند ، یا آتش خاموش می کنند و یا جلوی آبی را می بندند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَوْسِعُوا لِلشَّبَابِ فِي الْمَجْلِسِ ، وَأَفْهَمُوهُمْ الْحَدِيثَ ، فَإِنَّهُمْ الْخُلُوفُ وَأَهْلُ الْحَدِيثِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : برای جوانان در مجلس ها جا باز کنید و حدیث را به آنان بفهمانید؛ زیرا آنان جانشین [پدران خویش] اند و اهل حدیث اند .

قرآن:

«وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا» .

«خداوند ، ابراهیم را به دوستی گرفت»

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَا اتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلًا إِلَّا لِإِطْعَامِهِ الطَّعَامَ ، وَصَلَاتِهِ بِاللَّيْلِ وَالنَّاسُ نِيَامٌ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : خداوند ، ابراهیم را به دوستی نگرفت ، مگر به خاطر غذا دادنش [به مردم] و نماز خواندنش در شب ، به هنگامی که مردم در خواب اند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أُتِيَ بِإِبْرَاهِيمَ يَوْمَ النَّارِ إِلَى النَّارِ ، فَلَمَّا بَصُرَ بِهَا قَالَ : حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : ابراهیم علیه السلام را در روز آتش به سوی آتش آوردند .
وقتی آتش را دید ، گفت : «خدا برای ما کافی است و او بهترین وکیل است» .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ قَوْلَنَا : إِنَّ إِبْرَاهِيمَ خَلِيلُ اللَّهِ فَإِنَّمَا هُوَ مُشْتَقٌّ مِنْ الْخَلَّةِ أَوْ الْخُلَّةِ ، فَأَمَّا الْخُلَّةُ فَإِنَّمَا مَعْنَاهَا الْفَقْرُ وَالْفَاقَةُ ، وَقَدْ كَانَ خَلِيلاً إِلَى رَبِّهِ فَقِيرًا وَإِلَيْهِ مُنْقَطِعًا وَعَنْ غَيْرِهِ مُتَعَفِّفًا مُعْرِضًا مُسْتَغْنِيًا ، وَذَلِكَ لَمَّا أُرِيدَ قَذْفُهُ فِي النَّارِ فَرُمِيَ بِهِ فِي الْمَنْجَنِيْقِ فَبَعَثَ اللَّهُ تَعَالَى جِبْرَائِيلَ عَلَيْهِ السَّلَامُ فَقَالَ لَهُ : أَدْرِكَ عَبْدِي .
فَجَاءَهُ فَلَقِيَهُ فِي الْهَوَاءِ ، فَقَالَ : كَلَّفَنِي مَا بَدَأَ لَكَ قَدْ بَعَثَنِي اللَّهُ لِنُصْرَتِكَ .
فَقَالَ : بَلْ حَسْبِيَ اللَّهُ وَنِعَمَ الْوَكِيلُ ، إِنِّي لَا أَسْأَلُ غَيْرَهُ وَلَا حَاجَةَ لِي إِلَّا إِلَيْهِ ، فَسَمَّاهُ خَلِيلَهُ ،
أَيَّ فَقِيرَهُ وَمُحْتَاجَهُ وَالْمُنْقَطِعَ إِلَيْهِ عَمَّنْ سِوَاهُ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : این که می گوئیم ابراهیم ، خلیل الله است ، خلیل یا از «خَلَّه» گرفته شده و یا از «خُلَّه» . اگر ریشه خلیل ، خَلَّه باشد ، به معنای نیازمندی و تهی دستی است و ابراهیم علیه السلام نیازمند به درگاه خداوند بود و به سوی او روی کرده بود و از غیر خدا ، خوددار و روی گردان و بی نیاز بود؛ زیرا وقتی خواستند او را در آتش افکنند و از منجنیق پرتاب شد ، خداوند ، جبرئیل علیه السلام را فرستاد و به وی گفت : «بنده ام را دریاب» . جبرئیل علیه السلام نزد ابراهیم علیه السلام آمد و با او در هوا برخورد کرد و گفت : آنچه می خواهی به من بگو که خداوند ، مرا برای یاری تو فرستاده است .

ابراهیم علیه السلام گفت : «خدا ، برایم بس است و او بهترین وکیل (کارساز) است . من از غیر او چیزی درخواست نمی کنم و مرا نیازی نیست ، جز به درگاه او» . از این پس ، او را «خلیل» خویش نامید؛ یعنی نیازمند و محتاج به خداوند و بُریده از غیر خداوند .

قرآن:

«لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِي رَسُولِ اللَّهِ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَ ذَكَرَ اللَّهَ كَثِيرًا» .

«قطعاً برای شما در [اقتدا به] پیامبر خدا ، سرمشقی نیکوست: برای آن کس که به خدا و روز بازپسین امید دارد و خدا را فراوان یاد می کند»

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَا بَنِي عَبْدِ الْمُطَّلِبِ ، إِنِّي وَاللَّهِ مَا أَعْلَمُ شَابًا فِي الْعَرَبِ جَاءَ قَوْمَهُ بِأَفْضَلٍ مِّمَّا قَدْ جِئْتُكُمْ بِهِ ؛ إِنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِخَيْرِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : ای فرزندان عبدالمطلب! به خدا سوگند ، جوانی را در میان عرب نمی شناسم که برای قوم خود ، بهتر از آنچه من برای شما آوردم ، آورده باشد . به راستی که من ، خیر دنیا و آخرت را برای شما آوردم .

قرآن:

«قَالَ إِنِّي أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ابْنَتَيَّ هَاتَيْنِ عَلَى أَنْ تَأْجُرَنِي ثَمَنِي حَجَجَ ۖ فَإِنْ أَتَمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِنْدِكَ وَمَا أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَ سَتَجِدُنِي إِنْ شَاءَ اللَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ * قَالَ ذَلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَ أَيَّمَا الْأَجَلَيْنِ قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَانَ عَلَيَّ وَاللَّهُ عَلَى مَا نَقُولُ وَكِيلٌ» .

«[شعیب] گفت: من می خواهم یکی از آن دو دختر خود را [که مشاهده می کنی] به نکاح تو درآورم ، به این [شرط] که هشت سال برای من کار کنی ، و اگر ده سال را تمام گردانی ، اختیار با توست ، و نمی خواهم بر تو سخت بگیرم ، و مرا - إِنْ شَاءَ اللَّهُ - از درستکاران خواهی یافت . [موسی] گفت: این ، [قرارداد] میان من و تو باشد که هر یک از دو مدت را به انجام رسانیدم ، بر من تعدی [روا] نباشد ، و خدا بر آنچه می گوییم ، وکیل است»

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِنْ مَوْسَىٰ آجَرَ نَفْسَهُ ثَمَانِي سِنِينَ أَوْ عَشْرًا ، عَلَىٰ عِفَّةٍ فَرَجِهِ وَ طَعَامِ بَطْنِهِ .

پیامبر صلی الله علیه و آله : به راستی که موسی علیه السلام ، خود را هشت سال یا ده سال ، اجیر کرد تا عفت جنسی و غذایش را حفظ کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله: الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ سَيِّدَا شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَأَبُوهُمَا خَيْرٌ مِنْهُمَا .

پیامبر صلی الله علیه و آله : حسن و حسین، دو سرور جوانان بهشت اند و پدرشان از آنان بهتر است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَا يَمْنَعُ الْمُؤْمِنَ أَنْ يَتَّخِذَ أَهْلًا ، لَعَلَّ اللَّهَ أَنْ يَرْزُقَهُ نَسَمَةً تُثْقِلُ الْأَرْضَ بِإِلَهِ إِلَّا اللَّهَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شخص باایمان ، نباید از تشکیل خانواده امتناع ورزد ؛ [زیرا با این اقدام] امید می رود خداوند ، فرزندی روزی او گرداند که زمین را با «لا اله الا الله» ، گران بها سازند .

عنه صلی الله علیه و آله : خَيْرُ أُمَّتِي الْمُتَأَهِّلُونَ ، وَ شِرَارُ أُمَّتِي الْعُرَابُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همسر داران ، بهترین اُمّت من ، و بی همسران ، بدترین اُمّت من هستند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : ما بُنِيَ بِنَاءٌ فِي الْإِسْلَامِ أَحَبُّ إِلَى اللَّهِ تَعَالَى مِنَ التَّزْوِيجِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در اسلام ، هیچ بنایی نزد خداوند متعال ، دوست داشتنی تر از ازدواج نیست .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : اِتَّخِذُوا الْأَهْلَ ؛ فَإِنَّهُ أَرْزَقُ لَكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خانواده تشکیل دهید ، که مایه فزونی روزی شماست .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : أُطْلُبُوا الْوَلَدَ وَ التَّمِسُّوهُ ؛ فَإِنَّهُ قُرَّةُ الْعَيْنِ ، وَ رِيحَانَةُ الْقَلْبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزند بخواهید و آن را طلب کنید ؛ چرا که مایه روشنی چشم و شادی قلب است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : لَا يَدَعُ أَحَدُكُمْ طَلَبَ الْوَلَدِ ؛ فَإِنَّ الرَّجُلَ إِذَا مَاتَ وَ لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ انْقَطَعَ اسْمُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ يك از شما نباید فرزند خواهی را وا گذارد ؛ چرا که وقتی انسان بمیرد و فرزندی نداشته باشد ، از نام و آوازه می افتد .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : بَيْتٌ لَا صَبِيحَانَ فِيهِ لَا بَرَكَةَ فِيهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خانه ای که کودک در آن نباشد ، برکت در آن نیست .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : مَا وُلِدَ فِي أَهْلِ بَيْتٍ غُلَامٌ إِلَّا أَصْبَحَ فِيهِمْ عِزٌّ لَمْ يَكُنْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : در هیچ خانواده ای پسری زاده نشده ، مگر آن که عزّتی یافتند که پیش از آن نداشتند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : رِيحُ الْوَلَدِ مِنْ رِيحِ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بوی فرزند ، [نسیمی] از بوی بهشت است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : الْوَلَدُ لِلْوَالِدِ رِيحَانَةٌ مِنَ اللَّهِ يَشْمُهَا ، (قَسَمَهَا) بَيْنَ عِبَادِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزند برای پدر ، گلی خوش بو از جانب خداست که آن را می بوید . [این گل را خداوند] میان بندگان تقسیم کرده است .

عنه صلی الله علیه و آله : الْوَلَدُ ثَمَرُ الْقَلْبِ، وَ إِنَّهُ مَجْبَنَةٌ مَبْخَلَةٌ مَحْزَنَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزند، میوه دل است و همو، مایه ترس و بخل و اندوه است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ لِكُلِّ شَيْءٍ ثَمَرَةً، وَ ثَمَرَةُ الْقَلْبِ الْوَلَدُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر چیزی میوه ای دارد و میوه دل ، فرزند است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مِنْ سَعَادَةِ الرَّجُلِ الْوَلَدُ الصَّالِحُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از سعادت مرد ، داشتن فرزند شایسته است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِنَّ الْوَلَدَ الصَّالِحَ رِيحَانَةٌ مِنْ رِيَاحِينَ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : همانا فرزند شایسته ، گلی از گل های بهشت است .

عنه صلی الله علیه و آله : الْوَلَدُ الصَّالِحُ رِيحَانَةٌ مِنَ اللَّهِ قَسَمَهَا بَيْنَ عِبَادِهِ، وَإِنَّ رِيحَانَتِي مِنَ الدُّنْيَا الْحَسَنُ وَالْحُسَيْنُ، سَمِيَّتُهُمَا بِاسْمِ سِبْطَيْنِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ : شَبْرًا وَ شَبِيرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزند شایسته ، گلی است که خداوند ، آن را میان بندگان تقسیم کرده است و دو گل من از دنیا، حسن و حسین هستند. آنها را به نام دو تن از فرزندان اسرائیل (یعقوب) ، شَبْر و شَبِير ، نام نهادم .

عنه صلی الله علیه و آله : مِنْ نِعْمَةِ اللَّهِ عَلَى الرَّجُلِ أَنْ يُشَبِّهَهُ وَلَدُهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از نعمت خدا بر مرد ، آن است که فرزندش شبیه او باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : تَزَوَّجُوا بِكُرا وَلُودًا، وَ لَا تَزَوَّجُوا حَسَنَاءَ جَمِيلَةً عَاقِرًا ؛ فَإِنِّي أَبَاهِي بِكُمْ الْأَمَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با دختران باکره و فرزندان ازدواج کنید و با زنان نیکو و زیبا ، اما نازا ، ازدواج نکنید ؛ چرا که من روز قیامت ، در برابر دیگر امت ها ، [با آنها] به شما افتخار می کنم .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : تَزَوَّجُوا الْوَدودَ الْوَلودَ ؛ فَإِنِّي مُكَاثِّرٌ بِكُمْ الْأُمَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با زنِ مهربانِ فرزندانِ ازدواج کنید ؛ چرا که من ، روز قیامت به فراوانی شما بر دیگر امت ها افتخار می کنم .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : دَعُوا الْحَسَنَاءَ الْعَاقِرَ ، وَ تَزَوَّجُوا السَّودَاءَ الْوَلودَ ؛ فَإِنِّي أَكَاثِرُ بِكُمْ الْأُمَمَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زنِ زیبای نازا را رها کنید و با زنِ زشتِ فرزندانِ ازدواج کنید ؛ چرا که من ، روز قیامت به فراوانی شما بر دیگر امت ها افتخار می کنم .
❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَكْثِرُوا الْوَلَدَ أَكَاثِرَ بِكُمْ الْأُمَمَ غَدًا ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فرزندانِتان را زیاد کنید ، که من فردا با فراوانی شما بر دیگر امت ها افتخار می کنم .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : مِنْ يُمِنِ الْمَرْأَةَ أَنْ يَكُونَ بِكِرْهَا جَارِيَةً ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از مبارکی زنِ این است که فرزندِ نخست او ، دختر باشد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : رِيحُ الْوَلَدِ مِنْ رِيحِ الْجَنَّةِ ، وَ لَا يُحِبُّ الْبَنَاتِ إِلَّا مُؤْمِنٌ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بویِ فرزند ، از بویِ بهشت است و دختران را جز مؤمن ، کسی دوست ندارد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : نِعَمَ الْوَلَدُ الْبَنَاتُ الْمُخَدَّرَاتُ، مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ وَاحِدَةٌ جَعَلَهَا اللَّهُ سِتْرًا لَهُ مِنَ النَّارِ، وَ مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ اثْنَتَانِ أَدْخَلَهُ اللَّهُ بِهِمَا الْجَنَّةَ ، وَ إِنْ كُنَّ ثَلَاثًا أَوْ مِثْلَهُنَّ مِنَ الْأَخَوَاتِ ، وَضَعَ عَنْهُ الْجِهَادَ وَ الصَّدَقَةَ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دخترانِ پوشیده ، خوبِ فرزندانِ هستند . هر کس یکی داشته باشد ، خداوند ، آن را برای وی پوششی از آتش [دوزخ] قرار می دهد و هر کس دو تا داشته باشد ، خداوند ، به خاطر آنان ، او را وارد بهشت سازد و اگر سه دختر یا مانند آن خواهر داشته باشد ، جهاد و صدقه [ی استحبابی] را از او برمی دارد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : الْبَنَاتُ هُنَّ الْمُشْفِقَاتُ الْمَجْهَرَاتُ الْمُبَارَكَاتُ، مَنْ كَانَتْ لَهُ ابْنَةٌ وَاحِدَةٌ جَعَلَهَا اللَّهُ لَهُ سِتْرًا مِنَ النَّارِ، وَ مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ ابْنَتَانِ أُدْخِلَ الْجَنَّةَ بِهِمَا، وَ مَنْ كَانَتْ عِنْدَهُ ثَلَاثُ بَنَاتٍ أَوْ مِثْلُهُنَّ مِنَ الْأَخَوَاتِ وَضِعَ عَنْهُ الْجِهَادُ وَ الصَّدَقَةُ. 🌹

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دختران ، دلسوز ، مددکار و بابرکت اند . هر کس یک فرزند دختر داشته باشد ، خداوند ، آن را پوششی از دوزخ قرار می دهد و هر کس دو دختر داشته باشد ، به خاطر آنان وارد بهشت شود و هر کس سه دختر یا مانند آن خواهر داشته باشد ، جهاد و صدقه [ی استحبابی] از او برداشته می شود .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ عَالَ جَارِيَتَيْنِ حَتَّى تُدْرِكَا دَخَلَتْ الْجَنَّةَ أَنَا وَ هُوَ كَهَاتَيْنِ - وَأَشَارَ بِإِصْبَعِيهِ السَّبَابَةِ وَالْوُسْطَى - .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس دو دختر را سرپرستی کند تا بزرگ شوند، من و او ، همانند این دو [در کنار هم] وارد بهشت می شویم. و به دوانگشت اشاره و میانه اشاره کرد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ عَالَ ثَلَاثَ بَنَاتٍ حَتَّى يُبْنِيَهُنَّ ، كُنَّ لَهُ حِجَابًا مِنَ النَّارِ. 🌹

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس سه دختر را سرپرستی کند تا ازدواج کنند ، مانع او از آتش [دوزخ] باشند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ دَخَلَ السُّوقَ فَاشْتَرَى ثُحْفَةً ، فَحَمَلَهَا إِلَى عِيَالِهِ، كَانَ كَحَامِلٍ صَدَقَةٍ إِلَى قَوْمٍ مَحَاوِجٍ، وَ لِيَبْدَأَ بِالْإِنَاثِ قَبْلَ الذُّكُورِ ؛ فَإِنَّهُ مِنْ فَرَحٍ أَنْثَى فَكَأَنَّمَا عَتَقَ رَقَبَةً مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ، وَ مَنْ أَقَرَّ بَعِينَ ابْنٍ فَكَأَنَّمَا بَكَى مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ ، وَ مَنْ بَكَى مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ أَدْخَلَهُ اللَّهُ جَنَّاتِ النَّعِيمِ. 🌹

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس وارد بازار شود و چیزی خریده ، و آن را برای خانواده اش ببرد ، مانند کسی است که صدقه ای را برای گروهی نیازمند می برد و باید پیش از پسران ، از دختران آغاز کند ؛ چرا که هر کس دختری را شاد کند ، گویا برده ای از فرزندان اسماعیل را آزاد کرده است و هر کس چشمِ پسری را روشن کند ، گویا از ترس خداوند گریسته است و هر کس از ترس خداوند بگریزد ، خداوند ، او را وارد بهشت های پُر نعمت می سازد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَكْرَهُوا الْبَنَاتِ ؛ فَإِنَّهُنَّ الْمُؤْنِسَاتُ الْغَالِيَاتُ. 🌹

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : دختران را ناخوش ندارید ؛ چرا که آنان ، همدمانی گران بها هستند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَنْظِرْ فِي أَيِّ نِصَابٍ تَضَعُ وَلَدَكَ ؛ فَإِنَّ الْعِرْقَ دَسَّاسٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نگاه کن فرزندان را در کدام رَحِم، قرار می دهی ؛ چرا که [اصل و] ریشه ، تأثیرگذار است .

عنه صلی الله علیه و آله : النَّاسُ مَعَادِنُ، وَ الْعِرْقُ دَسَّاسٌ، وَأَدَبُ السَّوِّ كَعِرْقِ السَّوِّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : مردم ، معدن اند ، و ریشه ، تأثیرگذار است و تربیت بد ، همانند ریشه بد است .

عنه صلی الله علیه و آله : تَزَوَّجُوا فِي الْحَجْرِ الصَّالِحِ ؛ فَإِنَّ الْعِرْقَ دَسَّاسٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با خانواده های شایسته ازدواج کنید ؛ چرا که ریشه ، تأثیرگذار است .

عنه صلی الله علیه و آله : تَخَيَّرُوا لِنُطْفِكُمْ ؛ فَإِنَّ النِّسَاءَ يَلِدْنَ أَشْبَاهَ إِخْوَانِهِنَّ وَأَخَوَاتِهِنَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای نطفه های خود ، بهترین [رَحِم ها] را برگزینید ؛ چرا که زنان ، فرزندان همانند برادران و خواهران خود به دنیا می آورند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : اغْتَرِبُوا ؛ لَا تُضَوُوا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با غریبه ازدواج کنید تا فرزند ضعیف نیایرید .

عنه صلی الله علیه و آله : لَا تَنْكِحُوا الْقَرَابَةَ الْقَرِيبَةَ ؛ فَإِنَّ الْوَلَدَ يُخْلَقُ ضَاوِيًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : با خویشان نزدیک ، ازدواج نکنید ؛ چرا که فرزند ضعیف ، پدید می آید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يَابْنَ مَسْعُودٍ : لَا تَأْكُلِ الْحَرَامَ، وَ لَا تَلْبَسِ الْحَرَامَ، وَ لَا تَأْخُذْ مِنَ الْحَرَامِ، وَ لَا تَعِصِ اللَّهَ ؛ لِأَنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ لِإِبْلِيسَ : « وَ اسْتَفْزِرْ مَنْ اسْتَطَعْتَ مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَ أَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَ رَجْلِكَ وَ شَارِكْهُمْ فِي الْأَمْوَالِ وَ الْأَوْلَادِ وَ عَدَّتْهُمْ مَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا » .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای پسر مسعود! حرام نخور ، حرام نپوش ، از [راه
[حرام [زن [مگیر و نافرمانی خدا نکن ؛ چرا که خداوند متعال به ابلیس می فرماید : «و با
بانگ خود ، هر که را می توانی ، از جای برگن و با سوارگانت و پیادگانت بر آنان بتاز و
در اموال و فرزندان آنان شریک شو و به آنان ، وعده بده ، و شیطان ، جز فریب وعده
شان نمی دهد» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَطْعَمُوا الْمَرْأَةَ فِي شَهْرِهَا الَّذِي تَلِدُ فِيهِ التَّمْرَ ؛ فَإِنَّ وَلَدَهَا
يَكُونُ حَلِيمًا نَقِيًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به زن در ماهی که زایمان کرده ، خرما بدهید ؛ چرا که
فرزند او بردبار و پاک می شود .

عنه صلی الله علیه و آله : أَطْعَمُوا حَبَالَكُمْ اللَّبَانَ ؛ فَإِنَّ الصَّبِيَّ إِذَا غُذِيَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ
بِاللَّبَانِ ، اشْتَدَّ قَلْبُهُ ، وَ زِيدَ فِي عَقْلِهِ ، فَإِنْ يَكُ ذَكَرًا كَانَ شَجَاعًا ، وَ إِنْ وَلِدَتْ أُنْثَى عَظُمَتْ
عَجِيزَتُهَا ، فَتَحْظَى بِذَلِكَ عِنْدَ زَوْجِهَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به زنان باردار خود ، کُنَدَر دهید ؛ چرا که کودك ، اگر در
شکم مادر با کُنَدَر تغذیه شود ، دلش استوار و عقلش افزون می شود . اگر پسر باشد ،
شجاع می گردد و اگر دختر باشد ، سَرین او درشت می شود و مورد علاقه شوهرش قرار
می گیرد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَطْعَمُوا نِسَاءَكُمْ الْحَوَامِلَ اللَّبَانَ ؛ فَإِنَّهُ يَزِيدُ فِي عَقْلِ الصَّبِيِّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به زنان باردارتان کُنَدَر دهید؛ چرا که بر خردکودك می افزاید .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ امْرَأَةٍ حَامِلَةٍ أَكَلَتْ الْبِطِّيخَ بِالْجُبْنِ إِلَّا يَكُونُ مَوْلُودُهَا
حَسَنَ الْوَجْهِ وَ الْخُلُقِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ زن بارداری نیست که خربزه با پنیر بخورد ، مگر
این که نوزادش خوش چهره و خوش خو می گردد .

عنه صلی الله علیه و آله : أَطْعَمُوا حَبَالَكُمْ السَّفْرَجَلَ ؛ فَإِنَّهُ يُحَسِّنُ أَخْلَاقَ أَوْلَادِكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به زنان باردارتان به بدهید ؛ چرا که اخلاق فرزندان را نیکو می گرداند .

عنه صلی الله علیه و آله : رَائِحَةُ الْأَنْبِيَاءِ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ رَائِحَةُ السَّفَرَجَلِ ، وَ رَائِحَةُ الْحُورِ الْعَيْنِ رَائِحَةُ الْأَسِّ ، وَ رَائِحَةُ الْمَلَائِكَةِ رَائِحَةُ الْوَرْدِ ، وَ رَائِحَةُ ابْنَتِي فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ عَلَيْهَا السَّلَامُ رَائِحَةُ السَّفَرَجَلِ وَ الْأَسِّ وَ الْوَرْدِ ، وَ لَا بَعَثَ اللَّهُ نَبِيًّا وَ لَا وَصِيًّا إِلَّا وَجَدَ مِنْهُ رَائِحَةَ السَّفَرَجَلِ ؛ فَكُلُوهَا ، وَ أَطْعِمُوا حَبَالَاكُمْ ؛ يَحْسُنْ أَوْلَادُكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بوی پیامبران ، بوی به و بوی حورالعین ، بوی [گیاه خوش بوی] آس و بوی فرشتگان ، بوی گل است و بوی دخترم فاطمه زهرا ، بوی به و آس و گل است . خداوند ، هیچ پیامبر و هیچ وصی ای را برنینگیخت ، مگر آن که او بوی به می داد . پس آن را بخورید و به زنان باردارتان بدهید ، که فرزندان زیبا می شوند .

مكارم الأخلاق عن رسول الله صلى الله عليه وآله : كُلُوا السَّفَرَجَلَ وَ تَهَادَوْهُ بَيْنَكُمْ ؛ فَإِنَّهُ يَجْلُو الْبَصَرَ ، وَ يُنَبِّتُ الْمَوَدَّةَ فِي الْقَلْبِ ، وَ أَطْعَمُوهُ حَبَالَاكُمْ ؛ فَإِنَّهُ يُحَسِّنُ أَوْلَادَكُمْ .
وفي رواية : يُحَسِّنُ أَخْلَاقَ أَوْلَادِكُمْ .

مكارم الأخلاق - به نقل از پیامبر خدا - : «بِه بخورید و به یکدیگر هدیه دهید ؛ چرا که چشم را جلا می دهد و دوستی را در دل می رویاند و آن را به زنان باردارتان بدهید ؛ چرا که فرزندان را زیبا می گرداند» .

و در روایتی دیگر آمده که فرمود : «اخلاق فرزندان را نیکو می سازد» .

رسول الله صلى الله عليه وآله : الْخُلُقُ الْحَسَنُ لَا يُنْزَعُ إِلَّا مِنْ وَلَدٍ حَيْضَةٍ ، أَوْ وَلَدٍ زَنِيَةٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوش اخلاقی ، جز از فرزند حیض و یا فرزند زنا ، ستانده نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ لَمْ يَسْتَحِ فِيمَا قَالَ ، أَوْ قِيلَ لَهُ فَهُوَ لِعَیْرِ رِشْدَةٍ ، أَوْ حَمَلَتْ بِهِ أُمُّهُ عَلَى غَيْرِ طَهْرٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس از آنچه می گوید یا به او گفته می شود ، شرم نکند ، یا فرزند ناپاکی است یا مادرش در حال ناپاکی به او باردار شده است .

قرآن:

«وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذَىٰ فَأَعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهَرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ» .

«از تو درباره حیض می پرسند . بگو [برای آنان] رنجی است . پس هنگام حیض ، از آنان کناره بگیرد و با آنان ، نزدیکی نکنید تا پاک شوند و چون [خود را] پاک کردند ، آن گونه که خداوند به شما فرموده ، به آنان درآیید . بی تردید ، خداوند ، توبه کنندگان را دوست دارد و پاکیزگان را [نیز] دوست دارد» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ جَامَعَ امْرَأَتَهُ وَهِيَ حَائِضٌ فَخَرَجَ الْوَلَدُ مَجْذُومًا أَوْ أَبْرَصَ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس با همسرش در حال حیض آمیزش کند و فرزندش با جذام یا پیسی متولد شود ، کسی جز خود را نباید سرزنش کند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى كَرِهَ لَكُمْ - أَيُّهَا الْأُمَّةُ - أَرْبَعًا وَعِشْرِينَ خَصْلَةً ، وَنَهَاكُمْ عَنْهَا : ... كَرِهَ لِلرَّجُلِ أَنْ يَغْشَى امْرَأَتَهُ وَهِيَ حَائِضٌ ، فَإِنْ غَشِيَهَا فَخَرَجَ الْوَلَدُ مَجْذُومًا أَوْ أَبْرَصَ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هان ، ای امت! خداوند - تبارک و تعالی - 24 ویژگی را برای شما نمی پسندد و شما را از آنها نهی کرده است . . . : برای مرد نمی پسندد که با همسرش در حال حیض درآمیزد ، که اگر درآمیزد و فرزند با جذام یا پیسی زاده شود ، کسی جز خود را نباید سرزنش کند .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ وَطِئَ امْرَأَتَهُ وَهِيَ حَائِضٌ فَقُضِيَ بَيْنَهُمَا وَلَدٌ فَأَصَابَهُ جُذَامٌ فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که با همسرش در حال حیض آمیزش کند و فرزندش از آن دو به وجود آید که مبتلا به جذام باشد ، کسی جز خود را نباید سرزنش کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَمَا لَوْ أَنَّ أَحَدَهُمْ يَقُولُ حِينَ يَأْتِي أَهْلَهُ : «بِسْمِ اللَّهِ ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنِي الشَّيْطَانَ ، وَجَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنَا» ثُمَّ قَدَّرَ بَيْنَهُمَا فِي ذَلِكَ - أَوْ قُضِيَ وَلَدٌ - لَمْ يَضُرَّهُ شَيْطَانٌ أَبَدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آگاه باشید ، اگر کسی هنگامی که به همسرش درمی آید ، بگوید : «به نام خدا ، بارالها! شیطان را از من دور ساز و شیطان را از آنچه روزی ما کرده ای ، دور ساز» و سپس ، در این [آمیزش] فرزندی میان آنان مقدر و یا قطعی شود ، شیطان ، هرگز به او زیان نمی رساند .

عنه صلی الله علیه و آله : یا عَلِيّ، إِذَا جَامَعْتَ فَقُلْ : «بِسْمِ اللَّهِ ، اللَّهُمَّ جَنِّبْنَا الشَّيْطَانَ وَ جَنِّبِ الشَّيْطَانَ مَا رَزَقْتَنِي»، فَإِنْ قُضِيَ أَنْ يَكُونَ بَيْنَكُمَا وَلَدٌ لَمْ يَضُرَّهُ الشَّيْطَانُ أَبَدًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ای علی! هرگاه آمیزش کردی ، بگو : «به نام خدا . بارخدایا! شیطان را از ما دور ساز و شیطان را از آنچه روزی ام کردی، دور ساز» . با این اقدام ، اگر تقدیر [خدا] چنین شد که فرزندی از شما دو نفر به وجود آید ، شیطان ، هرگز به او زیان نمی رساند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يُكْرَهُ أَنْ يَغْشَى الرَّجُلُ الْمَرْأَةَ وَ قَدْ احْتَلَمَ حَتَّى يَغْتَسِلَ مِنْ احْتِلَامِهِ الَّذِي رَأَى، فَإِنْ فَعَلَ وَ خَرَجَ الْوَلَدُ مَجْنُونًا فَلَا يُلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ناپسند است که مرد ، در حال احتلام به همسر خود درآید تا آن که از جنابتی که دیده است ، غسل کند ، که اگر در جنابت چنین کرد و فرزند مجنون زاده شد ، جز خود را نباید سرزنش کند .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَتَى أَحَدُكُمْ أَهْلَهُ فَلْيَسْتَتِرْ ؛ فَإِنَّهُ إِذَا لَمْ يَسْتَتِرْ اسْتَحْيَتْ الْمَلَائِكَةُ وَ خَرَجَتْ، وَ حَضَرَهُ الشَّيْطَانُ، فَإِذَا كَانَ بَيْنَهُمَا وَلَدٌ كَانَ الشَّيْطَانُ فِيهِ شَرِيكٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه کسی از شما به همسرش درآمد ، باید خود را بپوشاند ؛ چرا که اگر نپوشاند ، فرشتگان شرم می کنند و خارج می شوند و شیطان ، حاضر می شود و اگر فرزندی به وجود آید ، شیطان در [نطفه] او شریک می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ وَلِدَ لَهُ فَأَذَنْ فِي أُذُنِهِ الْيُمْنَى وَ أَقَامَ فِي أُذُنِهِ الْيُسْرَى ، لَمْ يَضُرَّهُ أُمُّ الصَّبِيَانِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس صاحب فرزند شود و در گوش راست او اذان و در گوش چپ او اقامه گوید ، امّ صبیان به او زیان نرساند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ وَلِدَ لَهُ مَوْلُودٌ فَلْيُؤْذِنْ فِي أُذُنِهِ الْيُمْنَى بِأَذَانِ الصَّلَاةِ ، وَلْيُقِمِ فِي الْيُسْرَى ؛ فَإِنَّهَا عِصْمَةٌ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای هر کس فرزندی زاده شود ، باید در گوش راست او اذان نماز و در گوش چپ او اقامه بگوید ؛ چرا که مایه ایمنی از شیطان رانده شده است .
رسول الله صلی الله علیه و آله : يُحَنِّكَ ۞ الْمَوْلُودُ بِالْمَاءِ السَّخَنِ ۞ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کام نوزاد ، با آب گرم برداشته می شود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : نِعَمَ الْأَسْمَاءُ : عَبْدُ اللَّهِ و عَبْدُ الرَّحْمَنِ ؛ الْأَسْمَاءُ الْمُعَبَّدَةُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین نام ها ، عبد الله و عبد الرحمان و نام های بندگی است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَلَا إِنَّ خَيْرَ الْأَسْمَاءِ : عَبْدُ اللَّهِ و عَبْدُ الرَّحْمَنِ و حَارِثَةُ و هَمَامٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آگاه باشید که بهترین نام ها عبد الله ، عبد الرحمان ، و حارثه و همام است .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا سَمَّيْتُمُ الْوَلَدَ مُحَمَّدًا فَأَكْرَمُوهُ ، و أَوْسِعُوا لَهُ فِي الْمَجْلِسِ ، و لَا تُقَبِّحُوا لَهُ وَجْهًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه فرزند را «محمد» نام نهادید ، او را اکرام کنید و در مجلس ، برایش جا باز کنید و به رویش چهره درهم نکشید .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا سَمَّيْتُمُ مُحَمَّدًا فَلَا تُقَبِّحُوهُ ، و لَا تَجْبَهُوهُ ، و لَا تَضْرِبُوهُ ، بَوْرِكَ لِبَيْتٍ فِيهِ مُحَمَّدٌ ، و مَجْلِسٍ فِيهِ مُحَمَّدٌ ، و رِفْقَةٍ فِيهَا مُحَمَّدٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه کسی را «محمد» نام نهادید ، او را زشت شمارید و با چهره درهم با او روبه رو نشوید و او را نزنید . مبارك باد خانه ای که در آن ، محمد باشد و مجلسی که در آن محمد باشد و هم سفرانی که در آنها محمد باشد !

عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ بَيْتٍ فِيهِ اسْمُ مُحَمَّدٍ إِلَّا أَوْسَعَ اللَّهُ عَلَيْهِمُ الرِّزْقَ ، فَإِذَا سَمَّيْتُمُوهُمْ فَلَا تَضْرِبُوهُمْ ، و لَا تَشْتِمُوهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ خانه ای نیست که نام «محمد» در آن باشد ، مگر آن که خداوند ، روزی را بر آنها می گسترده . پس هرگاه آنان را [محمد] نامیدید ، آنان را نزنید و دشنام ندهید .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : تُسَمُّونَ مُحَمَّدًا ثُمَّ تَسُبُّونَهُ❦ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : محمد می نامید ، آن گاه ، دشنامش می دهید ؟ !

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ وَلِدَ لَهُ أَرْبَعَةَ أَوْلَادٍ لَمْ يُسَمَّ أَحَدَهُمْ بِاسْمِي ، فَقَدْ جَفَانِي❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس صاحب چهار فرزند شود و یکی را به نام من ننهد ، بر من جفا کرده است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : تَسَمَّوْا بِأَسْمَاءِ الْأَنْبِيَاءِ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به نام پیامبران ، نام گذاری کنید .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ أَهْلِ بَيْتٍ فِيهِمْ اسْمُ نَبِيٍّ إِلَّا بَعَثَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ إِلَيْهِمْ مَلَكًا يُقَدِّسُهُمْ مِنْ صَلَاةِ الْغَدَاةِ إِلَى الْعِشَاءِ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ خانواده ای نیست که نام پیامبری در آن باشد ، مگر این که خداوند عز و جل فرشته ای را برایشان برمی انگیزد تا آنان را صبح و شب ، تقدیس کند .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : لَا تُسَمَّوْا أَوْلَادَكُمْ الْحَكَمَ ، وَلَا أَبَا الْحَكَمِ ؛ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَكَمُ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزندانمان را حَکَم و ابو الحکم ننماید؛ چرا که خداوند ، حَکَم (داور) است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : لَا تُسَمَّوْا شِهَابَ فَإِنَّ شِهَابَ اسْمٍ مِنْ أَسْمَاءِ النَّارِ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : شهاب ، نام نگذارید ؛ چرا که شهاب ، نامی از نام های دوزخ است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : لَا تُسَمَّيَنَّ غُلَامَكَ يَسَارًا ، وَلَا رَبَاحًا ، وَلَا نَجِيحًا ، وَلَا أَفْلَحَ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزندت را یسار و رباح و نجیح و افلاح ، نام مگذار .

• عنه صلی الله علیه و آله : شَرُّ الْأَسْمَاءِ : ضِرَارٌ ، وَ مُرَّةٌ ، وَ حَرْبٌ ، وَ ظَالِمٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدترین نام ها ضرار ، و مُرّه ، حرب و ظالم است .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : أَكْرَهُ «مُبَارَكٌ» وَ «نَافِعٌ» وَ «بَشِيرٌ» وَ «مَيْمُونٌ» ؛ لِنَلَا يُقَالَ : ثُمَّ مُبَارَكٌ ، ثُمَّ بَشِيرٌ ، ثُمَّ مَيْمُونٌ ؟ فَيُقَالَ : لَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : [نام های] مبارک و نافع و بشیر و میمون را ناخوش می دارم تا این که گفته نشود : «مبارک ، آن جاست ؟ بشیر ، آن جاست ؟ میمون ، آن جا هست» ؟ ، و در پاسخ گفته شود : نه .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : كُلُّ غُلَامٍ رَهِينَةٌ بِعَقِيقَتِهِ ، يُذْبَحُ عَنْهُ يَوْمَ سَابِعِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر پسری در گرو عقیقه اش است که روز هفتم ، برای او ذبح می شود .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : طَهَّرُوا أَوْلَادَكُمْ يَوْمَ السَّابِعِ ؛ فَإِنَّهُ أَطْيَبُ وَ أَطْهَرُ وَ أَسْرَعُ لِنَبَاتِ اللَّحْمِ ، وَ إِنَّ الْأَرْضَ تَنْجُسُ مِنْ بَوْلِ الْأَغْلَفِ أَرْبَعِينَ صَبَاحًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : روز هفتم [تولد] ، فرزندان را [با ختنه] پاک کنید ؛ چرا که مایه تمیزی و پاکیزگی بیشتر و رویش شتابنده تر گوشت است و زمین ، چهل روز از بول شخص ختنه نشده ، آلوده می شود .

• رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا حَمَلَتِ الْمَرْأَةُ كَانَتْ بِمَنْزِلَةِ الصَّائِمِ الْقَائِمِ ، الْمُجَاهِدِ بِنَفْسِهِ وَ مَالِهِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ، فَإِذَا وَضَعَتْ كَانَ لَهَا مِنَ الْأَجْرِ مَا لَا تَدْرِي مَا هُوَ لِعِظَمِهِ ، فَإِذَا أَرْضَعَتْ كَانَ لَهَا بِكُلِّ مَصَّةٍ كَعْدِلِ عَتَقِ مُحَرَّرٍ مِنْ وَلَدِ إِسْمَاعِيلَ ، فَإِذَا فَرَعَتْ مِنْ رِضَاعِهِ ضَرَبَ مَلَكٌ عَلَى جَنْبِهَا ، وَ قَالَ : اسْتَأْنَفِي الْعَمَلَ ؛ فَقَدْ غُفِرَ لَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هنگامی که زن باردار می شود ، به سان روزه دار شب زنده دار و مجاهدی است که با جان و مالش در راه خدا جهاد می کند و هنگامی که بار بگذارد ، پاداشی دارد که نمی دانی عظمت آن چه قدر است و هنگامی که شیر بدهد ، در هر مَك زدن ، پاداش آزاد کردن یکی از فرزندان اسماعیل برای اوست و آن گاه که شیر دادن تمام شود ، فرشته ای بر پهلوی او می زند و می گوید : «عمل را از نو آغاز کن که بی تردید ، آمرزیده شدی» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لَيْسَ لِلصَّبِيِّ لَبَنٌ خَيْرٌ مِنْ لَبَنِ أُمِّهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برای كودك ، هیچ شیری بهتر از شیر مادرش نیست .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : زنان باردارِ زایای شیردهِ مهربان ، اگر به خاطر آزار رساندن به همسرانشان نبود ، هیچ اهل نمازی از آنان ، وارد جهنم نمی شد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : تَوَقَّوْا عَلَى أَوْلَادِكُمْ لَبَنَ الْبَغِيِّ مِنْ النِّسَاءِ وَالْمَجْنُونَةِ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ يُعْدِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : كودكان خود را از شیرِ زنان بدكاره و دیوانه ، دور نگه دارید ؛ چرا كه شیر ، [ویژگی های دایه را] سرایت می دهد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَسْتَرْضِعُوا الْحَمَقَاءَ وَلَا الْعَمَشَاءَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ يُعْدِي .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از زن احمق و زنی كه چشمش ضعیف بوده ، آب ریزش دارد ، درخواست شیر نکنید ؛ چرا كه شیر [ویژگی های دایه را] سرایت می دهد .

عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَسْتَرْضِعُوا الْحَمَقَاءَ ؛ فَإِنَّ اللَّبَنَ يُعْدِي ، وَإِنَّ الْغُلَامَ يَنْزَعُ إِلَى اللَّبَنِ ؛ يَعْنِي إِلَى الظَّنِّ فِي الرُّعُونَةِ وَالْحُمَقِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : از زن احمق ، درخواست شیر دادن [به فرزند] نکنید ؛ چرا كه شیر [ویژگی های دایه را] سرایت می دهد و فرزند ، شباهت به [صاحب] شیر می برد ؛ یعنی در حماقت و نادانی ، همانند دایه می شود .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَثَلُ الَّذِي يَتَعَلَّمُ فِي صِغَرِهِ كَالنَّقْشِ فِي الْحَجَرِ ، وَمَثَلُ الَّذِي يَتَعَلَّمُ فِي كِبَرِهِ كَالَّذِي يَكْتُبُ عَلَى الْمَاءِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : حکایت کسی كه در كودکی می آموزد ، همانند نقش كندن بر سنگ است و حکایت کسی كه در بزرگ سالی می آموزد ، همانند کسی است كه بر آب می نویسد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ أَنْ يُحْسِنَ اسْمَهُ ، وَ يُحْسِنَ مِنْ مُرْضِعِهِ ، وَ يُحْسِنَ أَدَبَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حقّ فرزند بر پدرش این است که نام نیک بر او بگذارد و دایه نیک برایش گزیند و او را به نیکی تربیت کند .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا وَرَثَ وَالِدٌ وَلَدًا خَيْرًا مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ پدری چیزی بهتر از تربیت نیک برای فرزندش به ارث نگذاشته است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَا نَحَلَ وَالِدٌ وَلَدًا مِنْ نَحْلٍ أَفْضَلَ مِنْ أَدَبٍ حَسَنٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ پدری ، هدیه ای برتر از تربیت نیک به فرزندش نبخشیده است .

عنه صلی الله علیه و آله : أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ ، وَأَحْسِنُوا أَدَبَهُمْ ؛ يُغْفَرَ لَكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرزندانان را تکریم کنید و آنان را به نیکی تربیت کنید که آمرزیده می شوید .

عنه صلی الله علیه و آله : مِنْ حَقِّ الْوَلَدِ عَلَى وَالِدِهِ أَنْ يُحْسِنَ أَدَبَهُ ، وَ أَلَّا يَجِدَّ نَسَبَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از حقّ فرزند بر پدرش این است که او را به نیکی تربیت کند و نسب او را انکار نکند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : أَلَا كُلُّكُمْ رَاعٍ وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ؛ فَالْأَمِيرُ الَّذِي عَلَى النَّاسِ رَاعٍ وَ هُوَ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ ، وَالرَّجُلُ رَاعٍ عَلَى أَهْلِ بَيْتِهِ وَ هُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُمْ ، وَ الْمَرْأَةُ رَاعِيَّةٌ عَلَى بَيْتِ بَعْلِهَا وَ وَلَدِهِ وَ هِيَ مَسْئُولَةٌ عَنْهُمْ ، وَ الْعَبْدُ رَاعٍ عَلَى مَالِ سَيِّدِهِ وَ هُوَ مَسْئُولٌ عَنْهُ ، أَلَا فَكُلُّكُمْ رَاعٍ وَ كُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بدانید که همه شما مسئولید و همه شما نسبت به زیردستانش بازخواست می شوید . فرمان روای مردم ، مسئول مردم است و نسبت به زیردستانش بازخواست می شود . مرد ، سرپرست خانواده است و نسبت به آنان ، بازخواست می شود .

زن ، مسئول خانه شوهر و فرزندان اوست و در برابر آنان ، بازخواست می شود . برده ، مسئول مال مالک خود است و در برابر آن ، مسئول است . پس بدانید که همه شما مسئولید و همه تان در برابر زیردستان خود ، بازخواست می شوید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ رَبَّى صَغِيرًا حَتَّى يَقُولَ : «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» لَمْ يُحَاسِبْهُ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : کسی که خردسالی را تربیت کند تا بگوید : «لا إله إلا الله» ، خداوند عز و جل از او حساب نمی کشد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا أَفْصَحَ أَوْلَادُكُمْ فَعَلِّمُوهُمْ «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» ، ثُمَّ لَا تُبَالُوا مَتَى مَاتُوا ، وَإِذَا اثَّغَرُوا فَمُرُوهُمْ بِالصَّلَاةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : هرگاه کودکان زبان گشودند ، «لا إله إلا الله» را به آنان بیاموزید . سپس بیم نداشته باشید که چه وقت مُردند و هرگاه دندان [شیری] آنها افتاد ، آنان را به نماز ، امر کنید .

عنه صلى الله عليه وآله : افْتَحُوا عَلَى صِبْيَانِكُمْ أَوَّلَ كَلِمَةٍ ب «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» ، وَلَقِّنُوهُمْ عِنْدَ

الْمَوْتِ «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» ؛ ، فَإِنَّهُ مَنْ كَانَ أَوَّلُ كَلَامِهِ «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» وَآخِرُ كَلَامِهِ «لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ» ثُمَّ عَاشَ أَلْفَ سَنَةٍ ، مَا سُئِلَ عَنْ ذَنْبٍ وَاحِدٍ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : زبان کودکان را با «لا إله إلا الله» باز کنید و هنگام مرگ، «لا إله إلا الله» را به آنان تلقین کنید ؛ چرا که هرکس اولین سخنش «لا إله إلا الله» و آخرین سخنش «لا إله إلا الله» باشد و هزار سال هم عمر کند، از هیچ گناهی بازخواست نمی شود .

رسول الله صلى الله عليه وآله : ادَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى ثَلَاثِ خِصَالٍ : حُبِّ نَبِيِّكُمْ ، وَحُبِّ أَهْلِ بَيْتِهِ ، وَعَلَى قِرَاءَةِ الْقُرْآنِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله : فرزندان را بر سه ویژگی تربیت کنید : دوستی پیامبرتان ، دوستی اهل بیت او و خواندن قرآن .

رسول الله صلى الله عليه وآله - لَمَّا سُئِلَ عَنِ الصَّبِيِّ مَتَى يُصَلِّي؟ - : إِذَا عَرَفَ يَمِينَهُ مِنْ شِمَالِهِ فَمُرُوهُ بِالصَّلَاةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه وآله :- هنگامی که از ایشان پرسیده شد کودک ، چه هنگام نماز بخواند ؟ - هرگاه دست راستش را از دست چپش شناخت ، او را به نماز ، وا دارید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ قَرَأَ الْقُرْآنَ قَبْلَ أَنْ يَحْتَلِمَ فَقَدْ أُوتِيَ الْحُكْمَ صَبِيًّا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که پیش از بلوغ قرآن بخواند ، به تحقیق ، در کودکی به او حکمت داده شده است .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : خیارُکُم مَن تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ وَعَلَّمَهُ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بهترین شما کسی است که قرآن را بیاموزد و بیاموزاند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : مَا مِنْ رَجُلٍ عَلَّمَ وَلَدَهُ الْقُرْآنَ إِلَّا تَوَجَّ أَبَوَاهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ بِتَاجِ الْمُلْكِ، وَكُسِي حُلَّتَيْنِ لَمْ يَرَ النَّاسُ مِثْلَهُمَا❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هیچ کس نیست که به فرزندش قرآن بیاموزد ، مگر آن که روز قیامت ، بر سر پدر و مادرش تاج پادشاهی گذاشته می شود و دو لباس بر آنها پوشانده می شود که مردم ، همانند آن را ندیده اند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : سُورَةُ الْوَاقِعَةِ سُورَةُ الْغِنَى، فَاقْرَئُوهَا، وَ عَلِّمُوهَا أَوْلَادَكُمْ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سوره واقعه ، سوره بی نیازی است . آن را بخوانید و به فرزندانتان بیاموزید .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا أَحَبَّ أَحَدُكُمْ أَنْ يُحَدِّثَ رَبَّهُ فَلْيَقْرَأِ الْقُرْآنَ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه کسی از شما خواست با پروردگارش سخن بگوید ، باید قرآن بخواند .

❦ عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَعْطَاهُ اللَّهُ حِفْظَ كِتَابِهِ لَوْ ظَنَّ ، أَنَّ أَحَدًا أُوتِيَ أَفْضَلَ مِمَّا أُوتِيَ فَقَدْ غَمَطَ❦ أَعْظَمَ النَّعْمِ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس که خداوند ، حفظ کتابش را به او عطا کند و گمان کند که به کسی چیزی برتر از هدیه او داده شده است ، بی گمان ، بزرگ ترین نعمت را ناسپاسی کرده است .

❦ رسول الله صلی الله علیه و آله : حَقُّ الْوَلَدِ عَلَى الْوَالِدِ أَنْ يُعَلِّمَهُ الْكِتَابَةَ وَ السَّبَّاحَةَ وَالرَّمِي ، وَ أَنْ يُورَثَهُ طَيِّبًا❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : حقّ فرزند بر پدر ، آن است که [خواندن و] نوشتن ، شنا کردن و تیراندازی را به او یاد دهد و مال حلال برایش به ارث بگذارد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : لِكُلِّ شَيْءٍ حِيلَةٌ ، وَحِيلَةُ الصَّحَّةِ فِي الدُّنْيَا أَرْبَعُ خِصَالٍ : قِلَّةُ الْكَلَامِ ، وَ قِلَّةُ الْمَنَامِ ، وَ قِلَّةُ الْمَشْيِ ، وَ قِلَّةُ الطَّعَامِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کاری را چاره ای است و چاره تن درستی در دنیا ، چهار چیز است : کم سخن گفتن ، کم خفتن ، کم راه رفتن ، و کم خوردن .
الله عليه و آله : أَمْ جَمِيعِ الْأَدْوِيَةِ قِلَّةُ الْأَكْلِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مادر همه داروها ، کم خوری است .
عنه صلى الله عليه و آله : الْمَعِدَةُ بَيْتٌ كُلُّ دَاءٍ ، وَالْحِمِيَّةُ رَأْسُ كُلِّ دَوَاءٍ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : معده ، خانه همه دردهاست و پرهیز ، ریشه همه درمان ها .

رسول الله صلى الله عليه و آله : عَلِّمُوا أَوْلَادَكُمْ السَّبَّاحَةَ وَالرَّمَايَةَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به فرزندانان ، شنا و تیراندازی یاد دهید .

عنه صلى الله عليه و آله : عَلِّمُوا أَبْنَاءَكُمْ السَّبَّاحَةَ وَالرَّمِيَّ، وَالْمَرَأَةَ الْمِغْزَلَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به پسرانان ، شنا و تیراندازی یاد دهید و به دختر ، ریسندگی .

عنه صلى الله عليه و آله : عَلِّمُوا بَنِيَكُمْ الرَّمِيَّ ؛ فَإِنَّهُ نِكَايَةُ الْعَدُوِّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : به پسرانان ، تیراندازی یاد دهید ؛ چراکه مایه پیروزی بر دشمن است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : الْوَلَدُ سَبْعَ سِنِينَ، وَعَبْدٌ سَبْعَ سِنِينَ، وَوَزِيرٌ سَبْعَ سِنِينَ، فَإِنْ رَضِيتَ مُكَانَفَتَهُ لِأَحَدٍ وَعِشْرِينَ إِلَّا فَاضْرِبْ عَلَى جَنْبِهِ؛ فَقَدْ اعْتَذَرْتَ إِلَى اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فرزند ، هفت سال ، آقااست ، هفت سال خدمتکار و هفت سال وزیر است . اگر در ۲۱ سالگی از تربیت او راضی بودی که خوب ؛ وگرنه ، به پهلویش بزن [تا دنبال کار خودش برود] که نزد خداوند ، معذوری .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَكْرِمُوا أَوْلَادَكُمْ، وَأَحْسِنُوا أَدَبَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کودکان را تکریم کنید و آنان را خوب تربیت کنید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الصَّبِيُّ وَالصَّبِيَّةُ ، وَالصَّبِيُّ وَالصَّبِيَّةُ ، وَالصَّبِيُّ وَالصَّبِيَّةُ يُفَرَّقُ بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ لِعَشْرِ سِنِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بسترهای پسر و پسر ، دختر و دختر ، و دختر و دختر را از ده سالگی از هم جدا کنید .

عنه صلی الله علیه و آله : إِذَا بَلَغَ أَوْلَادُكُمْ سَبْعَ سِنِينَ فَفَرِّقُوا بَيْنَ فُرُشِهِمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه کودکان را به هفت سالگی رسیدند ، بسترهایشان را جدا کنید .

رسول الله صلی الله علیه و آله : لَيْسَ لِلْوَالِدَيْنِ أَنْ يَنْظُرَا إِلَى عَوْرَةِ الْوَلَدِ ، وَلَيْسَ لِلْوَلَدِ أَنْ يَنْظُرَ إِلَى عَوْرَةِ الْوَالِدِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای پدر و مادر ، روا نیست که به شرمگاه فرزند نگاه کنند و برای فرزند روا نیست که به شرمگاه پدر ، نگاه کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : إِذَا بَلَغَتِ الْجَارِيَةُ سِتَّ سِنِينَ فَلَا تُقَبَّلُهَا ، وَالْغُلَامُ لَا يُقَبَّلُ الْمَرَأَةَ إِذَا جَاوَزَ سَبْعَ سِنِينَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : چون دختر شش ساله شد ، او را مبوس و پسر نیز چون از هفت سالگی گذشت ، زن را نبوسد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ ، لَوْ أَنَّ رَجُلًا غَشِيَ امْرَأَتَهُ فِي الْبَيْتِ صَبِيٌّ مُسْتَيْقِظٌ يَرَاهُمَا وَيَسْمَعُ كَلَامَهُمَا وَنَفْسَهُمَا مَا أَفْلَحَ أَبَدًا ؛ إِذَا كَانَ غُلَامًا كَانَ زَانِيًا ، أَوْ جَارِيَةً كَانَتْ زَانِيَةً .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سوگند به کسی که جانم به دست اوست ، اگر کسی با همسرش درآمیزد و در اتاق ، کودکی بیدار باشد که آنان را ببیند و سخن گفتن و صدای نفس آنان را بشنود ، هرگز رستگار نمی شود . اگر پسر باشد ، مردی زناکار ، و اگر دختر باشد ، زنی زناکار می گردد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ قَبَّلَ وَلَدَهُ كَتَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ حَسَنَةً ، وَمَنْ فَرَّحَهُ فَرَّحَهُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ ، وَمَنْ عَلَّمَهُ الْقُرْآنَ دُعِيَ بِالْأَبْوَيْنِ فَيُكْسِيَانِ حُلَّتَيْنِ يُضِيءُ مِنْ نَوْرِهِمَا وَجْهُ أَهْلِ الْجَنَّةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس فرزندش را ببوسد ، خداوند عز و جل برای او حسنه می نویسد و کسی که او را شاد کند ، خداوند ، روز قیامت او را شاد می سازد و کسی که قرآن به او بیاموزد ، پدر و مادرش فراخوانده شده و دو لباس بر آنان پوشیده می شود که از نور آن ، چهره های بهشتیان نورانی می گردد .

عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ بَكَى صَبِيَّ لَهُ فَأَرْضَاهُ حَتَّى يُسَكِّنَهُ ، أَعْطَاهُ اللَّهُ عِزَّ وَ جَلَمِينَ الْجَنَّةِ حَتَّى يَرْضَى .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اگر کسی کودک گریانش را خشنود کند تا آرام گیرد ، خداوند عز و جل آن قدر از نعمت های بهشت به او عطا می کند تا خشنود شود .

كنز العمال عن أنس : كَانَ [صلى الله عليه و آله] يَمُرُّ بِالصَّبِيَّانِ فَيَسَلُّمُ عَلَيْهِمْ .

كنز العمال - به نقل از آنس - پیامبر خدا، هرگاه بر کودکان می گذشت، به آنان سلام می کرد .
355 سنن الترمذی - به نقل از آنس - : با پیامبر خدا بودم که بر کودکان گذر کرد و به آنان ، سلام داد .

رسول الله صلى الله عليه و آله : خَمَسٌ لَا أَدْعُهُنَّ حَتَّى الْمَمَاتِ : الْأَكْلُ عَلَى الْحَضِيضِ ، مَعَ الْعَبِيدِ ، وَرُكُوبِي الْحِمَارَ مُؤَكَّفًا ، وَحَلْبُ الْعَنْزِ بِيَدِي ، وَلُبْسُ الصَّوْفِ ، وَالتَّسْلِيمُ عَلَى الصَّبِيَّانِ ؛ لِتَكُونَ سُنَّةً مِنْ بَعْدِي .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : پنج چیز است که تا هنگام مرگ ، آنها را ترك نمی کنم : غذا خوردن روی زمین با بردگان ، سوار شدن بر درازگوش پالان دار ، دوشیدن شیر با دست خودم ، پوشیدن لباس پشمینه ، و سلام کردن به کودکان ، تا پس از من ، سنت شود .

قرآن:

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تُلْهِكُمْ أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ مَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ » .

«يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّ مِنْ أَرْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَ إِنْ تَعَفَّوْا وَ تَصَفَّحُوا وَ تَغَفَّرُوا فَإِنَّ اللَّهَ عَفُورٌ رَحِيمٌ » .

«ای کسانی که ایمان آوردید ! اموال و فرزندانان ، شما را از یاد خدا غافل نکند و کسانی که چنین کنند، زیان کاران اند» .

«ای کسانی که ایمان آورده اید! به تحقیق ، برخی از همسران و فرزندانان ، دشمن شما هستند . پس از آنان برحذر باشید ، و [چه نیکوست] اگر گذشت کنید و روی بگردانید و ببخشید ؛ چرا که بی گمان ، خداوند ، آمرزنده مهربان است» .

رسول الله صلى الله عليه و آله - في مَوْعِظَتِهِ لِابْنِ مَسْعُودٍ - : يَا بَنَ مَسْعُودٍ ، لَا تَحْمِلَنَّكَ الشَّفَقَةُ عَلَى أَهْلِكَ وَوَلَدِكَ عَلَى الدُّخُولِ فِي الْمَعَاصِي وَالْحَرَامِ ، فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَقُولُ : «يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَ لَا بَنُونَ * إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ» .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : - خطاب به عبدالله بن مسعود - ای ابن مسعود! دلسوزی نسبت به خانواده و فرزندانان ، نباید تو را به نافرمانی ها[ی از خدا] و حرام ، وادار سازد ؛ چرا که خداوند متعال می فرماید : «[قیامت] روزی [است] که نه مال سود می دهد و نه فرزندان * مگر کسی که با دلی سالم ، نزد خدا آید» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : سَوَّوْا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ فِي الْعَطِيَّةِ ، فَلَوْ كُنْتُ مُفَضَّلًا أَحَدًا لَفَضَّلْتُ النِّسَاءَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در هدیه دادن میان فرزندانان به مساوات عمل کنید . اگر می خواستم کسی را برتری دهم ، هر آینه ، زنان را برتری می دادم .

عنه صلى الله عليه و آله : اِعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ فِي الْعَطِيَّةِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : در هدیه دادن میان فرزندانان ، عدالت ورزید .

عنه صلى الله عليه و آله : اِعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ فِي النُّحْلِ ، كَمَا تُحِبُّونَ أَنْ يَعْدِلُوا بَيْنَكُمْ فِي الْبِرِّ وَاللُّطْفِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : میان فرزندانان ، در بخشیدن عدالت ورزید ، همان گونه که دوست دارید آنان در نیکی و ملاطفت میان شما عدالت ورزند .

عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يُحِبُّ أَنْ تَعْدِلُوا بَيْنَ أَوْلَادِكُمْ حَتَّى فِي الْقَبْلِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند متعال ، دوست دارد که میان فرزندانان عدالت ورزید ، حتی در بوسیدن .

رسول الله صلى الله عليه و آله : أَحِبُّوا الصِّبْيَانَ وَارْحَمُوهُمْ ، وَإِذَا وَعَدْتُمُوهُمْ شَيْئًا فَفُوا لَهُمْ ؛ فَإِنَّهُمْ لَا يَدْرُونَ إِلَّا أَنَّكُمْ تَرْزُقُونَهُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کودکان را دوست بدارید و با آنان ، مهربان باشید و هرگاه چیزی را به آنان وعده دادید ، بدان وفا کنید ؛ زیرا آنان ، باوری جز این ندارند که شما روزی آنها را می دهید .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِذَا وَاْعَدَ أَحَدُكُمْ صَبِيَّهٖ فَلْيُنْجِزْ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر گاه یکی از شما به کودکش وعده داد ، باید بدان عمل کند .

❦ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا : الْفَرَحُ ، لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ الصَّبِيَّانَ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خانه ای در بهشت است که به آن ، [خانه] شادی گفته می شود . جز کسی که کودکان را شاد کرده باشد، وارد آن نمی گردد .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : اِشْتَرَوْا لِصَبِيَّانِكُمُ اللَّحْمَ ، وَذَكَّرُوهُمْ يَوْمَ الْجُمُعَةِ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : برای کودکانتان ، گوشت بخريد و روز جمعه را به یاد آنان بیاورید .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ فِي الْجَنَّةِ دَارًا يُقَالُ لَهَا : دَارُ الْفَرَحِ ، لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا مَنْ فَرَّحَ يَتَامَى الْمُؤْمِنِينَ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خانه ای در بهشت است که خانه شادی نام دارد . جز کسی که یتیمان اهل ایمان را خرسند ساخته ، وارد آن نمی شود .

❦ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ عَالَ يَتِيمًا حَتَّى يَسْتَغْنِيَ ، أَوْجَبَ اللَّهُ عَزَّ وَ جَلَّ لَهُ بِذَلِكَ الْجَنَّةَ ، كَمَا أَوْجَبَ لِأَكْلِ مَالِ الْيَتِيمِ النَّارَ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که یتیمی را سرپرستی کند تا بی نیاز گردد ، خداوند عز و جل در برابر این کار، بهشت را بر او واجب کرده است ، همان گونه که خداوند برای خورنده مال یتیم ، آتش [دوزخ] را واجب کرده است .

❦ رسول الله صلى الله عليه و آله : عَرَامَةٌ❦ الصَّبِيِّ فِي صِغَرِهِ زِيَادَةً فِي عَقْلِهِ فِي كِبَرِهِ❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : بازی گوشي (شیطننت) بچه در کودکی ، مایه فزونی خرد او در بزرگ سالی است .

رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ كَانَ عِنْدَهُ صَبِيٌّ فَلْيَتَّصَبْ لَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : نزد هر کس کودکی هست ، باید با او کودکی کند .

رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ الثَّرَابَ رَبِيعُ الصَّبِيَانِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : همانا خاک ، تفریحگاه کودکان است .

عنه صلى الله عليه و آله : أَحَبُّ الصَّبِيَانِ لِحَمْسٍ : الْأَوَّلُ : أَنَّهُمْ هُمْ الْبَكَّاءُونَ ، وَالثَّانِي : يَتَمَرَّغُونَ بِالثَّرَابِ ، وَالثَّلَاثُ : يَخْتَصِمُونَ مِنْ غَيْرِ حَقْدٍ ، وَالرَّابِعُ : لَا يَدَّخِرُونَ لِعَدِ شَيْئًا ، وَالْخَامِسُ : يُعْمَرُونَ ثُمَّ يُخَرَّبُونَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کودکان را به خاطر پنج چیز دوست می دارم: اول آن که بسیار می گریند ؛ دوم آن که با خاک بازی می کنند؛ سوم آن که بدون کینه دشمنی می کنند؛ چهارم آن که چیزی برای فردا ذخیره نمی کنند؛ پنجم آن که می سازند و سپس، خراب می کنند .

قرآن:

«وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا» .

«رَبِّ اجْعَلْنِي مُقِيمَ الصَّلَاةِ وَ مِنْ ذُرِّيَّتِي رَبَّنَا وَ تَقَبَّلْ دُعَاءِ» .

«رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلَى وَ لَدَيَّ وَ أَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَ أَصْلَحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ» .

«و آنان که می گویند : پروردگارا! از همسران و نسل ما ، نور چشمانی به ما عطا کن و ما را پیشوای پرهیزگاران قرار ده» .

«پروردگارا، مرا برپادارنده نماز قرار ده، و از فرزندان من نیز پروردگارا، و دعای مرا بپذیر» .

«پروردگارا، مرا توفیق ده تا نعمتی را که به من و به پدر و مادرم ارزانی داشته ای سپاس گویم و کار شایسته ای انجام دهم که آن را خوش داری، و فرزندانم را برایم شایسته گردان، من به سوی تو باز آمدم و البته من از فرمان پذیرانم» .

رسول الله صلى الله عليه و آله : دُعَاءُ الْوَالِدِ لِلْوَلَدِ كَالْمَاءِ لِلزَّرْعِ بِصَلَاةِهِ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دعای پدر برای فرزند، همانند آب مفید برای زراعت است .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : دُعَاءُ الْوَالِدِ لِوَلَدِهِ مِثْلُ دُعَاءِ النَّبِيِّ لِأُمَّتِهِ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : دعای پدر برای فرزندش، همانند دعای پیامبر خدا برای امتش است .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : رَحِمَ اللَّهُ مَنْ أَعَانَ وَلَدَهُ عَلَى بَرِّهِ ؛ وَهُوَ أَنْ يَعْفُوَ عَنْ سَيِّئَتِهِ ، وَيَدْعُوَ لَهُ فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ اللَّهِ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : رحمت خدا بر کسی که فرزندش را در نیکی بودنش یاری کند ، و آن به این است که از لغزش هایش درگذرد و میان خود و خدا، برای او دعا کند .

❧ رسول الله صلى الله عليه و آله : لَا تَدْعُوا عَلَى أَنْفُسِكُمْ ، وَلَا تَدْعُوا عَلَى أَوْلَادِكُمْ ، وَلَا تَدْعُوا عَلَى أَمْوَالِكُمْ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خودتان را نفرین نکنید ، فرزندانتان را نفرین نکنید و دارایی هایتان را نفرین نکنید .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : لَا تَدْعُوا عَلَى أَوْلَادِكُمْ أَنْ تُوَافِقَ مِنْ اللَّهِ إِجَابَةً ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : فرزندانتان را نفرین نکنید، مبادا با اجابت از جانب خداوند ، همراه شود .

❧ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِنَّ اللَّهَ طَيِّبٌ يُحِبُّ الطَّيِّبَ، نَظِيفٌ يُحِبُّ النَّظَافَةَ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بی تردید ، خداوند ، پاک است و پاکان را دوست دارد ؛ پاکیزه است و پاکیزگی را دوست دارد .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : تَنْظَفُوا بِكُلِّ مَا اسْتَطَعْتُمْ؛ فَإِنَّ اللَّهَ تَعَالَى بَنَى الْإِسْلَامَ عَلَى النَّظَافَةِ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : با هر چه توانستید ، خود را پاکیزه کنید ؛ چرا که خداوند متعال ، اسلام را بر پاکیزگی بنا نهاده است .

❧ عنه صلى الله عليه و آله : إِنَّ الْإِسْلَامَ نَظِيفٌ فَتَنْظَفُوا؛ فَإِنَّهُ لَا يَدْخُلُ الْجَنَّةَ إِلَّا نَظِيفٌ ❧ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : اسلام ، پاکیزه است . پس پاکیزه باشید ؛ چرا که جز شخص پاکیزه وارد بهشت نمی شود .

عنه صلى الله عليه وآله : حَقٌّ عَلَى كُلِّ مُسْلِمٍ أَنْ يَغْتَسِلَ فِي كُلِّ سَبْعَةِ أَيَّامٍ يَوْمًا ، يَغْسِلُ فِيهِ رَأْسَهُ وَجَسَدَهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بر هر مسلمانی لازم است که هفته ای یک بار ، خود را بشوید و سر و بدنش را شستشو دهد .

عنه صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الْوَسِخَ وَالشَّعَثَ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بی تردید ، خداوند عز و جل از چرکی و ژولیدگی ، نفرت دارد .

كنز الفوائد عن رسول الله صلى الله عليه وآله : إِنَّ اللَّهَ يُبْغِضُ الرَّجُلَ الْقَاذِرَةَ . قِيلَ : وَمَا الْقَاذِرَةُ يَا رَسُولَ اللَّهِ ؟ قَالَ : الَّذِي يَتَأَفَّفُ بِهِ جَلِيسُهُ .

كنز الفوائد - به نقل از پیامبر خدا صلى الله عليه وآله - : بی تردید ، خداوند از انسان قاذوره نفرت دارد .

پرسیده شد : قاذوره چیست ، ای پیامبر خدا ؟

فرمود : کسی که [از ناپاکیزگی و بدبویی ،] همنشین خود را ناراحت می کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ اتَّخَذَ ثَوْبًا فَلْيُنْظِفْهُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : کسی که لباسی تهیه می کند ، باید آن را پاکیزه نماید .

عنه صلى الله عليه وآله : اغْسِلُوا ثِيَابَكُمْ ... وَتَزَيَّنُوا وَتَنْظِفُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : لباستان را بشوید . . . و خودتان را آراسته و پاکیزه گردانید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : اسْتَاكُوا وَتَنْظِفُوا .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : مسواک بزنید و خود را پاکیزه کنید .

عنه صلى الله عليه وآله : عَلَيْكُمْ بِالسَّوَاكِ ، فَنِعَمَ الشَّيْءُ السَّوَاكُ .

پیامبر خدا صلى الله عليه وآله : بر شما باد به مسواک زدن ، که کار خوبی است .

عنه صلى الله عليه وآله : مِنَ الْفِطْرَةِ الْمَضْمَضَةِ وَالِاسْتِنْشَاقِ وَالسَّوَاكِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آب در دهان چرخانیدن و به بینی کشیدن و مسواک زدن ، فطری (سازگار با سرشت انسان) است .

عنه صلى الله عليه وآله : نَظَّفُوا لثَّاتِكُمْ مِنَ الطَّعَامِ وَاسْتَاكُوا، وَلَا تَدْخُلُوا عَلَيَّ فُخْرًا بُخْرًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : لثه هایتان را از غذا پاک کنید و مسواک بزنید و با فخر فروشی و دهان بدبو بر من وارد نشوید .

رسول الله صلى الله عليه وآله : مَنْ بَاتَ فِي يَدِهِ عَمَرٌ فَأَصَابَهُ شَيْءٌ ، فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که بخوابد و دستش چرب باشد و آسیبی به او برسد ، کسی را جز خود ، نباید سرزنش کند .

عنه صلى الله عليه وآله : إِذَا نَامَ أَحَدُكُمْ فِي يَدِهِ رِيحٌ عَمَرَ فَلَمْ يَغْسِلْ يَدَهُ فَأَصَابَهُ شَيْءٌ ، فَلَا يَلُومَنَّ إِلَّا نَفْسَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هرگاه یکی از شما بخوابد و در دست او بوی چربی باشد ، ولی آن را نشوید و آسیبی به او برسد ، کسی را جز خود ، نباید سرزنش کند .

عنه صلى الله عليه وآله : أَلَا لَا يَلُومَنَّ امْرُؤٌ إِلَّا نَفْسَهُ، يَبِيتُ فِي يَدِهِ رِيحٌ عَمَرَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : آگاه باشید، آن که با دستانی آلوده به بوی چربی غذایی خوابد، نباید کسی را جز خود، سرزنش کند .

رسول الله صلى الله عليه وآله : تَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ يَمْنَعُ الدَّاءَ الْأَعْظَمَ ، وَيُدِرُّ الرِّزْقَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کوتاه کردن ناخن ها ، از بیماری بزرگ ، جلوگیری می کند و روزی را [به سوی انسان ،] روان می سازد .

عنه صلى الله عليه وآله : قُصَّوْا أَظْفَارَكُمْ ؛ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ يَجْرِي مَا بَيْنَ اللَّحْمِ وَالظُّفْرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ناخن های خود را کوتاه کنید ، چرا که شیطان ، میان گوشت و ناخن به حرکت درمی آید .

عنه صلى الله عليه وآله : قُصَّوْا أَظْفَارَكُمْ ، وَادْفَنُوا قُلَامَاتِكُمْ ، وَنَقَّوْا بَرَاجِمَكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : ناخن های خود را کوتاه کنید و چیده آن را خاک کنید و انگشتانتان را پاکیزه سازید .

قرآن:

«وَصَيَّنَا الْاِئْمَنَ بَوَ لَدِيهِ حُسْنًا وَاِنْ جَهْدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِيَ عِلْمٌ فَلَا تُطْعَمَا اِلَىٰ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ» .

«وَصَيَّنَا الْاِئْمَنَ بَوَ لَدِيهِ اِحْسَنًا حَمَلْتُهُ اُمُّهُو كُرْهًا وَوَضَعْتُهُ كُرْهًا وَحَمَلُّهُو وَفِصْلُهُو ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ اِذَا بَلَغَ اَشَدَّهُو وَبَلَغَ اَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ اَوْزِعْنِي اَنْ اَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي اَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَ عَلٰى وَلَدِيَّ وَاَنْ اَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَاَصْلِحْ لِي فِي ذُرِّيَّتِي اِنِّي تُبْتُ اِلَيْكَ وَ اِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ» .

«وَصَيَّنَا الْاِئْمَنَ بَوَ لَدِيهِ حَمَلْتُهُ اُمُّهُو وَهَنَا عَلٰى وَهْنٍ وَ فِصْلُهُو فِي عَامَيْنِ اَنْ اَشْكُرَ لِي وَ لَوْ لَدَيْكَ اِلَى الْمَصِيرِ» .

«به انسان ، سفارش کردیم که به پدر و مادر خود ، نیکی کند . و اگر بکوشند که تو را وا دارند که چیزی را که بدان علم نداری ، شریک من گردانی ، پیروی شان مکن . بازگشت شما به سوی من است و آن گاه ، شما را به آنچه می کردید ، آگاه خواهم ساخت» .

«آدمی را به نیکی کردن به پدر و مادرش سفارش کردیم . مادرش او را به دشواری حمل کرد و به دشواری بر زمین نهاد . و [زمان] بارداری و از شیر گرفتن ، سی ماه است تا آن که [انسان] به رشد خود برسد و چهل ساله شود . [آگاه] می گوید : پروردگارا بر دلم انداز تا نعمتی را که به من و به پدر و مادرم دادی سپاس گویم و تا کار شایسته ای انجام دهم که تو بپسندی ، و فرزندان مرا صالح گردان . بی گمان ، من به سوی تو باز می گردم و بی گمان ، من از تسلیم شدگانم» .

«به آدمی سفارش پدر و مادرش را کردیم . مادرش او را باردار بود ، در حالی که بر ناتوانی اش پیوسته افزوده می شد . و از شیر گرفتن او در دو سالگی است . و [سفارش کردیم که] سپاس گزار من و پدر و مادرت باش . بازگشت ، به سوی من است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنْ حَقِّ الْوَالِدَيْنِ عَلٰى وَلَدِهِمَا - :هُمَا جَنَّتُكَ وَنَارُكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - هنگامی که از ایشان درباره حق پدر و مادر بر فرزندشان پرسیده شد - : آنان بهشت و دوزخ تو هستند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : رِضَا الرَّبِّ فِي رِضَا الْوَالِدِ، وَسَخَطُ الرَّبِّ فِي سَخَطِ الْوَالِدِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : رضایت خدا ، در رضایت پدر است و نارضایتی خدا ، در نارضایتی پدر .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ حَقَّ الْوَالِدُ عَلَى وَلَدِهِ أَنْ يَخْضَعَ لَهُ فِي الْغَضَبِ وَالتَّعَبِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : از جمله حقوق پدر بر فرزندش ، این است که هنگام خشم و ناراحتی ، در برابر او فروتن [و آرام] باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يُقَالُ لِلْعَاقِ : اِعْمَلْ مَا شِئْتَ مِنَ الطَّاعَةِ فَإِنِّي لَا أَعْفِرُ لَكَ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : به نافرمان پدر و مادر گفته می شود: هر اندازه می خواهی ، طاعت به جای آور که من ، تو را نمی آمرزم .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ أَحْزَنَ وَالِدَيْهِ فَقَدْ عَقَّهُمَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که پدر و مادرش را ناراحت سازد ، بی تردید ، نسبت به آنان ، سرکشی کرده است .

رسول الله صلی الله علیه و آله - لَمَّا سُئِلَ عَنْ حَقِّ الْوَالِدِ عَلَى وَلَدِهِ - : لَا يُسَمِّيهِ بِاسْمِهِ ، وَلَا يَمْشِي بَيْنَ يَدَيْهِ ، وَلَا يَجْلِسُ قَبْلَهُ ، وَلَا يَسْتَسَبُّ لَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله - هنگامی که از ایشان ، درباره حق پدر بر فرزند ، پرسیده شد - : او را به نام صدا نزنند ، جلوی او راه نرود ، پیش از او ننشینند و برای او دشنام خواهی نکند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ سَرَّهُ أَنْ يُمَدَّ لَهُ فِي عُمُرِهِ وَيُزَادَ لَهُ فِي رِزْقِهِ ؛ فَلْيَبَرَّ وَالِدَيْهِ ، وَلْيَصِلْ رَحِمَهُ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که از طولانی شدن عمر و زیاد شدن روزی اش خوش حال می شود ، باید به پدر و مادرش نیکی کند و باخویشاوندانش ارتباط برقرار کند .

عنه صلی الله علیه و آله : سَيِّدُ الْأَبْرَارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ رَجُلٌ بَرَّ وَالِدَيْهِ بَعْدَ مَوْتِهِمَا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سرور نیکوکاران در روز قیامت، کسی است که پس از درگذشت پدر و مادرش به آنان ، نیکی کرده است .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ بَرَّ وَالِدَيْهِ طُوبَى لَهُ، زَادَ اللَّهُ عِزَّ وَ جَلَّ فِي عُمْرِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : خوشا به حال کسی که به پدر و مادرش نیکی کند .
خداوند عز و جل بر عمر او بیفزاید !

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ تَعَلَّمَ مِنْهُ حَرْفًا، صِرَتْ لَهُ عِبَادَةٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که حرفی از او بیاموزی ، بنده اش شده ای .

قرآن:

«إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ» .

«بی گمان ، کسانی که نزد پیامبر خدا صداهایشان را فرو می آورند ، همان کسان اند که خدا ، دل هایشان را برای پرهیزگاری آزموده است . برای آنان ، آمرزش و پاداشی بزرگ است» .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ غَضَّ صَوْتَهُ عِنْدَ الْعُلَمَاءِ جَاءَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ مَعَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَى مِنْ أَصْحَابِي، وَلَا خَيْرَ فِي التَّمَلُّقِ وَالتَّوَاضُّعِ إِلَّا مَا كَانَ فِي اللَّهِ عِزَّ وَ جَلَّ فِي طَلَبِ الْعِلْمِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که نزد دانشمندان ، صدایش را فرو آورد ، روز قیامت با کسانی از یاران من آید که خداوند ، قلب های آنان را به پرهیزگاری آزموده است . خیری در چاپلوسی و فروتنی نیست ، مگر آنچه در راه خداوند عز و جل برای دانش آموزی باشد .

رسول الله صلی الله علیه و آله : ثَلَاثَةٌ لَا يَسْتَخِفُّ بِهِمْ إِلَّا مُنَافِقٌ بَيْنَ نِفَاقِهِ : ذُو شَيْبَةٍ فِي الْإِسْلَامِ، وَمُعَلِّمُ الْخَيْرِ، وَإِمَامٌ عَادِلٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : سه گروه اند که جز منافقی که نفاقش آشکار است ، آنان را خوار نمی شمرد : صاحب موی سفید در اسلام ، آموزگار خوبی ، و پیشوای عادل .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ احْتَقَرَ صَاحِبَ الْعِلْمِ فَقَدْ احْتَقَرَنِي، وَمَنْ احْتَقَرَنِي فَهُوَ كَافِرٌ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که صاحب دانش را کوچک شمارد ، بی شک ، مرا کوچک شمرده است و کسی که مرا کوچک شمارد ، کافر است .

رسول الله صلی الله علیه و آله : يُسَلِّمُ الصَّغِيرُ عَلَى الْكَبِيرِ ، وَالْمَارُّ عَلَى الْقَاعِدِ ، وَالْقَلِيلُ عَلَى الْكَثِيرِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : لازم است [کوچک بر بزرگ ، عبور کننده بر نشسته ، و [جمعیت] کم بر [جمعیت] بسیار ، سلام کند .

عنه صلی الله علیه و آله : أُولَى النَّاسِ بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ مَنْ بَدَأَ بِالسَّلَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : نزدیک ترین مردم به خدا و پیامبرش ، کسی است که با سلام کردن آغاز کند .

عنه صلی الله علیه و آله : أَطْوَعُكُمْ لِلَّهِ الَّذِي يَبْدَأُ صَاحِبَهُ بِالسَّلَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : فرمان برترین شما نسبت به خدا ، کسی است که سلام کردن به دوستش را آغاز می کند .

رسول الله صلی الله علیه و آله : الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ ، يَقْضِي بَعْضُهُمْ حَوَائِجَ بَعْضٍ ، فَبِقَضَاءِ بَعْضِهِمْ حَوَائِجَ بَعْضٍ يَقْضِي اللَّهُ حَوَائِجَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : اهل ایمان ، برادرند . برخی ، نیازهای برخی را برآورده می سازند . به جهت برآوردن نیازهای برخی توسط دیگران ، خداوند ، نیازهای همه آنان را در روز قیامت ، برآورده می سازد .

عنه صلی الله علیه و آله : مَنْ كَانَ فِي حَاجَةِ أَخِيهِ فَإِنَّ اللَّهَ فِي حَاجَتِهِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : هر کس در کار [برآوردن] نیاز برادرش باشد ، به تحقیق ، خداوند در کار [برآوردن] نیاز او خواهد بود .

رسول الله صلی الله علیه و آله : مَنْ أَكْرَمَ أَخَاهُ فَإِنَّمَا يُكْرِمُ اللَّهُ ، فَمَا ظَنُّكُمْ بِمَنْ يُكْرِمُ اللَّهُ بِأَنْ يُفَعَلَ بِهِ؟ !

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله : کسی که برادرش را گرامی بدارد ، همانا خداوند را گرامی داشته است ، و چه می گوئید در این باره که خداوند ، با کسی که او را گرامی داشته ، چه می کند ؟

❖ عنه صلى الله عليه و آله : أَكْرَمَ مَنْ وَدَّكَ، وَاصْفَحَ عَنْ عَدُوِّكَ؛ يَتِمُّ لَكَ الْفَضْلُ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی را که تو را دوست دارد ، گرامی بدار و با گذشت، از دشمنت روی بگردان تا فضیلت تو کامل گردد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : مَنْ نَصَرَ أَخَاهُ الْمُسْلِمَ وَهُوَ يَسْتَطِيعُ ذَلِكَ ، نَصَرَهُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : کسی که بتواند و برادر مسلمانش را یاری دهد ، خداوند ، در دنیا و آخرت ، او را یاری می دهد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : اللَّهُ فِي عَوْنِ الْعَبْدِ مَا كَانَ الْعَبْدُ فِي عَوْنِ أَخِيهِ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خداوند ، در کار کمک به بنده است تا وقتی که بنده ، در کار کمک به برادرش باشد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : إِلْقَ أَخَاكَ بِوَجْهِ مُنْبَسِطٍ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : برادرت را با روی گشاده ، ملاقات کن .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ ؛ حَيْثُ يَغِيبُ يَحْفَظُهُ مِنْ وَرَائِهِ، وَيَكْفُ عَنْهُ ضَيْعَتَهُ، وَالْمُؤْمِنُ مِرَاةُ الْمُؤْمِنِ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن ، برادر مؤمن است ؛ وقتی حاضر نباشد، در نبودنش او را پاسداری می کند و تباهی را از او باز می دارد . مؤمن ، آینه مؤمن است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ مِرَاةٌ لِأَخِيهِ الْمُؤْمِنِ ؛ يَنْصَحُهُ إِذَا غَابَ عَنْهُ، وَيُمِيطُ عَنْهُ مَا يَكْرَهُ إِذَا شَهِدَ، وَيُوسِّعُ لَهُ فِي الْمَجْلِسِ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن ، آینه برادر مؤمن خود است ؛ وقتی حاضر نباشد ، خیر خواه اوست . و آن گاه که هست ، آنچه را ناخوشایند است ، از او می زداید و در مجلس برای او جا باز می کند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : لِيَنْصَحِ الرَّجُلُ مِنْكُمْ أَخَاهُ كَنَصِيحَتِهِ لِنَفْسِهِ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر يك از شما باید برای برادرش خیرخواهی کند ، همان گونه که برای خودش خیرخواهی می کند .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : الْمُؤْمِنُ أَخُو الْمُؤْمِنِ ؛ لَا يَدْعُ نَصِيحَتَهُ عَلَى كُلِّ حَالٍ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : مؤمن ، برادر مؤمن است ؛ در هر حالی از خیرخواهی برای او فروگذاری نمی کند .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : خَيْرُ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَى إِلَيْكُمْ غُيُوبَكُمْ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : بهترین برادرانِ شما ، کسی است که عیب هایتان را به شما هدیه دهد .

❖ رسول الله صلى الله عليه و آله : أَذْلُ النَّاسِ مَنْ أَهَانَ النَّاسَ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : خوارترین مردم ، کسی است که مردم را ناچیز بشمارد .

❖ عنه صلى الله عليه و آله : مَنْ آذَى مُؤْمِنًا فَقَدْ آذَانِي، وَمَنْ آذَانِي فَقَدْ آذَى اللَّهَ عَزَّ وَجَلَّ، وَمَنْ آذَى اللَّهَ فَهُوَ مَلْعُونٌ فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالزَّبُورِ وَالْفُرْقَانِ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله : هر کس مؤمنی را بیازارد ، مرا آزرده است و هر کس مرا بیازارد ، بی شک ، خداوند عز و جل را آزرده است و هر کس خدا را بیازارد ، در تورات و انجیل و زبور و قرآن ، نفرین شده است .

❖ عنه صلى الله عليه و آله - فِي بَيَانِ حُقُوقِ الْجَارِ - : إِذَا اشْتَرَيْتَ فَاكِهَةً فَأَهْدِ لَهُ ، فَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَأَدْخِلْهَا سِرًّا ، وَلَا يَخْرُجْ بِهَا وَلَدُكَ لِيَغِیْظَ بِهَا وَلَدَهُ ❖ .

پیامبر خدا صلى الله عليه و آله - در بیان حقوق همسایه - : هرگاه میوه ای خریدی ، به او (همسایه) هدیه کن و اگر چنین نکردی ، پنهانی وارد [خانه] کن ، و نباید فرزندان با آن بیرون آمده، موجب ناراحتی فرزندان او گردند .

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : ادَّبُوا أَوْلَادَكُمْ عَلَى حُبِّي وَحُبِّ أَهْلِ بَيْتِي وَ الْقُرْآنِ ❖ .

پیامبر اکرم صلى الله عليه و آله فرمود : فرزندان خود را با محبت من و محبت اهل بیت من و محبت قرآن تربیت کنید . نکته : ایجاد پیوند میان نوجوانان و اهل بیت، مانع به فساد کشیده شدن آنان است .

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ : اسْمَعُوا وَ اطِيعُوا لِمَنْ وَلَّاهُ اللَّهُ الْأَمْرَ ، فَإِنَّهُ نِظَامُ الْأَسْلَامِ ❖ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود: از کسی که خداوند به او «ولایت امر» داده است، حرف شنوی و اطاعت داشته باشید، چرا که این اطاعت، نظام بخش اسلام است. نکته: ولایت ورهبری، رمز وحدت و عزت مسلمانان است.

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَحَبُّ فِي اللَّهِ وَابْغَضُ فِي اللَّهِ وَوَالٍ فِي اللَّهِ وَعَادٍ فِي اللَّهِ فَإِنَّهُ لَنْ تُتَالَ وَلَايَةُ اللَّهِ إِلَّا بِذَلِكَ، وَ لَا يَجِدُ رَجُلٌ طَعَمَ الْإِيمَانَ وَإِنْ كَثُرَتْ صَلَاتُهُ وَصِيَامُهُ حَتَّى يَكُونَ كَذَلِكَ. ❦

حضرت رسول روزی به یکی از اصحاب خویش فرمود: در راه خدا دوست بدار و برای خدا دشمن بدار، برای خدا موالات و دوستی کن و برای خدا دشمنی کن، یقیناً جز با این، به ولایت خدا نخواهی رسید. و هرگز کسی طعم ایمان را نمی یابد، هر چند نماز و روزه اش فراوان باشد، مگر آنکه چنین باشد. نکته: عمق بخشیدن به محبت‌ها و کینه‌ها و بُعد مکتبی دادن به دوستی و دشمنی.

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: حُبِّي وَحُبُّ أَهْلِ بَيْتِي نَافِعٌ فِي سَبْعَةِ مَوَاطِنَ أَهْوَالُهُنَّ عَظِيمَةٌ:

عِنْدَ الْوَفَاةِ
و فِي الْقَبْرِ
وَ عِنْدَ النَّشُورِ
وَ عِنْدَ الْكِتَابِ
وَ عِنْدَ الْحِسَابِ
وَ عِنْدَ الْمِيزَانِ
وَ عِنْدَ الصِّرَاطِ. ❦

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: محبت من و محبت اهل بیت من در هفت جا که هراس آنها بسیار بزرگ است، سودمند است:

- 1- هنگام مرگ،
- 2- در قبر،
- 3- هنگام برانگیخته شدن،
- 4- هنگام دریافت نامه اعمال،
- 5- هنگام حسابرسی،

6- هنگام سنجش اعمال،

7- هنگام عبور از صراط.

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَيُّهَا النَّاسُ! إِنَّ رَبَّكُمْ وَاحِدٌ وَ إِنَّ آبَاءَكُمْ وَاحِدٌ كُلُّكُمْ لِأَمٍّ وَ آدَمٍ مِنْ تُرَابٍ «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقِيكُمْ» وَ لَيْسَ لِعَرَبٍ عَلَى عَجَمٍ فَضْلٌ إِلَّا بِالتَّقْوَى .

رسول خدا صلی الله علیه و آله در خطبه «حجة الوداع» فرمود: ای مردم! پروردگارتان یکی است، پدرتان هم یکی است، همه شما از آدمید و آدم از خاک است. «گرامی ترین شما نزد خداوند، پرهیزکارترین شماست» عرب را بر عجم هیچ برتری نیست، مگر به تقوا. نکته: تفاخرات قومی و نژادی و افتخار به زبان و رنگ و ... از نظر اسلام مردود است، تقوا ملاک برتری است.

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: الْمُؤْمِنُ مَنْ آمَنَهُ الْمُسْلِمُونَ عَلَى أَمْوَالِهِمْ وَدِمَائِهِمْ وَ الْمُسْلِمُ مَنْ سَلِمَ الْمُسْلِمُونَ مِنْ يَدِهِ وَ لِسَانِهِ، وَ الْمُهَاجِرُ مَنْ هَجَرَ السَّيِّئَاتِ .

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله فرمود: مؤمن کسی است که مسلمانان او را بر مال و جان خویش، امین بدانند، مسلمان کسی است که مسلمانان از دست و زبانش در امان باشند. مهاجر کسی است که از بدی ها هجرت کند و گناهان را واگذارد.

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَنْ أَصْبَحَ لَا يَهْتَمُّ بِأُمُورِ الْمُسْلِمِينَ فَلَيْسَ مِنْهُمْ، وَ مَنْ سَمِعَ رَجُلًا يُنَادِي يَا لِلْمُسْلِمِينَ فَلَمْ يُجِبْهُ فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ .

حضرت محمد صلی الله علیه و آله فرمود: هرکس صبح کند، درحالی که به کارهای مسلمانان اهمیتی نمی دهد (و به فکر مسلمین نیست)، او از آنان نیست. و هرکس بشنود که کسی مسلمانان را به کمک فرا می خواند ولی پاسخش ندهد، مسلمان نیست.

الراوی: إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ بَعَثَ بِسَرِيَّةٍ فَلَمَّا رَجَعُوا قَالَ: مَرْحَبًا بِقَوْمٍ قَضَوْا الْجِهَادَ الْأَصْغَرَ وَ بَقِيَ لَهُمُ الْجِهَادُ الْأَكْبَرُ. قِيلَ: يَا رَسُولَ اللَّهِ! وَ مَا الْجِهَادُ الْأَكْبَرُ؟ قَالَ: جِهَادُ النَّفْسِ .

راوی رسول خدا صلی الله علیه و آله گروهی را در پی يك مأموریت نظامی (سریه) فرستاد. چون بازگشتند، فرمود: درود بر گروهی که «جهاد کوچک» را انجام دادند و جهاد بزرگتر برای آنان باقی مانده است. گفتند: ای رسول خدا، جهاد بزرگتر چیست؟ فرمود: جهاد با

نفس. نکته : نفس اماره دشمن درونی است و جهاد با آن دشوارتر است. قهرمان کسی است که در این جبهه، فاتح باشد .

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ :الْجَلِيسُ الصَّالِحُ خَيْرٌ مِنَ الْوَحْدَةِ وَ الْوَحْدَةُ خَيْرٌ مِنَ جَلِيسِ السُّوءِ وَ اِمْلَأْ الْخَيْرِ خَيْرٌ مِنَ السُّكُوتِ وَ السُّكُوتُ خَيْرٌ مِنَ اِمْلَاءِ الشَّرِّ❦ .

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود : همنشین شایسته و خوب، بهتر از تنهایی است و تنهایی بهتر از همنشین بد است .یاد دادن نیکی بهتر از سکوت است و سکوت، بهتر از یاد دادن بدی است .

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ :مَنْ مَاتَ وَ لَيْسَ لَهُ اِمَامٌ يَسْمَعُ لَهُ وَ يُطِيعُ، مَاتَ مِيتَةً جَاهِلِيَّةً❦ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود : هر کس از دنیا برود، در حالی که او را امام و پیشوایی نباشد که مطیع و گوش به فرمان او باشد ، به مرگ جاهلیت مرده است . نکته : در عصر غیبت هم تبعیت از «ولایت و رهبری»، نشانه زندگی مکتبی است .

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ :إِنَّ الرِّيَاسَةَ لَا تَصْلُحُ إِلَّا لِأَهْلِهَا، فَمَنْ دَعَا النَّاسَ إِلَى نَفْسِهِ وَ فِيهِمْ مَنْ هُوَ أَعْلَمُ مِنْهُ لَمْ يَنْظُرِ اللَّهُ إِلَيْهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ❦ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود : ریاست، جز برای اهلش، شایسته و روا نیست . پس هرکس مردم را به سوی خود بخواند، در حالی که میان مردم داناتر از او هست، خداوند در روز قیامت به او نگاه نخواهد کرد .نکته : در سپردن مسؤولیت های اجتماعی، اولویت دادن به معیارها و ملاکها و شایستگیها، نه اشخاص و رابطه ها !

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ :لِلْمُؤْمِنِ عَلَى الْمُؤْمِنِ سَبْعَةٌ حُقُوقٍ وَاجِبَةٌ مِنَ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ عَلَيْهِ:

الْأَجْلَالُ فِي عَيْنِهِ،

وَ الْوُدُّ لَهُ فِي صَدْرِهِ،

وَ الْمُوَاسَاةُ لَهُ فِي مَالِهِ،

وَ أَنْ يُحَرِّمَ غَيْبَتَهُ

وَ أَنْ يَعُودَهُ فِي مَرَضِهِ،

وَ أَنْ يُشَيِّعَ جَنَازَتَهُ

وَ أَنْ لَا يَقُولَ فِيهِ بَعْدَ مَوْتِهِ إِلَّا خَيْرًا❦ .

- پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: مؤمن برگردن برادر مؤمنش هفت حق واجب دارد که از سوی خدا بر او واجب شده است:
- 1- در چشمش به دیده احترام به او بنگرد.
 - 2- در دلش محبت او را داشته باشد.
 - 3- در مالش او را هم شریک سازد.
 - 4- غیبت او را حرام بشمارد.
 - 5- هنگام بیماری از او عیادت کند.
 - 6- جنازه اش را تشییع کند.
 - 7- پس از مرگش، جز خیر و خوبی درباره او نگوید.

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَحْسَنُ الْهُدَى هَدَى الْأَنْبِيَاءِ، وَ أَشْرَفُ الْقَتْلِ قَتْلُ الشُّهَدَاءِ. وَ أَعْمَى الْعَمَى الضَّلَالَةُ بَعْدَ الْهُدَى، وَ خَيْرُ الْأَعْمَالِ مَا نَفَعَ، وَ خَيْرُ الْهُدَى مَا تَتَّبَعَ، وَ شَرُّ الْعَمَى عَمَى الْقَلْبِ. 🌟

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: بهترین روش و سلوک، راه و روش پیامبران است، برترین مرگ، کشته شدن شهیدان است، بدترین و کورترین کوری، گمراهی پس از هدایت است، بهترین کارها آن است که سودمند باشد، بهترین هدایت، آن است که مورد پیروی قرار گیرد و بدترین کوری، کوری دل است.

قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ لِأَصْحَابِهِ: أَلَا أُخْبِرُكُمْ بِأَشْرَارِكُمْ؟ قَالُوا: بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ. قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: الْمَشَاوُونَ بِالنَّمِيمَةِ، الْمُفَرِّقُونَ بَيْنَ الْأَحِبَّةِ، الْبَاغُونَ لِلْبِرَاءِ الْعَيْبَ. 🌟

رسول خدا صلی الله علیه و آله به اصحاب خویش فرمود: آیا به شما خبر دهم که بدترین شما کیست؟ گفتند: آری ای رسول خدا. فرمود: سخن چنان، آنان که میان دوستان تفرقه ایجاد می کنند، و آنان که برای افراد بی گناه، در پی عیب هستند.

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: ثَمَانِيَّةٌ إِنْ أَهَيُّوْا فَلَا يُلُوْمُوْا إِلَّا أَنْفُسَهُمْ: أَلَذَّاهِبُ إِلَى مَائِدَةٍ لَمْ يُدْعَ إِلَيْهَا، وَ الْمُتَأَمِّرُ عَلَى رَبِّ الْبَيْتِ، وَ طَالِبُ الْخَيْرِ مِنْ أَعْدَائِهِ، وَ طَالِبُ الْفَضْلِ مِنَ اللَّئَامِ، وَ الدَّاخِلُ بَيْنَ اثْنَيْنِ فِي سِرٍّ لَمْ يُدْخِلَاهُ فِيهِ، وَ الْمُسْتَخَفُّ بِالسُّلْطَانِ، وَ الْجَالِسُ فَمَجْلِسٍ لَيْسَ لَهُ بِأَهْلٍ وَ الْمُقْبِلُ بِالْحَدِيثِ عَلَى مَنْ لَا يَسْمَعُ مِنْهُ. 🌟

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هشت نفرند که اگر مورد اهانت قرار گرفتند، جز خودشان کس دیگری را سرزنش نکنند:

- 1- کسی که به مهمانی و سفره ای رود که دعوت نشده است.
- 2- مهمانی که به صاحب خانه دستور دهد.
- 3- کسی که از دشمنانش خیر و نیکی بطلبد.
- 4- کسی که از فرومایگان انتظار فضل و نیکی داشته باشد.
- 5- کسی که در يك کار سرّی میان دو نفر وارد شود که او را وارد آن راز نکرده اند.
- 6- کسی که حکومت را سبک بشمارد.
- 7- کسی که جایی نشیند که شایسته آنجا نیست.
- 8- کسی که سخن خود را به کسی بگوید که از او حرف شنوایی ندارد.

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى خَيْرِ أَخْلَاقِ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ؟ تَصِلُ مَنْ قَطَعَكَ وَ تُعْطَى مَنْ حَرَمَكَ وَ تَعْفُو عَمَّنْ ظَلَمَكَ. ❦

رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود: آیا شما را به بهترین اخلاق دنیا و آخرت راهنمایی کنم؟ آن است که با هرکس که از تو گسسته است، بپیوندی به هر کس که تو را محروم کرده، عطا کنی و هر کس را که به تو ستم کرده است، عفو کنی.

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: بِالْعِلْمِ يُطَاعُ اللَّهُ وَ يُعْبَدُ، وَ بِالْعِلْمِ يُعْرِفُ اللَّهُ وَ يُوَحَّدُ، وَ بِهِ تُوصَلُ الْأَرْحَامُ وَ تُعْرِفُ الْحَلَالُ وَ الْحَرَامُ وَ الْعِلْمُ أَمَامَ الْعَقْلِ. ❦

حضرت محمد صلی الله علیه و آله فرمود: به وسیله علم، خداوند اطاعت و پرستیده می شود، به وسیله علم، خداوند شناخته می شود و یکتا شمرده می گردد، به وسیله علم، صله رحم می شود و حلال و حرام شناخته می شود، و علم، جلودار عقل است.

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: أُوصِيكَ بِتَقْوَى اللَّهِ وَ صِدْقِ الْحَدِيثِ وَ الْوَفَاءِ بِالْعَهْدِ وَ آدَاءِ الْأَمَانَةِ وَ تَرْكِ الْخِيَانَةِ وَ لِينِ الْكَلَامِ وَ بَذْلِ السَّلَامِ وَ حِفْظِ الْجَارِ وَ رَحْمَةِ الْيَتِيمِ وَ حُسْنِ الْعَمَلِ وَ قَصْرِ الْأَمَلِ. ❦

حضرت رسول صلی الله علیه و آله فرمود: تو را سفارش می کنم به تقوای خدا، راستگویی، وفای به عهد، امانت داری، ترك خیانت، نرمش در گفتار، بذل سلام، حفظ همسایه، مهربانی با یتیم، نیکوکاری و کوتاه ساختن آرزو.

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: ثَلَاثٌ مَنْ لَمْ يَكُنْ فِيهِ لَمْ يَقُمْ لَهُ عَمَلٌ: وَرَعٌ يَحْجُزُهُ عَنْ مَعَاصِي اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ، وَ عِلْمٌ يَرُدُّ بِهِ جَهْلَ السَّفِيهِ، وَ عَقْلٌ يُدَارِي بِهِ النَّاسَ. ❖

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: سه چیز است که در هرکس نباشد، هیچ کار او استواری و قوام نیابد:

- 1- پرهیزکاری و ورعی که او را از معصیتهای خدای متعال نگه دارد،
- 2- دانشی که به وسیله آن، نادانی سفیه را برگرداند،
- 3- و عقل و خردی که به وسیله آن با مردم مدارا کند.

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: اِغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ: شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ، وَ صِحَّتَكَ قَبْلَ سُقْمِكَ، وَ غِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ، وَ فَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ، وَ حَيَاتَكَ قَبْلَ مَوْتِكَ. ❖

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود: پنج چیز را قبل از پنج چیز، غنیمت شمار،

- 1- جوانی ات را قبل از پیری ات،
- 2- تندرستی ات را قبل از بیماری ات،
- 3- توانگری ات را قبل از تهیدستی ات،
- 4- آسودگی ات را قبل از گرفتاری ات،
- 5- زندگی ات را قبل از مرگت. نکته: بهره وری از «داشته ها» در مسیر معنویت و هدف و شناخت نعمتهای الهی.

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ: مَنْ اشْتَقَ إِلَى الْجَنَّةِ سَارَعَ إِلَى الْخَيْرَاتِ، وَ مَنْ خَافَ النَّارَ تَرَكَ الشَّهَوَاتِ، وَ مَنْ تَرَقَّبَ الْمَوْتَ أَعْرَضَ عَنِ اللَّذَّاتِ، وَ مَنْ زَهَدَ فِي الدُّنْيَا هَانَتْ عَلَيْهِ الْمُصِيبَاتُ. ❖

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: هرکس مشتاق بهشت باشد، برای انجام کارهای نیک می شتابد،

هرکس از آتش دوزخ بیمناک باشد، شهوت ها را رها می کند،

هرکس چشم به راه مرگ باشد، از لذتها اعراض می کند،
و هرکس در دنیا پارسایی پیشه کند، مصیبتها برای او آسان می گردد .

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : أَحِبُّوا الصَّبِيَّانَ وَ ارْحَمُوهُمُ، فَإِذَا وَعَدْتُمُوهُمْ
فَقُفُوا لَهُمْ، فَإِنَّهُمْ لَا يَرَوْنَ إِلَّا أَنْكُمْ تَرْزُقُونَهُمْ .

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله فرمود : کودکان را دوست بدارید و به آنان مهربانی کنید،
هرگاه به آنان وعده ای دادید، به وعده خود وفا کنید، چون شما را جز اینگونه نمی بینند
که شما یید که روزی آنها را می دهید ! نکته : توجه به ظرایف مهم در برخورد با کودکان،
برای اولیا و مربیان بسیار کارساز است .

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : أَيُّمَا امْرَأَةٍ أَعَانَتْ زَوْجَهَا عَلَى الْحَجِّ وَالْجِهَادِ أَوْ طَلَبِ الْعِلْمِ
أَعْطَاهَا اللَّهُ مِنَ الثَّوَابِ مَا يُعْطَى امْرَأَةً أَيُّوبَ عَلَيْهِ السَّلَامُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود : هر زنی که در کار حج، جهاد، یا آموختن علم و
دانش، شوهرش را یاری و همکاری کند، خداوند به او پاداشی خواهد داد که به همسر
ایوب (به خاطر صبوری اش) عطا می کند . نکته : درکارهای علمی، مبارزاتی و عبادی،
همکاری و همراهی همسران از عوامل موفقیت است .

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : عَجَبًا لِمَنْ يَخْتَمِي مِنَ الطَّعَامِ مَخَافَةً مِنَ الدَّاءِ،
كَيْفَ لَا يَخْتَمِي مِنَ الذُّنُوبِ مَخَافَةً مِنَ النَّارِ .

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود : شگفت از کسی که از بیم مرض و بیماری، از غذا
پرهیز می کند، ولی از ترس آتش دوزخ، از گناه پرهیز نمی کند ! نکته : اهمیت مسائل
فرهنگی و تربیتی، بیش از مسائل رفاهی و اقتصادی است .

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : صِنْفَانِ مِنْ أُمَّتِي إِذَا صَلَحَا صَلَحَتِ أُمَّتِي
وَ إِذَا فَسَدَا فَسَدَتِ أُمَّتِي .

قِيلَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ وَ مَنْ هُمُ ؟
قَالَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : الْفُقَهَاءُ وَ الْأُمَرَاءُ .

پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله فرمود : دو صنف و گروه از امت من هستند که اگر
صالح باشند، امت من هم خوب و شایسته می شوند و اگر فاسد شوند، امت من نیز به
فساد می گرایند . پرسیدند : ای رسول خدا ! آن دو گروه کدامند ؟

فرمود: فقیهان و زمامداران . نکته : این هم نوعی از عملکرد و موضعگیری «خواص» و آثار آن در جامعه است .

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : إِذَا رَأَيْتُمْ أَهْلَ الرَّيْبِ وَ الْبِدْعِ مِنْ بَعْدِي فَاطْهَرُوا الْبِرَاءَةَ مِنْهُمْ وَ أَكْثَرُوا مِنْ سَبِّهِمْ وَ الْقَوْلِ فِيهِمْ وَ الْوَقِيعَةِ وَ بَاهِتُوهُمْ ، كَيْلًا يَطْمَعُوا فِي الْفَسَادِ فِي الْإِسْلَامِ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود : پس از من هرگاه شك آفرینان و بدعت گذاران در دین را دیدید، از آنان ابراز برائت کنید و به آنان زیاد دشنام بگویید و از معایب آنان بگویید و متهمشان کنید، تا مبدا طمع در خراب کردن اسلام کنند !

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : مَنْ عَمِلَ عَلَى غَيْرِ عِلْمٍ كَانَ مَا يُفْسِدُ أَكْثَرَ مِمَّا يُصْلِحُ .

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود : هرکس که بدون علم و آگاهی کار کند، بیش از آنکه اصلاح کند، خراب می کند ! نکته : سپردن کارها به کاردان، مراعات کارایی و صلاحیت در اداره امور، و... پرهیز از دخالت در محدوده خارج از صلاحیت علمی .

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : أَلْعَلُّمُ خَزَائِنُ وَ مَفَاتِيحُ السُّؤَالِ ، فَاسْأَلُوا رَحِمَكُمُ اللَّهُ فَإِنَّهُ يُؤْجِرُ أَرْبَعَةً : السَّائِلِ وَ الْمُتَكَلِّمِ وَ الْمُسْتَمِعِ وَ الْمُحِبِّ لَهُمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود : دانش، گنجینه هایی است که کلید آن «سؤال» است . پس بپرسید، خدا رحمتتان کند، چرا که در پرسش چهار نفر بهره و اجر می برند : ۱ - سؤال کننده، ۲ - گوینده، ۳ - شنونده ۴ - دوستدار آنان . نکته : توجه به جایگاه «سؤال و جواب» در کارهای آموزشی و علمی .

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : يَا أَبَاذَرٍّ ! إِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِعَبْدٍ خَيْرًا فَقَهَّهْهُ فِي الدِّينِ وَ زَهَّدَهُ فِي الدُّنْيَا وَ بَصَّرَهُ بِغُيُوبِ نَفْسِهِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله در سخنانی به ابوذر غفاری فرمود : ای ابوذر ! هرگاه خداوند درباره بنده ای اراده خیر کند،

او را در دین، دانا می سازد و در دنیا پارسا می گرداند
و او را به عیبهای خودش بینا می سازد .

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : شَرُّ النَّاسِ عِنْدَ اللَّهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
الَّذِينَ يُكْرَمُونَ اتِّقَاءَ شَرِّهِمْ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود : در روز قیامت، بدترین مردم نزد خدا آنانند که به
خاطر پرهیز از شرّ و بدی شان مورد احترام مردم قرار می گیرند . نکته : برخی بر دلها
حکومت می کنند، بعضی بر جمجمه ها !

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : طُوبَى لِمَنْ طَابَ خُلُقُهُ وَ طَهَّرَتْ سَجِيَّتُهُ
وَ صَلَحَتْ سَرِيرَتُهُ وَ حَسُنَتْ عِلَانِيَتُهُ
وَ انْفَقَ الْفَضْلَ مِنْ مَالِهِ وَ اَمْسَكَ الْفَضْلَ مِنْ قَوْلِهِ
وَ اَنْصَفَ النَّاسَ مِنْ نَفْسِهِ .

حضرت پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود : خوشا برای کسی که اخلاقش نیکو، خصلتهایش
پاکیزه، درونش صالح و بیرونش نیکو باشد، مال اضافی خود را انفاق کند، سخنان اضافه
را نگه دارد (ونگوید) و با مردم نسبت به خودش باانصاف رفتار کند .

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : اِعْمَلْ بِفَرَائِضِ اللَّهِ ، تَكُنْ مِنَ اتَّقَى النَّاسِ ، وَ اَرْضَ بِقِسْمِ
اللَّهِ ، تَكُنْ مِنَ اَغْنَى النَّاسِ ، وَ كُفَّ عَنْ مَحَارِمِ اللَّهِ ، تَكُنْ اَوْرَعَ النَّاسِ ، وَ اَحْسِنْ مُجَاوَرَةَ مَنْ
جَاوَرَكَ تَكُنْ مُؤْمِنًا .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود : به واجبات خدا عمل کن،
تا با تقواترین مردم باشی،
به تقسیم خدایی راضی باش،
تا بی نیازترین مردم شوی،
از حرامهای خدا پرهیز کن،
تا پرهیزکارترین مردم باشی،
با کسی که همسایه توست، خوشرفتاری کن،
تا مؤمن باشی .

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : كَفَى بِالْمَرْءِ عَيْبًا
أَنْ يَنْظُرَ مِنَ النَّاسِ إِلَى مَا يَعْمَى عَنْهُ مِنْ نَفْسِهِ ،
أَوْ يُعَيِّرَ النَّاسَ بِمَا لَا يَسْتَطِيعُ تَرْكَهُ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: در عیب يك انسان همین بس، که در مردم به عیبی بنگرد که در خودش نیز هست و از دیدن آن نابیناست، یا مردم را بر چیزی سرزنش کند که خودش نمی تواند آن را ترك کند .

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ ... :إِخْوَانِي الَّذِينَ يَأْتُونَ مِنْ بَعْدِكُمْ، يُؤْمِنُونَ بِي وَ يُحِبُّونِي وَ يَنْصُرُونِي وَ يُصَدِّقُونِي وَ مَارَأُونِي، فَيَأْتِيَتْ قَدْ لَقِيتُ إِخْوَانِي! ❦

روزی پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله فرمود :کاش برادرانم را می دیدم.
ابوبکر و عمر گفتند: مگر ما برادران تو نیستیم که ایمان آورده و هجرت کرده ایم؟
فرمود:

شما ایمان آورده و هجرت کرده اید، ولی کاش برادرانم را دیدار می کردم.
آن دو، آن حرف را تکرار کردند. حضرت فرمود:

شما اصحاب من هستید، ولی ... برادران من کسانی اند که پس از شما می آیند، و با آنکه مرا ندیده اند، به من ایمان می آورند، مرا دوست دارند و مرا یاری و تصدیق می کنند.
کاش آن برادرانم را دیدار می کردم ! نکته :اهمیت ایمان و دینداری در عصر غیبت و دوره آخر الزمان .

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ :رَحِمَ اللَّهُ وَلَدًا أَعَانَ وَالِدِيهِ عَلَى بَرِّهِ، وَ رَحِمَ اللَّهُ وَالِدًا أَعَانَ وَلَدَهُ عَلَى بَرِّهِ، وَ رَحِمَ اللَّهُ جَارًا أَعَانَ جَارَهُ عَلَى بَرِّهِ، وَ رَحِمَ اللَّهُ رَفِيقًا أَعَانَ رَفِيقَهُ عَلَى بَرِّهِ. ❦

رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود :خدا رحمت کند فرزندی را که در کار نيك، به پدر و مادرش كمك کند،

خدا رحمت کند پدری را که در کار نيك، پسرش را یاری کند،
خدا رحمت کند همسایه ای را که در کار نيك، به یاری همسایه بشتابد،
و خدا رحمت کند دوستی را که در کار نيك دوستش، به او كمك کند .

❦ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ :صَنَائِعُ الْمَعْرُوفِ يَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ،
وَالصَّدَقَةُ خَفِيًّا تُطْفِئُ غَضَبَ الرَّبِّ
وَ صَلََةُ الرَّحِمِ زِيَادَةٌ فِي الْعُمْرِ
وَ كُلُّ مَعْرُوفٍ صَدَقَةٌ. ❦

رسول اکرم صلی الله علیه و آله فرمود :کارهای خوب، انسان را از مرگهای بد، ننگه می دارد،

صدقه پنهانی، خشم خدا را خاموش می سازد،
صله رحم، عمر را زیاد می کند،
و هر کار نیکی، صدقه است .

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : تُعْرَضُ عَلَى أَعْمَالِكُمْ عَشِيَّةَ الْاَئِنِّينِ وَ الْخَمِيسِ،
فَمَا كَانَ مِنْ عَمَلٍ صَالِحٍ حَمَدْتُ اللَّهَ عَلَيْهِ،
وَ مَا كَانَ مِنْ عَمَلٍ سَيِّئٍ ءِ اسْتَغْفَرْتُ اللَّهَ لَكُمْ .

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود : شامگاه هر دو شنبه و پنج شنبه، کارهای شما بر
من عرضه و گزارش می شود.

هر چه که کار شایسته و خوب باشد،

خدا را بر آن شکر می کنم

و آنچه که کار زشت باشد،

برای شما از خداوند، آمرزش می طلبم . نکته : توجه به این حدیث و عرضه اعمال ما نزد
پیامبر و معصومین دیگر، نقش مهمی در ترك گناه دارد .

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : حَاسِبُوا أَنْفُسَكُمْ قَبْلَ أَنْ تُحَاسَبُوا،
وَ زِنُوهَا قَبْلَ أَنْ تُوزَنُوا وَ تَجْهَظُوا لِلْعَرْضِ الْأَكْبَرِ .

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود : پیش از آنکه به حسابتان برسند، به حساب خویش
برسید، و پیش از آنکه شما را بسنجند و بکشند، خود را وزن کنید، و برای آن عرضه
بزرگتر (در قیامت) آماده شوید . نکته : «محاسبه» یکی از سودمندترین و لازمترین برنامه
های خودسازی و تهذیب نفس است .

❖ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آلِهِ : طُوبَى لِمَنْ وَجَدَ فِي صَحِيفَةِ عَمَلِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
تَحْتَ كُلِّ ذَنْبٍ «أَسْتَغْفِرُ اللَّهَ» .

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود : خوشا به حال آن کس که روز قیامت، در نامه عملش
زیر هر گناهی يك «استغفرالله» بیابد

«یعنی پس از هر گناه، توبه کرده باشد» . نکته : توبه، راهی به سوی کمال است . برای
انسان هرگز همه راهها بسته نیست .

قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: إِنَّ مِنْ أَشْرَاطِ الْقِيَامَةِ إِضَاعَةُ الصَّلَاةِ وَاتِّبَاعُ الشَّهَوَاتِ وَالْمِيلُ مَعَ الْأَهْوَاءِ وَتَعْظِيمُ الْمَالِ وَبَيْعُ الدُّنْيَا بِالْدِّينِ، فَعِنْدَهَا يُذَابُ قَلْبُ الْمُؤْمِنِ فِي جَوْفِهِ كَمَا يُذَابُ الْمِلْحُ فِي الْمَاءِ مِمَّا يَرَى مِنَ الْمُنْكَرِ فَلَا يَسْتَطِيعُ أَنْ يُغَيِّرَهُ. •

پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در سخنرانی خویش در حجه الوداع، فرمود: از نشانه های فرا رسیدن و نزدیک شدن قیامت، تباه ساختن نماز، پیروی از شهوتها، تمایل به هوسها، بزرگداشت ثروت و فروختن دین به دنیاست. در آن شرایط، همچنان که نمک در آب حل می شود، قلب مؤمن در درونش آب می شود، به خاطر منکراتی که می بیند و توان تغییر دادن ندارد. •

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: بَكَى شُعَيْبٌ عَلَيْهِ السَّلَامُ مِنْ حُبِّ اللَّهِ عَزَّوَجَلَّ حَتَّى عَمِيَ، فَرَدَّ اللَّهُ عَزَّوَجَلَّ عَلَيْهِ بَصَرَهُ، ثُمَّ بَكَى حَتَّى عَمِيَ، فَرَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ بَصَرَهُ، ثُمَّ بَكَى حَتَّى عَمِيَ، فَرَدَّ اللَّهُ عَلَيْهِ بَصَرَهُ، فَلَمَّا كَانَتِ الرَّابِعَةُ أَوْحَى اللَّهُ إِلَيْهِ: يَا شُعَيْبُ، إِلَى مَتَى يَكُونُ هَذَا أَبَدًا مِنْكَ؟ إِنْ يَكُنْ هَذَا خَوْفًا مِنَ النَّارِ فَقَدْ أَجْرْتُكَ، وَ إِنْ يَكُنْ هَذَا شَوْقًا إِلَى الْجَنَّةِ فَقَدْ أَبَحْتُكَ. قَالَ: إِلَهِي وَ سَيِّدِي، أَنْتَ تَعْلَمُ أَنِّي مَا بَكَيْتُ خَوْفًا مِنْ نَارِكَ وَ لاشَوْقًا إِلَى جَنَّتِكَ، وَ لَكِنْ عُقِدَ حُبُّكَ عَلَى قَلْبِي فَلَسْتُ أَصْبِرُ أَوْ أَرَاكَ. فَأَوْحَى اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ إِلَيْهِ: أَمَّا إِذَا كَانَ هَذَا هَكَذَا فَمِنْ أَجْلِ هَذَا سَأُخِذُكَ كَلِمِي مُوسَى بْنُ عِمْرَانَ عَلَيْهِ السَّلَامُ. •

رسول خدا صلی الله علیه و آله فرمود: شعیب از عشق خدای متعال چندان گریست که نابینا شد. پس خداوند بینایش را به او باز گرداند؛ دیگر بار گریست تا آنکه نابینا شد؛ خداوند دوباره بینایش را به او باز پس داد، باز هم آن قدر گریست که کور شد و خدا دو باره بینایش کرد، مرتبه چهارم خداوند به او وحی فرمود: ای شعیب! تا کی به این وضع ادامه خواهی داد؟ اگر از بیم جهنم گریه می کنی، تو را امان دادم و اگر به شوق بهشت است، آن را ارزانیت داشتم. شعیب عرضه داشت: معبود من و سرورم! تو می دانی که گریه من نه از بیم دوزخ است و نه به شوق بهشت، بلکه دلم بسته محبت و عشق توست پس صبوری نمی توانم مگر آنکه تو را ببینم. خدای عز و جل به او وحی فرمود: حال که چنین است، همسخنم موسای کلیم را خدمتگزار تو خواهم کرد. •

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: أَتَى إِبْرَاهِيمَ عَلَيْهِ السَّلَامُ يَوْمَ النَّارِ إِلَى النَّارِ، فَلَمَّا أَبْصَرَهَا قَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: حَسْبُنَا اللَّهُ وَ نِعَمَ الْوَكِيلُ. •

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود: روزی که می خواستند حضرت ابراهیم علیه السلام را به آتش افکنند، او را که به سوی آتش می بردند، چون چشمش به آتش افتاد، فرمود: خداوند ما را کافی است و او خوب پشتیبان و حمایتگری است.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ: مَرَّ عِيسَى بْنُ مَرْيَمَ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ بِقَبْرِ يُعَذَّبُ صَاحِبُهُ، ثُمَّ مَرَّ بِهِ مِنْ قَابِلٍ فَإِذَا هُوَ لَيْسَ يُعَذَّبُ، فَقَالَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: يَا رَبِّ، مَرَرْتُ بِهَذَا الْقَبْرِ عَامَ أَوَّلِ وَهُوَ يُعَذَّبُ، وَ مَرَرْتُ بِهِ الْعَامَ وَ هُوَ لَيْسَ يُعَذَّبُ! فَأَوْحَى اللَّهُ جَلَّ جَلَالُهُ إِلَيْهِ: يَا رُوحَ اللَّهِ قَدْ أَدْرَكَ لَهُ وَلَدٌ صَالِحٌ فَأَصْلَحْ طَرِيقاً وَآوِ يَتِيماً، فَغَفَرْتُ لَهُ بِمَا عَمِلَ ابْنُهُ.

پیامبر خدا صلی الله علیه و آله فرمود: حضرت عیسی علیه السلام از قبری گذشت که صاحب آن عذاب می کشید. سال بعد نیز بر همان قبر گذشت، اما دید که دیگر عذاب نمی شود، عرض کرد: پروردگارا! پارسال که از این گور گذشتم، صاحبش را عذاب می کردند، امسال که می گذرم عذابش نمی کنند! خداوند به او وحی فرمود: ای روح الله! فرزند صالحی از او بزرگ شد و راهی را تعمیر نمود و یتیمی را سرپرستی کرد، من هم به خاطر کارهای فرزندش، او را آمرزیدم.

پایان

التماس دعا

منبع - سایت : <http://www.hadithlib.com> تهیه و تنظیم و ویرایش توسط : ع - باقریار رازی

عصاره تقوا در این گفته خداوند آمده است: خداوند به عدالت و نیکی فرمان می دهد. ●

5+ پیامبر صلی الله علیه و آله: تَمَامُ التَّقْوَى أَنْ تَتَعَلَّمَ مَا جَهِلْتَ وَ تَعْمَلَ بِمَا عَلِمْتَ؛

تمام تقوا این است که آنچه را نمی دانی بیاموزی و بدانچه می دانی عمل کنی. ●

6+ پیامبر صلی الله علیه و آله: اتَّقَى النَّاسِ مَنْ قَالَ الْحَقَّ فِيمَا لَهُ وَ عَلَيْهِ؛

با تقواترین مردم، کسی است که حق را بگوید؛ به سودش باشد یا به ضررش. ●

7+ پیامبر صلی الله علیه و آله: سُئِلَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَ آله: مَنْ اتَّقَى النَّاسَ؟ قَالَ: أَمْرُهُم بِالْمَعْرُوفِ وَ أَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ أَوْصَلَهُم لِلرَّحِمِ؛

از رسول خدا صلی الله علیه و آله سؤال شد: با تقواترین مردم کیست؟ فرمودند: کسی که بیشتر امر به معروف و نهی از منکر و صله رحم نماید. ●

8+ پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَحَبَّ أَنْ يَكُونَ اتَّقَى النَّاسِ فَلْيَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ؛

هر کس دوست دارد با تقواترین مردم باشد، باید به خدا توکل کند. ●

9+ پیامبر صلی الله علیه و آله: لَا يَكُونُ الرَّجُلُ مِنَ الْمُتَّقِينَ حَتَّى يُحَاسِبَ نَفْسَهُ أَشَدَّ مِنْ مُحَاسَبَةِ الشَّرِيكِ شَرِيكَهُ فَيَعْلَمَ مِنْ أَيْنَ مَطْعَمُهُ وَ مِنْ أَيْنَ مَشْرَبُهُ وَ مِنْ أَيْنَ مَلْبَسُهُ أَمِنْ حِلٍّ أَمِنْ حَرَامٍ؛

از تقوا پیشگان نیست مگر کسی که از خود سخت تر از حسابرسی شریک از شریک، حساب کشی کند و بداند که خوراک، آشامیدنی و لباسش از کجا آمده، آیا از حلال است یا حرام؟ ●

10+ پیامبر صلی الله علیه و آله: مَنْ أَرَادَ أَنْ يَكُونَ أَعَزَّ النَّاسِ فَلْيَتَّقِ اللَّهَ عَزَّوَجَلَّ؛

هر کس می خواهد عزیزترین مردم باشد، باید تقوای الهی پیشه کند. ●